

**Vi bygger landet
starkt och hållbart**

Innehållsförteckning

A VI BYGGER LANDET STARKT OCH HÅLLBART	3
EKONOMISK POLITIK	3
UA153 Ordning och reda i ekonomin	4
UA152 Fördelningspolitik	29
UA164 Finansmarknadsfrågor	31
UA112 Skatter	40
UA117 Offentlig upphandling	81
UA130 Jobbskapande och innovationer	87
ARBETSMARKNAD	103
UA135 Arbetsmarknadspolitik	104
UA139 Ordning och reda på arbetsmarknaden	129
KLIMAT- OCH MILJÖPOLITIK	158
UA168 Fossilfritt Sverige	159
UA179 Giftfri miljö	174
UA175 Biologisk mångfald	179
UA173 Rent vatten	182
UA114 100% förnybar energi	185
UA169 Cirkulär Ekonomi	197
UA170 Klimatinvesteringar	206
UA167 EU:s utsläppshandelssystem	213
REGIONALPOLITIK	215
UA134 Landsbygds politik	215
UA129 Fiske	225
UA131 Jordbruk och hållbara livsmedel	227
UA132 Djurskydd	230
UA133 Skogspolitik	235
INFRASTRUKTUR	238
UA111 Digitalisering	238
UA158 Infrastruktur	247

A VI BYGGER LANDET STARKT OCH HÅLLBART

5

EKONOMISK POLITIK

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A3:1, A3:2, A15:2, A28:1, A29:1, A30:1,
10 A31:1, A32:1, A33:1, A34:1, A35:1, A36:1, A37:1, A38:1, A39:1, A40:1, A42:1,
A42:2, A42:3, A42:4, A42:5, A42:6, A44:8, A44:9, A45:1, A47:1, A47:2, A48:1,
A48:2, A49:1, A49:2, A50:1, A50:2, A51:1, A51:2, A55:1, A55:2, A56:1, A56:2,
A57:1, A57:2, A58:1, A58:2, A59:1, A59:2, A60:1, A60:2, A61:1, A61:2, A62:1,
A62:2, A63:1, A63:2, A64:1, A64:2, A65:1, A66:1, A66:2, A67:1, A67:2, A67:3,
15 A68:1, A68:2, A68:3, A69:1, A69:2, A69:3, A70:1, A70:2, A70:3, A71:1, A71:2,
A71:3, A72:1, A72:2, A72:3, A73:1, A73:2, A73:3, A74:1, A74:2, A74:3, A75:1,
A75:2, A75:3, A76:1, A76:2, A76:3, A77:1, A77:2, A77:3, A78:1, A79:1, A79:2,
A79:3, A80:1, A80:2, A80:3, A81:1, A81:2, A81:3, A82:1, A82:2, A82:3, A83:1,
A83:2, A83:3, A84:1, A84:2, A84:3, A85:1, A85:2, A85:3, A86:1, A86:2, A87:1,
20 A87:2, A87:3, A88:1, A88:2, A88:3, A89:1, A89:2, A89:3, A112:5, A112:6, A119:1,
A119:2, A119:3, A120:1, A120:2, A124:1, A124:2, A125:1, A125:2, A128:1, A128:2,
A128:3, A130:1, A131:1, A132:1, A133:1, A134:1, A135:1, A136:1, A137:1, A138:1,
A139:1, A140:1, A141:1, A145:1, A145:2, A147:1, A147:2, A147:3, A147:4, A147:5,
A147:6, A147:9, A151:1, A158:1, A159:1, A159:2, A163:5, A164:5, A165:5, A166:5,
25 A167:5, A168:5, A169:4, A170:1, A171:5, A172:5, A173:5, A174:1, A175:5, A176:5,
A177:1, A178:5, A179:5, A180:3, A181:5, A182:5, A184:6, A185:5, A186:5, A187:5,
A188:5, A189:5, A190:5, A191:5, A192:5, A193:5, A194:5, A195:5, A196:5, A197:5,
A201:1, A201:2, A201:3, A208:1, A208:2, A208:3, A208:4, A208:5, A223:1, A225:1,
A225:2, A226:1, A226:2, A226:3, A227:1, A227:2, A228:1, A228:2, A228:3, A229:1,
30 A229:2, A229:3, A230:1, A230:2, A230:3, A230:5, A231:1, A231:2, A231:3, A232:1,
A232:2, A233:1, A234:1, A234:2, A234:3, A235:1, A236:1, A236:2, A238:1, A238:2,
A238:3, A245:2, A246:4, A246:5, A246:6, A248:5, A263:1, A263:2, A263:3, A264:1,
A264:2, A264:3, A265:1, A266:1, A270:1, A284:1, A284:2, A284:3, A285:1, A285:2,
A285:3, A286:1, A286:2, A286:3, A290:1, A290:3, A290:4, A291:1, A291:2, A292:1,
35 A296:1, A298:1, A298:2, A298:4, A308:1, A308:2, A312:1, A316:3, A319:1, A319:2,
A319:3, A319:4, A320:1, A324:1, A326:2, A326:8, A328:1, A328:2, A329:1, A329:2,
A540:2, A559:3, A569:1, A570:1, A571:1, A572:1, A573:1, A574:1, A575:1, A576:1,
A577:1, A581:10, A678:1, A685:1, A731:1, A731:2, A733:1, A734:1, A735:1,
A735:2, A741:8, A767:1, A796:2, D6:2, D6:4, D22:3, D22:5, D23:1, D23:2, D35:2,
40 D36:2, D37:3, D50:15, D53:5, D53:6, D53:7, D53:8, D67:1, D99:8

UA153 Ordning och reda i ekonomin

Välfärdens finansiering

5 Sveriges samhällsmodell bygger på en bred och generell välfärd som alla är med och finansierar genom att betala skatt efter bärkraft. Det finns ett direkt samband mellan hur mycket vi bidrar gemensamt och vilken kvalitet vi kan ha i skolan, sjukvården, äldreomsorgen och rättsväsendet. Resurserna till välfärden måste öka de kommande åren. För att säkra välfärdens långsiktiga finansiering krävs dels skattenivåer som säkrar tillräckliga intäkter för det offentliga åtagandet, dels måste fler människor komma i arbete. Genom att fler jobbar ökar skatteintäkterna samtidigt som de offentliga utgifterna för inkomsttrygghet minskar. Därför krävs en tydlig politik för alla som kan jobba ska jobba, där den som saknar arbete möter tydliga förväntningar och framförallt goda möjligheter att komma i arbete och egen försörjning. Detta är särskilt avgörande för att vi ska kunna trygga en god välfärd när befolkningen växer och vi lever allt längre.

15 Ansvaret för välfärden ligger i första hand på kommuner och regionerna, som finansierar verksamheten genom kommunal beskattningsrätt samt statliga bidrag. Det är en ordning som möjliggör lokalt förankrat beslutsfattande utifrån förutsättningarna som råder där människor bor. Samtidigt skiljer sig förutsättningarna åt, både vad gäller kostnader och intäkter.

20 Många motionärer lyfter fram behovet av att stärka kommuners och regioners ekonomiska förutsättningar att bedriva välfärd och att mer resurser behövs för att säkerställa kvaliteten. Många påpekar också vikten av att regionala skillnader motverkas, i kommunalskattenivåer men inte minst i tillgången till en trygg välfärd. Partistyrelsen delar motionärernas bedömning. De senaste åren har kommuner och regioner och fått stora ekonomiska tillskott i form av höjda statsbidrag, framförallt har de generella statsbidragen höjts kraftigt. Omfördelningen i det kommunala utjämningsystemet har också förstärkts. Partistyrelsen anser att resurstillskott och utjämning av regionala skillnader även framgent bör ske genom statsbidrag och det kommunala utjämningsystemet medan olika former av särlösningar för enskilda kommuner bör undvikas.

30 Ordning och reda i ekonomin

Sverige står inför omfattande investeringsbehov under 20-talet. Pandemin har satt allvarliga problem i välfärden i blyxtbelysning, inte minst är de bristfälliga arbetsvillkoren i äldreomsorgen inte bara ett hot mot patientsäkerheten utan riskerar att avskräcka många unga från att söka sig till välfärdsyrken i en tid när fler medarbetare än någonsin behövs. När 40-talisterna nu går in i 35 80-årsåldern måste byggas såväl äldreomsorg som sjukvård byggas ut för att säkerställa den trygga ålderdom som människor gjort sig förtjäna av efter att ha ägnat ett helt yrkesliv åt att bygga det land vi är så stolta över. De stora barnkullarna som föddes på 90-talet blir nu själva föräldrar och ska kunna gå till jobbet utan oro över stora barngrupper i förskolan, att barnen inte lär sig tillräckligt i skolan eller inte har meningsfulla fritidsaktiviteter. Takten i klimatomställningen måste öka för att klara klimatkrisen, men också för att fånga de möjligheter till jobb som annars 40 riskerar att hamna i andra länder. Den historiska utbyggnaden av rättsväsendet, inte minst polisen, måste fortsätta liksom återuppbyggnaden av det militära och civila försvaret.

Att möta upp vår tids behov av investeringar är inte bara något som vi måste utan något som vi socialdemokrater vill och ser fram emot. Utrymmet att finansiera investeringar växer ju fler av oss som kommer i försörjning på eget arbete och ju fler investeringar vi genomför, desto fler kommer också i arbete. Målet för den ekonomiska politiken är därför full sysselsättning – alla som kan jobba ska jobba.

När vi alla är med och bygger landet, var och en efter bärkraft, är inte bara rättvist utan stärker också sammanhållning och gemenskap. Det gör också att vi kan lämna över ett starkare och mer hållbart samhälle till våra barn. Att alla ska bära sin del av ansvaret för nödvändiga investeringar gäller även mellan generationer. Att finansiera offentliga utgifter genom att skuldsätta nästa generation är en långsiktigt ohållbar ordning. Vår utgångspunkt är därför att finansiering ska genom ökade skatteintäkter, främst genom att fler kommer i arbete men också genom ökad kapitalbeskattning.

Det kan vara motiverat att ta upp stora lån under en kortare tidsperiod, något som också är fullt möjligt inom det nuvarande finanspolitiska ramverket. När så sker ska de stimulansåtgärder som genomförs inriktas mot nödvändiga investeringar när det är möjligt. Under pandemin har historiskt omfattande belopp lånats upp för att bekämpa viruset och dess följdverkningar på såväl liv och hälsa som jobb och människors försörjning, men också för att genomföra en kraftfull grön återstart av ekonomin.

Tack vare att vi socialdemokrater sedan regeringskiftet har bedrivit en ansvarsfull ekonomisk politik och betade av den moderatledda regeringens stora underskott innan krisen bröt ut har förtroendet för Sveriges offentliga finanser trots stora påfrestningar förblivit intakt under pandemin. Erfarenheten visar att när förtroendet för den långsiktiga hållbarheten i Sveriges offentliga finanser urholkas är det den som behöver välfärden allra mest som får betala det högsta priset. En situation där en stor skuld tillsammans lågt förtroende hos våra långivare gör att räntebetalningar tränger ut utgifter för välfärd, inkomsttrygghet och andra gemensamma åtaganden. Dit ska Sverige aldrig tillbaka.

Förtroendet för det finanspolitiska ramverket vilar på två fundament. För det första krävs bred politisk uppslutning från såväl regering som opposition. De senaste årens tendens att tillfälliga riksdagsmajoriteter väljer att på olika sätt kringgå ramverket för att stoppa nödvändiga inkomstökningar eller driva igenom ofinansierade utgiftsökningar skadar bara trovärdigheten för Sverige offentliga finanser. Vi har visat såväl i regeringsställning som i opposition att vi tar ansvar för de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet i enlighet med ramverkets intentioner. För det andra måste förändringar av ramverket ske varsamt. Det finanspolitiska ramverket är inte hugget i sten utan måste stegvis anpassas för varje tids utmaningar och förutsättningar. Vi socialdemokrater anser tiden är mogen att ersätta det så kallade överskottsmålet med ett balansmål för att frigöra mer utrymme för nödvändiga investeringar. I det syftet tog vi initiativ som ledde till en bred överenskommelse i riksdagen om att sänka överskottsmålets nivå från en procent av BNP

över en konjunkturcykel till en tredjedel. Vi kvarstår emellertid i vår uppfattning att överskotts målet har spelat ut sin roll och är redo att införa ett balansmål så snart det finns parlamentariska förutsättningar för det. Ett relativt nytt inslag i ramverket är det så kallade skuldankaret. Skuldankaret kan på goda grunder ifrågasättas. Vid nästa ordinarie översyn av ramverket bör det ses över i vilken funktion skuldankaret fyller och vilken nivå det i så fall bör ligga på.

En fråga som anknyter till de förtroendet för de offentliga finanserna är frågan om det skulle vara mer ändamålsenligt att skilja på drift och investeringar i statsbudgeten. Inledningsvis bör konstateras att en uppdelning i drifts- och investeringsbudget inte skulle skapa något annat ekonomiskt utrymme än det som föreligger med nuvarande ordning för statsbudgeten. Lån som tas upp av staten påverkar det finansiella sparandet och ökar skulden även om det skulle ske inom ramen för en investeringsbudget.

Detta framgår vid en jämförelse med kommunsektorn. Regelverket för kommunal redovisning skiljer på drifts- och investeringsbudget och därför har många kommuner och regioner kunnat leva upp till det kommunala balanskravet trots lånefinansiering stora – och nödvändiga – investeringar i välfärden. Det förändrar dock inte att kommunsektorn haft stora underskott i det finansiella sparandet, vilket i sin tur har dragit ned den samlade offentliga sektorns finansiella sparande. Att den offentliga sektorn trots det har gått med överskott beror på att statens överskott har överskridit kommunsektorns underskott.

I enlighet med vad partistyrelsen redogör för tidigare i avsnittet bör det nuvarande överskotts målet för det finansiella sparandet bör ersättas av ett balansmål. Att undanta vissa delar av statens utgifter och finansiera dem med lån skulle dock leda till ett underskott i det finansiella sparandet. Att kringgå detta genom att ersätta finansiellt sparande med till förmån för ett eget mått är ingen meningsfull lösning. Finansiellt sparande är ett statistiskt mått inom nationalräkenskaperna som definieras enligt internationella överenskommelser, på samma sätt som exempelvis bruttonationalprodukt som Sveriges långivare kommer lägga till grund för sin analys av hållbarheten av landets offentliga finanser oavsett vilka mått vi själva använder.

Att besluta vilka utgifter som vi gemensamt ska åta oss och hur de ska finansieras en av de grundläggande demokratiska uppgifterna. Utgångspunkten bör därför vara att det i första hand är folkvalda företrädare har sista ordet om hur gemensamma resurser ska tas in och fördelas. I vissa fall kan undantag vara motiverade, exempelvis finansieringen av public service som sker genom en avgift som fördelas till SVT, SR och UR skilt från övriga statsbudgeten. Ett annat exempel är ekonomiska bidrag till internationella organisationer där styrningen ofta sker indirekt med företrädare för de bidragande länderna. Partistyrelsen ser däremot inga skäl till exempelvis stöd till så kallad social innovation bör ske utanför den sedvanliga beslutsordningen där folkvalda prövar samtliga utgifter mot varandra i ett sammanhang. Det samma gäller på intäktssidan, skatteintäkter från exempelvis mineralavgiften bör inte öronmärkas.

Ett förslag som aktualiserar liknande frågeställningar är om Sverige borde inrätta en ny statlig investeringsbank för att finansiera investeringar i bostadsbyggande, infrastruktur och grön industriell omvandling. I dagsläget sker sådana stöd både genom anslag över statsbudgeten och genom statliga aktörer som Nordiska Investeringsbanken, som samägs av de nordiska och baltiska länderna, och statligt ägda Almi Företagspartner. Sedan några år tillbaka finns även Saminvest som tillkom genom en sammanslagning av flera statliga aktörer, bland annat efter att Riksrevisionen konstaterade att de statliga insatserna för riskkapitalförsörjning var svåröverskådliga. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har under 2021 sjösatt ett system med statliga kreditgarantier till gröna investeringar. Genom reformen har Riksgälden fått i uppdrag att ställa ut statliga kreditgarantier för nya lån som företag tar upp hos kreditinstitut för att finansiera stora industriinvesteringar i Sverige som bidrar till att uppnå målen i miljömålssystemet och det klimatpolitiska ramverket. Partistyrelsen delar motionärernas målsättning att öka investeringarna i bostäder, infrastruktur och grön omställning men anser inte att det bör ske genom att ytterligare en aktör inrättas.

I syfte att öka antalet investeringar vill vissa motionärer sätta ett mål om att investeringarnas andel av BNP ska öka. Att knyta investeringsambitionerna är dock vanskligt eftersom det riskerar det att försvåra möjligheterna att bedriva en ekonomisk politik som motverkar konjunktursvängningarna i ekonomi. Även partistyrelsen delar uppfattningen att stora investeringar bör ske, så bör något sådant mål inte införas.

Några motionärer lyfter frågan om åtgärder i syfte att öka effektiviteten i den statliga förvaltningen. Partistyrelsen anser liksom motionärerna att Sverige ska ha en effektiv statlig förvaltning och en välfungerande samverkan. För det syftet finns flera myndigheter som granskar och stöttar statliga myndigheter, kommuner, regioner och andra offentliga organ. Det är inte uppenbart att effektiviteten ökar av att ytterligare en myndighet tillförs, eller att fler uppgifter koncentreras till färre och större statliga förvaltningsmyndigheter. Vad gäller privata aktörer som har myndighetsutövande uppgifter till följd av tidigare privatiseringar så anser partistyrelsen att det finns anledning att ifrågasätta vissa privatiseringar och avregleringar som skett men att det krävs utvärdering innan eventuella beslut om återförstatligande eller återreglering.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A28:1, A29:1, A30:1, A31:1, A32:1, A33:1, A34:1, A35:1, A36:1, A37:1, A38:1, A39:1, A42:5, A147:3, A201:3, A226:1, A227:1, A228:1, A229:1, A230:1, A231:1, A234:1, A246:5, A290:3, A319:1, A326:2, A741:8, D53:5

A28:1 (Söderköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022
A29:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

- A30:1 (Falkenbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022
- A31:1 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022
- 5 A32:1 (Gullspångs arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022
- A33:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022
- A34:1 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark
- 10 framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022
- A35:1 (Skoghalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022
- A36:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022
- 15 A37:1 (Vindelns arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022
- A38:1 (Marks arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022
- A39:1 (Motala arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark
- 20 framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022
- A42:5 (Skånes partidistrikt) att dagens överskottsmål ersätts med ett balansmål (finansiellt sparande för staten, pensionssystemet och kommunsektorn) för denna sektor, som kompletteras med möjligheten att gå med underskott i de offentliga finanserna under perioder som kännetecknas av djupa lågkonjunkturer med betydande BNP-fall och stora risker för
- 25 massarbetslöshet
- A147:3 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att dagens överskottsmål ska ersättas med ett nytt mål för det offentliga sparandet, och att en ny förutsättningslös översyn ska göras
- A201:3 (Gullspångs arbetarekommun) att minska antalet statsbidrag för att minimera kommunernas administration
- 30 A226:1 (Nyköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmålet för de offentliga finanserna tas bort
- A227:1 (Landskrona arbetarekommun) att överskottsmålet för de offentliga finanserna tas bort
- A228:1 (Älvsborgs södra partidistrikt) att överskottsmålet tas bort
- A229:1 (Tjörns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmålet
- 35 för de offentliga finanserna tas bort
- A230:1 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmålet för de offentliga finanserna tas bort
- A231:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmålet för de offentliga finanserna tas bort
- 40 A234:1 (Falun arbetarekommun - enskild) att kravet på överskottsmålet för de offentliga finanserna tas bort

- A246:5 (Umeå arbetarekommun) att en höjning av statsbidragen sker till regioner och kommuner för att säkra grunderna för en väl fungerande välfärdspolitik
- A290:3 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att överskottsålet avskaffas
- A319:1 (Umeå arbetarekommun) att de generella statsbidragen utökas
- 5 A326:2 (Lunds arbetarekommun) att man särskilt beaktar behovet av en kommunal skatteutjämning som innebär att regioner och kommuner får förutsättningar att ge sina invånare en bra och trygg välfärd, som är likvärdig, oavsett vilken del av vårt land som man bor i
- A741:8 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att det nationella
- 10 utjämningsystemet i större utsträckning än idag ska ta hänsyn till att de strukturella kostnaderna är högre i glesbygd, samt till socioekonomiska skillnader mellan kommuner och regioner
- D53:5 (Uppsala arbetarekommun) att skatteutjämningen ska ta större hänsyn till att de strukturella kostnaderna i glesbygd är högre än på andra orter
- 15 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A3:2, A15:2, A40:1, A42:1, A42:2, A42:4, A45:1, A47:1, A47:2, A48:1, A48:2, A49:1, A49:2, A50:1, A50:2, A51:1, A51:2, A67:2, A68:2, A69:2, A70:2, A71:2, A72:2, A73:2, A74:2, A75:2, A76:2, A78:1, A79:2, A80:2, A81:2, A82:2, A83:1, A84:1, A84:2, A84:3, A85:1, A85:2, A85:3, A86:1, A86:2, A87:1, A87:2, A87:3, A88:1, A88:2, A88:3, A89:1, A89:2, A89:3, A112:5, A112:6, A119:2, A120:1, A120:2,
- 20 A125:1, A125:2, A128:1, A128:2, A128:3, A145:1, A145:2, A147:1, A147:2, A147:4, A147:5, A147:6, A147:9, A151:1, A159:1, A159:2, A163:5, A164:5, A165:5, A166:5, A167:5, A168:5, A169:4, A170:1, A171:5, A172:5, A173:5, A174:1, A175:5, A176:5, A177:1, A178:5, A179:5, A180:3, A181:5, A182:5, A184:6, A185:5, A186:5, A187:5, A188:5, A189:5, A190:5, A191:5, A192:5, A193:5, A194:5, A195:5, A196:5, A197:5, A201:2, A208:1, A208:2, A208:3, A208:4,
- 25 A208:5, A225:1, A235:1, A236:1, A236:2, A238:2, A245:2, A246:4, A246:6, A248:5, A263:1, A263:2, A263:3, A264:1, A264:2, A264:3, A265:1, A290:1, A296:1, A298:1, A298:2, A298:4, A308:1, A312:1, A316:3, A319:2, A319:3, A319:4, A320:1, A324:1, A326:8, A328:1, A328:2, A577:1, A731:1, A731:2, A733:1, A734:1, A735:1, A735:2, A767:1, A796:2, D6:2, D6:4, D22:3, D22:5, D35:2, D36:2, D37:3, D50:15, D53:6, D53:7, D53:8, D99:8
- 30 A3:2 (Gullspångs arbetarekommun) att fler förvaltningsmyndigheter samverkar i gränssnittsfrågor
- A15:2 (Vännäs arbetarekommun) att de medel som därigenom frigörs överförs till vård av, och omsorg om, de äldre i vårt l samhälle
- A40:1 (Ale arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark
- 35 framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022
- A42:1 (Skånes partidistrikt) att målet om full sysselsättning får högsta prioritet i den ekonomiska politiken och i den övriga sysselsättningspolitiken
- A42:2 (Skånes partidistrikt) att den skärpta prioriteringen av sysselsättningen kommer till uttryck i ett konkret sysselsättningsmål som innebär att arbetslösheten gradvis ska minska till en viss nivå
- 40 under en bestämd period
- A42:4 (Skånes partidistrikt) att det finanspolitiska ramverket förändras så att dagens överskottsmål och skuldankare för den offentliga sektorn tas bort

- A45:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ohälsotalen bland äldre ska få större genomslag som enskild faktor vid beräkningen av de standardkostnader som ligger till grund för det kommunala utjämningsystemet
- 5 A47:1 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionalavvårdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A47:2 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner ochregioner
- 10 A48:1 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A48:2 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan
- 15 skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A49:1 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A49:2 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag
- 20 tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A50:1 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- 25 A50:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A51:1 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av
- 30 kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A51:2 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A67:2 (Mölnåls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att
- 35 skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A68:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A69:2 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- 40 A70:2 (Sandvikens arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet

- A71:2 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A72:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- 5 A73:2 (Hedemora arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A74:2 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A75:2 (Skinskattebergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- 10 A76:2 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A78:1 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- 15 A79:2 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A80:2 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A81:2 (Ale arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- 20 A82:2 (Hässleholms arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A83:1 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras
- 25 A84:1 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden
- A84:2 (Norrköpings arbetarekommun) att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet
- 30 A84:3 (Norrköpings arbetarekommun) att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället
- A85:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden
- 35 A85:2 (Nyköpings arbetarekommun) att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet
- A85:3 (Nyköpings arbetarekommun) att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället
- 40 A86:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden

- A86:2 (Oskarshamns arbetarekommun) att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet
- A87:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den
- 5 långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden
- A87:2 (Umeå arbetarekommun) att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet
- A87:3 (Umeå arbetarekommun) att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället
- 10 A88:1 (Borås arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden
- A88:2 (Borås arbetarekommun) att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet
- 15 A88:3 (Borås arbetarekommun) att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället
- A89:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den
- 20 långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden
- A89:2 (Kalmar läns partidistrikt) att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet
- A89:3 (Kalmar läns partidistrikt) att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället
- A112:5 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en indexering av
- 25 statsbidragen till kommuner och regioner samtidigt som de i huvudsak omvandlas till generella bidrag
- A112:6 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att skatteutjämningsystemet förändras så att det bättre jämnar ut opåverkbara förhållanden
- A119:2 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret
- 30 justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A120:1 (Älvdalens arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skatten ska betalas i den kommun man bor, arbetar och förtjänar sitt levebröd
- A120:2 (Älvdalens arbetarekommun) att undantag från detta görs för veckopendlare
- A125:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att statsbidragen till
- 35 kommuner och regioner indexeras för att undvika en långsiktig urholkning av den statliga delfinansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden
- A125:2 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att belopp i socialförsäkringarna och andra statliga transfereringssystem indexeras för att undvika en långsiktig urholkning av deras värde och för att upprätthålla inkomstbortfallsprincipen inom
- 40 socialförsäkringarna
- A128:1 (Skellefteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om

förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden

A128:2 (Skellefteå arbetarekommun) att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet

5 A128:3 (Skellefteå arbetarekommun) att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället

A145:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en höjning av de generella statsbidragen till kommuner och regioner under de kommande budgetprocesserna i riksdagen

10 A145:2 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för detta som ett led i en politik som syftar till att öka det generella statliga ansvaret för välfärdens finansiering

A147:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att finanspolitiken ska prioritera full sysselsättning

A147:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att den ekonomiska politiken ska vara expansiv så länge arbetslösheten kan pressas ned med efterfrågeåtgärder, räntorna är låga och inflationen är låg

15 A147:4 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att ett väl utformat finanspolitiskt ramverk, som ger ordning och reda i de offentliga finanserna, är viktigt för sysselsättning och jämlikhet

A147:5 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att finanspolitiken ska ta ett större ansvar för att stabilisera den svenska ekonomiska utvecklingen. Bland annat bör det finnas färdiga finanspolitiska paket av tillfällig karaktär att sätta in vid kraftig lågkonjunktur

20 A147:6 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att arbetslöshetsförsäkringen måste förbättras för att stärka dess roll som automatisk stabilisator vid en lågkonjunktur

A147:9 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken skärps

A151:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att de generella statsbidragen varje år ska höjas med minst genomsnittet av löneökningar inom offentlig sektor

25 A159:1 (Trollhättans arbetarekommun - enskild) att S driver på regeringen att inför ett Effektiviseringsverk i statsförvaltningen

A159:2 (Trollhättans arbetarekommun - enskild) att S driver på att motsvarande funktion införs hos SKR (Sveriges Kommuner och Landsting) för region och kommunnivån

30 A163:5 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

A164:5 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

35 A165:5 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

40 A166:5 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

A167:5 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det

kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

5 A168:5 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

A169:4 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

10 A170:1 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

A171:5 (Kalmar arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

15 A172:5 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

20 A173:5 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

A174:1 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

25 A175:5 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

A176:5 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

30 A177:1 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

35 A178:5 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

A179:5 (Tjörns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

40 A180:3 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

- A181:5 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- 5 A182:5 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A184:6 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- 10 A185:5 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A186:5 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- 15 A187:5 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A188:5 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- 20 A189:5 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- 25 A190:5 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A191:5 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- 30 A192:5 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A193:5 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- 35 A194:5 (Ystads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- 40 A195:5 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

- A196:5 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A197:5 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det
- 5 kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A201:2 (Gullspångs arbetarekommun) att förenkla formerna för statsbidragen, gör en genomgång av kommunernas behov utifrån de krav som regering och riksdag ställer på servicenivåer och kvalitet på verksamheter
- 10 A208:1 (Örnsköldsviks arbetarekommun) att Sveriges socialdemokratiska arbetareparti påtalar och lyfter utvecklingen mot försämrade kommunala finanser, som en ödesfråga för välfärden
- A208:2 (Örnsköldsviks arbetarekommun) att Sveriges socialdemokratiska arbetareparti påtalar och lyfter den ojämna kvaliteten i välfärden och den tilltagande ojämlikheten mellan rika och fattiga kommuner respektive regioner, som en av arbetarrörelsens stora utmaningar att hantera
- 15 A208:3 (Örnsköldsviks arbetarekommun) att Sveriges socialdemokratiska arbetareparti verkar för initierande av en genomgripande utredning kring vad som bör göras för att tillförsäkra en fullgod och jämlik långsiktig finansiering av fundamentala välfärdstjänster med regionalt respektive kommunalt huvudmannaskap
- A208:4 (Örnsköldsviks arbetarekommun) att Sveriges socialdemokratiska arbetareparti verkar för
- 20 att arbeta fram politiska förslag som syftar till långsiktigt ökad jämlikhet och likvärdighet i fundamentala välfärdstjänster och nödvändig samhällsservice oberoende av strukturellt och ekonomiskt opåverkbara förutsättningar
- A208:5 (Örnsköldsviks arbetarekommun) att Sveriges socialdemokratiska arbetareparti verkar för en översyn av hur berörda samhälleliga institutioner bör anpassas eller förändras för att svara mot
- 25 framtida ekonomiska förhållanden i olika delar av landet
- A225:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmålet för de offentliga finanserna nationellt tas bort
- A235:1 (Landskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att ändra regelverket i statens budget, att infrastruktursatsningar kan lånefinansieras och inte behöver anslagsfinansieras
- 30 A236:1 (Kumla arbetarekommun) att staten inleder samtal om skatteväxling mellan kommuner och regioner med anledning av att kommunerna tar ett större ansvar i vårdkedjan och därmed ökade kostnader i samband med Nära vård
- A236:2 (Kumla arbetarekommun) att staten tar ett ekonomiskt ansvar och överför ökade ekonomiska medel till kommunerna som tar ett större ansvar i vårdkedjan i samband med Nära
- 35 vård
- A238:2 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A245:2 (Bjuvs arbetarekommun) att SAP verkar för att skattesystemet ger en likartad servicenivå till människor oavsett om de bor i stad eller glesbygd för att främja ”alla människors lika värde”
- 40 A246:4 (Umeå arbetarekommun) att ett speciellt statsbidrag inrättas för små kommuner med en åldrande befolkning och en minskad befolkning

- A246:6 (Umeå arbetarekommun) att det sker en minskning av statsbidragen till regioner och kommuner som sänker skatten kopplade till statsbidragsökningar
- A248:5 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och
- 5 en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A263:1 (Värmlands partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden
- A263:2 (Värmlands partidistrikt) att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar
- 10 för att leverera en jämlik välfärd över hela landet
- A263:3 (Värmlands partidistrikt) att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället
- A264:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer
- 15 den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden
- A264:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet
- A264:3 (Stenungsunds arbetarekommun) att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten och jämlikheten i samhället
- 20 A265:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver frågan med övriga partier gällande en satsning på 100 miljarder till välfärden
- A290:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att reformera skattesystemet så att den långsiktiga finansieringen av välfärden säkras och en jämlik välfärd i hela landet garanteras genom ökade statliga skatteintäkter
- 25 A296:1 (Lidingö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kommunerna i samband med ansökan om utvecklingsmedel för finansiering av projekt ska redovisa en hållbar finansiering för implementering efter projekttidens slut
- A298:1 (Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt höjda generella statsbidrag med syfte att stärka sjukvården, skolan och omsorgen
- 30 A298:2 (Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för höjda skatter som bidrar till särskilda insatser för att stärka finansieringen av välfärden i kommunerna med störst andel äldre befolkning
- A298:4 (Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en översyn av hela skatteutjämningsystemet som syftar till ökad omfördelning och ett mer jämlikt skatteuttag
- 35 mellan landets kommuner
- A308:1 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att partistyrelsen ska utarbeta ett politiskt program för hur de fem kriserna ska tacklas
- A312:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att en utredning om hur ett mer jämlikt uttag av kommunalskatten kan ske
- 40 A316:3 (Norrköpings arbetarekommun) att pengarna som de avskaffandet ger investeras i svensk välfärd

- A319:2 (Umeå arbetarekommun) att statsbidragen värdesäkras över tid genom att de årligen höjs minst motsvarande kostnaderna för lön- och prisförändringar
- A319:3 (Umeå arbetarekommun) att statsbidragen värdesäkras över tid genom att de årligen höjs minst motsvarande kostnaderna för demografiförändringar
- 5 A319:4 (Umeå arbetarekommun) att flertalet av de riktade statsbidragen fasas ut genom att de omvandlas till generella statsbidrag
- A320:1 (Örnsköldsviks arbetarekommun) att uppdra till partistyrelsen att verka för att lagen ses över, anpassas och ändras så att pengarna från tidigare överskott kan användas för att värna och utveckla välfärden
- 10 A324:1 (Skellefteå arbetarekommun) att partikongressen uttalar sitt stöd för att vi i riksdagen ska verka för att statens bidrag till kommuner och regioner åter ska vara indexerade för att skydda värdet när kostnader för priser och löner budgeterats
- A326:8 (Lunds arbetarekommun) att motionen översänds till den socialdemokratiska gruppen i EU-parlamentet
- 15 A328:1 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en ökad likvärdighet för invånarna och kraftigt minskade skillnader i kommunalskatt
- A328:2 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att möjliggöra byte av skattepåverkande folkbokföring fler än en gång per år baserat på vistelseort
- A577:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga
- 20 offentliga och privata investeringar
- A731:1 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden genom indexering av statsbidrag
- 25 A731:2 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A733:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och
- 30 regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A734:1 (Södra Ölands arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A735:1 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla
- 35 tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A735:2 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- 40 A767:1 (Eskilstuna arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämnare fördelning efter behov över hela landet i ett framtida kommunalt skatteutjämningsystem

- A796:2 (Värnamo arbetarekommun) att vi får ett samhälle som betjänar medborgarna, och hjälper de som behöver det
- D6:2 (Haparanda arbetarekommun) att kraftigt minska de riktade statsbidragen till förmån för mer generell och behovsstyrd finansiering
- 5 D6:4 (Haparanda arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en styrmodell som värdesäkrar offentlig verksamhets finansiering så att automatiska effektiviseringskrav upphör
- D22:3 (Älvsbyns arbetarekommun) att kraftigt minska de riktade statsbidragen till förmån för mer generell och behovsstyrd finansiering
- D22:5 (Älvsbyns arbetarekommun) att verka för en styrmodell som värdesäkrar offentlig verksamhets finansiering så att de automatiska effektiviseringskraven upphör
- 10 D35:2 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt öka de generella anslagen till offentlig sektor i syfte att öka och trygga bemanning samt arbetsmiljö i välfärden
- D36:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt öka de generella anslagen till offentlig sektor i syfte att öka och trygga bemanning samt arbetsmiljö i välfärden
- 15 D37:3 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt öka de generella anslagen till offentlig sektor i syfte
- D50:15 (Uppsala arbetarekommun) att riktade statsbidrag till kommuner och landsting ska omvandlas till generella
- 20 D53:6 (Uppsala arbetarekommun) att kommunala skattehöjningar av demografiska skäl bör undvikas. Istället behöver staten ta ett större finansieringsansvar för välfärden
- D53:7 (Uppsala arbetarekommun) att det skapas ett särskilt statligt stöd till de kommuner som är hårdast drabbade av de demografiska förändringarna
- D53:8 (Uppsala arbetarekommun) att kostnadsutjämnningen i det kommunala utjämningsystemet tar större hänsyn till att kostnaderna varierar med den socioekonomiska profilen på en kommuns befolkning
- 25 D99:8 (Vänersborgs arbetarekommun) att förstärka kostnadsutjämningsystemet mellan kommunerna
- 30 att avslå motionerna A3:1, A42:3, A42:6, A44:8, A44:9, A55:1, A55:2, A56:1, A56:2, A57:1, A57:2, A58:1, A58:2, A59:1, A59:2, A60:1, A60:2, A61:1, A61:2, A62:1, A62:2, A63:1, A63:2, A64:1, A64:2, A65:1, A66:1, A66:2, A67:1, A67:3, A68:1, A68:3, A69:1, A69:3, A70:1, A70:3, A71:1, A71:3, A72:1, A72:3, A73:1, A73:3, A74:1, A74:3, A75:1, A75:3, A76:1, A76:3, A77:1, A77:2, A77:3, A79:1, A79:3, A80:1, A80:3, A81:1, A81:3, A82:1, A82:3, A83:2, A83:3, A119:1, A119:3, A124:1, A124:2, A130:1, A131:1, A132:1, A133:1, A134:1, A135:1, A136:1, A137:1, A138:1, A139:1, A140:1, A141:1, A158:1, A201:1, A223:1, A225:2, A226:2, A226:3, A227:2, A228:2, A228:3, A229:2, A229:3, A230:2, A230:3, A230:5, A231:2, A231:3, A232:1, A232:2, A233:1, A234:2, A234:3, A238:1, A238:3, A266:1, A270:1, A284:1, A284:2, A284:3, A285:1, A285:2, A285:3, A286:1, A286:2, A286:3, A290:4, A291:1, A291:2, A292:1, A308:2, A329:1, A329:2, A540:2, A559:3, A569:1, A570:1, A571:1, A572:1, A573:1, A574:1, A575:1, A576:1, A581:10, A678:1, A685:1, D23:1, D23:2, D67:1
- 40

- A3:1 (Gullspångs arbetarekommun) att antalet statliga förvaltningsmyndigheter och affärsverk minskas
- A42:3 (Skånes partidistrikt) att regelverket ändras så att lånefinansiering av statliga investeringar i olika delar av infrastrukturen blir huvudregeln för att finansiera dessa investeringar
- 5 A42:6 (Skånes partidistrikt) att förutsättningarna utreds om det är möjligt att ersätta dagens modell för statsbudgeten med en drifts- och kapitalbudget
- A44:8 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för ett nytt finanspolitiskt ramverk med en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget med balansmål
- 10 A44:9 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för inrättandet av en statlig investeringsbank för finansiering av investeringar i bostäder, infrastruktur och en grön omställning av industrin
- A55:1 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- 15 A55:2 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A56:1 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- 20 A56:2 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A57:1 (Hässleholms arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- 25 A57:2 (Hässleholms arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A58:1 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- 30 A58:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A59:1 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- 35 A59:2 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A60:1 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- 40 A60:2 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

- A61:1 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- A61:2 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- 5 A62:1 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- A62:2 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- 10 A63:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- A63:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- 15 A64:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- A64:2 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- 20 A65:1 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- A66:1 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att statsbudgeten skall byggas på en separation mellan en investeringsbudget och en driftsbudget
- 25 A66:2 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att driftsbudgeten skall baseras på ett balansmål över konjunkturcykeln medan lånefinansiering tillåts i investeringsbudgeten
- A67:1 (Mölnåls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmalet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 30 A67:3 (Mölnåls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
- A68:1 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmalet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 35 A68:3 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
- 40

- A69:1 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 5 A69:3 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
- A70:1 (Sandvikens arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 10 A70:3 (Sandvikens arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
- 15 A71:1 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A71:3 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
- 20 A72:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 25 A72:3 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
- A73:1 (Hedemora arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 30 A73:3 (Hedemora arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
- 35 A74:1 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 40 A74:3 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

- A75:1 (Skinnskattebergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 5 A75:3 (Skinnskattebergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
- A76:1 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 10 A76:3 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
- 15 A77:1 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A77:2 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras uppåt med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- 20 A77:3 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
- A79:1 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 25 A79:3 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
- 30 A80:1 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 35 A80:3 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
- A81:1 (Ale arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 40 A81:3 (Ale arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att

Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

5 A82:1 (Hässleholms arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A82:3 (Hässleholms arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

10 A83:2 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget

15 A83:3 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

A119:1 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

20 A119:3 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

A124:1 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP

25 A124:2 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

A130:1 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig svensk investeringsbank inrättas

30 A131:1 (Skurups arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

35 A132:1 (Enköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

A133:1 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

40 A134:1 (Bollnäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin

- avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning
A135:1 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning
- 5 A136:1 (Kungälv's arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning
- A137:1 (Härnösand arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning
- 10 A138:1 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning
- A139:1 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning
- 15 A140:1 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank, med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning
- 20 A141:1 (Håbo arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning
- A158:1 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning
- 25 A201:1 (Gullspångs arbetarekommun) att det sätts ett tak på hur hög kommunalskatt en kommun kan debitera sina kommuninnevånare
- A223:1 (Sotenäs arbetarekommun) att partikongressen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för kommunerna att ta ut en form av turistavgift
- 30 A225:2 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att inom ramen för statsbudgeten separera en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A226:2 (Nyköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att inom ramen för statsbudgeten separera en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 35 A226:3 (Nyköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att en statlig investeringsbank skapas för finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön industriell omvandling
- A227:2 (Landskrona arbetarekommun) att i statsbudgeten separera i en investeringsbudget, där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 40 A228:2 (Älvsborgs södra partidistrikt) att det inom ramen för statsbudgeten görs en separation

- mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A228:3 (Älvsborgs södra partidistrikt) att skapandet av en statlig investeringsbank
- A229:2 (Tjörns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att i statsbudgeten
- 5 separera en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A229:3 (Tjörns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att en statlig investeringsbank skapas för finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön industriell omvandling
- 10 A230:2 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar separera en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A230:3 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att en statlig investeringsbank skapas för finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön
- 15 industriell omvandling
- A230:5 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraternas partikongress bifaller motionen i sin helhet
- A231:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att inom ramen för statsbudgeten separera en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftbudget
- 20 där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A231:3 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att en statlig investeringsbank skapas för finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön industriell omvandling
- A232:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmålet för de
- 25 offentliga finanserna tas bort och ersatts av ordning med en driftbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr och en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts
- A232:2 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att en statlig investeringsbank skapas för finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön industriell omvandling
- 30 A233:1 (Skellefteå arbetarekommun) att Socialdemokratiska partikongressen beslutar lägga, ovan nämnda och konkreta förslag, till grund för vår ekonomiska politik
- A234:2 (Falun arbetarekommun - enskild) att det inom ramen för statsbudgeten införs en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- 35 A234:3 (Falun arbetarekommun - enskild) att en statlig investeringsbank skapas för finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön industriell omvandling
- A238:1 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftbudget där ett balansmål över
- 40 konjunkturcykeln styr
- A238:3 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på

för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

A266:1 (Torsby - Nordvärmlands arbetarekommun) att skattelagstiftningen ändras så att säsongsarbetande inkomstbeskattas i den kommun där verksamheten bedrivs för att

- 5 turistkommunerna ska få ersättning för den service som de anställda har laglig rätt att få
A270:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att avskaffa kommunal och landstingsskatten och införa en progressiv statlig skatt

A284:1 (Kumla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för inrättandet av en nationell samordningsfond för mikrolån för social rättvisa

- 10 A284:2 (Kumla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att affärsbankerna bidrar via staten med socialt rättvisemärkta medel

A284:3 (Kumla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lokalt/regionalt förankrade aktörer sköter mikrolånen

- 15 A285:1 (Hallsbergs arbetarekommun - enskild) att verkar för inrättande av en nationell fond för mikrolån för social rättvisa

A285:2 (Hallsbergs arbetarekommun - enskild) att verkar för att affärsbankerna bidrar via den nationella fonden med socialt rättvisemärkta medel

A285:3 (Hallsbergs arbetarekommun - enskild) att verkar för att lokalt/regionalt förankrade aktörer sköter mikrolånen *(=små lån t ex 10–50 000:-)

- 20 A286:1 (Lindesbergs arbetarekommun) att verka för inrättande av en nationell fond för mikrolån för social rättvisa

A286:2 (Lindesbergs arbetarekommun) att verka för att affärsbankerna bidrar via den nationella fonden med socialt rättvisemärkta medel

- 25 A286:3 (Lindesbergs arbetarekommun) att verka för att lokalt/regionalt förankrade aktörer sköter mikrolånen *(=små lån t ex 10-50 000:-)

A290:4 (Göteborgs partidistrikt) att de offentliga finanserna tillåts gå med underskott över en konjunkturcykel för att finansiera utbyggnaden av viktig infrastruktur så som stambanor

A291:1 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP

- 30 A291:2 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

A292:1 (Luleå arbetarekommun) att Sverige ska införa en statlig malmfond

- 35 A308:2 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att utifrån detta politiska program, utarbeta en modell för en helt ny ekonomisk politik

A329:1 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP

A329:2 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga

- 40 offentliga och privata investeringar

A540:2 (Lunds arbetarekommun) att staten vid behov ökar upplåningen för att nå målet om full sysselsättning

- A559:3 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en statlig grön investeringsbank
- A569:1 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- 5 A570:1 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A571:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- 10 A572:1 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A573:1 (Leksands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- 15 A574:1 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- 20 A575:1 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A576:1 (Sala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- 25 A581:10 (Stockholms partidistrikt) att det skapas en statlig investeringsbank och regionala utvecklingshubbar med uppdraget att vara en ledande kraft för hållbarhetsdrivna investeringar
- A678:1 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- 30 A685:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att upprätta en statlig investeringsbank som kan tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar för bland annat den gröna omställningen
- 35 D23:1 (Landskrona arbetarekommun) att det nuvarande ekonomiska ramverket avskaffas och vid sidan av driftsbudgeten skapas det en ny investeringsbudget skild från driftsbudgeten
- D23:2 (Landskrona arbetarekommun) att en statlig investeringsbank skapas ämnad för större klimat och infrastrukturella satsningar
- D67:1 (Ale arbetarekommun - enskild) att verka för att återreglera Apoteket, Bilprovningen och
- 40 Posten

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A44:1, A104:4, A162:1, A218:1, A219:1, A220:1, A222:1, A287:1, A287:2, A287:3, A288:1, A288:2, A288:3, A304:1, A304:2, A327:1

5

UA152 Fördelningspolitik

I en internationell jämförelse har Sverige fortfarande relativt små skillnader i inkomster och levnadsförhållanden, men utvecklingen har de senaste årtiondena gått i fel riktning. Det stora flertalet har fått ta del av den ekonomiska tillväxten genom reallöneökningar och ökat välstånd, men det gäller inte alla. Sedan början av 1980-talet har toppinkomsterna växt mycket snabbare än genomsnittet, huvudsakligen på grund av ökade kapitalinkomster i de allra högsta inkomstskikten av befolkningen. Detta är en utveckling Sverige delar med större delen av västvärlden. Under det senaste årtiondet har vi dock sett detta sammanfalla med att den tredjedel av hushållen som har de lägsta inkomsterna också halkat allt längre efter genomsnittet. Den totala inkomstökningen har varit stor men ojämnt fördelad och andelen som klassas som ekonomiskt utsatta har ökat. En sådan utveckling kan vi socialdemokrater aldrig ställa oss bakom. Sedan regeringsskiftet 2014 har den förda politiken bidragit till att motverka de växande klyftorna, men så länge några lämnas efter kan vi aldrig vara nöjda.

20

Jämlikhet ställs ibland mot tillväxt. Den svenska modellen har dock visat att det inte behöver finnas ett sådant motsatsförhållande. I Sverige kombineras framgångsrikt marknadsekonomi och öppenhet gentemot omvärlden med höga jämlikhetsambitioner. Modellen skapar förutsättningar för såväl en god ekonomisk utveckling och hög sysselsättning som en relativt jämn fördelning av inkomsterna och ett välfärdssystem av hög kvalitet som omfattar alla medborgare. Internationella institutioner avfärdar också i allt högre grad detta påstådda motsatsförhållande och både Världsbanken, IMF och OECD menar idag att en ökad jämlikhet inte bara är moraliskt riktigt utan även centralt för ekonomisk tillväxt.

30

Samhället behöver bli bättre på att ta vara på den potential som finns i idéburna organisationer, arbetsintegrerade sociala företag och social innovation. En strategi för sociala företag och medel antogs 2018 och på såväl statlig som kommunal nivå har olika former av satsningar genomförts. Åtgärder för att stötta social innovation och liknande bör även fortsättningsvis ske i dessa kanaler, snarare än genom olika former av specialdestinerade inkomster.

35

För oss socialdemokrater ska jämlikhetsperspektivet genomsyra det politiska arbetet på alla politikområden och alla nivåer av beslutsfattande. Det kräver goda och vederhäftiga underlag om hur ojämlikheten ser ut i Sverige. På den nationella nivån sammanställer regeringen årligen en fördelningspolitisk redogörelse, liksom en redogörelse för den ekonomiska jämställdheten, som överlämnas till riksdagen tillsammans med budgetpropositionen. Bättre statistik över fördelning av inkomster, förmögenheter och skulder är viktigt för att den ekonomiska ojämlikheten,

en särskild utredare har därför fått i uppdrag att undersöka hur individbaserad statistik över hushållens tillgångar och skulder kan tas fram.

5 Den ekonomiska ojämlikheten, inte minst skillnaden i disponibel inkomst, lägger grunden för orättfärdiga skillnader i levnadsvillkor på många olika områden, som skolresultat, folkhälsa, utsatthet för brott och möjlighet att försörja sig på eget arbete. Jämlikhetsarbetet bör därför inte begränsas till ett enskilt mått, mål eller paket. Den ekonomiska fördelningspolitiken måste kompletteras med åtgärder som jämnar ut orättfärdiga skillnader i människors villkor på 10 många fler områden än det ekonomiska. Ett mer jämlikt samhälle är ingen färdig utopi utan ett ständigt pågående arbete. Varje ny generation socialdemokrater måste ta sig an sin tids jämlikhetsutmaningar med nya reformer.

Partikongressen föreslås besluta:

15 att bifalla motionerna A104:4

A104:4 (Hässleholms arbetarekommun - enskild) att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

20 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A44:1, A162:1, A218:1, A219:1, A220:1, A222:1, A287:1, A287:2, A287:3, A288:1, A288:2, A288:3, A304:1, A327:1

A44:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att ett politiskt jämlikhetsmål införs

25 A162:1 (Örebro arbetarekommun) att partistyrelsen ges i uppdrag att driva jämlikhetskommissionens analyser och förslag i en praktisk socialdemokratisk ekonomisk politik och skattepolitik med jämlik och rättvisa som ledstjärnor

A218:1 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att staten ska ha ett aktivt mål om att minska inkomstskillnaderna i Sverige

30 A219:1 (Östergötlands partidistrikt) att staten ska ha ett aktivt mål om att minska inkomstskillnaderna i Sverige

A220:1 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att partikongressen beslutar uppdra till våra företrädare att inför politiska beslut sträva efter att analysera sammanhanget med utgångspunkt från den minst gynnades perspektiv och därefter fatta beslut, som medför att skillnaden mellan de 35 som har och de som inte har skall minska och därmed minska klyftorna och polariseringen i vårt samhälle

A222:1 (Österåkers arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar fram tydliga mål och en konkret plan för hur vi uppnår ett jämlikt samhälle

A287:1 (Gotlands partidistrikt) att slå fast att minskade klyftor i disponibel inkomst är ett 40 prioriterat mål

A287:2 (Gotlands partidistrikt) att utvecklingen mot eller bort från detta mål redovisas årligen

A287:3 (Gotlands partidistrikt) att verka för att statens budgetmotion alltid ska innehålla en tydlig redovisning av hur transfereringarna utvecklats i förhållande till reallöneutvecklingen
A288:1 (Kronobergs partidistrikt) att slå fast att minskade klyftor i disponibel inkomst är ett prioriterat mål

- 5 A288:2 (Kronobergs partidistrikt) att utvecklingen mot eller bort från detta mål redovisas årligen
A288:3 (Kronobergs partidistrikt) att verka för att statens budgetmotion alltid ska innehålla en tydlig redovisning av hur transfereringarna utvecklats i förhållande till reallöneutvecklingen
A304:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att regeringen formulerar ett mål för hur jämlikheten i Sverige ska utvecklas
10 A327:1 (Bollebygds arbetarekommun) att Socialdemokraterna kraftfullt arbetar för ett paket som effektivt stödjer de familjer som hamnat under gränsen för relativ fattigdom

att avslå motionerna A304:2

- 15 A304:2 (Uppsala arbetarekommun) att det övergripande målet för jämlikhetsarbetet under de kommande tio åren ska vara att föra en politik som, samtidigt som ekonomins förmåga till hållbar tillväxt stärks, medför att inkomstskillnaderna minskar i hela inkomstfördelningen, och att Sverige innan 2030 återigen ska vara världens mest jämlika land
- 20 Partistyrelsens utlåtande över motionerna A6:1, A7:1, A18:1, A22:1, A22:2, A22:3, A42:7, A42:11, A121:1, A121:2, A129:1, A146:1, A146:2, A147:7, A147:8, A148:1, A160:1, A160:2, A160:3, A160:4, A205:1, A206:1, A206:2, A206:3, A207:1, A226:4, A228:4, A229:4, A231:4, A234:4, A240:1, A247:1, A247:2, A247:3, A247:4, A283:1, A283:2, A283:3, A293:1, A293:2, A305:1, A305:2, A307:1, A326:3, A420:3, A421:3,
25 A422:3, A423:3, A424:3, A425:3, A426:3, A427:3, A559:4, A581:42, B119:5, B120:5, D287:1, D287:2, D287:3, D295:1, D295:3, D295:4, D371:1, D371:2

UA164 Finansmarknadsfrågor

- 30 När finansmarknaden fungerar som bäst har den en viktig roll att spela i samhällsekonomin. Det kräver dock en aktiv stat, som tar ansvar för att reglera aktörerna och hantera systemrisker i linje med en långsiktigt positiv ekonomisk utveckling. En oreglerad finansmarknad medför stora risker för samhället, arbetsmarknaden och enskilda människor, något som finanskrisen 2008 och 2009
35 gjorde smärtsamt uppenbart för många människor. Sedan finanskrisen har en lång rad åtgärder genomförts för att skärpa kraven på finansiella aktörer och för att minska riskerna med skadlig spekulation utan täckning. Partistyrelsen anser att det är en positiv utveckling.

- Under såväl finanskriser som andra kriser kan det i vissa fall vara samhällsekonomiskt motiverat
40 att stötta privata verksamheter. Det ska dock alltid med omsorg om skattebetalarnas pengar – inte ägarnas. En viktig ledstjärna ska vara att undvika socialisering av vinster och privatisering

av förluster. Däremot bör krisstöd inte användas som ett medel för att öka det statliga ägandet i näringslivet.

5 Sedan 2014 finns ett Finansiellt stabilitetsråd där företrädare för regeringen, Finansinspektionen, Riksgälden och Riksbanken regelbundet träffas för att diskutera frågor som rör finansiell stabilitet och hur man kan motverka finansiella obalanser. Ordförande för rådet är finansmarknadsministern. Därutöver konsulteras forskare och andra sakkunniga från olika akademiska discipliner återkommande om utvecklingen på finansmarknaden och dess påverkan på samhället. Partistyrelsen anser att det är viktigt att regeringen även fortsättningsvis noga följer 10 finansmarknadens utveckling, funktionssätt och struktur, och vid behov genomför nödvändiga regleringar, men att formerna för regeringens arbete inte bör regleras i detalj.

När det kommer till så kallad blankning, att sälja lånade finansiella tillgångar i syfte att spekulera i prisnedgångar, finns regler som kräver att större blankningspositioner måste anmälas till 15 Finansinspektionen. Det finns också säkerhetskrav som är till för att säkerställa att aktören som blankar har täckning för spekulation. Partistyrelsen är positiv till regleringen och ser inte ett förbudsbehov, däremot måste utvecklingen även fortsättningsvis dock följas mycket noggrant.

Finansmarknaden har en viktig roll att spela i utvecklingen mot ett hållbart samhälle genom att 20 säkerställa nödvändigt kapital i gröna investeringar. Genom styrning mot sådana investeringar kan utvecklingen av fossilberoendet gå snabbare. Flera viktiga initiativ har genomförts för att bland annat genom bättre förutsättningarna för hållbart fondsparande i Sverige, möjligheten att ge ut statliga gröna obligationer och en utredning med uppgift att kartlägga i vilken utsträckning kapitalmarknaden beaktar miljö- och klimatfrågor bereds just nu. En viktig aktör 25 på finansmarknaden är AP-fonderna och flera motionärer förordar att fonderna bör utveckla innehav i fossila tillgångar. AP-fondernas övergripande mål är långsiktig, hög avkastning för att säkerställa trygga pensioner åt Sveriges löntagare. Långsiktigheten kommer att innebära att fossila investeringar fasas ut. De senaste åren har regelverket förändrats i syfte att stärka fondernas hållbarhetsarbete. Partistyrelsen välkomnar de förändringarna men understryker också vikten 30 av att AP-fondernas efterlevnad noga följs upp och utesluter inte ytterligare förändringar av regelverket om det visar sig nödvändigt.

Ansvar för penningpolitiken delegerades efter 90-talskrisen till Riksbanken, med ett lagfäst mål att upprätthålla ett fast penningvärde. Riksbanken har konkretiserat målet som att den årliga 35 förändringen av konsumentprisindex (KPI) ska vara 2 procent. Därutöver ska penningpolitiken, utan att åsidosätta prisstabilitetsmålet, stödja en hållbar tillväxt och hög sysselsättning. Tillsammans med det finanspolitiska ramverket har den nuvarande ordningen bidragit till en god reallöneutveckling för svenska löntagare. Samtidigt har det ekonomisk-politiska landskapet förändrats betydligt sedan huvuddelen av den nuvarande riksbankslagen togs fram i slutet 40 av 1980-talet. Mot den bakgrunden tillsattes den parlamentariska Riksbankskommittén vars utredningsförslag ligger till grund för den nya riksbankslagen som riksdagen väntas fatta beslut

om under hösten 2021. Därmed stärks den demokratiska granskningen av Riksbanken stärks och bankens uppdrag och mandat klargörs. Partistyrelsen anser att förändringar av Riksbankens regelverk bör ske med en bred parlamentarisk förankring och kan konstatera att förslaget till ny Riksbankslag har arbetats fram i en sådan anda.

5

Sverige har en hög privat skuldsättning, vilket medför risker både för privata hushåll och för samhällsekonomin. Benägenheten att betala av på privata lån måste öka. Ett viktigt verktyg för att minska skuldsättningen är amorteringskravet. Amorteringskraven skärptes av Finansinspektionen den 1 mars 2018, efter regeringens medgivande. Under den ekonomiska kris som har följt av Corona-pandemin har banker fått möjlighet att ge alla låntagare tillfällig amorteringslättnad. När krisen är över och Finansinspektionen finner att så är rimligt bör amorteringskrav återinföras.

I Sverige fungerar banksystemet väl i vissa avseenden, till exempel har vi mer välkapitaliserade banker än i många andra länder. I andra avseenden fungerar bankmarknaden i Sverige mindre bra. Vi ser en starkt koncentrerad oligopolmarknad med ett litet antal stora aktörer som tillsammans har en stark ställning när det gäller in- och upplåning samt kreditgivning. Att SBAB finns som ett statligt alternativ på bolånemarknaden är viktigt. Detta trots att det finns relativt många verksamma aktörer på dessa marknader, vilket tyder på att det fortfarande finns en bristande kundrörlighet. Vi behöver banker och finansiella tjänster som fungerar i hela landet med rimliga villkor för låntagare.

Det blir allt vanligare att använda olika typer av digitala betalningslösningar när vi handlar. Samtidigt har många i samhället fortfarande ett behov av att använda kontanter. Det gäller till exempel äldre personer, som kan ha svårt med digitala betalningar. Ett nytt regelverk trädde i kraft den 1 januari 2021 som innebär att större kreditinstitut blir skyldiga att tillhandahålla platser för kontantuttag och dagskassainsättning i betryggande utsträckning i hela landet.

Övergången till ett samhälle med allt mindre kontanter måste ske på ett sätt så att ingen lämnas efter. Utgångspunkten bör vara att bankerna och näringslivet tar sitt ansvar för detta, men om det inte fungerar är ytterligare lagstiftning inte utesluten. Partistyrelsen anser däremot inte att staten bör överta ansvaret från bankerna att tillhandahålla grundläggande finansiella tjänster.

Det är viktigt att den ockerlagstiftning vi har fungerar och förhindrar oseriösa företag och andra aktörer från att utnyttja människor som befinner sig i kunskapsmässigt underläge eller under ekonomisk press. Den 1 september 2018 infördes nya bestämmelser i konsumentkreditlagen för att åstadkomma en mer ansvarsfull marknad för snabblån. Begreppet högkostnadskredit infördes i lagen. En högkostnadskredit är en kredit, ett lån, med effektiv ränta som uppgår till referensräntan plus 30 procentenheter. Tillsammans med det införda räntetaket och ett kostnadstak innebär det viktiga förändringar. Räntetaket innebär att kreditgivaren aldrig får ta ut högre kreditränta eller dröjsmålsränta för högkostnadskrediten än referensräntan plus 40 procentenheter. Kostnadstaket begränsar hur höga kostnaderna får vara för krediten.

Konsumenten ska aldrig behöva betala mer än det lånade beloppet i kostnader. Tidigare var krediter med kort löptid och mindre avgifter undantagna från kravet på kreditprövning, men numera måste kreditgivare göra en kreditprövning vid alla högkostnadskrediter innan lån kan beviljas. Partistyrelsen anser att regleringen är viktiga steg i rätt riktning men anser att utvecklingen måste följas noggrant även fortsättningsvis, inte minst i ljuset av rapporter om unga människor som tar snabba lån för att placera på aktiemarknaden.

Trots de åtgärder som vidtagits lever många människor alltjämt under svåra skuldförhållanden. Om fler kunde få sina skulder sanerade, skulle det innebära en lättnad inte bara för de skuldsatta och deras familjer, utan även för borgenärerna och samhället i stort. Därför är det positivt att ny skuldsaneringslag infördes förra mandatperioden, som ger fler så kallade evighetsgäldenärer en möjlighet att starta om på nytt. Partistyrelsen anser att det är viktigt att människor får det stöd som de behöver för att uppnå en hållbar privatekonomi och att eventuella behov av ytterligare åtgärder behöver fortsätta bevakas.

Kryptovalutor är svåra att värdera på ett tillförlitligt sätt, vilket har bidragit till att de har varit mycket volatila med stora värdeförändringar på kort tid. De har även lågt konsumentskydd, vilket medför att risken att konsumenter förlorar investerade pengar är mycket stor. Handel med kryptotillgångar är till stor del ett oreglerat område, vilket också utnyttjas av kriminella grupperingar.

Partistyrelsen anser därför att det finns ett behov av ett regelverk för kryptotillgångar. EU arbetar med att fram ett regelverk för kryptotillgångar och Sverige har i förhandlingarna verkat för ett regelverk som skapar tydlighet i EU:s regelverk för finansiella tjänster, bidrar till finansiell stabilitet och ett högt konsument- och investerarskydd samtidigt som förtroendet för finansmarknaderna stärks.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A559:4

A559:4 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla AP-fonder bidrar till grön omställning

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A6:1, A7:1, A18:1, A22:1, A22:2, A22:3, A42:11, A121:1, A121:2, A129:1, A146:1, A146:2, A147:7, A147:8, A160:1, A160:2, A160:3, A160:4, A205:1, A206:1, A206:2, A207:1, A228:4, A240:1, A247:1, A247:2, A247:3, A247:4, A283:1, A283:2, A283:3, A293:1, A293:2, A305:1, A305:2, A307:1, A326:3, A581:42, D287:2, D287:3, D295:1, D295:3, D295:4, D371:1, D371:2

- A6:1 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att AP-fonderna avyttrar sina investeringar i fossilindustrin
- A7:1 (Götene arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att varuhus, affärer, hotell, restauranger och offentliga och privata serviceinrättningar genom lag ska vara skyldiga att hantera
- 5 kontanter
- A18:1 (Haninge arbetarekommun) att en diskussion initieras med berörda banker för att de ska kunna erbjuda beskriven tjänst, dvs dubbel bekräftelse av större bankuttag/transaktioner
- A22:1 (Falkenbergs arbetarekommun - enskild) att SAP verkar för att Sverige driver på internationellt för att förbjuda Bitcoin som valuta
- 10 A22:2 (Falkenbergs arbetarekommun - enskild) att SAP verkar för ett nationellt förbud
- A22:3 (Falkenbergs arbetarekommun - enskild) att SAP verkar för kraftiga regleringar av denna kryptovaluta
- A42:11 (Skånes partidistrikt) att det görs en genomgripande översyn av möjligheten till bättre samordning av penning- och finanspolitiken, givet den nuvarande uppgifts-och
- 15 ansvarsfördelningen mellan dessa båda delar av den ekonomiska politiken med en självständig Riksbank
- A121:1 (Gävle arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att AP-fondernas innehav i fossilindustrin avvecklas skyndsamt
- A121:2 (Gävle arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att placeringsreglerna för AP-
- 20 fonderna skärps för att säkerställa att placeringar inte får ske i företag som arbetar med att prospektera, exploatera, utvinna eller producera kol, olja och naturgas
- A129:1 (Kungsbacka arbetarekommun) att den Socialdemokratiska partistyrelsen ges i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp för att kartlägga hur; a) Finansinspektionen, genom regeringen, kan ges i uppdrag att följa upp och säkerställa hushållens behov av finansiella tjänster genom fysiska
- 25 lokalkontor i mindre orter och landsbygdskommuner b) Finansinspektionen, genom regeringen, kan ges i uppdrag att ta fram riktlinjer för affärsbankernas serviceåtagande gentemot kunderna som säkerställer en grundläggande kvalitetsnivå avseende öppettider och tillgänglighet på andra sätt
- A146:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna börjar arbeta för att förändra ägardirektiven i de svenska statliga pensionsfonderna så att de bara tillåts investera i hållbara bolag
- 30 A146:2 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna börjar arbeta för en utredning och möjlig lagstiftning kring marknadsföringen av fonder och hur begreppet ”hållbart” används inom fondvärlden och specifikt inom premiepensionssystemet
- A147:7 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att det svenska banksystemet görs mer robust. För att minska risken för finansiella kriser behöver regeringen och myndigheterna verka för att öka
- 35 andelen eget kapital i banksektorn
- A147:8 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Riksbankens mandat för penningpolitiken förtydligas till att vara: ”att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå”
- A160:1 (Lidköpings arbetarekommun) att våra socialdemokratiska riksdagsledamöter arbetar för
- 40 att ockerlagstiftningen ses över och moderniseras så att det inte längre är möjligt att ta ut en årsränta på 480%

- A160:2 (Lidköpings arbetarekommun) att våra socialdemokratiska riksdagsledamöter arbetar för att det inför kraftiga viten i Brottsbalken för kreditföretag som erbjuder snabblån till skuldsatta personer utan kreditprövning
- 5 A160:3 (Lidköpings arbetarekommun) att våra socialdemokratiska riksdagsledamöter arbetar för att det i aktuell lagstiftning inför förbud för snabblån med orimlig ränta utan kreditprövning
- A160:4 (Lidköpings arbetarekommun) att våra socialdemokratiska riksdagsledamöter arbetar för att en statlig myndighet som kronofogdemyndigheten inte ska åläggas driva in skulder från oseriösa företag som tar ut ockerräntor, detta måste regleras i lag!
- 10 A205:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna på alla nivåer jobbar mot kontantfrihet inom offentlig verksamhet
- A206:1 (Orsa arbetarekommun) att lagen om avtalsfrihet reformeras så att kontanternas ställning som lagligt betalningsmedel stärks som i t.ex Norge och Danmark, där näringsidkare inte kan neka att acceptera lagliga betalningsmedel, det vill säga kontanter, från konsumenter
- A206:2 (Orsa arbetarekommun) att det nationellt ges möjligheter för de lokala sparbankerna att
- 15 etablera och utveckla sig på orter de själva bestämmer
- A207:1 (Gullspångs arbetarekommun) att ansvarig för uttagsautomater och serviceboxar inom rimlig tid ersätter eller lagar en trasig automat eller box
- A228:4 (Älvsborgs södra partidistrikt) att ett finansmarknadsråd inrättas
- A240:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att företag som erhållit
- 20 statligt stöd vid kriser inte kan dela ut vinst för verksamhetsåret i fråga
- A247:1 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en skärpt reglering av finansmarknaden för att säkerställa dess samhällseliga nytta
- A247:2 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att finansmarknadens syfte begränsas till att skapa ekonomisk hållbarhet
- 25 A247:3 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att stänga ute negativ spekulation som inverkar menligt på välfungerande företag
- A247:4 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förbjuda handel via blankning
- A283:1 (Halmstads arbetarekommun) att riksdagsledamöterna får i uppdrag att se över vilka krav
- 30 som ställs på personer som beviljats skuldsanering
- A283:2 (Halmstads arbetarekommun) att införa ett lagstöd för personer som beviljats skuldsanering på grund av konsumtionslån ska ta del av insatser som hjälper dem att ändra sitt ekonomiska beteende
- A283:3 (Halmstads arbetarekommun) att kommunerna inför obligatoriska insatser för personer
- 35 som beviljats skuldsanering på grund av konsumtionslån
- A293:1 (Österåkers arbetarekommun) att räntetaket i Konsumentkreditlagen sänks till en ränta som motsvarar räntelagens 6§, den vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § med ett tillägg av åtta procentenheter
- A293:2 (Österåkers arbetarekommun) att ockerlagen får ett räntetak som motsvarar räntelagens
- 40 6§, den vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § med ett tillägg av åtta procentenheter
- A305:1 (Bengtsfors arbetarekommun) att en översyn görs gällande regelverk för lånebranschen

A305:2 (Bengtsfors arbetarekommun) att det krävs en kreditupplysning innan lån beviljas
A307:1 (Örebro arbetarekommun - enskild) att lagstifta om att alla butiker måste ta emot
kontanter

5 A326:3 (Lunds arbetarekommun) att man utvärderar inflationsmålet och prövar på vilket sätt
som det behöver förändras

A581:42 (Stockholms partidistrikt) att AP-fonderna förnyar sina investeringsportföljer så att dessa
bidrar till en grön omställning och divesterar sitt ägande i fossilindustrin

10 D287:2 (Sörmlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att placeringsreglerna för AP-
fonderna skärps för att överensstämma med FN:s globala hållbarhetsmål och klimatmålen inom
Parisavtalet senast 2023

D287:3 (Sörmlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att en statlig handlingsplan
för en fossilfri och hållbar finanssektor utarbetas senast 2023

D295:1 (Kristianstads arbetarekommun) att verka för att AP-fonderna ska avinvestera innehav i
bolag vars verksamhet går ut på att utvinna och producera fossila bränslen

15 D295:3 (Kristianstads arbetarekommun) att verka för att påskynda finansbranschens nödvändiga
klimatomställning genom att avinvestera från och utesluta ohållbara bolag öppet. När det görs
öppet bidrar det till en stigmatisering av investeringar i fossila verksamheter eftersom det finns en
följa-John-tendens i branschen där fler och fler följer efter. Avinvesteringar och uteslutningar
tenderar också att sprida sig till andra finansområden, till exempel krediter och finansiering. Det
20 har en direkt effekt på fossila bolag då det blir dyrare och svårare för dem att finansiera sin
verksamhet

D295:4 (Kristianstads arbetarekommun) att verka för att förbättra insynen i förvaltningen av de
allmänna pensionsmedlen genom ökad transparens gällande ägardialog med övriga bolag i
fondernas portföljer

25 D371:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att samtliga AP-fonder får tydligt uppdrag om att
fasa ut investeringar i fossil industri

D371:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att samtliga AP-
fonder börjar arbeta på ett mer ambitiöst sätt med att fasa ut investeringar i fossil industri

30 att avslå motionerna A42:7, A148:1, A206:3, A226:4, A229:4, A231:4, A234:4, A420:3, A421:3,
A422:3, A423:3, A424:3, A425:3, A426:3, A427:3, B119:5, B120:5, D287:1

A42:7 (Skånes partidistrikt) att förutsättningarna utreds om det är möjligt att höja dagens
inflationsmål i penningpolitiken för att öka handlingsutrymmet för denna del av den ekonomiska
35 politiken

A148:1 (Österåkers arbetarekommun) att Riksbankens inflationsmål höjs till en nivå som
möjliggör att effektivt bekämpa arbetslösheten och en större omfördelning inom
löneökningensutrymmet

40 A206:3 (Orsa arbetarekommun) att utreda alternativet med en offentligt ägd bank där
kommuner, regioner och stat därmed kan ge hela Sverige likvärdiga möjligheter när det gäller
grundläggande finansiella tjänster

- A226:4 (Nyköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att ett finansmarknadsråd direkt underställt statsministern inrättas
- A229:4 (Tjörns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att ett finansmarknadsråd under statsministern inrättas med bred representation av olika akademiska discipliner
- 5 A231:4 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att ett finansmarknadsråd direkt underställt statsministern inrättas
- A234:4 (Falun arbetarekommun - enskild) att ett finansmarknadsråd inrättas som är direkt underställt statsministern
- 10 A420:3 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati
- A421:3 (Ludvika arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati
- A422:3 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati
- 15 A423:3 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati
- A424:3 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati
- 20 A425:3 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati
- A426:3 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati
- A427:3 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati
- 25 B119:5 (Östergötlands partidistrikt) att amorteringskravet vid bostadsfinansiering luckras upp/ses över
- B120:5 (Norrköpings arbetarekommun) att amorteringskravet vid bostadsfinansiering luckras upp/ses över
- 30 D287:1 (Sörmlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Sjunde AP-fonden blir fossilfri senast 2023

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A1:1, A1:2, A1:3, A2:1, A2:2, A4:1, A5:1, A8:1, A9:1, A9:2, A10:1, A10:2, A11:1, A11:2, A12:1, A12:2, A13:1, A14:1, A14:2, A15:1, A16:1, A17:1, A19:1, A19:2, A20:1, A20:2, A20:3, A20:4, A20:5, A20:6, A20:7, A21:1, A23:1, A24:1, A25:1, A41:1, A42:8, A42:9, A42:10, A43:1, A43:2, A44:2, A44:3, A44:4, A44:5, A44:6, A44:7, A46:1, A46:2, A46:3, A46:4, A46:5, A52:1, A53:1, A54:1, A54:2, A86:3, A90:1, A90:2, A90:3, A90:4, A90:5, A90:6, A91:1, A91:2, A91:3, A91:4, A92:1, A92:2, A92:3, A92:4, A93:1, A93:2, A93:3, A93:4, A94:1, A94:2, A94:3, A94:4, A95:1, A95:2, A95:3, A95:4, A96:1, A96:2, A96:3, A96:4, A97:1, A97:2, A97:3, A97:4, A98:1, A98:2, A98:3, A98:4, A99:1,

35
40

A99:2, A99:3, A99:4, A99:5, A100:1, A100:2, A100:3, A100:4, A100:5, A101:1,
A101:2, A101:3, A101:4, A101:5, A102:1, A102:2, A102:3, A102:4, A102:5, A103:1,
A103:2, A103:3, A103:4, A103:5, A104:1, A104:2, A104:3, A105:1, A105:2, A105:3,
A105:4, A105:5, A106:1, A106:2, A106:3, A106:4, A106:5, A107:1, A107:2, A107:3,
5 A107:4, A107:5, A108:1, A108:2, A108:3, A108:4, A108:5, A109:1, A109:2, A110:1,
A110:2, A110:3, A111:1, A111:2, A111:3, A111:4, A111:5, A112:1, A112:2, A112:3,
A112:4, A112:7, A112:8, A112:9, A113:1, A114:1, A114:2, A115:1, A117:1, A118:1,
A118:2, A118:3, A122:1, A123:1, A123:2, A123:3, A126:1, A127:1, A127:2, A127:3,
A142:1, A143:2, A149:1, A150:1, A152:1, A153:1, A153:2, A154:1, A154:2, A155:1,
10 A156:1, A157:1, A161:1, A163:6, A163:7, A163:8, A163:9, A164:6, A164:7, A164:8,
A164:9, A165:6, A165:7, A165:8, A165:9, A166:6, A166:7, A166:8, A166:9, A167:6,
A167:7, A167:8, A167:9, A168:6, A168:7, A168:8, A168:9, A169:5, A169:6, A169:7,
A170:2, A170:3, A171:6, A171:7, A171:8, A171:9, A172:6, A172:7, A172:8, A172:9,
A173:6, A173:7, A173:8, A173:9, A174:2, A174:3, A175:6, A175:7, A175:8, A175:9,
15 A176:6, A176:7, A176:8, A176:9, A177:2, A177:3, A178:6, A178:7, A178:8, A178:9,
A179:6, A179:7, A179:8, A179:9, A180:4, A180:5, A180:6, A181:6, A181:7, A181:8,
A181:9, A182:6, A182:7, A182:8, A182:9, A183:5, A183:6, A183:7, A183:8, A184:3,
A184:7, A184:8, A184:9, A184:10, A185:6, A185:7, A185:8, A185:9, A186:6,
A186:7, A186:8, A186:9, A187:6, A187:7, A187:8, A187:9, A188:6, A188:7, A188:8,
20 A188:9, A189:6, A189:7, A189:8, A189:9, A190:6, A190:7, A190:8, A190:9, A191:6,
A191:7, A191:8, A191:9, A192:6, A192:7, A192:8, A192:9, A193:6, A193:7, A193:8,
A193:9, A194:6, A194:7, A194:8, A194:9, A195:6, A195:7, A195:8, A195:9, A196:6,
A196:7, A196:8, A196:9, A197:6, A197:7, A197:8, A197:9, A198:1, A199:1, A200:1,
A201:4, A202:1, A202:2, A203:1, A203:2, A204:1, A210:1, A211:1, A211:2, A212:1,
25 A212:2, A213:1, A214:1, A214:2, A215:1, A216:1, A216:2, A217:1, A218:2, A219:2,
A221:1, A224:1, A235:3, A237:1, A237:2, A239:1, A241:2, A241:3, A242:2, A242:3,
A244:1, A245:1, A248:1, A248:2, A248:3, A248:4, A249:1, A250:1, A251:2, A251:3,
A252:2, A252:3, A253:2, A253:3, A254:2, A254:3, A255:2, A255:3, A256:2, A256:3,
A257:2, A257:3, A258:2, A258:3, A259:2, A259:3, A260:2, A260:3, A261:1, A262:1,
30 A262:2, A262:3, A262:4, A262:5, A262:6, A262:7, A262:8, A262:9, A262:10,
A262:11, A262:12, A262:13, A267:1, A267:2, A268:1, A269:1, A270:2, A270:3,
A270:4, A271:1, A271:2, A272:1, A272:2, A273:1, A273:2, A274:1, A275:1, A275:2,
A275:3, A275:4, A275:5, A275:6, A275:7, A276:1, A276:2, A276:3, A276:4, A276:5,
A276:6, A276:7, A277:1, A277:2, A277:3, A277:4, A277:5, A277:6, A277:7, A278:1,
35 A278:2, A278:3, A279:1, A279:2, A279:3, A279:4, A279:5, A279:6, A280:1, A280:2,
A280:3, A280:4, A281:1, A281:2, A281:3, A281:4, A281:5, A282:1, A282:2, A289:1,
A290:2, A294:1, A295:1, A295:2, A297:1, A297:2, A297:3, A297:4, A299:1, A300:1,
A300:2, A301:1, A301:2, A302:1, A303:1, A306:1, A309:1, A309:2, A310:1, A310:2,
A311:1, A313:1, A314:1, A315:1, A316:1, A316:2, A317:1, A317:2, A317:3, A317:4,
40 A318:1, A318:2, A318:3, A321:1, A321:2, A322:1, A323:1, A325:2, A325:3, A325:4,
A325:5, A325:6, A325:7, A326:1, A326:4, A326:5, A326:6, A330:1, A330:2,

A338:26, A338:31, A371:8, A371:9, A371:10, A418:6, A499:9, A500:9, A501:8, A502:8, A503:9, A504:7, A505:9, A506:8, A517:9, A518:8, A519:8, A520:8, A521:8, A522:8, A523:4, A524:4, A569:6, A570:6, A571:7, A572:6, A575:6, A576:6, A580:8, A581:8, A581:29, A581:53, A582:19, A584:10, A585:10, A586:10, A587:10, 5 A589:10, A590:10, A591:10, A592:10, A593:10, A594:10, A595:10, A596:10, A599:10, A600:10, A601:8, A603:10, A604:10, A605:10, A606:10, A607:10, A608:10, A609:10, A610:10, A611:10, A612:10, A614:10, A616:9, A617:10, A618:11, A619:7, A638:1, A678:5, A708:1, A741:9, B68:2, B69:1, B69:2, B74:3, B76:9, B76:10, B79:3, B82:10, B117:4, B117:5, B119:6, B119:7, B119:11, B120:6, 10 B120:7, B120:11, B129:7, B162:8, C229:21, C230:21, D90:1, D102:9, D167:3, D177:4, D177:5, D178:4, D178:5, D179:4, D179:5, D180:4, D180:5, D181:4, D181:5, D182:3, D183:4, D183:5, D184:4, D184:5, D185:4, D185:5, D186:2, D187:4, D187:5, D188:4, D188:5, D189:4, D189:5, D190:4, D190:5, D191:4, D191:5, D192:4, D192:5, D193:4, D193:5, D194:3, D195:4, D195:5, D196:2, D196:3, D197:4, D197:5, D198:3, 15 D199:4, D199:5, D200:4, D200:5, D201:4, D201:5, D203:1, D218:9, D226:2, D266:16, D298:1, D344:2, D410:8, D639:3, D660:2, E61:1, E62:1, E63:1, E63:2, E64:1, E64:2

20 UA112 Skatter

Det övergripande syftet med skattepolitiken är att finansiera vår gemensamma välfärd och vår förmåga att ta itu med samhällsproblemen. Det finns ett direkt samband mellan hur mycket vi gemensamt betalar i skatt och vilken kvalitet vi kan ha i skolan, sjukvården, äldreomsorgen och 25 rättsväsendet.

Genom att fler jobbar ökar skatteintäkterna samtidigt som de offentliga utgifterna minskar. Vår högsta prioritet är därför att få fler i arbete. Genom de välfärdstjänster som skatterna finansierar skapar vi möjlighet för fler att delta på arbetsmarknaden. Skattefinansierad förskola, fritids och 30 äldreomsorg gör att fler, i synnerhet kvinnor, kan kombinera familj och yrkesliv. Skattefinansierade utbildningsinvesteringar höjer produktiviteten och förbättrar matchningen på arbetsmarknaden. Skatteuttaget möjliggör på så sätt ett högt arbetskraftsdeltagande och ett högt välstånd.

En viktig slutsats är att skattekvoten eller den offentliga sektorns storlek inte i sig förklarar hur väl 35 en ekonomi fungerar. Skatternas påverkan på sysselsättning och ekonomin kan bara förstås om utifrån hur skatteintäkterna används. Internationella organ uppmärksammar idag behovet av en inkluderande tillväxt för att den ska vara långsiktigt hållbar. Det förutsätter ett skatteuttag som kan främja en gemensam välfärd.

40 När ekonomin växer år för år ökar skatteintäkterna och ett reformutrymme skapas. För att upprätthålla kvalitet i den offentliga verksamheten behöver en stor del av reformutrymmet också

användas för det ändamålet. Under den moderatledda regeringen sänktes istället de totala skatterna med över 140 miljarder kronor. Till stor del genomfördes skattesänkningarna för lånade pengar. Detta var djupt problematiskt eftersom de underskott de lämnade efter sig minskade möjligheterna att finansiera välfärden. Den moderatledda regeringens ensidiga fokus på skattesänkningar minskade samhällets förmåga att ta i tu med samhällsproblem.

Den moderatledda regeringens jobbskatteavdrag skapade också en skatteklyfta mellan olika inkomstslag som inte går att försvara. De som tjänade mest på den var de med de högsta inkomsterna. Jobbskatteavdragen är nu avskaffade för dem med högst inkomster och den permanenta skatteklyfta som tidigare fanns mellan löntagare och ålderspensionärer är nu sluten.

En tillfällig klyfta försvinner 2023. Socialdemokraterna är öppna för att reformera jobbskatteavdragens konstruktion, men att avskaffa dem för låg- och medelinkomsttagare är inte aktuellt.

Skattesystemets huvudsakliga uppgift är att säkerställa tillräckliga skatteintäkter för att finansiera välfärden. För att bidra till ett legitimt och rättvist skattesystem, är det viktigt att skattereglerna är generella, med breda skattebaser och skattesatser som är väl avvägda gentemot målen för den ekonomiska politiken. Utöver detta ska skattesystemet bidra till omfördelning, jämlikhet och jämställdhet.

Tydliga regler utan komplicerade gränsdragningar bidrar till förståelse och legitimitet för skattesystemet och minskar även utrymmet och riskerna för fel och fusk. Sedan den senaste stora skattereformen på nittioalet har det gjorts många avsteg från dessa principer. Socialdemokraterna vill genomföra en ny omfattande översyn av skattesystemet. Grundbultar för översynen är att skattesystemet ska generera stabila skatteintäkter för finansieringen av våra gemensamma åtaganden, vara enkelt för enskilda och att skatt ska betalas efter bärkraft.

Avsteg från principen om generella skatteregler kan i vissa fall motiveras av explicita krav på styrning eller av samhällsekonomiska effektivitetsskäl. Genom skatter kan vi främja en stark folkhälsa och styra mot minskad miljöpåverkan. Ett allt för stort fokus på optimering och styrning genom skattesystemet riskerar dock att göra skattesystemet komplicerat och på sikt att urholka välfärdens finansiering. Det finns därför starka skäl för enhetlighet. Att införa en sockerskatt innebär mycket komplicerade avgränsningar som inte kan motiveras av de samhällsekonomiska vinster den skulle innebära och bör inte införas.

För värna momsens som en effektiv intäktskälla för finansieringen av välfärden gäller en särskild varsamhet med att införa nya avvikelser, även om de i sig kan ha ett positivt syfte. Andra insatser än skatteförändringar bör prövas. Ytterligare avsteg från principen om generalitet bör därför inte göras.

Skatt efter bärkraft

Skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov. Progressiviteten ska värnas så att den som har högre inkomster betalar mer än den som har lägre inkomster, men alla, inte bara de med de lägsta inkomsterna, får ta del av den gemensamma välfärden. Så ser den svenska välfärdsmodellen ut.

Under den borgerliga regeringen skapades skatteklyftor som gjorde att bland annat ålderspensionärer betalade högre skatt än personer som arbetar, vid samma inkomst. Denna skatteklyfta var orättvis. Pension är uppskjuten lön och bör därför inte beskattas högre. Steg för steg har den avskaffats och år 2023 är den helt utfasad.

5

Även för förtidspensionerade, sjuka, arbetslösa och föräldralediga är skatten högre än för förvärvsarbetande. För den borgerliga regeringen var detta ett sätt att sänka den relativa ersättningen från försäkringarna utan att det blev lika tydligt för befolkningen. Samtidigt ökade skattedelen i socialavgifterna. Vi anser att socialförsäkringarnas värde ska vara tydligt och transparent. Vi tror inte att någon blir friskare eller kommer i arbete snabbare genom högre skatt på de ibland knappa ersättningar personen ifråga får. Då bör olika typer av inkomster som baseras på arbetsinkomsten beskattas lika. På sikt behöver vi komma tillbaka till en likformig beskattning.

10

Vi anser att pensionerna ska höjas. Inte heller ytterligare skillnader i beskattningen där pension och socialförsäkringar beskattas lägre än lön bör införas. På samma sätt som en den gemensamma välfärden är till för alla, är det också en styrka att alla bidrar till finansieringen.

15

Hög facklig organiseringsgrad är en bärande del i den svenska arbetsmarknadsmodellen. Krisen har inneburit allt ifrån varsel och uppsägningar till extrema utmaningar i arbetsmiljön för anställda runt om i hela landet. Pandemin har inneburit att anslutningsgraden till fackföreningar och a-kassa har ökat. År 2018 infördes en skattereduktion för fackföreningsavgiften, men 2019 avskaffades den av de högerkonservativa partierna. Vi ser goda skäl att åter igen införa en skattereduktion för fackföreningsavgiften och att införa en skattereduktion för a-kassan, inte minst av likvärdighetsskäl jämfört med avgiften till arbetsgivarorganisationer. Det är emellertid prioriterat att i så fall göra det när det finns stabila förutsättningar för att skattereduktionerna får vara kvar.

20

25

Genom att skattesystemet finansierar vår gemensamma välfärd omfördelas resurser. Klyftorna har ökat i Sverige sedan i början av 2000-talet. Det totala välståndet har stigit men inkomstökningen har varit ojämnt fördelad. Under samma tid har avskaffandet av ett flertal skatter samt stora inkomstskattesänkningar lett till att de som har det bäst ställt ekonomiskt fått betala lägre skatter. Kapitalinkomsterna har ökat kraftigt och samtidigt som många med höga kapitalinkomster gynnas av omfattande undantag från ordinarie kapitalbeskattning. I en tid då klyftorna växer vill vi utnyttja den omfördelade kraften i skattesystemet i högre grad. Denna omfördelning leder i sig till ett ökat välstånd i samhället. Genom att fler får möjlighet till utbildning och kompetensutveckling skapas jobb och tillväxt.

30

35

När det står det klart välfärden står inför stora behov är skatter som kan framstå som önskvärda ökad enhetlighet i kapitalbeskattningen samt ökad beskattning av förmögenheter. Att värnskatten avskaffades var en förutsättning för att Sverige skulle få en regering i ett svårt politiskt läge. En politik som avskaffar och inför skatter fram och tillbaka riskerar förtroendet från invånarna

40

till politiken i stort. En återinförd värnsskatt framstår därför inte som prioriterad på kort sikt. Införandet av investeringssparkontot har inneburit en kraftig förenkling för vanligt folk som vill spara samtidigt som investeringssparkontot i det låga ränteläget i praktiken har fått en låg beskattning. Det kan finnas olika modeller för hur beskattningen av kapitalinkomster eller kapitaltillgångar kan öka. En ökad beskattning bör inte vara utformad som en indirekt fastighetsskatt. Vilken modell som är mest effektiv bör inte låsas fast. Istället bör det undersökas förutsättningslöst hur de ökande behoven i välfärden bäst finansieras genom kapitalbeskattningen.

De svenska erfarenheterna av arvs- och gåvoskatten var emellertid allt annat än goda. Ett övergripande mål för att trygga välfärdens finansiering är att skattepolitiken har en bred förankring i befolkningen. Arvs- och gåvoskatter saknar sådan legitimitet. Det finns fördelar med att beskattningen sker i nära anslutning till inkomsttillfället. Arvs- och gåvoskatten var lätt att runda, vilket gjorde att vissa arv kringgick den medan andra arv, ofta vid plötsliga dödsfall, taxerades. Skatteintäkterna var små, effekterna på jämlikheten delvis negativa och samhällskostnaderna för skatteplaneringen var så betydande att skatten inte bör återinföras. Förmögenhetsskatten hade också utmaningar, att dess avskaffande medfört att förmögenhetsstatistik saknas är ett problem. Regeringen har lämnat ett uppdrag om att undersöka hur individbaserad statistik över hushållens tillgångar och skulder kan tas fram. De tidigare skatten på finansiella transaktioner i Sverige medförde att transaktionerna flyttade utomlands. I nuläget finns inte förutsättningar för att införa en finansiell transaktionsskatt i Sverige.

Skattefusk och skatteundandragande

Skattefusk och ekonomisk brottslighet är mycket allvarligt. Att vissa undviker att betala skatt leder till att skattebördan ökar för andra. Dessutom riskerar bara farhågan av att andra smiter undan att betala skatt att minska den generella viljan att betala skatt. Fusk snedvrider dessutom konkurrensen och skapar ogynnsamma förutsättningar för de seriösa företagare som gör rätt för sig. Därför ska skatteundandragande och skatteflykt med kraft motverkas. Välfärdsbrottslighet är andra sidan av samma mynt. Offentligt ägda företag ska givetvis föregå med gott exempel.

Reglerna om personalliggare har utökats. Arbetsgivardeklarationer på individnivå har införts. Fler steg för att använda systemets fulla potential behöver tas. Ett ekonomiskt arbetsgivarbegrepp har införts och med det ett krav på registrering av utländska arbetsgivare som har anställda i Sverige. Den som är skyldig att göra skatteavdrag ska nu registreras som arbetsgivare hos Skatteverket. F-skattereglerna har utretts och missbruksmöjligheter bör stoppas. Reglerna om skattetillägg har skärpts.

Men skatteflykten söker ständigt nya vägar och jämna steg krävs för att minska skatteundandragande. När skatteflykten är internationell måste arbetet för att motverka den också bedrivas globalt. Ett stort antal steg i arbetet har tagits. Det EU-gemensamma arbetet för att sätta press på jurisdiktioner med skadliga skatteregimer har försetts med skarpa motåtgärder vid transaktioner med företag i de jurisdiktionerna. EU:s granskning av dolda statsstöd till

internationella jättekonglomerat är betydelsefull. Skatteavtal har sagts upp när de lett till icke-beskattning istället för att motverka dubbelbeskattning. De globala techjättarna ska inte ges möjlighet att undslippa skatter, utan måste bidra utifrån sin bärkraft och beskattas där värdena skapas istället för där skatten är lägst. Vi är däremot motståndare till att flytta beskattningsrätten från innovationsländer till marknadsländer. Det skulle urholka skatteintäkterna för länder som likt Sverige bygger sitt välstånd på att investera i människor och kunskap istället för att konkurrera med lägre skatter och löner. Det internationella informationsutbytet mellan skattemyndigheter ökar och gäller nu även land-för-land-rapporter.

10 Skatter i bostadssektorn

Förutsägbarheten för människors boendesituation är viktig. Kritiken mot fastighetsskatten handlar sällan om viljan att bidra till det gemensamma, utan om rädslan för att behöva lämna sitt hem eller få mycket högre bostadskostnader. På så vis har fastighetsskatten och marknadshyror betydande likheter. Redan diskussionen om oförutsägbara höjningar av boendekostnaderna skapar en osäkerhet. Den nuvarande fastighetsavgiften är förutsebar och bidrar till välfärden. Avgiftens tak gör att vissa höginkomsttagare inte betalar så mycket som de hade kunnat, skattesystemet ska dock ses som en helhet. Vi socialdemokrater värnar en trygg och långsiktig finansiering av sjukvården, äldreomsorgen och skolan och då måste vårt skattesystem ha hög legitimitet och folklig förankring. Partistyrelsen anser därför att fastighetsskatten inte bör återinföras.

20

Att minska den samlade beskattningen av bostadssektorn är emellertid inte aktuellt.

Bostadssektorn är idag relativt lågt beskattad i Sverige. En lägre reavinstskatt eller stämpelskatt skulle leda till en förmögenhetsöverföring till de hushåll som gjort stora vinster på de kraftigt höjda bostadspriserna samtidigt som de genom ränteavdragen haft subventionerade lån. Det är inte fördelningsmässigt hållbart att gynna dessa grupper ytterligare. Ökad rörlighet på bostadsmarknaden skapas bäst genom att öka tillgången på attraktiva bostäder med rimlig kostnad.

25

När den förra regeringen avskaffade fastighetsskatten samtidigt som man valde att behålla ränteavdragen skapades en obalans. Det gör att staten subventionerar lån men inte längre löpande beskattar avkastningen från bostadsinvesteringar. Vi ser också att hushållens skuldsättning har ökat kraftigt de senaste åren.

30

Att köpa en bostad är för de allra flesta det enskilt största ekonomiska beslutet man fattar under sin livstid. Det är därför väldigt viktigt att det finns långsiktiga förutsättningar vid ett sådant köp.

35

Förändringar av beskattningen av bostadssektorn riskerar också att få stora konsekvenser för prisbildningen på bostadsmarknaden, vilket skulle vara destabiliserande för ekonomin i sin helhet.

40

För att skapa tydliga och långsiktiga regler att förhålla sig till bör därför eventuella förändringar av beskattningen av bostadsmarknaden ske med försiktighet, över en längre tidsperiod och med

största möjliga politiska enighet. Hur skillnaden i beskattning mellan upplåtelseformer kan bli mer likvärdig är en fråga för skattereformen att undersöka.

Rot-avdraget infördes som en konjunkturåtgärd i en tid då det rådde hög arbetslöshet bland byggnadsarbetare. Genom att stimulera till ökad efterfrågan av sådana tjänster kunde man pressa ner arbetslösheten. Idag råder det istället arbetskraftsbrist inom byggbranschen. Det byggs mer än på flera decennier, men bostadsbristen är fortfarande ett stort samhällsproblem. Bristen på kvalificerad arbetskraft inom byggsektorn är ett hinder för ökat byggande och därigenom ett samhällsproblem. För att få byggbranschen att ställa om från renovering till nybyggnation har rot-avdraget minskats från 50 till 30 procent. De ökade skatteintäkter som det lägre avdraget medfört har satsats på att genomföra det största bostadspolitiska paketet på 20 år. Bland annat kan den som planerar att bygga eller renovera flerbostadshus ha möjlighet att ansöka om investeringsstöd. På grund av rådande EU-regelverk är det inte möjligt att begränsa rot-avdraget till att endast gälla bostäder inom Sverige. Rot-avdraget riktar sig enbart till privatpersoner som har underhållsansvaret för bostaden. En särskild skattereduktion har införts för den som installerar grön teknik såsom solceller och laddstolpar.

Användningen av hushållsnära tjänster har ökat kontinuerligt sedan rut-avdraget infördes. Den samhällsekonomiska kostnadseffektivitet som antogs när rutavdraget infördes kan dock ifrågasättas. En aktuell granskning av rut-avdraget från Riksrevisionen indikerar att personer med svag förankring på arbetsmarknaden inte gynnats i den omfattning som avsågs när rutavdraget infördes. En stor andel av dem som börjat arbeta i rutsektorn har varit arbetskraftsinvandrare från Europa. Kostnadsutvecklingen i rut-avdraget bör mot den bakgrunden följas noga och vägas mot nyttan och i en sådan analys bör nivåer på taket särskilt granskas.

25 Miljöskatter

Avsteg från principen om generella skatteregler kan vara motiverade för att styra mot minskad miljöpåverkan i lägen när förbud inte är lämpliga. Principen om att förorenaren betalar kan vara motiverad liksom att stabil konsumtion av miljöpåverkande verksamhet kan fungera som en skattebas och bidra till välfärdens finansiering. Ett allt för stort fokus på optimering och styrning genom skattesystemet riskerar dock att göra skattesystemet komplicerat och kan på sikt att urholka välfärdens finansiering. Risken för ineffektiva och dubbla styrmedel kan inte bortses ifrån. Användandet av konsumtionsskatter i fiskala syften kan vara en belastning för den som inte har något alternativ. Det finns en stor medvetenhet om att miljöskatter kan påverka klyftorna i samhället negativt. Förändrade bränsleskatter är en fråga i stora delar av landet, inte minst för dem som bor på landsbygden och i pendlingskommuner. Ett reformerat färdmedelsoberoende reseavdrag förbereds. Syftet är att åstadkomma en kraftig förenkling av systemet och att det utformas som en skattereduktion. På så vis har den samma värde för alla, istället för ett högre värde hos höginkomsttagare. Beskattningen av förmånsbilar har reformerats för att det ska råda neutral beskattning mellan kontant lön och lön i form av förmånsbil. Ett undantag är fortsatt bilar med miljövänlig teknik. Ytterligare reformeringar för att åstadkomma neutral beskattning kan aktualiseras. Det kan vara rimligt att se över trängselskatten, syftet med en översyn ska

dock främst vara att säkerställa att skatten fungerar som tänkt. En utredning ser över behovet av undantag från avfallsförbränningsskatten.

5 En beskattning av internationellt konkurrensutsatt produktion kan ha en negativ inverkan på svensk konkurrenskraft. Livsmedelsproduktion är en sådan sektor. Konkurrenskraften behöver beaktas om nya skatter ska införas eller subventioner avskaffas.

10 Flygskattens nuvarande utformning är rimlig under gällande förutsättningar, när det inte finns en möjlighet att beskatta utsläppen i internationell trafik genom flygbränslebeskattning. Det bakomliggande syftet är dock att beskatta utsläppen och en beskattning som bygger på ett komplicerat kontrollsystem över den enskildes flygresor är ett exempel på hur skattesystemet inte bör användas. Även en båtskatt skulle kräva uppbyggnad av ett båtregister och uppbyggnaden av ett sådant register skulle vara resurskrävande i förhållande till nyttan. Därtill ska läggas att båtbränslet, till skillnad från flygbränslet, normalt är beskattat.

15

Övriga skatteförslag

Företag i tillväxtfasen kan ha svårt att betala marknadsmässiga löner för att attrahera och behålla nyckelpersoner. Reglerna om expertskatt har utökats och ett förslag om att utöka reglerna för personaloptioner har lämnats till riksdagen.

20

25 Den absoluta merparten av Sveriges export och import transporteras någon gång under transportkedjan med fartyg. Sjöfarten är en avgörande för Sveriges handel med omvärlden och därmed ytterst också för Sveriges välstånd. En stärkt svensk sjöfart är ett viktigt verktyg för att flytta allt fler långväga godstransporter från lastbil till tåg och sjöfart samt bidra till en minskad klimatpåverkan från transportsektorn. Sverige har ett system med tonnagebeskattning med målsättningen att Sverige i ett internationellt perspektiv ska ha en konkurrenskraftig sjöfartsnäring. Vid införandet konstaterades att en utvärdering och uppföljning bör göras. Systemet bör dock först vara i kraft ytterligare en tid.

30 **Partikongressen föreslås besluta:**

att bifalla motionerna A1:1, A9:1, A9:2, A11:1, A11:2, A13:1, A42:9, A44:6, A54:1, A142:1, A150:1, A163:7, A163:8, A164:7, A164:8, A165:7, A165:8, A166:7, A166:8, A167:7, A167:8, A168:7, A168:8, A169:6, A171:7, A171:8, A172:7, A172:8, A173:7, A173:8, A175:7, A175:8, 35 A176:7, A176:8, A178:7, A178:8, A179:7, A179:8, A180:4, A180:5, A181:7, A181:8, A182:7, A182:8, A183:6, A183:7, A184:8, A184:9, A185:7, A185:8, A186:7, A186:8, A187:7, A187:8, A188:7, A188:8, A189:7, A189:8, A190:7, A190:8, A191:7, A191:8, A192:7, A192:8, A193:7, A193:8, A194:7, A194:8, A195:7, A195:8, A196:7, A196:8, A197:7, A197:8, A198:1, A210:1, A213:1, A214:1, A214:2, A237:1, A237:2, A245:1, A248:2, A248:3, A261:1, A262:13, A268:1, 40 A271:1, A271:2, A272:1, A272:2, A273:1, A273:2, A275:1, A275:3, A275:5, A275:6, A276:1, A276:3, A276:5, A276:6, A277:1, A277:3, A277:5, A277:6, A295:1, A295:2, A299:1, A309:1,

A309:2, A317:2, A326:5, A371:10, A418:6, A499:9, A500:9, A501:8, A502:8, A503:9, A504:7, A505:9, A506:8, D167:3, D177:4, D177:5, D178:4, D178:5, D179:4, D179:5, D180:4, D180:5, D181:4, D181:5, D182:3, D183:4, D183:5, D184:4, D184:5, D185:4, D185:5, D186:2, D187:4, D187:5, D188:4, D188:5, D189:4, D189:5, D190:4, D190:5, D191:4, 5 D191:5, D192:4, D192:5, D193:4, D193:5, D194:3, D195:4, D195:5, D196:2, D196:3, D197:4, D197:5, D198:3, D199:4, D199:5, D200:4, D200:5, D201:4, D201:5, D226:2, D639:3, E63:1, E63:2, E64:1, E64:2

- A1:1 (Malmö arbetarekommun) att en ny stor skattereform genomförs
- 10 A9:1 (Landskrona arbetarekommun) att avdragsrätten för fackavgiften återinförs samt
A9:2 (Landskrona arbetarekommun) att skattereduktionen på a-kasseavgiften återinförs
A11:1 (Olofströms arbetarekommun) att avdragsrätten för fackföreningsavgiften återinförs
A11:2 (Olofströms arbetarekommun) att avdragsrätten för a-kasseavgiften återinförs
A13:1 (Falkenbergs arbetarekommun) att avdragsrätten för fackavgiften återinförs
- 15 A42:9 (Skånes partidistrikt) att skattepolitiken används för att motverka och begränsa de negativa
fördelningseffekter som följer av de höjda tillgångspriser som bland annat beror på en expansiv
penningpolitik med låga räntor
A44:6 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att pensioner,
arbetslöshetsersättning, sjukersättning och andra ersättningar inom försäkringssystemen inte ska
- 20 beskattas hårdare än arbetsinkomster
A54:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig beskattning av
inkomst oavsett ålder och inkomstkälla (lön, pension eller våra socialförsäkringar)
A142:1 (Örebro arbetarekommun) att skatteuttaget för personer med aktivitets- eller
sjukersättning harmoniseras till samma nivå som för ålderspensionärer
- 25 A150:1 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna säkerställer att personer som lever på
aktivitets- /sjukersättning inte ska betala mer i skatt än ålderspensionärer
A163:7 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s
frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
A163:8 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför
- 30 kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
A164:7 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal
förhindrar skatteflykt
A164:8 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara
sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- 35 A165:7 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal
förhindrar skatteflykt
A165:8 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara
sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
A166:7 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s
- 40 frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
A166:8 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför

- kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
A167:7 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
A167:8 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför
- 5
kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
A168:7 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
A168:8 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför
- 10
kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
A169:6 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kannbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
A171:7 (Kalmar arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
A171:8 (Kalmar arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför
- 15
kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
A172:7 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
A172:8 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför
- 20
kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
A173:7 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
A173:8 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kannbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
A175:7 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s
- 25
frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
A175:8 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför
- kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
A176:7 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- 30
A176:8 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kannbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
A178:7 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
A178:8 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför
- 35
kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
A179:7 (Tjörns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
A179:8 (Tjörns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kannbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- 40
A180:4 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt

- A180:5 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A181:7 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- 5 A181:8 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A182:7 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A182:8 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför
- 10 kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A183:6 (Kungälv's arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A183:7 (Kungälv's arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- 15 A184:8 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A184:9 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A185:7 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal
- 20 förhindrar skatteflykt
- A185:8 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A186:7 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- 25 A186:8 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A187:7 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A187:8 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara
- 30 sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A188:7 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A188:8 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- 35 A189:7 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A189:8 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A190:7 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal
- 40 förhindrar skatteflykt
- A190:8 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt

- A191:7 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A191:8 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- 5 A192:7 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A192:8 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A193:7 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal
- 10 förhindrar skatteflykt
- A193:8 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A194:7 (Ystads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- 15 A194:8 (Ystads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A195:7 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A195:8 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför
- 20 kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A196:7 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A196:8 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför
- kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- 25 A197:7 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A197:8 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A198:1 (Osby arbetarekommun) att beskattningen på inkomster från arbete, pension, a-kassa,
- 30 sjuklön och sjukpenning likställs
- A210:1 (Lunds arbetarekommun) att lika skatteuttag snarast införs för de som arbetar, pensionärer, arbetslösa och sjuka
- A213:1 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning tas bort
- 35 A214:1 (Mönsterås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- A214:2 (Mönsterås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning tas bort
- A237:1 (Sölvesborgs arbetarekommun) att avdragsrätten för fackföreningsavgiften återinförs
- 40 A237:2 (Sölvesborgs arbetarekommun) att avdragsrätten för a-kasseavgiften återinförs
- A245:1 (Bjuvs arbetarekommun) att SAP verkar för att skattesystemet reformeras

- A248:2 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A248:3 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- 5 A261:1 (Ystads arbetarekommun) att arbetslösa och sjuka ska ha samma skattenivå som den som arbetar på samma inkomster
- A262:13 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Sverige ska vara drivande i det internationella arbetet för att minska möjligheterna till skattefusik och skatteflykt
- A268:1 (Älvsborgs södra partidistrikt) att avdragsrätten på fackföreningsavgiften återförs
- 10 A271:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att skattereduktion skall införas för avgifter till fackföreningar
- A271:2 (Hallsbergs arbetarekommun) att skattereduktion skall införas för avgifter till a-kassan
- A272:1 (Eda arbetarekommun) att skattereduktion skall införas för avgifter till fackföreningar
- A272:2 (Eda arbetarekommun) att skattereduktion skall införas för avgifter till a-kassan
- 15 A273:1 (Örebro arbetarekommun) att skattereduktion skall införas för avgifter till fackföreningar
- A273:2 (Örebro arbetarekommun) att skattereduktion skall införas för avgifter till a-kassan
- A275:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna utreder en ny, långsiktigt hållbar skattereform för att säkra skatteintäkterna och främja jobb, tillväxt och god miljöstyrning
- A275:3 (Kalmar läns partidistrikt) att arbetet mot skattefusik och aggressiv skatteplanering ska
- 20 stärkas och utnyttjande av svart arbetskraft ska bekämpas
- A275:5 (Kalmar läns partidistrikt) att skattereformens utformning skall präglas av rättvisa, enkelhet och neutralitet mellan olika inkomstslag
- A275:6 (Kalmar läns partidistrikt) att skattereformen tar hänsyn och väger in utformningen av transfereringssystemen: Pension, A-kassa, livränta, sjukpenning mm
- 25 A276:1 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna utreder en ny, långsiktigt hållbar skattereform för att säkra skatteintäkterna och främja jobb, tillväxt och god miljöstyrning
- A276:3 (Kronobergs partidistrikt) att arbetet mot skattefusik och aggressiv skatteplanering ska stärkas och utnyttjande av svart arbetskraft ska bekämpas
- A276:5 (Kronobergs partidistrikt) att skattereformens utformning skall präglas av rättvisa,
- 30 enkelhet och neutralitet mellan olika inkomstslag
- A276:6 (Kronobergs partidistrikt) att skattereformen tar hänsyn och väger in utformningen av transfereringssystemen: Pension, A-kassa, livränta, sjukpenning mm
- A277:1 (Jönköpings läns partidistrikt) att Socialdemokraterna utreder en ny, långsiktigt hållbar skattereform för att säkra skatteintäkterna och främja jobb, tillväxt och god miljöstyrning
- 35 A277:3 (Jönköpings läns partidistrikt) att arbetet mot skattefusik och aggressiv skatteplanering ska stärkas och utnyttjande av svart arbetskraft ska bekämpas
- A277:5 (Jönköpings läns partidistrikt) att skattereformens utformning skall präglas av rättvisa, enkelhet och neutralitet mellan olika inkomstslag
- A277:6 (Jönköpings läns partidistrikt) att skattereformen tar hänsyn och väger in utformningen
- 40 av transfereringssystemen: Pension, A-kassa, livränta, sjukpenning mm
- A295:1 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt

- A295:2 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A299:1 (Trollhättans arbetarekommun) att utreda möjligheten för personer som erhåller sjukersättning, aktivitetsstöd eller ersättning från arbetslöshetskassa att betala en lägre skattesats
- 5 A309:1 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för ett återinförande av rätten till skatteavdrag för fackligt medlemskap
- A309:2 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att införa en rätt till skatteavdrag för medlemskap i a-kassan
- A317:2 (Lunds arbetarekommun) att pension, sjuk- och aktivitetsersättning,
- 10 arbetslöshetsersättning och föräldrapenning ska beskattas som inkomst på arbete
- A326:5 (Lunds arbetarekommun) att intensivifiera arbetet för att förhindra att förmögenheter och inkomster kan placeras i s k skatteparadis för att undvika eller minska skatten
- A371:10 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Skatteverket ska få rätt att samköra elektronisk information i företagens personalliggare mot företagets redovisning
- 15 av arbetsgivaravgifter på individnivå
- A418:6 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs
- A499:9 (Skellefteå arbetarekommun) att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs
- A500:9 (Borås arbetarekommun) att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs
- 20 A501:8 (Örebro arbetarekommun) att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs
- A502:8 (Stenungsunds arbetarekommun) att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs
- A503:9 (Bjurholms arbetarekommun) att avdragsrätten för a-kasseavgiften återinförs
- A504:7 (Norrköpings arbetarekommun) att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs
- A505:9 (Nyköpings arbetarekommun) att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs
- 25 A506:8 (Umeå arbetarekommun) att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs
- D167:3 (Melleruds arbetarekommun) att fatta beslut om att driva förbättringar inom skatteområdet, så att skillnaden mellan löntagare som får sjukersättning respektive lön jämnas ut
- D177:4 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- 30 D177:5 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D178:4 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- D178:5 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i
- 35 beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D179:4 (Uddevalla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- D179:5 (Uddevalla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- 40 D180:4 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över

- D180:5 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D181:4 (Karlshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- 5 D181:5 (Karlshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D182:3 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D183:4 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- 10 D183:5 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D184:4 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- 15 D184:5 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D185:4 (Marks arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- D185:5 (Marks arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- 20 D186:2 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D187:4 (Jönköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- 25 D187:5 (Jönköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D188:4 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- D188:5 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- 30 D189:4 (Älmhults arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- D189:5 (Älmhults arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- 35 D190:4 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- D190:5 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D191:4 (Varbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- 40 D191:5 (Varbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i

- beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
D192:4 (Ydre arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- 5 D192:5 (Ydre arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D193:4 (Kalix arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- D193:5 (Kalix arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- 10 D194:3 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D195:4 (Mönsterås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- D195:5 (Mönsterås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- 15 D196:2 (Gotlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- D196:3 (Gotlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- 20 D197:4 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- D197:5 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D198:3 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- 25 D199:4 (Munkedals arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- D199:5 (Munkedals arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- 30 D200:4 (Skellefteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- D200:5 (Skellefteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D201:4 (Lidköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över
- 35 D201:5 (Lidköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning
- D226:2 (Marks arbetarekommun) att skatten på sjukersättning beräknas på samma sätt som ålderspension
- 40 D639:3 (Skånes partidistrikt) att inkomster från pension, socialförsäkring och arbetslöshetsförsäkring beskattas likvärdigt med inkomst från förvärvsarbete

E63:1 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt

E63:2 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt

5 E64:1 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt

E64:2 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt

10 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A1:2, A1:3, A2:1, A2:2, A4:1, A5:1, A8:1, A10:1, A10:2, A12:1, A12:2, A19:1, A19:2, A20:1, A20:2, A20:5, A20:6, A20:7, A21:1, A24:1, A42:8, A42:10, A44:2, A44:3, A44:5, A46:1, A46:4, A46:5, A53:1, A54:2, A86:3, A90:1, A90:4, A90:5, A90:6, A91:1, A91:4, A92:1, A92:4, A93:1, A93:4, A94:1, A94:4, A95:1, A95:3, A95:4, A96:1, A96:4, A97:1, A97:4, A98:1, A98:4, A99:1, A99:4, A99:5, A100:1, 15 A100:4, A100:5, A101:1, A101:4, A101:5, A102:1, A102:4, A102:5, A103:1, A103:4, A103:5, A104:1, A104:2, A104:3, A105:1, A105:4, A105:5, A106:1, A106:4, A106:5, A107:1, A107:4, A107:5, A108:1, A108:4, A108:5, A109:2, A110:1, A110:3, A111:1, A111:4, A111:5, A112:1, A112:3, A112:4, A112:7, A118:1, A118:2, A118:3, A122:1, A123:1, A126:1, A127:3, A143:2, A149:1, A154:1, A155:1, A156:1, A161:1, A163:6, A164:6, A165:6, A166:6, A167:6, A168:6, 20 A169:5, A170:2, A171:6, A172:6, A173:6, A174:2, A175:6, A176:6, A177:2, A178:6, A179:6, A181:6, A182:6, A183:5, A184:3, A184:7, A185:6, A186:6, A187:6, A188:6, A189:6, A190:6, A191:6, A192:6, A193:6, A194:6, A195:6, A196:6, A197:6, A199:1, A200:1, A202:1, A202:2, A203:1, A203:2, A204:1, A216:1, A217:1, A239:1, A248:1, A249:1, A250:1, A251:2, A252:2, A253:2, A254:2, A255:2, A256:2, A257:2, A258:2, A259:2, A260:2, A262:1, A262:2, A262:3, 25 A262:6, A262:11, A262:12, A269:1, A270:2, A274:1, A275:2, A275:4, A276:2, A276:4, A277:2, A277:4, A278:1, A278:3, A279:1, A279:4, A279:5, A279:6, A280:1, A280:4, A281:1, A281:4, A281:5, A282:1, A282:2, A290:2, A294:1, A297:1, A297:2, A297:3, A297:4, A300:1, A301:1, A302:1, A303:1, A306:1, A310:1, A310:2, A314:1, A315:1, A318:2, A318:3, A322:1, A323:1, A325:2, A325:3, A325:5, A325:6, A326:6, A338:26, A338:31, A371:8, A371:9, 30 A517:9, A518:8, A519:8, A520:8, A521:8, A522:8, A523:4, A524:4, A569:6, A570:6, A571:7, A572:6, A575:6, A576:6, A580:8, A581:8, A581:29, A581:53, A582:19, A678:5, A708:1, A741:9, B68:2, B69:1, B69:2, B74:3, B79:3, B82:10, B117:5, B119:7, B119:11, B120:7, B120:11, B129:7, B162:8, C229:21, C230:21, D90:1, D102:9, D203:1, D266:16, D298:1, E61:1, E62:1

35

A1:2 (Malmö arbetarekommun) att en utredning av ett nytt skattesystem görs förutsättningslöst och där det duala skattesystemet inte är en grundförutsättning

A1:3 (Malmö arbetarekommun) att specifikt utreda principerna för kapitalbeskattningen med syftet att omdefiniera begreppet kapitalinkomster

40 A2:1 (Kungälv's arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla skall ha råd med fackavgiften

- A2:2 (Kungälv's arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fackligt anslutna skall kunna göra skatteavdrag på hela fackavgiften
- A4:1 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna fastslår att arbetsgivaravgiften i första hand skall användas till vårt sociala skyddsnet
- 5 A5:1 (Jönköpings arbetarekommun) att vårt parti fastslår att arbetsgivaravgiften i första hand skall användas till vårt sociala skyddsnet
- A8:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna påverkar för ett återinförande av avdragsrätt på skattedeklarationen för medlemskap i A-kassa och facket
- A10:1 (Ronneby arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att avdragsrätten för fackföreningsavgiften återinförs
- 10 A10:2 (Ronneby arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att avdragsrätten för a-kasseavgiften återinförs
- A12:1 (Karlskrona arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att avdragsrätten för fackföreningsavgiften återinförs
- 15 A12:2 (Karlskrona arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för avdragsrätten för a-kasseavgiften återinförs
- A19:1 (Partille arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut i kombination med en generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
- 20 A19:2 (Partille arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det genomförs en total översyn av alla undantag och avdragsmöjligheter. I detta arbete ingår att 3:12 reglerna ska skärpas, RUT och ROT avskaffas och ränteavdraget fasas ut med iakttagande av fördelningspolitisk hänsyn
- A20:1 (Partille arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att
- 25 förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
- A20:2 (Partille arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik samlas in så att utvecklingen av förmögenhets skillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras
- A20:5 (Partille arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalinkomstskatt på minst 30 procent
- 30 A20:6 (Partille arbetarekommun) att Socialdemokraterna skall verka för att större förändringar i skattereglerna genomförs i kombination med att begränsnings- och dämpningsregler införs under en övergångsperiod för att hushållen ska kunna anpassa sig
- A20:7 (Partille arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förändringar av skatteregler ska ske efter internationella jämförelser med referens till både andra länder och
- 35 internationella sammanslutningar
- A21:1 (Härnösand arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en förändring av skatten på fossila bränslen i enlighet med motionens intentioner
- A24:1 (Varbergs arbetarekommun) att dans ska jämföras med kulturarrangemang och därför ha samma momssats
- 40 A42:8 (Skånes partidistrikt) att en utredning tillsätts som ska föreslå en långtgående skattereform som bygger på de huvudprinciper som var vägledande för den stora skattereformen under början

- av 1990-talet och som också kan presentera hållbara lösningar på dagens skattepolitiska problem med mandat att lägga förslag som sammantaget innebär en höjning av skattekvoten i syfte att bättre klara finansieringen av välfärden
- A42:10 (Skånes partidistrikt) att det i väntan på en större skatteomläggning övervägs andra
- 5 skattepolitiska åtgärder som har positiva fördelningseffekter, såsom att trappa ner jobbskatteavdraget för höginkomsttagare
- A44:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en skattereform som möjliggör stora välfärdssatsningar
- A44:3 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en skattereform som bidrar till
- 10 minskade ekonomiska klyftor och ökad skattekvot
- A44:5 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv kapitalbeskattning
- A46:1 (Skaraborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige inför en ny förmögenhetskatt
- 15 A46:4 (Skaraborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige höjer skatten för de med allra högst kapitalinkomster
- A46:5 (Skaraborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige kraftigt skärper straffen för och försvårar den grova skattesmitningen
- A53:1 (Umeå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna driver på denna förändring
- 20 omgående då den går att genomföra utan att förändra det totala skatteuttaget. Vi kan inte vänta in den stora skatteomläggningen
- A54:2 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna prioriterar utjämning av skatteuttaget för låg och medelinkomsttagare där skillnaderna är relativt störst
- A86:3 (Oskarshamns arbetarekommun) att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och
- 25 öka jämställdheten i samhället
- A90:1 (Eda arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
- A90:4 (Eda arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
- 30 A90:5 (Eda arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras
- A90:6 (Eda arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ställer sig bakom motionen och börjar jobba enligt motionens anda
- 35 A91:1 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningsspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
- A91:4 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
- 40 A92:1 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningsspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för

- alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
A92:4 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
A93:1 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att
- 5 jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
A93:4 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
A94:1 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen
- 10 fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
A94:4 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
A95:1 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas
- 15 ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
A95:3 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget utreds
A95:4 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
- 20 A96:1 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
A96:4 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
- 25 A97:1 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
A97:4 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
- 30 A98:1 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
A98:4 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
- 35 A99:1 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
A99:4 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
A99:5 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att
- 40 förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

- A100:1 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
- A100:4 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds
- 5 A100:5 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras
- A101:1 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
- 10 A101:4 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
- A101:5 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras
- 15 A102:1 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
- A102:4 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
- 20 A102:5 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras
- A103:1 (Hedemora arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
- 25 A103:4 (Hedemora arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
- A103:5 (Hedemora arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras
- 30 A104:1 (Hässleholms arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
- A104:2 (Hässleholms arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
- A104:3 (Hässleholms arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så
- 35 A105:1 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
- A105:4 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
- 40 A105:5 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

- A106:1 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
- A106:4 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
- 5 A106:5 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas inså att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras
- A107:1 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
- 10 A107:4 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
- A107:5 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras
- 15 A108:1 (Gällivare arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
- A108:4 (Gällivare arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
- A108:5 (Gällivare arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att
- 20 förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras
- A109:2 (Hässleholms arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
- A110:1 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att
- 25 jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
- A110:3 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
- A111:1 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig
- 30 kapitalbeskattning på minst 30 procent
- A111:4 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
- A111:5 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av
- 35 förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras
- A112:1 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även pensionärer, sjuka och arbetslösa
- A112:3 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en
- 40 klimatvärnskatt införs för höga inkomster
- A112:4 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en breddad bas

för kommunalskatterna

- A112:7 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en enhetlig kapitalinkomstskatt där skattesatsen sätts till 35 % och alla särregler avskaffas
- A118:1 (Kiruna arbetarekommun) att partiet tar fram en plan för att genomföra höjning av
- 5 kapitalskatten vid utdelning under gränsbeloppet till 30%
- A118:2 (Kiruna arbetarekommun) att partiet tar fram en plan för att genomföra en höjning av kapitalskatten över gränsbeloppet till 35%
- A118:3 (Kiruna arbetarekommun) att partiet tar med förslaget höjd kapitalskatt kombinerat med bra välfärdsreformer – till nästkommande valprogram
- 10 A122:1 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
- A123:1 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
- 15 A126:1 (Älvsborgs södra partidistrikt) att förmögenhetsskatten införs
- A127:3 (Göteborgs partidistrikt) att utveckla tonnageskattesystemet så att fler svenskflaggade fartyg kan omfattas av systemet
- A143:2 (Umeå arbetarekommun) att rut- och rotbidragen minskas kraftigt, för att på sikt tas bort helt
- 20 A149:1 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
- A154:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att förmögenhetsskatten återinförs
- A155:1 (Höors arbetarekommun) att riksdagsgruppen och regeringen arbetar för att införa ett grundavdrag för pensioner upp till 20 000 kronor
- 25 A156:1 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att ägare av hyresbostäder ska kunna avsätta medel till framtida underhåll i skattefria fonder
- A161:1 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att jämlika skatte- och avdragsvillkor mellan hyresrätten och övriga upplåtelseformer
- A163:6 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av
- 30 progressiv kapitalvinstbeskattning
- A164:6 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A165:6 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- 35 A166:6 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A167:6 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A168:6 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av
- 40 progressiv kapitalvinstbeskattning
- A169:5 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv

kapitalvinstbeskattning

A170:2 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A171:6 (Kalmar arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

5 A172:6 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A173:6 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

10 A174:2 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A175:6 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A176:6 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

15 A177:2 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A178:6 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

20 A179:6 (Tjörns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A181:6 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A182:6 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

25 A183:5 (Kungälv's arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A184:3 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig

30 medlemsavgift

A184:7 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A185:6 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

35 A186:6 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A187:6 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A188:6 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

40 A189:6 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av

- progressiv kapitalvinstbeskattning
 A190:6 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
 A191:6 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
 5 A192:6 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
 A193:6 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
 10 A194:6 (Ystads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
 A195:6 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
 A196:6 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
 15 A197:6 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
 A199:1 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att ska utreda på vilket sätt klimatskatter kan påverka klasskillnaderna i samhället
 20 A200:1 (Ydre arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att införa en progressiv klimatvärnskatt för att tillskapa så stora ekonomiska resurser att en snabb klimatneutral energiproduktion för industri och transporter kan tillskapas
 A202:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att globala digitala reklam- och medieleverantörer ska beskattas i Sverige baserat på faktiska intäkter och vinst för den verksamhet de bedriver här
 25 A202:2 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för denna fråga i den omfattande skattereform som omnämns i januariavtalet
 A203:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att globala digitala reklam- och medieleverantörer ska beskattas i Sverige baserat på faktiska intäkter och vinst för den verksamhet de bedriver här
 30 A203:2 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för denna fråga i den omfattande skattereform som omnämns i januariavtalet
 A204:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att ränteavdraget för nyupptagna lån utan säkerhet avskaffas
 35 A216:1 (Ärvika arbetarekommun) att skattefria ersättningen för nyttjande av privat bil i tjänsten ska ses över
 A217:1 (Kristianstads arbetarekommun) att partiet av bl a demokratiska skäl återinför kapitalskatterna, i syfte att tillföra välfärden mer resurser och att Sverige åter blir ett land med minskade sociala klyftor
 40 A239:1 (Älvsborgs södra partidistrikt) att skatteflyktan avskaffas som drabbar personer med sjuk- och aktivitetsersättning jämfört med lön- och pensionstagare, genom att denna grupp får en

skattereduktion

A248:1 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

5 A249:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna driver frågan om en förändring i regelverket ROT och RUT-avdrag att endast gälla fastigheter i Sverige

A250:1 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för ett införande av ett ränteavdragstak som justeras efter inflationen

A251:2 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

10 A252:2 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A253:2 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

15 A254:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A255:2 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A256:2 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

20 A257:2 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A258:2 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

25 A259:2 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A260:2 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

30 A262:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Sverige behöver en ny bred skattereform, där en av hörnstenarna är en effektivare och rättvisare beskattning av kapitalinkomster. Det finns flera viktiga perspektiv som behöver beaktas vid en skattereform. Avgörande är dock att kapitalinkomstbeskattningen mer än i dag bidrar till att minska inkomstskillnaderna

A262:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att en viktig del i en skattereform är att öka likformigheten i beskattning av olika former av kapitalinkomster. Undantag som gynnar de rikaste hör inte hemma i skattesystemet

35 A262:3 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att skattereglerna för delägare i fåmansbolag ska reformeras så att de inte är konstruerade på ett sätt som uppmuntrar till att faktiska arbetsinkomster omvandlas till lägre beskattade kapitalinkomster

A262:6 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att den orättvisa skillnaden i beskattning mellan bostadsrätter och småhus ska utjämnas

40 A262:11 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att officiell förmögenhetsstatistik återigen ska samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas

- A262:12 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att förmögenhetsskatt ska vara ett långsiktigt politiskt mål för ökad ekonomisk jämlikhet
- A269:1 (Norrköpings arbetarekommun) att grundpensionen blir skattefri
- A270:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att beskatta arbetsfria inkomster högre
- 5 A274:1 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för en nedtrappning av ränteavdraget
- A275:2 (Kalmar läns partidistrikt) att en ny skattereform ökar jämställdheten mellan kvinnor och män
- A275:4 (Kalmar läns partidistrikt) att skattesystemet skall vara en del av den generella välfärden och vara omfördelande. Omfördelande mellan fattig och rik, mellan olika generationer, mellan sjuka och friska, mellan arbetslösa och förvärvsarbetande, mellan olika upplåtelseformer i boendet
- 10 A276:2 (Kronobergs partidistrikt) att en ny skattereform ökar jämställdheten mellan kvinnor och män
- A276:4 (Kronobergs partidistrikt) att skattesystemet skall vara en del av den generella välfärden och vara omfördelande. Omfördelande mellan fattig och rik, mellan olika generationer, mellan sjuka och friska, mellan arbetslösa och förvärvsarbetande, mellan olika upplåtelseformer i boendet
- 15 A277:2 (Jönköpings läns partidistrikt) att en ny skattereform ökar jämställdheten mellan kvinnor och män
- A277:4 (Jönköpings läns partidistrikt) att skattesystemet skall vara en del av den generella välfärden och vara omfördelande. Omfördelande mellan fattig och rik, mellan olika generationer, mellan sjuka och friska, mellan arbetslösa och förvärvsarbetande, mellan olika upplåtelseformer i boendet
- 20 A278:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska utveckla politik för, opinionsbilda kring och verka för genomförandet av en ny bred skattereform, där en av hörnstenarna är en effektivare och rättvisare beskattning av kapitalinkomster
- 25 A278:3 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att officiell förmögenhetsstatistik ska samlas in så att utvecklingen av förmögenheter kan bevakas
- A279:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en enhetlig kapitalskatt på minst 30 procent
- 30 A279:4 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att förmögenhetsstatistik samlas in
- A279:5 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att förmögenhetsskatt utreds och genomförs
- A279:6 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för skatt på stora båtar som inte används yrkesmässigt
- 35 A280:1 (Lomma arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
- A280:4 (Lomma arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
- 40 A281:1 (Lomma arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig

kapitalbeskattning på minst 30 procent

A281:4 (Lomma arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs

5 A281:5 (Lomma arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

A282:1 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för förändringar i skattesystemet i enlighet med motionens intentioner

10 A282:2 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en översyn av skattesystemet i enlighet med motionens intentioner

A290:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att skatten på kapitalinkomster höjs

15 A294:1 (Härnösand arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige aktivt driver på för att ett tvingande globalt regelverk inrättas med innebörden att företag ska vara skyldiga att redovisa sin ekonomi, inklusive vinster och skatter, land för land

A297:1 (Heby arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att slopa schablonen på 11 000/år för dem som klassas som landsbygdsboende

A297:2 (Heby arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att höja reseavdragen (idag 18,50 kr per mil) för de som klassas som landsbygdsboende

20 A297:3 (Heby arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att slopa schablonen på 11 000/år för dem som är beroende av att arbetspendla för att kunna försörja sig

A297:4 (Heby arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att höja reseavdragen (idag 18,50 kr per mil) för dem som är beroende av att arbetspendla för att kunna försörja sig

25 A300:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en förändrad och sänkt moms på begagnade kläder, och liknande produkter, som säljs av kommersiella aktörer

A301:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en förändrad och sänkt moms på begagnade kläder, och liknande produkter, som säljs av kommersiella aktörer

A302:1 (Falkenbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att arbetslösa samt sjukskrivna på sikt betalar lika skatt som vi vanliga löntagare har genom jobbskatteavdraget

30 A303:1 (Österåkers arbetarekommun) att ett tak på ränteavdraget införs så att skatteavdraget för räntekostnader blir maximalt 15 000 kr per person och år

A306:1 (Bjuvs arbetarekommun) att förändra skattelagstiftningen på ett sådant sätt att det omöjliggör kreativ skatteplanering inom kommunala vårdbolag

35 A310:1 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs

A310:2 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

40 A314:1 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt arbetar med att få bort så kallade falska F-skattare

A315:1 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att en större

skattereform genomförs som utjämnar ekonomiska klyftor och bidrar till att uppnå klimat- och miljömål

A318:2 (Umeå arbetarekommun) att en reviderad värnsskatt med högre tak och högre procentsats införs

5 A318:3 (Umeå arbetarekommun) att förmögenhetsskatten återinförs

A322:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt, kallad värnsskatten, återinförs

A323:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt, kallad värnsskatten, återinförs

10 A325:2 (Gotlands partidistrikt) att verka för likvärdig beskattning av arbete och kapital införes, 3:12-reglerna inbegripna

A325:3 (Gotlands partidistrikt) att verka för införandet av en förmögenhetsskatt

A325:5 (Gotlands partidistrikt) att verka för en stegvis minskning av ränteavdragen

A325:6 (Gotlands partidistrikt) att verka för likvärdig beskattning av hyreslägenheter och ägt boende

15 A326:6 (Lunds arbetarekommun) att bl a det ovan nämnda ingår som socialdemokratiska krav i direktiven för en skattereform

A338:26 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige intar en ledande roll i kampen mot skatteflykt och utmanar kvarvarande skatteparadis också inom Europa

20 A338:31 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige ser över expertskatter och skatter på personaloptioner för att öka vår attraktivitet bland högkvalificerade arbetskraftsinvandrare

A371:8 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att alla företag verksamma i Sverige måste registreras hos bolagsverket, detta ska också gälla utländska företag

25 med så kallad F-skatt

A371:9 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att utveckla personalliggare-systemet så att uppgifterna ska föras över till Skatteverket elektroniskt

A517:9 (Stenungsunds arbetarekommun) att ofrivilligt egenföretagande motverkas genom att återställa självständighetskriteriet i inkomstskattelagen till att kräva minst två uppdragsgivare och

30 inte ge F-skatt för klassiska vikariat

A518:8 (Nyköpings arbetarekommun) att ofrivilligt egenföretagande motverkas genom att återställa självständighetskriteriet i inkomstskattelagen till att kräva minst två uppdragsgivare och inte ge F-skatt för klassiska vikariat

A519:8 (Bjurholms arbetarekommun) att ofrivilligt egenföretagande motverkas genom att

35 återställa självständighetskriteriet i inkomstskattelagen till att kräva minst två uppdragsgivare för att det inte ska räknas som anställd i företaget

A520:8 (Borås arbetarekommun) att ofrivilligt egenföretagande motverkas genom att återställa självständighetskriteriet i inkomstskattelagen till att kräva minst två uppdragsgivare och inte ge F-skatt för klassiska vikariat

40 A521:8 (Norrköpings arbetarekommun) att ofrivilligt egenföretagande motverkas genom att återställa självständighetskriteriet i inkomstskattelagen till att kräva minst två uppdragsgivare och

inte ge F-skatt för klassiska vikariat

A522:8 (Göteborgs partidistrikt) att ofrivilligt egenföretagande motverkas genom att återställa självständighetskriteriet i inkomstskattelagen till att kräva minst två uppdragsgivare och inte ge F-skatt för klassiska vikariat

- 5 A523:4 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att regelverket för att erhålla f-skattesedel skärps, Arbetsgivare som missbrukar f-skattesedel för att undslippa sitt arbetsgivaransvar ska kunna dömas för detta
- A524:4 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att regelverket för att erhålla F-skattesedel skärps så det inte är möjligt att missbruka F-skattesedel för att undslippa sitt arbetsgivaransvar
- 10 A569:6 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A570:6 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att
- 15 subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A571:7 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- 20 A572:6 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A575:6 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som
- 25 glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A576:6 (Sala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A580:8 (Malmö arbetarekommun - enskild) att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom
- 30 undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut. Glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A581:8 (Stockholms partidistrikt) att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A581:29 (Stockholms partidistrikt) att trängselskatterna utökas inom storstadsregionerna med siktet på dynamiska trängselavgifter alternativt vägskatt på alla statliga vägar
- 35 A581:53 (Stockholms partidistrikt) att ROT-avdraget styrs om till att subventionera ombyggnation för klimatanpassning och energieffektivisering och omfattar såväl bostadsrätter, hyresrätter och småhus
- A582:19 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att införa en skatt på mineralgödsel eller en skatt på jungfrulig fosfor
- 40 A678:5 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som

glesbygd och jordbrukare kompenseras

A708:1 (Överkalix arbetarekommun) att partikongressen ställer sig bakom att hela landet skall tillräcklig överförings kapacitet, av el som bekostas av staten, för att snabbt kunna minska koldioxidutsläpp från fordon samt möjliggöra företagsetableringar

- 5 A741:9 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att genomföra en skattereform som möjliggör välfärd i hela landet

B68:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en likvärdig och rättvisare beskattning mellan boendeformer

- 10 B69:1 (Stockholms läns partidistrikt) att uppdra till partistyrelsen att formulera en ny ekonomisk politik för att understödja byggandet av fler billigare hyresrätter exempelvis genom att se över investeringsstödet, undersöka mellanfinansieringsmöjligheterna och överväga differentierade ränteavdrag

- 15 B69:2 (Stockholms läns partidistrikt) att uppdra åt partistyrelsen att arbeta för en översyn av finansiering, redovisning och beskattningen för att öka hållbarheten i byggandet så att alla ska kunna efterfråga en bostad med god kvalité

B74:3 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att införa fasta avgifter på stämpelskatterna på lagfarter och in-teckningar

- 20 B79:3 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att systemet med ROT-avdrag avvecklas som permanent system och införs endast vid behov som arbetsmarknadsåtgärd

B82:10 (Botkyrka arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att återinföra skattefria underhållsfonder för bostadsbolag. De fonderade medlen ska vara knutna till lägenheten

- 25 B117:5 (Eskilstuna arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fastighetsavgiften på hyresfastigheter slopas

B119:7 (Östergötlands partidistrikt) att ränteavdragen avskaffas, dock under en längre tidsperiod

B119:11 (Östergötlands partidistrikt) att den s.k. flyttskatten ses över i syfte att stimulera flyttkedjorna

- 30 B120:7 (Norrköpings arbetarekommun) att ränteavdragen avskaffas, dock under en längre tidsperiod

B120:11 (Norrköpings arbetarekommun) att den s.k. flyttskatten ses över i syfte att stimulera flyttkedjorna

B129:7 (Enköpings arbetarekommun) att ROT avvecklas som permanent avdrag och återställs som ett arbetsmarknadspolitiskt instrument

- 35 B162:8 (Gotlands partidistrikt) att ta initiativ till att beskatta kapital i större utsträckning

C229:21 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att den reducerade kultur-momsen om 6 % breddas till all konst och kultur samt att konsten i primärmarknaden görs avdragsgill

- 40 C230:21 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den reducerade kultur-momsen om 6 % breddas till all konst och kultur samt att konsten i primärmarknaden görs avdragsgill

- D90:1 (Örebro arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet verkar för att skatten för personer med aktivitets- och sjukersättning sänks till minst kolumn 2 eller 1 i skattetabellen
- D102:9 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att skillnaden i beskattning mellan arbetsinkomster och ersättningar från försäkringssystemen avskaffas för att minska inkomstskillnaderna och öka försäkringssystemens legitimitet bör
- 5 D203:1 (Örebro arbetarekommun) att verka för att personer som lever på aktivitets-sjukersättning inte får betala mer i skatt än ålderspensionärer
- D266:16 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska arbeta för att skatteklyftan mellan dem som arbetar och de som är sjukskrivna/arbetslösa försvinner
- 10 D298:1 (Motala arbetarekommun) att SAP säkerställer att personer som lever på aktivitets/sjukersättning inte ska betala mera i skatt än ålderspensionärer
- E61:1 (Solna arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna visar mer mod i kampen att motverka skatteoptimeringar och skattedumpningar inom EU
- E62:1 (Luleå arbetarekommun) att Sverige måste arbeta ännu mera på EU-nivå för främjandet av
- 15 det internationella samarbetet mot skattebrott, öka den ekonomiska transparensen och försvåra för att pengar från det gemensamma ska försvinna genom skalbolag och skatteparadis

att avslå motionerna A14:1, A14:2, A15:1, A16:1, A17:1, A20:3, A20:4, A23:1, A25:1, A41:1, A43:1, A43:2, A44:4, A44:7, A46:2, A46:3, A52:1, A90:2, A90:3, A91:2, A91:3, A92:2, A92:3, A93:2, A93:3, A94:2, A94:3, A95:2, A96:2, A96:3, A97:2, A97:3, A98:2, A98:3, A99:2, A99:3, A100:2, A100:3, A101:2, A101:3, A102:2, A102:3, A103:2, A103:3, A105:2, A105:3, A106:2, A106:3, A107:2, A107:3, A108:2, A108:3, A109:1, A110:2, A111:2, A111:3, A112:2, A112:8, A112:9, A113:1, A114:1, A114:2, A115:1, A117:1, A123:2, A123:3, A127:1, A127:2, A152:1, A153:1, A153:2, A154:2, A157:1, A163:9, A164:9, A165:9, A166:9, A167:9, A168:9, A169:7, A170:3, A171:9, A172:9, A173:9, A174:3, A175:9, A176:9, A177:3, A178:9, A179:9, A180:6, A181:9, A182:9, A183:8, A184:10, A185:9, A186:9, A187:9, A188:9, A189:9, A190:9, A191:9, A192:9, A193:9, A194:9, A195:9, A196:9, A197:9, A201:4, A211:1, A211:2, A212:1, A212:2, A215:1, A216:2, A218:2, A219:2, A221:1, A224:1, A235:3, A241:2, A241:3, A242:2, A242:3, A244:1, A248:4, A251:3, A252:3, A253:3, A254:3, A255:3, A256:3, A257:3, A258:3, A259:3, A260:3, A262:4, A262:5, A262:7, A262:8, A262:9, A262:10, A267:1, A267:2, A270:3, A270:4, A275:7, A276:7, A277:7, A278:2, A279:2, A279:3, A280:2, A280:3, A281:2, A281:3, A289:1, A300:2, A301:2, A311:1, A313:1, A316:1, A316:2, A317:1, A317:3, A317:4, A318:1, A321:1, A321:2, A325:4, A325:7, A326:1, A326:4, A330:1, A330:2, A584:10, A585:10, A586:10, A587:10, A589:10, A590:10, A591:10, A592:10, A593:10, A594:10, A595:10, A596:10, A599:10, A600:10, A601:8, A603:10, A604:10, A605:10, A606:10, A607:10, A608:10, A609:10, A610:10, A611:10, A612:10, A614:10, A616:9, A617:10, A618:11, A619:7, A638:1, B76:9, B76:10, B117:4, B119:6, B120:6, D218:9, D344:2, D410:8, D660:2

A14:1 (Falun arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att RUT-avdraget avskaffas

40

A14:2 (Falun arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att ROT-avdraget

avskaffas

A15:1 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Rutavdraget avskaffas genom att successivt fasas ut, samt

5 A16:1 (Mölndals arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att avskaffa rut-avdraget och istället satsa på att rusta de som står långt från arbetsmarknaden till bra jobb och stärka den generella välfärden

A17:1 (Solna arbetarekommun) att avveckla RUT

A20:3 (Partille arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde införs så att högt värderade fastigheter beskattas högre

10 A20:4 (Partille arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skatt införs på högre arvs- och gåvobelopp

A23:1 (Älvsborgs södra partidistrikt) att en skatt på fritidsbåtar införs

A25:1 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en ny skattereform med målet att skatteuttaget ska höjas genomförs, genom att snarast tillsätta den utredning som
15 krävs för denna komplexa lagstiftning. I denna utredning ska i vart fall följande punkter ingå: stärkt internationellt samarbete för att stoppa skatteflykt, stärkt internationellt samarbete för att säkerställa att multinationella företag betalar skatt på sina vinster, göra fastighetsskatten till en större bas i skattesystemet, införa arvsskatt och gåvoskatt, införa förmögenhetsskatt

A41:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att en arvsskatt ska införas i Sverige

20 A43:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för sänkt moms på frukt och grönsaker

A43:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraternas inför beskattning på sockersötade drycker

25 A44:4 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv fastighetsskatt

A44:7 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa RUT-avdraget

A46:2 (Skaraborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige inför en ny skatt på arv och gåvor

30 A46:3 (Skaraborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige inför en ny skatt på lyxvillor

A52:1 (Falkenbergs arbetarekommun - enskild) att följande ändring kommer till stånd: Beskatta småhus, bostadsrätter och ägarlägenheter med 0,75 procent av taxeringsvärdet utan maxtak oavsett byggnadsår. Räntebeläggningen av uppskjuten kapitalvinst slopas och stämpelskatt och lagfartsavgift sänks så att den endast täcker administrationskostnader. Utöver detta införs ett
35 fastighetsskatteavdrag på 1000kr och steg tas för att underlätta för fastighetsskattens löpande inbetalning via lönen. Dessa förslag beräknas samlat öka de statliga intäkterna med 15 miljarder kronor. Detta förslag på fastighetsskatt på 0,75 procent av taxeringsvärdet för småhus, bostadsrätter och ägarfastigheter utan maxtak och oavsett byggnadsår skulle efter avräkningar för avskaffad stämpelskatt, begränsningsregel och avdrag inbringa omkring 15 miljarder i
40 skatteintäkter. Huvuddelen av dessa ökade skatteintäkter skulle komma från den rikare halvan av bostadsägare

- A90:2 (Eda arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas
- A90:3 (Eda arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön gåvoskatt införas
- 5 A91:2 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- A91:3 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A92:2 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- 10 A92:3 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A93:2 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- 15 A93:3 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A94:2 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- A94:3 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- 20 A95:2 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- A96:2 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- A96:3 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A97:2 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- 25 A97:3 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A98:2 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- 30 A98:3 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A99:2 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas
- A99:3 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införas
- 35 A100:2 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas
- A100:3 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införas
- 40 A101:2 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas

- A101:3 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
- A102:2 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas
- 5 A102:3 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
- A103:2 (Hedemora arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas
- A103:3 (Hedemora arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och
- 10 gåvoskatt införs
- A105:2 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas
- A105:3 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
- 15 A106:2 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas
- A106:3 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
- A107:2 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en
- 20 progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas
- A107:3 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
- A108:2 (Gällivare arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas
- 25 A108:3 (Gällivare arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
- A109:1 (Hässleholms arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
- A110:2 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-
- 30 avdraget avskaffas
- A111:2 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas
- A111:3 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
- 35 A112:2 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att Rut- och ROT-avdragen avskaffas
- A112:8 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna inför en skatt på mark för småhus och bostadsrätter, samtidigt som fastighetsavgiften ersätts med en schablonintäkt enbart baserad på markvärdet
- 40 A112:9 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att en arvs- och gåvoskatt (med ett grundavdrag) införs med en proportionell skattesats på 15 %

- A113:1 (Jämtlands läns partidistrikt) att en rättvisare fastighetsskatt, alternativt avgift, införs i Sverige
- A114:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att en statlig beskattning på fastigheter införs för att ersätta den kommunala fastighetsavgiften
- 5 A114:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att den statliga fastighetsskattens tak bestäms som baserat på en rimlig andel av årsinkomsten
- A115:1 (Älvsborgs södra partidistrikt) att en fastighetsskatt beräknad på fastighetens taxeringsvärde införs och att den kommunala avgiften samtidigt tas bort
- A117:1 (Älvsborgs södra partidistrikt) att en fastighetsskatt på fastighetens värde återinförs
- 10 A123:2 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- A123:3 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A127:1 (Göteborgs partidistrikt) att ersätta stämpelskatten med en stämpelavgift som täcker den
- 15 faktiska administrativa kostnaden för myndighetens arbete
- A127:2 (Göteborgs partidistrikt) att säkerställa en långsiktig och förutsägbar nettomodell
- A152:1 (Osby arbetarekommun) att en båtskatt kopplat till avgasutsläpp införs
- A153:1 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att fastighetsavgiften avskaffas
- 20 A153:2 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att fastighetskatt införs
- A154:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att fastighetsskatten förändras så att villor med taxeringsvärden betalar mer
- A157:1 (Jönköpings arbetarekommun) att partikongressen tar beslut om att inrätta en modern fastighetsbeskattning som har en inbyggd progressivitet mellan fastigheter med olika
- 25 taxeringsvärde
- A163:9 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A164:9 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- 30 A165:9 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A166:9 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A167:9 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- 35 A168:9 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A169:7 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- 40 A170:3 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar

- A171:9 (Kalmar arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A172:9 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- 5 A173:9 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A174:3 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A175:9 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en
- 10 arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A176:9 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A177:3 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- 15 A178:9 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A179:9 (Tjörns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- 20 A180:6 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A181:9 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A182:9 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- 25 A183:8 (Kungälv's arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A184:10 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapital tillgångar
- A185:9 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och
- 30 gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A186:9 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A187:9 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- 35 A188:9 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A189:9 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A190:9 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och
- 40 gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A191:9 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och

- gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
 A192:9 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
 A193:9 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och
 5 gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
 A194:9 (Ystads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
 A195:9 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
 10 A196:9 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
 A197:9 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
 A201:4 (Gullspångs arbetarekommun) att se över fastighetsskatten
 15 A211:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en förändrad beskattning av lyxbostäder införs
 A211:2 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om en förändrad fastighetsbeskattning med sikte på att öka beskattningen av mycket högt värderade villor, bostadsrätter, fritidshus och fastigheter
 20 A212:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en förändrad beskattning av lyxbostäder införs
 A212:2 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om en förändrad fastighetsbeskattning med sikte på att öka beskattningen av mycket högt värderade villor, bostadsrätter, fritidshus och fastigheter
 25 A215:1 (Hallands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort momsens på mensskydd
 A216:2 (Arvika arbetarekommun) att ersättningen justeras till likvärdigt penningvärde i dag mot vad det var när avtalet slöts
 A218:2 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att kapitalskatt, arvsskatt och fastighetsskatt
 30 införs i moderna versioner
 A219:2 (Östergötlands partidistrikt) att kapitalskatt, arvsskatt och fastighetsskatt införs i moderna versioner
 A221:1 (Arvika arbetarekommun) att mensskydd såsom bindor, tamponger och menskoppar ska momsbefrias
 35 A224:1 (Bollebygdens arbetarekommun) att Socialdemokraterna inför en nivåreglerad fastighetsavgift
 A235:3 (Landskrona arbetarekommun) att ett införande av statlig fastighetsskatt på småhus och bostadsrätter införs
 A241:2 (Haparanda arbetarekommun) att arbeta för ett succesivt avskaffande av rotavdrag för
 40 privatpersoner
 A241:3 (Haparanda arbetarekommun) att arbeta för införandet av ett rotavdrag för lokaler och

- byggnader ämnade för skola, vård och omsorg
 A242:2 (Umeå arbetarekommun) att partistyrelsen arbetar för ett succesivt avskaffande av rotavdrag för privatpersoner
 A242:3 (Umeå arbetarekommun) att arbeta för införandet av ett rotavdrag för lokaler och byggnader ämnade för skola, vård och omsorg
- 5 A244:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att införa en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde
 A248:4 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- 10 A251:3 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
 A252:3 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
 A253:3 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
- 15 A254:3 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
 A255:3 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
- 20 A256:3 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
 A257:3 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
 A258:3 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska utreda införandet av arvs- och gåvoskatt
- 25 A259:3 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
 A260:3 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
- 30 A262:4 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att schablonbeskattning av kapitalinkomster genom exempelvis investeringssparkonton och kapitalförsäkringar ska avvecklas
 A262:5 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att en skatteöversyn ska ha som utgångspunkt att beskattningen av fastigheter ska vara proportionell mot värdet av bostaden, eller möjligen vara progressiv
- 35 A262:7 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att dagens begränsningsregel för äldre, som minskar fastighetsskatten för hushåll med låg inkomst, ska utvidgas till att omfatta alla låginkomsthushåll. Detta för att få acceptans för en ökad fastighetsbeskattning
 A262:8 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att proportionell eller progressivt utformad löpande beskattning av fastigheter ska införas
- 40 A262:9 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att någon form av progressivt utformad arvs- och gåvobeskattning ska ingå i en ny skattereform

- A262:10 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att en återinförd arvsskatt ska ha ett väsentligt högre grundavdrag än vad som var fallet med den tidigare arvsskatten och att arv mellan makar inte ska beskattas
- A267:1 (Göteborgs partidistrikt) att en skatt på sötade drycker ska införas
- 5 A267:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna ska försöker driva igenom denna skatt skyndsamt
- A270:3 (Malmö arbetarekommun - enskild) att återinföra en rättvis fastighetsskatt
- A270:4 (Malmö arbetarekommun - enskild) att återinföra arvsskatten
- A275:7 (Kalmar läns partidistrikt) att man ser över beskattningen av kapital och fastigheter så de
- 10 bidrar till finansieringen av den generella välfärden
- A276:7 (Kronobergs partidistrikt) att man ser över beskattningen av kapital och fastigheter så de bidrar till finansieringen av den generella välfärden
- A277:7 (Jönköpings läns partidistrikt) att man ser över beskattningen av kapital och fastigheter så de bidrar till finansieringen av den generella välfärden
- 15 A278:2 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att förmögenhetsbeskattning, arvs- och gåvobeskattning utreds och genomförs som ett led i en sådan reform
- A279:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en progressiv fastighetsskatt utan tak
- 20 A279:3 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för arvs- och gåvoskatt
- A280:2 (Lomma arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- A280:3 (Lomma arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget
- 25 avskaffas
- A281:2 (Lomma arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas
- A281:3 (Lomma arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
- 30 A289:1 (Göteborgs partidistrikt) att partiet utreder hur sockerskatt kan införas så att det gynnar folkhälsan
- A300:2 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om en förändrad och sänkt moms på begagnade kläder, och liknande produkter, som säljs av kommersiella aktörer
- 35 A301:2 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om en förändrad och sänkt moms på begagnade kläder, och liknande produkter, som säljs av kommersiella aktörer
- A311:1 (Falkenbergs arbetarekommun - enskild) att en grön arvs- och gåvoskatt ska utredas och sedan införas. Detta uppskattas långsiktigt öka de statliga intäkterna med 7,8 miljarder kronor.
- 40 Inkomsterna öronmärks för klimatsatsningar
- A313:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en politik som främjar

sunda levnadsvanor och utreder en sockerskatt

A316:1 (Norrköpings arbetarekommun) att femte, och det sk sjätte, jobbskatteavdraget avskaffas omedelbart

A316:2 (Norrköpings arbetarekommun) att övriga jobbskatteavdrag avskaffas på sikt

5 A317:1 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att införa en ny skattereform med tydlig fördelningspolitisk profil inklusive bland annat förmögenhetsskatt, fastighetsskatt, arv- och gåvoskatt, införande av högre kapitalskatter och återinförd värnskatt i enlighet med motionens intentioner

10 A317:3 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att jobbskatteavdragen avskaffas

A317:4 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa RUT- och ROT-avdraget

A318:1 (Umeå arbetarekommun) att en fastighetsskatt införs

15 A321:1 (Falun arbetarekommun - enskild) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att en fastighetsskatt kopplad till marknadsvärde succesivt återinförs och ersätter den kommunala fastighetsavgiften

A321:2 (Falun arbetarekommun - enskild) att regeringen omedelbart tillsätter en utredning med syfte att utreda hur ett sådant återinförande ska kunna genomföras på ett sådant sätt att ekonomiskt utsatta grupper inte drabbas på ett orimligt vis

20 A325:4 (Gotlands partidistrikt) att verka för ett borttagande av taket i fastighetsavgiften och införa en progressivitet i fastighetsavgiften

A325:7 (Gotlands partidistrikt) att verka för ROT- och RUT-avdragens borttagande

25 A326:1 (Lunds arbetarekommun) att man genomför reformer på skatteområdet gällande fastigheter, samt på arv, gåvor och förmögenheter i enlighet vad som anges i motionen i syfte att minska de ekonomiska klyftorna och öka jämlikheten

A326:4 (Lunds arbetarekommun) att det införs en finansiell transaktionsskatt

A330:1 (Ulricehamns arbetarekommun) att man tar bort moms på frukt och grönt

A330:2 (Ulricehamns arbetarekommun) att man inför någon form av sockerskatt

30 A584:10 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

A585:10 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

A586:10 (Kungälv's arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

35 A587:10 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

A589:10 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

40 A590:10 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

A591:10 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en

- progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A592:10 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A593:10 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en
- 5 progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A594:10 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A595:10 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- 10 A596:10 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A599:10 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A600:10 (Tjörns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en
- 15 progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A601:8 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A603:10 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- 20 A604:10 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A605:10 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A606:10 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en
- 25 progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A607:10 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A608:10 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- 30 A609:10 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A610:10 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A611:10 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en
- 35 progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A612:10 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A614:10 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- 40 A616:9 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

- A617:10 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A618:11 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som ofta flyger utrikes
- 5 A619:7 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A638:1 (Västerviks arbetarekommun) att beskattning på förbränning av avfall avskaffas
- B76:9 (Uppsala arbetarekommun) att ökat byggande och en ökad fastighetsbeskattning ska vara en prioritet för att möjliggöra för fler att äga sitt eget boende och minska
- 10 förmögenhetsskillnaderna i befolkningen
- B76:10 (Uppsala arbetarekommun) att dagens bolånetak och amorteringskrav slopas eller mildras i kombination med ökat byggande och en högre fastighetsskatt kopplad till marknadsvärdet på bostaden
- B117:4 (Eskilstuna arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att en ny
- 15 fastighetsskatt införs
- B119:6 (Östergötlands partidistrikt) att fastighetsskatten återinförs
- B120:6 (Norrköpings arbetarekommun) att fastighetsskatten återinförs
- D218:9 (Eskilstuna arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att andra förmåner, avdrag och stödsom idag finansieras av löneavgiften tas ut genom andra skatter eller
- 20 avgifter än via utfallet av löneförhandlingar mellan fack och arbetsgivare
- D344:2 (Nacka arbetarekommun - enskild) att de lägsta pensionerna i ett första skede höjs genom att de görs skattefria
- D410:8 (Sandvikens arbetarekommun - enskild) att rut-avdraget avskaffas och dessa ekonomiska resurser i stället tillförs kommunernas äldreomsorg
- 25 D660:2 (Örebro arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet verkar för att införa en sockerskatt på i första hand läsk

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A26:1, A26:2, A26:3, A26:4, A26:5, A27:1, A27:2, A27:3, A27:4, A27:5, A143:3, A143:4, A209:1, A209:2, 30 A243:1, A243:2, A338:32, A338:33, A360:5, A443:2, A444:2, A445:2, A456:2, A466:2, A517:7, A518:6, A519:6, A520:6, A521:6, A522:6, A569:3, A570:3, A571:3, A572:3, A573:3, A574:3, A575:3, A576:3, A580:7, A581:45, A624:5, A628:4, A678:3, A711:2, B69:4, B129:3, D283:9

35 UA117 Offentlig upphandling

Varje år upphandlar staten, kommuner och regioner för ungefär 800 miljarder kronor, vilket 40 är en betydande del av samhällets totala ekonomi. Upphandlingslagstiftningen syftar till att motverka korrupktion, godtycke och slöseri med skattemedel. Den socialdemokratiskt ledda

regeringen har förenklat regelverket och arbetat för att stimulera etableringen av ändamålsenliga inköpsorganisationer. I ljuset av detta ser Partistyrelsen inte att det finns anledning att generellt undanta stora delar av offentlig verksamhet från kraven på offentlig upphandling i de fall som man väljer att lägga ut utförandet av en viss verksamhet på extern part. Vid offentliga upphandlingar ska krav ställas på villkor enligt svenska kollektivavtal.

Politiken har dock ett särskilt ansvar att säkerställa att skattemedel aktivt bidrar till att uppnå samhällspolitiska mål såsom respekt för arbetstagares rättigheter, klimat- och miljöhänsyn, innovation och social inkludering.

Sedan juni 2017 ska upphandlande statliga myndigheter, regioner och kommuner, om det är behövt, ställa arbetsrättsliga villkor om lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal. Det är viktigt att de schysta villkoren ska gälla hela upphandlingen, dvs i alla led. Det är upphandlande myndigheter och kommunala/regionala enheters ansvar att se till att så sker. Upphandlingsmyndigheten erbjuder stöd och vägledning.

I regleringsbrevet för år 2018 fick statliga myndigheter i uppdrag att redovisa hur de vid upphandlingar som överstiger gällande tröskelvärden har arbetat med att uppfylla de nya kraven på kollektivavtalsenliga villkor. Upphandlingsmyndigheten har också ett uppdrag att utarbeta stöd vad gäller i vilka områden det finns ett behov att ställa arbetsrättsliga villkor och hur villkoren kan formuleras. Det har visat sig finnas en förbättringspotential i arbetssätt med arbetsrättsliga villkor, inte minst vad gäller uppföljning. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har därför bland annat gett Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att genomföra insatser under 2021 för att öka medvetenheten kring detta hos ledningarna i bl.a. kommuner.

Upphandlingsregelverket ger möjligheter att ställa sociala krav som exempelvis sysselsättningskrav i upphandlingar. Detta kan användas i större utsträckning än vad som görs idag. Upphandlingsmyndigheten har tagit fram en nationell modell för sysselsättningskrav som genom en enhetlig metod tydligt beskriver varje steg i processen och ger praktiskt stöd till de aktörer eller roller som berörs.

Riksdagen beslutade under våren 2021 propositionen Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige (2020/21:60). Den innehåller bland annat en satsning på en innovationsupphandlingsarena som syftar till att fler innovationsupphandlingar ska kunna genomföras i Sverige.

Den offentliga sektorn har genom sin storlek möjlighet att göra skillnad och vara pådrivande i omställningen till ett mer hållbart samhälle. Genom inköpsprocesser som genomsyras av hållbarhetsperspektivet och cirkulär ekonomi kan miljö- och klimatpåverkan minska avsevärt. Sverige ska ligga i framkant och fortsatt vara ett föredöme när det gäller miljöanpassad offentlig upphandling. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen remitterat en

departementsskrivelse med förslag om att göra det obligatoriskt för upphandlande myndigheter att iaktta såväl miljö- och klimathänsyn som sociala och arbetsrättsliga hänsyn vid offentlig upphandling om upphandlingens art motiverar detta. Så använder vi den offentliga upphandlingen för att göra samhället starkare och mer hållbart.

5

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A26:5, A27:2, A27:3, A338:33, A456:2, A517:7, A518:6, A519:6, A520:6, A521:6, A522:6, A711:2

10

A26:5 (Östergötlands partidistrikt) att se över möjligheten att ställa krav på kollektivavtal i upphandlingar

A27:2 (Kristinehamns arbetarekommun) att det blir möjligt att ställa krav på tecknade kollektivavtal i upphandlingar enligt LOU och LOV

15

A27:3 (Kristinehamns arbetarekommun) att det blir möjligt att ställa krav på villkor lägst den nivå som återfinns i kollektivavtalen i branschen, för de anställda vid upphandlingar enligt LOU och LOV

A338:33 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att det offentliga strategiskt ska använda sig av möjligheterna till innovationsnära upphandlingar och

20

innovationsupphandlingar

A456:2 (Haninge arbetarekommun) att det ska vara ett obligatorium att det finns svenska kollektivavtal som krav för all offentlig upphandling av tjänster och entreprenader från företag med anställda

25

A517:7 (Stenungsunds arbetarekommun) att det införs krav på kollektivavtalsliknande villkor vid offentliga upphandlingar, inklusive underentreprenörer, eftersom offentligt upphandlad verksamhet sysselsätter en stor del av arbetskraften och har en normerande effekt på resten av arbetsmarknaden

A518:6 (Nyköpings arbetarekommun) att det införs krav på kollektivavtalsliknande villkor vid offentliga upphandlingar, inklusive underentreprenörer, eftersom offentligt upphandlad

30

verksamhet sysselsätter en stor del av arbetskraften och har en normerande effekt på resten av arbetsmarknaden

A519:6 (Bjurholms arbetarekommun) att det införs krav på kollektivavtalsliknande villkor vid offentliga upphandlingar, inklusive underentreprenörer, eftersom offentligt upphandlad

35

verksamhet sysselsätter en stor del av arbetskraften och har en normerande effekt på resten av arbetsmarknaden

A520:6 (Borås arbetarekommun) att det införs krav på kollektivavtalsliknande villkor vid offentliga upphandlingar, inklusive underentreprenörer, eftersom offentligt upphandlad verksamhet sysselsätter en stor del av arbetskraften och har en normerande effekt på resten av arbetsmarknaden

40

A521:6 (Norrköpings arbetarekommun) att det införs krav på kollektivavtal vid offentliga upphandlingar, inklusive underentreprenörer, eftersom offentligt upphandlad verksamhet

sysselsätter en stor del av arbetskraften och har en normerande effekt på resten av arbetsmarknaden

A522:6 (Göteborgs partidistrikt) att det införs krav på kollektivavtalsliknande villkor vid offentliga upphandlingar, inklusive underentreprenörer, eftersom offentligt upphandlad

- 5 verksamhet sysselsätter en stor del av arbetskraften och har en normerande effekt på resten av arbetsmarknaden

A711:2 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, medstrikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling

- 10 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A26:1, A26:2, A26:3, A26:4, A27:1, A27:4, A27:5, A143:3, A209:1, A209:2, A243:1, A243:2, A338:32, A360:5, A443:2, A444:2, A445:2, A466:2, A569:3, A570:3, A571:3, A572:3, A573:3, A574:3, A575:3, A576:3, A580:7, A628:4, A678:3, D283:9

- 15 A26:1 (Östergötlands partidistrikt) att all offentlig verksamhet ställer krav på villkor lägst den nivå som återfinns i kollektivavtalet på området, för de anställda när LOV (Lagen om valfrihetssystem) används samt vid upphandlingar enligt LOU (Lagen om offentlig upphandling)

A26:2 (Östergötlands partidistrikt) att all politiskt styrd verksamhet ställer krav på sociala villkor som bidrar till att ge människor som står utanför arbetsmarknaden en väg in på arbetsmarknaden

- 20 A26:3 (Östergötlands partidistrikt) att begränsa antalet underentreprenadsled vid upphandling till tre led

A26:4 (Östergötlands partidistrikt) att underentreprenörer ska godkännas av upphandlaren

A27:1 (Kristinehamns arbetarekommun) att begränsa antalet underentreprenader vid upphandling till två led och att varje underentreprenör ska godkännas av upphandlaren

- 25 A27:4 (Kristinehamns arbetarekommun) att det blir möjligt att ställa krav på sociala villkor som bidrar till att ge människor som står utanför arbetsmarknaden en väg in på arbetsmarknaden

A27:5 (Kristinehamns arbetarekommun) att det blir krav på att upphandlaren kontrollerar att skatter och avgifter erlagts korrekt av företagen som lägger anbud

- 30 A143:3 (Umeå arbetarekommun) att upphandlingsförfarandet ändras på så sätt, att mer skattefinansierad verksamhet bedrivs i egen regi, med undantag av bygg- och anläggningstjänster. (Idag upphandlas det för ca 700 miljarder inom offentlig sektor med ett ”spill” på mellan 70–100 miljarder)

A209:1 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att det genomförs tydligare uppföljningar från myndigheter, statliga verk, regioner och kommuner när det gäller lagen om offentlig upphandling

- 35 A209:2 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att lagen om offentlig upphandling ska ses över så att samhällsviktiga offentliga verksamheter kan garanteras korta och genomtänkta upphandlingsprocesser

A243:1 (Örebro arbetarekommun) att partiet verkar för att sociala upphandlingar kommer till

- 40 stånd som gynnar ovanstående arbetssätt

A243:2 (Örebro arbetarekommun) att partiet verkar för att ovanstående arbetssätt tillämpas

- A338:32 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att de offentliga aktörer, bland annat landets kommuner, som vill använda offentlig upphandling för att medverka till hållbar utveckling ska få ett bättre statligt stöd
- A360:5 (Sörmlands partidistrikt) att offentliga aktörer åläggs krav att följa upp att villkoren som ställs på lön och villkor i upphandling följs och att sanktionsavgifter införs om detta inte sker
- 5 A443:2 (Ronneby arbetarekommun) att kollektivavtal ska finnas som grundkrav vid offentlig upphandling
- A444:2 (Karlskrona arbetarekommun) att kollektivavtal ska finnas som grundkrav vid offentlig upphandling
- 10 A445:2 (Olofströms arbetarekommun) att kollektivavtal ska finnas som grundkrav vid offentlig upphandling
- A466:2 (Sölvesborgs arbetarekommun) att kollektivavtal ska finnas som grundkrav vid offentlig upphandling
- A569:3 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- 15 A570:3 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- 20 A571:3 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- A572:3 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- 25 A573:3 (Leksands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- A574:3 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- 30 A575:3 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- 35 A576:3 (Sala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- A580:7 (Malmö arbetarekommun - enskild) att offentlig verksamhet verkar pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- 40 A628:4 (Falun arbetarekommun) att socialdemokratiska arbetarepartiet ska verka för att

klimatpåverkan tydligt ska framgå i underlag till upphandlingar

A678:3 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030

- 5 D283:9 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att vid upphandlingar och avtal mellan offentlig och privat verksamhet ska krav om tjänstepension finnas

att avslå motionerna A143:4, A581:45, A624:5, B69:4, B129:3

- 10 A143:4 (Umeå arbetarekommun) att lagen om offentlig upphandling förändras i riktning mot att en lång rad av välfärdstjänster undantas

A581:45 (Stockholms partidistrikt) att alla offentliga upphandlingar ska vara 100 % hållbara

A624:5 (Ystads arbetarekommun) att vid offentlig upphandling ska det ställas krav på klimatneutralitet

- 15 B69:4 (Stockholms läns partidistrikt) att partikongressen ställer sig bakom förslaget om att undanta allmännyttan från lagen om offentlig upphandling i syfte att skapa mer jämlik konkurrens på bostadsmarknaden

B129:3 (Enköpings arbetarekommun) att allmännyttan undantas från LOU

20

25

30

35

40

JOBBSKAPANDE OCH INNOVATIONER

Partistyreliens utlåtande över motionerna A331:1, A332:1, A332:2, A332:3, A332:5, A332:9, A332:10, A333:1, A334:1, A334:2, A335:1, A336:1, A337:1, A338:1, 5 A338:3, A338:4, A338:7, A338:8, A338:9, A338:10, A338:11, A338:12, A338:13, A338:14, A338:15, A338:16, A338:17, A338:20, A338:21, A338:22, A338:25, A338:27, A338:28, A338:34, A339:1, A340:1, A341:1, A342:1, A342:2, A343:1, A344:1, A344:2, A345:1, A345:2, A346:1, A346:2, A346:3, A346:4, A347:1, A348:1, A349:2, A349:3, A350:1, A350:2, A351:1, A351:2, A351:3, A352:1, A352:2, A352:3, 10 A353:1, A353:3, A354:1, A355:1, A356:1, A356:2, A356:3, A357:1, A357:2, A357:3, A358:1, A546:12, A546:16, A546:17, A569:4, A569:5, A570:5, A571:4, A571:5, A571:6, A572:4, A572:5, A576:4, A576:5, A583:2, A584:2, A585:2, A587:2, A588:1, A589:2, A590:2, A592:2, A593:2, A594:2, A595:2, A596:2, A597:1, A597:7, A598:2, A599:2, A601:1, A602:2, A603:2, A605:2, A607:2, A608:2, A611:2, A612:2, A613:2, 15 A614:2, A615:2, A617:2, A618:1, A628:2, A700:2, A801:2, A856:2, C226:1, D371:3

UA130 Jobbskapande och innovationer

20 Över 3,2 miljoner har sin anställning i allt i från små och medelstora företag till globala storföretag. Under stora delar av 1900-talet har näringslivet och det offentliga arbetat tillsammans för att fortsätta utveckla industrin och Sveriges konkurrenskraft. Det har lett till att vi är ett av världens mest innovativa länder och trots vår förhållandevis lilla storlek ändå har flera globala industriföretag som är världsledande på sina områden. Exportföretagen har varit grundläggande 25 för att bygga Sveriges välstånd och har återkommande förnyat och ställt om produktion och produkter när marknaden ändrats eller tekniska framsteg skapats.

Under Moderaternas åtta år vid makten fanns inte ett intresse för industrin. När finanskrisen slog till 2009 fanns ingen beredskap eller intresse att lindra konsekvenserna för arbetstagare 30 eller företag. Industrin drabbades hårdare än andra branscher. Det blev även effekter på Sveriges konkurrenskraft, export och industrins andel av BNP minskade. Det fanns ingen strategi för industrins framtid i Sverige.

I början av 2020 drabbades världen av covid-19 pandemin med direkta och indirekta effekter på 35 näringslivet. De globala värdekedjorna sattes på prov. Industrins produktion stannade helt eller delvis upp under delar av pandemin men tack vare att Socialdemokraterna våren 2020 införde ett system för korttidsarbete har 600 000 svenskar under en period kunnat gå ned i arbetstid, ha sin anställning kvar och samtidigt behållit en stor del av sin lön. På så sätt har hundratusentals löntagare undgått risken att bli av med jobbet. Det ger också en möjlighet att snabbt starta upp 40 produktion och utveckling igen.

Industriell utveckling

Den svenska industrin har alltid haft en stor betydelse för Sverige. Genom industrin, jobben och produktionen har industrialiseringen också lett till stora infrastruktursatsningar i hela Sverige och har medverkat till att bygga det välfärdssamhälle vi har i dag. Samhällen har byggts upp kring
5 industrier som i många fall placeras i områden med närhet till vatten och energi.

Sedan Löfven blev statsminister 2014 har nytt fokus satts på industrin och dess betydelse för Sverige och möjligheten att möta stora utmaningar som klimatförändringar, digitalisering och att förbättra befolkningens hälsa. Ett nationellt innovationsråd under statsministern inrättades för
10 att förbättra förutsättningar för det svenska innovationssystemet och samhällets förmåga att möta utmaningar med innovation. Samverkansprogram skapades där näringsliv, akademi, civilsamhälle och det offentliga gemensamt arbetar för att skapa lösningar på framtidens utmaningar. Industri och tjänstesektor, stora och små företag, start-ups och hundraåriga industriföretag är alla viktiga och beroende av varandra.

15 En strategi arbetades fram för att dra nytta av möjligheterna för nyindustrialisering i Sverige med fokus på att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter, stärka industrin förmåga till hållbar och resurseffektiv produktion, säkra industrins kompetensförsörjning och skapa attraktiva innovationsmiljöer. Satsningar har gjorts på forskning och innovation för att möta
20 samhällsutmaningar och bland annat skapa nya test- och demonstrationsmiljöer. Industriklivet har etablerats för att stödja utvecklingen av tekniker för att till exempel minska processrelaterade utsläpp, tekniker för minusutsläpp eller vätgasproduktion. Sverige ingår i europeiska samarbeten för att elektrifiera transportsektorn och utveckla framtidens batterier. Fossilfritt Sverige arbetar tillsammans med branscherna fram färdplaner för fossilfrihet. Innovationsmyndigheten
25 Vinnova och det statliga forskningsinstitutet RISE spelar viktiga och uppskattade roller i innovationssystemet. En export- och investeringsstrategi har tagits fram.

Sverige ligger i framkant med innovativa lösningar för en klimatomställning inom näringslivet och industrin med hjälp av grön el. Det skapar unika förutsättningar för en nyindustrialisering
30 i hela Sverige. HYBRIT är ett omtalat projekt som också rönt internationell uppmärksamhet, där LKAB, Vattenfall och SSAB arbetar tillsammans för att hitta helt nya sätt att producera stål. Samtidigt etableras batteriproducenten Northvolt i Västerås och Skellefteå, LKAB har ambitiösa planer för omställning och i Luleå och Boden planeras en ny ståltillverkare, H2 Green Steel. Med det stora trycket på nyindustrialisering har den socialdemokratiskt ledda regeringen
35 utsett en samordnare för samhällsomställning vid större företagsetableringar och expansioner i Norr- och Västerbotten. Men investeringar görs även i andra delar av landet där Volvo Cars beslutat att bygga el-motorer i Skövdefabriken. Scania bygger en fabrik för batteriproduktion i Södertälje. Sverige ligger långt fram i elektromobilitet vilket också leder till att företag lägger utveckling i Sverige och skapande av ett batterikluster i Mälardalen. Södra skogsägarna har invigt
40 världens första fossilfria biometanolanläggning i Mönsterås. Synsam flyttar hem produktion och innovation till Östersund.

De satsningar som den socialdemokratiskt ledda regeringen gjort för att stärka industrin innan pandemin slog till har också skapat förutsättningar för att accelerera den omställning som varit på gång – för att minska utsläpp och öka digitaliseringen i näringslivet och industrin. Det går bra för industrin. Exporten ökar och investeringarna ligger på rekordnivåer. Det finns en enorm stor
5 möjlighet att fortsatt utveckla den svenska industrin. Sverige behöver industrins innovationskraft för att klara av de stora samhällsutmaningarna som vi står inför. Men med den snabba teknikutvecklingen går det snabbt att hamna efter och tappa i konkurrenskraft.

För att klara klimatomställningen måste det vara politiken och näringslivet som skapar
10 förutsättningar och ställer om produktionen. Politiken ska ställa krav och ge rätt förutsättningar för en klimatomställning så att konsumenternas val kan göras enkla. Att ta ansvar för klimatet ska inte vara en klassfråga. När politiken och näringslivet prioriterar den gröna omställningen kan vi fortsätta utveckla vårt land. Tillståndsprocesser för miljötillstånd behöver förändras och bli moderna och mer effektiva för att Sveriges konkurrenskraft och förmåga att attrahera investeringar
15 ska fortsätta vara hög. Sverige ska bli en av världens första fossilfria välfärdsnationer, det måste genomsyra all politik. Upphandlingsmyndigheten arbetar för att innovationsupphandling används i större omfattning. I Sverige är vi stolta över att näringslivet är aktiva och vill vara med och bidra till en hållbar utveckling.

När vi vaccinerar oss ut ur coronapandemin måste vi använda pandemins effekter på näringslivet som en hävstång för att accelerera omställningen. Sveriges förändringsvilja kännetecknas av att inte vara rädd för ny teknik och förändring. Istället för att skydda gamla jobb rustar vi människor att kunna växa och växla under arbetslivet och kunna ta de nya jobb som växer fram. Att inte vara i framkant, att inte anamma ny teknik för att förändra och förbättra, riskerar helt enkelt att jobb
20 försvinner och att vi inte kan hävda oss i den internationella konkurrensen.
25

Strategisk samverkan

Sverige är ett av världens mest innovativa länder. En stor del av styrkan kommer från den unika förmågan att samverka - mellan näringsliv, akademi, civilsamhälle och det offentliga. Men
30 också samverkan mellan stora och små företag, mellan industri och tjänstesektor. Det svenska näringslivet är ömsesidigt beroende av varandra och att arbeta tillsammans skapar förutsättningar för ett relativt litet land att ligga i framkant och driva den digitala och gröna omställningen.

Genom nya produkter och tjänster har svenska företag kunnat hävda sig i den globala konkurrensen,
35 vilket skapar förutsättningar att skapa ett tryggare samhälle. För att stärka Sveriges innovationsförmåga och innovationsklimat är det viktigt att stimulera behovsmotiverad forskning samt utveckla samarbetet mellan politik på olika nivåer, näringsliv, offentlig sektor, myndigheter, fackliga och andra intresseorganisationer, industriforskningsinstitut och utbildningsväsendet. Mer resurser satsas på forskning och innovation för att möta våra samhällsutmaningar med kunskap och innovation.
40 Sverige behöver förbättra möjligheterna att ta del av europeiska forsknings- och innovationsmedel. Innovationsmyndigheten Vinnova har en central och uppskattad roll i Sveriges innovationssystem.

Innovationsrådet ska verka för ett långsiktigt konkurrenskraftigt och hållbart Sverige. Strategiska samverkansprogram har lanserats för att ytterligare stärka samverkan mellan näringsliv, akademi, civilsamhälle och det offentliga. Målet med samverkansprogrammen är att kraftsamla och stärka Sveriges globala innovations- och konkurrenskraft och möta de stora samhällsutmaningarna.

- 5 Samverkansprogrammen har funnits sedan 2016 och under mandatperioden 2018–2022 arbetar samverkansprogrammen inom Näringslivets klimatomställning, Näringslivets digitala strukturuomvandling, Hälsa och life science samt Kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Små och medelstora företag

- 10 Vi socialdemokrater vill stärka förutsättningarna att bedriva företagsamhet i hela landet. Småföretag och entreprenörer måste ges bättre förutsättningar att växa och utvecklas. För att underlätta för småföretag att våga ta steget och anställa måste hela samhället vara med och dela på riskerna. Betalningstider behöver förkortas.

- 15 Vi vill stärka möjligheterna för företagen att nyttja digitaliseringen, finansiera expansion, anställa nyckelpersoner, utveckla nya varor och tjänster och få stöd för export till växande marknader. Det handlar bland annat om investeringar i förbättrad infrastruktur och bättre samverkan mellan politik, näringsliv, civilsamhälle och akademi.

- 20 En viktig faktor för tillväxt och sysselsättning är att svenska företag har konkurrenskraftiga förutsättningar i förhållande till omvärlden. Regler som omfattar företagande är en sådan faktor och det är därför centralt att reglerna är ändamålsenliga så att den administration som krävs för att följa regelverken hålls till ett minimum. Men även service, bemötande och korta handläggningstider är av stor vikt för ett konkurrenskraftigt företagsklimat.

- 25 Det finns en stor potential för en ung generation att vidareutveckla och göra befintliga företag mer innovativa. Vi ser också att idag går företagsstöd och projektmedel främst till män och mansdominerade branscher. För att nå ett hållbart företagsklimat krävs ett öppet näringsliv där alla människors erfarenheter och kompetenser tas tillvara, det skapar ett bättre resursutnyttjande, 30 stärkt innovationsförmåga och ökad attraktivitet. Socialdemokraterna vill stärka start-up scenen och skapa bättre förutsättningar för kvinnor att starta företag. En strategi för socialt företagande har tagits fram.

- En digital statsförvaltning ger en grund för att göra det enklare för företagen i kontakten med 35 myndigheterna. En fullt ut digital ärendehantering gör det lättare för företag att göra rätt från början, att få en snabbare ärendehantering och att lättare få besked om ärendestatus. Ett väl fungerande ramverk och system för kapitalförsörjning är avgörande för att företag ska kunna starta och expandera. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen arbetat fram en ny struktur för statens riskkapitalinsatser som syftar till att skapa bättre finansieringsmöjligheter 40 för företag i utvecklingsskeden.

Under coronapandemins inledande skede försämringar i tillgång till kapital framförallt för tillväxtbolag. Därför underlättade den socialdemokratiskt ledda regeringen företagens tillgång till finansiering genom Almi Invest. Almi Företagspartner har kvinnors företagande som ett särskilt fokus.

5

Tillväxtverket och Almi arbetar med insatser inom digitalisering som varit särskilt riktade till små och medelstora företag på landsbygderna. Insatserna har framför allt riktats mot mikroföretag (företag med färre än 10 anställda) och syftar till att stärka företagens digitala utveckling för ökad affärsnytta och konkurrenskraft.

- 10 Socialdemokraterna har i regeringsställning beslutat att en särskild utredare ska lämna förslag på hur företagares trygghetssystem kan bli tydligare, enklare och mer förutsägbart. Utredningen ska bland annat föreslå hur reglerna om fastställande av sjukpenninggrundande inkomst för företagare med inkomst av näringsverksamhet ska fastställas så att förutsägbarheten ökar och förutsättningar för en e-tjänst skapas. Omotiverade skillnader mellan företagsformer i fråga om
- 15 karensregler och sjuklöneansvar ska identifieras och kartläggas och analyseras.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har tillsatt en särskild utredare som ska lämna förslag med syfte att uppnå enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag. Bland annat ska utredaren identifiera vilka regelverk som är särskilt svåra för mikroföretag och

20 även redovisa vilka av dessa som följer av EU-lagstiftning, och analysera möjligheterna att förenkla sådana regelverk och lämna nödvändiga författningsförslag. Uppdraget redovisas sommaren 2021.

Förenklingspolitiken utgör en viktig del av näringspolitiken. Den bidrar till att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag.

- 25 Den socialdemokratiskt ledda regeringen arbetar nu med framtagandet av nya mål för förenklingspolitiken inom förenklingsområdet. Målen kommer att utgöra grunden för det fortsatta förenklingsarbetet.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har det senaste året arbetat intensivt med att hantera konsekvenserna av pandemin. Fokus har legat på att minimera de ekonomiska konsekvenserna för företag och rädda jobb. Under 2020 och början av 2021 har ett stort antal ekonomiska stöd till företag som drabbats av pandemin presenterats. Exempel på de stödåtgärder som Socialdemokraterna i regeringsställning tagit fram under pandemin är omställningsstöd, omsättningsstöd för enskilda näringsidkare, stöd till handelsbolag, korttidspermittering,

35 kreditgarantier (företagsakuten), lättnader i a-kassan för företagare samt tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter och egenavgifter.

Sedan den 1 juli 2018 gäller en ny lag om ekonomiska föreningar. Lagen ger kooperativa företag i alla branscher villkor som är mer likvärdiga andra företags. De kooperativa företagen får därmed bättre förutsättningar att växa och anställa. Lagen förenklar för de ekonomiska föreningarna. Kraven på vad som måste finnas med i föreningens stadgar minskar.

40

Det införs ett förenklat avvecklingsförfarande för föreningar som inte har några skulder. Lagen stärker de ekonomiska föreningarna. Det införs moderna regler om medlemskap i en förening och om styrelsen, revision och registrering. Lagen motverkar ekonomisk brottslighet. Det införs ett förbud att anlita så kallade målvakter som styrelseledamöter eller vd. Ett byte av styrelseledamot eller vd får verkan först då bytet anmäls till Bolagsverket. I föreningar som har auktoriserad revisor ska revisorn anmäla eventuell ekonomisk brottslighet till styrelsen och till åklagaren.

Statligt ägande

Det är svenska folket som ytterst äger bolagen med statligt ägande. Grunden baseras på energin, skogen och malmen. Bolagen finns i hela landet och utgör en betydande del av svenskt näringsliv där omställningen till ett samhälle med minskade utsläpp av växthusgaser är ett av målen. Flera bolag agerar på konkurrensutsatta marknader

Socialdemokraterna ställer höga krav på bolagen; de ska vara föredömen i jämställdhetsarbetet och det är viktigt att de arbetar för en sund och säker arbetsmiljö. Bolagen med statligt ägande ska självfallet agera effektivt och lönsamt, där avkastningen bidrar till viktiga reformer inom skola, vård och omsorg.

Den statliga bolagsportföljen ska ligga i framkant; där långsiktighet – hållbarhet – och värdeskapande ska vara styrande.

De statliga bolagen är våra gemensamma och har därför ett självklart uppdrag att i sin verksamhet agera föredömligt och på ett sätt som förtjänar allmänhetens förtroende. Socialdemokraterna kräver att statligt ägda bolag ska agera långsiktigt, effektivt och lönsamt samt vara föredömen inom hållbart företagande. Ett exempel är Sveaskog som tagit fram långsiktig inriktning för ett hållbart skogsbruk. Socialdemokraterna har i regeringsställning verkat för att bolag med statligt ägande ska ställa krav på schyssta villkor hos leverantörer vid inköp. På så sätt ska bolagen med statligt ägande säkerställa ordning och reda i leverantörsledet. Ett föredömligt agerande inkluderar även ett strategiskt och transparent arbete med samarbete i fokus. Internationella riktlinjer, Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling ska vara vägledande för arbetet.

Det finns en tydlig förväntan på statligt ägda bolag att agera på ett sätt så att de åtnjuter medborgarnas förtroende. Här ligger ett tydligt uppdrag att vara goda arbetsgivare och kunder, arbeta för en sund och säker arbetsmiljö, respektera mänskliga rättigheter, inklusive barns rättigheter, arbeta för goda och anständiga arbetsvillkor samt agera transparent och integrera miljö och andra hållbarhetsaspekter i sin kärnverksamhet. Statens styrning av bolagen har stärkts av den socialdemokratiskt ledda regeringen, bland annat på klimatområdet, och ska kontinuerligt utvärderas.

De särskilda samhällsuppdrag som vissa bolag har, som exempelvis Apoteket AB, förstärker kraven om att bidra med tydlig samhällsnytt inom respektive sektorer. De statliga bolagens roll som verktyg för att påverka normbildningen i näringslivet ska heller inte underskattas.

Jämställda styrelser är en viktig del i arbete att säkerställa långsiktigt värdeskapande i den statligt ägda bolagsportföljen. Idag är kvinnorna i majoritet på ordförandeposterna. I de hel- och delägda statliga bolagen utgör idag kvinnor 48 % av styrelseledamöterna och 51% av ordförandena. I ledningsgrupperna utgör kvinnor 44 procent och 42 procent av portföljens verkställande direktörer är kvinnor. Bland börsbolagen är andelen kvinnliga ordförande under 10 procent och andelen kvinnliga verkställande direktörer är strax över 10 procent.

SBAB Bank AB erbjuder förmånliga lån och sparande till privatpersoner, bostadsrättsföreningar och fastighetsbolag i Sverige.

Gruv- och mineralnäring

Den gröna omställningen, digitalisering och elektrifiering av samhället kommer kräva ny teknik och nya energilösningar som i sin tur kräver tillgång till fler olika metaller och mineral än vad vi tidigare använt. Det gäller så kallade innovationskritiska metaller men också basmetaller som koppar som är central för att möjliggöra elektrifiering. Det handlar bland annat om sällsynta jordartsmetaller och andra metaller och mineral som visserligen oftast används i relativt små mängder men icke desto mindre är nödvändiga för till exempel vindkraftverk, elbilsbatterier och andra produkter som kommer att efterfrågas i ökad utsträckning när världen ställer om till ett fossilfritt samhälle. En elbil innehåller ca 3–4 gånger mer koppar än en konventionell bil med förbränningsmotor, samtidigt har EU ett stort importbehov av metaller och mineral.

Sverige är en viktig producent av metaller och mineral i EU i dag. Den svenske gruv- och mineralnäring har stor betydelse för Sverige som land, i det regionala och lokala perspektivet samt utanför Sveriges gränser. Det handlar om arbetstillfällen, välfärd och utvinning av mineral och metall viktiga för en grön omställning samt om att tillförsäkra en god och hälsosam miljö, nationellt och globalt. Sverige stod för 91,5 procent av all järnmalm, 23,1 procent av allt guld och 10,8 procent av all koppar som producerades inom EU år 2019.

Under socialdemokraternas tid i regering har förslag tagits fram för att skärpa regelverket för utvinning ur alunskiffer. Ett initiativ har tagits för att kartlägga förutsättningarna för innovationskritiska metaller och mineral i Sverige. Den socialdemokratiskt ledda regeringen utreder förutsättningarna för en hållbar försörjning av innovationskritiska metaller och mineral för att Sverige ska kunna fortsätta bidra till klimatomställningen. Förändringar av prövningsprocesser och regelverk så att bättre hänsyn kan tas både till ett projekts lokala miljöpåverkan och dess samhällsnytta, till exempel minskad global klimatpåverkan, och så att en större andel av det värde som gruv- och mineralnäringen genererar kan komma hela landet till del. Enligt lag ska efterbehandling ske när gruvverksamhet avvecklas för att skydda natur och miljö.

Som socialdemokrater är det viktigt att Sverige ska fortsätta vara ett föregångsland inom mineralnäringen när det gäller hållbar utveckling. Det finns behov av fortsatt utvinning i Sverige och att öka användandet av primära material. Samtidigt måste vi hushålla med våra resurser.

Produkters livslängd kan förlängas och material kan återvinnas. Den cirkulära ekonomin och användandet av sekundära material kan skapa fler jobb samtidigt som utvecklingen för en grön och digital omställning fortsätter.

- 5 Flera företag inom elektrifiering etableras i Sverige. För att Sverige ska fortsätta leda utvecklingen är det viktigt att aktivt delta i europeiska samarbeten för att också säkra en produktion av hållbara battericeller. Ståltillverkning står för en stor del av utsläppen. Att producera stål på nya sätt kan minska utsläppen i Sverige och i omvärlden när såväl produkter som ny teknik exporteras.
- 10 När det gäller att höja mineralersättningen i Sverige kan detta ha negativa konsekvenser för framtida järnbrytning eftersom det kan leda till att gruvorna inte blir lönsamma. Situationen för andra mineral behöver analyseras vidare innan en eventuell höjning av mineralersättningen prövas.

Besöksnäring

- 15 Den svenska besöksnäringen erbjuder fantastiska möjligheter till unika upplevelser av olika slag. Sveriges besöksnäring har under hela 2000-talet visat en stadig tillväxt och skapat många nya arbetstillfällen men så drabbades hela världen av covid-19-pandemin och i princip allt som rörde resande, turism och besöksnäring stannade av.
- 20 Stödåtgärder som korttidspermittering, omställningsstöd, riktade stöd till enskilda näringsidkare, hyresstöd, kreditgarantier, lån och tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter för unga är exempel på insatser som den socialdemokratiskt ledda regeringen införde för att lyfta av kostnader för företagen inom besöksnäringen under pandemin.
- 25 Socialdemokraterna vill att turistlandet Sverige ska stärkas. Därför arbetar den socialdemokratiskt ledda regeringen med en besöksnäringstrategi som ska bidra till att förbättra förutsättningarna för en långsiktigt hållbar turism och en konkurrenskraftig, hållbar och innovativ besöksnäring. Behovet av att stärka besöksnäringen har blivit mycket tydligt i spåren av covid-19-pandemin. Den har också visat hur alla besöksnäringens branscher hör ihop och är beroende av varandra.
- 30 Att utveckla gemensam kunskap om turismens förutsättningar i en föränderlig omvärld blir allt viktigare. Ansvar för att hindra klimatförändringar och andra allvarliga miljöproblem åligger också turismen. Fossilfritt resande och fler cirkulära affärsmodeller inom turismens alla delar behöver utvecklas. Men det handlar också om ekonomisk och social hållbarhet som kräver ett omtag efter pandemin. Strategin pekar ut den långsiktiga riktningen och är en plattform utifrån vilken turismpolitiken ska utformas fram till 2030.
- 35

- Socialdemokraterna anser att marknadsföringen av svensk besöksnäring bör riktas mot såväl en inhemsk som en internationell målgrupp och destinationsutveckling ska fortsätta att prioriteras. Socialdemokraterna i regeringsställning har koncentrerat VisitSweden AB:s verksamhet tydligare till Sverige och bolaget har ställt om till ett mer digitalt arbetssätt som möjliggör marknadsföring av hela Sverige, året runt.
- 40

Handelspolitik

Vår handel med omvärlden spelar en avgörande roll för att bygga ett starkare samhälle. Varje dag går 1,5 miljoner människor till ett arbete inom ett exporterande företag. Svenska varor och tjänster efterfrågas över hela världen och är ofta världsledande inom hållbarhet. Och det är när våra exporterande företag växer som nya jobb skapas, fler betalar skatt och vi kan stärka välfärden. Därför arbetar den socialdemokratiskt ledda regeringen för att underlätta handeln med omvärlden och för att exporten ska öka från alla delar av landet.

Handel är en motor för tillväxt, sysselsättning och innovation som gynnar såväl Sverige som EU:s långsiktiga konkurrenskraft. Men handelspolitiken kan också vara ett kraftfullt verktyg för att bidra till en mer hållbar, solidarisk och jämlik värld. Därför verkar vi socialdemokrater för progressiva handelsavtal och för att riva handelshinder samtidigt som vi står upp för miljön, löntagarnas intressen och människors hälsa. Med ambitiösa hållbarhetskapitel som innehåller tydliga och nåbara krav på efterlevnad kan EU:s gemensamma handelspolitik bidra till att stärka arbetstagares rättigheter, bidra till parisavtalets målpuppfyllelse och bekämpa fattigdom.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har varit drivande för en EU-lagstiftning som ställer högre krav på att företag ska respektera mänskliga rättigheter i deras värdekedjor. Genom analyser och redovisningar av värdekedjorna ska företagen säkerställa att de mänskliga rättigheterna respekteras. Vi vill ha ett ambitiöst regelverk med tydliga krav på efterlevnad som omfattar såväl små som stora företag och utomeuropeiska företag som är verksamma på vår marknad. Med ett EU-gemensamt regelverk kan vi bidra till en global standardhöjning för arbetstagares rättigheter.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A338:14, A338:16, A338:17, A338:22, A338:25, A338:34

A338:14 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att staten ska fortsätta ta ansvar för bra tillgång till riskkapital

A338:16 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för att Sverige verkar för att förändra EU-politiken för innovation och att EU-budgeten prioriterar upp innovation i förhållande till andra stora utgiftsområden som jordbruk

A338:17 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att arbetet med att stärka svensk export fortsatt ska prioriteras

A338:22 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för det behövs ett mer utvecklat samarbete mellan stat och näringsliv för att tillsammans kunna stärka svensk konkurrenskraft inom specifika branscher

A338:25 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för att Sverige fortsätter verka för fler progressiva frihandelsavtal och utökad handel

A338:34 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att föra en miljöpolitik som främjar utveckling av nya mer hållbara lösningar som understödjer svenska företags möjligheter att ligga i framkant på miljöteknikområdet

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A331:1, A332:1, A332:2, A332:3, A332:5, A332:9, A332:10, A333:1, A334:1, A334:2, A335:1, A336:1, A337:1, A338:1, A338:3, A338:4, A338:7, A338:8, A338:9, A338:10, A338:11, A338:12, A338:13, A338:15, A338:20, A338:21, A338:27, A338:28, A339:1, A340:1, A341:1, A342:1, A342:2, A343:1, 5 A344:1, A344:2, A345:2, A346:1, A346:2, A346:3, A346:4, A347:1, A348:1, A349:2, A349:3, A350:1, A350:2, A351:1, A351:2, A351:3, A352:1, A352:2, A352:3, A353:1, A353:3, A354:1, A355:1, A356:1, A356:2, A357:1, A357:2, A357:3, A358:1, A546:12, A546:16, A546:17, A569:4, A569:5, A570:5, A571:4, A571:5, A571:6, A572:4, A572:5, A576:4, A576:5, A583:2, A584:2, A585:2, A587:2, A588:1, A589:2, A590:2, A592:2, A593:2, A594:2, A595:2, A596:2, 10 A597:1, A597:7, A598:2, A599:2, A601:1, A602:2, A603:2, A605:2, A607:2, A608:2, A611:2, A612:2, A613:2, A614:2, A615:2, A617:2, A618:1, A628:2, A700:2, A801:2, C226:1, D371:3

A331:1 (Jönköpings arbetarekommun) att partikongressen beslutar om att arbeta för inriktningen att förändra regelverk och förutsättningar för gruvbranschen i syfte att öka det demokratiska 15 inflytandet samt få ekonomisk ersättning för våra naturtillgångar i större utsträckning än idag

A332:1 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att tillskapa en sammanhållen politik för besöksnäringen som är bärkraftig över tid

A332:2 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens 20 partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att vidta åtgärder för att förbättra tillgången till investeringskapital för små och medelstora företag

A332:3 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att verka för funktionella och utvecklade destinationsbolag för att stödja sammanhållna och långsiktiga destinationsutvecklingar

25 A332:5 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att resurstilldelning ska inkludera besöksnäringens infrastruktur- och transportbehov och att nyckeltalen ska ta hänsyn till antal resande i ett område och inte enbart befolkningsantal

A332:9 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens 30 partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att besöksnäring och turism bör pekats ut som ett strategiskt område för forskning och innovation

A332:10 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att ett strategiskt arbete inleds med målet att minska regelbördan för besöksnäringen

35 A333:1 (Skutskär – Älvkarleby arbetarekommun) att ett statligt ägt vindkraftföretag bildas med uppgift att investera i svensk vindkraft

A334:1 (Jämtlands läns partidistrikt) att kongressen ställer sig bakom ett förbud till brytning i alunskiffer för att inte riskera stora vattentäkter eller viktiga kulturmiljöer

A334:2 (Jämtlands läns partidistrikt) att kongressen ställer sig bakom att utvinningen av de 40 svenska mineraltillgångarna så långt det är möjligt sker med bibehållande eller återställande av naturvärden i landskapsbilden

- A335:1 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en lokal tillväxtpeng i form av en turismavgift som kommuner kan välja att införa för att stärka den lokala besöksnäringens attraktivitet, skapa en mer levande lands- och glesbygd och kompensera det slitage besöksnäringen innebär
- 5 A336:1 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en lokal tillväxtpeng i form av en turismavgift som kommuner kan välja att införa för att stärka den lokala besöksnäringens attraktivitet, skapa en mer levande lands- och glesbygd och kompensera det slitage besöksnäringen innebär
- A337:1 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en lokal tillväxtpeng i form av en turismavgift som kommuner kan välja att införa för att stärka den lokala besöksnäringens attraktivitet, skapa en mer levande lands- och glesbygd och kompensera det slitage besöksnäringen innebär
- 10 A338:1 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att det sociala trygghetssystemet för företagare ska förbättras
- 15 A338:3 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att staten via sina myndigheter tillser att främjandeuppdrag kopplat till företagande också inkluderar ekonomiska föreningar
- A338:4 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt förenklade regler för redovisning och skatt utav mikroföretag införs
- 20 A338:7 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att arbetet med att minska de administrativa kostnaderna för företag måste stärkas, till exempel genom att införa ett gemensamt register för företagsdata
- A338:8 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att staten kontinuerligt gör sektoriella översyner av den totala regelbördan med syfte att ta bort ineffektiva regler
- 25 A338:9 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att implementeringen av EU-regler förändras för att förhindra överimplementering
- A338:10 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att tillsynsverksamheten och avgifter för densamma harmonieras över landet, samt att processen blir mer dialogbaserad
- 30 A338:11 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Almi företagspartners rådgivning stärks i hela landet för att fler ska våga starta eget
- A338:12 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att det offentliga på olika sätt stärker stödet för "Start-up"-scener, inkubatorer och science parks
- A338:13 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna tillser att staten verkar för
- 35 tillkomsten av fler kluster av riskkapital i hela landet
- A338:15 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Almi Invest ges möjligheten att öka sin investeringsvolym genom ytterligare fondering av statliga medel
- A338:20 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att testbäddsverksamheten i Sverige ges en mer permanent finansiering, till skillnad från dagens
- 40 projektbaserade lösningar
- A338:21 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att staten ska ta ansvar

för att verktyg och framgångsrika exempel för innovationsnära upphandlingar och innovationsupphandlingar sprids inom och utanför Sverige

A338:27 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att det ska tas fram en nationell evenemangsstrategi för att få fler stora evenemang till Sverige

- 5 A338:28 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att det behövs ett större statligt engagemang för att stärka den svenska besöks- och turismnäringen

A339:1 (Älmhults arbetarekommun) att 30 dagars betalningstid lagstiftas

A340:1 (Växjö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att Systembolaget sätter press och krav på Robertson Winery att deras arbetares villkor förbättras

- 10 A341:1 (Härnösand arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige agerar aktivt i EU för en lag som effektivt ställer krav på att företag ska ta ansvar för och respektera mänskliga rättigheter

A342:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att socialdemokraterna ska vara pådrivande för att grundläggande mänskliga rättigheter inarbetas i handelsrelaterade sammanhang i Sverige såväl

- 15 som globalt

A342:2 (Hallsbergs arbetarekommun) att vi socialdemokrater inom EU och FN arbetar för stärkta metoder för att sätta press på multinationella företag att respektera grundläggande mänskliga rättigheter i arbetslivet

- 20 A343:1 (Eda arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska vara pådrivande för att grundläggande mänskliga rättigheter inarbetas i handelsrelaterade sammanhang i Sverige såväl som globalt vi Socialdemokrater inom EU och FN arbetar för stärkta metoder för att sätta press på multinationella företag att respektera grundläggande mänskliga rättigheter i arbetslivet

A344:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska vara pådrivande för att grundläggande mänskliga rättigheter inarbetas i handelsrelaterade sammanhang i Sverige såväl som globalt

- 25 A344:2 (Örebro arbetarekommun) att vi socialdemokrater inom EU och FN arbetar för stärkta metoder för att sätta press på multinationella företag att respektera grundläggande mänskliga rättigheter i arbetslivet

A345:2 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att införa miljörelaterade mål för Sveaskogs verksamhet

- 30 A346:1 (Kumla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för inrättandet av en framtidskommission med uppgift att göra Sverige till ett Showroom för hållbar tillväxt

A346:2 (Kumla arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt verkar för att göra Sverige till ett nybyggerland genom ett nybyggerprogram som verkar för att fler människor befolkar landet för att bygga sin framtid

- 35 A346:3 (Kumla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ingår samverkansavtal med de kommuner som vill vara lokala Showroom för hållbar tillväxt, där hållbart klimat, hållbar ekonomi och social hållbarhet kombineras

A346:4 (Kumla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten undersöker möjligheten att involvera och samarbeta med de övriga nordiska länderna för samma sak

- 40 A347:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för en utredning av och bygger ett investeringsprogram kring Reshoring för Sverige

- A348:1 (Sölvesborgs arbetarekommun) att skapa bättre förutsättningar för samhälls-entreprenörer och sociala företag
- A349:2 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att data som visar hur offentliga medel tilldelas (exempelvis innovationsprojekt, startups och bolag) utökas till att även
- 5 kartlägga och presentera ägande utifrån kön
- A349:3 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på frågan om ökad insyn i statliga myndigheters data vad gäller investeringar och fördelning av offentliga medel utifrån kön, ledningspositioner, styrelser och ägande
- A350:1 (Karlstads arbetarekommun) att man arbetar fram ett system som möjliggör för svenska
- 10 företag att sprida sina kunskaper kring miljöstrategiska arbete globalt
- A350:2 (Karlstads arbetarekommun) att vara en part i verksamheten kring denna globala spridning
- A351:1 (Dalarnas partidistrikt) att Socialdemokraterna tar initiativ som leder till att det inrättas en samordningsfunktion i statsförvaltningen med mandat att samordna statliga aktörer
- 15 A351:2 (Dalarnas partidistrikt) att Socialdemokraterna tar initiativ som leder till att relevanta statliga aktörerna är skyldiga att samverka
- A351:3 (Dalarnas partidistrikt) att Socialdemokraterna tar initiativ som leder till att relevanta statliga aktörer har ett tydligt främjandeuppdrag
- A352:1 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ som leder till att det
- 20 inrättas en samordningsfunktion i statsförvaltningen med mandat att samordna statliga aktörer
- A352:2 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ som leder till att relevanta statliga aktörerna är skyldiga att samverka
- A352:3 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ som leder till att relevanta statliga aktörer har ett tydligt främjandeuppdrag
- 25 A353:1 (Kumla arbetarekommun) att förvärvslåneförbudet i Aktiebolagsstiftelsen ses över för att kunna genomföra fullskaliga ägarskiften
- A353:3 (Kumla arbetarekommun) att sociala investerare och rådgivningsorganisationen Coompanion bör ges mer långsiktig finansiering för att kunna verka för kooperativ som företagsform
- 30 A354:1 (Karlskrona arbetarekommun) att SAPs partiprogram om stimulans till småföretag utvecklas att rikta sig till mikroföretag med högst 5 anställda och där majoriteten av ägarna själva till minst 50% arbetar i företaget
- A355:1 (Sölvesborgs arbetarekommun) att verka för att det tillsätts en statlig utredning om hur etableringen och driften av arbetstagarägda och kooperativa företag skall kunna gynnas.
- 35 Utredningen bör bland annat undersöka möjligheten att utöka det ekonomiska stödet för denna typ av företag, samt utreda hur finansiering skall kunna göras mer tillgänglig
- A356:1 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att sänka Sveaskogs avkastningskrav, så att klimatreformer kan genomföras
- A356:2 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Svea Skog skyddar 100 procent av Svea Skogs skogsmark för avverkning
- 40 A357:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att mineralavgiften höjs

- A357:2 (Oskarshamns arbetarekommun) att en utredning tillsätts om hur en höjning av mineralavgiften kan se ut och utformas samt om hur intäkterna ska användas
- A357:3 (Oskarshamns arbetarekommun) att en utredning tillsätts om hur beslutsprocesserna inför, under och efter prospektering, tillstånd och eftervård kan se ut för att garantera kommunalt inflytande, inklusive frågan om kommunalt veto, och ökad miljöhänsyn
- 5 A358:1 (Malmö arbetarekommun) att reglerna för statligt krisstöd ändras så att företag måste betala tillbaka dessa till staten innan aktieutdelningar får göras
- A546:12 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att
- 10 Socialdemokraterna arbetar för att öka och förbättra finansieringsmöjligheten för kvinnor som vill starta eller utveckla ett företag
- A546:16 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för att akademien, näringslivet och det offentliga ökar sin samverkan i arbetet med att möta
- 15 näringslivets behov av kompetensutveckling och kompetensförsörjning, till exempel genom branschråd
- A546:17 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för ökad satsning på forskning, innovation och utveckling med syftet att stärka och öka kvinnors företagande
- 20 A569:4 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- A569:5 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- 25 A570:5 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A571:4 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- 30 A571:5 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska stödja inhemsk forskning om grön vätgas och verka för att storskaligt försök med produktion av grön vätgas startas i Sverige
- A571:6 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A572:4 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell
- 35 plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- A572:5 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A576:4 (Sala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell
- 40 plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk

- A576:5 (Sala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A583:2 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- 5 A584:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A585:2 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A587:2 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- 10 A588:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A589:2 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- 15 A590:2 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A592:2 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A593:2 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- 20 A594:2 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A595:2 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- 25 A596:2 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A597:1 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A597:7 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- 30 A598:2 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A599:2 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- 35 A601:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A602:2 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A603:2 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- 40 A605:2 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

- investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
A607:2 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade
investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
A608:2 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i
5 forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
A611:2 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade
investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
A612:2 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i
forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
10 A613:2 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i
forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
A614:2 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar
i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
A615:2 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i
15 forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
A617:2 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt
ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
A618:1 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade
investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
20 A628:2 (Falun arbetarekommun) att socialdemokratiska arbetarepartiet ska verka för att vi i de
bolag vi har politiska påverkansmöjligheter i så snart som möjligt ges i uppdrag att verka för en
omställning till att bli klimatneutrala
A700:2 (Lunds arbetarekommun) att i handelsavtal och motsvarande med länder utan för EU,
ställa villkor och tydliga krav på importerade varor och produkter beträffande miljö,
25 resursanvändning, löntagarnas arbetsvillkor och arbetsmiljö
A801:2 (Älmhults arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Vattenfall aktivt ska sam-
arbeta med att såväl offentliga såsom privata aktörer för att bygga ut laddinfrastrukturen i hela landet
C226:1 (Jönköpings arbetarekommun - enskild) att tillväxtverket får i uppdrag att marknadsföra
den kooperativa idén i hela samhället
30 D371:3 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att styrelser i dessa
bolag består av ledamöter som vill aktivt arbeta för hållbar utveckling och hållbara investeringar
- att avslå motionerna A345:1, A356:3, A856:2
- 35 A345:1 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att ta bort
avkastningskravet för Sveaskog
A356:3 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Svea Skog ska
identifiera privat skog med höga naturvärden som Sveaskog kan förvärva och ge ett långsiktigt,
kvalitetssäkrat och transparent skydd
40 A856:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att posten
återförstatligas

ARBETSMARKNAD

Partistyreliens utlåtande över motionerna A338:24, A353:2, A361:1, A361:2,
5 A362:1, A363:1, A365:1, A365:2, A366:1, A366:2, A367:1, A368:1, A368:2, A368:3,
A368:4, A368:5, A368:6, A369:1, A369:2, A370:2, A370:3, A370:4, A370:5,
A373:4, A373:5, A373:6, A373:7, A373:8, A373:10, A373:11, A373:34, A382:1,
A386:3, A387:3, A398:1, A398:2, A399:1, A399:2, A399:3, A399:4, A399:5, A400:1,
10 A400:2, A400:3, A400:4, A400:5, A401:1, A401:2, A401:3, A401:4, A401:5, A402:1,
A402:2, A402:3, A402:4, A402:5, A407:1, A407:2, A408:1, A408:2, A409:1, A409:2,
A409:3, A410:1, A410:2, A410:3, A410:4, A410:5, A410:6, A410:7, A410:8, A410:9,
A411:1, A411:2, A411:3, A411:4, A411:5, A411:6, A412:1, A412:2, A412:3, A412:4,
A412:5, A412:6, A413:1, A413:2, A413:3, A413:4, A413:5, A414:1, A414:2, A414:3,
A414:4, A414:5, A414:6, A415:1, A416:1, A416:2, A416:3, A416:4, A416:5, A416:6,
15 A417:1, A417:2, A417:3, A417:4, A417:5, A417:6, A418:1, A418:2, A418:3, A418:4,
A418:5, A428:1, A429:1, A431:1, A431:2, A431:3, A432:1, A434:1, A435:2, A440:1,
A440:2, A441:1, A441:2, A441:3, A443:1, A444:1, A445:1, A448:1, A448:2, A449:1,
A452:1, A453:1, A453:2, A453:3, A454:1, A454:2, A454:3, A455:8, A462:1, A462:2,
A464:2, A464:3, A465:1, A465:2, A466:1, A467:1, A467:2, A469:1, A469:2, A470:1,
20 A470:2, A471:1, A471:2, A491:1, A491:2, A492:1, A494:1, A494:3, A499:1, A499:2,
A499:3, A499:4, A499:5, A499:6, A499:7, A499:8, A500:1, A500:2, A500:3, A500:4,
A500:5, A500:6, A500:7, A500:8, A501:1, A501:2, A501:3, A501:4, A501:5, A501:6,
A501:7, A502:1, A502:2, A502:3, A502:4, A502:5, A502:6, A502:7, A503:1, A503:2,
A503:3, A503:4, A503:5, A503:6, A503:7, A503:8, A504:1, A504:2, A504:3, A504:4,
25 A504:5, A504:6, A505:1, A505:2, A505:3, A505:4, A505:5, A505:6, A505:7, A505:8,
A506:1, A506:2, A506:3, A506:4, A506:5, A506:6, A506:7, A506:9, A507:1, A507:2,
A508:1, A508:2, A508:3, A509:1, A509:2, A509:3, A510:1, A510:2, A510:3, A511:1,
A512:1, A525:1, A525:2, A526:1, A526:2, A526:3, A526:4, A526:5, A527:1, A527:3,
A527:4, A528:1, A528:2, A528:3, A528:4, A529:1, A529:3, A529:4, A530:1, A530:3,
30 A530:4, A531:1, A531:3, A531:4, A532:1, A532:3, A532:4, A533:1, A533:3, A533:4,
A534:1, A534:2, A534:3, A536:6, A537:1, A539:1, A539:2, A540:1, A579:3, A579:4,
A581:38, A622:3, A622:4, A660:3, A660:4, A660:5, A704:2, A704:3, A704:4,
A707:3, A707:4, A707:5, A707:6, A783:7, A783:9, B1:2, B3:1, B3:5, B14:1, B14:7,
B58:2, D99:2, D99:3, D99:4, D101:1, D101:2, D102:1, D102:2, D102:3, D102:4,
35 D151:3, D152:3, D153:3, D154:3, D155:3, D156:3, D157:3, D158:3, D159:3, D223:2,
D223:3, D224:2, D224:3, D266:1, D266:2, D266:3, D266:4, D270:2, D639:19,
D639:20, D639:21, D639:22, D639:23

UA135 Arbetsmarknadspolitik

En arbetsmarknadspolitik för hela landet

5 Coronapandemin har fått stora konsekvenser för arbetsmarknaden. Under våren 2020 nådde varslen historiskt höga nivåer och arbetslösheten steg snabbt. Arbetslöshet har främst drabbat de som redan hade en osäker ställning på arbetsmarknaden, ofta unga och utrikes födda med korta och tillfälliga anställningar. Krisen har också snabbat på en redan pågående strukturomvandling. Många jobb som försvunnit kommer inte komma tillbaka. Partistyrelsen är stolt över de

10 krisåtgärder som den socialdemokratiskt ledda regeringen har satt in för att minska de negativa konsekvenserna för jobb och företag. För att Sverige ska komma tillbaka starkare och för att undvika en ökad tudelning på arbetsmarknaden måste krisen även fortsatt mötas med aktiv arbetsmarknadspolitik och stärkta möjligheter till omställning.

15 För Socialdemokraterna är målet alltid en hög sysselsättning och en låg arbetslöshet. Arbete ger frihet, självbestämmande och gemenskap. Full sysselsättning är också en förutsättning för att finansiera en ambitiös välfärdspolitik. Socialdemokraterna ska driva en aktiv politisk för full sysselsättning. Ett flertal motionärer har lyft behovet av ett nytt mål för jobbpolitiken. Partistyrelsen delar bedömningen att ett nytt konkret sysselsättningsmål bör formuleras för

20 att fungera som en vägvisare när vi jobbar Sverige ur krisen, samt att alla politikområden behöver bidra för att nå detta mål. Varje gång någon tar sig ur arbetslöshet minskar vi risken för socialt utanförskap och ökar samtidigt skatteintäkterna till vår gemensamma välfärd. Arbetsmarknadspolitik ska syfta till att alla arbetslösa varaktigt ska etablera sig på arbetsmarknaden. Partistyrelsen bedömer att befintliga sätt att statistiskt mäta etablering och

25 sysselsättning är mer lämpliga än exempelvis ett självförsörjningsmål.

Vi ska ha en statlig, aktiv arbetsmarknadspolitik i hela landet. Oavsett var en arbetssökande bor ska man kunna få stöd i sitt arbetssökande om man behöver det. Ett flertal motionärer tar upp vikten av att Arbetsförmedlingen har en fysisk närvaro i kommunerna och yrkar på att det ska

30 gå att träffa en arbetsförmedlare i alla kommuner i landet. Partistyrelsen delar uppfattningen att Arbetsförmedlingens fysiska närvaro är viktig, inte minst för arbetssökande som står längre från arbetsmarknaden och har större behov av stöd, ofta i samverkan med andra aktörer. Arbetsförmedlingen behöver finnas tillgänglig i alla kommuner. Socialdemokraterna kommer fortsätta driva att Arbetsförmedlingen ska ha en kontinuerlig fysisk närvaro i hela landet, antingen

35 genom egna kontor eller i samverkan med andra.

Arbetsförmedlingen behöver också samverka med kommuner, regioner, myndigheter och lokalt näringsliv, både kring den enskilda individens behov och på strategisk nivå tex genom samordningsförbunden. Detta kräver även att Arbetsförmedlingen ges en långsiktig och stabil

40 finansiering. Socialdemokraterna kommer fortsätta slåss för att Arbetsförmedlingen ska vara en stor och viktig myndighet med muskler att bedriva en aktiv arbetsmarknadspolitik i hela landet.

Partistyrelsen menar samtidigt att arbetsmarknadspolitiken är en statlig angelägenhet som inte kan lämnas endast till kommunens ansvar.

5 Socialdemokraterna har i den pågående reformeringen av Arbetsförmedlingen varit garanterat för att Arbetsförmedlingen även i framtiden ska ha en bred verktygslåda. Utöver matchningstjänster ska Arbetsförmedlingen ha ett gott utbud av åtgärder för att rusta människor för de lediga jobben, och Arbetsförmedlingen ska i högre utsträckning kunna använda reguljär utbildning som arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Arbetsförmedlingen ska ha ansvar för myndighetsutövning och för att arbetsmarknadspolitiska åtgärder ska kunna ges med likvärdighet i hela landet. Seriösa
10 fristående aktörer med insatser av god kvalitet kan vara ett bra inslag i arbetsmarknadspolitiken.

Flera motionärer har yrkat på att stoppa privatiseringen av Arbetsförmedlingen. Partistyrelsens position är att arbetsmarknadspolitiken är statlig och att Arbetsförmedlingen är den ansvariga myndigheten. Men redan innan reformeringen utfördes merparten av de aktiva insatserna
15 för arbetssökande av andra aktörer än Arbetsförmedlingen. Att tjänster köps in från externa leverantörer eller utförs i samverkan med andra ska aldrig tillåtas rubba det faktum att den aktiva arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvar och en grundbult i den svenska modellen. De kommande åren kommer en viktig uppgift vara att säkra Arbetsförmedlingens breda arbetsmarknadspolitiska uppdrag. Det kommer även vara centralt att kontrollera de externa
20 aktörerna för att säkerställa att de lever upp till våra höga ambitioner för arbetsmarknadspolitiken.

De arbetsmarknadspolitiska insatserna ska inte bara se till att arbetssökande kommer i arbete utan även bidra till en bättre arbetsmarknad för alla. Flera motionärer har yrkat på att subventionerade anställningar endast ska tillåtas på arbetsplatser med kollektivavtal. Partistyrelsen
25 delar uppfattningen att de arbetsgivare som anställer med subvention ska göra detta med löner och villkor i enlighet med kollektivavtal. Arbetsförmedlingens samråd med fackliga organisationer behöver därför förbättras så att fackens synpunkter får större genomslag i beslut om en anställning med stöd. Detta både för att se till att arbetssökande får insatser på schyssta arbetsplatser som leder till varaktigt jobb och för att insatserna inte ska bidra till dumpade
30 villkor för alla som arbetar i branschen. Regeringen har nu tillsatt en utredning om detta inom Arbetsmarknadsdepartementet.

Subventionerade anställningar är en effektiv åtgärd för att stärka människors väg till arbete, särskilt för personer som har en svagare ställning på arbetsmarknaden. Antalet typer av
35 subventionerade anställningar har minskats de senaste åren, för att förbättra överblickbarheten och underlätta för arbetsgivare som vill anställa. Ett flertal motionärer har yrkat på att minska antalet typer av subventionerade anställningar. Partistyrelsen delar uppfattningen att dessa inte bör vara fler än nödvändigt och konstaterar att mycket redan har åstadkommit i denna riktning.

40 Långtidsarbetslösheten har stigit i spåren av pandemin. Många som var arbetslösa redan innan krisen står nu ännu längre bak i kön till de lediga jobben. Socialdemokraterna kommer

- aldrig acceptera att långtidsarbetslösheten parkerar sig på en permanent högre nivå. Det sliter isär samhället, ger segregation och ökad ojämlikhet. Den som länge varit utan arbete ska därför få individuellt anpassat stöd för att komma i jobb. Flera motionärer yrkar på nya arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att fler ska komma i arbete. Partistyrelsen delar
- 5 uppfattningen att arbetsmarknadspolitiken måste fortsätta utvecklas för att förbättra matchningen på arbetsmarknaden och särskilt prioritera de människor som står långt från jobb och har stort behov av rustande insatser. Arbetsmarknadspolitiken ska anpassas både efter den arbetssökandes behov och efter arbetsgivarnas behov att rekrytera rätt arbetskraft för att utveckla sina verksamheter. Därför behöver vi fortsätta utveckla vår samlade politik för kompetensförsörjning
- 10 så att vi bättre kan möta behoven på både kort och lång sikt. Arbetsmarknadspolitiken behöver utvecklas för att bidra till grön omställning, stärkt kvalitet i välfärden och ett konkurrenskraftigt näringsliv. Offentliga arbetsgivare behöver ta sitt ansvar för att fler personer med utsatt ställning på arbetsmarknaden ska komma in i arbetslivet.
- 15 Utbildning blir ett allt viktigare inslag i arbetsmarknadspolitiken. Många långtidsarbetslösa har en kort utbildningsbakgrund. Fler arbetslösa med utbildningsbehov behöver fylla på sin kunskap eller utbilda sig till ett bristyrke. Arbetsmarknadsutbildning har en viktig roll att spela för att arbetslösa ska kunna tillägna sig de kompetenser som krävs för de lediga jobben. Utbudet av arbetsmarknadsutbildningar ska motsvara arbetsmarknadens behov och främja jämställdhet på
- 20 arbetsmarknaden. Även reguljär utbildning på alla utbildningsnivåer blir en allt viktigare insats inom arbetsmarknadspolitiken. Socialdemokraterna har drivit på för utökade möjligheter till reguljär utbildning inom arbetsmarknadspolitiken. Detta kommer fortsatt vara en nyckel när vi ska jobba Sverige ur krisen och ställa om till framtidens jobb.
- 25 Ungdomar har drabbats hårt av pandemins effekter på arbetsmarknaden. De jobb som försvunnit är ofta tillfälliga anställningar inom branscher där många unga får sitt första jobb. Den ökade ungdomsarbetslösheten ska mötas med åtgärder för att unga så snart som möjligt kommer jobb eller utbildning och inte fastnar i passivitet. En fullständig gymnasieutbildning är en tydlig vattendelare på arbetsmarknaden. Unga som saknar gymnasieutbildning ska därför i första hand
- 30 stöttas till att fullfölja denna. För unga som riskerar långvarig arbetslöshet ska insatser sättas in tidigt. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har beslutat om uppdrag för att fler ungdomar ska gå från arbetslöshet till utbildning, och satsat på statsbidrag till jobb för unga i kommunernas verksamheter. En särskild prioritering av medel har gjorts till unga från socioekonomiskt svagare hushåll. Partistyrelsen menar att mer behöver göras för att landets unga ska få en bra start i
- 35 arbetslivet. En bortre gräns ska införas för hur länge en ung person kan gå arbetslös innan någon form av åtgärd sätts in. Alla unga ska känna att de behövs och har en plats på arbetsmarknaden.

Arbetslöshetsförsäkringen ska vara en trygg omställningsförsäkring

- 40 Coronapandemin har visat vikten av en stark arbetslöshetsförsäkring som ger trygghet åt löntagarna. Man ska inte behöva bli fattig för att man blir av med jobbet, oavsett om det är ett

virus eller en nedbrunnen brödfabrik som gör att man blir arbetslös. Man ska ha råd att bo kvar, betala räkningarna och kunna köpa en ny vinterjacka till barnen under tiden man ställer om till ett nytt jobb.

- 5 Det är viktigt för den enskilde, men också för samhällsekonomin eftersom en stark arbetslöshetsförsäkring bidrar till att hålla efterfrågan uppe under en lågkonjunktur. En väl utformad arbetslöshetsförsäkring bidrar också till att stärka den svenska modellen och till strukturomvandling genom att ge trygghet i förändring. Därför är en stark arbetslöshetsförsäkring också en avgörande byggsten för att den gröna omställningen ska vara jämlik.
- 10 Arbetslöshetsförsäkringen ska vara en omställningsförsäkring att lita på.

Fler behöver omfattas av den trygghet som arbetslöshetsförsäkringen ger. Det handlar dels om att reparera revor i arbetslöshetsförsäkringen som lämnades efter de borgerliga regeringarna, men det handlar även om att anpassa och modernisera arbetslöshetsförsäkringen efter en arbetsmarknad

15 som har förändrats. De som håller på att etablera sig på arbetsmarknaden, är frilansare eller har otrygga anställningar ska lättare kunna få ersättning. Ett flertal motionärer yrkar på förändringar av arbetsvillkoret och medlemsvillkoret för att fler ska kunna kvalificera sig till a-kassan. Andra motionärer föreslår att de tillfälliga förstärkningarna av arbetslöshetsförsäkringen under corona ska permanentas.

20 Partistyrelsen är stolt över de förstärkingar av arbetslöshetsförsäkringen som under coronapandemin, bland annat justeringen av medlemsvillkoret. Det innebar att a-kassorna ökade med 270,000 medlemmar under 2020. Problemen i arbetslöshetsförsäkringen ska dock inte åtgärdas av tillfälliga lösningar utan av långsiktiga förändringar. Sedan den socialdemokratiskt

25 ledda regeringen tillträdde har det skett flera förbättringar av arbetslöshetsförsäkringen, till exempel utökad möjlighet till deltidstämpling och en minskning av karensdagarna. Vi vill fortsätta att förbättra och förstärka arbetslöshetsförsäkringen. Just nu pågår en övergripande förändring av regelverket för arbetslöshetsförsäkringen så att den ska baseras på inkomster istället för arbetad tid.

30 En ny arbetslöshetsförsäkring införs med en trappa in i försäkringen så att även den med en kortare arbetsmarknadsförankring ska kunna försäkra sina inkomster. Den som varit medlem i arbetslöshetsförsäkringen en kortare tid kommer att kunna få ersättning, men på en lägre nivå. På så sätt skapas incitament för fler att gå med i arbetslöshetsförsäkringen, även den med otrygga

35 anställningar. Däremot anser partistyrelsen inte att det är lämpligt att man ska kunna uppfylla medlemsvillkoret under tiden man är arbetslös, och på så sätt kvalificera sig till högre ersättning. Partistyrelsen vill inte heller avskaffa vår modell med a-kassor till förmån för en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring eller allmän arbetsförsäkring som föreslås i en motion. För att fler ska blir medlemmar vill Socialdemokraterna även göra a-kasseavgiften avdragsgill. Partistyrelsen passar på

40 att påminna om att de differentierade a-kasseavgifterna avskaffades 2014.

Reformeringen av arbetslöshetsförsäkringen kommer även att förbättra möjligheterna för företagare att kvalificera sig till ersättning. Det pågår även ett bredare arbete med att se över trygghetssystemen för företagare. Socialdemokraterna har i regeringsställning utsett en särskild utredare som ska lämna förslag på hur företagares trygghetssystem kan bli tydligare, enklare och mer förutsägbart. Utredningen berör vissa, men inte alla, grupper kooperativa företagare.

För att arbetslöshetsförsäkringen ska kunna ge trygghet i förändring måste ersättningsnivåerna vara goda. 80 procent ska 80 procent av inkomsten i ersättning. Både byggarbetaren, undersköterskan och läraren ska kunna lita på att arbetslöshetsförsäkringen ger dem trygghet om de blir av med jobbet. Socialdemokraterna har i regeringsställning genomfört en förstärkning så att taket har höjts till 1,500 kronor per dag, vilket innebär en högsta dag ersättning på 1,200 kronor under de första 100 dagarna. Partistyrelsen menar dock att det är rimligt att ersättningen trappas ner något över tid förutsatt att taket ligger på hög nivå och att ersättningsnivån är god. En god ersättningsnivå kommer att fortsätta vara en prioritering för Socialdemokraterna. Taket i ersättningen ska ses över kontinuerligt i syfte att följa löneutvecklingen.

Sedan den socialdemokratiskt ledda regeringen tillträdde har vi höjt tiden man kan ha arbetslöshetsersättning på deltid från 75 dagar till 60 veckor, men vi fortsätter att följa denna fråga. Partistyrelsen instämmer i att det finns anledning att se över antalet karensdagar i syfte att minska den.

Arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring, inte ett bidrag. Det innebär att man måste stå till arbetsmarknadens förfogande för att få ersättning. När man skrivs in i ett arbetsmarknadspolitiskt program får man istället aktivitetsstöd. I vissa fall går det att kvalificera sig till ersättning genom subventionerade anställningar, såsom nystartsjobb som är en rättighetsbaserad subventionerad anställning. Några motionärer vill att denna möjlighet ska gälla alla subventionerade anställningar eller alla arbetsmarknadspolitiska insatser. Det är viktigt att komma ihåg att de olika subventionerade anställningarna har olika villkor och subventionsgrad. Därför menar partistyrelsen att det är rimligt att man även fortsättningsvis inte kan kvalificera sig till arbetslöshetsförsäkringen genom exempelvis extratjänster, som är hundra procent subventionerade anställningar och som kräver en anvisning från Arbetsförmedlingen. Ersättningsnivån för andra typer av arbetsmarknadspolitiska insatser påverkas av reformeringen av arbetslöshetsförsäkringen. I enlighet med försäkringstanken anser inte partistyrelsen att det bör vara en prioritering att återinföra studerandevillkoret.

Utveckling och omställning

Globalisering, den tekniska utvecklingen och den gröna omställningen innebär att jobben förändras. Nya kunskapskrav tillkommer och gamla jobb ersätts av nya. Coronapandemin har både lett till att många blivit av med jobbet och i vissa fall att strukturomvandlingen har påskyndats. Många jobb som försvunnit nu kommer inte att komma tillbaka. Samtidigt sker många stora investeringar och nyetableringar i Sverige, inte minst i norr. Det pågår en

nyindustrialisering som skapar nya, gröna jobb och det kommer vara en avgörande framtidsfråga att vi klarar att möta kompetensbehoven detta medför.

Alla arbetstagare ska ges möjlighet att hänga med i utvecklingen mot framtidens jobb.

- 5 Kompetensutveckling och livslångt lärande är avgörande för att motverka ojämlikhet och arbetslöshet på en arbetsmarknad i förändring. Att ha rätt kompetens ger trygghet för arbetstagaren och är även centralt för att Sverige ska kunna fortsätta konkurrera med kunskap. Just nu tas historiska steg för att stärka möjligheterna till utveckling och omställning i arbetslivet. Vi måste fortsätta utveckla våra omställningssystem för att framtidssäkra Sverige.

10

Ett flertal motionärer vill att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande. Partistyrelsen anser att kongressprogrammet ”Kunskap för framtiden” från partikongressen 2019 utgör en ambitiös och omfattande strategi för att förstärka

15 möjligheterna till utveckling och omställning på arbetsmarknaden. Partistyrelsen menar att det programmet fortfarande är aktuellt, även om vi givetvis hela tiden behöver bygga på med ny politik. Många – men inte alla – beslut från det kongressprogrammet har redan hunnit bli verklighet, och nu behöver vi ta nästa steg för att växla upp Sveriges omställningsförmåga.

20

Just nu sätts en historisk satsning på omställning och kompetensutveckling. Det innebär att det införs ett nytt omställnings- och kompetensstöd så att arbetstagare ska kunna få tidigt stöd att ställa om till nytt arbete. Det blir väsentligt enklare att utbilda sig mitt i livet tack vare ett studiestöd som för de allra flesta kommer motsvara 80 procent av lönen. Ett sådant studiestöd efterfrågas av många motionärer och kommer, precis som de påpekar, vara avgörande

25 för att göra verklighet av kompetensutveckling och omställning under hela yrkeslivet. Andra motionärer efterfrågar en kompetensutvecklingsgaranti som innebär att alla anställda ska garanteras en viss mängd kompetensutveckling per år. Det är arbetsgivaren som ansvarar för den kompetensutveckling som en anställd behöver för att utföra sitt nuvarande jobb. Däremot innebär införandet av omställningsstöd och omställningsstudiestöd helt nya möjligheter för

30 att kompetensutveckla sig och stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Det rör sig om helt nya systemlösningar som kommer att vara en gamechanger för arbetstagares möjligheter att vidareutbilda sig i Sverige.

35

Ett relevant utbildningsutbud är centralt för detta, liksom att förbättra möjligheterna till validering. Det kommer att behövas såväl arbetsmarknadsutbildningar, yrkesvux, yrkeshögskola och högskola för att möta olika arbetstagares behov av kompetensutveckling. Det kommer vara viktigt både för de som är arbetslösa och de som befinner sig i anställning. Partistyrelsen tror det är bättre att verka för relevanta utbildningar inom alla delar av utbildningssystemet snarare än att införa en specifik ny utbildningsform för kompetensutveckling mitt i livet, som ett antal personer

40 föreslår. Viktiga steg har tagits för att få till ett relevant kursutbud inom till exempel högskolan och yrkeshögskolan, men vi har inte kommit hela vägen ännu. Även arbetsmarknadsutbildningar bör utgöra en viktig del och behöver utvecklas vidare.

Det är viktigt att även de med otrygga anställningar ges möjlighet att utbilda sig för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Ett antal motioner föreslår att Socialdemokraterna verkar för att parternas omställningsorganisationer ska ge stöd även till grupper med visstids- eller deltidsanställningar. Det är parterna som själva avgör vem som omfattas av deras omställningsorganisationer. Partistyrelsen noterar att det nya huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd inom privat sektor innebär att omställningsorganisationerna öppnas upp för bland annat visstidsanställda, vilket är ett viktigt och positivt steg.

Vissa motionärer lämnar olika förslag på att visstidsanställda ska kunna utbildas och få validering för att kunna ges en tillsvidareanställning, medan andra motionärer efterfrågar generationsväxlingsprogram som kombinerar arbete och studier. Partistyrelsen menar att detta är ett bra sätt att öka tryggheten för individen och samtidigt bidra till kompetensförsörjningen. Detta är dock något som behöver lösas sektorsvis. Ett mycket positivt exempel är äldreomsorgslyftet som stärker kompetensen hos medarbetare inom äldreomsorgen, vilket även lyfts fram i en annan motion som efterfrågar yrkesutveckling inom äldreomsorgen.

Slutligen är det ett antal motionärer som vill införa en rätt till ledighet för att testa annat jobb. Enligt lag har man idag rätt till tjänstledighet för studier och för att bedriva näringsverksamhet. Att kunna vara tjänstledig för att testa ett nytt jobb kan bidra till att fler vågar testa något nytt och kan bidra till en ökad rörlighet på arbetsmarknaden. Idag finns detta i många kollektivavtal, och partistyrelsen tror i grunden att det är det bästa sättet att reglera rätten till tjänstledighet för att testa annat jobb.

25 **Partikongressen föreslås besluta:**

att bifalla motionerna A338:24, A362:1, A365:2, A366:2, A367:1, A368:1, A368:2, A368:3, A368:5, A369:2, A370:2, A370:3, A373:6, A373:34, A399:2, A400:2, A401:2, A402:2, A407:2, A410:2, A410:3, A410:5, A410:7, A410:8, A411:3, A411:4, A411:5, A412:3, A412:5, A413:3, A413:5, A414:3, A414:5, A416:3, A416:5, A417:3, A417:5, A434:1, A441:2, A448:1, A455:8, A491:1, A491:2, A492:1, A494:3, A507:1, A508:1, A509:1, A511:1, A525:2, A526:2, A526:3, A539:1, A539:2, A540:1, A579:4, A581:38, A660:5, A707:5, B14:1, D99:3, D101:1, D102:1, D102:2, D223:2, D224:2, D266:1

A338:24 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att möjligheterna till vidareutbildning och karriärbyte mitt i livet ska förbättras
A362:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att driva en aktiv politik för full sysselsättning
A365:2 (Kronobergs partidistrikt) att arbetsförmedlingen ska utveckla samverkan med regioner, kommuner och det lokala näringslivets aktörer för att stärka den lokala och regionala kunskapen om arbetsmarknadens utveckling

- A366:2 (Blekinge partidistrikt) att arbetsförmedlingen ska utveckla samverkan med regioner, kommuner och det lokala näringslivets aktörer för att stärka den lokala och regionala kunskapen om arbetsmarknadens utveckling
- 5 A367:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att regeringen ger Arbetsförmedlingen i uppdrag att det ska vara möjligt att träffa en arbetsförmedlare i sin hemkommun.
- A368:1 (Örebro arbetarekommun) att Arbetsförmedlingens och arbetsmarknadspolitikens roll för det starka samhället framhålls av socialdemokratin
- A368:2 (Örebro arbetarekommun) att Arbetsförmedlingens verksamhet inte överläts till privata utförare, sådana kan givetvis anlitas men inte som ett dominerande inslag i verksamheten
- 10 A368:3 (Örebro arbetarekommun) att Arbetsförmedlingen ges resurser för att kunna upprätthålla en bra verksamhet i alla kommuner och goda kontakter med kommuner och regioner
- A368:5 (Örebro arbetarekommun) att kommunernas roll i arbetsmarknadspolitikerna utvecklas i samverkan med Arbetsförmedlingen
- A369:2 (Kalmar läns partidistrikt) att Arbetsförmedlingen ska utveckla samverkan med regioner, kommuner och det lokala näringslivets aktörer för att stärka den lokala och regionala kunskapen om arbetsmarknadens utveckling
- 15 A370:2 (Gullspångs arbetarekommun) att satsningar görs på omskolningsplatser för arbetslösa och de som riskerar att bli arbetslösa
- A370:3 (Gullspångs arbetarekommun) att antalet utbildningsplatser som Arbetsförmedlingen erbjuder ska öka
- 20 A373:6 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning
- A373:34 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att staten och kommunerna ska årligen avsätta medel för att unga ska ges möjlighet att sommarjobba. Socialdemokraterna går till val på att verka för att alla unga ska få sommarjobb i samverkan med näringslivet och civilsamhället i de kommuner man kommer få vara med och styra i
- 25 A399:2 (Karlskrona arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att vår arbetslöshetsförsäkring ska vara 80 % för 80 % av anslutna till försäkringen
- 30 A400:2 (Olofströms arbetarekommun) att vår arbetslöshetsförsäkring ska vara 80 % för 80 % av anslutna till försäkringen
- A401:2 (Ronneby arbetarekommun - enskild) att vår arbetslöshetsförsäkring ska vara 80 % för 80 % av anslutna till försäkringen
- A402:2 (Sölvesborgs arbetarekommun) att vår arbetslöshetsförsäkring ska vara 80 % för 80 % av anslutna till försäkringen
- 35 A407:2 (Falkenbergs arbetarekommun) att SAP efter nulägesanalys av arbetslöshetstal gör kraftfulla åtgärder för att nå dit vårt parti vill: Alla som kan jobba ska jobba
- A410:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en successiv modernisering och upprustning av Arbetsförmedlingen och dess förmåga att utföra arbetsmarknadsåtgärder anpassade efter både arbetsmarknadens och alla arbetssökandes behov
- 40 A410:3 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att återigen bygga ut

- Arbetsförmedlingens lokala kontorsnärvaro i hela landet och att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas samt riktas för ett mer jämställt deltagande
- 5 A410:5 (Göteborgs partidistrikt) att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning
- A410:7 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att en bred kompetensutveckling genomförs där teknikutveckling och strukturomvandling kommer alla till gagn som riktar in sig på nya klimatsmarta branscher
- 10 A410:8 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att stärka lärandet genom hela livet med fler möjligheter för kompetenshöjande insatser, utvecklat trepartsansvar och stärkt studiestödsystem som underlättar omskolning
- A411:3 (Norrköpings arbetarekommun) att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande
- 15 A411:4 (Norrköpings arbetarekommun) att vårdutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande
- A411:5 (Norrköpings arbetarekommun) att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtal enliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning
- 20 A412:3 (Borås arbetarekommun) att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande
- A412:5 (Borås arbetarekommun) att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning
- 25 A413:3 (Umeå arbetarekommun) att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande
- A413:5 (Umeå arbetarekommun) att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning
- 30 A414:3 (Stenungsunds arbetarekommun) att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande
- A414:5 (Stenungsunds arbetarekommun) att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning
- 35 A416:3 (Skellefteå arbetarekommun) att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande
- A416:5 (Skellefteå arbetarekommun) att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning
- 40 A417:3 (Nyköpings arbetarekommun) att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande
- A417:5 (Nyköpings arbetarekommun) att subventionerade anställningar alltid ska ha

kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning

A434:1 (Örebro arbetarekommun) att partiet verkar för att stat, kommuner och regioner sysselsätter fler personer med funktionsnedsättning

5 A441:2 (Falköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs

A448:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att taket i A-kassan höjs

A455:8 (Uppsala arbetarekommun) att den aktiva arbetsmarknadspolitiken och den ekonomiska tryggheten vid arbetslöshet måste förbättras för att minska pressen på villkor och löner i arbetaryrken

10 A491:1 (Lilla Edets arbetarekommun) att Socialdemokraterna för en politik som stärker samordningsförbundens ställning i deras arbete tillsammans med myndigheter som försäkringskassan och arbetsförmedlingen, med förebyggande åtgärder och enskildas rehabilitering tillbaka till arbetslivet

15 A491:2 (Lilla Edets arbetarekommun) att Socialdemokraternas riksdagsledamöter jobbar för att berörda myndigheters samverkan med samordningsförbunden förenklas avsevärt för att stödja upp arbetet med rehabiliteringsinsatserna i förbunden

A492:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att regeringen ger Arbetsförmedlingen i uppdrag att det ska vara möjligt att träffa en arbetsförmedlare i sin hemkommun

20 A494:3 (Uppsala arbetarekommun) att en aktiv arbetsmarknadspolitik som rustar och tryggar individen i ett arbetsliv i omvandling är nödvändigt

A507:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det ska vara möjligt att träffa en arbetsförmedlare i sin hemkommun

A508:1 (Eda arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Arbetsförmedlingen blir tillgänglig på flera orter

25 A509:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Arbetsförmedlingen blir tillgänglig på flera orter

A511:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar ett samlat tag i arbetsmarknadspolitiken så det inte går att utnyttja de olika arbetsmarknadsåtgärderna på felaktigt sätt

30 A525:2 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att förhindra arbetslöshet för ungdomar

A526:2 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det införs någon form av åtgärd som förhindrar att unga vuxna hamnar i långvarig arbetslöshet

35 A526:3 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det införs en bortre gräns för hur länge unga vuxna 18–24 år får vara arbetslösa innan någon form av åtgärd införs

A539:1 (Mönsterås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det införs någon form av åtgärd som förhindrar att unga vuxna hamnar i långvarig arbetslöshet

40 A539:2 (Mönsterås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka att det införs en bortre gräns för hur länge unga vuxna 18–24 år får vara arbetslösa innan någon form av åtgärd införs

- A540:1 (Lunds arbetarekommun) att intensifiera arbetet för att nå målet full sysselsättning I det arbetet ingår ökade möjligheter till utbildning och till ett livslångt lärande, där arbetsmarknadsutbildningar bör utgöra en viktig del Kraftfulla investeringar i form av bl a ökat bostadsbyggande, ökade infrastrukturinvesteringar Ombyggnad och upprustning av byggnader
- 5 för att bl a minska miljöbelastningen och öka energieffektivitet
- A579:4 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till omställningens behov av nya kompetenser
- A581:38 (Stockholms partidistrikt) att tillgången till kvalificerad arbetskraft säkras
- A660:5 (Skinnskattebergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att
- 10 utbildningssystemet kopplas tydligare till omställningens behov av nya kompetenser enligt visionen
- A707:5 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till omställningens behov av nya kompetenser
- B14:1 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro
- 15 läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att införa en feministisk arbetsmarknadspolitik som tydliggör att kvinnor förväntas arbeta och ha en egen försörjning, samt att stödåtgärderna utformas därefter
- D99:3 (Vänersborgs arbetarekommun) att taket i A-kassan höjs
- D101:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att
- 20 arbetslöshetsförsäkringen ger 80 procent av löntagarna 80 procent av tidigare lön
- D102:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att stora förbättringar av försäkringssystemen vid arbetslöshet och sjukdom är nödvändiga för att minska inkomstskillnaderna i Sverige
- D102:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att fler arbetslösa behöver omfattas av arbetslöshetsförsäkringen. Det kräver både bättre kvalificeringsvillkor och bättre villkor för hur
- 25 ersättningen beräknas
- D223:2 (Tanums arbetarekommun) att taket i A-kassan höjs
- D224:2 (Bengtsfors arbetarekommun) att taket i A-kassan höjs
- D266:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att taket i arbetslöshetsförsäkringen ska höjas så att 80% av Sveriges löntagare får ut minst 80% av sin
- 30 inkomst i ersättning

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A353:2, A361:1, A361:2, A365:1, A366:1, A368:4, A368:6, A369:1, A370:4, A370:5, A373:4, A373:5, A373:7, A373:8, A373:10, A373:11, A382:1, A386:3, A387:3, A398:1, A398:2, A399:1, A399:3, A399:4,

35 A399:5, A400:1, A400:3, A400:4, A400:5, A401:1, A401:3, A401:4, A401:5, A402:1, A402:3, A402:4, A402:5, A407:1, A408:2, A409:1, A409:2, A409:3, A410:1, A410:4, A410:6, A410:9, A411:1, A411:2, A411:6, A412:1, A412:2, A412:4, A412:6, A413:1, A413:2, A413:4, A414:1, A414:2, A414:4, A414:6, A415:1, A416:1, A416:2, A416:4, A416:6, A417:1, A417:2, A417:4, A417:6, A418:1, A418:2, A418:3, A418:5, A428:1, A429:1, A431:1, A431:2, A431:3, A432:1,

40 A441:1, A441:3, A443:1, A444:1, A445:1, A449:1, A453:1, A453:2, A453:3, A454:1, A462:1, A462:2, A464:2, A464:3, A465:1, A465:2, A466:1, A467:1, A469:1, A470:1, A471:1, A471:2,

A494:1, A499:1, A499:2, A499:3, A499:4, A499:5, A499:6, A499:8, A500:1, A500:2, A500:3, A500:4, A500:5, A500:6, A500:8, A501:1, A501:2, A501:3, A501:4, A501:5, A501:6, A502:1, A502:2, A502:3, A502:4, A502:5, A502:6, A503:1, A503:2, A503:3, A503:4, A503:5, A503:6, A503:8, A504:1, A504:2, A504:3, A504:4, A504:5, A504:6, A505:1, A505:2, A505:3, A505:4, 5 A505:5, A505:6, A505:8, A506:1, A506:2, A506:3, A506:4, A506:5, A506:7, A506:9, A507:2, A508:2, A508:3, A509:2, A509:3, A510:1, A510:2, A510:3, A512:1, A525:1, A526:1, A526:4, A527:1, A527:3, A527:4, A528:1, A528:2, A528:3, A528:4, A529:1, A529:3, A529:4, A530:1, A530:3, A530:4, A531:1, A531:3, A531:4, A532:1, A532:3, A532:4, A533:1, A533:3, A533:4, A534:1, A534:2, A534:3, A536:6, A537:1, A579:3, A622:3, A622:4, A660:3, A660:4, A704:2, 10 A704:3, A704:4, A707:3, A707:4, A707:6, A783:7, A783:9, B14:7, B58:2, D99:4, D101:2, D102:3, D102:4, D151:3, D152:3, D153:3, D154:3, D155:3, D156:3, D157:3, D158:3, D159:3, D223:3, D224:3, D266:2, D266:3, D270:2, D639:19, D639:20, D639:21, D639:22

A353:2 (Kumla arbetarekommun) att lagen om Arbetslöshetsförsäkring, ALF, ses över för att 15 tydliggöra vilken trygghet kooperativa företagare har när det gäller A-kassa och sjukpenningsregler
A361:1 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Karenskravet helt ska slopas inom arbetslöshetsförsäkringen. (Karenskravet vid varje ny ersättningsperiod, enligt ovan)
A361:2 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ersättningsnivån snarast 20 permanentas till 1200 kronor per dag för inkomstrelaterad ersättning, och till ett grundbelopp på 520 kronor
A365:1 (Kronobergs partidistrikt) att arbetsförmedlingen ska finnas lokaliserad på minst ett ställe i landets samtliga kommuner
A366:1 (Blekinge partidistrikt) att arbetsförmedlingen ska finnas lokaliserad på minst ett ställe i landets samtliga kommuner
25 A368:4 (Örebro arbetarekommun) att den kompetensutveckling av arbetskraften som Arbetsförmedlingen i mycket sysselsätter sig med att åstadkomma, förstärks
A368:6 (Örebro arbetarekommun) att partikongressen ställer sig bakom motionen och dess yrkanden kring Arbetsförmedlingen
A369:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Arbetsförmedlingen ska finnas lokaliserad på minst ett ställe 30 i landets samtliga kommuner
A370:4 (Gullspångs arbetarekommun) att ett nationellt program för generationsväxling tas fram så att man kan inskolas i ett yrke där studier och inskolningsarbete varvas både hos privata och offentliga arbetsgivare
A370:5 (Gullspångs arbetarekommun) att generationsväxlingsprogram görs flexibla för att passa 35 lokala förutsättningar
A373:4 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att arbetsmarknadspolitiken ska ses som en statlig angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV eller nedrustas och Arbetsförmedlingens ska ha en lokal närvaro i hela landet
A373:5 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att 40 vårdbiträdesutbildningarna i arbetsmarknadsutbildningen återinförs
A373:7 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att personer som anställs

tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas tillsvidare

- A373:8 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande
- 5 A373:10 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning ska göras om hur fler kan ges möjlighet att kompetensutveckla sig. Utredningen bör även undersöka om en ersättning i nivå med inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen ska ges till de som utbildar sig till bristyrken
- 10 A373:11 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en ändring i lagstiftning så att arbetstagare ha rätt att vara tjänstlediga för att testa ett annat arbete
- A382:1 (Falkenbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att karensdagarna i arbetslöshetsförsäkringen för ofrivilligt arbetslösa tas bort
- A386:3 (Nyköpings arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet möjliggör så att anställda inom äldreomsorgen får yrkesutveckling kopplat till yrkesutvecklingstrappan
- 15 A387:3 (Stenungsunds arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet möjliggör så att anställda inom äldreomsorgen får yrkesutveckling kopplat till yrkesutvecklingstrappan
- A398:1 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det Kommunala Aktivitetsansvaret utökas upp till 29 års ålder
- 20 A398:2 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det Kommunala Aktivitetsansvaret integreras med det Kommunala Samordningsansvaret i samarbete med Försäkringskassan, Socialtjänsten och Arbetsförmedlingen, för att samordna samverkan kring unga som varken arbetar eller studerar
- A399:1 (Karlskrona arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att en utredning skyndsamt tillsätts och som tittar över försäkringen och dess inträdeskrav i sin helhet och ger förslag på åtgärder, så den återigen kan bli en bra försäkring som fler omfattas av
- 25 A399:3 (Karlskrona arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att karensdagarna i försäkringen stegvis minskas
- A399:4 (Karlskrona arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att höjningen av a-kassan ska indexregleras
- 30 A399:5 (Karlskrona arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att A-kassan i framtiden ska vara 90 % i ersättning
- A400:1 (Olofströms arbetarekommun) att en utredning skyndsamt tillsätts och som tittar över försäkringen och dess inträdeskrav i sin helhet och ger förslag på åtgärder, så den återigen kan bli en bra försäkring som fler omfattas av
- 35 A400:3 (Olofströms arbetarekommun) att karensdagarna i försäkringen stegvis minskas
- A400:4 (Olofströms arbetarekommun) att höjningen av a-kassan ska indexregleras
- A400:5 (Olofströms arbetarekommun) att verka för att A-kassan i framtiden ska vara 90 % i ersättning
- 40 A401:1 (Ronneby arbetarekommun - enskild) att en utredning skyndsamt tillsätts och som tittar över försäkringen och dess inträdeskrav i sin helhet och ger förslag på åtgärder, så den återigen kan

- bli en bra försäkring som fler omfattas av
- A401:3 (Ronneby arbetarekommun - enskild) att karensdagarna i försäkringen stegvis minskas
- A401:4 (Ronneby arbetarekommun - enskild) att höjningen av a-kassan ska indexregleras
- A401:5 (Ronneby arbetarekommun - enskild) att verka för att A-kassan i framtiden ska vara 90 %
- 5 i ersättning
- A402:1 (Sölvesborgs arbetarekommun) att en utredning skyndsamt tillsätts och som tittar över försäkringen och dess inträdeskrav i sin helhet och ger förslag på åtgärder, så den återigen kan bli en bra försäkring som fler omfattas av
- A402:3 (Sölvesborgs arbetarekommun) att karensdagarna i försäkringen stegvis minskas
- 10 A402:4 (Sölvesborgs arbetarekommun) att höjningen av a-kassan ska indexregleras
- A402:5 (Sölvesborgs arbetarekommun) att verka för att A-kassan i framtiden ska vara 90 % i ersättning
- A407:1 (Falkenbergs arbetarekommun) att SAP verkar för att ändra riktning till ett högsta arbetslöshetstal i procent att nå inom en mandatperiod
- 15 A408:2 (Katrineholms arbetarekommun) att ett system i linje med motionen i övrigt införs
- A409:1 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna bedriver en ekonomisk politik med målet full sysselsättning
- A409:2 (Ystads arbetarekommun) att alla politiska områden inriktar sitt arbete på att nå målet om full sysselsättning
- 20 A409:3 (Ystads arbetarekommun) att den skärpta prioriteringen av sysselsättningen kommer till uttryck i ett konkret sysselsättningsmål som innebär att arbetslösheten gradvis ska minska till en viss nivå under en bestämd period
- A410:1 (Göteborgs partidistrikt) att den aktiva arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvar och ska bedrivas utan marknadsexperiment och utförsäljningar
- 25 A410:4 (Göteborgs partidistrikt) att arbetsmarknadsutbildningar inom bristyrken, så som vårdutbildningarna, görs tillgängliga i hela landet
- A410:6 (Göteborgs partidistrikt) att personer som anställs tidsbegränsat inom ett identifierat bristyrke utan rätt gymnasial utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och tillsvidareanställas
- 30 A410:9 (Göteborgs partidistrikt) att partistyrelsen får i uppdrag att arbeta fram ett heltäckande arbetsmarknadspolitiskt program redo att gå till val med inför kommande valrörelse
- A411:1 (Norrköpings arbetarekommun) att arbetsmarknadspolitiken ska ses som en statlig angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV, kommunaliseras eller nedrustas
- A411:2 (Norrköpings arbetarekommun) att aktiva arbetsmarknadspolitiken ska återupprättas och
- 35 en lokal kontorsnärvaro ska garanteras i hela landet
- A411:6 (Norrköpings arbetarekommun) att person som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas vidare
- A412:1 (Borås arbetarekommun) att arbetsmarknadspolitiken ska ses som en statlig angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV, kommunaliseras eller nedrustas
- 40 A412:2 (Borås arbetarekommun) att den aktiva arbetsmarknadspolitiken ska återupprättas och en lokal kontorsnärvaro ska garanteras i hela landet

- A412:4 (Borås arbetarekommun) att vårdutbildningarna i arbetsmarknadsutbildningen återinförs
- A412:6 (Borås arbetarekommun) att personer som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas tillsvidare
- A413:1 (Umeå arbetarekommun) att arbetsmarknadspolitiken ska ses som en statlig angelägenhet,
5 som varken ska privatiseras enligt LOV, kommunaliseras eller nedrustas
- A413:2 (Umeå arbetarekommun) att den aktiva arbetsmarknadspolitiken ska återupprättas och en lokal kontorsnärvaro ska garanteras i hela landet
- A413:4 (Umeå arbetarekommun) att vårdutbildningarna i arbetsmarknadsutbildningen återinförs
- A414:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att arbetsmarknadspolitiken ska ses som en statlig
10 angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV, kommunaliseras eller nedrustas
- A414:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att den aktiva arbetsmarknadspolitiken ska återupprättas och en lokal kontorsnärvaro ska garanteras i hela landet
- A414:4 (Stenungsunds arbetarekommun) att vårdutbildningarna i arbetsmarknadsutbildningen återinförs
- 15 A414:6 (Stenungsunds arbetarekommun) att personer som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas tillsvidare
- A415:1 (Umeå arbetarekommun - enskild) att personer som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas tillsvidare
- A416:1 (Skellefteå arbetarekommun) att arbetsmarknadspolitiken ska ses som en statlig
20 angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV, kommunaliseras eller nedrustas
- A416:2 (Skellefteå arbetarekommun) att den aktiva arbetsmarknadspolitiken ska återupprättas och en lokal kontorsnärvaro ska garanteras i hela landet
- A416:4 (Skellefteå arbetarekommun) att vårdutbildningarna i arbetsmarknadsutbildningen återinförs
- 25 A416:6 (Skellefteå arbetarekommun) att personer som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas tillsvidare
- A417:1 (Nyköpings arbetarekommun) att arbetsmarknadspolitiken ska ses som en statlig angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV, kommunaliseras eller nedrustas
- A417:2 (Nyköpings arbetarekommun) att den aktiva arbetsmarknadspolitiken ska återupprättas
30 och en lokal kontorsnärvaro ska garanteras i hela landet
- A417:4 (Nyköpings arbetarekommun) att vårdutbildningarna i arbetsmarknadsutbildningen återinförs
- A417:6 (Nyköpings arbetarekommun) att personer som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas tillsvidare
- 35 A418:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att ersättningsnivåerna i A-kassan, inklusive grundbelopp och tak, indexeras enligt löneutvecklingen på arbetsmarknaden
- A418:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att inkomstbortfallsprincipen stärks med ett höjt tak genom ett höjt maxbelopp
- A418:3 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
40
- A418:5 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att differentieringen av

- a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
A428:1 (Götene arbetarekommun) att extratjänster återinförs
A429:1 (Norrköpings arbetarekommun) att fackförbunden ska ha veto vid samråd
A431:1 (Falkenbergs arbetarekommun - enskild) att a-kassan förbättras så en majoritet av LO-
- 5 kollektivet får 90% i ersättning
A431:2 (Falkenbergs arbetarekommun - enskild) att ovan ersättning gäller i 4 års tid likt Dansk modell år 2006
A431:3 (Falkenbergs arbetarekommun - enskild) att regeringen budgeterar för minst en fördubbling av avsatta medel som ska gå till arbetsmarknadsåtgärder för att ge stöd för att få
- 10 människor i arbete
A432:1 (Falkenbergs arbetarekommun) att alla karensdagar i arbetslöshetsförsäkringen försvinner
A441:1 (Falköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras
A441:3 (Falköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att differentieringen av
- 15 a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
A443:1 (Ronneby arbetarekommun) att de på Arbetsförmedlingen förekommande arbetsmarknadspolitiska program endast ska gälla på kollektivavtalsbundna arbetsplatser
A444:1 (Karlskrona arbetarekommun) att de på Arbetsförmedlingen förekommande arbetsmarknadspolitiska program endast ska gälla på kollektivavtalsbundna arbetsplatser
- 20 A445:1 (Olofströms arbetarekommun) att de på Arbetsförmedlingen förekommande arbetsmarknadspolitiska program endast ska gälla på kollektivavtalsbundna arbetsplatser
A449:1 (Örnköldsviks arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att införa en 90-dagarsgaranti för sysselsättning till den som är arbetslös
A453:1 (Malmö arbetarekommun) att regeringen utreda och reformera eller avveckla Jobb- och
- 25 utvecklingsgarantin
A453:2 (Malmö arbetarekommun) att arbetsmarknadsutbildningen breddas utanför arbetsförmedlingens rekommenderade utbildningar. Den bör inkludera yrkesutbildningar på yrkeshögskolor... osv
A453:3 (Malmö arbetarekommun) att Arbetsförmedlingen måste sluta att behandla folk som har
- 30 Jobb- och utvecklingsgarantin som en börda och gör bedömningar efter mitt behov och inte vad Arbetsförmedlingen tycker är bra för mig
A454:1 (Ystads arbetarekommun) att karensdagarna vid arbetslöshet tas bort men att de behålls för den som själv säger upp sig
A462:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna motverkar nedmonteringen av arbetsförmedlingen och verkar för en återuppbyggnad som gynnar individen att etablera sig
- 35 stadigvarande på arbetsmarknaden
A462:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna kräver en utredning på hur många coachingföretagen är och hur mycket respektive företag hjälper till att få enskilda i arbete
A464:2 (Ystads arbetarekommun) att dessa samverkansorgan ska utforma och anpassa insatser för
- 40 den lokala arbetsmarknaden, i kombination med nationella arbetsmarknadspolitiska program där kommunerna ska vara ansvarig för och samordna arbetet

- A464:3 (Ystads arbetarekommun) att det avsätts nationella resurser med ändamålet att ekonomiskt stödja kommuner som tecknar lokala överenskommelser med berörda samverkansaktörer och samarbetar för en inkluderande arbetsmarknad
- A465:1 (Västerås arbetarekommun - enskild) att alla arbetslösa skall få en praktikplats eller
5 möjlighet att studera
- A465:2 (Västerås arbetarekommun - enskild) att detta blir ett obligatoriskt krav för att få ersättning från A-kassa eller Alfakassan
- A466:1 (Sölvesborgs arbetarekommun) att de på Arbetsförmedlingen förekommande arbetsmarknadspolitiska program endast ska gälla på kollektivavtalsbundna arbetsplatser
- 10 A467:1 (Sölvesborgs arbetarekommun) att minimera antalet åtgärdsanställningsformer
- A469:1 (Olofströms arbetarekommun) att minimera antalet åtgärdsanställningsformer
- A470:1 (Karlskrona arbetarekommun) att minimera antalet åtgärdsanställningsformer
- A471:1 (Ronneby arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att minimera antalet åtgärdsanställningsformer
- 15 A471:2 (Ronneby arbetarekommun) att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att principen på alla åtgärdsanställningsformer på arbetsmarknaden ska vara A-kassegrundande
- A494:1 (Uppsala arbetarekommun) att Gent-systemet – det vill säga det vill säga fackligt anknutna a-kassor och en frivillig inkomstrelaterad arbetslöshetsförsäkring – rustas upp. Det krävs en kraftigt förbättrad arbetslöshetsförsäkring och avdragsgilla medlemsavgifter till fack och a-kassa
- 20 A499:1 (Skellefteå arbetarekommun) att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställa med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan
- A499:2 (Skellefteå arbetarekommun) att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln
- A499:3 (Skellefteå arbetarekommun) att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för
25 inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
- A499:4 (Skellefteå arbetarekommun) att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras
- A499:5 (Skellefteå arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)
- A499:6 (Skellefteå arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad
30 procentuell ersättning
- A499:8 (Skellefteå arbetarekommun) att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
- A500:1 (Borås arbetarekommun) att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställda med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan
- 35 A500:2 (Borås arbetarekommun) att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln
- A500:3 (Borås arbetarekommun) att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
- A500:4 (Borås arbetarekommun) att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras
- 40 A500:5 (Borås arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)

- A500:6 (Borås arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
- A500:8 (Borås arbetarekommun) att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
- 5 A501:1 (Örebro arbetarekommun) att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställa med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan
- A501:2 (Örebro arbetarekommun) att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln
- A501:3 (Örebro arbetarekommun) att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för
- 10 inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
- A501:4 (Örebro arbetarekommun) att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras
- A501:5 (Örebro arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)
- A501:6 (Örebro arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell
- 15 ersättning
- A502:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställa med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan
- A502:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln
- 20 A502:3 (Stenungsunds arbetarekommun) att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
- A502:4 (Stenungsunds arbetarekommun) att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras
- A502:5 (Stenungsunds arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)
- 25 A502:6 (Stenungsunds arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
- A503:1 (Bjurholms arbetarekommun) att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställda med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan
- A503:2 (Bjurholms arbetarekommun) att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad
- 30 ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln
- A503:3 (Bjurholms arbetarekommun) att grundbeloppet för de som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
- A503:4 (Bjurholms arbetarekommun) att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras
- A503:5 (Bjurholms arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt
- 35 maxbelopp (höjt tak)
- A503:6 (Bjurholms arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
- A503:8 (Bjurholms arbetarekommun) att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
- 40 A504:1 (Norrköpings arbetarekommun) att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställa med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till A-kassa

- A504:2 (Norrköpings arbetarekommun) att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip med att samtidigt sänka tröskeln
- A504:3 (Norrköpings arbetarekommun) att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
- 5 A504:4 (Norrköpings arbetarekommun) att ersättningsnivåerna i a-kassa årligen indexeras inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)
- A504:5 (Norrköpings arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
- A504:6 (Norrköpings arbetarekommun) att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att
- 10 inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
- A505:1 (Nyköpings arbetarekommun) att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställa med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan
- A505:2 (Nyköpings arbetarekommun) att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln
- 15 A505:3 (Nyköpings arbetarekommun) att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
- A505:4 (Nyköpings arbetarekommun) att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras
- A505:5 (Nyköpings arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)
- 20 A505:6 (Nyköpings arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
- A505:8 (Nyköpings arbetarekommun) att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
- A506:1 (Umeå arbetarekommun) att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställda
- 25 med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan
- A506:2 (Umeå arbetarekommun) att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln
- A506:3 (Umeå arbetarekommun) att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
- 30 A506:4 (Umeå arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)
- A506:5 (Umeå arbetarekommun) att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
- A506:7 (Umeå arbetarekommun) att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte
- 35 straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
- A506:9 (Umeå arbetarekommun) att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras
- A507:2 (Hallsbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till arbetsförmedlingen ökas
- A508:2 (Eda arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till
- 40 arbetsförmedlingen ökas
- A508:3 (Eda arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att arbetsförmedlingen skall bilda arbetsmarknadsråd i varje arbetsmarknadsområde

- A509:2 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till arbetsförmedlingen ökas
- A509:3 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att arbetsförmedlingen skall bilda arbetsmarknadsråd i varje arbetsmarknadsområde
- 5 A510:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla ungdomar under 25 år som varken arbetar eller studerar erbjuds heltidsarbete, heltidsstudier eller heltidssysselsättning
- A510:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla ungdomar under 25 år, med undantag för de som är sjuka eller av andra skäl inte kan arbeta, inte får någon
- 10 form av offentlig ersättning om de inte arbetar, studerar eller har en sysselsättning
- A510:3 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att prioritera en åtgärdsplan med nolltolerans mot att unga går sysslösa så att risken för att ungdomar att hamna i brottslighet minskar
- A512:1 (Motala arbetarekommun) att Socialdemokraterna jobbar för att 60 deltidveckor som
- 15 bortre gräns tas bort
- A525:1 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för ett åtgärdsprogram mot ungdomsarbetslösheten med individuell hänsyn
- A526:1 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för åtgärdsprogram med individuell hänsyn
- 20 A526:4 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att få ungdomar utan arbete i någon åtgärd
- A527:1 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande
- 25 A527:3 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det stöd partsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidanställda arbetstagare
- A527:4 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete
- 30 A528:1 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande
- A528:2 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges
- 35 möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen
- A528:3 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det stöd partsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidanställda arbetstagare
- 40 A528:4 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete

- A529:1 (Eda arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande
- A529:3 (Eda arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det stöd partsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidsanställda arbetstagare
- A529:4 (Eda arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete
- A530:1 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande
- A530:3 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det stödpartsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidsanställda arbetstagare
- A530:4 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete
- A531:1 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande
- A531:3 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det stöd partsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidsanställda arbetstagare
- A531:4 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete
- A532:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande
- A532:3 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det stöd partsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidsanställda arbetstagare
- A532:4 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ska ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete
- A533:1 (Örebro arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande
- A533:3 (Örebro arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att det stöd partsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidsanställda arbetstagare
- A533:4 (Örebro arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete
- A534:1 (Kumla arbetarekommun) att ändra i förordning och riktlinjer inom Arbetsförmedlingen

- så att gruppen med riktigt stora svårigheter som tidigare försörjdes av Försäkringskassan får
möjlighet till anställningsstöd på 100 % av lönekostnaden samt stöd till handledning
A534:2 (Kumla arbetarekommun) att justera förordningen så att det är den samlade
bedömningen av avståndet till arbetsmarknaden som avgör vilken insats du kan få, inte om du
5 ingår i någon garanti
A534:3 (Kumla arbetarekommun) att förlänga den möjliga tiden i förstärkt arbetsträning då
många i den här gruppen behöver lång tid på sig för att hitta och utveckla en arbetsförmåga
A536:6 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att anställda inom den
offentligt ägda välfärden får kompetensutveckling
10 A537:1 (Täby arbetarekommun) att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att
återupprätta arbetsmarknadsutbildningen, så att våra arbetslösa kamrater åter kan sättas i jobb
A579:3 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att en ny utbildningsform för
kompetensutveckling under anställning införs
A622:3 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar fram en
15 kompetensutvecklingsgaranti, där vi lovar att alla ska få möjlighet till minst xx timmar i
kompetensutveckling under anställning per år
A622:4 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att en ny utbildningsform för
kompetensutveckling under anställning införs
A660:3 (Skinnskattebergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar fram en
20 kompetensutvecklingsgaranti, där vi lovar att alla i sin anställning ska få möjlighet till minst xx
timmar per år i kompetensutveckling för att nå den formulerade visionen
A660:4 (Skinnskattebergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en ny
utbildningsform där den anställde kan få betald tjänstledighet för studier upp till 44 veckor. I
första hand betald av arbetsgivaren och i andra hand av staten
25 A704:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna kopplar målet om klimatneutralt
till 2045 år till att även gälla ett sysselsättningsmål för samma år
A704:3 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar fram en
kompetensutvecklingsgaranti, där vi lovar att alla ska få möjlighet till minst xx timmar i
kompetensutveckling under anställning per år
30 A704:4 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att en ny
utbildningsform för kompetensutveckling under anställning införs
A707:3 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar fram en
kompetensutvecklingsgaranti, där vi lovar att alla ska få möjlighet till minst xx timmar i
kompetensutveckling under sin anställning per år
35 A707:4 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att en ny utbildningsform
för kompetensutveckling under anställning införs
A707:6 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att skapa en
Arbetsförmedling som utbildar utifrån arbetsmarknadens behov med inriktning på
klimatneutralitet i jobben
40 A783:7 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens
partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Arbetsförmedlingens
och vuxenutbildningens grundfinansiering säkras och stärks

A783:9 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att en ny utbildningsform för kompetensutveckling under anställning bör införas där risken delas mellan arbetsgivare arbetstagare och det offentliga

- 5 B14:7 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att ett nationellt program med något som liknar beredskapsjobb bör inrättas för att ingen ska hamna i passivitet under arbetslöshet
- B58:2 (Trollhättans arbetarekommun) att S jobbar för att subventionerade anställningar såsom Äldreomsorgslyftet och Samhallsanställningar förändras till att accepteras utifrån det som de är
- 10 ämnade till. Kompetensutveckling och stöd för nedsatt arbetsförmåga
- D99:4 (Vänersborgs arbetarekommun) att nivån ska motsvara 80 procent av utgående lön när arbetslöshet uppstår
- D101:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att taket i arbetslöshetsförsäkringen snarast höjs till 1500 kr/dag och dess golv till minst 510 kr/dag
- 15 D102:3 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att inkomsttaket och ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen måste höjas för att inkomstbortfallsprincipen ska återupprättas
- D102:4 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att karensdagarna i arbetslöshetsförsäkringen ska avskaffas så att självrisken bestäms av inkomsttaket och ersättningsnivån
- D151:3 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att
- 20 arbetslöshetsförsäkringen förstärks genom enhöjning av a-kassans tak till minst 1500 kr/dag och a-kassans golv till minst 510 kr/dag
- D152:3 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att arbetslöshetsförsäkringen förstärks genom en höjning av a-kassans tak och a-kassans golv
- D153:3 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att
- 25 arbetslöshetsförsäkringen förstärks genom en kraftig höjning av a-kassans tak och golv
- D154:3 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att arbetslöshetsförsäkringen förstärks genom en höjning av a-kassans tak till minst 1500 kr/dag och a-kassans golv till minst 510 kr/dag
- D155:3 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att
- 30 arbetslöshetsförsäkringen förstärks genom en höjning av a-kassans tak till minst 1500 kr/dag och a-kassans golv till minst 510 kr/dag
- D156:3 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att arbetslöshetsförsäkringen förstärks genom en höjning av a-kassans tak till minst 1500 kr/dag och a-kassans golv till minst 510 kr/dag
- 35 D157:3 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att arbetslöshetsförsäkringen förstärks genom en höjning av a-kassans tak till minst 1500 kr/dag och a-kassans golv till minst 510 kr/dag
- D158:3 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att arbetslöshetsförsäkringen förstärks genom en höjning av a-kassans tak till minst 1500 kr/dag och
- 40 a-kassans golv till minst 510 kr/dag
- D159:3 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att

arbetslöshetsförsäkringen förstärks genom en höjning av a-kassans tak till minst 1500 kr/dag och a-kassans golv till minst 510 kr/dag

D223:3 (Tanums arbetarekommun) att nivån på A-kassan ska motsvara 80 procent av utgående lön när arbetslöshet uppstår

- 5 D224:3 (Bengtsfors arbetarekommun) att nivån i A-kassan ska motsvara 80 procent av utgående lön när arbetslöshet uppstår

D266:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för en indexering av arbetslöshetsersättningen kopplad till inkomstbasbeloppet

- 10 D266:3 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska initiera en översyn av a-kassornas kvalificeringskrav, detta i syfte att göra det lättare att få ersättning

D270:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att arbetslöshetsförsäkringens lägre ersättning vid längre arbetslöshet avskaffas och att utförsäkring avskaffas

- 15 D639:19 (Skånes partidistrikt) att Socialdemokraterna uttalar en viljeinriktning om att taket i arbetslöshetsförsäkringen ska ligga på en nivå som innebär att minst 80 procent av alla heltids- och deltid arbetande har sina löner försäkrade till 90 procent ersättningsnivå under hela arbetslöshetsperioden

D639:20 (Skånes partidistrikt) att de tillfälliga förbättringar som gjorts i a-kassan med anledning coronapandemin permanentas

D639:21 (Skånes partidistrikt) att grundbeloppet i a-kassan höjs till 510 kronor

- 20 D639:22 (Skånes partidistrikt) att karensdagarna vid ofrivillig arbetslöshet tas bort

att avslå motionerna A363:1, A408:1, A418:4, A435:2, A440:1, A440:2, A448:2, A452:1, A454:2, A454:3, A467:2, A469:2, A470:2, A499:7, A500:7, A501:7, A502:7, A503:7, A505:7, A506:6, A526:5, B1:2, B3:1, B3:5, D99:2, D266:4, D639:23

25

A363:1 (Solna arbetarekommun) att partikongressen beslutar att partiet tillsammans med den fackliga rörelsen noga ska pröva tanken på en allmän arbetsförsäkring och på att steg för steg gå vidare i riktning mot en sådan

- 30 A408:1 (Katrineholms arbetarekommun) att beredskapsarbete blir huvudregeln för den som varit arbetslös i mer än 6 månader om den arbetssökande uppstår någon form av ekonomisk ersättning för sin arbetslöshet ex försörjningsstöd eller arbetslöshetsförsäkring

A418:4 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej

- 35 A435:2 (Haninge arbetarekommun - enskild) att arbetsförmedling inte får bedrivas i förvärvssyfte (vinstsyfte)

A440:1 (Uppvidinge arbetarekommun) att Socialdemokraterna genomför en tillfällig förlängning av a-kassornas ersättningstid

- 40 A440:2 (Uppvidinge arbetarekommun) att statliga medel avsätts i budgeten till att tillfälligt stärka a-kassornas ekonomi under den tid som förlängningen av ersättningsperioden motsvarar

A448:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ersättningen i

- A-kassan inte trappas ner ytterligare för de som varit arbetslösa under en längre period
- A452:1 (Varbergs arbetarekommun) att ersättningsnivån i a-kassan ska vara 80 % under hela ersättningsperioden
- A454:2 (Ystads arbetarekommun) att nedtrappningen av ersättning i a-kassan vid arbetslöshet tas
5 bort
- A454:3 (Ystads arbetarekommun) att det är 80% av lönen i a-kassa hela arbetslöshetsperioden
- A467:2 (Sölvesborgs arbetarekommun) att principen på alla åtgärdsanställningsformer på arbetsmarknaden ska vara A-kassegrundande
- A469:2 (Olofströms arbetarekommun) att principen på alla åtgärdsanställningsformer på
10 arbetsmarknaden ska vara A-kassegrundande
- A470:2 (Karlskrona arbetarekommun) att principen på alla åtgärdsanställningsformer på arbetsmarknaden ska vara A-kassegrundande
- A499:7 (Skellefteå arbetarekommun) att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
- 15 A500:7 (Borås arbetarekommun) att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
- A501:7 (Örebro arbetarekommun) att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
- A502:7 (Stenungsunds arbetarekommun) att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad
20 a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
- A503:7 (Bjurholms arbetarekommun) att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
- A505:7 (Nyköpings arbetarekommun) att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
- 25 A506:6 (Umeå arbetarekommun) att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
- A526:5 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att de som söker arbete ska få lov att söka sitt arbete på egen hand utan att deras stöd dras in
- B1:2 (Gullspångs arbetarekommun) att de kommuner som vill ta över etableringsprocessen från
30 AF ges möjlighet göra det
- B3:1 (Nynäshamns arbetarekommun - enskild) att integrationspolitiken skall vara ett självförsörjningsmål alla invandrare skall försörja sig själva inom 10 år
- B3:5 (Nynäshamns arbetarekommun - enskild) att partistyrelsen skall verka för att åtgärder inklusive samverkan mellan olika offentliga förvaltningar systematiskt utvärderas utifrån
35 självförsörjningsmålet
- D99:2 (Vänersborgs arbetarekommun) att ersättning för deltagande i arbetsmarknadspolitiska program ses över, blir likvärdiga, inräknas som kvalificeringstid till A-kassa och uppgår till nivåer som motsvarar lägsta A-kasseersättning
- D266:4 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska arbeta för att nuvarande
40 avtrappningsmodell för arbetslöshetsersättning byts ut till förmån för en rak ersättning under hela a-kasseperioden
- D639:23 (Skånes partidistrikt) att ett studerandevillkor till a-kassan införs

Partistyrerelsens utlåtande över motionerna A163:2, A164:2, A165:2, A166:2, A167:2, A168:2, A169:2, A171:2, A172:2, A173:2, A175:2, A176:2, A178:2, A179:2, A180:1, A181:2, A182:2, A183:2, A184:2, A185:2, A186:2, A187:2, A188:2, A189:2, A190:2, A191:2, A192:2, A193:2, A194:2, A195:2, A196:2, A197:2, A332:8, A338:38,
5 A359:1, A359:2, A359:3, A359:4, A360:2, A360:3, A360:6, A364:1, A371:1, A371:2, A371:3, A371:4, A371:6, A371:7, A372:1, A373:1, A373:2, A373:3, A373:12, A373:13, A373:14, A373:15, A373:16, A373:18, A373:19, A373:20, A373:21, A373:22, A373:23, A373:24, A373:25, A373:29, A373:31, A373:32, A373:33, A374:1, A374:2, A374:3, A374:4, A375:1, A375:2, A376:1, A377:1, A378:1, A379:1,
10 A379:2, A379:3, A379:4, A380:1, A381:1, A381:2, A381:4, A383:1, A383:2, A384:1, A385:1, A385:2, A386:1, A386:2, A387:1, A387:2, A388:1, A388:2, A389:1, A390:1, A391:1, A392:1, A393:1, A394:1, A395:1, A396:1, A397:1, A403:1, A404:1, A405:1, A406:1, A419:1, A419:2, A419:3, A419:4, A420:1, A420:2, A420:4, A420:5, A421:1, A421:2, A421:4, A421:5, A422:1, A422:2, A422:4, A422:5, A423:1, A423:2, A423:4,
15 A423:5, A424:1, A424:2, A424:4, A424:5, A425:1, A425:2, A425:4, A425:5, A426:1, A426:2, A426:4, A426:5, A427:1, A427:2, A427:4, A427:5, A430:1, A433:1, A433:2, A433:3, A433:4, A433:5, A435:1, A435:3, A436:1, A437:1, A437:2, A437:3, A438:2, A438:3, A439:1, A442:1, A442:2, A446:1, A447:1, A447:2, A447:3, A450:1, A450:2, A450:3, A451:1, A451:2, A451:3, A455:4, A455:5, A455:6, A455:7, A456:1, A457:1,
20 A458:1, A459:1, A459:2, A459:3, A460:1, A460:2, A460:3, A461:1, A463:1, A468:1, A472:1, A473:1, A474:1, A475:1, A476:1, A477:1, A478:1, A478:2, A479:1, A479:2, A480:1, A481:1, A481:2, A482:1, A483:1, A483:2, A484:1, A484:2, A485:1, A485:2, A486:1, A486:2, A487:1, A487:2, A488:1, A489:1, A489:2, A490:1, A493:1, A494:2, A494:4, A495:1, A496:1, A496:2, A497:1, A497:2, A497:3, A498:1, A513:1, A514:1,
25 A515:1, A516:1, A517:1, A517:2, A517:3, A517:4, A517:5, A517:6, A517:8, A518:1, A518:2, A518:3, A518:4, A518:5, A518:7, A519:1, A519:2, A519:3, A519:4, A519:5, A519:7, A520:1, A520:2, A520:3, A520:4, A520:5, A520:7, A521:1, A521:2, A521:3, A521:4, A521:5, A521:7, A522:1, A522:2, A522:3, A522:4, A522:5, A522:7, A523:1, A523:2, A523:3, A523:5, A523:6, A523:7, A523:8, A524:1, A524:2, A524:3, A524:5,
30 A524:6, A524:7, A524:8, A526:6, A535:1, A536:1, A536:2, A536:3, A536:4, A536:5, A536:7, A538:1, A540:3, A578:12, A670:11, A671:12, B3:2, B162:5, B162:6, D53:3, D166:5, D265:5, D265:6, D285:3, D341:1, D410:3

35 UA139 Ordning och reda på arbetsmarknaden

Stärk den svenska modellen, arbetsrätt, anställningsvillkor och arbetstid

Vi socialdemokrater vill se en arbetsmarknad med fler trygga anställda utan otrygga anställningar. Det handlar både om att möta den snabba omställningen på arbetsmarknaden där kraven på
40 rätt kompetens ökar hela tiden och att komma åt otyget med sms-anställningar, hyvling och otrygga anställningsformer. Tillsvidareanställning, heltid och kollektivavtal ska vara norm på

svensk arbetsmarknad. Det ska alltid finnas objektiva skäl för en tidsbegränsad anställning. För oss socialdemokrater är det självklart att alla som jobbar i Sverige ska ha bra villkor, en god arbetsmiljö och en lön som det går att leva på.

- 5 I Sverige är det fack och arbetsgivare genom sina kollektivtval tar ansvar för de långsiktiga spelreglerna på arbetsmarknaden. Det är en unikt framgångsrik modell som bidragit till få konfliktdagar, trygghet, stark omställningsförmåga och reallöneökningar de senaste 20 åren. Sedan flera år tillbaka har fack och arbetsgivare förhandlat om ett nytt huvudavtal om omställning och trygghet. Vi socialdemokrater vill fortsätta bygga på den modell där parterna genom sina
10 förhandlingar tar ansvar för de långsiktiga spelreglerna på arbetsmarknaden och öka drivkrafterna att teckna kollektivavtal. Att politiker utifrån vilken majoritet det är i riksdagen ska kasta om lagar och regler på arbetsmarknaden är både kortsiktigt och systemfrämmande. Mot den bakgrunden anser partistyrelsen att det långsiktiga målet för vår politik ska alltid vara att öka tryggheten på arbetsmarknaden och stå på löntagarnas sida. Samtidigt som vi står upp för den ordning och de
15 spelregler som arbetsmarknadens parter kommit överens om. För att parterna ska kunna göra upp om de långsiktiga spelreglerna menar partistyrelsen också att lagen om anställningsskydd bör fortsatt vara dispositiv på så sätt att parterna ska kunna förhandla om branschspecifika villkor. Samtidigt som sådana förändringar som avtalas självklart inte får leda till godtyckliga uppsägningar eller minskad rättssäkerhet. Partistyrelsen ser inte heller att det i nuläget är aktuellt
20 att avskaffa lagen om husligt arbete.

Den svenska arbetsmarknadsmodellen bygger på att vi har jämnstarka parter. En grundläggande maktbalans mellan parterna är en förutsättning för likvärdighet i förhandlingarna. Likt flera motionärer skriver så har pandemin blixtbelyst behovet av ökad trygghet och vikten av starka
25 fackförbund. Flera reformer som regeringen genomfört under krisen, korttidsarbete och förstärkt a-kassa, har varit viktiga för att stärka likväl fackliga organisationer och den svenska modellen. Att fler är och blir medlemmar i ett fackförbund stärker den svenska arbetsmarknadsmodellen. Kollektivavtal, lokala fackliga organisationer och skyddsombud ska finnas på så många arbetsplatser som möjligt. Likt flera motionärer anser partistyrelsen att det krävs fortsatt fler
30 reformer för att stärka den fackliga organisationsgraden. Den socialdemokratiska regeringen införde skatteavdraget för fackföreningsavgiften. Men den avskaffades sedan genom M/KD-budgeten (servettskissen) som röstades igenom i riksdagen under övergångsregeringen. Vi socialdemokrater anser fortsatt att det bör gå att göra avdrag för fackföreningsavgiften. Partistyrelsen instämmer även i motionen om att elever i gymnasieskolan ska kunna få
35 adekvat kunskap om den svenska arbetsmarknadsmodellen. Hur sedan exempelvis den facklig introduktion på arbetsplatserna organiseras är en fråga som parterna bör bestämma.

Det parlamentariska läget ger inte någon möjlighet att genomföra stora arbetsrättsliga reformer i riksdagen som är till arbetstagarens fördel och partistyrelsen förordar inte sådana i dagsläget. Att
40 öppna upp för sådana reformer skulle troligtvis snarare leda till lagstiftning som ensidigt skulle vara till nackdel för arbetstagarna. Samtidigt anser vi likt flertal motionärer att vi socialdemokrater

i riksdagen behöver fortsätta slå vakt om den grundläggande maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter och stå på löntagarnas sida.

5 Förändringar i LAS som flera motionärer också har yrkat är i linje med det som regeringen nu genomför enligt den överenskommelse som ingående parter har slutit. Det handlar om att allmän visstid avskaffas och kvalificeringstiden från särskild visstid till tillsvidareanställning halveras, från dagens två år till 12 månader. Stapling av olika formers av visstid och vikariat förbjuds och arbetsgivare som missbrukar regelverket med visstidsanställningar kommer att behöva betala allmänt skadestånd. Även företrädesrätten till återanställning stärks. I huvudsak leder det 10 ingångna avtalet till förbättringar för Sveriges löntagare.

De förändringar i LAS som fack och arbetsgivare förhandlat om innebär även att hyvling regleras. Vid en omreglering ska arbetsgivaren följa turordningsregler, och arbetstagaren som får sin sysselsättningsgrad sänkt ska ha rätt till omställningstid. Under omställningstiden får 15 arbetstagaren behålla sin sysselsättningsgrad och sina anställningsförmåner. Partistyrelsen delar uppfattningen om att anställningsskyddet ska omfatta de timmar som finns på anställningskontraktet. Även skyddet bemanningsanställda förbättras i och med de ingående parternas överenskommelse genom krav på att företaget som arbetstagaren varit placerad hos efter två år ska erbjuda arbetstagaren fast anställning hos dem. Slutligen förtydligas även lagen om 20 anställningsskydd vad gäller att heltid alltid ska vara norm vid anställning.

Det förbättringar som nu görs i anställningsskyddet har varit möjliga tack vare att de fackliga organisationerna avtalsvägen nått framgång i sina förhandlingar. Partistyrelsen anser det är viktigt att förstärka drivkrafterna till kollektivavtal och stärkt facklig organisering snarare än att försöka 25 driva igenom lagstiftning som kan omkullkastas av en löntagarfientlig majoritet i riksdagen.

Trygghet i förändring för arbetstagaren är en central del av den svenska modellen. När jobben förändras måste det vara möjligt att ställa om och vidareutbilda sig under ett helt yrkesliv. Arbetstagarens rätt till omställningsstöd och kompetensutveckling behöver fortsätta stärkas. Även 30 här är de förändringar som de fackliga organisationerna fått gehör för i sina förhandlingar viktiga och behöver genomföras.

I sina förhandlingar om trygghet och omställning har parterna även kommit överens om förändringar i lagen om anställningsskydd som innebär att arbetsgivarna får ökad flexibilitet 35 genom utökade undantag i turordningarna och i vissa fall förenklingar i regelverket för uppsägning. Det är ingen hemlighet att vi socialdemokrater inte anser att det behövs fler undantag från turordningsreglerna. Vi tycker att lokala förhandlingar mellan parterna fungerar väl. Men partistyrelsen vill ändå betona att det i parternas förhandlingar om trygghet och omställning har som alla förhandlingar varit ett givande och tagande och att det är viktigt att 40 respektera förhandlingsresultatet som en helhet.

Likt tidigare kongresser vill partistyrelsen poängtera vikten av att den offentliga sektorn som styrs genom politiska beslut föregår med gott exempel när det gäller att skapa goda arbetsvillkor. Delade turer och påtvingade deltider ska bort. Ska välfärden fortsätta att utvecklas behöver attraktiviteten i välfärdsyrkena öka. Det ska märkas för de anställda i välfärden när

5 Socialdemokraterna styr.

Normen på svensk arbetsmarknad ska vara heltid och tillsvidareanställning. Själva rätten till heltid bör i första hand åstadkommas avtalsvägen. Om denna väg inte är framkomlig ska lagstiftning övervägas. Som arbetsgivare i kommuner och regioner har Socialdemokraterna aktivt drivit frågan om att heltid som norm ska in i nationella kollektivavtal. År 2017 tecknades ett sådant avtal mellan SKR och Kommunal och heltidsresan är påbörjad. Detta avtal kan förhoppningsvis tjäna som förebild även för andra delar av arbetsmarknaden.

Likt tidigare kongresser har ett antal motioner inkommit som handlar om arbetstidsförkortning. Partistyrelsen konstaterar att en allmän förkortning av normalarbetstiden genom lagstiftning skulle innebära en motsvarande lönesänkning för arbetstagarna, alternativt – om lönenivåerna skulle ligga fast – en motsvarande höjning av arbetsgivarnas lönekostnad. Båda dessa alternativ är problematiska. Partistyrelsen menar att det viktigaste arbetsmiljöfrågan inom välfärden är att skapa en hållbar arbetsmiljö under arbetstiden och under ett helt arbetsliv. Därför bör även de generella statsbidragen till kommuner och regioner prioriteras framför riktade statsbidrag eller reglering om förkortad arbetstid.

Vad gäller arbetstidens utformning anser partistyrelsen att det i första hand bör lösas avtalsvägen. Detsamma gäller för reglering av övertid.

25 Parterna tecknar redan avtal som innehåller olika typer av arbetstidsförkortning. Det är viktigt att följa de försök som sker runt om i landet när det gäller förkortad arbetstid inom vissa sektorer och branscher.

30 Partistyrelsen delar uppfattningen att det inte ska vara möjligt att täcka ett stadigvarande arbetskraftsbehov med inhyrd arbetskraft. Utgångspunkten bör vara att inhyrd arbetskraft inte ska användas då det kan konstateras att ett stadigvarande behov av permanent arbetskraft finns. De förändringar i uthyrningslagen som fack och arbetsgivare förhandlat och som tar sikte på att stärka anställningsskyddet anställda på ett bemanningsföretag och öka övergången till tillsvidareanställning vid långvarig inhyrning behöver genomföras.

40 Alla arbetstagare ska kunna slå larm när det råder allvarliga problem på arbetsplatsen. Man ska inte behöva vara rädd att bli uppsagd eller hamna i frysboxen för att man slår larm om missförhållanden på sin arbetsplats. Vi ska inte ha tysta arbetsplatser där problem sopas under mattan. Offentligt anställda har ett särskilt långtgående skydd genom det grundlagsreglerade meddelarskyddet. Meddelarskyddet har även utvidgats till anställda inom skattefinansierad

skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst som bedrivs av privata aktörer. Nu stärks skyddet för visseblåsare på hela arbetsmarknaden. Skyddet kommer fortfarande vara starkare inom välfärden än i privat sektor men dessa förändringar kommer göra det lättare och tryggare att slå larm om allvarliga problem på hela arbetsmarknaden.

5

Lönegarantin är en viktig del av att säkerställa att arbetstagare inte ska hamna i kläm när arbetsgivare går i konkurs eller undergår företagsrekonstruktion. Tyvärr förekommer fusk och bedrägeri inom lönegarantin, vilket understryker vikten av att ha kontroller och regler i systemet för att motverka missbruk. Riksrevisionen har precis inlett en större granskning av lönegarantin med sikte på just detta. Partistyrelsen vill gärna invänta den granskningen för att ha en helhetsbild av hur lönegarantin fungerar innan vi gör ytterligare ändringar.

10

Besöksnäringen erbjuder idag stora möjligheter för unga människor och nya svenskar att få sitt första jobb. För att möjliggöra fler stabila och långvariga anställningar inom besöksnäringen bör fler lösningar för kombinationssysselsättningar uppmuntras och underlättas.

15

Lika lön för lika arbete ska gälla. Ansvaret för lönebildning ligger hos arbetsmarknadens parter men delar motionärers uppfattning att arbetet för jämställda löner behöver fortsätta. Diskriminerande löneskillnader mellan anställda är olagligt och ska inte förekomma.

20

Partistyrelsen anser att det är rimligt att överväga en översyn av systemet med lönekartläggning, med fokus på att stärka parternas roll. Flera motionärer har yrkat på förändringar i Medlingsinstitutets lönestatistik. Medlingsinstitutet har haft en dialog med arbetsmarknadens parter i denna fråga. Det har då framkommit att sådan lönestatistik skulle kräva medverkan från parterna men att parterna är oense i frågan om och hur den officiella lönestatistiken borde förändras. Mot denna bakgrund menar partistyrelsen att det inte finns förutsättningar att införa arbetare och tjänstemän som redovisningsgrupper. Däremot har den socialdemokratiska ledda regeringen gett myndigheten i uppdrag att redovisa vilka relativlöneförändringar som har skett för olika yrken på den svenska arbetsmarknaden mellan åren. Mot bakgrund av att parterna på svensk arbetsmarknad ansvarar för lönebildningen anser partistyrelsen inte att det är aktuellt att ta

25

30

Svenska kollektivavtal och löner ska gälla för alla som jobbar i Sverige. Den socialdemokratiska regeringen har vid ett flertal tillfällen reviderat utstationeringslagen i syfte att stärka rätten till lika villkor och lön för alla som jobbar. Svenska fackförbund ska alltid kunna kräva ett svenskt kollektivavtal, ytterst med stöd av stridsåtgärder. Myndigheterna har fått bättre möjligheter att kontrollera villkor och löner. Partistyrelsen menar att det är viktigt att följa utvecklingen av dessa lagändringar. Partistyrelsen anser också att regelverket för arbetskraftsinvandring behöver ses över för att komma åt missbruk av reglerna och exploatering av arbetskraftsinvandrare.

35

En motion lyfter frågan om kyrkoordningen i relation till arbetsrätten. Partistyrelsen delar uppfattningen att detta är en viktig fråga att få klarhet i. Generellt är frågan om att Svenska

40

kyrkan ska vara en god arbetsgivare en prioriterad fråga för Socialdemokraterna. Däremot menar partistyrelsen att det i detta fall lämpar sig bäst att arbetsmarknadens parter kommer överens om hur frågan bör lösas.

5 Bättre arbetsmiljö och friska arbetsplatser

Arbete betyder gemenskap, egen försörjning och makt att forma sitt liv. För de allra flesta bidrar jobbet till välmående och en god hälsa. En god arbetsmiljö har betydelse för såväl tillväxt som sysselsättning, liksom för en god, jämlik och jämställd hälsa. Men när arbetsmiljön brister kan jobbet istället riskera att göra oss sjuka eller leda till skador och olycksfall, i värsta fall med dödlig utgång.

Alla ska ha rätt att arbeta i en trygg och säker arbetsmiljö. Ett tydligt regelverk, en välfungerande tillsyn, kontinuerlig kunskapsutveckling genom hela arbetslivet och en välfungerande partssamverkan skapar goda arbetsvillkor och möjlighet till utveckling i arbetet för både kvinnor och män.

Det är arbetsgivarna, arbetstagarna och deras representanter som tillsammans utformar och bedriver det dagliga arbetsmiljöarbetet på arbetsplatsen. Vi socialdemokrater värnar om den svenska arbetsmarknadsmodellen där parterna gemensamt tar ett stort ansvar för att utveckla och utforma hur arbetsmiljöarbetet ska skötas. Arbetsmarknadens parter har också ett ansvar för utbildning och certifiering på området.

Som flera motionärer skriver så innebär partsmodellen att vi socialdemokrater även i rollen som arbetsgivare i kommuner och regioner behöver ta ett stort ansvar för att verka för en hållbar arbetsmiljö med friska arbetsplatser välfärdens medarbetare. Det handlar inte minst om att skapa förutsättningar för utbildning, återhämtning och hållbar schemaläggning med god grundbemanning.

Arbetsgivaren är alltid ytterst ansvarig för arbetsmiljön. Alla arbetsgivare ska arbeta med ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Alla arbetstagare har rätt till en god arbetsmiljö, oavsett arbetsplatsens storlek och formen för arbetet. Partistyrelsen instämmer i att fler arbetsgivare behöver arbeta med det systematiska arbetsmiljöarbetet, riskbedömningar ska göras tillsammans med skyddsombuden och det förebyggande arbetet med större fokus på psykisk ohälsa och arbetsbelastning samt organisatoriska faktorer behöver prioriteras.

Arbetstagarnas arbetsmiljörepresentant är skyddsombudet. Skyddsombuden har genom sin branschkunskap och kännedom om den lokala arbetsmiljön en helt avgörande betydelse för att du och jag ska må bra på jobbet. Arbetsgivarna ska involvera de lokala arbetstagarorganisationernas skyddsombud i det dagliga arbetsmiljöarbetet.

Vi socialdemokrater anser att skyddsombuden behöver få bättre förutsättningar för att göra sitt livsviktiga jobb. Som flera motionärer skriver så behöver skyddsombuden få rätt verktyg

och den utbildning som behövs för att de ska kunna utföra sitt arbete. Partistyrelsen delar även uppfattningen om att skyddsombuden behöver få bättre verktyg att jobba med organisatorisk och social arbetsmiljö.

- 5 De regionala skyddsombuden bör få möjlighet att besöka alla arbetsplatser med kollektivavtal och ändamålsenliga resurser för att kunna utföra sitt arbete. En viktig uppgift för de regionala skyddsombuden är att stärka det partsgemensamma arbetet i arbetsmiljöfrågor utifrån de kollektivavtal som tecknats. Därför anser också partistyrelsen att kopplingen mellan kollektivavtal och tillträdesrätten är viktig. På arbetsplatser där det finns varken kollektivavtal eller medlemmar i ett fackförbund är det viktigt att de statliga arbetsmiljöinspektörerna tar ansvar för att säkerställa en god arbetsmiljö för arbetstagarna.

Tillsyn av arbetsmiljö är avgörande för att upprätthålla skyddet för arbetstagare. Den socialdemokratiska regeringen har prioriterat resurserna till arbetsmiljöpolitiken.

- 15 Sammantaget handlar det om över 100 miljoner kronor årligen som gått till att öka anslaget för Arbetsmiljöverket och inrättandet av en ny myndighet för arbetsmiljökunskap. Resursförstärkningarna har gett resultat. Under de senaste åren har Arbetsmiljöverket kunnat anställa över 150 nya arbetsmiljöinspektörer. Under 2019 genomförde nästan 10 000 fler arbetsplatsinspektioner jämfört med 2016. Partistyrelsen instämmer i att arbetsmiljöpolitiken behöver fortsatt prioriteras och att tillsynskapaciteten förbättras. Inte minst har utvecklingen med fler mindre arbetsställen ökat behoven av ökad kunskap och tillsyn om arbetsmiljön. Fler inspektörer behövs. Sverige bör sträva efter att uppnå ILO:s rekommendation om en arbetsmiljöinspektör per 10 000 anställda i industriellt utvecklade länder.

- 25 Ändamålsenligt och effektivt system för sanktionsavgifter är viktigt för att säkerställa efterlevnaden av arbetsmiljöregelverk och lagar. Partistyrelsen instämmer i att det behövs sanktionsavgifter på fler områden än idag. Regeringen har bland annat tillsatt en utredning som har i uppdrag att se över sanktionsavgifter kopplat till föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö. Sedan 1 januari 2020 är maxbeloppet för företagsboten 500 miljoner kronor jämfört med det tidigare maxbeloppet om 10 miljoner kronor. Den nya modellen för företagsboten innebär också att boten bestäms utifrån hur stort företaget är. Vilket innebär att större företag som begår allvarliga arbetsmiljöbrott kan dömas att betala betydligt mer i böter än vad som varit fallet tidigare. Lagstiftningen har redan gett resultat då bland annat företag som funnits skyldiga till misskötsel eller försummelse som lett till allvarliga arbetsmiljöolyckor har dömts till att betala rekordstora skadestånd. Partistyrelsen instämmer i att arbetsgivarens ansvar för arbetsmiljön bör vara tydligt och straff för brott mot arbetsmiljöregelverket bör vara kännbara.

- Ett utvecklat samarbete mellan Arbetsmiljöverket, Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten är viktigt för att effektivt kunna utreda allvarliga arbetsmiljöbrott. Myndigheterna har under de senaste åren utvecklat metoder för att korta utredningstiderna. Det är viktigt att det arbetet fortsätter. Flera motionärer lyfter också vikten av en ändamålsenlig lagstiftning för arbetsmiljöbrott vilket partistyrelsen instämmer i.

- Arbetsmiljöverket behöver ses över ur ett jämställdhetsperspektiv. När arbetsmiljölagen trädde i kraft under 70-talet såg arbetslivet annorlunda ut än idag. Fler hade manuella arbeten, fasta anställningar och en större del av arbetskraften var män. Även om lag och regler har uppdaterats under åren finns det anledning att se över hur arbetsmiljöverket kan förbättras för att stärka arbetsmiljön i kvinnodominerad sektor. En fråga som behöver beaktas är om det behövs sanktionsavgifter på fler områden än idag. Regeringen har tillsatt en utredning för att se över sanktionsavgifter kopplat till OSA-föreskrifterna. Frågor om hur stress, arbetsbelastning, inflytande över arbetsmiljön och bemanning är sådant som bör genomlysas i utredningen.
- 5
- 10 Ingen ska behöva dö på sitt arbete, men ingen ska heller behöva dö av sitt arbete. Därför är nollvisionen mot dödsolyckor och dödsfall till följd av arbetet så viktigt. Att vidga den tidigare nollvisionen mot dödsolyckor till att även innefatta dödsfall på grund av jobbet är också angeläget ur ett jämställdhetsperspektiv. Det är fler män som dör i fysiska arbetsplatsolyckor, men det är fler kvinnor som dör till följd av arbetsrelaterad stress. Idag finns de flesta arbetande kvinnorna i Sverige inom offentlig sektor, där omsorg om människor står i fokus. För att uppnå nollvisionen mot arbetsrelaterad dödlighet måste arbetsgivarna ta större ansvar för att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Som flera motionärer skriver så behöver det också finnas bättre förutsättningar att kunna kombinera privatliv och arbetsliv. Efterföljandet av OSA-föreskrifterna behöver förbättras. Arbetsmiljöverket behöver utöva och utveckla tillsynen av arbetsmiljön inom välfärden.
- 15
- 20 Det är viktigt att arbetstagare ges rätt praktiska förutsättningar att göra sitt jobb. Inte minst handlar det om att arbetsgivaren ska ta sitt arbetsmiljöansvar när det gäller att tillhandahålla skydds- och arbetskläder som behövs för att förebygga olycksfall och ohälsa, både för män och för kvinnor. Självklart ska arbetskläder tillhandahållas i alla yrken där det finns risk för smittspridning. Coronapandemin har belyst vikten av att upprätta beredskapslager och att även arbetsgivare lokalt säkerställer att det finns nödvändig personlig skyddsutrustning. I övrigt anser partistyrelsen att frågan om tillhandahållande av arbetskläder är ett område för parterna att hantera.
- 25
- 30 Vi socialdemokrater anser att det behövs mer kunskap och forskning om arbetsmiljön. Vi var varit starkt kritiska till nedläggningen av Arbetslivsinstitutet (ALI). Den socialdemokratiska regeringen har tagit initiativ till bildandet av en ny arbetsmiljökunskapsmyndighet. Myndigheten för arbetsmiljökunskap har ett viktigt uppdrag att skapa förutsättningar och finansiera forskning för ett friskt och hållbart arbetsliv. Myndigheten ska samverka med parternas forskningsråd och med universitet och högskolor.
- 35
- 40 Forskning om arbetsmiljöförhållandena för olika grupper på arbetsmarknaden behöver öka. Partistyrelsen instämmer i behovet av mer forskning och kunskap om den organisatoriska och sociala arbetsmiljön inom kvinnodominerade yrken. Kunskaper om hur digitaliseringen påverkar arbetsmiljön behöver fortsätta öka.
- 40 Regeringen inrättade 2017 ett tioårigt nationellt forskningsprogram för arbetslivsforskning vid

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd med tre prioriteringar: att skapa ett hållbart och inkluderande arbetsliv, att främja goda arbetsförhållanden och att åstadkomma ett hälsofrämjande arbetsliv. I regeringens forsknings- och innovationspolitiska proposition från 2020 görs en kraftig förstärkning av resurserna för såväl de forskningssatsningar som regeringen pekade ut vid programmets inrättade liksom nya utmaningar på området.

Arbetsmiljöverket behöver vara anpassat för dagens och morgondagens arbetsliv. Förändringarna i arbetslivet påverkar hur, var och när vi arbetar. Oavsett om tjänster förmedlas genom appar eller att arbete sker hemma vid köksbordet så ska det inte finnas några oklarheter kring arbetsmiljöansvaret. Alla som arbetar i Sverige ska ha en god och säker arbetsmiljö. Regeringen har därför tillsatt en utredning för att ses över rådighetsnavar för arbetsmiljön i de lägen där det idag finns oklarheter. Det handlar bland annat om att Arbetsmiljöverket ska ha ett tydligt regelverk för vad som gäller för arbetsmiljön vid hemarbete.

Enligt 3 kap. 2 c § arbetsmiljölagen ska arbetsgivaren säkerställa att den företagshälsovård som arbetsförhållandena kräver finns att tillgå. Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) ska arbetsgivare, när kompetensen inom den egna verksamheten inte räcker, anlita företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån. Utvecklingen med fler mindre arbetsställen har samtidigt lett till att tillgången till företagshälsovård sjunkit under det senaste decenniet. Särskilt inom arbetaryrken och inom kvinnodominerade branscher. Partistyrelsen menar att det är viktigt att alla arbetsgivare säkerställer tillgång till branschkunnskap företagshälsovård i den utsträckning som arbetet kräver det. Det är också viktigt att den företagshälsovård som anlitas är kvalitetssäkrad och har tillräckligt god kompetens. Regeringen har tillsatt en utredning för att se över hur företagshälsovården kan användas i större utsträckning i det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Arbetslivskriminalitet ska stoppas

Det ska aldrig löna sig att begå brott eller skaffa sig konkurrensfördelar genom att försumma de anställdas rätt till en trygg arbetsmiljö. Samhällets syn på företag som slarvar med de anställdas arbetsmiljö måste vara kompromisslös. Vi socialdemokrater anser att arbetet med att bekämpa arbetslivskriminaliteten måste prioriteras. Det arbete som regeringen har inlett behöver fortsätta utvecklas och förstärkas.

Arbetslivskriminaliteten har på senare år blivit allt mer välorganiserad och en viktig inkomstkälla för den organiserad brottsligheten. Det handlar om multikriminella aktörer som bygger hela sin verksamhet på svartjobb, illegal arbetskraft, lönedumping, skenanställningar, människohandel, dålig arbetsmiljö och bidragsbrott. Arbetare som får illa och seriösa företagare som tillslut tvingas klappa igen butiken för att de inte kan konkurrera med företag som systematiskt snedvrider konkurrensen.

40

En fungerande samverkan mellan myndigheter är en avgörande del i att bekämpa

arbetslivskriminaliteten. Sedan 2018 arbetar åtta myndigheter, Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Polismyndigheten och Skatteverket på uppdrag av regeringen med att motverka osund konkurrens och arbetslivskriminalitet. Ett myndighetsgemensamt samarbete som har
5 gett goda resultat. Över 5000 oannonserade kontroller har genomfört mot misstänkta aktörer under de första fem åren. Partistyrelsen instämmer i det flertalet motioner som lyfter fram att det myndighetsgemensamma arbetet mot arbetslivskriminalitet behöver fortsätta utvecklas och stärkas. I början av 2021 har regeringen gett myndigheterna ett förstärkt och varaktigt uppdrag om myndighetsgemensamma kontroller mot arbetslivskriminalitet. Myndigheterna har fått
10 kraftigt utökade resurser och ett uppdrag att ta fram ett program för hur myndigheterna ska samverka framöver.

Som flera motionärer skriver så anser partistyrelsen att det är viktigt att myndigheterna kan utbyta den information som krävs för en effektiv och ändamålsenlig kontrollverksamhet. Att fortsätta
15 arbetet med att identifiera och föreslå ändringar som kan undanröja eventuella sekretesshinder för myndigheterna och kommunernas samverkan bör fortgå. Regeringen har även utrett frågan om en myndighetsgemensam tipsingång och digitala tjänster för att samordna arbetet mot arbetslivskriminalitet. Partistyrelsen instämmer i att det ska vara lätt att få kontakt med rätt myndighet.

20 I myndigheternas uppdrag ingår att ta fram former för samverkan med arbetsmarknadens parter. Fackliga organisationer, skyddsombud och regionala skyddsombud har en stor branschkunskap och Partistyrelsen anser att det är viktigt att samverkan mellan arbetsmarknadens parter och myndigheterna utvecklas och stärks.

25 Partistyrelsen anser att den regionala samverkan mot arbetslivskriminalitet som idag finns bör utvecklas och fördjupas.

Att bekämpa arbetslivskriminaliteten är ett av de fyra prioriterade delmålen i regeringens
30 arbetsmiljöstrategi för 2021–2025. Samtliga arbetsmiljömyndigheter fått i uppdrag att ta fram åtgärdsplaner för att uppnå strategins mål och syfte. Myndigheten för arbetsmiljökunskap har ett viktigt uppdrag att kartlägga och sammanställa aktuell forskning om arbetsmiljöfrågor.

Ingen människa ska utnyttjas på svensk arbetsmarknad. Arbetsgivaren måste ta sitt fulla ansvar för
35 att löner och villkor är i enlighet med svenska kollektivavtal. Den socialdemokratiska regeringen har infört entreprenörsansvar i bygg- och anläggningsbranschen. En arbetstagare som inte får lön för det arbete han eller hon har utfört i en bygg- eller anläggningsentreprenad ska kunna få betalt i enlighet med lönefordran från en annan entreprenör i entreprenadkedjan. Maxbeloppet för företagsboten för allvarliga arbetsmiljöbrott har höjts från 10 miljoner kronor till en halv miljard
40 kronor. Partistyrelsen instämmer i att arbetsgivarens ansvar för arbetsmiljön bör vara tydligt och straff för brott mot arbetsmiljöregelverket bör vara kännbara.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A184:2, A332:8, A360:3, A360:6, A364:1, A371:6, A373:1, A373:12, A373:19, A373:21, A373:22, A374:1, A374:2, A374:3, A375:1, A381:4, A386:1, A386:2,
5 A387:1, A387:2, A389:1, A390:1, A391:1, A392:1, A393:1, A394:1, A395:1, A396:1, A397:1, A419:2, A421:4, A433:2, A433:3, A433:4, A433:5, A437:1, A437:2, A438:2, A447:1, A447:2, A447:3, A450:1, A451:1, A455:4, A455:5, A455:6, A455:7, A456:1, A457:1, A458:1, A459:1, A494:2, A497:1, A497:2, A497:3, A498:1, A517:1, A517:2, A517:3, A517:4, A517:5, A518:1, A518:2, A518:3, A518:4, A519:1, A519:2, A519:3, A519:4, A520:1, A520:2, A520:3, A520:4,
10 A521:1, A521:2, A521:3, A521:4, A522:1, A522:2, A522:3, A522:4, A523:1, A523:2, A523:3, A523:5, A523:6, A524:1, A524:2, A524:3, A524:5, A524:6, A526:6, A535:1, A536:5, B162:6, D53:3, D166:5, D265:6, D285:3, D410:3

A184:2 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever
15 ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna
A332:8 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att främja kombinationssysselsättningar i syfte att skapa fler hållbara anställningar
A360:3 (Sörmlands partidistrikt) att sekretessgenombrott införs på fler områden och att krav ställs
20 på att myndigheterna delar information av vikt för att lösa brott och fusk på arbetsmarknaden
A360:6 (Sörmlands partidistrikt) att regionala skyddsombud får tillträdesrätt till arbetsplatser där man har kollektivavtal med företaget, även om det saknas medlemmar
A364:1 (Umeå arbetarekommun) att innehållet i en moderniserad arbetsrätt utformas så att balansen på arbetsmarknaden innebär att den tillvaratar arbetarnas intressen
25 A371:6 (Stockholms läns partidistrikt) att riksdagsgruppen får i uppdrag att se över befintlig sekretesslagstiftning mellan huvudmän och myndigheter
A373:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraternas mål är att stärka löntagarnas ställning på arbetsmarknaden
A373:12 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för att stärka det systematiska
30 arbetsmiljöarbetet med bland annat genom högre sanktionsavgifter
A373:19 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att Lagen om anställningsskydd skärps i syfte att stoppa möjligheten för hyvling av anställningsgrad
A373:21 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för tillsvidareanställning på heltid ska vara norm på hela arbetsmarknaden
35 A373:22 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att problemen med allmän visstid löses. Det ska finnas objektiva skäl för tidsbegränsade anställningar
A374:1 (Österåkers arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet
A374:2 (Österåkers arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för strängare åtgärder och
40 högre sanktionsavgifter
A374:3 (Österåkers arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att Arbetsmiljöverket prioriterar ökad tillsyn

- A375:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att stärka det systematiska med bland annat högre sanktionsavgifter och starkare skrivningar i Arbetsmiljölagen
- A381:4 (Eslövs arbetarekommun) att partiet verkar för ökade möjligheter för statliga myndigheter, kommunal förvaltning och skyddsombud att motarbeta arbete till usla och
5 slaverilikhande villkor, till exempel genom mindre strikta sekretessregler
- A386:1 (Nyköpings arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ger rätt förutsättningar för personalen i äldreomsorgen så att de får tillsvidareanställningar på heltid
- A386:2 (Nyköpings arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet verkar för en bra arbetsmiljö inom äldreomsorgen med tillräcklig hög grundbemanning och hållbara arbetsscheman
- 10 A387:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet ger rätt förutsättningar för personalen i äldreomsorgen så att de får tillsvidareanställningar på heltid
- A387:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet verkar för en bra arbetsmiljö inom äldreomsorgen med tillräcklig hög grundbemanning och hållbara arbetsscheman
- A389:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt
15 finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv
- A390:1 (Marks arbetarekommun) att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar
20 arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv
- A391:1 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt finansierad verksamhet, som drivs i egen regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv
- 25 A392:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv
- A393:1 (Motala arbetarekommun) att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt
30 finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv
- A394:1 (Ale arbetarekommun) att Socialdemokraterna som personalansvariga företrädare för arbetsgivarna i offentligt finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi,
35 verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv
- A395:1 (Falkenbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentlig finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera
40 arbetsliv och privatliv
- A396:1 (Vindelns arbetarekommun) att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt

- finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatli
- A397:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt
- 5 finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv
- A419:2 (Värnamo arbetarekommun) att vidta åtgärder så att människor har trygghet i sina anställningar
- 10 A421:4 (Ludvika arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras
- A433:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att Arbetsmiljöverket får i uppdrag att ta fram riktlinjer för att säkerställa en god arbetsmiljö för hemarbete
- A433:3 (Helsingborgs arbetarekommun) att verka för att krav ställs på arbetsgivare att jobba
- 15 systematiskt med att minska risker i arbetet som genererar psykisk ohälsa
- A433:4 (Helsingborgs arbetarekommun) att arbetsgivarens ansvar tydliggörs i förhållande till hemarbete
- A433:5 (Helsingborgs arbetarekommun) att särskilt beakta kvinnors arbetsituation
- A437:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att mer forskning görs på
- 20 den organisatoriska och sociala arbetsmiljön
- A437:2 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna, i så nära samarbete med de fackliga organisationerna som möjligt, ska prioritera att följa upp hur väl de verktyg skyddsombuden har för att tillförsäkra en god organisatorisk och social arbetsmiljö fungerar
- A438:2 (Eda arbetarekommun) att Socialdemokraterna, i så nära samarbete med de fackliga
- 25 organisationerna som möjligt, ska prioritera att följa upp hur väl de verktyg skyddsombuden har för att tillförsäkra en god organisatorisk och social arbetsmiljö fungerar
- A447:1 (Dalarnas partidistrikt) att anställningsskyddet ska omfatta de timmar som finns på anställningskontraktet
- A447:2 (Dalarnas partidistrikt) att uppsägningstid ska gälla vid neddragning av arbetstid
- 30 A447:3 (Dalarnas partidistrikt) att turordningsreglerna ska gälla vid neddragning av arbetstid
- A450:1 (Dalarnas partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att skärpa straffen och gällande lagstiftning så att fler kan fällas för arbetsmiljöbrott
- A451:1 (Heby arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Skärp straffen och gällande lagstiftning så att fler kan fällas för arbetsmiljöbrott
- 35 A455:4 (Uppsala arbetarekommun) att hållbara heltider måste bli norm på hela arbetsmarknaden. Här har inte minst kommuner och regioner ett stort ansvar som arbetsgivare
- A455:5 (Uppsala arbetarekommun) att anställningstryggheten ska stärkas genom att tidsbegränsade anställningar bara ska vara tillåtna när det finns objektiva skäl som motiverar det
- A455:6 (Uppsala arbetarekommun) att särskilda arbetsmiljöåtgärder ska göras på små
- 40 arbetsplatser och kvinnodominerade yrkesområden för att motverka ohälsorelaterat lägre arbetskraftsdeltagande bland kvinnor

- A455:7 (Uppsala arbetarekommun) att forskningssatsningar ska göras med inriktning på hur arbetsliv, arbetsorganisation och arbetsmiljö hållbart kan förbättras för att minska köns- och klasskillnader i ohälsa
- A456:1 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokratiska Arbetarepartiet klargör att vår
5 inställning är att svenska kollektivavtal ska gälla för alla företag svenska som utländska på hela den svenska arbetsmarknaden
- A457:1 (Norsjö arbetarekommun) att lagstiftningen förtydligas/förändras så att uppdragstagare inte kan utföra kollektivavtalsreglerade arbetsuppgifter i syfte att motverka osund konkurrens på svensk arbetsmarknad
- 10 A458:1 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna genomför lagändringar på arbetsmarknaden i syfte att rätta till missförhållandena på gigmarknaden
- A459:1 (Värnamo arbetarekommun) att Las förbättras till löntagarnas fördel
- A494:2 (Uppsala arbetarekommun) att anställningstryggheten ökar och ska vara stark inom alla yrkesområden på arbetsmarknaden. Det behövs fler fasta jobb
- 15 A497:1 (Malmö arbetarekommun) att regeringar där Socialdemokraterna ingår, S-riksdagsgruppen och socialdemokratin som parti på varje sätt bistår och underlättar att kollektivavtal, lokala fackliga organisationer och skyddsombud finns på så många arbetsplatser som möjligt
- A497:2 (Malmö arbetarekommun) att samverkan och informationsutbyte mellan myndigheter, statliga såväl som kommunala, utvecklas för att stoppa svartjobb, bidrags- och skattefusk
- 20 A497:3 (Malmö arbetarekommun) att sekretess mellan och inom myndigheter som hindrar samarbete, gemensamma inspektioner och annan effektiv brottsbekämpning undanröjs
- A498:1 (Österåkers arbetarekommun) att anställningsskyddet skärps i syfte att stoppa hyvlingen
- A517:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna alltid försvarar arbetsrätten och
25 aktivt arbetar för att stärka maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter
- A517:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att avskaffa allmän visstid
- A517:3 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar aktivt för att avskaffa
hyvlingar av tjänster
- 30 A517:4 (Stenungsunds arbetarekommun) att användningen av tidsbegränsade anställningar alltid ska kräva en objektiv motivering
- A517:5 (Stenungsunds arbetarekommun) att konverteringsregeln och företrädesrätten i LAS stärks till att omfatta alla typer av tidsbegränsade anställningsformer i syfte att minska missbruk och stapling av tidsbegränsade kontrakt
- 35 A518:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna alltid försvarar arbetsrätten och aktivt arbetar för att stärka maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter
- A518:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att avskaffa allmän visstid
- A518:3 (Nyköpings arbetarekommun) att användningen av tidsbegränsade anställningar alltid ska
40 kräva en objektiv motivering
- A518:4 (Nyköpings arbetarekommun) att konverteringsregeln och företrädesrätten i LAS stärks

till att omfatta alla typer av tidsbegränsade anställningsformer i syfte att minska missbruk och stapling av tidsbegränsade kontrakt

A519:1 (Bjurholms arbetarekommun) att Socialdemokraterna alltid försvarar arbetsrätten och aktivt arbetar för att stärka löntagarna i den förskjutning som skett i maktbalansen mellan

5 arbetsmarknadens parter

A519:2 (Bjurholms arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att avskaffa allmän visstid

A519:3 (Bjurholms arbetarekommun) att användningen av tidsbegränsade anställningar alltid ska kräva en objektiv motivering

10 A519:4 (Bjurholms arbetarekommun) att konverteringsregeln och företrädesrätten i LAS stärks till att omfatta alla typer av tidsbegränsade anställningsformer i syfte att minska missbruk och stapling av tidsbegränsade kontrakt

A520:1 (Borås arbetarekommun) att Socialdemokraterna alltid försvarar arbetsrätten och aktivt arbetar för att stärka maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter

A520:2 (Borås arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att avskaffa allmän visstid

15 A520:3 (Borås arbetarekommun) att användningen av tidsbegränsade anställningar alltid ska kräva en objektiv motivering

A520:4 (Borås arbetarekommun) att konverteringsregeln och företrädesrätten i LAS stärks till att omfatta alla typer av tidsbegränsade anställningsformer i syfte att minska missbruk och stapling av tidsbegränsade kontrakt

20 A521:1 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna alltid försvarar arbetsrätten och aktivt arbetar för att stärka maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter

A521:2 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att avskaffa allmän visstid

25 A521:3 (Norrköpings arbetarekommun) att användningen av tidsbegränsade anställningar alltid ska kräva en objektiv motivering

A521:4 (Norrköpings arbetarekommun) att konverteringsregeln och företrädesrätten i LAS stärks till att omfatta alla typer av tidsbegränsade anställningsformer i syfte att minska missbruk och stapling av tidsbegränsade kontrakt

30 A522:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna alltid försvarar arbetsrätten och aktivt arbetar för att stärka maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter

A522:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för att avskaffa allmän visstid

A522:3 (Göteborgs partidistrikt) att användningen av tidsbegränsade anställningar alltid ska kräva en objektiv motivering

35 A522:4 (Göteborgs partidistrikt) att konverteringsregeln och företrädesrätten i LAS stärks till att omfatta alla typer av tidsbegränsade anställningsformer i syfte att minska missbruk och stapling av tidsbegränsade kontrakt

A523:1 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att allmän visstidsanställning tas bort ur LAS. Tidsbegränsade anställningar ska behöva motiveras

40 A523:2 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Lagen om uthyrning av arbetskraft ändras så att det blir förbjudet att hyra ut och hyra in arbetskraft för ett stadigvarande arbetskraftsbehov

- A523:3 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att LAS inte ska kunna sättas åt sidan genom att företaget säger upp personal för att sedan hyra in personal från bemanningsföretag för samma arbetsuppgifter
- A523:5 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att rätten till
5 företräde till återanställning ska utökas
- A523:6 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att LAS formuleras så att den enskilde individens rätt att utöka sin tjänstgöringsgrad i samband med att någon med högre tjänstgöringsgrad slutar stärks
- A524:1 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att allmän
10 visstidsanställning tas bort ur LAS. Tidsbegränsade anställningar ska behöva motiveras
- A524:2 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Lagen om uthyrning av arbetskraft ändras så att det blir förbjudet att hyra ut och hyra in arbetskraft för ett stadigvarande arbetskraftsbehov
- A524:3 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att LAS inte ska kunna
15 sättas åt sidan genom att företaget säger upp personal för att sedan hyra in personal från bemanningsföretag för samma arbetsuppgifter
- A524:5 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att rätten till företräde till återanställning ska utökas
- A524:6 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att LAS formuleras så att
20 den enskilde individens rätt att utöka sin tjänstgöringsgrad i samband med att någon med högre tjänstgöringsgrad slutar stärks
- A526:6 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att de som söker arbete inte ska behöva utnyttjas av arbetsgivare utan chans till arbete i förlängningen
- A535:1 (Lindesbergs arbetarekommun) att kraven på förebyggande åtgärder för att minska
25 olyckor och dödsfall på arbetsplatser skärps
- A536:5 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokratiska partiet verkar för en bra arbetsmiljö genom hög grundbemanning och hållbara arbetsscheman för personal som arbetar inom välfärden
- B162:6 (Gotlands partidistrikt) att säkra resurserna till gemensamt drivna verksamheter, så att
30 välfärdens medarbetare erbjuds attraktiva tjänster med heltid som norm och där den goda arbetsmiljön är självskriven
- D53:3 (Uppsala arbetarekommun) att tillsvidareanställningar på heltid blir norm, att delade turer avskaffas och att den fysiska och psykiska arbetsmiljön förbättras
- D166:5 (Ystads arbetarekommun) att förebyggande arbetsmiljöarbetet behöver stärkas upp än
mer
- 35 D265:6 (Halmstads arbetarekommun) att allmän visstid avskaffas
- D285:3 (Uppsala arbetarekommun) att allmän visstid avskaffas och att heltid blir norm på hela arbetsmarknaden. Det är avgörande för att stora grupper framtida pensionärer, i synnerhet kvinnor, inte ska leva med mycket låg ekonomisk standard
- D410:3 (Sandvikens arbetarekommun - enskild) att skärpta krav omkring skyddsutrustning och
40 lager av dessa tydliggörs i lagstiftning

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A163:2, A164:2, A165:2, A166:2, A167:2, A168:2, A169:2, A171:2, A172:2, A173:2, A175:2, A176:2, A178:2, A179:2, A180:1, A181:2, A182:2, A183:2, A185:2, A186:2, A187:2, A188:2, A189:2, A190:2, A191:2, A192:2, A193:2, A194:2, A195:2, A196:2, A197:2, A338:38, A360:2, A371:1, A371:2, A371:3, 5 A371:4, A371:7, A372:1, A373:13, A373:15, A373:18, A373:23, A373:24, A373:25, A373:29, A373:31, A373:32, A374:4, A375:2, A376:1, A377:1, A378:1, A380:1, A381:1, A381:2, A404:1, A405:1, A406:1, A419:1, A419:3, A419:4, A420:4, A420:5, A421:5, A422:4, A422:5, A423:4, A423:5, A424:4, A424:5, A425:4, A425:5, A426:4, A426:5, A427:4, A427:5, A433:1, A436:1, A437:3, A438:3, A439:1, A446:1, A450:2, A450:3, A451:2, A451:3, A459:2, A459:3, 10 A460:1, A460:2, A460:3, A461:1, A468:1, A472:1, A473:1, A474:1, A475:1, A476:1, A477:1, A478:1, A478:2, A479:1, A479:2, A480:1, A481:1, A481:2, A482:1, A483:1, A483:2, A484:1, A484:2, A485:1, A485:2, A486:1, A486:2, A487:1, A487:2, A488:1, A489:1, A489:2, A490:1, A494:4, A495:1, A496:1, A496:2, A523:7, A523:8, A524:7, A524:8, A536:1, A536:2, A536:3, A536:4, A538:1, A578:12, A670:11, A671:12, B3:2, B162:5, D265:5, D341:1

15

A163:2 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

20

A164:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

25

A165:2 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

30

A166:2 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

35

A167:2 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

40

A168:2 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

45

A169:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

- A171:2 (Kalmar arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- 5 A172:2 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A173:2 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- 10 A175:2 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- 15 A176:2 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- 20 A178:2 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- 25 A179:2 (Tjörns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A180:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- 30 A181:2 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- 35 A182:2 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- 40 A183:2 (Kungälv's arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare

ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

5 A185:2 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

A186:2 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

10 A187:2 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

A188:2 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

15 A189:2 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

A190:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

20 A191:2 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

A192:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

30 A193:2 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

A194:2 (Ystads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

40 A195:2 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla

gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på fackligmedlemsavgift

A196:2 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla

5 gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

A197:2 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till
10 facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

A338:38 (Stockholms läns partidistrikt) att partistyrelsen får i uppdrag att utreda behovet av en grön svensk statlig investeringsbank

A360:2 (Sörmlands partidistrikt) att resurserna för myndigheternas samverkan mot
15 arbetslivskriminalitet ökar

A371:1 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för inrättandet av regionala a-krimcenter

A371:2 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att tydliggöra huvudentreprenörsansvaret för samtliga underentreprenörer i linjen, särskilt vid stora entreprenader

20 A371:3 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att öka den lokala samverkan genom att inrätta en samverkande funktion på regional nivå

A371:4 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att höja sanktionsavgifterna för företag som begår arbetslivskriminalitet markant

A371:7 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att skapa en digital
25 portal med tillgång till information från myndigheter och huvudmän

A372:1 (Heby arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta fram ett program för att få bukt med arbetslivskriminaliteten med utgångspunkt i motionens beskrivningar

A373:13 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska arbeta för att Arbetsmiljöverket prioriterar arbetsmiljöarbetet. Myndigheten ska tillföras de ekonomiska och personella resurser
30 som krävs för en höjd ambitionsnivå, förbättrad tillsynskapacitet och arbetsmiljöinspektioner på arbetsplatser

A373:15 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor

A373:18 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att staten inrättar ett
35 forskningsråd för arbetslivsforskning och för att resurser tillförs för arbetslivsforskning vid universitet och högskolor

A373:23 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna driver frågan om att en person som arbetar minst 40 timmar per vecka åt samma uppdragsgivare, över en period av sex månader, ska ha rätt till heltidsanställning

40 A373:24 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna driver frågan att egenföretagare måste uppvisa minst två uppdragsgivare för att tilldelas F-skattsedel

- A373:25 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att stärka arbetares rättigheter under tvist med sin arbetsgivare
- A373:29 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att Ekobrottsmyndigheten ska ges utökade resurser för att kunna arbeta mot arbetslivskriminalitet
- 5 A373:31 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att lagstadgat certifieringskrav för jämställda löner införs
- A373:32 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för skärpt tillsyn över arbetsgivares efterlevnad av principen om lika lön för lika arbete oavsett kön
- A374:4 (Österåkers arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att Arbetsmiljöverket
- 10 tillförs de ekonomiska och personella resurser som krävs för att göra detta möjligt
- A375:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att Arbetsmiljöverket tillförs de ekonomiska och personella resurser som krävs för att göra detta möjligt
- A376:1 (Huddinge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler inspektörer anställs på Arbetsmiljöverket, enligt ILO:s rekommendationer
- 15 A377:1 (Eda arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till den regionala skyddsombudsverksamheten ökas
- A378:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till den regionala skyddsombudsverksamheten ökas
- A380:1 (Linköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att företagsbot ska utgå
- 20 från omsättning istället för fasta belopp
- A381:1 (Eslövs arbetarekommun) att partiet betraktar utplånandet av arbete till usla och slaverilikhande villkor som en prioriterad politisk fråga
- A381:2 (Eslövs arbetarekommun) att partiet verkar för inrättandet av ett nytt arbetslivsinstitut, eller liknande organisation, som har som ett av sina syften att samla kunskap om och ta fram
- 25 förslag på åtgärder för att bekämpa skuggsamhällets usla arbetsvillkor
- A404:1 (Eda arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det blir obligatoriskt för arbetsgivare att ha en företagshälsovård
- A405:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det blir obligatoriskt för arbetsgivare att ha en företagshälsovård
- 30 A406:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det blir obligatoriskt för arbetsgivare att ha en företagshälsovård
- A419:1 (Värnamo arbetarekommun) att ge partiet i uppdrag att se över dagens regelverk
- A419:3 (Värnamo arbetarekommun) att det blir förbjudet att stapla visstidsanställningar och vikariat på varandra
- 35 A419:4 (Värnamo arbetarekommun) att man tillsammans med fackförbunden skapar anställningar som ger den anställde samma trygghet som tillsvidareanställning innebär
- A420:4 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras
- A420:5 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt
- 40 Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor
- A421:5 (Ludvika arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt

- Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor
A422:4 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till
Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras
A422:5 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt
5 Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor
A423:4 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till
Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras
A423:5 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt
Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor
10 A424:4 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen
till Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras
A424:5 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att det
inrättas ett nytt Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor
A425:4 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till
15 Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras
A425:5 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett
nytt Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor
A426:4 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till
Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras
20 A426:5 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett
nytt Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor
A427:4 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till
Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras
A427:5 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt
25 Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor
A433:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att Arbetsmiljöverket får i uppdrag att göra en översyn
hur en ökad digitalisering kan skapa en bättre arbetsmiljö i syfte att förankra det i det
kontinuerliga arbetsmiljöarbetet
A436:1 (Falkenbergs arbetarekommun) att gränsen för företräde till återanställning i LAS sänks
30 från 12 månader till 6 månader
A437:3 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Arbetsmiljöverket
utvecklar sin verksamhet för att minska risken för arbetsrelaterad psykisk ohälsa
A438:3 (Eda arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att Arbetsmiljöverket
utvecklar sin verksamhet för att minska risken för arbetsrelaterad psykisk ohälsa
35 A439:1 (Falkenbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för en förbättrad
lagstiftning med hänsyn till punkterna i visstidsdirektivet (1999/70/EG) för att förebygga
missbrukandet av visstidsanställningar
A446:1 (Älmhults arbetarekommun) att en lag gällande rätt till heltid och möjlighet till deltid
stiftas för hela arbetsmarknaden
40 A450:2 (Dalarnas partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att straffsanktioner ska kunna
utdömas av Arbetsmiljöverket om skyddsombud inte tillåts vara med i riskbedömningen

- A450:3 (Dalarnas partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar en förändring i arbetsmiljölagen och föreskrifter som ger Bas-U skyldighet att samverka med utsedda skyddsombud
- A451:2 (Heby arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att straffsanktioner ska kunna utdömas av Arbetsmiljöverket om skyddsombud inte tillåts vara med i riskbedömningen
- 5 A451:3 (Heby arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar en förändring i arbetsmiljölagen och föreskrifter som ger Bas-U skyldighet att samverka med utsedda skyddsombud
- A459:2 (Värnamo arbetarekommun) att alla dessa former av otrygga anställningar som finns i dag ska bort
- A459:3 (Värnamo arbetarekommun) att våra riksdagsledamöter driver de här frågorna
- 10 A460:1 (Haninge arbetarekommun - enskild) att i arbetsrätten införa verklig meddelarfrihet för löntagarna i det privata näringslivet
- A460:2 (Haninge arbetarekommun - enskild) att lojalitetsparagraferna i LAS inte ska kunna användas som skäl för uppsägning när den anställde påtalar missförhållanden, hot mot arbetsmiljön, såväl fysisk som psykisk och skada mot tredje person eller samhället
- 15 A460:3 (Haninge arbetarekommun - enskild) att det skall var förbjudet att efterforska och straffa visselblåsare i det privata näringslivet
- A461:1 (Malmö arbetarekommun) att en nationell strategi ska utformas för att möta de samhällsproblem som rör kvinnors ökade ohälsa och sjukskrivning, ökningen av stressrelaterade sjukdomar och frågan om hur arbetsmiljölagstiftningen bör kompletteras för att bättre möta
- 20 nutidens arbetsliv och ge människor bättre förutsättningar för att leva ett gott liv
- A468:1 (Dalarnas partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att ta fram ett program för att få bukt med arbetslivskriminaliteten med utgångspunkt i motionens beskrivningar
- A472:1 (Borås arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att Medlingsinstitutet, i egenskap av ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik, redovisar lön för
- 25 anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och den årliga lönestrukturstatistiken
- A473:1 (Göteborgs partidistrikt) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att Medlingsinstitutet, i egenskap av ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik, redovisar lön för
- 30 anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och den årliga lönestrukturstatistiken
- A474:1 (Umeå arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att Medlingsinstitutet, i egenskap av ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik, redovisar lön för
- 35 anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och den årliga lönestrukturstatistiken
- A475:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att Medlingsinstitutet, i egenskap av ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik, redovisar lön för
- 40 anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och den årliga lönestrukturstatistiken
- A476:1 (Norrköpings arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att Medlingsinstitutet, i egenskap av ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik, redovisar lön för
- 40 anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och den årliga lönestrukturstatistiken

- A477:1 (Nyköpings arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att Medlingsinstitutet, i egenskap av ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik, redovisar lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och den årliga lönestrukturstatistiken
- 5 A478:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan
A478:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras
- 10 A479:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan
A479:2 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras
- 15 A480:1 (Värmlands partidistrikt) att Socialdemokraterna via SKR skall arbeta för att arbetsgivaren uppbär ansvar för att tillhandahålla arbetskläder för personal inom förskoleverksamhet och annan pedagogisk omsorg
A481:1 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan
- 20 A481:2 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras
A482:1 (Borås arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan
- 25 A483:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan
A483:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras
- 30 A484:1 (Bjurholms arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan
A484:2 (Bjurholms arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen så att arbetsgivaren blir skyldig att tillhandahålla för verksamheten anpassade arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras
- 35 A485:1 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan
A485:2 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras
- 40 A486:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan

- A486:2 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras
- 5 A487:1 (Mölnåls arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan
- A487:2 (Mölnåls arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras
- 10 A488:1 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras
- A489:1 (Linköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan
- 15 A489:2 (Linköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras
- A490:1 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetsskor för arbetstagare inom vård och omsorg
- 20 A494:4 (Uppsala arbetarekommun) att staten måste ta ett betydligt större ansvar för ordning och reda på arbetsmarknaden genom lagstiftade ramar som också kontrolleras och följs upp
- A495:1 (Gävle arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Förmånsrättslagen ändras så att även tid intjänad i arbetstidsbanker täcks av lönegarantin
- A496:1 (Kalix arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för skärpt tillsyn över arbetsgivares efterlevnad av principen om lika lön för lika arbete oavsett kön
- 25 A496:2 (Kalix arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att ett lagstadgat certifieringskrav för jämställda löner införs
- A523:7 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att LAS turordningsregler kompletteras så att den enskilde individens rätt att bibehålla sin tidigare tjänstgöringsgrad vid en omorganisering stärks
- 30 A523:8 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska initiera en utredning i syfte att arbetsmiljölagen ska tillämpas på ett sådant sätt att en bemanning som är otillräcklig för att utföra förekommande arbetsuppgifter på ett hälsosamt sätt kan förebyggas
- A524:7 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att LAS turordningsregler kompletteras så att den enskilde individens rätt att bibehålla sin tidigare tjänstgöringsgrad vid en
- 35 omorganisering stärks
- A524:8 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska initiera en utredning i syfte att arbetsmiljölagen ska tillämpas på ett sådant sätt att en bemanning som är otillräcklig för att utföra förekommande arbetsuppgifter på ett hälsosamt sätt kan förebyggas
- 40 A536:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att arbetskläder, där sådana krävs även utanför vård- och omsorgsyrken, tillhandahålls till den anställde av arbetsgivaren och att denna skyldighet skrivs in i arbetsmiljölagen

- A536:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att regionala skyddsombud ska få laglig rätt att besöka alla arbetsplatser
- A536:3 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att arbetsgivare som inte riskbedömer sin arbetsplats för allvarliga tillbud skall tilldelas kännbara vitesbelopp
- 5 A536:4 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att det ställs krav på att arbetsplatser i fysiskt och psykiskt riskutsatta branscher har uppdaterad arbetsmiljöutbildning
- A538:1 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att upprätta ett nationellt arbetslivs-institut
- A578:12 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att stimulera parterna ta ett gemensamt ansvar för arbetsmiljön genom exempelvis certifiering av olika yrkesgrupper för att säkerställa kompetens och förmåga att jobba säkert. En sådan yrkesgrupp är distributionselektriker
- 10 A670:11 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att stimulera parterna ta ett gemensamt ansvar för arbetsmiljön genom exempelvis certifiering av olika yrkesgrupper för att säkerställa kompetens och förmåga att jobba säkert. En sådan yrkesgrupp är distributionselektriker
- 15 A671:12 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att stimulera parterna ta ett gemensamt ansvar för arbetsmiljön genom exempelvis certifiering av olika yrkesgrupper för att säkerställa kompetens och förmåga att jobba säkert. En sådan yrkesgrupp är distributionselektriker
- 20 B3:2 (Nynäshamns arbetarekommun - enskild) att alla invandrare skall ha avtalsenliga löner
- B162:5 (Gotlands partidistrikt) att reformera systemet med lönekartläggning och överväg strängare repressalier vid missbruk och underlåtenhet
- D265:5 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- 25 D341:1 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna prioriterar högre arbetet med att nå jämställda löner
- 30 att avslå motionerna A359:1, A359:2, A359:3, A359:4, A373:2, A373:3, A373:14, A373:16, A373:20, A373:33, A379:1, A379:2, A379:3, A379:4, A383:1, A383:2, A384:1, A385:1, A385:2, A388:1, A388:2, A403:1, A420:1, A420:2, A421:1, A421:2, A422:1, A422:2, A423:1, A423:2, A424:1, A424:2, A425:1, A425:2, A426:1, A426:2, A427:1, A427:2, A430:1, A435:1, A435:3, A442:1, A442:2, A463:1, A493:1, A513:1, A514:1, A515:1, A516:1, A517:6, A517:8, A518:5, A518:7, A519:5, A519:7, A520:5, A520:7, A521:5, A521:7, A522:5, A522:7, A536:7, A540:3
- 35
- A359:1 (Haninge arbetarekommun - enskild) att kongressen beslutar att Socialdemokraterna ska bedriva en kampanj för sex timmars arbetsdag som normalarbetstid
- 40 A359:2 (Haninge arbetarekommun - enskild) att kongressen beslutar att Socialdemokraterna ska

- bedriva ett opinionsarbete för sex timmars arbetsdag med bibehållen lön för 8 timmar
 A359:3 (Haninge arbetarekommun - enskild) att kongressen beslutar att Socialdemokraterna ska bedriva ett opinionsarbete för att arbetstagare i låglöneområden kompenseras genom avsättningar till vinstfonder
- 5 A359:4 (Haninge arbetarekommun - enskild) att kongressen beslutar att Socialdemokraterna ska verka för att via kommunala upphandlingar driva fler pilotprojekt med sextimmarsdagar / 30 timmarsveckor
- A373:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna initierar ett samtal med LO-förbunden hur en arbetstidsförkortning skulle kunna genomföras så att värdet av arbetet fördelas mer jämlikt
- 10 A373:3 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna har en målsättning om en generell sänkning av normalarbetstiden till 35 timmars arbetsvecka
- A373:14 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna initierar så att ändring görs i Arbetstidslagen till den skrivning som fanns innan ändringen 2011
- A373:16 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att lagen om husligt arbete
- 15 avskaffas
- A373:20 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att avskaffa undantagen från turordningen vid uppsägning på grund av arbetsbrist
- A373:33 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att medlingsinstitutet ges ett jämlikhetsmål att verka för och som överordnas målet att hålla industrimärket
- 20 A379:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna omgående verkar för en förändring av lagstiftning i det fall det krävs, så att det tydligt framgår att Svenska kyrkans samtliga anställda omfattas av Lagen om anställningsskydd samt att kyrkoordningen inte har företräde framför lagen
- A379:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna via sina representanter i Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation lyfter frågan om en förändring i de arbetsrättsliga regleringarna
- 25 genom kollektivavtal och i kyrkoordningen
- A379:3 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna via sina valda representanter i Kyrkomötet driver frågan om att återföra regleringar så att normal arbetsrättslig lagstiftning ska gälla även anställda inom Svenska kyrkan
- A379:4 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna via sina valda representanter i
- 30 Kyrkomötet driver frågan om att Arbetsdomstol/tingsrätt har att avgöra arbetsrättsliga tvister om anställning i Svenska kyrkan
- A383:1 (Falkenbergs arbetarekommun - enskild) att maximera uttaget till 100 timmar per år för övertid
- A383:2 (Falkenbergs arbetarekommun - enskild) att den totala övertiden inte får överstiga 175
- 35 timmar per år
- A384:1 (Umeå arbetarekommun) att alla företag som är helt eller delvis statligt ägda skall upphöra att använda sig av bemanningsföretag över längre tid än ett års anställning och efter ett års tillsvidareanställa på statliga företaget
- A385:1 (Hörby arbetarekommun) att partikongressen bifaller motionen,
- 40 A385:2 (Hörby arbetarekommun) att den socialdemokratiska riksdagsgruppen arbetar fram förslag till att en utredning tillsätts avseende införande av garanterad minimiinkomst

- A388:1 (Årjängs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att införa arbetstidsförkortning med bibehållen lön
- A388:2 (Årjängs arbetarekommun) att Socialdemokraterna skyndsamt utreder frågan kring arbetstidsförkortning
- 5 A403:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning om hur stor del av sjukvårdens resurser som läggs på arbetsrelaterade sjukdomar/arbets skador
- A420:1 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar
- A420:2 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som
- 10 kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning
- A421:1 (Ludvika arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar
- A421:2 (Ludvika arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning
- 15 A422:1 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas
- A422:2 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning
- A423:1 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade
- 20 normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar
- A423:2 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning
- A424:1 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar
- 25 A424:2 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning
- A425:1 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar
- 30 A425:2 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning
- A426:1 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar
- 35 A426:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning
- A427:1 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar
- A427:2 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som
- 40 kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning
- A430:1 (Göteborgs partidistrikt) att en utredning tillsätts som ser över lagstiftningen och som

kommer fram med ett förslag på hur skyddsombud som arbetar inom branscher där skyddsstopp inte är effektivt kan få utökad möjlighet att agera mot arbetsgivaren så att det är kännbart och att det utifrån utredningens förslag tas fram konkreta förslag för att ytterligare stärka skyddsombudens ställning

- 5 A435:1 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att privat förmedling och uthyrning av arbetskraft förbjuds
A435:3 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska arbeta för att bemanningsföretag med inhyrd personal förbjuds på samma sätt som vi tidigare haft fram till 1992
- 10 A442:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna inte ska medverka till att förändra reglerna om saklig grund för uppsägning i LAS
A442:2 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna inte ska medverka till att de tvingande reglerna i LAS görs dispositiva ((möjliga)att förhandla bort), ens genom centralt kollektivavtal
- 15 A463:1 (Varbergs arbetarekommun - enskild) att det socialdemokratiska partiet verkar för att kommuner och landsting prövar ett nytt heltidsmått om 32 timmar/vecka för vård- och omsorgspersonal med bibehållen lön för nuvarande 40 timmar
A493:1 (Värnamo arbetarekommun - enskild) att införa 6 timmars arbetsdag
A513:1 (Södertälje arbetarekommun) att Socialdemokraterna initierar att ändringen görs i
- 20 Arbetstidslagen till den skrivning som fanns innan ändringen 2011
A514:1 (Eda arbetarekommun) att en särskild arbetsgivaravgift införs som betalas av arbetsgivare för sina anställda med otrygga anställningar
A515:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att en särskild arbetsgivaravgift införs som betalas av arbetsgivare för sina anställda med otrygga anställningar
- 25 A516:1 (Örebro arbetarekommun) att en särskild arbetsgivaravgift införs som betalas av arbetsgivare för sina anställda med otrygga anställningar
A517:6 (Stenungsunds arbetarekommun) att ingen av de idag tvingande reglerna i LAS – som saklig grund och möjligheten till ogiltigförklaring – görs semidispositiva
A517:8 (Stenungsunds arbetarekommun) att turordningsreglerna stärks genom att ta bort
- 30 möjligheten till undantag
A518:5 (Nyköpings arbetarekommun) att ingen av de idag tvingande reglerna i LAS – som saklig grund och möjligheten till ogiltigförklaring – görs semidispositiva
A518:7 (Nyköpings arbetarekommun) att turordningsreglerna stärks genom att ta bort möjligheten till undantag
- 35 A519:5 (Bjurholms arbetarekommun) att ingen av de i dag tvingande reglerna i LAS - som saklig grund och möjligheten till ogiltigförklaring- görs semidispositiva
A519:7 (Bjurholms arbetarekommun) att turordningsreglerna stärks genom att ta bort möjligheten till undantag i LAS
A520:5 (Borås arbetarekommun) att ingen av de idag tvingande reglerna i LAS – som saklig
- 40 grund och möjligheten till ogiltigförklaring – görs semidispositiva
A520:7 (Borås arbetarekommun) att turordningsreglerna stärks genom att ta bort möjligheten till undantag

- A521:5 (Norrköpings arbetarekommun) att ingen av de idag tvingande reglerna i LAS- som saklig grund och möjligheten till ogiltigförklaring- görs semidispositiva
- A521:7 (Norrköpings arbetarekommun) att turordningsreglerna stärks genom att bort
möjligheten till undantag
- 5 A522:5 (Göteborgs partidistrikt) att ingen av de idag tvingande reglerna i LAS – som saklig grund och möjligheten till ogiltigförklaring – görs semidispositiva
- A522:7 (Göteborgs partidistrikt) att turordningsreglerna stärks genom att förhindra godtyckliga undantag
- A536:7 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att heltidsmättet för nattarbete
10 blir 30 timmar per vecka
- A540:3 (Lunds arbetarekommun) att utarbeta en strategi för kortare arbetstid som kan genomföras under en 10-årsperiod

15 KLIMAT- OCH MILJÖPOLITIK

- Partistyrelsens utlåtande över motionerna A199:2, A541:1, A541:2, A541:3, A543:2,
20 A543:3, A546:3, A554:1, A554:2, A556:1, A557:1, A557:2, A559:1, A559:2, A560:1,
A560:2, A560:3, A561:1, A561:4, A562:1, A562:4, A563:1, A563:4, A564:1, A564:4,
A565:1, A565:4, A566:1, A566:4, A568:4, A569:2, A570:2, A570:4, A571:2, A572:2,
A573:2, A573:4, A574:2, A575:2, A575:4, A576:2, A577:2, A577:4, A578:1, A578:2,
25 A579:1, A579:2, A580:2, A580:4, A580:5, A580:6, A581:5, A581:6, A581:7, A581:9,
A581:11, A581:12, A581:13, A581:14, A581:15, A581:18, A581:24, A581:30,
A581:37, A581:50, A581:61, A583:5, A584:9, A585:9, A586:9, A587:9, A589:9,
A590:9, A591:9, A592:9, A593:9, A594:9, A595:9, A596:9, A598:7, A599:9, A600:9,
A601:7, A602:6, A603:9, A604:9, A605:9, A606:9, A607:9, A608:9, A609:9, A610:9,
30 A611:9, A612:9, A613:6, A614:9, A615:8, A616:8, A617:9, A618:7, A619:6, A622:1,
A622:2, A624:7, A635:1, A635:2, A643:1, A644:1, A645:1, A646:1, A646:2, A647:1,
A649:1, A649:2, A649:3, A650:1, A650:2, A650:3, A651:1, A651:2, A651:3, A652:1,
A652:2, A652:3, A653:1, A653:2, A653:3, A654:1, A654:2, A654:3, A655:1, A655:2,
A655:3, A656:1, A656:2, A656:3, A658:1, A660:1, A660:2, A661:1, A661:3, A667:1,
A670:1, A670:2, A671:1, A671:2, A674:4, A678:2, A678:4, A685:7, A687:1, A689:1,
35 A689:2, A691:1, A691:4, A692:1, A693:1, A693:4, A694:1, A694:2, A694:4, A695:1,
A695:2, A695:4, A696:2, A696:3, A696:4, A697:1, A697:2, A700:3, A701:1, A702:1,
A704:1, A707:1, A707:2, A710:1, A711:1, A712:1, A714:1, A715:1, A783:10,
A829:1, A853:2

UA168 Fossilfritt Sverige

Vi socialdemokrater vill ta oss an uppgiften att klara klimatkrisen genom att modernisera Sverige och ställa om till ett fossilfritt Sverige. Vi har tekniken, kunnandet och viljan. Genom att samla Sverige kan vi bli det första fossilfria välfärdslandet.

Sverige ska vara en förebild för andra länder och driva på i EU och FN för att världens länder ska öka sina åtagande för att göra verklighet av Parisavtalets ambitioner. Vi ska ta ansvar för våra historiska utsläpp. Klimatpolitiken ska utformas på ett sätt som inte innebär att utsläppen av växthusgaser ökar utanför Sveriges gränser. Partistyrelsen vill driva en miljö- och klimatpolitik grundad i forskning och evidens.

Kring klimatpolitiken kan vi samla våra resurser för kraftfulla klimatåtgärder. Så skapar vi ett starkare samhälle och ett tryggare Sverige. Partistyrelsen är av åsikten att en aktiv klimatpolitik är också en politik för framtidens jobb.

Vi är övertygande om att vägen dit är genom en rättvis klimatomställning av industrin, energisektorn, transporter samt jordbruk och skogsindustrin. På så sätt kan flera gröna jobb skapas i hela Sverige och ingen lämnas efter. Klimatomställningen måste ske rättvist. Klassperspektivet ska alltid finnas med. Vi axlar denna uppgift tillsammans. I ett starkare samhälle kan vi klara de svenska miljömålen genom investeringar och nya regler som ger minskade utsläpp av växthusgaser. Klimatomställningen är en samhällsgemensam uppgift och kräver gemensamma lösningar. De som bär den största bördan för utsläppen ska också ta det största ansvaret – möjligheten att ställa om är ojämlikt fördelat. I uppgörelse med övriga partier om klimatpolitiska ramverket har vi socialdemokrater kommit överens om ett sektorsmål och transportmål. Vi bör hålla fast vid den uppgörelsen. Förslag om skärpta och kompletterande mål, såsom konsumtionsbaserade utsläpp och sektorsmål bör diskuteras och förankras brett med dom andra partierna i Miljömålsberedningen. Förslag om ett införande av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige bör göras medrespekt för den gemensamma marknaden i EU. Idag finns också redan en tydlig ansvarsfördelning mellan regionernas respektive kommunernas ansvar för att genomföra klimat- och miljömålen. Staten bidrar idag redan till att finansiera förtätningar som skapar hållbara städer exempelvis med bostadssubventioner och stadsmiljöavtal.

Klimatlagen trädde i kraft den 1 januari 2018. Lagen ålägger ett ansvar på nuvarande och framtida regeringar att föra en politik som utgår från klimatmålen och att regelbundet rapportera om utvecklingen. En central utgångspunkt för klimatlagen är att klimatpolitiska och budgetpolitiska mål ska ges förutsättningar att samverka med varandra.

Enligt klimatlagen ska regeringen varje år presentera en klimatredevisning i budgetpropositionen. Redovisningen underlättar för uppföljning och bedömning av de samlade climateffekterna av alla politikområden och ska innehålla en beskrivning av utsläppsutvecklingen i relation till

målen. Redovisningen ska också beskriva de viktigaste besluten under året och dessas effekt för utvecklingen av växthusgasutsläppen, samt innehålla en bedömning av om det finns behov av ytterligare åtgärder. En bred långsiktig politisk överenskommelse är avgörande för att svenska företag och konsumenterna ska göra de nödvändiga investeringar som krävs för en omställning till ett fossilfritt Sverige. Ett klimatpolitiskt ramverk med en klimatlag, ett klimatpolitiskt råd och de kanske mest ambitiösa klimatmålen i världen har införts av den socialdemokratiskt ledda regeringen. Så har industrin fått stabila spelregler och förutsättningar till en grön omställning.

Den socialdemokratiskt ledda regeringens nationella initiativ "Fossilfritt Sverige" har också bidragit till att låta näringslivet och industribranscher att utveckla och utforma färdplaner mot en grön omställning med minskade klimatutsläpp. Inom ramen för Fossilfritt Sverige har 22 olika branscher tagit fram färdplaner för att visa hur de kan stärka sin konkurrenskraft genom att bli fossilfria eller klimatneutrala.

Sverige måste på allvar börja arbeta med klimatanpassning. Klimatförändringarna kommer nu snabbt med kraftigt ökande regn och vattenmängder på många håll. På andra platser minskar regnmängderna med vattenbrist och torka som följd. Partistyrelsen anser att samhällsberedskapen mot climateffekterna måste öka.

Ska vi klara klimatutmaningarna så måste bensin och dieslbilar fasas ut. Riksdagen har satt målet om att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till 2045 med delmålet om att inrikes transporter ska minskat med 70 procent till 2030. Högt ställda mål kräver handling samtidigt som det skickar viktiga signaler till fordonsindustrin och transportsektorn. Samtidigt som vi ska vara försiktiga med att lagstiftningsmässigt hämma teknikutvecklingen med att förbjuda en viss teknik före en annan eller att göra det omöjligt för människor att leva sina liv.

EU-kommissionen har lämnat förslag om ett slutdatum för försäljning av fossildrivna bilar. Partistyrelsen anser att Sverige ska stödja sådana förslag om det ges god framförhållning för bilindustrin att ställa om produktionen. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har aviserat att man vill se ett förbud av försäljning av bilar med förbränningsmotorer, med undantag av laddhybrider, med start 2030. Men ett sådant beslut bör tas på EU-nivå eftersom ett svenskt beslut skulle strida mot EU:s regelverk. Ett sådant beslut bör också följas upp med utökade satsningar på laddinfrastruktur. För klimatets del är det dock viktigt att vi fasar ut bensin och diesel som bränsle. Arbetet kring förnybara drivmedel i transportsektorn måste intensifieras för att målet ska nås. De scootrar som ska få lov att säljas i Sverige måste visa upp hårt ställda regler för hållbarhet.

Bonus-malus-systemet innebär att bonus ges i samband med inköpstillfället till vissa fordon med låga utsläpp av koldioxid medan fordon med höga utsläpp av koldioxid får en förhöjd skatt under tre år. Regeringen har tidigare beslutat om att definitionen av klimatbonusbil ska breddas och gränsen för bonus höjs så att bilar som konverteras till gasdrift inkluderas. Biogas kan bidra

till omställningen från ett fossilberoende till ett fossilfritt samhälle. För att öka produktionen av biodrivmedel och stärka producenternas konkurrenskraft har regeringen utökat stöd för produktion av biogas.

5 Antalet elbilar och laddhybrider som säljs i Sverige och som sedan exporteras till utlandet har ökat under de senaste åren, Export från Sverige av dessa begagnade bilar innebär att omställningen i Sverige till en fordonsflotta som inte är beroende av fossila drivmedel fördröjs genom att utbudet av begagnade elbilar minskar på den svenska marknaden.

10 I syfte att motverka export från Sverige av subventionerade miljöbilar har den socialdemokratiska ledda regeringen skickat ut ett förslag på att mottagare av bidrag vid köp av miljöbil, i form av klimatbonus, ska bli återbetalningsskyldig av bidraget om bilen exporteras inom fem år. En sådan återbetalningsskyldighet av klimatbonusen ska införas under 2021. Det är dock viktigt att utformningen av återbetalningsskyldigheten inte strider mot EU:s regler för den inre marknaden.

15

Sverige ska på sig ledartröjan i klimatomställningen och andra EU-länder måste också öka sina åtaganden. Partistyrelsen anser att Sveriges långsiktiga klimatmål om att nettoutsläppen ska vara noll senast år 2045 står fast. Det innebär att utsläppen inom Sveriges gränser ska vara minst 85 procent lägre år 2045 än 1990 samt att resterande utsläpp kan täckas fullt eller till viss del av kompletterande åtgärder.

20

Användningen av fossila drivmedel i inrikestransporter och arbetsmaskiner stod 2019 för 40 procent av Sveriges utsläpp av växthusgaser. Utfasningsutredningen slår fast att om vi ska nå målet om nettonollutsläpp till senast 2045 i hela ekonomin så behövs en utfasning av fossila drivmedel inom transportsektorn och arbetsmaskiner ske senast 2040. Partistyrelsen finner att utredningens förslag utgör viktiga steg i det kommande arbetet.

25

Den socialdemokratiska ledda regeringen och socialdemokraterna i Europaparlamentet har varit pådrivande i att skärpa EU:s klimatmål i syfte att för att bättre nå upp till Parisavtalets ambitioner. Som en del av EU:s ”new green deal” har Kommissionen antagit nya klimatmål om en minskning av koldioxidutsläpp med 55 procent fram till 2030. Det kommer att möjliggöra för EU att utvecklas till en klimatneutral ekonomi och att varje EU-land blir tvungna att uppfylla sina åtaganden mot Parisavtalet. Även i det svenska återstartsprogrammet är miljö- och klimatinvesteringar en bärande del och kommer att behöva vara det under kommande mandatperiod. Den socialdemokratiska regeringen har också varit pådrivande i det internationella samarbetet för att klara av klimatmålen. Tagit initiativ till att vara värd för ett FN-toppmöte i Stockholm 2022. Målet med det internationella FN-toppmötet är att öka takten i genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 och främja hållbar återhämtning i spåren av pandemin. Partistyrelsen anser att partiets företrädare ska ta initiativ och kontakter på olika plan med länders regeringar och systerpartier i detta arbete.

40

För att lösa klimatfrågan kan även förändringar i det juridiska internationella ramverket behöva göras. Det pågår bland annat diskussioner om rätten att få leva i en hållbar miljö. I dag sker miljöbrott och förstörelse av livsmiljöer ofta utan straff. De internationella juridiska möjligheterna att utkräva ansvar och säkerställa att storskalig miljöförstörelse kriminaliseras måste stärkas.

- 5 Partistyrelsen anser dock inte att en omförhandling av Romstadgan är den mest effektiva vägen. Det finns också en stor risk att öppna upp multilaterala överenskommelser. I rådande läget skulle Romstadgan riskera att undermineras eller urvattnas än att stärkas.

10 För att möjliggöra en fortsatt stark utrikeshandel, med positiva effekter på ekonomin som helhet, verkar den socialdemokratiskt ledda regeringen för en öppen och fri internationell handel och främjar användningen och utvecklingen av internationella standarder i linje med Parisavtalet och Agenda 2030. Partistyrelsen anser att detta går hand i hand med en ansvarsfull globalisering som tar hänsyn till miljö, klimat, social trygghet, anständiga arbetsvillkor, hälsa samt djurvälstånd.

- 15 Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser innebär att vi behöver göra konsumtionen hållbar. Partistyrelsen anser dock att ett förslag om att förändra marknadsföringslagen inte är det bästa sättet att hantera problemet. Partistyrelsen anser att det behövs andra metoder för att göra konsumtionen hållbar.

- 20 Den socialdemokratiskt ledda regeringen har tagit fram krav på miljöinformation för bränsle vid pump. Partistyrelsen anser att fler bränslen bör på längre sikt också miljömärkas men då i linje med internationella regler och EU-rätt.

25 Sverige ska hålla ihop och det ska vara möjligt att bo, leva, och verka i alla delar av landet. En förutsättning för detta är väl fungerande person- och godstransporter. Vare sig det gäller vägar, järnvägar, flyg- eller kollektivtrafik. Vi vill se ett Sverige där klyftorna mellan stad och land byggs bort. Vi socialdemokrater står bakom målet att utsläppen i transportsektorn ska ha minskat med 70 procent 2030 jämfört med 2010. Det är en hög ambition som kräver kraftfull politik och investeringar snarare än skattesänkningar och för stor tillit till marknadslösningar. För att

30 Sverige ska stå starkt i framtiden och vi ska kunna skapa nya jobb, välstånd och minska vår klimatpåverkan måste vi ha en infrastruktur som fungerar och som går att lita på

Vi socialdemokrater driver en tydlig och konkret politik för att ersätta fossila bränslen och råvaror i industrin och i transportsektorn. Vi ska i regeringsställning använda styrmedel, forskning och

35 fakta om materialflöden samt investeringar för användningen av bioenergi, förnybara material och energieffektivitet. De statligt ägda företagen ska sträva efter minskad klimat- och miljöpåverkan enligt den ägarpolicy som den socialdemokratiskt ledda regeringen beslutat och både inåt och utåt kommunicera sitt arbete med hållbart företagande.

- 40 Reduktionsplikten innebär att drivmedelsleverantörer varje år måste minska växthusgasutsläppen från bensin och diesel genom inblandning av förnybara och fossilfria drivmedel. Detta har stor

potential att minska utsläppen av växthusgaser från transportsektorn och arbetsmaskiner, som står för nära 40 procent av Sveriges utsläpp av växthusgaser. I mitten av mars 2021 lämnade regeringen ett förslag om reduktionsplikt för flygbränsle till Riksdagen.

5 Sverige behöver minska utsläppen för att nå målet om nettonollutsläpp senast 2045 och negativa utsläpp därefter. Det är mycket svårt att nå nettonollutsläpp enbart genom utsläppsminskningar av växthusgaser. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har aviserat en kommande satsning på avskiljning och lagring av koldioxid från biogent ursprung (bio-CCS) genom ett driftstöd. Driftstödet kan vara i form av en omvänd auktionering eller en lagringspeng. Energimyndigheten
10 föreslås bli ett nationellt centrum för CCS och föreslås även tillföras medel för att ta fram ett system med omvända auktioner alternativt lagringspeng för avskiljning och lagring av koldioxid från förnybara källor (bio-CCS). Regeringen föreslår även en satsning på 3 miljoner kronor under 2021 för att göra Energimyndigheten till ett nationellt centrum för avskiljning och lagring av koldioxid.

15 Partistyrelsen anser, i linje med innehållet i klimathandlingsplanen, att möjligheterna för kommuners och regioner att stärka sitt mandat och verktyg för att minska sin klimatpåverkan bör ses över. Samordningen i den fysiska planeringen mellan lokal, regional och nationell nivå bör förbättras. En mer samordnad bebyggelse-, transportinfrastruktur- och trafikplanering kan bidra till en minskad klimatpåverkan.

20

I Sverige diskuteras nu bland annat om kommuner borde utlysa klimatnödläge, diskussioner som ofta startats av medborgarförslag. Flera organisationer menar därför att även Sverige som stat borde utlysa nationellt klimatnödläge. I Storbritannien där klimatnödläge utlyst, har effekter på klimatområdet varit fristående från utlysningen av klimatnödläge. Kanadas regering
25 utlyste också klimatnödläge, för att sedan godkänna satsningar på ökad produktion av olja med förvärrad klimatpåverkan som följd. Partistyrelsen anser att ambitionen i klimatfrågan bör läggas på konkreta utsläppsminskningar som leder till Parisavtalets mål kan hållas. Kommuner, företag, organisationer och individer är centrala spelare i detta, och mycket kan uppnås genom att systematiskt genomföra vad som redan sker på olika håll. Det är värt att
30 påminna om kommunernas roll i klimatomställningen och den höjda ambitionsgraden som flera socialdemokratiska ledda kommuner har genomdrivit.

De kraftfulla åtgärder som föreslås i klimathandlingsplanen och de ambitiösa mål som vi föreslagit och fått brett stöd för visar också att vi arbetar i ett nödläge. Regeringen har inrättat en särskild
35 grupp, klimatkollegiet som ska särskilt följa regeringens arbete. Ingen annan fråga har en sådan dignitet och en sådan övergripande organisation.

Partikongressen föreslås besluta:

40 att bifalla motionerna A541:1, A557:1, A557:2, A559:1, A560:1, A561:4, A562:4, A563:4, A564:4, A565:4, A566:4, A578:1, A579:1, A622:1, A635:2, A649:3, A650:3, A651:3, A652:3,

A653:3, A654:3, A655:3, A656:3, A660:1, A661:3, A670:1, A671:1, A678:4, A687:1, A691:4, A693:4, A694:4, A695:4, A697:1, A697:2, A704:1, A707:1

- 5 A541:1 (Skånes partidistrikt) att alla klimatpolitiska åtgärder syftar till hållbar utveckling utifrån sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter
- A557:1 (Bollnäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar nationellt och internationellt för att få till stånd en lagstiftning om ekocid
- A557:2 (Bollnäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna skapa internationellt samförstånd och initiera en process för att skapa en internationell lagstiftning mot ekocid
- 10 A559:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet
- A560:1 (Lunds arbetarekommun) att stimulera en ekonomisk tillväxt som är långsiktigt hållbar i enlighet med de målsättningar FN beslutat om
- A561:4 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för ett jämlikt samhälle och en ekonomisk utveckling som håller sig inom planetens ekologiska gränser
- 15 A562:4 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för ett jämlikt samhälle och en ekonomisk utveckling som håller sig inom planetens ekologiska gränser
- A563:4 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för ett jämlikt samhälle och en ekonomisk utveckling som håller sig inom planetens ekologiska gränser
- 20 A564:4 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för ett jämlikt samhälle och en ekonomisk utveckling som håller sig inom planetens ekologiska gränser
- A565:4 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för ett jämlikt samhälle och en ekonomisk utveckling som håller sig inom planetens ekologiska gränser
- 25 A566:4 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för ett jämlikt samhälle och en ekonomisk utveckling som håller sig inom planetens ekologiska gränser
- A578:1 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna formulerat en politisk vision på hur vi ska nå målet om klimatneutralt till år 2045. En vision där jobb, sysselsättning är i fokus där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare
- 30 A579:1 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna formulerar en politisk vision för hur vi ska nå målet om klimatneutralitet till år 2045. En vision där jobb och sysselsättning är i fokus, där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans utan att någon lämnas utanför och blir förlorare på den
- A622:1 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna formulerat en politisk vision på hur vi ska nå målet om klimatneutralt till år 2045. En vision där jobb, sysselsättning är i focus där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare
- 35 A635:2 (Härnösand arbetarekommun - enskild) att Sverige i global samverkan ska verka för en förändring av internationell lagstiftning och praxis, i enlighet med motionens intentioner
- 40 A649:3 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet

- A650:3 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet
- A651:3 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet
- 5 A652:3 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet
- A653:3 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet
- A654:3 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet
- 10 A655:3 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet
- A656:3 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet
- 15 A660:1 (Skinnskattebergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna formulerar en politisk vision på hur vi ska nå målet om klimatneutralt samhälle till år 2045. En vision där jobb och sysselsättning är i fokus där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare
- A661:3 (Bollebygds arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att Sverige blir den internationellt ledande förespråkaren för en aktiv klimatpolitik
- 20 A670:1 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna formulerat en politisk vision på hur vi ska nå målet om klimatneutralitet till år 2045. En vision där jobb, sysselsättning är i focus där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare
- 25 A671:1 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna formulerat en politisk vision på hur vi ska nå målet om klimatneutralitet till år 2045. En vision där jobb, sysselsättning är i focus där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare
- 30 A678:4 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A687:1 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar, infrastruktursatsningar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A691:4 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige sätter mål och arbetar för att de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska
- 35 A693:4 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige sätter mål och arbetar för att de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska
- A694:4 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige sätter mål och arbetar för att de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska
- 40 A695:4 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige sätter mål och arbetar för att de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska

A697:1 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska arbeta för att Sverige arbetar aktivt för att koldioxidskulden ska minska i världen

A697:2 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att Sverige blir växthusgasneutralt

- 5 A704:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna formulerar en politisk vision på hur vi ska nå målet om klimatneutralt till år 2045. En vision där jobb, sysselsättning är i fokus där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare

- 10 A707:1 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna formulerat en vision där jobb, sysselsättning är i focus på hur vi ska nå målet om klimatneutralt till år 2045. Hur vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare

- att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A199:2, A541:2, A541:3,
15 A543:2, A543:3, A556:1, A559:2, A560:2, A560:3, A561:1, A562:1, A563:1, A564:1, A565:1, A566:1, A568:4, A569:2, A570:2, A570:4, A571:2, A572:2, A573:2, A573:4, A574:2, A575:2, A575:4, A576:2, A577:2, A577:4, A580:2, A580:4, A580:5, A580:6, A581:5, A581:6, A581:7, A581:9, A581:11, A581:12, A581:13, A581:14, A581:15, A581:18, A581:24, A581:30, A581:37, A581:50, A581:61, A583:5, A584:9, A585:9, A586:9, A587:9, A589:9, A590:9,
20 A591:9, A592:9, A593:9, A594:9, A595:9, A596:9, A598:7, A599:9, A600:9, A601:7, A602:6, A603:9, A604:9, A605:9, A606:9, A607:9, A608:9, A609:9, A610:9, A611:9, A612:9, A613:6, A614:9, A615:8, A616:8, A617:9, A618:7, A619:6, A624:7, A643:1, A644:1, A645:1, A646:1, A646:2, A649:1, A649:2, A650:1, A650:2, A651:1, A651:2, A652:1, A652:2, A653:1, A653:2, A654:1, A654:2, A655:1, A655:2, A656:1, A656:2, A658:1, A661:1, A674:4, A678:2, A689:1,
25 A689:2, A691:1, A692:1, A693:1, A694:1, A694:2, A695:1, A695:2, A696:2, A696:3, A700:3, A701:1, A702:1, A707:2, A710:1, A711:1, A712:1, A714:1, A715:1, A829:1, A853:2

A199:2 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda vad vi skulle kunna förbjuda för att förhindra klimatförändringarna

- 30 A541:2 (Skånes partidistrikt) att all klimatpolitik inkluderas i den generella välfärdspolitiken
A541:3 (Skånes partidistrikt) att klimatpolitiken ska vara en integrerad del av den ekonomiska politiken

A543:2 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska driva att prioritera upp konverteringsstödet

- 35 A543:3 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska driva att biogasbilar prioriteras i Bonus Malus systemet

A556:1 (Tomelilla arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att ekocid ska läggas till Romstadgan som ett femte brott i fredstid

- 40 A559:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och nettonollutsläpp sätts som mål till 2035

- A560:2 (Lunds arbetarekommun) att mätningen av BNP utvecklas så att allt som är relevant för ett långsiktigt hållbart samhälle ingår
- A560:3 (Lunds arbetarekommun) att genomförandet av målsättningarna följs upp årligen
- A561:1 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp, med slutmål netto nollutsläpp 2045
- 5 A562:1 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp, med slutmål netto nollutsläpp 2045
- A563:1 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp, med slutmål netto nollutsläpp
- 10 2045
- A564:1 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp, med slutmål netto nollutsläpp 2045
- A565:1 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp, med slutmål netto nollutsläpp
- 15 2045
- A566:1 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp, med slutmål netto nollutsläpp 2045
- A568:4 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en
- 20 koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A569:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer
- A570:2 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att nya
- 25 bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer
- A570:4 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- 30 A571:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier
- A572:2 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer
- 35 A573:2 (Leksands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer
- A573:4 (Leksands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- 40 A574:2 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande

sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer

A575:2 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer

5 A575:4 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk

10 A576:2 (Sala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer

A577:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer

15 A577:4 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk

20 A580:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto nollutsläpp sätts som mål till 2035

A580:4 (Malmö arbetarekommun - enskild) att nya sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp inom samtliga samhällssektorer

A580:5 (Malmö arbetarekommun - enskild) att slutdatum för försäljning av fossila bränslen sätts till år 2030–35

25 A580:6 (Malmö arbetarekommun - enskild) att riktade ekonomiska och regulativa styrmedel införs för att säkerställa att klimatmålen uppnås i tid. I de fall trovärdig potential finns för industri lokaliserad i Sverige bör styrmedel stimulera till industriell utveckling

A581:5 (Stockholms partidistrikt) att klimatmålet skärps och politiken inriktas på att minska de territoriella utsläppen till netto noll 2035

30 A581:6 (Stockholms partidistrikt) att etappmålen skärps så att stora utsläppsminskningar ska ske i närtid och de totala utsläppen minskar

A581:7 (Stockholms partidistrikt) att Sverige inför ett förbud av försäljning av fossila bränslen och drivmedel till 2035

A581:9 (Stockholms partidistrikt) att ett årligt mål för koldioxidinlagring sätts och implementeras

35 A581:11 (Stockholms partidistrikt) att det klimatpolitiska ramverket kompletteras med ett klimatmål för skogen

A581:12 (Stockholms partidistrikt) att nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp

40 A581:13 (Stockholms partidistrikt) att klimatmålet och det klimatpolitiska ramverket integreras i alla budgetområden

A581:14 (Stockholms partidistrikt) att alla samhällsmål ska vara förenliga med klimatmålen och nya bindande sektorsvisa mål formuleras

- A581:15 (Stockholms partidistrikt) att klimateffekter ska redovisas i alla beslutsunderlag
- A581:18 (Stockholms partidistrikt) att ”EU:s utsläppsmål till 2030 skärps i linje med Parisavtalets mål, om möjligt till 75 procent lägre utsläpp än 1990”
- A581:24 (Stockholms partidistrikt) att Sverige inför ett förbud av nyförsäljning av fossildrivna bilar 2025
- 5 A581:30 (Stockholms partidistrikt) att staten bidrar till att finansiera förtätningar som skapar hållbara städer
- A581:37 (Stockholms partidistrikt) att en reduktionsplikt för fossilt flyg- och fartygsbränsle införs liksom ekonomiska incitament att investera i klimatsmarta flyg och fartyg
- 10 A581:50 (Stockholms partidistrikt) att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas och implementeras
- A581:61 (Stockholms partidistrikt) att kampanjen 20%-klimatvarnings förslag genomförs
- A583:5 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- 15 A584:9 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A585:9 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A586:9 (Kungälvns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- 20 A587:9 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A589:9 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- 25 A590:9 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A591:9 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A592:9 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- 30 A593:9 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A594:9 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- 35 A595:9 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A596:9 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A598:7 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- 40 A599:9 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige

- A600:9 (Tjörns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A601:7 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- 5 A602:6 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A603:9 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A604:9 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en
- 10 koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A605:9 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A606:9 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- 15 A607:9 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A608:9 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A609:9 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en
- 20 koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A610:9 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A611:9 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- 25 A612:9 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A613:6 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A614:9 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en
- 30 koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A615:8 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A616:8 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- 35 A617:9 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A618:7 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A619:6 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för införandet av en
- 40 koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A624:7 (Ystads arbetarekommun) att samhällsplaneringen ställs mot och ska följa klimatmålen

- A643:1 (Sundbyberg arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att ekocid, ska läggas till Romstadgan som ett femte brott i fredstid
- A644:1 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver frågan om att Sverige ska verka för att inkludera ekocid i Romstadgan
- 5 A645:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att ekocid, ska läggas till Romstadgan som ett femte brott i fredstid
- A646:1 (Trollhättans arbetarekommun) att S driver på att en tydlig fördelningsmodell tas fram för de olika delmålen i Klimatmålet och Agenda 2030 så att kommuner, regioner och staten vet sitt mål
- 10 A646:2 (Trollhättans arbetarekommun) att S driver på att det varje år redovisas en nulägesanalys och prognos för hur delmålen skall nås för klimatutsläppen och Agenda 2030 fram till vi nått slutmålet
- A649:1 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto nollutsläpp
- 15 sätts som mål till 2035
- A649:2 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035
- A650:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto
- 20 nollutsläpp sätts som mål till 2035
- A650:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035
- A651:1 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto
- 25 nollutsläpp sätts som mål till 2035
- A651:2 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035
- A652:1 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto nollutsläpp sätts
- 30 som mål till 2035
- A652:2 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035
- A653:1 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläppskärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto
- 35 nollutsläpp sätts som mål till 2035
- A653:2 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035
- A654:1 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto
- 40 nollutsläpp sätts som mål till 2035
- A654:2 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035

- A655:1 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och nettonollutsläpp sätts som mål till 2035
- A655:2 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035
- 5 A656:1 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto nollutsläpp sätts som mål till 2035
- A656:2 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035
- 10 A658:1 (Lunds arbetarekommun) att den socialdemokratiska partikongressen uppdrar åt partistyrelsen att verka enligt motionen för att nå Parisavtalets mål före 2045
- A661:1 (Bollebygds arbetarekommun) att Socialdemokraterna beslutar att sätta klimatarbetet främst
- 15 A674:4 (Malmö arbetarekommun) att medvetandegöra konsumtionens påverkan på klimatet även i samband med köp av importerade varor
- A678:2 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer
- 20 A689:1 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att skifta fokus från koldioxidutsläpp till planetära gränser
- A689:2 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka att vi ska ha som målsättning att förbruka 75% färre naturresurser
- A691:1 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige når nollutsläpp senast 2035
- 25 A692:1 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige når nollutsläpp senast 2035
- A693:1 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige når nollutsläpp senast 2035
- 30 A694:1 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige når nollutsläpp senast 2035
- A694:2 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i välfärd, hållbart bostadsbyggande fossilfri infrastruktur, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energi
- 35 A695:1 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige når nollutsläpp senast 2035
- A695:2 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i välfärd, hållbart bostadsbyggande fossilfri infrastruktur, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energi
- 40 A696:2 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar fram ett eget klimatpolitiskt program

- A696:3 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna tillsätter en arbetsgrupp och ett klimatkansli som kontinuerligt arbetar med Socialdemokraternas klimatpolitiska program
- A700:3 (Lunds arbetarekommun) att villkoren och kraven successivt skärps samt att det sker en öppen och transparent redovisning beträffande hur förhållandena utvecklas
- 5 A701:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna lägger större vikt vid samverkan mellan regering och riksdag och kommunerna som en väsentlig del av vår politik för att uppnå riksdagens klimatmål
- A702:1 (Strängnäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna lägger större vikt vid samverkan mellan å ena sidan regering och riksdag och å andra sidan kommunerna som en väsentlig del av
- 10 vår politik för att uppnå riksdagens klimatmål
- A707:2 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar med att sammankoppla klimatmålet med ett sysselsättningsmål för samma år
- A710:1 (Bengtsfors arbetarekommun) att göra en översyn av ansvaret för genomförandet av klimat- och miljömålen i syfte att tydliggöra regionernas respektive kommunernas ansvar och
- 15 roller i detta sammanhang
- A711:1 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp av växthusgaser inom samtliga samhällssektorer
- A712:1 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att nya bindande sektorsvisa
- 20 mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp av växthusgaser inom samtliga samhällssektorer
- A714:1 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och negativa utsläpp inkluderande kolinlagring i jordbrukslandskapet och skogen upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- 25 A715:1 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för koldioxidavskiljning- och lagring(CCS) och negativa utsläpp inkluderande kolinlagring i jordbrukslandskapet och skogen upprättas,inklusive finansiering och regelverk
- A829:1 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för differentierad drivmedelskostnad för samhällen med väl utvecklad kollektivtrafik i jämförelse med landsbygd
- 30 A853:2 (Göteborgs partidistrikt) att dessa scootrar ska ha miljökrav på sig för att få säljas i Sverige
- att avslå motionerna A546:3, A554:1, A554:2, A578:2, A579:2, A622:2, A635:1, A647:1, A660:2, A667:1, A670:2, A671:2, A685:7, A696:4, A783:10
- 35 A546:3 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna kopplar ihop målet om klimatneutralitet till 2045 år till ett sysselsättningsmål för samma år
- A554:1 (Kalix arbetarekommun) att uppdra till Socialdemokratiska arbetarepartiet att verka för att regeringen definierar begreppet Klimatnödläge
- 40 A554:2 (Kalix arbetarekommun) att uppdra till Socialdemokratiska arbetarepartiet att verka för att regeringen utarbetar en agenda med övergripande punkter för vad klimatnödläge skulle kunna

- innebära om man som Sveriges land, kommuner, städer eller orter utlyser det
A578:2 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna kopplar målet om
klimatneutralt till 2045 år till ett sysselsättningsmål för samma år
A579:2 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna kopplar ett sysselsättningsmål till målet
5 om klimatneutralitet till år 2045
A622:2 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna kopplar målet om klimatneutralt till
2045 år till ett sysselsättningsmål för samma år
A635:1 (Härnösand arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en
förändring av Marknadsföringslagen så att den inte medger ekonomiska mekanismer som
10 premierar överkonsumtion, i enlighet med motionens intentioner
A647:1 (Luleå arbetarekommun - enskild) att vi måste finna nya livsmönster för att möta
förändringar i livsmönster och förändringar i vår levnad
A660:2 (Skinnskattebergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna kopplar målet om
klimatneutralt samhälle till år 2045 till ett sysselsättningsmål för samma år
15 A667:1 (Örebro arbetarekommun - enskild) att utreda möjligheten att införa miljöbilspremie för
inköp av begagnad miljöklassad bil för privatpersoner
A670:2 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna kopplar målet om klimatneutralt till
2045 år till ett sysselsättningsmål för samma år
A671:2 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens
20 partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna kopplar målet om
klimatneutralt till 2045 år till ett sysselsättningsmål för samma år
A685:7 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att en utredning tillsätts som
undersöker juridiska möjligheter för regering, regioner och kommuner att återropa principen om
force majeure för att kunna häva avtal som försvårar Sveriges klimatomställning
25 A696:4 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna till varje partikongress tar fram och
antar ett uppdaterat klimatpolitiskt program
A783:10 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt,
Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Sverige
sätter upp ett sysselsättningsmål kopplat till utsläppsmålet

30

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A542:1, A545:1, A545:2, A626:1, A627:1,
A629:1, A629:2, A630:1, A630:2, A631:1, A631:2, A641:1, A642:1, A668:1, A668:2,
A668:3, A668:4, A672:2, A679:1, A679:2, A688:1, A688:2, A699:1, A706:1, A709:1

35

UA179 Giftfri miljö

- Vi socialdemokrater anser det viktigt att Sverige aktivt verkar för en lagstiftning där miljön
40 och människor skyddas från skadeverkningar av hormonstörande ämnen. Farliga ämnen sprids
i miljön och i produkter som vi och våra barn kommer i kontakt med. Att minska mängden

skadliga kemikalier och tungmetaller är en prioriterad miljöfråga för oss socialdemokrater.

5 Nya kemikalier ska bara tillåtas om de är bevisat ofarliga. Kemikalier ska bytas ut mot mindre farliga alternativ. Särskilt viktigt är att minska miljö- och hälsoriskerna med ämnen som vi kommer i kontakt med i vår vardag - t.ex. i mat, dricksvatten, kosmetika, kläder, skor och leksaker. Speciellt i barnens miljöer.

10 Den socialdemokratiskt ledda regeringen har därför infört skatt på elektronik i syfte att minska användandet av farliga kemikalier vid produktion. I ett starkare samhälle ska tuffa miljöregler skapa trygghet. EU:s nya antagna kemikaliestrategi syftar både till att uppnå en giftfri miljö med en högre skyddsnivå för människors hälsa och miljön och till att stärka konkurrenskraften hos EU:s kemiska industri. åtgärderna i strategin, innefattar bland annat att ersätta och minimera ämnen som inger betänkligheter och fasa ut de mest skadliga kemikalierna från användning som inte är nödvändig för samhället. Där i ingår också all användning av högfluorerande ämnen, PFAS.

15 Strategin inriktas särskilt på att förbjuda de mest skadliga kemikalierna i konsumentprodukter som kosmetika, leksaker, rengöringsmedel, barnavårdsartiklar, möbler, textilier och material som kommer i kontakt med livsmedel. Undantag kan göras för kemikalier som anses vara nödvändiga för människors hälsa, säkerhet eller för samhället eller om det inte föreligger något annat alternativ.

20 Partistyrelsen anser att förslaget om att verka för att fler åtgärder vidtas för att förebygga skador av asbest är goda men ser svårigheter hur ett sånt system i praktiken skulle fungera. Idag finns ett regelverk för yrkesmässig hantering av asbest som regleras i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om asbest och som redan gäller alla verksamheter där det finns risk för exponering för asbesthaltigt damm. För att få arbeta med asbest och asbesthaltiga material behövs också tillstånd från Arbetsmiljöverket.

30 Partistyrelsen anser det viktigt för konsumentupplysningen och människors hälsa att målarfärg ska ha tydliga riktlinjer för låga maxgränser på innehåll av nanopartiklar, och att det ska tydligt utmärkas på produkter och säkerhetsdatablad. Sverige kan visa vägen genom att besluta om nationella förbud av farliga kemikalier. Hormonstörande ämnen ska inte drabba människor och miljö. Ämnen som liknar varandra ska behandlas i grupp. Tungmetaller och andra skadliga ämnen ska begränsas eller bytas ut. Reglerna måste ta hänsyn kombinationseffekter av farliga ämnen.

35 Vi har skapat ett tryggare Sverige genom att öka resurserna för att sanera farlig mark och förstärka kemikalieinspektionens tillsyn av produkter som vi dagligen kommer i kontakt med. Regeringen driver på för ett globalt kemikalieavtal, strängare regler i EU och nödvändiga regleringar på hemmaplan.

40 Kommunerna bör också fortsättningsvis via lokala ordningsstadgan reglera ljud och ljusföroreningar, t.ex. fyrverkerier. Partistyrelsen anser att ett totalförbud mot fyrverkerier i Sverige

inte är önskvärt. Fyrverkerier upplevs av många som ett vackert och festligt sätt att förgylla högtider. Däremot sker idag missbruk som bör kommas åt genom en tillståndsplikt.

5 EU har idag stränga regler som fastslår motorfordons ljudnivå och bullernivåer. Partistyrelsen anser att buller har många negativa hälsoeffekter men fordon kan inte vara helt tysta. Partistyrelsen ställer sig försiktigt positiv till det franska försöket med automatisk ljudövervakning och ljudradar men anser att frågan bör utredas vidare. Till dess att försöket visat sig vara lyckad anser partistyrelsen att EU:s förordning idag är tillräckligt gällande ljudnivåer.

10 Marin nedskräpning och andra negativa miljöeffekter från plast är en av vår tids stora miljöutmaningar. De senaste årens globala ökning av engångsplastprodukter har skett parallellt med att plastnedskräpningen har ökat. Fiskeredskap bidrar till den marina nedskräpningen. Förekomsten av plast i den marina miljön har stora negativa effekter. Vi behöver både minska plastavfallet och samtidigt öka återvinningen av avfallet. Sverige driver på EU för att fasa ut all
15 engångsplast. EU:s Engångsplastdirektivet ska genomföras på ett ambitiöst sätt för en omställning till en giftfri, biobaserad och cirkulär ekonomi. Utifrån detta har den socialdemokratiskt ledda regeringen beslutat om en utredning som ska ge förslag på hur lagstiftningen kan anpassas. Partistyrelsen vill att fler produkter som sprider mikroplast ska förbjudas. Den socialdemokratiskt ledda regeringen arbetar med sådana förslag.

20 Från och med år 2022 får landets kommuner ansvar för insamlingen och återvinningen av returpapper. Den socialdemokratiskt ledda regeringen säkerställer på detta sätt en långsiktigt hållbar lösning för fortsatt insamling och materialåtervinning av returpapper med höga miljööambitioner. Med det nya förslaget till ersättning via en nedskräpningsavgift som
25 producenterna ska betala ingår det för kommunerna att sätta upp behållare för att samla in fimpas.

Plastanvändningen måste minska och förnybara material prioriteras. Åtgärder för minskad användning av engångsplastpåsar tas fram. Styrmedel för att minska användningen av andra
30 engångsprodukter bör diskuteras. Hundbajspåsar ska hanteras som andra plastpåsar. Partistyrelsen anser inte det bör finnas ett särskilt förbud mot det. Saneringen av giftig mark och även gammal asfalt måste fortsätta och den socialdemokratiskt ledda regeringen har förstärkt anslaget i budgeten för detta.

35 En effektiv miljötillsyn är av stor vikt för att vi ska lyckas hantera de utmaningar som finns. Det är viktigt att tillsynsmyndigheterna har tillräckliga resurser och möjligheter att upptäcka brister i avfallshanteringen. Regeringen arbetar för att förbättra och vidareutveckla samarbetet mellan ett flertal inblandade myndigheter, bland annat länsstyrelserna, kommunerna, Polismyndigheten, Tullverket och Åklagarmyndigheten. Regeringen beslutade 2020 om ett rikstäckande elektroniskt
40 register för farligt avfall med syfte att förbättra spårbarheten av avfallet. Regeringen har också nyligen beslutat om nya bestämmelser om bygg- och rivningsavfall. Mängden avfall från bygg-

och rivningsverksamhet utgör den näst största i Sverige efter gruvavfall. De nya bestämmelserna syftar till att förbättra hanteringen av detta avfall. Bland annat infördes krav på sorteringsystem som innebär att bygg- och rivningsavfall ska källsorteras för att öka möjligheterna att behandla avfallet på ett bättre sätt.

5

Partistyrelsen menar att beslutet från kongressen 2013 att inte återinföra skrotbilspremie bör stå fast eftersom det är dyrt för skattebetalarna i förhållande till miljövinsten. Däremot behöver åtgärder för att underlätta bortforsling av skrotbilar tas fram.

- 10 Miljöbalken är grundpelaren för tillsynsarbetet för förskolornas utemiljöer och den som driver förskolan måste ha tillräcklig kunskap för att säkerställa att miljön på förskolan inte innebär en olägenhet för barnens hälsa. För att underlätta bedömningen för både verksamhetsutövaren och kommunala handläggare av vad som är "tillräcklig kunskap" och "ingen olägenhet för människor eller miljö" finns allmänna råd, från bland annat Folkhälsomyndigheten, Strålsäkerhetsmyndigheten, Boverket och Naturvårdsverket. I Sverige styrs tillsynen av luftföroreningshalterna främst gentemot rådande Miljökvalitetsnormer (MKN) samt Miljömål. Miljökvalitetsnormerna är juridiskt bindande gränsvärdesnormer som styr hur kommunernas miljöövervakning av luftkvaliteten ska utföras. Denna form av tillsyn och miljöövervakning bör därför ske i samråd med kommunernas miljöförvaltningar vilka innehar det övergripande ansvaret för att miljökvalitetsnormerna följs inom kommunen.

20

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A672:2, A699:1

- 25 A672:2 (Östersunds arbetarekommun) att målarfärg ska ha tydliga riktlinjer för låga maxgränser på innehåll av nanopartiklar, och att det ska tydligt utmärkas på produkter och säkerhetsdatablad A699:1 (Södertälje arbetarekommun) att verka för att all användning av fyrverkerier ska omfattas av tillståndsplikt och utbildningskrav

- 30 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A542:1, A545:1, A545:2, A626:1, A627:1, A629:1, A629:2, A630:1, A630:2, A631:1, A631:2, A668:3, A679:2, A688:1, A688:2, A706:1

- 35 A542:1 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för skärpning av regelverket för verksamhetsutövare som hanterar avfall och massor

A545:1 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta fram riktlinjer och gränsvärden för förskolemiljöer gällande luftföroreningar

A545:2 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstadga att förskolebarn och skolbarn ska ha rätt till en utemiljö som inte innebär en hälsorisk för dem i enlighet med

- 40 motionen

A626:1 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att fler åtgärder vidtas för att förebygga skador av asbest enligt motionens intentioner

A627:1 (Falkenbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att möjligheten för allmänheten att smälla fyrverkeri vid nyår minskar kraftigt

A629:1 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för ett förbud av mikroplast i Sverige

5 A629:2 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för ett förbud av mikroplast i hela EU

A630:1 (Ronneby arbetarekommun) att Socialdemokraternas verkar för att all användning av högfluorerande ämnen, PFAS, förbjuds omgående inom både Sverige och EU

10 A630:2 (Ronneby arbetarekommun) att Socialdemokraternas verkar inom relevanta internationella organ för få till ett globalt förbud mot högfluorerande ämnen, PFAS

A631:1 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraternas verkar för att all användning av högfluorerande ämnen, PFAS, förbjuds omgående inom både Sverige och EU

A631:2 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraternas verkar inom relevanta internationella organ för få till ett globalt förbud mot högfluorerande ämnen, PFAS

15 A668:3 (Mölnåls arbetarekommun) att Socialdemokratiska partiet utreder möjligheten till åtgärder för att minska buller från motorcyklar, mopeder och bilar, ref åtgärd i Paris ovan

A679:2 (Göteborgs partidistrikt) att det sätts upp papperskorgar där det går att slänga komposterbara hundbajspåsar

20 A688:1 (Botkyrka arbetarekommun - enskild) att en översyn genomförs gällande miljölagstiftningen av miljöfarlig verksamhet

A688:2 (Botkyrka arbetarekommun - enskild) att kommunernas möjligheter att säga nej till miljöfarlig verksamhet (c-verksamhet) bör förstärkas

A706:1 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att det tas fram standardiserade riktvärden för luftföroreningar i Sverige i enlighet med motionens intentioner

25 att avslå motionerna A641:1, A642:1, A668:1, A668:2, A668:4, A679:1, A709:1

A641:1 (Halmstads arbetarekommun) att ett totalförbud mot användning av fyrverkerier för privatpersoner införs

30 A642:1 (Vallentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att införa ett nationellt fyrverkeriförbud gällande såväl användning som försäljning

A668:1 (Mölnåls arbetarekommun) att Socialdemokratiska partiet utreder vilka åtgärder man kan vidta för att minska på störande ljud från motorcyklar, mopeder och bilar utöver idag gällande EU-förordningar

35 A668:2 (Mölnåls arbetarekommun) att Socialdemokratiska partiet aktivt arbetar på EU-nivå för att minska på bullernivåerna från det redan fastställda

A668:4 (Mölnåls arbetarekommun) att Socialdemokratiska partiet verkar för att sänka nuvarande maxnivå från buller på 103 decibel till en lägre för motorcyklar, mopeder och bilar

40 A679:1 (Göteborgs partidistrikt) att det införs förbud mot försäljning av hundbajspåsar som inte är gjord av nedbrytningssbar bio-plast.

A709:1 (Ulricehamns arbetarekommun) att all privat användning av fyrverkerier och bangers förbjuds

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A553:1, A558:1, A582:1, A582:8, A582:9, A582:10, A582:11, A639:1, A639:2, A640:1, A640:2, A657:1, A657:2, A657:3, A663:1, A682:1, A682:2, A684:1, A703:1, A723:1, A723:2, A723:3, A724:1

5

UA175 Biologisk mångfald

Nätet av växt- och djurarter som bygger ekosystemen är förutsättningen för vår existens eftersom de producerar all var mat, allt vårt renade vatten och allt syre vi andas. När arter försvinner minskar ekosystemens motståndskraft. Arter och ekosystem är beroende av sina livsmiljöer. Förekomsten av sammanlänkade skyddade naturområden är avgörande för den biologiska mångfalden. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har kraftigt förstärkt medlen för skyddet av vår natur. Partistyrelsen anser att arbetet måste fortsätta med att fler länder ställer om och att partiet även internationellt ska arbeta för att värdefulla miljöer skyddas, t.ex. i Arktis.

15

Återskapandet av våtmarker bidrar till många stora positiva effekter på både klimatet och biologisk mångfald. Utöver det bidrar det till att balansera vattenflöden, öka tillskottet till grundvattnet samt minska övergödningen. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen ökat satsningen på att restaurera våtmarker. Återställandet och anläggandet av våtmarker pågår och intensifieras i Sverige. Invasiva främmande arter är ett av de största globala hoten mot biologisk mångfald. Därför satsar den Socialdemokratiskt för att stärka arbetet med bekämpning av främmande arter.

25

EU:s art och livsmiljödirektiv är EU-ländernas sätt att klara kraven i FN-konventionen om biologisk mångfald. Vi socialdemokrater var med och drev fram konventionen och genom åren har Sverige byggt upp ett högt internationellt anseende i miljöfrågor.

30

Miljöförstöringen skapar otrygga människor där gifter sprids i vatten och i vår mat, där haven är övergödda, där partiklar i luften gör oss sjuka och värdefull natur försvinner. Med ett starkare samhälle kan vi skapa strängare lagar, fler styrmedel och investeringar som leder mot en hållbar utveckling.

35

Vi tror på breda lösningar och investeringar snarare än skattesänkningar för att klara de stora miljöproblemen. Under den socialdemokratiskt ledda regeringens mandatperiod har arealen skyddade marina områden har dubblats och drygt 13 procent av havsområdet har fått skydd.

40

Miljöövervakningen är avgörande för att se hur arbetet med att nå Sveriges miljömål eftersom det ger underlag för väl underbyggda beslut. Regeringen satsar därför på miljöövervakning av hav och vatten.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen arbetar aktivt med en stark implementering av

ekosystembaserad förvaltning, på hemmaplan och inom EU. Det arbetet pågår via uppdrag till myndigheter och regleringsbrev. I Sverige regleras också statens havsplanering i miljöbalken och havsplaneringsförordningen.

- 5 Partistyrelsen anser inte att Socialdemokraterna ska politiskt styra vilka trädslag som ska planteras så länge det inte handlar om invasiva trädslag.

Målet med Art- och habitatdirektivet är att främja att den biologiska mångfalden bibehålls, genom bevarande och förbättring av naturmiljön. För att nå det målet ska alla EU-länder
10 utse särskilda områden, Natura 2000-områden, som tillsammans ska bilda ett ekologiskt sammanhängande nätverk. Dessa områden innehåller arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. Natura 2000 är viktigt men är i sig inte avsett för små vattendrag. Samtidigt pågår stor översyn både av våra strandskyddsregler såsom den nationella planen för omprövningar av vattenkraftens miljövillkor.

15 Partistyrelsen anser att förslaget om att verka för endast ekologisk jordbruksverksamhet ska tillåtas i de övergödning känsliga områdena runt Östersjön som är belägna i EU-länder är tveksamt. Det finns också svag vetenskapligt stöd för att ekologisk odling skulle minska övergödningen då även naturlig gödsling orsakar övergödning. Partistyrelsen vill lyfta fram andra åtgärder som exempelvis
20 skydds zoner, skyddande våtmarker och hållbar gödsling för att minska övergödningen.

En hörnsten för socialdemokratisk utrikespolitik är ett starkt FN och EU engagemang. Situation för världens regnskogar Amazonas oroar oss alla.

25 Vi socialdemokrater ser mycket allvarligt på skogsbränderna och skövlingen i Amazonas. Den socialdemokratiskt ledda regeringen är engagerat både inom utvecklingssamarbetet och genom olika politiska initiativ för att skydda och bevara världens regnskogar och andra unika skogsområden. Genom Utrikesdepartementet ges stora svenska bidrag tex. till Gröna klimatfonden (GCF) och Globala miljöfonden (GEF) och Sverige deltar aktivt i båda fondernas
30 styrelsearbete. Den globala miljöfonden har finansierat över 380 skogsprojekt sedan starten. Partistyrelsen anser det viktigt att använda EU:s handelspolitik som ett verktyg för en hållbar utveckling i världen och för att framtida handelspartner förbinder sig att respektera och effektivt genomföra Parisavtalet.

35 **Partikongressen föreslås besluta:**

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A553:1, A582:1, A582:8, A582:9, A582:10, A582:11, A639:1, A639:2, A640:1, A640:2, A657:1, A657:2, A657:3, A663:1, A682:1, A682:2, A684:1, A703:1, A723:1, A723:2, A723:3, A724:1

40 A553:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna på ett tydligare sätt integrerar och

lyfter vikten av biologisk mångfald i partiets hållbarhets- och klimatpolitik

A582:1 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ställer sig bakom motionen i sin helhet och verkar i enlighet med motionens intentioner

5 A582:8 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att skapa fler sammanhängande nätverk av marina skyddade områden som tillsammans ger skydd åt havets alla ekosystem

A582:9 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att minst 30 procent av Sveriges hav omfattas av marint områdesskydd år 2030 och att minst 30 procent av dessa är strikt skyddade områden

10 A582:10 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att varje skyddat havsområde har en förvaltningsplan med tydliga mål, regler för vad som är tillåtet och inte inom området och en effektiv kontroll av att reglerna följs

A582:11 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige ska verka för en stark implementering av ekosystembaserad förvaltning, på hemmaplan och inom EU

15 A639:1 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska arbeta för att fler marina naturreservat och marina nationalparker skapas längs Sveriges kuster, i svenska sjöar och på svenskt territorial vatten

A639:2 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska arbeta för att fler marina naturreservat och marina nationalparker skapas runt om i världen

20 A640:1 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska arbeta för att varken olja, kol eller naturgas ska utvinnas från havsområdet Arktis

A640:2 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar tillsammans med andra för att havsområdet Arktis blir ett marint naturreservat

25 A657:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ge lämpliga organ fortsatt uppdrag att stimulera odling och användning av effektiva lövträd

A657:2 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att underlätta för ägare av små ytor att odla lövträd som effektivt binder koldioxid

30 A657:3 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utöka gårdsstödet för plantering av pil, asp och poppel till att även omfatta betesmark som förbuskats samt att stöd till plantering av skydds zoner utmed vattendrag även omfattar pil och poppel

A663:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna gör hotet mot Amazonas till en av sina huvudfrågor i EU, FN och övriga internationella sammanhang

35 A682:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna lägger större vikt vid våtmarker som en väsentlig del av vår politik för en hållbar utveckling för att på ett effektivt sätt medverkar till att uppnå riksdagens klimatmål

A682:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att återställandet och anläggandet av våtmarker intensifieras i Sverige

A684:1 (Ystads arbetarekommun) att det ska göras uppföljning och undersökning gällande implementering av ovanstående regelverk för att uppnå målet god ekologisk status

40 A703:1 (Bollnäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att stärka skyddet för Natura 2000 områden i mindre vattendrag

A723:1 (Lunds arbetarekommun) att det utarbetas en strategi att nå de nationella miljö kvalitetsmålen
A723:2 (Lunds arbetarekommun) att det i strategin ingår konkreta delmål som följs upp och som
kan utgöra underlag för att möjliggöra beslut om ytterligare insatser och åtgärder för att nå målen
A723:3 (Lunds arbetarekommun) att det tillförs nödvändiga resurser, skärpning av miljölagarna
5 samt andra insatser för att uppnå målen

A724:1 (Ulricehamns arbetarekommun) att Sverige tar initiativ till att tillsammans med andra
länder radikalt förbättrar förhållandena i Östersjön innan det är för sent

att avslå motionerna A558:1

10 A558:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att endast
ekologisk jordbruksverksamhet ska tillåtas i de övergödningssensibla områdena runt Östersjön
som är belägna i EU-länder

15 Partistyrelsens utlåtande över motionerna A582:2, A582:3, A582:4, A582:20,
A664:1, A665:1, A666:1, A675:1, A675:2, A676:1, A676:2, A680:1, A681:1, A681:2,
A681:3, A717:1, A757:3

20 UA173 Rent vatten

EU har åstadkommit viktiga framsteg när det gäller vattenfrågorna. Ett är EU:s Ramdirektiv
för vatten. Att nå dess krav på god ekologisk och kemisk status i våra vattenmiljöer är en stor
25 utmaning. Utvecklingen för renare hav går framåt. Utsläppen av övergödande ämnen i Östersjön
minskar. För att nå ytterligare framgång behöver fosfor och kväve i större utsträckning användas
i kretslopp, tillförseln av mineralgödsel minska. Fler åtgärder i landsbygdsprogrammet för
att skydda våra vatten behövs. Spridningen av mikroplaster till haven måste stoppas. Ökat
kretsloppstänkande med våra näringsämnen och bättre reningen av vårt avloppsvatten kan minska
30 utsläppen av fosfor och kväve i havet. Läckaget från konstgödsel måste minska.

Därför satsar den S-ledda regeringen bland annat för insatser mot övergödning 2020. Regeringen
satsar ytterligare på sanering av förorenade sediment och miljöfarliga vrak. Miljöövervakningen
är avgörande för att se hur arbetet med att nå Sveriges miljömål eftersom det ger underlag för väl
35 underbyggda beslut. Regeringen satsar därför på miljöövervakning av hav och vatten.

Den stora förekomsten av mikroplaster i havsmiljön är oroande och måste stoppas. Organismer
skadas och dessutom knyter partiklarna an till miljögifter som orsakar problem långt
upp i näringskedjan. Dumpning av plastskräp från fartyg måste upphöra. Därför har den
40 Socialdemokratiskt ledda regeringen beslutat att en skatt på plastbärkassar ska införas. Skatten
bidrar till att Sverige uppnår EU:s mål om att förbruka maximalt 40 plastbärkassar per person

och år till slutet av 2025 och därigenom bidra till att minska nedskräpningen och spridningen av mikroplaster i naturen.

5 EU har åstadkommit viktiga framsteg när det gäller vattenfrågorna. Ett är EU:s Ramdirektiv för vatten. Att nå dess krav på god ekologisk och kemisk status i våra vattenmiljöer är en stor utmaning. Henriksdals avloppsreningsverk är ett av de största verken i Europa och Sverige är på väg att få flera av dem mest moderna reningsverken i Europa. Genom mekanisk, biologisk och kemisk rening rensas fosfor, kväve och organiska föroreningar bort från avloppsvattnet. Därefter släpps vattnet ut i Östersjön och återgår till naturens eget kretslopp. Avloppsreningen är ständigt
10 igång, alla dagar om året och alla timmar på dygnet. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har gjort och gör många satsningar på vårt vatten, genom sina olika steg i kretsloppet. Några exempel är att kraftfulla åtgärder mot övergödning som genomförs, nya metoder för att minska läkemedelsresterna i avloppsvattnet samt forskningsprogram för vatten.

15 Reningen av vårt avloppsvatten måste bli bättre för att minska utsläppen av övergödande ämnen. Metoder för att minska läkemedelsresterna i avloppsvattnet ska utvecklas och dricksvattnet och våra dricksvattentäkter måste få ett starkare lagligt skydd.

20 Miljömålsberedningen har i år föreslagit en havsmiljölag vilket är ett steg framåt för en bättre havsmiljö. Lagen ställer större krav på regeringen att ta ansvar för havspolitik. Vi socialdemokrater ser positivt på ett utökat och förstärkt skydd för havet.

25 Den socialdemokratiskt ledda regeringen har gjort och gör många satsningar på vårt vatten, genom sina olika steg i kretsloppet. Regeringen satsar exempelvis kommande fyra år för att bygga upp ett nytt nationellt forskningsprogram om hav och vatten.

30 Den socialdemokratiskt ledda regeringen vill öka takten i uppgraderingen av de kommunala avloppsreningsverken så att de kan ta hand om läkemedel och andra svårnedbrytbara ämnen. Regeringen föreslår därför att satsningen på avancerad rening förstärks. Regeringen satsar för att starta en försöksverksamhet för en miljöpremie i läkemedelsförmånssystemet. Genom att ställa krav på miljöhänsyn vid tillverkning kan utsläppen minska.

Partikongressen föreslås besluta:

35 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A582:2, A582:3, A582:4, A582:20, A664:1, A665:1, A666:1, A675:1, A675:2, A676:1, A676:2, A680:1, A681:1, A681:2, A681:3, A757:3

40 A582:2 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för antagandet av den av Miljömålsberedningen föreslagna havsmiljölagen

A582:3 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att det införs

en stark och kontinuerlig utvärderande funktion av havsmiljöpolitiken som samlar experter från olika forskningsdiscipliner

A582:4 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att integrera arbetet med havet i regeringens klimatkollegium

- 5 A582:20 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en ökad återföring av fosfor från avloppsslam med mycket strikta gränsvärden för oönskade ämnen, inklusive organiska miljögifter (t.ex. PFAS), läkemedelsrester och mikroplaster

A664:1 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ska underlätta för kommuner att införa reningsverk för läkemedelsrester i vattendrag

- 10 A665:1 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att staten ska underlätta för kommuner att införa reningsverk för läkemedelsrester i vattendrag

A666:1 (Linköpings arbetarekommun) att socialdemokraterna verkar för att staten ska underlätta för kommuner att införa reningsverk för läkemedelsrester i vattendrag.

- 15 A675:1 (Sotenäs arbetarekommun) att ta nya initiativ till och stödja innovationsprojekt för att rena hav och kuster från skräp i Västerhavet och i Östersjön

A675:2 (Sotenäs arbetarekommun) att aktivt arbeta för att insatser som stärker efterlevnaden av principen om att förorenaren betalar med avseende på miljöpåverkan i vatten

A676:1 (Tanums arbetarekommun) att ta nya initiativ till och stödja innovationsprojekt för att rena hav och kuster från skräp i Västerhavet och i Östersjön

- 20 A676:2 (Tanums arbetarekommun) att aktivt arbeta för att insatser som stärker efterlevnaden av principen om att förorenaren betalar med avseende på miljöpåverkan i vatten

A680:1 (Östergötlands partidistrikt) att möjlighet att söka statsbidrag införs för enskilda hushåll för att modernisera gamla VA-anläggningar och för att kunna uppnå de globala målen i Agenda 2030 för en hållbar utveckling

- 25 A681:1 (Nacka arbetarekommun) att Henriksdalsverket byggs ut och utrustas med teknik för att rena avloppsvatten från läkemedelsrester och säker teknik för att förhindra plastartiklar i vattnet

A681:2 (Nacka arbetarekommun) att kräva lagstiftning på området avloppsrening

A681:3 (Nacka arbetarekommun) att senaste teknik kommer på plats vid om- och nybyggnad av Sveriges reningsverk för fullständig rening av plast och läkemedelsrester

- 30 A757:3 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på i utvecklingen för att Sveriges avloppsreningsverk också eliminerar läkemedelsrester

att avslå motionerna A717:1

- 35 A717:1 (Motala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kriterierna för riksintressen ändras så att hela dricksvattentäkter kan omfattas och att därefter hela Vättern utses till ett överordnat riksintresse

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A116:1, A543:1, A546:4, A547:1, A548:1, A549:1, A550:1, A550:2, A551:1, A552:1, A567:1, A567:2, A578:4, A578:5, A578:6, A578:7, A578:8, A578:10, A578:13, A581:46, A581:47, A581:49, A582:5, A582:6, A582:7, A584:4, A584:5, A585:4, A585:5, A586:4, A586:5, A587:4, A587:5, A588:2, 5 A589:4, A589:5, A590:4, A590:5, A591:4, A591:5, A592:4, A592:5, A593:4, A593:5, A594:4, A594:5, A595:4, A595:5, A596:4, A596:5, A597:2, A597:3, A599:4, A599:5, A600:4, A600:5, A601:3, A601:4, A603:4, A603:5, A604:4, A604:5, A605:4, A605:5, A606:4, A606:5, A607:4, A607:5, A608:4, A608:5, A609:4, A609:5, A610:4, A610:5, A611:4, A611:5, A612:4, A612:5, A614:4, A614:5, A615:4, A615:5, A616:3, A616:4, 10 A617:4, A617:5, A618:3, A618:4, A619:2, A621:1, A621:2, A621:3, A621:4, A623:1, A623:2, A623:3, A623:4, A623:5, A623:6, A625:1, A632:1, A632:2, A634:3, A634:4, A637:1, A638:2, A662:1, A669:1, A669:2, A670:4, A670:5, A670:6, A670:7, A670:9, A670:12, A671:4, A671:5, A671:6, A671:7, A671:8, A671:10, A671:13, A677:1, A683:1, A683:2, A683:3, A690:1, A690:2, A691:3, A692:3, A693:3, A694:3, A716:1, 15 A718:1, A719:1, A720:1, A720:2, A722:1, A722:2, A722:3, A812:1, A825:3, A834:1, D295:2

UA114 100% förnybar energi

20

Energisystemet är avgörande för Sveriges förmåga att klara klimatomställningen. När allt fler sektorer ska ställa om produktionen för minskade utsläpp kommer tillgången till el att vara en avgörande faktor. Sverige har goda förutsättningar att klara den omställningen. Vi har historiskt stora elöverskott, stora tillgångar till förnybar energi och en energisektor som ligger i framkant.

25

Sverige ska även fortsatt ha ett robust elsystem med en hög leveranssäkerhet, en låg miljöpåverkan där investeringar i fossil energi fasas ut och el till konkurrenskraftiga priser. Det skapar långsiktighet och tydlighet för marknadens aktörer och bidrar till nya jobb och investeringar i Sverige. Partistyrelsen ser stora möjligheter att skapa arbetstillfällen och stärka industrins 30 konkurrenskraft genom investeringar i det svenska energisystemet.

35

Sverige är ett föregångsland när det kommer till omställningen av energisystemet. Idag är över 99 procent av elproduktionen fossilfri och över 90 procent av bränslet i värmeproduktionen är fossilfritt eller återvunnet. Partistyrelsen ser att Sverige ska fortsätta att leda den omställningen med målet om 100 procent förnybart elsystem 2040 och nettonollutsläpp 2045.

Energiöverenskommelsen

2016 slöts för första gången i landets historia en bred, blocköverskridande energiöverenskommelse mellan Socialdemokraterna, Moderaterna, Centerpartiet, Miljöpartiet och Kristdemokraterna.

40

Det är en stor och omfattande uppgörelse med ett mål om 100 procent förnybar elproduktion till 2040.

I slutet av 2019 valde Moderaterna och Kristdemokraterna att lämna energiöverenskommelsen, men kvarvarande partier arbetar fortfarande för att genomföra de delar av energiöverenskommelsen som återstår.

5 Vattenkraft

Vattenkraften har en viktig roll i utvecklingen av energisystemet och är en förutsättning för utbyggnaden av mer sol och vindkraft. Svensk vattenkraft ska leva upp till moderna miljökrav. Därför har regelverket uppdaterats, samtidigt som en sänkt fastighetsskatt har kombinerats med att vattenkraftsbranschen finansierar miljöåtgärderna för att Sverige ska leva upp till EU-rättens krav på vattenverksamheter.

Vattenkraftens utbyggnad ska främst ske genom effekthöjning i befintliga verk med moderna miljötillstånd. Nya anläggningar ska ha moderna miljötillstånd. Nationalälvarna, och övriga i lagen angivna älvsträckor, ska fortsatt skyddas från utbyggnad.

15

Kärnkraft

Den socialdemokratiska partistyrelsen står bakom målet om 100 procent förnybar elproduktion år 2040 och anser att det är kärnkraftsbolagen som själva ska ta beslutet om fortsatt drift såväl som avveckling av anläggningar. Enligt bolagen finns tekniska förutsättningar att köra återstående sex anläggningar till 2040. För kärnkraften gäller i övrigt de överenskommelser som gjordes före energiuppgörelsen. Kärnkraften ska bära sina egna kostnader och principen om att kärnkraft inte ska subventioneras består.

20

Omställningen till ett förnybart elsystem ska uppnås på ett sådant sätt att den kompetens och det kunnande som finns hos dem som idag arbetar i energibranschen tas tillvara.

25

Vindkraft

Vindkraften har byggts ut i en oerhörd snabb takt och är viktig för att Sverige ska kunna nå målet om hundra procent förnybar elproduktion 2040. Idag bär vindkraft på land sina egna kostnader och den socialdemokratiskt ledda regeringen har därför fattat beslut om att fasa ut subventionerna tidigare än planerat. Socialdemokraternas partistyrelse ser inte att ett statligt ägt vindkraftsbolag behöver bildas, däremot gör ju t.ex. statligt ägda Vattenfall investeringar i svensk vindkraft redan idag.

30

Vindkraftsanläggningar kräver bygglov, ibland också detaljplan utifrån plan- och bygglagen.

35

Större vindkraftverk miljöprövas utifrån miljöbalken. Vid prövning av nya anläggningar är det viktigt att hänsyn tas till de ljud som skapas av vindkraftverken. Riktlinjerna för prövning ska hanteras av ansvarig myndighet och rimliga nivåer för ljudpåverkan ska även fortsatt fastställas av domstol. Det är viktigt att processerna är transparenta och tydliga både för medborgare och de aktörer som vill etablera vindkraft. Det kan också finnas skäl till att se över hur man kan skapa ytterligare incitament för kommuner där vindkraft etableras.

40

Anslutningsavgifterna till stamnätet för havsbaserad vindkraft bör slopas och den socialdemokratiskt ledda regeringen har därför tagit initiativ till detta.

Solkraft

- 5 Allt fler svenskar vill investera i solceller och den socialdemokratiskt ledda regeringen har avsevärt förbättrat förutsättningarna för dem. Under de gångna åren har solcellsstödet mångdubblats och vid årsskiftet förändrades solcellstödet till ett grönt avdrag. Det innebär att stödet blir tillgängligt för fler, att den som söker blir garanterad stöd och att det dessutom går snabbare.
- 10 Utöver detta stöttas solkraft genom en rad andra åtgärder: regeringen har infört ett stöd för egenlagring av solkraftsel, momskravet för mikroproducenter har slopats och regeringen och en skattereduktion för solel som matas ut på elnätet har införts och därefter utökats.

Elnät

- 15 Investeringar i elnäten är avgörande för att klara klimatomställningen. Just nu görs historiskt stora investeringar för att bygga ut stamnätet i Sverige, så att vi kan öka överföringskapaciteten från norra till södra Sverige. Men det behöver också gå snabbare. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen satt upp målet om att halvera tiden det tar att bygga nya ledningar. Som ett led i det har riksdagen fattat beslut om åtgärder som innebär att tillståndsprocesserna blir både
20 enklare och snabbare och kommer leda till den största kapningen av byggtider sedan Sverige fick elektricitet. Partistyrelsen ser att de förstärkningar av elnäten som kommer att genomföras under åren framåt är av största vikt. Det är avgörande för att säkerställa effekt i hela landet och kommer leda till att prisskillnaderna som ibland uppstår kommer att minska. Arbetet med att skapa flexibilitet och lagring behöver också intensifieras.
- 25 Elnätsregleringen ska säkerställa att elnäten underhålls och utvecklas och att elnätsföretagen, oavsett om ägaren är privat eller offentlig, inte tar ut oskäligen vinster på kundernas bekostnad. Under mandatperioden har elnätsavgifterna för majoriteten av elnätskunderna för första gången sedan elmarknaden avreglerades. Det är resultatet av regelförändringar som den
30 socialdemokratiskt ledda regeringen har genomfört. Regeringen har också påbörjat en elnätsdialog med branschen, kunderna och riksdagens övriga partier – för en bättre framtida reglering och en fortsatt positiv utveckling.

Kraftvärme och fjärrvärme

- 35 Utnyttjandet av bioenergi för elproduktion sker i huvudsak i anläggningar för kombinerad el- och värmeproduktion. En konkurrenskraftig fjärrvärmesektor och minskad elanvändning i uppvärmningen är därför viktiga förutsättningar för att tillgodose den förnybara el- och värmeförsörjningen även under kalla vinterdagar. Fjärrvärmesektorn har kommit långt i utfasningen av fossila bränslen genom att använda sig av förnybara biobränslen, men använder fortfarande vissa delar olja,
40 kol och naturgas i topplastsituationer. De fossila bränslena i fjärrvärmesektorn bör fasas ut. Partistyrelsen ser att kraftvärmesektorn behöver stärkas och fortsätta utvecklas.

Användning och energieffektivisering

Det är gynnsamt för såväl hushåll och företag som för det svenska elsystemet med en effektiv användning av el och annan energi. Att över tid minska elanvändningen är klokt för det enskilda hushållet och det bidrar till företags konkurrenskraft. En effektivisering, framförallt vad gäller effekt, är särskilt viktigt för att möta de framtida utmaningarna för det svenska elsystemet.

Energiöverenskommelsen innebär att:

- Sverige ska år 2030 ha 50 procent effektivare energianvändning jämfört med 2005. Målet uttrycks i termer av tillförd energi i relation till BNP.
- Energimyndigheten ska ges i uppdrag att tillsammans med olika branscher formulera sektorsstrategier för energieffektivisering
- Ett särskilt energieffektiviseringsprogram för den elintensiva svenska industrin, motsvarande programmet för energieffektivisering (PFE) bör införas.

Vätgas

Vätgasteknik är en av flera tekniker som hanterar de svåraste utmaningarna för att Sverige ska kunna nå klimatmålen. Att framställa, lagra och frakta vätgas på ett hållbart sätt kommer att vara viktig för flera branscher. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen påbörjat arbetet med att ta fram en nationell vätgasstrategi. Målet med strategin och åtgärdsförslagen är utveckla och tillvarata möjligheterna med vätgas och elektrobränslen och underlätta för omställningen till fossilfrihet.

Biodrivmedel

Biodrivmedel kommer att spela en viktig roll i klimatomställningen och användningen av biodrivmedel kommer att öka stort framöver. Partistyrelsen ser att den inhemska produktionen av biodrivmedel behöver öka. Det är viktigt för att minska utsläppen ifrån transportsektorn men har också en stor potential att skapa nya hållbara jobb i hela landet och kommer också bidra till att öka Sveriges försörjningstrygghet. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har uppdragit åt Energimyndigheten att ta fram förslag på hur den inhemska produktionen av biodrivmedel kan öka. Därutöver kommer reduktionsplikten leda till långsiktiga spelregler och ökad efterfrågan.

Forskning

Fokus på insatserna inom energiforskningen är områden:

- som bidrar till att uppnå uppställda klimat- och energipolitiska mål.
- som har förutsättningar för tillväxt och för export.

Insatserna på energiforskningsområdet ska även fortsättningsvis fokusera på teknikutveckling, demonstrations- och pilotprojekt på alla områden inom energiforskningen.

- 5 Energiforskningen har en avgörande roll i att se till att nya, innovativa tekniska lösningar ska komma fram för alla förnybara kraftslag. Partistyrelsen ser positivt på att Sverige även i framtiden ska vara en föregångare inom forskning och utveckling av såväl el- och värmeproduktion som överföring och användning av energi.

Partikongressen föreslås besluta:

- 10 att bifalla motionerna A546:4, A552:1, A578:5, A621:2, A634:3, A634:4, A662:1, A670:5, A671:5, A716:1

- 15 A546:4 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att energiproduktion och den regionala överföringskapaciteten byggs ut så att tillgång till energi inte blir ett hinder för industrins klimatomställning

A552:1 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ökar engagemangen för sol- och vindenergi

- 20 A578:5 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna tar initiativ för att kraftigt förkorta ledtiderna för investeringar i elnäten och produktionsanläggningar

A621:2 (Västerås arbetarekommun - enskild) att motverka flaskhalsar i elnätet

A634:3 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en satsning på elnätsutbyggnad

- 25 A634:4 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för satsning på vind och solenergi

A662:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige satsar offensivt på att skapa en nationell strategi för utbyggnad av en vätgasinfrastruktur

- 30 A670:5 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna tar initiativ för att kraftigt förkorta ledtiderna för investeringar i elnäten och produktionsanläggningar

A671:5 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna tar initiativ för att kraftigt förkorta ledtiderna för investeringar i elnäten och produktionsanläggningar

- 35 A716:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraternas partistyrelse verkar för att vätgas skall kunna bli en reell energibärare i Sverige

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A116:1, A543:1, A548:1, A549:1, A550:1, A550:2, A567:1, A567:2, A578:4, A578:6, A578:7, A578:10, A578:13, A581:46, A581:47, A581:49, A582:5, A582:6, A582:7, A584:4, A584:5, A585:4, A585:5,

- 40 A586:4, A586:5, A587:4, A587:5, A588:2, A589:4, A589:5, A590:4, A590:5, A591:4, A591:5, A592:4, A592:5, A593:4, A593:5, A594:4, A594:5, A595:4, A595:5, A596:4, A596:5, A597:2,

A597:3, A599:4, A599:5, A600:4, A600:5, A601:3, A601:4, A603:4, A603:5, A604:4, A604:5, A605:4, A605:5, A606:4, A606:5, A607:4, A607:5, A608:4, A608:5, A609:4, A609:5, A610:4, A610:5, A611:4, A611:5, A612:4, A612:5, A614:4, A614:5, A615:4, A615:5, A616:3, A616:4, A617:4, A617:5, A618:3, A618:4, A619:2, A621:1, A621:4, A623:1, A623:2, A623:3, A623:6, 5 A632:1, A632:2, A638:2, A669:1, A669:2, A670:4, A670:6, A670:9, A670:12, A671:4, A671:6, A671:7, A671:10, A671:13, A677:1, A683:1, A683:2, A683:3, A690:1, A690:2, A691:3, A692:3, A693:3, A694:3, A722:1, A722:2, A722:3, A825:3, A834:1, D295:2

- A116:1 (Torsby - Nordvärmlands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att
10 fastighetsskatten går till de kommuner där den gröna elproduktionen sker
- A543:1 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska driva att skyndsamt anta
biogasmarknadsutredningen i sin helhet
- A548:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraternas ska verka för en översyn av
ansvaret för den långsiktiga leveranssäkerheten i Sverige
- 15 A549:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraternas ska verka för en översyn av ansvaret
för den långsiktiga leveranssäkerheten i Sverige
- A550:1 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att biomassa
endast bör användas i mycket begränsad omfattning som biobränsle under en omställning
- A550:2 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att import av
20 biomassa för förbränning bör upphöra på sikt
- A567:1 (Arvika arbetarekommun) att olika åtgärder för att öka attraktiviteten för vindkraft i
kommunerna prövas
- A567:2 (Arvika arbetarekommun) att berörda aktörer stimuleras att bygga ut stamnätet snabbare
- A578:4 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna tar initiativ för en översyn
25 av miljöbalken och all relevant lagstiftning för att se till att onödigt krångliga processer inte
hindrar energiomställningen
- A578:6 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna tar initiativ för att
underlätta för effektutbyggnad i vattenkraften som ökar möjligheterna till variationshantering i ett
mer väderberoende energisystem
- 30 A578:7 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna initiera en fjärr- och
kraftvärmestrategi
- A578:10 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna tar initiativ för en ny bred
energiöverenskommelse
- A578:13 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att elnätsägarna
35 inklusive det statliga affärsverket Svenska Kraftnät har egen förmåga via egen kompetens och
personal att projektera, bygga och underhålla de el-nät man äger
- A581:46 (Stockholms partidistrikt) att en elmarknadsreform genomförs som tydliggör ansvar och
roller så att kraftnätet dimensioneras på ett sätt som säkrar effektsituationen i hela landet
- A581:47 (Stockholms partidistrikt) att ett nationellt energieffektiviseringsprogram tas fram för
40 alla sektorer
- A581:49 (Stockholms partidistrikt) att stötta kommersialisering av grön vätgas, elektrobränslen
och hållbart producerade biobränslen

- A582:5 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att det utreds var och hur man bör bygga havsbaserad vindkraft för minimerad negativ miljöpåverkan och maximerad miljönytta
- 5 A582:6 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att det genomförs en översyn av de utsedda områdena för vindkraft i havsplanerna utifrån dagens tekniska möjligheter
- A582:7 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att det genomförs en översyn av regelverket gällande havsbaserad vindkraft för att undersöka möjligheten att samordna tillståndsförfarandet
- 10 A584:4 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A584:5 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- 15 A585:4 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A585:5 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A586:4 (Kungälv's arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- 20 A586:5 (Kungälv's arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A587:4 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- 25 A587:5 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A588:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A589:4 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- 30 A589:5 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A590:4 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- 35 A590:5 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A591:4 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- 40 A591:5 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030

- A592:4 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A592:5 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- 5 A593:4 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A593:5 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A594:4 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- 10 A594:5 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A595:4 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- 15 A595:5 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A596:4 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A596:5 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- 20 A597:2 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A597:3 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- 25 A599:4 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A599:5 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A600:4 (Tjörns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- 30 A600:5 (Tjörns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A601:3 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- 35 A601:4 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A603:4 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A603:5 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- 40 A604:4 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen

- av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
A604:5 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen
av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
A605:4 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
5 förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
A605:5 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
A606:4 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
10 A606:5 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
A607:4 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
A607:5 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
15 förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
A608:4 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
A608:5 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
20 A609:4 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
A609:5 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
A610:4 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
25 förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
A610:5 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
A611:4 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
30 A611:5 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
A612:4 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar
energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
A612:5 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar
35 energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
A614:4 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
A614:5 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av
förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
40 A615:4 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar
energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100 % förnybar senast år 2040

- A615:5 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100 % fossilfri senast år 2030
- A616:3 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- 5 A616:4 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A617:4 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- 10 A617:5 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A618:3 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- 15 A618:4 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A619:2 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A621:1 (Västerås arbetarekommun - enskild) att konkurrenskraft och välfärd bygger på en trygg elförsörjning hela landet
- 20 A621:4 (Västerås arbetarekommun - enskild) att flera företag kan etablera sig utan att tänka på inte finns el
- A623:1 (Ystads arbetarekommun - enskild) att det satsas på forskning inom området kärnkraftåtervinning
- 25 A623:2 (Ystads arbetarekommun - enskild) att det inhämtas kunskaper inom återvinning av avfallet
- A623:3 (Ystads arbetarekommun - enskild) att vi moderniserar och utvecklar dom befintliga verken
- A623:6 (Ystads arbetarekommun - enskild) att dom kvarvarande verken används så länge det går
- 30 A632:1 (Höörs arbetarekommun) att regeringen arbetar för att öka bidraget för att installera solceller
- A632:2 (Höörs arbetarekommun) att regeringen arbetar för att ta bort hinder och avgifter som gör det svårt och komplicerat för privatpersoner att leverera överskottsenergin ut i elnätet
- A638:2 (Västerviks arbetarekommun) att energiåtervinning klassas till grön energi
- 35 A669:1 (Örebro arbetarekommun) att dagens lagstiftning kring nätkoncession utvecklas så att delning av energi i ett lokalt nät möjligt
- A669:2 (Örebro arbetarekommun) att möjliggöra systemdemonstratorer/frizooner i väntan på att en förändrad lagstiftning är på plats
- A670:4 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna tar initiativ för en översyn av miljöbalken och all relevant lagstiftning för att se till att onödigt krångliga processer inte hindrar energiomställningen
- 40

- A670:6 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna initiera en fjärr- och kraftvärmestrategi
- A670:9 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna tar initiativ för en ny bred energiöverenskommelse
- 5 A670:12 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att elnätsägarna inklusive det statliga affärsverket Svenska Kraftnät har egen förmåga via egen kompetens och personal att projektera, bygga och underhålla de el-nät man äger
- A671:4 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna tar initiativ för en översyn av miljöbalken och all relevant lagstiftning för att se till att onödigt krångliga processer inte hindrar energiomställningen
- 10 A671:6 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna tar initiativ för att underlätta för effektutbyggnad i vattenkraften som ökar möjligheterna till variationshantering i ett mer väderberoende energisystem
- 15 A671:7 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna initiera en fjärr- och kraftvärmestrategi
- A671:10 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna tar initiativ för en ny bred energiöverenskommelse
- 20 A671:13 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att elnätsägarna inklusive det statliga affärsverket Svenska Kraftnät har egen förmåga via egen kompetens och personal att projektera, bygga och underhålla de el-nät man äger
- 25 A677:1 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att regler och avgifter ändras så att de gynnar utbyggnad av enskild solesproduktion
- A683:1 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftfull utbyggnad av solkraft
- 30 A683:2 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att nuvarande regel- och tariffsystem ändras i syfte att underlätta lokal utbyggnad av solkraft
- A683:3 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att stimulera "Egen Solkraft" enligt ovan
- A690:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna arbetar för att utreda en nationellt rättvis prissättning av el
- 35 A690:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att utreda ett eventuellt slopande av uppdelningen av elzoner i Sverige
- A691:3 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna i förekommande fall tar ställning mot och motarbetar investeringar i fossil energi och infrastruktur för fossil energi
- 40 A692:3 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna i förekommande fall tar ställning mot och motarbetar investeringar i fossil energi och infrastruktur för fossil energi

- A693:3 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna i förekommande fall tar ställning mot och motarbetar investeringar i fossil energi och infrastruktur för fossil energi
- A694:3 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna i förekommande fall tar ställning mot och motarbetar investeringar i fossil energi och infrastruktur för fossil energi
- 5 A722:1 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att man skyndsamt höjer taket för mängden el man får sälja som mikroproducent
- A722:2 (Östergötlands partidistrikt) att regelverket för mikroproduktion ses över för att göra det enklare för privatpersoner att bli mikroproducenter
- A722:3 (Östergötlands partidistrikt) att mängden energi man får producera höjs inom ramen för
- 10 mikroproduktion
- A825:3 (Landskrona arbetarekommun) att i större skala decentralisera energiproduktion och underlätta för kunder att både vara energi oberoende, samt säkra distributionen av energi via lagring. Att ingå djupare samarbete med organisationer både lokalt och inom Europa som bidrar med finansieringen av den typen av projekt i större skala från fonder som vi ändå betalar till
- 15 A834:1 (Malmö arbetarekommun) att det ska tas fram en strategi för hållbar nationell produktion av biobränsle
- D295:2 (Kristianstads arbetarekommun) att verka för att skapa incitament till förändring hos de kraftbolag som har möjlighet att bli fossilfria
- 20 att avslå motionerna A547:1, A551:1, A578:8, A621:3, A623:4, A623:5, A625:1, A637:1, A670:7, A671:8, A718:1, A719:1, A720:1, A720:2, A812:1
- A547:1 (Falkenbergs arbetarekommun) att uppdra åt den socialdemokratiska partistyrelsen och riksdagsgruppen att driva en politisk inriktning som på alla sätt ger förutsättningar så att det kan
- 25 byggas nya kärnkraftsreaktorer i takt med det ökade energibehovet
- A551:1 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna slutar driva biobränsle som en lösning på klimatkrisen
- A578:8 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verka för en ersättningsmodell där vindkraften bidrar mer till lokalsamhället där man etablerar sig
- 30 A621:3 (Västerås arbetarekommun - enskild) att bygga ut kärnkraft så att slipper vi vara beroende av kol eller andra länder
- A623:4 (Ystads arbetarekommun - enskild) att vi bygger nya verk centralt i södra regionen
- A623:5 (Ystads arbetarekommun - enskild) att Ringhalsverken får fortsatt drift
- A625:1 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fastighetsskatten för
- 35 vindkraftverk tillfaller kommunen där de är uppförda
- A637:1 (Sollentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att de tätbebyggda delarna av Sverige ska ha helt nedgrävd elförsörjning
- A670:7 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verka för en ersättningsmodell där vindkraften bidrar mer till lokalsamhället där man etablerar sig
- 40 A671:8 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verka för en ersättningsmodell

där vindkraften bidrar mer till lokalsamhället där man etablerar sig

A718:1 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att el-nätet i Sverige blir samhällsägt

A719:1 (Norrköpings arbetarekommun) att (S) verkar för att elnätet i Sverige blir samhällsägt

5 A720:1 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att förstatliga elmarknaden

A720:2 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att (s) verkar för att el-nätet i Sverige blir samhällsägt

A812:1 (Täby arbetarekommun) att allmänna distributionsnäten för elektrisk energi skall ha Allmännyttigt huvudmannaskap allmänna distributionsnäten för elektrisk energi skall ha

10 Allmännyttigt huvudmannaskap

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A338:35, A338:36, A338:37, A544:1, A544:2, A544:3, A544:4, A561:3, A562:3, A563:3, A564:3, A565:3, A566:3, A568:1, A568:2, A568:3, A581:55, A581:56, A581:57, A581:60, A583:3, A583:4, A584:6, 15 A584:7, A585:6, A585:7, A586:6, A586:7, A587:6, A587:7, A589:6, A589:7, A590:6, A590:7, A591:6, A591:7, A592:6, A592:7, A593:6, A593:7, A594:6, A594:7, A595:6, A595:7, A596:6, A596:7, A598:4, A598:5, A599:6, A599:7, A600:6, A600:7, A601:5, A601:6, A602:3, A602:4, A603:6, A603:7, A604:6, A604:7, A605:6, A605:7, A606:6, A606:7, A607:6, A607:7, A608:6, A608:7, A609:6, A609:7, A610:6, A610:7, A611:6, 20 A611:7, A612:6, A612:7, A613:3, A613:4, A614:6, A614:7, A615:6, A615:7, A616:5, A616:6, A617:6, A617:7, A618:5, A618:6, A619:3, A619:4, A624:2, A624:4, A633:1, A636:1, A638:3, A673:1, A673:2, A673:3, A674:1, A674:2, A674:3, A721:1, A721:2, A721:3

25

UA169 Cirkulär Ekonomi

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har beslutat om den första handlingsplanen för cirkulär ekonomi. Handlingsplanen innehåller drygt hundra åtgärder inom områden 30 som industriomställning, materialförsörjning, teknikutveckling och avfallshantering. Vi socialdemokrater lägger grunden för en långsiktig och hållbar omställning av samhället.

En viktig utgångspunkt för omställningen är att material ska användas mer effektivt för att minska både uttag av ny råvara och deponering av avfall. I dag orsakas ungefär hälften av klimatutsläppen 35 och mer än 90 procent av världens vattenbrist och förlust av biologisk mångfald av att resurser används ineffektivt. Genom ett mer resurseffektivt nyttjande av materialen kan deras livslängd och ekonomiska värde öka, samtidigt som uttaget av ny råvara och deponeringen av avfall minskar.

Sverige måste snabbt få ned koldioxidutsläppen om vi ska kunna bli världens första fossilfria 40 välfärdsland och kunna nå målen om ett nettoutsläpp år 2045. En omställning till en cirkulär ekonomi är också en möjlighet för att få fram nya hållbara och gröna jobb i Sverige och öka

tillväxten efter covid-19. Nyckeln till en väl fungerande cirkulär ekonomi är både innovation och framgångsrika cirkulära affärsmodeller inom svenska företag och samverkan med andra aktörer i samhället.

- 5 Många företag, organisationer och aktörer har redan börjat ställa om och utveckla cirkulära flöden och affärsmodeller. För att snabba på denna utveckling så anser vi att offentlig upphandling och utformning av skattesystemet är två effektiva styrmedel som särskilt viktiga att implementera för att snabba på Sveriges övergång till en cirkulär ekonomi. Även vissa satsningar för att ställa om vår bas- och verkstadsindustri behövs för att ställa om i en hållbar och cirkulär riktning.

10

Vi socialdemokrater anser att industrin har en viktig roll att spela inte bara genom att minska sina egna utsläpp utan också genom att till exempel framställa förnybara cirkulära produkter som kan ersätta fossila och därigenom bidra till en cirkulär och biobaserad ekonomi. Genom att utveckla klimatsmart teknik som kan bidra till mer cirkulära och fossilfria lösningar skapas

15 konkurrensfördelar, sysselsättning och exportmöjligheter.

Sverige ska vara ett föredöme i att följa avfallshierarkin och arbetet för en cirkulär ekonomi.

- 20 Avfallet ska i ökad grad utnyttjas som en resurs. Partistyrelsen ser positivt på att pröva pant på fler produkter. Mobiltelefoner innehåller t.ex. flera sällsynta metaller som bör återvinnas.

- De senaste årens ökning av engångsplastprodukter har skett parallellt med att nedskräpningen av plast och mikroplast har ökat. Många engångsplaster tillverkas idag av fossilt material och används sedan bara en väldigt kort stund utan att materialåtervinnas. Därför har den socialdemokratiskt
- 25 ledda regeringen tillsatt en bokstavsutredning med uppdrag att ta ett helhetsgrepp kring problematiken med engångsplast i samband med genomförandet av engångsplastdirektivet.

- Det är viktigt att öka medvetenheten hos svenska hushåll och höja graden av återvinning. Partistyrelsen anser att det ansvaret ligger hos kommuner och producenter att tillsammans
- 30 informera dom svenska hushållen. Partistyrelsen anser det viktigt att kommunernas och regionernas insatser koordineras med statens mål så att man kan säkerställa en långsiktig och effektiv klimatpolitik.

- Varje år kommer över 230 000 ton förpackningsglas ut på den svenska marknaden via fyllare och
- 35 importörer. Enligt de skärpta lagkrav som gäller från år 2020 ska återvinningsgraden för detta glas vara 90 procent, en nivå som Svensk Glasåtervinning når redan i dag. Partistyrelsen anser vi sorterar glas relativt väl i Sverige och att ett införande av pant på varor som tillhandahålls av Systembolaget är omotiverat.

- 40 Partistyrelsen anser att utvecklingen av en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi behöver stärkas. Genom januariavtalet genomförs en bred översyn av regelverken för återvinning och

hantering av avfall och restprodukter för att främja innovation och företagande i den cirkulära ekonomin. Där ingår också ytterligare steg som gör det enklare för hushåll att återvinna och återbruka ska tas, bland annat genom att producentansvar för textilier införs. En utredning ska också tillsättas om möjligheten att alla produkter ska ha ett produktpass med information om vad produkten innehåller, var den kommer från och hur den kan återvinnas eller tas om hand. Ett annat exempel på styrmedel som Socialdemokraterna varit med och tagit fram är satsningen på gröna statliga krediter för att ställa om den svenska bas- och verkstadsindustrin. Utöver styrmedel så har vi tillsammans med regeringen föreslagit industrisatsningar där stöd till industriprojekt såsom biodrivmedel, plastreturraffinaderier, vätgasproduktion, återvinningsanläggningar och batteriproduktion står i fokus. Satsningen knyter an till den cirkulära strategin som den Socialdemokratiska ledda regeringen tagit fram.

Vi tror på att förändrade upphandlingsregler för kommuner är en stark förändringsfaktor i att göra det lönsammare för kommuner och företag att övergå till en cirkulär ekonomi. Vi vill exempelvis ha förändrade upphandlingsregler för byggindustrier så att vi kan få till ökad materialåtervinning av byggnadsmaterial och få till stånd snabbare miljötillståndsprocesser. Genom offentlig upphandling kan vi också stödja hållbart producerad mat och höja matkvaliteten i förskolor, skolor, äldreboenden och inom sjukvården samtidigt som vi stödjer livsmedelsföretag att bli cirkulära.

Därför satsar regeringen på investeringar i testbäddar för bioraffinaderier så att svenska företag kan kommersialisera nya hållbara lösningar. Satsningen bidrar till företagsetableringar och internationella investeringar, samt etableringen av ett centrum i världsklass för en resurseffektiv, giftfri och cirkulär bioekonomi.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A338:35, A338:36, A674:2

A338:35 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige ökar ansträngningarna för harmoniserade regler inom EU, för att hantera globala leverantörskedjor och därmed främja cirkulär ekonomi

A338:36 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för att Sverige verkar för en förbättrad återvinning, som främjar återanvändning, av exempelvis plast

A674:2 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraternas politik ställer krav på producenter att återvinna och återanvända

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A544:1, A544:2, A544:3, A544:4, A561:3, A562:3, A563:3, A564:3, A565:3, A566:3, A568:1, A568:2, A568:3, A581:55, A581:56, A581:57, A581:60, A583:3, A583:4, A584:6, A584:7, A585:6, A585:7, A586:6, A586:7, A587:6, A587:7, A589:6, A589:7, A590:6, A590:7, A591:6, A591:7, A592:6, A592:7,

A593:6, A593:7, A594:6, A594:7, A595:6, A595:7, A596:6, A596:7, A598:4, A598:5, A599:6, A599:7, A600:6, A600:7, A601:5, A601:6, A602:3, A602:4, A603:6, A603:7, A604:6, A604:7, A605:6, A605:7, A606:6, A606:7, A607:6, A607:7, A608:6, A608:7, A609:6, A609:7, A610:6, A610:7, A611:6, A611:7, A612:6, A612:7, A613:3, A613:4, A614:6, A614:7, A615:6, A615:7, 5 A616:5, A616:6, A617:6, A617:7, A618:5, A618:6, A619:3, A619:4, A624:2, A624:4, A636:1, A638:3, A673:1, A674:1, A674:3, A721:1, A721:3

- A544:1 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att skyndsamt införa hushållsnära insamling av förpackningar
- 10 A544:2 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att producentansvaret ska kvarstå och att ersättningen ska tillfalla kommunerna som ansvarar för insamlingen
- A544:3 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att spårbarheten säkerställs för de insamlade förpackningarna, samt att utsorteringsgraden ska öka ytterligare
- A544:4 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att ersättningen för 15 insamling av returpack blir skälig även för landsbygdskommuner
- A561:3 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för cirkulär ekonomi utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar
- A562:3 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för 20 cirkulär ekonomi utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar
- A563:3 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att den nationella strategin utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar
- 25 A564:3 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för cirkulär ekonomi utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar
- A565:3 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för cirkulär ekonomi utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa 30 styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar
- A566:3 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för cirkulär ekonomi utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar
- A568:1 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma 35 från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A568:2 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för cirkulär ekonomi utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar
- 40 A568:3 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystemet samt verkar för gemensamma pantsystem i EU

- A581:55 (Stockholms partidistrikt) att en nationell plan för cirkulär ekonomi utformas
- A581:56 (Stockholms partidistrikt) att producenterna får ansvar för att produkterna ska anpassas till en cirkulär ekonomi
- A581:57 (Stockholms partidistrikt) att det införs en livslängdsgaranti på teknik och andra jämförbara sällanköpsprodukter på fem år
- 5 A581:60 (Stockholms partidistrikt) att krav på bättre och enklare konsumentinformation som underlättar hållbar konsumtion införs
- A583:3 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 10 A583:4 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A584:6 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 15 A584:7 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A585:6 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 20 A585:7 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A586:6 (Kungälv's arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 25 A586:7 (Kungälv's arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A587:6 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 30 A587:7 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A589:6 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 35 A589:7 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A590:6 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 40 A590:7 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt

komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A591:6 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU

5 A591:7 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A592:6 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU

10 A592:7 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A593:6 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU

15 A593:7 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A594:6 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU

20 A594:7 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A595:6 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU

25 A595:7 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A596:6 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU

30 A596:7 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A598:4 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU

35 A598:5 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A599:6 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU

40 A599:7 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

- A600:6 (Tjörns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A600:7 (Tjörns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt
5 komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A601:5 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A601:6 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från
10 förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A602:3 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A602:4 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från
15 förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A603:6 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A603:7 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma
20 från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A604:6 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A604:7 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt
25 komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A605:6 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A605:7 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma
30 från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A606:6 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A606:7 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma
35 från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A607:6 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A607:7 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma
40 från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A608:6 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU

- A608:7 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A609:6 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 5 A609:7 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A610:6 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 10 A610:7 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A611:6 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 15 A611:7 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A612:6 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 20 A612:7 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A613:3 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 25 A613:4 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A614:6 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 30 A614:7 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A615:6 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 35 A615:7 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A616:5 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- 40 A616:6 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi

genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A617:6 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU

- 5 A617:7 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A618:5 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU

- 10 A618:6 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A619:3 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU

- 15 A619:4 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A624:2 (Ystads arbetarekommun) att klimatomställningen måste bygga på social hållbarhet

A624:4 (Ystads arbetarekommun) att i Sverige utvecklas den cirkulära ekonomin

- 20 A636:1 (Sölvesborgs arbetarekommun) att införa ett gemensamt pantsystem i EU

A638:3 (Västerviks arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för tillsättandet av en utredning för sortering av fossila förpackningar

A673:1 (Arvika arbetarekommun) att öka producentansvaret för produkter som tenderar att hamna i naturen

- 25 A674:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en omställning till en cirkulär ekonomi

A674:3 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar fram politiska förslag som underlättar för människor att dela på produkter

A721:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att en nationell

- 30 handlingsplan tas fram för att återvinna och återanvända material

A721:3 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att företag som utvecklar metoder för återbruk/ återanvändning initialt får statligt stöd för metodutveckling

att avslå motionerna A338:37, A633:1, A673:2, A673:3, A721:2

35

A338:37 (Stockholms läns partidistrikt) att partistyrelsen får i uppdrag att utreda ekonomiska incitament, såsom moms och skatt, för att styra mot hållbar konsumtion, såsom tjänster framför produkter

- 40 A633:1 (Halmstads arbetarekommun) att riksdagsgruppen får i uppdrag att undersöka om det är möjligt att ihop med producenter och återvinningsföretag förenkla återvinningsmärkningen så att procentandelen av återvinningsbara produkter kan öka

A673:2 (Arvika arbetarekommun) att öka panten på produkter som kan återvinnas t ex PET-flaskor och aluminiumburkar

A673:3 (Arvika arbetarekommun) att införa pant på varor som tillhandahålls av Systembolaget

- 5 A721:2 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna kräver att nationella regler utformas för att ge löpande information till våra hushåll i vilken grad återvunna materialet återanvänds och därmed öka medvetenheten och höja graden av återvinning

- 10 Partistyrelsens utlåtande över motionerna A251:1, A251:4, A252:1, A252:4, A253:1, A253:4, A254:1, A254:4, A255:1, A255:4, A256:1, A256:4, A257:1, A257:4, A258:1, A258:4, A259:1, A259:4, A260:1, A546:1, A546:6, A569:7, A570:7, A571:8, A572:7, A573:5, A573:7, A574:4, A574:5, A575:5, A575:7, A576:7, A577:3, A577:5, A577:7, A580:1, A580:9, A581:1, A581:2, A581:3, A581:4, A581:16, A581:23, A581:43, A581:44, A586:2, A591:2, A600:2, A604:2, A606:2, A609:2, A610:2, A624:1, A634:1, A634:2, A648:1, A659:1, A659:2, A661:2, A678:6, A685:2, A685:4, A685:5, 15 A686:1, A691:2, A691:5, A692:2, A692:4, A692:5, A693:2, A693:5, A693:6, A694:5, A694:6, A695:3, A695:5, A695:6, A698:1, A701:2, A701:3, A702:2, D23:3

UA170 Klimatinvesteringar

20

I framtiden kommer vi att behöva tillverka både fler och nya biobaserade produkter för att klara klimatutmaningarna och skapa fler jobb. Industrins gröna omställning är avgörande om vi ska bli världens första fossilfria välfärdsland!

- 25 Genom att Sverige går före och investerar i klimatvänlig teknik stärks våra företags konkurrenskraft. Svenska företag ska vara redo att sälja de innovationer som världen efterfrågar. Det skapar jobb och exportintäkter och en starkare välfärd. Vi ska göra det lönsamt för företagen att agera miljövänligt.

- 30 Därför har den socialdemokratiska ledda regeringen föreslagit industrisatsningar på 950 miljoner kr. Som del av industrisatsningarna finns programmet ”Industriklivet” som stöttar industrins omställning till nollutsläpp genom tekniksprång. Regeringen har satsat på att ge stöd till industriprojekt såsom biodrivmedel, plastreturraffinaderier, vätgasproduktion, återvinningsanläggningar och batteriproduktion.

35

- För att klara klimatomställningen och nå Sveriges ambitiösa klimatmål i hela Sverige, i staden likväl som på landsbygden. Därför anser partistyrelsen att satsningar för lokalt och regionalt miljö- och klimatarbete behövs. I ljuset av coronakrisen är det centralt för Sverige att investera i, stärka och diversifiera våra värdekedjor samtidigt som vi framtidssäkrar vårt näringsliv till en 40 klimatneutral och cirkulär ekonomi. Näringslivet har en avgörande roll i den gröna återhämtning där framtidens arbetstillfällen skapas.

För att skapa förutsättningar för att Sverige ska kunna ställa om för att nå miljö- och klimatmålen och samtidigt förbättra sin konkurrenskraft, behöver fördelarna i ett teknikskifte mot ökad hållbarhet tas tillvara. Teknikskiftet kräver kapitalintensiva investeringar med lång livslängd och stora risker vilket innebär utmaningar vad gäller möjligheterna att få finansiering för investeringarna.

5

Partistyrelsen anser att skatter främst är ett instrument för att finansiera välfärden, inte ett verktyg för detaljpolitik på olika områden. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har infört statliga kreditgarantier till gröna investeringar. Förslaget syftar till att möjliggöra fler stora industriinvesteringsprojekt i Sverige som bidrar till att nå målen i miljömålssystemet och det klimatpolitiska ramverket.

10

Socialdemokraterna har som målsättning att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. För att nå detta måste alla politikområden dra åt samma håll och klimatfrågan måste integreras i alla relevanta politikområden. Av den anledningen har den socialdemokratiskt ledda regeringen inrättat ett klimatkollegium inom Regeringskansliet. Klimatkollegiets syfte är att stärka regeringens arbete med att nå klimatmålen och att genomföra den klimatpolitiska handlingsplanen och får en central roll i arbetet med att driva på omställningen och genomföra den gröna återhämtningen.

15

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har tillsatt en särskild utredare ska se över det nuvarande systemet för miljöprövning och lämna förslag på de ändringar och åtgärder som krävs för att uppnå en modernare och mer effektiv miljöprövning. Utredaren får även föreslå andra förändringar i nuvarande miljöprövnings-system som bidrar till en grön omställning genom mer förutsägbara och effektivare prövningsprocesser, som kortar den samlade prövningstiden och minskar administrationen samtidigt som nuvarande miljöskyddsnivå bibehålls. Partistyrelsen anser det viktigt att partiet driver införandet av klimatomställningsprioriteringar i miljöprövningen som möjliggör skogsbruk, mineralutvinning och fossilfri energiproduktion.

20

25

Partistyrelsen anser att vissa delar av samhället måste gå före i den gröna omställningen. Här kan kommuner, regioner och statliga verksamheter fastställa ambitiösa mål och vara pådrivande genom strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Däremot delar inte partistyrelsen målet om ett nettonollutsläpp till 2030.

30

Partikongressen föreslås besluta:

35

att bifalla motionerna A251:1, A252:1, A253:1, A254:1, A255:1, A256:1, A257:1, A258:1, A259:1, A260:1, A546:1, A581:1, A581:2, A581:3, A581:4, A586:2, A591:2, A600:2, A604:2, A606:2, A609:2, A610:2, A634:1, A691:5, A692:4, A693:5, A694:5, A695:5

40

A251:1 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist

- A252:1 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist
- A253:1 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist
- 5 A254:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist
- A255:1 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist
- A256:1 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist
- 10 A257:1 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist
- A258:1 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist
- 15 A259:1 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist
- A260:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist
- A546:1 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna driver införandet av klimatomställningsprioriteringar i miljöprövningen som möjliggör skogsbruk, mineralutvinning, och fossilfri energiproduktion
- 20 A581:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en rättvis klimatomställning som ger ökad jämlikhet
- 25 A581:2 (Stockholms partidistrikt) att minskade ekonomiska, sociala och regionala klyftor är en avgörande förutsättning för att kunna driva klimatomställningen i det höga tempo läget kräver
- A581:3 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna är garanten för en klimatomställning som stärker jämlikheten
- A581:4 (Stockholms partidistrikt) att de påfrestningar och krav om förändringar en skarp klimatpolitik kan innebära, ska mötas med en kraftfull politik som skänker alla trygghet i omställningen
- 30 A586:2 (Kungälv's arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A591:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- 35 A600:2 (Tjörns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A604:2 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- 40 A606:2 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

- A609:2 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A610:2 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- 5 A634:1 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna fortsätter utveckla och bredda sin klimatpolitik
- A691:5 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en omställning som ger ökad jämlikhet och rättvisa
- A692:4 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en omställning som ger ökad jämlikhet och rättvisa
- 10 A693:5 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en omställning som ger ökad jämlikhet och rättvisa
- A694:5 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en omställning som ger ökad jämlikhet och rättvisa
- 15 A695:5 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en omställning som ger ökad jämlikhet och rättvisa

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A546:6, A573:5, A574:4, A574:5, A575:5, A577:3, A577:5, A580:1, A581:23, A581:43, A581:44, A624:1, A634:2,

20 A648:1, A659:1, A659:2, A661:2, A685:2, A685:4, A685:5, A686:1, A691:2, A692:2, A692:5, A693:2, A693:6, A694:6, A695:3, A695:6, A701:2, A701:3, A702:2, D23:3

- A546:6 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för att skapa förutsägbarhet i tillståndsproucesser och tar en särskild hänsyn till
- 25 investeringar som beräknas främja klimatet
- A573:5 (Leksands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A574:4 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och
- 30 offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A574:5 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen fasas ut
- A575:5 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- 35 A577:3 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- A577:5 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- 40 A580:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen

- A581:23 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna driver att EU ska öka anslagen till omställningsfonden och till investeringar i framtidssektorer och tekniker
- A581:43 (Stockholms partidistrikt) att en översyn av miljöbalken, och annan tillhörande lagstiftning, genomförs för att snabba på tillståndsprocesserna genom exempelvis komplettering
- 5 med en kompensationsprincip
- A581:44 (Stockholms partidistrikt) att mark- och miljödomstolarna och Länsstyrelserna tillförs resurser med målet att effektivisera tillståndsprocesser och planprocesser
- A624:1 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna bedriver en offensiv politik för byggandet av ett jämlikt och hållbart samhälle
- 10 A634:2 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna vågar beskriva verkligheten som den är, och vågar ta beslut som är i linje med de kriser vi befinner oss i
- A648:1 (Solna arbetarekommun - enskild) att verka för att driva igenom ett statligt ekonomiskt stöd för företag som vill utveckla klimatsmarta lösningar
- A659:1 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att ge kommunsektorn en tydlig ledarroll för att samordna, stödja och skynda på klimatomställningen lokalt mellan
- 15 invånare, föreningar, företag och myndigheter
- A659:2 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för rejäla riktade statsbidrag till kommunsektorn för att samordna, stödja och skynda på klimatomställningen
- A661:2 (Bollebygds arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att kraftfulla åtgärder
- 20 tas fram som gör att Sverige med råge klarar sina klimatmål och klimatåtagande
- A685:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för en omställningsfond för basindustrin
- A685:4 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för ett stopp för utbyggnaden av fossil infrastruktur som låser fast Sverige i fortsatta koldioxidutsläpp
- 25 A685:5 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, genom införandet av strikta miljö- och klimatkrav i offentliga upphandlingar
- A686:1 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar, infrastruktursatsningar och offentliga samhällsplanering skall följa klimatmålen
- 30 A691:2 (Örebro arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i välfärd, hållbart bostadsbyggande fossilfri infrastruktur, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energi
- A692:2 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i välfärd, hållbart bostadsbyggande fossilfri infrastruktur, utbyggd kollektivtrafik och förnybar
- 35 energi
- A692:5 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna opinionsbildar för att en lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden
- A693:2 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i välfärd, hållbart bostadsbyggande fossilfri infrastruktur, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energi
- 40 A693:6 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna opinionsbildar för att en lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden

- A694:6 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna opinionsbildar för att en lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden
- A695:3 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna i förekommande fall tar ställning mot och motarbetar investeringar i fossil energi och infrastruktur för fossil energi
- 5 A695:6 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna opinionsbildar för att en lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden
- A701:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna upptar överläggningar med SKR om att kommunernas och regionernas insatser koordineras med statens mål så att man kan säkerställa en långsiktig och effektiv klimatpolitik på genom
- 10 A701:3 (Nyköpings arbetarekommun) att ta tillvara medborgarnas intressen
- A702:2 (Strängnäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna upptar överläggningar med SKR om att kommunernas och regionernas insatser koordineras med statens mål så att man kan säkerställa en långsiktig och effektiv klimatpolitik genom att ta tillvara medborgarnas intressen
- D23:3 (Landskrona arbetarekommun) att vi på allvar tar itu med miljö och klimatproblemen
- 15 genom offentliga satsningar och investeringar

att avslå motionerna A251:4, A252:4, A253:4, A254:4, A255:4, A256:4, A257:4, A258:4, A259:4, A569:7, A570:7, A571:8, A572:7, A573:7, A575:7, A576:7, A577:7, A580:9, A581:16, A678:6, A698:1

20

- A251:4 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övrigaklimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar
- 25 A252:4 (Södra Ölands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar
- A253:4 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar
- 30 A254:4 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar
- A255:4 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt,
- 35 nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar
- A256:4 (Hudiksvalls arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar
- A257:4 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna,
- 40 tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar

A258:4 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska utreda om intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar

5 A259:4 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar

A569:7 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

10 A570:7 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

A571:8 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

A572:7 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

15 A573:7 (Leksands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

A575:7 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

20 A576:7 (Sala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

A577:7 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

25 A580:9 (Malmö arbetarekommun - enskild) att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för omställningen. En första åtgärd är att kartlägga existerande strategier och organisatorisk kapacitet. Utifrån detta tillsätts resurser för att säkerställa att statens roll blir ändamålsenlig och att uppsatta mål nås

A581:16 (Stockholms partidistrikt) att nuvarande klimatkollegium utvidgas till en ny enhet under statsministern, med tillräcklig kapacitet att samordna statens politik för att nå klimatmålen

30 A678:6 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

A698:1 (Malmö arbetarekommun) att det tillsätts ett nytt nationellt klimatinvesteringsprogram med syfte att helt eller delvis finansiera lokala kommunala klimatsatsningar

35

40

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A543:4, A555:1, A555:2, A561:2, A562:2, A563:2, A564:2, A565:2, A566:2, A581:19, A581:20, A581:21, A581:22, A581:51, A624:6, A628:1, A628:3, A700:1, A713:1, A713:2

5

UA167 EU:s utsläppshandelssystem

EU:s utsläppshandelssystem får inte urvattnas. Systemet innebär ett stegvis sänkt utsläppstak för de största utsläppskällorna och möjlighet att köpa och sälja utsläppsrätter under taket.

10 Partistyrelsen anser att Sverige ska verka för att antalet utsläppsrätter ska minska och att svenska överskott av utsläppsutrymme inte ska säljas till andra länder. Vi driver att EU:s utsläppshandel skärps genom att nyutgivning av utsläppsrätter stoppas senast 2050, att den linjära reduktionsfaktorn stärks och att systemet med gratis tilldelning avslutas. Partistyrelsen anser att Socialdemokraterna bör verka för att fler sektorer täcks av EU:s system för handel med

15 utsläppsrätter, som exempelvis flygets- och sjöfartens utsläpp.

Parisavtalet innebär att alla länder har ett ansvar att ta fram åtgärder för att minska utsläppen. Avtalet utgår från att varje land mäter, rapporterar och tar ansvar för utsläpp på sitt geografiska område. Partistyrelsen anser också att Sverige i solidaritet med andra länder även måste mäta och

20 minska utsläpp i syfte att nå en hållbar utveckling.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen och de svenska socialdemokratiska europaparlamentarikerna har varit drivande i att reformera EU:s utsläppshandelssystem. 2017

25 beslöt Rådet och Europaparlamentet om en reviderad lagstiftning för handelssystemet fram till 2030. Förändringarna innebär att det totala utsläppstaket ska minska med 2,2 procent per år från och med år 2021 och att antalet utsläppsrätter förväntas bli annullerade om tillräckligt stora överskott tillförs. Syftet är att uppnå målet om utsläppsminskningar inom handelssystemet.

Den europeiska gröna given till att göra Europa till världens första klimatneutrala kontinent och

30 är en färdplan fyllda med åtgärder på EU-nivå som möjliggör att EU når netto-noll-utsläpp av växthusgaser senast 2050 och skärpta åtaganden till 2030.

EU-kommissionen har gått fram med ett förslag om ”gränsjusteringsmekanism” som, likt klimattullar ska förhindra koldioxidläckage som finns så länge som ett antal internationella parter inte har samma

35 ambitionsnivå som EU. Partistyrelsen är försiktigt positiva till kommissionens nuvarande förslag.

Partistyrelsen anser att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. Först och främst ska vi nå det målet genom kraftiga utsläppsminskningar, men i framtiden behöver vi också fånga upp koldioxid för att nå negativa utsläpp. Då behöver vi möjliggöra tekniker såsom bio-

40 CCS (BECCS). Därför har den S-ledda regeringen föreslagit att Energimyndigheten ska bli ett nationellt centrum för CCS och föreslås även tillföras medel för att ta fram ett system med

omvända auktioner alternativt lagringspeng för avskiljning och lagring av koldioxid från förnybara källor (bio-CCS). Men innan ett sånt system har tagits fram för finansiering och testanläggningar byggts så menar partistyrelsen att man bör avvakta med att inkludera BECCS i den europeiska utsläppshandelssystemet.

5

Partikongressen föreslår besluta:

att bifalla motionerna A581:19, A581:21, A624:6, A628:3

- 10 A581:19 (Stockholms partidistrikt) att EU:s utsläppshandel skärps genom att nyttgivning av utsläppsrätter stoppas senast 2050, att den linjära reduktionsfaktorn stärks och att systemet med gratis tilldelning avslutas
A581:21 (Stockholms partidistrikt) att flygets och sjöfartens utsläpp i Europa ska regleras i EU:s utsläppshandelssystem
- 15 A624:6 (Ystads arbetarekommun) att tuffare krav ställs på EU att skärpa klimatmålen
A628:3 (Falun arbetarekommun) att socialdemokratiska arbetarepartiet ska verka för att införa ett system för förtydligande av produkters klimatpåverkan

- att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A543:4, A555:1, A555:2,
20 A561:2, A562:2, A563:2, A564:2, A565:2, A566:2, A581:20, A581:22, A581:51, A628:1, A700:1, A713:1, A713:2

- A543:4 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska driva i EU och i internationella sammanhang, att biogasbilar inte belastas med straffskatter då de likställs med bilar som drivs på
25 naturgas
A555:1 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka på EU-nivå för att införa förbud på subventioner av fossila bränslen
A555:2 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka på EU-nivå för att gradvist höja priserna på utsläppsrätter
- 30 A561:2 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att EU inför klimattullar. Klimat- och miljöpåverkan, administrativa kostnader och spårbarhet bör beaktas
A562:2 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att EU inför klimattullar. Klimat- och miljöpåverkan, administrativa kostnader och spårbarhet bör beaktas
A563:2 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att EU inför
35 klimattullar. Klimat- och miljöpåverkan, administrativa kostnader och spårbarhet bör beaktas
A564:2 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att EU inför klimattullar. Klimat- och miljöpåverkan, administrativa kostnader och spårbarhet bör beaktas
A565:2 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att EU inför klimattullar. Klimat- och miljöpåverkan, administrativa kostnader och spårbarhet bör beaktas
- 40 A566:2 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att EU inför klimattullar. Klimat- och miljöpåverkan, administrativa kostnader och spårbarhet bör beaktas

- A581:20 (Stockholms partidistrikt) att inlagring av biogen koldioxid (BECCS) inkluderas i utsläppshandeln
- A581:22 (Stockholms partidistrikt) att klimattullar införs i EU
- A581:51 (Stockholms partidistrikt) att staten ska upphandla negativa utsläpp tills att detta
- 5 regleras inom EU:s utsläppshandel
- A628:1 (Falun arbetarekommun) att socialdemokratiska arbetarepartiet ska verka för införandet av en handelsplats för koldioxidneutraliserande åtgärder
- A700:1 (Lunds arbetarekommun) att lagar och regler skärps i Sverige och inom EU i syfte att förbättra miljön, minimera användningen av naturresurser samt skärpa lagarna om arbetsmiljö
- 10 A713:1 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att fler industrier och sektorer täcks av EU:s system för handel med utsläppsrätter för att kraftigt öka omsättningen
- A713:2 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en långtidsplan som gäller till 2050 ska tas fram av EU gällande hur snabbt antalet utsläppsrätter ska minska, baserad på forskarnas rekommendationer för att nå tvågradersmålet. Detta för att ge företag
- 15 tydligare målsättningar och bättre framförhållningsmöjligheter

REGIONALPOLITIK

- 20 Partistyrelsens utlåtande över motionerna A47:3, A48:3, A48:4, A50:3, A51:3, A292:2, A464:1, A464:4, A546:11, A546:13, A573:6, A577:6, A624:3, A685:3, A725:1, A726:1, A731:3, A731:4, A732:1, A732:2, A732:3, A733:2, A733:3, A733:4, A734:2, A734:3, A734:4, A735:3, A736:1, A736:2, A736:3, A739:22, A740:1, A740:2, A740:3, A741:1, A741:4, A741:10, A741:11, A741:13, A741:14, A741:15,
- 25 A741:16, A741:17, A742:1, A743:1, A744:1, A745:1, A745:2, A746:1, A746:2, A749:1, A750:1, A750:2, A751:1, A752:1, A752:2, A752:3, A755:1, A756:1, A756:2, A759:1, A764:1, A764:2, A764:3, A764:4, A767:3, A769:1, A772:1, A772:2, A772:3, A773:1, A773:2, A773:3, A774:1, A774:2, A774:3, A775:1, A779:1, A780:1, A781:1, A781:3, A783:4, A783:6, A783:8, A787:1, A787:2, A787:3, A787:4, A791:1, A791:2,
- 30 A793:1, B129:8

UA134 Landsbygdspolitik

- 35 Socialdemokraterna är folkrörelse med bred och djup förankring i hela landet. Vi är besjälade av idén om att klyftorna ska slutas mellan människor, och mellan stad och land. Sverige är ett rikt land som har alla möjligheter att låta alla landsdelar växa och utvecklas.
- För att lyckas med det behövs en sammanhållen socialdemokratisk politik för hela landet, såväl storstäder som förorter och bruksorter. Men framförallt för alla olika sorters landsbygder.
- 40 Olika delar av Sverige har olika förutsättningar och olika utmaningar. Då behöver lösningarna

också se annorlunda ut beroende på var de ska tillämpas. Det betyder inte att vi skapar olika program för olika typer av geografiska områden – att se hela landet är den socialdemokratiska utgångspunkten när vi formar framtidens politik. Verktygen måste vara differentierade och anpassade för hela landets olika förutsättningar. Den socialdemokratiskt ledda regeringen vill

5 fortsätta genomdriva förändring i de olika stödsystemen så att de bättre återspeglar landsbygdens olika förutsättningar. Landsbygden har också en nyckelroll i omställningen av Sverige – men det förutsätter att omställningen sker på landsbygdens villkor. Socialdemokratin är den politiska garanten för en folkligt förankrad omställning, som alla kan vara delaktiga i.

10 Landsbygdspolitikerna behöver ta sin utgångspunkt i människors vardag och i de strukturella problem som präglar Sverige. Att ha nära tillgång till en livsmedelsbutik eller en bensinmack ska vara en självklarhet. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har lyckats bromsa butiksdöden på landsbygden genom effektiva satsningar på att stötta lanthandlare och servicepunkter runt om i Sverige. Det arbetet måste fortsätta.

15 Staten ska vara närvarande i hela landet. Det gäller både statliga arbetstillfällen, och statliga myndigheter. Sedan Stefan Löfven blev statsminister har ett stort antal statliga jobb omlokaliseras från storstäderna, samtidigt som fler servicekontor har öppnats. Partistyrelsen vill bejaka den utvecklingen. Den statliga närvaron behöver utvecklas i de glesare delarna av landet, och i särskilt

20 utsatta områden i våra städer, efter många decennier av vikande närvaro. Det är grundläggande för tryggheten – i att polisen kommer, att det går att få kontakt med Försäkringskassan eller att det finns möjlighet att få hjälp om pensionsutbetalningen strular. Nyetablerade myndigheter ska alltid pröva sin lokalisering någon annanstans än i storstäderna. Statliga myndigheter med ett starkt nät av lokal- och regionalkontor ska värna och utveckla detta. Socialdemokraterna ska aktivt verka för

25 att servicekontoren fortsätter att växa till antalet, under olika former. Digitaliseringen ger också stora möjligheter till att förbättra servicen, men det kräver att den digitala infrastrukturen är utbyggd

Grunden för ett land som präglas av sammanhållning är jobb och tillväxt i hela Sverige. Med

30 fler jobb på landsbygden kommer mer frihet för alla landsbygdsbor, ökade skatteintäkter till kommunerna och starkare framtidstro. En hörnsten i den socialdemokratiska landsbygdspolitikerna är därför en jobb- och tillväxtskapande politik. För det krävs att vi gemensamt, genom samhällsbygget, röjer de hinder som idag står i vägen för att kunna frigöra landsbygders potential. Ett särskilt hinder som partistyrelsen har identifierat är kapitalförsörjningen. Här

35 finns betydande utmaningar vad gäller tillgången till kapital i våra landsbygder. Partistyrelsen är positiv till landsbygdsbostadslån. Det är viktigt att bankerna tar sitt ansvar och säkerställer att kapitalförsörjningen är jämlik över hela landet. Vidare behöver kompetensförsörjningen i våra landsbygder förstärkas. Det finns inga enkla lösningar. Partistyrelsen delar många motionärers bild att mer behöver göras för att möjliggöra för att attrahera utbildad arbetskraft i hela landet. En

40 viktig byggsten är den stora utbyggnaden av lärosäten i hela Sverige som den socialdemokratiskt ledda regeringen tagit initiativ till. Utbyggnaden av yrkesvux är också betydelsefull.

Flera motionärer har lyft frågan om att införa ekonomiska incitament för de som flyttar till en landsbygdskommun. Partistyrelsen vill peka på att det redan är möjligt idag då en arbetsgivare kan erbjuda en kompensation för studielånen.

- 5 Partistyrelsen delar intentionen i de motioner som menar att större fokus bör läggas på arbetsmarknadsregionerna vid samhällsplaneringen, i den bemärkelsen att det är viktigt att den statliga, regionala och lokala servicen faktiskt återspeglas de verkliga behov som medborgarna har. Det är dock inte givet att arbetsmarknadsregionerna är den rimliga måttstocken för detta. Socialdemokratin har alltid verkat för ett tydligt regionalt självbestämmande med en stark statlig
10 samordning. Det är en modell vi vill värna.
Sedan 1 januari 2020 är samtliga regioner i Sverige ansvariga för den regionala utvecklingspolitiken. Det innebär att ansvar och roller i den regionala utvecklingspolitiken har förtydligats, och regionernas roll i att skapa förutsättningar för utveckling skärpts. Med det kommer ett viktigt ansvar. Partistyrelsen anser att det kommer att krävas fortsatta åtgärder för att
15 främja jobb- och tillväxtpolitiken i hela Sverige.

Attraktivitet bygger landsbygden starkare. Att främja landsbygden som en plats fler vill flytta till, eller stanna på, är ett centralt mål för den socialdemokratiska landsbygdspolitikerna. För det
20 krävs en politik som bejakar vad som skapar attraktivitet i olika delar av landet. Det kan handla om tillgången till kommersiell service, utbud av kultur, naturupplevelser, arbetstillfällen, eller bostäder. Det kan också handla om föreningsliv, idrottsrörelsen eller andra viktiga delar av samhällslivet.

En viktig fråga i många landsbygdskommuner är strandskyddet. Det är partistyrelsens mening att strandskyddet måste reformeras för att kunna vara differentierat i landet. På platser där
25 exploateringen är låg ska det gå att bygga utan att det inskränker allemansrätten. På platser där det idag råder överexploatering är det sunt att dra i bromsen. Grundläggande är att samma regelverk inte kan gälla i hela landet. Den socialdemokratiska regeringen har utrett strandskyddet och arbetar vidare med förslag för att kunna differentiera det ytterligare.

30 Sammanhållningen i vårt land är avgörande för om vi ska kunna fortsätta vara världens modernaste välfärdsland. Coronapandemin har blottat svagheter i vårt välfärdssystem. De miljardtillskott som den socialdemokratiska regeringen har gjort till välfärden sedan 2014 är sannolikt bara början på den upprustning som krävs av välfärden i hela landet. För att det ska kunna bli verklighet krävs en fungerande omfördelning – mellan stad och land, och mellan
35 rik och fattig. De förändringar av kostnadsutjämningsystemet som den socialdemokratiska regeringen drivit fram har strukturellt gynnat glesbygden. Det är partistyrelsens mening att vi ska värna en stark omfördelning i landet, snarare än att återgå till en mer provinsiell syn på intäkter och utgifter i det gemensamma. Värde som skapas i vårt land ska fördelas rättvist och solidariskt. För den socialdemokratiska jämlikhetstanken är det främmande att införa ett
40 system där vissa kommuner som har stora naturresurser ska kunna behålla de intäkterna, medan kommuner som inte är lika lyckligt lottade ska fortsätta brottas med sin underfinansiering. Det är

partistyrelsens mening att vi snarare behöver ta ytterligare steg för att öka sammanhållningen och omfördelningen mellan kommuner, inte bryta upp utjämningsystemet.

5 Jakt och viltvård är en viktig del av många människors vardag och välfärd. Det är en av våra allra äldsta kulturyttringar. Jakten och viltvården i Sverige är i stora delar organiserad som en folkrörelse – det vill vi socialdemokrater slå vakt om. De ideella insatserna är ovärderliga för viltvården.

10 Skadorna som orsakas av klövvilt kostar samhället miljardbelopp varje år. Att fortsätta underlätta för vildsvinsjakten är därför av största vikt. Det pågår dock ett intensivt arbete på det här området. Den socialdemokratiska ledda regeringen har drivit på och sjösatt ett vildsvinspaket med flera åtgärder, bland annat genom att förenkla avsättningen av vildsvinskött och tillåta mörkersikten vid jakt. Partistyrelsen vill bejaka det arbetet.

15 Skarvpopulationen är ett mycket stort bekymmer längs stora delar av vår kuststräcka i Sverige. Påverkan på miljö och övrigt djurliv, liksom för de många människor som bor i de här områdena, är stor. Partistyrelsen anser att det är mycket viktigt att efterleva den upprättade förvaltningsplanen för skarv. Skydds jakt är möjligt, och det beslutas regelbundet av flera länsstyrelser. Vi måste ha en fungerande viltförvaltning som tar hänsyn till de människor och den
20 omgivning som berörs, samtidigt som vi ska uppfylla våra internationella åtaganden vad gäller djurlivet.

I jaktlagen finns det tydligt reglerat att jakt ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande. Den socialdemokratiska ledda regeringen har tagit initiativ till att utreda frågan om
25 utsättning av vilt, och hur djurskyddet för jakt- och fiskeändamål kan stärkas.

Partikongressen föreslår besluta:

30 att bifalla motionerna A624:3, A736:2, A740:1, A741:1, A741:10, A750:1, A787:1

A624:3 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar aktivt för att landsbygden ska vara Sveriges framtid

A736:2 (Bengtsfors arbetarekommun) att främja ökad samverkan mellan företag i olika branscher för att stärka utvecklingen av det lokala näringslivet

35 A740:1 (Malmö arbetarekommun) att invånarna i Sveriges samtliga kommuner skall ha tillgång till god statlig service

A741:1 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att strandskyddet reformeras för att möjliggöra mer byggnation i attraktiva lägen på landsbygd

40 A741:10 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att

segregationen bekämpas genom exempelvis stopp för social dumpning och fördelning av nyanlända mellan landets kommuner

A750:1 (Älvsbyns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraternas Partistyrelse jobbar för att glesbygden får ekonomiska förutsättningar att utvecklas

- 5 A787:1 (Lidköpings arbetarekommun) att det inrättas fler servicekontor i landet

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A47:3, A48:3, A48:4, A50:3, A51:3, A464:1, A546:11, A546:13, A573:6, A577:6, A685:3, A725:1, A726:1, A731:3, A731:4, A732:1, A732:2, A732:3, A733:2, A733:3, A733:4, A734:2, A734:3, A734:4, A735:3, A736:1, 10 A736:3, A740:2, A740:3, A741:4, A741:11, A741:13, A741:14, A741:15, A741:16, A741:17, A742:1, A743:1, A745:1, A745:2, A746:1, A746:2, A749:1, A751:1, A752:1, A752:2, A752:3, A756:1, A759:1, A764:1, A764:2, A764:4, A767:3, A769:1, A772:1, A772:2, A772:3, A773:1, A773:2, A773:3, A774:1, A774:2, A774:3, A775:1, A779:1, A780:1, A781:1, A781:3, A783:4, A783:6, A783:8, A791:1, A793:1, B129:8

15

A47:3 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering

A48:3 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering

- 20 A48:4 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till glesbygdskommun

A50:3 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering

A51:3 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att fokus 25 läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering

A464:1 (Ystads arbetarekommun) att det skapas legala och finansiella förutsättningar för kommuner att etablera samverkansorgan för arbete, utbildning och arbetshälsa och till detta bjuda in relevanta aktörer med syfte att bygga styrande lokala organ präglade av styrkan i samarbetet mellan aktiva lokala aktörer

- 30 A546:11 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för en ökad lokal närvaro av kreditinstitut/banker/riskkapitalföretag och en ökad tillgång till kapital samt ökade statliga garantier

A546:13 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt,

- 35 Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för att öka och förbättra finansieringsmöjligheten för näringslivs- och industriinvesteringar i glesbygd

A573:6 (Leksands arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som

- 40 glesbygd och jordbrukare kompenseras

A577:6 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner

- som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A685:3 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som
- 5 glesbygd och jordbrukare kompenseras ekonomiskt
- A725:1 (Linköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det utreds om ytterligare åtgärder för att underlätta jakt av vildsvin kan göras
- A726:1 (Ronneby arbetarekommun) att arbetet med servicekontor i kommuner genomförs skyndsamt
- 10 A731:3 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering
- A731:4 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till glesbygdskommun
- A732:1 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag
- 15 tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A732:2 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering
- A732:3 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis
- 20 avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till glesbygdskommun
- A733:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A733:3 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på
- 25 arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering
- A733:4 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till glesbygdskommun
- A734:2 (Södra Ölands arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna
- 30 mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A734:3 (Södra Ölands arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering
- A734:4 (Södra Ölands arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till
- 35 glesbygdskommun
- A735:3 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering
- A736:1 (Bengtsfors arbetarekommun) att företa en översyn av olika former av statsbidrag, stöd till olika projekt e.d. i syfte att pröva en bättre samordning av statens insatser i vid mening till stöd
- 40 för näringslivsutvecklingen i mindre kommuner
- A736:3 (Bengtsfors arbetarekommun) att skapa möjligheter till lokala/regionala partnerskap med

statlig medverkan i syfte att koordinera olika resurser till stöd för sysselsättning och tillväxt i mindre kommuner

A740:2 (Malmö arbetarekommun) att staten tillsammans med kommuner och regioner utvecklar former för interkommunala samarbeten i syfte att säkerställa att invånarna i Sveriges samtliga kommuner har tillgång till fullvärdig kommunal service och välfärd

A740:3 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar fram ett regionalpolitiskt program inför valet 2022

A741:4 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att staten bygger vidare på bidragen som gör att lanthandel och bensinstationer kan fortsätta finnas på landsbygden

A741:11 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att en socialdemokratisk idé om likvärdighet ska tas fram, där man tydliggör vad alla medborgare kan förvänta sig av det socialdemokratiska samhällskontraktet

A741:13 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att statliga jobb ska fördelas över landet. Staten ska inte leda urbanisering

A741:14 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att myndigheter som placeras utanför storstadsområdena får i uppdrag att verka för regional utveckling och aktivt – genom samverkan med regionala lärosäten – långsiktigt säkrar myndighetens egna kompetensförsörjning

A741:15 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att statliga servicekontor inrättas så att de mest medborgarnära statliga myndigheterna finns fysiskt tillgängliga i varje kommun

A741:16 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att statliga stöd- och styrsystem, vad gäller infrastruktur, kompetensförsörjning och stimulanser, i högre grad än idag riktas mot omställningen i industrin

A741:17 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att publika ladd-punkter för elbilar etableras i likvärdig omfattning i hela landet

A742:1 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som till exempel glesbygd och jordbrukare kompenseras

A743:1 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som till exempel glesbygd och jordbrukare kompenseras

A745:1 (Bodens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att bankerna har en fysisk närvaro i hela landet

- A745:2 (Bodens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kapitalförsörjningen förbättras i gles- och landsbygd
- A746:1 (Haparanda arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att bankerna har en fysisk närvaro i hela landet
- 5 A746:2 (Haparanda arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kapitalförsörjningen förbättras i gles- och landsbygd
- A749:1 (Arvika arbetarekommun) att kongressen beslutar att skyndsamt förändra i Finansinspektionens regelverk som rör utlån till lantbruksföretag och därmed gör det möjligt att nå målen om en bättre självförsörjning enligt Livsmedelsstrategin i landet
- 10 A751:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att partiet att driva frågan om förbättrande villkor för boende i glesbygdskommuner. En utredning tillsätts med mål att komma fram till konkreta förslag på åtgärder på kort och lång sikt som medför att den stora utflyttningen från glesbygdskommuner kan bromsas upp. Målet ska vara att förslag på åtgärder tas upp snart för beslut i riksdagen efter utredningen förslag och remissrunda
- 15 A752:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en kraftig minskning av antalet mellanskarv
- A752:2 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en stam av mellanskarv som är hållbar för svensk fauna i övrigt
- A752:3 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en stam av mellanskarv som är hållbar ur ett kustmiljöperspektiv
- 20 A756:1 (Motala arbetarekommun) att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att alla kommuner får en konsumentpolitisk verksamhet genom politisk styrning och vägledning
- A759:1 (Gullspångs arbetarekommun) att servicenivåerna ses över och där landsbygdens servicenivå höjs
- 25 A764:1 (Lindesbergs arbetarekommun) att verkar för att inrätta en framtidskommission med uppgift att göra Sverige till ett Showroom för hållbar tillväxt
- A764:2 (Lindesbergs arbetarekommun) att verkar för att göra Sverige till ett nybyggerland genom ett nybyggerprogram som verkar för att fler människor befolkar landet
- A764:4 (Lindesbergs arbetarekommun) att verkar för att involvera övriga nordiska länder för samma sak
- 30 A767:3 (Eskilstuna arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att de ska förtydligas att kommunala ordningsföreskrifter enbart ska inriktas på skydd för liv och hälsa för en kommuns medborgare och för personer som vistas i kommunen
- A769:1 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna tillsätter en arbetsgrupp som tar fram en urbaniseringsstrategi
- 35 A772:1 (Sotenäs arbetarekommun) att aktivt arbeta för att Statens servicecenter (SSC) ska finnas i alla kommuner, för att uppnå ökad närvaro och tillgänglighet till statliga välfärdstjänster
- A772:2 (Sotenäs arbetarekommun) att arbeta för att Arbetsförmedlingen ska ingå i och vara en aktiv part i Statens Servicecenter (SSC)
- 40 A772:3 (Sotenäs arbetarekommun) att förhållandena i respektive kommun avgör inriktning och omfattning av Statens servicecenters (SSC) uppgifter, efter överenskommelser med kommunerna

- A773:1 (Tanums arbetarekommun) att aktivt arbeta för att Statens servicecenter (SSC) ska finnas i alla Sveriges kommuner, för att uppnå ökad närvaro och tillgänglighet till statliga välfärdstjänster
- A773:2 (Tanums arbetarekommun) att arbeta för att Arbetsförmedlingen ska ingå i och vara en aktiv part i Statens Servicecenter (SSC)
- 5 A773:3 (Tanums arbetarekommun) att förhållandena i respektive kommun avgör inriktning och omfattning av Statens servicecenters (SSC) uppgifter, efter överenskommelser med kommunerna
- A774:1 (Bengtsfors arbetarekommun) att aktivt arbeta för att Statens servicecenter (SSC) ska finnas i alla Sveriges kommuner, för att uppnå ökad närvaro och tillgänglighet till statliga välfärdstjänster
- 10 A774:2 (Bengtsfors arbetarekommun) att arbeta för att Arbetsförmedlingen ska ingå i och vara en aktiv part i Statens Servicecenter (SSC)
- A774:3 (Bengtsfors arbetarekommun) att förhållandena i respektive kommun avgör inriktning och omfattning av Statens servicecenters (SSC) uppgifter, efter överenskommelser med kommunerna
- 15 A775:1 (Marks arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Statens servicecenter får i uppdrag att etablera servicekontor i landets alla kommuner
- A779:1 (Oxelösunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att statliga myndigheters roll i samverkan på lokal och regional nivå med kommuner och regioner stärks och tydliggörs
- 20 A780:1 (Dalarnas partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en reform av reseersättningssystemet så att det gynnar arbetare på landsbygd
- A781:1 (Sollefteå arbetarekommun - enskild) att partikongressen beslutar utreda förutsättningarna för en rättvisare beskattning av storföretagens och bankernas vinster för att få medel för en landsbygdsutveckling
- 25 A781:3 (Sollefteå arbetarekommun - enskild) att skapa lånegarantier för etableringskostnader för enskilda eller företagare som vill etablera sig i glesbygdsområden
- A783:4 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att regeringens arbete med att utlokalisera statliga jobb – med lärdomar från pandemiåret 2020 – fortsätter och utökas
- 30 A783:6 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att skapa en regionaliserad samordning som omfattar arbetsförmedlingen, gymnasie- och vuxenutbildning och yrkeshögskolan för att matcha utbildningsutbud med arbetsmarknadens behov
- A783:8 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att en sammanhållen nationell planering ansvarar för kompetensförsörjningsbristen inom vård och omsorg där utveckling av välfärdsteknik ingår
- 35 A791:1 (Lomma arbetarekommun) att en tydlig handlingsplan med konkreta åtgärder tas fram inför kommande val kopplat till arbete och välfärd för regioner som är i behov av utveckling
- 40 A793:1 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att införa en differentierad bränsleskatt. Skatten ska utgå ifrån tillgängligheten och möjligheten att använda kollektivtrafik

B129:8 (Enköpings arbetarekommun) att landsbygdslån inrättas

att avslå motionerna A292:2, A464:4, A739:22, A744:1, A750:2, A755:1, A756:2, A764:3, A787:2, A787:3, A787:4, A791:2

5

A292:2 (Luleå arbetarekommun) att delar av malmfonden ska vara öronmärkta till den region där malmen bryts

A464:4 (Ystads arbetarekommun) att uppdra åt riksdagsgruppen att förbereda lagtekniska ändringar för att ge intresserade kommuner förutsättningar för implementering av den föreslagna samarbetsmodellen

10

A739:22 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att gods jakt förbjuds i den svenska jaktlagen till senast år 2025

A744:1 (Umeå arbetarekommun - enskild) att det utformas en politik för regional utveckling om hela Sverige ska leva i enlighet med motionens intentioner

15

A750:2 (Älvsbyns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna arbetar för att införa en avgift för uttag av naturresurs samt utreder utformningen av ett nytt fördelningssystem när det gäller uttag av naturresurs

A755:1 (Hedemora arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en översyn av hur kommunerna kan kompenseras för bruket av naturresurser

20

A756:2 (Motala arbetarekommun) att ta initiativ till lagstiftning om det ej sker på frivillig grund

A764:3 (Lindesbergs arbetarekommun) att verkar för att staten ingår samverkansavtal med de kommuner som vill vara lokala Showroom för hållbar tillväxt, där hållbart klimat, hållbar ekonomi och social hållbarhet kombineras

A787:2 (Lidköpings arbetarekommun) att kontoren har öppet måndag - fredag 09 - 16

25

A787:3 (Lidköpings arbetarekommun) att kontoren inte stänger för semester

A787:4 (Lidköpings arbetarekommun) att det finns en brevlåda så att besökare kan lämna blanketter och annan post utanför kontorstid

A791:2 (Lomma arbetarekommun) att Socialdemokraterna tillsätter en arbetsgrupp enligt ovan beskrivning som ansvarar för att ta fram en sådan handlingsplan

30

35

40

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A582:12, A582:13, A582:14, A582:15, A582:16, A582:17, A739:20, A739:21, A754:1, A754:2, A754:3, A760:1, A760:2, A760:3, A760:4, A761:1, A761:2, A761:3, A771:1, A790:1

5

UA129 Fiske

Socialdemokraterna arbetar för ett hållbart fiske – för långsiktigt livskraftiga fiskebestånd, levande kustsamhällen och friska havsmiljöer.

10

Partistyrelsen menar att det är vetenskapliga bedömningar och underlag som ska ligga till grund för hur fiskeripolitiken ska utformas. Både vad gäller fastställande av kvoter och utformandet av fiskemetoder, men också vad gäller hur trålgränsen ska sättas. Gedigna vetenskapliga underlag ger förutsättningar för en fiskepolitik som är förutsägbar över tid.

15

Fiskebestånd känner inga nationsgränser – då kan inte heller förvaltningsåtgärderna vara uppdelade på 27 medlemsländer. Fiskepolitiken är en EU-kompetens. Det innebär att förändringar genomförs tillsammans med andra medlemsstater i EU. Det är en god ordning.

20

Den socialdemokratiska ledda regeringen har kämpat hårt för att införa restriktiva kvoter för flera östersjöbestånd. Vi måste bevara hållbara bestånd för att våra barn och barnbarn också ska kunna njuta av friska hav och fisken som livsmedel. På grund av situationen i Östersjön, både för havsmiljön och för flera fiskbestånd, är det befogat att införa tuffa restriktioner.

25

Samtidigt är det viktigt att regleringar och förbud införs varsamt. Många kustfiskesamhällen är hårt drabbade av de senaste årens fiskestopp. Socialdemokratin slår vakt om levande kustfiskesamhällen, där kringverksamheter kan blomstra när fisket är tillfälligt neddraget.

30

Socialdemokraterna värnar det småskaliga kustnära fisket. Frågan om trålgränsen är viktig, inte minst i ambitionen att värna en hållbar fiskeförvaltning. Vi socialdemokrater ser det som mycket angeläget att trålgränsen flyttas ut för industriellt fiske, men att det också är viktigt att förändringar sker med stöd i vetenskapliga underlag och i samverkan med berörda länder.

35

Socialdemokraterna har i regeringsställning arbetat för att styra mot mer skonsamma fiskemetoder, mer kustnära och småskaligt fiske, samt att skydda marina skyddsområden från bottentrålning. Vi ska fortsätta föra en politik som balanserar omsorgen om våra havsmiljöer och fiskenäringen som ekonomiskt och kulturellt viktig näring.

Partikongressen föreslår besluta:

40

att bifalla motionerna A760:1, A771:1

A760:1 (Ystads arbetarekommun) att regeringen högprioriterar arbetet med obalansen i havets ekosystem genom samarbete mellan myndigheter, kommuner och mellan Östersjöns nationer
A771:1 (Gävle arbetarekommun) att vidta de åtgärder som behövs för att säkra upp ett långsiktigt hållbart småskaligt kustfiske

5

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A582:12, A582:13, A582:14, A582:15, A582:16, A582:17, A739:20, A739:21, A754:1, A754:2, A754:3, A760:2, A760:4, A761:1, A761:2, A761:3, A790:1

- 10 A582:12 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en minskad utbredning av trålning för att bidra till förstärkta fiskebestånd, djursamhällen och kolinlagring
A582:13 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges fiskekvoter styrs mot att främst baseras på miljöhänsyn och att ett småskaligt kustnära fiske med skonsamma redskap inriktat på humankonsumtion ska ges företräde över trålfiske
- 15 A582:14 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för omförhandlingar av fiskeavtalen med våra grannländer ska göras för att kunna genomföra nödvändiga åtgärder i territorialhavet
A582:15 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige och EU ska stödja fiskare med omställningsstöd för att de ska ha möjlighet att ställa om från
- 20 trålning till skonsamma fiskeredskap
A582:16 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att flytta ut Sveriges trålningsgräns till 12 nautiska mil
A582:17 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att införa ett generellt förbud för bottentrålning i hela Sveriges hav samt verka för ett generellt förbud mot
- 25 bottentrålning på EU-nivå
A739:20 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att fler marina områden skyddas längs med den svenska kusten
A739:21 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att farleder för kommersiell båttrafik leds om, bort från känsliga områden i Östersjön
- 30 A754:1 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska arbeta för att Sverige inför ett totalt ålfiskestopp till dess att ålen som art har återhämtat sig
A754:2 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska arbeta för att det blir obligatoriskt för vattenkraftverk i Sverige att konstruera fiskvandningsleder eller genomföra andra åtgärder som möjliggör ålens vandring
- 35 A754:3 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska arbeta för ett införande av ett totalt ålfiskestopp som gäller samtliga EU-länder till dess att ålen som art har återhämtat sig
A760:2 (Ystads arbetarekommun) att regeringen verkar för att stänga stora havsområden utanför 12 sjömil gränsen, för kommersiellt fiske
- 40 A760:4 (Ystads arbetarekommun) att regeringen verkar för att kvotfördelningssystemet förändras så det gynnar det lokala fisket, på industrifiskets bekostnad

A761:1 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att fler marina reservat eller fiskefria zoner liknande Öresund skapas i svenska vatten

A761:2 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att trålgränsen i Östersjön snarast flyttas ut till 12 sjömil för svenska fiskefartyg

5 A761:3 (Alingsås arbetarekommun) att Socialdemokraterna skyndsamt inom ramen för EU:s fiskeripolitik och inom Internationella Havsforskningsrådet (ICES) verkar för att trålgränsen i Östersjön i svenskavatten snarast flyttas ut till 12 sjömil även för andra nationers fiskefartyg

A790:1 (Ulricehamns arbetarekommun - enskild) att vi snarast förbjuder allt fiske av ål i Sverige och arbetar för att rädda den internationellt

10

att avslå motionerna A760:3

A760:3 (Ystads arbetarekommun) att regeringen omgående beslutar att 12 sjömils gräns från baslinjen ska gälla för industrifisket

15

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A546:5, A581:58, A581:59, A582:18, A685:6, A727:1, A728:1, A730:1, A730:2, A730:3, A737:1, A737:2, A737:3, A737:4, A737:5, A739:7, A753:1, A753:2, A768:1, A781:2, A781:4, A789:1

20

UA131 Jordbruk och hållbara livsmedel

Sverige ska ha en hållbar och konkurrenskraftig livsmedelsproduktion i hela landet. Det skapar jobb, tillväxt och framtidstro. Inte minst på landsbygden. Det ger också tillgång till säkra, hållbara och hälsosamma livsmedel.

25

Svenska livsmedel präglas av hög kvalitet. Vi konkurrerar på en världsmarknad – inte med låga priser på bekostnad av produktionsvillkoren, utan med en unikt hög kvalitet och förädling av råvarorna.

30

Det var en socialdemokratiskt ledd regering som tog initiativ till att sjösätta Sveriges första livsmedelsstrategi. Ett arbete som samlar hela kedjan för att öka lönsamheten – och produktionen. Det är ett viktigt arbete som måste fortsätta.

35

Socialdemokraterna vill öka produktionen i alla olika sektorer i jordbruket. Vi vill värna den fria handeln, också med livsmedel. Partistyrelsen menar därför att det inte är önskvärt, eller ens möjligt, att pausa importen av kött. Partistyrelsen menar också att det inte är lämpligt att helt fasa ut köttprodukter från samhället men klimatutmaningarna innebär att vi behöver övergå till mer växtbaserad. Svensk köttproduktion håller en väldigt hög kvalitet, sett ur ett internationellt perspektiv. Vår djurvälstånd är överlag mycket god, vår antibiotikaanvändning är den lägsta i EU och våra livsmedel är säkra och hälsosamma. Svenska konsumenter kommer att vilja fortsätta

40

konsumera kött – och då är det partistyrelsens bestämda uppfattning att det är mer hållbart att konsumera svenskt kött.

5 En ökad produktion skapar mer försörjningstrygghet i händelse av höjd beredskap, kris eller krig. Coronakrisen, och den initiala osäkerheten i livsmedelsförsörjningen, har visat hur viktigt det är att vi stärker vår beredskap i livsmedelskedjan. Även om vi som nation klarade livsmedelsförsörjningen behöver vi stärka hela försörjningskedjan framåt. Att däremot sätta mål om exakt hur stor självförsörjningsgraden anser partistyrelsen inte är lämpligt. Inget land är självförsörjande – inget land önskar heller vara självförsörjande. Vi lever i en värld med globala värdekedjor och handelsflöden, det ska vi bejaka. Samtidigt som vi tryggar försörjningen i en osäker tid.

15 Jordbruket och livsmedelsproduktionen har stora möjligheter att bidra till omställningen. Inte bara genom att minska sitt eget klimatavtryck, utan också genom att kunna bidra till samhällets omställning i stort. Jordbruket gör viktiga tjänster för att gynna den biologiska mångfalden och naturmiljöerna. Det är viktigt att fortsätta det viktiga arbetet, inte minst för att kunna minska effekterna vad gäller övergödning och annat. Partistyrelsen menar dock att förbud inte är rätt väg att gå i det fallet.

20 Matsvinn är ett otyg för vårt samhälle. Det är dåligt för klimatet, och det är respektlöst mot de som arbetat med att framställa våra livsmedel. Det är också djupt provokativt att slänga felfri mat, när många svälter i världen. Fler initiativ behöver sannolikt sjösättas för att stävja problemet med matsvinn. Partistyrelsen anser att ett regelrätt förbud sannolikt inte är rätt väg att gå, utan att det snarare finns framkomliga vägar när det gäller frivillig samverkan mellan branschen, myndigheterna och politiken.

Socialdemokraterna ska verka för att ersättningsfrågor kopplade till djursjukdomar ska ses över. I detta inkluderas ersättningar vid bisjukdomar.

30 Livsmedel ska också vara korrekt märkta, så att alla konsumenter kan göra informerade val. Partistyrelsen menar att det sannolikt finns många fler åtgärder att vidta på det området, utan att skapa märkningar och system som inte uppfyller sitt ändamål. Här pågår också mycket arbete på EU-nivå, som partistyrelsen vill invänta. Det är viktigt att många länder går i samma takt, så att konkurrensvillkoren blir så jämlika som möjligt.

35

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A730:1, A730:2

40 A730:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att minska matsvinnet genom mer ambitiösa mål för arbetet

A730:2 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraternas politik tar ett helhetsgrepp om matsvinn inklusive produktion, försäljning och konsumtion

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A546:5, A581:58, A581:59,
5 A582:18, A685:6, A727:1, A728:1, A730:3, A737:1, A737:2, A737:3, A737:4, A737:5, A739:7,
A768:1, A781:2, A781:4, A789:1

A546:5 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens
partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna
10 arbetar fram ett omställningsprogram för ökad lokal och regional vidareförädling av råvaror
A581:58 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna driver på för nya åtgärder för att
minska matsvinnet, t.ex. genom att större butiker och grossister förbjuds att slänga ätbar mat
A581:59 (Stockholms partidistrikt) att obligatorisk hållbarhetsdeklaration av mat införs
A582:18 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för en ökade
15 återförsel av stallgödsel

A685:6 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts
som föreslår hur lagstiftningen bör utformas för att främja algodling till havs

A727:1 (Sölvesborgs arbetarekommun) att inrätta möjligheten för inspektörer att ”betygsätta”
köttprodukter utifrån ett flertal kriterier. Detta skall syfta till att ge konsument transparens i hur
20 produkten har framställts och kan således bidra till att gynna verksamheter som bedrivs på ett
etiskt och korrekt sätt

A728:1 (Halmstads arbetarekommun) att det utreds ifall det går att använda ekonomiska
styrmedel eller andra incitament för att få fler att vilja bli biodlare på sin fritid

A730:3 (Malmö arbetarekommun) att myndigheter som ansvarar för arbetet får ökade resurser för
25 att jobba effektivt med att minska matsvinnet

A737:1 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att främja
omställningen till ett mer växtbaserat jordbruk som en del i att motverka klimatförändringarna,
nä klimatmålen och skapa fler gröna jobb

A737:2 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att
30 Jordbruksverket får i uppdrag att utreda hur en mer växtbaserad jordbrukssektor kan bistå
till att uppfylla den svenska livsmedelsstrategins mål om ökad självförsörjningsgrad och ökad
exportkapacitet och samtidigt sänka klimatpåverkan

A737:3 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att
Jordbruksverket, Tillväxtverket och Vinnova får i uppdrag att utreda hur jordbrukare och
35 livsmedelsföretag som vill satsa på mer växtbaserade och klimatsmarta livsmedel kan få stöd av
staten i detta

A737:4 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att ge mer
stöd åt den växande svenska Food Tech-sektorn och se den som en stor möjlighet att skapa fler
gröna jobb och hållbar tillväxt

40 A737:5 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att ett nytt
mål om mer svenskproducerad växtbaserad mat ska skrivas in i livsmedelsstrategin

A739:7 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en bibehållen kostnadsfri och effektiv förprovning av djurstallar i Sverige

A768:1 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige når en självförsörjningsgrad vad gäller livsmedel på minst 60 % senast till år 2030

5 A781:2 (Sollefteå arbetarekommun - enskild) att uppdra till jordbruksverket att kartlägga förutsättningen för stöd till jordbrukets olika produktionsgrenar som är eller vill etablera sig i glesbygden

A781:4 (Sollefteå arbetarekommun - enskild) att stödja uppbyggnaden av distributionslinjer och försäljningsorganisationer från produktion till konsumtion och därigenom främja lokal upphandling till skolor, sjukhus samt privat konsumtion av lokalt producerade livsmedel

10 A789:1 (Västerås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för ett förändrat tänkesätt som beaktar jordbruksmarkens värde i den framtida samhällsplaneringen samtidigt som hänsyn tas till den biologiska mångfalden

15 att avslå motionerna A753:1, A753:2

A753:1 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att pausa import av kött

20 A753:2 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att utreda hur en paus av köttprodukter påverkar vårt samhälle och hur det ska genomföras

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A728:2, A729:1, A729:2, A729:3, A729:4, A738:1, A738:2, A739:1, A739:2, A739:3, A739:4, A739:5, A739:6, A739:8, A739:9, A739:10, A739:11, A739:12, A739:13, A739:14, A739:15, A739:16, A739:17, A739:18, A739:19, A739:23, A739:24, A739:25, A739:26, A747:1, A748:1, A758:1, A758:2, A758:3, A763:1, A763:2, A776:1, A776:2, A777:1, A778:1, A778:2, A778:3, A784:1, A784:2, A784:3, A785:1, A786:1

30 UA132 Djurskydd

Sverige ska ha världens bästa djurskydd. Vi har en av världens starkaste djurskyddslagar, och överlag har vi ett gott djurhälsoläge i Sverige. Djur är levande och kännande varelser, och vi människor har ett mycket stort ansvar för de djur som finns i vår omsorg, likväl för de djur som lever i det vilda.

40 Lantbrukets djur i Sverige är överlag friska, mycket tack vare att vi arbetar med förebyggande åtgärder som håller djuren friska snarare än mycket antibiotika. Den globala överanvändningen av antibiotika i djurhållningen är dock ett allvarligt bekymmer, som kan leda till spridning av multiresistenta bakterier.

Coronapandemin har också visat vikten av en god och sund djurhållning. Smittor som rör sig mellan vilda djur, tama djur och människor har potential att utvecklas till nya pandemier. En god djurhållning och en bra djurvålfärd är därför både ett etiskt ansvar som vi människor har, men också det bästa sättet vi har att hålla alla djur och människor friska. I dag efterlevs inte lagstiftningen i den utsträckning som krävs för att komma i bukt med misskötseln och kriminell verksamhet.

Att inför förbud mot att föda upp enskilda djurslag skulle enligt grundlagen och Europakonventionen innebära rätt till omfattande och för samhället mycket kostsamma ersättningskrav. Det skulle sannolikt också vara en långdragen och komplicerad juridisk process. Partistyrelsen menar därför att det inte är en lämplig eller effektiv åtgärd för att upprätthålla ett gott djurskydd.

Socialdemokraterna verkar istället för att ställa väldigt höga krav på djurskyddet, både genom den nya, moderna djurskyddslag som nyligen trätt i kraft och genom de initiativ som den socialdemokratiskt ledda regeringen har tagit för att granska djurhållningen, och särskilt minknäringen, ur en djur- och folkhälsoaspekt. Vidare bygger en stark djurskyddslagstiftning på ett robust kontrollsystem och effektiva sanktioner. Detta gäller oavsett vilket djurslag, verksamhet eller typ av djurhållning som diskuteras. Vad gäller frågan om djur som egendom, betraktas katter och andra djur som lös egendom. Partistyrelsen menar att partiet inte ska verka för att djur ska räknas som fast egendom.

Vad gäller bedövningsmetoder och djurfri forskning är detta frågor som partistyrelsen anser är viktiga. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har säkrat finansieringen till 3R-centret, som forskar på alternativa metoder för djurfri forskning. Det är ett bra arbete.

Vad gäller bedövningsmetoder anser partistyrelsen att det är frågor som ska ta senaste forskning i beaktande. Det är upp till myndigheterna att godkänna olika bedövningsmetoder och olika slaktmetoder, utifrån den starka lagstiftning vi har och det forskningsläge som finns. Det är en ordning vi som socialdemokrater ska värna. Det visar sig faktiskt att den svenska modellen, med gradvis förändring och frivillig samverkan snabbare kan fasa ut icke-önskvärda metoder eller djurhållning. Vad gäller exempelvis burhöns har Sverige en lägre andel i höns i burar, jämfört med länder som tagit skarpa stoppdatum. Partistyrelsen menar därför att välinformerade konsumenter och föreskrifter som styrs av forskning är de mest effektiva verktygen för att värna djurskyddet.

Hundsmuggling är olagligt i Sverige. Att köpa eller sälja en smugglad hund är förenat med straffansvar. Samtidigt ser vi en oroande utveckling av ökande smuggling av hundar. Det måste bekämpas med kraft. Partistyrelsen menar att det är viktigt att myndigheterna samarbetar, och att alla potentiella djurägare vet att det är olagligt och direkt farligt att köpa en smugglad hund.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A777:1

- 5 A777:1 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna i breda samarbeten verkar för en handlingsplan för att stoppa smugglingen av hundar och som också försvårar möjligheten att köpa en smuggelhund
- att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A728:2, A729:1, A729:2, A729:3, A729:4, A738:1, A738:2, A739:1, A739:2, A739:3, A739:4, A739:5, A739:6, A739:8, A739:9, A739:10, A739:11, A739:12, A739:13, A739:14, A739:15, A739:16, A739:17, A739:23, A739:24, A739:25, A739:26, A784:1, A784:2, A785:1
- A728:2 (Halmstads arbetarekommun) att det utreds om befintliga ersättningssystem, avseende
15 biodlare, utifrån 2020-talets miljö- och hållbarhetsperspektiv
- A729:1 (Kalix arbetarekommun) att kameraövervakning ska finnas både i slakterier och transportbilar som för djuren till slakt
- A729:2 (Kalix arbetarekommun) att länsstyrelsen ska få mer resurser till att utföra kontrollarbete i hela produktionskedjan
- 20 A729:3 (Kalix arbetarekommun) att tillsyn ska göras oftare både på certifierade gårdar samt ocertifierade gårdar
- A729:4 (Kalix arbetarekommun) att bedövningsmetoder ska ses över
- A738:1 (Gävle arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar ställning för att vidta åtgärder för att underlätta för jordbrukare i animalieproduktion samtidigt som djurskyddet stärks
- 25 A738:2 (Gävle arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar fram ett djurpolitiskt program som ser över flera olika aspekter av djurskyddet
- A739:1 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna antar motionen som sin egen och verkar i enlighet med motionens intentioner
- A739:2 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att ett
30 slutdatum för koldioxidbedövningen av grisar sätts till senast år 2030. Samtidigt ska forskningsmedel årligen öronmärkas till forskning om alternativa bedövningsmetoder för konventionell grisslakt
- A739:3 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att ett
35 slutdatum för koldioxidbedövningen av fiskar sätts till senast år 2025. Samtidigt ska forskningsmedel årligen öronmärkas till forskning om alternativa bedövningsmetoder för konventionell fiskslakt
- A739:4 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att ett slutdatum för elbads-bedövningen av fåglar sätts till senast 2025
- A739:5 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att
40 djurskyddsförordningen uppdateras med ett uttryckligt förbud mot burhållning av hönor genom att förtydliga att höns för äggproduktion inte får inhysas i burar

- A739:6 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna värnar den svenska betesrätten och arbetar för att stärka betesrätten genom att ta bort undantaget för bete för tjurar
- A739:8 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för ett förbud mot avlivning av tuppsycklingar till förmån för tidig könsbestämning i äggen, till senast år 2025
- 5 A739:9 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att göra det obligatoriskt att vid alla offentliga upphandlingar av animaliska livsmedel ställa krav på att produktionen ska ha skett med höga krav på djurskydd och låg grad av användning av antibiotika
- A739:10 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att finansieringen av Sveriges 3R-center blir permanent och att det tills vidare finansieras med minst
- 10 15 miljoner årligen
- A739:11 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna driver på för att stärka stödet till ledamöterna i de djurförsöksetiska nämnderna, utreda förekomsten av jävsituationer samt utreda möjligheten att införa rätt att överpröva etiska godkännanden till högre instans
- A739:12 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att en
- 15 nationell handlingsplan för övergången till djurfri forskning tas fram, förslagsvis av Sveriges 3R-center
- A739:13 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige tillsätter en djurskyddsombudsman med ansvar för att sammanställa fakta inom
- 20 djurskyddsområdet, rapportera till regeringen och rekommendera insatser för ett stärkt djurskydd i Sverige
- A739:14 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Jordbruksverket får ett tydligt uppdrag och mandat och tilldelas tillräckliga resurser för att kunna prioritera arbetet med att uppdatera föreskrifterna
- A739:15 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att
- 25 Jordbruksverket får i uppdrag att utreda hur jaktlagen eller djurskyddslagen och därtill slaktföreskrifterna skulle kunna omfatta regler för slakt av vildfångade fiskar och kräftdjur
- A739:16 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för obligatorisk kameraövervakning på samtliga slakterier i Sverige till år 2025 som ett komplement till närvarande veterinärer
- 30 A739:17 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utreda möjligheterna till utökad informationsutbyte mellan berörda myndigheter, i syfte att lagföra smugglare och stoppa hundsmuggling
- A739:23 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Naturvårdsverkets lista "Fångstredskap som får användas i Sverige" ses över och att fångstredskap
- 35 som är olämpliga ur ett djurskyddsperspektiv förbjuds
- A739:24 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att samtliga hästar som deltar i tävling ska vara veterinärbesiktade och konstaterat friska
- A739:25 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraternas representanter i EU verkar för att initiativet End the Cage Age ska bli verklighet och att burarna inom
- 40 livsmedelsindustrin inom EU successivt fasas ut
- A739:26 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att

- transportförordningen skärps på EU-nivå, till max fyra timmar för så kallade "uttjänta" djur och till max åtta timmar för samtliga djur till slakt. Socialdemokraterna verkar för drägliga förhållanden för djuren under transport och stärkta kontroller och påföljder vid överträdelser
- A784:1 (Malmö arbetarekommun) att partiet ska verka för att alla veterinärer i Sverige endast ska chippa hund om tiken är med i samband med ingreppet
- 5 A784:2 (Malmö arbetarekommun) att alla försök till införsel av fler än en ochippad hund ska leda till polisanmälan
- A785:1 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att förbjuda kräftburar i plast
- 10 att avslå motionerna A739:18, A739:19, A747:1, A748:1, A758:1, A758:2, A758:3, A763:1, A763:2, A776:1, A776:2, A778:1, A778:2, A778:3, A784:3, A786:1
- A739:18 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges delfinrier avvecklas till senast år 2030
- 15 A739:19 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en kontrollerad utfasning av minkfarmerna i Sverige under 2022 till 2025 och att skälig kompensation ges till minkfarmare för att möjliggöra omställning till framtidsbranscher
- A747:1 (Stockholms partidistrikt) att minkfarmar förbjuds, för minkarnas skull och för att minska smittspridning
- 20 A748:1 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokratiska partiet verkar för en lagstiftning för ett totalförbud för pälsfarmning i Sverige
- A758:1 (Sotenäs arbetarekommun) att det görs ett tillägg i lagen om att även katt räknas som egendom
- A758:2 (Sotenäs arbetarekommun) att trafikanten ska ta underrätta ägaren om möjligt annars ska veterinär/polis kontaktas och ta emot stoftet
- 25 A758:3 (Sotenäs arbetarekommun) att den nya lagen ska heta LEX-Bella som en hyllning till en av de påkörda katter som ägaren såg som sin egendom
- A763:1 (Kalix arbetarekommun) att minkuppfödningen i Sverige avslutas snarast
- A763:2 (Kalix arbetarekommun) att näringsidkarna får ett omställningsstöd
- 30 A776:1 (Partille arbetarekommun) att socialdemokraterna arbetar för ett förbud mot försäljning av nyproducerad minkpäls
- A776:2 (Partille arbetarekommun) att socialdemokraterna arbetar för att Sverige bör införa ett stoppdatum för pälsdjursfarmning omgående
- A778:1 (Lunds arbetarekommun) att uppfödning av minkar förbjuds i Sverige
- 35 A778:2 (Lunds arbetarekommun) att Sverige driver frågan även på internationell nivå
- A778:3 (Lunds arbetarekommun) att motionen översänds till S-gruppen i EU-parlamentet
- A784:3 (Malmö arbetarekommun) att utforma ett system för hur man som svensk ska kunna ansöka om att på legal väg kunna föra in en hund till Sverige
- A786:1 (Växjö arbetarekommun) att socialdemokratiska partiet verkar för en lagstiftning för ett
- 40 totalförbud för pälsfarmning i Sverige

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A356:4, A553:2, A578:9, A581:54, A670:8, A671:9, A762:1, A762:2, A765:1, A765:2, A765:3, A765:4, A765:5, A765:6, A765:7, A766:1, A770:1, A770:2, A782:1, A782:2, A782:3, A782:4, A782:5, A788:1, A788:3, A788:4, A792:1, A792:2, A792:3, A792:4

5

UA133 Skogspolitik

10 Skogen är vårt gröna guld. En alldeles avgörande del av svensk ekonomi och svensk natur. Det brukar sägas att svensk välfärdsstat är byggd i malm – men det är lika sant att den moderna, svenska välfärdsstaten är byggd i trä. Det går inte att underskatta betydelsen av det svenska skogsbruket för den nationella och de regionala ekonomierna. Samtidigt rymmer skogen viktiga och unika natur- och miljövärden, inte minst i Sverige. I ett föränderligt klimat och i en skiftande närmiljö kommer de att bli särskilt viktiga.

15

Den svenska skogspolitiken vilar på två jämställda mål – miljö och brukande. Socialdemokratin är den politiska kraften som garanterar balansen mellan de två målen. Medan andra partier viktas för hårt åt det ena eller det andra hållet, ser vi inte de två målen som motpoler utan som förutsättningar för varandra. Odelbara för att uppnå en långsiktigt hållbar skogspolitik.

20

Vi behöver ett aktivt brukande av skogen, för att kunna ställa om samhället och skapa jobb på landsbygden. Vi behöver samtidigt bevara skyddsvärd skog, för att kunna säkerställa viktiga miljövärden. Det går att göra samtidigt. Partistyrelsen menar att skogen ska kunna rymma alla värden – skogsnäringen, den biologiska mångfalden, rekreationen och naturintresset.

25

Vi socialdemokrater driver en tydlig och konkret politik för en ökad bioekonomi. Genom att använda skoglig råvara kan vi ersätta oljebaserade och fossila drivmedel och material. Det är så skogen blir vårt gröna guld, en kolsänka och reservoar men det måste finnas en balans som innebär att vi kan bedriva skogsbruk i Sverige. Skogssektorn ska ses som en resurs för klimatomställningen som leder till jobb och hållbar tillväxt i hela Sverige.

30

Partistyrelsen tycker att kunskapen om miljöhänsyn i skogsbruket kan utvecklas genom myndigheternas information, rådgivning och föreskrifter. Det är viktigt att detaljreglering av brukandemetoder och annat beslutas på gedigna vetenskapliga underlag, och inom ramen för en helhet. Partistyrelsen menar att det inte är lämpligt att sätta fasta procentmål vad gäller hur stora arealer som ska skyddas totalt. Det behöver vara en bedömning som görs för varje enskilt område.

35

Socialdemokraterna står för att skogspolitiken ska ha hög legitimitet och trovärdighet bland alla aktörer som finns på det skogliga området. I det sammanhanget är det viktigt att skogspolitiken präglas av långsiktighet och förutsägbarhet. Den utökade nyckelbiotopsinventeringen har avslutats och det är inte partistyrelsens mening att den ska återupptas. Den stora skogsutredningens arbete måste därför tas i beaktande i det fortsatta arbetet. Partistyrelsen menar att det gedigna kunskapsunderlag som sammanställs på det skogliga området ska respekteras.

40

Socialdemokraterna har verkat i regeringsställning för att öka anslagen till skydd av skog, för att markägare ska kunna få den ersättning de har rätt till. Partistyrelsen menar att det är en fråga som fortsatt är viktig att bevaka.

5 **Partikongressen föreslås besluta:**

att bifalla motionerna A578:9, A670:8, A671:9

- 10 A578:9 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ser skogen som det gröna guldets och en resurs för att utveckla förnybara alternativ till fossila råvaror
- A670:8 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna ser skogen som det gröna guldets och en resurs för att utveckla förnybara alternativ till fossila råvaror
- 15 A671:9 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ser skogen som det gröna guldets och en resurs för att utveckla förnybara alternativ till fossila råvaror

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A356:4, A553:2, A581:54, A762:2, A765:1, A765:2, A765:3, A765:4, A765:5, A765:6, A766:1, A770:1, A770:2, A782:1, A782:2, A782:3, A782:4, A782:5, A788:1, A788:3, A788:4, A792:1, A792:2, A792:3, A792:4

- 20 A356:4 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att använda statlig skog med låga naturvärden och byta dem mot privatägd skog med höga naturvärden för att ge dessa ett bättre skydd
- 25 A553:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna säkerställer att partiets skogspolitik gynnar både den biologiska mångfalden och klimatet
- A581:54 (Stockholms partidistrikt) att forsknings- och investeringsstöd för byggande i trä stärks
- A762:2 (Botkyrka arbetarekommun - enskild) att tätortsnära kalhyggen undviks så långt det är möjligt
- 30 A765:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Sverige förverkligar Sveriges internationella åtaganden om biologisk mångfald
- A765:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för skogsvårdslagstiftningsändring som syftar till sanktioner när naturskog skadas och/eller skövlas
- A765:3 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att höja turism och friluftsliv status relativt till skogsbruksintressen
- 35 A765:4 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna höjer statsanslagen för att skydda skog
- A765:5 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna intensifierar program och dialog med skogsföretag i syfte att näringar ökar deras frivilliga insatser för att skydda skog och naturskog
- 40 A765:6 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ger Sveaskog i uppdrag att öka återrestaureringen av lövskogar

- A766:1 (Surahammar arbetarekommun - enskild) att att den socialdemokratiska partikongressen ger regeringen krav på att vi socialdemokrater kompletterar Skogsutredningen på de områden där vi upplever oklarheter enligt A-F nedan. Detta kan ske genom en arbetsgrupp eller i någon annan form där avgörande politiska beslut kan fattas. Syftet måste vara att förstärka det gemensamma ansvaret för den svenska skogen och att komma över dagens destruktiva spiral.
- 5 A Klara prioriteringar om vad som går att åstadkomma i balansen mellan dagens till synes oförenliga mål och där Skogsutredningen är den naturliga grunden. B Utveckla förutsättningarna för också det regionala och lokala perspektivet vad det gäller framtidens skogar. C Vi måste använda alla de ideella naturentusiasterna och deras breda kunnande. Naturentusiasterna och deras organisationer ska uppmanas att bidra med sitt kunnande och nyckelbiotoper ska vara en del i utformandet av skogsplanen. SLUs Artdatabanken ska användas som en mycket viktig informationskälla. D Skogsstyrelsen måste både få kompletterade uppgifter, förändrat ansvar plus även en större ekonomisk buffert.. E Skogsplanen, både nationellt och regionalt, ska omformas exvis vart femte år och detta arbete ska ske så att alla intresserade ska kunna vara med och påverka.
- 15 F Skogsstyrelsen bör också få ansvaret för en regional digital karta där alla berörda successivt kan bidra med sitt kunnande
- A770:1 (Luleå arbetarekommun - enskild) att skogsnäringen planerar skogsbruksåtgärder så att tillgången på vinterbete och klimatanpassade flyttleder för renen förbättras genom att bl.a unvika plantering av contorta inom renbetesland
- 20 A770:2 (Luleå arbetarekommun - enskild) att skogsnäringen inte använder markberedning på lavrik mark samt inte avverkar hänglavsbarande skog i vinterbetesområde
- A782:1 (Stockholms partidistrikt) att Sverige sätter upp tydliga klimatmål för skogen
- A782:2 (Stockholms partidistrikt) att det klimatpolitiska ramverket kompletteras med ett mål för att öka virkesförrådet i det svenska skogslandskapet
- 25 A782:3 (Stockholms partidistrikt) att arbetet med att nå detta mål utformas så att även miljömålet Levande skogar främjas
- A782:4 (Stockholms partidistrikt) att en bristanalys genomförs, som klargör vilka anpassningar m.m. som fordras för att uppnå miljömålet Levande skogar
- A782:5 (Stockholms partidistrikt) att Sverige verkar för att motsvarande mål införs i EUs klimat- och naturvårdspolitik
- 30 A788:1 (Kristianstads arbetarekommun) att trakthyggen blir mer undantag än regel
- A788:3 (Kristianstads arbetarekommun) att skogen som resurs för människors friluftsliv prioriteras
- A788:4 (Kristianstads arbetarekommun) att skogen blir en resurs för den biologiska mångfalden
- 35 A792:1 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att 20 procent av den totala mängden skog i Sverige ska hamna under formellt skydd. De 20 procenten ska vara den skog med högst biologiskt, socialt och kulturellt värde
- A792:2 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att främja biologiskt, kulturellt och socialt hållbart skogsbruk, exempelvis hyggesfritt skogsbruk, där större hänsyn tas till den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster
- 40 A792:3 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att höja bidragen till markägare vid reservatsbildning

A792:4 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att processen vid hanteringen av utbetalning av bidrag till markägare vid reservatsbildning förenklas och effektiviseras

5 att avslå motionerna A762:1, A765:7

A762:1 (Botkyrka arbetarekommun - enskild) att kravet på nyckelbiotopiska inventeringar återinförs i samband med planering av skogsavverkningar

A765:7 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Skogsstyrelsen
10 fortsätter med arbetet med att inventera och registrera arter och nyckelbiotoper i naturen

INFRASTRUKTUR

15

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A332:6, A741:2, A794:1, A794:2, A794:3, A795:1, A796:1, A803:1, A803:2, A803:3, A805:1, A805:2, A805:3, A805:4, A807:1, A807:2, A808:1, A809:1, A810:1, A816:1, A816:2, A820:1, A821:2, A823:1, A823:2, A823:3, A823:4, A823:5, A823:6, A823:7, A823:8, A823:9, A831:2, A831:3, A831:4,
20 A831:5, A841:1, A842:1, A842:2, A842:3, A850:1, A857:1, A865:1, A865:2, A865:3, A865:4, A866:1, A866:2, A866:3, A867:1, A867:2, A867:3, A868:1, A868:2, A868:3, A869:1, A869:2, A869:3, A870:1, A870:2, A870:3, A871:1, A871:2, A871:3, A872:1, A872:2, A872:3, A873:1, A873:2, A873:3, A874:1, A877:1, A878:1

25

UA111 Digitalisering

Under de senaste decennierna har den digitala utvecklingen accelererat i allt snabbare takt. Detta har blivit tydligt inte minst under coronapandemin då omställningen på arbetsmarknaden har
30 påskyndats. Digitaliseringen har under denna period tagit kliv framåt som annars skulle tagit flera år.

I de allra flesta avseenden innebär digitaliseringen en förenkling av tillvaron och ett smidigare sätt att hantera allt från vårt arbete till små och stora vardagsärenden. Den kan göra geografiska avstånd oviktiga eller åtminstone mindre betydelsefulla. Den kan frigöra tid genom att ta över
35 eller förenkla rutinartade arbetsuppgifter. Och inte minst kan digitala verktyg möjliggöra helt nya sätt att arbeta eller lösa problem. Digitaliseringen berör alla politikområden och utvecklingen kommer att fortsätta i snabb takt framåt. Säkerheten gällande våra digitala system blir allt viktigare, därför har den socialdemokratiska regeringen lanserat en strategi för informations- och cybersäkerhet.

40 Men digitaliseringen innebär också utmaningar och partistyrelsen ser det som oerhört viktigt att öka den digitala delaktigheten. Den digitala delaktigheten har ökat under pandemin, allra främst

bland landets äldre. Det är glädjande. Men det har också blivit ännu tydligare hur den som inte är digitalt delaktig riskeras att lämnas utanför. Därför måste vi fortsätta arbetet för att alla ska kunna delta i det digitala samhället och ingen ska lämnas efter.

- 5 Partistyrelsen ser också att Socialdemokraterna behöver fortsätta arbetet för en stark socialdemokratisk digitaliseringspolitik.

Bredband och mobiluppkoppling

10 En grundbult i det digitala samhället är tillgången till en snabb uppkoppling. Det är centralt oavsett vart i landet som man bor. En bra uppkoppling är idag grunden i allt från att driva företag, sköta kontakt med myndigheter och läsa tidningar, till barnens skolgång och det sociala livet. Vi ser även en framtid där allt fler av de produkter och tjänster vi köper kommer att kräva snabb uppkoppling. Även i arbetslivet blir det allt viktigare att ha snabb uppkoppling. För att vi ska ha en levande landsbygd även i framtiden så krävs det att hela landet har en uppkoppling som
15 går att lita på och som har en tillräckligt bra kapacitet för att hantera stora mängder data.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har sedan tillträdet 2014 gjort stora satsningar på utbyggnaden av bredband, de senaste åren både genom landsbygdsprogrammet, regionalfonden och det nya bredbandsstöd som togs fram under 2020. Under 2020 – 2025 satsar regeringen 2,5
20 miljarder på bredbandsutbyggnaden.

Post och telestyrelsens senaste bredbandskartläggning visar att närmare 95 procent av alla hushåll har tillgång till en snabb uppkoppling i absoluta närheten. Vi ser också att utvecklingen går snabbare på landsbygden och att klyftan i tillgången till snabb uppkoppling mellan stad och
25 land minskar. Det finns alltså goda prognoser för att vi ska nå målet om att alla ska ha en snabb uppkoppling 2025.

Det är också viktigt att förenkla för bredbandsutbyggnaden på andra sätt. Därför har regeringen nyligen gett en utredare i uppdrag att ta fram förslag till undantag från lokaliseringsprincipen som
30 bland annat styr var kommunala satsningar på bredbandsutbyggnad kan genomföras. Genom undantag från lokaliseringsprincipen kan bredbandsutbyggnaden underlättas och snabbas på.

I samband med ny- och ombyggnation av infrastruktur är det viktigt att det skapas förutsättningar för att ytterligare öka kapaciteten i näten. Sverige ska bejaka digitaliseringen
35 och skapa de fysiska förutsättningarna som behövs för att vara ledande i utvecklingen. I detta ingår att göra plats för exempelvis fiber i samband med ny- och ombyggnad av infrastruktur. Samlokalisering av master ska också ses över.

Digital delaktighet

40 Tillgången till en snabb uppkoppling är en grundläggande förutsättning för att öka den digitala delaktigheten. Men det behövs och andra åtgärder som ökar den digitala kompetensen och

hjälper dem som är minst delaktiga i det digitala samhället. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen t.ex. gjort satsningar på så kallade digidelcenter och riktade satsningar emot äldre. Regeringen har också avsatt resurser för att öka tillgängligheten till och användbarheten av elektronisk kommunikation till personer med funktionsnedsättningar.

5

Alla ska kunna ta del av digital information och delta på ett likvärdigt sätt i samhället, och då är frågan om att få tillgång till ett bank-id en viktig del. Frågan om en statlig e-legitimation har behandlats inom ID-kortsutredningen och den socialdemokratiskt ledda regeringen undersöker hur förslagen ska kunna tas vidare. Med en statligt e-legitimation skulle e-legitimationer kunna göras tillgängliga för fler, bland annat personer med funktionsvariation som idag kan ha svårt att få ett bank-id eller likande. Även möjlighet att digitalisera andra myndighetskontakter exempelvis vigselrätt bör ses över.

10

Välfärdens digitalisering

15

Allt fler myndigheter, kommuner och regioner blir bättre och bättre på att utnyttja möjligheterna som digitaliseringen ger. Rätt använd kan digitaliseringen innebära mindre administrativt arbete och mer fokus på människan och välfärdens medarbetare. Men det finns fortfarande stora brister och både medarbetare och medborgare kan uppleva att de digitala systemen stjälper snarare än hjälper.

20

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har inrättat en Digitaliseringsmyndighet som har som övergripande syfte att snabba på digitaliseringen i det offentliga Sverige. Regeringen har också tecknat en avsiktsförklaring tillsammans med SKR som ska resultera i en bättre och mer utvecklad digital infrastruktur i kommunernas verksamheter. Det kommer förbättra arbetsmiljön för de som arbetar inom välfärden men också leda till en bättre service för alla som nyttjar den. Partistyrelsen ser att arbetet med digitaliseringen av det offentliga behöver fortsätta så att offentlig verksamhet fortsätter att utveckla digitala tjänster som är användarvänliga, inkluderande och välfungerande.

25

Användningen av privata leverantörer av it-drift och molntjänster är i utbredd inom vår offentliga förvaltning, precis som i många andra länder. Detta är i grunden bra och innebär att den offentliga förvaltningen drar nytta av nya innovativa och säkra lösningar för att kunna erbjuda god service och hög kvalitet på ett kostnadseffektivt sätt. Men det finns också utmaningar med t.ex. säkerhet och regelverk. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen tillsatt en utredning som ska lämna förslag på mer varaktiga former för en samordnad statlig it-drift, exempelvis i form av en statlig molntjänst.

35

Digital kompetens

Vi ser hur den globala utvecklingen går framåt med stormsteg. Allt fler länder utvecklar sina kunskaper inom IT. Det är mycket viktigt att det finns ett bra utbud av platser på högskola och universitet för att Sverige ska kunna fortsätta vara ett framgångsland inom digitaliseringen.

40

Utbildningarnas kvalitet måste vara högsta möjliga. Utan bra utbildning och forskning kommer

Sverige att bli förbispunget av de länder som gör de här satsningarna. Sverige ska även i fortsättningen vara ett av de ledande länderna när det gäller den digitala politiken. Vi ska föra en framtänkt digitaliseringspolitik som kommer alla invånare till del.

- 5 För att uppnå detta krävs det att det finns ett aktivt samarbete mellan det offentliga och det privata. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har under sin regeringstid arbetat med att ta fram både en bredbandsstrategi och en digitaliseringsstrategi för att se till så att det finns tydliga linjer och mål som vi arbetar för att nå. Strategierna ska ligga till grund för arbetet med digitalisering, och se till så att det går att identifiera de områden där vi behöver förbättra våra insatser för att inte riskera att vi halkar efter.

AI

- Artificiell intelligens har stor potential att effektivisera både välfärden och arbetslivet. Deras förmåga till mönsterigenkänning ger helt nya användningsområden för datorer och en enorm tidsbesparing för vissa arbetsuppgifter. Det kan t.ex. röra sig om att använda AI för att bedöma röntgenplåtar eller för att identifiera dyslexi.

- Användningsområdena för AI är många och potentialen är stor, men det finns också utmaningar kopplat till bland annat arbetsmarknaden, jämlikhet, diskriminering och säkerhet. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen tagit fram en nationell inriktning för arbetet med Artificiell intelligens. Partistyrelsen ser att det här arbetet behöver fortsätta för att säkerställa transparens, jämlikhet och säkerhet.

Techbolagens inflytande

- 25 I takt med digitaliseringens framfart har techjättarnas makt och inflytande ökat. Allt för länge har techjättarna haft för stort inflytande men tagit för lite ansvar. Gång på gång har vi kunnat se exempel på hur hat och hot sprids obehindrat i sociala medier, hur vanliga småsparare luras på sina besparingar genom falska annonser och hur falsk information snabbt kan ta fäste. Partistyrelsen menar att denna utveckling behöver stävjas och att techjättarnas dominans och inflytande behöver minska.

- Den socialdemokratiskt ledda regeringen har drivit på för tuffare reglering av nätjättarna inom EU med det övergripande syftet att få på plats ett EU-gemensamt regelverk på ett område som idag är alldeles för oreglerat. Med det kommer vi också att stärka yttrandefriheten och mänskliga rättigheter på internet.

Partikongressen föreslås besluta:

- att bifalla motionerna A332:6, A741:2, A805:3, A807:1, A810:1, A821:2, A842:3, A877:1, A878:1

A332:6 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att arbetet med Sveriges nationella bredbandsstrategi accelereras för att genom tillgång till snabbt bredband möjliggöra destinationsutveckling

5 A741:2 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att öka investeringarna i bredband så att staten i enlighet med antagen bredbandsstrategi uppnår målet om att alla bostäder och företag ska vara uppkopplade senast 2025

A805:3 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska arbeta för att öka internationellt samarbete om internet

A807:1 (Norrköpings arbetarekommun) att staten inför en nationell e-legitimation

A810:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att partiet ska verka för att nämnda personer får rätt att inneha bank-id med spärr (spärr för att de inte ska kunna ta lån)

A821:2 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna aktivt verkar för att finansiering av bredbandsutbyggnaden säkerställs

15 A842:3 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att tillgången till fiber och höghastighetsinternet ses som samhällsnyttig infrastruktur och kan få avsteg från lokaliseringsprincipen på samma sätt som tillgången till vatten och fjärrvärme

A877:1 (Sörmlands partidistrikt) att staten måste ta ansvar för att utarbeta en övergripande nationell strategi för digital infrastruktur, för full utbyggnad av bredband och för principer och standarder för digitala samhällstjänster

20 A878:1 (Uppsala läns partidistrikt) att staten måste ta ansvar för att utarbeta en övergripande nationell strategi för digital infrastruktur, för full utbyggnad av bredband och för principer och standarder för digitala samhällstjänster

25 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A794:1, A794:2, A794:3, A795:1, A796:1, A803:1, A803:2, A803:3, A805:1, A805:2, A805:4, A808:1, A809:1, A816:1, A816:2, A820:1, A823:1, A823:2, A823:3, A823:4, A823:5, A823:6, A823:7, A823:8, A823:9, A831:2, A831:3, A831:4, A841:1, A842:1, A842:2, A850:1, A857:1, A865:1, A865:2, A865:3, A865:4, A866:1, A866:2, A866:3, A867:1, A867:2, A867:3, A868:1, A868:2, A868:3, A869:1, A869:2, A869:3, A870:1, A870:2, A870:3, A871:1, A871:2, A871:3, A872:1, A872:2, A872:3, A873:1, A873:2, A873:3, A874:1

A794:1 (Haninge arbetarekommun - enskild) att data som används för utvecklingen av AI måste jämställdhets säkras

35 A794:2 (Haninge arbetarekommun - enskild) att man verkar för att krav ställs i någon form av kvalitetsmärkning på att de AI-tjänster som utvecklas

A794:3 (Haninge arbetarekommun - enskild) att man arbetar för att offentliga aktörer som upphandlar AI-tjänster ska ansvara för att de ska vara kvalitetsmärkta jämställda, inkluderande och icke-diskriminerande

40 A795:1 (Lekebergs arbetarekommun) att inrätta ett alternativt identifikationsmöjlighet, för att

- personkretsar ska få möjligheter till information som gäller deras egna personliga förhållanden
A796:1 (Värnamo arbetarekommun) att det måste finnas ett system jämte appar som är till för
alla
- A803:1 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att upphandling
5 av AI ska kunna ske utifrån jämställda, inkluderande, etiska och icke-diskriminerande grunder
A803:2 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att politiken,
universitetsvärlden och näringslivet samverkar och bygger upp en tvärvetenskaplig kompetens
inom AI
- A803:3 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att det upprättas
10 ett regelverk för sociala plattformar så att de tar ansvar för att säkerhetsställa att användarna inte
manipuleras för kapitalistiska, politiska och polariserande syften
- A805:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska arbeta för att lagstiftning gällande
internet ska vara likvärdig med övrig lagstiftning
- A805:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska arbeta för att inkludera hela
15 internet i rättssamhället
- A805:4 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska arbeta för att stärka de mänskliga
rättigheterna på internet
- A808:1 (Ronneby arbetarekommun) att det tillsätts en utredning med uppdrag att utreda hur
20 detta arbete ska genomföras och hur tillgängligheten löses så att alla kan inkluderas, erbjudas
service och hur e-tjänster görs tillgängliga för alla
- A809:1 (Katrineholms arbetarekommun) att det sker en digitalisering av inskickningar av
vigselintyg
- A816:1 (Malmö arbetarekommun) att vi socialdemokrater utreder hur vi skulle kunna bygga egen
25 IT-infrastruktur, både mjukvarumässigt och hårdvarumässigt, där myndigheter och annan
offentlig verksamhet kan lagra sin information och använda som kommunikationsplattform etc
- A816:2 (Malmö arbetarekommun) att vi socialdemokrater tillsätter en arbetsgrupp som tar fram
en "digital strategi för Sverige" som bygger på socialdemokratisk ideologi
- A820:1 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att såväl gode män som
anhöriga med fullmakt ska ges möjlighet att sköta fullmaktsgivarens ekonomi via internet
- 30 A823:1 (Kalix arbetarekommun) att ni beslutar om inrättandet av en arbetsgrupp
A823:2 (Kalix arbetarekommun) att identifiera konsekvenserna vid införandet av AI inom
näringslivet
- A823:3 (Kalix arbetarekommun) att identifiera konsekvenserna vid införandet av AI inom
offentlig sektor
- 35 A823:4 (Kalix arbetarekommun) att identifiera säkerhetsproblem vid införandet av AI
A823:5 (Kalix arbetarekommun) att identifiera konsekvenserna för samhällsekonomin vid
införandet av AI
- A823:6 (Kalix arbetarekommun) att identifiera konsekvenserna för demokratin vid införandet av
AI
- 40 A823:7 (Kalix arbetarekommun) att identifiera de sociala konsekvenserna vid införandet av AI
A823:8 (Kalix arbetarekommun) att ta fram tydliga mål för AI verksamheten i Sverige

- A823:9 (Kalix arbetarekommun) att ta fram strategier och handlingsplaner på de områden som berör, näringslivet, offentlig verksamhet, säkerhet, samhällsekonomin och beskattningen, demokratin, social påverkan
- A831:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att digitala tjänster som används av samhällsbärande funktioner såsom skola och vård bör vara förvaltade av statliga bolag eller ej vinstdrivande organisationer
- 5 A831:3 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att ta fram en handlingsplan som långsiktigt säkrar tillgång till information och samhällsservice för alla som inte brukar digital utrustning
- A831:4 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att tillsätta en utredning om hur stora teknikföretag ska regleras för att inte skapa osunda maktförhållanden
- 10 A841:1 (Jämtlands läns partidistrikt) att en statlig utredning utreder stimulanser, sanktioner eller ny lagstiftning för att komma tillrätta med dåliga internetuppkopplingar i flerfamiljshus
- A842:1 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att en enhetlig statlig auktorisationsmodell för elektronisk legitimation införs
- 15 A842:2 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för införandet av marknadsincitament för marknadsaktörer att bygga ut fiber i hela landet, även i glesbygd
- A850:1 (Västerviks arbetarekommun) att Socialdemokraterna ger sina förtroendevalda på kommunal, regional och central nivå i uppdrag att vidta åtgärder som minskar/tar bort klyftorna inom den digitala världen
- 20 A857:1 (Norra Ölands arbetarekommun) att befintliga master ska i första hand anpassas så att flera operatörer utnyttjar samma mast
- A865:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokratiska partiet verkar för att den demokratiska processen stärks vid utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar
- A865:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokratiska partiet verkar för att utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar sker utifrån medborgarnas behov
- 25 A865:3 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokratiska partiet driver på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI samt säkerställer dess efterlevnad vid offentlig upphandling
- A865:4 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokratiska partiet verkar för att utvecklingen av digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum
- 30 A866:1 (Borås arbetarekommun) att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov
- A866:2 (Borås arbetarekommun) att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad
- 35 A866:3 (Borås arbetarekommun) att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum
- A867:1 (Nyköpings arbetarekommun) att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov
- 40 A867:2 (Nyköpings arbetarekommun) att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad

- A867:3 (Nyköpings arbetarekommun) att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum
- A868:1 (Göteborgs partidistrikt) att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov
- 5 A868:2 (Göteborgs partidistrikt) att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad
- A868:3 (Göteborgs partidistrikt) att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med
- 10 människan i centrum
- A869:1 (Umeå arbetarekommun) att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov
- A869:2 (Umeå arbetarekommun) att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad
- 15 A869:3 (Umeå arbetarekommun) att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum
- A870:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov
- 20 A870:2 (Oskarshamns arbetarekommun) att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad
- A870:3 (Oskarshamns arbetarekommun) att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum
- 25 A871:1 (Kalmar läns partidistrikt) att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov
- A871:2 (Kalmar läns partidistrikt) att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad
- A871:3 (Kalmar läns partidistrikt) att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med
- 30 människan i centrum
- A872:1 (Bjurholms arbetarekommun) att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov
- A872:2 (Bjurholms arbetarekommun) att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad
- 35 A872:3 (Bjurholms arbetarekommun) att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum
- A873:1 (Stockholms partidistrikt) att data som används för utvecklingen av AI måste
- 40 jämställdhetssäkras
- A873:2 (Stockholms partidistrikt) att man verkar för att krav ställs i någon form av

kvalitetsmärkning på att de AI-tjänster som utvecklas

A873:3 (Stockholms partidistrikt) att man arbetar för att offentliga aktörer som upphandlar AI-tjänster ska ansvara för att de ska vara kvalitetsmärkta jämställda, inkluderande och icke-diskriminerande

- 5 A874:1 (Götene arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar fram fler alternativa lösningar för de som inte kan ha mobilt bank-id

att avslå motionerna A807:2, A831:5

- 10 A807:2 (Norrköpings arbetarekommun) att staten skapar en nationell e-portal där kontakt med myndigheter kan ske
A831:5 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att på EU-nivå arbeta för att stärka rätten till ägande av personlig data genom att låta en del av vinsten den genererar gå tillbaka till användaren
- 15 Partistyrelsens utlåtande över motionerna A47:5, A48:5, A49:3, A50:5, A51:5, A235:4, A246:2, A332:4, A338:29, A546:2, A546:7, A546:8, A546:9, A546:10, A581:25, A581:26, A581:28, A581:31, A581:32, A581:33, A581:34, A581:35, A581:36, A583:1, A584:1, A584:3, A585:1, A585:3, A586:1, A586:3, A587:1, A587:3, A589:1, A590:1, A590:3, A591:1, A591:3, A592:1, A592:3, A593:1, A593:3, A594:1, A594:3, A595:1, A595:3, A596:1, A596:3, A597:4, A597:5, A598:1, A598:3, A599:1, A599:3, A600:1, A600:3, A601:2, A602:1, A603:1, A603:3, A604:1, A604:3, A605:1, A605:3, A606:1, A606:3, A607:1, A607:3, A608:1, A608:3, A609:1, A609:3, A610:1, A610:3, A611:1, A611:3, A612:1, A612:3, A613:1, A614:1, A614:3, A615:1, A615:3, A616:1, A616:2, A617:1, A617:3, A618:2, A618:8, A618:10, A619:1, A620:1, A620:2, A634:5, A731:5, A732:4, A733:5, A734:5, A735:4, A741:3, A797:1, A797:2, A797:3, A798:1, A798:2, A798:3, A798:4, A799:1, A799:2, A799:3, A799:4, A800:1, A800:2, A800:3, A801:1, A802:1, A802:2, A804:1, A804:2, A806:1, A806:2, A806:3, A811:1, A811:2, A813:1, A813:2, A814:1, A814:2, A814:3, A814:4, A814:5, A814:6, A814:7, A814:8, A814:9, A815:1, A815:2, A815:3, A817:1, A817:2, A817:3, A818:1, A819:1, A819:2, A821:1, A822:1, A824:1, A824:2, A824:3, A824:4, A824:5, A825:1, A825:2, A825:4, A825:5, A826:1, A827:1, A827:2, A828:1, A828:2, A829:2, A829:3, A830:1, A832:1, A832:2, A833:1, A834:2, A835:1, A835:2, A836:1, A837:1, A838:1, A838:2, A839:1, A840:1, A843:1, A843:2, A844:1, A844:2, A845:1, A846:1, A846:2, A847:1, A847:2, A847:3, A847:4, A848:1, A848:2, A848:3, A848:4, A849:1, A851:1, A852:1, A853:1, A854:1, A855:1, A855:2, A856:1, A858:1, A859:1, A859:2, A860:1, A860:2, A860:3, A861:1, A862:1, A863:1, A863:2, A864:1, A864:2, A875:1, A876:1, A879:1, A879:2, A880:1, D57:2

UA158 Infrastruktur

I hela landet kan människor vittna om hur viktig infrastrukturen är för regionen, för jobben och inte minst för klimatomställningen. Till infrastruktursatsningar knyts drömmar om ett starkare
5 samhälle, om bostäder, pendlingsmöjligheter och om Sverige som världens första fossilfria välfärdsland.

Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. Då måste transportsektorns utsläpp av växthusgaser minska. Investeringar i järnväg, sjöfart, men också elektrifiering är avgörande för
10 att nå klimatmålen och skapa ett hållbart transportsystem. Ny teknik bidrar till att skapa både ett säkrare och ett mer hållbart transportsystem. Därför är det viktigt att fortsätta satsa på och implementera konkurrenskraftig teknik.

Investeringar i infrastruktur är ett effektivt sätt att skapa sysselsättning. Såväl insatser för väg-
15 och järnvägsunderhåll som långsiktiga infrastrukturprojekt skapar sysselsättning. Att investera i infrastruktur är att ta ansvar för jobben och den långsiktiga samhällsutvecklingen i Sverige.

I infrastrukturpropositionen som den socialdemokratiskt ledda regeringen la fram i april 2021 uppgår den ekonomiska ramen till ungefär 876 miljarder kronor. Det är en ökning med 176 miljarder
20 jämfört med föregående plan. I planen avsätts 165 miljarder kronor till järnvägsunderhåll – en ökning med 40 miljarder kronor, vilket möjliggör fortsatt stark upprustning av svenska järnvägssystemet. Det möjliggör även att en större andel av godstransporterna kan gå på järnväg.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har också tillsatt en utredning för mer statligt
25 järnvägsunderhåll. Partistyrelsen anser att delar av järnvägsunderhållet bör förstatligas och drivas i egen regi.

För att öka järnvägens kapacitet behövs nyinvesteringar i järnväg i hela landet. Nya stambanor behövs för att möta det kraftigt ökande tågresandet, ge möjlighet till mer gods på tåg och öka
30 pendeltågens möjlighet i nuvarande tågssystem. Genom byggandet av nya stambanor vidgas också Sveriges arbetsmarknadsregioner i och med att fler kan pendla längre. Det medför också att nya bostäder byggs. Resultatet blir en modernisering av Sverige.

Utbyggnaden av nya stambanor för höghastighetståg ska genomföras inom den ekonomiska
35 ramen för utveckling av transportsystemet. Den socialdemokratiskt ledda regeringens förslag i infrastrukturpropositionen till ekonomisk ram för utveckling av transportsystemet, 437 miljarder kronor, medför att den gällande nationella planen kan fullföljas samt att satsningar kan göras på såväl nya stambanor utan att dessa sker på bekostnad av andra satsningar. Tvärtom ges förutsättningar för ny infrastruktur i hela landet - från norr till söder och från 10 kust till kust. Med den största infrastruktursatsningen någonsin bygger vi ihop landet, stärker konkurrenskraften och ställer om transportsystemet för att klara klimatomställningen.

Arbetet med att bygga nya stambanor är påbörjat genom sträckorna Linköping-Järna, Göteborg-Borås och Lund-Hässleholm. Nya stambanor kommer bidra till högre pålitlighet i järnvägssystemet som helhet. Det är bra för hela Sverige.

- 5 Den svenska transportinfrastrukturplaneringen behöver utifrån ett brett synsätt samspela med den internationella transportinfrastrukturplaneringen.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har gett besked om att länsplanerna för perioden 2022–2033 kommer att öka genomfört med nuvarande planperiod så kommuner och regioner
10 ges bättre möjligheter till regionala investeringar i infrastruktur.

I stora delar av Sverige är bilen det enda möjliga transportmedlet för arbetspendling och för att få vardagen att gå ihop, och lastbilen enda möjligheten att få fungerande distribution av varor och gods. Därför är det viktigt med satsningar på att stärka vägarnas kvalitet, inte minst för att
15 klimatsäkra infrastrukturen.

I infrastrukturpropositionen uppgår anslaget till vägunderhåll bli 197 miljarder kronor – en ökning med 33 miljarder kronor. Vägunderhåll och åtgärder som mötteseparering, bullerskydd och elektronisk trafikinformation är ett effektivt sätt att höja kapaciteten, säkerheten och
20 miljöanpassningen på befintliga vägar. För godstransporter på landsbygden är åtgärder för bärighet och tjälsäkring angelägna. Bärighetsåtgärder kan möjliggöra utökad trafik med tyngre lastbilar. Det är Trafikverket som ansvarar för processen för indragning av underhåll av allmänna vägar.

För att Sverige ska nå klimatmålen behöver en större andel av godset transporteras på järnväg och till sjöss. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen arbetat med att stärka sjöfartens
25 konkurrenskraft, bland annat genom en nationell godstransportstrategi. Inrikes sjöfart och när sjöfart har potential att avlasta väginfrastrukturen, minska andelen kortväga lastbilstransporter och därmed minska trängseln på vägarna. Vi måste använda oss av sjöfartens potential och den socialdemokratiskt ledda regeringen har därför utsett en nationell samordnare för sjöfart. Antalet
30 svenskflaggade fartyg är en viktig fråga med stor betydelse.

Sverige är ett av få länder i EU där utländska lastbilar får slita på vägarna utan att betala någonting. En vägslitageavgift skulle innebära att alla som kör i yrkestrafik på vägen skulle vara med och betala.
35

En högre standard på vägnätet behövs också för att nå Nollvisionen, att ingen ska dö eller skadas för livet i trafiken. Elektrifieringen av transportsektorn är avgörande för att nå klimatmålen. Elvägar ger stora möjligheter att minska utsläppen från främst tunga fordon. Nu är utmaningen att gå från dagens småskaliga trafik till mer omfattande trafik på större stråk. Även arbetet med
40 elektrifiering av personbilar har stor betydelse både för klimatet och för svensk industri.

Vilka nyinvesteringar i järnvägar och vägar som kan komma att bli aktuella inom den beslutade ekonomiska ramen kommer att redovisas i mitten av 2022. Därför väljer partistyrelsen att besvara samtliga förslag om enskilda infrastrukturobjekt men utgångspunkten för investeringarna är att hålla ihop landet, stärka konkurrenskraften, klara klimatmålen och skapa grund för ett mer jämlikt och jämställt samhälle.

Sverige är ett till ytan stort land i norra Europa. Det gör att flyget är viktigt både inom Sverige och för internationella resor. Även med en kraftigt förbättrad järnväg kommer att flyget behövas för inrikes transporter. På vissa sträckor kan tåget ersätta flyget men särskilt för norra Sverige kommer flyget vara mycket betydelsefullt även i framtiden.

Sverige är ett exportberoende industriland. Flyget behövs men flyget behöver ställa om. Partistyrelsen anser att en väl fungerande flyginfrastruktur är en viktig del i att hålla ihop hela landet. Staten ska öka sitt ansvar för beredskapsflygplatserna och säkra förutsättningarna för samhällsviktigt flyg. Kapaciteten på Arlanda ska säkras och Bromma läggas ner. Det behövs också insatser för väl fungerande kollektivtrafik till och från Arlanda.

För att minska flygets klimatpåverkan behövs succesivt skärpta regler både i EU och FN:s flygorganisation ICAO. Vi socialdemokrater tvekar inte att ta ledartröjan internationellt för flygets klimatomställning, bland annat genom att kräva beskattning av fossilt flygbränsle.

För Socialdemokraterna är en väl fungerande kollektivtrafik med hög kapacitet och hög kvalitet avgörande för samhällsutvecklingen och för att människors vardag ska gå ihop. Ett ökat kollektivtrafikresande behövs för att minska transportsektorns klimatpåverkan.

Med en bättre kollektivtrafik stärks och förstoras också utbildnings- och arbetsmarknadsregionerna i Sverige. Det blir enklare att söka ett nytt jobb eller gå en utbildning i grannlandet. Även bostadsmarknaden får ett bättre funktionssätt med en utbyggd kollektivtrafik.

Partistyrelsen anser dock att modellen med regionala kollektivtrafikmyndigheter är bättre än att staten skulle ansvara för kollektivtrafiken, men att det är ett nationellt ansvar att säkra förutsättningarna för kollektivtrafiken.

Partistyrelsen anser att biljettintäkter även fortsättningsvis kommer att behövas för finansieringen av kollektivtrafiken. Utformningarna av taxorna ska ta hänsyn till resegrupperna unga och äldre.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i samhället. Färdtjänsten bidrar till målet genom att ge möjlighet till särskilt anordnade transporter för personer med funktionsnedsättning. Färdtjänsttillstånd ska enligt färdtjänstlagen ges för dem som på grund av funktionshinder har svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med kollektivtrafiken. Partistyrelsen anser att färdtjänst är viktigt och vill säkerställa fortsatt god kvalitet i området.

Cykel är ett klimatsmart transportsätt som kortare sträckor är ett attraktivt alternativ till både bil och kollektivtrafik. Om fler väljer cykel kan vi minska miljö- och klimatpåverkan, minska trängseln och skapa bättre stadsmiljöer. Och inte minst stärka folkhälsan. Att ändra trafikförsäkringen till att även omfatta cykel kan inte ses som en angelägen reform. Det finns idag väl fungerande försäkringsalternativ för cyklare.

I flera svenska städer har användandet av elsparkcyklar och liknande fordon ökat i snabb takt. För många är det ett smidigt sätt att ta sig fram, men de kan också innebära att trafiksäkerheten försämras. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har därför gett Transportstyrelsen i uppdrag att föreslå lösningar i syfte att öka säkerheten i trafiken och underlätta för fordonens användare.

Trafiksäkerhet är en prioriterad fråga. Arbetet utgår från Nollvisionen om att ingen människa ska dö eller skadas i trafiken. Partistyrelsen ser inte behov av stora förändringar i dagens körkortsregelverk.

Det förekommer problem med osund konkurrens inom åkeribranschen. Det handlar både om åkerier baserade i Sverige och utländska åkerier som dumpar löner, undviker att betala skatter och bryter mot lagar och regler.

Socialdemokraterna arbetar intensivt för schysta villkor i åkeribranschen. Det ska vara ordning och reda på vägarna. Sedan den socialdemokratiskt ledda regeringen tillträdde har en rad åtgärder för att främja ordning och reda på vägarna vidtagits - bland annat: infört beställansvar vid transportköp, möjliggjort för polisen att låsa hjulen på transporter vid misstanke om brott, skärpt vinterdäckskrav på tunga fordon, öronmärkt 100 miljoner kronor för ökade cabotagekontroller, varit ledande i arbetet för att få mobilitetspaketet på plats i EU med skärpta regler för kör- och vilotider samt utstationering från dag ett samt tagit initiativ till att skapa en ny organisation för kontroll av yrkestrafiken – en Yrkestrafikinspektion.

Det krävs ordning och reda i hela transportbranschen för att säkra både arbetsvillkor och skatteintäkter. Seriösa företag i såväl åkeri, taxi - som flygbranscherna riskerar annars att bli utkonkurrerade av aktörer som dumpar löner, undviker att betala skatt och eller konkurrerar med usel arbetsmiljö. För oss socialdemokrater är det fortsatt en prioriterad uppgift att arbeta för sjyssta villkor och sund konkurrens inom transportsektorn.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A546:10, A814:6, A814:7, A856:1, A864:1

A546:10 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkställer en plan för att tillgodose behovet av nya och säkra isbrytare tillsammans med våra nordiska grannländer

- A814:6 (Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt) att en fortsatt satsning görs på våra vägar med vägunderhåll, mötesseparering och en stor satsning på BK4
- A814:7 (Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt) att de regionala flygplatsernas långsiktiga ekonomiska förutsättningar klarläggs och statens roll tydliggörs
- 5 A856:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att järnvägsunderhåll återförstatligas
- A864:1 (Mora arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att öka det statliga stödet för att säkerställa driften av landets regionala flygplatser, samt
- 10 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A47:5, A48:5, A49:3, A50:5, A51:5, A235:4, A246:2, A332:4, A338:29, A546:2, A546:7, A546:8, A546:9, A581:25, A581:26, A581:28, A581:32, A581:33, A581:34, A581:35, A581:36, A583:1, A584:1, A584:3, A585:1, A585:3, A586:1, A586:3, A587:1, A587:3, A589:1, A590:1, A590:3, A591:1, A591:3, A592:1, A592:3, A593:1, A593:3, A594:1, A594:3, A595:1, A595:3, A596:1, A596:3, A597:4,
- 15 A597:5, A598:1, A598:3, A599:1, A599:3, A600:1, A600:3, A601:2, A602:1, A603:1, A603:3, A604:1, A604:3, A605:1, A605:3, A606:1, A606:3, A607:1, A607:3, A608:1, A608:3, A609:1, A609:3, A610:1, A610:3, A611:1, A611:3, A612:1, A612:3, A613:1, A614:1, A614:3, A615:1, A615:3, A616:1, A616:2, A617:1, A617:3, A618:2, A618:8, A618:10, A619:1, A620:1, A620:2,
- 20 A634:5, A731:5, A732:4, A733:5, A734:5, A735:4, A741:3, A797:2, A797:3, A798:1, A798:2, A798:3, A798:4, A799:1, A799:2, A799:3, A799:4, A800:1, A800:2, A800:3, A801:1, A802:1, A804:1, A804:2, A806:1, A806:2, A806:3, A811:1, A811:2, A813:1, A813:2, A814:1, A814:2, A814:3, A814:4, A814:5, A814:8, A814:9, A815:2, A815:3, A817:1, A817:2, A817:3, A818:1, A819:1, A819:2, A821:1, A822:1, A824:1, A824:2, A824:3, A824:4, A824:5, A825:1, A825:2, A825:4, A825:5, A826:1, A827:1, A827:2, A828:1, A828:2, A829:3, A830:1, A832:1, A832:2,
- 25 A833:1, A834:2, A835:1, A835:2, A837:1, A838:1, A838:2, A840:1, A843:1, A843:2, A844:1, A844:2, A845:1, A846:1, A846:2, A847:1, A847:2, A847:3, A847:4, A848:1, A848:2, A848:3, A848:4, A849:1, A851:1, A852:1, A853:1, A854:1, A855:1, A855:2, A859:1, A859:2, A860:1, A860:2, A860:3, A861:1, A862:1, A863:1, A863:2, A864:2, A876:1, A879:1, A879:2, A880:1, D57:2
- 30 A47:5 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas
- A48:5 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att all
- 35 samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas
- A49:3 (Säter arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt
- A50:5 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig
- 40 infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas

- A51:5 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas
- A235:4 (Landskrona arbetarekommun) att ett Sverigepaket presenteras med utbyggnad av järnväg, vägar och bostäder i hela Sverige under en tioårsperiod
- 5 A246:2 (Umeå arbetarekommun) att samhällsviktig infrastruktur och verksamhet har ett majoritetsägande av stat, kommun eller regioner
- A332:4 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att kapaciteten i Sveriges järnvägsnät dimensioneras för att hantera och säkerställa en växande efterfrågan på person- och godstransporter för besöksnäringen både dag och natt
- 10 A338:29 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att det behövs ett större ansvarstagande från statens sida för att nu investera i infrastruktur och bostadsbyggande
- A546:2 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att vikten av den gröna energiproduktionen och de gröna näringarna speglas i nästa nationella infrastrukturplan
- 15 A546:7 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att den mycket starka nyindustrialisering som sker i norra och mellersta Sverige särskilt beaktas i den nationella infrastrukturplanen
- 20 A546:8 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för att Trafikverkets kriterier för investeringar inom infrastruktur ska ta hänsyn till gynnande av glesbygdsområden - inte bara se till befolkningensmängd utan också till industrins behov samt exportvärden
- 25 A546:9 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna säkerställer att transportstödet utvecklas och att tillverkningsindustrin inom stödområdet därmed kompenseras för de långa avstånden till marknaden
- 30 A581:25 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna aktivt verkar för att Trafikverket ges i uppdrag att infrastrukturbeslut ska planeras utifrån att klimatmålen ska uppnås, t.ex. genom scenariobaserad transportplanering
- A581:26 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna aktivt verkar för att Trafikverket ges i uppdrag att revidera sina samhällsekonomiska bedömningar med större hänsyn till klimatmålen, t.ex. genom att värderingen av restid likställs mellan transportslagen och att kostnaden för CO₂-utsläpp ökar
- 35 A581:28 (Stockholms partidistrikt) att staten ökar resurserna till laddplatser och elinfrastruktur i hela landet
- A581:32 (Stockholms partidistrikt) att det sammanhållna tågnätet tas tillbaka och ett trafikerings- och kapacitetsmål införs
- 40 A581:33 (Stockholms partidistrikt) att en snabb utbyggnad av höghastighetsbanorna hela vägen in till städerna

- A581:34 (Stockholms partidistrikt) att det byggs dubbelspår för snabbtåg mellan Stockholm-Oslo
- A581:35 (Stockholms partidistrikt) att intensifiera arbetet med tågtrafik till kontinenten och utred biltåg
- 5 A581:36 (Stockholms partidistrikt) att det fossila inrikesflyget regleras bort på sträckor där tåget tar mindre än 3 timmar
- A583:1 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 10 A584:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A584:3 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 15 A585:1 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A585:3 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 20 A586:1 (Kungälv's arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A586:3 (Kungälv's arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 25 A587:1 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A587:3 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 30 A589:1 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A590:1 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 35 A590:3 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A591:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 40 A591:3 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h

- A592:1 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A592:3 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 5 A593:1 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A593:3 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 10 A594:1 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A594:3 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana förhöghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 15 A595:1 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A595:3 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 20 A596:1 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A596:3 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 25 A597:4 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A597:5 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 30 A598:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A598:3 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 35 A599:1 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A599:3 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 40 A600:1 (Tjörns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken

- A600:3 (Tjörns arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A601:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 5 A602:1 (Alvesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A603:1 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 10 A603:3 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A604:1 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 15 A604:3 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A605:1 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 20 A605:3 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A606:1 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 25 A606:3 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A607:1 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 30 A607:3 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A608:1 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 35 A608:3 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A609:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 40 A609:3 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h

- A610:1 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 5 A610:3 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A611:1 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 10 A611:3 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A612:1 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 15 A612:3 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A613:1 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- 20 A614:1 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A614:3 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 25 A615:1 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A615:3 (Piteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggande av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 30 A616:1 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A616:2 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 35 A617:1 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A617:3 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- 40 A618:2 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A618:8 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger

regionerna ekonomiska förutsättningar att hålla nere biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken

A618:10 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kortare inrikesresor med flyg blir dyrare och på sikt ersätts av fossilfria färdsätt

- 5 A619:1 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320km/h

A620:1 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att införa en minimigräns på 1,5 meters avstånd då motoriserat fordon kör om cyklister

- 10 A620:2 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det även fortsättningsvis ska vara lagligt för cyklister att använda vägbanan även då kombinerad gång och cykelväg finns utmed vägsträckan

A634:5 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för ett minskat flygande med principen att flyget skall bekosta sitt eget klimatavtryck

- 15 A731:5 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas

A732:4 (Sala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas

- 20 A733:5 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas

- 25 A734:5 (Södra Ölands arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas

A735:4 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas

- 30 A741:3 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att prioritera infrastruktursatsningar som möjliggör transporter för både personer och gods

A797:2 (Växjö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna fortsätter utveckling- och upprustning av befintliga stambanan

- 35 A797:3 (Växjö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna antar en ny strategi för att främja el-flyget med målsättning att göra Sverige till världsledande inom fossilfritt flyg

A798:1 (Jönköpings läns partidistrikt) att staten ska bygga nya stambanor enligt Sverigeförhandlingens överenskommelse

A798:2 (Jönköpings läns partidistrikt) att de nya stambanorna byggs i ett enhetligt system

- 40 A798:3 (Jönköpings läns partidistrikt) att staten bildar ett bolag för den fortsatta byggprocessen av nya stambanor

A798:4 (Jönköpings läns partidistrikt) att staten finansierar nya stambanor utanför nationell infrastrukturplan

- A799:1 (Älvsborgs södra partidistrikt) att staten ska bygga nya stambanor enligt Sverigeförhandlingens överenskommelse
- A799:2 (Älvsborgs södra partidistrikt) att de nya stambanorna byggs i ett enhetligt system
- A799:3 (Älvsborgs södra partidistrikt) att staten bildar ett bolag för den fortsatta byggprocessen av
5 nya stambanor
- A799:4 (Älvsborgs södra partidistrikt) att staten finansierar nya stambanor utanför nationell infrastrukturplan
- A800:1 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna omgående ska ta initiativ för att Swedavia ska få uppdraget att utveckla Bromma flygplats skyndsamt
- 10 A800:2 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna omgående ska ta initiativ för att beslut fattas om att bygga ut Arlandas kapacitet med ytterligare en rullbana
- A800:3 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna omgående ska ta initiativ till att Arlandas utveckling och ombyggnad för ökad kapacitet ska kunna fortsätta som planerat
- A801:1 (Älmhults arbetarekommun) att elcertifikatsavgiften delvis ska användas till att förstärka
15 nätet kopplat till möjligheten att sätta upp laddplatser
- A802:1 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftfullt bygga ut kollektivtrafik i och mellan alla regioner i Sverige
- A804:1 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att införa en minimigräns på
20 1,5 meters avstånd då motoriserat fordon kör om cyklister
- A804:2 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det även fortsättningsvis ska vara lagligt för cyklister att använda vägbanan även då kombinerad gång och cykelväg finns utmed vägsträckan.
- A806:1 (Lunds arbetarekommun) att beslut tas om investeringar som möjliggör att en betydligt större andel av godset kan transporteras på järnväg inom en 10-årsperiod
- 25 A806:2 (Lunds arbetarekommun) att investeringarna finansieras med lån om så är nödvändigt för att kunna genomföra dessa i närtid
- A806:3 (Lunds arbetarekommun) att en ökad harmonisering sker med grannländerna för att underlätta den utrikes godstrafiken
- A811:1 (Sörmlands partidistrikt) att uttala inriktningen att Sverige ska ha som mål att före 2030
30 driftsätta den första inrikes elektrifierade reguljära flyglinjen
- A811:2 (Sörmlands partidistrikt) att uttala inriktningen att Sverige ska ha som mål att före 2040 ska all civil inrikes luftfart vara elektrifierad
- A813:1 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att en utbyggnad av elvägar ska möjliggöras så att fordon för gods-, varu- och persontransporter (inkl. kollektivtrafik)
35 kan använda samma infrastruktur och laddstandard
- A813:2 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att en nationell plan tas fram för hur elektrifiering av vägtrafiken och anläggande av elvägar i och i anslutning till städer ska genomföras fram till år 2035
- A814:1 (Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt) att den
40 mycket starka nyindustrialisering som sker i norra och mellersta Sverige särskilt beaktas i den nationella planen

- A814:2 (Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt) att den gröna energiproduktionen och de gröna näringarnas viktiga roll i den svenska ekonomin avspeglas i den nationella planen
- A814:3 (Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt) att
5 länsplanernas ramar utökas och beräkningsmodellen görs om
- A814:4 (Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt) att utvecklingsplaner för alla järnvägar och gränsöverskridande stråk realiseras genom ett nationellt järnvägsnät med bashastigheten 250 km/tim
- A814:5 (Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt) att
10 planera för överflyttning till järnväg och sjöfart inkluderar anslutningar, terminaler och att hamnarnas förutsättningar utvecklas parallellt med infrastrukturen i stråken
- A814:8 (Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt) att Arlanda får en fjärde bana
- A814:9 (Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt) att
15 Öst-västliga förbindelser stärks
- A815:2 (Lomma arbetarekommun) att detta ska gälla från 65 års ålder
- A815:3 (Lomma arbetarekommun) att det även ska gälla vid besök i andra kommuner
- A817:1 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna inte verkar en utbyggnad av snabbare tåg
- 20 A817:2 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att knyta ihop platser som idag inte har järnvägsanslutning med varandra
- A817:3 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att öppna stationer där järnvägen idag är knuten
- A818:1 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en
25 ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A819:1 (Ystads arbetarekommun) att Sveriges Europavägar så långt det går håller motorvägsstandard
- A819:2 (Ystads arbetarekommun) att vid och runt Sveriges Europavägar byggs det en el-laddningsinfrastruktur
- 30 A821:1 (Östergötlands partidistrikt) att tillse att resurserna fördelas till de kommuner som har störst behov
- A822:1 (Norrköpings arbetarekommun) att samtliga lastbilsförare som kommer till Sverige ska alkoholtestas innan de släpps ut på våra vägar
- A824:1 (Lycksele arbetarekommun) att en översyn av nu gällande lagstiftning görs med en
35 uppdatering av lagens intentioner för färdtjänst
- A824:2 (Lycksele arbetarekommun) att mot bakgrund av detta fastställa tydliga riktlinjer, eftersom det i dagsläget verkar finnas stora möjligheter att utifrån lagen själv avgöra för de som fattar besluten
- A824:3 (Lycksele arbetarekommun) att socialdemokratiska riksdagsledamöter uppmanas att se till
40 att färdtjänstbestämmelserna får en mer relevant lösning för alla
- A824:4 (Lycksele arbetarekommun) att det vid beslut om färdtjänst utformas tydliga och klara

riktlinjer om vad som gäller utöver det som inte står i lagen och vilka kriterier som är viktiga att ta hänsyn till

A824:5 (Lycksele arbetarekommun) att det vid beslut även tas hänsyn till om det finns Lokaltrafik eller ej

5 A825:1 (Landskrona arbetarekommun) att vår infrastruktur förbereds för vätgas elektriska långfärds yrkestransporter, som även stödjer via överproduktion elstolpar till batteri elektriska bilar. Även för närliggande infrastruktur i form av restauranger eller fastigheter av olika slag. Det gör även att nätet inte belastas och energiproduktion samt distribution säkras

10 A825:2 (Landskrona arbetarekommun) att bygga ut Mag Lev inom spårburna persontransporter. Samt att befintliga banan ställs om i större skala för godstransporter, som gör det lättare och mer tillgängligt för lastbilar att nyttja den typen av godstransportlösningen

15 A825:4 (Landskrona arbetarekommun) att persontransporter inom kollektivtrafik ställer om i större skala där batterielektriska fordon går på kortare sträckningar och vätgaselektriska fordon går på region eller långfärd. Sverige är ju ett enormt transportland, att lägga ner linjer bidrar inte till ökat åkande. Hållbar ekonomi gör att det blir lättare och effektivare att underhålla trafik på sträckor som inte är så väl ekonomiska för tillfället. Långsiktighet i planeringen av omställningen kan bara vara bra, oavsett vem tar som del av det

20 A825:5 (Landskrona arbetarekommun) att våra båttransporter, färjor, godsbatar kan ställas om till vätgaselektriska och våra hamnar förbereds för besökande båtar av den typen som faktiskt ökar i världen. Det kan vara enormt ekonomiskt för oss samt sjöfarten, som med det sänker sina driftkostnader också

25 A826:1 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska ta initiativ till att utreda förutsättningarna att brukarfinansiera en ny gränsbana över gränsen mellan Sverige och Norge som lägger grunden till en modern järnvägsförbind

A827:1 (Sollefteå arbetarekommun) att staten tar ett större ansvar för vägnätet och järnvägen i Norrlands inland och fördelar mera pengar till regionerna för regionala satsningar

A827:2 (Sollefteå arbetarekommun) att på grund av den tunga trafikens slitage ska mera pengar avsättas till drift och underhåll av befintligt vägnät

30 A828:1 (Tomelilla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att införa en minimigräns på 1,5 meters avstånd då motoriserat fordon kör om cyklister

A828:2 (Tomelilla arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det även fortsättningsvis ska vara lagligt för cyklister att använda vägbanan även då kombinerad gång och cykelväg finns utmed vägsträckan

35 A829:3 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att Trafikverkets investeringsmedel i första hand ges till utsläppsreducerande åtgärder

A830:1 (Katrineholms arbetarekommun - enskild) att körkortsreglerna justeras i syfte att körkortsutbildning och prov normalt sker i automatväxlad bil och att automat inte blir en begränsning längre i körkortet

40 A832:1 (Västmanlands partidistrikt) att ombyggnation av Hjulstabron ska ingå i nationell plan för infrastruktur

- A832:2 (Västmanlands partidistrikt) att förbättringar och ombyggnation av väg 55 hanteras i nationell plan för infrastruktur
- A833:1 (Kalmar läns partidistrikt) att partiet regionalt och centralt skall göra allt för att nämnda banor fortsatt skall vara ett riksintresse så att nödvändiga investeringar görs
- 5 A834:2 (Malmö arbetarekommun) att utreda vilka hubbar i landet som är av särskild vikt för nationell och internationell handel. Tillsammans med lokala aktörer ska ansvarig myndighet säkerställa att omlastning vid dessa hubbar kan ske från lastbil till båt och järnväg för att minska klimateffekten från godstransporter
- A835:1 (Sotenäs arbetarekommun - enskild) att hälsoundersökning ska vara obligatorisk vid
- 10 förnyelse av körkort
- A835:2 (Sotenäs arbetarekommun - enskild) att återkallelse av körkort ska göras om så tillfälligt om individen visar på en begränsning att framföra ett fordon i trafiken
- A837:1 (Karlstads arbetarekommun) att partikongressen ställer sig bakom satsningen på Snabbare järnväg mellan Stockholm och Oslo och att Socialdemokraterna verkar för dess realiserande
- 15 A838:1 (Sörmlands partidistrikt) att uttala kongressens ambition att minst dubblera anslagen till länsplanerna inför nästa planperiod
- A838:2 (Sörmlands partidistrikt) att höja beloppsgränsen för ospecificerade objekt i länsplanerna från 25 mkr till 50 mkr för snabbare och effektivare trimningsåtgärder och investeringar
- A840:1 (Östersunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna kraftfullt verkar för en
- 20 upprustning av Inlandsbanan och projektet Inlandslänkens förverkligande
- A843:1 (Ulricehamns arbetarekommun - enskild) att man bygger ett ”solfjädersystem” av järnväg med i första hand 15–20 mils radie för snabba regiontåg kring Stockholm, Göteborg och Malmö så att de kan gynna flertalet av de boende i berörda kommuner
- A843:2 (Ulricehamns arbetarekommun - enskild) att godstrafik på järnväg gynnas
- 25 A844:1 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att kollektivtrafiken ska byggas ut på landsbygden i hela Sverige
- A844:2 (Ystads arbetarekommun) att kollektivtrafiken måste vara attraktiv för medborgare och för det krävs förbättringar
- A845:1 (Gullspångs arbetarekommun) att regelverket för att klara körkort ändras så att om man
- 30 klarat kunskapsprovet så ska man inte behöva göra om det om man inte klarar körprovet
- A846:1 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att höghastighetsbanan ska lånefinansieras för att möjliggöra en snabbare byggtakt
- A846:2 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att höghastighetsbanan ska kunna klara av hastigheter upp till 320 km/h
- 35 A847:1 (Lunds arbetarekommun) att det genomförs kraftfulla insatser för upprustning av järnvägen de närmaste åren
- A847:2 (Lunds arbetarekommun) att utveckling/utbyggnad av regionala järnvägar, som är viktiga för regional utveckling samt för dagliga persontransporter, ges hög prioritet vid utbyggnad av infrastruktur
- 40 A847:3 (Lunds arbetarekommun) att de regionala järnvägarna anknytning till stambanorna utvecklas samt att de också får direkt anknytning till de höghastighetsjärnvägar som planeras

- A847:4 (Lunds arbetarekommun) att investeringarna finansieras med lån om så är nödvändigt för att kunna genomföra dessa i närtid
- A848:1 (Kiruna arbetarekommun) att prioritera och tidigarelägga byggnationen av dubbelspår för Malmbanan mellan Gällivare och Kiruna
- 5 A848:2 (Kiruna arbetarekommun) att prioritera och tidigarelägga byggnationen av dubbelspår för Malmbanan mellan Kiruna och Riksgränsen
- A848:3 (Kiruna arbetarekommun) att prioritera och tidigarelägga byggnationen av dubbelspår för Malmbanan mellan Luleå och Boden
- A848:4 (Kiruna arbetarekommun) att prioritera och byggnationen av dubbelspår för hela
10 Malmbanan och att den prioriteras i regeringens och trafikverkets investeringsplaner för infrastruktur
- A849:1 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att begränsa privatbilism med förbränningsmotorer i stadsmiljö
- A851:1 (Älvsborgs södra partidistrikt) att en nationell strategi utarbetas för att säkerställa en
15 utbyggd kollektivtrafik för hela landet, som gör att Sverige håller ihop, landsbygd såväl som stad och regioner
- A852:1 (Västernorrlands partidistrikt) att påbörjade investeringar i Nya ostkustbanan följs upp med fortsatta investeringar i dubbelspår mellan Gävle - Härnösand som ett led i att bygga upp ett nationellt järnvägsnät för 250 km/h
- 20 A853:1 (Göteborgs partidistrikt) att ett nytt körkort ska tas fram för att vid tidigast 18 års ålder få köra 8 kw elscotrar
- A854:1 (Eslövs arbetarekommun) att beslutet om höghastighetsbanan omprövas genom att klimatnyttan jämförs med andra möjliga projekt och att den stora lokala miljöpåverkan tas i beaktande
- 25 A855:1 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att snabbjärnvägen Järna-Linköping medger centrala stationslägen i berörda kommuner där sträckningen passerar
- A855:2 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att spårkapaciteten mellan Järna och Stockholms
30 central och vidare till Arlanda byggs ut för att klara av det ökade resandet
- A859:1 (Västmanlands partidistrikt) att ge ett tydligt stöd till strategin att satsa på inlandssjöfart
- A859:2 (Västmanlands partidistrikt) att införa ett konkurrensneutralt system gentemot landbaserade transporter
- A860:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att slå samman de
35 statliga järnvägsföretagen till en enhet
- A860:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att skapa en samordning mellan de statliga järnvägsbolagens inköp och länstrafikhuvudmännens inköp
- A860:3 (Sundsvalls arbetarekommun) att utreda hur de delar av Trafikverkets verksamhet som berör järnvägen, organisatoriskt kan knytas närmare produktionen av järnvägstrafik
- 40 A861:1 (Gullspångs arbetarekommun) att nationella satsningar i infrastruktur som vägar, järnvägar, hamnar och IT ökar och att det fördelas både på landsbygd och i storstad

- A862:1 (Örebro arbetarekommun - enskild) att partiet verkar för att processen vid indragning av statligt vägunderhåll ses över
- A863:1 (Vännäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att tvärbanan Hällnäs - Storuman, även kallad Västerbotniabanan, elektrifieras, samt att
- 5 A863:2 (Vännäs arbetarekommun) att sträckan Holmsund - Umeå öppnas för pendlingstrafik och för persontransporter från färjan till Umeå och vidare mot Vännäs och andra orter
- A864:2 (Mora arbetarekommun) att det elektrifierade regionalflyget införlivas i arbetet med strategierna för framtidens system av både snabba och hållbara persontransporter i hela landet
- A876:1 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för Att Trafikverket
- 10 ska ha som mål att minska antalet bilar på Sveriges vägar, oavsett biltyp
- A879:1 (Lunds arbetarekommun) att det ska utredas hur de långsiktiga ekonomiska effekterna i form av livscykelkostnader kan inkluderas vid planering och fördelning av resurser i arbetet med nationell infrastrukturplan
- A879:2 (Lunds arbetarekommun) att Trafikverket ska uppdras att utveckla sina modeller och
- 15 verktyg för samhällsekonomiska analyser
- A880:1 (Jönköpings arbetarekommun - enskild) att man utreder ett system för svensk vägavgift för fordon från andra länder
- D57:2 (Landskrona arbetarekommun) att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll, post och apoteksverksamhet
- 20 återförstatligas och på ett bättre sätt drivas utifrån hela landets behov
- att avslå motionerna A581:31, A797:1, A802:2, A815:1, A829:2, A836:1, A839:1, A858:1, A875:1
- 25 A581:31 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att statens medfinansiering till kollektivtrafikutbyggnad ökar
- A797:1 (Växjö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att planerna på ny stambana för höghastighetståg avvecklas
- A802:2 (Haninge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att införa
- 30 avgiftsfri kollektivtrafik i och mellan alla regioner i Sverige
- A815:1 (Lomma arbetarekommun) att gratis kollektivtrafik för pensionärer ska gälla i alla kommuner
- A829:2 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna slutar driva satsningen på höghastighetstågen
- 35 A836:1 (Säffle arbetarekommun) att satsning på höghastighetsbanor avvaktas
- A839:1 (Hallands partidistrikt) att det införs gratis bussresor året runt för barn och ungdomar upp till 21 år i hela Sverige
- A858:1 (Höors arbetarekommun - enskild) att våra riksdagsmän och regeringsföreträdare arbetar för att införa ett slopande av inrikesflyg söder om Stockholm-Göteborg fram tills flyget blir
- 40 klimatneutralt genom ändrat flygbränsle eller elflyg införs
- A875:1 (Växjö arbetarekommun - enskild) att en allmän trafikförsäkring för cyklar införs

MOTION A1

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

33:12 beskattningen är orättvis och en ny skattereform behövs för att hantera problemet

Den ökande inkomstjämligheten i Sverige beror i stor utsträckning på ökade kapitalinkomster. Kapitalinkomster är dessutom lågt beskattade och den kanske största orättvisan är skillnaden i skatt mellan lön på arbete och visst typ av företagande. Genom att starta ett fåmansaktiebolag (FÅAB) erbjuds möjligheter att betala upp till 32% mindre i marginalsatt jämfört med om man lönearbetar. Reglerna har stegvis blivit mera fördelaktiga vilket inneburit att kapitalinkomsterna från FÅAB har sedan 2006 flerfaldigats och idag är de samlade kapitalinkomsterna från FÅAB nästan lika stora som de totala kostnaderna för grundskolan, 100 miljarder, och en liten andel personer, 1%, tar ut mer än en tredjedel av de 100 miljarderna. Kapitalinkomsterna från FÅAB som regleras av 3:12-reglerna hotar hela skattesystemets legitimitet, ökar ojämlikheten i samhället och riskerar att leda till osunt företagande.

En stor andel av kapitalinkomsterna är egentligen arbetsinkomster och borde beskattas som arbetsinkomster. Denna typ av inkomstomvandling – omvandling av arbetsinkomster till kapitalinkomster – har i ett flertal utredningar och rapporter uppmärksamats som ett stort problem. Exempelvis kan du som anställd starta ett företag och jobba vidare som konsult och på så vis sänka din skatt.

Vidare, ett sunt företagarperspektiv förbises ofta när 3:12 diskuteras. För skatter på lönearbete är neutralitet ett viktigt koncept. Neutralitet betyder att skatter inte skall påverka beteende: exempelvis skall marginalsatten inte påverka incitamenten att arbeta. Utifrån ett liknade resonemang bör skatter inte påverka individens val mellan lönearbete och företagande, eller valet av företagstyp. Framförallt förespråkar 3:12 en särskild form av småföretagande framför annat företagande vilket kan leda till osunt företagande.

I 2016-års utredning av 3:12-reglerna föreslogs olika begränsningar av inkomstomvandlingen men regeringen valde att inte gå vidare med förslaget. Istället valde man 2017 att presentera ett reviderat och mera komplicerat regelverk. Detta förslag kunde man inte heller få stöd för och istället reviderades regelverket 2019 så att endast generationsväxling i FÅAB underlättades.

Denna motion argumenterar för att en ny stor skattereform behövs. Att enbart reformera 3:12 regelverket, vilket 2016-års utredning föreslog, är inte rätt väg att gå. Här har kritikerna en poäng – vi skall inte komplicera skattesystemets mest komplexa regelverk ytterligare. Istället bör företagsbeskattningen reformeras i grunden, vilket kanske är det främsta argumentet för att vi behöver en ny stor skattereform. Vi måste omvärdera vår syn på företag- och kapitaliskatter.

Forskningen visar att företagsinkomsterna inte växer därför att kapitalet eller avkastningen på kapital växer utan för att vinsterna växer. Även om det finns rimliga skäl för att beskatta kapital lägre än arbete så finns det inte lika starka skäl för att beskatta kapitaloberoende vinster (det som inte kan kopplas till den faktiska kapitalmängden i ett företag) lägre än arbete. Detta bör vara en utgångspunkt i en ny stor skattereform. Alla inkomster är inte antingen kapital eller arbete som det nuvarande duala skattesystemet antar. En del företagsinkomster är bara vinster som inte kan kopplas till varken arbetsinsatsen eller kapitalet. För att ta hänsyn till detta perspektiv är det duala skattesystemet inte optimalt.

Ett nytt skattesystem bör minska ojämlikheten, vara rättvist och uppmuntra sunt företagande. Endast en ny skattereform kan förena dessa mål och nyckeln för detta är en reformerad kapitalbeskattning.

Partikongressen föreslår besluta:

- A1:1 att en ny stor skattereform genomförs
- A1:2 att en utredning av ett nytt skattesystem görs förutsättningslöst och där det duala skattesystemet inte är en grundförutsättning
- A1:3 att specifikt utreda principerna för kapitalbeskattningen med syftet att omdefiniera begreppet kapitalinkomster

Martin Nordin, skattepolitiska arbetsgruppen. Västra Hamnens S-förening har skickat motionen som egen. /Jonas Michanek, ordförande
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A2

KUNGÄLVS ARBETAREKOMMUN

Alla skall ha råd med fackavgiften

Sverige har en av de högsta graderna av fackanslutning i världen, men över en längre tid så har fackanslutningen i Sverige minskat. Då den svenska modellen bygger på att företag och fackorganisationer själva ska lösa dispyter på arbetsmarknaden, så riskerar den minskade fackanslutningen att underminera den svenska modellen. För att skydda den svenska modellen är det därmed av hög vikt att vi vänder denna utveckling.

En av de vanligaste anledningar som uppkommer när man frågar folk varför de inte är medlemmar i facket är att fackavgiften är för dyr. Detta är ett stort problem. Alla måste ha råd med att vara medlem i facket. Ett sätt att bemöta detta är att tillåta fackligt anslutna att göra skatteavdrag på hela fackavgiften. Detta skulle innebära att varje arbetare har råd med att bli medlem i facket.

Partikongressen föreslås besluta:

A2:1 att Socialdemokraterna verkar för att alla skall ha råd med fackavgiften

A2:2 att Socialdemokraterna verkar för att fackligt anslutna skall kunna göra skatteavdrag på hela fackavgiften

Sandra Mathiasson, William Hult, SSU Kungälv
Kungälvs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A3

GULLSPÅNGS ARBETAREKOMMUN

Antalet statliga förvaltningsmyndigheter och affärsverk

Många kommuner och regioner ser över sina organisationer, det ändras om, sparas och samverkas. Många mindre kommuner har gemensamma nämnder och köper tjänster av varandra. Dock kan man inte riktigt säga samma sak om den statliga förvaltningen. Just nu finns det 249 statliga förvaltningsmyndigheter och 3 statliga affärsverk. Här tycker vi att staten kan arbeta mer effektivt genom att samverka och slå ihop flera statliga myndigheter och verk. Ett exempel som ger prov på knepigheten är sjöfartsfrågor som hanteras av Transportstyrelsen och Trafikverket två förvaltningsmyndigheter, men också av Sjöfartsverket som är ett affärsverk. Det vore mer rimligt om alla transportfrågor hanterades av en gemensam förvaltningsmyndighet eller ett affärsverk. Vi får också en del gränssnittsfrågor som t.ex. inom utbildningsvärlden där vi tror att utökad samverkan och samgående mellan flera förvaltningsmyndigheter kan vara positivt.

Partikongressen föreslås besluta:

A3:1 att antalet statliga förvaltningsmyndigheter och affärsverk minskas

A3:2 att fler förvaltningsmyndigheter samverkar i gränssnittsfrågor

Carina Gullberg, Jan Hassel, Kristoffer Alexandersson
Gullspångs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A4

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Använd den allmänna löneavgiften till vårt sociala skyddsnät

Rapporterna duggar tätt om hur Sveriges löntagare drabbas av en ihålig sjukförsäkring. Hur de trygghetssystem vi i generationer byggt upp mer och mer naggas i kanten. Så kan vi helt enkelt inte ha det. Sveriges löntagare behöver kunna lita på att samhället står starkt och våra trygghetssystem är robusta.

På varje arbetad timme i Sverige betalas det arbetsgivaravgift. Nivån ligger i normalläge på 31,42% i påslag på bruttolönen med undantag för särskilda grupper. Stora delar av arbetsgivaravgiften består i att finansiera våra socialförsäkringar och pension. Vårt att påpeka är att arbetsgivaravgiften uppstått efter förhandlingar och är i grunden ett avstått löneutrymme för Sveriges löntagare med syfte att skapa trygghet i de delar som staten administrerar. Arbetsgivaravgiften som konstruktion består av olika delar som ålderspensionsavgift, efterlevandepensionsavgift, sjukförsäkringsavgift, föräldraförsäkringsavgift, arbetsskadeavgift, arbetsmarknadsavgift samt allmän löneavgift.

Särskilt intressant är den allmänna löneavgiften. Arbetsgivarna och näringslivet drev under tidigt 90-tal på för EU-medlemskap och efter politiska förhandlingar beslutades att den avgiften till EU skulle tas in via arbetsgivaravgiften och då via den nyinförda allmänna löneavgiften. Nivån på avgiften sattes då till 1,5 % av lönen.

Sedan dess har stora delar av tryggheten för vanliga löntagare monterats ner och de medel som via arbetsgivaravgiften ska finansiera trygghet går rätt in i statens budget.

När Alliansregeringen tillträdde 2006 dåvarande finansminister Anders Borg (M) tog hand om finanserna låg den allmänna löneavgiften på ca: 4% och gav intäkter på cirka 50 miljarder kr per år. Då inleddes också en nedmontering av trygghetssystemen. Sedan dess har varje regering, borgerlig som socialdemokratisk fortsatt trenden att använda arbetsgivaravgiften som ett sätt att skapa intäkter till andra områden än dess ursprungliga syfte. Den allmänna löneavgiften är år 2020 ca: 11.6 % av lönen och beräknas ge statskassan kring 220 miljarder kr innevarande år. Anledningen att den kan öka är att arbetsgivaravgiften ligger kvar på 31.42% av lönen och trygghetssystemen samtidigt urholkats och inte är lika kostsamma så justeras den allmänna löneavgiften helt enkelt upp så den totala volymen når just 31.42%

Den avgift som skulle finansiera löntagarnas trygghet och efter justering betala EU-avgiften har alltså höjts med 10% och går rätt in regeringens budget samtidigt som sjukförsäkringen är ett lapptäcke och pensionerna för vanligt folk är alldeles för låga.

För samtidigt som den allmänna löneavgiften ökat dramatiskt har avgifterna för sjukförsäkring, arbetsskador, efterlevandepensionsavgift och arbetsmarknadsavgift kraftigt sänkts. När det sägs att det saknas medel för att öka tryggheten via våra socialförsäkringar är det direkt felaktigt. Det finns tillräckligt med utrymme att både säkra tryggheten för Sveriges löntagare, betala avgiften till EU, höja pensionerna för alla som slitit ett helt arbetsliv. Det vi inte har råd med är att finansiera skattesänkningar med löntagarnas avstådda löneutrymme.

Sveriges löntagare har en tydlig förväntan på Socialdemokraterna, öka tryggheten för vanligt folk.

Partikongressen föreslår besluta:

A4:1 att Socialdemokraterna fastslår att arbetsgivaravgiften i första hand skall användas till vårt sociala skyddsnät

Fackliga Samhällsbyggarnas socialdemokratiska förening
Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A5

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Använd den allmänna löneavgiften till vårt sociala skyddsnät

Löntagarna har avstått ett löneutrymme av företagets vinst för den sk. arbetsgivaravgiften. Den består av ålderspensionsavgift, efterlevandepensionsavgift, sjukförsäkringsavgift, föräldraförsäkringsavgift, arbetsskadeavgift och arbetsmarknadsavgift.

I denna arbetsgivaravgift finns en ”allmän löneavgift”. Denna var från början strax över 2% och var tänkt att betala vår EU-avgift (näringslivet drev ju på för EU-medlemskap). När Anders Borg tog hand om finanserna låg denna avgift på ca 4% och 50 miljarder per år. Denna avgift är år 2020 ca 12% och beräknas ge statskassan kring 220 miljarder kr innevarande år. UTAN att gå till de försäkringar som det var tänkt att löntagarnas avstådda löneutrymme skall gå till. Samtidigt som den budgetförstärkande Allmänna löneavgiften ökat har avgifterna för sjukförsäkring, arbetsskada, efterlevandepensionsavgift och arbetsmarknadsavgift kraftigt sänkts. När vi säger att vi har problem att finansiera vissa av våra socialförsäkringar finns pengar i systemet.

Arbetsgivarna säger att det är deras pengar. I den fackliga världen vet vi att arbetsgivaren inte är sena i löneförhandlingarna att tala om att arbetsgivaravgiften bör räknas som löneutrymme. Detta eftersom denna består av en massa sociala nyttigheter som skall gå till löntagarna. Problemet är att även om vi räknar bort det som skall gå till EU-medlemskapet, så återstår ca 15% av hela statens budget som finansieras av denna avgift. Det vi ser är att även vårt parti kraftigt försvårat att få arbetsskador eller sjukersättning godkänt efter ett långt och slitsamt arbetsliv. Samtidigt finns pengar i ett av systemen.

Partikongressen föreslås besluta:

A5:1 att vårt parti fastslår att arbetsgivaravgiften i första hand skall användas till vårt sociala skyddsnät

Peter Holkko, June socialdemokratiska förening
Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A6

HANINGE ARBETAREKOMMUN

AP-fonderna och fossilindustrin

Användningen av fossila bränslen till transporter, uppvärmning och industri har och ger utsläpp av växthusgaser som metan och koldioxid som ger oss kraftiga klimatförändringar.

I Parisavtalet 2015 åtog sig världens länder att arbeta för att den globala temperaturökningen skulle ligga långt under 2 grader och stanna vid 1,5 grader. Det är ett ambitiöst mål och nödvändigt för att begränsa de skador för naturens och människans överlevnad som vi redan kan skönja.

En förutsättning för att nå Parisavtalets mål är att förbränningen av fossila bränslen upphör. En utveckling som fossilindustrin har sökt sabotera under årtionden.

De svenska AP-fonderna har investeringar i fossilindustrin genom bl.a. innehav i oljebolag. Vi är delägare i företag ägda av multijättar som Chevron, Shell, BP etc.

En strategi har varit att man med sina innehav ska kunna påverka bolagen att fasa ut den fossila verksamheten, en strategi som vi inte har lyckats.

AP-fonderna ska investera hållbart och långsiktigt ansvarsfullt vilket utesluter investeringar i fossilindustrin. Våra pensionspengar ska inte stödja den industrin.

Den fossila industrin har mot bakgrund av våra ansträngningar att minska fossilberoendet förhoppningsvis ingen framtid. Även detta är en anledning till att pensionspengar inte ska investeras i dessa.

Partikongressen föreslås besluta:

A6:1 att Socialdemokraterna verkar för att AP-fonderna avyttrar sina investeringar i fossilindustrin

Göran Svensson
Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A7

GÖTENE ARBETAREKOMMUN

Att kunna betala med kontanter

I Sverige är kontanter enligt Riksbankslagen lagliga betalningsmedel och det betyder att vi ska kunna betala med dem överallt. Men den regeln kan avtalas bort av till exempel affärer och restauranger via den så kallade avtalsfriheten. En butik kan alltså i princip vägra att acceptera kontanter överhuvudtaget, vägra att acceptera mynt eller vissa valörer.

I Sverige har mängden kontanter i omlopp halverats sedan 2007. Den utvecklingen är unik för Sverige. I de flesta andra länder ökar tvärtom mängden kontanter.

Idag finns det grupper som har behov att använda sig av kontanter. För många äldre och socialt utsatta grupper är möjligheten att kunna använda kontanter helt avgörande i vardagen.

Särskilt många med funktionsvariabler har användningen av kontanter som ett sätt att förstå penningens värde. Ett samhälle utan kontanter stänger ute svaga grupper, gör det ekonomiska systemet mer sårbart och urholkar medborgarnas integritet.

En annan grupp finns inom besöksnäringen och då våra utländska besökare som är vana att betala kontant. I resten av Europa dominerar fortfarande kontant betalning och flera affärer tar inte emot kort från annat land. Sverige är ett litet land i norra Europa. Vi behöver besökare och turister till vårt land. Men då krävs det också att besöksnäringen i Sverige är villig att lyssna på turisterna och kan erbjuda kontant betalning om möjligt och om det önskas.

Partikongressen föreslås besluta:

A7:1 att Socialdemokraterna verkar för att varuhus, affärer, hotell, restauranger och offentliga och privata serviceinrättningar genom lag ska vara skyldiga att hantera kontanter

Götene Arbetarkommun

Götene arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A8

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Avdragsrätt på medlemskap i A-kassa och facket

När Socialdemokraterna förlorade valet 2006 och borgarna fick makten så var det tydligt vad deras agenda var. Att försvaga oss som arbetarrörelse då de vet att de i förlängning betyder en försvagad socialdemokrati.

Man gjorde flera saker för att nå detta. Bland det första man gjorde var att ta bort avdragsrätten på deklarationen för medlemskap i facket och a-kassa. Det var ganska mycket mer pengar våra medlemmar behövde lägga ut varje månad vilket resulterade att vi tappade enormt med medlemmar.

Efter att Socialdemokraterna fick makten så återinfördes avdragsrätten på fackavgiften från och med 1a juli 2018. Efter kaoset kring regeringsbildandet i allmänna valet 2018 så gick Moderaterna och Kristdemokraternas budget igenom i december 2018. Föga förvånande så fortsatte de på inslagen väg och avdragsrätten för fackföreningsavgiften var som bortblåst.

Svenska modellen bygger på jämnstarka parter men borgarna är tydliga. De springer bara företagens ärende och vill se en försvagad arbetarrörelse. De har tagit bort vår avdragsrätt men fortsatt låtit företagen dra av sin medlemsavgift till sin arbetsgivarorganisation, vilket är väldigt orättvist.

Jag anser att vi som fackföreningar måste se till att avdragsrätten för både medlemskap i facket och A-kassa införs igen. Vi måste ställa krav gentemot regeringen att detta ska ske skyndsamt. Vi har representation i Socialdemokraternas verkställande utskott och har många andra möjligheter för att utöva vår facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna. Vi måste se till att avdragsrätten snabbt kommer tillbaka.

Med ovanstående motiveringar yrkar LO-fackens s-förening:

Partikongressen föreslås besluta:

A8:1 att Socialdemokraterna påverkar för ett återinförande av avdragsrätt på skattedeklarationen för medlemskap i A-kassa och facket

LO-fackens S-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A9

LANDSKRONA ARBETAREKOMMUN

Avdragsrätt för fackföreningsavgift

Skattereduktion för fackföreningsavgiften och a-kasseavgiften fanns under åren 2002–2006, men avskaffades 1 januari 2007 av en borgerliga regering med Reinfeldt i spetsen.

Den 1 juli 2018 infördes skatteavdraget för fackföreningsavgiften igen, då av den socialdemokratiskt ledda regeringen. Tyvärr så glömdes skattereduktionen för a-kasseavgiften bort och återinfördes inte.

I december 2018 röstades M/KD-budgeten igenom i riksdagen, med stöd av Sverigedemokraterna. Som en följd av detta togs avdragsrätten för fackföreningsavgiften bort från 1 april 2019.

Under hela denna period av tydlig arbetarefientlig ping-pong-politik, har företagen och arbetsgivarorganisationerna haft kvar sin avdragsrätt och det har de fortfarande.

Vi anser att en sådan orättvisa måste rättas till. Vi vet att det är bra med starka fackföreningar och fristående fackliga a-kassor för att upprätthålla den svenska modellen på arbetsmarknaden.

Partikongressen föreslås besluta:

A9:1 att avdragsrätten för fackavgiften återinförs samt

A9:2 att skattereduktionen på a-kasseavgiften återinförs

Fackens S i Landskrona

Landskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A10

RONNEBY ARBETAREKOMMUN

Avdragsrätten för fackavgift & a-kassa bör återinföras snarast

Avdraget kom till för att skapa rättvisa mellan parterna. Arbetsgivaren hade sedan länge hittat ett sätt att kringgå skatt på den avgift som de betalade till arbetsgivarorganisationerna.

2006 beslutade moderatledda regeringen att ta bort avdragsrätten för fackavgifter.

2007 trädde beslutet i kraft.

25 % avdrag på fackföreningsavgiften och 40 % avdrag på a-kassan.

Det måste finnas argument till att återinföra skatterabatten till arbetslöshetskassor och fackföreningsavgifter.

1 juli 2018 återinfördes avdragsrätten av en s-ledd regering för att återigen slopas i mars 2019 efter överenskommelse i januariavtalet.

Arbetsgivaren kunde fortsätta undvika skatt för motsvarande avgifter.

Ett bra argument på återinförd avdragsrätt på avgifterna är en likabehandling av parterna på arbetsmarknaden.

Ett återförande av avdragsrätten skulle också kunna innebära att fler ansluter sig till arbetslöshetsförsäkringen.

För att skapa mer jämvikt mellan parterna och för att höja organisationsgraden bland arbetare yrkar vi

Partikongressen föreslås besluta:

A10:1 att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att avdragsrätten för fackföreningsavgiften återinförs

A10:2 att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att avdragsrätten för a-kasseavgiften återinförs

IF Metall S Ronneby

Ronneby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A11

OLOFSTRÖMS ARBETAREKOMMUN

Avdragsrätten för fackavgift & a-kassa bör återinföras snarast

Avdraget kom till för att skapa rättvisa mellan parterna. Arbetsgivaren hade sedan länge hittat ett sätt att kringgå skatt på den avgift som de betalade till arbetsgivarorganisationerna.

2006 beslutade moderatledda regeringen att ta bort avdragsrätten för fackavgifter.

2007 trädde beslutet i kraft.

25 % avdrag på fackföreningsavgiften och 40 % avdrag på a-kassan.

Det måste finnas argument till att återinföra skatterabatten till arbetslöshetskassor och fackföreningsavgifter.

1 juli 2018 återinfördes avdragsrätten av en s-ledd regering för att återigen slopas i mars 2019 efter överenskommelse i januariavtalet.

Arbetsgivaren kunde fortsätta undvika skatt för motsvarande avgifter.

Ett bra argument på återinförd avdragsrätt på avgifterna är en likabehandling av parterna på arbetsmarknaden.

Ett återförande av avdragsrätten skulle också kunna innebära att fler ansluter sig till arbetslöshetsförsäkringen.

För att skapa mer jämvikt mellan parterna och för att höja organisationsgraden bland arbetare yrkar vi att partikongressen besluta ge partistyrelsen i uppdrag att verka för:

Partikongressen föreslås besluta:

A11:1 att avdragsrätten för fackföreningsavgiften återinförs

A11:2 att avdragsrätten för a-kasseavgiften återinförs

Olofströms Arbetarekommun

Olofströms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A12

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Avdragsrätten för fackavgift & a-kassa bör återinföras snarast

Avdraget kom till för att skapa rättvisa mellan parterna. Arbetsgivaren hade sedan länge hittat ett sätt att kringgå skatt på den avgift som de betalade till arbetsgivarorganisationerna.

2006 beslutade moderatledda regeringen att ta bort avdragsrätten för fackavgifter.

2007 trädde beslutet i kraft.

25 % avdrag på fackföreningsavgiften och 40 % avdrag på a-kassan.

Det måste finnas argument till att återinföra skatterabatten till arbetslöshetskassor och fackföreningsavgifter.

1 juli 2018 återinfördes avdragsrätten av en s-ledd regering för att återigen slopas i mars 2019 efter överenskommelse i januariavtalet.

Arbetsgivaren kunde fortsätta undvika skatt för motsvarande avgifter.

Ett bra argument på återinförd avdragsrätt på avgifterna är en likabehandling av parterna på arbetsmarknaden.

Ett återförande av avdragsrätten skulle också kunna innebära att fler ansluter sig till arbetslöshetsförsäkringen.

För att skapa mer jämvikt mellan parterna och för att höja organisationsgraden bland arbetare yrkar vi

Partikongressen föreslås besluta:

A12:1 att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att avdragsrätten för fackföreningsavgiften återinförs

A12:2 att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för avdragsrätten för a-kasseavgiften återinförs

IF Metall Östra Blekinge Karlskrona S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A13

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN

Avdragsrätten för fackföreningsavgiften tillbaka

Avdragsrätten för medlemskap i arbetslöshetskassor och fackföreningar avskaffades av den borgerliga regeringen 2007. Skattereduktion för fackföreningsavgift återinfördes den 1 juli 2018 men avskaffades igen den 1 april 2019 då riksdagen beslutade om den så kalladeservettskissbudgeten på förslag av Moderaterna och Kristdemokraterna. Historiskt har avdragsrätten för a-kassor funnits sedan 80-talet medan avdragsrätten för fackavgiften funnits sedan 2002. Samtidigt fick arbetsgivarföreningarna behålla sina avdrag.

För att det ska bli jämställt så behöver medlemmarnas fackföreningsavgift åter bli avdragsgill.

Därför vill vi att Socialdemokraterna driver

Partikongressen föreslås besluta:

A13:1 att avdragsrätten för fackavgiften återinförs

Fackliga utskottet

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A14

FALUN ARBETAREKOMMUN

Avskaffa RUT- och ROT-avdragen

Många av dagens skatteavdrag för arbetsinkomster skapar ovälkomna sido- och inlåsnings effekter och underminerar progressiviteten i skattesystemet. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) är ett sådant. RUT-avdraget gynnar främst en liten grupp välmående hushåll som köper städtjänster, medan kostnaderna fördelas på resterande befolkning, däribland de som har det knapert. Utvärderingar från Riksrevisionen och Myndigheten för Tillväxtpolitiska Utvärderingar och Analyser har dessutom visat att alla de fina löften som gavs kring RUT-avdragets positiva effekter aldrig infriats.

Även avdraget för reparation, underhåll, ombyggnad och tillbyggnad (ROT) dras med liknande problem. Avdraget gynnar oproportionerligt välmående bostadsägare medan kostnaderna faller på befolkningen som helhet. Avdraget var tänkt som en konjunkturstimulans när bostadsbyggandet sjönk i finanskrisens spår. Eftersom avdraget aldrig togs bort när bostadsbyggandet tog fart igen, har ROT-avdraget bidragit till att ställa enskildas köksrenoveringar mot allmännyttigt bostadsbyggande i dragkampen om begränsad arbetskraft.

I ett läge där välfärden är underfinansierad och där klyftorna i samhället ökar är det särskilt angeläget att reformera skattesystemet i progressiv riktning.

Partikongressen föreslås besluta:

A14:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att RUT-avdraget avskaffas

A14:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att ROT-avdraget avskaffas

Jessica Wide, Sverre Wide

Falun arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A15

VÄNNÄS ARBETAREKOMMUN

Avskaffa RUT-avdraget

Som skäl för att införa Rutavdraget angavs bl.a. att det skulle skapa fler arbeten och medföra växling från svarta arbeten till vita, samt möjliggöra avlastning i vardagslivet för barnfamiljer. Det hävdades att avdraget skulle finansiera sig självt genom ökade skatteintäkter från såväl de som utför tjänsterna som beställarna av dem, eftersom de sistnämnda skulle kunna arbeta och betala skatt i stället för att städa i det egna hemmet eller utföra andra uppgifter som omfattas av avdragsmöjligheten.

De förväntade effekterna har till stora delar uteblivit. Reformen har visat sig vara mycket dyr i förhållande till utfallet när det gäller positiva effekter i stort i samhället. Avdraget har i realiteten blivit ett bidrag till företrädesvis välbeställda personer. För medborgarna och samhället i stort vore det bättre om de pengar som Rutavdraget omfattar kommer äldre människor i samhället med behov av stöd eller vård till del.

Partikongressen föreslås besluta:

A15:1 att Socialdemokraterna ska verka för att Rutavdraget avskaffas genom att successivt fasa ut, samt

A15:2 att de medel som därigenom frigörs överförs till vård av, och omsorg om, de äldre i vårt i samhälle

Johan Ågren Vännäsby S-förening, Ewa Vennberg Hjäggsjö S-förening, Olof Johnsson Vännäs S-förening

Vännäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A16

MÖLNDALS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Avskaffa Rut-avdraget

Avskaffa rut-avdraget

Rutavdraget är ett avdrag på skatten för den som köper hushållsnära tjänster. År 2019 gjordes rutavdrag för 5,7 miljarder kronor. Rutavdraget är extremt ojämnt fördelat.

Utvärderingar och analyser visar att rutavdraget varken är träffsäkert som arbetsmarknadsåtgärd eller självfinansierat.

Eftersom de tjänster som berättigar till rutavdrag delvis överlappar tjänster som utförs inom ramen för välfärden, biståndsinsatser inom hemtjänsten, riskerar rutavdraget att undergräva den generella välfärden som fördelas efter behov.

Jag yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A16:1 att Socialdemokraterna ska verka för att avskaffa rut-avdraget och istället satsa på att rusta de som står långt från arbetsmarknaden till bra jobb och stärka den generella välfärden

Solveig Hallin

Mölnåls arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A17

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Avveckla RUT

Utgångspunkten för hur offentliga medel ska användas bör vara att gynna hela svenska befolkningen eller i alla fall i mesta möjliga mån. RUT är ett praktexempel på motsatsen. Det finns ingen rimlighet i att vi sak som samhälle subventionera den som vill köpa mer hushållsnära tjänster än vad som erbjuds utifrån behov. Till exempel ska skola vara tillräcklig för att stödja elever i skolan att klara av genomförandet. Vill föräldrar köpa till extra läxhjälp utanför skolan av privata företag, ska inte samhället subventionera det. Samma sak gäller städning i hemmet, självklart ska den som bedöms ha behov av hemtjänst få den hjälpen – men, privatpersoner som vill köpa städhjälp hemma av en privat aktör är inte samhällets angelägenhet att subventionera med statliga medel.

Det har gång på gång visats hur det uppenbart är de rikaste i samhället som i huvudsak nyttjar avdraget. RUT bidrar enkom till ökade inkomstskillnader och ett ojämnt samhälle. Det här är icke önskvärt.

Yrkande

Partikongressen föreslår besluta:

A17:1 att avveckla RUT

A17:2 att

David Risberg

Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A18

HANINGE ARBETAREKOMMUN

Bekämpa bedrägerier

I media beskrivs nu mer och fler utstuderade och raffinerade metoder för att lura människor på pengar. Olika grupper i samhället drabbas på olika sätt och särskilt äldre utsätts oftast för bedrägerier. Någon person ringer upp och påstår att han/hon ringer från banken/polisen/hemtjänsten/vårdcentralen eller helt enkelt utger sig för att vara det egna barnbarnet. Oftast går samtalet fort, den som ringer upp säger att det är viktigt och bråttom att den äldre talar om siffrorna på sitt bankkort eller loggar in på sin bank med bank-id. På olika sätt får bedragare tillgång till sparkapital, pensioner eller andra tillgångar.

En möjlig väg att få stopp på detta vore att alla som vill (inte bara äldre) skulle erbjudas en tjänst av sin bank. En tjänst som innebär att alla uttag/transaktioner av större belopp (hur mycket avgör man själv) ska genomföras med dubbelkommando med två bekräftelser med 24 timmars mellanrum. Bekräftelse kan göras antingen från personen själv eller från nära namngiven anhörig. Ofta är ju större uttag/transaktioner väl övervägda och inte mer akuta än att de kan vänta ett dygn.

En frist på 24 timmar ger möjlighet att kontrollera med bank, polis, hemtjänst, vården o anhöriga om det verkligen är de som hört av sig. Man hinner också fundera ett varv extra på om situationen är rimlig och faller inte detta på plats så hinner man också göra en polisanmälan.

Tidigare fick man själv gå till banken, fylla i uttagsblankett och visa legitimation för att göra uttag eller överföringar. Nu har bankerna digitaliserat all hantering och på det sättet flyttat säkerhetsfrågan till våra hem – vilket gett andra risker som ju framgår av de ökade bedrägerierna. Rimligt är att bankerna då hjälper till med säkerheten där transaktionerna numera görs.

En snarlik modell finns redan för företag och föreningar där en person lägger in och granskar fakturor för betalning och en annan person också signerar innan pengar skickas iväg.

Partikongressen föreslår besluta:

A18:1 att en diskussion initieras med berörda banker för att de ska kunna erbjuda beskriven tjänst, dvs dubbel bekräftelse av större bankuttag/transaktioner

Politikutvecklingsgruppen Social- och Äldreomsorg i Haninge
Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A19

PARTILLE ARBETAREKOMMUN

Beskattning av arbete/tjänst

Bakgrund

Vårt skattesystem ska utgöra en långsiktigt hållbar och stark finansiering för våra offentliga tjänster och åtaganden. Skattesystemet ska också skapa en ökad utjämning av disponibla inkomster och tillgångsvärden.

Den offentliga sektorns ökade kostnader genom en åldrande befolkning, högre krav på välfärdstjänster och de kommande årens satsningar på försvaret måste mötas.

Sannolikt kommer skatternas andel av BNP att behöva höjas i ett längre perspektiv.

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts.

Skattebortfallet beräknas 2019 uppgå till cirka 130 miljarder kronor per år motsvarande cirka 10% av de statliga skatteintäkterna. Jobbskatteavdragen har bidragit till att sjuka och arbetslösas inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärvsarbete.

Det är ett synnerligen orättvist sätt att sänka den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna.

RUT-avdragen gynnar en begränsad grupp välbeställda hushåll medan kostnaderna faller på befolkningen som helhet. Detsamma gäller för ROT-avdraget. ROT var dessutom från början avsett som en konjunkturstimulans.

Ränteavdraget på bland annat bolån uppmuntrar till skuldsättning. Avdraget leder till minskade skatteintäkter särskilt vid en framtida allmän höjning av ränteläget.

Sverige har internationellt sett stora skillnader i hur arbete och kapital beskattas, bland de största inom OECD.

Detta skapar incitament till att omvandla arbets- till kapitalinkomster. För att hantera detta har komplicerade regler skapats (3.12 reglerna).

Januariavtalets punkt 4 säger att en omfattande skattereform ska genomföras och bland annat ha syftet att utjämna dagens ekonomiska klyftor, förenkla regelverket genom att begränsa undantag, förbättra bostadsmarknadens funktionssätt samt att långsiktigt trygga välfärden. Något sådant arbete har ännu inte startats.

Förslag till åtgärder

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. En total översyn behöver göras där målet bör vara ett system med en skattesats skala för inkomst av arbete/tjänst.

Detta arbete måste ske efter internationella jämförelser och ska visa olika alternativa effekter på enskildas inkomster efter skatt samt samhällets skatteintäkter.

En utfasning av ränteavdraget bör övervägas i kombination med en begränsning eller avveckling av amorteringskravet .

Större förändringar i skattereglerna ska genomföras i kombination med att begränsnings- och dämpningsregler införs under en övergångsperiod för att hushållen ska kunna anpassa sig.

Partikongressen föreslås besluta:

A19:1 att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut i kombination med en generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa

A19:2 att Socialdemokraterna ska verka för att det genomförs en total översyn av alla undantag och avdragsmöjligheter. I detta arbete ingår att 3:12 reglerna ska skärpas, RUT och ROT avskaffas och ränteavdraget fasas ut med iakttagande av fördelningspolitisk hänsyn

Per-Axel Persson

Partille arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A20

PARTILLE ARBETAREKOMMUN

Beskattning av kapital och ägande

Bakgrund

Vårt skattesystem ska utgöra en långsiktigt hållbar och stark finansiering för våra offentliga tjänster och åtaganden. Skattesystemet ska också skapa en ökad utjämning av disponibla inkomster och tillgångsvärden.

Den offentliga sektorns ökade kostnader genom bl.a. en åldrande befolkning, högre krav på välfärdstjänster och de kommande årens satsningar på försvaret måste mötas. Sannolikt kommer skatternas andel av BNP att behöva höjas i ett längre perspektiv. Kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster och den pågående förmögenhetskoncentrationen bidrar till att öka den ekonomiska ojämlikheten i Sverige. Tidigare har det funnits ambitioner att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt. Så är inte längre fallet.

Dagens fastighetsbeskattning har en orättvis utformning där fastighetsavgiften för lågt värderade bostäder ofta ligger på liknande nivå som högt värderade bostäder, dvs skatten är starkt regressiv.

Januariavtalets punkt 4 säger att en omfattande skattereform ska genomföras och bland annat ha syftet att utjämna dagens ekonomiska klyftor, förenkla regelverket genom att begränsa undantag, förbättra bostadsmarknadens funktionssätt samt att långsiktigt trygga välfärden. Något sådant arbete har ännu inte startats.

Förslag till åtgärder

I utformningen av ett nytt skattesystem bör både effekter på skatteintäkter och utjämning av disponibla inkomster tas i beaktande. Skattessystemets jämlikhetsskapande effekter bör väga tungt i dess utformning. Beskattning av kapital, såväl förmögenhet som inkomst av kapital, bör utredas.

Som ett underlag bör officiell förmögenhetsstatistik samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras.

Utredningen bör särskilt studera de förmögenhetsskatter som existerar, existerat och planeras i andra OECD-länder. Ett arbetet för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning vid högre skattesatser bör initieras på EU och OECD-nivå.

Fastighetsskatten bör göras progressiv och baseras på marknadsvärde som ett led i ökad förmögenhetsbeskattning. Begränsnings- och dämpningsregler bör införas under en övergångsperiod för att hushållen ska kunna anpassa sig.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika skattesatser och undantag. En översyn behöver göras där målet bör vara ett system med en skattesats för inkomst av kapital.

Detta arbete måste ske med ett internationellt perspektiv och visa jämförelser av olika alternativs effekter på samhällets skatteintäkter samt enskildas inkomster och tillgångar efter skatt.

Partikongressen föreslår besluta:

- A20:1 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
- A20:2 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik samlas in så att utvecklingen av förmögenhets skillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras
- A20:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde införs så att högt värderade fastigheter beskattas högre
- A20:4 att Socialdemokraterna ska verka för att skatt införs på högre arvs- och gåvobelopp
- A20:5 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalinkomstskatt på minst 30 procent
- A20:6 att Socialdemokraterna skall verka för att större förändringar i skattereglerna genomförs i kombination med att begränsnings- och dämpningsregler införs under en övergångsperiod för att hushållen ska kunna anpassa sig
- A20:7 att Socialdemokraterna ska verka för att förändringar av skatteregler ska ske efter internationella jämförelser med referens till både andra länder och internationella sammanslutningar

Per-Axel Persson

Partille arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A21

HÄRNÖSAND ARBETAREKOMMUN

Bestäm skatten på fossila bränslen för persontrafik unikt för varje tankställe, baserat avståndet till större tätort

I glesbygd växer missnöjet över att offentlig service brister, trots att man betalar lika mycket eller mer i skatt. Man upplever att etablerade partier inte är lyhörda för stora väljargrupperns intressen och förtroendet för regering, riksdag och medier minskar. Offentlig service och transporter är avgörande för att "hela Sverige ska leva". Samtidigt innebär nationella miljö kvalitetsmål att utsläppen från inrikes transporter ska minska med 70 procent till år 2030 och att Sverige ska göra en omställning mot ett netto-noll utsläpp av växthusgaser till 2044; mål som Naturvårdsverket anser ouppnåeliga med befintliga och beslutade styrmedel. Inget av riksdagspartierna har idag en trovärdig politik för hur vi ska nå nationella klimatmål och samtidigt hålla ihop Sverige.

Vi föreslår en modell för skatt på fossila bränslen för persontrafik som innebär att den bestäms

unikt för varje tankställe utifrån hur långt tankstället ligger från större tätort. Det innebär att skatten på fossila bränslen kan vara högre i, eller i närheten av större tätort; och lägre i glesbygd. I praktiken innebär detta ett högre pris för fossila bränslen i områden som har bättre förutsättningar avseende kollektivtrafik och avstånd till offentliga resurser; och ett lägre pris i områden som inte har samma förutsättningar.

Förslaget kan genomföras utan krav på särskild teknik, innebär ingen generell sänkning av skatten, och medför därför heller inga ökade kostnader för staten. Genom att skatten ökar eller minskar med avstånd från större tätort blir det inte lönsamt att åka långt endast för att tanka, på ett sätt som bestämda skattenivåer i kommuner eller stödområden skulle leda till.

Modellen innebär ett visst främjande av persontransporter med bil i, eller till och från glesbygd och av bilturism i glesbygd och Norrlands inland. Det här är en önskad effekt; en viktig del av Socialdemokratisk politik för att hela Sverige ska leva. Fossila bränslen behöver helt fasas ut; men det ska ske på ett rättvist sätt utifrån de förutsättningar som finns i hela landet. Modellen motverkar populistiska argument och upplevelsen av att det finns ett motsatsförhållande mellan miljöpolitik- och en lyhördhet för landsbygdens behov och utmaningar. I en förlängning bidrar det sannolikt generellt till en större acceptans för miljöskatter helt nödvändiga för att Sverige ska nå sina klimatmål.

Partikongressen föreslås besluta:

A21:1 att Socialdemokraterna ska verka för en förändring av skatten på fossila bränslen i enlighet med motionens intentioner

Johan Nilsson

Härnösand arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A22

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Bitcoin – Ett annalkande miljöproblem som även göder organiserad brottslighet

I januari kunde man läsa att bitcoin drar lika mycket el som jämförbara länder som till exempel hela Finland.

Miljöproblemet med bitcoin kommer inte heller minska om ingenting görs då kursdubblingar och kapacitet av servrar för att utvinna nya bitcoins kan leda till en explosionsartad utveckling av CO2 utsläpp från denna sektor, då förläggnen av de serverhallar som utvinner nya bitcoins tenderas att drivas av kolkraft.

Att länder, kontinenter och gemensamma samfund inte förbjudit bitcoin är oroväckande.

Bitcoin används i största grad av samhällets skuggsida nämligen den organiserade brottsligheten och för att tvätta pengar.

Att även skattesmitare eller multinationella företag kan komma att använda sig av denna kryptovaluta som ej går att spåra för att undgå skatt skulle inte förvåna mig.

Skatt som är till vårt gemensamma och som bygger starka samhällen.

Jag föreslår:

Partikongressen föreslås besluta:

A22:1 att SAP verkar för att Sverige driver på internationellt för att förbjuda Bitcoin som valuta

A22:2 att SAP verkar för ett nationellt förbud

A22:3 att SAP verkar för kraftiga regleringar av denna kryptovaluta

Livs S-förening

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A23

ÄLVSBORGS SÖDRA PARTIDISTRIKT

Båtskatt

Med tanke på dagens miljödiskussion borde frågan om båtskatt åter komma upp på agendan. Vi måste också bredda skattebasen då värnskatten nu tas bort. En skatt som bygger på båtens storlek och motorstyrka borde var enkelt att införa.

Vi yrkar

Partikongressen föreslås besluta:

A23:1 att en skatt på fritidsbåtar införs

A23:2 att bifalla motionen

Pauli Kuitunen

Älvsborgs södra partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A24

VARBERGS ARBETAREKOMMUN

Dags att ändra momsbelastningen på aktivitet planerad dans

På sjuttioalet och ändå tidigare var dans och danskvällar en jättestor folklig aktivitet och intresseområde. Det var kö till dansevenemangen och ibland blev det till och med slutsålt när man stod i kön. Många orkestrar har t ex i Nöjesparken i Varberg underhållit många generationer som har haft dans som sitt stora intresse. Det fanns lokaler runt om i kommunerna, stora som små. Hotell, ombyggda lador eller utedansbanor sommartid. Det var dans under hela veckan. Under sjuttioalet kom discon och blev en konkurrent vilket innebar att intresset för dansen minskade. Så gjorde även dansbanden och arrangörerna. Under nittioalet ökade intresset igen för dans och arrangemangen ökade igen. Från början av 2000-talet har återigen antalet arrangörer kraftigt minskat, detta berodde på att det skedde en förändring av hur olika arrangemang blev momsbelagda. Spontan, ej planerad dans fick 12 % och arrangemang med planerad dans fick 25 %. Då publik till planerad dans inte nyttjar baren lika frekvent som kroggäster blev det en dubbel effekt som innebar att arrangören fick minskade intäkter på försäljning och högre momsbelastning. Denna ökade belastning innebar att vissa arrangörer valde att lägga ner verksamheten eller markant dra ner på tillfällena med planerad dans.

Med anledning av att dansen som numera med bl. a hjälp at Lets´s dance i TV, har fått förnyat intresse. Ungdomar dansar som aldrig förr och även många äldre ser det också som ett bra sätt att röra på sig. Det är socialt och hur många har inte träffat sin partner på ett dansgolv?

Denna aktivitet är farozonen och i ett avvecklande skede. Det är en svensk kultur som nu håller på att dö ut.

Dansbanden har minskat i antal och de arrangörer som tidigare har haft dansen som sitt gebit, lägger nu ner för att det blir för dyrt.

Med anledning denna avveckling, blir avstånden längre till de få dansställen som nu finns kvar.

Dansbanden drivs som företag/bolag, måste nu hitta nya grepp för att locka ny publik och för att överleva. Bl. a att anordna dansresor utomlands. Det är en härlig möjlighet men ska vi verkligen behöva åka utomlands för att få dansa. Dessutom är ju dansbranschen en yrkeskår som görs arbetslös och måste lägga ner eftersom regelverket belastar med en orättvis moms.

Det kan inte vara rimligt att annonserat arrangemang med anordnad dans ska belastas av 25 % moms. Men om du annonserar ett arrangemang som inte innefattar dans men som ändå ges möjlighet till dans om publiken spontant går upp på en avsatt yta och dansar till den då är det endast 12%. Vad är rimligheten i detta tänk?

Vi ser ju även vad Covid 19 innebär för denna bransch, då vi inte kan umgås i naturliga former under pandemin. När möjligheten i huvud taget inte finns att anordna dans så ser vi verkligen resultat på att hel bransch utarmas ytterligare. Dansbanden är också företag som kämpar för att överleva och som i sitt yrkesutövande erbjuder en social aktivitet, motion och trevligt sällskap.

Partikongressen föreslår besluta:

A24:1 att dans ska jämföras med kulturarrangemang och därför ha samma momsats

A24:2 att Styrelsen föreslår att Varbergs arbetarekommun bifaller motionen.

Ing-Marie Berggren Ewa Lindquist

Varbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A25

VÄNNÄS ARBETAREKOMMUN

Dags för en ny skattereform!

Det är nu ca 20 år sedan den senaste stora genomgripande skattereformen började gälla i Sverige. De ökande sociala och ekonomiska klyftorna i samhället och en alltför ansträngd offentlig sektor har blottlagt stora brister i rådande lagstiftning. Om en ny, uppdaterad lagstiftning ska kunna finnas på plats inom det närmaste decenniet anser vi att Socialdemokraterna skyndsamt behöver verka för tillsättandet av en utredning med ambitionen att införa en mer proportionell och rättvis skattelagstiftning.

Skatteuttaget behöver höjas för att Sverige ska kunna behålla och utöka välfärden samt klara framtida hot såsom nya pandemier. Det är också helt nödvändigt med ett utökat internationellt samarbete för att stoppa skatteflykt och säkerställa att multinationella företag betalar skatt på sina vinster. Skatteuttaget kan även höjas genom att fastighetsskatten görs till en större bas i skattesystemet samt genom att arvs- och gåvoskatt och förmögenhetsskatt införs.

Partikongressen föreslår besluta:

A25:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en ny skattereform med målet att skatteuttaget ska höjas genomförs, genom att snarast tillsätta den utredning som krävs för denna komplexa lagstiftning. I denna utredning ska i vart fall följande punkter ingå: stärkt internationellt samarbete för att stoppa skatteflykt, stärkt internationellt samarbete för att säkerställa att multinationella företag betalar skatt på sina vinster, göra fastighetsskatten till en större bas i skattesystemet, införa arvs- och gåvoskatt, införa förmögenhetsskatt

Anna Frej Vännäsby S-förening, Anton Pettersson Vännäsby S-förening Birgitta Häggström Hjäggsjö S-förening, Jan Samuelsson Hjäggsjö S-förening, Jörgen Nilsson Vännäs S-förening Vännäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A26

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

De anställdas villkor i samband med upphandlingar behöver stärkas

Arbetsplatser utan samvetsstress och med goda arbetsvillkor ger god kvalitet, särskilt om medarbetaren ges ökad makt över sitt arbete och får växa och utvecklas. Detta ska och måste gälla även när en vara eller tjänst upphandlas. Det politiska ansvaret försvinner inte vid en upphandling. Krav på kollektivavtal, tillsammans med andra sociala krav bidrar till att anställda får villkor i nivå med de avtal som finns på arbetsmarknaden. Det bidrar också till att konkurrensen i upphandlingen kan ske på lika villkor utan lönedumpning och att inte seriösa företag missgynnas. Exempel på frågor som kan finnas med för att garantera bra villkor vid upphandlingar är krav på heltid som norm, meddelarfrihet, semester, pension, försäkringar, arbetstid, lön och ersättningar samt personalövertagande vid verksamhetsövergång.

Särskilt viktigt är att samtliga underentreprenader i en upphandling omfattas av samma krav oavsett antalet underentreprenader. För att det ska bli lättare att ta ansvar samt att kontrollera bör inte antalet underleverantörer överstiga två led. Vid upphandlingar ska vi ställa krav på sociala villkor som bidrar till att fler arbetsplatser tar ansvar för att få människor som står utanför arbetsmarknaden kommer ett steg närmare ett arbete och egen försörjning.

Uppföljningen och efterlevnaden av ingångna avtalskrav måste ske systematiskt och i en dialog med arbetsmarknadens parter. Det ska finnas möjligheter till kännbara sanktioner om avtalen inte följs.

Partikongressen föreslås besluta:

- A26:1 att all offentlig verksamhet ställer krav på villkor lägst den nivå som återfinns i kollektivavtalet på området, för de anställda när LOV (Lagen om valfrihetssystem) används samt vid upphandlingar enligt LOU (Lagen om offentlig upphandling)
- A26:2 att all politiskt styrd verksamhet ställer krav på sociala villkor som bidrar till att ge människor som står utanför arbetsmarknaden en väg in på arbetsmarknaden
- A26:3 att begränsa antalet underentreprenadsled vid upphandling till tre led
- A26:4 att underentreprenörer ska godkännas av upphandlaren
- A26:5 att se över möjligheten att ställa krav på kollektivavtal i upphandlingar

Distriktsstyrelsen

Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A27

KRISTINEHAMNS ARBETAREKOMMUN

De anställdas villkor i samband med upphandlingar behöver stärkas

Arbetsplatser utan samvetsstress och med goda arbetsvillkor ger god kvalitet, särskilt om medarbetaren ges ökad makt över sitt arbete och får växa och utvecklas. Men allt detta kullkastas för ofta idag när en vara eller tjänst upphandlas. De anställdas osäkerhet i samband med upphandlingarna behöver också uppmärksammas. Stress, oro och osäkerheten kring sin egen långsiktiga anställning riskerar att försvåra rekryteringen av medarbetare med yrkeskunskaper som behövs.

Därför måste poängteras att det politiska ansvaret inte försvinner för dessa frågor vid en upphandling. Snarare ökar ansvaret, då man redan i förfrågningsunderlagen anger hur höga ambitionerna ska vara på personalområdet och vilka krav som ska gälla i avtalet.

Krav på kollektivavtal, tillsammans med andra krav kan bidra till att anställda får villkor i nivå med de avtal som finns på arbetsmarknaden inom den bransch som upphandling som ska göras. Det är också viktigt att företagen som ska lägga anbuderna redan i underlaget känner till kraven på personalens villkor.

Detta skulle bidra till att konkurrensen i upphandlingen kan ske på lika villkor utan lönedumpning eller dumpning av andra villkor. Det finns idag många exempel på att vissa anställda jobbar under sämre villkor än andra, något som vi socialdemokrater aldrig kan acceptera.

Särskilt viktigt är att samtliga underentreprenader i en upphandling omfattas av samma krav i förfrågningsunderlaget, och att underentreprenadsleden inte ska överstiga två led. Det är också viktigt att kontrollera att entreprenörerna betalat skatter och avgifter enligt gällande regler. Detta för att kunna stoppa oseriösa aktörer från att komma in via upphandling.

Vid upphandlingar ska det vara möjligt att ställa krav på sociala villkor som bidrar till att människor som står utanför arbetsmarknaden att komma in på arbetsmarknaden och därigenom få egen försörjning. Vi tänker bland annat på personer med funktionsnedsättningar eller andra svårigheter som har gjort att de står utanför av olika skäl.

Exempel på frågor som kan finnas med för att garantera bra villkor vid upphandlingar är krav på heltid som norm, meddelarfrihet, semester, pension, försäkringar, arbetstid, lön samt övriga villkor och ersättningar som regleras i befintliga kollektivavtal för branschen. Lika viktigt är det att anställningstryggheten vid övergångarna stärks genom krav på personalövertagande vid verksamhetsövergångar.

Uppföljningen och efterlevnaden av ingångna avtalskrav måste ske systematiskt och i en dialog med arbetsmarknadens parter. Det ska finnas möjligheter till kännbara sanktioner om avtalen inte följs.

Partikongressen föreslås besluta:

- A27:1 att begränsa antalet underentreprenader vid upphandling till två led och att varje underentreprenör ska godkännas av upphandlaren
- A27:2 att det blir möjligt att ställa krav på tecknade kollektivavtal i upphandlingar enligt LOU och LOV
- A27:3 att det blir möjligt att ställa krav på villkor lägst den nivå som återfinns i kollektivavtalen i branschen, för de anställda vid upphandlingar enligt LOU och LOV
- A27:4 att det blir möjligt att ställa krav på sociala villkor som bidrar till att ge människor som står utanför arbetsmarknaden en väg in på arbetsmarknaden
- A27:5 att det blir krav på att upphandlaren kontrollerar att skatter och avgifter erlagts korrekt av företagen som lägger anbud

David Andergård

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A28

SÖDERKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Den moderna välfärdsstaten – välfärdens upprustning

Våren 2020 var det som att alla kontraster i Sverige blev skarpare. Konsekvenserna av klyftorna i samhället blev oerhört tydliga. Både styrkor och brister i den välfärdsstat vi socialdemokrater är så stolta över belystes. Inte minst när det gäller äldreomsorgen.

Med utgångspunkt i vår ständiga vilja att skapa något bättre behöver vi socialdemokrater formulera en stark välfärdspolitik för framtiden. Kombinera lärdomar och erfarenheter från pandemin med våra värderingar och vår samhällsanalys för att bygga ett mer jämlikt Sverige. Målet kan inte vara att vi ska tillbaka till hur allt varit förut utan vi ska bygga något bättre.

Vi har en bra grund att utgå ifrån – den välfärdsmodell som under 1900-talet växte fram i Sverige.

En socialdemokratisk välfärdsmodell vars grund är de klassiska orden: av var och en efter förmåga åt var och en efter behov. Det är en djupt politisk välfärdsmodell då den är omfördelande – mellan både generationer och klass. Den förbättrar människors livskvalite och ökar allas individuella frihet. Dessutom har den visat sig vara ett mycket effektivt sätt att bygga ett starkt samhälle med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad och jämlikhet. Grunderna i den svenska välfärdsstaten och i

den generella välfärden är alldeles för viktiga för att inte bygga vidare på. Det handlar om att alla medborgare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till vård, skola och omsorg, att medborgare som befinner sig i samma situation ska behandlas lika, att kvaliteten på tjänsterna skall vara hög och att det är behoven som ska styra. Det handlar om socialförsäkringar som ska vara allmänna och erbjuda trygghet (i sjukdom, arbetslöshet och ålderdom) till hela befolkningen.

Den svenska välfärdsstaten har pressats tillbaka. Socialförsäkringarna har urholkats och det har skett stora förändringar i organisationen och styrningen av den offentliga sektorn. Den klassiska förvaltningsmodellen kom successivt att kompletteras eller ersättas med organisations- och styrformer hämtade från näringslivet, ibland kallat New Public Management. Vi har idag en kraftig marknadsiering, företagisering och privatisering av vård, skola och omsorg.

Erfarenheterna visar att marknadsieringen av vård, skola och omsorg inte resulterar i ökad effektivitet eller lägre utgifter. Vissa av förändringarna har tvärtom varit kostnadsdrivande. Utan tydliga gränser försvåras ansvarsfördelning och ansvarsutkrävande och urholkas kvaliteten och legitimiteten för en generell välfärd. Välfärden ska inte bara vara gemensamt finansierad den ska också vara gemensamt styrd.

Det finns fortfarande en stark uppslutning bakom vår välfärdsmodell i Sverige trots den klyfta som existerar mellan medborgarnas förväntningar på välfärdsstaten och dess leverans. Den måste överbyggas innan stödet för välfärdsstaten avtar.

För att göra detta måste vi ta tag i grundproblemen i dagens modell:

- Långvarig underfinansiering och kronisk underbemanning. Stora delar av välfärden har under lång tid varit underfinansierad. Återkommande nedskärningar, förtäckta som ”effektiviseringar”, har inneburit att personalstyrkan inte har ökat i takt med behoven. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan att behovet är här och nu.
- Rekryteringsbehov och anställningsvillkor. Antalet barn och äldre i befolkningen kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Och enligt Sveriges Kommuner och Landsting kommer det därför att behöva anställas cirka 200 000 fler i välfärden fram till 2026, därutöver
- Förväntas fler än 300 000 anställda gå i pension. De totala rekryteringsbehoven på grund av befolkningsutvecklingen är således över en halv miljon personer. Dessutom behövs fler för att komma tillrätta med dagens underbemanning.
- Stora regionala skillnader i ekonomiska förutsättningar. Det är kommuner och regioner som bär den största delen av välfärdens finansiering. Och förutsättningarna för att kunna göra det skiljer sig stort. Det handlar om skillnader i skattekraft, demografi, och geografi, som tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa,

påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd. Och trots att vi har ett kommunalekonomiskt utjämningsystem, vars syfte är att ge kommuner och regioner de ekonomiska förutsättningarna att tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster eller andra strukturella förhållanden, så har de som bor i Dorotea nästan sex procentenheter högre skattesats än de som bor i Österåker.

Nu har vi goda förutsättningar att formulera vår vision för ett post Corona välfärdssamhälle. Hur bygger vi en välfärd som lever upp till människors förväntningar? En välfärdsstat som bidrar till att bryta ned klassamhället och ökar både människors solidaritet, gemenskap och frihet? Så att vi återigen börja bygga något som är bättre än det som var.

Partikongressen föreslår besluta:

A28:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

Marie Lind, Helene Hansson

Söderköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A29

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Den moderna välfärdsstaten – välfärdens upprustning

Våren 2020 var det som att alla kontraster i Sverige blev skarpare. Konsekvenserna av klyftorna i samhället blev oerhört tydliga. Både styrkor och brister i den välfärdsstat vi socialdemokrater är så stolta över belystes. Inte minst när det gäller äldreomsorgen.

Med utgångspunkt i vår ständiga vilja att skapa något bättre behöver vi socialdemokrater formulera en stark välfärdspolitik för framtiden. Kombinera lärdomar och erfarenheter från pandemin med våra värderingar och vår samhällsanalys för att bygga ett mer jämlikt Sverige. Målet kan inte vara att vi ska tillbaka till hur allt varit förut utan vi ska bygga något bättre.

Vi har en bra grund att utgå ifrån - den välfärdsmodell som under 1900-talet växte fram i Sverige. En socialdemokratisk välfärdsmodell vars grund är de klassiska orden: av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov. Det är en djupt politisk välfärdsmodell då den är omfördelande – mellan både generationer och klass. Den förbättrar människors livskvalité och ökar allas individuella frihet. Dessutom har den visat sig vara ett mycket effektivt sätt att bygga ett starkt samhälle med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad och jämlikhet. Grunderna i den svenska välfärdsstaten och i den generella välfärden är alldeles för viktiga för att inte bygga vidare på.

Det handlar om att alla medborgare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till vård, skola och

omsorg, att medborgare som befinner sig i samma situation ska behandlas lika, att kvaliteten på tjänsterna skall vara hög och att det är behoven som ska styra. Det handlar om socialförsäkringar som ska vara allmänna och erbjuda trygghet (i sjukdom, arbetslöshet och ålderdom) till hela befolkningen.

Den svenska välfärdsstaten har pressats tillbaka. Socialförsäkringarna har urholkats och det har skett stora förändringar i organisationen och styrningen av den offentliga sektorn. Den klassiska förvaltningsmodellen kom successivt att kompletteras eller ersättas med organisations- och styrformer hämtade från näringslivet, ibland kallat New Public Management. Vi har idag en kraftig marknadsiering, företagisering och privatisering av vård, skola och omsorg.

Erfarenheterna visar att marknadsieringen av vård, skola och omsorg inte resulterar i ökad effektivitet eller lägre utgifter. Vissa av förändringarna har tvärtom varit kostnadsdrivande. Utan tydliga gränser försvåras ansvarsfördelning och ansvarsutkrävande och urholkas kvaliteten och legitimiteten för en generell välfärd. Välfärden ska inte bara vara gemensamt finansierad den ska också vara gemensamt styrd.

Det finns fortfarande en stark uppslutning bakom vår välfärdsmodell i Sverige trots den klyfta som existerar mellan medborgarnas förväntningar på välfärdsstaten och dess leverans. Den måste överbryggas innan stödet för välfärdsstaten avtar.

För att göra detta måste vi ta tag i grundproblemen i dagens modell:

Långvarig underfinansiering och kronisk underbemanning. Stora delar av välfärden har under lång tid varit underfinansierad. Återkommande nedskärningar, förtäckta som ”effektiviseringar”, har inneburit att personalstyrkan inte har ökat i takt med behoven. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan att behovet är här och nu.

Rekryteringsbehov och anställningsvillkor. Antalet barn och äldre i befolkningen kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Och enligt Sveriges Kommuner och Landsting kommer det därför att behöva anställas cirka 200 000 fler i välfärden fram till 2026, därutöver förväntas fler än 300 000 anställda gå i pension. De totala rekryteringsbehoven på grund av befolkningsutvecklingen är således över en halv miljon personer. Dessutom behövs fler för att komma tillräta med dagens underbemanning.

Stora regionala skillnader i ekonomiska förutsättningar. Det är kommuner och regioner som bär den största delen av välfärdens finansiering. Och förutsättningarna för att kunna göra det skiljer sig stort. Det handlar om skillnader i skattekraft, demografi, och geografi, som tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd. Och trots att vi har ett kommunalekonomiskt utjämningsystem, vars syfte är att ge kommuner

och regioner de ekonomiska förutsättningarna att tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster eller andra strukturella förhållanden, så har de som bor i Dorotea nästan sex procentenheter högre skattesats än de som bor i Österåker.

Nu har vi goda förutsättningar att formulera vår vision för ett postcorona välfärdssamhälle. Hur bygger vi en välfärd som lever upp till människors förväntningar? En välfärdsstat som bidrar till att bryta ned klassamhället och ökar både människors solidaritet, gemenskap och frihet? Så att vi återigen börja bygga något som är bättre än det som var.

Partikongressen föreslår besluta:

A29:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

Kommunals Socialdemokratiska förening Örebro
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A30

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN

Den moderna välfärdsstaten – välfärdens upprustning

Våren 2020 var det som att alla kontraster i Sverige blev skarpare. Konsekvenserna av klyftorna i samhället blev oerhört tydliga. Både styrkor och brister i den välfärdsstat vi socialdemokrater är så stolta över belystes. Inte minst när det gäller äldreomsorgen.

Med utgångspunkt i vår ständiga vilja att skapa något bättre behöver vi socialdemokrater formulera en stark välfärdsolitik för framtiden. Kombinera lärdomar och erfarenheter från pandemin med våra värderingar och vår samhällsanalys för att bygga ett mer jämlikt Sverige. Målet kan inte vara att vi ska tillbaka till hur allt varit förut utan vi ska bygga något bättre.

Vi har en bra grund att utgå ifrån – den välfärdsmodell som under 1900-talet växte fram i Sverige. En socialdemokratisk välfärdsmodell vars grund är de klassiska orden: av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov. Det är en djupt politisk välfärdsmodell då den är omfördelande – mellan både generationer och klass. Den förbättrar människors livskvalité och ökar allas individuella frihet. Dessutom har den visat sig vara ett mycket effektivt sätt att bygga ett starkt samhälle med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad och jämlikhet. Grunderna i den svenska välfärdsstaten och i den generella välfärden är alldeles för viktiga för att inte bygga vidare på.

Det handlar om att alla medborgare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till vård, skola och omsorg, att medborgare som befinner sig i samma situation ska behandlas lika, att kvaliteten på

tjänsterna skall vara hög och att det är behoven som ska styra. Det handlar om socialförsäkringar som ska vara allmänna och erbjuda trygghet (i sjukdom, arbetslöshet och ålderdom) till hela befolkningen.

Den svenska välfärdsstaten har pressats tillbaka. Socialförsäkringarna har urholkats och det har skett stora förändringar i organisationen och styrningen av den offentliga sektorn. Den klassiska förvaltningsmodellen kom successivt att kompletteras eller ersättas med organisations- och styrformer hämtade från näringslivet, ibland kallat New Public Management. Vi har idag en kraftig marknadsiering, företagisering och privatisering av vård, skola och omsorg.

Erfarenheterna visar att marknadsieringen av vård, skola och omsorg inte resulterar i ökad effektivitet eller lägre utgifter. Vissa av förändringarna har tvärtom varit kostnadsdrivande. Utan tydliga gränser försvåras ansvarsfördelning och ansvarsutkrävande och urholkar kvalitén och legitimiteten för en generell välfärd. Välfärden ska inte bara vara gemensamt finansierad den ska också vara gemensamt styrd.

Det finns fortfarande en stark uppslutning bakom vår välfärdsmodell i Sverige trots den klyfta som existerar mellan medborgarnas förväntningar på välfärdsstaten och dess leverans. Den måste överbryggas innan stödet för välfärdsstaten avtar.

För att göra detta måste vi ta tag i grundproblemen i dagens modell:

- Långvarig underfinansiering och kronisk underbemanning. Stora delar av välfärden har under lång tid varit underfinansierad. Återkommande nedskärningar, förtäckta som ”effektiviseringar”, har inneburit att personalstyrkan inte har ökat i takt med behoven. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan att behovet är här och nu.
- Rekryteringsbehov och anställningsvillkor. Antalet barn och äldre i befolkningen kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Och enligt Sveriges Kommuner och Landsting kommer det därför att behöva anställas cirka 200 000 fler i välfärden fram till 2026, därutöver förväntas fler än 300 000 anställda gå i pension. De totala rekryteringsbehoven på grund av befolkningsutvecklingen är således över en halv miljon personer. Dessutom behövs fler för att komma till rätta med dagens underbemanning.
- Stora regionala skillnader i ekonomiska förutsättningar. Det är kommuner och regioner som bär den största delen av välfärdens finansiering. Och förutsättningarna för att kunna göra det skiljer sig stort. Det handlar om skillnader i skattekraft, demografi och geografi, som tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd. Och trots att vi har ett kommunalekonomiskt utjämningsystem, vars syfte är att ge kommuner

och regioner de ekonomiska förutsättningarna att tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster eller andra strukturella förhållanden, så har de som bor i Dorotea nästan sex procentenheter högre skattesats än de som bor i Österåker.

Nu har vi goda förutsättningar att formulera vår vision för ett postcorona välfärdssamhälle. Hur bygger vi en välfärd som lever upp till människors förväntningar? En välfärdsstat som bidrar till att bryta ned klassamhället och ökar både människors solidaritet, gemenskap och frihet? Så att vi återigen börjar bygga något som är bättre än det som var.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

Partikongressen föreslår besluta:

A30:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

Fackliga utskottet

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A31

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN

Den moderna välfärdsstaten – välfärdens upprustning

Våren 2020 var det som att alla kontraster i Sverige blev skarpare. Konsekvenserna av klyftorna i samhället blev oerhört tydliga. Både styrkor och brister i den välfärdsstat vi socialdemokrater är så stolta över belystes. Inte minst när det gäller äldreomsorgen.

Med utgångspunkt i vår ständiga vilja att skapa något bättre behöver vi socialdemokrater formulera en stark välfärdspolitik för framtiden. Kombinera lärdomar och erfarenheter från pandemin med våra värderingar och vår samhällsanalys för att bygga ett mer jämlikt Sverige. Målet kan inte vara att vi ska tillbaka till hur allt varit förut utan vi ska bygga något bättre.

Vi har en bra grund att utgå ifrån - den välfärdsmodell som under 1900-talet växte fram i Sverige. En socialdemokratisk välfärdsmodell vars grund är de klassiska orden: av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov. Det är en djupt politisk välfärdsmodell då den är omfördelande – mellan både generationer och klass. Den förbättrar människors livskvalité och ökar allas individuella frihet. Dessutom har den visat sig vara ett mycket effektivt sätt att bygga ett starkt samhälle med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad och jämlikhet. Grunderna i den svenska välfärdsstaten och i den generella välfärden är alldeles för viktiga för att inte bygga vidare på.

Det handlar om att alla medborgare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till vård, skola och omsorg, att medborgare som befinner sig i samma situation ska behandlas lika, att kvaliteten på tjänsterna skall vara hög och att det är behoven som ska styra. Det handlar om socialförsäkringar som ska vara allmänna och erbjuda trygghet (i sjukdom, arbetslöshet och ålderdom) till hela befolkningen.

Den svenska välfärdsstaten har pressats tillbaka. Socialförsäkringarna har urholkats och det har skett stora förändringar i organisationen och styrningen av den offentliga sektorn. Den klassiska förvaltningsmodellen kom successivt att kompletteras eller ersättas med organisations- och styrformer hämtade från näringslivet, ibland kallat New Public Management. Vi har idag en kraftig marknadisering, företagisering och privatisering av vård, skola och omsorg.

Erfarenheterna visar att marknadiseringen av vård, skola och omsorg inte resulterar i ökad effektivitet eller lägre utgifter. Vissa av förändringarna har tvärtom varit kostnadsdrivande. Utan tydliga gränser försvåras ansvarsfördelning och ansvarsutkrävande och urholkas kvaliteten och legitimiteten för en generell välfärd. Välfärden ska inte bara vara gemensamt finansierad den ska också vara gemensamt styrd.

Det finns fortfarande en stark uppslutning bakom vår välfärdsmodell i Sverige trots den klyfta som existerar mellan medborgarnas förväntningar på välfärdsstaten och dess leverans. Den måste överbyggas innan stödet för välfärdsstaten avtar.

För att göra detta måste vi ta tag i grundproblemen i dagens modell:

- Långvarig underfinansiering och kronisk underbemanning. Stora delar av välfärden har under lång tid varit underfinansierad. Återkommande nedskärningar, förtäckta som ”effektiviseringar”, har inneburit att personalstyrkan inte har ökat i takt med behoven. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan att behovet är här och nu.
- Rekryteringsbehov och anställningsvillkor. Antalet barn och äldre i befolkningen kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Och enligt Sveriges Kommuner och Landsting kommer det därför att behöva anställas cirka 200 000 fler i välfärden fram till 2026, därutöver förväntas fler än 300 000 anställda gå i pension. De totala rekryteringsbehoven på grund av befolkningsutvecklingen är således över en halv miljon personer. Dessutom behövs fler för att komma tillrätta med dagens underbemanning.
- Stora regionala skillnader i ekonomiska förutsättningar. Det är kommuner och regioner som bär den största delen av välfärdens finansiering. Och förutsättningarna för att kunna göra det skiljer sig stort. Det handlar om skillnader i skattekraft, demografi, och geografi, som tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd.

Och trots att vi har ett kommunalekonomiskt utjämningsystem, vars syfte är att ge kommuner och regioner de ekonomiska förutsättningarna att tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster eller andra strukturella förhållanden, så har de som bor i Dorotea nästan sex procentenheter högre skattesats än de som bor i Österåker.

Nu har vi goda förutsättningar att formulera vår vision för ett postcorona välfärdssamhälle. Hur bygger vi en välfärd som lever upp till människors förväntningar? En välfärdsstat som bidrar till att bryta ned klassamhället och ökar både människors solidaritet, gemenskap och frihet? Så att vi återigen börja bygga något som är bättre än det som var.

Partikongressen föreslår besluta:

A31:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

Trollhättans Arbetarekommun

Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A32

GULLSPÅNGS ARBETAREKOMMUN

Den moderna välfärdsstaten – välfärdens upprustning

Våren 2020 var det som att alla kontraster i Sverige blev skarpare. Konsekvenserna av klyftorna i samhället blev oerhört tydliga. Både styrkor och brister i den välfärdsstat vi socialdemokrater är så stolta över belystes. Inte minst när det gäller äldreomsorgen.

Med utgångspunkt i vår ständiga vilja att skapa något bättre behöver vi socialdemokrater formulera en stark välfärdspolitik för framtiden. Kombinera lärdomar och erfarenheter från pandemin med våra värderingar och vår samhällsanalys för att bygga ett mer jämlikt Sverige. Målet kan inte vara att vi ska tillbaka till hur allt varit förut utan vi ska bygga något bättre.

Vi har en bra grund att utgå ifrån – den välfärdsmodell som under 1900-talet växte fram i Sverige. En socialdemokratisk välfärdsmodell vars grund är de klassiska orden: av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov. Det är en djupt politisk välfärdsmodell då den är omfördelande – mellan både generationer och klass. Den förbättrar människors livskvalité och ökar allas individuella frihet. Dessutom har den visat sig vara ett mycket effektivt sätt att bygga ett starkt samhälle med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad och jämlikhet. Grunderna i den svenska välfärdsstaten och i den generella välfärden är alldeles för viktiga för att inte bygga vidare på.

Det handlar om att alla medborgare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till vård, skola och omsorg, att medborgare som befinner sig i samma situation ska behandlas lika, att kvaliteten på tjänsterna skall vara hög och att det är behoven som ska styra. Det handlar om socialförsäkringar

som ska vara allmänna och erbjuda trygghet (i sjukdom, arbetslöshet och ålderdom) till hela befolkningen.

Den svenska välfärdsstaten har pressats tillbaka. Socialförsäkringarna har urholkats och det har skett stora förändringar i organisationen och styrningen av den offentliga sektorn. Den klassiska förvaltningsmodellen kom successivt att kompletteras eller ersättas med organisations- och styrformer hämtade från näringslivet, ibland kallat New Public Management. Vi har idag en kraftig marknadsiering, företagisering och privatisering av vård, skola och omsorg.

Erfarenheterna visar att marknadsieringen av vård, skola och omsorg inte resulterar i ökad effektivitet eller lägre utgifter. Vissa av förändringarna har tvärtom varit kostnadsdrivande. Utan tydliga gränser försvåras ansvarsfördelning och ansvarsutkrävande och urholkas kvaliteten och legitimiteten för en generell välfärd. Välfärden ska inte bara vara gemensamt finansierad den ska också vara gemensamt styrd.

Det finns fortfarande en stark uppslutning bakom vår välfärdsmodell i Sverige trots den klyfta som existerar mellan medborgarnas förväntningar på välfärdsstaten och dess leverans. Den måste överbryggas innan stödet för välfärdsstaten avtar.

För att göra detta måste vi ta tag i grundproblemen i dagens modell:

- Långvarig underfinansiering och kronisk underbemanning. Stora delar av välfärden har under lång tid varit underfinansierad. Återkommande nedskärningar, förtäckta som ”effektiviseringar”, har inneburit att personalstyrkan inte har ökat i takt med behoven. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan att behovet är här och nu.
- Rekryteringsbehov och anställningsvillkor. Antalet barn och äldre i befolkningen kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Och enligt Sveriges Kommuner och Landsting kommer det därför att behöva anställas cirka 200 000 fler i välfärden fram till 2026, därutöver förväntas fler än 300 000 anställda gå i pension. De totala rekryteringsbehoven på grund av befolkningsutvecklingen är således över en halv miljon personer. Dessutom behövs fler för att komma tillräta med dagens underbemanning.
- Stora regionala skillnader i ekonomiska förutsättningar. Det är kommuner och regioner som bär den största delen av välfärdens finansiering. Och förutsättningarna för att kunna göra det skiljer sig stort. Det handlar om skillnader i skattekraft, demografi, och geografi, som tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd. Och trots att vi har ett kommunalekonomiskt utjämningsystem, vars syfte är att ge kommuner och regioner de ekonomiska förutsättningarna att tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster eller andra strukturella förhållanden, så har de som bor i Dorotea nästan sex procentenheter högre skattesats än de som bor i Österåker.

Nu har vi goda förutsättningar att formulera vår vision för ett postcorona välfärdssamhälle. Hur bygger vi en välfärd som lever upp till människors förväntningar? En välfärdsstat som bidrar till att bryta ned klassamhället och ökar både människors solidaritet, gemenskap och frihet? Så att vi återigen börja bygga något som är bättre än det som var.

Partikongressen föreslår besluta:

A32:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

Jenni Strand, Kristoffer Alexandersson

Gullspångs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A33

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Den moderna välfärdsstaten – välfärdens upprustning

Våren 2020 var det som att alla kontraster i Sverige blev skarpare. Konsekvenserna av klyftorna i samhället blev oerhört tydliga. Både styrkor och brister i den välfärdsstat vi socialdemokrater är så stolta över belystes. Inte minst när det gäller äldreomsorgen.

Med utgångspunkt i vår ständiga vilja att skapa något bättre behöver vi socialdemokrater formulera en stark välfärdsolitik för framtiden. Kombinera lärdomar och erfarenheter från pandemin med våra värderingar och vår samhällsanalys för att bygga ett mer jämlikt Sverige. Målet kan inte vara att vi ska tillbaka till hur allt varit förut utan vi ska bygga något bättre.

Vi har en bra grund att utgå ifrån - den välfärdsmodell som under 1900-talet växte fram i Sverige. En socialdemokratisk välfärdsmodell vars grund är de klassiska orden: av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov. Det är en djupt politisk välfärdsmodell då den är omfördelande – mellan både generationer och klass. Den förbättrar människors livskvalité och ökar allas individuella frihet. Dessutom har den visat sig vara ett mycket effektivt sätt att bygga ett starkt samhälle med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad och jämlikhet. Grunderna i den svenska välfärdsstaten och i den generella välfärden är alldeles för viktiga för att inte bygga vidare på.

Det handlar om att alla medborgare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till vård, skola och omsorg, att medborgare som befinner sig i samma situation ska behandlas lika, att kvaliteten på tjänsterna skall vara hög och att det är behoven som ska styra. Det handlar om socialförsäkringar som ska vara allmänna och erbjuda trygghet (i sjukdom, arbetslöshet och ålderdom) till hela befolkningen.

Den svenska välfärdsstaten har pressats tillbaka. Socialförsäkringarna har urholkats och det har

skett stora förändringar i organisationen och styrningen av den offentliga sektorn. Den klassiska förvaltningsmodellen kom successivt att kompletteras eller ersättas med organisations- och styrformer hämtade från näringslivet, ibland kallat New Public Management. Vi har idag en kraftig marknadsiering, företagiering och privatisering av vård, skola och omsorg.

Erfarenheterna visar att marknadsieringen av vård, skola och omsorg inte resulterar i ökad effektivitet eller lägre utgifter. Vissa av förändringarna har tvärtom varit kostnadsdrivande. Utan tydliga gränser försvåras ansvarsfördelning och ansvarsutkrävande och urholkas kvaliteten och legitimiteten för en generell välfärd. Välfärden ska inte bara vara gemensamt finansierad den ska också vara gemensamt styrd.

Det finns fortfarande en stark uppslutning bakom vår välfärdsmodell i Sverige trots den klyfta som existerar mellan medborgarnas förväntningar på välfärdsstaten och dess leverans. Den måste överbryggas innan stödet för välfärdsstaten avtar.

För att göra detta måste vi ta tag i grundproblemen i dagens modell:

- Långvarig underfinansiering och kronisk underbemanning. Stora delar av välfärden har under lång tid varit underfinansierad. Återkommande nedskärningar, förtäckta som ”effektiviseringar”, har inneburit att personalstyrkan inte har ökat i takt med behoven. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan att behovet är här och nu.
- Rekryteringsbehov och anställningsvillkor. Antalet barn och äldre i befolkningen kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Och enligt Sveriges Kommuner och Landsting kommer det därför att behöva anställas cirka 200 000 fler i välfärden fram till 2026, därutöver förväntas fler än 300 000 anställda gå i pension. De totala rekryteringsbehoven på grund av befolkningsutvecklingen är således över en halv miljon personer. Dessutom behövs fler för att komma tillräkta med dagens underbemanning.
- Stora regionala skillnader i ekonomiska förutsättningar. Det är kommuner och regioner som bär den största delen av välfärdens finansiering. Och förutsättningarna för att kunna göra det skiljer sig stort. Det handlar om skillnader i skattekraft, demografi, och geografi, som tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd. Och trots att vi har ett kommunalekonomiskt utjämningsystem, vars syfte är att ge kommuner och regioner de ekonomiska förutsättningarna att tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster eller andra strukturella förhållanden, så har de som bor i Dorotea nästan sex procentenheter högre skattesats än de som bor i Österåker.

Nu har vi goda förutsättningar att formulera vår vision för ett postcorona välfärdssamhälle. Hur bygger vi en välfärd som lever upp till människors förväntningar? En välfärdsstat som bidrar till

att bryta ned klassamhället och ökar både människors solidaritet, gemenskap och frihet? Så att vi återigen börja bygga något som är bättre än det som var.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

Partikongressen föreslås besluta:

A33:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

Catarina Eriksson

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A34

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Den moderna välfärdsstaten – välfärdens upprustning

Våren 2020 var det som att alla kontraster i Sverige blev skarpare. Konsekvenserna av klyftorna i samhället blev oerhört tydliga. Både styrkor och brister i den välfärdsstat vi socialdemokrater är så stolta över belystes. Inte minst när det gäller äldreomsorgen.

Med utgångspunkt i vår ständiga vilja att skapa något bättre behöver vi socialdemokrater formulera en stark välfärdsolitik för framtiden. Kombinera lärdomar och erfarenheter från pandemin med våra värderingar och vår samhällsanalys för att bygga ett mer jämlikt Sverige. Målet kan inte vara att vi ska tillbaka till hur allt varit förut utan vi ska bygga något bättre.

Vi har en bra grund att utgå ifrån - den välfärdsmodell som under 1900-talet växte fram i Sverige. En socialdemokratisk välfärdsmodell vars grund är de klassiska orden: av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov. Det är en djupt politisk välfärdsmodell då den är omfördelande – mellan både generationer och klass. Den förbättrar människors livskvalité och ökar allas individuella frihet.

Dessutom har den visat sig vara ett mycket effektivt sätt att bygga ett starkt samhälle med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad och jämlikhet. Grunderna i den svenska välfärdsstaten och i den generella välfärden är alldeles för viktiga för att inte bygga vidare på.

Det handlar om att alla medborgare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till vård, skola och omsorg, att medborgare som befinner sig i samma situation ska behandlas lika, att kvaliteten på tjänsterna skall vara hög och att det är behoven som ska styra. Det handlar om socialförsäkringar som ska vara allmänna och erbjuda trygghet (i sjukdom, arbetslöshet och ålderdom) till hela befolkningen.

Den svenska välfärdsstaten har pressats tillbaka. Socialförsäkringarna har urholkats och det har skett stora förändringar i organisationen och styrningen av den offentliga sektorn. Den klassiska förvaltningsmodellen kom successivt att kompletteras eller ersättas med organisations- och styrformer hämtade från näringslivet, ibland kallat New Public Management. Vi har idag en kraftig marknadsiering, företagisering och privatisering av vård, skola och omsorg.

Erfarenheterna visar att marknadsieringen av vård, skola och omsorg inte resulterar i ökad effektivitet eller lägre utgifter. Vissa av förändringarna har tvärtom varit kostnadsdrivande. Utan tydliga gränser försvåras ansvarsfördelning och ansvarsutkrävande och urholkas kvaliteten och legitimiteten för en generell välfärd. Välfärden ska inte bara vara gemensamt finansierad den ska också vara gemensamt styrd.

Det finns fortfarande en stark uppslutning bakom vår välfärdsmodell i Sverige trots den klyfta som existerar mellan medborgarnas förväntningar på välfärdsstaten och dess leverans. Den måste överbyggas innan stödet för välfärdsstaten avtar.

För att göra detta måste vi ta tag i grundproblemen i dagens modell:

- Långvarig underfinansiering och kronisk underbemanning. Stora delar av välfärden har under lång tid varit underfinansierad. Återkommande nedskärningar, förtäckta som ”effektiviseringar”, har inneburit att personalstyrkan inte har ökat i takt med behoven. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan att behovet är här och nu.
- Rekryteringsbehov och anställningsvillkor. Antalet barn och äldre i befolkningen kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Och enligt Sveriges Kommuner och Landsting kommer det därför att behöva anställas cirka 200 000 fler i välfärden fram till 2026, därutöver förväntas fler än 300 000 anställda gå i pension. De totala rekryteringsbehoven på grund av befolkningsutvecklingen är således över en halv miljon personer. Dessutom behövs fler för att komma tillrätta med dagens underbemanning.
- Stora regionala skillnader i ekonomiska förutsättningar. Det är kommuner och regioner som bär den största delen av välfärdens finansiering. Och förutsättningarna för att kunna göra det skiljer sig stort. Det handlar om skillnader i skattekraft, demografi, och geografi, som tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd. Och trots att vi har ett kommunalekonomiskt utjämningsystem, vars syfte är att ge kommuner och regioner de ekonomiska förutsättningarna att tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster eller andra strukturella förhållanden, så har de som bor i Dorotea nästan sex procentenheter högre skattesats än de som bor i Österåker.

Nu har vi goda förutsättningar att formulera vår vision för ett postcorona välfärdssamhälle.

Hur bygger vi en välfärd som lever upp till människors förväntningar? En välfärdsstat som bidrar till att bryta ned klassamhället och ökar både människors solidaritet, gemenskap och frihet? Så att vi återigen börja bygga något som är bättre än det som var.

Partikongressen föreslås besluta:

A34:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

S-kvinnor i Karlstad

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A35

SKOGHALLS ARBETAREKOMMUN

Den moderna välfärdsstaten – välfärdens upprustning

Våren 2020 var det som att alla kontraster i Sverige blev skarpare. Konsekvenserna av klyftorna i samhället blev oerhört tydliga. Både styrkor och brister i den välfärdsstat vi socialdemokrater är så stolta över belystes. Inte minst när det gäller äldreomsorgen.

Med utgångspunkt i vår ständiga vilja att skapa något bättre behöver vi socialdemokrater formulera en stark välfärdsolitik för framtiden. Kombinera lärdomar och erfarenheter från pandemin med våra värderingar och vår samhällsanalys för att bygga ett mer jämlikt Sverige. Målet kan inte vara att vi ska tillbaka till hur allt varit förut utan vi ska bygga något bättre.

Vi har en bra grund att utgå ifrån - den välfärdsmodell som under 1900-talet växte fram i Sverige. En socialdemokratisk välfärdsmodell vars grund är de klassiska orden: av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov. Det är en djupt politisk välfärdsmodell då den är omfördelande – mellan både generationer och klass. Den förbättrar människors livskvalité och ökar allas individuella frihet. Dessutom har den visat sig vara ett mycket effektivt sätt att bygga ett starkt samhälle med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad och jämlikhet. Grunderna i den svenska välfärdsstaten och i den generella välfärden är alldeles för viktiga för att inte bygga vidare på.

Det handlar om att alla medborgare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till vård, skola och omsorg, att medborgare som befinner sig i samma situation ska behandlas lika, att kvaliteten på tjänsterna skall vara hög och att det är behoven som ska styra. Det handlar om socialförsäkringar som ska vara allmänna och erbjuda trygghet (i sjukdom, arbetslöshet och ålderdom) till hela befolkningen.

Den svenska välfärdsstaten har pressats tillbaka. Socialförsäkringarna har urholkats och det har skett stora förändringar i organisationen och styrningen av den offentliga sektorn. Den klassiska förvaltningsmodellen kom successivt att kompletteras eller ersättas med organisations- och styrformer hämtade från näringslivet, ibland kallat New Public Management. Vi har idag en kraftig marknadsiering, företagisering och privatisering av vård, skola och omsorg.

Erfarenheterna visar att marknadsieringen av vård, skola och omsorg inte resulterar i ökad effektivitet eller lägre utgifter. Vissa av förändringarna har tvärtom varit kostnadsdrivande. Utan tydliga gränser försvåras ansvarsfördelning och ansvarsutkrävande och urholkas kvaliteten och legitimiteten för en generell välfärd. Välfärden ska inte bara vara gemensamt finansierad den ska också vara gemensamt styrd.

Det finns fortfarande en stark uppslutning bakom vår välfärdsmodell i Sverige trots den klyfta som existerar mellan medborgarnas förväntningar på välfärdsstaten och dess leverans. Den måste överbyggas innan stödet för välfärdsstaten avtar.

För att göra detta måste vi ta tag i grundproblemen i dagens modell:

- Långvarig underfinansiering och kronisk underbemanning. Stora delar av välfärden har under lång tid varit underfinansierad. Återkommande nedskärningar, förtäckta som ”effektiviseringar”, har inneburit att personalstyrkan inte har ökat i takt med behoven. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan att behovet är här och nu.
- Rekryteringsbehov och anställningsvillkor. Antalet barn och äldre i befolkningen kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Och enligt Sveriges Kommuner och Landsting kommer det därför att behöva anställas cirka 200 000 fler i välfärden fram till 2026, därutöver förväntas fler än 300 000 anställda gå i pension. De totala rekryteringsbehoven på grund av befolkningsutvecklingen är således över en halv miljon personer. Dessutom behövs fler för att komma tillrätta med dagens underbemanning.
- Stora regionala skillnader i ekonomiska förutsättningar. Det är kommuner och regioner som bär den största delen av välfärdens finansiering. Och förutsättningarna för att kunna göra det skiljer sig stort. Det handlar om skillnader i skattekraft, demografi, och geografi, som tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd. Och trots att vi har ett kommunalekonomiskt utjämningsystem, vars syfte är att ge kommuner och regioner de ekonomiska förutsättningarna att tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster eller andra strukturella förhållanden, så har de som bor i Dorotea nästan sex procentenheter högre skattesats än de som bor i Österåker.

Nu har vi goda förutsättningar att formulera vår vision för ett postcorona välfärdssamhälle. Hur

bygger vi en välfärd som lever upp till människors förväntningar? En välfärdsstat som bidrar till att bryta ned klassamhället och ökar både människors solidaritet, gemenskap och frihet? Så att vi återigen börja bygga något som är bättre än det som var.

Partikongressen föreslås besluta:

A35:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

Karin Bäckman

Skoghalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A36

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Den moderna välfärdsstaten – välfärdens upprustning

Våren 2020 var det som att alla kontraster i Sverige blev skarpare. Konsekvenserna av klyftorna i samhället blev oerhört tydliga. Både styrkor och brister i den välfärdsstat vi socialdemokrater är så stolta över belystes. Inte minst när det gäller äldreomsorgen.

Med utgångspunkt i vår ständiga vilja att skapa något bättre behöver vi socialdemokrater formulera en stark välfärdspolitik för framtiden. Kombinera lärdomar och erfarenheter från pandemin med våra värderingar och vår samhällsanalys för att bygga ett mer jämlikt Sverige. Målet kan inte vara att vi ska tillbaka till hur allt varit förut utan vi ska bygga något bättre.

Vi har en bra grund att utgå ifrån - den välfärdsmodell som under 1900-talet växte fram i Sverige. En socialdemokratisk välfärdsmodell vars grund är de klassiska orden: av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov. Det är en djupt politisk välfärdsmodell då den är omfördelande – mellan både generationer och klass. Den förbättrar människors livskvalité och ökar allas individuella frihet. Dessutom har den visat sig vara ett mycket effektivt sätt att bygga ett starkt samhälle med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad och jämlikhet. Grunderna i den svenska välfärdsstaten och i den generella välfärden är alldeles för viktiga för att inte bygga vidare på.

Det handlar om att alla medborgare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till vård, skola och omsorg, att medborgare som befinner sig i samma situation ska behandlas lika, att kvaliteten på tjänsterna skall vara hög och att det är behoven som ska styra. Det handlar om socialförsäkringar som ska vara allmänna och erbjuda trygghet (i sjukdom, arbetslöshet och ålderdom) till hela befolkningen.

Den svenska välfärdsstaten har pressats tillbaka. Socialförsäkringarna har urholkats och det har

skett stora förändringar i organisationen och styrningen av den offentliga sektorn. Den klassiska förvaltningsmodellen kom successivt att kompletteras eller ersättas med organisations- och styrformer hämtade från näringslivet, ibland kallat New Public Management. Vi har idag en kraftig marknadsiering, företagiering och privatisering av vård, skola och omsorg.

Erfarenheterna visar att marknadsieringen av vård, skola och omsorg inte resulterar i ökad effektivitet eller lägre utgifter. Vissa av förändringarna har tvärtom varit kostnadsdrivande. Utan tydliga gränser försvåras ansvarsfördelning och ansvarsutkrävande och urholkas kvaliteten och legitimiteten för en generell välfärd. Välfärden ska inte bara vara gemensamt finansierad den ska också vara gemensamt styrd.

Det finns fortfarande en stark uppslutning bakom vår välfärdsmodell i Sverige trots den klyfta som existerar mellan medborgarnas förväntningar på välfärdsstaten och dess leverans. Den måste överbryggas innan stödet för välfärdsstaten avtar.

För att göra detta måste vi ta tag i grundproblemen i dagens modell:

- Långvarig underfinansiering och kronisk underbemanning. Stora delar av välfärden har under lång tid varit underfinansierad. Återkommande nedskärningar, förtäckta som ”effektiviseringar”, har inneburit att personalstyrkan inte har ökat i takt med behoven. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan att behovet är här och nu.
- Rekryteringsbehov och anställningsvillkor. Antalet barn och äldre i befolkningen kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Och enligt Sveriges Kommuner och Landsting kommer det därför att behöva anställas cirka 200 000 fler i välfärden fram till 2026, därutöver förväntas fler än 300 000 anställda gå i pension. De totala rekryteringsbehoven på grund av befolkningsutvecklingen är således över en halv miljon personer. Dessutom behövs fler för att komma tillräta med dagens underbemanning.
- Stora regionala skillnader i ekonomiska förutsättningar. Det är kommuner och regioner som bär den största delen av välfärdens finansiering. Och förutsättningarna för att kunna göra det skiljer sig stort. Det handlar om skillnader i skattekraft, demografi, och geografi, som tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd. Och trots att vi har ett kommunalekonomiskt utjämningsystem, vars syfte är att ge kommuner och regioner de ekonomiska förutsättningarna att tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster eller andra strukturella förhållanden, så har de som bor i Dorotea nästan sex procentenheter högre skattesats än de som bor i Österåker.

Nu har vi goda förutsättningar att formulera vår vision för ett postcorona välfärdssamhälle. Hur bygger vi en välfärd som lever upp till människors förväntningar? En välfärdsstat som bidrar till

att bryta ned klassamhället och ökar både människors solidaritet, gemenskap och frihet? Så att vi återigen börja bygga något som är bättre än det som var.

Partikongressen föreslår besluta:

A36:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A37

VINDELNS ARBETAREKOMMUN

Den moderna välfärdsstaten – välfärdens upprustning

Våren 2020 var det som att alla kontraster i Sverige blev skarpare. Konsekvenserna av klyftorna i samhället blev oerhört tydliga. Både styrkor och brister i den välfärdsstat vi socialdemokrater är så stolta över belystes. Inte minst när det gäller äldreomsorgen.

Med utgångspunkt i vår ständiga vilja att skapa något bättre behöver vi socialdemokrater formulera en stark välfärdsolitik för framtiden. Kombinera lärdomar och erfarenheter från pandemin med våra värderingar och vår samhällsanalys för att bygga ett mer jämlikt Sverige. Målet kan inte vara att vi ska tillbaka till hur allt varit förut utan vi ska bygga något bättre.

Vi har en bra grund att utgå ifrån - den välfärdsmodell som under 1900-talet växte fram i Sverige. En socialdemokratisk välfärdsmodell vars grund är de klassiska orden: av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov. Det är en djupt politisk välfärdsmodell då den är omfördelande – mellan både generationer och klass. Den förbättrar människors livskvalité och ökar allas individuella frihet. Dessutom har den visat sig vara ett mycket effektivt sätt att bygga ett starkt samhälle med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad och jämlikhet. Grunderna i den svenska välfärdsstaten och i den generella välfärden är alldeles för viktiga för att inte bygga vidare på.

Det handlar om att alla medborgare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till vård, skola och omsorg, att medborgare som befinner sig i samma situation ska behandlas lika, att kvaliteten på tjänsterna skall vara hög och att det är behoven som ska styra. Det handlar om socialförsäkringar som ska vara allmänna och erbjuda trygghet (i sjukdom, arbetslöshet och ålderdom) till hela befolkningen.

Den svenska välfärdsstaten har pressats tillbaka. Socialförsäkringarna har urholkats och det har skett stora förändringar i organisationen och styrningen av den offentliga sektorn. Den klassiska

förvaltningsmodellen kom successivt att kompletteras eller ersättas med organisations- och styrformer hämtade från näringslivet, ibland kallat New Public Management. Vi har idag en kraftig marknadisering, företagisering och privatisering av vård, skola och omsorg.

Erfarenheterna visar att marknadiseringen av vård, skola och omsorg inte resulterar i ökad effektivitet eller lägre utgifter. Vissa av förändringarna har tvärtom varit kostnadsdrivande. Utan tydliga gränser försvåras ansvarsfördelning och ansvarsutkrävande och urholkas kvaliteten och legitimiteten för en generell välfärd. Välfärden ska inte bara vara gemensamt finansierad den ska också vara gemensamt styrd.

Det finns fortfarande en stark uppslutning bakom vår välfärdsmodell i Sverige trots den klyfta som existerar mellan medborgarnas förväntningar på välfärdsstaten och dess leverans. Den måste överbyggas innan stödet för välfärdsstaten avtar.

För att göra detta måste vi ta tag i grundproblemen i dagens modell:

- Långvarig underfinansiering och kronisk underbemanning. Stora delar av välfärden har under lång tid varit underfinansierad. Återkommande nedskärningar, förtäckta som ”effektiviseringar”, har inneburit att personalstyrkan inte har ökat i takt med behoven. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan att behovet är här och nu.
- Rekryteringsbehov och anställningsvillkor. Antalet barn och äldre i befolkningen kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Och enligt Sveriges Kommuner och regioner kommer det därför att behöva anställas cirka 200 000 fler i välfärden fram till 2026, därutöver förväntas fler än 300 000 anställda gå i pension. De totala rekryteringsbehoven på grund av befolkningsutvecklingen är således över en halv miljon personer. Dessutom behövs fler för att komma tillrätta med dagens underbemanning.
- Stora regionala skillnader i ekonomiska förutsättningar. Det är kommuner och regioner som bär den största delen av välfärdens finansiering. Och förutsättningarna för att kunna göra det skiljer sig stort. Det handlar om skillnader i skattekraft, demografi, och geografi, som tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd. Och trots att vi har ett kommunalekonomiskt utjämningsystem, vars syfte är att ge kommuner och regioner de ekonomiska förutsättningarna att tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster eller andra strukturella förhållanden, så har de som bor i Dorotea nästan sex procentenheter högre skattesats än de som bor i Österåker.

Nu har vi goda förutsättningar att formulera vår vision för ett postcorona välfärdssamhälle. Hur bygger vi en välfärd som lever upp till människors förväntningar? En välfärdsstat som bidrar till att bryta ned klassamhället och ökar både människors solidaritet, gemenskap och frihet? Så att vi återigen börja bygga något som är bättre än det som var.

Partikongressen föreslås besluta:

A37:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

Kommunals- förening i Vindeln

Vindelns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A38

MARKS ARBETAREKOMMUN

Den moderna välfärdsstaten – välfärdens upprustning

Våren 2020 var det som att alla kontraster i Sverige blev skarpare. Konsekvenserna av klyftorna i samhället blev oerhört tydliga. Både styrkor och brister i den välfärdsstat vi socialdemokrater är så stolta över belystes. Inte minst när det gäller äldreomsorgen.

Med utgångspunkt i vår ständiga vilja att skapa något bättre behöver vi socialdemokrater formulera en stark välfärdspolitik för framtiden. Kombinera lärdomar och erfarenheter från pandemin med våra värderingar och vår samhällsanalys för att bygga ett mer jämlikt Sverige. Målet kan inte vara att vi ska tillbaka till hur allt varit förut utan vi ska bygga något bättre.

Vi har en bra grund att utgå ifrån - den välfärdsmodell som under 1900-talet växte fram i Sverige. En socialdemokratisk välfärdsmodell vars grund är de klassiska orden: av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov. Det är en djupt politisk välfärdsmodell då den är omfördelande – mellan både generationer och klass. Den förbättrar människors livskvalité och ökar allas individuella frihet. Dessutom har den visat sig vara ett mycket effektivt sätt att bygga ett starkt samhälle med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad och jämlikhet. Grunderna i den svenska välfärdsstaten och i den generella välfärden är alldeles för viktiga för att inte bygga vidare på.

Det handlar om att alla medborgare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till vård, skola och omsorg, att medborgare som befinner sig i samma situation ska behandlas lika, att kvaliteten på tjänsterna skall vara hög och att det är behoven som ska styra. Det handlar om socialförsäkringar som ska vara allmänna och erbjuda trygghet (i sjukdom, arbetslöshet och ålderdom) till hela befolkningen.

Den svenska välfärdsstaten har pressats tillbaka. Socialförsäkringarna har urholkats och det har skett stora förändringar i organisationen och styrningen av den offentliga sektorn. Den klassiska förvaltningsmodellen kom successivt att kompletteras eller ersättas med organisations- och styrformer hämtade från näringslivet, ibland kallat New Public Management. Vi har idag en kraftig marknadsiering, företagisering och privatisering av vård, skola och omsorg.

Erfarenheterna visar att marknadsiseringen av vård, skola och omsorg inte resulterar i ökad effektivitet eller lägre utgifter. Vissa av förändringarna har tvärtom varit kostnadsdrivande. Utan tydliga gränser försvåras ansvarsfördelning och ansvarsutkrävande och urholkas kvaliteten och legitimiteten för en generell välfärd. Välfärden ska inte bara vara gemensamt finansierad den ska också vara gemensamt styrd.

Det finns fortfarande en stark uppslutning bakom vår välfärdsmodell i Sverige trots den klyfta som existerar mellan medborgarnas förväntningar på välfärdsstaten och dess leverans. Den måste överbyggas innan stödet för välfärdsstaten avtar.

För att göra detta måste vi ta tag i grundproblemen i dagens modell:

- Långvarig underfinansiering och kronisk underbemanning. Stora delar av välfärden har under lång tid varit underfinansierad. Återkommande nedskärningar, förtäckta som ”effektiviseringar”, har inneburit att personalstyrkan inte har ökat i takt med behoven. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan att behovet är här och nu.
- Rekryteringsbehov och anställningsvillkor. Antalet barn och äldre i befolkningen kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Och enligt Sveriges Kommuner och Landsting kommer det därför att behöva anställas cirka 200 000 fler i välfärden fram till 2026, därutöver förväntas fler än 300 000 anställda gå i pension. De totala rekryteringsbehoven på grund av befolkningsutvecklingen är således över en halv miljon personer. Dessutom behövs fler för att komma tillrätta med dagens underbemanning.
- Stora regionala skillnader i ekonomiska förutsättningar. Det är kommuner och regioner som bär den största delen av välfärdens finansiering. Och förutsättningarna för att kunna göra det skiljer sig stort. Det handlar om skillnader i skattekraft, demografi, och geografi, som tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd. Och trots att vi har ett kommunalekonomiskt utjämningsystem, vars syfte är att ge kommuner och regioner de ekonomiska förutsättningarna att tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster eller andra strukturella förhållanden, så har de som bor i Dorotea nästan sex procentenheter högre skattesats än de som bor i Österåker.

Nu har vi goda förutsättningar att formulera vår vision för ett postcorona välfärdssamhälle. Hur bygger vi en välfärd som lever upp till människors förväntningar? En välfärdsstat som bidrar till att bryta ned klassamhället och ökar både människors solidaritet, gemenskap och frihet? Så att vi återigen börja bygga något som är bättre än det som var.

Partikongressen föreslås besluta:

A38:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

Jessica Rodén

Marks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A39

MOTALA ARBETAREKOMMUN

Den moderna välfärdsstaten – välfärdens upprustning

Våren 2020 var det som att alla kontraster i Sverige blev skarpare. Konsekvenserna av klyftorna i samhället blev oerhört tydliga. Både styrkor och brister i den välfärdsstat vi socialdemokrater är så stolta över belystes. Inte minst när det gäller äldreomsorgen.

Med utgångspunkt i vår ständiga vilja att skapa något bättre behöver vi socialdemokrater formulera en stark välfärdspolitik för framtiden. Kombinera lärdomar och erfarenheter från pandemin med våra värderingar och vår samhällsanalys för att bygga ett mer jämlikt Sverige. Målet kan inte vara att vi ska tillbaka till hur allt varit förut utan vi ska bygga något bättre.

Vi har en bra grund att utgå ifrån - den välfärdsmodell som under 1900-talet växte fram i Sverige. En socialdemokratisk välfärdsmodell vars grund är de klassiska orden: av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov. Det är en djupt politisk välfärdsmodell då den är omfördelande – mellan både generationer och klass. Den förbättrar människors livskvalité och ökar allas individuella frihet. Dessutom har den visat sig vara ett mycket effektivt sätt att bygga ett starkt samhälle med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad och jämlikhet. Grunderna i den svenska välfärdsstaten och i den generella välfärden är alldeles för viktiga för att inte bygga vidare på.

Det handlar om att alla medborgare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till vård, skola och omsorg, att medborgare som befinner sig i samma situation ska behandlas lika, att kvaliteten på tjänsterna skall vara hög och att det är behoven som ska styra. Det handlar om socialförsäkringar som ska vara allmänna och erbjuda trygghet (i sjukdom, arbetslöshet och ålderdom) till hela befolkningen.

Den svenska välfärdsstaten har pressats tillbaka. Socialförsäkringarna har urholkats och det har skett stora förändringar i organisationen och styrningen av den offentliga sektorn. Den klassiska förvaltningsmodellen kom successivt att kompletteras eller ersättas med organisations- och styrformer hämtade från näringslivet, ibland kallat New Public Management. Vi har idag en kraftig marknadisering, företagisering och privatisering av vård, skola och omsorg.

Erfarenheterna visar att marknadsiseringen av vård, skola och omsorg inte resulterar i ökad effektivitet eller lägre utgifter. Vissa av förändringarna har tvärtom varit kostnadsdrivande. Utan tydliga gränser försvåras ansvarsfördelning och ansvarsutkrävande och urholkas kvaliteten och legitimiteten för en generell välfärd. Välfärden ska inte bara vara gemensamt finansierad den ska också vara gemensamt styrd.

Det finns fortfarande en stark uppslutning bakom vår välfärdsmodell i Sverige trots den klyfta som existerar mellan medborgarnas förväntningar på välfärdsstaten och dess leverans. Den måste överbyggas innan stödet för välfärdsstaten avtar.

För att göra detta måste vi ta tag i grundproblemen i dagens modell:

- Långvarig underfinansiering och kronisk underbemanning. Stora delar av välfärden har under lång tid varit underfinansierad. Återkommande nedskärningar, förtäckta som ”effektiviseringar”, har inneburit att personalstyrkan inte har ökat i takt med behoven. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan att behovet är här och nu.
- Rekryteringsbehov och anställningsvillkor. Antalet barn och äldre i befolkningen kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Och enligt Sveriges Kommuner och Landsting kommer det därför att behöva anställas cirka 200 000 fler i välfärden fram till 2026, därutöver förväntas fler än 300 000 anställda gå i pension. De totala rekryteringsbehoven på grund av befolkningsutvecklingen är således över en halv miljon personer. Dessutom behövs fler för att komma tillrätta med dagens underbemanning.
- Stora regionala skillnader i ekonomiska förutsättningar. Det är kommuner och regioner som bär den största delen av välfärdens finansiering. Och förutsättningarna för att kunna göra det skiljer sig stort. Det handlar om skillnader i skattekraft, demografi, och geografi, som tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd. Och trots att vi har ett kommunalekonomiskt utjämningsystem, vars syfte är att ge kommuner och regioner de ekonomiska förutsättningarna att tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster eller andra strukturella förhållanden, så har de som bor i Dorotea nästan sex procentenheter högre skattesats än de som bor i Österåker.

Nu har vi goda förutsättningar att formulera vår vision för ett postcorona välfärdssamhälle. Hur bygger vi en välfärd som lever upp till människors förväntningar? En välfärdsstat som bidrar till att bryta ned klassamhället och ökar både människors solidaritet, gemenskap och frihet? Så att vi återigen börja bygga något som är bättre än det som var.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

Partikongressen föreslås besluta:

A39:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

Kommunals S-klubb

Motala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A40

ALE ARBETAREKOMMUN

Den moderna välfärdsstaten – välfärdens upprustning

Våren 2020 var det som att alla kontraster i Sverige blev skarpare. Konsekvenserna av klyftorna i samhället blev oerhört tydliga. Både styrkor och brister i den välfärdsstat vi socialdemokrater är så stolta över belystes. Inte minst när det gäller äldreomsorgen.

Med utgångspunkt i vår ständiga vilja att skapa något bättre behöver vi socialdemokrater formulera en stark välfärdspolitik för framtiden. Kombinera lärdomar och erfarenheter från pandemin med våra värderingar och vår samhällsanalys för att bygga ett mer jämlikt Sverige. Målet kan inte vara att vi ska tillbaka till hur allt varit förut utan vi ska bygga något bättre.

Vi har en bra grund att utgå ifrån - den välfärdsmodell som under 1900-talet växte fram i Sverige. En socialdemokratisk välfärdsmodell vars grund är de klassiska orden: av var och en efter förmåga – åt var och en efter behov. Det är en djupt politisk välfärdsmodell då den är omfördelande – mellan både generationer och klass. Den förbättrar människors livskvalité och ökar allas individuella frihet. Dessutom har den visat sig vara ett mycket effektivt sätt att bygga ett starkt samhälle med hög tillväxt, hög sysselsättningsgrad och jämlikhet. Grunderna i den svenska välfärdsstaten och i den generella välfärden är alldeles för viktiga för att inte bygga vidare på.

Det handlar om att alla medborgare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till vård, skola och omsorg, att medborgare som befinner sig i samma situation ska behandlas lika, att kvaliteten på tjänsterna skall vara hög och att det är behoven som ska styra. Det handlar om socialförsäkringar som ska vara allmänna och erbjuda trygghet (i sjukdom, arbetslöshet och ålderdom) till hela befolkningen.

Den svenska välfärdsstaten har pressats tillbaka. Socialförsäkringarna har urholkats och det har skett stora förändringar i organisationen och styrningen av den offentliga sektorn. Den klassiska förvaltningsmodellen kom successivt att kompletteras eller ersättas med organisations- och styrformer hämtade från näringslivet, ibland kallat New Public Management. Vi har idag en kraftig marknadsiering, företagisering och privatisering av vård, skola och omsorg.

Erfarenheterna visar att marknadsiseringen av vård, skola och omsorg inte resulterar i ökad effektivitet eller lägre utgifter. Vissa av förändringarna har tvärtom varit kostnadsdrivande. Utan tydliga gränser försvåras ansvarsfördelning och ansvarsutkrävande och urholkas kvaliteten och legitimiteten för en generell välfärd. Välfärden ska inte bara vara gemensamt finansierad den ska också vara gemensamt styrd.

Det finns fortfarande en stark uppslutning bakom vår välfärdsmodell i Sverige trots den klyfta som existerar mellan medborgarnas förväntningar på välfärdsstaten och dess leverans. Den måste överbyggas innan stödet för välfärdsstaten avtar.

För att göra detta måste vi ta tag i grundproblemen i dagens modell:

- Långvarig underfinansiering och kronisk underbemanning. Stora delar av välfärden har under lång tid varit underfinansierad. Återkommande nedskärningar, förtäckta som ”effektiviseringar”, har inneburit att personalstyrkan inte har ökat i takt med behoven. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan att behovet är här och nu.
- Rekryteringsbehov och anställningsvillkor. Antalet barn och äldre i befolkningen kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Och enligt Sveriges Kommuner och Regioner kommer det därför att behöva anställas cirka 200 000 fler i välfärden fram till 2026, därutöver förväntas fler än 300 000 anställda gå i pension. De totala rekryteringsbehoven på grund av befolkningsutvecklingen är således över en halv miljon personer. Dessutom behövs fler för att komma tillrätta med dagens underbemanning.
- Stora regionala skillnader i ekonomiska förutsättningar. Det är kommuner och regioner som bär den största delen av välfärdens finansiering. Och förutsättningarna för att kunna göra det skiljer sig stort. Det handlar om skillnader i skattekraft, demografi, och geografi, som tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd. Och trots att vi har ett kommunalekonomiskt utjämningsystem, vars syfte är att ge kommuner och regioner de ekonomiska förutsättningarna att tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster eller andra strukturella förhållanden, så har de som bor i Dorotea nästan sex procentenheter högre skattesats än de som bor i Österåker.

Nu har vi goda förutsättningar att formulera vår vision för ett postcorona välfärdssamhälle. Hur bygger vi en välfärd som lever upp till människors förväntningar? En välfärdsstat som bidrar till att bryta ned klassamhället och ökar både människors solidaritet, gemenskap och frihet? Så att vi återigen börja bygga något som är bättre än det som var.

Partikongressen föreslås besluta:

A40:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett program för en stark framtida välfärd som ska ligga till grund för valet 2022

Lena Dahlqvist

Ale arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A41

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Det ska löna sig att arbeta – inte att dö

Socialdemokraterna har ett partiprogram fyllt med vassa reformförslag som måste finansieras. Redan Augustus införde arvsskatt. Det är den enklaste skatten att försvara från olika ideologiska håll och kanter eftersom ärvd rikedom är en uppenbar orättvisa. Till och med Adam Smith menade att det var absurt att ha makten att förfoga över resurser för alltid. Ingen förtjänar någon annans miljon och idag har majoriteten av miljardärerna ärvt sin förmögenhet. Länder som idag har en arvsskatt är Frankrike, Spanien, Finland, Danmark, Storbritannien och USA.

Att fördela rikedom, bort från människor som inte gjort sig förtjänt av den, till samhällets minst gynnade grupper är till hela samhällets fördel. Som socialdemokrater vill vi ha ett samhälle där din bakgrund inte ska bestämma dina möjligheter till självförverkligande.

Det ska löna sig att arbeta – inte att dö,

Partikongressen föreslås besluta:

A41:1 att en arvsskatt ska införas i Sverige

Alva Cedergren, Sixten Svanberg, Laboremus

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A42

SKÅNES PARTIDISTRIKT

En ansvarsfull ekonomisk politik för full sysselsättning

”Full sysselsättning blev efter socialpolitiken den starkast markerade linjen i socialdemokratisk reformpolitik.”

Ernst Wigforss

Försämring av konjunkturläget

Redan under hösten 2019 inträffade en tydlig försämring av konjunkturläget med en lägre efterfrågan, svagare tillväxt och en mer negativ utveckling av arbetsmarknadsläget.

Coronapandemin har givetvis påskyndat och förstärkt denna nedgång i ekonomin. Den har lett till en ekonomisk kris som, både till sin bredd och omfattning, är mer genomgripande än tidigare ekonomiska kriser i modern tid. Denna kris kom efter antalet år med en god ekonomisk utveckling med både en positiv tillväxt och en betydande ökning av antalet nya jobb.

I internationella jämförelser är den svenska arbetsmarknaden stark med såväl ett högt arbetskraftsdeltagande som en sysselsättningsgrad som ligger i topp inom EU. Det goda arbetsmarknadsläget kan till stor del tillskrivas en hög sysselsättning bland vissa befolkningsgrupper som kvinnor, småbarnsföräldrar och den äldre arbetskraften (55–64 år).

Trots en stark arbetsmarknad i flera avseenden är det stora problemet en hög arbetslöshet, som sedan krisen på 1990-talet har cementerats på en oacceptabelt hög nivå. Bara vid tre tillfällen, i toppen av högkonjunkturerna under åren 2000–2001, 2007–2008 och 2017–2018 har arbetslösheten (helårssiffror, 16–64 år) varit nere mot sex procent. Detta står i bjärt kontrast till den arbetslöshet på mellan två och fyra procent som var den normala nivån på arbetslösheten under efterkrigsperioden fram till början av 1990-talet. Dessutom har arbetslösheten blivit alltmer ojämnt fördelad mellan olika grupper med en koncentration till vissa grupper som står långt från arbetsmarknaden.

Kampen mot arbetslösheten har inte heller blivit enklare av pandemin som har lett till en kraftig höjning av arbetslösheten från en redan hög nivå. Utvecklingen av arbetslösheten har också skett parallellt med stora strukturförändringar på arbetsmarknaden, som utan tvekan har försvårat sysselsättningspolitikens möjligheter att få ner arbetslösheten.

En av de mer handfasta förklaringarna till den långsiktigt höga arbetslösheten är att det under olika högkonjunkturer inte har varit möjligt att pressa tillbaka arbetslösheten tillräckligt mycket. Dessutom har det inte heller varit möjligt att under olika lågkonjunkturer motverka en höjning av arbetslösheten i den utsträckning som krävs. Denna brist på effektivitet i sysselsättningspolitiken har bidragit till att arbetslösheten har cementerats på hög nivå under en konjunkturcykel.

Denna utveckling brukar erfarenhetsmässigt först öka den genomsnittliga arbetslöshetsperioden för att i nästa steg bidra till att långtidsarbetslösheten sticker iväg. I februari 2021 var det nästan 180 000 personer (16–64 år) som hade varit utan arbete i mer än tolv månader jämfört med 55 000 personer under augusti 2008. När långtidsarbetslösheten ökar medför detta att också den strukturella arbetslösheten växer. Denna form av arbetslöshet är mindre beroende av konjunktursvängningar utan kan i första hand förklaras av andra faktorer, som att en ökad andel de arbetslösa inte längre är tillräckligt anställningsbara och klarar därför inte de rekryteringskrav som arbetsgivarna ställer på de arbetslösa.

Så stor andel som omkring 80-85 procent av de långtidsarbetslösa finns också bland grupper som har den svagaste positionen på arbetsmarknaden. Detta mönster för arbetslöshetens utveckling och förändrade sammansättning (struktur) etablerades i kölvattnet av nittiotalskrisen på arbetsmarknaden. Pandemin har också kraftigt ökat långtidsarbetslösheten, som är allt svårare att pressa tillbaka när den övergår till en strukturell arbetslöshet.

Den beskrivna utvecklingen på arbetsmarknaden har också förändrat sammansättningen av arbetslösheten i mer negativ riktning med en väsentlig ökning av olika utsatta grupper som får allt svårare att etablera sig i arbetslivet. Arbetsförmedlingen (AF) har länge följt och kartlagt dessa grupper, som idag utgör omkring 70-80 procent av alla arbetslösa. Det handlar främst om personer med utländsk bakgrund, främst från länder utanför Europa, lågutbildade med högst förgymnasial utbildning och grupper med olika funktionshinder som begränsar arbetsförmågan.

Den fulla sysselsättningen

Det råder knappast någon tvekan om att politiken för full sysselsättning har varit en av kronjuvelerna under efterkrigsperiodens strategi för ett mer jämlikt samhälle. Denna politik har tillsammans med uppbyggnaden av den generella välfärdsstaten varit, och är alltså, en av grundpelarna i den svenska folkhemsmodellen. Denna politik har också ett mycket starkt stöd i breda befolkningsskikt.

Den fulla sysselsättningen har en avgörande betydelse för människors livskvalitet, för att minska de sociala och ekonomiska klyftorna i samhället, för att stärka den sociala sammanhållningen och för att garantera löntagarnas ekonomiska och sociala trygghet. Att fler människor har ett jobb är också en grundläggande förutsättning för en god tillväxt, som i sin tur har en avgörande betydelse för att klara välfärdens finansiering.

Det finns alltså stora fördelar med att komma tillbaka till full sysselsättning. En hög arbetslöshet försämrar folkhälsan, och det gäller i synnerhet när fler drabbas av långtidsarbetslöshet. Ytterst kan en ökad långtidsarbetslöshet medverka till en större utslagning från arbetsmarknaden och samhället.

En arbetslöshet som på längre sikt ligger kvar på en hög nivå leder också till en betydande maktförskjutning från löntagare till arbetsgivare. Det finns också ett starkt stöd i samhällsforskningen för att en växande arbetslöshet ökar de ekonomiska och sociala klyftorna samt medverkar till att fler arbetslösa hamnar i fattigdom och ekonomisk utsatthet. Den fulla sysselsättningen minskar därför ojämlikheten och stärker den sociala sammanhållningen. En hög arbetslöshet utgör också en grogrund för en växande kriminalitet och inte minst till att unga vuxna, som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden, lättare kan rekryteras till olika former av organiserad brottslighet. Att kunna pressa tillbaka arbetslösheten är också en viktig förutsättning för att skapa ett anständigt arbetsliv med goda arbetsvillkor för breda löntagargrupper. De mycket

goda effekterna av full sysselsättning är sammantagna tillräckligt starka argument för att arbetarrörelsen ska höja ambitionerna i sysselsättningsfrågan och återigen ge målet om full sysselsättning högsta prioritet.

Även om det nästan är 80 år sedan arbetarrörelsens efterkrigsprogram presenterades är det intressant att dra paralleller till detta program när det gäller dess höga sysselsättningsambitioner. Programmet låg till grund för en mycket framgångsrik sysselsättningspolitik under efterkrigsperioden med full sysselsättning under lejonparten av denna period. I likhet med en av hörnstenarna i programmet är det fullt möjligt att återigen uppgradera den fulla sysselsättningen till det överordnade målet för den ekonomiska politiken och hela sysselsättningspolitiken.

Det saknas en generell och allmänt accepterad definition av full sysselsättning. I princip kan ett sådant tillstånd på arbetsmarknaden uppfylla kravet på att varje arbetsför person som vill och kan arbeta, också ska ha möjligheten att få ett jobb med goda arbetsvillkor. Det är emellertid förenat med vissa svårigheter att precisera den exakta nivån på arbetslösheten som motsvarar kravet på full sysselsättning. Det finns olika bedömare som anser att en arbetslöshet på mellan två och fyra procent ligger inom ramen för ett realistiskt mål för full sysselsättning.

För att öka sysselsättningspolitikens legitimitet är det viktigt att en låg arbetslöshet i första hand förverkligas genom en ökad sysselsättning och inte genom att personer lämnar arbetskraften i förtid som ett resultat av pensionering eller av andra orsaker. Ett annat krav som ställs på en arbetsmarknad med full sysselsättning är att skillnader i arbetslöshet och annat arbetsmarknadsdeltagande, exempelvis sysselsättningsgrad, minskar mellan grupper med olika förankring på arbetsmarknaden. Detta är ett tydligt jämlikhetskrav i en strategi för full sysselsättning.

Coronakrisen kommer med all sannolikhet att få mer långsiktiga konsekvenser för den allmänekonomiska utvecklingen genom att påskynda och förstärka strukturomvandlingen i ekonomin och på arbetsmarknaden. Dessutom kommer pandemin leda till en ökad ojämlikhet, både på arbetsmarknaden och andra områden. En förstärkning av den ekonomiska politiken och övriga delar av sysselsättningspolitiken är därför mest effektiv när pandemin är under kontroll och de mer omfattande restriktionerna, som bidrar till social distansering, har hävts. Det handlar alltså om en omstart av sysselsättningspolitiken efter pandemin.

Grundläggande förutsättningar

Tekniskt sett bestäms arbetslöshetens utveckling av hur arbetskraften och sysselsättningen förändras i förhållande till varandra. Det är när sysselsättningen ökar kraftigt i förhållande till utvecklingen av arbetskraften som arbetslösheten minskar rejält. Men bakom denna utveckling är det framför allt två grundläggande förutsättningar som har en avgörande betydelse för möjligheterna att pressa tillbaka arbetslösheten. Den ena är efterfrågan på arbetskraft som i sin tur

bestäms av hur den samlade efterfrågan i ekonomin utvecklas. Denna faktor avgör hur många lediga jobb som de arbetslösa kan söka.

Den andra förutsättningen för att hålla nere arbetslösheten är att det finns fungerande och effektiva mekanismer för att samordna efterfrågan på jobb med utbudet av arbetskraft. Det innebär att det som kallas för matchning av lediga jobb med arbetssökande måste fungera effektivt. Vid en sådan matchning är anpassningen god mellan å ena sidan lediga jobb och efterfrågan på personal, och de arbetssökandes efterfrågan på jobb, å den andra. När ett arbetstillfälle skapas innebär det konkret att den arbetssökande lever upp till arbetsgivarnas specifika krav på utbildning, kompetens och arbetslivserfarenhet. En effektiv samordning kräver omfattande insatser på olika områden som inom arbetsmarknads-, utbildnings- och arbetslivspolitik syftande till att stärka utbudet av arbetskraft.

Båda dessa förutsättningar måste vara uppfyllda för att det ska vara möjligt att minska arbetslösheten på väg mot full sysselsättning. En hög och uthållig efterfrågan i ekonomin är en nödvändig, men inte tillräcklig förutsättning för att nå full sysselsättning. Men det betyder inte att det räcker med en politik som enbart är inriktad på strukturella åtgärder, som förstärker utbudet av arbetskraft, om den samlade efterfrågan i ekonomin inte utvecklas tillräckligt positivt. En politik som domineras av åtgärder på utbudssidan riskerar bara till en omflyttning av personer i arbetslöshetskön. Pandemin har utan tvekan tydliggjort det starka sambandet mellan efterfrågan i ekonomin och arbetsmarknadsläget. Erfarenheter från utvecklingen på arbetsmarknaden sedan 1990-talet bekräftar också behovet av båda dessa förutsättningar för att de ska vara möjligt att väsentligt pressa tillbaka arbetslösheten.

Samhällsekonomin består av några stora sektorer: företagssektorn, hushållen och den offentliga sektorn, och dessutom finns en utlandssektor, som ger en bild vår handel med omvärlden. I varje sektor kan inkomsterna användas för att antingen stärka den inhemska efterfrågan som ger en ökad produktion, eller för att öka importen. De inkomster som inte används på detta sätt sparas hos både företag och hushåll. Utvecklingen av den totala efterfrågan kan därför avläsas av hur det finansiella sparandet förändras i den privata (företag och hushåll) och offentliga sektorn. Ett sparande innebär nämligen att inkomsterna är större än utgifterna vilket ger ett finansiellt överskott. Detta skapar ett utbudsöverskott som en följd av att försäljningen av varor och tjänster på marknaden är större än sektorns inköp på marknaden. Efterfrågan är då lägre än utbudet med resultatet att både produktion och sysselsättning stramas åt.

Det finns också ett starkt samband mellan sparandet i ekonomin och arbetslöshetens utveckling. Från mitten av 1990-talet har sparandet i den privata sektorn ökat och detta har inte balanserats av motsvarande minskning av det offentliga sparande (staten/kommunsektorn/pensionssystem). Det är inte bara hushållen utan även företagen, framför allt de utanför den finansiella sektorn, som har ökat sitt sparande. Dessutom har en betydande förmögenhet byggts upp i den offentliga sektorn. Sammantaget har denna utveckling lett till en kraftig förstärkning av sparandet i både

den privata och offentliga sektorn, vilket också har skapat stora bytesbalansöverskott. Detta har resulterat i en svag utveckling av den totala efterfrågan i ekonomin.

Arbetslöshetens sammansättning

Under nittiotalet började sammansättningen av de arbetslösa att förändras, och sedan dess har denna utveckling förstärkts. Den förändrade sammansättningen innebär konkret att en stor och växande andel av de arbetslösa består av grupper som står långt från arbetsmarknaden och har därför allt svårare att få en fast förankring i arbetslivet. Deras chanser att få ett jobb är också små och relativt okänsliga för en förbättring av konjunkturläget.

AF brukar i sina analyser peka på följande grupper av arbetslösa som är mer utsatta än andra arbetslösa: personer med utländsk bakgrund, främst med utomeuropeisk bakgrund, arbetslösa med enbart förgymnasial utbildning och personer med en funktionsnedsättning. De ojämförligt två största grupperna är de med utomeuropeisk bakgrund och lågutbildade. De utsatta grupperna av arbetslösa har ökat under en längre period. Under maj 2020 utgjorde dessa grupper av totalt 304 000 personer (16-64 år), vilket motsvarade sju av tio arbetslösa. Detta kan jämföras med 120 000 personer under augusti 2008, vilket motsvarade 56 procent av alla arbetslösa.

Dessa grupper har också väsentligt mindre möjligheter att få ett jobb och en fast arbetsmarknadsetablering jämfört med andra grupper på arbetsmarknaden. När arbetslösheten minskade under de senaste fem åren fram till hösten 2019 för sistnämnda grupper, så ökade den för de utsatta grupperna. I grova drag har denna ogynnsamma sammansättning av arbetslösheten hittills varit oförändrad under pandemin så när som att arbetslösheten också drabbat mer välutbildade grupper med en starkare ställning på arbetsmarknaden.

Det råder inte någon tvekan om att en mer negativ sammansättning av arbetslösheten har kraftigt försvårat möjligheterna att effektivt bekämpa densamma. Personer som tillhör dessa grupper måste i regel gå först vid personalneddragningar och de hamnar ofta längst bak i arbetslöshetskön med de sämsta möjligheterna att få ett nytt jobb. Ska det vara möjligt att nå full sysselsättning är det alltså nödvändigt att arbetslösheten för dessa grupper minskar kraftigt. Utan en stark och uthållig efterfrågan har utsatta grupper mycket begränsade möjligheter att etablera sig i arbetslivet, men dessa grupper behöver också ett omfattande stöd från olika delar av sysselsättningspolitiken.

Rätt person på rätt jobb

Inte minst starka samhällsekonomiska skäl och behovet av en bättre fungerande arbetsmarknad talar för att de anställdas utbildning och kompetens bör så långt som möjligt överensstämma med de kvalifikationskrav som ställs på jobben. Sedan mitten av 1970-talet har det skett en kontinuerlig uppgradering av jobbets utbildnings- och kompetensnivåer. Denna utveckling har långsiktigt lett till flera jobb som kräver högskoleutbildning samtidigt som det har skett en

väsentlig minskning av de jobb som enbart kräver förgymnasial utbildning. Parallellt med denna utveckling har arbetskraften också blivit bättre utbildad.

Takten i denna uppgradering av utbildningsnivån hos den arbetsföra befolkningen har emellertid gått mycket snabbare än minskningen av de lågkvalificerade jobben och ökningen av de jobb som kräver högskoleutbildning. Detta har lett till att det finns fler jobb med de lägre utbildningskraven än antalet personer med enbart förgymnasial utbildning. Samtidigt räcker antalet jobb med höga utbildnings- och kompetenskrav inte till för de som har en högskoleutbildning.

Parallellt med denna långsiktiga utveckling av jobbstrukturen har vissa förändringar av den skett sedan början av 2000-talet. Samtidigt med att jobben som kräver en högre utbildning har ökat, så har också jobben med de lägsta lönerna blivit fler. Däremot har vissa tjänstemannajobb i de mellersta löneskikten minskat. Bristen på effektiv matchning mellan de sysselsattas utbildning och jobbets utbildningskrav har tvingat många högutbildade att konkurrera med lågutbildade om jobb, som enbart kräver förgymnasial utbildning. Detta får negativa effekter för både låg- och högutbildade. Dessutom försämras arbetsmarknadens funktionssätt. Personer med en högre utbildning måste därför gå ner i kravhierarkin och riskerar därigenom att konkurrera ut personer med lägre utbildning.

Mot den bakgrund går det därför inte att utesluta att arbetslösheten för de lågutbildade är högre än vad den skulle ha varit med en bättre matchning mellan kvalifikationskraven på jobben och arbetskraftens utbildning. Lösningen på detta problem är inte fler jobb med låga utbildningskrav utan istället fler arbetstillfällen med högre kunskapsinnehåll, som kan efterfrågas av den växande gruppen högskoleutbildade. Dessutom behöver utbildningsnivån höjas för olika lågutbildade grupper. Detta skulle öka möjligheterna för denna grupp att få ett jobb som motsvarar deras utbildning och dessutom gynna gruppens yrkesutveckling, som i takt med att de blir bättre utbildade kan rekryteras till jobb med högre kunskapsinnehåll.

Högsta prioritet för full sysselsättning

En framgångsrik sysselsättningspolitik med ett långsiktigt fokus på full sysselsättning kommer att kräva ett antal saker: en kraftig minskning av arbetslösheten, ett stort antal nya jobb, en ökad jämlikhet i arbetsmarknadsdeltagandet mellan olika grupper samt förbättrade möjligheter för utsatta grupper av arbetslösa att få en fast förankring på arbetsmarknaden. Man bör också vara medveten om att vägen till full sysselsättning kommer att vara både lång och krokig. Det finns inte heller några Alexanderhugg för att nå detta mål. En viktig ambition i en mer aktiv sysselsättningspolitisk strategi är att arbetslösheten måste minska rejält under en högkonjunktur samtidigt som den behöver hållas tillbaka under en lågkonjunktur med en svagare utveckling på arbetsmarknaden.

Det är viktigt att en aktiv sysselsättningspolitisk strategi bygger på några grundpelare: Den första

är att ge målet om full sysselsättning högsta prioritet i den ekonomiska politiken. Under flera decennier har inte bara i vårt land, utan även i flertalet andra OECD-länder, kampen för full sysselsättning nedprioriterats. Den fulla sysselsättningen har fått en underordnad ställning i förhållande till andra mål som inflationsbekämpning och kraven på starka offentliga finanser. Detta har också lett till att arbetslösheten i första hand bekämpats med penningpolitiken, den automatiska finanspolitiken och olika strukturella åtgärder för att stärka arbetsutbudet.

Denna politik har också vissa nyliberala inslag med udden riktad mot en mer aktiv finanspolitik som ger staten tillgång till olika verktyg för att styra den makroekonomiska utvecklingen. Dessutom har en mer kontrollinriktad arbetslinje ökat individualiseringen av sysselsättningspolitiken med en allt större betoning av de arbetslösas ansvar för att öka anställningsbarheten.

Olika verktyg för den ekonomiska politiken

Motionen handlar alltså om den ekonomiska politikens (stabiliseringspolitiken) möjligheter att fungera som en slags stötdämpare för att motverka nedgångar i den ekonomiska aktiviteten under lågkonjunkturer och förhindra en inflationsdrivande överhettning av ekonomin när konjunkturen behöver kylas ner. Det är i detta sammanhang viktigt att betona att en misslyckad stabiliseringspolitik inte endast har konjunkturpolitiska effekter utan får också strukturella effekter på arbetsmarknaden, främst genom en cementering av arbetslösheten bland utsatta grupper. Den ekonomiska politiken vilar på två ben: det ena är penningpolitiken och det andra är finanspolitiken. Penningpolitiken sköts av en självständig Riksbank som har ett övergripande inflationsmål, som går ut på att klara en underliggande inflation (KPIF-index) på i genomsnitt två procent under en viss period.

Inom ramen för detta mål är det också möjligt för Riksbanken att ta hänsyn till resursutnyttjandet i ekonomin och den långsiktiga sysselsättningen. Men inflationsmålet är alltid överordnat dessa hänsyn. Men under Coronakrisen har Riksbankens penningpolitik i stor utsträckning tagit hänsyn till utvecklingen av resursutnyttjandet i ekonomin och till BNP-utvecklingen. I den penningpolitiska verktygslådan finns beslut om styrräntan som kan kompletteras med olika operationer på kapitalmarknaden, som köp av statspapper och andra finansiella tillgångar.

Penningpolitiken har under långa perioder varit stram sedan 1995, när inflationsmålet infördes, men har under 2000-talet övergått till att bli mer expansiv. Några år efter 2015 var styrräntan rentav negativ. Numera har den höjts och ligger på noll. Effekterna av penningpolitiken, och särskilt räntebesluten, på den makroekonomiska utvecklingen sker genom olika kanaler i form av ränte-, växelkurs- och kreditkanalen. Räntebesluten påverkar genom olika mekanismer såväl den inhemska efterfrågan som exportutvecklingen.

Finanspolitikens möjligheter

Finanspolitiken är betydligt mer mångdimensionell än penningpolitiken. Det gäller både dess mål och medel. Historiskt sett har flera olika mål styrts finanspolitikens inriktning, men under en längre period har en låg inflation och sunda offentliga finanser varit centrala mål samtidigt som dess roll som konjunkturdämpare har försvagats. Finanspolitiken har tillgång till två viktiga verktyg: Den ena består av den automatiska finanspolitiken (automatiska stabilisatorer), och den andra är den aktiva finanspolitiken som består en uppsättning verktyg, som allt från åtgärder på budgetens utgiftssida till olika skatteförändringar.

Den automatiska finanspolitiken verkar utan att det krävs aktiva beslut av regering och riksdag, medan den andra delen av finanspolitiken förutsätter sådana beslut. Den automatiska finanspolitiken verkar motkonjunktorellt genom att strama åt efterfrågan under en högkonjunktur och stimulera den under en lågkonjunktur. Styrkan i dessa konjunkturstabilisatorer är beroende av flera faktorer.

Långsiktigt har alltså aktiva finanspolitiken fått en mindre betydelse medan den automatiska har fått en ökad roll. En mer stram finanspolitik har också stöd av EU:s finanspolitiska regelverk. Men under pandemin har både finans- och penningpolitiken varit kraftigt expansiva. Under finanskrisen 2008 - 2009 fick emellertid finanspolitiken en viss renässans, men återgick kort därefter till den tidigare mer strama inriktningen.

Finanspolitikens konjunkturpolitiska huvuduppgift är att balansera resursutnyttjandet i ekonomin genom att kapa toppar och lyfta botten under upp- och nedgångar i den ekonomiska aktiviteten. Konkret innebär denna uppgift att minska BNP-gapet så att det under olika konjunkturlägen kommer nära noll, så långt detta är möjligt med hänsyn till regelverk och olika institutionella förhållanden.

Figur 1, finanspolitikens huvuduppgifter

<http://www.socialdemokraternaskane.se/wp-content/uploads/2021/04/Bild-1-Skane-motion.pdf>

Källa: Konjunkturinstitutet

Det är också möjligt att få en bild av finanspolitikens inriktning och styrka genom att studera det strukturella sparandet för den offentliga sektorn, som är justerat för konjunktoreffekter och vissa engångseffekter på budgetens inkomst- och utgiftssida. Detta sparande varierar med konjunkturen genom att det försämras när finanspolitiken är expansiv och förbättras vid det omvända förhållandet, när det finns behov av en mer stram finanspolitik.

Under den långa perioden från början av 1990-talet till 2015 har två djupa konjunkturedgångar

drabbat den svenska ekonomin med betydande BNP-fall: Den första var nittiotalskrisen och den andra var finanskrisen. Under hela denna period har finanspolitiken varit alltför stram för att tillräckligt kunna dämpa olika nedgångar i tillväxten och sysselsättningen med en långsiktigt svag utveckling av efterfrågan. Detta har medverkat till en för hög arbetslöshet, som har cementerats på en hög nivå. Den nuvarande pandemin har varit ett undantag från detta mönster med en mycket expansiv finanspolitik.

Stimulanseffekter

Finanspolitikens effektivitet kan avläsas av dess stimulans-och åtstramningseffekter, vilka med en teknisk term kallas för multiplikatoreffekter. Dessa effekter beskriver tillväxteffekterna (BNP-förändring) när olika skatter och offentliga utgifter förändras som i sin tur påverkar den inhemska efterfrågan. Om effekterna på ekonomin är större än ett innebär det att effekten på ekonomin är större än förändringen av utgifterna eller skatterna. Ju högre värde på denna effekt, desto mer effektiv är finanspolitiken.

Flera faktorer påverkar stimulanseffekten, som allt från läckage i efterfrågan, valet av finanspolitiska verktyg och styrkan i konjunkturförsämringen. Även inkomstfördelningen har betydelse för denna effekt genom att ökade inkomstskillnader urholkar stimulanseffekten som en konsekvens av skillnader mellan låg-och höginkomsttagares sparbenägenhet.

Det finns ett stort antal studier om finanspolitikens effekter och deras resultat varierar över tiden, mellan länder och under olika delar av en konjunkturcykel. Flera studier visar att effekterna är större vid djupa lågkonjunkturer och när penningpolitiken har förlorat mycket av sin konjunkturpolitiska kraft till följd av låga räntor.

De konjunkturpolitiska effekterna varierar också stort mellan olika delar av den inhemska efterfrågan och mellan olika offentliga utgifter, samt mellan skatter och offentliga utgifter. Störst stimulanseffekter har offentliga investeringar och därefter kommer den offentliga konsumtionen och olika sociala ersättningar (socialförsäkringar/bidrag), medan förändringar av beskattningen har minst stimulanseffekter. Dessa skillnader beror på att investeringar och den offentliga konsumtionen påverkar efterfrågan mer direkt och har dessutom ett mindre import- och sparläckage.

Internationella valutafonden (IMF) har visat att stimulanseffekterna kan bli mycket stora av ökade offentliga investeringar. Dessa slutsatser bekräftas också av olika studier som Konjunkturinstitutet (KI) har gjort med fokus på den svenska ekonomin. Resultaten i dessa studier visar att de svenska stimulanseffekterna (BNP- multiplikatorn) är något större än genomsnittet av de beräknade effekter som redovisas i den internationella litteraturen. Effekterna är något större än ett under både normala konjunkturläge och en lågkonjunktur.

Sammanfattningsvis finns det mycket som talar för att finanspolitiken kommer att vara effektiv även efter pandemin som ett resultat av det finns stora lediga resurser i ekonomin (arbetskraft, realkapital och finansiellt kapital), låga räntor, svagt inflationstryck och en penningpolitik som fortfarande har små konjunkturpolitiska effekter.

De offentliga finanserna

De offentliga finanserna, särskilt statens och kommunernas skuldsättning, påverkar i vissa lägen utrymmet för en aktiv finanspolitik. Deras betydelse är klart märkbar när den offentliga skulden (konsoliderad offentlig bruttoskuld/statsskuld) är hög i förhållande till BNP och när denna skuldkvot ökar i snabb takt, vilket kännetecknade de offentliga finanserna under nittiotalskrisen. Räntekostnaderna för en hög skuldsättning kan också bli så stora att de tränger ut andra mer angelägna statsutgifter, och en mycket ogynnsam skuldutveckling kan bidra till ökade riskpremier på statsobligationer, som driver upp marknadsräntorna.

Den offentliga skuldsättningens sårbarhet kan alltså bli stor när en hög skuldkvot i utgångsläget kombineras med en snabb ökning av denna kvot. Viktiga mått på denna sårbarhet är därför olika skuldkvoter för staten och kommunsektorn eller den offentliga sektorns nettoförmögenhet som andel av BNP. Att utgå från den offentliga förmögenheten ger en mer fullständig bild av de offentliga finanserna eftersom den tar hänsyn till hela balansräkningen för den offentliga sektorn.

En alltför stor sårbarhet för de offentliga finanserna kan i förlängningen alltså leda till högre räntor. Utan denna sårbarhet är det fullt möjligt att öka skuldkvoten eller låta den vara oförändrad utan att detta äventyrar sunda offentliga finanser och begränsar utrymmet för en aktiv finanspolitik. Den offentliga skuldsättningen kan också öka i kronor utan att detta höjer den offentliga skuldens andel av BNP.

Sedan krisen under 1990-talet har det skett en dramatisk förstärkning av de offentliga finanserna. I mitten av 1990-talet var nettoförmögenheten för hela den offentliga sektorn negativ och motsvarade en nettoskuld på 30 procent av BNP. Under perioden fram till 2015 stärktes de offentliga finanserna så mycket att nettoskulden förvandlades till ett nettoförmögenhet på 20 procent av BNP. Under tiden fram till 2019 hade denna förmögenhet växt till drygt 28 procent. Denna utveckling speglar en dramatisk förstärkning av de offentliga finanserna, både ur ett historiskt och internationellt perspektiv.

Efter pandemin under åren 2022 - 2023 förväntas nettoförmögenheten ha minskat till omkring 23 procent; en minskning med omkring fem procentenheter jämfört med 2019. Om man istället ser på utvecklingen av både den offentliga bruttoskulden och statsskulden, så får man också en ökning av skuldkvoten på mellan fyra och fem procentenheter. Utvecklingen därefter handlar om nivåer på skuldkvoten som är låga vid en jämförelse med både den offentliga skuldsättningen i andra länder och den historiska utvecklingen av den svenska skuldkvoten.

För att ytterligare kasta ljus över dagens skuldnivåer ur ett historiskt perspektiv är det intressant att se hur statsskuldens andel av BNP har utvecklats på lång sikt, vilket redovisas i nedanstående diagram.

Figur 2, statsskuldkvoten historiska utveckling

<http://www.socialdemokraternaskane.se/wp-content/uploads/2021/04/Bild-2-Skane-motion.pdf>

Källa: Ekonomistyrningsverket (ESV)

Som tydligt framgår av diagrammet är den aktuella nivån på statsskulden, och nivån under de närmaste åren, tämligen låg i ett långsiktigt perspektiv. Jämfört med 2019 handlar det om en nivåhöjning med drygt fyra procentenheter, som ett resultat av de ofinansierade skattesänkningar och höjda statsutgifter som har genomförts under pandemin. Det alltså utvecklingen av skuldkvoten eller nettoförmögenhetens andel av BNP som påverkar utrymmet för och trovärdigheten av en aktiv finanspolitik. Förändring av statsskuldkvoten bestäms av ett antal faktorer: BNP-förändringen, marknadsräntan, skuldkvoten ett visst år och det finansiella sparandet i den offentliga sektorn (exklusive statsskuldräntor).

Med ledning av detta samband är det möjligt att dra några viktiga slutsatser: ett land är mer utsatt med en högre skuldkvot i utgångsläget, med stora underskott i de offentliga finanserna och när marknadsräntorna är högre än tillväxten. Det betyder att sårbarheten i de offentliga finanserna minskar kraftigt när tillväxten är högre än räntorna. Under nuvarande förhållanden med mycket låga räntor, i förening med en tillväxt som är klart högre än marknadsräntorna, finns det alltså ett betydande utrymme för en aktiv finanspolitik utan att detta leder till en allvarlig ökning av statsskuldkvoten.

Vid sidan av detta argument om tillräckligt starka offentliga finanser finns det även andra principiella skäl för att låta finanspolitiken spela en mer aktiv roll för att hålla upp efterfrågan och skapa en god tillväxt. Inflationstrycket är lågt i ekonomin. Med den låga styrräntan har penningpolitiken förlorat mycket av sin konjunkturpolitiska kraft för att påverka efterfrågan och BNP-utvecklingen. Det finns också mycket ledig kapacitet i ekonomin. Dessutom är finanspolitikens effektivitet större än under tidigare perioder. Finanspolitikens automatiska stabilisatorer har också försvagats. Dessutom väger olika invändningar mot en aktiv finanspolitik inte lika tungt som tidigare.

Lånefinansiering av offentliga investeringar

För att möjliggöra en mer aktiv finanspolitik och skapa ett ökat utrymme för offentliga investeringar, särskilt statliga sådana, är det nödvändigt att införa vissa lättnader i det budget-och

finanspolitiska ramverket. Det finns starka skäl för att i budgetsammanhang särbehandla statliga investeringar genom att som grundregel tillåta en lånefinansiering av sådana i viktig infrastruktur. Samhällsekonomiskt sett har investeringar generellt sett en speciell karaktär jämfört med andra delar av den inhemska efterfrågan.

Investeringar kan ses som en form av uppskjuten konsumtion som förstärker och underhåller det realkapital som används i produktionen. Denna del av efterfrågan är därför central för en positiv utveckling av produktiviteten och därmed den långsiktiga tillväxten. Investeringar har också goda konjunkturpolitiska effekter och det finns också ett starkt samband mellan investeringar och en positiv utveckling av arbetslösheten. I förhållande till andra offentliga utgifter är också investeringar mer långsiktiga.

Investeringars många positiva effekter och speciella karaktär motiverar utan tvekan en budgetmässig särbehandling av denna del av efterfrågan, vilket kan ske på flera sätt. Ett sätt är att särredovisa investeringar i budgeten genom att gå tillbaka till den tidigare ordningen med en drifts- och kapitalbudget. Investeringar skulle ingå som en bärande del i en kapitalbudget.

Man ska givetvis inte överdriva betydelsen av en sådan budgetreform, men den kan ha vissa pedagogiska fördelar som underlättar arbetet med att prioritera offentliga investeringar. Det kommer också framöver att krävas stora investeringar på olika områden för att öka de totala investeringarnas andel av BNP (investeringkvoten).

Med dagens regelverk är det möjligt att lånefinansiera statliga investeringar i verksamhetslokaler, men för investeringar i infrastrukturen är däremot huvudregeln att de ska finansieras via anslag i budgeten. Det innebär konkret skattefinansiering av hela investeringen. Dessutom ska investeringen avskrivras direkt samtidigt som löpande drifts-, kapital- och underhållskostnader ska periodiseras under investeringens ekonomiska livslängd. Dagens finansieringsmodell innebär att utgiften för investeringen belastar budgeten under ett år och ska för detta år rymmas under utgiftstaket.

Ett byte till lånefinansiering innebär en tillfällig förbättring av statsbudgeten men denna förbättring kommer gradvis att minska i takt med att nya investeringar görs. Lånefinansieringen innebär att tillgången redovisas på balansräkningen och skrivs sedan av enligt bokföringsmässiga principer. Vid lånefinansiering av en offentlig investering balanseras skulden alltid av en tillgång i balansräkningen, vilket är en av skillnaderna i förhållande till andra offentliga utgifter som löpande konsumtion och kostnaderna för olika sociala ersättningar.

Lånefinansiering, eller den gyllene regel som denna modell ibland kallas (Golden Rule), har diskuterats i många andra länder som Storbritannien, Tyskland och i olika amerikanska delstater. Denna modell har utan tvekan vissa specifika fördelar jämfört med modellen som bygger på anslags- och skattefinansiering. Den skapar ökade möjligheter att tidigarelägga vissa investeringar,

som annars är svåra att genomföra på ett lämpligt sätt över tiden. En lånefinansiering ökar utrymmet under utgiftstaket för olika statliga investeringar, och bidrar därför till att stärka investeringars ställning i statsbudgeten i konkurrensen med andra offentliga utgifter.

Vissa stora och kapitalkrävande investeringsprojekt förutsätter i princip lånefinansiering, som exempelvis mycket stora investeringar i järnvägens stamnät, om de överhuvudtaget ska kunna genomföras. En ny finansieringsmodell kan också bidra till bättre planeringsmöjligheter för olika myndigheter. Lånefinansiering skapar också bättre förutsättningar för en mer rättvis fördelning av investeringarnas kostnader och samhällsnytta mellan olika generationer. Lånefinansieringen underlättas givetvis om investeringen ger tillbaka ett kassaflöde i form av brukaravgifter eller olika skatter som är relaterade till en investering.

En av de största fördelarna med lånefinansiering är att den ökar handlingsfriheten och flexibiliteten i finanspolitiken. Finanspolitikens effektivitet och förmåga att klara sina konjunkturpolitiska uppgifter kan därför förbättras. I detta sammanhang är det viktigt att betona att beräkningar för olika OECD-länder har visat att en användning av modeller med lånefinansiering kan innebära ökade investeringar och en bättre tillväxt jämfört med offentliga investeringar som inte lånefinansieras.

Det finns olika analyser som kommit fram till att den nuvarande finansieringsmodellen har bidragit till att tränga undan offentliga investeringar till förmån för andra offentliga utgifter, inte bara i vårt land utan också i många andra OECD-länder. Detta har i sin tur lett till en eftersläpning och en sämre anpassning av de statliga investeringarna till de ökade behoven av att rusta upp olika delar av infrastrukturen. För att stärka finanspolitikens effektivitet är det alltså viktigt att ändra regelverket så att lånefinansiering blir huvudregeln för att finansiera offentliga investeringar i olika delar av infrastrukturen.

En regeländring bör omfatta alla investeringar, även de som inte ger någon avkastning i pengar (monetär avkastning). Det måste dock vara fråga om samhällsekonomiskt lönsamma investeringar (avkastning/samhällsnytta). Det är viktigt att riksdagens finansiella kontroll av olika investeringar inte försvagas vid en övergång till lånefinansiering.

En förändring av finansieringsmodellen kräver inte någon större omläggning av dagens budgetsysteem. Men det kan finnas vissa fördelar att övergå till en tidigare budgetordning med en uppdelning av inkomster och utgifter i en drifts- och kapitalbudget. I driftsbudgeten redovisas löpande driftskostnader för statens verksamhet liksom kostnader för olika sociala ersättningar samtidigt som skatter och avgifter utgör inkomsterna i en sådan budget. På kapitalbudgetens utgiftssida redovisas investeringar i nya och befintliga tillgångar, och dess inkomstsida består av ökad upplåning, vissa skatter och försäljningsinkomster. En omfattande budgetreform som denna behöver utredas innan det är möjligt att ta slutlig ställning till en sådan reform. För kommuner och regioner finns redan möjligheten att låna till investeringar.

Det finns idag mycket stora investeringsbehov på flera områden: ett ökat bostadsbyggande, investeringar för klimatomställningen, underhåll och upprustning av samhällets trafikinfrastruktur, energieffektivisering och övergång till förnybara energislag inom industrin, åtgärder för en effektivare materialanvändning i hela samhället, upprustning av kommunernas nät för vatten-och avlopp samt en omfattande upprustning och renovering av kommunernas och regionernas olika fastigheter som förskolor, skolor, vårdcentraler, sjukhus och äldreboenden.

Ökad prioritering och vissa förslag

Det är alltså nödvändigt målet att målet om full sysselsättning får högsta prioritet i både den ekonomiska politiken och för sysselsättningspolitiken i stort. Ett tydligt sysselsättningsmål behöver därför införas som konkret anger hur mycket arbetslösheten bör minska under en viss period. Det handlar om att bestämma en långsiktig nivå på arbetslösheten som ska förverkligas under slutet av en viss bestämd period och som i övrigt tillgodoser kraven på full sysselsättning. Detta huvudmål bör kompletteras med delmål som anger den stegvisa minskningen av arbetslösheten som bör uppnås under olika år av den aktuella perioden. En utredning bör få till uppgift att ta fram en övergripande strategi för hur en sådan handlingsplan för att pressa tillbaka arbetslösheten ska kunna realiseras.

Vid sidan av utökade möjligheter till lånefinansiering av offentliga investeringar är det också motiverat att införa vissa lättnader i det finanspolitiska ramverket för att öka utrymmet för en aktiv finanspolitik. Dagens överskottsmål bör därför ersättas med mål för den offentliga sektorns skuldkvot, alternativt ett balansmål. Det sistnämnda målet anger att det ska vara balans i det offentliga sparandet (statens och kommunsektorns finansiella sparande) under en konjunkturcykel. Det så kallade skuldankaret bör slopas eftersom det knappast fyller något viktigt syfte. Som ett komplement till balansmålet bör det emellertid vara möjligt att redovisa underskott i de offentliga finanserna under djupa lågkonjunkturer för att motverka stora BNP-fall och massarbetslöshet.

Penningpolitiken

Under 1990-talet skedde en genomgripande omläggning av penningpolitiken med införandet av ett inflationsmål som blev styråran för Riksbankens räntepolitik. Styrräntan har också varit föremål för tämligen stora svängningar sedan detta mål infördes 1995. Under de senaste åren har styrräntan legat på låga nivåer och för tillfället är den noll. Men dagens låga realräntor är inte bara en följd av låga styrräntor och en låg inflation. Det finns också vissa strukturella faktorer som kan förklara fallet i de globala realräntorna.

Penningpolitikens primära uppgift är alltså att hålla inflationen inom ramen för inflationsmålet. Dagens låga räntor har dock lett till att penningpolitiken är mer eller mindre kraftlös som ett konjunkturpolitiskt verktyg. Styrräntan har nämligen kommit ner till så låga nivåer att den är

lägre än den ränta som varken stimulerar eller stramar åt ekonomin, den så kallade neutrala räntan.

Dagens problem är att nivån på den neutrala räntan, och med en styrränta som ligger under den, är så låg att dess penningpolitiska effekter på den makroekonomiska utvecklingen mer eller mindre har försvunnit. Mot den bakgrunden har knappast ytterligare sänkningar av styrräntan några stimulans effekter. Räntevapnet har alltså förlorat sin konjunkturpolitiska kraft, vilket i sin tur har begränsat det penningpolitiska handlingsutrymmet.

Penningpolitiken kläms därför från två håll: Å ena sidan av en pandemi som håller nere inflationen genom en kraftig försvagning av den effektiva efterfrågan, som dämpar inflationen till mycket låga nivåer med risk för att det kan bli svårt att nå inflationsmålet. Från en annan sida kläms penningpolitiken av den låga styrräntan som gör att framtida räntesänkningar knappast har några nämnvärda effekter på utvecklingen efterfrågan och tillväxten.

Det finns i princip två huvudvägar att gå för att lösa detta penningpolitiska problem: Den ena är att förändra ramverket för inflationsmålet som gör det möjligt att höja detta mål, och den andra är att utöka den penningpolitiska verktygslådan som ger Riksbanken utökade möjligheter att köpa värdepapper på kapitalmarknaden.

Det högst troligt att inflationen kommer att vara fortsatt låg under de närmaste åren och rentav under inflationsmålet. Att höja inflationsmålet är en mycket genomgripande förändring av penningpolitiken, och hela den ekonomiska politiken. En sådan reform reser därför många frågor som behöver besvaras innan den kan genomföras. Omläggningen har också flera internationella aspekter som behöver utredas tillsammans med andra centrala frågor för den ekonomiska politiken.

Samordningen av stabiliseringspolitiken

Stabiliseringspolitikens (konjunkturpolitiken) båda grenar har delvis olika uppgifter, även om de gemensamt med olika verktyg ska stabilisera konjunkturen. För att stabiliseringspolitikens effektivitet inte ska urholkas är samordningen mellan penning- och finanspolitiken en central fråga. Sedan den nya penningpolitiska regimen infördes under 1990-talet beslutar också Riksbanken helt självständigt, utan direktiv från någon annan aktör, om styrräntan och andra penningpolitiska åtgärder. Vi kan också konstatera att det saknas ett tydligt och utvecklat regelverk för hur samordningen mellan penning- och finanspolitiken konkret ska gå till när detta blir aktuellt.

Frågan om samordningen mellan dessa båda delar av den ekonomiska politiken har hittills aldrig ställt på sin spets. Dessutom har inflationen sedan början av 1990-talet, när den kraftig började gå ner, av olika skäl varit mindre beroende av förändringar i konjunkturläget. Det finns också

förklaringar till samordningsfrågan bristande aktualitet. För det första har stabiliseringspolitiken, fram till dagens finanspolitik under pandemin, i första hand bestått av penningpolitiken och finanspolitikens automatiska stabilisatorer utan mer aktiva beslut av regering och riksdag.

Finanspolitikens främsta uppgift har i stället varit att stödja inflationsmålet och en politik för starka offentliga finanser. För det andra har sedan en tid penningpolitikens räntebeslut saknat konjunkturpolitiska effekter på grund av dagens mycket låga ränteläge. Det har då inte heller varit aktuellt att höja räntan.

Trots dessa skäl för ett minskat behov av samordning går det emellertid inte utesluta att det under vissa perioder med den nya penningpolitiken hade varit motiverat med en mer expansiv finanspolitik, men som ändå inte genomfördes på grund av risken för att en sådan politik, via en ökad inflation, skulle leda till i en höjning av styrräntan. Denna motsättning mellan penning- och finanspolitiken har troligen varit mer aktuell under perioder med en svag konjunkturutveckling och ett lågt resursutnyttjande.

Det är inte heller svårt att tänka sig situationer under en högkonjunktur med låg inflation att Riksbanken driver en expansiv penningpolitik, men att det finns behov av en viss åtstramning av finanspolitiken för att motverka vissa negativa effekter av låga räntor, som ökade priser och en snabb värdestegring på hushållens olika tillgångar. Risken för att kollidera och motverka penningpolitiken har i båda dessa situationer sannolikt begränsat finanspolitikens aktivitetsnivå och självständighet.

Mot den bakgrunden finns det ett behov av ett mer tydligt och utvecklat regelverk för en bättre samordning av stabiliseringspolitikens båda grenar, givet dagens uppgifts- och ansvarsfördelning mellan dessa och en självständig Riksbank.

Skatternas uppgifter

Skatterna har ett antal centrala uppgifter, som att finansiera den offentliga verksamheten, fungera om ett fördelningspolitiskt instrument genom att bidra till en utjämning av hushållens inkomster, men också att styra resursanvändningen i samhället genom olika skatter på skadlig konsumtion och olika miljöfarliga verksamheter. Alltsedan 1980-talet har mer eller mindre långtgående skattereformer genomförts som har förändrat skattestrukturen, och många av dessa reformer har också genomförts inom ramen för ett oförändrat totalt skatteuttag (skattekvot). Den stora skattereformen i början av 1990-talet var en reform som hade detta syfte, men som blev underfinansierad på grund av olika beteendeförändringar hos hushållen och en otillräcklig finansiering.

Men under 2000-talet har stora omläggningar av skattesystemet genomförts, exempelvis införandet av ett jobbskatteavdrag, som har sänkt skattekvoten. Det var framför allt under

perioden 2006 - 2014 med den borgerliga alliansregeringen som skatterna sänktes kraftigt med omkring 140 miljarder kr. Men från det senaste skiftet (1999/2000) har skatterna sänkts med omkring 300 miljarder kr, vilket motsvarar en minskning av skattekvoten med ungefär sex procentenheter: från omkring 49 procent under år 2000 till dagens nivå på ungefär 43 procent.

De stora skattesänkningarna har också följts av en kraftig sänkning av de sociala utgifterna, som i sin tur har satt sina spår i allvarliga kvalitetsförsämringar för olika välfärdstjänster och sociala ersättningar. Inte minst under pandemin har kvalitetsbristerna i olika delar av välfärdssystemet blivit alltmer tydliga. Under de närmaste åren, liksom på medellång sikt, kommer de sociala utgifterna att öka som ett resultat av en allt äldre befolkning och vissa andra kostnadsdrivande faktorer.

För att klara det ökade finansieringsbehovet räcker det inte med att en ökad sysselsättning som förstärker skatteinkomsterna eller att effektiviteten i den offentliga verksamheten förbättras, eller att de äldre blir allt friskare, som minskar behovet av vård och omsorg. Ska kvaliteten i välfärden säkras är det nödvändigt med en höjning av skattekvoten.

De skattepolitiska problemen

Den stora skattereformen 1990/91 byggde på ett antal fördelningspolitiskt sunda och ekonomiskt rationella principer i syfte att utforma ett skattesystem som både var samhällsekonomiskt och fördelningspolitiskt effektivt. Reformens huvudinriktning var lägre skatter på arbete för i första hand breda löntagargrupper, skärpt beskattning av kapital och minskade möjligheter till skatteplanering. Dess bärande principer var lägre skattesatser, bredare skattebaser samt en mer neutral och likformig beskattning av olika inkomster, investeringar, sparformer och olika delar av den privata konsumtionen.

Sedan reformen infördes i början av 1990-talet har ett stort antal avsteg gjorts från dessa principer med stora skattesänkningar på inkomster och förmögenheter. Alla dessa avvikelser, i kombination med andra förändringar av skattepolitiken efter reformens genomförande, har lett till att dagens skattesystem kännetecknas av stora och allvarliga problem. Kan dessa problem inte lösas på ett godtagbart sätt, så blir skattesystemet sämre rustat för att klara framtidens stora finansieringsbehov för den offentliga verksamheten.

De många avstegen från en neutral och likformig beskattning har skapat smalare och mer instabila skattebaser. De stora skattesänkningarna har också försämrat skattesystemets förmåga att finansiera den offentliga sektorn. Dessutom leder en brist på likformig beskattning till stora samhällsekonomiska kostnader genom att snedvrider hushållens och företagens ekonomiska beslut. Ett av de mest allvarliga problemen i dagens skattepolitik är den skattemässiga obalansen mellan arbete och kapital med allt lägre skatter på kapital. En av de viktigaste ambitionerna med nittioalets skattereform var just att skapa en bättre balans mellan beskattningen av arbete och kapital.

Kapital beskattas betydligt lägre än arbete och kapitalbeskattningen i Sverige är en av de lägsta bland olika OECD-länder. Den relativt låga beskattningen av kapital och stora skattesänkningar på arbetsinkomster för höginkomsttagare har också underminerat progressiviteten i skattesystemet och kraftigt urholkat principen om att skatt ska tas ut efter bärkraft.

Trots olika regionalpolitiska insatser och ett relativt kraftfullt system för inkomst-och kostnadsutjämning mellan både olika kommuner och mellan olika regioner är dagens kommunala skatteskillnader oacceptabelt stora. Idag skiljer det som mest sex procentenheter mellan de kommuner som har den högsta och lägsta kommunalskatten. Men för flertalet kommuner är skatteskillnaden lägre och drygt 60 procent av landets befolkning bor i kommuner med en skatt som är högre än den genomsnittliga kommunalskatten.

Som Riksbanken uppmärksammar i sin senaste penningpolitiska rapport har den expansiva penningpolitiken, med dess låga räntor, bidragit till stigande priser och en betydande värdestegring på olika tillgångar. Detta har i sin tur fördjupat dagens stora förmögenhetsklyftor och ökat kapitalinkomsterna för i första hand olika grupper av höginkomsttagare. För att justera dessa inkomst-och förmögenhetsskillnader är det lämpligt att använda finans-och skattepolitiken som fördelningspolitiska verktyg. Som tänkbara åtgärder på skatteområdet kan det handla om att skärpa olika kapitalskatter som har en god fördelningspolitisk träffsäkerhet, eller att trappa ner jobbskatteavdraget för i första hand höginkomsttagare.

Det finns alltså stora behov för att återigen genomföra en omfattande skattereform som kan bidra till att lösa dagens allvarliga skatteproblem och som bygger på de huvudprinciper som låg till grund för nittioalets stora reform. Men i motsats till denna reform bör emellertid en framtida omläggning inte vara bunden av kravet på en oförändrad skattekvot utan ska kunna resultera i en höjning av det totala skatteuttaget.

Partikongressen föreslår besluta:

- A42:1 att målet om full sysselsättning får högsta prioritet i den ekonomiska politiken och i den övriga sysselsättningspolitiken
- A42:2 att den skärpta prioriteringen av sysselsättningen kommer till uttryck i ett konkret sysselsättningsmål som innebär att arbetslösheten gradvis ska minska till en viss nivå under en bestämd period
- A42:3 att regelverket ändras så att lånefinansiering av statliga investeringar i olika delar av infrastrukturen blir huvudregeln för att finansiera dessa investeringar
- A42:4 att det finanspolitiska ramverket förändras så att dagens överskottsmål och skuldankare för den offentliga sektorn tas bort
- A42:5 att dagens överskottsmål ersätts med ett balansmål (finansiellt sparande för staten, pensionssystemet och kommunsektorn) för denna sektor, som kompletteras med möjligheten att gå med underskott i de offentliga finanserna under perioder som kännetecknas av djupa lågkonjunkturer med betydande BNP-fall och stora risker för massarbetslöshet

- A42:6 att förutsättningarna utreds om det är möjligt att ersätta dagens modell för statsbudgeten med en drifts- och kapitalbudget
- A42:7 att förutsättningarna utreds om det är möjligt att höja dagens inflationsmål i penningpolitiken för att öka handlingsutrymmet för denna del av den ekonomiska politiken
- A42:8 att en utredning tillsätts som ska föreslå en långtgående skattereform som bygger på de huvudprinciper som var vägledande för den stora skattereformen under början av 1990-talet och som också kan presentera hållbara lösningar på dagens skattepolitiska problem med mandat att lägga förslag som sammantaget innebär en höjning av skattekvoten i syfte att bättre klara finansieringen av välfärden
- A42:9 att skattepolitiken används för att motverka och begränsa de negativa fördelningseffekter som följer av de höjda tillgångspriser som bland annat beror på en expansiv penningpolitik med låga räntor
- A42:10 att det i väntan på en större skatteomläggning övervägs andra skattepolitiska åtgärder som har positiva fördelningseffekter, såsom att trappa ner jobbskatteavdraget för höginkomsttagare
- A42:11 att det görs en genomgripande översyn av möjligheten till bättre samordning av penning- och finanspolitiken, givet den nuvarande uppgifts- och ansvarsfördelningen mellan dessa båda delar av den ekonomiska politiken med en självständig Riksbank

Skånes Socialdemokratiska partidistrikt

Skånes partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A43

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En bättre folkhälsa kräver ett aktivt ingripande

Cancer är en folksjukdom och varje år får 60 000 människor en cancerdiagnos. Enligt Cancerfonden ser man en tydlig koppling mellan 13 cancerdiagnoser och fetma och övervikt. Över hälften av den vuxna svenska befolkningen lider av fetma eller övervikt och andelen ökar. Fortsätter vi i denna takt så beräknas andelen cancerfall vara 11 000 fler år 2045. Däremot skulle antal cancerfall minska med 23 000 om vi lyckas halvera andelen med fetma och övervikt de kommande 20 åren. Bakom varje siffra finns en människa och ett lidande. Vi kan stoppa utvecklingen och vända den.

I Sverige äter vi för mycket rött kött och för mycket socker. En del studier visar på att svenskarna äter minst hälsosamt i hela Norden. Tittar man på EU-nivå så ligger svenska 15-åringar över genomsnittet gällande övervikt och fetma. Andelen barn och unga med övervikt och fetma har ökat dramatiskt de senaste tio åren. Bara mellan 2016 och 2019 ökade andelen med 50 procent och med det ökar risken för allvarliga sjukdomar.

En aktiv folkhälsopolitik är en lönsam investering i folket. Den kan rädda tusentals liv och leda till stora kostnadsbesparingar. Enligt Institutet för hälso- och sjukvårdsekonomi uppskattas samhällets kostnad för fetma vara upp till 70 miljarder kronor per år. Det positiva är att det här går att påverka och det finns folkligt stöd för flera åtgärder. Socialstyrelsens arbete med nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor är inte tillräckligt. Det behövs en tydligare ansvarsfördelning och målsättning. Sverige behöver en nationell strategi för folkhälsa, då blir politiken effektivare. För många är en god hälsa central för att känna sig lycklig.

Partikongressen föreslås besluta:

- A43:1 att Socialdemokraterna verkar för sänkt moms på frukt och grönsaker
- A43:2 att Socialdemokraternas inför beskattning på sockersötade drycker
- A43:3 att Socialdemokraterna inför skärpt lagstiftning för livsmedelsreklam riktad mot barn
- A43:4 att Socialdemokraterna verkar för kostnadsfri frukost i grundskolan
- A43:5 att Socialdemokraterna verkar för framtagandet av en nationell strategi för folkhälsa

Amani Loubani. Sydväst S- föreningens årsmöte den 10 februari 2021 beslöt att anta motionen som föreningens egen.

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A44

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

En ekonomisk politik för jämlikhet

Jämlikhet är det politiska mål som genomsyrar socialdemokratisk politik på alla områden. Det handlar om att var och en ska ha goda villkor på jobbet, en bra skola och att få god sjukvård efter behov. Det handlar om att medellivslängden inte ska skilja sig nämnvärt beroende på om du bor i en stad eller en annan, en stadsdel eller en annan. Det handlar om barns möjlighet till en aktiv fritid. Det handlar om tryggheten i ditt bostadsområde. Det handlar om hela vårt samhälle.

Ojämligheten har ökad, vi ser det bara vi reser från en stadsdel till en annan eller när vi tittar på skolresultaten. Revorna i välfärden har, inte minst under coronakrisen, synliggjort behovet av att satsa mer på vård och omsorg. Vi ser behoven av en ekonomisk politik som rustar välfärden och utjämnar skillnader. Vi ser ett behov av att sätta ett politiskt mål för jämlikhet, för att öka fokus på att minska klyftorna och öka människors livschanser.

En skattereform för ökad välfärd och minskade klyftor

Under coronapandemin har decennier av nedskärningar i välfärden gjort sig påmind. Även om vården på många sätt har hanterat krisen väl, är det tydligt att inte minst äldreomsorgen hade varit bättre förberett för pandemin om man haft mer resurser, fler undersköterskor, sjuksköterskor och bättre tillgång till läkare. Att välfärden i kommunerna och regionerna är i akut behov av ökade resurser är däremot ingen nyhet. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bedömde redan innan coronakrisen att det fattades 43 miljarder kronor fram till 2023 bara för att kunna bibehålla dagens nivå på välfärden. En nivå som på många sätt är otillräcklig.

Välfärdens underfinansiering är till stor del en konsekvens av de stora skattesänkningar som genomförts de senaste decennierna. Från början av 90-talet har den totala skattekvoten (skatteintäkternas andel av BNP) minskat från cirka 50 procent av BNP till cirka 44 procent idag. Det innebär att vi år 2019 hade haft ytterligare 240 miljarder till investeringar i välfärden om vi hade haft en skattenivå som på 90-talet. Skillnaderna mellan rik och fattig har även ökat mer i Sverige än i något annat OECD-land de senaste decennierna. Att skattesystemets omfördelningseffekt har minskat över tid är en viktig förklaring till detta. I Sverige har flera kapitalskatter slopats såsom arvs- och gåvoskatten, förmögenhetsskatten och fastighetsskatten. Detta har gjort de redan rika rikare och bidragit till ökade klyftor. Vi menar att Sverige behöver ett nytt skattesystem som möjliggör en välutbyggd och ambitiös välfärd i hela landet och som förmår minska de växande ekonomiska klyftorna. Detta kräver ett utökat skatteintag särskilt riktad till de rika.

Inför en progressiv fastighetsskatt

År 2008 ersatte den borgerliga regeringen den dåvarande fastighetsskatten med en kommunal fastighetsavgift. Den stora skillnaden mot den tidigare fastighetsskatten var att ett max-tak

sattes för hur hög skatten kan bli: 1 429 kr per år för bostadsrätter respektive 8 349 kr per år för småhus år 2020. Detta gör den nuvarande skatten kraftigt regressiv: det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt lite över en miljon kronor i Hällefors och en villa värd 25 miljoner kronor på Djursholm. Genom att återinföra en progressiv fastighetsskatt kan beskattningen av fastigheter bli mer rättvis och skattens omfördelande effekt öka. En progressiv fastighetsskatt kan även bidra till ökade intäkter till staten och möjliggöra välbehövliga satsningar på välfärden i hela landet. En annan fördel med fastighetsskatten är att fastigheter utgör en fast skattebas som inte, till skillnad från människor och kapital, kan flyttas till skatteparadis. Detta minimerar risken för skatteflykt och gör skatten till en säker intäktskälla för staten.

Inför en progressiv kapitalskatt

En djup orättvisa i det svenska skattesystemet är att kapitalinkomster beskattas lägre än arbetsinkomster. Samtidigt vet vi att inkomster från kapital är extremt ojämnt fördelade i befolkningen. Detta kan göra att vanliga löntagare i förekommande fall betalar en högre andel av sin inkomst i skatt än miljardärer vars inkomst till stor del kan utgöras av kapitalinkomster. Den låga beskattningen av kapital har därför bidragit till de ökade ekonomiska klyftorna då den ekonomiska eliten dragit ifrån resten. Normalskatten på kapital ligger idag på 30 procent men en rad undantag och särlösningar gör att skatten ofta blir betydligt lägre än så. Exempelvis kan företagare enligt de så kallade 3:12-reglerna plocka ut sin inkomst i form av kapitalvinst med en skattesats på så lite som 20 procent. Skatten på kapital är dessutom platt, det gör att stora kapitalvinster beskattas på liknande sätt som små kapitalinkomster. Detta gynnar givetvis de allra rikaste med stora kapitalinkomster. Genom en höjd och progressiv kapitalbeskattning skulle skattesystemet bli betydligt mer omfördelande och rättvist. En sådan reform skulle även vara viktig för att minska de växande ekonomiska klyftorna samt bidra med viktiga resurser till välfärden.

Slopa straffskatten för pensionärer, arbetslösa och sjuka

Samtidigt som de allra rikaste har dragit ifrån i inkomstutvecklingen har klyftorna mellan de som arbetar och de som inte arbetar, såsom arbetslösa och sjuka, ökat. Detta beror till stor del på urholkade transfereringssystem men utvecklingen har även förstärks av det nuvarande skattesystemet som beskattar a-kassa, sjukersättning och andra ersättningar inom försäkringssystemen högre än arbetsinkomster. Dessutom gör den så kallade pensionärsskatten att pensioner beskattas högre än arbete. Det är hög tid att avskaffa den orättvisa beskattningen av pensioner, arbetslöshetsersättning och övriga ersättningar inom försäkringssystemen genom att likställa beskattningen av dessa inkomster med skatten på arbetsinkomster. Pensionärer ska inte beskattas högre efter att ha arbetat ett helt liv och den som drabbas av arbetslöshet eller sjukdom ska inte straffas genom en högre beskattning.

Avskaffa RUT-avdraget

Rutavdraget är ett avdrag på skatten för den som köper hushållsnära tjänster såsom exempelvis städning. År 2019 gjordes rutavdrag för 5,7 miljarder kronor. Rutavdraget är extremt ojämnt

fördelat då hela 40 procent av de totala rutavdragen görs av den tiondelen av befolkningen med högst inkomster. Exempelvis gjorde en genomsnittlig invånare i Danderyds kommun år 2019 rutavdrag för ett värde av 2 720 kr, motsvarande siffra för en genomsnittlig invånare i Dorotea kommun var 49 kr. Samtidigt visar granskningar från Riksrevisionen och Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) att rutavdraget inte är träffsäker som arbetsmarknadspolitisk åtgärd samt att reformen är långt ifrån självfinansierad. Enligt Tillväxtanalys kostar varje skapat arbetstillfälle inom rut-sektorn 1,5 miljoner kronor för staten, det motsvarar ungefär kostnaden för tre anställda inom hemtjänsten. Det är inte försvarbart att staten varje år spenderar miljarder på att subventionera hushållsnära tjänster för höginkomsttagare samtidigt som personalen i skola, vård och omsorg går på knäna. Vi menar att dessa resurser hade gjort betydligt större nytta i form av exempelvis fler anställda inom hemtjänsten. En sådan satsning skulle dessutom vara mycket mer fördelningspolitiskt träffsäker då stödet skulle gå till de med störst behov.

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för en starkare välfärd, ekonomi och grön omställning

Sverige står inför en rad stora utmaningar de närmaste åren. Välfärden lider av en kronisk underfinansiering, ekonomin behöver återstartas efter coronapandemin och en offensiv grön omställning måste genomföras nu om vi ska klara av klimatkrisen. Ska dessa ödesmättade utmaningar kunna mötas behövs omfattande satsningar på välfärden och stora investeringar i infrastruktur, bostäder, grön teknik och ekonomiska stimulanser för minskad arbetslöshet. Detta kräver i sin tur en ny ekonomisk politik och ett finanspolitiskt ramverk som möjliggör storskaliga investeringar. Under Coronakrisen har Sveriges ekonomi med nödvändighet gått med underskott för att finansiera de stora Coronaåtgärderna, detta hade inte varit möjligt om vi inte tidigare fört en ansvarsfull ekonomisk politik. Vi ser att vi kommer ha en relativt lång period med underskott framför oss.

Sverige har idag ett mycket restriktivt finanspolitiskt ramverk som omöjliggör de nödvändiga satsningar och investeringar som krävs för att rädda både välfärden, klimatet och ekonomin. Staten har idag ett överskottsmål som innebär att den offentliga sektorn måste gå med överskott under en konjunkturcykel. Detta gör att staten tvingas till stora finansiella besparingar och har bidragit till att staten varje år betalar av på en redan rekordlåg statsskuld. Till detta kommer att staten sällan lånefinansierar samhällsekonomiskt lönsamma investeringar. Detta har lett till en underinvestering i exempelvis infrastruktur och att nödvändiga satsningar på vård, skola och omsorg ställs mot viktiga långsiktiga investeringar i exempelvis järnvägar och bostäder. Ska samhället lyckas möta vår tids stora utmaningar finns lösningarna i den ekonomiska politiken. Vi behöver helt enkelt ett nytt och modernt finanspolitiskt ramverk som säkrar statsfinansernas långsiktiga hållbarhet samtidigt som vi möjliggör för att nå de socialdemokratiska målen om en starkt välfärd, ett jämlikt samhälle och en grön omställning. Ramverket bör innehålla följande:

Pröva idén om en statlig investeringsbudget

För att möjliggöra nödvändiga investeringar för klimatomställningen, en omstart av ekonomin

efter pandemin och upprätta god infrastruktur utan att tränga undan viktiga investeringar i välfärd menar vi att idén om ett nytt finanspolitiskt ramverk bör prövas. Där överskottsmålet överges och en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr.

En investeringsbudget kommer inte allena att lösa utmaningarna samhället står inför, för detta krävs att det är en S-ledd regering. Vi har sett tillräckligt hur Moderatledda regioner med lånefinansierade investeringsbudgetar har agerat ekonomiskt ansvarslöst och satt invånarnas sjukvård och kollektivtrafik i långtgående svåra situationer. Det kräver således att det är tydligt vad som anses vara en investering. Men i den speciella situation vi nu befinner oss i, där vi under en period har sett behov av kraftigt ökade investeringar, menar vi att det ändå kan vara motiverat att pröva idén om en separat investeringsbudget. För att det ska kunna fullföljas behöver skuldankaret justeras och Sveriges regering driva på för förändring i EU:s regelverk.

Överge överskottsmålet – inför ett balansmål

Överskottsmålet för statens offentliga finanser infördes i kölvattnet av 90-talskrisen för att minska den då stora statsskulden. När överskottsmålet infördes hade Sverige en statsskuld på cirka 70 procent av BNP. Sedan dess har stora avbetalningar på statsskulden gjorts och Sveriges statsskuld låg därför före coronakrisen på cirka 35 procent av BNP, något som gjorde att vi hade bland de lägsta statsskuldena i Europa. Samtidigt som statsskulden är rekordlåg går däremot välfärden i kommunerna och regionerna på knäna. Enligt Sveriges kommuner och regioner (SKR) väntas regionerna göra ett underskott med 6 miljarder år 2020.

Överskottsmålet innebär att staten ska göra ett överskott under en konjunkturcykel. Det nuvarande överskottsmålet ligger på 0,33 procent av BNP. Socialdemokraterna har sedan tidigare ett kongressbeslut på att det nuvarande överskottsmålet ska slopas och ersättas av ett balansmål. Ett balansmål för driftsbudgeten skulle innebära att staten skulle ha som mål att budgeten ska gå med balans över en konjunkturcykel. En sådan reform skulle frigöra uppskattningsvis 17 miljarder kronor varje år. Resurser som skulle kunna gå till ett välbehövligt tillskott för Sveriges kommuner och regioner för en upprustning av vård, skola och omsorg.

Inrätta en statlig investeringsbank

limatpolitiska rådet är tydliga med att investeringstakten behöver öka om vi ska nå de klimatpolitiska målen. Ska vi lyckas med den gröna omställningen av samhället behöver därför såväl de offentliga som de privata investeringarna öka.

Trots att många av de investeringar som krävs för en grön omställning är samhällsekonomiskt lönsamma på sikt, förblir investeringstakten för låg då den företagsekonomiska risken ofta överstiger nyttan. Genom införandet av en statlig investeringsbank kan privat kapital frigöras och företag och andra aktörer tillgodoses med långsiktigt och billigt kapital för klimatsmarta investeringar. Investeringsbanken kan få kapital från staten som sedan kan användas som

säkerhet för upplåning på den internationella kapitalmarknaden. EU har redan infört den europeiska investeringsbanken (EIB) för att erbjuda förmånliga lån till projekt som stödjer EU:s klimatmål. Investeringarna från EIB räcker däremot inte om Sverige ska kunna nå klimatmålen. Därför bör även Sverige, i linje med rekommendationer från EU och OECD, införa en statlig investeringsbank för att möjliggöra storskaliga gröna investeringar i exempelvis bostäder, infrastruktur och en grön industriell omvandling.

Stopp för vinstjakten i välfärden

När välfärden öppnades upp för privata aktörer på 90-talet menade förespråkarna att detta skulle leda till högre kvalitet och till ökad mångfald och valfrihet. Resultatet 30 år senare är istället försämrad kvalitet, ökad ojämlikhet och att miljarder av skattebetalarnas pengar varje år går till privata vinster. Istället för mångfald i form av småskaliga kooperativ och idéburna aktörer har vi fått en välfärdsmarknad som domineras av ett fåtal vinstdrivande koncerner.

En tydlig effekt av privatiseringen av välfärden är att pengar avsedda för vård, skola och omsorg går till privata vinster i välfärdsföretagen. I en granskning från Dagens Nyheters ”Fakta i frågan” framgår att en lönsam välfärdsmarknad har vuxit fram. Medan den ordinarie tjänstesektorn har en genomsnittlig avkastning på eget kapital på omkring 13 procent, visar granskningen att motsvarande avkastning är 44 procent för företagen inom grundskolan, 34 procent för företagen inom sjukvården och 29 procent för de företag som bedriver äldreomsorg. Lönsamheten syns även genom stora vinstutdelningar. Exempelvis gjorde de två största friskolekoncernerna, Academedia och Internationella engelska skolan, vinster på över en halv miljard kronor under räkenskapsåret 2018 till 2019. Detta är pengar som skulle kunna ha gått till fler lärare och bättre undervisning för eleverna.

Men vinsten som drivkraft inom välfärden leder inte endast till att skattepengar går till privata vinster. Vinstincitamentet påverkar på ett mycket mer grundläggande plan hela välfärdens fokus, kvalitet och funktionssätt. Inom skolan har vi exempelvis sett en tilltagande skolsegregation när friskolekoncerner riktat in sig mot resursstarka elever. Inom äldreomsorgen har vi sett hur privata företag pressat kostnaderna genom lägre löner och sämre arbetsvillkor för personalen. Inom sjukvården har vårdbolag i högre utsträckning valt att etablera sig i välmående områden och riktat in sig mot friskare patienter samt patienter med privat sjukvårdsförsäkring. Efter att Chile infört ett vinstförbud inom skolan är Sverige idag det enda land som tillåter obegränsade vinster inom den offentligt finansierade skolan. Det finns även ett starkt stöd till förslag om att begränsa vinster i välfärden. Enligt SOM-institutet tycker 6 av 10 svenskar att det är ett bra förslag att förbjuda vinstutdelning inom skattefinansierad vård, skola och omsorg. Det är hög tid att vi lyssnar till befolkningen.

När allt mer av välfärdens verksamheter läggs ut på entreprenad leder det till att samhällets förmåga att samordna och utveckla minskar. En allt större andel av skattemedlen går att kontrollera att avtal och indikatorer efterföljs istället för kvalitetshöjande åtgärder. I vissa delar

av landet är drift i egen regi endast ett komplement till det privata och de demokratiskt styrda samhällsinstitutionernas möjligheter att sätta riktningen begränsas. Koncerttänket har blivit överordnat faktiskt utfall och kvalitet för invånarna. Under coronapandemin har den privatiserade välfärden visat sina mest uppenbara brister: omfattande bristande samordning, statliga anslag som fastnar i kontrollapparaten och inte når ut till verksamheterna, samt offentligt finansierade verksamheter som inte går samman i nödvändig kraftsamling. Samtidigt ser vi hur idéburna och kooperativa verksamheter är de icke-offentliga aktörer som bäst klarar av att samordna med det offentliga, särskilt i kris, och vars drivkraft är sprungen ur engagemanget för verksamhetens innehåll inte för ett vinstintresse. Dessa alternativ har drivkrafter som liknar de som en gång byggde våra offentliga verksamheter och gör sig därför bra som skattefinansierade alternativ till de i egen regi. Därför menar vi att Socialdemokraterna, med lärdomar från nyliberalismens avregleringar sedan 30 år, senare års debatter och forskning, och särskilt efter coronapandemin, bör verka för att offentligt finansierad verksamhet ska drivas i egen regi eller av aktörer utan vinstintresse.

Partikongressen föreslås besluta:

- A44:1 att Socialdemokraterna verkar för att ett politiskt jämlikhetsmål införs
- A44:2 att Socialdemokraterna verkar för en skattereform som möjliggör stora välfärdssatsningar
- A44:3 att Socialdemokraterna verkar för en skattereform som bidrar till minskade ekonomiska klyftor och ökad skattekvot
- A44:4 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv fastighetsskatt
- A44:5 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv kapitalbeskattning
- A44:6 att Socialdemokraterna verkar för att pensioner, arbetslöshetsersättning, sjukersättning och andra ersättningar inom försäkringssystemen inte ska beskattas hårdare än arbetsinkomster
- A44:7 att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa RUT-avdraget
- A44:8 att Socialdemokraterna verkar för ett nytt finanspolitiskt ramverk med en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget med balansmål
- A44:9 att Socialdemokraterna verkar för inrättandet av en statlig investeringsbank för finansiering av investeringar i bostäder, infrastruktur och en grön omställning av industrin
- A44:10 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s regelverk ändras så att medlemsstater kan investera sig ur coronakrisen
- A44:11 att Socialdemokraterna verkar för att stoppa marknadifiering av välfärden
- A44:12 att Socialdemokraterna verka för att offentligt finansierad verksamhet ska bedrivas i egen regi eller av idéburna aktörer som återinvesterar eventuell vinst i verksamheten

Stockholms partidistrikt

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A45

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

En jämlik äldreomsorg kräver rättvisa beräkningsmodeller för standardkostnader I det kommunala utjämningsystemet och vid analyser av kommunala och regionkommunala verksamheters effektivitet används så kallade standardkostnader för att utröna hur mycket resurser en verksamhet i en specifik kommun eller region skulle behöva för att bedriva en normalt effektivt och genomsnittligt ambitiös verksamhet, baserat på demografisk sammansättning med mera. Vid analyser av verksamheters effektivitet i jämförelse mellan olika kommuner används vidare en så kallad nettokostnadsavvikelse för att utröna huruvida de aktuella kostnaderna är högre eller lägre än de förväntade. Nettokostnadsavvikelsen definieras som avvikelsen mellan faktisk kostnad för exempelvis äldreomsorg eller socialtjänst och en av SKR framräknad referenskostnad. Referenskostnaden baseras på den av SCB beräknade standardkostnaden, som alltså ska avspegla vad en verksamhet borde kostnad om den bedrivs med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. Denna standardkostnad används vid fördelningen av resurser i det kommunala utjämningsystemet.

Ett positivt värde på en nettokostnadsavvikelse kan ses som en indikation på att kostnaderna för en verksamhet är högre än förväntat. Detta tas ibland till intäkt för att en verksamhet antingen är ineffektiv eller att en kommun eller region avsätter mer resurser eller har högre servicenivåer än vad som är förväntat. Som med andra modeller för att jämföra kostnader eller fördela resurser finns dock en risk för att relevanta faktorer inte får tillräckligt genomslag. Detta kan få som effekt att jämförelsen blir missvisande eftersom nettokostnadsavvikelsen beror på annat än ineffektivitet eller högre ambitionsnivåer.

Vi som undertecknar denna motion är kommunalpolitiskt engagerade, bland annat i äldrenämnden i en medelstor svensk kommun. För oss har det blivit uppenbart att beräkningen av standardkostnader och nettokostnadsavvikelser i bristande utsträckning beaktar vissa resurskrävande faktorer. Detta medför att relevanta behov osynliggörs i beräkningsmodellerna och att det felaktigt kan framstå som att en kommun är rättvist kompenserad i den kommunala utjämningsystemet eller att kommunens verksamhet är ineffektiv eller slösaktig – trots att så inte är fallet.

Detta ser vi tydligt i SCB:s beräkning av standardkostnader för äldreomsorgen vilket leder till att modellerna blir missvisande. Detta påverkar i sin tur den kommunala utjämningsystemet och i förlängningen de kostnadsjämförelser mellan kommuner som används som beslutsunderlag för resursfördelning i kommunerna eller beslut om effektiviseringar. Modellernas brister får verkliga, ofta negativa, konsekvenser för personal och brukare i landets kommuner och kan tänkas bidra till att förstärka ojämlikhet mellan kommuner.

Vid beräkningen av standardkostnaderna för äldreomsorgen är det framförallt den demografiska sammansättningen i en kommun som beaktas. I SCB: modell för beräkning av standardkostnaden för äldreomsorg ingår parametrarna;

- Sammanboende respektive ensamboende i åldersgrupperna 65–79, 80–89 samt 90 år och uppåt. Detta används sedan för att fastställa en kommuns så kallade åldersersättning i utjämningsystemet. Åldersersättningen beräknas genom andelen invånare i respektive grupp multiplicerad med en fastställd normkostnad för gruppen.
- Vidare tillkommer tillägg/avdrag för hemtjänst i glesbygd, institutionsboende i glesbygd, språk samt ohälsa och parameter för lönekorrigering.

I den senaste beräkningen för år 2021 är standardkostnaden för äldreomsorg för Umeå kommun 8 469 kr/invånare. Detta är framräknat genom:

- Åldersersättning 8 714 kr/invånare
- Tillägg/avdrag -244 kr/invånare (varav parametern ohälsa utgör -47 kr/invånare).

Parametern ohälsa är alltså mycket liten (-47 kr/inv) i förhållande till åldersersättningen (8 714 kr/inv). I princip baseras alltså kommunernas standardkostnader för äldreomsorg på åldersersättningen.

För att sedan beräkna en nettokostnadsavvikelse gör SKR en justering av de framräknade standardkostnaderna och dessa kallas referenskostnader. Referenskostnaderna jämförs sedan med de faktiska nettokostnaderna och avvikelsen kallas nettokostnadsavvikelse. Denna nettokostnadsavvikelse används som en del av de data som ligger till grund för politiska prioriteringar och beslut i våra kommuner och regioner.

Detta blir problematiskt eftersom den genomsnittliga hälsan för äldre kan skilja sig åt markant mellan olika kommuner. Vi vet att bland annat socioekonomi, levnadsvanor och många andra faktorer har en avgörande betydelse för människors hälsa och risken för svår ohälsa på äldre dagar. En frisk äldre behöver givetvis färre och mindre tunga insatser än en svårt sjuk äldre. För att vi ska kunna bygga världens bästa äldreomsorg i Sverige, en äldreomsorg som dessutom är jämlik över hela landet, är det därför av yttersta vikt att resurserna fördelas efter behov.

Låt oss illustrera detta med ett hypotetiskt exempel. Kommun A och kommun B har samma demografiska fördelning av invånare i olika åldersgrupper. Den äldre befolkningen i kommun A innefattar dock en avsevärt lägre andel med svår ohälsa och kommun B har avsevärt högre förekomst av hjärt- och kärlsjukdomar och demens än snittet. Båda dessa kommuner kommer att behandlas i princip lika i det kommunala utjämningsystemet och vid en kontroll av nettokostnadsavvikelser mellan kommunerna kommer det att framstå som att kommun B är kostnadsineffektiv eller lägger mer pengar än vad man borde på äldreomsorgen, eftersom de större behoven på grund av ohälsa i osynliggörs vid beräkningen av standardkostnader.

Konsekvenserna av detta blir att:

- Kommun B får mindre resurser i den kommunala utjämnningen i förhållande till sina faktiska behov.
- I beslutsunderlaget för politikerna i kommun B framstår det som att man har för höga kostnader för äldreomsorgen och den felaktiga bilden av att äldreomsorgen bedrivs ineffektivt, vilket kan leda till nedskärningar och effektiviseringar som svårigen kan genomföras eller som leder till att svårt sjuka äldre får sämre service än vad de borde få.

Vi kan exemplifiera det ovan sagda med förutsättningarna i vår egen kommun, Umeå. Umeå och Västerbotten har en nationellt sett avvikande hög förekomst av hjärt- kärlsjukdomar, stroke, demens och benbrott. Det är inte helt klarlagt varför. Detta medför att betydligt fler äldre, än i andra kommuner med liknande demografi, har behov av äldreomsorg och mer resurskrävande insatser i äldreomsorgen. Detta blir dock inte synligt vid beräkningen av standardkostnader och nettokostnadsavvikelser.

Om vi ska nå målet om världens bästa äldreomsorg och ha en äldreomsorg som är jämlik för alla medborgare i vårt land måste de skilda behoven i gruppen äldre och skillnaderna mellan olika kommuner beaktas fullt ut. En konsekvens av rådande beräkningsmodeller blir att resurser inte i tillfredsställande utsträckning styrs dit behoven är som störst och att kommuner med högre ohälsotal bland äldre straffas i den kommunala utjämnningen eller tvingas till effektiviseringar på grund av missvisande kostnadsanalyser.

Partikongressen föreslås besluta:

A45:1 att Socialdemokraterna verkar för att ohälsotalen bland äldre ska få större genomslag som enskild faktor vid beräkningen av de standardkostnader som ligger till grund för det kommunala utjämnningssystemet

Sävar-Täfteå S-förening

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A46

SKARABORGS PARTIDISTRIKT

En ny ekonomisk politik för hela Sverige

Sverige och svensk socialdemokrati står inför många stora utmaningar. Många upplever otrygghet och att välfärden inte räcker till. Detta på grund av långa köer i sjukvården, en urbanisering som urholkar landsbygdskommunerna, bostadsbrist i hela landet, låga pensioner och gängkriminalitet. Dessa samhällsutmaningar kräver kraftiga åtgärder och människor i allmänhet verkar inte längre anse att svensk socialdemokrati står för den bästa politik för att åtgärda samhällsproblemen.

Åtgärder är viktiga men dyra. Vi har råd att investera i vår gemensamma välfärd och i varandra men för det krävs en ny ekonomisk politik för de många efter att Sverige regerats på 10 borgerliga budgetar sedan 2006. Utan en kraftig upprustning av välfärden finansierad genom en tydlig och rättvis fördelningspolitik kommer förtroendet för svensk välfärd och svensk socialdemokrati att sjunka ytterligare.

Klyftorna ökar i Sverige och idag sticker vi ut internationellt eftersom skatteintäkter via förmögenhetsrelaterade skatter har kraftigt minskat.

Skatter som kan införas, ändras eller återinföras i Sverige är en förmögenhetsskatt, skatt på arv och gåvor, skatt på lyxvillor och högre skatt för de med de allra högsta kapitalinkomsterna. Det krävs också åtgärder mot skattesmitning såsom skärpta straff och effektivare bekämpning av svenska myndigheter.

Tidigare beskattades villor med 1,5% av taxeringsvärdet. Idag är procentsatsen 0,75% för villor men skatten har ett lågt tak om ungefär 8 000 kronor och benämns numera som "fastighetsavgift". Fastighetsbeskattning är på många sätt effektiv. Skattebasen kan inte flytta. Skatten minskar inte incitamenten att arbeta. Skatten är mycket fördelningspolitiskt träffsäker och skatten bidrar till att bostadsbeståndet används mer effektivt. Den nya skatten på lyxvillor bör träffa landets 1 - 2% dyraste bostäder.

Förmögenhetsskatten avskaffades i Sverige den 1 januari 2007. Idag har bland andra länder Norge och Schweiz en förmögenhetsskatt. När några av världens rikaste länder som Norge och Schweiz, som dessutom är hem för några av världens rikaste personer, klarar av att ta ut en förmögenhetsskatt bör svensk socialdemokrati åtminstone verka för att utreda möjligheterna och effekterna av en sådan skatt i Sverige.

Avskaffandet av arvsskatt i Sverige är internationellt sett väldigt märklig. Arvs- och gåvoskatter är vanliga i västvärlden. USA beskattar arv liksom 18 av EU:s nuvarande 28 medlemsländer, inklusive Storbritannien. Det är utöver bidraget till välfärden en ideologiskt önskvärd skatt som motverkar klassamhälle och privilegier.

Av de totala kapitalinkomsterna i Sverige idag går ca 90% till de 10% med högst inkomster och över hälften av kapitalinkomsterna går idag till landets rikaste procent. Att bara presentera fakta bör vara argument nog för att socialdemokratin ska agera.

Partikongressen föreslås besluta:

- A46:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige inför en ny förmögenhetskatt
- A46:2 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige inför en ny skatt på arv och gåvor
- A46:3 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige inför en ny skatt på lyxvillor
- A46:4 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige höjer skatten för de med allra högst kapitalinkomster
- A46:5 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige kraftigt skärper straffen för och försvårar den grova skattesmitningen

Socialdemokraterna i Skaraborg
Skaraborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A47

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En ny regionalpolitik för jobb och välfärd i hela landet

De ekonomiska klyftorna mellan Sveriges olika delar är idag oacceptabelt stora. En majoritet av kommunerna och regionerna har en akut ekonomisk situation som i längden betyder att en stor del av Sveriges befolkning inte får den välfärd de har rätt till och förtjänar.

Kommuner och regioner har länge flaggat för att den ekonomiska situationen är kritisk och har genomfört stora nedskärningar i välfärden. Undersköterskor, lärare, sjuksköterskor, barnskötare, läkare och andra som utgör stommen i välfärdssystemet har länge larmat om att situationen varit ohållbar. Coronapandemin har än mer tydliggjort att välfärdsstaten i allmänhet och vården i synnerhet är underdimensionerad, underfinansierad och felorganiserad. Sveriges kommuner och regioner (SKR) menar att 43 miljarder kommer att fattas 2023 bara för att nuvarande välfärdsnivå ska upprätthållas. Vi menar att ett upprätthållande inte räcker, utan att nivån måste höjas och att rejäla tillskott behöver ske till landets kommuner och regioner genom en kraftig ökning av den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden.

Sverige består av 290 kommuner och 21 regioner där förutsättningar att leverera välfärd och service varierar kraftigt. Det finns stora skillnader vad gäller allt från demografi och geografi till skattekraft.

Det kommunala utjämningsystemet ska kompensera för dessa strukturella olikheter mellan

kommuner. Skillnader i kommunalskatt ska därför enbart reflektera skillnader i service, effektivitet och avgiftsnivå. Så är inte fallet idag. Idag betalar en arbetstagare i Solna och Österåker drygt 17 % kommunalskatt jämfört med nästan 24 % i Dorotea och Vännäs. Vi menar att konkreta politiska förslag behöver tas fram och genomföras för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner. Kommunalarbetareförbundets förslag på vad de omnämner en välfärdsskatt kan tjäna som vägledande.

För socialdemokratin är goda och likvärdiga villkor för medborgare, organisationer och företag i hela landet en given målsättning. Enskilda kommuner är sällan rätt nivå att inrikta sig på vad gäller arbetsmarknadsutveckling och välfärd. När det gäller arbetsmarknaden och välfärden behövs ett tydligt fokus både på den statliga och den regionala nivån. Därför behöver fokus läggas på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering. Detta inkluderar en ambitiös utbyggnad av kollektivtrafiken såsom snabbjärnväg i landet. Möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder bör också införas för den som flyttar till glesbygdskommun.

Grundläggande samhällsservice såsom pålitliga post- och järnvägsförbindelser samt medicinförsörjning ska tillförsäkras hela landet. På båda dessa områden har ideologiskt motiverade avregleringar misslyckats. De uttalade målsättningarna bakom avregleringarna har inte uppnåtts, något som framgår av en lång rad statliga utredningar och granskningar från exempelvis

Riksrevisionen. Produktionskostnaderna sjunker inte, men det gör kvaliteten och likvärdigheten för medborgarna, företag och organisationer. Mer glesbefolkade delar av landet är genomgående de största förlorarna, men systemen sviktar även ur ett samlat nationellt perspektiv. Under 2020 blottades en under lång tid bristfällig planering för sjukdomsutbrott eller liknande kris. Att inom ramen för en statlig apoteksverksamhet åter hålla beredskapslager av mediciner, som del av att trygga grundläggande samhällsfunktioner även i kristid, borde vara en självklarhet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A47:1 att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionalavvälfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A47:2 att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A47:3 att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering
- A47:4 att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införas för den som flyttar till glesbygdskommun
- A47:5 att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas

A47:6 att Socialdemokraterna ska verka för att staten tar ett samlat ansvar för krisberedskap, bland annat genom ett återförstatligande av apoteksverksamhet och återuppbyggnad av beredskapslager

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall
Alingsås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A48

GÄVLE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En ny regionalpolitik för jobb och välfärd i hela landet

De ekonomiska klyftorna mellan Sveriges olika delar är idag oacceptabelt stora. En majoritet av kommunerna och regionerna har en akut ekonomisk situation som i längden betyder att en stor del av Sveriges befolkning inte får den välfärd de har rätt till och förtjänar.

Kommuner och regioner har länge flaggat för att den ekonomiska situationen är kritisk och har genomfört stora nedskärningar i välfärden. Undersköterskor, lärare, sjuksköterskor, barnskötare, läkare och andra som utgör stommen i välfärdssystemet har länge larmat om att situationen varit ohållbar. Coronapandemin har än mer tydliggjort att välfärdsstaten i allmänhet och vården i synnerhet är underdimensionerad, underfinansierad och felorganiserad. Sveriges kommuner och regioner (SKR) menar att 43 miljarder kommer att fattas 2023 bara för att nuvarande välfärdsnivå ska upprätthållas. Vi menar att ett upprätthållande inte räcker, utan att nivån måste höjas och att rejäla tillskott behöver ske till landets kommuner och regioner genom en kraftig ökning av den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden.

Sverige består av 290 kommuner och 21 regioner där förutsättningar att leverera välfärd och service varierar kraftigt. Det finns stora skillnader vad gäller allt från demografi och geografi till skattekraft. Det kommunala utjämningsystemet ska kompensera för dessa strukturella olikheter mellan kommuner. Skillnader i kommunalskatt ska därför enbart reflektera skillnader i service, effektivitet och avgiftsnivå. Så är inte fallet idag. Idag betalar en arbetstagarare i Solna och Österåker drygt 17 % kommunalskatt jämfört med nästan 24 % i Dorotea och Vännäs. Vi menar att konkreta politiska förslag behöver tas fram och genomföras för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner. Kommunalarbetareförbundets förslag på vad de omnämner en välfärdsskatt kan tjäna som vägledande.

För socialdemokratin är goda och likvärdiga villkor för medborgare, organisationer och företag i hela landet en given målsättning. Enskilda kommuner är sällan rätt nivå att inrikta sig på vad gäller arbetsmarknadsutveckling och välfärd. När det gäller arbetsmarknaden och välfärden

behövs ett tydligt fokus både på den statliga och den regionala nivån. Därför behöver fokus läggas på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering. Detta inkluderar en ambitiös utbyggnad av kollektivtrafiken såsom snabbjärnväg i landet. Möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder bör också införas för den som flyttar till glesbygdskommun.

Grundläggande samhällsservice såsom pålitliga post- och järnvägsförbindelser samt medicinförsörjning ska tillförsäkras hela landet. På båda dessa områden har ideologiskt motiverade avregleringar misslyckats. De uttalade målsättningarna bakom avregleringarna har inte uppnåtts, något som framgår av en lång rad statliga utredningar och granskningar från exempelvis Riksrevisionen. Produktionskostnaderna sjunker inte, men det gör kvaliteten och likvärdigheten för medborgarna, företag och organisationer. Mer glesbefolkade delar av landet är genomgående de största förlorarna, men systemen sviktar även ur ett samlat nationellt perspektiv. Under 2020 blottades en under lång tid bristfällig planering för sjukdomsutbrott eller liknande kris. Att inom ramen för en statlig apoteksverksamhet åter hålla beredskapslager av mediciner, som del av att trygga grundläggande samhällsfunktioner även i kristid, borde vara en självklarhet.

Partikongressen föreslås besluta:

- A48:1 att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A48:2 att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A48:3 att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering
- A48:4 att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införas för den som flyttar till glesbygdskommun
- A48:5 att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas
- A48:6 att Socialdemokraterna ska verka för att staten tar ett samlat ansvar för krisberedskap, bland annat genom ett återförstatligande av apoteksverksamhet och återuppbyggnad av beredskapslager

Gävle Norra S-förening

Gävle arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A49

SÄTER ARBETAREKOMMUN

En ny regionalpolitik för jobb och välfärd i hela landet

De ekonomiska klyftorna mellan Sveriges olika delar är idag oacceptabelt stora. En majoritet av kommunerna och regionerna har en akut ekonomisk situation som i längden betyder att en stor del av Sveriges befolkning inte får den välfärd de har rätt till och förtjänar.

Kommuner och regioner har länge flaggat för att den ekonomiska situationen är kritisk och har genomfört stora nedskärningar i välfärden. Undersköterskor, lärare, sjuksköterskor, barnskötare, läkare och andra som utgör stommen i välfärdssystemet har länge larmat om att situationen varit ohållbar. Coronapandemin har än mer tydliggjort att välfärdsstaten i allmänhet och vården i synnerhet är underdimensionerad, underfinansierad och felorganiserad. Sveriges kommuner och regioner (SKR) menar att 43 miljarder kommer att fattas 2023 bara för att nuvarande välfärdsnivå ska upprätthållas. Vi menar att ett upprätthållande inte räcker, utan att nivån måste höjas och att rejäla tillskott behöver ske till landets kommuner och regioner genom en kraftig ökning av den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden.

Sverige består av 290 kommuner och 21 regioner där förutsättningar att leverera välfärd och service varierar kraftigt. Det finns stora skillnader vad gäller allt från demografi och geografi till skattekraft. Det kommunala utjämningsystemet ska kompensera för dessa strukturella olikheter mellan kommuner. Skillnader i kommunalskatt ska därför enbart reflektera skillnader i service, effektivitet och avgiftsnivå. Så är inte fallet idag. Idag betalar en arbetstagare i Solna och Österåker drygt 17 % kommunalskatt jämfört med nästan 24 % i Dorotea och Vännäs. Vi menar att konkreta politiska förslag behöver tas fram och genomföras för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner. Kommunalarbetareförbundets förslag på vad de omnämner en välfärdsskatt kan tjäna som vägledande.

För socialdemokratin är goda och likvärdiga villkor för medborgare, organisationer och företag i hela landet en given målsättning. Enskilda kommuner är sällan rätt nivå att inrikta sig på vad gäller arbetsmarknadsutveckling och välfärd. När det gäller arbetsmarknaden och välfärden behövs ett tydligt fokus både på den statliga och den regionala nivån. Därför behöver fokus läggas på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering. Detta inkluderar en ambitiös utbyggnad av kollektivtrafiken såsom bättre järnväg i landet. Möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder bör också införas för den som flyttar till glesbygdskommun.

Grundläggande samhällsservice såsom pålitliga post- och järnvägsförbindelser samt medicinförsörjning ska tillförsäkras hela landet. På båda dessa områden har ideologiskt motiverade avregleringar misslyckats. De uttalade målsättningarna bakom avregleringarna har

inte uppnåts, något som framgår av en lång rad statliga utredningar och granskningar från exempelvis Riksrevisionen. Produktionskostnaderna sjunker inte, men det gör kvaliteten och likvärdigheten för medborgarna, företag och organisationer. Mer glesbefolkade delar av landet är genomgående de största förlorarna, men systemen sviktar även ur ett samlat nationellt perspektiv. Under 2020 blottlades en under lång tid bristfällig planering för sjukdomsutbrott eller liknande kris. Att inom ramen för en statlig apoteksverksamhet åter hålla beredskapslager av mediciner, som del av att trygga grundläggande samhällsfunktioner även i kristid, borde vara en självklarhet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A49:1 att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A49:2 att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A49:3 att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt
- A49:4 att Socialdemokraterna ska verka för att staten tar ett samlat ansvar för krisberedskap, bland annat genom ett återförstatligande av flera verksamheter samt återuppbyggnad av beredskapslager

Säter arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A50

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN

En ny regionalpolitik för jobb och välfärd i hela landet

De ekonomiska klyftorna mellan Sveriges olika delar är idag oacceptabelt stora. En majoritet av kommunerna och regionerna har en akut ekonomisk situation som i längden betyder att en stor del av Sveriges befolkning inte får den välfärd de har rätt till och förtjänar.

Kommuner och regioner har länge flaggat för att den ekonomiska situationen är kritisk och har genomfört stora nedskärningar i välfärden. Undersköterskor, lärare, sjuksköterskor, barnskötare, läkare och andra som utgör stommen i välfärdssystemet har länge larmat om att situationen varit ohållbar. Coronapandemin har än mer tydliggjort att välfärdsstaten i allmänhet och vården i synnerhet är underdimensionerad, underfinansierad och felorganiserad. Sveriges kommuner och regioner (SKR) menar att 43 miljarder kommer att fattas 2023 bara för att nuvarande välfärdsnivå ska upprätthållas. Vi menar att ett upprätthållande inte räcker, utan att nivån måste höjas och att rejäla tillskott behöver ske till landets kommuner och regioner genom en kraftig ökning av den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden.

Sverige består av 290 kommuner och 21 regioner där förutsättningar att leverera välfärd och service varierar kraftigt. Det finns stora skillnader vad gäller allt från demografi och geografi till skattekraft. Det kommunala utjämningsystemet ska kompensera för dessa strukturella olikheter mellan kommuner. Skillnader i kommunalskatt ska därför enbart reflektera skillnader i service, effektivitet och avgiftsnivå. Så är inte fallet idag. Idag betalar en arbetstagarare i Solna och Österåker drygt 17 % kommunalskatt jämfört med nästan 24 % i Dorotea och Vännäs. Vi menar att konkreta politiska förslag behöver tas fram och genomföras för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner. Kommunalarbetareförbundets förslag på vad de omnämner en välfärdsskatt kan tjäna som vägledande.

För socialdemokratin är goda och likvärdiga villkor för medborgare, organisationer och företag i hela landet en given målsättning. Enskilda kommuner är sällan rätt nivå att inrikta sig på vad gäller arbetsmarknadsutveckling och välfärd. När det gäller arbetsmarknaden och välfärden behövs ett tydligt fokus både på den statliga och den regionala nivån. Därför behöver fokus läggas på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering. Detta inkluderar en ambitiös utbyggnad av kollektivtrafiken såsom snabbjärnväg i landet. Möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder bör också införas för den som flyttar till glesbygdskommun.

Grundläggande samhällsservice såsom pålitliga post- och järnvägsförbindelser samt medicinförsörjning ska tillförsäkras hela landet. På båda dessa områden har ideologiskt motiverade avregleringar misslyckats. De uttalade målsättningarna bakom avregleringarna har inte

uppnått, något som framgår av en lång rad statliga utredningar och granskningar från exempelvis Riksrevisionen. Produktionskostnaderna sjunker inte, men det gör kvaliteten och likvärdigheten för medborgarna, företag och organisationer. Mer glesbefolkade delar av landet är genomgående de största förlorarna, men systemen sviktar även ur ett samlat nationellt perspektiv. Under 2020 blottades en under lång tid bristfällig planering för sjukdomsutbrott eller liknande kris. Att inom ramen för en statlig apoteksverksamhet åter hålla beredskapslager av mediciner, som del av att trygga grundläggande samhällsfunktioner även i kristid, borde vara en självklarhet.

Jag yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

- A50:1 att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A50:2 att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A50:3 att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering
- A50:4 att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till glesbygdskommun
- A50:5 att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas
- A50:6 att Socialdemokraterna ska verka för att staten tar ett samlat ansvar för krisberedskap, bland annat genom ett återförstatligande av apoteksverksamhet och återuppbyggnad av beredskapslager

Johan Viklund

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A51

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En ny regionalpolitik för jobb och välfärd i hela landet

De ekonomiska klyftorna mellan Sveriges olika delar är idag oacceptabelt stora. En majoritet av kommunerna och regionerna har en akut ekonomisk situation som i längden betyder att en stor del av Sveriges befolkning inte får den välfärd de har rätt till och förtjänar.

Kommuner och regioner har länge flaggat för att den ekonomiska situationen är kritisk och har

genomfört stora nedskärningar i välfärden. Undersköterskor, lärare, sjuksköterskor, barnskötare, läkare och andra som utgör stommen i välfärdssystemet har länge larmat om att situationen varit ohållbar. Coronapandemin har än mer tydliggjort att välfärdsstaten i allmänhet och vården i synnerhet är underdimensionerad, underfinansierad och felorganiserad. Sveriges kommuner och regioner (SKR) menar att 43 miljarder kommer att fattas 2023 bara för att nuvarande välfärdsnivå ska upprätthållas. Vi menar att ett upprätthållande inte räcker, utan att nivån måste höjas och att rejäla tillskott behöver ske till landets kommuner och regioner genom en kraftig ökning av den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden.

Sverige består av 290 kommuner och 21 regioner där förutsättningar att leverera välfärd och service varierar kraftigt. Det finns stora skillnader vad gäller allt från demografi och geografi till skattekraft. Det kommunala utjämningsystemet ska kompensera för dessa strukturella olikheter mellan kommuner. Skillnader i kommunalskatt ska därför enbart reflektera skillnader i service, effektivitet och avgiftsnivå. Så är inte fallet idag. Idag betalar en arbetstagarare i Solna och Österåker drygt 17 % kommunalskatt jämfört med nästan 24 % i Dorotea och Vännäs. Vi menar att konkreta politiska förslag behöver tas fram och genomföras för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner. Kommunalarbetareförbundets förslag på vad de omnämner en välfärdsskatt kan tjäna som vägledande.

För socialdemokratin är goda och likvärdiga villkor för medborgare, organisationer och företag i hela landet en given målsättning. Enskilda kommuner är sällan rätt nivå att inrikta sig på vad gäller arbetsmarknadsutveckling och välfärd. När det gäller arbetsmarknaden och välfärden behövs ett tydligt fokus både på den statliga och den regionala nivån. Därför behöver fokus läggas på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering. Detta inkluderar en ambitiös utbyggnad av kollektivtrafiken såsom snabbjärnväg i landet. Möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder bör också införas för den som flyttar till glesbygdskommun.

Grundläggande samhällsservice såsom pålitliga post- och järnvägsförbindelser samt medicinförsörjning ska tillförsäkras hela landet. På båda dessa områden har ideologiskt motiverade avregleringar misslyckats. De uttalade målsättningarna bakom avregleringarna har inte uppnåtts, något som framgår av en lång rad statliga utredningar och granskningar från exempelvis Riksrevisionen. Produktionskostnaderna sjunker inte, men det gör kvaliteten och likvärdigheten för medborgarna, företag och organisationer. Mer glesbefolkade delar av landet är genomgående de största förlorarna, men systemen sviktar även ur ett samlat nationellt perspektiv. Under 2020 blottades en under lång tid bristfällig planering för sjukdomsutbrott eller liknande kris. Att inom ramen för en statlig apoteksverksamhet åter hålla beredskapslager av mediciner, som del av att trygga grundläggande samhällsfunktioner även i kristid, borde vara en självklarhet.

Partikongressen föreslås besluta:

- A51:1 att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A51:2 att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A51:3 att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering
- A51:4 att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till glesbygdskommun
- A51:5 att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas
- A51:6 att Socialdemokraterna ska verka för att staten tar ett samlat ansvar för krisberedskap, bland annat genom ett återförstatligande av apoteksverksamhet och återuppbyggnad av beredskapslager
- A51:7 att Socialdemokraterna i Oxelösund ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
- A51:8 att Socialdemokraterna i Oxelösund skickar motionen vidare till nästa partikongress

Steve Franzén

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A52

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En rättvis fastighetsskatt – På arbetarnas villkor

Historik: Inom EU sticker Sverige ut som ett av de länder med lägst inkomster från skatt på fastigheter. Det är ett resultat av att Sverige de senaste åren kraftigt frångått den västeuropeiska trenden av ökad fastighetsbeskattning. 2008 förändrades den statliga fastighetsskatten och bytte namn till kommunal fastighetsavgift. Trots namnet utgör nuvarande fastighetsavgift en skatt på 0,3 procent av fastighetens taxeringsvärde för bostadsrätter i flerbostadshus och 0,75 procent för småhus.

Den stora skillnaden mot innan 2008 är att ett maxtak för skatten har införts, 1315 kronor per år för bostadsrätter respektive 7812 kr per år för småhus år 2018. Detta maxtak gör nuvarande fastighetsskatt kraftigt regressiv: det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt en miljon kronor i Hällefors och en villa värd 20 miljoner kronor på Djursholm. Nybyggda bostäder har också helt undantagits fastighetsskatt under en längre tid.

Livs S-förening vill därmed att SAP verkar för

Partikongressen föreslås besluta:

A52:1 att följande ändring kommer till stånd: Beskatta småhus, bostadsrätter och ägarlägenheter med 0,75 procent av taxeringsvärdet utan maxtak oavsett byggnadsår. Räntebeläggningen av uppskjuten kapitalvinst slopas och stämpelskatt och lagfartsavgift sänks så att den endast täcker administrationskostnader. Utöver detta införs ett fastighetsskatteavdrag på 1000kr och steg tas för att underlätta för fastighetsskattens löpande inbetalning via lönen. Dessa förslag beräknas samlat öka de statliga intäkterna med 15 miljarder kronor. Detta förslag på fastighetsskatt på 0,75 procent av taxeringsvärdet för småhus, bostadsrätter och ägarfastigheter utan maxtak och oavsett byggnadsår skulle efter avräkningar för avskaffad stämpelskatt, begränsningsregel och avdrag inbringa omkring 15 miljarder i skatteintäkter. Huvuddelen av dessa ökade skatteintäkter skulle komma från den rikare halvan av bostadsägare

Livs S-förening

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A53

UMEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En rättvisare inkomstbeskattning

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts som kostar c:a 130 miljarder kr per år i minskade skatteintäkter. Dessutom har dessa jobbskatteavdrag inneburit att pensionärer, sjuka och arbetslösa inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärvsarbete. Det får till följd att den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna, efter skatt, sänks kraftigt lite i smyg.

Då det gäller beskattning av pension så har skillnaden i beskattning tagits bort för pensionärer från det år de fyller 66 år. Däremot kvarstår den högre beskattningen för de som går i pension före det år de fyller 66 år. Ofta är det arbetare som tvingas ta ut pension så tidigt som möjligt för att dom är utslitna, kanske blivit utförsäkrade, nekats sjukpension. De drabbas dubbelt. Först får dom lägre pension för att den tas ut tidigt, sedan drabbas de av en hårdare beskattning! Upp till 40% högre beskattning. Det är inte rimligt, det är inte rättvist

Dagens skattetabeller är indelad i sex kolumner. En (K1) för lön för de som vid årets början inte fyllt 65 år, en (K2) för de som har pension och vid årets början fyllt 65 år, en(K3) för lön till de som vid årets början fyllt 65 år, en (K4)för de som har sjuk och aktivitetsersättning och som vid årets början inte fyllt 65 år, en(K5) för de som har ersättning från a-kassa samt en (K6) för de som har pension men inte har fyllt 65 år vid årets början.

Vid en inkomst på 25 000 kr/mån betalar löntagaren i K1 5 964 kr enligt tabell 35 eller 23,8 % i skatt. Vid samma inkomst betalar de i K5 och K6, 8 184 kr eller 32,7 % i skatt. Det innebär i klartext att en person som har ersättning från a-kassan betalar 37% mer i skatt (2 220 kr) än person som har samma inkomst av arbete. Ungefär lika ser det ut för de som har ersättning från försäkringskassan. De får betala mer än 30% högre skatt än den som har arbetsinkomst.

Jämför man beskattningen för en person som fortsätter jobba året efter de fyllt 65 år, med en som tagit pension vid 64 år, så blir det ännu märkligare. Vid en inkomst på 25 000 kr/mån beskattas arbetsinkomsten med 3 409 kr, 64 åringen med pension beskattas med 8 184 kr. Det skiljer 4 775 kr per månad i beskattning. Det är mer än dubbelt så hög beskattning för 64 åringen som gått i pension. Det är inte rimligt, det är inte socialdemokratisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

A53:1 att Socialdemokraterna driver på denna förändring omgående då den går att genomföra utan att förändra det totala skatteuttaget. Vi kan inte vänta in den stora skatteomläggningen

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A54

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

En rättvisare inkomstbeskattning

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts som kostar c:a 130 miljarder kr per år i minskade skatteintäkter. Dessutom har dessa jobbskatteavdrag inneburit att pensionärer, sjuka och arbetslösas inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärvsarbete. Det får till följd att den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna, efter skatt, sänks kraftigt lite i smyg.

Då det gäller beskattning av pension så har skillnaden i beskattning tagits bort för pensionärer från det år de fyller 66 år. Däremot kvarstår den högre beskattningen för de som går i pension före det år de fyller 66 år. Ofta är det arbetare som tvingas ta ut pension så tidigt som möjligt för att dom är utslitna, kanske blivit utförsäkrade, nekats sjukpension. De drabbas dubbelt. Först får dom lägre pension för att den tas ut tidigt, sedan drabbas de av en hårdare beskattning! Upp till 40% högre beskattning. Det är inte rimligt, det är inte rättvist

Dagens skattetabeller är indelad i sex kolumner. En (K1) för lön för de som vid årets början inte fyllt 65 år, en (K2) för de som har pension och vid årets början fyllt 65 år, en(K3) för lön till de som vi årets början fyllt 65 år, en (K4)för de som har sjuk och aktivitetsersättning och som vid årets början inte fyllt 65 år, en(K5) för de som har ersättning från a-kassa samt en (K6)för de som har pension men inte har fyllt 65 år vid årets början.

Vid en inkomst på 25 000 kr/mån betalar löntagaren i K1 5 964 kr enligt tabell 35 eller 23,8 % i skatt. Vid samma inkomst betalar de i K5 och K6, 8 184 kr eller 32,7 % i skatt. Det innebär i klartext att en person som har ersättning från a-kassan betalar 37% mer i skatt (2 220 kr) än person som har samma inkomst av arbete. Ungefär lika ser det ut för de som har ersättning från försäkringskassan. De får betala mer än 30% högre skatt än den som har arbetsinkomst.

Jämför man beskattningen för en person som fortsätter jobba året efter de fyllt 65 år, med en som tagit pension vid 64 år, så blir det ännu märkligare. Vid en inkomst på 25 000 kr/mån beskattas arbetsinkomsten med 3 409 kr, 64 åringen med pension beskattas med 8 184 kr. Det skiljer 4 775 kr per månad i beskattning. Det är mer än dubbelt så hög beskattning för 64 åringen som gått i pension. Det är inte rimligt, det är inte socialdemokratisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

A54:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig beskattning av inkomst oavsett ålder och inkomstkälla (lön, pension eller våra socialförsäkringar)

A54:2 att Socialdemokraterna prioriterar utjämning av skatteuttaget för låg och medelinkomsttagare där skillnaderna är relativt störst

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A55

LUDVIKA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En statlig investeringsbank

Klimatpolitiska rådet är tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansieringsmodeller, såsom Västlänken, och de otillräckliga investeringarna har byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

OFFENTLIG UPPLÅNING FÖR INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

ETABLERA EN STATLIG INVESTERINGSBANK

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis bioraffinaderier, batterifabriker, Hybrit och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyska federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Partikongressen föreslås besluta:

A55:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP

A55:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

Henrik Samdahl

Ludvika arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A56

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En statlig investeringsbank och ökad offentlig infrastruktur-upplåning för storskaliga offentliga och privata investeringar

Klimatpolitiska rådet är tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansieringsmodeller, såsom Västlänken, och de otillräckliga investeringarna har byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

OFFENTLIG UPPLÅNING FÖR INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden.

På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

ETABLERA EN STATLIG INVESTERINGSBANK

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis bioraffinaderier, batterifabriker, Hybrit och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyska federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Partikongressen föreslås besluta:

A56:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP

A56:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

A56:3 att Socialdemokraterna i Oxelösund ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen

A56:4 att Socialdemokraterna i Oxelösund skickar motionen vidare till nästa partikongress

Steve Franzén

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A57

HÄSSLEHOLMS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En statlig investeringsbank och ökad offentlig infrastrukturupplåning för storskaliga offentliga och privata investeringar

Klimatpolitiska rådet är tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansierings- modeller, såsom Västlänken, och de otillräckliga investeringarna har byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

OFFENTLIG UPPLÅNING FÖR INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför

generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

ETABLERA EN STATLIG INVESTERINGSBANK

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom gröna investeringar.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyska federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Partikongressen föreslås besluta:

- A57:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- A57:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

Lena Nockert

Hässleholms arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A58

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN

En statlig investeringsbank och ökad offentlig infrastrukturupplåning för storskaliga offentliga och privata investeringar

Klimatpolitiska rådet är tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansieringsmodeller, såsom Västlänken, och de otillräckliga investeringarna har byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

OFFENTLIG UPPLÅNING FÖR INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

ETABLERA EN STATLIG INVESTERINGSBANK

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder

i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis bioraffinaderier, batterifabriker, Hybrit och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyska federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Jag yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A58:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP

A58:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

Johan Viklund

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A59

SÖDRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN

En statlig investeringsbank och ökad offentlig infrastrukturupplåning för storskaliga offentliga och privata investeringar

Klimatpolitiska rådet är tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB). Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansieringsmodeller, såsom Västlänken, och de otillräckliga investeringarna har byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

OFFENTLIG UPPLÅNING FÖR INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

ETABLERA EN STATLIG INVESTERINGSBANK

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis bioraffinaderier, batterifabriker, Hybrit och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyska federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Vi yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A59:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP

A59:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

Per-Olof Johansson och Peter Strand

Södra Ölands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A60

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN

En statlig investeringsbank och ökad offentlig infrastrukturupplåning för storskaliga offentliga och privata investeringar

Klimatpolitiska rådet är tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansieringsmodeller, såsom Västlänken, och de otillräckliga investeringarna har byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

OFFENTLIG UPPLÅNING FÖR INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

ETABLERA EN STATLIG INVESTERINGSBANK

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder

i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis bioraffinaderier, batterifabriker, Hybrid- och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta.

Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyska federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Partikongressen föreslås besluta:

A60:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP

A60:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

Erik Arnberg, Annakari Berglund, Kjell Englund, Per Fontin, Börje Henningsson, Lars Holmbom, Ingrid Lindahl, Bengt-Ove Lundell, Knut Isaksson, Ulf Månsson, Nils Nilsson, Thomas Olsson, Olle Rydell, Elisabeth Tillander
Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A61

SÄTER ARBETAREKOMMUN

En statlig investeringsbank och ökad offentlig infrastrukturupplåning för storskaliga offentliga och privata investeringar

Klimatpolitiska rådet är tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansieringsmodeller, såsom Västlänken, och de otillräckliga investeringarna har byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

OFFENTLIG UPPLÅNING FÖR INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

ETABLERA EN STATLIG INVESTERINGSBANK

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, ladd stolpar och energieffektiviseringsåtgärder

i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis bioraffinaderier, batterifabriker, Hybrit och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyska federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Partikongressen föreslås besluta:

- A61:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- A61:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

Säter arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A62

GÄVLE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En statlig investeringsbank och ökad offentlig infrastrukturupplåning för storskaliga offentliga och privata investeringar

Klimatpolitiska rådet är tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansieringsmodeller, såsom Västlänken, och de otillräckliga investeringarna har byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

OFFENTLIG UPPLÅNING FÖR INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

ETABLERA EN STATLIG INVESTERINGSBANK

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder

i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis bioraffinaderier, batterifabriker, Hybrit och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyska federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Partikongressen föreslås besluta:

- A62:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- A62:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

Gävle Norra S-förening

Gävle arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A63

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En statlig investeringsbank och ökad offentlig infrastrukturupplåning för storskaliga offentliga och privata investeringar

Klimatpolitiska rådet är tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansieringsmodeller, såsom Västlänken, och de otillräckliga investeringarna har byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

OFFENTLIG UPPLÅNING FÖR INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

ETABLERA EN STATLIG INVESTERINGSBANK

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder

i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis bioraffinaderier, batterifabriker, Hybrit och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyska federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Partikongressen föreslås besluta:

- A63:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- A63:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

Sorgenfri Socialdemokratiska förening

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A64

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

En statlig investeringsbank och ökad offentlig infrastrukturupplåning för storskaliga offentliga och privata investeringar

Klimatpolitiska rådet är tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansieringsmodeller, såsom Västlänken, och de otillräckliga investeringarna har byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

OFFENTLIG UPPLÅNING FÖR INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

ETABLERA EN STATLIG INVESTERINGSBANK

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder

i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis bioraffinaderier, batterifabriker, Hybrit och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyska federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Partikongressen föreslås besluta:

- A64:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP
- A64:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

Gamla Gardet

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A65

SALA ARBETAREKOMMUN

En statlig investeringsbank och ökad offentlig infrastrukturupplåning för storskaliga offentliga och privata investeringar

En statlig investeringsbank och ökad offentlig infrastrukturupplåning för storskaliga offentliga och privata investeringar

Klimatpolitiska rådet är tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansieringsmodeller, såsom Västlänken, och de otillräckliga investeringarna har byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

OFFENTLIG UPPLÅNING FÖR INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

ETABLERA EN STATLIG INVESTERINGSBANK

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis bioraffinaderier, batterifabriker, Hybrit och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyska federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Partikongressen föreslås besluta:

A65:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP

Jan Berndtsson, Viktor Kärvinge, Stefan Axinge
Sala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A66

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Ett finanspolitiskt ramverk som tillåter samhällsnödvändiga investeringar

Det finanspolitiska ramverket säger idag att budgeten ska gå plus med 1/3 procent över en konjunkturcykel. Socialdemokraterna har de senaste åren arbetat för att förändra detta till ett balansmål där man tillåter underskott i lågkonjunktur men vill ha en budget i balans över en konjunkturcykel.

Ett problem med dagens finanspolitiska ramverk är att överskottsmål och balansmål inskränker statens möjligheter till samhällsnyttiga investeringar. Investeringar i fastigheter, infrastruktur, kraftverk och så vidare skapar nytta för samhället i många decennier och det blir därför orimligt dyrt att skriva av sådana investeringar på bara en konjunkturcykel. Detta har lett till att de offentliga investeringarna sjunkit rejält i Sverige och vi har bland annat en stor eftersläpning vad gäller investeringar i infrastruktur.

För kommuner och regioner är det annorlunda, här separerar man driftsbudgeten och investeringsbudgeten och medan driftsbudgeten ska vara i balans tillåter man lånefinansiering i investeringsbudgeten. I och med att Sveriges klimatomställning kommer att kräva väldigt stora investeringar under kort tid, samtidigt som staten kan låna till negativ realränta vore det en stor fördel om även staten hade möjligheten att lånefinansiera samhällsnödvändiga investeringar. Denna möjlighet har så smått införts i och med de gröna obligationerna som lanserats, men hamnar i konflikt med dagens finanspolitiska ramverk.

Att lånefinansiera nödvändiga investeringar är inte att lägga en börda på våra barn och barnbarn. Snarare är det så att om vi inte gör de investeringar som krävs nu så lämpar vi våra bördor och olösta problem på kommande generationer för att vi inte ville ta tag i dessa i vår tid. Detta är speciellt relevant i klimatfrågan där tiden som återstår för att göra de nödvändiga investeringar som krävs för att stoppa våra koldioxidutsläpp är kort. Här är det vår generation som måste gå före och idag göra de investeringar som är nödvändiga för att lämna ett hållbart samhälle till våra barn. Både vi och kommande generationer kommer att gagnas av våra investeringar.

Järnvägarna är ett talande historiskt exempel. I mitten av 1800-talet lånefinansierade Sverige bygget av de första stambanorna som fortfarande är i drift 160 år senare. Sex generationer har kunnat använda dessa för transporter och fått del av det välstånd järnvägen skapar. Att den gången skjuta upp investeringarna för att man inte ville låna till dem hade resulterat i ett mycket fattigare Sverige idag. Idag planerar vi för att bygga nya stambanor, återigen en mycket stor investering. Vår infrastrukturminister har öppnat för att lånefinansiera dessa. Detta är klok socialdemokratisk politik som vi nu under klimatomställningen bör tillämpa mer.

För att säkerställa att ett förändrat finanspolitiskt ramverk inte missbrukas av en framtida borgerlig statsminister för att låna till skattesänkningar föreslås att statsbudgeten delas upp i en driftsbudget och en investeringsbudget. Lånefinansiering tillåts i investeringsbudgeten, medans ett balansmål över konjunkturcykelns sätts upp för driftsbudgeten. Statsbudgeten liknar då hur kommuners och regioners budgetar hanteras idag. Reformen skulle möjliggöra de stora investeringar som behövs i Sverige de kommande decennierna samtidigt som det borgar för en ansvarsfull budgetpolitik i driftsbudgeten.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att partikongressen 2021 beslutar:

Partikongressen föreslås besluta:

A66:1 att Socialdemokraterna ska verka för att statsbudgeten skall bygga på en separation mellan en investeringsbudget och en driftsbudget

A66:2 att Socialdemokraterna ska verka för att driftsbudgeten skall baseras på ett balansmål över konjunkturcykeln medan lånefinansiering tillåts i investeringsbudgeten

Samuel Gauvain Patrik Lundquist Dilan Zeka Christina Perez Berglund
Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A67

MÖLNDALS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett nytt finanspolitisk ramverk

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv.

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning

eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Jag yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A67:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A67:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet

A67:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investering när offentliga underskott beräknas

Solveig Hallin

Mölnåls arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A68

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien. Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentligas driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden. Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Risken är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSSREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

- A68:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A68:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A68:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Johan Viklund

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A69

SÖDRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentliga driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras

för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Riskerna är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSSREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Vi yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

- A69:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A69:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A69:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Peter Strand, Margaretha Lööf-Johanson, Henriette Jarild-Koblanck och Pontus Svensson Södra Ölands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A70

SANDVIKENS ARBETAREKOMMUN

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien. Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentliga driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras

för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Risker är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSSREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU RAMVERK

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

- A70:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A70:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A70:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Södra S-förening

Sandvikens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A71

LUDVIKA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor i hela landet och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentligas driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en mer jämlikt Sverige.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Risker är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSGREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

A71:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A71:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet

A71:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Henrik Samdahl

Ludvika arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A72

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentliga driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Riskerna är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSSREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

A72:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A72:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet

A72:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Sorgenfri Socialdemokratiska förening har skickat motionen som egen
Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A73

HEDEMORA ARBETAREKOMMUN

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentligas driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Risker är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSGREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

A73:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A73:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet

A73:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Torgny Karlsson

Hedemora arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A74

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentliga driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Riskerna är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSSREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

A74:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A74:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet

A74:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Magnus Manhammar, Lars Brissmalm och Selma Björk Matthiasdottir Medlemmar i S-föreningen Avanti i Karlskrona

Karlskrona arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A75

SKINNSKATTEBERGS ARBETAREKOMMUN

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentliga driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Risker är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSSREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Vi yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

- A75:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A75:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A75:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Skinnskattebergs arbetarekommun

Skinnskattebergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A76

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen. Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små.

Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag.

Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentligas driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin.

Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Risker är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSGREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning.

Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK
I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra

begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statskund. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

- A76:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A76:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A76:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall
Alingsås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A77

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter Coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentligas driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska unionen. Risken är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSSREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskotts målet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

- A77:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A77:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras uppåt med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A77:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Erik Arnberg, Annakari Berglund, Kjell Englund, Per Fontin, Börje Henningson, Lars Holmbom, Ingrid Lindahl, Bengt-Ove Lundell, Knut Isaksson, Ulf Månsson, Nils Nilsson, Thomas Olsson, Olle Rydell, Elisabeth Tillander
Borlänge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A78

SÄTER ARBETAREKOMMUN

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter Corona krisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och Regioner är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentligas driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga

investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska unionen. Risken är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK
I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

A78:1 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet

A78:2 att Socialdemokraterna verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik

Säter arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A79

GÄVLE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentligas driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Risken är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSSREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

- A79:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A79:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A79:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Gävle Norra S-förening

Gävle arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A80

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentligas driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Risken är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSSREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

- A80:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A80:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A80:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
- A80:4 att Socialdemokraterna i Oxelösund ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
- A80:5 att Socialdemokraterna i Oxelösund skickar motionen vidare till partikongressen

Steve Franzén

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A81

ALE ARBETAREKOMMUN

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentligas driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Risken är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSSREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Jag anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

- A81:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A81:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A81:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Klas Karlsson

Ale arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A82

HÄSSLEHOLMS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Ekonomi behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentligas driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Risken är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Partikongressen föreslås besluta:

- A82:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- A82:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
- A82:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Lena Nockert

Hässleholms arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A83

HANINGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en ny grön giv

Sverige står inför åtminstone tre stora utmaningar; arbetslöshet, klimatkris och pågående pandemi. Dessa kriser accentueras av ökande ojämlikhet, borgliga partiets parlamentariska samarbete med extremhögern och den kapitalistiska ekonomins tillkortakommanden. Det nyliberala gisslet som plågat oss under 50 år har visat sig oförmöget att hantera dessa frågor. Vi har matats med att ekonomiska satsningar inte kan ske om vi inte först har sparat. "Krona för krona" har det hetat dvs för att satsa på välfärd måste vi ha sparat ihop beloppet som vi vill satsa. Rikets finanser har beskrivits som en hushållsbudget. Om familjen vill åka på semester till Örskälljunga måste den spara till detta - det är sant. Men statsbudgeten är ingen hushållsbudget. Stater som förfogar över sin egen valuta, vilket Sverige gör, kan satsa pengar och föra en expansiv politik för att komma tillrätta med t ex klimatkrisen. Då blir det inflation säger traditionella ekonomer och nyliberaler. Det stämmer om vi är i närheten av kapacitetstaket för ekonomin. Men inte när vi har 300 000 arbetslösa (före pandemin). Den restriktiva ekonomiska doktrin som drivs av bland annat finansdepartementets ideologer förespråkar att underskottet i statens finanser inte får vara mer än 35 %. Det så kallade skuldankaret. Men "beviset" på att ett underskott är för litet är just arbetslöshet (det här har ekonomer som John M Keynes, Ann Pettifor, Stephanie Kelton m fl visat). Ett annat finanspolitiskt mål är att staten ska spara, det så kallade överskottsmålet. Dessa två mål har satt Sverige på en svältkur som drabbat arbetarklassen och delar av medelklassen grymt, alldeles i onödan mot folkflertalets intressen. En ekonomisk politik som sett till att 300 000 fått jobb i stället - tänk vilket värde detta hade tillfört landet! Alla enskilda försakelser, psykiska besvär och misär som arbetslöshet medför ej att förglömma.

Överskottsmålet bör ersättas av ett nytt ekonomiskt ramverk som skiljer mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget). Dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten. Härigenom underlättas processen för att lånefinansiera de omfattande strukturella behov vi står inför. Samtidigt frigörs utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten

Genom att justera skuldankaret och regler för överskottsmålet kan Sverige genomföra en grön ny giv för att hantera klimatkrisen samt komma tillrätta med arbetslösheten. Ojämlikheten hanteras med en ny skattepolitik. Det är precis så här demokraterna i USA tacklar arbetslösheten och pandemin. Biden-administrationen har utlovat 1900 miljarder dollar i Coronastöd, därav merparten tilldelas hushållen. Förutsättningen är en egen nationell valuta, något som Sverige till all lycka har.

Det offentliga driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna

lånefinansieras. Tillgången till billigt och långsiktigt kapital behöver förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden ska vara att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

En statlig investeringsbank bör därutöver inrättas för att skala upp investeringar inte minst för att möta klimatomställningen. En investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, energieffektiviseringsåtgärder i industrilokaler och bostadsbeståndet som kan komma till folkflertalets nytta. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis, batterifabriker, Hybrit och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring. Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB.

Partikongressen föreslås besluta:

- A83:1 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras
- A83:2 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget
- A83:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

Sten Wiktorsson m.fl.

Haninge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A84

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Ett S-förslag till förändringar i skatte- och utjämningsystemet

Trots att svensk ekonomi är stark, och trots att vi som land är rikare än någonsin, ser vi återkommande rapporteringar om brister i välfärden. Personalen ges inte tillräckligt med tid, väntetiderna till vården ökar, allt fler går ner i arbetstid för att vårda en nära anhörig och omsorgen om de äldre är otillräcklig.

Kommunal har i sin rapport ”Skatteväxling för välfärden - ett idéprogram” beräknat resursbehovet genom att bedöma omfattningen av dagens underbemanning och utifrån denna gjort en uppskattning. Kommunal kommer i rapporten fram till att det behövs minst 50 000 fler heltidsanställda inom välfärden för att arbetsbelastning och arbetsmiljö ska hamna på en acceptabel nivå, och ge de anställda rimliga förutsättningar att utföra sina arbeten, det är räknat i underkant. Det kräver ett resurstillskott på cirka 30 miljarder kronor.

Utöver den underfinansieringen som välfärden dras med idag kommer behoven av resurser att öka ytterligare under de kommande åren. Finansminister Magdalena Andersson redovisade för ett år sedan finansdepartementets beräkningar som visar att det år 2026 krävs en ökad finansiering med 90 miljarder kronor för att bibehålla 2019 års standard. De sista orden är viktiga. De innebär att med 90 miljarder kronor extra så kommer undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare och alla andra som arbetar inom vård, skola och omsorg fortfarande sakna kollegor. Vi tar med oss underbemanningen in i framtiden. För att vi år 2026 ska ha en välfärd där de anställda inte behöver stressa sönder sig behöver vi alltså, jämfört med år 2019, minst 120 miljarder kronor extra.

De ekonomiska förutsättningarna att skjuta till dessa nödvändiga resurser skiljer sig dock markant åt i landet. Exempelvis hade Årjäng en skattekraft per invånare år 2020 på 163 700 kronor medan Danderyd hade en skattekraft på 394 700 kronor.

Skillnader i skattekraft, demografi- och geografi, tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd.

Det är uppenbart att utjämningsystemet inte lever upp till sin föresats. Det räcker med att jämföra skattesatsen mellan olika kommuner och regioner. Österåker var den primärkommun som år 2020 hade den lägsta kommunala skattesatsen på 17,10 procent medan Dorotea har den högsta på 23,80 procent.

En svag punkt i dagens välfärdsfinansiering är att kommuner, som i slutändan ska leverera

välfärdsservicen, har vitt skilda möjligheter till skatteintäkter. De får ta ut skatt på förvärvsinkomst och där förvärvsinkomsten per invånare är låg blir därför de egna potentiella skatteintäkterna låga. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet som ska utjämna förutsättningar är långt ifrån tillräcklig i dag.

Riksdagen och regeringen har gett kommunerna ett obligatoriskt uppdrag att tillhandahålla en viss service utifrån grundidén att välfärden är en riksangelägenhet, inte bara en lokal angelägenhet. Det är därför inte rimligt att kommuner i så stor utsträckning på egen hand ska ansvara för att det finns tillräckliga förutsättningar till välfärden.

Kommunal föreslår i sin rapport ett införande av en statlig inkomstskatt om 5 procent på förvärvsinkomst som delas ut lika per invånare till kommuner och regioner. En sådan skatt, som de kallar för ”välfärdsskatt”, skulle bidra till att utjämna de ekonomiska förutsättningarna. Den möjliggör en skatteväxling för kommunerna, det vill säga att de kan sänka sin egen skattesats tack vare intäkterna från staten.

De flesta är nog överens om att det behövs en skattereform, eller en översyn av skattesystemet. Det borde dessutom ske med ett brett stöd i riksdagen. Men för att det ska vara tydligt för väljarna vad Socialdemokraterna vill är det nödvändigt att partiet redogör, åtminstone grunderna, till hur vi vill se en översyn av skattesystemet och det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Partikongressen föreslås besluta:

A84:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden

A84:2 att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet

A84:3 att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället

Kommunals S-förening i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A85

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Ett s-förslag till förändringar i skatte- och utjämningsystemet

Trots att svensk ekonomi är stark, och trots att vi som land är rikare än någonsin, ser vi återkommande rapporteringar om brister i välfärden. Personalen ges inte tillräckligt med tid, väntetiderna till vården ökar, allt fler går ner i arbetstid för att vårda en nära anhörig och omsorgen om de äldre är otillräcklig.

Kommunal har i sin rapport ”Skatteväxling för välfärden – ett idéprogram” beräknat resursbehovet genom att bedöma omfattningen av dagens underbemanning och utifrån denna gjort en uppskattning. Kommunal kommer i rapporten fram till att det behövs minst 50 000 fler heltidsanställda inom välfärden för att arbetsbelastning och arbetsmiljö ska hamna på en acceptabel nivå, och ge de anställda rimliga förutsättningar att utföra sina arbeten, det är räknat i underkant. Det kräver ett resurstillskott på cirka 30 miljarder kronor.

Utöver den underfinansieringen som välfärden dras med idag kommer behoven av resurser att öka ytterligare under de kommande åren. Finansminister Magdalena Andersson redovisade för ett år sedan finansdepartementets beräkningar som visar att det år 2026 krävs en ökad finansiering med 90 miljarder kronor för att bibehålla 2019 års standard. De sista orden är viktiga. De innebär att med 90 miljarder kronor extra så kommer undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare och alla andra som arbetar inom vård, skola och omsorg fortfarande sakna kollegor. Vi tar med oss underbemanningen in i framtiden. För att vi år 2026 ska ha en välfärd där de anställda inte behöver stressa sönder sig behöver vi alltså, jämfört med år 2019, minst 120 miljarder kronor extra.

De ekonomiska förutsättningarna att skjuta till dessa nödvändiga resurser skiljer sig dock markant åt i landet. Exempelvis hade Årjäng en skattekraft per invånare år 2020 på 163 700 kronor medan Danderyd hade en skattekraft på 394 700 kronor.

Skillnader i skattekraft, demografi- och geografi, tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd.

Det är uppenbart att utjämningsystemet inte lever upp till sin föresats. Det räcker med att jämföra skattesatsen mellan olika kommuner och regioner. Österåker var den primärkommun som år 2020 hade den lägsta kommunala skattesatsen på 17,10 procent medan Dorotea har den högsta på 23,80 procent.

En svag punkt i dagens välfärdsfinansiering är att kommuner, som i slutändan ska leverera välfärdsservicen, har vitt skilda möjligheter till skatteintäkter. De får ta ut skatt på förvärvsinkomst

och där förvärvsinkomsten per invånare är låg blir därför de egna potentiella skatteintäkterna låga. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet som ska utjämna förutsättningar är långt ifrån tillräcklig i dag.

Riksdagen och regeringen har gett kommunerna ett obligatoriskt uppdrag att tillhandahålla en viss service utifrån grundidén att välfärden är en riksangelägenhet, inte bara en lokal angelägenhet. Det är därför inte rimligt att kommuner i så stor utsträckning på egen hand ska ansvara för att det finns tillräckliga förutsättningar till välfärden.

Kommunal föreslår i sin rapport ett införande av en statlig inkomstskatt om 5 procent på förvärvsinkomst som delas ut lika per invånare till kommuner och regioner. En sådan skatt, som de kallar för ”välfärdsskatt”, skulle bidra till att utjämna de ekonomiska förutsättningarna. Den möjliggör en skatteväxling för kommunerna, det vill säga att de kan sänka sin egen skattesats tack vare intäkterna från staten.

De flesta är nog överens om att det behövs en skattereform, eller en översyn av skattesystemet. Det borde dessutom ske med ett brett stöd i riksdagen. Men för att det ska vara tydligt för väljarna vad Socialdemokraterna vill är det nödvändigt att partiet redogör, åtminstone grunderna, till hur vi vill se en översyn av skattesystemet och det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

Partikongressen föreslås besluta:

A85:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden

A85:2 att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet

A85:3 att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A86

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Ett S-förslag till förändringar i skatte- och utjämningsystemet

Trots att svensk ekonomi är stark, och trots att vi som land är rikare än någonsin, ser vi återkommande rapporteringar om brister i välfärden. Personalen ges inte tillräckligt med tid, väntetiderna till vården ökar, allt fler går ner i arbetstid för att vårda en nära anhörig och omsorgen om de äldre är otillräcklig.

Kommunal har i sin rapport ”Skatteväxling för välfärden – ett idéprogram” beräknat resursbehovet genom att bedöma omfattningen av dagens underbemanning och utifrån denna gjort en uppskattning. Kommunal kommer i rapporten fram till att det behövs minst 50 000 fler heltidsanställda inom välfärden för att arbetsbelastning och arbetsmiljö ska hamna på en acceptabel nivå, och ge de anställda rimliga förutsättningar att utföra sina arbeten, det är räknat i underkant. Det kräver ett resurstillskott på cirka 30 miljarder kronor.

Utöver den underfinansieringen som välfärden dras med idag kommer behoven av resurser att öka ytterligare under de kommande åren. Finansminister Magdalena Andersson redovisade för ett år sedan finansdepartementets beräkningar som visar att det år 2026 krävs en ökad finansiering med 90 miljarder kronor för att bibehålla 2019 års standard. De sista orden är viktiga. De innebär att med 90 miljarder kronor extra så kommer undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare och alla andra som arbetar inom vård, skola och omsorg fortfarande sakna kollegor. Vi tar med oss underbemanningen in i framtiden. För att vi år 2026 ska ha en välfärd där de anställda inte behöver stressa sönder sig behöver vi alltså, jämfört med år 2019, minst 120 miljarder kronor extra.

De ekonomiska förutsättningarna att skjuta till dessa nödvändiga resurser skiljer sig dock markant åt i landet. Exempelvis hade Årjäng en skattekraft per invånare år 2020 på 163 700 kronor medan Danderyd hade en skattekraft på 394 700 kronor.

Skillnader i skattekraft, demografi- och geografi, tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd.

Det är uppenbart att utjämningsystemet inte lever upp till sin föresats. Det räcker med att jämföra skattesatsen mellan olika kommuner och regioner. Österåker var den primärkommun som år 2020 hade den lägsta kommunala skattesatsen på 17,10 procent medan Dorotea har den högsta på 23,80 procent.

En svag punkt i dagens välfärdsfinansiering är att kommuner, som i slutändan ska leverera välfärdsservicen, har vitt skilda möjligheter till skatteintäkter. De får ta ut skatt på förvärvsinkomst

och där förvärvsinkomsten per invånare är låg blir därför de egna potentiella skatteintäkterna låga. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet som ska utjämna förutsättningar är långt ifrån tillräcklig i dag.

Riksdagen och regeringen har gett kommunerna ett obligatoriskt uppdrag att tillhandahålla en viss service utifrån grundidén att välfärden är en riksangelägenhet, inte bara en lokal angelägenhet. Det är därför inte rimligt att kommuner i så stor utsträckning på egen hand ska ansvara för att det finns tillräckliga förutsättningar till välfärden.

Kommunal föreslår i sin rapport ett införande av en statlig inkomstskatt om 5 procent på förvärvsinkomst som delas ut lika per invånare till kommuner och regioner. En sådan skatt, som de kallar för ”välfärdsskatt”, skulle bidra till att utjämna de ekonomiska förutsättningarna. Den möjliggör en skatteväxling för kommunerna, det vill säga att de kan sänka sin egen skattesats tack vare intäkterna från staten.

De flesta är nog överens om att det behövs en skattereform, eller en översyn av skattesystemet. Det borde dessutom ske med ett brett stöd i riksdagen. Men för att det ska vara tydligt för väljarna vad Socialdemokraterna vill är det nödvändigt att partiet redogör, åtminstone grunderna, till hur vi vill se en översyn av skattesystemet och det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Partikongressen föreslås besluta:

A86:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden

A86:2 att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet

A86:3 att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället

Catrin Alfredsson, Pernilla Loman och Sofia Gerhardsson
Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A87

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Ett S-förslag till förändringar i skatte- och utjämningsystemet

Trots att svensk ekonomi är stark, och trots att vi som land är rikare än någonsin, ser vi återkommande rapporteringar om brister i välfärden. Personalen ges inte tillräckligt med tid, väntetiderna till vården ökar, allt fler går ner i arbetstid för att vårda en nära anhörig och omsorgen om de äldre är otillräcklig.

Kommunal har i sin rapport ”Skatteväxling för välfärden – ett idéprogram” beräknat resursbehovet genom att bedöma omfattningen av dagens underbemanning och utifrån denna gjort en uppskattning. Kommunal kommer i rapporten fram till att det behövs minst 50 000 fler heltidsanställda inom välfärden för att arbetsbelastning och arbetsmiljö ska hamna på en acceptabel nivå, och ge de anställda rimliga förutsättningar att utföra sina arbeten, det är räknat i underkant. Det kräver ett resurstillskott på cirka 30 miljarder kronor.

Utöver den underfinansieringen som välfärden dras med idag kommer behoven av resurser att öka ytterligare under de kommande åren. Finansminister Magdalena Andersson redovisade för ett år sedan finansdepartementets beräkningar som visar att det år 2026 krävs en ökad finansiering med 90 miljarder kronor för att bibehålla 2019 års standard. De sista orden är viktiga. De innebär att med 90 miljarder kronor extra så kommer undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare och alla andra som arbetar inom vård, skola och omsorg fortfarande sakna kollegor. Vi tar med oss underbemanningen in i framtiden. För att vi år 2026 ska ha en välfärd där de anställda inte behöver stressa sönder sig behöver vi alltså, jämfört med år 2019, minst 120 miljarder kronor extra.

De ekonomiska förutsättningarna att skjuta till dessa nödvändiga resurser skiljer sig dock markant åt i landet. Exempelvis hade Årjäng en skattekraft per invånare år 2020 på 163 700 kronor medan Danderyd hade en skattekraft på 394 700 kronor.

Skillnader i skattekraft, demografi- och geografi, tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd.

Det är uppenbart att utjämningsystemet inte lever upp till sin föresats. Det räcker med att jämföra skattesatsen mellan olika kommuner och regioner. Österåker var den primärkommun som år 2020 hade den lägsta kommunala skattesatsen på 17,10 procent medan Dorotea har den högsta på 23,80 procent.

En svag punkt i dagens välfärdsfinansiering är att kommuner, som i slutändan ska leverera välfärdsservicen, har vitt skilda möjligheter till skatteintäkter. De får ta ut skatt på förvärvsinkomst

och där förvärvsinkomsten per invånare är låg blir därför de egna potentiella skatteintäkterna låga. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet som ska utjämna förutsättningar är långt ifrån tillräcklig i dag.

Riksdagen och regeringen har gett kommunerna ett obligatoriskt uppdrag att tillhandahålla en viss service utifrån grundidén att välfärden är en riksangelägenhet, inte bara en lokal angelägenhet. Det är därför inte rimligt att kommuner i så stor utsträckning på egen hand ska ansvara för att det finns tillräckliga förutsättningar till välfärden.

Kommunal föreslår i sin rapport ett införande av en statlig inkomstskatt om 5 procent på förvärvsinkomst som delas ut lika per invånare till kommuner och regioner. En sådan skatt, som de kallar för ”välfärdsskatt”, skulle bidra till att utjämna de ekonomiska förutsättningarna. Den möjliggör en skatteväxling för kommunerna, det vill säga att de kan sänka sin egen skattesats tack vare intäkterna från staten.

De flesta är nog överens om att det behövs en skattereform, eller en översyn av skattesystemet. Det borde dessutom ske med ett brett stöd i riksdagen. Men för att det ska vara tydligt för väljarna vad Socialdemokraterna vill är det nödvändigt att partiet redogör, åtminstone grunderna, till hur vi vill se en översyn av skattesystemet och det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Partikongressen föreslås besluta:

A87:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden

A87:2 att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet

A87:3 att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A88

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Ett S-förslag till förändringar i skatte- och utjämningsystemet

Trots att svensk ekonomi är stark, och trots att vi som land är rikare än någonsin, ser vi återkommande rapporteringar om brister i välfärden. Personalen ges inte tillräckligt med tid, väntetiderna till vården ökar, allt fler går ner i arbetstid för att vårda en nära anhörig och omsorgen om de äldre är otillräcklig.

Kommunal har i sin rapport ”Skatteväxling för välfärden – ett idéprogram” beräknat resursbehovet genom att bedöma omfattningen av dagens underbemanning och utifrån denna gjort en uppskattning. Kommunal kommer i rapporten fram till att det behövs minst 50 000 fler heltidsanställda inom välfärden för att arbetsbelastning och arbetsmiljö ska hamna på en acceptabel nivå, och ge de anställda rimliga förutsättningar att utföra sina arbeten, det är räknat i underkant. Det kräver ett resurstillskott på cirka 30 miljarder kronor.

Utöver den underfinansieringen som välfärden dras med idag kommer behoven av resurser att öka ytterligare under de kommande åren. Finansminister Magdalena Andersson redovisade för ett år sedan finansdepartementets beräkningar som visar att det år 2026 krävs en ökad finansiering med 90 miljarder kronor för att bibehålla 2019 års standard. De sista orden är viktiga. De innebär att med 90 miljarder kronor extra så kommer undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare och alla andra som arbetar inom vård, skola och omsorg fortfarande sakna kollegor. Vi tar med oss underbemanningen in i framtiden. För att vi år 2026 ska ha en välfärd där de anställda inte behöver stressa sönder sig behöver vi alltså, jämfört med år 2019, minst 120 miljarder kronor extra.

De ekonomiska förutsättningarna att skjuta till dessa nödvändiga resurser skiljer sig dock markant åt i landet. Exempelvis hade Årjäng en skattekraft per invånare år 2020 på 163 700 kronor medan Danderyd hade en skattekraft på 394 700 kronor.

Skillnader i skattekraft, demografi- och geografi, tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd.

Det är uppenbart att utjämningsystemet inte lever upp till sin föresats. Det räcker med att jämföra skattesatsen mellan olika kommuner och regioner. Österåker var den primärkommun som år 2020 hade den lägsta kommunala skattesatsen på 17,10 procent medan Dorotea har den högsta på 23,80 procent.

En svag punkt i dagens välfärdsfinansiering är att kommuner, som i slutändan ska leverera välfärdsservicen, har vitt skilda möjligheter till skatteintäkter. De får ta ut skatt på förvärvsinkomst

och där förvärvsinkomsten per invånare är låg blir därför de egna potentiella skatteintäkterna låga. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet som ska utjämna förutsättningar är långt ifrån tillräcklig i dag.

Riksdagen och regeringen har gett kommunerna ett obligatoriskt uppdrag att tillhandahålla en viss service utifrån grundidén att välfärden är en riksangelägenhet, inte bara en lokal angelägenhet. Det är därför inte rimligt att kommuner i så stor utsträckning på egen hand ska ansvara för att det finns tillräckliga förutsättningar till välfärden.

Kommunal föreslår i sin rapport ett införande av en statlig inkomstskatt om 5 procent på förvärvsinkomst som delas ut lika per invånare till kommuner och regioner. En sådan skatt, som de kallar för ”välfärdsskatt”, skulle bidra till att utjämna de ekonomiska förutsättningarna. Den möjliggör en skatteväxling för kommunerna, det vill säga att de kan sänka sin egen skattesats tack vare intäkterna från staten.

De flesta är nog överens om att det behövs en skattereform, eller en översyn av skattesystemet. Det borde dessutom ske med ett brett stöd i riksdagen. Men för att det ska vara tydligt för väljarna vad Socialdemokraterna vill är det nödvändigt att partiet redogör, åtminstone grunderna, till hur vi vill se en översyn av skattesystemet och det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

Partikongressen föreslås besluta:

A88:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden

A88:2 att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet

A88:3 att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället

A88:4 att anta motionen som arbetarekommunens egen

Kommunals S-förening

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A89

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Ett S-förslag till förändringar i skatte- och utjämningsystemet

Trots att svensk ekonomi är stark, och trots att vi som land är rikare än någonsin, ser vi återkommande rapporteringar om brister i välfärden. Personalen ges inte tillräckligt med tid, väntetiderna till vården ökar, allt fler går ner i arbetstid för att vårda en nära anhörig och omsorgen om de äldre är otillräcklig.

Kommunal har i sin rapport ”Skatteväxling för välfärden – ett idéprogram” beräknat resursbehovet genom att bedöma omfattningen av dagens underbemanning och utifrån denna gjort en uppskattning. Kommunal kommer i rapporten fram till att det behövs minst 50 000 fler heltidsanställda inom välfärden för att arbetsbelastning och arbetsmiljö ska hamna på en acceptabel nivå, och ge de anställda rimliga förutsättningar att utföra sina arbeten, det är räknat i underkant. Det kräver ett resurstillskott på cirka 30 miljarder kronor.

Utöver den underfinansieringen som välfärden dras med idag kommer behoven av resurser att öka ytterligare under de kommande åren. Finansminister Magdalena Andersson redovisade för ett år sedan finansdepartementets beräkningar som visar att det år 2026 krävs en ökad finansiering med 90 miljarder kronor för att bibehålla 2019 års standard. De sista orden är viktiga. De innebär att med 90 miljarder kronor extra så kommer undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare och alla andra som arbetar inom vård, skola och omsorg fortfarande sakna kollegor. Vi tar med oss underbemanningen in i framtiden. För att vi år 2026 ska ha en välfärd där de anställda inte behöver stressa sönder sig behöver vi alltså, jämfört med år 2019, minst 120 miljarder kronor extra.

De ekonomiska förutsättningarna att skjuta till dessa nödvändiga resurser skiljer sig dock markant åt i landet. Exempelvis hade Årjäng en skattekraft per invånare år 2020 på 163 700 kronor medan Danderyd hade en skattekraft på 394 700 kronor.

Skillnader i skattekraft, demografi- och geografi, tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd.

Det är uppenbart att utjämningsystemet inte lever upp till sin föresats. Det räcker med att jämföra skattesatsen mellan olika kommuner och regioner. Österåker var den primärkommun som år 2020 hade den lägsta kommunala skattesatsen på 17,10 procent medan Dorotea har den högsta på 23,80 procent.

En svag punkt i dagens välfärdsfinansiering är att kommuner, som i slutändan ska leverera välfärdsservicen, har vitt skilda möjligheter till skatteintäkter. De får ta ut skatt på förvärvsinkomst

och där förvärvsinkomsten per invånare är låg blir därför de egna potentiella skatteintäkterna låga. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet som ska utjämna förutsättningar är långt ifrån tillräcklig i dag.

Riksdagen och regeringen har gett kommunerna ett obligatoriskt uppdrag att tillhandahålla en viss service utifrån grundidén att välfärden är en riksangelägenhet, inte bara en lokal angelägenhet. Det är därför inte rimligt att kommuner i så stor utsträckning på egen hand ska ansvara för att det finns tillräckliga förutsättningar till välfärden.

Kommunal föreslår i sin rapport ett införande av en statlig inkomstskatt om 5 procent på förvärvsinkomst som delas ut lika per invånare till kommuner och regioner. En sådan skatt, som de kallar för ”välfärdsskatt”, skulle bidra till att utjämna de ekonomiska förutsättningarna. Den möjliggör en skatteväxling för kommunerna, det vill säga att de kan sänka sin egen skattesats tack vare intäkterna från staten.

De flesta är nog överens om att det behövs en skattereform, eller en översyn av skattesystemet. Det borde dessutom ske med ett brett stöd i riksdagen. Men för att det ska vara tydligt för väljarna vad Socialdemokraterna vill är det nödvändigt att partiet redogör, åtminstone grunderna, till hur vi vill se en översyn av skattesystemet och det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Partikongressen föreslås besluta:

A89:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden

A89:2 att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet

A89:3 att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället

Catrin Alfredsson, Pernilla Loman, Sofia Gerhardsson
Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A90

EDA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning beskattning av kapital och ägande

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Jag menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

HÖJ KAPITALBESKATTNINGEN TILL 30 PROCENT

De senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige.

I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

GÖR FASTIGHETSSKATTEN PROGRESSIV FÖR ATT UTJÄMNA KLYFTAN MELLAN STAD OCH LAND

Trots namnet utgör den fastighetsavgift som infördes 2008 en skatt. Den stora skillnaden från innan 2008 är att ett maxtak för skatten införts: 1 429 kr per år för bostadsrätter respektive 8 349 kr per år för småhus år 2020. Detta maxtak gör nuvarande fastighetsskatt kraftigt regressiv; det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt lite över en miljon kronor i Hällefors och en villa värd 25 miljoner kronor på Djursholm. Nybyggda bostäder har också helt undantagits fastighetsskatt under en längre tid.

En återinförd fastighetsskatt baserad på marknadsvärde skulle ge flera positiva effekter. Skatten är progressiv och till skillnad från finansiella tillgångar är fastigheter svåra att gömma. Fastighetsskatter kan även inbringa betydande mängder kapital till statskassan som kan användas för välfärdssatsningar och transfereringar.

INFÖR EN GRÖN GÅVOSKATT

Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den som bör åtgärdas. Samtidigt finns det starka skäl för ett nyinförande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniernas utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. En gåvoskatt, där intäkterna riktas till grön omställning har därför stor potential. Både för jämlikheten och en rättvis grön omställning.

UTRED OCH INFÖR EN FÖRMÖGENHETSSKATT

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskonzentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskonzentration bör den noga utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runt om i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbete för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

Partikongressen föreslås besluta:

- A90:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
- A90:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas
- A90:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön gåvoskatt införs
- A90:4 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
- A90:5 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras
- A90:6 att Socialdemokraterna ställer sig bakom motionen och börjar jobba enligt motionens anda

Mikael Ensson/Åmotfors S-förening

Eda arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A91

GÄVLE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av arbete
Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Arbetare och tjänstemän betalar en allt större del av kakan i förhållande till stora företag och den ekonomiska eliten. Det förekommer att miljardären betalar en lägre andel av sin inkomst i skatt än vad vanliga löntagare gör. Vi menar att en långsiktig hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. Detta är enligt en närmast enig kår av ekonomer en mindre lyckad ordning.

ERSÄTT JOBBSKATTEAVDRAGET MED EN GENERELL SKATTESÄNKNING FÖR ALLA LÅG- OCH MEDELINKOMSTTAGARE

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts. Kostnaden beräknades 2019 uppgå till cirka 130 miljarder kronor per år och gynnar framförallt de som redan har det gott ställt. Jobbskatteavdragen har samtidigt bidragit till att sjuka och arbetslösa inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärsarbete. Det är ett synnerligen orättvist sätt att sänka den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna som redan är långt under 100% av lönen. För att råda bot på dessa två orättvisor borde jobbskatteavdraget ersättas av en generell skattesänkning för alla inkomster, inte bara löntagare, och helt fasas ut för höginkomsttagare.

AVSKAFFA RUT & ROT-AVDRAGEN

Många av dagens skatteavdrag för arbetsinkomster skapar ovälkomna sido- och inlåsnings effekter och underminerar progressiviteten i skattesystemet. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) är ett sådant. RUT-avdraget gynnar främst en liten grupp välmående hushåll som köper städtjänster, medan kostnaderna fördelas på resterande befolkning, däribland de som har det knapert. Utvärderingar från Riksrevisionen och Myndigheten för Tillväxtpolitiska Utvärderingar och Analyser har dessutom visat att alla de fina löften som gavs kring RUT-avdragets positiva effekter aldrig infriats.

Även avdraget för reparation, underhåll, ombyggnad och tillbyggnad (ROT) dras med liknande problem. Avdraget gynnar oproportionerligt välmående bostadsägare medan kostnaderna faller på befolkningen som helhet. Avdraget var tänkt som en konjunkturstimulans när bostadsbyggandet sjönk i finanskrisens spår. Eftersom avdraget aldrig togs bort när bostadsbyggandet tog fart igen, har ROT-avdraget bidragit till att ställa enskildas köksrenoveringar mot allmännyttigt bostadsbyggande i dragkampen om begränsad arbetskraft.

INFÖR EN GRÖN VÄRNSKATT

Värnskatte eller solidaritetsavgifter i olika former har funnits runt om i Europa för att finansiera till exempel försvarssatsningar. I Sverige infördes värnskatten på 90-talet som ett led i saneringen av de offentliga finanserna. Värnskatten avskaffades år 2020. Idag finns ett starkt behov av att minska de ekonomiska klyftorna. Samtidigt står Sverige inför en klimatkris med ett akut behov av att minska utsläppen och finansiera introduktionen av ny grön teknik.

Den översta inkomstdecilen i Sverige genererar genom sin konsumtion i genomsnitt 3–5 gånger högre utsläpp än den lägsta inkomstdecilen. En klimatvärns katt där intäkterna riktas till grön omställning hanterar därför flera problem på samma gång. Den bidrar till att dämpa utsläppen där utsläppen är som störst, och följer därför logiken i “förorenaren betalar”-principen, samtidigt som den bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna. Den tillgodoser också att de löpande kostnaderna för klimatomställningen inte läggs på dem som idag saknar ekonomiska marginaler.

Partikongressen föreslår besluta:

- A91:1 att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
- A91:2 att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- A91:3 att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A91:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärns katt införs för höga inkomster

Gävle Norra S-förening

Gävle arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A92

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av arbete

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Arbetare och tjänstemän betalar en allt större del av kakan i förhållande till stora företag och den ekonomiska eliten. Det förekommer att miljardären betalar en lägre andel av sin inkomst i skatt än vad vanliga löntagare gör. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. Detta är enligt en närmast enig kår av ekonomer en mindre lyckad ordning.

ERSÄTT JOBBSKATTEAVDRAGET MED EN GENERELL SKATTESÄNKNING FÖR ALLA LÅG- OCH MEDELINKOMSTTAGARE

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts. Kostnaden beräknades 2019 uppgå till cirka 130 miljarder kronor per år och gynnar framförallt de som redan har det gott ställt. Jobbskatteavdragen har samtidigt bidragit till att sjuka och arbetslösas inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärvsarbete. Det är ett synnerligen orättvist sätt att sänka den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna som redan är långt under 100% av lönen. För att råda bot på dessa två orättvisor borde jobbskatteavdraget ersättas av en generell skattesänkning för alla inkomster, inte bara löntagare, och helt fasas ut för höginkomsttagare.

AVSKAFFA RUT & ROT-AVDRAGEN

Många av dagens skatteavdrag för arbetsinkomster skapar ovälkomna sido- och inlåsningseffekter och underminerar progressiviteten i skattesystemet. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) är ett sådant. RUT-avdraget gynnar främst en liten grupp välmående hushåll som köper städtjänster, medan kostnaderna fördelas på resterande befolkning, däribland de som har det knapert. Utvärderingar från Riksrevisionen och Myndigheten för Tillväxtpolitiska Utvärderingar och Analyser har dessutom visat att alla de fina löften som gavs kring RUT-avdragets positiva effekter aldrig infriats.

Även avdraget för reparation, underhåll, ombyggnad och tillbyggnad (ROT) dras med liknande problem. Avdraget gynnar oproportionerligt välmående bostadsägare medan kostnaderna faller på befolkningen som helhet. Avdraget var tänkt som en konjunkturstimulans när bostadsbyggandet sjönk i finanskrisens spår. Eftersom avdraget aldrig togs bort när bostadsbyggandet tog fart igen, har ROT-avdraget bidragit till att ställa enskildas köksrenoveringar mot allmännyttigt bostadsbyggande i dragkampen om begränsad arbetskraft.

INFÖR EN GRÖN VÄRNSKATT

Värnskatter eller solidaritetsavgifter i olika former har funnits runt om i Europa för att finansiera till exempel försvarssatsningar. I Sverige infördes värnskatten på 90-talet som ett led i saneringen av de offentliga finanserna. Värnskatten avskaffades år 2020. Idag finns ett starkt behov av att minska de ekonomiska klyftorna. Samtidigt står Sverige inför en klimatkris med ett akut behov av att minska utsläppen och finansiera introduktionen av ny grön teknik.

Den översta inkomstdecilen i Sverige genererar genom sin konsumtion i genomsnitt 3–5 gånger högre utsläpp än den lägsta inkomstdecilen. En klimatvärnskatt där intäkterna riktas till grön omställning hanterar därför flera problem på samma gång. Den bidrar till att dämpa utsläppen där utsläppen är som störst, och följer därför logiken i “förorenaren betalar”-principen, samtidigt som den bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna. Den tillgodoser också att de löpande kostnaderna för klimatomställningen inte läggs på dem som idag saknar ekonomiska marginaler.

Partikongressen föreslås besluta:

- A92:1 att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
- A92:2 att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- A92:3 att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A92:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnsskatt införs för höga inkomster
- A92:5 att Socialdemokraterna i Oxelösund ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
- A92:6 att Socialdemokraterna i Oxelösund skickar motionen vidare till nästa partikongress

Steve Franzén

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A93

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av arbete

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Arbetare och tjänstemän betalar en allt större del av kakan i förhållande till stora företag och den ekonomiska eliten. Det förekommer att miljardären betalar en lägre andel av sin inkomst i skatt än vad vanliga löntagare gör.

Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. Detta är enligt en närmast enig kår av ekonomer en mindre lyckad ordning.

ERSÄTT JOBBSKATTEAVDRAGET MED EN GENERELL SKATTESÄNKNING FÖR ALLA LÅG- OCH MEDELINKOMSTTAGARE

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts. Kostnaden beräknades 2019 uppgå till cirka 130 miljarder kronor per år och gynnar framförallt de som redan har det gott ställt.

Jobbskatteavdragen har samtidigt bidragit till att sjuka och arbetslösas inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärvsarbete. Det är ett synnerligen orättvist sätt att sänka den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna som redan är långt under 100% av lönen. För att råda bot på dessa två orättvisor borde jobbskatteavdraget ersättas av en generell skattesänkning för alla inkomster, inte bara löntagare, och helt fasas ut för höginkomsttagare.

AVSKAFFA RUT & ROT-AVDRAGEN

Många av dagens skatteavdrag för arbetsinkomster skapar ovälkomna sido- och inlåsnings effekter och underminerar progressiviteten i skattesystemet. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) är ett sådant. RUT-avdraget gynnar främst en liten grupp välmående hushåll som köper städtjänster, medan kostnaderna fördelas på resterande befolkning, däribland de som har det knapert.

Utvärderingar från Riksrevisionen och Myndigheten för Tillväxtpolitiska Utvärderingar och Analyser har dessutom visat att alla de fina löften som gavs kring RUT-avdragets positiva effekter aldrig infriats.

Även avdraget för reparation, underhåll, ombyggnad och tillbyggnad (ROT) dras med liknande problem. Avdraget gynnar oproportionerligt välmående bostadsägare medan kostnaderna faller på befolkningen som helhet. Avdraget var tänkt som en konjunkturstimulans när bostadsbyggandet sjönk i finanskrisens spår. Eftersom avdraget aldrig togs bort när bostadsbyggandet tog fart igen, har ROT-avdraget bidragit till att ställa enskildas köksrenoveringar mot allmännyttigt bostadsbyggande i dragkampen om begränsad arbetskraft.

INFÖR EN GRÖN VÄRNSKATT

Värnskatter eller solidaritetsavgifter i olika former har funnits runt om i Europa för att finansiera till exempel försvarssatsningar. I Sverige infördes värnskatten på 90-talet som ett led i saneringen av de offentliga finanserna. Värnskatten avskaffades år 2020. Idag finns ett starkt behov av att minska de ekonomiska klyftorna. Samtidigt står Sverige inför en klimatkris med ett akut behov av att minska utsläppen och finansiera introduktionen av ny grön teknik.

Den översta inkomstdecilen i Sverige genererar genom sin konsumtion i genomsnitt 3–5 gånger högre utsläpp än den lägsta inkomstdecilen. En klimatvärns katt där intäkterna riktas till grön omställning hanterar därför flera problem på samma gång. Den bidrar till att dämpa utsläppen där utsläppen är som störst, och följer därför logiken i “förorenaren betalar”-principen, samtidigt som den bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna. Den tillgodoser också att de löpande kostnaderna för klimatomställningen inte läggs på dem som idag saknar ekonomiska marginaler.

Partikongressen föreslår besluta:

- A93:1 att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
- A93:2 att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- A93:3 att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A93:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärns katt införs för höga inkomster

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall
Alingsås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A94

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av arbete
Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Arbetare och tjänstemän betalar en allt större del av kakan i förhållande till stora företag och den ekonomiska eliten. Det förekommer att miljardären betalar en lägre andel av sin inkomst i skatt än vad vanliga löntagare gör. Vi menar att en långsiktigt hållbar och starkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. Detta är enligt en närmast enig kår av ekonomer en mindre lyckad ordning.

ERSÄTT JOBBSKATTEAVDRAGET MED EN GENERELL SKATTESÄNKNING FÖR ALLA LÅG- OCH MEDELINKOMSTTAGARE.

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts. Kostnaden beräknades 2019 uppgå till cirka 130 miljarder kronor per år och gynnar framförallt de som redan har det gott ställt. Jobbskatteavdragen har samtidigt bidragit till att sjuka och arbetslösa inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärsarbete. Det är ett synnerligen orättvist sätt att sänka den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna som redan är långt under 100% av lönen. För att råda bot på dessa två orättvisor borde jobbskatteavdraget ersättas av en generell skattesänkning för alla inkomster, inte bara löntagare, och helt fasas ut för höginkomsttagare.

AVSKAFFA RUT- OCH ROTAVDRAGEN

Många av dagens skatteavdrag för arbetsinkomster skapar ovälkomna sido- och inlåsningseffekter och underminerar progressiviteten i skattesystemet. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) är ett sådant. RUT-avdraget gynnar främst en liten grupp välmående hushåll som köper städtjänster, medan kostnaderna fördelas på resterande befolkning, däribland de som har det knapert. Utvärderingar från Riksrevisionen och Myndigheten för Tillväxtpolitiska Utvärderingar och Analyser har dessutom visat att alla de fina löften som gavs kring RUT-avdragets positiva effekter aldrig infriats.

Även avdraget för reparation, underhåll, ombyggnad och tillbyggnad (ROT) dras med liknande problem. Avdraget gynnar oproportionerligt välmående bostadsägare medan kostnaderna faller på befolkningen som helhet. Avdraget var tänkt som en konjunkturstimulans när bostadsbyggandet sjönk i finanskrisens spår. Eftersom avdraget aldrig togs bort när bostadsbyggandet tog fart igen, har ROT-avdraget bidragit till att ställa enskildas köksrenoveringar mot allmännyttigt bostadsbyggande i dragkampen om begränsad arbetskraft.

INFÖR EN GRÖN VÄRNSKATT

Värnskatte eller solidaritetsavgifter i olika former har funnits runt om i Europa för att finansiera till exempel försvarssatsningar. I Sverige infördes värnskatten på 90-talet som ett led i saneringen av de offentliga finanserna. Värnskatten avskaffades år 2020. Idag finns ett starkt behov av att minska de ekonomiska klyftorna. Samtidigt står Sverige inför en klimatkris med ett akut behov av att minska utsläppen och finansiera introduktionen av ny grön teknik.

Den översta inkomstdecilen i Sverige genererar genom sin konsumtion i genomsnitt 3–5 gånger högre utsläpp än den lägsta inkomstdecilen. En klimatvärns katt där intäkterna riktas till grön omställning hanterar därför flera problem på samma gång. Den bidrar till att dämpa utsläppen där utsläppen är som störst, och följer därför logiken i “förorenaren betalar”-principen, samtidigt som den bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna. Den tillgodoser också att de löpande kostnaderna för klimatomställningen inte läggs på dem som idag saknar ekonomiska marginaler.

Partikongressen föreslår besluta:

- A94:1 att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
- A94:2 att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- A94:3 att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A94:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärns katt införs för höga inkomster

Erik Arnberg, Annakari Berglund, Kjell Englund, Per Fontin, Börje Henningsson, Lars Holmbom, Ingrid Lindahl, Bengt-Ove Lundell, Knut Isaksson, Ulf Månsson, Nils Nilsson, Thomas Olsson, Olle Rydell, Elisabeth Tillander
Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A95

SÄTER ARBETAREKOMMUN

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av arbete

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Arbetare och tjänstemän betalar en allt större del av kakan i förhållande till stora företag och den ekonomiska eliten. Det förekommer att miljardären betalar en lägre andel av sin inkomst i skatt än vad vanliga löntagare gör. Vi menar att en långsiktig hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika

skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. Detta är enligt en närmast enig kår av ekonomer en mindre lyckad ordning.

ERSÄTT JOBBSKATTEAVDRAGET MED EN GENERELL SKATTESÄNKNING FÖR ALLA LÅG- OCH MEDELINKOMSTTAGARE

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts. Kostnaden beräknades 2019 uppgå till cirka 130 miljarder kronor per år och gynnar framförallt de som redan har det gott ställt. Jobbskatteavdragen har samtidigt bidragit till att sjuka och arbetslösas inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärsarbete. Det är ett synnerligen orättvist sätt att sänka den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna som redan är långt under 100% av lönen. För att råda bot på dessa två orättvisor borde jobbskatteavdraget ersättas av en generell skattesänkning för alla inkomster, inte bara löntagare, och helt fasas ut för höginkomsttagare.

AVSKAFFA RUT & UTRED ROT-AVDRAGEN

Många av dagens skatteavdrag för arbetsinkomster skapar ovälkomna sido- och inlåsnings effekter och underminerar progressiviteten i skattesystemet. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) är ett sådant. RUT-avdraget gynnar främst en liten grupp välmående hushåll som köper städtjänster, medan kostnaderna fördelas på resterande befolkning, däribland de som har det knapert. Utvärderingar från Riksrevisionen och Myndigheten för Tillväxtpolitiska Utvärderingar och Analyser har dessutom visat att alla de fina löften som gavs kring RUT-avdragets positiva effekter aldrig infriats.

Även avdraget för reparation, underhåll, ombyggnad och tillbyggnad (ROT) dras med liknande problem. Avdraget gynnar oproportionerligt välmående bostadsägare medan kostnaderna faller på befolkningen som helhet. Avdraget var tänkt som en konjunkturstimulans när bostadsbyggandet sjönk i finanskrisens spår. Eftersom avdraget aldrig togs bort när bostadsbyggandet tog fart igen, har ROT-avdraget bidragit till att ställa enskildas köksrenoveringar mot allmännyttigt bostadsbyggande i dragkampen om begränsad arbetskraft. Därför bör det utredas om det ska förändras eller tas bort.

INFÖR EN GRÖN VÄRNSKATT

Värnskatter eller solidaritetsavgifter i olika former har funnits runt om i Europa för att finansiera till exempel försvarssatsningar. I Sverige infördes värnskatten på 90-talet som ett led i saneringen av de offentliga finanserna. Värnskatten avskaffades år 2020. Idag finns ett starkt behov av att minska de ekonomiska klyftorna. Samtidigt står Sverige inför en klimatkris med ett akut behov av att minska utsläppen och finansiera introduktionen av ny grön teknik.

Den översta inkomstdecilen i Sverige genererar genom sin konsumtion i genomsnitt 3–5 gånger högre utsläpp än den lägsta inkomstdecilen. En klimatvärnskatt där intäkterna riktas till grön omställning hanterar därför flera problem på samma gång. Den bidrar till att dämpa utsläppen där utsläppen är som störst, och följer därför logiken i “förorenaren betalar”-principen, samtidigt

som den bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna. Den tillgodoser också att de löpande kostnaderna för klimatomställningen inte läggs på dem som idag saknar ekonomiska marginaler.

Partikongressen föreslår besluta:

A95:1 att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa

A95:2 att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas

A95:3 att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget utreds

A95:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

Säter arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A96

SALA ARBETAREKOMMUN

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av arbete

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Arbetare och tjänstemän betalar en allt större del av kakan i förhållande till stora företag och den ekonomiska eliten. Det förekommer att miljardären betalar en lägre andel av sin inkomst i skatt än vad vanliga löntagare gör. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. Detta är enligt en närmast enig kår av ekonomer en mindre lyckad ordning.

ERSÄTT JOBBSKATTEAVDRAGET MED EN GENERELL SKATTESÄNKNING FÖR ALLA LÅG- OCH MEDELINKOMSTTAGARE

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts. Kostnaden beräknades 2019 uppgå till cirka 130 miljarder kronor per år och gynnar framförallt de som redan har det gott ställt. Jobbskatteavdragen har samtidigt bidragit till att sjuka och arbetslösas inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärsarbete. Det är ett synnerligen orättvist sätt att sänka den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna som redan är långt under 100% av lönen. För att råda bot på dessa två orättvisor borde jobbskatteavdraget ersättas av en generell skattesänkning för alla inkomster, inte bara löntagare, och helt fasas ut för höginkomsttagare.

AVSKAFFA RUT & ROT-AVDRAGEN

Många av dagens skatteavdrag för arbetsinkomster skapar ovälkomna sido- och inlåsnings effekter och underminerar progressiviteten i skattesystemet. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) är ett sådant. RUT-avdraget gynnar främst en liten grupp välmående hushåll som köper städtjänster, medan kostnaderna fördelas på resterande befolkning, däribland de som har det knapert.

Utvärderingar från Riksrevisionen och Myndigheten för Tillväxtpolitiska Utvärderingar och Analyser har dessutom visat att alla de fina löften som gavs kring RUT-avdragets positiva effekter aldrig infriats.

Även avdraget för reparation, underhåll, ombyggnad och tillbyggnad (ROT) dras med liknande problem. Avdraget gynnar oproportionerligt välmående bostadsägare medan kostnaderna faller på befolkningen som helhet. Avdraget var tänkt som en konjunkturstimulans när bostadsbyggandet sjönk i finanskrisens spår. Eftersom avdraget aldrig togs bort när bostadsbyggandet tog fart igen, har ROT-avdraget bidragit till att ställa enskildas köksrenoveringar mot allmännyttigt bostadsbyggande i dragkampen om begränsad arbetskraft.

INFÖR EN GRÖN VÄRNSKATT

Värnskatter eller solidaritetsavgifter i olika former har funnits runt om i Europa för att finansiera till exempel försvarssatsningar. I Sverige infördes värnskatten på 90-talet som ett led i saneringen av de offentliga finanserna. Värnskatten avskaffades år 2020. Idag finns ett starkt behov av att minska de ekonomiska klyftorna. Samtidigt står Sverige inför en klimatkris med ett akut behov av att minska utsläppen och finansiera introduktionen av ny grön teknik.

Den översta inkomstdecilen i Sverige genererar genom sin konsumtion i genomsnitt 3–5 gånger högre utsläpp än den lägsta inkomstdecilen. En klimatvärns katt där intäkterna riktas till grön omställning hanterar därför flera problem på samma gång. Den bidrar till att dämpa utsläppen där utsläppen är som störst, och följer därför logiken i “förorenaren betalar”-principen, samtidigt som den bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna. Den tillgodoser också att de löpande kostnaderna för klimatomställningen inte läggs på dem som idag saknar ekonomiska marginaler.

Partikongressen föreslår besluta:

- A96:1 att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
- A96:2 att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- A96:3 att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A96:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärns katt införs för höga inkomster

Jan Berndtsson, Viktor Kärvinge, Stefan Axinge

Sala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A97

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av arbete
Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Arbetare och tjänstemän betalar en allt större del av kakan i förhållande till stora företag och den ekonomiska eliten. Det förekommer att miljardären betalar en lägre andel av sin inkomst i skatt än vad vanliga löntagare gör. Vi menar att en långsiktig hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. Detta är enligt en närmast enig kår av ekonomer en mindre lyckad ordning.

ERSÄTT JOBBSKATTEAVDRAGET MED EN GENERELL SKATTESÄNKNING FÖR ALLA LÅG- OCH MEDELINKOMSTTAGARE

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts. Kostnaden beräknades 2019 uppgå till cirka 130 miljarder kronor per år och gynnar framförallt de som redan har det gott ställt. Jobbskatteavdragen har samtidigt bidragit till att sjuka och arbetslösa inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärsarbete. Det är ett synnerligen orättvist sätt att sänka den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna som redan är långt under 100% av lönen. För att råda bot på dessa två orättvisor borde jobbskatteavdraget ersättas av en generell skattesänkning för alla inkomster, inte bara löntagare, och helt fasas ut för höginkomsttagare.

AVSKAFFA RUT & ROT-AVDRAGEN

Många av dagens skatteavdrag för arbetsinkomster skapar ovälkomna sido- och inlåsnings effekter och underminerar progressiviteten i skattesystemet. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) är ett sådant. RUT-avdraget gynnar främst en liten grupp välmående hushåll som köper städtjänster, medan kostnaderna fördelas på resterande befolkning, däribland de som har det knapert. Utvärderingar från Riksrevisionen och Myndigheten för Tillväxtpolitiska Utvärderingar och Analyser har dessutom visat att alla de fina löften som gavs kring RUT-avdragets positiva effekter aldrig infriats.

Även avdraget för reparation, underhåll, ombyggnad och tillbyggnad (ROT) dras med liknande problem. Avdraget gynnar oproportionerligt välmående bostadsägare medan kostnaderna faller på befolkningen som helhet. Avdraget var tänkt som en konjunkturstimulans när bostadsbyggandet sjönk i finanskrisens spår. Eftersom avdraget aldrig togs bort när bostadsbyggandet tog fart igen, har ROT-avdraget bidragit till att ställa enskildas köksrenoveringar mot allmännyttigt bostadsbyggande i dragkampen om begränsad arbetskraft.

INFÖR EN GRÖN VÄRNSKATT

Värnskatte eller solidaritetsavgifter i olika former har funnits runt om i Europa för att finansiera till exempel försvarssatsningar. I Sverige infördes värnskatten på 90-talet som ett led i saneringen av de offentliga finanserna. Värnskatten avskaffades år 2020. Idag finns ett starkt behov av att minska de ekonomiska klyftorna. Samtidigt står Sverige inför en klimatkris med ett akut behov av att minska utsläppen och finansiera introduktionen av ny grön teknik.

Den översta inkomstdecilen i Sverige genererar genom sin konsumtion i genomsnitt 3–5 gånger högre utsläpp än den lägsta inkomstdecilen. En klimatvärns katt där intäkterna riktas till grön omställning hanterar därför flera problem på samma gång. Den bidrar till att dämpa utsläppen där utsläppen är som störst, och följer därför logiken i “förorenaren betalar”-principen, samtidigt som den bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna. Den tillgodoser också att de löpande kostnaderna för klimatomställningen inte läggs på dem som idag saknar ekonomiska marginaler.

Jag yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

- A97:1 att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
- A97:2 att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- A97:3 att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A97:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärns katt införs för höga inkomster

Johan Viklund

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A98

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av arbete

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Arbetare och tjänstemän betalar en allt större del av kakan i förhållande till stora företag och den ekonomiska eliten. Det förekommer att miljardären betalar en lägre andel av sin inkomst i skatt än vad vanliga löntagare gör. Vi menar att en långsiktig hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika

skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. Detta är enligt en närmast enig kår av ekonomer en mindre lyckad ordning.

ERSÄTT JOBBSKATTEAVDRAGET MED EN GENERELL SKATTESÄNKNING FÖR ALLA LÅG- OCH MEDELINKOMSTTAGARE

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts. Kostnaden beräknades 2019 uppgå till cirka 130 miljarder kronor per år och gynnar framförallt de som redan har det gott ställt. Jobbskatteavdragen har samtidigt bidragit till att sjuka och arbetslösa inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärsarbete. Det är ett synnerligen orättvist sätt att sänka den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna som redan är långt under 100% av lönen. För att råda bot på dessa två orättvisor borde jobbskatteavdraget ersättas av en generell skattesänkning för alla inkomster, inte bara löntagare, och helt fasas ut för höginkomsttagare.

AVSKAFFA RUT & ROT-AVDRAGEN

Många av dagens skatteavdrag för arbetsinkomster skapar ovälkomna sido- och inlåsnings effekter och underminerar progressiviteten i skattesystemet. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) är ett sådant. RUT-avdraget gynnar främst en liten grupp välmående hushåll som köper städtjänster, medan kostnaderna fördelas på resterande befolkning, däribland de som har det knapert. Utvärderingar från Riksrevisionen och Myndigheten för Tillväxtpolitiska Utvärderingar och Analyser har dessutom visat att alla de fina löften som gavs kring RUT-avdragets positiva effekter aldrig infriats.

Även avdraget för reparation, underhåll, ombyggnad och tillbyggnad (ROT) dras med liknande problem. Avdraget gynnar oproportionerligt välmående bostadsägare medan kostnaderna faller på befolkningen som helhet. Avdraget var tänkt som en konjunkturstimulans när bostadsbyggandet sjönk i finanskrisens spår. Eftersom avdraget aldrig togs bort när bostadsbyggandet tog fart igen, har ROT-avdraget bidragit till att ställa enskildas köksrenoveringar mot allmännyttigt bostadsbyggande i dragkampen om begränsad arbetskraft.

INFÖR EN GRÖN VÄRNSKATT

Värnskatter eller solidaritetsavgifter i olika former har funnits runt om i Europa för att finansiera till exempel försvarssatsningar. I Sverige infördes värnskatten på 90-talet som ett led i saneringen av de offentliga finanserna. Värnskatten avskaffades år 2020. Idag finns ett starkt behov av att minska de ekonomiska klyftorna. Samtidigt står Sverige inför en klimatkris med ett akut behov av att minska utsläppen och finansiera introduktionen av ny grön teknik.

Den översta inkomstdecilen i Sverige genererar genom sin konsumtion i genomsnitt 3–5 gånger högre utsläpp än den lägsta inkomstdecilen. En klimatvärnskatt där intäkterna riktas till grön omställning hanterar därför flera problem på samma gång. Den bidrar till att dämpa utsläppen där utsläppen är som störst, och följer därför logiken i “förorenaren betalar”-principen, samtidigt som den bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna. Den tillgodoser också att de löpande kostnaderna för klimatomställningen inte läggs på dem som idag saknar ekonomiska marginaler.

Partikongressen föreslås besluta:

- A98:1 att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa
- A98:2 att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas
- A98:3 att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas
- A98:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
- A98:5 att Socialdemokraterna i Oxelösund ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
- A98:6 att Socialdemokraterna i Oxelösund skickar motionen vidare till nästa partikongress

Steve Franzén

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A99

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av kapital och ägande

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

HÖJ KAPITALBESKATTNINGEN TILL 30 PROCENT

Det senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige.

I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

GÖR FASTIGHETSSKATTEN PROGRESSIV FÖR ATT UTJÄMNA KLYFTAN MELLAN STAD OCH LAND

Trots namnet utgör den fastighetsavgift som infördes 2008 en skatt. Den stora skillnaden från innan 2008 är att ett maxtak för skatten införts: 1 429 kr per år för bostadsrätter respektive 8 349 kr per år för småhus år 2020. Detta maxtak gör nuvarande fastighetsskatt kraftigt regressiv: det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt lite över en miljon kronor i Hällefors och en villa värd 25 miljoner kronor på Djursholm. Nybyggda bostäder har också helt undantagits fastighetsskatt under en längre tid.

En återinförd fastighetsskatt baserad på marknadsvärde skulle ge flera positiva effekter. Skatten är progressiv och till skillnad från finansiella tillgångar är fastigheter svåra att gömma. Fastighetsskatter kan även inbringa betydande mängder kapital till statskassan som kan användas för välfärdssatsningar och transfereringar.

INFÖR EN GRÖN ARVS- OCH GÅVOSKATT

Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den som bör åtgärdas. Samtidigt finns det starka skäl för ett nyinförande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniers utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. En arvs- och gåvoskatt, där intäkterna riktas till grön omställning har därför stor potential. Både för jämlikheten och en rättvis grön omställning.

UTRED OCH INFÖR EN FÖRMÖGENHETSSKATT

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskonzentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskonzentration bör den noga utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runtom i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbetet för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

Jag yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A99:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent

A99:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas

A99:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A99:4 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs

A99:5 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

Johan Viklund

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A100

SÄTER ARBETAREKOMMUN

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av kapital och ägande

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

HÖJ KAPITALBESKATTNINGEN TILL 30 PROCENT

De senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige.

I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

GÖR FASTIGHETSSKATTEN PROGRESSIV FÖR ATT UTJÄMNA KLYFTAN MELLAN STAD OCH LAND

Trots namnet utgör den fastighetsavgift som infördes 2008 en skatt. Den stora skillnaden från innan 2008 är att ett maxtak för skatten införts: 1 429 kr per år för bostadsrätter respektive 8 349 kr per år för småhus år 2020. Detta maxtak gör nuvarande fastighetsskatt kraftigt regressiv: det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt lite över en miljon kronor i Hällefors och en villa värd 25 miljoner kronor på Djursholm. Nybyggda bostäder har också helt undantagits fastighetsskatt under en längre tid.

En återinförd fastighetsskatt baserad på marknadsvärde skulle ge flera positiva effekter. Skatten är progressiv och till skillnad från finansiella tillgångar är fastigheter svåra att gömma. Fastighetsskatter kan även inbringa betydande mängder kapital till statskassan som kan användas för välfärdssatsningar och transfereringar.

INFÖR EN GRÖN ARVS- OCH GÅVOSKATT

Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den gamla som bör åtgärdas. Samtidigt finns det starka skäl för ett ny införande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniers utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. En arvs- och gåvoskatt, där intäkterna riktas till grön omställning har därför stor potential. Både för jämlikheten och en rättvis grön omställning.

UTRED OCH INFÖR EN FÖRMÖGENHETSSKATT

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskonzentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskonzentration bör den noga utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runtom i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbetet för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

Partikongressen föreslås besluta:

A100:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent

A100:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas

A100:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A100:4 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds

A100:5 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

Säter arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A101

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av kapital och ägande

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

HÖJ KAPITALBESKATTNINGEN TILL 30 PROCENT

De senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige.

I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

GÖR FASTIGHETSSKATTEN PROGRESSIV FÖR ATT UTJÄMNA KLYFTAN MELLAN STAD OCH LAND

Trots namnet utgör den fastighetsavgift som infördes 2008 en skatt. Den stora skillnaden från innan 2008 är att ett maxtak för skatten införts: 1 429 kr per år för bostadsrätter respektive 8 349 kr per år för småhus år 2020. Detta maxtak gör nuvarande fastighetsskatt kraftigt regressiv; det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt lite över en miljon kronor i

Hällefors och en villa värd 25 miljoner kronor på Djursholm. Nybyggda bostäder har också helt undantagits fastighetsskatt under en längre tid.

En återinförd fastighetsskatt baserad på marknadsvärde skulle ge flera positiva effekter. Skatten är progressiv och till skillnad från finansiella tillgångar är fastigheter svåra att gömma. Fastighetsskatter kan även inbringa betydande mängder kapital till statskassan som kan användas för välfärdssatsningar och transfereringar.

INFÖR EN GRÖN ARVS- OCH GÅVOSKATT

Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den som bör åtgärdas. Samtidigt finns det starka skäl för ett nyinförande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniers utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. En arvs- och gåvoskatt, där intäkterna riktas till grön omställning har därför stor potential. Både för jämlikheten och en rättvis grön omställning.

UTRED OCH INFÖR EN FÖRMÖGENHETSSKATT

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskoncentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskoncentration bör den nog utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runt om i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbetet för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

Partikongressen föreslås besluta:

A101:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent
A101:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas

- A101:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
A101:4 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
A101:5 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras
A101:6 att Socialdemokraterna i Oxelösund ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
A101:7 att Socialdemokraterna i Oxelösund skickar motionen vidare till nästa partikongress

Steve Franzén

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A102

GÄVLE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av kapital och ägande

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

HÖJ KAPITALBESKATTNINGEN TILL 30 PROCENT

Det senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige.

I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

GÖR FASTIGHETSSKATTEN PROGRESSIV FÖR ATT UTJÄMNA KLYFTAN MELLAN STAD OCH LAND

Trots namnet utgör den fastighetsavgift som infördes 2008 en skatt. Den stora skillnaden från innan 2008 är att ett maxtak för skatten införts: 1 429 kr per år för bostadsrätter respektive 8 349 kr per år för småhus år 2020. Detta maxtak gör nuvarande fastighetsskatt kraftigt regressiv; det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt lite över en miljon kronor i

Hällefors och en villa värd 25 miljoner kronor på Djursholm. Nybyggda bostäder har också helt undantagits fastighetsskatt under en längre tid.

En återinförd fastighetsskatt baserad på marknadsvärde skulle ge flera positiva effekter. Skatten är progressiv och till skillnad från finansiella tillgångar är fastigheter svåra att gömma. Fastighetsskatter kan även inbringa betydande mängder kapital till statskassan som kan användas för välfärdssatsningar och transfereringar.

INFÖR EN GRÖN ARVS- OCH GÅVOSKATT

Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den som bör åtgärdas. Samtidigt finns det starka skäl för ett nyinförande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniers utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. En arvs- och gåvoskatt, där intäkterna riktas till grön omställning har därför stor potential. Både för jämlikheten och en rättvis grön omställning.

UTRED OCH INFÖR EN FÖRMÖGENHETSSKATT

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskoncentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskoncentration bör den nog utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runt om i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbete för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

Partikongressen föreslås besluta:

A102:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent

A102:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas

A102:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
A102:4 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
A102:5 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

Gävle Norra S-förening

Gävle arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A103

HEDEMORA ARBETAREKOMMUN

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av kapital och ägande

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

HÖJ KAPITALBESKATTNINGEN TILL 30 %

Det senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige. I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

GÖR FASTIGHETSSKATTEN PROGRESSIV FÖR ATT UTJÄMNA KLYFTAN MELLAN STAD OCH LAND

Trots namnet utgör den fastighetsavgift som infördes 2008 en skatt. Den stora skillnaden från innan 2008 är att ett maxtak för skatten införts: 1 429 kr per år för bostadsrätter respektive 8 349 kr per år för småhus år 2020. Detta maxtak gör nuvarande fastighetsskatt kraftigt regressiv: det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt lite över en miljon kronor i Hällefors och en villa värd 25 miljoner kronor på Djursholm. Nybyggda bostäder har också helt undantagits fastighetsskatt under en längre tid.

En återinförd fastighetsskatt baserad på marknadsvärde skulle ge flera positiva effekter. Skatten är progressiv och till skillnad från finansiella tillgångar är fastigheter svåra att gömma.

Fastighetsskatter kan även inbringa betydande mängder kapital till statskassan som kan användas för välfärdssatsningar och transfereringar.

INFÖR EN GRÖN ARVS- OCH GÅVOSKATT

Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den som bör åtgärdas. Samtidigt finns det starka skäl för ett återinförande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniernas utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. En arvs- och gåvoskatt, där intäkterna riktas till grön omställning har därför stor potential. Både för jämlikheten och en rättvis grön omställning.

UTRED OCH INFÖR EN FÖRMÖGENHETSSKATT

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskonzentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskonzentration bör den noga utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runtom i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbetet för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

Partikongressen föreslås besluta:

A103:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent

A103:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas

A103:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A103:4 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs

A103:5 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

Torgny Karlsson

Hedemora arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A104

HÄSSLEHOLMS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av kapital och ägande

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

HÖJ KAPITALBESKATTNINGEN TILL 30 PROCENT

De senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige.

I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

UTRED OCH INFÖR EN FÖRMÖGENHETSSKATT

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskonzentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskonzentration bör den noga utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runtom i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbetet för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

Partikongressen föreslås besluta:

A104:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent

A104:2 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs

A104:3 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så

A104:4 att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

Gunilla Andersson

Hässleholms arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A105

SALA ARBETAREKOMMUN

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av kapital och ägande

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

HÖJ KAPITALBESKATTNINGEN TILL 30 PROCENT

Det senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige.

I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

GÖR FASTIGHETSSKATTEN PROGRESSIV FÖR ATT UTJÄMNA KLYFTAN MELLAN STAD OCH LAND

Trots namnet utgör den fastighetsavgift som infördes 2008 en skatt. Den stora skillnaden från innan 2008 är att ett maxtak för skatten införts: 1 429 kr per år för bostadsrätter respektive 8 349 kr per år för småhus år 2020. Detta maxtak gör nuvarande fastighetsskatt kraftigt regressiv: det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt lite över en miljon kronor i Hällefors och en villa värd 25 miljoner kronor på Djursholm. Nybyggda bostäder har också helt undantagits fastighetsskatt under en längre tid.

En återinförd fastighetsskatt baserad på marknadsvärde skulle ge flera positiva effekter. Skatten är progressiv och till skillnad från finansiella tillgångar är fastigheter svåra att gömma. Fastighetsskatter kan även inbringa betydande mängder kapital till statskassan som kan användas för välfärdssatsningar och transfereringar.

INFÖR EN GRÖN ARVS- OCH GÅVOSKATT

Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den som bör åtgärdas. Samtidigt finns det starka skäl för ett nyinförande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniers utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. En arvs- och gåvoskatt, där intäkterna riktas till grön omställning har därför stor potential. Både för jämlikheten och en rättvis grön omställning.

UTRED OCH INFÖR EN FÖRMÖGENHETSSKATT

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskoncentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskoncentration bör den noga utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runtom i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbetet för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

Partikongressen föreslås besluta:

A105:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent

A105:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas

A105:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A105:4 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs

A105:5 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

Jan Berndtsson, Viktor Kärvinge, Stefan Axinge

Sala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A106

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av kapital och ägande

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

HÖJ KAPITALBESKATTNINGEN TILL 30 PROCENT

De senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige.

I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

GÖR FASTIGHETSSKATTEN PROGRESSIV FÖR ATT UTJÄMNA KLYFTAN MELLAN STAD OCH LAND

Trots namnet utgör den fastighetsavgift som infördes 2008 en skatt. Den stora skillnaden från innan 2008 är att ett maxtak för skatten införts: 1 429 kr per år för bostadsrätter respektive 8 349 kr per år för småhus år 2020. Detta maxtak gör nuvarande fastighetsskatt kraftigt regressiv; det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt lite över en miljon kronor i Hällefors och en villa värd 25 miljoner kronor på Djursholm. Nybyggda bostäder har också helt undantagits fastighetsskatt under en längre tid.

En återinförd fastighetsskatt baserad på marknadsvärde skulle ge flera positiva effekter. Skatten är progressiv och till skillnad från finansiella tillgångar är fastigheter svåra att gömma. Fastighetsskatter kan även inbringa betydande mängder kapital till statskassan som kan användas för välfärdssatsningar och transfereringar.

INFÖR EN GRÖN ARVS- OCH GÅVOSKATT

Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den som bör åtgärdas. Samtidigt finns det starka skäl för ett nyinförande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniernas utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. En arvs- och gåvoskatt, där intäkterna riktas till grön omställning har därför stor potential. Både för jämlikheten och en rättvis grön omställning.

UTRED OCH INFÖR EN FÖRMÖGENHETSSKATT

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskonzentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskonzentration bör den noga utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runt om i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbete för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

Partikongressen föreslås besluta:

A106:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent

A106:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad påmarknadsvärde ska införas

A106:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A106:4 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs

A106:5 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas inså att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall

Alingsås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A107

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av kapital och ägande

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem

HÖJ KAPITALBESKATTNINGEN TILL 30 PROCENT

Det senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige.

I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

GÖR FASTIGHETSSKATTEN PROGRESSIV FÖR ATT UTJÄMNA KLYFTAN MELLAN STAD OCH LAND

Trots namnet utgör den fastighetsavgift som infördes 2008 en skatt. Den stora skillnaden från innan 2008 är att ett max tak för skatten införts: 1 429 kr per år för bostadsrätter respektive 8 349 kr per år för småhus år 2020. Detta max tak gör nuvarande fastighetsskatt kraftigt regressiv; det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt lite över en miljon kronor i Hällefors och en villa värd 25 miljoner kronor på Djursholm. Nybyggda bostäder har också helt undantagits fastighetsskatt under en längre tid.

En återinförd fastighetsskatt baserad på marknadsvärde skulle ge flera positiva effekter. Skatten är progressiv och till skillnad från finansiella tillgångar är fastigheter svåra att gömma. Fastighetsskatter kan även inbringa betydande mängder kapital till statskassan som kan användas för välfärdssatsningar och transfereringar.

INFÖR EN GRÖN ARVS- OCH GÅVOSKATT

Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den som bör åtgärdas. Samtidigt finns det starka skäl för ett nyinförande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniernas utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. En arvs- och gåvoskatt, där intäkterna riktas till grön omställning har därför stor potential. Både för jämlikheten och en rättvis grön omställning.

UTRED OCH INFÖR EN FÖRMÖGENHETSKATT

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskonzentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskonzentration bör den noga utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runtom i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbete för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

Partikongressen föreslås besluta:

A107:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent

A107:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas

A107:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A107:4 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs

A107:5 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

Erik Arnberg, Annakari Berglund, Kjell Englund, Per Fontin, Börje Henningsson, Lars Holmbom, Ingrid Lindahl, Bengt-Ove Lundell, Knut Isaksson, Ulf Månsson, Nils Nilsson, Thomas Olsson, Olle Rydell, Elisabeth Tillander
Borlänge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A108

GÄLLIVARE ARBETAREKOMMUN

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av kapital och ägande

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

HÖJ KAPITALBESKATTNINGEN TILL 30 PROCENT

Det senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige.

I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

GÖR FASTIGHETSSKATTEN PROGRESSIV FÖR ATT UTJÄMNA KLYFTAN MELLAN STAD OCH LAND

Trots namnet utgör den fastighetsavgift som infördes 2008 en skatt. Den stora skillnaden från innan 2008 är att ett maxtak för skatten införts: 1 429 kr per år för bostadsrätter respektive 8 349 kr per år för småhus år 2020. Detta maxtak gör nuvarande fastighetsskatt kraftigt regressiv; det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt lite över en miljon kronor i Hällefors och en villa värd 25 miljoner kronor på Djursholm. Nybyggda bostäder har också helt undantagits fastighetsskatt under en längre tid.

En återinförd fastighetsskatt baserad på marknadsvärde skulle ge flera positiva effekter. Skatten är progressiv och till skillnad från finansiella tillgångar är fastigheter svåra att gömma. Fastighetsskatter kan även inbringa betydande mängder kapital till statskassan som kan användas för välfärdssatsningar och transfereringar.

INFÖR EN GRÖN ARVS- OCH GÅVOSKATT

Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den som bör åtgärdas. Samtidigt finns det starka skäl för ett nyinförande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniernas utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. En arvs- och gåvoskatt, där intäkterna riktas till grön omställning har därför stor potential. Både för jämlikheten och en rättvis grön omställning.

UTRED OCH INFÖR EN FÖRMÖGENHETSSKATT

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskonzentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskonzentration bör den noga utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runtom i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbete för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

Partikongressen föreslås besluta:

A108:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent

A108:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas

A108:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A108:4 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs

A108:5 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

Roland Bergström och Martin Alveblom

Gällivare arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A109

HÄSSLEHOLMS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; inför en grön arvs- och gåvoskatt och en klimatvärnskatt

Klimatkrisen är intimt sammanlänkad med vår tids andra stora samhällsutmaningar. En grön omställning måste genomföras efter decennier av växande klyftor. Det här betyder att omställningen måste vara rättvis, kostnaderna måste fördelas solidariskt. Men frågan är vidare än så: En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för det stora flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör.

Inför en grön arvs- och gåvoskatt

Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den som bör åtgärdas. Samtidigt finns det starka skäl för ett nyinförande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniers utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. En arvs- och gåvoskatt, där intäkterna riktas till grön omställning har därför stor potential. Både för jämlikheten och en rättvis grön omställning.

Inför en klimatvärnskatt

Värnskatter eller solidaritetsavgifter i olika former har funnits runt om i Europa för att finansiera till exempel försvarssatsningar. I Sverige infördes värnskatten på 90-talet som ett led i saneringen av de offentliga finanserna. Värnskatten avskaffades år 2020. Idag finns ett starkt behov av att minska de ekonomiska klyftorna. Samtidigt står Sverige inför en klimatkris med ett akut behov av att minska utsläppen och finansiera introduktionen av ny grön teknik.

Den översta inkomstdecilen i Sverige genererar genom sin konsumtion i genomsnitt 3–5 gånger högre utsläpp än den lägsta inkomstdecilen. En klimatvärnskatt där intäkterna riktas till grön omställning hanterar därför flera problem på samma gång. Den bidrar till att dämpa utsläppen där utsläppen är som störst, och följer därför logiken i “förorenaren betalar”-principen, samtidigt som den bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna. Den tillgodoser också att de löpande kostnaderna för klimatomställningen inte läggs på dem som idag saknar ekonomiska marginaler.

Partikongressen föreslås besluta:

A109:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A109:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärns katt införs för höga inkomster

Gunilla Andersson

Hässleholms arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A110

LUDVIKA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet; beskattning av arbete

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Arbetare och tjänstemän betalar en allt större del av kakan i förhållande till stora företag och den ekonomiska eliten.

Det förekommer att miljardären betalar en lägre andel av sin inkomst i skatt än vad vanliga löntagare gör. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. Detta är enligt en närmast enig kår av ekonomer en mindre lyckad ordning.

ERSÄTT JOBBSKATTEAVDRAGET MED EN GENERELL SKATTESÄNKNING FÖR ALLA LÅG- OCH MEDELINKOMSTTAGARE

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts. Kostnaden beräknades 2019 uppgå till cirka 130 miljarder kronor per år och gynnar framförallt de som redan har det gott ställt. Jobbskatteavdragen har samtidigt bidragit till att sjuka och arbetslösa inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärsarbete. Det är ett synnerligen orättvist sätt att sänka den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna som redan är långt under 100% av lönen. För att råda bot på dessa två orättvisor borde jobbskatteavdraget ersättas av en generell skattesänkning för alla inkomster, inte bara löntagare, och helt fasas ut för höginkomsttagare.

AVSKAFFA RUT-AVDRAGET

Många av dagens skatteavdrag för arbetsinkomster skapar ovälkomna sido- och inlåsnings effekter och underminerar progressiviteten i skattesystemet. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) är ett sådant. RUT-avdraget gynnar främst en liten grupp välmående hushåll som köper städtjänster, medan kostnaderna fördelas på resterande befolkning, däribland de som har det knapert.

Utvärderingar från Riksrevisionen och Myndigheten för Tillväxtpolitiska Utvärderingar och Analyser har dessutom visat att alla de fina löften som gavs kring RUT-avdragets positiva effekter aldrig infriats.

INFÖR EN GRÖN VÄRNSKATT

Värnskatte eller solidaritetsavgifter i olika former har funnits runt om i Europa för att finansiera till exempel försvarssatsningar. I Sverige infördes värnskatten på 90-talet som ett led i saneringen av de offentliga finanserna. Värnskatten avskaffades år 2020. Idag finns ett starkt behov av att minska de ekonomiska klyftorna. Samtidigt står Sverige inför en klimatkris med ett akut behov av att minska utsläppen och finansiera introduktionen av ny grön teknik.

Den översta inkomstdecilen i Sverige genererar genom sin konsumtion i genomsnitt 3–5 gånger högre utsläpp än den lägsta inkomstdecilen. En klimatvärns katt där intäkterna riktas till grön omställning hanterar därför flera problem på samma gång. Den bidrar till att dämpa utsläppen där utsläppen är som störst, och följer därför logiken i “förorenaren betalar”-principen, samtidigt som den bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna. Den tillgodoser också att de löpande kostnaderna för klimatomställningen inte läggs på dem som idag saknar ekonomiska marginaler.

Partikongressen föreslår besluta:

A110:1 att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa

A110:2 att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas

A110:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärns katt införs för höga inkomster

Henrik Samdahl

Ludvika arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A111

LUDVIKA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för jämlikhet; beskattning av kapital och ägande

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

HÖJ KAPITALBESKATTNINGEN TILL 30 PROCENT

Det senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige.

I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter

skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

GÖR FASTIGHETSSKATTEN PROGRESSIV FÖR ATT UTJÄMNA KLYFTAN MELLAN STAD OCH LAND

Trots namnet utgör den fastighetsavgift som infördes 2008 en skatt. Den stora skillnaden från innan 2008 är att ett maxtak för skatten införts: 1 429 kr per år för bostadsrätter respektive 8 349 kr per år för småhus år 2020. Detta maxtak gör nuvarande fastighetsskatt kraftigt regressiv: det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt lite över en miljon kronor i Grängesberg och en villa värd 25 miljoner kronor på Djursholm. Nybyggda bostäder har också helt undantagits fastighetsskatt under en längre tid.

En återinförd fastighetsskatt baserad på marknadsvärde skulle ge flera positiva effekter. Skatten är progressiv och till skillnad från finansiella tillgångar är fastigheter svåra att gömma. Fastighetsskatter kan även inbringa betydande mängder kapital till statskassan som kan användas för välfärdssatsningar och transfereringar.

INFÖR EN GRÖN ARVS- OCH GÅVOSKATT

Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den som bör åtgärdas. Samtidigt finns det starka skäl för ett nyinförande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniers utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. En arvs- och gåvoskatt, där intäkterna riktas till grön omställning har därför stor potential. Både för jämlikheten och en rättvis grön omställning.

UTRED OCH INFÖR EN FÖRMÖGENHETSSKATT

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskoncentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskonzentration bör den noga utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runt om i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbetet för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

Partikongressen föreslår besluta:

A111:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent

A111:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas

A111:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A111:4 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs

A111:5 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

Henrik Samdahl

Ludvika arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A112

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett skattesystem för rättvisa och jämlikhet

Dagens skattesystem bidrar till att öka klyftorna och räcker inte till att finansiera välfärden.

Det är dessutom fullt av avdragsmöjligheter och undantag som ofta gynnar resursstarka grupper samt bäddar för skatteplanering, skattefusk och skatteflykt. Det är både ohållbart och orättvist. Ett nytt skattesystem behöver reformeras på följande områden.

Skatt på arbetsinkomster

De s k jobbskatteavdragen (kunde lika gärna benämnas bidrag) motiveras gärna av

borgerliga företrädare med att de är självfinansierande genom den dynamiska effekten. D v s att fler arbetar och arbetar hårdare om inkomstskatten sänks och därmed blir skatteintäkterna lika stora eller större än skattesänkningen. Niklas Blomqvist har i en studie för Lo/Tiden visat att det finns inget stöd för denna teori. Om så vore fallet skulle borttagandet av värnskatten inte betyda lägre skatter för staten. Det är inte är en rimlig slutsats.

Rut- och ROT-avdragen kan på motsvarande sätt ifrågasättas. De ger ringa effekter på de

branscher som ingår i avdragen samtidigt som de fördelningspolitiska effekterna är förskräckande för den som vill se skatten på arbete som omfördelning på ett rättvist sätt.

Kommunalskatterna

För över 80 % av befolkningen mellan 20 – 64 år utgör kommunalskatten den enda

inkomstskatt man betalar. Skatt är en skatt som bidrar inte till omfördelningen på samma sätt som en progressiv beskattning. Kommunernas roll i välfärdssystemet har ökat betydligt under senaste decennierna. Dels genom fler ansvarsområden och samtidigt genom att nya tjänster har tillkommit. Den demografiska förändringen med allt fler äldre bidrar också till att öka kraven på den kommunala sektorn.

Det kommunala utjämningsystemet har som huvuduppgift att jämna ut de olika kommunernas/regionernas förutsättningar som inte är påverkbara. Istället ska skatteuttaget påverkas av den ambitionsnivå respektive kommun väljer att erbjuda sina medlemmar. Vi kan notera att den uppgiften klarar inte skatteutjämningsystemet idag. I kombination med att statens bidrag inte längre är indexerade, och består av en stor mängd specialdestinerade bidrag, sker det en successiv övervältring av välfärdens kostnader på kommuner och regioner.

Skatter på egendom och kapital

Den kraftigt reducerade fastighetsskatten samt sloandet av arvs-, gåvo- och förmögenhetsskatten har varit starkt pådrivande för att göra Sverige till det OECD-land där förmögenhets- och inkomstskillnaderna ökat snabbast. Mellan 1980 och 2016 fördubblades förmögenhetskvoten (den privata nettoförmögenhetens värde dividerat med nationalinkomsten). Samtidigt minskade den totala egendomsbeskattningen från 1,5 % till 1,0 % av BNP.

Orsakerna till denna utveckling ska även tillskrivas alla de justeringar som gjorts bort från tanken på en 30 %-ig kapitalbeskattning. Till exempel de sk 3:12 reglerna för fåmansbolag, de ytterst förmånliga reglerna för investeringssparkonton (ISK) och införandet av fastighetsavgift som ersättning för fastighetsskatten. Noteras bör att bolagens utdelning ligger på ca 300 miljarder årligen och att andelen skatt på BNP sjunkit från 49 % till 43% dvs också med ca 300 miljarder.

Några skatter ytterligare

Ungefär hälften av Sveriges miljardärer har erhållit stora arv och 40 % av vår totala

förmögenhet är ärvd. De sk 3:12 reglerna dvs beskattningen av fåmansbolag har öppnat upp för betydande skatteplanering. När skattesatsen sänktes för utdelningar till delägarna sänktes från 30 % till 0 % öppnades stora möjligheter för skatteplanering genom att välja kapitalinkomst/ utdelning istället för lön.

Inom området klimatskatter och skatteväxling ligger betydande risker för en ökad orättvisa i

beskattningen. I grunden behöver dessa konsumtionsskatter återföras för att ge legitimitet till miljöpolitiken men samtidigt måste man inse att skattebasen i sig minskar om syftet uppfylls. Samtidigt måste de medel som återförs till medborgarna få en utformning som skapar legitimitet och rättvisa. Därför att inkomstskattesänkningar inte den rimliga vägen.

Med hänvisning till ovanstående yrkar jag att Partikongressen beslutar

Partikongressen föreslås besluta:

- A112:1 att Socialdemokraterna verkar för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även pensionärer, sjuka och arbetslösa
- A112:2 att Socialdemokraterna ska verka för att Rut- och ROT-avdragen avskaffas
- A112:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
- A112:4 att Socialdemokraterna verkar för en breddad bas för kommunalskatterna
- A112:5 att Socialdemokraterna verkar för en indexering av statsbidragen till kommuner och regioner samtidigt som de i huvudsak omvandlas till generella bidrag
- A112:6 att Socialdemokraterna verkar för att skatteutjämningsystemet förändras så att det bättre jämnar ut opåverkbara förhållanden
- A112:7 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en enhetlig kapitalinkomstskatt där skattesatsen sätts till 35 % och alla särregler avskaffas
- A112:8 att Socialdemokraterna inför en skatt på mark för småhus och bostadsrätter, samtidigt som fastighetsavgiften ersätts med en schablonintäkt enbart baserad på markvärdet
- A112:9 att Socialdemokraterna verkar för att en arvs- och gåvoskatt (med ett grundavdrag) införs med en proportionell skattesats på 15 %

Hans-Erik Persson, Burträsk S-Förening

Skellefteå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A113

JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT

Fastighetsavgiften

Sverige behöver en skattereform. De stora förändringarna i samhället när det gäller dels den solidariska finansieringen av välfärdens tjänster, dels kostnaderna för välfärdstjänsterna kommer samtidigt som en stor revolution på arbetsmarknaden med stora förändringar i vilka jobb som finns och vilka jobb som kommer att finnas framöver.

När den gamla fastighetsskatten ersattes med en fastighetsavgift var argumenten den orättvisa som uppstod när, ofta äldre människor, som bott lång tid i sina hus, inte längre hade råd med skatten

när fastighetsvärden rusade. Det är ett argument som ska tas på största allvar. Vi kan inte bygga in mekanismer i system som tvingar folk att lämna sina hem.

Det vi däremot sett med införande av fastighetsavgiften är att nya orättvisor uppstått då denna skatt har ett tak, olika för småhus och bostadsrätter, blir det liten skillnad för likvärdiga bostäder i kommuner med höga fastighetsvärden och kommuner med låga fastighetsvärden. I vissa glesbygdskommuner blev avgiften högre än vad den tidigare skatten varit. För människor med kapital att köpa dyra villor blev avgiften dramatiskt lägre än den tidigare skatten.

Vidare försvann en säker skattebas när fastighetsskatten slopades till förmån för fastighetsavgiften. Hus och andra fastigheter har en tendens att inte flytta utomlands och är således en säker inkomstkälla för det offentliga.

Den gamla fastighetsskatten hade sina brister. Den nya avgiften har sina. Vi argumenterar inte för en återgång till något som inte ens var bra förr. Sverige behöver bredare skattebaser och konsekvenserna av olika skatter är viktiga att belysa innan de införs. Det som är uppenbart är behovet av ett rättvisare system för beskattning av fastigheter som också garanterar intäkter till allas vår gemensamma välfärd.

Partikongressen föreslår besluta:

A113:1 att en rättvisare fastighetsskatt, alternativt avgift, införs i Sverige

Jämtlands läns partidistrikt

Jämtlands läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A114

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Fastighetsskatt

Fastigheter är en av de säkraste och mest förutsägbara skattebaser som finns. Till skillnad från andra tillgångar är de svåra att flytta, enklare att beskatta och har goda omfördelningseffekter. 2008 avskaffades fastighetsskatten och blev ersatt av en fastighetsavgift, som för småhus uppgår till 0,75 procent av taxeringsvärdet upp till ett tak. 2021 är taket ca 1,1 miljoner kr för småhus.

Taket medför att skatten är regressiv, vilket innebär att de med dyrare boende betalar en mindre andel i skatt. Vidare omfördelar avgiften resurser från landsbygd till städer då boenden har ett högre taxeringsvärde i städer. En återgång till en proportionell fastighetsskatt utan ett tak skulle bidra till en mer rättvis beskattning och ett mer jämlikt samhälle. Ett avskaffande av taket skulle också innebära en högre skattehöjning för de som äger de dyraste husen. Skatten skulle även få en

dämpande effekt på bostadspriserna, vilket i sin tur leder till förbättrad boendejämlikhet, social rörlighet och flexibilitet på arbetsmarknaden.

En vanlig kritik mot en fastighetsskatt är att den skulle tvinga vissa att lämna sina hem, ofta hem som har ett högt sentimentalt värde. Därför är det viktigt att det finns en mekanism i beskattningen som förhindrar det: ett progressivt tak, helt enkelt.

Partikongressen föreslår besluta:

A114:1 att Socialdemokraterna verkar för att en statlig beskattning på fastigheter införs för att ersätta den kommunala fastighetsavgiften

A114:2 att Socialdemokraterna verkar för att den statliga fastighetsskattens tak bestäms som baserat på en rimlig andel av årsinkomsten

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A115

ÄLVSBORGS SÖDRA PARTIDISTRIKT

Fastighetsskatt

Vi hade en statlig fastighetsskatt från 1991 och fram till det att regeringen Reinfeldt avskaffade skatten 2008. Då infördes en kommunal ”avgift” som fortfarande lever kvar men som idag är betydligt högre än när den infördes. Det är stötande när kapitalstarka personer köper lägenheter i Stockholms innerstad för flera 10-tals miljoner och slipper betala skatt på sitt boende.

Genomsnittligt taxeringsvärde i Sverige ligger idag på taket i avgiften 8349 kr. De villor och lägenheter som i Stockholms innerstad och på Djursholm som har ett taxeringsvärde på kanske 50 miljoner betalar lika mycket i avgift som den i Sjuhärad som har ett taxeringsvärde på drygt 1,1 miljon. Fördelningspolitiskt är detta en katastrof. Antalet miljoner och miljardärer ökar för vart år som går samtidigt som gruppen med låga inkomster blir allt större. Fastighetsskatten är relativt lätt att införa och fastigheterna försvinner inte till skatteparadis.

Partikongressen föreslår besluta:

A115:1 att en fastighetsskatt beräknad på fastighetens taxeringsvärde införs och att den kommunala avgiften samtidigt tas bort

A115:2 att bifalla motionen

Pauli Kuitunen

Älvsborgs södra partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A116

TORSBY – NORDVÄRMLANDS ARBETAREKOMMUN

Fastighetsskatt från energiproducerande enheter

Vatten och vind kompletterar varandra på flera sätt och det är därifrån vi i framtiden kommer att få merparten av vårt behov av elenergi. Miljövänliga och förnyelsebara energikällor som dock tyvärr också skapar debatt.

Fram till omkring 1985 gick fastighetsskatten till kommunerna, men sedan fattades beslut om att skatten skulle vara statlig och det är den fortfarande. Enorma summor har försvunnit från kommuner och regioner sedan dess. Mer än 100 miljarder kronor i intäkter har ryckts undan från framförallt de sju nordligaste länen, som står för drygt 90 % av svensk vattenkraft. I gengäld kan bygderna söka bygdemedel om cirka 125 miljarder kronor för hela Sverige, en struntsomma i sammanhanget. Som jämförelse kan noteras att en medelstor kommun med cirka 30 000 invånare omsätter cirka 2 miljarder kronor per år. Vindkraften går nu i samma fälla som vattenkraften.

De sju skogslänen har inte haft någon befolkningstillväxt på 40 år, medan övriga landet har ökat sin befolkning med 1,4 miljoner invånare på samma tid. Det har betytt att vi, cirka 1,7 miljoner invånare i skogslänen, får bära en allt tyngre skattebörda. Vi har samma krav på oss som övriga Sverige att ha likvärdig utbildning, vård och omsorg, men skattetrycket har ökat trots skatteutjämningsystemet. För våra ungdomar har vi självklart bekostat barnavård, fritidsaktiviteter, skolgång etc. De som flyttar från landsbygden är oftast de unga.

Tätorter och städer får en ”gratis” resurs i form av färdigutbildade ungdomar.

Självklart skall de kommuner och regioner som släppt till och släpper till marker och miljöer för energiproduktion, som gynnar hela svenska folket, ha en skälig ersättning för detta. Beskattningen skall ske där värdena uppstår, så blir befolkningen mera positiv till utbyggnad av energiproduktion.

Partiet har en vikande popularitet i glesbygd, och om man verkar för en rättvis behandling av glesbygden vore mycket att vinna.

Partikongressen föreslås besluta:

A116:1 att Socialdemokraterna ska verka för att fastighetsskatten går till de kommuner där den gröna elproduktionen sker

Björn Nilsson

Torsby - Nordvärmlands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A117

ÄLVSBORGS SÖDRA PARTIDISTRIKT

Fastighetsskatten

Inkomstsklyftorna i Sverige ökar fortare än i något annat jämförbart land. Vi har under senaste 10-15 åren tagit bort fastighetsskatten, förmögenhetsskatten och arvsskatten, samtliga har inneburit att inkomstsklyftorna ökat. Nu när även värnskatten tas bort måste något göras åt de allt större inkomstskillnaderna i Sverige. Lars Calmfors en nationalekonom som vi inte kan beskylla för att vara vänstervriden säger att vi måste få en fastighetsskatt nu när värnskatten tas bort. Fastighetsskatten är den enda skatt som man inte kan komma runt genom sina tillgångar i Panama eller på kanalöarna. En miljonvilla på Lidingö eller Särö beskattas idag på samma sätt som ett hus i Dalsland. Det stämmer inte med vår Socialdemokratiska tanke på ett jämlikt samhälle.

Vi yrkar

Partikongressen föreslås besluta:

A117:1 att en fastighetsskatt på fastighetens värde återinförs

A117:2 att bifalla motionen

Pauli Kuitunen

Älvsborgs södra partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A118

KIRUNA ARBETAREKOMMUN

Finansiering av välfärden genom höjd kapitalskatt

Vi Socialdemokrater behöver bli tydligare när det gäller våra värdegrunder och visa detta genom reformer som hjälper de svagaste i samhället. Många är inläggen om fattigpensionärer, saknade resurser till skolan och omsorgen samt tand- & sjukvård. Reformbehov finns men skall vårt parti kunna visa att retorik och praktik hör ihop måste vi säkerställa finansieringen av välfärden.

Kapitalskatten är idag väldigt förmånlig för höginkomsttagare då utdelningen beskattas till en mycket lägre andel än inkomst av tjänst. Det är inte rimligt att ”lön” uttagen som kapitalutdelning beskattas lägre än kommunalskatten och inte ger något lokalt.

Förändra regelverket så att kapitalskatten vid utdelning blir 30% under gränobeloppet och 35% över gränobeloppet – från dagens 22% respektive 30%. Höjningen används för att finansiera välfärdsreformer.

Små steg kan vara bra men det ger inget genomslag – frågan är dessutom så pass viktig att vi Socialdemokrater borde driva den tydligare och då särskilt inför nästa val. Skattehöjningen kombineras med välfärdsreformer

Partikongressen föreslås besluta:

A118:1 att partiet tar fram en plan för att genomföra höjning av kapitalskatten vid utdelning under gränobeloppet till 30%

A118:2 att partiet tar fram en plan för att genomföra en höjning av kapitalskatten över gränobeloppet till 35%

A118:3 att partiet tar med förslaget höjd kapitalskatt kombinerat med bra välfärdsreformer – till nästkommande valprogram

Mats Niemi

Kiruna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A119

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Finanspolitiskt ramverk

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentligas driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga

investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

Justera skuldankaret med hänsyn till de stora globala förändringarna under 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska Unionen. Risken är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

Anta olika underskottsregler för investeringar och drift

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

Att Sverige verkar för ett mer rättvist ekonomiskt EU-ramverk

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Vårt samhälle står inför en rad utmaningar och för att klara av dem behövs en offensiv ekonomisk

politik. Genom att ändra de finanspolitiska ramverken kan vi ta ut en ny målriktning som sätter samhället och klimatets behov först. Det är min förhoppning att socialdemokraterna ställer sig bakom reformisternas förslag.

Jag yrkar därför

Partikongressen föreslås besluta:

A119:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A119:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet

A119:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Jenny Sjöstedt

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A120

ÄLVDALENS ARBETAREKOMMUN

Folkbokföring

Motion angående folkbokföring Särna 2020-10-04

Att vara besökskommun ställer stora krav på service både vad gäller besökare och säsongarbetande. Man måste dimensionera servicen inte bara efter de som bor i kommunen stadigvarande utan det ska också gälla personer i ovan nämnda kategori. Självfallet önskar vi att få till stånd året-runt-verksamhet. Men som alla känner till faller snön på vintern och badvattnet värms upp på sommaren vilket gör att besöksmålen får stora befolkningsfluktuationer. Behovet av service blir därför också högst varierad under året.

Under tiden som våra säsongarbetare arbetar hos oss ska de också ha samma service som vi som arbetar här året runt. I dag kan det se ut så att en person (oftast ungdom) som har hemvist i exempelvis Vallentuna och betalar sin skatt där, arbetar i Sälen från december till slutet av april och från maj, bor och tjänar sin inkomst i Visby fram till och med september. Skatten betalar hen i Vallentuna trots att hen större delen av året utnyttjar andra kommuners service.

I dessa datoriserade tider torde det inte vara allt för svårt att ändra ”skattskrivningen” så att hen

betalar skatt i den kommun man bor (om än tillfälligt) och får sin inkomst. I dag får man endast flytta över skatten vid ett fixt datum 1/11 varje år. Vilket f.ö. är för tidigt för såväl vinterturism som sommarturism.

Många av våra invånare måste veckopendla under lågsäsongerna.

Vi föreslår därför:

Att S ska verka för att skatten ska betalas i den kommun man bor, arbetar och förtjänar sitt levebröd. Att undantag från detta görs för veckopendlare.

Styrelsen Älvdalens AK

Partikongressen föreslås besluta:

A120:1 att Socialdemokraterna ska verka för att skatten ska betalas i den kommun man bor, arbetar och förtjänar sitt levebröd

A120:2 att undantag från detta görs för veckopendlare

Styrelsen

Älvdalens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A121

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

Fossilfria AP-fonder

Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. Det är ett ambitiöst och helt avgörande mål som vi Socialdemokrater driver och som nu är en del av den socialdemokratiskt ledda regeringens politik. Den stora klimatutmaning som den globala uppvärmningen innebär kräver aktiva insatser för klimatomställning från samhällets alla politiska nivåer och aktörer. Behovet av att skapa ett fossiloberoende samhälle ställer krav på att vi ständigt ser över områden där samhället idag inte är långsiktigt hållbart och vilka ytterligare verktyg och insatser vi behöver använda i klimatomställningen.

Ett område som under lång tid har varit förbisett är den klimatpåverkan som det finansiella sparandet bidrar till direkt och indirekt genom innehav i fossilindustrin. Ambitionen i Parisavtalet att hålla ökningen av jordens medeltemperatur under 1,5 grad innebär inte enbart att utsläpp av fossila energi måste minska kraftigt, utan också ett stopp för att utvinna och leta efter fler fossila reserver. När vi idag vet att den stora majoriteten av världens fossila reserver behöver stanna i marken och värdet på befintliga fyndigheter behöver minska för att de globala klimatmålen ska kunna nås, innebär investeringar i fossilindustrin att arbetet för en hållbar utveckling helt

motverkas. Trots detta har Sveriges allmänna pensionsfonder, AP-fonderna miljardbelopp placerade i kol- olje- och gasbolag.

Under 2019 infördes nya placeringsregler för AP-fonderna där en del innebär att pensionsmedlen ska förvaltas på ett sådant sätt att de bidrar till en hållbar utveckling. En jämförelse mellan AP-fondernas innehav under 2018 och efter det första halvåret 2019 visar dock att reglerna inte gett någon effekt i positiv riktning. Trots det nya hållbarhetskravet har investeringar i fossilindustrin till och med ökat och innehav i nya fossilbolag har tillkommit sedan de nya reglerna trädde i kraft. AP-fonderna hade vid halvårsskiftet 2019 innehav i 9 av 10 utav världens största olje- och gasbolag. Detta visar att de nya reglerna tyvärr inte är tillräckligt skarpa. Ytterligare insatser för divestering krävs för att säkerställa att AP-fonderna helt igenom klimatanpassas och att våra pensionsmedel inte understödjer verksamheter som utvinner och producerar fossil energi.

Att divestera är motsatsen till att investera och innebär att medvetet sälja av aktier, fonder eller andra investeringar som av etiska skäl är tvivelaktiga. AP-fonderna syftar till att trygga våra pensioner men bidrar inte till att trygga vår framtid om det görs på bekostnad av vår livsmiljö. Arbetet behöver nu intensifieras för att göra AP-fonderna helt fossilfria och placeringsreglerna behöver skärpas.

Partikongressen föreslås besluta:

A121:1 att Socialdemokraterna verkar för att AP-fondernas innehav i fossilindustrin avvecklas skyndsamt

A121:2 att Socialdemokraterna verkar för att placeringsreglerna för AP-fonderna skärps för att säkerställa att placeringar inte får ske i företag som arbetar med att prospektera, exploatera, utvinna eller producera kol, olja och naturgas

Linnéa Wickman, Elin Pöllä, Lars-Erik Lönnqvist och Damian Riveira Linares Unga S i Gävle Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A122

VÄNNÄS ARBETAREKOMMUN

Framtidspartiet och grön värnskatt

I Sverige infördes värnskatten på 90-talet som ett led i saneringen av de offentliga finanserna. Värnskatten avskaffades år 2020. Idag finns ett starkt behov av att minska de ekonomiska klyftorna. Samtidigt står Sverige inför en klimatkris med ett akut behov av att minska utsläppen och finansiera introduktionen av ny grön teknik.

Den översta tiondelen av inkomstskalan i Sverige genererar genom sin konsumtion i genomsnitt

3–5 gånger högre utsläpp än den lägsta tiondelen (underklassen). En klimatvärnskatt där intäkterna riktas till grön omställning hanterar därför flera problem på samma gång. Den bidrar till att dämpa utsläppen där utsläppen är som störst, och följer därför logiken i “förorenaren betalar”-principen, samtidigt som den bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna. Den tillgodoser också att de löpande kostnaderna för klimatomställningen inte läggs på dem som idag saknar ekonomiska marginaler.

Partikongressen föreslår besluta:

A122:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

Hjäggsjö S-förening

Vännäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A123

VÄNNÄS ARBETAREKOMMUN

Framtidspartiet och skattesystemen

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning. Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Arbetare och tjänstemän betalar en allt större del av kakan i förhållande till stora företag och den ekonomiska eliten. Det förekommer att miljardären betalar en lägre andel av sin inkomst i skatt än vad vanliga löntagare gör. Vi menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. Detta är enligt en närmast enig kår av ekonomer en mindre lyckad ordning.

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts. Kostnaden beräknades 2019 uppgå till cirka 130 miljarder kronor per år och gynnar fram för allt de som redan har det gott ställt. Jobbskatteavdragen har samtidigt bidragit till att sjuka och arbetslösas inkomster beskattas hårdare än inkomster för personer i förvärvsarbete. Det är ett synnerligen orättvist sätt att sänka den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna som redan är långt under 100% av lönen. För att råda bot på dessa två orättvisor borde jobbskatteavdraget ersättas av en generell skattesänkning för alla låg och medelinkomsttagare, och helt fasas ut för höginkomsttagare.

Många av dagens skatteavdrag för arbetsinkomster skapar ovälkomna sido- och inlåsningseffekter och underminerar progressiviteten i skattesystemet. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) är

ett sådant. RUT-avdraget gynnar främst en liten grupp välmående hushåll som köper städtjänster, medan kostnaderna fördelas på resterande befolkning. Städerskan bidrar således med sin skatt för att få städa hos överklassen och vem städar hos städerskan? Utvärderingar från Riksrevisionen och Myndigheten för Tillväxtpolitiska Utvärderingar och Analyser har dessutom visat att alla de fina löften som gavs kring RUT-avdragets positiva effekter aldrig infriats.

Även avdraget för reparation, underhåll, ombyggnad och tillbyggnad (ROT) dras med liknande problem. Avdraget gynnar oproportionerligt välmående bostadsägare medan kostnaderna faller på befolkningen som helhet. Avdraget var tänkt som en konjunkturstimulans när bostadsbyggandet sjönk i finanskrisens spår. Eftersom avdraget aldrig togs bort när bostadsbyggandet tog fart igen, har ROT-avdraget bidragit till att ställa enskildas köksrenoveringar mot allmännyttigt bostadsbyggande i dragkampen om begränsad arbetskraft.

Partikongressen föreslår besluta:

A123:1 att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa

A123:2 att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas

A123:3 att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas

Hjäggsjö S-förening

Vännäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A124

VÄNNÄS ARBETAREKOMMUN

Framtidspartiet och statliga banker

En statlig investeringsbank och ökad offentlig infrastrukturupplåning för storskaliga offentliga och privata investeringar. Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, kapitalbehov och avkastningskrav m m medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur.

Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansieringsmodeller.

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga. En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis batterifabriker. Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Partikongressen föreslår besluta:

A124:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP

A124:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

Hjäggsjö S-förening

Vännäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A125

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Framtidssäkra välfärden

Den generella välfärdspolitik som kännetecknat den socialdemokratiska samhällsmodellen innebär att hela befolkning inkluderas i samma socialpolitiska institutioner, vare sig vi talar om barnomsorgen, sjukpenningen eller pensionssystemet, och att de sociala rättigheterna inom dessa system är av hög kvalitet, både när det kommer till transfereringssystemen och de offentliga tjänsterna. Med andra ord syftar systemen till att uppfylla högt ställda krav och tillfredsställa därmed efterfrågan på standardtrygghet och hög servicenivå bland breda löntagargrupper. Dessutom innehåller står till socialförsäkringarna och den ekonomiska familjepolitiken för ett ekonomiskt grundskydd, som tillsammans bidrar till att minska den ekonomiska utsattheten bland resurssvaga grupper. En väl utbyggd offentlig tjänstesektor kan fungera utjämnande för människors levnadsvillkor genom de tjänster som görs tillgängliga för breda befolkningsgrupper,

och genom att främja tillväxten av meningsfulla arbeten med goda arbetsvillkor, det senare i jämförelse med hur utvecklingen ter sig i länder med ett större spelrum för den privata tjänstesektorn.

En tendens som lyfts allt oftare i den offentliga debatten handlar om en gradvis förskjutning av det svenska välfärdssystemets logik, bort från den generella standardtrygghetsmodell som präglat utvecklingen under efterkrigstiden, i riktning mot en grundtrygghetsmodell med liberala kännetecken. Utvecklingen kännetecknas att det offentliga åtagandet alltmer begränsas till ett grundskydd eller en miniminivå, medan de med tillräckliga resurser uppmuntras att själva finansiera privata alternativ för ett mer heltäckande skydd av sin levnadsstandard. Att allt fler skaffar sig privata försäkringar som skydd mot traditionella sociala risker är en logisk följd av en sådan socialpolitisk utveckling.

För hushåll med tillräckliga resurser blir privata marknadslösningar, finansierade ur egen ficka, ett alternativ när de offentliga systemen uppfattas som otillräckliga. För de med mindre resurser är det istället sannolikt att behovet av familjen och andra källor till informellt stöd blir viktigare. Anhörigvården har också ökat i spåren av en krympande äldreomsorg, särskilt bland arbetarklassfamiljer. Brister inom de offentliga systemen kan således leda till ett större beroende av marknaden, för försörjningen och livsföringen i övrigt, med större klasskillnader som följd. Därtill kan alltså denna typ av brister leda till att uppgifter också återförs på familjen, med konsekvenser särskilt för kvinnors möjligheter till egen försörjning, i synnerhet i hushåll med svagare socioekonomisk position.

Utvecklingen har delvis orsakats av en underlåtelse från politiskt håll att uppdatera belopp och ersättningsnivåer, i takt med stigande kostnader i det första fallet och i relation till den allmänna inkomstutvecklingen i det senare. Fenomenet har tydligt präglat utvecklingen på flera politikområden, inklusive familjepolitiken, ålderspensionerna och försörjningsstödet, samt i relation till statens finansiering av kommunernas och regionernas åtaganden på välfärdsområdet.

Dessa politiska icke-beslut ska dock inte avfärdas som opolitiska försummelser. Det är till exempel värt att notera att avsaknaden av uppräknningar av flera av de fasta beloppen inom a-kassan och den ekonomiska familjepolitiken är särskilt iögonfallande under den borgerliga regeringens två mandatperioder mellan 2006 och 2014. Men också under socialdemokratiskt styre har beloppen inte följt med samhällsutvecklingen. Det kan inte vara meningen att förutsättningarna för välfärdens upprätthållande på ett ska vara föremål för detta mått av godtycke. Att systemen på ett sådant sätt kan urholkas utan politiskt fattade beslut är också förknippat med bristande transparens och svårigheter för medborgarna att genomskåda politiken bakom utvecklingen inom välfärden och utkräva ansvar. Att i högre grad indexera beloppen inom transfereringssystemen och kommunbidragen till utvecklingen av kostnader för hushåll och kommuner är ett konkret sätt att motverka att icke-beslut får den här typen av konsekvenser.

Partikongressen föreslås besluta:

A125:1 att Socialdemokraterna ska verka för att statsbidragen till kommuner och regioner indexeras för att undvika en långsiktig urholkning av den statliga delfinansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden

A125:2 att Socialdemokraterna ska verka för att belopp i socialförsäkringarna och andra statliga transfereringssystem indexeras för att undvika en långsiktig urholkning av deras värde och för att upprätthålla inkomstbortfallsprincipen inom socialförsäkringarna

Sebastian Sirén

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A126

ÄLVSBORGS SÖDRA PARTIDISTRIKT

Förmögenhetsskatt

Förmögenhetsskatt i Sverige infördes 1947 och avskaffades 2007 av regeringen Reinfeldt.

Den ekonomiska ojämlikheten ökar i Sverige. Samtidigt som vi behöver pengar till den offentliga sektorn för att betala allmänna tjänster som vård, skola och omsorg. Nu avskaffas värnskatten som en eftergift till Liberalerna och Centerpartiet. För att få in skattepengar på ett sätt som bidrar till ett mer jämlikt samhälle vill vi återinföra förmögenhetsskatten.

Vi kräver

Partikongressen föreslås besluta:

A126:1 att förmögenhetsskatten införs

A126:2 att bifalla motionen

Håkan Andersson

Älvsborgs södra partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A127

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Förutsägbara villkor ger blå tillväxt

Infrastrukturminister Tomas Eneroth har sagt ”Idag är sjöfarten en kraftig underutnyttjad bransch och det finns så mycket vi kan göra. Det är klart att vi som svensk regering vill se svenska företag blomstra och som sjöfartsnation ska vi naturligtvis ha en egen flotta”

Vi är ett av världens mest exportberoendeländer och av den exporten fraktas 90% med sjöfart. I dagsläget är det en väldigt liten del av den export som sker med svenskflaggade fartyg. Så underlaget för en ökad svenskflaggad flotta finns. Men som Tomas Eneroth säger idag är sjöfarten en kraftig underutnyttjad bransch. För att nå de breda politiska målen avseende bland annat miljö- och klimat, konkurrenskraft och sysselsättning, säkerhet och försvar. Då måste sjöfarten öka och svenska rederier ligger mycket långt fram vad avser utvecklingen av miljövänliga fartyg och är i många delar världsledande inom många områden såsom bland annat bränslen, fartygsdesign och operationella delar. Därför gör vi miljön i världen och sysselsättning i Sverige en tjänst genom att utveckla sjöfarten i Sverige och öka de svenskflaggade fartygen.

För att uppnå denna förändring, så har vi tre skarpa förslag:

1. Ersätt stämpelskatten med en stämpelavgift

Fartygsinvesteringar innebär i sig stora kapitalinvesteringar, att i tillägg till detta utrusta fartyg med miljöteknik som går utöver minimikraven innebär att dessa investeringar ökar. För investering av denna typ krävs att lån tas upp i lämpliga kreditinstitut, vilka i sin tur kräver en säkerhet. Detta garanteras genom pantbrev. Vid utfärdande av pantbrev utgår i Sverige en särskild stämpelskatt på 0,4 procent av beloppet. I och med att fartyg ofta innebär investeringar om många hundra miljoner och i flera fall miljardbelopp blir det betydande summor. De rederier som dessutom investerar i miljöteknik i toppklass ombord gör än större investeringar och "straffas" för detta engagemang då stämpelskatten beräknas utifrån hela investeringen. De som satsar mest på miljö och klimat måste alltså betala mest.

I sammanhanget kan det noteras att ett flertal länder har avvecklat stämpelskatten i syfte att öka inflaggningsen, då man i dessa länder noterat att stämpelskatten motverkar att fartyg kommer in under deras tonnageskattesystem och därmed minskar de samlade skatteintäkterna.

Därför bör stämpelskatten ersättas av en stämpelavgift som täcker den faktiska administrativa kostnaden för myndighetens arbete. Syftet är att främja sjöfartens klimatomställning samt att långsiktigt öka statens intäkter

2. Säkerställ långsiktig och förutsägbar nettomodell

Med syftet att garantera de svenska rederierna lika konkurrensvillkor gentemot rederier i övriga EU-länder infördes 2001 den så kallade nettomodellen för sjöfartsstödet. Nettomodellen togs fram som en del i ett system anpassat enligt principerna för svensk arbetsmarknad, det vill säga: om sjöarbetsmarknadens parter tecknar konkurrenskraftiga kollektivavtal som ger all sjöpersonal samma sociala trygghet som landanställd personal så ersätter staten i sin tur rederier som kvalificerar sig till stöd genom att ge ersättning för skatt och arbetsgivaravgifter på ombordanställdas löner i enlighet med de europeiska riktlinjerna för stöd till sjöfartssektorn. Att det finns denna typ av avtal är en helt unik lösning inom den internationella sjöfarten och bör värnas då den utgör en integrerad del av den svenska modellen

Från och med den 1 januari 2020 genomförs en ändring av modellen då regeringen bestämde sig för att frånga nettomodellen som princip. Ändringen innebär att rederier får tillbaka 99 procent av inbetalda skatter och arbetsgivaravgifter, istället för tidigare 100 procent. Regeringen motiverade detta med att tonnageskattningssystemet som infördes samtidigt skulle delfinansieras med denna procent, det vill säga att frånga principen om nettomodell. Att bevara nettomodellen är en viktig principfråga för parterna i Blå Tillväxt av flera skäl. Det är viktigt att systemet är förutsägbart och stabilt för de investeringsbeslut som rederierna gör. En uppenbar effekt är också att villkoren i Sverige försämrats och att det blir mindre attraktivt att flagga fartyg i Sverige. Kostnaderna för att anställa svensk sjöpersonal ökar. Det är också viktigt att förutsättningarna för den svenska modellen, det vill säga statens del, inte påverkas då den utgör grunden för de villkor som förhandlats fram av sjöarbetsmarknadens parter.

3. Utveckla tonnageskattesystemet

När tonnageskattesystemet infördes i Sverige år 2017 så var vi ett av de sista länderna i Europa att införa ett sådant system. Priset Sverige fick betala för frånvaron av ett attraktivt system var högt. Antalet svenskflaggade fartyg minskade drastiskt, från över 200 fartyg till 83 – långt under den nivå som är nödvändig för att säkerställa kompetensförsörjning inom hela den maritima sektorn.

Att även svenska rederier fick denna möjlighet var helt avgörande för näringens konkurrenskraft och för att fartyg i trafik i Europa och internationellt ska kunna registreras i Sverige. Systemet möjliggör däremot inte att fartyg som i stor utsträckning driver trafik på Sverige att ingå i systemet. I praktiken kan man säga att svenska fartyg har en konkurrensnackdel jämfört med sina konkurrenter från andra EU-länder när det gäller att ta hem kontrakt avseende trafik på Sverige.

Dessa tre justeringar och åtgärder är relativt små för staten men viktiga för näringen och kan genomföras till låga kostnader med stora samhällsvinster. Förutsägbara villkor för sjöfarten, det är görbart.

Partikongressen föreslår besluta:

- A127:1 att ersätta stämpelskatten med en stämpelavgift som täcker den faktiska administrativa kostnaden för myndighetens arbete
- A127:2 att säkerställa en långsiktig och förutsägbar nettomodell
- A127:3 att utveckla tonnageskattesystemet så att fler svenskflaggade fartyg kan omfattas av systemet

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A128

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Förändringar i skatte- och utjämningsystemet

Trots att svensk ekonomi är stark, och trots att vi som land är rikare än någonsin, ser vi återkommande rapporteringar om brister i välfärden. Personalen ges inte tillräckligt med tid, väntetiderna till vården ökar, allt fler går ner i arbetstid för att vårda en nära anhörig och omsorgen om de äldre är otillräcklig.

Kommunal har i sin rapport ”Skatteväxling för välfärden – ett idéprogram” beräknat resursbehovet genom att bedöma omfattningen av dagens underbemanning och utifrån denna gjort en uppskattning. Kommunal kommer i rapporten fram till att det behövs minst 50 000 fler heltidsanställda inom välfärden för att arbetsbelastning och arbetsmiljö ska hamna på en acceptabel nivå, och ge de anställda rimliga förutsättningar att utföra sina arbeten, det är räknat i underkant. Det kräver ett resurstillskott på cirka 30 miljarder kronor.

Utöver den underfinansieringen som välfärden dras med idag kommer behoven av resurser att öka ytterligare under de kommande åren. Finansminister Magdalena Andersson redovisade för ett år sedan finansdepartementets beräkningar som visar att det år 2026 krävs en ökad finansiering med 90 miljarder kronor för att bibehålla 2019 års standard. De sista orden är viktiga. De innebär att med 90 miljarder kronor extra så kommer undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare och alla andra som arbetar inom vård, skola och omsorg fortfarande sakna kollegor. Vi tar med oss underbemanningen in i framtiden. För att vi år 2026 ska ha en välfärd där de anställda inte behöver stressa sönder sig behöver vi alltså, jämfört med år 2019, minst 120 miljarder kronor extra.

De ekonomiska förutsättningarna att skjuta till dessa nödvändiga resurser skiljer sig dock markant åt i landet. Exempelvis hade Årjäng en skattekraft per invånare år 2020 på 163 700 kronor medan Danderyd hade en skattekraft på 394 700 kronor.

Skillnader i skattekraft, demografi- och geografi, tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd.

Det är uppenbart att utjämningsystemet inte lever upp till sin föresats. Det räcker med att jämföra skattesatsen mellan olika kommuner och regioner. Österåker var den primärkommun som år 2020 hade den lägsta kommunala skattesatsen på 17,10 procent medan Dorotea har den högsta på 23,80 procent.

En svag punkt i dagens välfärdsfinansiering är att kommuner, som i slutändan ska leverera välfärdsservicen, har vitt skilda möjligheter till skatteintäkter. De får ta ut skatt på förvärvsinkomst

och där förvärvsinkomsten per invånare är låg blir därför de egna potentiella skatteintäkterna låga. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet som ska utjämna förutsättningar är långt ifrån tillräcklig i dag.

Riksdagen och regeringen har gett kommunerna ett obligatoriskt uppdrag att tillhandahålla en viss service utifrån grundidén att välfärden är en riksangelägenhet, inte bara en lokal angelägenhet. Det är därför inte rimligt att kommuner i så stor utsträckning på egen hand ska ansvara för att det finns tillräckliga förutsättningar till välfärden.

Kommunal föreslår i sin rapport ett införande av en statlig inkomstskatt om 5 procent på förvärvsinkomst som delas ut lika per invånare till kommuner och regioner. En sådan skatt, som de kallar för ”välfärdsskatt”, skulle bidra till att utjämna de ekonomiska förutsättningarna. Den möjliggör en skatteväxling för kommunerna, det vill säga att de kan sänka sin egen skattesats tack vare intäkterna från staten.

De flesta är nog överens om att det behövs en skattereform, eller en översyn av skattesystemet. Det borde dessutom ske med ett brett stöd i riksdagen. Men för att det ska vara tydligt för väljarna vad Socialdemokraterna vill är det nödvändigt att partiet redogör, åtminstone grunderna, till hur vi vill se en översyn av skattesystemet och det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

Partikongressen föreslås besluta:

A128:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden

A128:2 att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet

A128:3 att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället

Håkan Nilsson, Skelleftehamns S-förening

Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A129

KUNGSBACKA ARBETAREKOMMUN

Gemensam lokal eller ambulerande bankservicekontor på mindre serviceorter, sammanslagning av flera bankkontor.

Återigen hör vi att en bank (idag 9/3-21 Handelsbanken i Grängesberg) skall läggas ner och flytta från orten. Hur ofta har vi inte hört detta. Som ursäkt till nedläggningen åberopas ofta "att kunderna sköter sina bankärenden hemifrån" – ja, vad skall man göra som bankkund, allt färre banker har "indrop" tid för spontanbesök, man måste boka tid, kanske ofta på dagtid, oftast på arbetstid, vem har sådan möjlighet att boka tid på dagen då oftast ett arbete skall skötas? Kvällsöppettider existerar inte alls, möjligen någon dag till kl 18:00

Ofta sker hänvisning till att den sk. servicen skall centraliseras och då genom att på ett bättre sätt kunna ge mig som kund "bättre service" med större kompetens i "svårare" eller komplicerade ärenden.

Under många år har nedmontering skett av våra större privata affärsbanker. Vi kunder har självservice och behöver bank id för att kunna utträta tex våra betalningar eller annan form av girering mellan konton.

Vilka möjligheter har vi då som privat konsumenter till att påverka och återfå möjligheten till att utträta våra privata bankärenden "över disk"?

Förslaget till bankerna är att upprätthålla sin service några dagar i veckan, gärna växelvis olika dagar i veckan för att serva sina kunder.

Någonting måste göras för att hjälpa oss kunder att kunna få träffa en fysiskt person om jag behöver hjälp i ekonomiska frågor utan att behöva boka tid.

Finansinspektionens (FI) uppdrag är att bidra till ett stabilt finansiellt system som präglas av ett högt förtroende som tillgodoser hushållens behov av finansiella tjänster på olika sätt. FI har ett uppdrag att via Finansdepartementet och i förlängningen regeringen, stärka konsumenternas ställning på finansmarknaden. FI kan, teoretiskt sett, få ett uppdrag inom sitt nästkommande regleringsbrev att titta på denna fråga och säkerställa en grundläggande kvalitetsnivå som ska gälla för bankväsendet. Givetvis kan man argumentera för att kunderna har rätt att byta bank om den enskilde inte anser att servicen vara tillräcklig men i en tid när lokalkontor stängs ner i den omfattning vi ser idag är det inte längre möjligt att göra val på den grunden. En lägsta möjliga nivå för bankväsendet och de vardagliga finansiella tjänsterna borde rimligen vara en del i en strategi att ombesörja det behov som finns och säkerställa mindre orters och landsbygdskommunernas servicegrad. Svenska Bankföreningen, som är en

branschorganisation för det svenska bankväsendet med 31 medlemsbanker, lyssnar noggrant på FI varför ett uppdrag till FI, som övervakar den finansiella marknaden och bankväsendet, borde vara en utgångspunkt för att utveckla en politisk inriktning i denna fråga

Därför yrkar jag

Partikongressen föreslås besluta:

A129:1 att den Socialdemokratiska partistyrelsen ges i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp för att kartlägga hur; a) Finansinspektionen, genom regeringen, kan ges i uppdrag att följa upp och säkerställa hushållens behov av finansiella tjänster genom fysiska lokalkontor i mindre orter och landsbygdskommuner b) Finansinspektionen, genom regeringen, kan ges i uppdrag att ta fram riktlinjer för affärsbankernas serviceåtagande gentemot kunderna som säkerställer en grundläggande kvalitetsnivå avseende öppettider och tillgänglighet på andra sätt

Renée Sylvan, Tölö-Älvsåker S-förening
Kungsbacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A130

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Grunda en statlig investeringsbank

Klimatomställningen kommer att kräva betydande investeringar i energibranschen, transportbranschen samt offentlig infrastruktur. Den riskabla naturen av dessa investeringar kommer att leda till att privata investerare väljer bort dem om de inte kan få dela riskerna med en statlig aktör.

I en debattartikel publicerad i september 2019 efterfrågade de verkställande direktörer för Vattenfall, SSAB och LKAB mer offentligt stöd för klimatomställningen av stålindustrin som skulle kunna upphöra med sina utsläpp tack vare ny vätgasbaserad teknologi. Vätgas kan även användas för produktionen av så kallade elektrobränsle (klimatneutralt syntetiskt bränsle), som tyska energimyndigheten DENA tycker kommer att vara nödvändig för att klara klimatomställningen av transportbranschen inom EU. Miljövänlig vätgasproduktion till en acceptabel kostnad förutsätter tillgång till billig grön el, något som enligt DENA blir omöjligt att uppnå utan betydande investeringar. Stora investeringar i infrastruktur kommer att vara nödvändiga för att klara transportsektorns klimatmål.

Vidare är det inte endast klimatomställningen som behöver ökade investeringar. I en rapport från januari 2018 uppmanade EU-kommissionen samtliga medlemsländer att öka satsningen på social infrastruktur, inkluderande bostadsbyggande.

Europeiska Unionen samt en rad europeiska länder förfogar över egna offentliga investeringsbanker som kan slussa in privata investeringar till allmännyttiga projekt. I Frankrike finansieras exempelvis byggandet av bostäder med fonder från både den statliga Caisse des dépôts et consignations och lån från den Europeiska Investeringsbanken (EIB). Tyskland har en liknande investeringsbank i sin KfW. Danmark och Skottland har de senaste åren skapat offentliga investeringsbanker eller fonder för att stödja sin klimatomställning. Nederländerna och Storbritannien utreder att skapa egna.

Sverige saknar sådana institutioner som kan stödja storskaliga investeringar i klimatomställning och infrastruktur, som ändå ligger i linje med policyrekommendationer från EU och OECD. En statlig investeringsbank kan utformas med en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare (såsom pensionsfonder) att investera i projekt som banken finansierar. Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose företag och andra aktörer med 35 billigt och tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Banken bör arbeta med en hävstångseffekt på insatt kapital. Det kan till exempel betyda att banken får låna upp 10 kronor för varje krona i säkerhet (det vill säga, för varje krona i eget kapital som tillskjuts från statens investeringsbudget).

Behovet av en investeringsbank på nationell nivå är uppenbart. Vårt samhälle kommer de närmaste årtiondena kräva stora investeringar som en sådan bank kan bistå med. Redan idag ser vi att offentliga verksamheter i Sverige som Käppala-verken i norra Stockholms regionen eller Malmö kommun lånar hundratals miljoner till investeringar i EIB. Detta fyller sitt syfte, men EIB är en europeisk investeringsbank och har att prioritera projekt över hela Europa. En svensk investeringsbank ger Sverige egen kontroll över vilka investeringsprojekt som ska stödas i första hand och kunde vara ett viktigt verktyg i den omställning landet står inför

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att partikongressen 2021 beslutar:

Partikongressen föreslås besluta:

A130:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig svensk investeringsbank inrättas

Patrik Lundquist Samuel Gauvain Dilan Zeki Christina Perez Berglund
Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A131

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Grön investeringsbank, en katalysator för innovation

Den globala uppvärmningen är det största hotet i vår tid, och vår generation kommer att bedömas av historien utifrån hur vi här och idag tog itu med uppgiften att värna och vårda denna vår enda gröna oas i en ogästvänlig världsrymd.

Sverige är en innovatör i världsklass. Vi har alla förutsättningar att leda den globala gröna omställning som vi redan vet är nödvändig att göra om vi vill ha en framtid att se fram emot. Den som släpar benen efter sig kommer däremot att inom en inte alltför avlägsen framtid bli den som tvingas köpa de lösningar som andra länder redan har producerat.

Alla sektorer måste hjälpas åt för att driva fram den storskaliga förändring av våra mönster för produktion, konsumtion och avfallshantering som är helt nödvändiga för planetens och därmed vårt eget fortsatta välbefinnande. Politiska beslut kan användas för att gynna en positiv utveckling i privat och civil sektor.

Därför behöver politiken agera katalysator för fler initiativ. Idéerna och ambitionerna för en grön nyindustrialisering och en hållbar framtid finns runtom i såväl det civila samhället som i näringslivet. Det är upp till oss att skapa möjligheterna för dessa idéer att förverkligas.

Med utgångspunkt i de lyckade erfarenheterna från den gröna investeringsbanken UK Green Investment bank som startades som statlig bank i Storbritannien 2012 bör en grön investmentbank även i Sverige kunna kanalisera kapital till miljöprojekt som idag inte finansieras på de fria marknaderna.

Partikongressen föreslås besluta:

A131:1 att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

Inger Wennhall

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A132

ENKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Grön investeringsbank, en katalysator för innovation

Den globala uppvärmningen är det största hotet i vår tid, och vår generation kommer att bedömas av historien utifrån hur vi här och idag tog itu med uppgiften att värna och vårda denna vår enda gröna oas i en ogästvänlig världsrymd.

Sverige är en innovatör i världsklass. Vi har alla förutsättningar att leda den globala gröna omställning som vi redan vet är nödvändig att göra om vi vill ha en framtid att se fram emot. Den som släpar benen efter sig kommer däremot att inom en inte alltför avlägsen framtid bli den som tvingas köpa de lösningar som andra länder redan har producerat.

Alla sektorer måste hjälpas åt för att driva fram den storskaliga förändring av våra mönster för produktion, konsumtion och avfallshantering som är helt nödvändiga för planetens och därmed vårt eget fortsatta välbefinnande. Politiska beslut kan användas för att gynna en positiv utveckling i privat och civil sektor.

Därför behöver politiken agera katalysator för fler initiativ. Idéerna och ambitionerna för en grön nyindustrialisering och en hållbar framtid finns runtom i såväl det civila samhället som i näringslivet. Det är upp till oss att skapa möjligheterna för dessa idéer att förverkligas.

Med utgångspunkt i de lyckade erfarenheterna från den gröna investeringsbanken UK Green Investment bank som startades som statlig bank i Storbritannien 2012 bör en grön investmentbank även i Sverige kunna kanalisera kapital till miljöprojekt som idag inte finansieras på de fria marknaderna.

Därför vill vi:

Partikongressen föreslås besluta:

A132:1 att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

Motaz Khouli

Enköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A133

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Grön investeringsbank, en katalysator för innovation

Den globala uppvärmningen är det största hotet i vår tid, och vår generation kommer att bedömas av historien utifrån hur vi här och idag tog itu med uppgiften att värna och vårda denna vår enda gröna oas i en ogästvänlig världsrymd.

Sverige är en innovatör i världsklass. Vi har alla förutsättningar att leda den globala gröna omställning som vi redan vet är nödvändig att göra om vi vill ha en framtid att se fram emot. Den som släpar benen efter sig kommer däremot att inom en inte alltför avlägsen framtid bli den som tvingas köpa de lösningar som andra länder redan har producerat.

Alla sektorer måste hjälpas åt för att driva fram den storskaliga förändring av våra mönster för produktion, konsumtion och avfallshantering som är helt nödvändiga för planetens och därmed vårt eget fortsatta välstånd. Politiska beslut kan användas för att gynna en positiv utveckling i privat och civil sektor.

Därför behöver politiken agera katalysator för fler initiativ. Idéerna och ambitionerna för en grön nyindustrialisering och en hållbar framtid finns runtom i såväl det civila samhället som i näringslivet. Det är upp till oss att skapa möjligheterna för dessa idéer att förverkligas.

Med utgångspunkt i de lyckade erfarenheterna från den gröna investeringsbanken UK Green Investment bank som startades som statlig bank i Storbritannien 2012 bör en grön investmentbank även i Sverige kunna kanalisera kapital till miljöprojekt som idag inte finansieras på de fria marknaderna.

Partikongressen föreslås besluta:

A133:1 att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

Alf Lindén, Anderstorps S-förening

Skellefteå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A134

BOLLNÄS ARBETAREKOMMUN

Grön investeringsbank, en katalysator för innovation

Den globala uppvärmningen är det största hotet i vår tid, och vår generation kommer att bedömas av historien utifrån hur vi här och idag tog itu med uppgiften att värna och vårda denna vår enda gröna oas i en ogästvänlig världsrymd.

Sverige är en innovatör i världsklass. Vi har alla förutsättningar att leda den globala gröna omställning som vi redan vet är nödvändig att göra om vi vill ha en framtid att se fram emot. Den som släpar benen efter sig kommer däremot att inom en inte alltför avlägsen framtid bli den som tvingas köpa de lösningar som andra länder redan har producerat.

Alla sektorer måste hjälpas åt för att driva fram den storskaliga förändring av våra mönster för produktion, konsumtion och avfallshantering som är helt nödvändiga för planetens och därmed vårt eget fortsatta välbefinnande. Politiska beslut kan användas för att gynna en positiv utveckling i privat och civil sektor.

Därför behöver politiken agera katalysator för fler initiativ. Idéerna och ambitionerna för en grön ny industrialisering och en hållbar framtid finns runtom i såväl det civila samhället som i näringslivet. Det är upp till oss att skapa möjligheterna för dessa idéer att förverkligas.

Med utgångspunkt i de lyckade erfarenheterna från den gröna investeringsbanken UK Green Investment bank som startades som statlig bank i Storbritannien 2012 bör en grön investmentbank även i Sverige kunna kanalisera kapital till miljöprojekt som idag inte finansieras på de fria marknaderna.

Därför vill jag:

Partikongressen föreslås besluta:

A134:1 att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

Erika Engberg

Bollnäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A135

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Grön investeringsbank, en katalysator för innovation

Den globala uppvärmningen är det största hotet i vår tid, och vår generation kommer att bedömas av historien utifrån hur vi här och idag tog itu med uppgiften att värna och vårda denna vår enda gröna oas i en ogästvänlig världsrymd.

Sverige är en innovatör i världsklass. Vi har alla förutsättningar att leda den globala gröna omställning som vi redan vet är nödvändig att göra om vi vill ha en framtid att se fram emot. Den som släpar benen efter sig kommer däremot att inom en inte alltför avlägsen framtid bli den som tvingas köpa de lösningar som andra länder redan har producerat.

Alla sektorer måste hjälpas åt för att driva fram den storskaliga förändring av våra mönster för produktion, konsumtion och avfallshantering som är helt nödvändiga för planetens och därmed vårt eget fortsatta välstånd. Politiska beslut kan användas för att gynna en positiv utveckling i privat och civil sektor.

Därför behöver politiken agera katalysator för fler initiativ. Idéerna och ambitionerna för en grön nyindustrialisering och en hållbar framtid finns runtom i såväl det civila samhället som i näringslivet. Det är upp till oss att skapa möjligheterna för dessa idéer att förverkligas.

Med utgångspunkt i de lyckade erfarenheterna från den gröna investeringsbanken UK Green Investment bank som startades som statlig bank i Storbritannien 2012 bör en grön investmentbank även i Sverige kunna kanalisera kapital till miljöprojekt som idag inte finansieras på de fria marknaderna.

Partikongressen föreslås besluta:

A135:1 att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

Socialdemokrater för Tro och Solidaritet i Lund

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A136

KUNGÄLVS ARBETAREKOMMUN

Grön investeringsbank, en katalysator för innovation

Den globala uppvärmningen är det största hotet i vår tid, och vår generation kommer att bedömas av historien utifrån hur vi här och idag tog itu med uppgiften att värna och vårda denna vår enda gröna oas i en ogästvänlig världsrymd.

Sverige är en innovatör i världsklass. Vi har alla förutsättningar att leda den globala gröna omställning som vi redan vet är nödvändig att göra om vi vill ha en framtid att se fram emot. Den som släpar benen efter sig kommer däremot att inom en inte alltför avlägsen framtid bli den som tvingas köpa de lösningar som andra länder redan har producerat.

Alla sektorer måste hjälpas åt för att driva fram den storskaliga förändring av våra mönster för produktion, konsumtion och avfallshantering som är helt nödvändiga för planetens och därmed vårt eget fortsatta välstånd. Politiska beslut kan användas för att gynna en positiv utveckling i privat och civil sektor.

Därför behöver politiken agera katalysator för fler initiativ. Idéerna och ambitionerna för en grön nyindustrialisering och en hållbar framtid finns runtom i såväl det civila samhället som i näringslivet. Det är upp till oss att skapa möjligheterna för dessa idéer att förverkligas.

Med utgångspunkt i de lyckade erfarenheterna från den gröna investeringsbanken UK Green Investment bank som startades som statlig bank i Storbritannien 2012 bör en grön investmentbank även i Sverige kunna kanalisera kapital till miljöprojekt som idag inte finansieras på de fria marknaderna.

Partikongressen föreslås besluta:

A136:1 att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

Socialdemokrater för Tro och Solidaritet i Kungälv
Kungälvns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A137

HÄRNÖSAND ARBETAREKOMMUN

Grön investeringsbank, en katalysator för innovation

Den globala uppvärmningen är det största hotet i vår tid, och vår generation kommer att bedömas av historien utifrån hur vi här och idag tog itu med uppgiften att värna och vårda denna vår enda gröna oas i en ogästvänlig världsrymd.

Sverige är en innovatör i världsklass. Vi har alla förutsättningar att leda den globala gröna omställning som vi redan vet är nödvändig att göra om vi vill ha en framtid att se fram emot. Den som släpar benen efter sig kommer däremot att inom en inte alltför avlägsen framtid bli den som tvingas köpa de lösningar som andra länder redan har producerat.

Alla sektorer måste hjälpas åt för att driva fram den storskaliga förändring av våra mönster för produktion, konsumtion och avfallshantering som är helt nödvändiga för planetens och därmed vårt eget fortsatta välbefinnande. Politiska beslut kan användas för att gynna en positiv utveckling i privat och civil sektor.

Därför behöver politiken agera katalysator för fler initiativ. Idéerna och ambitionerna för en grön ny industrialisering och en hållbar framtid finns runtom i såväl det civila samhället som i näringslivet. Det är upp till oss att skapa möjligheterna för dessa idéer att förverkligas.

Med utgångspunkt i de lyckade erfarenheterna från den gröna investeringsbanken UK Green Investmentbank som startades som statlig bank i Storbritannien 2012 bör en grön investmentbank även i Sverige kunna kanalisera kapital till miljöprojekt som idag inte finansieras på de fria marknaderna.

Partikongressen föreslår besluta:

A137:1 att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

Tro och Solidaritet gm Fred Nilsson

Härnösand arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A138

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN

Grön investeringsbank, en katalysator för innovation

Den globala uppvärmningen är det största hotet i vår tid, och vår generation kommer att bedömas av historien utifrån hur vi här och idag tog itu med uppgiften att värna och vårda denna vår enda gröna oas i en ogästvänlig världsrymd.

Sverige är en innovatör i världsklass. Vi har alla förutsättningar att leda den globala gröna omställning som vi redan vet är nödvändig att göra om vi vill ha en framtid att se fram emot. Den som släpar benen efter sig kommer däremot att inom en inte alltför avlägsen framtid bli den som tvingas köpa de lösningar som andra länder redan har producerat.

Alla sektorer måste hjälpas åt för att driva fram den storskaliga förändring av våra mönster för produktion, konsumtion och avfallshantering som är helt nödvändiga för planetens och därmed vårt eget fortsatta välstånd. Politiska beslut kan användas för att gynna en positiv utveckling i privat och civil sektor.

Därför behöver politiken agera katalysator för fler initiativ. Idéerna och ambitionerna för en grön nyindustrialisering och en hållbar framtid finns runtom i såväl det civila samhället som i näringslivet. Det är upp till oss att skapa möjligheterna för dessa idéer att förverkligas.

Med utgångspunkt i de lyckade erfarenheterna från den gröna investeringsbanken UK Green Investment bank som startades som statlig bank i Storbritannien 2012 bör en grön investmentbank även i Sverige kunna kanalisera kapital till miljöprojekt som idag inte finansieras på de fria marknaderna.

Partikongressen föreslås besluta:

A138:1 att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

Trollhättans Arbetarekommun

Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A139

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Grön investeringsbank, en katalysator för innovation

Den globala uppvärmningen är det största hotet i vår tid, och vår generation kommer att bedömas av historien utifrån hur vi här och idag tog itu med uppgiften att värna och vårda denna vår enda gröna oas i en ogästvänlig världsrymd.

Sverige är en innovatör i världsklass. Vi har alla förutsättningar att leda den globala gröna omställning som vi redan vet är nödvändig att göra om vi vill ha en framtid att se fram emot. Den som släpar benen efter sig kommer däremot att inom en inte alltför avlägsen framtid bli den som tvingas köpa de lösningar som andra länder redan har producerat.

Alla sektorer måste hjälpas åt för att driva fram den storskaliga förändring av våra mönster för produktion, konsumtion och avfallshantering, som är helt nödvändiga för planetens och därmed vårt eget fortsatta välstånd. Politiska beslut kan användas för att gynna en positiv utveckling i privat och civil sektor.

Därför behöver politiken agera katalysator för fler initiativ. Idéerna och ambitionerna för en grön nyindustrialisering och en hållbar framtid finns runtom i såväl det civila samhället som i näringslivet. Det är upp till oss att skapa möjligheterna för dessa idéer att förverkligas.

Med utgångspunkt i de lyckade erfarenheterna från den gröna investeringsbanken UK Green Investment Bank som startades som statlig bank i Storbritannien 2012 bör en grön investmentbank även i Sverige kunna kanalisera kapital till miljöprojekt som dag inte finansieras på de fria marknaderna.

Därför vill vi:

Partikongressen föreslås besluta:

A139:1 att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

Viola Johansson, STS

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A140

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Grön investeringsbank, en katalysator för innovation

Den globala uppvärmningen är det största hotet i vår tid, och vår generation kommer att bedömas av historien utifrån hur vi här och idag tog itu med uppgiften att värna och vårda denna vår enda gröna oas i en ogästvänlig världsrymd.

Sverige är en innovatör i världsklass. Vi har alla förutsättningar att leda den globala gröna omställning som vi redan vet är nödvändig att göra om vi vill ha en framtid att se fram emot. Den som släpar benen efter sig kommer däremot att inom en inte alltför avlägsen framtid bli den som tvingas köpa de lösningar som andra länder redan har producerat.

Alla sektorer måste hjälpas åt för att driva fram den storskaliga förändring av våra mönster för produktion, konsumtion och avfallshantering som är helt nödvändiga för planetens och därmed vårt eget fortsatta välstånd. Politiska beslut kan användas för att gynna en positiv utveckling i privat och civil sektor.

Därför behöver politiken agera katalysator för fler initiativ. Idéerna och ambitionerna för en grön nyindustrialisering och en hållbar framtid finns runtom i såväl det civila samhället som i näringslivet. Det är upp till oss att skapa möjligheterna för dessa idéer att förverkligas.

Med utgångspunkt i de lyckade erfarenheterna från den gröna investeringsbanken UK Green Investment bank, som startades som statlig bank i Storbritannien 2012, bör en grön investmentbank även i Sverige kunna kanalisera kapital till miljöprojekt som idag inte finansieras på de fria marknaderna.

Partikongressen föreslår besluta:

A140:1 att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank, med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

Socialdemokrater för Tro och Solidaritet, Jönköping
Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A141

HÅBO ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Grön investeringsbank, en katalysator för innovation

Den globala uppvärmningen är det största hotet i vår tid, och vår generation kommer att bedömas av historien utifrån hur vi här och idag tog itu med uppgiften att värna och vårda denna vår enda gröna oas i en ogästvänlig världsrymd.

Sverige är en innovatör i världsklass. Vi har alla förutsättningar att leda den globala gröna omställning som vi redan vet är nödvändig att göra om vi vill ha en framtid att se fram emot. Den som släpar benen efter sig kommer däremot att inom en inte alltför avlägsen framtid bli den som tvingas köpa de lösningar som andra länder redan har producerat.

Alla sektorer måste hjälpas åt för att driva fram den storskaliga förändring av våra mönster för produktion, konsumtion och avfallshantering som är helt nödvändiga för planetens och därmed vårt eget fortsatta välstånd. Politiska beslut kan användas för att gynna en positiv utveckling i privat och civil sektor.

Därför behöver politiken agera katalysator för fler initiativ. Idéerna och ambitionerna för en grön nyindustrialisering och en hållbar framtid finns runtom i såväl det civila samhället som i näringslivet. Det är upp till oss att skapa möjligheterna för dessa idéer att förverkligas.

Med utgångspunkt i de lyckade erfarenheterna från den gröna investeringsbanken UK Green Investment bank som startades som statlig bank i Storbritannien 2012 bör en grön investmentbank även i Sverige kunna kanalisera kapital till miljöprojekt som idag inte finansieras på de fria marknaderna.

Därför vill vi:

Partikongressen föreslås besluta:

A141:1 att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

Gerry Andersson, Leif Hagelin

Håbo arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A142

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Harmonisera skatteuttaget för personer med aktivitets-/sjukersättning till samma nivå som för ålderspensionärer

Bakgrund.

Aktivitetsersättning och sjukersättning beviljas till personer som inte bedöms vara tillgängliga på arbetsmarknaden och är inte resultatet av den enskildes eget val. Ofta gäller detta personer med funktionsnedsättning.

Personer med mindre än 10.000 kronor per månad i aktivitets-/sjukersättning får betala mer i skatt än både höginkomstagare och ålderspensionärer. De berövas därmed möjlighet till ekonomisk bastrygghet, vilket inskränker deras förutsättningar att leva som vanliga medborgare.

Inkomster skatt kvar att leva på per månad:

Aktivitets-/sjukersättning.

9.804 2318 7.486

Ålderspension/arbetsinkomst

9.804 1.532 8.272

Motiveringen, att det ska löna sig att arbeta, innebär i detta fall en bestraffning av oförmågan att göra det. Vill man lösa problemet med att personer med funktionsnedsättning inte får jobb så måste man arbeta med arbetsmarknaden, både lokalt och strategiskt övergripande. Resultatet av sådant arbete skulle säkert också allmänt sänka sjuktalen.

Partikongressen föreslås besluta:

A142:1 att skatteuttaget för personer med aktivitets- eller sjukersättning harmoniseras till samma nivå som för ålderspensionärer

S-kvinnor Egalia i Örebro

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A143

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Hur finansiera framtidens välfärd

Det ekonomiska läget för kommuner och regioner är idag mycket bekymmersamt. De närmaste åren ser lika eller ännu dystrare ut. Enligt bland annat Finansdepartementet kommer det att fattas minst 90 miljarder kronor till kommunsektorns finansiering 2026.

I många regioner är det lika illa. Bara i Västerbotten saknas exempelvis en halv miljard kronor till sjukvården 2019. Ett annat stort bekymmer är de skenande kostnaderna inom hälso- och sjukvård. Bara under 2018 ökade kostnader i snitt i landet med 6 procent, vilket är den högsta kostnadsökningen sedan 2003.

Men Sverige är ändå en av de rikaste länderna på jorden, samtidigt som ojämlikheten ökar mycket snabbt. Den offentliga sektorns andel av BNP minskar också mycket stadigt och långsiktigt. Det saknas alltså inte pengar, utom handlar om hur dessa pengar fördelas.

Misstron mot och missnöjet med nuvarande ekonomiska fördelningspolitik leder också till att allt färre röstar på socialdemokratin. Ett missnöje som bl. a. lett till att högerpopulistiska krafter växer sig allt starkare.

Frågan är då om vi ska fortsätta att acceptera ständigt ökande ekonomiska klyftor eller om vi är beredda på att på allvar försöka ändra på det förhållandet? Det svaret har vi bara själva.

Men att just nu försöka ta ut högre skatter på arbete verkar de närmaste åren stöta på ett mycket stort motstånd. En del går säkert att göra, men framförallt måste vi hitta nya eller annorlunda/ förändrade skattebaser.

Partikongressen föreslås besluta:

A143:1 att vinstmöjligheterna för privata aktörer inom välfärden begränsas

A143:2 att rut- och rotbidragen minskas kraftigt, för att på sikt tas bort helt

A143:3 att upphandlingsförfarandet ändras på så sätt, att mer skattefinansierad verksamhet bedrivs i egen regi, med undantag av bygg- och anläggningstjänster. (Idag upphandlas det för ca 700 miljarder inom offentlig sektor med ett ”spill” på mellan 70–100 miljarder)

A143:4 att lagen om offentlig upphandling förändras i riktning mot att en lång rad av välfärdstjänster undantas

Kurt-Åke Sjöström, Gamla Gardets Socialdemokratiska förening
Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A144

KUNGSÖR ARBETAREKOMMUN

Huslån

Om Huslån

I Norge kan man söka startlån hos kommunen om du saknar egenkapital eller har problem med att finansiera bostaden genom privata banker. Bostaden måste uppfylla bestämda kriterier för att du ska få hjälp. Och du söker i den kommun du bor i. Det är upp till kommunen att bestämma om du får låna och hur mycket du får låna. Det är den statliga Husbanken som administrerar systemet. Detta är en variant som skulle kunna vara aktuell i Sverige. Detta för att unga skall kunna komma in på bostadsmarknaden.

Partikongressen föreslås besluta:

A144:1 att ge våra riksdagsledamöter i uppdrag att verka för att kunna verkställa reform huslån som i Norge

Mikael Peterson

Kungsör arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A145

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Håll ihop samhället genom statligt ansvar

Samtidigt som det förs en allt mer polariserande debatt i Sverige och i partiet om migration, som verkar vilja göra gällande att anledningen att Socialdemokraterna tappar i opinionen är en fallerad migrationspolitisk; så närmar vi oss 30 år av privatiseringar, statligt tillbakadragande på flera områden och ökad ojämlikhet. Det handlar inte endast om att regionalpolitiken har förändrats eller nedläggningar av myndighetskontor, det handlar om att staten på alla områden tar mindre ansvar för allmänna intressen och lämnar över detta på kommunerna och regionerna att ansvara för; och framförallt kostnaderna för.

Det ekonomiska läget för kommunerna och regionerna idag ser ut på följande vis. En fjärdedel av kommunerna och 28 procent av regionerna rapporterar underskott 2018. Så mycket som 75 procent av kommunerna rapporterar underskott inom socialtjänstens individ- och familjeomsorg och samtliga regioner utom en har underskott inom somatisk vård. Läget är allvarligt. Fram till 2026 kommer det att behövas 90 miljarder.

Socialdemokratin bygger på en tanke om att vi tillsammans kan bygga ett samhälle som är

bättre, både för människorna som lever i det men också bättre än någonting som det rådande ekonomiska systemet skulle kunna erbjuda. Det är när vi frångår den tanken som människor inte längre tror på oss, och inte längre tror att vi kan bygga ett bättre samhälle än detta.

Ett steg till att bygga något bättre är att staten återigen börjar ta ansvar för de allmänna intressena, där de generella statsbidragen är en nyckel till detta.

Partikongressen föreslår besluta:

A145:1 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av de generella statsbidragen till kommuner och regioner under de kommande budgetprocesserna i riksdagen

A145:2 att Socialdemokraterna verkar för detta som ett led i en politik som syftar till att öka det generella statliga ansvaret för välfärdens finansiering

Korsdrag Socialdemokratisk förening

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A146

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Hållbart Samhälle – Hållbart Kapital

Vi lever i ett oerhört viktigt skede i vår planets liv. Vårt klimat förändras och vi måste ta radikala steg för att skydda vår värld för framtida generationer.

Idag genomför vi en massa bra initiativ för lösa klimatkrisen. Men de stora förändringarna som behövs kräver inte bara initiativ inom politiken, utan det krävs också ekonomiska riktningförändringar av kapitalet för att verkligen skapa förändring. Money talks. Det är först när kapitalet börjar vända på skutan som den stora beteendeförändringen kommer ske.

Och det kan vi med politiska medel tydligt vara med att påskynda.

Undersökningar visar att 73% av svenska folket vill undvika oetiska och ohållbara investeringar i sitt pensionskapital. Ett pensionskapital som är 5000 miljarder SEK (41 triljoner USD globalt). Tyvärr är det en försvinnande liten del av svenskars pensionspengar som är investerade i hållbara investeringar. Och det är tyvärr en försvinnande liten del av svenskar som känner till hur deras pensionspengar är investerade.

Detta bör vi ändra på. Hur?

Dels bör vi förändra ägardirektiven i de statliga pensionsfonderna så att de endast investerar i hållbara bolag. Idag investeras svenska pensionspengar i alltför hög grad i icke hållbara och oetiska bolag.

Dels bör vi skapa en lagstiftning som förhindrar falsk marknadsföring av ”hållbara” investeringar. Idag finns ingen styrning på vad som har rätt att kallas en hållbar investering. Alltså använts detta begrepp helt urskillningslöst och lurar svenska folket att investera i fonder som är långt från hållbara eller etiska.

Partikongressen föreslår besluta:

A146:1 att Socialdemokraterna börjar arbeta för att förändra ägardirektiven i de svenska statliga pensionsfonderna så att de bara tillåts investera i hållbara bolag

A146:2 att Socialdemokraterna börjar arbeta för en utredning och möjlig lagstiftning kring marknadsföringen av fonder och hur begreppet ”hållbart” används inom fondvärlden och specifikt inom premiepensionssystemet

Västra Hamnens S-förening har skickat motionen som egen. /Jonas Michanek, ordförande Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A147

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Hög efterfrågan för full sysselsättning

Arbetsmarknadsstatus är starkt kopplat till inkomstjämlighet.

Arbetslöshetens bördor bärs inte jämnt. Personer med kortare utbildning drabbas hårdare än de med lång utbildning. Unga är mer utsatta än äldre. Kvinnor drabbas av deltidsarbetslöshet i större omfattning än män. Arbetslöshet, särskilt långvarig sådan, tenderar att leda till bland annat försämrad hälsa och sämre långsiktig löneutveckling. Arbetslösheten förstärker på så vis samhällets orättvisor.

En av de mest centrala åtgärderna för att komma till rätta med ojämlikheten är därför att bekämpa arbetslösheten.

1990-talskrisen slog hårt mot svensk arbetsmarknad. Arbetslösheten steg till nivåer vi inte sett i Sverige sedan före andra världskriget. Konsekvenserna av 1990-talskrisen har bitit sig fast; arbetslösheten har aldrig återgått till nivåerna den låg på dessförinnan. Att acceptera denna nya högre nivå är ett nederlag för jämlikheten.

Det finns i dag gott om anställningsbar arbetskraft på svensk arbetsmarknad. Delar av arbetslösheten beror därför på för svag efterfrågan i ekonomin. Samtidigt har många arbetslösa kunskaper som inte matchar de jobb som finns lediga. Många av dem är utrikes födda som har kommit till Sverige relativt nyligen. För att komma till rätta med detta krävs en varierad men kraftfull utbildnings- och arbetsmarknadspolitik.

För att nå full sysselsättning – låg arbetslöshet, hög sysselsättningsgrad och jämn sysselsättning mellan grupper – krävs dock även en efterfrågepolitik som kan pressa ner den arbetslöshet som beror på ett svagt efterfrågeläge.

Finanspolitiken måste prioritera full sysselsättning

Så länge det finns arbetslöshet som beror på för låg efterfrågan är förutsättningarna goda för att med hjälp av finanspolitiska stimulanser höja efterfrågan i ekonomin och därigenom sänka arbetslösheten.

En effekt av ett starkt efterfrågeläge är att arbetsgivarna tenderar att anpassa kraven på utbildning och erfarenhet vid rekrytering. När arbetsmarknadsläget är svagt får däremot många människor, som egentligen har tillräckliga kompetenser, aldrig chansen att etablera sig på arbetsmarknaden. De konkurreras ut av personer med mer erfarenhet och längre utbildning. Personer med kort utbildning och mindre erfarenhet gynnas alltså av ett starkt arbetsmarknadsläge. Det gäller inte minst utrikesfödda. Om arbetskraftsbristen blir betydande är risken dock att inflationen blir för hög, exempelvis genom att arbetsgivarna försöker förmå redan anställda att byta jobb genom att erbjuda högre löner. Men så länge det finns arbetslösa som har tillräcklig utbildning för att vara aktuella för arbeten på svensk arbetsmarknad, och vi inte ser snabba löne- eller prisökningar, menar vi att finanspolitiken har en viktig roll att spela.

På längre sikt är det nödvändigt att stabilisera efterfrågan i ekonomin på en hög nivå. Då får alla som kan också möjlighet att arbeta och bidra.

Sverige har i dag mycket starka offentliga finanser. Långsiktigt hållbara offentliga finanser är avgörande för möjligheten att bedriva stabiliseringspolitik. Med finanser i gott skick blir den svenska ekonomin mindre sårbar och det blir möjligt att understödja efterfrågan och trygga välfärden vid oväntade ekonomiska chocker. Ett väl utformat finanspolitiskt ramverk bidrar till ordning och reda. Det innebär dock inte att dagens överskottsmål är nödvändigt. Målet innebär att regeringen bör lägga en budget som resulterar i ett strukturellt överskott i det offentliga saldot på en tredjedels procent av BNP.

Finanspolitisk hållbarhet skulle dock med största sannolikhet uppnås även med ett lägre saldomål. Den demografiska utvecklingen i kombination med behoven av investeringar i offentlig sektor, för att säkra välfärden och öka jämlikheten, motiverar ett lägre mål än en tredjedels procent av BNP.

Finans- (och penning-)politiken har under de senaste decennierna inte bidragit i tillräcklig utsträckning till att motverka de lågkonjunkturer vi råkat ut för. Dessutom har de så kallade automatiska stabilisatorerna försvagats när arbetslöshetsförsäkringen urholkats och skatterna sänkts. Arbetslösheten har därför, under exempelvis lågkonjunkturen som följde efter den förra finanskrisen, blivit högre än vad den annars kunde ha varit. Det behövs bättre utformade finanspolitiska verktyg för att förhindra att svensk ekonomi drabbas av fler kraftiga

lågkonjunkturer framöver. Finanspolitiken bör ta ett större ansvar för att stabilisera den svenska ekonomins utveckling och arbetslöshetsförsäkringen måste stärkas så att löntagarna ges ett fullgott och pålitligt inkomstskydd, samtidigt som efterfrågan i ekonomin upprätthålls vid lågkonjunktur.

För att dämpa effekterna av en finansiell kris på den reala ekonomin måste andelen eget kapital hos bankerna öka. Sedan förra finanskrisen har nya regelverk kommit på plats för att minska risken för att skattebetalarna ska behöva rädda krisande banker. Men det som gjorts är inte tillräckligt. Lönsamheten är god i svenska banker, vilket gör att kapitalandelen bör kunna förstärkas förhållandevis snabbt.

Riksbankens mandat för penningpolitiken behöver förtydligas

Vid en lågkonjunktur är det viktigt att snabbt få ner arbetslösheten. Risken är annars stor att arbetslöshetsnivåerna biter sig fast, eftersom arbetslösa tenderar att bli mer svårmatchade ju längre arbetslösheten pågått. Riksbanken har i penningpolitiken ett verktyg som omedelbart kan användas, exempelvis vid en internationell lågkonjunktur, för att på medellång sikt minska arbetslösheten.

Sveriges riksbank har dock inte alltid tagit tillräcklig hänsyn till arbetslösheten och sysselsättningen.

Under långa perioder har Riksbanken misslyckats med sitt uppdrag att uppfylla inflationsmålet. Den genomsnittliga inflationen har under de senaste dryga 20 åren varit för låg i förhållande till målet. Anledningen är att penningpolitiken under långa perioder varit för stram. För det första har Riksbanken ofta prioriterat att (endast) hålla inflationen låg, snarare än att (också) stabilisera resursutnyttjandet i ekonomin. För det andra tog Riksbanken, framför allt under perioden 2011–2013, stor hänsyn till den finansiella stabiliteten. Räntan hölls högre än vad som var motiverat utifrån inflationsmålet, i syfte att försöka dämpa hushållens skuldsättning.

Efter denna period valde Riksbanken att istället fokusera på att värna inflationsmålet och sluta använda reporäntan för att försöka påverka hushållens skuldsättning. Penningpolitiken blev mer expansiv. Vår syn är att Riksbanken bör iakttä stor försiktighet med räntehöjningar så länge inflationen inte tydligt stabiliserat sig kring målet eller är på väg att hamna över det. Annars riskeras negativa effekter både på arbetslösheten och för trovärdigheten för inflationsmålet.

I riksbankslagen är målet för penningpolitiken ett fast penningvärde.

I förarbetet till lagen slås det dock också fast att Riksbanken, utan att åsidosätta prisstabilitetsmålet, även ska stödja den allmänna ekonomiska politiken. Syftet med detta är att Sverige ska ha hållbar tillväxt och hög sysselsättning. Vår syn är att penningpolitikens mål behöver förtydligas. Med tanke på kostnaderna av hög arbetslöshet vore det rimliga att Riksbanken fäste lika stor vikt vid inflationen som vid arbetslösheten. Detta är också snarlikt exempelvis den amerikanska centralbankens mandat, som är dualt i detta avseende.

Ett förtydligt mål är emellertid otillräckligt om det inte finns en demokratisk kontroll av måluppfyllelsen. Ett sätt att förbättra den demokratiska kontrollen av Riksbankens måluppfyllelse vore att ge exempelvis Finanspolitiska rådet ett utvidgat uppdrag att årligen utvärdera penningpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

A147:1 att finanspolitiken ska prioritera full sysselsättning

A147:2 att den ekonomiska politiken ska vara expansiv så länge arbetslösheten kan pressas ned med efterfrågeåtgärder, räntorna är låga och inflationen är låg

A147:3 att dagens överskottsmål ska ersättas med ett nytt mål för det offentliga sparandet, och att en ny förutsättningslös översyn ska göras

A147:4 att ett väl utformat finanspolitiskt ramverk, som ger ordning och reda i de offentliga finanserna, är viktigt för sysselsättning och jämlikhet

A147:5 att finanspolitiken ska ta ett större ansvar för att stabilisera den svenska ekonomiska utvecklingen. Bland annat bör det finnas färdiga finanspolitiska paket av tillfällig karaktär att sätta in vid kraftig lågkonjunktur

A147:6 att arbetslöshetsförsäkringen måste förbättras för att stärka dess roll som automatisk stabilisator vid en lågkonjunktur

A147:7 att det svenska banksystemet görs mer robust. För att minska risken för finansiella kriser behöver regeringen och myndigheterna verka för att öka andelen eget kapital i banksektorn

A147:8 att Riksbankens mandat för penningpolitiken förtydligas till att vara: ”att stabilisera såväl inflationen runt inflationsmålet som arbetslösheten runt en långsiktigt hållbar nivå”

A147:9 att den demokratiska kontrollen och utvärderingen av Riksbanken skärps

LO-fackens socialdemokratiska förening (LO-sossen)

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A148

ÖSTERÅKERS ARBETAREKOMMUN

Höj inflationsmålet

En för låg inflation leder till hög arbetslöshet och ökande samhällsklyftor. Det märks tydligt även i Sverige. Riksbankens överordnade uppdrag är att hålla inflationen på två procent. Genom att öka realräntan bekämpar Riksbanken inflationen. Det leder till färre investeringar i industrin och färre investeringar i bostadsbyggande. Det leder till ökade boendekostnader och minskande köpkraft. Den stenhårda inflationsbekämpningen leder till ökande arbetslöshet.

När en Socialdemokratisk regering försöker bekämpa arbetslösheten med en expansiv finanspolitik möter Riksbanken det med ränteökning. Finanspolitiken motverkas av penningpolitiken. Riksbanken utgår ifrån ett samband mellan inflation och arbetslöshet. Enligt Riksbanken behöver arbetslösheten ligga på runt sju procent för att inflationen ska kunna hållas på två procent. Sju procents arbetslöshet är riktigt illa. Det leder till ökade klyftor och att människor slås ut. Det är naturligtvis bättre med lägre arbetslöshet. Det ger oss resurser att satsa på välfärd och utbildning. Under de 26 år då vi haft ett inflationsmål på 2 procent har inflationen varit i snitt 1,18 procent. Arbetslösheten har i snitt varit 7,7 procent. Detta trots att vi under 17 av dessa år hade socialdemokratisk regering. Sambandet blir mycket tydligt, en allt för låg inflation leder till allt för hög arbetslöshet. Regeringar bakbinds av inflationsmålet.

Under perioden med inflationsmålet 2 procent har reallönerna ökat i snitt med 2,1% per år. De med lägst inkomst har dock inte fått någon del av den reallöneökningen. Under 60-talets 10 år var inflationen i snitt 3,77 procent. Det var i snitt 2 procent arbetslöshet. Från mitten av 50-talet fram till oljekrisen i början av 70-talet ökade reallönerna med närmare 4 procent per år. Mest ökade reallönerna för de lägst avlönade. Det bidrog till att Sverige blev världens mest jämlika land. Med inflationsmålet på 2% har klyftorna ökat mycket snabbt. De magra löneökningarna ger inte utrymme att omfördela. Med ett inflationsmål på 4% möjliggörs högre reallöner. Det ger utrymme till omfördelning från högavlönad till lågavlönad. Från rik till fattig.

Internationella valutafonden IMF:s ledande makroekonom, MIT-professorn Olivier Blanchard har föreslagit ett inflationsmål på 4 procent. Se IMF:s rapport "Rethinking Macroeconomic Policy". Tre nobelpristagare och auktoriteter inom ekonomi, Joseph Stiglitz, Paul Krugman och George Askerlof menar att ett inflationsmål på två procent som i EU och Sverige är allt för lågt för att effektivt kunna bekämpa arbetslösheten.

Professor Lars Calmfors säger följande i en artikel i DN den 5 september 2011: Riksbankens inflationsmål bör höjas från nuvarande två procent till tre eller fyra procent. Det skulle ge bättre möjlighet att möta framtida kriser. Lars Calmfors menar i samma artikel att detta något högre inflationsmål inte hotar den svenska valutakursen. Även Lennart Erixon, docent

i nationalekonomi menar att inflationsmålet bör höjas och att det skulle leda till högre löneökningstakt och lägre arbetslöshet. Det skulle ge utrymme till omfördelning, ex till lågavlönade kvinnor. Professor Per Lundborg och Hans Sacklén har studerat vilken inflationsnivå som vore optimal för Sverige för att minimera arbetslösheten. De fann att den optimala inflationsnivån var fyra procent, istället för dagens två. Vid fyra procents inflation (i genomsnitt på lång sikt) skulle leda till en genomsnittlig arbetslöshet på 1,5–2 procent.

Många ekonomer har fått tänka om efter många års studier av effekterna av den strama penningpolitiken. Dessa auktoriteter på området tycks eniga om att ett inflationsmål på 4 procent skulle vara bättre än 2 procent för att hantera ekonomiska kriser och för att kunna bekämpa arbetslösheten.

Vi hemställer att kongressen beslutar att Socialdemokraterna ska verka för:

Partikongressen föreslås besluta:

A148:1 att Riksbankens inflationsmål höjs till en nivå som möjliggör att effektivt bekämpa arbetslösheten och en större omfördelning inom löneökningstrymmet

Österåkers fackliga S-förening

Österåkers arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A149

FALUN ARBETAREKOMMUN

Höj kapitalbeskattningen till 30 procent

De senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige.

I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

I ett läge där välfärden är underfinansierad och där klyftorna i samhället ökar är det särskilt angeläget att reformera skattesystemet i progressiv riktning.

Partikongressen föreslås besluta:

A149:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent

Jessica Wide, Sverre Wide

Falun arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A150

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Höj taket i bostadsbidraget och bostadstillägget för personer med aktivitets-/ sjukersättning, samt harmonisera skatteuttaget till samma nivå som ålderspensionärer

Sjukersättning tills vidare och aktivitetsersättning är ersättningar man beviljas för att man inte bedöms kunna tillföra något på arbetsmarknaden.

Sveriges funktionsnedsatta, som har mindre än 10 000 kr i månaden i aktivitets-/ sjukersättning, kommer om inget görs att få betala mer i skatt än både höginkomsttagare och pensionärer per hundralapp. Genom att beröva denna målgrupp möjlighet till ekonomisk bastrygghet fråntar riksdagen dessa möjligheten att leva som vanliga medborgare.

Regeringens höstbudget innebär att det jag kallar ”funkisskatt” för personer med sjukersättning segmenteras.

Funkisskatten är mellanskillnaden mellan skatten på löneinkomst och skatten på inkomst genom aktivitets-/sjukersättning. Den lägsta ersättningen som en funktionsnedsatt vuxen person får är 9 804 kr per månad före skatt om denne aldrig fått möjlighet till löneinkomst. Skatten på denna inkomst är 2 318 kr per månad. 7 486 kr kvar att leva på. Hade dessa 9 804 kr intjänats som lön blir skatteavdraget 1 532 kr per månad, vilket ger 8 272 kr kvar att leva på.

Således betalar en person, som på grund av funktionsnedsättning fått en redan mycket låg sjukersättning, 786 kr mer i skatt än om samma belopp erhöles som lön. I dag lever ca 170 000 personer i Sverige (96 000 kvinnor och 74 000 män) med ersättning på den här nivån.

Sjukersättning tills vidare och aktivitetsersättning är ersättningar man beviljas för att man inte bedöms kunna arbeta på den ordinarie arbetsmarknaden. En högre skatt, med motivet att det ska löna sig att arbeta, innebär snarare en bestraffning av oförmågan att göra det. Det förtydligas ytterligare av att den som till följd av hög ålder inte förväntas arbeta också har en lägre skatt!

Sedan mitten av 90-talet har målgruppens levnadsstandard i förhållande till den som kan få och

inneha ett reguljärt jobb sjunkit med över 50 %. Då företrädesvis i två stora steg. Steg 1, efter Anna Hedborgs (S) utredning när denna målgrupp fick sänkt ersättning från

90 % av sin sjukpenninggrundande inkomst (SGI) till 80 %. Steg 2, 2003 när sjukpensionen övergick till sjukersättning. Då infördes 64-procentsregeln. Det vill säga att ingen skulle få lägre än 64 % av sin SGI. Men i praktiken är det precis tvärt om! Ingen kan komma upp i 64 % då denna ersättning inte är indexreglerad.

Gapet mellan medelinkomsten och sjukersättningen har ökat med hela 170 % sedan 2003. Ingenstans i världen betalar sjuka mer i skatt än friska höginkomsttagare än i Sverige! Inte nog med detta det sker under en socialdemokratiskt ledd regering!

Visst finns bostadstillägget som täcker cirka 92 % av kostnaden för en lägenhet med en hyra på upp till 5 400 kr i månaden, men då får man inte äga mer än 120 000 kr och inte ha mer än 25 000 kr i bankmedel. Takhyran för personer med sjukersättning har inte höjts mer än marginellt sedan år 2000. Sedan dess har många hyror skenat. Är det en medveten politik för att vi ska bli hemlösa och sedan tvingade till kommunala boenden?

Det som är det farligaste med den socioekonomiska devalveringen av denna grupp med funktionsnedsättningar är att om de inte har en egen ekonomi så kan de heller inte leva självständigt. För att dessa ca 170 000 individerna ska kunna ha självbestämmande och leva som andra måste dessa ha en grundekonomi som ger dem möjligheten att leva självständigt.

Vill man lösa problemet med att funktionsnedsatta inte får jobb så måste man jobba med arbetsmarknaden och omstrukturera där. Det skulle dessutom sänka de höga sjuktalen. Inte genom att fattiggöra de personer som inte har förutsättningar för en arbetsmarknad som ställer orimliga krav.

Det är oerhört viktigt att takhyran i bostadstillägget höjs för även denna målgrupp, såsom för ålderspensionärer. Höjs inte den blir många funktionsnedsatta hemlösa med de kostnader och ovärdighet det innebär för den svenska modellen.

Partikongressen föreslås besluta:

- A150:1 att Socialdemokraterna säkerställer att personer som lever på aktivitets- /sjukersättning inte ska betala mer i skatt än ålderspensionärer
- A150:2 att Socialdemokraterna säkerställer att takhyran för bostadsbidraget/bostadstillägget höjs till minst samma nivå som för ålderspensionärer, även för gruppen som lever på aktivitets-/ sjukersättning

Dedjo Engmark

Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A151

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Höja de generella statsbidragen

I Sverige har vi en ordning där mycket av den verksamhet som ligger närmast människors vardag såsom skola, sjukvård och äldreomsorg bedrivs av kommuner och regioner. Kommunernas och regionernas möjlighet att finansiera välfärden är därför avgörande för utvecklingen av densamma.

Sveriges kommuner och regioner står inför stora utmaningar där kostnaderna för att bedriva den lokala välfärden stiger snabbare än vad inkomsterna för att finansiera densamma gör. Konsekvensen av att kommuner och regioners kostnader blir högre än intäkterna blir att kommuner och regioner behöver höja skatten alternativt minska kostnaderna. Den största kostnaden är på flera ställen inom välfärden de medarbetare som ser till att det finns någon välfärd att tala om.

De generella statsbidragen är utöver skatteintäkterna den viktigaste inkomsten för kommunerna och regionerna. De är en inkomst som fullmäktige lokalt kan besluta om hur den ska användas utifrån vilka förutsättningar som finns i den aktuella kommunen eller regionen. I en kommun är det kanske äldreomsorgen som behöver mer resurser och i en annan är det kanske förskolan, och i en tredje förebyggande arbete såsom fritidsgårdar eller föräldrautbildningar. De generella statsbidraget är bra på så sätt att vi lokalt kan fördela det till den delen av välfärden som behöver det bäst just hos oss.

Socialdemokraterna bör prioritera att de generella statsbidragen höjs kraftigt så att kommun- och regionpolitiker runt om i landet kan genomföra Socialdemokratisk välfärdspolitik i sina kommuner och regioner. I dag tvingas istället socialdemokratiska kommun- och regionpolitiker till stora besparingar.

Utöver att önska att Socialdemokraterna kraftigt höjer de generella statsbidragen så är det åtminstone en rimlig hållning att de generella statsbidragen alltid bör öka utifrån den kostnadsökning som är känd, det vill säga löneutvecklingen i kommuner och regioner.

Partikongressen föreslås besluta:

A151:1 att Socialdemokraterna verkar för att de generella statsbidragen varje år ska höjas med minst genomsnittet av löneökningar inom offentlig sektor

Anton Sejnehed

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A152

OSBY ARBETAREKOMMUN

Inför båtskatt för miljöns skull

De flesta fritidsfordon som släpper ut gifter är belagda med skatt. Ett undantag är fritidsbåtar.

Fritidsbåtar är helt skattebefriade oavsett om det är en eka med åror eller en stor motorbåt med 200 hästkrafter i motorn.

Båtmotorer är dessutom oftast helt i avsaknad av avgasrening. Det gör att båtmotorer bidrar i hög utsträckning till föroreningen av våra sjöar och hav.

För miljöns skull bör det införas en skatt på båtar, eller egentligen båtmotorer, i paritet till hur mycket gifter de släpper ut.

Höga utsläpp - Hög skatt

Låga utsläpp - Låg skatt

Inga utsläpp - Ingen skatt

Det gynnar de båtar som inte släpper ut några avgaser, t.ex. roddbåtar, segelbåtar och båtar med eldrift.

Jag yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A152:1 att en båtskatt kopplat till avgasutsläpp införs

Tommy Augustsson

Osby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A153

KRONOBERGS PARTIDISTRIKT

Inför en fastighetsskatt

Kapitalisterna världen över berikar sig mer och mer på den arbetandes arbete. Idag går över 90% av tillväxten i inkomster i den industrialiserade världen till den rikaste procenten i samhället. I ett sådant läge måste en modell för beskattning av kapital införas för att kunna fördela tillbaka det ökande välståndet till de arbetande. Det kompliceras av kapitalets höga globala mobilitet, alltså att kapitalet lätt flyttas om en nationell skatt införs. Ett sätt att kringgå det är att beskatta dyra fastigheter eftersom det är en form av kapital som inte kan flyttas. Självklart ska skatten inte straffa breda löntagargrupper och måste därför knytas till fastigheter med höga värden. Fastighetsavgiften är samtidigt ett borgerligt påhitt som inte gjort mer än berikat dem som redan lever i överflöd.

Partikongressen föreslås besluta:

A153:1 att Socialdemokraterna verkar för att fastighetsavgiften avskaffas

A153:2 att Socialdemokraterna verkar för att fastighetsskatt införs

Tess Olesen och Nino Chiaureli

Kronobergs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A154

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Inför förmögenhetsskatt och fastighetsskatt

De ekonomiska skillnaderna har ökat de senaste åren i Sverige. Bidragande orsaker är att det inte finns en förmögenhetsskatt och fastighetsskattens utformning.

Förmögenhetsskatten måste återinföras och fastighetsskatten behöver förändras. Syftet ska vara att de stora förmögenheter och stora och dyra villor ska betala mer. Den exakta utformningen får utredas.

Partikongressen föreslås besluta:

A154:1 att förmögenhetsskatten återinförs

A154:2 att fastighetsskatten förändras så att villor med taxeringsvärden betalar mer

Lennart Hallengren Motionen antagen vid medlemmöte den 24 november 2020 , Husie S-förening/ Bo Carlqvist, Ordförande

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A155

HÖÖRS ARBETAREKOMMUN

Inför grundavdrag för skatt på pension

De flesta inom Socialdemokratin, håller med om att dagens pensionssystem är betydligt sämre än vad ATP var. Vi har på olika sätt försökt att lappa och laga så gott det går men inte fått någon balans hittills som vi är nöjda med. Pensionsgruppen där de flesta riksdagspartier ingår spretar och innan vi har kommit överens i den har det gått lång tid. Under tiden upptäcker allt fler som går i pension att de får betydligt mindre att leva på än när de arbetade eller sina äldre kollegor som pensionerades för fem, tio år sedan. Vi måste ändra på detta och det snabbt!

Vi föreslår därför, då det är den snabbaste vägen, att vi slopar skatten på pensioner dvs inför ett grundavdrag för pensioner upp till omkring 20 000 kronor. Det är ett snabbt sätt att tills vidare ge dagens pensionärer lite mer i plånboken som de kan använda för konsumtion. För vi vet alla att de bästa tillväxthöjande "bidragen" är höjd pension, hyresbidrag och höjt barnbidrag.

Partikongressen föreslås besluta:

A155:1 att riksdagsgruppen och regeringen arbetar för att införa ett grundavdrag för pensioner upp till 20 000 kronor

Stefan Lissmark

Höörs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A156

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Inför möjlighet till skattefria underhållsfonder för hyresrätter

Hyresrätten har på senare år utvecklats till en relativt dyr boendeform. Tanken bakom boendeformen är att även personer som saknar sparad kapital ska ges möjlighet till ett bra boende. Månadskostnaderna för personer som bor i hyresrätt är dock i många fall högre än för personer som bor i andra boendeformer. Detta beror bland annat på en obalans i skattesystemet där hyresrätter idag beskattas hårdare än ägt boende. Olika politiska reformer under 2000-talet som exempelvis ROT-avdraget har förstärkt obalansen.

En bostadsrättsförening har möjlighet att spara till framtida underhåll av bostäderna utan att det får några skattemässigt negativa konsekvenser. Ägare av hyresrätter saknar en sådan möjlighet. Avsättningar till framtida underhåll beskattas enligt aktuell bolagsskattesats (cirka 20 procent). Konsekvensen av detta är att det är svårt för hyresvärdarna att finansiera underhåll av bostäder

genom ett långsiktigt sparande. Enligt flera bedömare hänger detta förhållande samman med att vissa fastighetsägare väljer att genomföra omfattande standardhöjande åtgärder i bostäderna och som ett resultat av detta ges möjlighet att kraftigt höja hyrorna. Standardhöjande åtgärder kan vara några av ett fåtal möjligheter som fastighetsägarna har till ökade intäkter i och med att hyror inte får höjas med anledning av att underhåll behöver utföras.

Renoveringsbehovet är stort i stora delar av beståndet av hyresrätter och renoveringarna måste finansieras i någon form. Det är självklart att målsättningen ska vara att alla hyresrätter ska hålla en god standard. Samtidigt ifrågasätter många om omfattningen av de standardhöjande åtgärder som ofta genomförs i samband med renoveringar är motiverad med hänvisning till att hyresrätten ska hålla en god standard.

En möjlighet för ägare till hyresrätter att avsätta medel till framtida underhåll genom skattefria underhållsfonder borde därför införas. En sådan förändring skulle bidra till förbättrad skattemässig neutralitet mellan olika boendeformer och förbättra förutsättningarna för fastighetsägare som vill ta ansvar för att underhåll genomförs i hyresbeståndet och för att hyreslägenheter ska hålla en god standard. Förändringen väntas också leda till att fastighetsägares incitament att genomföra standardhöjande åtgärder för att kunna finansiera underhåll minskar.

Yrkanden

Partikongressen föreslår besluta:

A156:1 att Socialdemokraterna ska verka för att ägare av hyresbostäder ska kunna avsätta medel till framtida underhåll i skattefria fonder

Adam Josefsson

Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A157

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Inrätta en rättvisare beskattning av fastigheter

Den tidigare fastighetsskatten var en objektskatt som baserades på fastighetens taxeringsvärde. Det innebar att det fanns en rätt så stor skala emellan topp och botten i skatteuttaget. 2008 ersattes denna fastighetsskatt med en kommunal fastighetsavgift som är mycket mer platt i skalan mellan topp och botten.

I en internationell ekonomi ökar behovet att använda sig av skattebaser som inte kan förflyttas mellan olika länder och där är fastigheten ett givet objekt för att stärka intäkterna till den

offentliga sektorn. Det kan också finnas en poäng i att beskatta investeringar i fastigheter med investeringar i annat kapital.

Den kommunala fastighetsavgiften har inte samma progressivitet i förhållande till fastighetens taxeringsvärde, vilket innebär en orättvisa i beskattningen av fastigheter. Detta anser vi är felaktigt och vi vill att det införs en modern och progressiv fastighetsskatt, som skapar rättvisare beskattning av bostäder.

Fastigheter i ett bra läge med höga taxeringsvärden kan beskattas lite högre i rena krontal i jämförelse med fastigheter med lite lägre taxeringsvärde. En jämlikare fastighetsbeskattning bidrar till att utjämna osunda klyftor inom befolkningen.

Partikongressen föreslår besluta:

A157:1 att partikongressen tar beslut om att inrätta en modern fastighetsbeskattning som har en inbyggd progressivitet mellan fastigheter med olika taxeringsvärde

Rigmor Holmqvist Ödman och Mikael Rydberg, Huskvarna socialdemokratiska förening Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A158

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Inrätta en statlig grön investeringsbank

Den globala uppvärmningen är det största hotet i vår tid, och vår generation kommer att bedömas av historien utifrån hur vi här och idag tog itu med uppgiften att värna och vårda denna vår enda gröna oas i en ogästvänlig världsrymd.

Sverige är en innovatör i världsklass. Vi har alla förutsättningar att leda den globala gröna omställning som vi redan vet är nödvändig att göra om vi vill ha en framtid att se fram emot. Den som släpar benen efter sig kommer däremot att inom en inte alltför avlägsen framtid bli den som tvingas köpa de lösningar som andra länder redan har producerat.

Alla sektorer måste hjälpas åt för att driva fram den storskaliga förändring av våra mönster för produktion, konsumtion och avfallshantering som är helt nödvändiga för planetens och därmed vårt eget fortsatta välstånd. Politiska beslut kan användas för att gynna en positiv utveckling i privat och civil sektor.

Därför behöver politiken agera katalysator för fler initiativ. Idéerna och ambitionerna för en grön nyindustrialisering och en hållbar framtid finns runtom i såväl det civila samhället som i näringslivet. Det är upp till oss att skapa möjligheterna för dessa idéer att förverkligas.

Med utgångspunkt i de lyckade erfarenheterna från den gröna investeringsbanken UK Green Investment bank som startades som statlig bank i Storbritannien 2012 bör en grön investmentbank även i Sverige kunna kanalisera kapital till miljöprojekt som idag inte finansieras på de fria marknaderna.

Partikongressen föreslår besluta:

A158:1 att Socialdemokraterna verkar för att det inrättas en statlig grön investeringsbank med uppdrag att ekonomiskt stötta gröna initiativ och återinvestera sin avkastning i nya gröna projekt, med syfte att främja grön innovation och forskning

Bo Widegren

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A159

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Inrätta ett effektivitetsverk

Vi har ca 300 statliga verk och myndigheter och att inrätta ett till känns inte bra men nödvändigt. Det är i samarbetet över gränssnitten som vållar de största effektivitets förlusterna och skall inte förringas. Vid större omorganisationer så förbiser man problem som skapas så oftast får man fler problem att ta hand om än man löst samt att effektiviteten sjunker under förändringstiden. Konceptet ständig förbättring är ofta mycket snabbare och effektivare att driva fram en effektivare verksamhet speciellt om man utgår från medarbetarnas erfarenheter och ledningens visioner och mål samt undviker deras detaljstyrning. När problem uppdragas offentligt så skyller tjänstemännen på lagar och regelverk och politiker på att de inte kan påverka myndighetsutövning utan då behövs en utredning och nya lagar eller direktiv. Det kan vara sant i vissa fall men varför har man då inte tidigare lyft frågan, troligen för att det brister i kommunikation och samarbete mellan tjänstemän och politiker. Ofta finns det redan offentliga utredningar och man är överens om vem som skall driva det gemensamma arbetet men budget saknas på den drivande myndigheten samt. Vi har även problem med att det finns tre nivåer Staten, Regioner och Kommuner där ingen kan besluta över den andra om prioriteringar. Ett exempel är nyrekryteringen av unga till kriminella nätverk som alla inblandade vet att socialtjänsten måste samordna men de saknar socialekreterare för arbetsuppgiften. Alla intressenter i samarbetet om unga kriminella vet att det är socialekreterarna i kommunerna som har ansvar för att leda varje enskilt ärende i en tvärfunktionell grupp. Någon mer utredning behövs inte, bara någon som får mandat att genomföra ändringen och ge den budget som verksamheterna behöver för att driva det löpande arbetet. Vi har beslutat om 10 000 nya poliser som nu genomförs. Det finns en motion till denna kongress om "10 000 kommunalanställda ..." av Evert Svensson för att bland annat arbeta förebyggande med nyrekryteringen av unga kriminella. När man stöter på patrull vid

genomförandet av ex. En SOU blir ofta konsekvensen att man tillsätter en ny utredning då tiden gått och ny kunskap finns tillgänglig. Vid snabbare genomförande av dessa tvärfunktionella ändringar kan ny kunskap tillföras som ett ständigt förbättringsprojekt efteråt enligt föreslaget koncept.

Vilka ändringar skall prioriteras och vilken arbetsmodell är effektivast? Här finns många tjänstvilliga konsultbolag som gärna står till hjälp med nya metoder främst från industrin, men passar de i en politikerstyrd verksamhet? New Public Management (NPM) har på senare år vunnit starkt gehör men förstår konsulterna den offentliga verksamheten tillräckligt bra för att lyckas. Svaret finner ni i bl. a. Nya Karolinska Sjukhusets arbetssätt och lokaler som byggs om, så svaret är nej.

Riksrevisionen har i dag uppgift att revidera och föreslå effektiviseringar av statliga verk men kapaciteten är ca 30 djuplodande revisioner per år. Behövs en uppföljande revision om några år så ser man att det tar över tio år mellan revisionerna av de flesta verken. Riksrevisionen skall även fortsättningsvis koncentrera sig på revision av statens verksamhet och påverkas inte av att ett Effektivitetsverk införs.

Effektiviseringsverket uppgift är att driva de förändringsarbete som berör flera statliga myndigheter samt regioner och kommuner. Interna förändringar på regionnivå eller mellan regioner och kommuner bör drivas av motsvarande verk på regionnivå. Effektivitetsverket hållas litet till numerär och budget och hämta detaljkunskap och resurser för genomförande från berörda verk. Specialistkunskapen skall vara på offentliga förvaltningsmetoder och utvärderingar av potentialen i föreslagna förändringar. Ledord för verket skall vara "Värdehöjande arbete utan slöseri"

Verkets arbete sker i en matrisorganisation "Projekt-Linje" där Effektivitetsverket är projektet och statliga myndigheter är linjen.

Effektivitetsverket bör vara direkt underställd statsministern och dess status är högre än alla andra verk för att kunna jobba effektivt med beslutat förändringsarbete. Verket skall ha tillgång till andra verks förbättringslistor, "kundklagomål" och visselblåsare ärenden och få förslag från tjänstemän i statliga myndigheter, riksdagsledamöter och regeringen.

Alla statliga myndigheter har kvar sitt ansvar för att utveckla sin interna verksamhet och genomföra nya arbetssätt. De goda förändringarna delas med Effektivitetsverket som kan delas till alla andra intresserade myndigheter.

Samma behov av gemensam Effektiviserings funktion finns mellan regioner och kommuner, vilket inte minst Covid-19 visar.

Partikongressen föreslås besluta:

A159:1 att S driver på regeringen att inför ett Effektiviteringsverk i statsförvaltningen

A159:2 att S driver på att motsvarande funktion införs hos SKR (Sveriges Kommuner och Landsting) för region och kommunnivån

Per-Evald Nilebäck

Trollhättans arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A160

LIDKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Jag har arbetat med sköra, utsatta människor under större delen av mitt arbetsliv. Vi socialdemokrater har alltid, arbetat för dessa sedan partiet bildades 1889. För att ge dem ett bättre och jämlikare liv med delaktighet och självbestämmande som grund. Vår starka ideologi är grundad på en samhällssyn med allas lika värda och att alla behövs för att bygga ett jämlikt, solidariskt och rättvist samhälle.

I mina uppdrag som god man och förvaltare ser jag hur samhällsbygget börjar spricka sönder inom vissa områden. Dessa rämnor i samhället måste vi socialdemokrater vidta åtgärder för att justera och återställa så att sköra och utsatta personer fångas upp och får ett bättre liv med delaktighet och självbestämmande.

Ett sådant exempel är de oseriösa kreditföretag som förekommer i samhället och som erbjuder snabblån till orimliga räntor. Personer som är skuldsatta och kanske har exekutiva åtgärder från Kronofogdemyndigheten med införsel och utmätning är hänvisade till företag som lånar ut pengar till ockerräntor och som inte har någon kreditprövning.

Som god man och förvaltare ser jag detta dagligen och upprörs över att samhället godkänner att kreditföretag kan ta ut 480% i årsränta. Jag är förvaltare till en medlemålders man som tog ett snabblån på 3 600 kronor år 2014 med en ränta på 40% i månaden. Skulden har nu växt till drygt 123 000 kronor. En statlig myndighet, kronofogden, hjälper till att driva in skulden, vilket upplevs som märkligt att det fungerar så.

Detta måste stoppas! Det finns ju en ockerlagstiftning med den verkar inte fungera.

Jag yrkar därför att partikongressen beslutar i enlighet med motionens syften och arbetar för dess förverkligande genom att ge våra socialdemokratiska riksdagsledamöter i uppdrag att arbeta för motionens förverkligande genom följande attsatser

Partikongressen föreslås besluta:

A160:1 att våra socialdemokratiska riksdagsledamöter arbetar för att ockerlagstiftningen ses över och moderniseras så att det inte längre är möjligt att ta ut en årsränta på 480%

A160:2 att våra socialdemokratiska riksdagsledamöter arbetar för att det inför kraftiga viden i Brottsbalken för kreditföretag som erbjuder snabbblån till skuldsatta personer utan kreditprövning

A160:3 att våra socialdemokratiska riksdagsledamöter arbetar för att det i aktuell lagstiftning inför förbud för snabbblån med orimlig ränta utan kreditprövning

A160:4 att våra socialdemokratiska riksdagsledamöter arbetar för att en statlig myndighet som kronofogdemyndigheten inte ska åläggas driva in skulder från oseriösa företag som tar ut ockerräntor, detta måste regleras i lag!

Lars Lundberg

Lidköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A161

HANINGE ARBETAREKOMMUN

Jämlig beskattning bostäders upplåtelseformer

Boendekostnaderna mellan hyresgäster, bostadsrättsinnehavare och egna hemsägare är ojämlika. Naturligtvis är var och ens boendekostnad beroende geografiskt läge, storlek på bostads, standard, service etc. Statens samlade beskattning av de boende och boendeformen missgynnar dock konsekvent hyresgästen.

Ränteavdragen

Den som hyr sin bostad kan inte göra avdrag för bostadens räntekostnader som innehavare av de övriga upplåtelseformerna kan. Visserligen kan den som äger hyreshus göra ränteavdrag men det avdraget görs dock mot företagets intäkter, dvs hyrorna, och inte mot hyresgästernas inkomster av arbete.

Rotavdragen

Den som hyr och inte äger sin bostad har inte heller rätt till de rotavdrag som ägaren av en bostad har. Här har invändningen varit att ROT-avdragen är en arbetsmarknadsåtgärd och/eller ett sätt att komma åt svartarbete. Effekterna är dock att hyresgästens missgynnas.

Samhällets kostnader

Hushållens ränteavdrag, vilka till allra största delen är räntor för bostadslån, beräknas kosta 30 miljarder per år i minskade skatter och Rotavdragen kostar ca 10 miljarder.

Det lyckosamma investeringsstödet till nybyggda hyresbostäder kostar 3 miljarder.

Ojämligheten är utredd

Denna ojämlika beskattningen av boendeformerna är väl dokumenterad av statliga utredningar som Bostadsbeskattningskommittén, SOU 2014:1, liksom av bostadsmarknadernas organisationer som Fastighetsägarna, SABO och Hyresgästföreningen.

Särskilt smärtsam är dessa ojämlikheter då vi vet de som bor i hyresrätten generellt har den svagaste ekonomin.

Det finns flera tekniska lösningar för att utjämna skillnaden i beskattning för de som bor i de olika upplåtelseformerna. Det viktiga är dock att ojämlikheten i tas bort.

Partikongressen föreslår besluta:

A161:1 att Socialdemokraterna ska verka för att jämlika skatte- och avdragsvillkor mellan hyresrätten och övriga upplåtelseformer

Göran Svensson

Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A162

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Jämlikhet i inkomster och välfärd – ledstjärna för socialdemokratisk politik

Vid en motion till värriksdagen 1928 skrev Socialdemokraternas Ernst Wigforss ”Fattigdomen fördrages med jämnmod, då den delas av alla. Den blir outhärdlig, då den dagligen kan jämföras med andras överflöd.” Socialdemokratins främsta uppgift är även i dag att alltid vara i opposition mot orättvisan i samhället.

Sverige har sedan dess utvecklats till ett av världens rikaste länder. Under lång tid var också en jämlik fördelning av den ekonomiska tillväxten ledstjärna för den socialdemokratiska politiken. Dock är inkomster, förmögenheter och välfärd fortsatt ojämnt och orättvist fördelade.

En Jämlikhetskommission har nu tagit fram förslag för att långsiktigt minska klyftorna. Rapporten visar att den växande ojämlikheten är möjlig att bryta genom politiska beslut samt att ökad jämlikhet och tillväxt mycket väl kan gå hand i hand. Kommissionens analyser och förslag måste nu göras till praktisk socialdemokratisk politik.

Ökade klyftor finns i många dimensioner – storstadsbo eller boende på landet, innerstadsbo eller

förortsbo, svenskfödd eller född i annat land, man eller kvinna, frisk eller långtidssjuk. Listan kan förlängas. Trots goda skatteinkomster och ökade reallöner på samhällsnivå har klyftorna mellan människor ökat.

Ofta ligger fokus inom politiken på att utjämna och kompensera. Här finns också flertalet av kommissionens förslag. Den sidan av samhällets ambitioner att skapa jämlikhet och rättvisa är helt nödvändig. Kompensatoriska insatser för att säkra en dräglig tillvaro för den som har kommit illa ut i livets lotteri behöver alltid finnas.

I mindre omfattning diskuteras de ekonomiska orättvisor som lägger grunden för ojämlikheten – lönestrukturer, skattesystemet utformning, arv som förmögenhetsplattform, bostadsmarknadens roll för förmögenhetsbildning etc.

Globaliseringen har ibland använts som förklaring till att vi i Sverige inte längre kan driva en egen politisk linje som innebär att inkomster och förmögenheter utjämnas inom ramen för ett solidariskt skattesystem. Det är ett passivt och uppgivet förhållningssätt. Det stämmer inte med socialdemokratins grundinställning att politikens roll är att bygga ett jämlikt och rättvist samhälle. Här krävs nytänkande och innovation för att utveckla en ekonomisk politik och ett skattesystem byggt med rättvisa och jämlikhet som ledstjärnor.

Partikongressen föreslår besluta:

A162:1 att partistyrelsen ges i uppdrag att driva jämlikhetskommissionens analyser och förslag i en praktisk socialdemokratisk ekonomisk politik och skattepolitik med jämlik och rättvisa som ledstjärnor

Wasa socialdemokratiska förening i Örebro
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A163

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden.

I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktningmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Med stöd av ovanstående yrkar jag:

Partikongressen föreslås besluta:

- A163:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A163:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A163:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A163:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A163:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A163:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A163:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A163:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A163:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A163:10 Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och att urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A163:11 Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A163:12 Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående att av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A163:13 Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader att kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A163:14 Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder att

Harry White, Bureå S-förening

Skellefteå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A164

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska Socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämning uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka

och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skelsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration. Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier

skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Med stöd av ovanstående yrkar vi:

Partikongressen föreslås besluta:

- A164:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A164:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A164:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden.
- A164:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A164:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A164:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A164:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A164:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A164:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A164:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor

- A164:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A164:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A164:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A164:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

Noah Gahnertz

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A165

NÄSSJÖ ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på

marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skelsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka

om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktningmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A165:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A165:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A165:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden

- A165:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A165:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A165:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A165:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A165:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A165:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A165:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A165:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A165:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A165:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A165:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

SSU Nässjö

Nässjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A166

ENKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra

samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadsivering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetsökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktningmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Med stöd av ovanstående yrkar vi:

Partikongressen föreslås besluta:

- A166:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A166:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A166:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A166:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A166:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A166:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A166:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A166:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A166:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A166:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A166:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A166:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A166:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktningmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A166:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

Soad Jarrar

Enköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A167

GÄVLE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska Socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämning uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka

och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skelsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A167:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A167:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A167:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A167:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A167:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A167:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A167:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A167:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A167:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A167:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A167:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken

- A167:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A167:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A167:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

SSU Gävle

Gävle arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A168

LULEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämning uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktingmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte

Partikongressen föreslår besluta:

- A168:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A168:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A168:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A168:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A168:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

- A168:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A168:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A168:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A168:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A168:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A168:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A168:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A168:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A168:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A168:15 att Luleå Arbetarekommun ska skicka motionen till Socialdemokraternas ordinarie partikongress 2021

Elias Sundberg

Luleå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A169

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist, trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetsökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst så måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många idag hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionsystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, det behövs högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna för en mera jämlik fördelning. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen ska byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktningmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

A169:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften

A169:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

- A169:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A169:4 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A169:5 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A169:6 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A169:7 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A169:8 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A169:9 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken

Drinor Selmani, SSU Sundsvall

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A170

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel av hushållen med störst inkomster med 168% mellan 1995 och 2017, för alla andra var ökningen 76%. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens kompensatoriska uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadsisering. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats. Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma. Den lilla kapitalägareeliten, vars förmögenheter ökat lavinartat, måste bidra mer till den generella välfärden.

Partikongressen föreslås besluta:

A170:1 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämnningssystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

A170:2 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A170:3 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar

Agna Beslija, Erik Solfors, Gustav Caligari Berger, Harry White, Lisa Larsson och Tajma Susic Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A171

KALMAR ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktingmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Med stöd av ovanstående yrkar vi:

Partikongressen föreslås besluta:

- A171:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A171:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A171:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A171:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna

- A171:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A171:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A171:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A171:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A171:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A171:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A171:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A171:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A171:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A171:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

Alexander Högberg, Ellen Persson, Tuva Hedh, Jenny Melander
Kalmar arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A172

LUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetsökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionsystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktningmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslås besluta:

- A172:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A172:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A172:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A172:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A172:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A172:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A172:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A172:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A172:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A172:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A172:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A172:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A172:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A172:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

Magnus Bjerg Sturm, Haris Hadzovic, Nadja Weigel Bergholm, Edvin Rodriguez Bristulf, Hampus Kosuch och Ida Plantin från SSU Frihet.

Lunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A173

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden. Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensetsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolsegregationen motverkas.

Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden. En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas. Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort. Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktingmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken. Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A173:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A173:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A173:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A173:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A173:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A173:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A173:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A173:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A173:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A173:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A173:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A173:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A173:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktningmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A173:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

SSU Malmö skickat motionen som egen

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A174

ALVESTA ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel av hushållen med störst inkomster med 168% mellan 1995 och 2017, för alla andra var ökningen 76%. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens kompensatoriska uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats. Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma. Den lilla kapitalägarelit, vars förmögenheter ökat lavinartat, måste bidra mer till den generella välfärden.

Partikongressen föreslås besluta:

A174:1 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

A174:2 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A174:3 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar

Tess Olesen, Nino Chiaureli

Alvesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A175

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska Socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägareelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks

när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktningmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats

åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A175:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A175:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A175:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A175:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A175:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A175:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A175:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A175:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A175:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A175:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A175:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A175:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A175:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A175:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

Hanna Vangen Engström

Borlänge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A176

HANINGE ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämning uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka

och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A176:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A176:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A176:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A176:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A176:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A176:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A176:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A176:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A176:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A176:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A176:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken

- A176:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A176:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktningmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A176:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

SSU Haninge

Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A177

KRONOBERGS PARTIDISTRIKT

Jämlikhetslöftet

I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel av hushållen med störst inkomster med 168% mellan 1995 och 2017, för alla andra var ökningen 76%. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens kompensatoriska uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats. Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma. Den lilla kapitalägareelit, vars förmögenheter ökat lavinartat, måste bidra mer till den generella välfärden.

Partikongressen föreslås besluta:

- A177:1 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningssystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A177:2 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A177:3 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar

Tess Olesen och Nino Chiaureli

Kronobergs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A178

DOROTEA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämning uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka

och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A178:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A178:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A178:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A178:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A178:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A178:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A178:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A178:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A178:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A178:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A178:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken

- A178:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A178:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A178:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

Lowa Gejland

Dorotea arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A179

TJÖRNS ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land. Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet. Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet

hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning. Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägareelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl. Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas. Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner. Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktingmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig

oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration. Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken. Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Med stöd av ovanstående yrkar vi:

Partikongressen föreslås besluta:

- A179:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A179:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A179:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A179:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen
- A179:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A179:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A179:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A179:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A179:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A179:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor

- A179:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiestödet till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A179:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A179:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten ökar compensationen till kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under en längre tid än de två första åren efter att uppehållstillstånd beviljats, vilket gäller idag
- A179:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från fem års ålder

Ludwig Andreásson

Tjörns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A180

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på

marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka

om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

A180:1 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

A180:2 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden

A180:3 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningssystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

A180:4 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt

- A180:5 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A180:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A180:7 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A180:8 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A180:9 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats

Daniel Nestor

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A181

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolesegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktningmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslås besluta:

- A181:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A181:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

- A181:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A181:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A181:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningssystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A181:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A181:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A181:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A181:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A181:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A181:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A181:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A181:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A181:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

SSU

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A182

FALUN ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetsökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägareelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks

när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionsystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktningmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats

åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A182:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A182:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A182:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A182:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A182:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A182:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A182:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A182:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A182:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A182:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A182:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A182:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A182:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A182:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

Diyar Cicek

Falun arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A183

KUNGÄLVIS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land. Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet. Den generella välfärdens klassutjämning har försvagats av privatiseringar och marknadisering.

På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats. Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden. En hög facklig

organisierungsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas. Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort. Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig. För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier.

För att flyktingmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration. Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration.

Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen. Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken. Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska

förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslås besluta:

- A183:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A183:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A183:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A183:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A183:5 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A183:6 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A183:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A183:8 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A183:9 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A183:10 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A183:11 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A183:12 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats

SSU Kungälv

Kungälvs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A184

ESKILSTUNA ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, och sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämning uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka

och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skelsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom

nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut- det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslås besluta:

- A184:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A184:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna
- A184:3 att Socialdemokraterna verkar för att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A184:4 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A184:5 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A184:6 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A184:7 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A184:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A184:9 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A184:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapital tillgångar
- A184:11 att Socialdemokraterna verkar för att genomförändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor

- A184:12 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A184:13 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A184:14 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A184:15 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A184:16 att anta motionen som egen och skicka den vidare till partikongressen

SSU

Eskilstuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A185

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokraternas vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering

dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och

ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktningmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslås besluta:

- A185:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A185:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A185:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden

- A185:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärsinkomsten för 80% av löntagarna
- A185:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A185:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A185:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A185:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A185:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A185:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A185:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A185:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A185:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A185:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

SSU Trollhättan

Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A186

PITEÅ ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården.

Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar

i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktingmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas.

Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även

gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration.

Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A186:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A186:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A186:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A186:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A186:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatteoch utjämningssystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A186:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A186:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A186:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A186:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar

- A186:10 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A186:11 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats

Alma Andersson

Piteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A187

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolssegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktingmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A187:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A187:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A187:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A187:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A187:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

- A187:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A187:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A187:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A187:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A187:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A187:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A187:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A187:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats

Philip Botström

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A188

SKÖVDE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för

den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetsökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolesegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av

sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktningmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A188:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A188:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

- A188:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A188:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärsinkomsten för 80% av löntagarna
- A188:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A188:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A188:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A188:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A188:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A188:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A188:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A188:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A188:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A188:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A188:15 att motionen antas som sin egen.

SSU

Skövde arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A189

MORA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämning uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården.

Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar

i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktingmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas.

Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även

gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration.

Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslås besluta:

- A189:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A189:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A189:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A189:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A189:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A189:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A189:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A189:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A189:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar

- A189:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A189:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A189:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A189:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A189:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

Johanna Karlén

Mora arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A190

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och

marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skelsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner

har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktingmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A190:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A190:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A190:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden

- A190:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A190:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A190:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A190:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A190:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A190:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A190:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A190:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A190:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A191

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringsystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på

alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolesegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när

arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionsystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktningmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslås besluta:

A191:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften

- A191:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A191:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A191:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A191:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A191:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A191:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A191:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A191:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A191:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A191:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A191:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A191:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A191:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

SSU Vätterbygd

Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A192

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämning uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka

och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skelsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A192:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A192:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A192:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A192:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A192:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A192:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A192:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A192:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A192:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A192:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A192:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken

- A192:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A192:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A192:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

Thea Blom

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A193

KIRUNA ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämning uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolsegregationen motverkas.

Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden. En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas. Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer

jämlik, bostadssegregationen byggs bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktningmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A193:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A193:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och fullavdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A193:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A193:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A193:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A193:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A193:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt

- A193:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot ländersom möjliggör skatteflykt
- A193:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A193:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A193:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A193:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A193:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A193:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från tvåårs ålder

Waldemar Tapojärvi

Kiruna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A194

YSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta

förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadsiering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetsökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skelsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste

inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktingmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslås besluta:

- A194:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A194:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift

- A194:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A194:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A194:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A194:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A194:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A194:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A194:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A194:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A194:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A194:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A194:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A194:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från tvåårs ålder

Isabelle Strandhagen, Adrian Magnusson och Terese Grahn
Ystads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A195

ÅSELE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården.

Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats. Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi.

Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägareelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden. En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt.

Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionsystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktningmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken. Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och

ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte

Partikongressen föreslås besluta:

- A195:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A195:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A195:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A195:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A195:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A195:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A195:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A195:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A195:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individuella med störst kapitaltillgångar
- A195:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A195:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A195:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel och kollektivtrafik
- A195:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats

Ebba Nejne Åsele AK

Åsele arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A196

SMEDJEBACKENS ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolsegregationen motverkas.

Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktingmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier

skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslås besluta:

- A196:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A196:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A196:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A196:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A196:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet
- A196:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A196:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A196:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A196:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A196:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A196:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken

- A196:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A196:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A196:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri förskola och verkar för att utreda möjligheterna för en obligatorisk förskola från två års ålder

Julia Johansson

Smedjebackens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A197

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till

en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skolesegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktingmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslår besluta:

- A197:1 att Socialdemokraterna verkar för höjda pensioner och förbättringar av socialförsäkringssystemet finansierat av en utfasning av den allmänna löneavgiften
- A197:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla gymnasieelever ska ha rätt till information om arbetsmarknaden från parterna, att alla arbetstagare ska ha rätt till facklig introduktion under arbetstid på nya arbetsplatser och full avdragsrätt på facklig medlemsavgift
- A197:3 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans organisering för att sjuka och arbetslösa inte ska drabbas av glapp mellan myndigheternas ansvarsområden
- A197:4 att Socialdemokraterna verkar för en höjning av ersättningsnivåer och tak i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till 90% av förvärvsinkomsten för 80% av löntagarna
- A197:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

- A197:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning
- A197:7 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt
- A197:8 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt
- A197:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar
- A197:10 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- A197:11 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A197:12 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- A197:13 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktningmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- A197:14 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

SSU Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A198

OSBY ARBETAREKOMMUN

Jämställ skatt för sjuka och arbetslösa

När jobbskatteavdragen infördes så blev beskattningen högre, vid lika inkomst, för pensionärer, sjukskrivna och arbetslösa.

Nu har den S-ledda regeringen förtjänstfullt jämnat ut skillnaderna för pensionärerna.

Tyvärr har inte sjuka och arbetslösa följt med i den utjämningen. Som det är nu så är dessa båda grupper samhällets stöttepelare genom att de betalar högre andel av sin inkomst än arbetande och pensionärer.

Det är djupt orättfärdigt att dessa svaga grupper ska bidra med mer till det offentliga än arbetande och pensionärer.

Det hade inte varit mer än rätt att beskattningen på dessa grupper likställs med övriga inkomstlag.

Jag yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A198:1 att beskattningen på inkomster från arbete, pension, a-kassa, sjuklön och sjukpenning likställs

Tommy Augustsson

Osby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A199

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Klimatförbud eller Klimatskatt?

– Kan klimatskatter bli en klassfälla?

– Kan klimatförbud bidra till en jämlikare och mer solidarisk omställning?

Det var inte länge sedan vi i Sverige upptäckte att naturen påverkades negativt av att vi slängde skräp i den. Vad gjorde vi som nation då? Jo, vi förbjöd människor att slänga skräp i närmsta skog eller sjö och införde stället ett återvinningssystem.

En reform många förstod nyttan av. En reform, tillika förbud, som folk anpassade sig till och accepterade.

Idag har vi en större medvetenhet om att stora delar av våra levnadsmönster och beteenden i västvärlden och framförallt Sverige påverkar naturen och vår framtida levnadsmiljö.

Idag är vi rädda för förbud.

Idag använder vi oss hellre av skatter för att förändra människors beteenden.

Det finns en risk med att skattebelägga klimatförändrande beteenden. Risken med klimatskatter är att vi skapar större klassklyftor.

Vi ser tendenser av dessa klassklyftor redan idag. Det går enkelt att se vilka som har det gott ställt bara genom att gå till närmsta matbutik och titta vilka som har råd med plastpåse efter plastpåseskatten. Samma risker finns egentligen med alla klimatskatter. En klimatskatt på flyget skulle göra att vissa har råd med charterresa och andra inte.

Att arbeta med klimatförbud för en hel nation skulle däremot kunna innebära en mer rättvis klimatomställning. Det är värt att utreda. Utred även vilka typer av förbud som krävs för att vi ska klara av klimatkrisen. Och vilka förbud som vi boende i Sverige skulle tänka oss att acceptera.

62 % av Sveriges befolkning tycker att beslutande politiker inte gör tillräckligt för klimatet och vill se mer drastiska beslut.

Partikongressen föreslår besluta:

A199:1 att Socialdemokraterna verkar för att ska utreda på vilket sätt klimatskatter kan påverka klasskillnaderna i samhället

A199:2 att Socialdemokraterna verkar för att utreda vad vi skulle kunna förbjuda för att förhindra klimatförändringarna

Marcus Sjögren

Karlstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A200

YDRE ARBETAREKOMMUN

Klimatvärnskatt

2019 avskaffas den extra inkomstskatt som populärt har kallats värnskatt. När ”värnskatten” infördes 1995 var det för att sanera de offentliga finanserna som kommit i obalans. Tanken var att den skulle vara tillfällig och formellt avskaffades den 1999 och ersattes med förhöjd statlig inkomstskatt.

1915 infördes en värnskatt för att avhjälpa brister i rikets försvarsväsen. Värnskatten är alltså, i sin egentliga betydelse, en skatt som införs för att trygga befolkningens säkerhet till liv och lem. ”Värnskatten”, som infördes 1995, kan inte sägas handla om människors liv och död. Däremot kan den ju sägas trygga välfärden för de mest utsatta i samhället och hade alltså därmed sitt berättigande. Obalansen i de offentliga finanserna är sedan ett antal år åtgärdad och den svenska statsskulden uppgick 2019 till ca 25% av BNP mot ca 75% när värnskatten infördes på 90-talet. Sveriges statsskuld i procent av BNP var då bland de allra lägsta bland EU-länderna. (Källa: Ekonomifakta) Även om vi nu tillfälligt fått använda stora ekonomiska resurser för att bekämpa följderna av Coronapandemin, har det ursprungliga argumentet för att behålla värnskatten fallit. Behoven inom välfärden är fortfarande stora och har ökat under pandemin. Med det argumentet skulle vi kunna verka för att återinföra ”värnskatten”, men det bästa vore att i stället genomföra en skattereform, som till viss del utgår från den fördelningsprofil som funnits under tiden med värnskatt. Då skulle vi komma bort från diskussionen om värnskattens tillfälliga karaktär.

När värnskatten infördes 1915 var behovet av förstärkt försvar akut eftersom det rasade ett världskrig. Idag befinner sig världen, på sikt, i ett långt mer allvarligt hot, nämligen klimathotet. Klimathotet är också långt allvarligare än den ekonomiska kris som drabbade Sverige på 1990-talet. På sikt hotar den flera människors liv och/eller livsbetingelser än de världskrig som rasat.

Brister i försvar och ekonomisk kris motiverade värnskatten och extra inkomstskatt ("värnskatt"). Ännu mer angeläget borde det vara att tillskapa större ekonomiska resurser för att angripa miljöhoten och därför införa en klimatvärnskatt.

Sverige har mycket stora klimatutmaningar, inte minst då nya klimateffektiva industri-satsningar planeras i norra Sverige. De kräver stor utbyggnad av elnät och miljövänlig elproduktion. Sverige har också en ledande position i miljöpolitiken och påverkar andra länders miljöpolitik. Med en ytterligare förstärkt miljöpolitik skulle Sveriges påverkan bli ännu större och därför mycket viktig, även om miljöhoten i sig är globala.

Eftersom klimatpolitiken måste vara långsiktig så kan inte införandet av en klimatvärnskatt vara en tillfällig åtgärd. För att markera dess vikt bör den inte infogas i en kommande nödvändig skattereform. Den bör till skillnad från den förhöjda statliga inkomstskatten, som togs bort 2019, vara progressiv och med en mycket liten procentsats börja långt ner i inkomstskalorna, så att så många som möjligt kan få uppleva en delaktighet i att värna vår miljö och påverka världens miljöpolitik.

Partikongressen föreslås besluta:

A200:1 att Socialdemokraterna arbetar för att införa en progressiv klimatvärnskatt för att tillskapa så stora ekonomiska resurser att en snabb klimatneutral energiproduktion för industri och transporter kan tillskap

Willy Ahlberg

Ydre arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A201

GULLSPÅNGS ARBETAREKOMMUN

Kommunal skatt och statliga bidrag

Det har aldrig funnits så många olika statsbidrag som kommunerna kan söka eller få i olika former av "påsar". Det är också så att det skiljer väldigt i nivå på kommunalskatt i vårt land.

Men regering och riksdag ställer krav på att alla kommuner ska tillhandahålla viss service. Därför vore det mer rimligt att jobba om skatteutjämningsystemet. Ha en högsta nivå för

kommunalskatt och fördela sen ut i utjämningsystem t.ex., förskola, grundskola äldreomsorg. Nu blir det bara en massa onödig administration när kommuner ska söka en massa specialdestinerade bidrag. Det är väldigt svårt att ha samma kostnader för förskolor och äldreomsorg i mindre kommuner jämfört med större. Stordriftsfördel går knappast att få i en kommun med stor areal men få innevånare. Vi har också en fastighetsskatt som är orimlig i så mening att man ska betala skatt efter bärkraft.

Vi vill helt enkelt se en förenkling av alla statsbidrag och en korrelation med kommunal skatten.

Partikongressen föreslår besluta:

A201:1 att det sätts ett tak på hur hög kommunalskatt en kommun kan debitera sina kommuninnevånare

A201:2 att förenkla formerna för statsbidragen, gör en genomgång av kommunernas behov utifrån de krav som regering och riksdag ställer på servicenivåer och kvalitet på verksamheter

A201:3 att minska antalet statsbidrag för att minimera kommunernas administration

A201:4 att se över fastighetsskatten

Carina Gullberg, Jan Hassel, Jenni Strand, Sven-Erik Roslund, Kristoffer Alexandersson
Gullspångs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A202

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Konkurrensneutralitet mellan medieföretag verksamma i Sverige

Globala digitala reklam- och medieplattformar verksamma på den svenska reklammarknaden beskattas här ofta i mindre utsträckning än svenska och andra nordiska mediebolag. Det huvudsakliga skälet till att Facebook, Google, Youtube och liknande bolag betalar så lite skatt i Sverige är att de skattetekniskt inte anses vara permanent etablerade i landet.

Dagens skattelagstiftning, som bolagen följer, utgår från affärsmodeller som bygger på att bolag har behov av fysisk närvaro på en marknad för att tjäna pengar. Men de globala digitala aktörerna kan med hjälp av sin teknik bedriva lukrativ affärsverksamhet i Sverige, eller ett annat land, trots att de inte har någon fysisk närvaro i landet eller enbart liten sådan. Dessutom använder dessa företag ofta koncernstrukturer där de för över vinster från det land där vinsterna skapas till en annan del av koncernen – verksamt i ett land där skatten är lägre.

Enligt PwC-rapporten Unequal taxation in a digital world – a challenge for the Nordic media industry från maj 2017, beställd av de nordiska mediernas branschorganisationer, bland andra

TU, slår detta hårt mot Norden. För verksamhetsåret 2016 betalade till exempel Google enbart 5,5 miljoner kronor i skatt i Sverige på en uppskattad omsättning om mer än sex miljarder kronor. Det är betydligt lägre än vad till exempel enbart Aftonbladet betalade samma år på en mycket lägre omsättning. Googles teoretiskt beskattningsbara vinst från företagets svenska intäkter kan uppskattas till cirka 1 miljard kr, enligt beräkningar utförda av nyhetssajten breakit.se.

I dag går uppskattningsvis närmare 65 procent av de digitala annonsinvesteringarna i Sverige till utomnordiska plattformar i form av annonsering i sociala medier och sökmotorer, enligt den av Nordiska ministerrådet beställda forskarrapporten Kampen om reklamen från Nordicom. Det slår hårt inte minst mot dagspressen runt om i landet. De utomnordiska bolagen svarade dessutom för nästan hela den samlade tillväxten i de digitala reklaminvesteringarna mellan 2014 och 2016.

Konsekvenserna påverkar medielandskapet och Sverige. Samtidigt som de globala it-företagen bedriver en omfattande affärsverksamhet i Sverige, och konkurrerar med medieföretag nödvändiga för den svenska demokratin, skattar de inte för vinsterna de skapar här.

Andra länder möter samma problem. Det senaste åren har globala it-företag utsatts för hård kritik runt om i Europa på grund av sin omfattande verksamhet med ringa skattebetalning. Storbritannien har till exempel infört en diverted profits tax (populärt kallad Google tax) för att komma åt konstruerade arrangemang där vinster flyttas till lågskatteländer. Förutom att skatteintäkterna förväntas öka har det bidragit till att Facebook beslutat ändra sin affärsmodell. Även i andra EU-länder pågår liknande diskussioner.

Det är inte rimligt att globala it- och medieföretag verkar i Sverige med mer fördelaktiga villkor än sina svenska konkurrenter. Dels innebär det drastiskt minskade annonsintäkter för svenska tidningar, något som rejält försvagar förutsättningarna för den svenska lokaljournalistiken, vilket i förlängningen slår mot vår demokrati här i landet. Dels innebär det mångmiljardbelopp i förlorade skatteintäkter.

Det är dags att vi täpper igen denna lucka och tillämpar en gemensam regelbok för de aktörer som konkurrerar på den svenska reklammarknaden. Därför måste globala digitala reklam- och medieleverantörer kunna beskattas i Sverige baserat på faktiska intäkter och vinst för den verksamhet de bedriver här.

Partikongressen föreslås besluta:

A202:1 att Socialdemokraterna verkar för att globala digitala reklam- och medieleverantörer ska beskattas i Sverige baserat på faktiska intäkter och vinst för den verksamhet de bedriver här

A202:2 att Socialdemokraterna verkar för denna fråga i den omfattande skattereform som omnämns i januariavtalet

Laila Naraghi

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A203

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Konkurrensneutralitet mellan medieföretag verksamma i Sverige

Globala digitala reklam- och medieplattformar verksamma på den svenska reklammarknaden beskattas här ofta i mindre utsträckning än svenska och andra nordiska mediebolag. Det huvudsakliga skälet till att Facebook, Google, Youtube och liknande bolag betalar så lite skatt i Sverige är att de skattetekniskt inte anses vara permanent etablerade i landet.

Dagens skattelagstiftning, som bolagen följer, utgår från affärsmodeller som bygger på att bolag har behov av fysisk närvaro på en marknad för att tjäna pengar. Men de globala digitala aktörerna kan med hjälp av sin teknik bedriva lukrativ affärsverksamhet i Sverige, eller ett annat land, trots att de inte har någon fysisk närvaro i landet eller enbart liten sådan. Dessutom använder dessa företag ofta koncernstrukturer där de för över vinster från det land där vinsterna skapas till en annan del av koncernen – verksamt i ett land där skatten är lägre.

Enligt PwC-rapporten *Unequal taxation in a digital world – a challenge for the Nordic media industry* från maj 2017, beställd av de nordiska mediernas branschorganisationer, bland andra TU, slår detta hårt mot Norden. För verksamhetsåret 2016 betalade till exempel Google enbart 5,5 miljoner kronor i skatt i Sverige på en uppskattad omsättning om mer än sex miljarder kronor. Det är betydligt lägre än vad till exempel enbart Aftonbladet betalade samma år på en mycket lägre omsättning. Googles teoretiskt beskattningsbara vinst från företagets svenska intäkter kan uppskattas till cirka 1 miljard kr, enligt beräkningar utförda av nyhetssajten breakit.se.

I dag går uppskattningsvis närmare 65 procent av de digitala annonsinvesteringarna i Sverige till utomnordiska plattformar i form av annonsering i sociala medier och sökmotorer, enligt den av Nordiska ministerrådet beställda forskarrapporten *Kampen om reklamen* från Nordicom. Det slår hårt inte minst mot dagspressen runt om i landet. De utomnordiska bolagen svarade dessutom för nästan hela den samlade tillväxten i de digitala reklaminvesteringarna mellan 2014 och 2016.

Konsekvenserna påverkar medielandskapet och Sverige. Samtidigt som de globala it-företagen bedriver en omfattande affärsverksamhet i Sverige, och konkurrerar med medieföretag nödvändiga för den svenska demokratin, skattar de inte för vinsterna de skapar här.

Andra länder möter samma problem. De senaste åren har globala it-företag utsatts för hård kritik runt om i Europa på grund av sin omfattande verksamhet med ringa skattebetalning. Storbritannien har till exempel infört en diverted profits tax (populärt kallad Google tax) för att komma åt konstruerade arrangemang där vinster flyttas till lågskatteländer. Förutom att skatteintäkterna förväntas öka har det bidragit till att Facebook beslutat ändra sin affärsmodell. Även i andra EU-länder pågår liknande diskussioner.

Det är inte rimligt att globala it- och medieföretag verkar i Sverige med mer fördelaktiga villkor än sina svenska konkurrenter. Dels innebär det drastiskt minskade annonsintäkter för svenska tidningar, något som rejält försvagar förutsättningarna för den svenska lokaljournalistiken, vilket i förlängningen slår mot vår demokrati här i landet. Dels innebär det mångmiljardbelopp i förlorade skatteintäkter.

Det är dags att vi täpper igen denna lucka och tillämpar en gemensam regelbok för de aktörer som konkurrerar på den svenska reklammarknaden. Därför måste globala digitala reklam- och medieleverantörer kunna beskattas i Sverige baserat på faktiska intäkter och vinst för den verksamhet de bedriver här.

Partikongressen föreslår besluta:

A203:1 att Socialdemokraterna verkar för att globala digitala reklam- och medieleverantörer ska beskattas i Sverige baserat på faktiska intäkter och vinst för den verksamhet de bedriver här

A203:2 att Socialdemokraterna verkar för denna fråga i den omfattande skattereform som omnämns i januariavtalet

Laila Naraghi

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A204

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Konsumtionslån

Idag som många vet så får hushållen ett avdrag på skatten för att låna pengar, i vardagligt tal ett ränteavdrag eller mer formellt en skattereduktion. Avdraget baseras på den kapitalförlust som hushållen gör på grund av betalt ränta och avdraget uppgår för år 2019 till ungefär 19 miljarder svenska kronor.

Av den totala utlåningen i Sverige så utgör 7% konsumtionslån, alltså lån som inte används för att köpa en bostad utan för vardaglig konsumtion. Lån utan säkerhet är förenat med en högre risk vilket i sin tur leder till en högre ränta, vilket attraherar oseriösa aktörer med aggressiv marknadsföring. Det attraherar oseriösa aktörer som riktar sig till ekonomiskt svagare sociala grupper som har svårt att få lån från den traditionella bankerna. Räntan är nämnd anledningen i vissa fall ren ocker med räntor på avbetalning uppemot 14%. Enligt SCB låg snitträntan år 2019 för bolån på 1,66% medan snitträntan för konsumtionslån låg på 6,63%. Så även om konsumtionslånen enbart utgör 7% av den totala utlåningen så står konsumtionslånen för en fjärde del av all ränta som årligen betalas, och som omfattas av just ett ränteavdrag.

På marknaden så använder oseriösa aktörer ränteavdraget som reklam, där andemeningen är att den höga räntan egentligen inte är så hög, eftersom man får tillbaka 30% på skatten. Jag menar att det kan inte vara meningen att skattepengar ska gå till att betala ockerräntor till oseriösa aktörer som inriktar sig på människor med svag ekonomi.

Partikongressen föreslår besluta:

A204:1 att Socialdemokraterna verkar för att ränteavdraget för nyupptagna lån utan säkerhet avskaffas

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A205

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Kontantfrihet en social begränsning

Många redan och fler människor börjar använda kort som betalningsmedel när dom köper mat, kläder mm. Enligt Riksbanken så betalar vi svenskar 60% med kort medan swish, autogiro står för 35% alltså så är kontanta betalningar endast 5% år 2019.

Det finns 132 000 medlemmar på facebook som heter just Bojkotta kontantfria affärer, att de bojkottar affärer som inte tar emot kontanter, eftersom många gånger har t.ex. problem med bank-id och swish är ofta nere. Där har man stått och beställt mat men varken kortterminal eller swish har funkade, när man sedan erbjuder sig att betala kontant så säger dom att vi är en kontantlös restaurang, fastän riksbanken uppmanar att kontanter är ett betalningsmedel, där står man utan mat till lunchen och det kan många vittna om att det händer ofta. Det är många fler än tidigare som blir drabbade! Det ska vara en rättighet att själv bestämma hur man vill betala kontanter, kort, swish upp till varje enskild individ. Men det finns fler anledningar till varför vi behöver agera nu!

Vi är väldigt sårbara där skimming och avbrott till banker och uppdateringar av swish sker väldigt ofta, och att äldre människor inte är lika tekniska som den yngre generationen.

Äldre och människor med någon form av funktionsvariation är väldigt sårbara då dom enligt polisen.se är den största gruppen som blir lurade med skimming och att lämna ut bank-id. Av förklarliga skäl luras dom enklast i samhället, tyvärr så finns det människor som tar chansen till detta. Större delen av befolkningen däremot tycker att kortbetalningar är mycket enklare mer smidigt och många som också menar på att dom har större kontroll på sin ekonomi. Men vi kan hantera detta med koder, bank-id mm men jag tänker på alla äldre och alla andra som har just problem med att komma ihåg och hålla reda på alla koder och kort vilket leder till att många i

samhället blir diskriminerade för att dom inte "hänger med i samhället" pga. av deras minne, funktionsvariation mm.

Bankerna betalar inte tillbaka till kunder som har blivit lurade alla gånger. Bankerna menar på att har man gett ut sin bank-id eller personliga kod så får man skylla sig själv, tyvärr återigen många äldre och sårbara som blir drabbade av förklarliga skäl.

Vad händer den dagen då nätverk, elektricitet ligger nere? Eller det värsta händer med cyberattack eller krig startar och alla har sina pengar på banken och inga kontanter hemma då vanan att betala med kort/swish är så inpräntad.

Även offentliga verksamheter tar inte emot kontanter längre, kort eller faktura gäller och återigen drabbar det igen äldre och människor med funktionsvariationer.

Partikongressen föreslås besluta:

A205:1 att Socialdemokraterna på alla nivåer jobbar mot kontantfrihet inom offentlig verksamhet

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A206

ORSA ARBETAREKOMMUN

Kontanthantering

De sex bankerna, 4 svenska samt 2 utländska blir skyldiga att tillhandahålla konsumenter permanenta möjligheter att ta ut kontanter genom uttagsautomater, konto, livsmedelsbutiker etc. Det räcker alltså att det finns en uttagsautomat för att banken ska ha uppfyllt sin skyldighet. Det finns dock inget krav på att en bank måste ha kontor där du kan ta ut kontanter över disk.

De sex bankerna ska även tillhandahålla permanenta möjligheter för företag att sätta in kontanter från sin dagskassa i serviceboxar.

Insättning av kontanter av privatpersoner/föreningar till eget eller andras konto är i dagsläget obefintliga möjligheter för oss i landsbygd.

Endast via våra lokala sparbanker tex. Leksands Sparbank kan fullständiga tjänster tillhandahållas.

En fråga man då kan ställa sig är om en etablering av nya Sparbankskontor kan vara en lösning för de kommuner där storbankerna lämnar. Enligt olika uppgifter motarbetar Swedbank en sådan

utveckling trots att Swedbank formellt sett inte har något inflytande över de lokala sparbankernas etableringspolicy. Swedbank tycks använda samarbetet om IT-system som en hållhake på Sparbankernas etableringspolicy.

Konkurrensverket skall enligt konkurrenslagen från 2008 (Konkurrenslag (2008:579) särskilt bevaka att det inte förekommer konkurrenshämmande samarbete mellan olika företag (2 kap, 1§) och att ett företag med en dominerande ställning inte missbrukar sin starka ställning på marknaden (2 kap, 7§). Dessa båda portalparagrafer torde vara aktuella för en analys då banknärvaron är oerhört viktigt för landsbygden och för att företagen ska kunna vara etablerade i hela landet. Det är viktigt att konkurrensverket säkrar att lokala banker inte missgynnas i relation till stora banker.

Hela denna förändring av bankstrukturen har på ett ytterst allvarligt sätt försvårat i första hand småföretagens behov av nödvändigt lånekapital men även hushållens behov av kapital till bostadsrenovering och byggande av nya bostäder av olika slag.

Det här är ett problem som verkligen bidrar till att skilja stad från landsbygd.

Partikongressen föreslås besluta:

- A206:1 att lagen om avtalsfrihet reformeras så att kontanternas ställning som lagligt betalningsmedel stärks som i t.ex Norge och Danmark, där näringsidkare inte kan neka att acceptera lagliga betalningsmedel, det vill säga kontanter, från konsumenter
- A206:2 att det nationellt ges möjligheter för de lokala sparbankerna att etablera och utveckla sig på orter de själva bestämmer
- A206:3 att utreda alternativet med en offentligt ägd bank där kommuner, regioner och stat därmed kan ge hela Sverige likvärdiga möjligheter när det gäller grundläggande finansiella tjänster
- A206:4 att bifalla motionen och skicka den till partikongressen

Örjan Gustafsson

Orsa arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A207

GULLSPÅNGS ARBETAREKOMMUN

Kontanthantering

Ett stort problem på mindre orter är kontanthantering. Banker hantera inte kontanter längre om det ens finns någon bank kvar på orten. Vad värre är att serviceboxar/uttagsautomater kan krångla. Vilket innebär att det kanske inte alls går att få tag i kontanter. En trasig automat eller servicebox kan tyvärr ta flera dagar att laga. Vid exempelvis evenemang kan det få stora konsekvenser för arrangörer om uttagsautomater inte fungerar. Så kan vi inte ha det.

Partikongressen föreslår besluta:

A207:1 att ansvarig för uttagsautomater och serviceboxar inom rimlig tid ersätter eller lagar en trasig automat eller box

Carina Gullberg, Sven-Erik Roslund, Jan Hassel

Gullspångs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A208

ÖRNSKÖLDSVIKS ARBETAREKOMMUN

Krafttag för välfärdens framtida finansiering

Under livets olika skeden nyttjar vi alla upprepade gånger välfärdens tjänster. Under uppväxten går vi i skolan och på ålderns höst kvitterar vi ut pension och behöver i större utsträckning ta del av sjukvården. Detta och mycket mer är essentiella delar av den solidariskt finansierade svenska generella välfärdsmodellen som bidragit till att ge Sverige ett gott renommé utomlands och återkommande placera oss högt på olika rankningar över världens mest framgångsrika och lyckliga länder. Av dessa tjänster är det de kommunala och regionala verksamheterna som utgör välfärdens kärna och vad som för de flesta definierar själva begreppet – kärnfullt uttryckt i devisen ”vård, skola, omsorg”.

För att finansiera dessa välfärdstjänster tas för vissa verksamheter ut så kallade egenavgifter, vilket är avgifter som nyttjaren av välfärdstjänsten erlägger för att ta del av den. Ett visst tillflöde av bidrag från statligt håll tillkommer också. Den överlägset största intäkten är emellertid kommunalskatten som kommuner och regioner tar ut på arbetsinkomster. Skatten är utformad som en ”platt skatt” vilket betyder att alla skattepliktiga betalar samma skattesats oaktat inkomstens storlek (detta blir dock inte fallet i praktiken då jobbskatteavdraget skapar viss progressivitet som reducerar nettobeloppet). Kommunerna och regionerna fastställer själva i respektive beslutande församling vilken skattesats som ska gälla.

Eftersom skattekraften skiljer sig avsevärt mellan olika delar av landet har man från statligt håll valt att komplettera detta med ett utjämningsystem. Utjämningsbyggs upp kring tre delar: inkomstutjämnning, kostnadsutjämnning och strukturbidrag. Systemet fördelar pengar till och mellan kommuner och regioner och syftar därigenom till att skapa likvärdiga förutsättningar att tillhandahålla kommuninvånarna service oberoende av opåverkbara, strukturellt betingade förhållanden. Systemet utjämnar således inte för skillnader i effektivitet eller ambitionsnivå (i vissa avseenden ett begrepp med oklar innebörd, vilket kommer att återkommas till senare).

Av dessa tre parametrar är kostnadsutjämnningen solidariskt finansierad inom kommunsektorn, utan statliga tillskott. Litet över hundra variabler och beräkningsgrunder tas hänsyn till vid omfördelningen. Kortfattat överförs i kostnadsutjämnningen medel från ekonomiskt starkare till ekonomiskt svagare kommuner respektive regioner. Inkomstutjämnningen är däremot statlig och jämnar ut skattekraften (de totala skatteintäkterna dividerat med antalet kommuninvånare) mellan kommuner respektive regioner. Utgångspunkten är att om skattekraften understiger 115 procent av den genomsnittliga nivån i riket (den så kallade garantinivån) erhåller kommunen respektive regionen bidrag från staten, och vice versa.

Avgiftens respektive bidragets storlek beror dels på hur mycket skattekraften avviker från garantinivån, dels ytterligare ett antal parametrar. För att inte utjämna för ambitionsnivå eller att en kommun ska kunna påverka sitt utfall används en särskild, av riksdagen beslutad skattesats vid beräkningen av bidrag respektive avgift. Staten kan således påverka utfallet genom den jämförande skattesatsen som beslutas av riksdagen.

Som tidigare omnämnt delar staten även ut generella och riktade statsbidrag till kommunerna och regionerna. De generella bidragen syftar liksom kostnadsutjämnningen till att utjämna för skillnader i skattekraft och strukturella förutsättningar. Det kan sägas att de riktade och generella bidragen är mer utsatta för politiskt godtycke än övriga utjämningsystemet. När borgerliga partier sökt olika sätt att minska ”skattetrycket” har man ofta åstadkommit det genom att skära i de generella statsbidragen till kommuner och regioner. Bidragens omfattning är även den i slutändan underställd ideologiska och fördelningspolitiska prioriteringar hos regeringspartierna. Kommunerna och regionernas finansiella ställning påverkas tydligt av regeringens prioriteringar, vilket gör statsbidragen till en sårbar post.

På senare tid har det emellertid blivit allt tydligare att ovan skildrade utjämningsystem inte kommer runt den problematik som sedan 1990-talet blivit alltmer trängande – ett sviktande befolkningsunderlag och minskad skattekraft som följt i spåren av en förändrad demografi. Ty för det krävs genomgripande förändringar med målet att anpassa kommunernas intäktskällor efter nya förutsättningar i en snabbt föränderlig tid.

Det finns nämligen något av en paradox häri – i de kommuner vars befolkning och sysselsatta invånare minskar är inte sällan stora industrier och företag verksamma. Medan effektiviseringar

och tekniska framsteg minskat antalet arbetstillfällen har produktiviteten stigit, färre betalar skatt på arbetsinkomster och intäkterna till staten från kapital- och företagsskatter ökar. Detta tenderar att gynna kommuner med stor tjänstesektor, under det att traditionella industrikommuner missgynnas. Märk att den totala ekonomiska aktiviteten inte sällan är större i dessa kommuner, trots att det inte märks i de kommunala finanserna. Det kan således inte sägas att ett minskade skatteunderlag alltid bottenar i låg ekonomisk aktivitet och svagt företagande inom skattens upptagningsområde. Pengarna finns, men tillfaller inte kommunerna, utan går till statens kista där de fördelas efter rådande politiska prioriteringar hos styrande regeringskonstellation.

Den genomsnittliga kommunalskattesatsen uppgick 2020 till 32,28 procent och utgjordes av en regional och en kommunal skatt, vilkas storlek beslutas av kommunerna och regionerna själva. Skattesatsens storlek har dock varierat kraftigt över tid – mellan 1960 och 1980 steg kommunalskatten från 14,63 kronor till 29,09 kronor per beskattningsbara 100 kronor. Det ska bland annat förstås mot bakgrund av att den offentliga sektorn de åren genomgick en kraftig utbyggnad vilket drev fram ökade kostnader.

Men i dag ökar kostnaderna emellertid av helt andra skäl. I en rapport från 2010 visar Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), tidigare Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), på hur vi kan vänta oss en generell höjning av kommunalskatten med 13 procentenheter (!) till 2035 för att upprätthålla nuvarande kvalitet i välfärden. Det skulle innebära i alla avseenden orimliga skattesatser på omkring 45 procent. Förklaringen står dels att finna i demografiska förändringar med allt större del av befolkningen som inte befinner sig i arbetsför ålder, men i glesbefolkade delar av landet främst på ett minskande befolkningsunderlag. För en majoritet av landets kommuner är stora födelseunderskott och negativ nettoinflyttning verklighet sedan många år tillbaka. Samtidigt som Sveriges befolkning förväntas öka pekar allt mot att glesbefolkade kommuner får göra sig beredda på ihållande befolkningsminskning och att se intäkterna krympa. Detta är ohållbart och en fullständigt förödande utveckling som stora delar av vårt land går till mötes.

Under det att de kommunala finansernas ställning försämrats, har statens finanser tvärtemot sett en positiv utveckling. Ekonomistyrningsverkets (ESV) prognoser har visat på starka offentliga finanser och ett ökat reformutrymme. Att utvecklingen är god påvisas av att vid utgången av 2018 var statens nettoförmögenhet positiv för första gången sedan balansräkningen började uppställas i nuvarande form, vilket ESV framförde i ett pressmeddelande daterat 15 mars 2019. Utan att gå djupare in härom kan det konstateras att Sverige sammanfattningsvis har god ekonomisk ställning och att vi även kan utgå att det inte kommer försämrats allvarligt på längre sikt. Staten har därför alla möjligheter att ta initiativ i frågan om kommunernas långsiktiga finansiering.

Beträffande detta har en del redan gjorts från statligt håll för att söka åtgärda upplevda brister i det nuvarande systemet. Regeringen beslutade den 3 november 2016 att tillkalla en särskild utredare med uppgift att göra en översyn av systemet för kostnadsutjämning för kommuner och

landsting. Regeringens särskilde utredare, landshövdingen och tidigare Vd:n på SKR Håkan Sörman, överlämnade den 1 oktober 2018 utredningen ”Lite mer lika, SOU 2018:74” med dess slutbetänkande till dåvarande civilminister Ardalan Shekarabi (S). I direktiven anges att översynen ska överväga om det nuvarande systemet i tillräcklig grad svarar mot större samhällsförändringar och med anledning av detta föreslå förändringar i de modeller som finns, eller föreslå nya modeller. Utredningen kretsar endast kring utjämningsystemet och riktar inte in sig på eventuell upplevd problematik kring den stora variationen av kommunala skattesatser. Således tas inte hänsyn till om också kommunalskattesystemet i dess nuvarande omfattning borde vara ämne för en översyn.

Här kommer frågan om olika ambitionsnivåer in, och här blir också spörsmål kring det kommunala självstyrets roll och ramar aktuella. När ämnet tidigare har förts på tal, har det ofta med hänvisning till det kommunala självstyret bedömts vara omöjligt att påverka det allt större gapet mellan kommuner med låga och kommuner med höga skattesatser. Det kommunala självstyret äger grundlagsmässigt skydd i Regeringsformen och för att upprätthålla den kommunalt förankrade demokratin krävs ett skattesystem som medger olika ambitionsnivåer och dito skattesatser.

Det kan dock ifrågasättas om de mycket stora regionala skillnaderna i skattesatserna verkligen bör förklaras av olika ambitionsnivåer. Är mot bakgrund av ”högre ambitionsnivå” som Dorotea kommuns höga skattesats på 35,15 procent ska förstås? Och är det, med samma resonemang, låg ambitionsnivå som är förklaringen till Österåkers låga skattesats på 29,18 procent? En jämförelse mellan dessa kommuner ger den verkliga förklaringen till skillnaden. Dorotea är en norrländsk glesbygdskommun med knappt tre tusen invånare. Kommunen är vidsträckt med stora avstånd mellan hushållen. Mellan 1970 och 2015 minskade befolkningen med 33,2 procent och trenden är alltjämt ihållande – för perioden 2016–2019 var minskningen 6,2 procent. Medelåldern är med 48,5 år den åttonde högsta i Sverige. Andelen högutbildade uppgår till 12,6 procent och de bidragsförsörjda till 14,5 procent. Kommunens nettokostnader per antalet invånare är 78 635 kronor – ett anmärkningsvärt hög belopp, där riksgenomsnittet ligger på 55 841 kronor.

För Österåker är motsvarande siffror 27,2 procent högutbildade och 8,0 procent bidragsförsörjda.

Sedan 1970 har befolkningen ökat med mer än hundra procent, och de senaste årens ökning förklaras av såväl födelseöverskott, som positiv nettoinflyttning och -invandring. Medelåldern ligger med 40,6 år under genomsnittet för riket. Kostnaden per invånare är också betydligt lägre – endast 48 633 kronor. Sammanfattningsvis är Dorotea en kommun med höga kostnader och samtidigt svagt skatteunderlag och svag skattekraft, vilket motiverar en hög skattesats endast för att täcka kostnaderna för kärnverksamheten. För Österåker kan skattesatsen hållas låg med bibehållen hög kvalitet inom den kommunala sektorn. Samma ambitionsnivå resulterar i mycket olika skattesatser från kommun till kommun. Ett ekonomiskt läge som detta har dock få kommuner i dag. Den demografiska trenden är talande och SKR:s prognoser tyder på att skillnaderna bara kommer fortsätta öka.

Lyfter vi exemplet ännu en nivå, kan vi se vilken påverkan detta får för enskilda kommuninvånare. En förvärvsarbetande i Österåkers kommun disponibla inkomst kommer vid samma lön alltid att vara 9,2 procent högre än för samma inkomst i Dorotea. Den förvärvsarbetande som betalade den högre skattesatsen kan inte heller trösta sig med bättre välfärdstjänster och offentlig service. Glesbygdskommunerna kämpar med att klara den nödvändiga kärnverksamheten och nedskärningar har blivit grå vardag. Kommunpolitiker tvingas fatta impopulära beslut såsom nedläggning av skolor och minskat underhåll av offentliga lokaler och infrastruktur. Samtidigt måste kommunmedlemmarna uppge allt större del av inkomsten i skatt, utan att för den skull kunna notera någon förbättring i vardagen – många gånger raka motsatsen. Med den jämlikhetssyn som varit ledstjärna för arbetarrörelsen och oss socialdemokrater sedan begynnelsen kan vi inte liknöjt se på hur ojämlikheten cementeras, resignationen tilltar och stora delar av landet lämnas efter.

Ty utvecklingen måste ses i ett större sammanhang och lösningarna anpassas därefter. Vill man dra saken till dess spets kan man säga att vi nu bara har nått ett nytt stadium av den demografiska utveckling som tog sin början vid industrialiseringen av Sverige under 1800-talet och ledde till den första riktigt omfattande urbaniseringen i vårt lands historia. Hur de samhälleliga institutionerna ska anpassas efter den ständigt förändrade demografin och regionala obalansen kommer att vara politikens stötesten de kommande decennierna. Här måste arbetarrörelsen träda fram och påbörja arbetet för att bryta utvecklingen mot något som kan komma att bli till ett regionalt Fattigsverige.

Om kommunerna med de högsta skattesatserna i riket kan noteras att de ofta är tydligt färgade av arbetarrörelsens historiska närvaro och utgör starka fästen för SAP. Eller rättare sagt: de var starka fästen. När socialdemokratiska styren inte kan genomföra den politik som är vår, utan tvingas skära ned i välfärden och fatta beslut som går emot vår ideologiska övertygelse har vi snart inte längre människorna med oss och väljarna kommer att söka sig till missnöjespartier av skilda slag. Lokala missnöjespartier spirar i många kommuner med strukturella problem. Det utbredda stödet för Sverigedemokraterna bland LO-medlemmar i valet 2018 visar på ett skrämmande sätt hur det kan gå när förtroendet för socialdemokratin, men också för den svenska modellen och det samhälle vi vill bygga, har urholkats.

Arbetarrörelsens gräsrotter har nu ett utmärkt tillfälle att diskutera framtiden för välfärden. Att det nuvarande systemet, som är utformat för en tid när de demografiska och strukturella förutsättningarna var annorlunda, också är svaret på framtidens behov är inte skrivet i sten. Samtidigt bör inte en lösning innebära onödig centralisering eller äventyra det kommunala självstyret och en allmän princip om lokalt förankrade demokratiska beslut. Snarare gäller det att ge rätt förutsättningar för ett starkt självstyre på sikt. För det krävs modiga, strukturella reformer med siktet inställt på ökad jämlikhet, och det är bara en stark och självsäker socialdemokrati som kommer att kunna ta sig an uppgiften och klara den.

Partikongressen föreslås besluta:

- A208:1 att Sveriges socialdemokratiska arbetareparti påtalar och lyfter utvecklingen mot försämrade kommunala finanser, som en ödesfråga för välfärden
- A208:2 att Sveriges socialdemokratiska arbetareparti påtalar och lyfter den ojämna kvaliteten i välfärden och den tilltagande ojämlikheten mellan rika och fattiga kommuner respektive regioner, som en av arbetarrörelsens stora utmaningar att hantera
- A208:3 att Sveriges socialdemokratiska arbetareparti verkar för initierande av en genomgripande utredning kring vad som bör göras för att tillförsäkra en fullgod och jämlik långsiktig finansiering av fundamentala välfärdstjänster med regionalt respektive kommunalt huvudmannaskap
- A208:4 att Sveriges socialdemokratiska arbetareparti verkar för att arbeta fram politiska förslag som syftar till långsiktigt ökad jämlikhet och likvärdighet i fundamentala välfärdstjänster och nödvändig samhällsservice oberoende av strukturellt och ekonomiskt opåverkbara förutsättningar
- A208:5 att Sveriges socialdemokratiska arbetareparti verkar för en översyn av hur berörda samhälleliga institutioner bör anpassas eller förändras för att svara mot framtida ekonomiska förhållanden i olika delar av landet

Axel Melbin

Örnsköldsviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A209

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Lagen om offentlig upphandling

Tanken bakom Lagen om offentlig upphandling är bra i teorin, men i praktiken finns

omvittnade brister. Modellen fungerar fint för standardiserade stapelvaror, som pärmar och block, men när det gäller upphandling av mer komplexa produkter eller tjänster är bristerna tydliga.

LOU:s grundtanke är att offentliga medel inte ska slösas bort i fördyrande avtal. Detta hindrar dock inte att det finns utrymme för stor kreativitet i hur både

förfrågningsunderlagen och anbuden utformas. Utvärderingen bygger till övervägande del på lägsta pris, som är en synnerligen relativ indikator för mer komplexa produkter och tjänster.

Att upphandling av mer komplexa tjänster och produkter är knepigt, visar med all tydlighet den kutym som råder i branschen vad gäller överklaganden av beslut. Möjligheten att överklaga ett tilldelningsbeslut är förstås bra och något som upphandlande parter räknar med.

Men det finns anbudsaktörer som satt i system att överklaga. Ofta kring mindre formaliafel.

Överklaganden tar vanligen tid att dra igenom rättssystemet och endast i undantagsfall vinner överklagande part. Under tiden har processen inte bara kostat skattebetalarna stora summor, köparen står också utan avtal under tiden som processen pågår.

Värdet av den offentliga upphandlingen i Sverige, det vill säga de upphandlingspliktiga inköpen, uppskattas till över 700 miljarder kronor per år. Det läggs därför mycket kreativ kraft på att vinna en upphandling från leverantörernas sida. Men kraften riktas snarare riktas på att hitta kryphålen i upphandlingen och sätta en låg prislapp än att hjälpa slutkunderna – Sveriges myndigheter, kommuner och regioner.

LOU borde helt enkelt fungera annorlunda vid upphandling av mer komplexa produkter och tjänster om intentionerna med lagen ska kunna uppfyllas. Inte minst krävs en tydligare uppföljning från myndigheter, statliga verk och kommuner.

En försvarsmekanism mot att ledas in i dåliga avtal kan vara att göra dem så kompletta som möjligt. Det är bra – till en viss grad. Ett problem med avtal som söker täcka in alla tänkbara eventualiteter är att komplexiteten ökar – och med det kostnaderna för upphandlingen.

Statlig verksamhet granskas relativt väl när det gäller offentlig upphandling men kontrollen är desto svagare i regioner och kommuner där merparten av de dyra välfärdstjänsterna tillhandahålls.

Efter att tidigare uteblivna leveranser av sjukvårdsmateriel förekommit så arbetar

regeringen för att förhindra störningar i samhällsviktig verksamhet på grund av brister i inköpsarbetet. Därför har Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att ge förstärkt stöd på detta område.

Partikongressen föreslås besluta:

A209:1 att Socialdemokraterna verkar för att det genomförs tydligare uppföljningar från myndigheter, statliga verk, regioner och kommuner när det gäller lagen om offentlig upphandling

A209:2 att Socialdemokraterna verkar för att lagen om offentlig upphandling ska ses över så att samhällsviktiga offentliga verksamheter kan garanteras korta och genomtänkta upphandlingsprocesser

Susanne Dufvenberg, Skellefteå S-kvinnor

Skellefteå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A210

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Lika uttag av skatt för arbete, pension, sjukersättning och A-kassa

Borgarnas införande av jobbskatteavdrag innebar att skatten sänktes för de som arbetade, medan det inte skedde någon förändring för pensionärer, arbetslösa och sjuka. Det innebar en högre skattesats för de som inte arbetade. Det är orättvist. Socialdemokraterna har påbörjat en förändring av denna orättvisa, men än finns det skillnader som måste rättas till för att skatteuttaget ska bli rättvist.

Nedan visas de 6 kolumner som finns i skattetabellerna, samt vilken skatt som betalas i tabell 33, vilket motsvarar den som gäller för Lunds kommun

Kol 1 Löner, arvoden och liknande ersättningar under 65 år

Kol 2 Pensioner och andra ersättningar till den som vid årets ingång fyllt 65 år

Kol 3 Löner, arvoden och liknande ersättningar till den som vid årets ingång fyllt 65 år

Kol 4 Sjuk- och aktivitets-ersättning som betalats ut till den som vid årets ingång inte fyllt 65 år

Kol 5 Exempelvis ersättning från A-kassan

Kol 6 Pensioner och andra ersättningar till den som vid årets ingång inte fyllt 65 år

	Kol 1	Kol 2	Kol 3	Kol 4	Kol 5	Kol 6
Inkomst 20 100 kr						
Skatt kr	4 190	4 167	1 907	5 691	5 916	5 916
Skatt %	20,8	20,7	9,8	28,3	29,4	29,4
Inkomst 30 100 kr						
Skatt kr	7 079	6 989	4 489	9 226	9 530	9 530
Skatt %	23,5	23,2	14,9	30,7	31,7	31,7

Som framgår ovan är skatteuttaget för en sjukskriven eller en arbetslös person högre än för de som arbetar. Vid 20 100 kr i månaden innebär det att ersättning från arbetslöshetskassan (kol 5) beskattas med 1 726 kr mer per månad än en lön, vilket motsvarar 20 712 kr mer per år. Vid 30 100 kr i månaden innebär det att ersättning från arbetslöshetskassan (kol 5) beskattas med 2 451 kr mer per månad än en lön, vilket motsvarar 29 412 kr mer per år.

Av vilka skäl ska en sjukskriven eller arbetslös person betala så mycket mer i skatt?

Partikongressen föreslås besluta:

A210:1 att lika skatteuttag snarast införs för de som arbetar, pensionärer, arbetslösa och sjuka

Kerstin Jönsson Ronny Hansson Annika Brodin Inger Ponsler Kerstin Vikner Per Olsson Tord Persson Mats Nilsson

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A211

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Lyxlivskatt

Sedan 2008 beskattas fastigheter med en skattesats 0,75 procent av taxeringsvärdet. Skatten kan dock maximalt uppgå till ett tak, som år 2018 låg på 7 812 kronor. Det gör att ägare till högt värderade fastigheter betalar en mycket låg genomsnittlig skatt, medan ägare av fastigheter med ett taxeringsvärde under en miljon betalar 0,75 procent av taxeringsvärdet i genomsnittlig skatt.

Denna beskattning, som tillkom under M, KD, C och L-regeringen som leddes av Fredrik Reinfeldt, gynnar inte minst rika och välbesuttna i storstadsregionerna.

Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO) har i en rapport nyligen lagt fram ett förslag om en progressiv fastighetsskatt, där den genomsnittliga skatten tvärtom ökar med taxeringsvärdet.

För taxeringsvärden under 1 000 000 är skatten noll (grundavdrag). I de övriga intervallen varierar skattesatsen mellan 0,75 procent och 1,75 procent av taxeringsvärdet. Deras förslag innebär att många som äger lågt värderade villor får sänkt fastighetsskatt jämfört med dagens situation, medan de med stora villaförmögenheter i många fall skulle få höjd skatt, det vill säga precis så progressiv beskattning fungerar.

En skattesats på 1,75 procent kan uppfattas som mycket hög. Men faktum är att den proportionella fastighetsskatten på småhus var 1,7 procent av taxeringsvärdet beskattningsåren 1996 och 1997, så siffran är knappast tagen ur luften.

Expertgruppen skriver följande om att ekonomer ofta föreslår höjda fastighetsskatter:

”Ekonomer tenderar ofta att föreslå höjda fastighetsskatter – och det raljeras inte sällan över denna benägenhet i den allmänna debatten. Ekonomers argument varierar emellertid. Den vanligaste motiveringen i offentliga utredningar om fastighetsskatten har varit att investeringar i fastigheter bör beskattas likformigt med investeringar i andra kapitaltillgångar. Annars kommer investeringar, som i annat fall skulle haft högre marginell avkastning i andra sektorer, att allokeras till bostäder, vilket är samhällsekonomiskt ineffektivt. Men det finns också en uppfattning bland ekonomer att fastighetsskatter har lägre effektivitetskostnader än andra kapitalskatter, vilket skulle tala för högre skatter på fastigheter än övriga tillgångar. Skälet till detta är att tillgången på mark är helt oelastisk, och förändringar i markvärdet beror inte på gjorda investeringar. Hur man än resonerar föreligger starka ekonomiska argument för att förändra den nuvarande svenska fastighetsbeskattningen.

Även om de som sitter på stora villaförmögenheter i genomsnitt också har högre arbetsinkomster finns det naturligtvis gott om exempel på hushåll som kombinerar höga taxeringsvärden med låga inkomster. När man utformar fastighetsskatten är det angeläget att beakta potentiella likviditetsproblem och icke-avsedda negativa fördelningskonsekvenser. Därför föreslår vi en begränsningsregel av den typ som var i bruk före 2008 års reform och som är identisk med den begränsningsregel som idag gäller för individer över 65 år eller med sjuk- och aktivitetsersättning. Begränsningsregeln innebär att fastighetsskatten maximalt kan uppgå till fyra procent av hushållets samlade beskattningsbara förvärsinkomst och överskott av kapital.”

Expertgruppens förslag är intressant och pekar tydligt på den orättvisa beskattning som idag gäller. Det är till exempel orimligt att lyxbostäder beskattas så lågt jämfört med lågt värderade fastigheter.

Men som expertgruppen själva framhåller så är deras förslag ofullständigt vad gäller förhållandet till beskattningen av bostadsrätter. De menar att det är önskvärt att villor och bostadsrätter beskattas någorlunda symmetriskt: ”Om man ökar skatteuttaget på dyra villor bör man göra detsamma även för dyra bostadsrätter.”

Men även om Expertgruppens förslag som sådant inte är fullständigt så lyfter det behovet av en bättre beskattning av fastigheter i allmänhet, och lyxfastigheter i synnerhet.

Ett annat, måhända enklare, alternativ skulle kunna vara att införa en årlig skattesats på två procent för villor och bostadsrätter beräknat på det värde som överstiger fem miljoner kronor. Det vill säga, har man en villa värd tio miljoner blir den årliga skatten 100 000 kr ($(10\,000\,000\text{ kr} - 5\,000\,000\text{ kr}) \times 2\%$).

Den ekonomiska ojämlikheten har ökat i Sverige de senaste decennierna. Kommuner, regioner och myndigheter skriker efter mer pengar.

I regeringens budgetproposition som presenterades tidigare i höstas framgår tydligt skatteuttagets andel av vår samlade ekonomi, alltså BNP, har sjunkit mycket kraftigt de senaste decennierna.

För att citera Östra Smålands sista politiska chefredaktör Peter Akinder:

”I början på 90-talet flöt mer än varannan omsatt krona i ekonomin in i den gemensamma kassan innan den användes till välfärd: antingen för offentlig vård, skola och omsorg och investeringar eller betalades ut i pension, arbetslöshetsförsäkring eller olika former av bidrag.

Nästa år kommer emellertid den så kallade skattekvoten att vara nere på 43,2 procent. Och den fortsätter, enligt regeringen, att sjunka.

Sett till storleken på svensk ekonomi motsvarar varje procentenhet nästan 50 miljarder. Det

betyder alltså att vi skulle kunna ha flera hundra miljarder kronor mer för välfärdsutgifter med samma skatteuttag som för ett par decennier sedan.”

Den gemensamma verksamheten har fått en allt mindre del av det som vi tjänar ihop. De offentliga utgifterna som andel av ekonomin har också minskat.

Peter Akinder igen:

”Utvecklingen har inte skett över en natt. Successivt fördelar vi om allt mindre. Bland annat därför har också den ekonomiska och sociala ojämlikheten ökat.

Här finns delvis svaret på frågan om varför det saknas pengar i den gemensamma verksamheten. Vi betalar helt enkelt inte lika höga skatter idag som förut. Framför allt gäller det de som tjänar och äger mest.”

Ska vi klara av att försvara vår svenska välfärd och det starka samhället så måste staten ha ekonomiska muskler att göra det med. Då går det inte att skatteuttaget och de offentliga utgifterna, som andel av BNP, hela tiden justeras ner. Istället behöver vi ta sats för att skapa en utveckling som går åt andra hållet – särskilt eftersom vi ju inte enbart vill upprätthålla det som redan finns, utan också höja kvaliteten på skolan, omsorgen och vården samt förbättra förutsättningarna för dem som arbetar där. För det behöver vi mer skattepengar. Självklart ska vi fortsätta arbeta för full sysselsättning så att skatteintäkterna även ökar på det sättet, men det är inte tillräckligt. Den senaste åren har vi haft en låg arbetslöshet och den andel av befolkningen som betalar skatt har alltså varit relativt hög, men det har ändå inte räckt. Vi behöver helt enkelt mer pengar till välfärden.

För att klara det krävs många insatser. En är att de som lever lyxliv får bidra med mer – principen är enkel: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Partikongressen föreslås besluta:

A211:1 att Socialdemokraterna verkar för en förändrad beskattning av lyxbostäder införs

A211:2 att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om en förändrad fastighetsbeskattning med sikte på att öka beskattningen av mycket högt värderade villor, bostadsrätter, fritidshus och fastigheter

Laila Naraghi

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A212

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Lyxlivsskatt

Sedan 2008 beskattas fastigheter med en skattesats 0,75 procent av taxeringsvärdet. Skatten kan dock maximalt uppgå till ett tak, som år 2018 låg på 7 812 kronor. Det gör att ägare till högt värderade fastigheter betalar en mycket låg genomsnittlig skatt, medan ägare av fastigheter med ett taxeringsvärde under en miljon betalar 0,75 procent av taxeringsvärdet i genomsnittlig skatt.

Denna beskattning, som tillkom under M, KD, C och L-regeringen som leddes av Fredrik Reinfeldt, gynnar inte minst rika och välbesuttna i storstadsregionerna.

Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO) har i en rapport nyligen lagt fram ett förslag om en progressiv fastighetsskatt, där den genomsnittliga skatten tvärtom ökar med taxeringsvärdet.

För taxeringsvärden under 1 000 000 är skatten noll (grundavdrag). I de övriga intervallen varierar skattesatsen mellan 0,75 procent och 1,75 procent av taxeringsvärdet. Deras förslag innebär att många som äger lågt värderade villor får sänkt fastighetsskatt jämfört med dagens situation, medan de med stora villaförmögenheter i många fall skulle få höjd skatt, det vill säga precis så progressiv beskattning fungerar.

En skattesats på 1,75 procent kan uppfattas som mycket hög. Men faktum är att den proportionella fastighetsskatten på småhus var 1,7 procent av taxeringsvärdet beskattningsåren 1996 och 1997, så siffran är knappast tagen ur luften.

Expertgruppen skriver följande om att ekonomer ofta föreslår höjda fastighetsskatter:

”Ekonomer tenderar ofta att föreslå höjda fastighetsskatter – och det raljeras inte sällan över denna benägenhet i den allmänna debatten. Ekonomers argument varierar emellertid. Den vanligaste motiveringen i offentliga utredningar om fastighetsskatten har varit att investeringar i fastigheter bör beskattas likformigt med investeringar i andra kapitaltillgångar. Annars kommer investeringar, som i annat fall skulle haft högre marginell avkastning i andra sektorer, att allokeras till bostäder, vilket är samhällsekonomiskt ineffektivt. Men det finns också en uppfattning bland ekonomer att fastighetsskatter har lägre effektivitetskostnader än andra kapitalsskatter, vilket skulle tala för högre skatter på fastigheter än övriga tillgångar. Skälet till detta är att tillgången på mark är helt oelastisk, och förändringar i markvärdet beror inte på gjorda investeringar. Hur man än resonerar föreligger starka ekonomiska argument för att förändra den nuvarande svenska fastighetsbeskattningen.

Även om de som sitter på stora villaförmögenheter i genomsnitt också har högre arbetsinkomster finns det naturligtvis gott om exempel på hushåll som kombinerar höga taxeringsvärden med

låga inkomster. När man utformar fastighetsskatten är det angeläget att beakta potentiella likviditetsproblem och icke-avsedda negativa fördelningskonsekvenser. Därför föreslår vi en begränsningsregel av den typ som var i bruk före 2008 års reform och som är identisk med den begränsningsregel som idag gäller för individer över 65 år eller med sjuk- och aktivitetsersättning. Begränsningsregeln innebär att fastighetsskatten maximalt kan uppgå till fyra procent av hushållets samlade beskattningsbara förvärvsinkomst och överskott av kapital.”

Expertgruppens förslag är intressant och pekar tydligt på den orättvisa beskattning som idag gäller. Det är till exempel orimligt att lyxbostäder beskattas så lågt jämfört med lågt värderade fastigheter.

Men som expertgruppen själva framhåller så är deras förslag ofullständigt vad gäller förhållandet till beskattningen av bostadsrätter. De menar att det är önskvärt att villor och bostadsrätter beskattas någorlunda symmetriskt: ”Om man ökar skatteuttaget på dyra villor bör man göra detsamma även för dyra bostadsrätter.”

Men även om Expertgruppens förslag som sådant inte är fullständigt så lyfter det behovet av en bättre beskattning av fastigheter i allmänhet, och lyxfastigheter i synnerhet.

Ett annat, måhända enklare, alternativ skulle kunna vara att införa en årlig skattesats på två procent för villor och bostadsrätter beräknat på det värde som överstiger fem miljoner kronor. Det vill säga, har man en villa värd tio miljoner blir den årliga skatten:
 $100\,000\text{ kr} ((10\,000\,000\text{ kr} - 5\,000\,000\text{ kr}) \times 2\%)$.

Den ekonomiska ojämlikheten har ökat i Sverige de senaste decennierna. Kommuner, regioner och myndigheter skriker efter mer pengar.

I regeringens budgetproposition som presenterades tidigare i höstas framgår tydligt skatteuttagets andel av vår samlade ekonomi, alltså BNP, har sjunkit mycket kraftigt de senaste decennierna.

För att citera Östra Smålands sista politiska chefredaktör Peter Akinder:

”I början på 90-talet flöt mer än varannan omsatt krona i ekonomin in i den gemensamma kassan innan den användes till välfärd: antingen för offentlig vård, skola och omsorg och investeringar eller betalades ut i pension, arbetslöshetsförsäkring eller olika former av bidrag.

Nästa år kommer emellertid den så kallade skattekvoten att vara nere på 43,2 procent. Och den fortsätter, enligt regeringen, att sjunka.

Sett till storleken på svensk ekonomi motsvarar varje procentenhet nästan 50 miljarder. Det betyder alltså att vi skulle kunna ha flera hundra miljarder kronor mer för välfärdsutgifter med samma skatteuttag som för ett par decennier sedan.”

Den gemensamma verksamheten har fått en allt mindre del av det som vi tjänar ihop. De offentliga utgifterna som andel av ekonomin har också minskat.

Peter Akinder igen:

”Utvecklingen har inte skett över en natt. Successivt fördelar vi om allt mindre. Bland annat därför har också den ekonomiska och sociala ojämlikheten ökat.

Här finns delvis svaret på frågan om varför det saknas pengar i den gemensamma verksamheten. Vi betalar helt enkelt inte lika höga skatter idag som förut. Framför allt gäller det de som tjänar och äger mest.”

Ska vi klara av att försvara vår svenska välfärd och det starka samhället så måste staten ha ekonomiska muskler att göra det med. Då går det inte att skatteuttaget och de offentliga utgifterna, som andel av BNP, hela tiden justeras ner. Istället behöver vi ta sats för att skapa en utveckling som går åt andra hållet – särskilt eftersom vi ju inte enbart vill upprätthålla det som redan finns, utan också höja kvaliteten på skolan, omsorgen och vården samt förbättra förutsättningarna för dem som arbetar där. För det behöver vi mer skattepengar. Självklart ska vi fortsätta arbeta för full sysselsättning så att skatteintäkterna även ökar på det sättet, men det är inte tillräckligt. Den senaste åren har vi haft en låg arbetslöshet och den andel av befolkningen som betalar skatt har alltså varit relativt hög, men det har ändå inte räckt. Vi behöver helt enkelt mer pengar till välfärden.

För att klara det krävs många insatser. En är att de som lever lyxliv får bidra med mer – principen är enkel: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Partikongressen föreslås besluta:

A212:1 att Socialdemokraterna verkar för en förändrad beskattning av lyxbostäder införs

A212:2 att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om en förändrad fastighetsbeskattning med sikte på att öka beskattningen av mycket högt värderade villor, bostadsrätter, fritidshus och fastigheter

Laila Naraghi

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A213

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Lägre skatt för personer som uppbär sjukersättning

Att ha en medfödd funktionsnedsättning eller om man senare i livet drabbas av en sjukdom, handikapp, något liknande eller en skada på sin arbetsplats innebär förutom att man inte längre kan arbeta även att den ekonomiska situationen påverkas starkt. Sjukersättningen är låg och för den gruppen som uppbär sjukersättning är skatten hög. Det råder i det Socialdemokratiska Sverige stora skillnader i beskattning, de som är sjuka är de som betalar mest i skatt. Det är inte värdigt ett välfärdssamhälle att de som är svagast är de som beskattas hårdast. Skillnaderna i beskattning mellan en som förvärvsarbetar och den som är sjuk är flera 1000:-/ månad

Det var moderatledda regeringen som 2007 införde det första jobbskatteavdraget vilket innebar att de som hade ett arbete fick betala lägre skatt än de som inte arbetade. Syftet med den skattepolitiken var enligt den moderatledda regeringen att öka motivationen att arbeta. Det innebar att sjuka, arbetslösa, föräldralediga, studenter och pensionärer betalade mer skatt än löntagarna. Den moderatledda regeringen införde därefter ytterligare 4 jobbskatteavdrag, de senaste med stöd av Sverigedemokraterna.

Pensionärerna har efter stora protester fått genom höjning av grundavdraget samt sänkt skatt. Detta är mycket positivt och en åtgärd som den S-ledda regeringen genomfört. Men skillnaderna i beskattningen mellan löntagare och de som inte arbetar är fortfarande kvar. Att råka ut för eller ha en medfödd funktionsnedsättning är inget någon själv väljer eller kan påverka och därför bör den gruppen inte straffas genom att betala mest i skatt.

Kvinnor är den grupp som drabbas då många kvinnor drabbas av förslitningsskador och psykisk ohälsa, det är fler kvinnor än män som på grund av sjukdom inte kan återgå till arbetet utan får sjukersättning.

Partikongressen föreslås besluta:

A213:1 att Socialdemokraterna ska verka för att skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning tas bort

A213:2 att

A213:3 att

A213:4 att motionen sänds till partikongressen som arbetarekommunens egen

Ann-Sofie Ademark

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A214

MÖNSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Lägre skatt för personer som uppbär sjukersättning

Att ha en medfödd funktionsnedsättning eller om man senare i livet drabbas av en sjukdom, handikapp eller skada innebär förutom att man inte längre kan arbeta även att den ekonomiska situationen påverkas starkt. Sjukersättningen är låg och för den gruppen som uppbär sjukersättning är skatten hög. Det råder i det Socialdemokratiska Sverige stora skillnader i beskattning, de som är sjuka är de som betalar mest i skatt. Det är inte värdigt ett välfärdssamhälle att de som är svagast är de som beskattas hårdast. Skillnaderna i beskattning mellan en som förvärvsarbetar och den som är sjuk är flera 1000:-/ månad.

Det var moderatledda regeringen som 2007 införde det första jobbskatteavdraget vilket innebar att de som hade ett arbete fick betala lägre skatt än de som inte arbetade. Syftet med den skattepolitiken var enligt den moderatledda regeringen att öka motivationen att arbeta. Det innebar att sjuka, arbetslösa, föräldralediga, studenter och pensionärer betalade mer skatt än löntagarna. Den moderatledda regeringen införde därefter ytterligare 4 jobbskatteavdrag, de senaste med stöd av Sverigedemokraterna.

Pensionärerna har efter stora protester fått genom höjning av grundavdraget samt sänkt skatt. Detta är mycket positivt och en åtgärd som den S-ledda regeringen genomfört. Men skillnaderna i beskattningen mellan löntagare och de som inte arbetar är fortfarande kvar. Att råka ut för eller ha en medfödd funktionsnedsättning är inget någon själv väljer eller kan påverka och därför bör den gruppen inte straffas genom att betala mest i skatt.

Kvinnor är den grupp som drabbas då många kvinnor drabbas av förslitningsskador och psykisk ohälsa, det är fler kvinnor än män som på grund av sjukdom inte kan återgå till arbetet utan får sjukersättning.

Partikongressen föreslås besluta:

A214:1 att Socialdemokraterna ska verka för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över

A214:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning tas bort

Ulrica Widesdotter

Mönsterås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A215

HALLANDS PARTIDISTRIKT

Mensskydd

I Sverige är nästan alla tjänster belagda med momsskyldighet. Det innebär i praktiken att alla företag som säljer en vara eller tjänst måste lägga till 6%, 12% eller 25% moms på priset ut mot kund. Sedan rapporterar säljaren och betalar in denna moms till Skatteverket.

Kvinnor får idag betala 25 % moms på sina inköp av mensskydd. Tidningen Metro har gjort en beräkning av kostnaderna. Nedan angivna priser är pris inklusive moms.

Tamponger: Förpackning om 16 tamponger 29,50 kronor.
Femton förpackningar per år blir 442,5 kronor.

Bindor: En förpackning på 24 stycken bindor kostar 39 kronor.
Tio förpackningar per år blir 390 kronor.

Detta är något kvinnor kan välja, utan de måste göra detta inköp varje månad. Endast kvinnor behöver köpa dessa produkter vilket bidrar till ekonomisk ojämställdhet.

Partikongressen föreslår besluta:

A215:1 att Socialdemokraterna verkar för att ta bort momsen på mensskydd

Conny Jönsson

Hallands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A216

ARVIKA ARBETAREKOMMUN

Milersättning egen bil i tjänsten

Den ersättning som är skattefri i dag är som bekant 1,85 kr per kilometer. Dagens bränslepriser är ca 15–16 kr per liter. Bränslepriserna bakåt i tiden i förhållande till dagens priser ligger mycket lägre.

Snittpriserna år 1990 var 6,29 kr per liter vilket motsvarar i dagens penningvärde 9,90 kr per liter.

År 2000 var 9,56 kr per liter, motsvarar i dag 11,99 kr per liter

År 2010 var 12,97 kr per liter, motsvarar i dag 13,98 kr per liter

När ersättningsnivån fastställdes per km var enligt uppgift ungefär år 1994. Ser vi på den försämring som skett under åren tycker jag att det är hög tid att se över ersättningsnivån på nytt. Många andra ersättningar har under åren justerats men milersättningen har eftersatts (glömts bort).

Partikongressen föreslås besluta:

A216:1 att skattefria ersättningen för nyttjande av privat bil i tjänsten ska ses över

A216:2 att ersättningen justeras till likvärdigt penningvärde i dag mot vad det var när avtalet slöts

Tommy Brever

Arvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A217

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Minska den ekonomiska ojämlikheten

I dagens Sverige dras samhället isär. De rikare blir rikare, tack vare kapitalinkomster och fastigheters ökande värde. Skillnaderna i inkomster mellan människor har under senare år växt mest i Sverige i Västeuropa.

Ernst Wigforss skrev 1928 att fattigdomen blir outhärdlig om den jämförs med andras överflöd och på den vägen är det nu i Sverige.

Ökade inkomstskillnader påverkar bl a demokratin. Seniorkolumnisten Per T Ohlsson skriver i Sydsvenskan 9 februari 2020 att den ökande ojämlikheten banat väg för ett populistiskt

högerparti som Sverigedemokraterna. Han lägger dessutom till en regional aspekt och jämför Blekinge med hög ungdomsarbetslöshet där Sverigedemokraterna fick 25,2 procent i senaste valet, med Uppsala som har låg arbetslöshet och där SD endast fick 15,4 procent.

Växande socioekonomiska och regionala skillnader som river och sliter i landet kan i förlängningen bli ett hot mot demokratin. Vårt parti har en tradition att utjämna ekonomiska skillnader mellan människor.

Utbildning och arbete är här viktiga verktyg men också skattesystemet ska användas för detta. Enligt Januariöverenskommelsen ska en skatteöversyn ske under mandatperioden. Vårt parti måste då inbegripa kapitalskatterna i denna översyn, alltså fastighetsskatt, förmögenhetsskatt, gåvoskatt och arvsskatt. Skatter som togs bort åren kring 2007.

Partikongressen föreslår besluta:

A217:1 att partiet av bl a demokratiska skäl återinför kapitalskatterna, i syfte att tillföra välfärden mer resurser och att Sverige åter blir ett land med minskade sociala klyftor

A217:2 att motionen sänds till partikongressen som arbetarekommunens egen

Jan Lindelöf

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A218

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Minska orättvisorna i samhället

Inkomstskillnaderna har ökat snabbare i Sverige än i något annat jämförbart land under de senaste 30 åren. Sverige som länge varit en ledande nation i kampen mot fattigdom och ojämlikhet har under de senaste decennierna försämrats gällande ett jämlikt samhälle. Sverige är fortfarande ett fantastiskt land att bo och leva i, men om vi inte förändrar utvecklingen kommer vi vara ett land i mängden.

En viktig del i att vända utvecklingen är att stärka den ekonomiska omfördelningen. De allra rikaste måste bidra mer till vårt gemensamma. Det handlar bland annat om att införa kapitalskatt, arvsskatt och fastighetsskatt. Dessa system ska dock införas i moderna versioner och inte fungera på samma sätt som de tidigare gjort. Det viktigaste är att de som har gott om pengar faktiskt också har råd att bidra mer.

Arbetslöshetsersättningen och sjukersättningen behöver också ökas. Väldigt få personer vill vara arbetslösa eller sjuka. Ersättningen vid arbetslöshet ska ses på som den är tänkt, nämligen som en

omställningsförsäkring där den arbetssökande inte ska drabbas av en personlig ekonomisk kris mellan två arbeten. Samma sak gäller sjukförsäkringen där tanken är att om man blir sjuk ska man inte behöva hamna direkt i fattigdom. Både arbetslöshetsersättningen och sjukersättningen ska uppgå till 80 procent av lönen.

Pension är uppskjuten lön. I förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter har löntagare avstått från löneförhöjning för att arbetsgivaren istället ska avsätta en viss summa för löntagarens pension. Då är det också naturligt att när det väl är dags så ska pensionen vara rimlig. Människor ska kunna nå upp till minst 70 procent av slutlönen i pension.

Vi som socialdemokrater behöver ta sikte mot framtiden. Därför är det viktigt att vi drivs av ideologiska mål och en färdriktning som vi anser gör Sverige till ett ännu bättre land att leva i. Därför är det också viktigt att vi tar ställning för högre ersättningar och minskade orättvisor.

Partikongressen föreslås besluta:

A218:1 att staten ska ha ett aktivt mål om att minska inkomstskillnaderna i Sverige

A218:2 att kapitalskatt, arvsskatt och fastighetsskatt införs i moderna versioner

A218:3 att arbetslöshets- och sjukersättningen ska vara 90 procent av lönen

A218:4 att pensionerna höjs till 75 procent av slutlönen

Fackliga utskottet i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A219

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Minska orättvisorna i samhället

Inkomstskillnaderna har ökat snabbare i Sverige än i något annat jämförbart land under de senaste 30 åren. Sverige som länge varit en ledande nation i kampen mot fattigdom och ojämlikhet har under de senaste decennierna försämrats gällande ett jämlikt samhälle. Sverige är fortfarande ett fantastiskt land att bo och leva i, men om vi inte förändrar utvecklingen kommer vi vara ett land i mängden.

En viktig del i att vända utvecklingen är att stärka den ekonomiska omfördelningen. De allra rikaste måste bidra mer till vårt gemensamma. Det handlar bland annat om att införa kapitalskatt, arvsskatt och fastighetsskatt. Dessa system ska dock införas i moderna versioner och inte fungera på samma sätt som de tidigare gjort. Det viktigaste är att de som har gott om pengar faktiskt också har råd att bidra mer.

Arbetslöshetsersättningen och sjukersättningen behöver också ökas. Våldigt få personer vill vara arbetslösa eller sjuka. Ersättningen vid arbetslöshet ska ses på som den är tänkt, nämligen som en omställningsförsäkring där den arbetssökande inte ska drabbas av en personlig ekonomisk kris mellan två arbeten. Samma sak gäller sjukförsäkringen där tanken är att om man blir sjuk ska man inte behöva hamna direkt i fattigdom. Både arbetslöshetsersättningen och sjukersättningen ska uppgå till 80 procent av lönen.

Pension är uppskjuten lön. I förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter har löntagare avstått från löneförhöjning för att arbetsgivaren istället ska avsätta en viss summa för löntagarens pension. Då är det också naturligt att när det väl är dags så ska pensionen vara rimlig. Människor ska kunna nå upp till minst 70 procent av slutlönen i pension.

Vi som socialdemokrater behöver ta sikte mot framtiden. Därför är det viktigt att vi drivs av ideologiska mål och en färdriktning som vi anser gör Sverige till ett ännu bättre land att leva i. Därför är det också viktigt att vi tar ställning för högre ersättningar och minskade orättvisor.

Partikongressen föreslår besluta:

A219:1 att staten ska ha ett aktivt mål om att minska inkomstskillnaderna i Sverige

A219:2 att kapitalskatt, arvsskatt och fastighetsskatt införs i moderna versioner

A219:3 att pensionerna höjs till 75 procent av slutlönen

Fackliga utskottet, Norrköpings arbetarekommun
Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A220

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Minskade klyftor

Vårt parti har en ärevärdig historia. Strävan att bygga det starka demokratiska samhället på solidaritetens och jämlikhetens grund rönt stora framgångar och Sverige betraktades vid slutet av 1970-talet som det mest jämlika landet i världen och stod som modell för flera andra länders strävanden. Därefter har jämlikheten dessvärre minskat - det har skapats stora klyftor mellan de som har och de som inte har, såväl vad gäller ekonomiska resurser som möjligheter till utbildning, vård och omsorg etc. En utveckling som lett till en större polarisering i samhället.

Denna utveckling har självfallet flera orsaker men vi socialdemokrater bör vara ense om att det är vår uppgift att återta Sveriges position som ledande vad gäller jämlikhet och jämställdhet bland våra medborgare.

Nobelpristagaren och filosofen Jean Pau Sartre beskrev ingående hur vi som fria individer har val att träffa. Val som bestämmer vilka vi vill vara, och liksom alla individer, har också partier uppgiften, att välja väg. Sartre föreslog att vi skulle avgöra och välja hur varje alternativ ter sig ”ur de minst gynnades ögon”.

Ett sådant perspektiv skulle medföra att bostadspolitiken ses ur de bostadslösas ögon migrationspolitiken ur flyktingens ögon, vård och omsorg ur den sjukes och äldres ögon, jämlikhets och jämställdhetspolitiken ur den fattiges och kvinnans ögon, klimatpolitiken ur nästa generations ögon osv.

Vi är övertygade om, att välja dessa perspektiv skulle medföra en radikal förändring av dagens politiska värderingar och beslut och medföra att vi åter når positionen att vara ett föregångsland.

Partikongressen föreslås besluta:

A220:1 att partikongressen beslutar uppdra till våra företrädare att inför politiska beslut sträva efter att analysera sammanhanget med utgångspunkt från den minst gynnades perspektiv och därefter fatta beslut, som medför att skillnaden mellan de som har och de som inte har skall minska och därmed minska klyftorna och polariseringen i vårt samhälle

Socialdemokratiska äldregruppen Dispyterna, Väse Sf

Karlstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A221

ARVIKA ARBETAREKOMMUN

Momsbefria mensskydden

Att ha mens är inte valfritt, det är given biologisk omständighet som en får leva med som kvinna. Det är en omständighet som är helt nödvändig för reproduktion. Men att ha moms på mensskydd så som menskopp, bindor eller tamponger är inte en given omständighet. Därför behövs då ett annat politiskt beslut än det som idag gäller. För en kvinna som menstruerar i cirka 40 år kostar det cirka 48 000 kronor med mensskydd.

EU:s medlemsstater beslutade 2016 att medlemsländerna får sänka mervärdesskatten på tamponger och bindor till noll procent.

Skottland har gått i bräsch och beslutat om gratis mensskydd till alla kvinnor. Kanada, Storbritannien och Irland har slopat moms på mensskydd helt. I Sverige och Danmark är nivån 25 procent. Frankrike har sänkt moms 2015, från 20 procent till 6 procent. Sverige har alltså

högre moms än de flesta EU länder. Även i USA och Indien har framgång nåtts i befriandet eller sänkningen av moms på bindor. För att bidra till ekonomisk jämställdhet bör mensskydden momsbefrias. Det ska inte vara en ekonomisk nackdel att födas till kvinna varken för den enskilde individen eller för familjen som flickan föds in i.

Tillgodose mensskydd på skolor och ungdomsmottagning

Fortfarande är mens tabu och skambelagt för många, trots att det är något utav det mest naturliga för hälften av mänskligheten. Att få sin första mens ska inte vara ångestladdat, och där kan skolorna och ungdomsmottagningarna spela en stor roll genom att informera och tillgodose eleverna med gratis mensskydd.

Även menskopp bör inkluderas

Menskopp är ett mensskydd som kan återanvändas i flera år om den hanteras rätt. På så vis kan kostnaderna för mensskydd hållas nere liksom mängden naturresurser som används för att producera mensskydd. Många kvinnor upplever även andra fördelar med menskopp jämfört med andra mensskydd. Reglerna om mensskydd bör alltså omfatta även menskoppar.

Partikongressen föreslås besluta:

A221:1 att mensskydd såsom bindor, tamponger och menskoppar ska momsbefrias

A221:2 att skolor och ungdomsmottagningar ska till samtliga menstruerande elever tillhandahålla det mensskydd som krävs för en hel cykel utan kostnad, varje månad

Jenny Boquist, Arvika S-kvinnor och Kenneth Johannesson, ordf Arvika Arbetarekommun
Arvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A222

ÖSTERÅKERS ARBETAREKOMMUN

Målstyrning mot jämlikheten

Under merparten av 1900-talet minskade inkomstskillnaderna kontinuerligt i Sverige. I början av 1980-talet bröts den långa utvecklingen mot ökad jämlikhet och sedan dess har inkomstskillnaderna trendmässigt ökat.

De senaste decenniernas ökade inkomstskillnader i Sverige är till stor del resultatet av politiska beslut, som bland annat lett till mindre omfördelning och större spelrum för marknadskrafterna.

Uttalade mål för att bryta utvecklingen är viktiga. De hjälper till att fokusera arbetet och vägleda oss när prioriteringar behöver göras. Ett tydligt formulerat mål om riktningen på jämlikheten i samhället hjälper också medborgarna att utvärdera det politiska arbetet och utkräva ansvar.

Partikongressen föreslås besluta:

A222:1 att Socialdemokraterna tar fram tydliga mål och en konkret plan för hur vi uppnår ett jämlikt samhälle

Österåkers fackliga S-förening

Österåkers arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A223

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN

Möjligheter för kommuner att ta ut turistavgift

Hela landet skall leva är ett påstående som i stort sett alla riksdagspartier förfäktar. Som ett led i detta omarbetas ibland utjämningsystemet för att stärka de sämst ställda kommunerna.

Utjämningsystemet är oerhört viktigt, inte minst för de kommuner som ser ett ständigt minskat befolkningsunderlag, ständigt ökande snittålder. Som exempel kan tas Sotenäs kommun på västkusten. Befolkningsunderlaget har i stort sett varit fallande de senaste 20 åren på samma gång som snittåldern i kommunen ökar. I dag är kommunen en av de äldsta i Sverige samtidigt som befolkningsunderlaget idag är ca 9 000 medlemmar. De 9 000 åretruntboende kompletteras under ca 3 månader på året med ett stort antal delårsboende samt sommargäster som bor ett antal veckor, på hotell, campingplatser, vandrarhem, båthamnar m.m. Till detta kommer dagsbesökare. Så från att kommunen skall ge service i olika former till 9 000 personer som minst är det som mest ca 60 000 under vissa tider.

Turism är bra för kommunerna och en växande näring. Men det kostar ofta stora pengar i investeringar, underhåll och att tillhandahålla service i olika former. Kostnader som oftast hamnar på kommunmedlemmarnas skattsedel. Vinsterna av turismen hamnar hos näringslivet som inte alltför sällan representeras av icke kommunmedlemmar.

Den mesta tekniska servicen skall anpassas till möjligheten att härbärgera 60 000 personer i fråga om avlopp, vattenförsörjning, bad, säkerhetsfrågor m.m. Allt slitage som sker på anläggningar, parker, badplatser, vägar, kommunala fastigheter som turistanläggningar m.m. skall tas ut på ett minskande antal skattebetalare. Det kommunala utjämningsbidraget är oerhört välkommet, men för en liten kommun är detta långt ifrån vad som skulle behövas för att nå en kvalitetsnivå inom äldreomsorgen och skolan som kommunmedlemmarna har rätt att ställa krav på.

Kommunerna måste få möjlighet att få andra inkomstkällor som inte slår på deras åretruntboendes ekonomi, vilka ofta är pensionärer i de kommuner som minskar i befolkningsunderlag. Idag har kommunerna kommunalskatten och utjämningsbidraget att förlita sig till. Avgifter för vatten

och avlopp skall i stort vara självfinansierade, vilket betyder att vattenkollektivet får ta en del av turismkostnaderna.

I många länder i Europa och delstater i USA finns möjligheter för kommuner, städer och delstater att ta ut en form av turismavgift. Turismavgiften tas för det mesta ut i form av övernattningsavgift. Kommunen/staden/delstaten lägger på en avgift på någon euro, dollar eller procentsats per hotellnatt eller campingnatt.

Partikongressen föreslås besluta:

A223:1 att partikongressen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för kommunerna att ta ut en form av turistavgift

Jan-Olof Larsson

Sotenäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A224

BOLLEBYGDS ARBETAREKOMMUN

Nivåreglerad fastighetsavgift

Fastighetsavgiften vi har i dag är orättvis och för att få in mer pengar till staten föreslår jag att en nivåreglering av denna. Mitt förslag är tre steg

1 upp till 2 500 000 kr i taxeringsvärde

2 mellan 2 500 000 till 5 000 000 kr i taxeringsvärde

3 över 5 000 000 kr i taxeringsvärde

Storleken på avgifterna har jag ingen synpunkt på det överlämnar jag till partiet att hantera så även nivåerna.

Partikongressen föreslås besluta:

A224:1 att Socialdemokraterna inför en nivåreglerad fastighetsavgift

Lars-Erik Olsson

Bollebygds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A225

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Ny ekonomisk politik

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss under 1930-talets depression. Idag är den underliggande frågan än mer knivskarp: Har vi råd med framtiden? Svaret är självklart; ja.

Under de senaste decennierna har klyftorna och högerpopulismen vuxit på nytt. Samma blinda marknadstro som under 1930-talet har fjättrat politiken. Dessutom har vår tids marknadsliberala era också lett oss till randen av en ekologisk katastrof. Vi vet mycket väl att färdriktningen är ohållbar – ekologiskt och socialt. De ekonomiska dogmerna som präglade de senaste decennierna har diskvalificerats av världens ledande expertis – från OECD och IMF till FN:s klimatpanel. Men av någon anledning släpar politiken ängsligt efter. Världen behöver återigen en New Deal. Och den här gången måste den vara grön.

Grunden för att skapa ett bättre samhälle är – precis som på Wigforss och Roosevelts tid – en ny ekonomisk politik som möjliggör handling.

Det är därför dags att reformera dagens finanspolitiska ramverk. Regelverket är otidsenligt och utgör ett hinder för den ekonomiska, sociala och klimatmässiga utvecklingen i Sverige. Dagens ramverk kan närmast likställas med att bakbinda statens händer och gör oss oförmögna att på ett adekvat sätt kunna hantera framtida kriser.

Det nya och förändrade ekonomiska ramverket bör innebära:

- att överskottsmålet tas bort
- att det inom ramen för statsbudgeten görs en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

Överge överskottsmålet

Idag ligger överskottsmålet endast på 0,33 procent av BNP (cirka 16 miljarder kronor 2018). 2018 uppgick den totala offentliga bruttoskulden (alltså när även kommuner, regioner och pensionssystem inkluderas) till historiskt låga 38,8 procent och enligt prognoserna i senaste budgetpropositionen väntas den krympa till omkring 34,8 procent år 2019 och 29,6 procent till år 2022. Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Om det finanspolitiska målet med ett skuldankare ska kunna uppnås måste överskottsmålet alltså upphöra helt, och till och med ersättas med en möjlighet att gå med underskott.

Anta olika underskottsregler för investeringar och drift

Idag tvingas politiken och berörda myndigheter till samhällsekonomiskt bristfälliga prioriteringar och investeringsbeslut eftersom staten i ytterst få lägen lånefinansierar nödvändiga investeringar. Istället anslagsfinansieras i regel infrastrukturinvesteringar direkt över skattsedeln, vilket medför att investeringar i t.ex. tåg och bostäder måste ställas mot satsningar på skola, sjukvård eller pensioner. Denna situation är problematisk, inte minst eftersom det är ekonomiskt rationellt att lånefinansiera samhällsekonomiskt lönsamma investeringar. Att staten kan låna till negativ realränta gör det än mer logiskt att lånefinansiera investeringsutgifter.

Det nya ekonomiska ramverket bör därför skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör liksom idag finansieras av de skatteintäkter som staten tar in, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll. Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Dessa separata underskottsregler tydliggör att löpande kostnader såsom löner, välfärdssatsningar och transfereringar inte betalas med lånade pengar samtidigt som det är möjligt att gå med underskott i statsbudgeten totalt sett. Detta är inte bara tillåtet inom ramen för gällande EU-regler utan är också nödvändigt för att hålla den nivå på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld som riksdagen beslutat om (det så kallade "skuldankaret"). Att nå upp till skuldankaret är viktigt inte minst på grund av att tillgång på statsskuldväxlar och statsobligationer är avgörande för att kapitalmarknaderna ska fungera väl.

Investeringsbudgeten kan bestå av tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som är lämpade att finansieras genom Riksgälden även ingå i investeringsbudgeten. För det tredje kan det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

Partikongressen föreslås besluta:

A225:1 att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmålet för de offentliga finanserna nationellt tas bort

A225:2 att Socialdemokraterna verkar för att inom ramen för statsbudgeten separera en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

Jonas Brorsson

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A226

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ny ram för den ekonomiska politiken

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss under 1930-talets depression. Idag är den underliggande frågan än mer knivskarp: Har vi råd med framtiden? Svaret är självklart; ja.

Under de senaste decennierna har klyftorna och högerpopulismen vuxit på nytt. Samma blinda marknadstro som under 1930-talet har fjättrat politiken. Dessutom har vår tids marknadsliberala era också lett oss till randen av en ekologisk katastrof. Vi vet mycket väl att färdriktningen är ohållbar – ekologiskt och socialt. De ekonomiska dogmerna som präglat de senaste decennierna har diskvalificerats av världens ledande expertis – från OECD och IMF till FN:s klimatpanel. Men av någon anledning släpar politiken ängsligt efter. Världen behöver återigen en New Deal. Och den här gången måste den vara grön.

Grunden för att skapa ett bättre samhälle är – precis som på Wigforss och Roosevelts tid – en ny ekonomisk politik som möjliggör handling.

Det är därför dags att reformera dagens finanspolitiska ramverk. Regelverket är otidsenligt och utgör ett hinder för den ekonomiska, sociala och klimatmässiga utvecklingen i Sverige. Dagens ramverk kan närmast likställas med att bakbinda statens händer och gör oss oförmögna att på ett adekvat sätt kunna hantera framtida kriser.

Vi föreslår därför ett modernt finanspolitiskt ramverk som är ekonomiskt rationellt, säkrar statsfinansernas långsiktiga hållbarhet och, framförallt, gör det möjligt för oss att nå de socialdemokratiska målsättningarna om sänkt arbetslöshet, ökat bostadsbyggande, upprustning av infrastrukturen och kraftigt minskade koldioxidutsläpp.

Det nya och förändrade ekonomiska ramverket bör innebära:

- överskottsmålet tas bort
- det inom ramen för statsbudgeten görs en separation mellan en
- investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett
- balansmål över konjunkturcykeln styr
- kapandet av en statlig investeringsbank
- att ett finansmarknadsråd inrättas.

Överge överskottsmålet

Idag ligger överskottsmålet endast på 0,33 procent av BNP (cirka 16 miljarder kronor 2018). 2018 uppgick den totala offentliga bruttoskulden (alltså när även kommuner, regioner och pensionssystem inkluderas) till historiskt låga 38,8 procent och enligt prognoserna i senaste

budgetpropositionen väntas den krympa till omkring 34,8 procent år 2019 och 29,6 procent till år 2022. Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Om det finanspolitiska målet med ett skuldankare ska kunna uppnås måste överskottsmålet alltså upphöra helt, och till och med ersättas med en möjlighet att gå med underskott.

Anta olika underskottsregler för investeringar och drift

Idag tvingas politiken och berörda myndigheter till samhällsekonomiskt bristfälliga prioriteringar och investeringsbeslut eftersom staten i ytterst få lägen lånefinansierar nödvändiga investeringar. Istället anslagsfinansieras i regel infrastrukturinvesteringar direkt över skattsedeln, vilket medför att investeringar i t.ex. tåg och bostäder måste ställas mot satsningar på skola, sjukvård eller pensioner. Denna situation är problematisk, inte minst eftersom det är ekonomiskt rationellt att lånefinansiera samhällsekonomiskt lönsamma investeringar. Att staten kan låna till negativ realränta gör det än mer logiskt att lånefinansiera investeringsutgifter.

Det nya ekonomiska ramverket bör därför skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör liksom idag finansieras av de skatteintäkter som staten tar in, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll. Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Dessa separata underskottsregler tydliggör att löpande kostnader såsom löner, välfärdssatsningar och transfereringar inte betalas med lånade pengar samtidigt som det är möjligt att gå med underskott i statsbudgeten totalt sett. Detta är inte bara tillåtet inom ramen för gällande EU-regler utan är också nödvändigt för att hålla den nivå på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld som riksdagen beslutat om (det så kallade "skuldankaret"). Att nå upp till skuldankaret är viktigt inte minst på grund av att tillgång på statsskuldväxlar och statsobligationer är avgörande för att kapitalmarknaderna ska fungera väl.

Investeringsbudgeten bör bestå av tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som är lämpade att finansieras genom Riksgälden även ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

Skapa en statlig investeringsbank

En statlig investeringsbank liknande Europeiska Investeringsbanken (EIB) och den tyska federala investeringsbanken Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) bör skapas. Investeringsbanken bör likt en privat bank mobilisera kapital för företagsekonomiskt lönsamma investeringar. EIB har

utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. Banken kan utformas med en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare (såsom pensionsfonder) att investera i projekt som banken finansierar. Förslaget ligger också i linje med policyrekommendationer från EU och OECD.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose företag och andra aktörer med billigt och tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Banken bör arbeta med en hävstångseffekt på insatt kapital. Det kan till exempel betyda att banken får låna upp 10 kronor för varje krona i säkerhet (det vill säga, för varje krona i eget kapital som tillskjuts från statens investeringsbudget).

Ett finansmarknadsråd under statsministern tillsätts

Återerövring av kontroll över den finansiella sektorn är en långsiktig ödesfråga för Sverige. Den svenska statens politiska ledning behöver stöd från akademisk expertis av högsta internationell standard som står fri från särintressen för att möta den finansiella sektorns betydande ekonomiska resurser och informella politiska makt. Ett finansmarknadsråd med internationellt ledande forskare inom främst statsvetenskap, ekonomisk historia, ekonomisk geografi och organisationsteori bör därför tillsättas.

Jag yrkar:

Partikongressen föreslås besluta:

A226:1 att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmålet för de offentliga finanserna tas bort

A226:2 att Socialdemokraterna verkar för att inom ramen för statsbudgeten separera en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A226:3 att Socialdemokraterna verkar för att en statlig investeringsbank skapas för finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön industriell omvandling

A226:4 att Socialdemokraterna verkar för att ett finansmarknadsråd direkt underställt statsministern inrättas

Lennart Fast

Nyköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A227

LANDSKRONA ARBETAREKOMMUN

Ny ram för den ekonomiska politiken

Under de senaste decennierna har klyftorna och högerpopulismen vuxit på nytt. En blind marknads tro har fjättrat politiken. Dessutom har vår tids marknadsliberala era också lett oss till randen av en ekologisk katastrof. Vi vet mycket väl att färdriktningen är ohållbar – ekologiskt och socialt. De ekonomiska dogmerna som präglat de senaste decennierna har diskvalificerats av världens ledande expertis – från OECD och IMF till FN:s klimatpanel. Men av någon anledning släpar politiken ängsligt efter. Vi behöver ett nytt ekonomiskt ramverk som tillåter att vi tar itu med de växande klyftorna, bristerna i välfärden och klimatkrisen.

Grunden för att skapa ett bättre samhälle är – precis som på Wigforss och Roosevelts tid – en ny ekonomisk politik som möjliggör handling.

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentligas driftskostnader ska givetvis finansieras med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar skall lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Att skilja på investerings- och driftbudget är ett klokt första steg för att komma tillrätta med vår budgetprocess och bör därför förverkligas fortast möjligt.

Faktum är att statens ekonomi inte har några som helst likheter med ekonomin för ett hushåll eller ett privat företag. När en stat försöker hantera sin budget på samma sätt som ett hushåll avstår den från att göra bruk av den möjlighet att på allvar förbättra sina medborgares liv som en suverän valuta medför. Statens budgetunderskott gör inte kommande generationer fattigare, inte heller gör ett överskott dem rikare. Statens underskott är folkets överskott. När staten går med vinst och betalar av sin skuld, makulerar den i praktiken folkets pengar.

I själva verket är detta klassisk nationalekonomi med rötter hos Adam Smith och Maynard Keynes. Antropologer, sociologer och filosofer har insett detta för lång sedan.

Eftersom statsskuld är ett laddat ord som i det här sammanhanget leder till förvirring och obefogad ångest och saknar all anknytning till hushållsskuld, skulle en lösning kunna vara att i stället för statsskuld tala om den som en del av vårt penningbestånd.

Vi slutar med att påminna om Ernst Wigforss legendariska fråga: ”Har vi råd att arbeta?” Samt med den inte lika progressive chefen för Federal Reserve Alan Greenspans svar på frågan om inte hela pensionssystemet var för osäkert och behövde privatiseras: ”Ingenting hindrar staten från att skapa och betala ut exakt så mycket pengar som den själv vill.”

Det nya och förändrade ekonomiska ramverket bör innebära:

Partikongressen föreslår besluta:

A227:1 att överskottsmålet för de offentliga finanserna tas bort

A227:2 att i statsbudgeten separera i en investeringsbudget, där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

Eva Isaksson-Ståhl

Landskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A228

ÄLVSBORGS SÖDRA PARTIDISTRIKT

Ny ram för den ekonomiska politiken

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss under 1930-talets depression. Idag är den underliggande frågan än mer knivskarp: Har vi råd med framtiden? Svaret är självklart; ja.

Under de senaste decennierna har klyftorna och högerpopulismen vuxit på nytt. Samma blinda marknadstro som under 1930-talet har fjättrat politiken. Dessutom har vår tids marknadsliberala era också lett oss till randen av en ekologisk katastrof. Vi vet mycket väl att färdriktningen är ohållbar - ekologiskt och socialt. De ekonomiska dogmerna som präglat de senaste decennierna har diskvalificerats av världens ledande expertis - från OECD och IMF till FN:s klimatpanel. Men av någon anledning släpar politiken ängsligt efter. Världen behöver återigen en New Deal. Och den här gången måste den vara grön.

Grunden för att skapa ett bättre samhälle är – precis som Wigforss och Roosevelts tid – en ny ekonomisk politik som möjliggör handlingar.

Det är därför dags att reformera dagens finanspolitiska ramverk. Regelverket är otidsenligt och utgör hinder för den ekonomiska, sociala och klimatmässiga utveckling i Sverige.

Dagens ramverk kan närmast likställas med att bakbinda statens händer och gör oss oförmögna att på ett adekvat sätt kunna hantera framtida kriser.

Vi föreslår därför ett modernt finanspolitiskt ramverk som ekonomiskt rationellt, säkrar statsfinansernas långsiktiga hållbarhet och, framför allt, gör det möjligt för oss att nå socialdemokratiska målsättningarna som sänkt arbetslöshet, ökat bostadsbyggande, upprustning av infrastruktur och kraftig minskning av koldioxidutsläpp.

Det nya och förändrade ekonomiska ramverket bör innebära:

Partikongressen föreslås besluta:

A228:1 att överskottsålet tas bort

A228:2 att det inom ramen för statsbudgeten görs en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A228:3 att skapandet av en statlig investeringsbank

A228:4 att ett finansmarknadsråd inrättas

A228:5 att bifalla motionen och översända den jämte yttrande till Partistyrelsen.

Arvid Eklund

Älvsborgs södra partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A229

TJÖRNS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ny ram för den ekonomiska politiken

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss under 1930-talets depression. Idag är den underliggande frågan än mer knivskarp: Har vi råd med framtiden? Svaret är självklart; ja.

Under de senaste decennierna har klyftorna och högerpopulismen vuxit på nytt. Samma blinda marknadstro som under 1930-talet har fjättrat politiken. Dessutom har vår tids marknadsliberala era också lett oss till randen av en ekologisk katastrof. Vi vet mycket väl att färdriktningen är ohållbar – ekologiskt och socialt. De ekonomiska dogmerna som präglat de senaste decennierna har diskvalificerats av världens ledande expertis – från OECD och IMF till FN:s klimatpanel. Men av någon anledning släpar politiken ängsligt efter. Världen behöver återigen en New Deal. Och den här gången måste den vara grön.

Grunden för att skapa ett bättre samhälle är – precis som på Wigforss och Roosevelts tid – en ny ekonomisk politik som möjliggör handling.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk som säkrar statsfinansernas långsiktiga hållbarhet och gör det möjligt att nå de socialdemokratiska målsättningarna om sänkt arbetslöshet, ökat bostadsbyggande, upprustning av infrastrukturen och kraftigt minskade koldioxidutsläpp.

Ramverket bör innebära:

- att överskottsmålet tas bort
- att det inom ramen för statsbudgeten görs en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget med balansmål över konjunkturcykeln
- skapandet av en statlig investeringsbank
- att ett finansmarknadsråd inrättas.

Överge överskottsmålet

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Om det finanspolitiska målet med ett skuldankare ska kunna uppnås måste överskottsmålet nu överges och ersättas med en möjlighet att gå med underskott.

Anta olika underskottsregler för investeringar och drift

Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll. Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning.

Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som är lämpade att finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

Skapa en statlig investeringsbank

En statlig investeringsbank liknande Europeiska Investeringsbanken (EIB) och den tyska federala investeringsbanken KfW bör skapas. Investeringsbanken bör liksom en privat bank mobilisera kapital för företagsekonomiskt lönsamma investeringar. Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose företag och andra aktörer med billigt och tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Banken bör arbeta med en hävstångseffekt på insatt kapital.

Ett finansmarknadsråd under statsministern tillsätts

Återerövring av kontroll över den finansiella sektorn är en långsiktig ödesfråga för Sverige. Statens politiska ledning behöver stöd från akademisk expertis av högsta internationell standard som står fri från särintressen för att möta den finansiella sektorns betydande ekonomiska resurser och informella politiska makt. Ett finansmarknadsråd med bred representation av olika akademiska discipliner bör därför tillsättas.

Partikongressen föreslås besluta:

A229:1 att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmålet för de offentliga finanserna tas bort

A229:2 att Socialdemokraterna verkar för att i statsbudgeten separera en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A229:3 att Socialdemokraterna verkar för att en statlig investeringsbank skapas för finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön industriell omvandling

A229:4 att Socialdemokraterna verkar för att ett finansmarknadsråd under statsministern inrättas med bred representation av olika akademiska discipliner

Thomas Claesson

Tjörns arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A230

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Ny ram för den ekonomiska politiken

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss under 1930-talets depression. Idag är den underliggande frågan än mer knivskarp: Har vi råd med framtiden? Svaret är självklart; ja.

Under de senaste decennierna har klyftorna och högerpopulismen vuxit på nytt. Samma blinda marknadstro som under 1930-talet har fjättrat politiken. Dessutom har vår tids marknadsliberala era också lett oss till randen av en ekologisk katastrof. Vi vet mycket väl att färdriktningen är ohållbar – ekologiskt och socialt. De ekonomiska dogmerna som präglat de senaste decennierna har diskvalificerats av världens ledande expertis – från OECD och IMF till FN:s klimatpanel. Men av någon anledning släpar politiken ängsligt efter. Världen behöver återigen en New Deal. Och den här gången måste den vara grön.

Grunden för att skapa ett bättre samhälle är – precis som på Wigforss och Roosevelts tid – en ny ekonomisk politik som möjliggör handling.

Det är därför dags att reformera dagens finanspolitiska ramverk. Regelverket är otidsenligt och

utgör ett hinder för den ekonomiska, sociala och klimatmässiga utvecklingen i Sverige. Dagens ramverk kan närmast likställas med att bakbinda statens händer och gör oss oförmögna att på ett adekvat sätt kunna hantera framtida kriser.

Vi föreslår därför ett modernt finanspolitiskt ramverk som är ekonomiskt rationellt, säkrar statsfinansernas långsiktiga hållbarhet och, framförallt, gör det möjligt för oss att nå de socialdemokratiska målsättningarna om sänkt arbetslöshet, ökat bostadsbyggande, upprustning av infrastrukturen och kraftigt minskade koldioxidutsläpp.

Det nya och förändrade ekonomiska ramverket bör innebära:

- att överskottsmålet tas bort
- att det inom ramen för statsbudgeten görs en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- skapandet av en statlig investeringsbank
- att ett finansmarknadsråd inrättas.

Överge överskottsmålet

Idag ligger överskottsmålet endast på 0,33 procent av BNP (cirka 16 miljarder kronor 2018). 2018 uppgick den totala offentliga bruttoskulden (alltså när även kommuner, regioner och pensionssystem inkluderas) till historiskt låga 38,8 procent och enligt prognoserna i senaste budgetpropositionen väntas den krympa till omkring 34,8 procent år 2019 och 29,6 procent till år 2022. Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Om det finanspolitiska målet med ett skuldankare ska kunna uppnås måste överskottsmålet alltså upphöra helt, och till och med ersättas med en möjlighet att gå med underskott.

Anta olika underskottsregler för investeringar och drift

Idag tvingas politiken och berörda myndigheter till samhällsekonomiskt bristfälliga prioriteringar och investeringsbeslut eftersom staten i ytterst få lägen lånefinansierar nödvändiga investeringar. Istället anslagsfinansieras i regel infrastrukturinvesteringar direkt över skattsedeln, vilket medför att investeringar i t.ex. tåg och bostäder måste ställas mot satsningar på skola, sjukvård eller pensioner. Denna situation är problematisk, inte minst eftersom det är ekonomiskt rationellt att lånefinansiera samhällsekonomiskt lönsamma investeringar. Att staten kan låna till negativ realränta gör det än mer logiskt att lånefinansiera investeringsutgifter.

Det nya ekonomiska ramverket bör därför skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör liksom idag finansieras av de skatteintäkter som staten tar in, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur

och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll. Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Dessa separata underskottsregler tydliggör att löpande kostnader såsom löner, välfärdssatsningar och transfereringar inte betalas med lånade pengar samtidigt som det är möjligt att gå med underskott i statsbudgeten totalt sett. Detta är inte bara tillåtet inom ramen för gällande EU-regler utan är också nödvändigt för att hålla den nivå på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld som riksdagen beslutat om (det så kallade "skuldankaret"). Att nå upp till skuldankaret är viktigt inte minst på grund av att tillgång på statsskuldväxlar och statsobligationer är avgörande för att kapitalmarknaderna ska fungera väl.

Investeringsbudgeten bör bestå av tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som är lämpade att finansieras genom Riksgälden även ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

Skapa en statlig investeringsbank

En statlig investeringsbank liknande Europeiska Investeringsbanken (EIB) och den tyska federala investeringsbanken Kreditanstalt für Wiederaufbaus (KfW) bör skapas. Investeringsbanken bör likt en privat bank mobilisera kapital för företagsekonomiskt lönsamma investeringar. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. Banken kan utformas med en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare (såsom pensionsfonder) att investera i projekt som banken finansierar. Förslaget ligger också i linje med policyrekommendationer från EU och OECD.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose företag och andra aktörer med billigt och tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Banken bör arbeta med en hävstångseffekt på insatt kapital. Det kan till exempel betyda att banken får låna upp 10 kronor för varje krona i säkerhet (det vill säga, för varje krona i eget kapital som tillskjuts från statens investeringsbudget).

Ett finansmarknadsråd under statsministern tillsätts

Återerövring av kontroll över den finansiella sektorn är en långsiktig ödesfråga för Sverige. Den svenska statens politiska ledning behöver stöd från akademisk expertis av högsta internationell standard som står fri från särintressen för att möta den finansiella sektorns betydande ekonomiska resurser och informella politiska makt. Ett finansmarknadsråd med internationellt ledande forskare inom främst statsvetenskap, ekonomisk historia, ekonomisk geografi och organisationsteori bör därför tillsättas.

Partikongressen föreslås besluta:

A230:1 att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmålet för de offentliga finanserna tas bort

A230:2 att Socialdemokraterna verkar separera en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A230:3 att Socialdemokraterna verkar för att en statlig investeringsbank skapas för finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön industriell omvandling

A230:4 att Kristianstad arbetarkommun den som sin egen och skickar motionen till partikongressen 2021

A230:5 att Socialdemokraternas partikongress bifaller motionen i sin helhet

A230:6 att motionen sänds till partikongressen som arbetarekommunens egen

Tony Nilsson

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A231

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ny ram för den ekonomiska politiken

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss under 1930-talets depression. Idag är den underliggande frågan än mer knivskarp: Har vi råd med framtiden? Svaret är självklart; ja.

Under de senaste decennierna har klyftorna och högerpopulismen vuxit på nytt. Samma blinda marknadstro som under 1930-talet har fjättrat politiken. Dessutom har vår tids marknadsliberala era också lett oss till randen av en ekologisk katastrof. Vi vet mycket väl att färdriktningen är ohållbar – ekologiskt och socialt. De ekonomiska dogmerna som präglat de senaste decennierna har diskvalificerats av världens ledande expertis – från OECD och IMF till FN:s klimatpanel. Men av någon anledning släpar politiken ängsligt efter. Världen behöver återigen en New Deal. Och den här gången måste den vara grön.

Grunden för att skapa ett bättre samhälle är – precis som på Wigforss och Roosevelts tid – en ny ekonomisk politik som möjliggör handling.

Det är därför dags att reformera dagens finanspolitiska ramverk. Regelverket är otidsenligt och utgör ett hinder för den ekonomiska, sociala och klimatmässiga utvecklingen i Sverige. Dagens ramverk kan närmast likställas med att bakbinda statens händer och gör oss oförmögna att på ett adekvat sätt kunna hantera framtida kriser.

Vi föreslår därför ett modernt finanspolitiskt ramverk som är ekonomiskt rationellt, säkrar statsfinansernas långsiktiga hållbarhet och, framförallt, gör det möjligt för oss att nå de

socialdemokratiska målsättningarna om sänkt arbetslöshet, ökat bostadsbyggande, upprustning av infrastrukturen och kraftigt minskade koldioxidutsläpp.

Det nya och förändrade ekonomiska ramverket bör innebära:

- att överskottsmålet tas bort
- att det inom ramen för statsbudgeten görs en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- skapandet av en statlig investeringsbank
- att ett finansmarknadsråd inrättas.

Överge överskottsmålet

Idag ligger överskottsmålet endast på 0,33 procent av BNP (cirka 16 miljarder kronor 2018). 2018 uppgick den totala offentliga bruttoskulden (alltså när även kommuner, regioner och pensionssystem inkluderas) till historiskt låga 38,8 procent och enligt prognoserna i senaste budgetpropositionen väntas den krympa till omkring 34,8 procent år 2019 och 29,6 procent till år 2022. Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Om det finanspolitiska målet med ett skuldankare ska kunna uppnås måste överskottsmålet alltså upphöra helt, och till och med ersättas med en möjlighet att gå med underskott.

Anta olika underskottsregler för investeringar och drift

Idag tvingas politiken och berörda myndigheter till samhällsekonomiskt bristfälliga prioriteringar och investeringsbeslut eftersom staten i ytterst få lägen lånefinansierar nödvändiga investeringar. Istället anslagsfinansieras i regel infrastrukturinvesteringar direkt över skattsedeln, vilket medför att investeringar i t.ex. tåg och bostäder måste ställas mot satsningar på skola, sjukvård eller pensioner. Denna situation är problematisk, inte minst eftersom det är ekonomiskt rationellt att lånefinansiera samhällsekonomiskt lönsamma investeringar. Att staten kan låna till negativ realränta gör det än mer logiskt att lånefinansiera investeringsutgifter.

Det nya ekonomiska ramverket bör därför skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör liksom idag finansieras av de skatteintäkter som staten tar in, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll. Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Dessa separata underskottsregler tydliggör att löpande kostnader såsom löner, välfärdssatsningar och transfereringar inte betalas med lånade pengar samtidigt som det är möjligt att gå med underskott i statsbudgeten totalt sett. Detta är inte bara tillåtet inom ramen för gällande EU-regler utan är också nödvändigt för att hålla den nivå på den offentliga sektorns

konsoliderade bruttoskuld som riksdagen beslutat om (det så kallade "skuldankaret"). Att nå upp till skuldankaret är viktigt inte minst på grund av att tillgång på statsskuldväxlar och statsobligationer är avgörande för att kapitalmarknaderna ska fungera väl.

Investeringsbudgeten bör bestå av tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som är lämpade att finansieras genom Riksgälden även ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

Skapa en statlig investeringsbank

En statlig investeringsbank liknande Europeiska Investeringsbanken (EIB) och den tyska federala investeringsbanken Kreditanstalt für Wiederaufbaus (KfW) bör skapas. Investeringsbanken bör likt en privat bank mobilisera kapital för företagsekonomiskt lönsamma investeringar. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. Banken kan utformas med en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare (såsom pensionsfonder) att investera i projekt som banken finansierar. Förslaget ligger också i linje med policyrekommendationer från EU och OECD.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose företag och andra aktörer med billigt och tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Banken bör arbeta med en hävstångseffekt på insatt kapital. Det kan till exempel betyda att banken får låna upp 10 kronor för varje krona i säkerhet (det vill säga, för varje krona i eget kapital som tillskjuts från statens investeringsbudget).

Ett finansmarknadsråd under statsministern tillsätts

Återerövring av kontroll över den finansiella sektorn är en långsiktig ödesfråga för Sverige. Den svenska statens politiska ledning behöver stöd från akademisk expertis av högsta internationell standard som står fri från särintressen för att möta den finansiella sektorns betydande ekonomiska resurser och informella politiska makt. Ett finansmarknadsråd med internationellt ledande forskare inom främst statsvetenskap, ekonomisk historia, ekonomisk geografi och organisationsteori bör därför tillsättas.

Partikongressen föreslås besluta:

A231:1 att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmalet för de offentliga finanserna tas bort

A231:2 att Socialdemokraterna verkar för att inom ramen för statsbudgeten separera en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A231:3 att Socialdemokraterna verkar för att en statlig investeringsbank skapas för finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön industriell omvandling

A231:4 att Socialdemokraterna verkar för att ett finansmarknadsråd direkt underställt statsministern inrättas

LO-fackens socialdemokratiska förening (LO-sossen)

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A232

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Ny ram för den ekonomiska politiken

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss under 1930-talets depression. Idag är den underliggande frågan än mer knivskarp: Har vi råd med framtiden? Svaret är självklart; ja.

Under de senaste decennierna har klyftorna och högerpopulismen vuxit på nytt. Samma blinda marknadstro som under 1930-talet har fjättrat politiken. Dessutom har vår tids marknadsliberala era också lett oss till randen av en ekologisk katastrof. Vi vet mycket väl att färdriktningen är ohållbar – ekologiskt och socialt. De ekonomiska dogmerna som präglat de senaste decennierna har diskvalificerats av världens ledande expertis – från OECD och IMF till FN:s klimatpanel. Men av någon anledning släpar politiken ängsligt efter. Världen behöver återigen en New Deal. Och den här gången måste den vara grön.

Grunden för att skapa ett bättre samhälle är – precis som på Wigforss och Roosevelts tid – en ny ekonomisk politik som möjliggör handling.

Det är därför dags att reformera dagens finanspolitiska ramverk. Regelverket är otidsenligt och utgör ett hinder för den ekonomiska, sociala och klimatmässiga utvecklingen i Sverige. Dagens ramverk kan närmaste likställas med att bakbinda statens händer och gör oss oförmögna att på ett adekvat sätt kunna hantera framtida kriser.

Vi föreslår därför ett modernt finanspolitiskt ramverk som är ekonomiskt rationellt, säkrar statsfinansernas långsiktiga hållbarhet och, framförallt, gör det möjligt för oss att nå de socialdemokratiska målsättningarna om sänkt arbetslöshet, ökat bostadsbyggande, upprustning av infrastrukturen och kraftigt minskade koldioxidutsläpp.

Det nya och förändrade ekonomiska ramverket bör innebära:

- att överskottsmålet tas bort
- att det inom ramen för statsbudgeten görs en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- skapandet av en statlig investeringsbank

Överge överskottsmålet

Överskottsmålet har legat på 0,33 procent av BNP (cirka 15 miljarder kronor 2019) och innan pandemin och uppgick den offentliga bruttoskulden till historiskt låga 35,2 procent. Efter pandemin enligt prognoserna i senaste budgetpropositionen väntas den ökat till omkring 42,3 procent år 2021 för att därefter sjunka till 39,5 procent till år 2023. Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Om skuldkvoten avviker med mer än 5 procent av BNP från skuldankaret ska regeringen enligt ordningen som gäller lämna en skrivelse till riksdagen och förklara vad som orsakat avvikelsen och hur den ska hanteras.

Att skälet till avvikelsen beror på pandemin är uppenbart men om det finanspolitiska målet med ett skuldankare ska kunna uppnås måste därmed överskott åter börja gälla och risken är att nödvändiga investeringar inte blir av. Det finanspolitiska ramverk med överskottsmål som inrättades för att hantera den ekonomiska krisen på 90-talet riskerar därmed att bli försvåra en återhämtning efter denna kris, och förhindra investeringar som behövs för att förebygga kommande kriser, inte minst den orsakad av antropogen global uppvärmning.

Anta olika underskottsregler för investeringar och drift

Idag tvingas politiken och berörda myndigheter till samhällsekonomiskt bristfälliga prioriteringar och investeringsbeslut eftersom staten i ytterst få lägen lånefinansierar nödvändiga investeringar. Istället anslagsfinansieras i regel infrastrukturinvesteringar direkt över skattsedeln, vilket medför att investeringar i t.ex. tåg och bostäder måste ställas mot satsningar på skola, sjukvård eller pensioner. Även en hållbar klimatomställning med dess investeringar försvåras med dagens system. Denna situation är problematisk dels eftersom det är ekonomiskt rationellt att lånefinansiera samhällsekonomiskt lönsamma investeringar. Att staten kan låna till låga eller till och med negativ realränta gör det än mer logiskt att lånefinansiera investeringsutgifter. Det skapar också underliga situationer där större infrastrukturprojekt, av i stort sett inga andra skäl än rent redovisningstekniska, föreslås genomföras i en långsammare för att utgifterna ska hålla sig under utgiftstaket.

I grunden är tanken med det regler för underskott att vi som lever idag inte ska leva över våra tillgångar och bygga upp en skuld som kommande generation tvingas hantera. En sorts solidaritet mellan generationer, där en generation inte ska belasta den kommande. För löpande utgifter finns en viss logik i denna tanke. För investeringar så fungerar dock inte logiken. En större infrastrukturinvestering gynnar i första hand inte den generation som beslutar att bygga den, utan de generationer som kommer få möjlighet att nyttja den. Men om kostnaden för investeringar skall tas när de byggs så faller bördan på de som inte i första hand får ta del av nyttan. Risken blir därmed att investeringar prioriteras ner till förmån för löpande utgifter som ger en mer omedelbar nytta. Effekten av detta syns redan i den infrastruktuurskuld som byggts upp under åren på grund av bristande investeringar, och som uppskattats till 300 miljarder kronor. Investeringar som borde gjorts har inte gjorts därför att annat prioriterats istället.

Det nya ekonomiska ramverket bör därför skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget)

och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör liksom idag finansieras av de skatteintäkter som staten tar in, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Dessa separata underskottsregler tydliggör att löpande kostnader såsom löner, välfärdssatsningar och transfereringar inte betalas med lånade pengar samtidigt som det är möjligt att gå med underskott i statsbudgeten totalt sett.

Investeringsbudgeten bör bestå av tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som är lämpade att finansieras genom Riksgälden även ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

Skapa en statlig investeringsbank

En statlig investeringsbank liknande Europeiska Investeringsbanken (EIB) och den tyska federala investeringsbanken Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) bör skapas. Investeringsbanken bör likt en privat bank mobilisera kapital för företagsekonomiskt lönsamma investeringar. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. Banken kan utformas med en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare (såsom pensionsfonder) att investera i projekt som banken finansierar. Förslaget ligger också i linje med policyrekommendationer från EU och OECD.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose företag och andra aktörer med billigt och tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Banken bör arbeta med en hävstångseffekt på insatt kapital. Det kan till exempel betyda att banken får låna upp 10 kronor för varje krona i säkerhet (det vill säga, för varje krona i eget kapital som tillskjuts från statens investeringsbudget).

Partikongressen föreslås besluta:

A232:1 att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmålet för de offentliga finanserna tas bort och ersatts av ordning med en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr och en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts

A232:2 att Socialdemokraterna verkar för att en statlig investeringsbank skapas för finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön industriell omvandling

Örebro Arbetarkommuns styrelse

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A233

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Nya ramar och innehåll för den ekonomiska politiken

Under det senaste decennierna har klyftorna och högerpopulismen vuxit på nytt. Samma blinda marknads tro som under 1930-talet har fjättrat politiken. Dessutom har vår tids marknadsliberala era också lett oss till randen av en ekologiska katastrof. Vi vet mycket väl att färdriktningen är ohållbar – ekologiskt och socialt. De ekonomiska dogmer som präglat de senaste decennierna har diskvalificerats av världens ledande expertis – från OECD och IMF till FN,s klimatpanel. Men av någon anledning släpar politiken efter – ängsligt. Världen behöver en ny New Deal och den behöver denna gång vara grön.

Grunden för att skapa ett bättre samhälle är – precis som på Wigforss och Roosevelts tid – en ekonomisk politik som möjliggör handling.

Det är därför hög tid att reformera ett otidsenligt finanspolitiskt ramverk. Ett ramverk som inte ensidigt bakbinder politiken från att utveckla samhället.

Samtidigt med ett mera obundet ramverk är det även angeläget med att fördelningen mellan löner och vinst – som delar av BNP får ett rättvisare utformning.

Vi föreslår därför att modernt finanspolitiskt ramverk som är ekonomiskt rationellt, säkrar statsfinansernas långsiktiga hållbarhet och, framförallt, gör det möjligt för oss att nå de socialdemokratiska målsättningarna om sänkt arbetslöshet, ökat bostadsbyggande, upprustning av infrastrukturen, kraftigt minskade koldioxidutsläpp och en väl finansierad välfärd.

Den nya förändrade ekonomiska ramverket bör led till,

- att överskottsmålet tas bort
- att det inom ramen för statsbudgeten görs en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
- skapandet av en statlig investeringsbank
- ett finansmarknads råd inrättas

Partikongressen föreslås besluta:

A233:1 att Socialdemokratiska partikongressen beslutar lägga, ovan nämnda och konkreta förslag, till grund för vår ekonomiska politik

Hans-Erik Persson, Burträsk S-Förening

Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A234

FALUN ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Nytt ekonomiskpolitiskt ramverk för en stark välfärdsstat

Socialdemokraterna gick 2018 till val på parollen Välfärdsstaten ska utvecklas – inte avvecklas. Det är en anspråksfull paroll som visar en önskan om att återigen bygga den starka välfärdsstat som varit internationellt känd och hyllad. Det är också vår önskan – att bygga ett starkt samhälle som stödjer alla människors möjlighet till ett gott liv med minskade klyftor i människors livsvillkor. Men våra utmaningar är delvis annorlunda än de var för hundra år sedan, och lösningarna behöver därför också vara delvis andra. Ernst Wigforss ställde retorisk under 1930-talets depression frågan om vi har råd att arbeta – och han svarade ja på sin fråga. Idag är den underliggande frågan än mer knivskarp: Har vi råd med framtiden? Svaret är självklart; ja! Men för det krävs ett förändrat ekonomiskpolitiskt ramverk.

Under de senaste decennierna har ojämlikheten i människors livsvillkor vuxit på nytt. Samma blinda marknadstro som under 1930-talet har fjättrat politiken. Dessutom har vår tids marknadsliberala era lett oss till randen av en ekologisk katastrof. Många av oss är medvetna om att denna färdriktning är ohållbar, både ekologiskt och socialt. De ekonomiska dogmerna som präglat de senaste decennierna har dessutom diskvalificerats av världens ledande expertis – från OECD och IMF till FN:s klimatpanel. Men av någon anledning släpar politiken ängsligt efter. Världen behöver återigen en New Deal. Och den här gången måste den vara grön.

Grunden för att skapa ett bättre samhälle är – precis som på Wigforss tid – en ny ekonomisk politik som möjliggör handling. Det är därför dags att reformera dagens finanspolitiska ramverk.

Nuvarande regelverk är otidsenligt och utgör ett hinder för den ekonomiska, sociala och klimatmässiga utvecklingen i Sverige. Dagens ramverk kan närmast likställas med att bakbinda statens händer och gör oss oförmögna att på ett adekvat sätt kunna hantera framtida kriser.

Vi föreslår därför ett modernt finanspolitiskt ramverk som är ekonomiskt rationellt, säkrar statsfinansernas långsiktiga hållbarhet och, framförallt, gör det möjligt för oss att nå de socialdemokratiska målsättningarna om sänkt arbetslöshet, ökat bostadsbyggande, upprustning av infrastrukturen och kraftigt minskade koldioxidutsläpp.

Det nya och förändrade ekonomiska ramverket bör innebära att överskottsålet tas bort, att det inom ramen för statsbudgeten görs en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr, att en statlig investeringsbank skapas samt att ett finansmarknadsråd inrättas.

Partikongressen föreslås besluta:

A234:1 att kravet på överskottsålet för de offentliga finanserna tas bort

A234:2 att det inom ramen för statsbudgeten införs en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A234:3 att en statlig investeringsbank skapas för finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön industriell omvandling

A234:4 att ett finansmarknadsråd inrättas som är direkt underställt statsministern

Jessica Wide, Sverre Wide

Falun arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A235

LANDSKRONA ARBETAREKOMMUN

Nytänkande och ansvarstagande

Under de senaste 30 åren har den ekonomiska ojämlikheten ökat i Sverige. Skillnaderna har också ökat både vad gäller inkomster och förmögenheter.

Detta är en oroväckande utveckling för ett välfärdsland som Sverige.

Under senare år har den ökade ojämlikheten skett i bakvattnet av rejält fallande inkomstförsäkringar och transferering, samt en rad aktiva förändringar i skattesystemet inklusive flera jobbskatteavdrag, skatteavdrag för hushållsnära tjänster och rot-avdrag, avskaffande av förmögenhetsskatt, regressiv fastighetsskatt, lägre bolagsskatt.

Samtidigt har arbetslösheten bitit sig fast i alldeles för hög nivå, trångboddheten har ökat och bostadsbrist råder i nästan alla kommuner i Sverige.

Det är dags för en politik som präglas av nytänkande och ansvarstagande.

Det behövs en ökad investeringstakt i det svenska bostadsbyggandet för att bygga bort trångboddhet och bostadsbrist. Vi menar att det behövs byggas bostäder som vanliga människor har råd att bo i. Därför vill vi se en statlig subvention för nyproduktion.

Vi behöver bygga ut järnvägen i hela Sverige. Företag ska kunna ställa om sina transporter från väg till järnväg. Men det behövs även upprustning och utbyggnad av vägar i hela Sverige.

Sverige behöver öka investeringstakten och därför anser vi att det är rimligt att lånefinansiera till investeringar som bostadsbyggande, utbyggnad av järnväg och vägar.

Partikongressen föreslås besluta:

A235:1 att Socialdemokraterna arbetar för att ändra regelverket i statens budget, att infrastruktursatsningar kan lånefinansieras och inte behöver anslagsfinansieras

A235:2 att införa en statlig subvention för nyproduktion

A235:3 att ett införande av statlig fastighetsskatt på småhus och bostadsrätter införs

A235:4 att ett Sverigepaket presenteras med utbyggnad av järnväg, vägar och bostäder i hela Sverige under en tioårsperiod

Fackens S i Landskrona

Landskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A236

KUMLA ARBETAREKOMMUN

Nära vård

Nära vård är ett begrepp som många har bekantat sig med, några mer och några mindre. Grunden är att vården ska komma närmare den person som har behov av den, och det gäller både vård för fysiska eller psykiska sjukdomar. Man kan säga att det är ett nytt sätt att jobba med hälsa, vård och omsorg. Tanken är att nära vård gör att vi som medborgare får en snabbare vård och att resurserna används på ett smartare sätt och därmed kan pengarna räcka till mer vård och omsorg. Men det viktigaste i nära vård att vård och omsorg utgår från människan och kan leda till en ökad trygghet och tillit till den vård som man får. Det är ett mycket viktigt steg att arbeta för en närmare vård för oss som medborgare.

Dock finns det orosmoment ifrån kommunen – och det handlar om att kommunerna kommer att få ett större uppdrag i vårdkedjan än de har idag. I samtal, media och via andra kanaler så pratas det ingenting om hur kostnader ska fördelas. Som kommunal företrädare är detta dock en viktig fråga eftersom kostnader redan idag har överförts ifrån regioner till kommuner som ex. kostnader för hemsjukvården inom äldreomsorgen, där kommuner har tagit över ca. 30% av vården utan att få en ekonomisk ersättning för detta.

Eftersom nära vård är ett nationellt arbete som sker på lokal nivå, så anser vi att staten ska inleda samtal om en skatteväxling mellan kommuner och regioner alternativt tillföra ekonomiska medel till kommunerna för att ta ett större ansvar i vårdkedjan.

Partikongressen föreslås besluta:

A236:1 att staten inleder samtal om skatteväxling mellan kommuner och regioner med anledning av att kommunerna tar ett större ansvar i vårdkedjan och därmed ökade kostnader i samband med Nära vård

A236:2 att staten tar ett ekonomiskt ansvar och överför ökade ekonomiska medel till kommunerna som tar ett större ansvar i vårdkedjan i samband med Nära vård

Katarina Hansson

Kumla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A237

SÖLVESBORGS ARBETAREKOMMUN

Om avdragsrätt för fackavgift och a-kassa

Avdraget kom till för att skapa rättvisa mellan parterna. Arbetsgivaren hade sedan länge hittat ett sätt att kringgå skatt på den avgift som de betalade till arbetsgivarorganisationerna.

2006 beslutade moderatledda regeringen att ta bort avdragsrätten för fackavgifter. 2007 trädde beslutet i kraft. 25 % avdrag på fackföreningsavgiften och 40 % avdrag på a-kassan. Det måste finnas argument till att återinföra skatterabatten till arbetslöshetskassor och fackföreningsavgifter.

1 juli 2018 återinfördes avdragsrätten av en s-ledd regering för att återigen slopas i mars 2019 efter överenskommelse i januariavtalet.

Arbetsgivaren kunde fortsätta undvika skatt för motsvarande avgifter.

Ett bra argument på återinförd avdragsrätt på avgifterna är en likabehandling av parterna på arbetsmarknaden. Ett återförande av avdragsrätten skulle också kunna innebära att fler ansluter sig till arbetslöshetsförsäkringen.

Partikongressen föreslås besluta:

A237:1 att avdragsrätten för fackföreningsavgiften återinförs

A237:2 att avdragsrätten för a-kasseavgiften återinförs

IF Metall S Sölvesborg

Sölvesborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A238

ESKILSTUNA ARBETAREKOMMUN

Ordning och reda i ekonomin

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Vårt land har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt. Varken dagens finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentligas driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Det behövs ett nytt finanspolitiskt ramverk för bättre ordning och reda i svenska statsfinanserna, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i EU. Risken är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik. Överskottsålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellanoffentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll. Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar.

För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

Partikongressen föreslås besluta:

A238:1 att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr

A238:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet

A238:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas

Fredrik Strömqvist

Eskilstuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A239

ÄLVSBORGS SÖDRA PARTIDISTRIKT

Orättvis skatteflyfta behöver avskaffas för personer med sjuk- och aktivitetsersättning

För arbetsinkomster erhålls idag en skattelättnad i form av en skattereduktion, så kallat jobbskatteavdrag.

Effekt: Ger en skattelättnad på ca 2 500 kr per månad vid inkomster i spannet 31 000kr -52 000 kr. Vid arbetsinkomst runt 10 000 kr per månad innebär det en skattelättnad på ca 1 000 kr. Källa Finansdepartementet.

För alla pensionärer som fyllt 65 år vid beskattningsårets inträde finns en skattelättnad i form av förhöjt grundavdrag. För de som vill fortsätta jobba finns även ett förstärkt jobbskatteavdrag.

Effekt: Ger en skattelättnad på 1 350 kr per månad för pensionär över 65 år, som slutar arbeta, och som uppbär pension på 15 000 kr per månad (enligt Pensionsmyndighetens beräkning på ett typexempel).

För höginkomsttagare avskaffas den så kallade värnskatten (extra statlig inkomstskatt). Beskattningsåret 2020 beräknas 345 000 kr per månad vid en månadsinkomst på 100 000 kr.

Personer som uppbär sjukersättning och aktivitetsersättning fick år 2018 en marginell skattelättnad på endast 130 kr per månad. En person med garantiersättning på 9 804 kr per månad före skatt betalar i nuläget ca 800 kronor mer i skatt per månad jämfört med en löntagare och med en pensionstagare över 65 år som har motsvarande låga inkomst.

Personer som uppbär sjuk- och aktivitetsersättning har i högre uträkning en låg ekonomisk standard jämfört med befolkningen som helhet. Ersättningen är därtill ofta en långvarig försörjningskälla, vilket gör det angeläget att utjämna skillnaderna.

Av fördelningspolitiska skäl finns det därför anledning att skillnaderna som beskrivits ovan upphör, elimineras, genom en skattereduktion.

Med hänvisning till ovanstående yrkar vi:

Partikongressen föreslår besluta:

A239:1 att skatteflyktan avskaffas som drabbar personer med sjuk- och aktivitetsersättning jämfört med lön- och pensionstagare, genom att denna grupp får en skattereduktion
A239:2 att bifalla motionen

Paul Holmberg Maria Holmberg
Älvsborgs södra partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A240

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

Pandemistöd

Under den rådande pandemin har vi sett företag som går på knäna och från arbetsgivarnas sida har man bett om tillskott från staten. Samtidigt har vi sett aktieägare plocka ut skyhöga utdelningar. Är det samhällets ansvar att bistå till detta eller ska ansvaret vara ömsesidigt?

Partikongressen föreslår besluta:

A240:1 att Socialdemokraterna verkar för att företag som erhållit statligt stöd vid kriser inte kan dela ut vinst för verksamhetsåret i fråga

theres andersson
Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A241

HAPARANDA ARBETAREKOMMUN

Plan för reformerat rotavdrag i pandemins tidevarv - för framtida samhällsnytta

Vi blir alla dagligen påmind om den pågående pandemin med SARS-COV-2 (Covid-19). Det är dessvärre väl känt att Covid-19-viruset inte är den enda patogen (sjukdomsframkallande agens) som uppträder som epidemier och har potential att bli en pandemi.

WHO beskriver detta i sin rapport "A world at risk – Annual report on global preparedness for health emergencies" från 2019. De ser en ökad mängd infektionsutbrott globalt. Mellan åren 2011 – 2018 bevakade WHO 1483 epidemier i 172 länder. Sjukdomar som influensa, SARS (Severe Acute Respiratory Syndrome), MERS (Middle East Respiratory Syndrome), Ebola, Zika-virus, Pest, Gula febern och andra, inklusive den pågående pandemin med SARS-COV-2, är förebud om en ny era av patogener. Dessa har potential att slå hårt mot samhällen, sprida sig snabbt från de lokala utbrott som allt oftare detekteras och är allt svårare att kontrollera.

Vi har i Sverige och västvärlden under många år varit förskonade från svåra pandemier av den magnitud vi nu ser med covid-19. Detta har gjort att vi i kommuner och regioner anpassat våra arbetsplatslokaler, skolor, hälso och sjukvårdsbyggnader samt olika former av äldreboenden efter andra principer än potentiell spridning av smitta. Detta har blivit plågsamt tydligt under 2020.

Den medicinska forskningen har uppmärksammat detta i många år. Ett exempel på detta är att i tidskriften "Infectious disease clinics of north America" beskrivs det i en rapport "Preventious Design" från 2016 hur man med hjälp av arkitektonisk design kan renovera och bygga lokaler för hälso- och sjukvård samt hur de då bör utformas för att minimera spridning av sjukdom. Det kan röra sig om lokalers utformning så som att bygga bort salar med multipla sängplatser, se till att varje patient har egna hygienfaciliteter, moderniserat ventilationssystem, möjligheter till slussfunktion vid passage in till patientrum, materialval i golv, väggar och avställningsytor för att minimera växt av sjukdomsframkallande mikrober och mycket mer. Lika viktigt som ytorna kring patienterna är också de ytor där personalen arbetar som i nuläget ofta är allt för trånga och innebär att man sitter mycket nära varandra. Likaså är lunch och fikarum för personalen regelmässigt små och underdimensionerade.

En stor andel av Sveriges skolor är byggda under perioden 1960–1980. Det innebär förutom att livslängden på byggmaterialet kan vara begränsat även att det är sannolikt att andra byggregler gällde under uppförandet jämfört med idag. Detta påverkar såväl materialval på golv och väggytor, antal toaletter och andra hygienutrymmen per elev, samt gemensamhetsutrymmens utformning inklusive matbespisning och lunchrum. Dessa utrymmen har ett stort behov av anpassning och i vissa fall nybygge, om man skall uppnå hygientekniskt och pandemimässigt skyddande undervisningslokaler. Många elever har under pandemin på grund av att det ej är

möjligt att hålla tillbörlig distans till andra personer på skolan tvingats till distansundervisning vilket riskerar ge en ”utbildningsskuld”. Detta är särskilt märkbart hos elever med ökat behov av stöd.

Rotavdrag innebär att du som bostadsägare får göra ett avdrag på arbetskostnaden om du till exempel renoverar ditt kök eller ditt badrum. Personer som bor i hyreslägenhet har ej rätt till rotavdrag. Avdraget i sig är inkomstneutralt förutsatt att det finns ett skatteunderlag att göra avdrag mot.

Personer med höga inkomster utnyttjar rotavdraget mer. De renoverar oftare och för större belopp än personer med lägre inkomster. På hemsidan hurvibor.se som rapporterar bostadsfakta på uppdrag av hyresgästföreningen redovisas detta. Räknat i kronor per invånare går det nästan nio gånger mer i rotavdrag till Danderyd än till Dorotea.

När rotavdraget diskuteras i massmedia och politiskt framkommer ofta argumenten att det medför ett ökat antal arbetstillfällen för företagen och dess underleverantörer och därmed skulle vara en nettovinst för staten. Vidare framförs ofta argumentet att antalet så kallade svartjobb minskar. Skatteverket har också framfört fördelen att man via registreringen av rotavdraget får bättre kontroll på företagen.

Att staten skall ge ekonomiska lättnader för att personer med höga inkomster skall kunna utföra ”reparation, underhåll samt ombyggnad och tillbyggnad” av sin bostad är inte bara en klassfråga och ojämlikt utan det saknar helt samhällsnytta. Kostnaderna för rotavdrag är mycket höga. Mellan åren 2009–2019 var kostnaden för ROT-avdraget 137,8 miljarder kronor enligt Skatteverket.

För att öka samhällsnytta och jämlikhet i samhället i stort och samtidigt göra oss mer förberedda för framtida epidemier och pandemier bör man succesivt fasa ut rotavdraget för privatpersoner och istället rikta detta avdrag så att det kan utnyttjas när man nybygger, reparerar och tillbygger lokaler för skola, omvårdnad samt hälso- och sjukvård. Exempel på sådana byggnader kan vara förskolor, skolor, äldreboenden, särskilda boenden, vårdcentraler och sjukhusbyggnader. Ett rotavdrag för välfärden.

Med en plan för reformerat rotavdrag kan man bibehålla de potentiella ekonomiska fördelarna med avdraget samtidigt som samhällsnyttan ökar.

Partikongressen föreslås besluta:

A241:1 att verka för att ur ett epidemi- och pandemihänseende utreda behovet av reparation, underhåll samt ombyggnad och tillbyggnad av lokaler för skola, vård och omsorg

A241:2 att arbeta för ett succesivt avskaffande av rotavdrag för privatpersoner

A241:3 att arbeta för införandet av ett rotavdrag för lokaler och byggnader ämnade för skola, vård och omsorg

Robert Renling, Haparanda S-förening samt Fredrik Valham, Haga/Sandbacka socialdemokratiska förening Umeå

Haparanda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A242

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Plan för reformerat rotavdrag i pandemins tidevarv – för framtida samhällsnytta

Vi blir alla dagligen påmind om den pågående pandemin med SARS-COV-2 (Covid-19). Det är dessvärre väl känt att Covid-19-viruset inte är den enda patogen (sjukdomsframkallande agens) som uppträder som epidemier och har potential att bli en pandemi.

WHO beskriver detta i sin rapport ”A world at risk – Annual report on global preparedness for health emergencies” från 2019. De ser en ökad mängd infektionsutbrott globalt. Mellan åren 2011 – 2018 bevakade WHO 1483 epidemier i 172 länder. Sjukdomar som influensa, SARS (Severe Acute Respiratory Syndrome), MERS (Middle East Respiratory Syndrome), Ebola, Zika-virus, Pest, Gula febern och andra, inklusive den pågående pandemin med SARS-COV-2, är förebud om en ny era av patogener. Dessa har potential att slå hårt mot samhällen, sprida sig snabbt från de lokala utbrott som allt oftare detekteras och är allt svårare att kontrollera.

Vi har i Sverige och västvärlden under många år varit förskonade från svåra pandemier av den magnitud vi nu ser med covid-19. Detta har gjort att vi i kommuner och regioner anpassat våra arbetsplatslokaler, skolor, hälso och sjukvårdsbyggnader samt olika former av äldreboenden efter andra principer än potentiell spridning av smitta. Detta har blivit plågsamt tydligt under 2020.

Den medicinska forskningen har uppmärksammat detta i många år. Ett exempel på detta är att i tidskriften ”Infectious disease clinics of north America” beskrivs det i en rapport ”Preventious Design” från 2016 hur man med hjälp av arkitektonisk design kan renovera och bygga lokaler för hälso- och sjukvård samt hur de då bör utformas för att minimera spridning av sjukdom. Det kan röra sig om lokalers utformning så som att bygga bort salar med multipla sängplatser, se till att varje patient har egna hygienfaciliteter, moderniserat ventilationssystem, möjligheter till slussfunktion vid passage in till patientrum, materialval i golv, väggar och avställningsytor för att minimera växt av sjukdomsframkallande mikrober och mycket mer. Lika viktigt som ytorna kring patienterna är också de ytor där personalen arbetar som i nuläget ofta är allt för trånga och innebär att man sitter mycket nära varandra. Likaså är lunch och fikarum för personalen regelmässigt små och underdimensionerade.

En stor andel av Sveriges skolor är byggda under perioden 1960–1980. Det innebär förutom att livslängden på byggmaterialet kan vara begränsat även att det är sannolikt att andra byggregler gällde under uppförandet jämfört med idag. Detta påverkar såväl materialval på golv och väggytor, antal toaletter och andra hygienutrymmen per elev, samt gemensamhetsutrymmens utformning inklusive matbespisning och lunchrum. Dessa utrymmen har ett stort behov av anpassning och i vissa fall nybygge, om man skall uppnå hygientekniskt och pandemimässigt skyddande undervisningslokaler. Många elever har under pandemin på grund av att det ej är

möjligt att hålla tillbörlig distans till andra personer på skolan tvingats till distansundervisning vilket riskerar ge en ”utbildningsskuld”. Detta är särskilt märkbart hos elever med ökat behov av stöd.

Rotavdrag innebär att du som bostadsägare får göra ett avdrag på arbetskostnaden om du till exempel renoverar ditt kök eller ditt badrum. Personer som bor i hyreslägenhet har ej rätt till rotavdrag. Avdraget i sig är inkomstneutralt förutsatt att det finns ett skatteunderlag att göra avdrag mot.

Personer med höga inkomster utnyttjar rotavdraget mer. De renoverar oftare och för större belopp än personer med lägre inkomster. På hemsidan hurvibor.se som rapporterar bostadsfakta på uppdrag av hyresgästföreningen redovisas detta. Räknat i kronor per invånare går det nästan nio gånger mer i rotavdrag till Danderyd än till Dorotea.

när rotavdraget diskuteras i massmedia och politiskt framkommer ofta argumenten att det medför ett ökat antal arbetstillfällen för företagen och dess underleverantörer och därmed skulle vara en nettovinst för staten. Vidare framförs ofta argumentet att antalet så kallade svartjobb minskar. Skatteverket har också framfört fördelen att man via registreringen av rotavdraget får bättre kontroll på företagen.

Att staten skall ge ekonomiska lättnader för att personer med höga inkomster skall kunna utföra ”reparation, underhåll samt ombyggnad och tillbyggnad” av sin bostad är inte bara en klassfråga och ojämnt utan det saknar helt samhällsnytta. Kostnaderna för rotavdrag är mycket höga. Mellan åren 2009 - 2019 var kostnaden för ROT-avdraget 137,8 miljarder kronor enligt Skatteverket.

För att öka samhällsnytta och jämlikhet i samhället i stort och samtidigt göra oss mer förberedda för framtida epidemier och pandemier bör man succesivt fasa ut rotavdraget för privatpersoner och istället rikta detta avdrag så att det kan utnyttjas när man nybygger, reparerar och tillbygger lokaler för skola, omvårdnad samt hälso- och sjukvård. Exempel på sådana byggnader kan vara förskolor, skolor, äldreboenden, särskilda boenden, vårdcentraler och sjukhusbyggnader. Ett rotavdrag för välfärden.

Med en plan för reformerat rotavdrag kan man bibehålla de potentiella ekonomiska fördelarna med avdraget samtidigt som samhällsnyttan ökar.

Partikongressen föreslår besluta:

A242:1 att partistyrelsen verkar för att ur ett epidemi- och pandemihänsende utreda behovet av reparation, underhåll samt ombyggnad och tillbyggnad av lokaler för skola, vård och omsorg

A242:2 att partistyrelsen arbetar för ett succesivt avskaffande av rotavdrag för privatpersoner
A242:3 att arbeta för införandet av ett rotavdrag för lokaler och byggnader ämnade för skola, vård och omsorg

Fredrik Valham

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A243

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Proaktivt underhåll; ett sätt att öka deltagandet på arbetsmarknaden

Sverige står inför stora utmaningar i form av behov av investeringar i infrastruktur; vägar, järnvägar, vatten och avlopp med mera, vilket kommer innebära mångmiljardbelopp för stat och kommun.

Samtidigt har vi många som står långt ifrån arbetsmarknaden och saknar sysselsättning i någon form. Det kan vara nyanlända, långtidsarbetslösa och långtidssjukskrivna personer.

Genom att sammanföra dessa två områden tror vi att en ”win-win” effekt kommer att uppnås. Det vi menar är att stat och kommun kan minska sina kostnader för infrastrukturinvesteringar samtidigt som vi ökar deltagandet på arbetsmarknaden, vilket medför en långsiktig vinst för både stat, kommun och individ.

De arbetsuppgifter som finns och är av enklare karaktär kan personer som står långt ifrån arbetsmarknaden utföra. Det kan handla om till exempel renhållning av diken, stränder och lekparkar. Även underhåll av tätortens omgivning. Det som är viktigt är att identifiera arbetsuppgifter som inte konkurrerar med befintlig offentlig eller privat verksamhet.

Genom att få dessa, annars ej utförda arbetsuppgifter, genomförda kan stat och kommun minska eller senarelägga sina investeringsbudgetar. Detta genom att de genomförda arbetsuppgifterna innebär ökad livslängd på infrastrukturen.

När personer som står långt ifrån arbetsmarknaden finner en sysselsättning ökar självförtroende och självkänsla. Att ha en sysselsättning att gå till varje dag är även stärkande för hela familjen, att barnen ser sina föräldrar gå till arbetet.

Det blir en sänkt kostnad/vinst för kommunen att dessa personer är i sysselsättning, dels under tiden projektet pågår genom minskat behov av försörjningsstöd och dels efter projektet då det kan förväntas att möjligheten för personerna att finna ett reguljärt arbete ökar.

Projektets ekonomiska upplägg är att staten tar kostnaden för ersättning till individen under en tvåårsperiod. Under denna period arbetar individen och i förekommande fall läser svenska vid behov. Detta tillsammans blir heltid om 40 timmar i veckan. Ersättningens föreslår vi ligga i paritet med kommunernas försörjningsstöd, möjligen med något ytterligare påslag.

Det som återstår att göra för att sjösätta dessa tankar är att kartlägga mer precis vilka arbetsuppgifter som kan komma i fråga. Där har både stat och kommun ett ansvar.

Partikongressen föreslås besluta:

A243:1 att partiet verkar för att sociala upphandlingar kommer till stånd som gynnar ovanstående arbetssätt

A243:2 att partiet verkar för att ovanstående arbetssätt tillämpas

Stora Mellösa socialdemokratiska förening

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A244

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Progressiv fastighetsskatt

Den fastighetsavgift som infördes 2008 innebär lika skatteuttag för olika hus. I praktiken är den därigenom regressiv; skattebetalare med mindre inkomster, med mindre hus, med hus i mindre attraktiva områden betalar lika mycket - 8,349 kr/år - som de med exempelvis 25-miljonersvillor i Danderyd. Det är inte rimligt.

En annan effekt av fastighetsavgiften är minskade statliga intäkter, intäkter som skulle kunna användas till välfärdssatsningar.

Partikongressen föreslås besluta:

A244:1 att Socialdemokraterna verkar för att införa en progressiv fastighetsskatt baserad på marknadsvärde

Malmö den 9 december 2020, Börje Viberg, Motionen antagen 210121 av (S)entrums s-förening som föreningens egen.

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A245

BJUVS ARBETAREKOMMUN

Reformera skattesystemet

Idag ser vi hur kommuner med allt sämre service för sina invånare får betala en allt högre skatt för en allt sämre service.

Självklart är att missnöjet växer och att populistiska partier långt ut till höger vinner alltmer terräng bland allmänheten.

I valrörelsen 2018 såg vi hur Sverigedemokraterna framgångsrikt odlade missnöjet på landsbygden och ökade sin väljarkår från 2014 års riksdagsval med närmare 50 % i valet 2018.

Vi kan inte längre tillåta att missnöje och populism får härja fritt och förstöra den välfärd vi mödosamt byggt upp under flera årtionden på några få år.

Med ett reformerat skattesystem som tillåter hela landet att leva och ha likartad servicenivå var man än lever i Sverige så kommer populism och missnöje kunna tryckas tillbaka.

Detta efterfrågade arbete med att reformera skattesystemet och dess olika fördelnings-nycklar kan vara bidragande till att stärka och främja vårt välfärdsbygge på lång sikt.

Strävan att trygga vårt välfärdsbygge och mota politisk populism kan inte ses på annat sätt att vi Socialdemokrater värnar om alla människors lika värde i dåtid, nutid och framtid.

Partikongressen föreslås besluta:

A245:1 att SAP verkar för att skattesystemet reformeras

A245:2 att SAP verkar för att skattesystemet ger en likartad servicenivå till människor oavsett om de bor i stad eller glesbygd för att främja ”alla människors lika värde”

Bjuvs arbetarekommun

Bjuvs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A246

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Regionalpolitik och välfärd

Den offentliga sektorn har stora svårigheter med att upprätthålla en rimlig likvärdighet och jämlikhet mellan landets alla kommuner och regioner. Vilket i längden också underminerar det demokratiska styrelseskicket.

Att lägga ansvaret för arbetsmarknadsutveckling och välfärd på enskilda kommuner fungerar inte i längden, framförallt inte i glesbygdskommuner. Därför måste ansvaret för välfärden och arbetsmarknadsutveckling i landets kommuner på ett tydligare sätt vara statens ansvar.

Ett ytterligare hinder för jämlikhet och likvärdighet mellan kommuner och regioner är den accelererande framväxten av valfrihet och vinstdrift i den skattefinansierade välfärden. I grunden skapas nu ett allt orättvisare samhälle.

Sverige har 290 kommuner och 20 regioner, där förutsättningarna att leverera välfärd och service varierar kraftigt. Skillnader rör sig allt mellan demografi till skattekraft. Klart är också det kommunala utjämningsystemet klarar inte klarar att upprätthålla en likvärdighet mellan olika delar av Sverige. Samtidigt är skattesatserna väldigt varierande och ofta har de kommuner med hög skatt och en undermålig service.

Därför måste också staten ta ett mycket större ansvar för finansieringen av den kommunala verksamheten. Idag står staten för ungefär 24 % av kommunernas intäkter. I exempelvis Norge handlar det om ca 36 %.

Partikongressen föreslår besluta:

A246:1 att vinster i välfärden stoppas

A246:2 att samhällsviktig infrastruktur och verksamhet har ett majoritetsägande av stat, kommun eller regioner

A246:3 att studieskulder för de som arbetar och bor i glesbygdskommuner skrivs ner i snabbare takt

A246:4 att ett speciellt statsbidrag inrättas för små kommuner med en åldrande befolkning och en minskad befolkning

A246:5 att en höjning av statsbidragen sker till regioner och kommuner för att säkra grunderna för en väl fungerande välfärdspolitik

A246:6 att det sker en minskning av statsbidragen till regioner och kommuner som sänker skatten kopplade till statsbidragsökningar

Gamla Gardet

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A247

VÄNNÄS ARBETAREKOMMUN

Reglering av finansmarknaden

Socialdemokratin har alltid satt människan före pengarna och därför sett vikten av att reglera finansmarknaden. Finansmarknaden ska tillföra samhället något positivt och ge företag chans att utvecklas, de funktioner som enbart syftar till spekulation i andras misslyckande är onödiga och negativa för samhället. Finansmarknaden måste medverka till att uppfylla Agenda 2030 - att skapa ekonomisk hållbarhet. Den ska inte tillåtas riva ner fungerande verksamheter i enbart spekulativt syfte.

Partikongressen föreslås besluta:

A247:1 att Socialdemokraterna ska verka för en skärpt reglering av finansmarknaden för att säkerställa dess samhälleliga nytta

A247:2 att Socialdemokraterna ska verka för att finansmarknadens syfte begränsas till att skapa ekonomisk hållbarhet

A247:3 att Socialdemokraterna ska verka för att stänga ute negativ spekulation som inverkar menligt på välfungerande företag

A247:4 att Socialdemokraterna ska verka för att förbjuda handel via blankning

Anna Frej Vännäsby S-förening, Anton Pettersson Vännäsby S-förening, Birgitta Häggström Hjäggsjö S-förening, Jan Samuelsson Hjäggsjö S-förening, Jörgen Nilsson Vännäs S-förening
Vännäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A248

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Rika måste börja betala skatt igen

Vi ser hur en ökad ojämlikhet breder ut sig över landet. Klyftan mellan fattiga och rika ökar samtidigt som vårt välfärdssystem urholkas allt mer. Under de senaste 30 åren har finanssektorn genomgått en avreglering, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggt in i det rådande ekonomiska systemet.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner

har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

Vi står inför massiva investeringsbehov i såväl välfärd, bostäder och infrastruktur. Låt oss minska klyftan mellan fattiga och rika och samtidigt använda de pengarna till att bygga ett mer jämlikt samhälle.

Därför yrkar vi att

Partikongressen föreslås besluta:

A248:1 att Socialdemokraterna verkar för införandet av progressiv kapitalvinstbeskattning

A248:2 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt

A248:3 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt

A248:4 att Socialdemokraterna verkar för införandet en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar

A248:5 att Socialdemokraterna verkar för att utreda det kommunala skatte- och utjämningsystemet och statsbidragen, för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämlik fördelning efter behov över hela landet

SSU Halmstad

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A249

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

ROT-och RUT-avdrag bör endast gälla fastigheter i Sverige

Rotavdraget och rutavdraget räknas ihop och är högst 75 000 kronor per person och år. Av den summan får högst 50 000 kronor vara rotavdrag. Det är din inkomst och hur många andra avdrag du gör som styr hur mycket just du, kan få i avdrag. Grundtanken med dessa avdrag var att skapa sysselsättning och nya företag inom vårt land. Resultatet har inom Sverige gett goda resultat. Däremot har det även blivit så att de som har en så god ekonomi att man kan äga bostäder i t ex Spanien, Portugal kan göra avdrag för sina renoveringar, tillbyggnader, pooler mm, dessutom anlita städhjälp och skötsel av sina trädgårdar mm. Undertecknad kan inte förstå vilken påverkan detta har på sysselsättningen, ej heller nya företag i Sverige. Dessutom anser jag att har man ekonomi till att köpa hus och lägenheter utomlands kan man själv stå för sina egna kostnader

där på plats utan att belasta svenska skattekollektivet. Det kan inte vara rimligt att medel som istället för att användas till att stärka välfärden i Sverige gynnar klick människor som har råd med miljonboenden utomlands.

Partikongressen föreslås besluta:

A249:1 att Socialdemokraterna driver frågan om en förändring i regelverket ROT och RUT-avdrag att endast gälla fastigheter i Sverige

Stig-Roland Fagergård

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A250

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ränteavdragstak

Ränteavdraget innebär att den som tagit lån för sin bostad får drav av en viss procentandel av räntan från skatten. Något som gör individer mer benägna att ta ett bostadslån, samtidigt menar Riksbanken att svenskarnas skuldsättning är en risk för ekonomin. Bolånen står för cirka 80 % av hushållens totala skulder och räntedraget fortsätter vara ett incitament för att belåna sig.

Staten beräknas spendera 30 miljarder per år i ränteavdrag. Ungefär tre fjärdedelar av alla hushåll omfattas av ränteavdraget, men endast hälften av hushållen med låg ekonomisk standard kan nyttja avdraget i jämförelse med 90 % av höginkomsttagare. Ränteavdraget är ett av samhällets största bidrag som gynnar rika tjugo gånger mer än de svagare hushållen.

För drygt hälften av alla hushåll är beloppet lägre än 6000 kronor per år, alltså under 500 kronor i månaden. Ränteavdraget bör inte helt avskaffas då ekonomiskt svagare hushåll drar nytta av att de extra hundralapparna det kan handla om, däremot bör ett tak vid 500 kronor införas för att sänka bidragen till de rikaste hushållen och samtidigt bibehålla nyttan för de svagare hushållen. Ett tak på 500 kronor beräknades enligt SCB 2013 att minska utgifterna för ränteavdraget med 75 % (från 29 miljarder till 7 miljarder enligt 2013s siffror). Heggemann skriver i SCB:s rapport följande:

”Med hänvisning till hushållens allt större skulder framförs ofta åsikten att ränteavdraget bör avskaffas eller åtminstone minskas. Ett avskaffande skulle påverka ekonomin för många hushåll. För de med högst ekonomisk standard handlar det som vi sett i många fall om stora belopp, medan det för hushåll som har låg ekonomisk standard oftast handlar om lägre belopp. För många av dessa hushåll utgör ränteavdraget dock en betydande del av den disponibla inkomsten.”

Det är viktigt att slå vakt om de svaga hushållen, ekonomisk fördelning är viktigt från statens sida. Men när fördelningen sker åt fel håll och gynnar de redan privilegierade och således bevarar överklassen som samhällets största bidragstagare, trots att de är samhällets minst behövande, då går vår samhällsutveckling åt fel håll. Istället för ett system som fokuserar på att belåna sig behövs satsningar för att bygga billigare, och motverka överbelåning som fortsatt är en riskfaktor för svensk ekonomi.

Partikongressen föreslår besluta:

A250:1 att Socialdemokraterna verkar för ett införande av ett ränteavdragstak som justeras efter inflationen

S-studenter vid Linköpings universitet

Linköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A251

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Rättvis grön omställning

Klimatkrisen är intimt sammanlänkad med vår tids andra stora samhällsutmaningar. En grön omställning måste genomföras efter decennier av växande klyftor. Det här betyder att omställningen måste vara rättvis, kostnaderna måste fördelas solidariskt. Men frågan är vidare än så: En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas.

Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för det stora flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör.

Det här är några av grundtankarna bakom en grön ny giv, en reformagenda för att både ta itu med klimatkrisen, stärka välfärden och minska samhällsklyftorna. Den här motionen fokuserar på en del av detta: Omställningens finansiering och en rättvis fördelning av de kostnader som uppstår på kort sikt, och hur detta kan integreras med en bredare agenda för minskade klyftor.

Det brukar sägas att klimatkrisen innebär att alla måste förändra sin livsstil. Det är förvisso sant. Men livsstil är inget som kan väljas likt varor i ett snabbköp. Livsstil är kopplat till de förutsättningar som samhällsklass och samhällets utformning ger utrymme för. För den som bor i glesbygd är bil en nödvändighet. För den med knappa marginaler är tågsemester en lyx. Och för den som är illa sliten är cykel inget alternativ ens med eldrift.

Problemet illustreras av de utsläpp vi genererar genom vår konsumtion. Den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst.

Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt.

En rättvis omställning måste utgå från människors olika förutsättningar. Politikens uppgift är att förändra förutsättningarna – inte moralisera. Det här angreppssättet skiljer sig från högerns sätt att individualisera klimatkrisen. Klimatkrisen är ett samhälleligt, strukturellt problem och måste därför lösas gemensamt.

En grön ny giv bygger på den här utgångspunkten: Att gemensamt investera i en grön omställning och göra alternativen tillgängliga för var och en. Målet är att alla ska kunna leva ett anständigt liv utan att förstöra klimatet – oavsett inkomst eller var man bor. På sikt vinner de allra flesta på omställningen. Men i närtid kommer det att kosta – och kostnaderna behöver fördelas på ett rättvist sätt. Socialdemokratins utgångspunkt för en rättvis omställning bör därför vara den generella välfärdsstatens devis: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Pris på utsläpp är ett betydelsefullt redskap för att ställa om energisystem och produktion. Men det är ett dåligt redskap för att fördela omställningens kostnader. För att stärka dagens klimatsatsningar och möjliggöra en rättvis fördelning av omställningens kostnader föreslår vi att dagens koldioxidskatt kompletteras med en grön arvs- och gåvoskatt och en klimatvärnskatt med inriktning mot de högsta inkomstskikten.

Skatterna belastar generellt dem som står för de största utsläppen och samtidigt har störst möjlighet att bekosta omställningen. Det är också rimligt att en del av det kapital som byggts upp under de gångna decennierna nyttjas för att skapa en hållbar värld för våra barn och barnbarn. Skatterna möjliggör en kraftfull ökning av klimatsatsningarna och bidrar samtidigt till att skapa ett rättvisare skattesystem. Vi föreslår att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, som koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en nödvändig utökning av dagens klimatsatsningar.

Partikongressen föreslås besluta:

A251:1 att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist

A251:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A251:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A251:4 att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övrigaklimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfullförstärkning av dagens klimatsatsningar

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall

Alingsås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A252

SÖDRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN

Rättvis grön omställning

Klimatkrisen är intimt sammanlänkad med vår tids andra stora samhällsutmaningar. En grön omställning måste genomföras efter decennier av växande klyftor. Det här betyder att omställningen måste vara rättvis, kostnaderna måste fördelas solidariskt. Men frågan är vidare än så: En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för det stora flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör.

Det här är några av grundtankarna bakom en grön ny giv, en reformagenda för att både ta itu med klimatkrisen, stärka välfärden och minska samhällsklyftorna. Den här motionen fokuserar på en del av detta: Omställningens finansiering och en rättvis fördelning av de kostnader som uppstår på kort sikt, och hur detta kan integreras med en bredare agenda för minskade klyftor.

Det brukar sägas att klimatkrisen innebär att alla måste förändra sin livsstil. Det är förvisso sant. Men livsstil är inget som kan väljas likt varor i ett snabbköp. Livsstil är kopplat till de förutsättningar som samhällsklass och samhällets utformning ger utrymme för. För den som bor i glesbygd är bil en nödvändighet. För den med knappa marginaler är tågsemester en lyx. Och för den som är illa sliten är cykel inget alternativ ens med eldrift.

Problemet illustreras av de utsläpp vi genererar genom vår konsumtion. Den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt.

En rättvis omställning måste utgå från människors olika förutsättningar. Politikens uppgift är att förändra förutsättningarna – inte moralisera. Det här angreppssättet skiljer sig från högerns sätt att individualisera klimatkrisen. Klimatkrisen är ett samhälleligt, strukturellt problem och måste därför lösas gemensamt.

En grön ny giv bygger på den här utgångspunkten: Att gemensamt investera i en grön omställning och göra alternativen tillgängliga för var och en. Målet är att alla ska kunna leva ett anständigt liv utan att förstöra klimatet – oavsett inkomst eller var man bor. På sikt vinner de allra flesta på omställningen. Men i närtid kommer det att kosta – och kostnaderna behöver fördelas på ett rättvist sätt. Socialdemokratins utgångspunkt för en rättvis omställning bör därför vara den generella välfärdsstatens devis: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Pris på utsläpp är ett betydelsefullt redskap för att ställa om energisystem och produktion. Men det är ett dåligt redskap för att fördela omställningens kostnader. För att stärka dagens klimatsatsningar och möjliggöra en rättvis fördelning av omställningens kostnader föreslår vi att dagens koldioxidskatt kompletteras med en grön arvs- och gåvoskatt och en klimatvärnskatt med inriktning mot de högsta inkomstskikten.

Skatterna belastar generellt dem som står för de största utsläppen och samtidigt har störst möjlighet att bekosta omställningen. Det är också rimligt att en del av det kapital som byggts upp under de gångna decennierna nyttjas för skapa en hållbar värld för våra barn och barnbarn. Skatterna möjliggör en kraftfull ökning av klimatsatsningarna och bidrar samtidigt till att skapa ett rättvisare skattesystem. Vi föreslår att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, som koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en nödvändig utökning av dagens klimatsatsningar.

Vi yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A252:1 att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist

A252:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A252:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A252:4 att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar

Henriette Jarild-Koblanck, Pontus Svensson och Peter Strand
Södra Ölands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A253

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Rättvis grön omställning

Klimatkrisen är intimt sammanlänkad med vår tids andra stora samhällsutmaningar. En grön omställning måste genomföras efter decennier av växande klyftor. Det här betyder att omställningen måste vara rättvis, kostnaderna måste fördelas solidariskt. Men frågan är vidare än så: En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för det stora flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör.

Det här är några av grundtankarna bakom en grön ny giv, en reformagenda för att både ta itu med klimatkrisen, stärka välfärden och minska samhällsklyftorna. Den här motionen fokuserar på en del av detta: Omställningens finansiering och en rättvis fördelning av de kostnader som uppstår på kort sikt, och hur detta kan integreras med en bredare agenda för minskade klyftor.

Det brukar sägas att klimatkrisen innebär att alla måste förändra sin livsstil. Det är förvisso sant. Men livsstil är inget som kan väljas likt varor i ett snabbköp. Livsstil är kopplat till de förutsättningar som samhällsklass och samhällets utformning ger utrymme för. För den som bor i glesbygd är bil en nödvändighet. För den med knappa marginaler är tågsemester en lyx. Och för den som är illa sliten är cykel inget alternativ ens med eldrift.

Problemet illustreras av de utsläpp vi genererar genom vår konsumtion. Den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt.

En rättvis omställning måste utgå från människors olika förutsättningar. Politikens uppgift är att förändra förutsättningarna – inte moralisera. Det här angreppssättet skiljer sig från högerens sätt att individualisera klimatkrisen. Klimatkrisen är ett samhälleligt, strukturellt problem och måste därför lösas gemensamt.

En grön ny giv bygger på den här utgångspunkten: Att gemensamt investera i en grön omställning och göra alternativen tillgängliga för var och en. Målet är att alla ska kunna leva ett anständigt liv utan att förstöra klimatet – oavsett inkomst eller var man bor. På sikt vinner de allra flesta på omställningen. Men i närtid kommer det att kosta – och kostnaderna behöver fördelas på ett rättvist sätt. Socialdemokratins utgångspunkt för en rättvis omställning bör därför vara den generella välfärdsstatens devis: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Pris på utsläpp är ett betydelsefullt redskap för att ställa om energisystem och produktion. Men det är ett dåligt redskap för att fördela omställningens kostnader. För att stärka dagens klimatsatsningar och möjliggöra en rättvis fördelning av omställningens kostnader föreslår vi att dagens koldioxidskatt kompletteras med en grön arvs- och gåvoskatt och en klimatvärnskatt med inriktning mot de högsta inkomstskikten.

Skatterna belastar generellt dem som står för de största utsläppen och samtidigt har störst möjlighet att bekosta omställningen. Det är också rimligt att en del av det kapital som byggts upp under de gångna decennierna nyttjas för skapa en hållbar värld för våra barn och barnbarn. Skatterna möjliggör en kraftfull ökning av klimatsatsningarna och bidrar samtidigt till att skapa ett rättvisare skattesystem. Vi föreslår att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, som koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en nödvändig utökning av dagens klimatsatsningar.

Partikongressen föreslås besluta:

A253:1 att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist

A253:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A253:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A253:4 att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar

A253:5 att Socialdemokraterna i Oxelösund ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen

A253:6 att Socialdemokraterna i Oxelösund skickar motionen vidare till nästa partikongress

Steve Franzén

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A254

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Rättvis grön omställning

Klimatkrisen är intimt sammanlänkad med vår tids andra stora samhällsutmaningar. En grön omställning måste genomföras efter decennier av växande klyftor. Det här betyder att omställningen måste vara rättvis, kostnaderna måste fördelas solidariskt. Men frågan är vidare än så: En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för det stora flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör. Det här är några av grundtankarna bakom en grön ny giv, en reformagenda för att både ta itu med klimatkrisen, stärka välfärden och minska samhällsklyftorna. Den här motionen fokuserar på en del av detta: Omställningens finansiering

och en rättvis fördelning av de kostnader som uppstår på kort sikt, och hur detta kan integreras med en bredare agenda för minskade klyftor. Det brukar sägas att klimatkrisen innebär att alla måste förändra sin livsstil. Det är förvisso sant. Men livsstil är inget som kan väljas likt varor i ett snabbköp. Livsstil är kopplat till de förutsättningar som samhällsklass och samhällets utformning ger utrymme för. För den som bor i glesbygd är bil en nödvändighet. För den med knappa marginaler är tågsemester en lyx. Och för den som är illa sliten är cykel inget alternativ ens med eldrift. Problemet illustreras av de utsläpp vi genererar genom vår konsumtion. Den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt. En rättvis omställning måste utgå från människors olika förutsättningar. Politikens uppgift är att förändra förutsättningarna – inte moralisera. Det här angreppssättet skiljer sig från högerens sätt att individualisera klimatkrisen. Klimatkrisen är ett samhälleligt, strukturellt problem och måste därför lösas gemensamt. En grön ny giv bygger på den här utgångspunkten: Att gemensamt investera i en grön omställning och göra alternativen tillgängliga för var och en. Målet är att alla ska kunna leva ett anständigt liv utan att förstöra klimatet – oavsett inkomst eller var man bor. På sikt vinner de allra flesta på omställningen. Men i närtid kommer det att kosta – och kostnaderna behöver fördelas på ett rättvist sätt. Socialdemokratiens utgångspunkt för en rättvis omställning bör därför vara den generella välfärdsstatens devis: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov. Pris på utsläpp är ett betydelsefullt redskap för att ställa om energisystem och produktion. Men det är ett dåligt redskap för att fördela omställningens kostnader. För att stärka dagens klimatsatsningar och möjliggöra en rättvis fördelning av omställningens kostnader föreslår vi att dagens koldioxidskatt kompletteras med en grön arvs- och gåvoskatt och en klimatvärnskatt med inriktning mot de högsta inkomstskikten. Skatterna belastar generellt dem som står för de största utsläppen och samtidigt har störst möjlighet att bekosta omställningen. Det är också rimligt att en del av det kapital som byggts upp under de gångna decennierna nyttjas för skapa en hållbar värld för våra barn och barnbarn. Skatterna möjliggör en kraftfull ökning av klimatsatsningarna och bidrar samtidigt till att skapa ett rättvisare skattesystem. Vi föreslår att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, som koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en nödvändig utökning av dagens klimatsatsningar.

Partikongressen föreslås besluta:

A254:1 att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist

A254:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A254:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A254:4 att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar

Socialdemokratiska föreningen för ekonomisk-politisk reform- och idéutveckling
Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A255

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Rättvis grön omställning

Klimatkrisen är intimt sammanlänkad med vår tids andra stora samhällsutmaningar. En grön omställning måste genomföras efter decennier av växande klyftor. Det här betyder att omställningen måste vara rättvis, kostnaderna måste fördelas solidariskt. Men frågan är vidare än så: En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för det stora flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör.

Det här är några av grundtankarna bakom en grön ny giv, en reformagenda för att både ta itu med klimatkrisen, stärka välfärden och minska samhällsklyftorna. Den här motionen fokuserar på en del av detta: Omställningens finansiering och en rättvis fördelning av de kostnader som uppstår på kort sikt, och hur detta kan integreras med en bredare agenda för minskade klyftor.

Det brukar sägas att klimatkrisen innebär att alla måste förändra sin livsstil. Det är förvisso sant. Men livsstil är inget som kan väljas likt varor i ett snabbköp. Livsstil är kopplat till de förutsättningar som samhällsklass och samhällets utformning ger utrymme för. För den som bor i glesbygd är bil en nödvändighet. För den med knappa marginaler är tågsemester en lyx. Och för den som är illa sliten är cykel inget alternativ ens med eldrift.

Problemet illustreras av de utsläpp vi genererar genom vår konsumtion. Den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt.

En rättvis omställning måste utgå från människors olika förutsättningar. Politikens uppgift är att förändra förutsättningarna – inte moralisera. Det här angreppssättet skiljer sig från högerns sätt att individualisera klimatkrisen. Klimatkrisen är ett samhälleligt, strukturellt problem och måste därför lösas gemensamt.

En grön ny giv bygger på den här utgångspunkten: Att gemensamt investera i en grön omställning och göra alternativen tillgängliga för var och en. Målet är att alla ska kunna leva ett anständigt liv utan att förstöra klimatet – oavsett inkomst eller var man bor. På sikt vinner de allra flesta på omställningen. Men i närtid kommer det att kosta – och kostnaderna behöver fördelas på ett rättvist sätt. Socialdemokratins utgångspunkt för en rättvis omställning bör därför vara den generella välfärdsstatens devis: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Pris på utsläpp är ett betydelsefullt redskap för att ställa om energisystem och produktion. Men det är ett dåligt redskap för att fördela omställningens kostnader. För att stärka dagens klimatsatsningar och möjliggöra en rättvis fördelning av omställningens kostnader föreslår vi att dagens koldioxidskatt kompletteras med en grön arvs- och gåvoskatt och en klimatvärnskatt med inriktning mot de högsta inkomstskikten.

Skatterna belastar generellt dem som står för de största utsläppen och samtidigt har störst möjlighet att bekosta omställningen. Det är också rimligt att en del av det kapital som byggts upp under de gångna decennierna nyttjas för att skapa en hållbar värld för våra barn och barnbarn. Skatterna möjliggör en kraftfull ökning av klimatsatsningarna och bidrar samtidigt till att skapa ett rättvisare skattesystem. Vi föreslår att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, som koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en nödvändig utökning av dagens klimatsatsningar.

Partikongressen föreslås besluta:

A255:1 att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist

A255:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A255:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A255:4 att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar

Erik Arnberg, Annakari Berglund, Kjell Englund, Per Fontin, Börje Henningson, Lars Holmbom, Ingrid Lindahl, Bengt-Ove Lundell, Knut Isaksson, Ulf Månsson, Nils Nilsson, Thomas Olsson, Olle Rydell, Elisabeth Tillander

Borlänge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A256

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Rättvis grön omställning

Klimatkrisen är intimt sammanlänkad med vår tids andra stora samhällsutmaningar. En grön omställning måste genomföras efter decennier av växande klyftor. Det här betyder att omställningen måste vara rättvis, kostnaderna måste fördelas solidariskt. Men frågan är vidare än så: En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för det stora flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör.

Det här är några av grundtankarna bakom en grön ny giv, en reformagenda för att både ta itu med klimatkrisen, stärka välfärden och minska samhällsklyftorna. Den här motionen fokuserar

på en del av detta: Omställningens finansiering och en rättvis fördelning av de kostnader som uppstår på kort sikt, och hur detta kan integreras med en bredare agenda för minskade klyftor.

Det brukar sägas att klimatkrisen innebär att alla måste förändra sin livsstil. Det är förvisso sant. Men livsstil är inget som kan väljas likt varor i ett snabbköp. Livsstil är kopplat till de förutsättningar som samhällsklass och samhällets utformning ger utrymme för. För den som bor i glesbygd är bil en nödvändighet. För den med knappa marginaler är tågsemester en lyx. Och för den som är illa sliten är cykel inget alternativ ens med eldrift.

Problemet illustreras av de utsläpp vi genererar genom vår konsumtion. Den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt.

En rättvis omställning måste utgå från människors olika förutsättningar. Politikens uppgift är att förändra förutsättningarna – inte moralisera. Det här angreppssättet skiljer sig från högerens sätt att individualisera klimatkrisen. Klimatkrisen är ett samhälleligt, strukturellt problem och måste därför lösas gemensamt.

En grön ny giv bygger på den här utgångspunkten: Att gemensamt investera i en grön omställning och göra alternativen tillgängliga för var och en. Målet är att alla ska kunna leva ett anständigt liv utan att förstöra klimatet – oavsett inkomst eller var man bor. På sikt vinner de allra flesta på omställningen. Men i närtid kommer det att kosta – och kostnaderna behöver fördelas på ett rättvist sätt. Socialdemokratins utgångspunkt för en rättvis omställning bör därför vara den generella välfärdstatens devis: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Pris på utsläpp är ett betydelsefullt redskap för att ställa om energisystem och produktion. Men det är ett dåligt redskap för att fördela omställningens kostnader. För att stärka dagens klimatsatsningar och möjliggöra en rättvis fördelning av omställningens kostnader föreslår vi att dagens koldioxidskatt kompletteras med en grön arvs- och gåvoskatt och en klimatvärnskatt med inriktning mot de högsta inkomstskikten.

Skatterna belastar generellt dem som står för de största utsläppen och samtidigt har störst möjlighet att bekosta omställningen. Det är också rimligt att en del av det kapital som byggts upp under de gångna decennierna nyttjas för skapa en hållbar värld för våra barn och barnbarn. Skatterna möjliggör en kraftfull ökning av klimatsatsningarna och bidrar samtidigt till att skapa ett rättvisare skattesystem. Vi föreslår att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, som koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en nödvändig utökning av dagens klimatsatsningar.

Jag yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A256:1 att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist

A256:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärns katt införs för höga inkomster

A256:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvos katt införs

A256:4 att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar

Johan Viklund

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A257

GÄVLE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Rättvis grön omställning

Klimatkrisen är intimt sammanlänkad med vår tids andra stora samhällsutmaningar. En grön omställning måste genomföras efter decennier av växande klyftor. Det här betyder att omställningen måste vara rättvis, kostnaderna måste fördelas solidariskt. Men frågan är vidare än så: En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för det stora flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör.

Det här är några av grundtankarna bakom en grön ny giv, en reformagenda för att både ta itu med klimatkrisen, stärka välfärden och minska samhällsklyftorna. Den här motionen fokuserar på en del av detta: Omställningens finansiering och en rättvis fördelning av de kostnader som uppstår på kort sikt, och hur detta kan integreras med en bredare agenda för minskade klyftor.

Det brukar sägas att klimatkrisen innebär att alla måste förändra sin livsstil. Det är förvisso sant. Men livsstil är inget som kan väljas likt varor i ett snabbköp. Livsstil är kopplat till de förutsättningar som samhällsklass och samhällets utformning ger utrymme för. För den som bor i glesbygd är bil en nödvändighet. För den med knappa marginaler är tågsemester en lyx. Och för den som är illa sliten är cykel inget alternativ ens med eldrift.

Problemet illustreras av de utsläpp vi genererar genom vår konsumtion. Den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande

decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt.

En rättvis omställning måste utgå från människors olika förutsättningar. Politikens uppgift är att förändra förutsättningarna – inte moralisera. Det här angreppssättet skiljer sig från högerns sätt att individualisera klimatkrisen. Klimatkrisen är ett samhälleligt, strukturellt problem och måste därför lösas gemensamt.

En grön ny giv bygger på den här utgångspunkten: Att gemensamt investera i en grön omställning och göra alternativen tillgängliga för var och en. Målet är att alla ska kunna leva ett anständigt liv utan att förstöra klimatet – oavsett inkomst eller var man bor. På sikt vinner de allra flesta på omställningen. Men i närtid kommer det att kosta – och kostnaderna behöver fördelas på ett rättvist sätt. Socialdemokratins utgångspunkt för en rättvis omställning bör därför vara den generella välfärdsstatens devis: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Pris på utsläpp är ett betydelsefullt redskap för att ställa om energisystem och produktion. Men det är dåligt redskap för att fördela omställningens kostnader. För att stärka dagens klimatsatsningar och möjliggöra en rättvis fördelning av omställningens kostnader föreslår vi att dagens koldioxidskatt kompletteras med en grön arvs- och gåvoskatt och en klimatvärnskatt med inriktning mot de högsta inkomstskikten.

Skatterna belastar generellt dem som står för de största utsläppen och samtidigt har störst möjlighet att bekosta omställningen. Det är också rimligt att en del av det kapital som byggts upp under de gångna decennierna nyttjas för skapa en hållbar värld för våra barn och barnbarn. Skatterna möjliggör en kraftfull ökning av klimatsatsningarna och bidrar samtidigt till att skapa ett rättvisare skattesystem. Vi föreslår att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, som koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en nödvändig utökning av dagens klimatsatsningar.

Partikongressen föreslås besluta:

A257:1 att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist

A257:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A257:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A257:4 att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar

Gävle Norra S-förening

Gävle arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A258

SÄTER ARBETAREKOMMUN

Rättvis grön omställning

Klimatkrisen är intimt sammanlänkad med vår tids andra stora samhällsutmaningar. En grön omställning måste genomföras efter decennier av växande klyftor. Det här betyder att omställningen måste vara rättvis, kostnaderna måste fördelas solidariskt. Men frågan är vidare än så: En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för det stora flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör.

Det här är några av grundtankarna bakom en grön ny giv, en reformagenda för att både ta itu med klimatkrisen, stärka välfärden och minska samhällsklyftorna. Den här motionen fokuserar på en del av detta: Omställningens finansiering och en rättvis fördelning av de kostnader som uppstår på kort sikt, och hur detta kan integreras med en bredare agenda för minskade klyftor.

Det brukar sägas att klimatkrisen innebär att alla måste förändra sin livsstil. Det är förvisso sant. Men livsstil är inget som kan väljas likt varor i ett snabbköp. Livsstil är kopplat till de förutsättningar som samhällsklass och samhällets utformning ger utrymme för. För den som bor i glesbygd är bil en nödvändighet. För den med knappa marginaler är tågsemester en lyx. Och för den som är illa sliten är cykel inget alternativ ens med eldrift.

Problemet illustreras av de utsläpp vi genererar genom vår konsumtion. Den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt.

En rättvis omställning måste utgå från människors olika förutsättningar. Politikens uppgift är att förändra förutsättningarna – inte moralisera. Det här angreppssättet skiljer sig från högerns sätt att individualisera klimatkrisen. Klimatkrisen är ett samhälleligt, strukturellt problem och måste därför lösas gemensamt.

En grön ny giv bygger på den här utgångspunkten: Att gemensamt investera i en grön omställning och göra alternativen tillgängliga för var och en. Målet är att alla ska kunna leva ett anständigt liv utan att förstöra klimatet – oavsett inkomst eller var man bor. På sikt vinner de allra flesta på omställningen. Men i närtid kommer det att kosta – och kostnaderna behöver fördelas på ett rättvist sätt. Socialdemokratins utgångspunkt för en rättvis omställning bör därför vara den generella välfärdsstatens devis: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Pris på utsläpp är ett betydelsefullt redskap för att ställa om energisystem och produktion. Men det är ett dåligt redskap för att fördela omställningens kostnader. För att stärka dagens klimatsatsningar och möjliggöra en rättvis fördelning av omställningens kostnader föreslår vi att dagens koldioxidskatt kompletteras med en grön arvs- och gåvoskatt och en klimatvärnskatt med inriktning mot de högsta inkomstskikten.

Skatterna belastar generellt dem som står för de största utsläppen och samtidigt har störst möjlighet att bekosta omställningen. Det är också rimligt att en del av det kapital som byggts upp under de gångna decennierna nyttjas för skapa en hållbar värld för våra barn och barnbarn. Skatterna möjliggör en kraftfull ökning av klimatsatsningarna och bidrar samtidigt till att skapa ett rättvisare skattesystem. Vi föreslår att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, som koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en nödvändig utökning av dagens klimatsatsningar.

Partikongressen föreslås besluta:

A258:1 att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist

A258:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A258:3 att Socialdemokraterna ska utreda införandet av arvs- och gåvoskatt

A258:4 att Socialdemokraterna ska utreda om intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar

Säter arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A259

SALA ARBETAREKOMMUN

Rättvis grön omställning

Klimatkrisen är intimt sammanlänkad med vår tids andra stora samhällsutmaningar. En grön omställning måste genomföras efter decennier av växande klyftor. Det här betyder att omställningen måste vara rättvis, kostnaderna måste fördelas solidariskt. Men frågan är vidare än så: En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för det stora flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör.

Det här är några av grundtankarna bakom en grön ny giv, en reformagenda för att både ta itu med klimatkrisen, stärka välfärden och minska samhällsklyftorna. Den här motionen fokuserar på en del av detta: Omställningens finansiering och en rättvis fördelning av de kostnader som

uppstår på kort sikt, och hur detta kan integreras med en bredare agenda för minskade klyftor.

Det brukar sägas att klimatkrisen innebär att alla måste förändra sin livsstil. Det är förvisso sant. Men livsstil är inget som kan väljas likt varor i ett snabbköp. Livsstil är kopplat till de förutsättningar som samhällsklass och samhällets utformning ger utrymme för. För den som bor i glesbygd är bil en nödvändighet. För den med knappa marginaler är tågsemester en lyx. Och för den som är illa sliten är cykel inget alternativ ens med eldrift.

Problemet illustreras av de utsläpp vi genererar genom vår konsumtion. Den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt.

En rättvis omställning måste utgå från människors olika förutsättningar. Politikens uppgift är att förändra förutsättningarna – inte moralisera. Det här angreppssättet skiljer sig från högerns sätt att individualisera klimatkrisen. Klimatkrisen är ett samhälleligt, strukturellt problem och måste därför lösas gemensamt.

En grön ny giv bygger på den här utgångspunkten: Att gemensamt investera i en grön omställning och göra alternativen tillgängliga för var och en. Målet är att alla ska kunna leva ett anständigt liv utan att förstöra klimatet – oavsett inkomst eller var man bor. På sikt vinner de allra flesta på omställningen. Men i närtid kommer det att kosta – och kostnaderna behöver fördelas på ett rättvist sätt. Socialdemokratiens utgångspunkt för en rättvis omställning bör därför vara den generella välfärdsstatens devis: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Pris på utsläpp är ett betydelsefullt redskap för att ställa om energisystem och produktion. Men det är ett dåligt redskap för att fördela omställningens kostnader. För att stärka dagens klimatsatsningar och möjliggöra en rättvis fördelning av omställningens kostnader föreslår vi att dagens koldioxidskatt kompletteras med en grön arvs- och gåvoskatt och en klimatvärnskatt med inriktning mot de högsta inkomstskikten.

Skatterna belastar generellt dem som står för de största utsläppen och samtidigt har störst möjlighet att bekosta omställningen. Det är också rimligt att en del av det kapital som byggts upp under de gångna decennierna nyttjas för skapa en hållbar värld för våra barn och barnbarn. Skatterna möjliggör en kraftfull ökning av klimatsatsningarna och bidrar samtidigt till att skapa ett rättvisare skattesystem. Vi föreslår att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, som koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en nödvändig utökning av dagens klimatsatsningar.

Partikongressen föreslås besluta:

A259:1 att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist

A259:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A259:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A259:4 att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar

Jan Berndtsson, Viktor Kärvinge, Stefan Axinge

Sala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A260

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Rättvis grön omställning

Klimatkrisen är intimt sammanlänkad med vår tids andra stora samhällsutmaningar. En grön omställning måste genomföras efter decennier av växande klyftor. Det här betyder att omställningen måste vara rättvis, kostnaderna måste fördelas solidariskt. Men frågan är vidare än så: En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för det stora flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör.

Det här är några av grundtankarna bakom en grön ny giv, en reformagenda för att både ta itu med klimatkrisen, stärka välfärden och minska samhällsklyftorna. Den här motionen fokuserar på en del av detta: Omställningens finansiering och en rättvis fördelning av de kostnader som uppstår på kort sikt, och hur detta kan integreras med en bredare agenda för minskade klyftor.

Det brukar sägas att klimatkrisen innebär att alla måste förändra sin livsstil. Det är förvisso sant. Men livsstil är inget som kan väljas likt varor i ett snabbköp. Livsstil är kopplat till de förutsättningar som samhällsklass och samhällets utformning ger utrymme för. För den som bor i glesbygd är bil en nödvändighet. För den med knappa marginaler är tågsemester en lyx. Och för den som är illa sliten är cykel inget alternativ ens med eldrift.

Problemet illustreras av de utsläpp vi genererar genom vår konsumtion. Den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt.

En rättvis omställning måste utgå från människors olika förutsättningar. Politikens uppgift är att förändra förutsättningarna – inte moralisera. Det här angreppssättet skiljer sig från högerens sätt att individualisera klimatkrisen. Klimatkrisen är ett samhälleligt, strukturellt problem och måste därför lösas gemensamt.

En grön ny giv bygger på den här utgångspunkten: Att gemensamt investera i en grön omställning och göra alternativen tillgängliga för var och en. Målet är att alla ska kunna leva ett anständigt liv utan att förstöra klimatet – oavsett inkomst eller var man bor. På sikt vinner de allra flesta på omställningen. Men i närtid kommer det att kosta – och kostnaderna behöver fördelas på ett rättvist sätt. Socialdemokraternas utgångspunkt för en rättvis omställning bör därför vara den generella välfärdsstatens devis: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Pris på utsläpp är ett betydelsefullt redskap för att ställa om energisystem och produktion. Men det är ett dåligt redskap för att fördela omställningens kostnader. För att stärka dagens klimatsatsningar och möjliggöra en rättvis fördelning av omställningens kostnader föreslår vi att dagens koldioxidskatt kompletteras med en grön arvs- och gåvoskatt och en klimatvärnskatt med inriktning mot de högsta inkomstskikten.

Skatterna belastar generellt dem som står för de största utsläppen och samtidigt har störst möjlighet att bekosta omställningen. Det är också rimligt att en del av det kapital som byggts upp under de gångna decennierna nyttjas för att skapa en hållbar värld för våra barn och barnbarn. Skatterna möjliggör en kraftfull ökning av klimatsatsningarna och bidrar samtidigt till att skapa ett rättvisare skattesystem. Vi föreslår att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, som koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en nödvändig utökning av dagens klimatsatsningar.

Partikongressen föreslås besluta:

A260:1 att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist

A260:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

A260:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

Henriette Jarild-Koblanck, Pontus Svensson, Peter Strand
Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A261

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Rättvis skatt

I dagens Sverige betalar arbetslösa och sjuka mest skatt procentuellt på sin inkomst av alla grupper. Det är ett arv efter den nyliberala alliansregeringen som bygger helt och hållet på deras moraliska syn på andra människor.

Arbetslösa och sjuka kämpar för att få sin ekonomi att gå ihop, betala sitt boende, ha mat på bordet, räkningar som ska betalas och att barnen inte ska drabbas negativt. Samtidigt har vi ett samhälle där de rikare blir allt rikare och lever mycket gott och i överflöd. Sverige anses i omvärlden vara ett bra land att leva i som miljonär och miljardär. Avskaffande av olika skatter som den som är rik fick betala har tagits bort. Senast var det värnskatten som plockades bort innan den sneda skattenivån som riktas mot arbetslösa och sjuka togs bort. Det går tydligt att se kontrasterna.

Pensionärsskatten har tagits bort och nu betalar pensionärer och den som arbetar samma skatt på samma inkomst. Här är det också viktigt att det gäller för den som är arbetslös eller är sjuk. Var du är i livet ska inte bestämma vilken skatt du ska betala. Den moraliska synen på någon/grupp och vad som har hänt dem ska inte bestämma den skatt som ska betalas.

Partikongressen föreslår besluta:

A261:1 att arbetslösa och sjuka ska ha samma skattenivå som den som arbetar på samma inkomster

Roger Jönsson och Thomas Micha

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A262

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Rättvisare beskattning av kapital och kapitalinkomster

Den främsta förklaringen till de senaste decenniernas ökande inkomstjämlighet är kapitalinkomsternas utveckling. Kapitalinkomsterna är extremt ojämnt fördelade i befolkningen och har under de senaste decennierna både vuxit i storlek och blivit mer koncentrerade till höginkomsttagare. Förmögenhetsskillnaderna verkar vara ovanligt stora i Sverige jämfört med andra länder, och mycket tyder på att de har ökat. Samtidigt har beskattningen av förmögenheter och vissa sorters kapitalinkomster minskat kraftigt.

Ökad kapital(inkomst)beskattning är nödvändigt för att minska såväl inkomst- som förmögenhetsskillnaderna i Sverige, men även en viktig åtgärd för att vi ska kunna möta behoven i välfärden.

Det behövs en bred skattereform

Sverige behöver en ny bred skattereform. Den stora skattereformen 1990–1991 hade som utgångspunkt att skattesystemet skulle vara enkelt, rättvist, neutralt och likformigt. Under de snart 30 år som gått sedan dess har betydande avsteg gjorts från dessa principer. Det gäller inte minst beskattningen av kapitalinkomster.

En bred översyn av skattesystemet behöver beakta flera frågor, bland annat hur välfärden ska finansieras och hur skattesystemet kan förbättras för att öka produktiviteten och tillväxten. Det primära syftet med skattesystemet är att finansiera stora gemensamma åtaganden. Skatternas utformning ska därtill bidra till att främja arbete, konkurrenskraft och entreprenörskap, samtidigt som vissa typer av skadliga beteenden, exempelvis miljöförstöring, motverkas. Alla dessa överväganden måste ingå i en översyn av skattesystemet. Den dramatiska ökningen av inkomstskillnaderna i Sverige har understrukt behovet av ett fördelningspolitiskt perspektiv i en ny skattereform. En effektivare och rättvisare kapitalinkomstbeskattning är en avgörande pusselbit för ökad jämlikhet. I detta avsnitt pekar vi ut några områden inom kapitalinkomstbeskattningen där förändringar behövs av fördelningspolitiska skäl. En ny skatteöversyn kommer att behöva göra fler överväganden, som dock inte beskrivs här.

Undantag som gynnar de rikaste hör inte hemma i skattesystemet

Vid skattereformen i början av 1990-talet sattes den generella skattesatsen på kapitalinkomster till 30 procent. Under de senaste decennierna har flera avsteg gjorts från denna generella skattesats. Flera av undantagen är fördelningsmässigt klart problematiska.

Det gäller bland annat skattesatsen på utdelning och kapitalvinst för onoterade aktier (som är på 25 procent) respektive utdelning och kapitalvinst för kvalificerade aktier i fåmansbolag (20 procent). Dessa inkomstslag hör till dem som är mest koncentrerade till toppen av inkomstfördelningen.

Skattesatsen på 20 procent för utdelning och kapitalvinst för kvalificerade aktier i fåmansbolag är en del av de så kallade 3:12-reglerna. Syftet med reglerna, när de infördes, var att förhindra att skillnaderna i beskattning mellan kapitalinkomster och förvärvsinkomster skulle utnyttjas så att personer med höga arbetsinkomster tog ut dessa som lägre beskattad utdelning eller som kapitalvinst vid försäljning av aktier. Med tiden har dock flera förändringar av reglerna gjorts, vilka inneburit att möjligheterna till skattemässig inkomstomvandling har ökat. Förutom att det är ineffektivt är det också orättvist, då det innebär att en mindre del av befolkningen, vanligen med höga inkomster, i princip kan välja en lägre skattesats än vad som gäller för breda befolkningsgrupper.

Ett annat undantag i det svenska skattesystemet som gynnar höginkomsttagare är förekomsten av schablonbeskattningen av kapital, exempelvis i de så kallade investeringssparkontona (ISK). Beskattningen av kontona skiljer sig i sin konstruktion från den normala kapitalinkomstbeskattningen eftersom den inte baseras på den faktiska avkastningen. Den effektiva skattesatsen på sparande i ISK bedöms uppgå till cirka 23 procent. Eftersom sparande i investeringssparkonto är koncentrerat till toppen av inkomstfördelningen är den låga beskattningen av dessa kapitalinkomster bekymmersam ur ett fördelningsperspektiv. Det parallella skattesystemet med schablonbeskattning av kapitalinkomster, på bland annat ISK, medför också med stor sannolikhet att statens skatteintäkter blir lägre eftersom de möjliggör för investerare att växla mellan olika typer av investeringar för att minimera sin skatt.

Rättvisare fastighetsbeskattning är nödvändig

Fastighetstillgångar är ojämnt fördelade i befolkningen. Ojämligheten har dessutom ökat över tid som ett resultat av ökande bostadspriser. Beskattning av fastigheter är en skatt på avkastningen av kapital som är investerat i just fastigheter. Av rättviseskäl är det rimligt att beskatta bostäder eftersom det ger likformighet i beskattningen av olika sorters kapitalinkomster.

Skatteintäkterna från fastigheter som andel av BNP är, i ett internationellt perspektiv, låga i Sverige. I Sverige har skatterna på fastigheter dessutom minskat i betydelse sedan början av 1990-talet, vilket är tvärtemot den internationella trenden. Förändringen av den löpande beskattningen av småhus är den mest uppenbara. Skattesatsen har sänkts och ett tak har införts, vilket 2018 innebar att fastigheter med ett taxeringsvärde på drygt en miljon kronor slår i taket. Över detta tak betalas ingen skatt, vilket gör fastighetsavgiften till en regressiv skatt. Även andra förändringar som inneburit lägre beskattning av fastigheter har genomförts de senaste decennierna. Det gäller bland annat borttagningen av schablonbeskattningen av bostadsrättsföreningar, den slojade förmögenhetsskatten och den relativt nyligen införda 15-åriga skattebefrielsen på nybyggda bostäder. Förutom att fastigheter med olika värde har olika skattebelastning så beskattas också olika sorters fastigheter olika, på så sätt att bostadsrätter är skattemässigt gynnade.

Ökad beskattning av fastigheter är en viktig jämlikhetsreform eftersom fastighetsvärden är ojämnt fördelade i befolkningen. Ett slopat tak i den nuvarande kommunala fastighetsavgiften skulle exempelvis påverka de med högst disponibel inkomst mest. Ökad fastighetsbeskattning är dessutom en viktig jämlikhetsreform då fastigheter är en stabil skattebas som bör nyttjas som finansieringskälla för välfärden.

Ett möjligt sätt att öka beskattningen av fastigheter är genom en begränsning av ränteavdraget. Det finns fördelningspolitiska skäl att överväga en sådan reform. Ränteavdraget kan ses som en subvention av bostadsägande och är på så vis en omfördelning från dem som hyr till dem som äger sin bostad. De som äger sin bostad har generellt sett högre inkomster. Ränteavdraget, som redan i dag tar en betydande del av det offentliga åtagandet i anspråk, riskerar dessutom att tränga

ut allt större välfärdssatsningar när vi återgår till ett läge med mer normala räntenivåer. Samtidigt finns det även goda fördelningspolitiska skäl att inte förändra dagens ränteavdrag. Avdraget utjämnar skillnaderna mellan de som har och de som inte har eget kapital vid köp av exempelvis en bostad. Ett avtrappat ränteavdrag slår, proportionellt sett, hårdast mot unga och hushåll med inkomster strax över medel.

I en generell skatteöversyn bör den samlade beskattningen av bostäder ses över. Förutom fördelningsmässiga hänsyn måste översynen också beakta exempelvis effekter på nybyggnation av bostäder, bostadsbeståndets användning och möjligheterna för olika grupper att få tillgång till ett rimligt boende. Det är också viktigt att förändringar av beskattningen av fastigheter sker med varsamhet så att reformer inte skapar kraftiga prisfall på bostäder.

Progressiv beskattning av arv och gåvor utjämnar möjligheter

Som vi har sett har arven ökat stort i Sverige. Utvecklingen är problematisk eftersom det är de som redan har de högsta inkomsterna och de största förmögenheterna som också ärver mest pengar.

Internationellt är arvsskatt vanligt förekommande. Exempelvis har såväl våra grannländer Danmark och Finland som stora länder som Frankrike, Tyskland, Storbritannien och USA varianter på denna typ av skatt. Även Sverige hade fram till 2004 en arvsskatt. I alla länder med arvsskatt kombineras denna med en gåvoskatt så att gåvor, som ges medan man är i livet, också beskattas. Det är nödvändigt för att inte göra en arvsskatt tandlös.

Ett par aspekter gjorde den tidigare svenska arvsskatten impopulär och bidrog till dess avskaffande. För det första beskattades även förhållandevis små arv. En annan stöttesten var frågan om generationsskiften i familjeföretag. Det är vanligt, i de länder som har en arvsskatt, att företagstillgångar undantas för att förhindra att arvtagare behöver sälja företaget för att kunna betala arvsskatten. Det finns dock också argument emot sådana undantag. Undantag för onoterade aktier (vilka är starkt koncentrerade till toppen) i den svenska arvsskatten innebar till exempel låg beskattning av de största arven.

En intressant variant av en arvsskatt, som bör utredas för Sveriges del, är en så kallad "lifetime capital receipts tax" som förespråkats av bland annat den kända brittiska ekonomen Tony Atkinson. Grundtanken är att summan av de gåvor och arv som en individ mottar under en livstid beskattas från och med att de överskrider ett grundavdrag som är kopplat till individen, snarare än till det specifika arvet eller gåvan. Den optimala utformningen av en ny arvs- och gåvoskatt behöver dock studeras närmare.

Slut-strutsat om förmögenhetsskillnaderna

När förmögenhetsskatten avskaffades avslutades också insamlingen av förmögenhetsstatistiken i Sverige. Sedan 2007 vet vi därmed väldigt lite om en central jämlikhetsfråga. Med tanke på att de privata förmögenheterna växer snabbt och att mycket tyder på att förmögenhetsojämlikheten ökat stort sedan 1980-talet är avsaknaden av officiell förmögenhetsfördelningsstatistik oacceptabel.

Flera länder samlar in kvalitativ förmögenhetsstatistik trots att de inte har förmögenhetsskatt. Såväl Riksbanken som fristående forskare har lyft hur en insamling av en sådan statistik kan gå till. Statistiska Centralbyrån bör få i uppdrag att ta fram en metod och snarast påbörja insamlingen av statistik över fördelningen av förmögenheterna.

Beskatta förmögenheterna

Förmögenhetsskatter var tidigare vanliga internationellt men har, precis som i Sverige, avskaffats på många håll och finns nu endast kvar i ett fåtal länder. Det finns flera fördelar med en förmögenhetsskatt. En skatt som omfattar alla typer av tillgångar, snarare än endast vissa specifika tillgångar, är mer rättvis och undviker snedvridningar. Eftersom förmögenheterna är starkt koncentrerade till toppen är en förmögenhetsskatt också rimlig av fördelningsskäl när kapitalinkomster beskattas med en platt skattesats, såsom är fallet i Sverige. Förmögenhetsskatten kan då betraktas som ett progressivt inslag i den annars proportionella kapitalinkomstbeskattningen.

Det finns dock ett par viktiga invändningar mot förmögenhetsskatten. I praktiken är det svårt att inkludera – och därmed beskatta – alla former av förmögenheter. Det kan också vara svårt att värdera vissa typer av förmögenheter, såsom onoterade aktier.

Den största praktiska svårigheten får dock anses vara möjligheterna att undvika skatten. Möjligheten att flytta förmögenheter utomlands gör i dagsläget troligen en förmögenhetsskatt relativt tandlös. I nuvarande situation är det därför förmodligen svårt att återinföra en sådan skatt.

Internationellt pågår i flera fora, bland annat EU och OECD, viktigt arbete för att minska skatteflykten. Det gäller bland annat informationsutbyte och upprättande av svarta listor över icke samarbetsvilliga länder. Efter hand som detta arbete når ytterligare resultat bör möjligheterna för en återinförd förmögenhetsskatt utvärderas.

Partikongressen föreslår besluta:

- A262:1 att Sverige behöver en ny bred skattereform, där en av hörnstenarna är en effektivare och rättvisare beskattning av kapitalinkomster. Det finns flera viktiga perspektiv som behöver beaktas vid en skattereform. Avgörande är dock att kapitalinkomstbeskattningen mer än i dag bidrar till att minska inkomstskillnaderna
- A262:2 att en viktig del i en skattereform är att öka likformigheten i beskattning av olika former av kapitalinkomster. Undantag som gynnar de rikaste hör inte hemma i skattesystemet
- A262:3 att skattereglerna för delägare i fåmansbolag ska reformeras så att de inte är konstruerade på ett sätt som uppmuntrar till att faktiska arbetsinkomster omvandlas till lägre beskattade kapitalinkomster
- A262:4 att schablonbeskattning av kapitalinkomster genom exempelvis investeringssparkonton och kapitalförsäkringar ska avvecklas

- A262:5 att en skatteöversyn ska ha som utgångspunkt att beskattningen av fastigheter ska vara proportionell mot värdet av bostaden, eller möjligen vara progressiv
- A262:6 att den orättvisa skillnaden i beskattning mellan bostadsrätter och småhus ska utjämnas
- A262:7 att dagens begränsningsregel för äldre, som minskar fastighetsskatten för hushåll med låg inkomst, ska utvidgas till att omfatta alla låginkomsthushåll. Detta för att få acceptans för en ökad fastighetsbeskattning
- A262:8 att proportionell eller progressivt utformad löpande beskattning av fastigheter ska införas
- A262:9 att någon form av progressivt utformad arvs- och gåvobeskattning ska ingå i en ny skattereform
- A262:10 en återinförd arvsskatt ska ha ett väsentligt högre grundavdrag än vad som var fallet att med den tidigare arvsskatten och att arv mellan makar inte ska beskattas
- A262:11 officiell förmögenhetsstatistik återigen ska samlas in så att utvecklingen av att förmögenhetsskillnaderna kan bevakas
- A262:12 förmögenhetsskatt ska vara ett långsiktigt politiskt mål för ökad ekonomisk jämlikhet att
- A262:13 Sverige ska vara drivande i det internationella arbetet för att minska möjligheterna till att skattefusk och skatteflykt

LO-fackens socialdemokratiska förening (LO-sossen)

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A263

VÄRMLANDS PARTIDISTRIKT

S-förslag till förändringar i skatte- och utjämningsystemet

Trots att svensk ekonomi är stark, och trots att vi som land är rikare än någonsin, ser vi återkommande rapporteringar om brister i välfärden.

Personalen ges inte tillräckligt med tid, väntetiderna till vården ökar, allt fler går ner i arbetstid för att vårda en nära anhörig och omsorgen om de äldre är otillräcklig.

Kommunal har i sin rapport "Skatteväxling för välfärden – ett idéprogram" beräknat resursbehovet genom att bedöma omfattningen av dagens underbemanning och utifrån denna gjort en uppskattning. Kommunal kommer i rapporten fram till att det behövs minst 50 000 fler heltidsanställda inom välfärden för att arbetsbelastning och arbetsmiljö ska hamna på en acceptabel nivå, och ge de anställda rimliga förutsättningar att utföra sina arbeten. Det kräver ett resurstillskott på cirka 30 miljarder kronor.

Utöver den underfinansieringen som välfärden dras med idag kommer behoven av resurser att öka ytterligare under de kommande åren. Finansminister Magdalena Andersson redovisade för ett

år sedan finansdepartementets beräkningar som visar att det år 2026 krävs en ökad finansiering med 90 miljarder kronor för att bibehålla 2019 års standard. De sista orden är viktiga. De innebär att med 90 miljarder kronor extra så kommer undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare och alla andra som arbetar inom vård, skola och omsorg fortfarande sakna kollegor. Vi tar med oss underbemanningen in i framtiden. För att vi år 2026 ska ha en välfärd där de anställda inte behöver stressa sönder sig behöver vi alltså, jämfört med år 2019, minst 120 miljarder kronor extra.

De ekonomiska förutsättningarna att skjuta till dessa nödvändiga resurser skiljer sig dock markant åt i landet. Exempelvis hade Årjäng en skattekraft per invånare år 2020 på 163 700 kronor medan Danderyd hade en skattekraft på 394 700 kronor. Skillnader i skattekraft, demografi- och geografi, tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd.

Det är uppenbart att utjämningsystemet inte lever upp till sin föresats. Det räcker med att jämföra skattesatsen mellan olika kommuner och regioner. Österåker var den primärkommun som år 2020 hade den lägsta kommunala skattesatsen på 17,10 procent medan Dorotea har den högsta på 23,80 procent. En svag punkt i dagens välfärdsfinansiering är att kommuner, som i slutändan ska leverera välfärdsservicen, har vitt skilda möjligheter till skatteintäkter. De får ta ut skatt på förvärvsinkomst och där förvärvsinkomsten per invånare är låg blir därför de egna potentiella skatteintäkterna låga. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet som ska utjämna förutsättningar är långt ifrån tillräckligt i dag.

Riksdagen och regeringen har gett kommunerna ett obligatoriskt uppdrag att tillhandahålla en viss service utifrån grundidén att välfärden är en riksangelägenhet, inte bara en lokal angelägenhet. Det är därför inte rimligt att kommuner i så stor utsträckning på egen hand ska ansvara för att det finns tillräckliga förutsättningar till välfärden.

De flesta är nog överens om att det behövs en skattereform, eller en översyn av skattesystemet. Det borde dessutom ske med ett brett stöd i riksdagen. Men för att det ska vara tydligt för väljarna vad Socialdemokraterna vill är det nödvändigt att partiet redogör, åtminstone grunderna, till hur vi vill se en översyn av skattesystemet och det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Partikongressen föreslås besluta:

A263:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden

A263:2 att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet

A263:3 att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället

Lars-Ove Jansson, Kommunals S-förening Arvika
Värmlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A264

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

S-förslag till förändringar i skatte- och utjämningsystemet

Trots att svensk ekonomi är stark, och trots att vi som land är rikare än någonsin, ser vi återkommande rapporteringar om brister i välfärden. Personalen ges inte tillräckligt med tid, väntetiderna till vården ökar, allt fler går ner i arbetstid för att vårda en nära anhörig och omsorgen om de äldre är otillräcklig.

Kommunal har i sin rapport ”Skatteväxling för välfärden – ett idéprogram” beräknat resursbehovet genom att bedöma omfattningen av dagens underbemanning och utifrån denna gjort en uppskattning. Kommunal kommer i rapporten fram till att det behövs minst 50 000 fler heltidsanställda inom välfärden för att arbetsbelastning och arbetsmiljö ska hamna på en acceptabel nivå, och ge de anställda rimliga förutsättningar att utföra sina arbeten, det är räknat i underkant. Det kräver ett resurstillskott på cirka 30 miljarder kronor.

Utöver den underfinansieringen som välfärden dras med idag kommer behoven av resurser att öka ytterligare under de kommande åren. Finansminister Magdalena Andersson redovisade för ett år sedan finansdepartementets beräkningar som visar att det år 2026 krävs en ökad finansiering med 90 miljarder kronor för att bibehålla 2019 års standard. De sista orden är viktiga. De innebär att med 90 miljarder kronor extra så kommer undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare och alla andra som arbetar inom vård, skola och omsorg fortfarande sakna kollegor. Vi tar med oss underbemanningen in i framtiden. För att vi år 2026 ska ha en välfärd där de anställda inte behöver stressa sönder sig behöver vi alltså, jämfört med år 2019, minst 120 miljarder kronor extra.

De ekonomiska förutsättningarna att skjuta till dessa nödvändiga resurser skiljer sig dock markant åt i landet. Exempelvis hade Årjäng en skattekraft per invånare år 2020 på 163 700 kronor medan Danderyd hade en skattekraft på 394 700 kronor.

Skillnader i skattekraft, demografi- och geografi, tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd.

Det är uppenbart att utjämningsystemet inte lever upp till sin föresats. Det räcker med att jämföra skattesatsen mellan olika kommuner och regioner. Österåker var den primärkommun som år 2020 hade den lägsta kommunala skattesatsen på 17,10 procent medan Dorotea har den högsta på 23,80 procent.

En svag punkt i dagens välfärdsfinansiering är att kommuner, som i slutändan ska leverera välfärdsservicen, har vitt skilda möjligheter till skatteintäkter. De får ta ut skatt på förvärvsinkomst

och där förvärvsinkomsten per invånare är låg blir därför de egna potentiella skatteintäkterna låga. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet som ska utjämna förutsättningar är långt ifrån tillräcklig i dag.

Riksdagen och regeringen har gett kommunerna ett obligatoriskt uppdrag att tillhandahålla en viss service utifrån grundidén att välfärden är en riksangelägenhet, inte bara en lokal angelägenhet. Det är därför inte rimligt att kommuner i så stor utsträckning på egen hand ska ansvara för att det finns tillräckliga förutsättningar till välfärden.

Kommunal föreslår i sin rapport ett införande av en statlig inkomstskatt om 5 procent på förvärvsinkomst som delas ut lika per invånare till kommuner och regioner. En sådan skatt, som de kallar för ”välfärdsskatt”, skulle bidra till att utjämna de ekonomiska förutsättningarna. Den möjliggör en skatteväxling för kommunerna, det vill säga att de kan sänka sin egen skattesats tack vare intäkterna från staten.

De flesta är nog överens om att det behövs en skattereform, eller en översyn av skattesystemet. Det borde dessutom ske med ett brett stöd i riksdagen. Men för att det ska vara tydligt för väljarna vad Socialdemokraterna vill är det nödvändigt att partiet redogör, åtminstone grunderna, till hur vi vill se en översyn av skattesystemet och det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Partikongressen föreslås besluta:

A264:1 att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden

A264:2 att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet

A264:3 att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten och jämlikheten i samhället

S-kvinnor Stenungsund

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A265

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Satsning på välfärden

Vi anser att partiet ska ta tillvara LO-ekonomernas rapport om 100 miljarder mer till välfärden. Under flera år har Sverige haft en mycket bra ekonomisk situation, trots det har många kommuner, landsting och regioner svårt att få ekonomi och resurser som behövs för att ge alla medborgare en bra skola, vård och omsorg.

En satsning på 100 miljarder mer på välfärden de kommande tre åren skulle ge en högre tillväxt och en bättre utveckling på arbetsmarknaden.

LO-ekonomernas uträkning visar att vi klarar av att satsa 100 miljarder mer på välfärden de kommande tre åren utan att äventyra de offentliga finanserna.

Med ovanstående motivering yrkar LO-fackens s-förening på:

Partikongressen föreslås besluta:

A265:1 att Socialdemokraterna driver frågan med övriga partier gällande en satsning på 100 miljarder till välfärden

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A266

TORSBY – NORDVÄRMLANDS ARBETAREKOMMUN

Skatt för säsongsarbetande

Turismen är en viktig näringsgren för många kommuner även om coronapandemin i de flesta fall tyvärr haft en negativ inverkan på antalet gästnätter det senaste året.

Den säsongsarbetande personalen vistas vanligen i dessa kommuner antingen vinter- eller sommarsäsong och mer sällan båda. Periodernas längd varierar men är vanligen 3-5 månader. Dessa personer utgör en fantastisk tillgång för de kommuner där de verkar men deras anställningar innebär också att behovet av service utökas under dessa perioder.

Man kan dra en jämförelse mellan studerande som uppstår bostadsbidrag på sina respektive studieorter. För att kunna ta del av bidraget krävs att man skriver sig på studieorten.

Med dagens skattelagstiftning utgår ingen skatt till de kommuner där de säsongsarbetande arbetar trots att de har rätt att ta del av samma offentliga service som andra kommuninnevånare.

Partikongressen föreslås besluta:

A266:1 att skattelagstiftningen ändras så att säsongsarbetande inkomstbeskattas i den kommun där verksamheten bedrivs för att turistkommunerna ska få ersättning för den service som de anställda har laglig rätt att få

Ann-Katrin Järåsen

Torsby - Nordvärmlands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A267

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Skatt på sötade drycker

Fetma börja bli ett folkhälsoproblem idag och sjukdomar som exempelvis diabetes ökar kraftigt och räknas idag till en folkhälsosjukdom, men övervikt ökar även risken för en rad andra sjukdomar så, hjärt- och kärlsjukdomar, cancer m.fl. Boven i dramat är ett för högt socker intag i kombination till vår allt mer stillasittande livsstil.

Ett sätt att minska risken för fetma är att införa en skatt på sötade drycker. Just socker i dryck är en av de största bovorna då vi knappt inte känner någon mättnadskänsla när vi dricker och kan därför få i oss väldiga mängder socker på kort tid. I flera andra EU länder har man redan infört en sådan skatt vilket har resulterat i att tillverkarna av sötade drycker har minskat på sitt tillsatta socker. En svensk Fanta innehåller exempelvis nästan tre gånger mer socker än en Fanta från Storbritannien och hela åtta gånger mer än en Fanta från Spanien.

Partikongressen föreslås besluta:

A267:1 att en skatt på sötade drycker ska införas

A267:2 att Socialdemokraterna ska försöker driva igenom denna skatt skyndsamt

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A268

ÄLVSBORGS SÖDRA PARTIDISTRIKT

Skatteavdrag för fackföreningsavgift

Skatteavdraget för fackföreningsavgifter togs bort den 1 april 2019 till följd av M och KD budgeten. Arbetsgivare får däremot göra avdrag för delar av sin avgift till arbetsgivarorganisationen. Ett återinförande av skatteavdraget skall inte bara det mer rättvist utan också gör det lättare att värva och behålla medlemmar för fackförbunden. Vi kräver därför att avdragsrätten ska återinföras snarast.

Vi föreslår kongressen besluta ge distriktsstyrelsen i uppdrag att verka för

Partikongressen föreslås besluta:

A268:1 att avdragsrätten på fackföreningsavgiften återförs

A268:2 att bifalla motionen

Simon Ryndal

Älvsborgs södra partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A269

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Skattefri grundpension

Det är inte självklart idag att säga att det finns en tydlig skattesats för pensioner. Hur mycket man betalar i skatt avgörs om hur länge man arbetar, vilken ålder man har, typ av inkomst, och flera andra faktorer. Den justeras också i och med att några av kriterierna förändras. Hur mycket var och en får i pension kan redan i grunden vara svårt att beräkna eftersom det består av så många faktorer.

Regeringen har gjort flera skattesänkningar för pensioner de senaste åren, vilket så klart är mycket bra. Men vi ställer oss frågan till varför det ska finnas skatt överhuvudtaget på de mest grundläggande pensionerna.

Partikongressen föreslås besluta:

A269:1 att grundpensionen blir skattefri

Fackliga utskottet i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A270

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Skatter

Vi har sett hur orättvisorna i Sverige brett ut sig vad gäller skatter. De som har högst kommunalskatt, har sämst tillgång till välfärd. Skatteutjämningsystem fungerar inte och det kommunala självstyret är satt ur spel när det blir kriser.

Kommunal- och landstingsskatten är en platt skatt och drabbar de som har sämst ställt, ex alla lågavlönande och pensionärer med låg pension. Därför bör skattesystemet ändras. Jag yrkar

Partikongressen föreslås besluta:

A270:1 att avskaffa kommunal och landstingsskatten och införa en progressiv statlig skatt

A270:2 att beskatta arbetsfria inkomster högre

A270:3 att återinföra en rättvis fastighetsskatt

A270:4 att återinföra arvs-katten

Jan Sonestedt, Triangelns S-förening skickar motionen som enskild.

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A271

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

Skattereduktion för fackföreningsavgifter

Idag kan arbetsgivaren göra avdrag för sina avgifter till arbetsgivarorganisationer och därför anser vi att den möjligheten även ska finnas för dem som är medlemmar i fackliga organisationer. Det är en fråga om jämlikare fördelning i samhället

Partikongressen föreslås besluta:

A271:1 att skattereduktion skall införas för avgifter till fackföreningar

A271:2 att skattereduktion skall införas för avgifter till a-kassan

theres andersson

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A272

EDA ARBETAREKOMMUN

Skattereduktion för fackföreningsavgifter

Idag kan arbetsgivaren göra avdrag för sina avgifter till arbetsgivarorganisationer och därför anser vi att den möjligheten även ska finnas för dem som är medlemmar i fackliga organisationer. Det är en fråga om jämlikare fördelning i samhället.

Partikongressen föreslås besluta:

A272:1 att skattereduktion skall införas för avgifter till fackföreningar

A272:2 att skattereduktion skall införas för avgifter till a-kassan

Eda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A273

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Skattereduktion för fackföreningsavgifter

Idag kan arbetsgivaren göra avdrag för sina avgifter till arbetsgivarorganisationer och därför anser vi att den möjligheten även ska finnas för dem som är medlemmar i fackliga organisationer. Det är en fråga om jämlikare fördelning i samhället.

Partikongressen föreslås besluta:

A273:1 att skattereduktion skall införas för avgifter till fackföreningar

A273:2 att skattereduktion skall införas för avgifter till a-kassan

Handels socialdemokratiska förening Örebro

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A274

JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT

Skattereduktion/ränteavdrag

Sverige är i behov av ett nytt skattesystem. Fördelningen mellan ekonomiskt svaga och ekonomiskt starka är helt på tok och är drivande för klyftor i samhället.

Enligt dagens lagstiftning kan 30 procent av räntekostnaden dras av som skattereduktion – medel som går vår välfärd förlorade. En nedtrappning av ränteavdragen får flera positiva effekter för riket och Riksbanken låter förstå att en nedtrappning av ränteavdraget stoppar eller bromsar prisutvecklingen och att det då minskar/dämpar skuldsättningen för hushållen. Vi har ett historiskt lågt ränteläge. Nu när räntorna fortfarande är så låga är det ett bra läge för att justera ränteavdraget – eftersom effekten av avdraget är mindre i var och ens ekonomi. En justering senare i tid kan vara vanskligt om räntorna stiger.

Det torde finnas majoritet i Riksdagen för en nedtrappning av ränteavdraget till en viss procentnivå, eller alternativt med en viss procentenhet per år för att landa på en viss procentnivå. Enligt en undersökning är 35 procent av svenskarna positiva till en nedtrappning av ränteavdraget (Sifo 2019).

Partikongressen föreslås besluta:

A274:1 att Socialdemokraterna arbetar för en nedtrappning av ränteavdraget

Kjell Grafström

Jämtlands läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A275

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Skattereform

Under senare decennier har den ekonomiska tillväxten bidragit till att jämna ut villkoren i världen som helhet, samtidigt har den ekonomiska ojämlikheten inom länder ökat.

Efter mellankrigstidens finanskris minskade ojämlikheten i över 40 år, medan Sverige byggde ut välfärden. Allra minst var klyftan mellan fattiga och rika i mitten på 1980-talet. Sedan började klyftorna att växa globalt, till följd av bland annat skattereformer och avregleringar.

Klyftorna i Sverige har ökat snabbare än i flertalet länder men i global jämförelse är ojämlikheten i Sverige ändå ganska liten, men två grupper sticker ut. De rikaste har dragit ifrån, tack vare stora kapitalinkomster. Samtidigt har de fattigaste halkat efter på grund av ökade skillnader i utbildning, hälsa, långtidsarbetslöshet och sänkta nivåer i A-kassa och sjukförsäkring.

Den senaste genomgripande skattereformen genomfördes för 30 år sedan. Skattesystemet förenklades genom att fler skatter avskaffades, senare infördes ytterligare en skattenivå, den så kallade värnskatten, som togs bort 2020. Finanspolitiken har, sedan 90-talskrisen, präglats av stark återhållsamhet.

Sedan skattereformen så har det genomförts en rad förändringar som innebär att människor betalar olika skatt beroende på om de arbetar, är pensionärer, sjuka eller arbetslösa. Där de borgerligas jobbskatteavdrag har missgynnat dem som stått utanför arbetsmarknaden och de facto inneburit att de betalat högre skatt. Fastighetsskatten har ersatts av en fastighetsavgift som gynnat de som bor i de dyraste villorna i storstäderna medan de som bor i villor på mindre orter och landsbygd har fått en ökad fastighetsavgift.

Hyresgäster missgynnas skattemässigt. Det är stora klyftor mellan bostadsägande och personer som hyr sin bostad samtidigt som de som bor i hyreslägenheter i genomsnitt har en lägre inkomst. ROT- och RUT-bidraget har ytterligare ökat de orättvisa skillnaderna mellan ägt och hyrt boende. Även ränteavdraget gör det mer förmånligt att äga sitt boende.

Förmögenheter har koncentrerats i de övriga inkomstskikten genom avskaffande av förmögenhetsskatt, arvsskatt, fastighetsskatt och beskattning av fåmansföretag.

Det är olika momssatser för om du äter en smörgås på restaurang, catering eller på en bussresa.

Resultatet har blivit ett splittrat och otydligt skattesystem där grupper i samhället ställs mot varandra. Knappt någon förstår det komplicerade skattesystemet.

Jämlikhetskommissionen som presenterade sin rapport i augusti 2020 konstaterar:

”Covid-19-pandemin har radikalt förändrat förutsättningarna för finanspolitiken. Både skattekvot och ambitioner vad gäller offentligfinansiellt saldo kommer att behöva omprövas. ....De problem som Sverige stod inför redan före pandemin är dessutom av en sådan dignitet att det ter sig oralistiskt att alla skulle kunna lösas bara genom omDispositionering av existerande budgetmedel.”

Den svenska modellen för den ekonomiska politiken har som bärande grund en kompromiss mellan kapital och arbete. Helt avgörande för finansieringen av välfärden framöver är att fler jobbar, betalar skatt och att skattemedlen går till det de är avsedda för. Men de handlar också solidaritet, där de som har det väl ställt måste vara med och bidra mer till den gemensamma välfärden.

Partikongressen föreslår besluta:

- A275:1 att Socialdemokraterna utreder en ny, långsiktigt hållbar skattereform för att säkra skatteintäkterna och främja jobb, tillväxt och god miljöstyrning
- A275:2 att en ny skattereform ökar jämställdheten mellan kvinnor och män
- A275:3 att arbetet mot skattefusk och aggressiv skatteplanering ska stärkas och utnyttjande av svart arbetskraft ska bekämpas
- A275:4 att skattesystemet skall vara en del av den generella välfärden och vara omfördelande. Omfördelande mellan fattig och rik, mellan olika generationer, mellan sjuka och friska, mellan arbetslösa och förvärvsarbetande, mellan olika upplåtelseformer i boendet
- A275:5 att skattereformens utformning skall präglas av rättvisa, enkelhet och neutralitet mellan olika inkomstslag
- A275:6 att skattereformen tar hänsyn och väger in utformningen av transfereringssystemen: Pension, A-kassa, livränta, sjukpenning mm
- A275:7 att man ser över beskattningen av kapital och fastigheter så de bidrar till finansieringen av den generella välfärden

Socialdemokraterna i Kalmar län

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A276

KRONOBERGS PARTIDISTRIKT

Skattereform

Under senare decennier har den ekonomiska tillväxten bidragit till att jämna ut villkoren i världen som helhet, samtidigt har den ekonomiska ojämlikheten inom länder ökat.

Efter mellankrigstidens finanskris minskade ojämlikheten i över 40 år, medan Sverige byggde ut välfärden. Allra minst var klyftan mellan fattiga och rika i mitten på 1980-talet. Sedan började klyftorna att växa globalt, till följd av bland annat skattereformer och avregleringar.

Klyftorna i Sverige har ökat snabbare än i flertalet länder men i global jämförelse är ojämlikheten i Sverige ändå ganska liten, men två grupper sticker ut. De rikaste har dragit ifrån, tack vare stora kapitalinkomster. Samtidigt har de fattigaste halkat efter på grund av ökade skillnader i utbildning, hälsa, långtidsarbetslöshet och sänkta nivåer i A-kassa och sjukförsäkring.

Den senaste genomgripande skattereformen genomfördes för 30 år sedan. Skattesystemet förenklades genom att fler skatter avskaffades, senare infördes ytterligare en skattenivå, den så kallade värnskatten, som togs bort 2020. Finanspolitiken har, sedan 90-talskrisen, präglats av stark återhållsamhet.

Sedan skattereformen så har det genomförts en rad förändringar som innebär att människor betalar olika skatt beroende på om de arbetar, är pensionärer, sjuka eller arbetslösa. Där de borgerligas jobbskatteavdrag har missgynnat dem som stått utanför arbetsmarknaden och de facto inneburit att de betalat högre skatt. Fastighetsskatten har ersatts av en fastighetsavgift som gynnat de som bor i de dyraste villorna i storstäderna medan de som bor i villor på mindre orter och landsbygd har fått en ökad fastighetsavgift.

Hyresgäster missgynnas skattemässigt. Det är stora klyftor mellan bostadsägande och personer som hyr sin bostad samtidigt som de som bor i hyreslägenheter i genomsnitt har en lägre inkomst. ROT- och RUT-bidraget har ytterligare ökat de orättvisa skillnaderna mellan ägt och hyrt boende. Även ränteavdraget gör det mer förmånligt att äga sitt boende.

Förmögenheter har koncentrerats i de övriga inkomstskikten genom avskaffande av förmögenhetsskatt, arvsskatt, fastighetsskatt och beskattning av fåmansföretag.

Det är olika momssatser för om du äter en smörgås på restaurang, catering eller på en bussresa.

Resultatet har blivit ett splittrat och otydligt skattesystem där grupper i samhället ställs mot varandra. Knappt någon förstår det komplicerade skattesystemet.

Jämlikhetskommissionen som presenterade sin rapport i augusti 2020 konstaterar:

”Covid-19-pandemin har radikalt förändrat förutsättningarna för finanspolitiken. Både skattekvot och ambitioner vad gäller offentligfinansiellt saldo kommer att behöva omprövas. ....De problem som Sverige stod inför redan före pandemin är dessutom av en sådan dignitet att det ter sig orealistiskt att alla skulle kunna lösas bara genom omdisponering av existerande budgetmedel.”

Den svenska modellen för den ekonomiska politiken har som bärande grund en kompromiss mellan kapital och arbete. Helt avgörande för finansieringen av välfärden framöver är att fler jobbar, betalar skatt och att skattemedlen går till det de är avsedda för. Men de handlar också solidaritet, där de som har det väl ställt måste vara med och bidra mer till den gemensamma välfärden.

Partikongressen föreslår besluta:

A276:1 att Socialdemokraterna utreder en ny, långsiktigt hållbar skattereform för att säkra skatteintäkterna och främja jobb, tillväxt och god miljöstyrning

A276:2 att en ny skattereform ökar jämställdheten mellan kvinnor och män

A276:3 att arbetet mot skattefusk och aggressiv skatteplanering ska stärkas och utnyttjande av svart arbetskraft ska bekämpas

A276:4 att skattesystemet skall vara en del av den generella välfärden och vara omfördelande. Omfördelande mellan fattig och rik, mellan olika generationer, mellan sjuka och friska, mellan arbetslösa och förvärvsarbetande, mellan olika upplåtelseformer i boendet

A276:5 att skattereformens utformning skall präglas av rättvisa, enkelhet och neutralitet mellan olika inkomstslag

A276:6 att skattereformen tar hänsyn och väger in utformningen av transfereringssystemen: Pension, A-kassa, livränta, sjukpenning mm

A276:7 att man ser över beskattningen av kapital och fastigheter så de bidrar till finansieringen av den generella välfärden

Kronobergs Socialdemokratiska Partidistrikt

Kronobergs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A277

JÖNKÖPINGS LÄNS PARTIDISTRIKT

Skattereform

Under senare decennier har den ekonomiska tillväxten bidragit till att jämna ut villkoren i världen som helhet, samtidigt har den ekonomiska ojämlikheten inom länder ökat.

Efter mellankrigstidens finanskris minskade ojämlikheten i över 40 år, medan Sverige byggde ut välfärden. Allra minst var klyftan mellan fattiga och rika i mitten på 1980-talet. Sedan började klyftorna att växa globalt, till följd av bland annat skattereformer och avregleringar.

Klyftorna i Sverige har ökat snabbare än i flertalet länder men i global jämförelse är ojämlikheten i Sverige ändå ganska liten, men två grupper sticker ut. De rikaste har dragit ifrån, tack vare stora kapitalinkomster. Samtidigt har de fattigaste halkat efter på grund av ökade skillnader i utbildning, hälsa, långtidsarbetslöshet och sänkta nivåer i A-kassa och sjukförsäkring.

Den senaste genomgripande skattereformen genomfördes för 30 år sedan. Skattesystemet förenklades genom att fler skatter avskaffades, senare infördes ytterligare en skattenivå, den så kallade värnskatten, som togs bort 2020. Finanspolitiken har, sedan 90-talskrisen, präglats av stark återhållsamhet.

Sedan skattereformen så har det genomförts en rad förändringar som innebär att människor betalar olika skatt beroende på om de arbetar, är pensionärer, sjuka eller arbetslösa. Där de borgerligas jobbskatteavdrag har missgynnat dem som stått utanför arbetsmarknaden och de facto inneburit att de betalat högre skatt. Fastighetsskatten har ersatts av en fastighetsavgift som gynnat de som bor i de dyraste villorna i storstäderna medan de som bor i villor på mindre orter och landsbygd har fått en ökad fastighetsavgift.

Hyresgäster missgynnas skattemässigt. Det är stora klyftor mellan bostadsägande och personer som hyr sin bostad samtidigt som de som bor i hyreslägenheter i genomsnitt har en lägre inkomst. ROT- och RUT-bidraget har ytterligare ökat de orättvisa skillnaderna mellan ägt och hyrt boende. Även ränteavdraget gör det mer förmånligt att äga sitt boende.

Förmögenheter har koncentrerats i de övriga inkomstskikten genom avskaffande av förmögenhetsskatt, arvsskatt, fastighetsskatt och beskattning av fåmansföretag.

Det är olika momssatser för om du äter en smörgås på restaurang, catering eller på en bussresa.

Resultatet har blivit ett splittrat och otydligt skattesystem där grupper i samhället ställs mot varandra. Knappt någon förstår det komplicerade skattesystemet.

Jämlikhetskommissionen som presenterade sin rapport i augusti 2020 konstaterar:

”Covid-19-pandemin har radikalt förändrat förutsättningarna för finanspolitiken. Både skattekvot och ambitioner vad gäller offentligfinansiellt saldo kommer att behöva omprövas. ....De problem som Sverige stod inför redan före pandemin är dessutom av en sådan dignitet att det ter sig orealistiskt att alla skulle kunna lösas bara genom omDispositionering av existerande budgetmedel.”

Den svenska modellen för den ekonomiska politiken har som bärande grund en kompromiss mellan kapital och arbete. Helt avgörande för finansieringen av välfärden framöver är att fler jobbar, betalar skatt och att skattemedlen går till det de är avsedda för. Men de handlar också solidaritet, där de som har det väl ställt måste vara med och bidra mer till den gemensamma välfärden.

Partikongressen föreslår besluta:

A277:1 att Socialdemokraterna utreder en ny, långsiktigt hållbar skattereform för att säkra skatteintäkterna och främja jobb, tillväxt och god miljöstyrning

A277:2 att en ny skattereform ökar jämställdheten mellan kvinnor och män

A277:3 att arbetet mot skattefusk och aggressiv skatteplanering ska stärkas och utnyttjande av svart arbetskraft ska bekämpas

A277:4 att skattesystemet skall vara en del av den generella välfärden och vara omfördelande. Omfördelande mellan fattig och rik, mellan olika generationer, mellan sjuka och friska, mellan arbetslösa och förvärvsarbetande, mellan olika upplåtelseformer i boendet

A277:5 att skattereformens utformning skall präglas av rättvisa, enkelhet och neutralitet mellan olika inkomstslag

A277:6 att skattereformen tar hänsyn och väger in utformningen av transfereringssystemen: Pension, A-kassa, livränta, sjukpenning mm

A277:7 att man ser över beskattningen av kapital och fastigheter så de bidrar till finansieringen av den generella välfärden

Socialdemokraterna i Jönköpings län

Jönköpings läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A278

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Skattereform för jämlikhet

Efter att ha minskat under efterkrigstiden har den ekonomiska ojämlikheten sedan åren kring 1980 ökat kraftigt i Sverige. Inkomstojämlikheten har ökat såväl genom att de med de allra lägsta inkomsterna halkat efter som att de i toppen av fördelningen dragit ifrån, till stor del som en följd av växande kapitalinkomster. Sedan 1990-talets början har också kapitalinkomsternas andel av hushållens genomsnittliga inkomster vuxit stort. Under perioden 1991–2017 ökade kapitalvinsterna med runt 380 procent och räntor och utdelningar ökade med runt 200 procent. För de allra flesta utgör kapitalinkomster dock en marginell inkomstkälla, medan över hälften av alla kapitalinkomster tillfaller den procent av befolkningen med de allra högsta inkomsterna. En stor del av ökningen i inkomstojämlikheten drivs av inkomstutvecklingen bland den översta percentilen i fördelningen.

Kapitalinkomsternas fördelning beror i sin tur på hur förmögenheternas fördelning. Förmögenheter är än mer ojämlikt fördelade än inkomster. I och med förmögenhetskattens avskaffande 2007 samlas dock inte längre in någon officiell statistik om förmögenheternas storlek och fördelning i befolkningen. Statistiken från 2007 ger dock vid handen att Gini-koefficienten för nettoförmögenheten var 0,90 (på en skala där 1 är max och motsvarande värde för inkomstfördelningen 2017 var 0,32), 67 procent av de totala nettoförmögenheterna tillföll personer som var bland de tio rikaste procenten i befolkningen och 24 procent tillföll den rikaste procenten i befolkningen. Det gör Sverige till ett av världens mest ojämlika länder sett till förmögenhetsfördelningen. De uppskattningar som finns tyder på att koncentrationen av förmögenheterna till de rikaste hushållen bara ökat sedan dess. De totala förmögenheterna har också vuxit mycket snabbt. De privata förmögenheterna i Sverige har fördubblats sedan 1980-talet och motsvarar i dag, 465 procent av nationalinkomsten, den högsta nivån sedan början av 1800-talet. De totala förmögenheterna som ägs av de svenska miljardärfamiljerna är nästan lika stora som statens hela nettoförmögenhet plus värdet av det statliga pensionssystemet.

Förmögenhetsskillnaderna verkar vara ovanligt stora i Sverige jämfört med andra länder, och har alltså vuxit kraftig under senare decennier. Samtidigt har beskattningen av förmögenheter och vissa sorters kapitalinkomster minskats eller slopats helt. Ökad kapitalbeskattning är nödvändigt för att minska såväl inkomst- som förmögenhetsskillnaderna i Sverige, men även en viktig åtgärd för att vi ska kunna möta behoven i välfärden. Situationen understryker behovet av ett en ny skattereform med en tydlig fördelningspolitisk ambition att vända utvecklingen och stärka finansieringen av våra gemensamma åtaganden inom offentlig sektor. Samtidigt lyser den skattereform som utlovades i Januariavtalet med sin frånvaro.

Det krävs nu att socialdemokratin utvecklar sin politik kring skattesystemet med målet att

driva på för en ny skattereform med en tydlig fördelningspolitisk agenda och med sikte på att stärka finansieringen av den offentliga sektorn. Därtill behöver vi återuppta insamlingen av förmögenhetsstatistik för att kunna följa utvecklingen av de privata förmögenheterna.

Partikongressen föreslås besluta:

- A278:1 att Socialdemokraterna ska utveckla politik för, opinionsbilda kring och verka för genomförandet av en ny bred skattereform, där en av hörnstenarna är en effektivare och rättvisare beskattning av kapitalinkomster
- A278:2 att Socialdemokraterna verkar för att förmögenhetsbeskattning, arvs- och gåvobeskattning utreds och genomförs som ett led i en sådan reform
- A278:3 att Socialdemokraterna verkar för att officiell förmögenhetsstatistik ska samlas in så att utvecklingen av förmögenheter kan bevakas

Sebastian Sirén

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A279

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Skattesystem för jämlikhet

Sverige är ett rikt land, men med en kraftigt ökande ojämlikhet. En faktor bakom ojämlikheten är en skattepolitik som gynnar kapitalägande, höga inkomster och ägande av bostäder. Sverige har blivit ett skatteparadis. Vi behöver kapitalskatter som ger ökad jämlikhet och för finansiering av välfärd, grön omställning och full sysselsättning. Det underlättar även en utjämning av kommunalskatterna, som till en del återför värde till den kommun där värdet skapades.

En grundsten i ett rättvist skattesystem är att arbete och inkomst av kapital beskattas likvärdigt. Dagens skatt på inkomst av kapital förklarar en stor del av den ökade spridningen i inkomst. Ökad skatt på inkomst av kapital ger progressivitet utan ökad marginalsatt på arbete. Ett första steg är att avskaffa den missbrukade 3–12 regeln för omvandling av arbetsinkomster till lågbeskattad kapitalinkomst för fåmansföretagare.

En fastighetsskatt bör införas som är neutral mellan ägt och hyrt boende och som gör att bostadsbeståndet utnyttjas effektivare. Idag är ägt boende starkt gynnat, mer än i de flesta EU-länder. En proportionell fastighetsskatt utan tak bidrar till en mer jämlik disponibel inkomst mellan ägt och hyrt boende efter att boende är betalt. Vi behöver en ny progressiv arvsskatt med fribelopp. Det bidrar till ett jämlikare samhälle och minskad koncentration av kapital. Ärvt kapital är idag en sjättedel av hushållens disponibla inkomster.

De allra rikaste har kraftigt ökat sina förmögenheter, utan att i motsvarande grad investera sitt kapital. Vi behöver en förmögenhetsskatt utan underliga undantag. Om förmögenhetsskatt är möjligt i Schweiz är det också möjligt i Sverige. En utredning bör fastställa hur denna skatt kan utformas rättvist, med mista möjlighet till kryphål. Det kräver ett fortsatt samarbete inom EU och OECD kring skatteparadis och flytt av vinster.

Partikongressen föreslår besluta:

A279:1 att Socialdemokraterna verkar för en enhetlig kapitalskatt på minst 30 procent

A279:2 att Socialdemokraterna verkar för en progressiv fastighetsskatt utan tak

A279:3 att Socialdemokraterna verkar för arvs- och gåvoskatt

A279:4 att Socialdemokraterna verkar för att förmögenhetsstatistik samlas in

A279:5 att Socialdemokraterna verkar för att förmögenhetsskatt utreds och genomförs

A279:6 att Socialdemokraterna verkar för skatt på stora båtar som inte används yrkesmässigt

Sten Gellerstedt, Eriksbergs S-förening

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A280

LOMMA ARBETAREKOMMUN

Skattesystem för jämlikhet – Arbete

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av arbete

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Arbetare och tjänstemän betalar en allt större del av kakan i förhållande till stora företag och den ekonomiska eliten. Det förekommer att miljardären betalar en lägre andel av sin inkomst i skatt än vad vanliga löntagare gör. Jag menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. Detta är enligt en närmast enig kår av ekonomer en mindre lyckad ordning.

ERSÄTT JOBBSKATTEAVDRAGET MED EN GENERELL SKATTESÄNKNING FÖR ALLA LÅG- OCH MEDELINKOMSTTAGARE

Sedan 2006 har ett antal jobbskatteavdrag införts. Kostnaden beräknades 2019 uppgå till cirka 130 miljarder kronor per år och gynnar framförallt de som redan har det gott ställt.

Jobbskatteavdragen har samtidigt bidragit till att sjuka och arbetslösas inkomster beskattas hårdare

än inkomster för personer i förvärsarbete. Det är ett synnerligen orättvist sätt att sänka den effektiva ersättningsgraden i socialförsäkringarna som redan är långt under 100% av lönen. För att råda bot på dessa två orättvisor borde jobbskatteavdraget ersättas av en generell skattesänkning för alla inkomster, inte bara löntagare, och helt fasas ut för höginkomsttagare.

AVSKAFFA RUT & ROT-AVDRAGEN

Många av dagens skatteavdrag för arbetsinkomster skapar ovälkomna sido- och inlåsnings effekter och underminerar progressiviteten i skattesystemet. Avdraget för hushållsnära tjänster (RUT) är ett sådant.

RUT-avdraget gynnar främst en liten grupp välmående hushåll som köper städtjänster, medan kostnaderna fördelas på resterande befolkning, däribland de som har det knapert. Utvärderingar från Riksrevisionen och Myndigheten för Tillväxtpolitiska Utvärderingar och Analyser har dessutom visat att alla de fina löften som gavs kring RUT-avdragets positiva effekter aldrig infriats.

Även avdraget för reparation, underhåll, ombyggnad och tillbyggnad (ROT) dras med liknande problem. Avdraget gynnar oproportionerligt välmående bostadsägare medan kostnaderna faller på befolkningen som helhet.

Avdraget var tänkt som en konjunkturstimulans när bostadsbyggandet sjönk i finanskrisens spår. Eftersom avdraget aldrig togs bort när bostadsbyggandet tog fart igen, har ROT-avdraget bidragit till att ställa enskildas köksrenoveringar mot allmännyttigt bostadsbyggande i dragkampen om begränsad arbetskraft.

INFÖR EN GRÖN VÄRNSKATT

Värnskatter eller solidaritetsavgifter i olika former har funnits runt om i Europa för att finansiera till exempel försvarssatsningar. I Sverige infördes värnskatten på 90-talet som ett led i saneringen av de offentliga finanserna.

Värnskatten avskaffades år 2020. Idag finns ett starkt behov av att minska de ekonomiska klyftorna. Samtidigt står Sverige inför en klimatkris med ett akut behov av att minska utsläppen och finansiera introduktionen av ny grön teknik.

Den översta inkomstdecilen i Sverige genererar genom sin konsumtion i genomsnitt 3–5 gånger högre utsläpp än den lägsta inkomstdecilen. En klimatvärnskatt där intäkterna riktas till grön omställning hanterar därför flera problem på samma gång. Den bidrar till att dämpa utsläppen där utsläppen är som störst, och följer därför logiken i “förorenaren betalar”-principen, samtidigt som den bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna. Den tillgodoser också att de löpande kostnaderna för klimatomställningen inte läggs på dem som idag saknar ekonomiska marginaler

Partikongressen föreslås besluta:

A280:1 att Socialdemokraterna ska verka för att jobbskatteavdragen fasas ut med fördelningspolitisk hänsyn i form av generell skattesänkning för alla låg- och medelinkomsttagare, även sjuka och arbetslösa

A280:2 att Socialdemokraterna ska verka för att RUT-avdraget avskaffas

A280:3 att Socialdemokraterna ska verka för att ROT-avdraget avskaffas

A280:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster

Linus Malmberg

Lomma arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A281

LOMMA ARBETAREKOMMUN

Skattesystem för jämlikhet – Ägande

Ett skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning; beskattning av kapital och ägande

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat och som i för låg utsträckning fördelar från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga. Jag menar att en långsiktigt hållbar och stärkt finansiering för offentliga tjänster och åtaganden är nödvändiga. Detta kräver ett nytt skattesystem.

HÖJ KAPITALBESKATTNINGEN TILL 30 PROCENT

Det senaste decennierna har sett en rad försvagningar i kapitalbeskattningen. Eftersom kapitalinkomsterna dominerar bland de med absolut högst inkomster har detta bidragit till att öka ojämlikheten i Sverige.

I 1991-års skattereform var ambitionen att olika typer av kapitalinkomster och förmögenheter skulle beskattas enhetligt och likformigt. Sedan dess har dock ambitionen om likformighet helt kommit av sig. En harmonisering av kapitalskatterna vid 30 procent är rimligt för att öka jämlikheten i samhället och finansiera de reformer som behövs för att skapa ett rättvist och hållbart Sverige. Eftersom kapitalskatteinkomsterna är så ojämnt fördelade skulle en enhetlig skattesats få ett mycket progressivt utfall.

FÖRÄNDRA FASTIGHETSSKATTEN FÖR ATT UTJÄMNA KLYFTAN MELLAN STAD OCH LAND

Trots namnet utgör den fastighetsavgift som infördes 2008 en skatt. Den stora skillnaden från innan 2008 är att ett maxtak för skatten införts: 1 429 kr per år för bostadsrätter respektive 8 349 kr per år för småhus år 2020.

Detta maxtak gör nuvarande fastighetsskatt kraftigt regressiv: det skiljer endast några hundralappar mellan årsavgiften för ett hus värt lite över en miljon kronor i Hällefors och en villa värd 25 miljoner kronor på Djursholm.

Nybyggda bostäder har också helt undantagits fastighetsskatt under en längre tid. En återinförd fastighetsskatt baserad på marknadsvärde skulle ge flera positiva effekter. Skatten är progressiv och till skillnad från finansiella tillgångar är fastigheter svåra att gömma. Fastighetsskatter kan även inbringa betydande mängder kapital till statskassan som kan användas för välfärdssatsningar och transfereringar.

INFÖR EN GRÖN ARVS- OCH GÅVOSKATT

Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den som bör åtgärdas. Samtidigt finns det starka skäl för ett nyinförande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniers utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. En arvs- och gåvoskatt, där intäkterna riktas till grön omställning har därför stor potential. Både för jämlikheten och en rättvis grön omställning.

UTRED OCH INFÖR EN FÖRMÖGENHETSSKATT

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskonzentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskonzentration bör den noga utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runtom i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbetet för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

Partikongressen föreslås besluta:

A281:1 att Socialdemokraterna ska verka för en enhetlig kapitalbeskattning på minst 30 procent

A281:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en fastighetsskatt baserad på marknadsvärde ska införas

A281:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs

A281:4 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs

A281:5 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

Linus Malmborg

Lomma arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A282

ALVESTA ARBETAREKOMMUN

Skatteväxling för välfärden

Vi möts återkommande av rapporteringar från olika yrkesgrupper om hur minskade resurser till välfärden inneburit färre kollegor och därmed ökat stressen för dem som är kvar. Dagens underbemanning motsvarar fler än 50 000 heltidsanställda, vilket innebär ett tillskott på cirka 30 miljarder kronor. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att vi inte pratar om ett framtida behov, utan behovet är här och nu. För att möta framtida behov behövs ytterligare åtgärder.

Kommunal har i sin rapport Skatteväxling för välfärden argumenterat för att det bör införas en statlig skatt på samtliga förvärvsinkomster. Dessa ska sedan fördelas till kommuner och regioner. Syftet med detta är att öka statens roll i finansieringen av de uppgifter som riksdagen ålägger kommunsektorn och skapa en större utjämning mellan rikare och fattigare delar av landet. Detta är både rimligt och nödvändigt. Det är rimligt då vi menar att finansieringen av välfärd är ett gemensamt ansvar och nödvändigt för att många kommuner idag har en omöjlig ekonomisk situation.

Riksrevisionen har pekat på att den kommunala finansieringsprincipen har åsidosatts i de fall de har granskat. Genom att skjuta till mer resurser anser vi att staten till viss del skulle återupprätta den underfinansiering som under lång tid fått pågå.

Genom den välfärdsskatt vi föreslår kommer vissa kommuner med relativt hög skattekraft, och i slutändan deras invånare, få betala något högre skatt än tidigare. Ingen av kommunerna som tvingas höja ligger dock över medelskattesatsen för riket, och kommer inte heller göra så efter reformen. Vi anser att detta är motiverat eftersom det krävs för att skapa mer likvärdiga förutsättningar för samtliga kommuner och regioner i landet. Ett sådant förslag är därför förenligt med regeringsformen och kommunallagen i dess nuvarande lydelse.

Dagens regressiva fastighetsavgift bör omvandlas till en progressiv fastighetsskatt som kommer kommuner tillgodo genom att intäkterna förs in i det kommunalekonomiska utjämningsystemet. Även resurser i motsvarighet till vad som kan förväntas från en arvs- och gåvoskatt bör gå till utjämningsystemet. Detta för att det ska vara möjligt att åtgärda den underbemanning som i dag finns i vård, skola och omsorg.

En genomgående röd tråd i förslagen har varit att skapa mer rättvisa skattesatser över landet och samtidigt säkerställa att kommunerna och regionerna själva i slutändan blir de som förfogar över de tillskott som vi föreslår. Genom att inte öronmärka de tillskott som vi föreslår anser vi att förslaget är förenligt med det kommunala självstyret, och vid en proportionalitetsbedömning anser vi att vårt förslag inte är mer ingripande än vad som är nödvändigt för att garantera kommunerna mer resurser.

Debatten om Sveriges skattesystem måste utgå från några grundläggande principer. För oss socialdemokrater är det självklart att vård, skola och omsorg ska vara tillgängliga för alla på samma villkor. Det är behovet som ska styra, inte individens ekonomiska förutsättningar. Det är viktigt att en generell välfärd av hög kvalitet som finansieras via skattsedeln bibehålls också i en framtida skattereform.

Därför menar vi att följande tre principer bör vara vägledande vid en översyn av skattesystemet:

- Skattesystemet ska säkerställa den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden
- Skattesystemet ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet
- Skattesystemet ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället.

Med stöd i dessa principer kan vi skapa en skattereform som bidrar till ett samhälle som håller ihop, som bygger på tillit och trygghet – och som genererar tillväxt.

Sammanfattningsvis är det nödvändigt att skattekvoten höjs, annars riskerar den långvariga urholkningen av resurser, klyftorna mellan stad och land och den demografiska utvecklingen att slå sönder tilltron till vår välfärdsmodell.

Syftet med den här motionen är att synliggöra dagens underfinansiering av välfärden. Med mer resurser kan vi bygga en starkare välfärd både för de som behöver den och de välfärdsarbetare som ska leverera den.

Partikongressen föreslås besluta:

A282:1 att Socialdemokraterna verkar för förändringar i skattesystemet i enlighet med motionens intentioner

A282:2 att Socialdemokraterna verkar för en översyn av skattesystemet i enlighet med motionens intentioner

S- kvinnor i Alvesta

Alvesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A283

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Skuldsaneringsstöd

I dagsläget är det många som tar snabblån, krediter och så kallade ”blancolån”, vilket kan leda till en ohållbar lånekarusell. Personer i den här situationen har svårt att hantera sin ekonomiska situation.

Man behöver bryta sitt problematiska konsumtionsmönster och i vissa fall kan man bli beviljad skuldsanering av kronofogden. En skuldsanering genomförs under fem år. Då får personen en betalningsplan av kronofogden. Följs inte planen kan fordringsägaren kräva ut sin rätt. Det får stora konsekvenser, både hos den enskilda och hos eventuella anhöriga.

Dessutom får kommunens försörjningsstödsenhet fler fall att ta hand om.

Han man beviljats skuldsanering på grund av konsumtionslån behövs stöd för att inte falla tillbaka i tidigare beteende. Idag finns inget krav på stöd och hjälp med att förändra sitt förhållningssätt till pengar.

Vi anser att personer som beviljats skuldsanering på grund av konsumtionslån ska åläggas ett krav att lära sig mer om ekonomi, sitt beteende och hur dessa påverkar varandra. Det ger personen bättre förutsättningar för att skuldsaneringen ska lyckas och för att personen inte ska falla tillbaka i sitt tidigare beteende

Partikongressen föreslås besluta:

A283:1 att riksdagsledamöterna får i uppdrag att se över vilka krav som ställs på personer som beviljats skuldsanering

A283:2 att införa ett lagstöd för personer som beviljats skuldsanering på grund av konsumtionslån ska ta del av insatser som hjälper dem att ändra sitt ekonomiska beteende

A283:3 att kommunerna inför obligatoriska insatser för personer som beviljats skuldsanering på grund av konsumtionslån

S-Kvinnor Halland

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A284

KUMLA ARBETAREKOMMUN

Social Rättvisa genom Mikrolån

Sociala innovationer där människor gick samman för att åtgärda samhällsproblem har senare blivit en naturlig del av vårt moderna välfärdssverige. Föreningen Mjölkdroppen blev Barnvårdscentraler. Olika insamlingar till sjuka arbetskamrater blev generella sjukförsäkringar och Försäkringskassans del i den generella välfärden. Genom historien har folkrörelser och enskilda verkat för social rättvisa. Man har burit varandras bördor och skapat ett samhälle som ger människor goda livschanser.

Genom solidaritet och generell välfärd skapades ett starkt och hållbart samhälle.

Vi ser dock hur klyftorna i samhället har växt stort de senaste 30-40 åren. Många socialt inriktade föreningar och organisationer får ta ett allt större samhällsansvar. Sociala arbetsintegrerade företag försöker på olika sätt, med små medel, lösa samhällsproblem som att stärka långtidsarbetslösa, återvinna möbler och kläder, växla in statliga och kommunala pengar till anställningar som ger människor hopp, en egen inkomst och arbetsgemenskap. Dessa föreningar, idéburen sektor, som sociala företag möter och vill åtgärda olika sociala utmaningar som ensamhet, resursslöseri, fattigdom, missbruk m m.

Nya innovativa och idéburna lösningar tas fram, med väldigt begränsade ekonomiska förutsättningar. Sociala företag, idrottsföreningar, kyrkor, gamla och nya folkrörelser har idéerna och engagemanget och behöver ibland startkapital för att sätta och skala upp bra idéer som möter orättvisor och kan, som förut, utveckla det offentliga välfärdsbygget. Med fokus på social rättvisa menar vi att staten kan inrätta en nationell fond för social rättvisa. Pengarna ska kanaliseras från "en promilles promille" av affärsbankernas vinster. Genom årtionden har Sveriges skattebetalare stöttat bankerna via olika statliga krispaket och det finns en logik i att bankerna "återbetalar" en liten del, vilket kan bidra till social rättvisa. (Irland är ett intressant exempel på hur affärsbankerna kan bidra)

En fond för social rättvisa som byggs upp kan fungera som en slags bank för mikrolån, kanske i samverkan med sparbanker eller andra lokalt förankrade institutioner i nära samverkan med svenskt föreningsliv och organiseringen av infrastruktur för socialt företagande. Social rättvisa bidrar till att utjämna klassklyftor och livschanser vilket stärker förutsättningarna för ett hållbart och tryggt samhälle. Med tillit, tydliga realistiska amorteringsplaner och små lån kan detta ge stora sociala vinster. Forum för idéburna organisationer med social inriktning - Coompanion, kyrkornas sociala arbete, idrottsföreningar och exempel som region Örebro läns strategi för socialt företagande - visar kraften som finns och kan ges ännu större utväxling med riktade mikrolån

- .
- Mikrolån kan vara små summor från 5/10 000:- till 100/200 000:-

Partikongressen föreslås besluta:

A284:1 att Socialdemokraterna verkar för inrättandet av en nationell samordningsfond för mikrolån för social rättvisa

A284:2 att Socialdemokraterna verkar för att affärsbankerna bidrar via staten med socialt rättvisemärkta medel

A284:3 att Socialdemokraterna verkar för att lokalt/regionalt förankrade aktörer sköter mikrolånen

Sten Persson, Eva-Lena Gustavsson och Åke Gustavsson

Kumla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A285

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Social rättvisa genom mikrolån

Sociala innovationer där människor förr gick samman för att åtgärda samhällsproblem har senare blivit en naturlig del av vårt moderna välfärdssverige. Föreningen Mjölkdroppen blev Barnvårdscentraler. Insamlingar till sjuka arbetskamrater blev generella sjukförsäkringar och Försäkringskassan. Genom historien har folkrörelser och enskilda verkat för social rättvisa. Man har burit varandras bördor och skapat ett samhälle som ger människor goda livschanser. Genom solidaritet och generell välfärd skapades ett starkt och hållbart samhälle.

Vi ser dock hur klyftorna i samhället har växt stort de senaste 30-40 åren. Många socialt inriktade föreningar och organisationer får ta ett allt större samhällsansvar. Sociala arbetsintegrerade företag försöker på olika sätt, med små medel, lösa samhällsproblem som att stärka långtidsarbetslösa, återvinna möbler och kläder, växla in statliga och kommunala pengar till anställningar som ger människor hopp, en egen inkomst och arbetsgemenskap. Dessa föreningar, idéburen sektor, social företag möter och vill åtgärda olika sociala utmaningar som ensamhet, resursslöseri, fattigdom, missbruk mm. Nya innovativa och idéburna lösningar tas fram, med väldigt begränsade ekonomiska förutsättningar. Sociala företag, idrottsföreningar, kyrkor, gamla och nya folkrörelser har idéerna och engagemanget och behöver ibland startkapital för att sjösätta och skala upp bra idéer som möter orättvisor och kan, som förut, utveckla det offentliga välfärdsbygget.

Med fokus på social rättvisa menar vi att staten kan inrätta en nationell fond för social rättvisa. Pengarna ska kanaliseras från en liten del av affärsbankernas vinster. Genom årtionden har Sveriges skattebetalare stöttat bankerna via olika statliga krispaket och det finns en logik i att bankerna "återbetalar" en liten del som kan bidra till social rättvisa. (Irland är ett intressant exempel på hur affärsbankerna kan bidra)

En fond för social rättvisa som byggs upp kan fungera som en bank för mikrolån, kanske i samverkan med sparbanker eller andra lokalt förankrade institutioner i nära samverkan med föreningsliv och sociala företag.

Social rättvisa utjämnar klassklyftor och ger livschanser vilket stärker förutsättningarna för ett hållbart och tryggt samhälle.

Med tillit, tydliga realistiska amorteringsplaner och små lån kan detta ge stora sociala vinster. Forum för idéburna organisationer med social inriktning, Coompanion, kyrkornas sociala arbete, idrottsföreningar och exempel som region Örebro läns strategi för sociala innovationer visar kraften som finns och kan ges ännu större utväxling med riktade mikrolån.

Socialdemokrater för Tro och Solidaritet föreslår att Socialdemokraterna

Partikongressen föreslås besluta:

A285:1 att verkar för inrättande av en nationell fond för mikrolån för social rättvisa

A285:2 att verkar för att affärsbankerna bidrar via den nationella fonden med socialt rättvisemärkta medel

A285:3 att verkar för att lokalt/regionalt förankrade aktörer sköter mikrolånen *(=små lån t ex 10–50 000;-)

per ager

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A286

LINDESBERGS ARBETAREKOMMUN

Social Rättvisa genom Mikrolån

Sociala innovationer där människor förr gick samman för att åtgärda samhällsproblem har senare blivit en naturlig del av vårt moderna välfärdssverige. Föreningen Mjölkdroppen blev Barnavårdscentraler. Insamlingar till sjuka arbetskamrater blev generella sjukförsäkringar och Försäkringskassan. Genom historien har folkrörelser och enskilda verkat för social rättvisa. Man har burit varandras bördor och skapat ett samhälle som ger människor goda livschanser. Genom solidaritet och generell välfärd skapades ett starkt och hållbart samhälle.

Vi ser dock hur klyftorna i samhället har växt stort de senaste 30-40 åren. Många socialt inriktade föreningar och organisationer får ta ett allt större samhällsansvar. Sociala arbetsintegrerade företag försöker på olika sätt, med små medel, lösa samhällsproblem som att stärka långtidsarbetslösa, återvinna möbler och kläder, växla in statliga och kommunala pengar till anställningar som ger

människor hopp, en egen inkomst och arbetsgemenskap. Dessa föreningar, idéburen sektor, sociala företag möter och vill åtgärda olika sociala utmaningar som ensamhet, resursslöseri, fattigdom, missbruk mm. Nya innovativa och idéburna lösningar tas fram, med väldigt begränsade ekonomiska förutsättningar. Sociala företag, idrottsföreningar, kyrkor, gamla och nya folkrörelser har idéerna och engagemanget och behöver ibland startkapital för att sjösätta och skala upp bra idéer som möter orättvisor och kan, som förut, utveckla det offentliga välfärdsbygget.

Med fokus på social rättvisa menar vi att staten kan inrätta en nationell fond för social rättvisa. Pengarna ska kanaliseras från en liten del av affärsbankernas vinster. Genom årtionden har Sveriges skattebetalare stöttat bankerna via olika statliga krispaket och det finns en logik i att bankerna "återbetalar" en liten del som kan bidra till social rättvisa. (Irland är ett intressant exempel på hur affärsbankerna kan bidra)

En fond för social rättvisa som byggs upp kan fungera som en bank för mikrolån, kanske i samverkan med sparbanker eller andra lokalt förankrade institutioner i nära samverkan med föreningsliv och sociala företag.

Social rättvisa utjämnar klassklyftor och ger livschanser vilket stärker förutsättningarna för ett hållbart och tryggt samhälle.

Med tillit, tydliga realistiska amorteringsplaner och små lån kan detta ge stora sociala vinster. Forum för idéburna organisationer med social inriktning, Coompanion, kyrkornas sociala arbete, idrottsföreningar och exempel som region Örebro läns strategi för sociala innovationer visar kraften som finns och kan ges ännu större utväxling med riktade mikrolån.

Partikongressen föreslås besluta:

A286:1 att verka för inrättande av en nationell fond för mikrolån för social rättvisa

A286:2 att verka för att affärsbankerna bidrar via den nationella fonden med socialt rättvisemärkta medel

A286:3 att verka för att lokalt/regionalt förankrade aktörer sköter mikrolånen *(=små lån t ex 10-50 000:-)

Socialdemokrater för tro och solidaritet i Örebro län genom Bengt Storbacka
Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A287

GOTLANDS PARTIDISTRIKT

Socialpolitik för minskade klyftor

Sverige tillhör de länder i världen som haft och har de minsta inkomstklyftorna. Under de senaste 40 åren har klyftorna dock ökat. Som bland annat den statliga jämställdhetsutredningen ”En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46)” visat har ojämlikheten i disponibel inkomst ökat med cirka 60 procent sedan början av 1980-talet. Utvecklingen har sett likadant ut i många länder men OECD har visat att den skett snabbare i Sverige än i omvärlden. Inom landet har också de regionala skillnaderna ökat vilket varit särskilt tydligt för kommuner och regioner utanför storstäderna.

I samhällen med stor ojämlikhet är den sociala rörligheten lägre. När växande klyftor leder till minskad rörlighet ökar därmed ojämlikheten ytterligare och konserverar skillnaderna i människors förutsättningar att leva ett gott liv. Det kan aldrig vara socialdemokratisk politik att bidra till en sådan negativ spiral.

En starkt bidragande orsak till att klyftorna ökat finner vi i transfereringssystemet. Dess inkomstutjämnande effekt har minskat då transfereringarna inte följt inkomstutvecklingen samtidigt som det i många fall blivit svårare att kvalificera sig för ersättning. Som ett resultat av detta kan vi bland annat se hur den relativa barnfattigdomen fördubblats från 1995 samtidigt som fattigdomen i absoluta tal minskat. För familjer med små marginaler har socialförsäkringssystemet sin största betydelse. Framförallt för många ensamstående föräldrar med flera barn utgör transfereringarna enda möjligheten till en tillvaro likvärdig med andra familjer.

Risken att drabbas av både sjukdom och arbetslöshet är större bland personer i de lägre inkomstskikten. Att de faktiska ersättningsnivåerna i förhållande till inkomstbortfallet sjunkit inom såväl sjuk- som arbetslöshetsförsäkringarna har också medfört att individer drabbats dubbelt. Omställningskrav inom de arbetsrelaterade trygghetssystemen är motiverade men har på senare år skärpts på ett sätt som både ökat ojämlikheten och ibland varit direkt kontraproduktivt.

Många riskerar också att hamna i svåra mellanlägen i gränssnittet mellan de olika försäkringssystemen. Utvecklingen mot ett system där socialförsäkringarnas betydelse minskar måste därför stoppas. Regeringen har i budgetpropositionen för 2021 visat några bra och efterföljansvärda exempel på sådan politik men det är långt ifrån tillräckligt.

Medborgarnas tillit till de gemensamma institutionerna är en tillgång för ett demokratiskt samhälle. Socialförsäkringarna är inte bara ett förnämligt instrument för solidaritet inom befolkningen utan också ett sammanhållande kitt som bidrar till lägre brottslighet, färre konflikter på arbetsmarknaden och större upplevelse av trygghet. Personer med svag förankring

på arbetsmarknaden är idag med och finansierar det allmänna försäkringssystemet ibland utan att själva kunna omfattas av tryggheten. Det riskerar att urholka tilliten. Samtidigt växer en privat välfärdsmarknad för dem med tillräckliga, och dessutom växande, tillgångar. Socialförsäkringarna blir då alltmer ointressanta och betalningsviljan därmed svagare.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kongressen besluta

Partikongressen föreslås besluta:

A287:1 att slå fast att minskade klyftor i disponibel inkomst är ett prioriterat mål

A287:2 att utvecklingen mot eller bort från detta mål redovisas årligen

A287:3 att verka för att statens budgetmotion alltid ska innehålla en tydlig redovisning av hur transfereringarna utvecklats i förhållande till reallöneutvecklingen

A287:4 att verka för att ersättningsgraden i de offentliga systemen ska höjas så att 80 procent av arbetstagarna uppnår 80 procents ersättning vid sjukdom och arbetslöshet

A287:5 att verka för att taket i den tillfälliga föräldrapenningen höjs till samma nivå som sjukpenningen

A287:6 att ta initiativ för att stärka de finansiella samordningsförbundens mandat och verksamhet i syfte att utveckla offentliga aktörers arbete med utredningar av arbetsförmåga och därmed stärka arbetstagares ställning på arbetsmarknaden

Hanna Westerén Gunnar Öberg Torsten Andersson Ulla Pettersson
Gotlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A288

KRONOBERGS PARTIDISTRIKT

Socialpolitik för minskande klyftor

Sverige tillhör de länder i världen som haft och har de minsta inkomstklyftorna. Under de senaste 40 åren har klyftorna dock ökat. Som bland annat den statliga jämställdhetsutredningen ”En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46)” visat har ojämlikheten i disponibel inkomst ökat med cirka 60 procent sedan början av 1980-talet. Utvecklingen har sett likadant ut i många länder men OECD har visat att den skett snabbare i Sverige än i omvärlden. Inom landet har också de regionala skillnaderna ökat vilket varit särskilt tydligt för kommuner och regioner utanför storstäderna.

I samhällen med stor ojämlikhet är den sociala rörligheten lägre. När växande klyftor leder till minskad rörlighet ökar därmed ojämlikheten ytterligare och konserverar skillnaderna i människors förutsättningar att leva ett gott liv. Det kan aldrig vara socialdemokratisk politik att bidra till en sådan negativ spiral.

En starkt bidragande orsak till att klyftorna ökat finner vi i transfereringssystemet. Dess

inkomstutjämnande effekt har minskat då transfereringarna inte följt inkomstutvecklingen samtidigt som det i många fall blivit svårare att kvalificera sig för ersättning. Som ett resultat av detta kan vi bland annat se hur den relativa barnfattigdomen fördubblats från 1995 samtidigt som fattigdomen i absoluta tal minskat. För familjer med små marginaler har socialförsäkringssystemet sin största betydelse. Framförallt för många ensamstående föräldrar med flera barn utgör transfereringarna enda möjligheten till en tillvaro likvärdig med andra familjer.

Risken att drabbas av både sjukdom och arbetslöshet är större bland personer i de lägre inkomstskikten. Att de faktiska ersättningsnivåerna i förhållande till inkomstbortfallet sjunkit inom såväl sjuk- som arbetslöshetsförsäkringarna har också medfört att individer drabbats dubbelt. Omställningskrav inom de arbetsrelaterade trygghetssystemen är motiverade men har på senare år skärpts på ett sätt som både ökat ojämlikheten och ibland varit direkt kontraproduktivt. Många riskerar också att hamna i svåra mellanlägen i gränssnittet mellan de olika försäkringssystemen.

Utvecklingen mot ett system där socialförsäkringarnas betydelse minskar måste därför stoppas. Regeringen har i budgetpropositionen för 2021 visat några bra och efterföljansvärda exempel på sådan politik men det är långt ifrån tillräckligt.

Medborgarnas tillit till de gemensamma institutionerna är en tillgång för ett demokratiskt samhälle. Socialförsäkringarna är inte bara ett förnämligt instrument för solidaritet inom befolkningen utan också ett sammanhållande kitt som bidrar till lägre brottslighet, färre konflikter på arbetsmarknaden och större upplevelse av trygghet. Personer med svag förankring på arbetsmarknaden är idag med och finansierar det allmänna försäkringssystemet ibland utan att själva kunna omfattas av tryggheten. Det riskerar att urholka tilliten. Samtidigt växer en privat välfärdsmarknad för dem med tillräckliga, och dessutom växande, tillgångar. Socialförsäkringarna blir då alltmer ointressanta och betalningsviljan därmed svagare.

Partikongressen föreslås besluta:

A288:1 att slå fast att minskade klyftor i disponibel inkomst är ett prioriterat mål

A288:2 att utvecklingen mot eller bort från detta mål redovisas årligen

A288:3 att verka för att statens budgetmotion alltid ska innehålla en tydlig redovisning av hur transfereringarna utvecklats i förhållande till reallöneutvecklingen

A288:4 att verka för att ersättningsgraden i de offentliga systemen ska höjas så att 80 procent av arbetstagarna uppnår 80 procents ersättning vid sjukdom och arbetslöshet

A288:5 att verka för att taket i den tillfälliga föräldrapenningen höjs till samma nivå som sjukpenningen

A288:6 att ta initiativ för att stärka de finansiella samordningsförbundens mandat och verksamhet i syfte att utveckla offentliga aktörers arbete med utredningar av arbetsförmåga och därmed stärka arbetstagares ställning på arbetsmarknaden

Kronobergs Socialdemokratiska Partidistrikt

Kronobergs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A289

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

socker i läsk m.m

Läskedrycksfabrikanter tillsätter mer socker i läskedryck i Sverige än i t ex England och Norge. Motiveringen från fabrikanterna är att konsumenterna vill ha det så. Märkligt, jag har aldrig träffat någon som fått frågan om hur läskedrycker ska smaksättas eller ställt krav på att läsk ska vara så söt som möjligt.

Fakta är att Norge och England har sockerskatt och därmed har fabrikanterna inte något val. Högt intag av socker i läsk är farligare än i godis eftersom det inte ger någon mättnadskänsla men triggat igång behovet av mat. Detta är ett stort hot mot folkhälsan med bl a ökad risk för cancer och övervikt. Det är dags nu att införa sockerskatt och göra en rejäl satsning på folkhälsan.

Partikongressen föreslår besluta:

A289:1 att partiet utreder hur sockerskatt kan införas så att det gynnar folkhälsan

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A290

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Starka statsfinanser möjliggör investeringar för framtiden

Starka statsfinanser är en grundpelare för en trygg och stabil välfärd. För att samhället ska kunna vara som starkast när individen är som svagast krävs ordning och reda i de offentliga finanserna. Därför kommer vi Socialdemokrater alltid att föra en ansvarstagande och långsiktigt hållbar ekonomisk politik. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har betalat av på statsskulden och Sverige har idag en av EUs lägsta skuldkvot, dvs relationen mellan statsskuld och BNP. Vi klarar EUs skuldkrav med råge och har mycket goda marginaler i ekonomin. Samtidigt står vi inför stora utmaningar som kommer att kräva stora investeringar.

De ekonomiska klyftorna har under alltför lång tid tillåtits att öka. Den växande ojämlikheten splittrar vårt land. Men att klassklyftorna ökar är ingen naturlag. Genom aktiva politiska beslut kan Sverige återigen bli ett föredöme när det kommer till ekonomisk jämlikhet. För att åstadkomma det behöver dagens orättvisa skattesystem reformeras, och inte minst behöver kapitalskatterna höjas. Vi socialdemokrater kommer alltid sätta välfärden först. Då behöver de statliga skatteintäkterna öka för att vi kan garantera välfärdens långsiktiga finansiering.

För att bemöta klimatkrisen behöver Sverige genomföra fler investeringar som leder till minskade koldioxidutsläpp. Vi socialdemokrater menar att klimatomställningen behöver vara socialt hållbar, ansvaret kan inte enbart läggas på individen utan samhället ska gemensamt möta det stora hot som den globala uppvärmningen utgör. Transporter av varor och människor står idag för cirka en tredjedel av Sveriges totala utsläpp. För att fler ska välja att resa klimatvänligt behöver tåget bli ett mer attraktivt alternativ till andra färdmedel. Genom att bygga nya stambanor för snabbare tåg mellan våra storstadsregioner kan vi minska koldioxidutsläppen från resor samtidigt som vi skapar fler jobb och bättre pendlingsmöjligheter. Samtidigt är detta en kostsam investering som riskerar att tränga ut andra viktiga satsningar. I det läge vi nu står, med en historiskt låg statsskuld och ett överhängande klimathot, vill vi därför tillåta de offentliga finanserna att under en tid gå med underskott för att kunna genomföra denna viktiga infrastrukturinvestering. En statlig lånefinansiering av nya stambanor innebär att nödvändiga investeringar kan ske utan att vi samtidigt behöver spara och skära ner i annan offentlig verksamhet. För att en sådan politik ska bli långsiktig hållbar krävs dock att det tillåtna underskottet är tydligt definierat. Att fritt tillåta lånefinansiering av alla politiska reformer som kan kallas investeringar riskerar att snabbt urholka den offentliga ekonomin. Vi ser därför ett stort behov av att tydligt definiera ramen på det enligt lag tillåtna underskottet.

I ett läge där en åldrande befolkning och växande ojämlikhet kräver ökade resurser i vård, skola och omsorg, klimathotet kräver brådskande investeringar och arbetsmarknaden stor inför en industriell omdaning är det inte ansvarstagande att hålla fast vid ett överskottsmål som spelat ut sin roll. Tvärtom är det ansvarstagande politik att utnyttja det ekonomiska utrymme som vi socialdemokrater har byggt upp för att genomföra investeringar som bygger ett starkare samhälle.

Partikongressen föreslår besluta:

A290:1 att Socialdemokraterna verkar för att reformera skattesystemet så att den långsiktiga finansieringen av välfärden säkras och en jämlik välfärd i hela landet garanteras genom ökade statliga skatteintäkter

A290:2 att Socialdemokraterna verkar för att skatten på kapitalinkomster höjs

A290:3 att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmålet avskaffas

A290:4 att de offentliga finanserna tillåts gå med underskott över en konjunkturcykel för att finansiera utbyggnaden av viktig infrastruktur så som stambanor

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A291

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Statlig investeringsbank

Klimatpolitiska rådet är tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansieringsmodeller, såsom Västlänken, och de otillräckliga investeringarna har byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

Offentlig upplåning för investeringar i infrastruktur

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

Etablera en statlig investeringsbank

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön

nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis bioraffinaderier, batterifabriker, Hybrit och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyska federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Vårt samhälle står inför en rad utmaningar och för att klara av dem behövs en offensiv ekonomisk politik. Jag tror att en statlig investeringsbank kan bli ett viktigt verktyg för att driva en ekonomisk politik sätter hela samhället och klimatets behov först. Det är min förhoppning att socialdemokraterna ställer sig bakom reformisternas förslag.

Partikongressen föreslås besluta:

A291:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP

A291:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

Jenny Sjöstedt

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A292

LULEÅ ARBETAREKOMMUN

Statlig malmfond

I dagens läge tjänar den svenska befolkningen väldigt lite på den malmbrytning som

förekommer i landet. Sverige, tillsammans med Finland och västra Australien, är världsunikt med att staten inte har rätt till några som helst andelar av malmbrytningen. I synnerhet har norra Sverige länge fått avge stora naturvärden till gruvföretagen utan att överhuvudtaget blivit ekonomiskt kompenserade för detta. Ett konkret exempel på detta är att LKAB år 2019 gick med 10 miljarder i vinst och betalade drygt 2 miljarder av dessa i statlig bolagsskatt samtidigt som konsulter från EY föreslog besparingar på 700 miljoner i Region Norrbotten, det är uppenbart att matematiken inte går ihop.

År 1990 fattade den norska regeringen ett klokt beslut som innebar att en del av intäkterna från utvinningen av norska naturresurser (olja och gas) skulle placeras i en statlig fond. Genom åren har denna fond kommit att bli världens största av sitt slag med ett värde av över 10 000 miljarder SEK där norska staten har möjlighet att ta ut 3% av fondens värde per år – alltså cirka 300 miljarder SEK. Detta gör att de norska naturresursernas värde bidrar till hela folkets välfärd, både nu och i framtiden.

Det är dags för staten att sluta se norra Sverige som en råvaruhamn och låta företagen exploatera marken utan att begära något tillbaka. Vi vill att värdet av Sveriges naturresurser ska falla i offentlig regi och komma det lokala folket till godo. Att dessutom erkänna de svenska mineralernas ändlighet och därför investera de intäkter som erhålls av brytningen i en malmfond gör exploateringen mer hållbar och kommer kunna gagna många framtida generationer.

Partikongressen föreslås besluta:

A292:1 att Sverige ska införa en statlig malmfond

A292:2 att delar av malmfonden ska vara öronmärkta till den region där malmen bryts

A292:3 att Luleå Arbetarekommun ska skicka motionen till Norrbottens Socialdemokratiska Partidistrikts kongress

Erik Karlsson

Luleå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A293

ÖSTERÅKERS ARBETAREKOMMUN

Stoppa ockerräntor och skuldfällor

Över 400 000 människor har skulder som gått till Kronofogden. Den sammanlagda skuldsättningen ökar snabbt. De fem senaste åren har skulderna ökat med 15 miljarder till 72 miljarder kronor.

Vår regering fick 2018 igenom ändringar i Konsumentkreditlagen. Ett räntetak på 40% infördes på högkostnadskrediter. Det infördes också ett kostnadstak för högkostnadskrediter som reglerar att räntor och avgifter för lånet inte får överstiga lånesumman. Det är jättebra att äntligen ha ett räntetak och ett kostnadstak för krediter men det räcker inte.

Tyvärr fortsätter problemen för vanligt folk. Förra året ansökte 28 293 personer om skuldsanering – en ökning med 38 procent jämfört med 2019 – den högsta siffran någonsin. Antalet ansökningar har blivit fler i alla åldersgrupper, förutom 65-plus. Ökningen är särskilt kraftig bland unga vuxna mellan 18 och 30 år. Här handlar det om mer än en fördubbling. Forskningen visar allt tydligare att vi inte är så rationella som liberalerna försökt inbilla oss. Det är väl endast de mest nyliberala som fortfarande tror att människor gör rationella, väl genomtänkta val när de lånar pengar till 20, 30 eller rent av 40% ränta.

Det är nästan aldrig bostadslån som gör att skuldsatta hamnar hos Kronofogden. Däremot gör spelmissbrukare och andra missbrukare. Spelberoende är väldigt vanligt. Spelmarknaden omsatte närmare 25 miljarder 2020. För spelautomater och kasinospel kommer omkring 70 procent av de satsade pengarna från personer som har ett problemspelande. Ytterligare 17 procent kommer från personer som har en viss risk för problemspelande. Finansbolagen och spelbolagen är de verkliga vinnarna på folks spelande och de är mycket aggressiva i sin marknadsföring. 60% av spelarna själva upplever spelföretagen som osunda. Symbiosen mellan snabblåneföretagen och spelbolagen är en väsentlig faktor till deras stora vinster och att så många människor totalförstör sin ekonomi.

Regeringen gjorde helt rätt som satte ett tak för räntor och kreditkostnader. Det har dock visat sig att taket är satt för högt. Med effektivare begränsning av räntorna blir vinsterna mindre och därmed riskerna för stora för finansbolagen. De kommer bli mer återhållsamma för att inte förlora pengar. Med ett väsentligt lägre räntetak kommer utlåningen till spelande på kredit minska stort och rädda många människor från skuldfällor.

Det finns ett ytterligare perspektiv på det negativa med ockerräntor. För höga räntor gynnar spekulationsekonomin och missgynnar realinvesteringar. Går det att ta ut höga räntor så styrs kapital från investeringar i produktion till investeringar i högkostnadskrediter och spekulation. Det finns ingen anledning att det ska vara tillåtet att låna ut pengar till högre ränta än räntelagens 6\$, för närvarande 8%. Ett lägre räntetak kan styra kapital till välbehövliga investeringar i grön

omställning istället för att suga ut vanligt folk med ockerräntor och spelande. Härmed yrkar vi på att kongressen beslutar att Socialdemokraterna verkar för:

Partikongressen föreslås besluta:

A293:1 att räntetaket i Konsumentkreditlagen sänks till en ränta som motsvarar räntelagens 6§, den vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § med ett tillägg av åtta procentenheter

A293:2 att ockerlagen får ett räntetak som motsvarar räntelagens 6§, den vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § med ett tillägg av åtta procentenheter

Österåkers fackliga S-förening

Österåkers arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A294

HÄRNÖSAND ARBETAREKOMMUN

Stoppa skatteflykt – skapa resurser till välfärd

Skatteflykt berör på ett djupt plan. Vanligt folk ser sig själva stå kvar med notan, medan de som har resurser lever ett liv ovanför skattesystemet. Det göder en känsla av maktlöshet och ett riggat system. Den skatteflykt som pågår i multinationella företag går ut över skatteintäkter i såväl rika länder som i utvecklingsländer. Den lägger hinder i vägen för uppbyggnad av välfärd och medverkat till korruption och annan kriminell ekonomisk verksamhet. Det handlar om hundratals miljarder dollar varje år som går förlorade för sjukvård och utbildning. Skatteflykten drabbar främst människor som lever i fattigdom och slår särskilt hårt mot flickor och kvinnor. Pandemin har förvärrat situationen.

Det går att komma åt detta problem. EU-parlamentet och EU-kommissionen har jobbat med frågan under flera år och det finns förslag på konkreta åtgärder och regelverk för att komma åt skatteflykten. Nyckeln till en förändring är att multinationella företag öppet ska redovisa sina skatter och vinster i vart och ett av de land där de är verksamma. För detta krävs gemensamma EU-regler.

Skatteflykten är möjlig därför att det finns skatteparadis och dolda transaktioner. Det är därför EU måste ta beslut om att öppenhet i redovisning ska råda. Ekonomisk transparens kommer avsevärt att förhindra utflödet och ge förutsättning för ansvarsutkrävande.

Ett problem i sammanhanget är att de EU-länder som erbjuder företag skatteparadis har motsatt sig ett regelverk för redovisning och öppenhet. Länder som Cypern, Irland, Luxemburg och Malta kommer sannolikt fortsätta att blockera förslaget och därför kan sannolikt inte full enighet

uppnås för att få till ett starkt beslut. Det finns dock vägar att få beslutet på plats. Om frågan exempelvis hanteras i EU:s konkurrensråd, istället för som en skattefråga, kan beslut tas utan att koncensus föreligger. Stödet för en sådan lösning finns bland EU:s medlemsstater och behöver inte strida mot den rättsliga grunden för beslutet. Sverige har dock hittills inte stött den processen och vi har därmed medverkat till att blockera frågan. Det ter sig dock något underligt om vårt land framöver väljer att alliera sig med de länder som pekats ut som skatteparadis. Vi måste bryta upp från denna lösning och gå till handling.

Ett starkt samhälle kräver att alla gör rätt för sig. Det är inte rimligt att de som har mest kan smita undan sitt ansvar, så att andra får dra deras lass. Vi behöver kämpa för ett rättvisare Europa där alla tar sitt ansvar så att vi kan bygga välfärd av hög kvalitet som kommer alla till del.

Partikongressen föreslår besluta:

A294:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige aktivt driver på för att ett tvingande globalt regelverk inrättas med innebörden att företag ska vara skyldiga att redovisa sin ekonomi, inklusive vinster och skatter, land för land

Tro och Solidaritet gm Fred Nilsson

Härnösand arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A295

KRONOBERGS PARTIDISTRIKT

Stoppa skatteflykten

Klyftorna i Sverige och i omvärlden har ökat. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel av hushållen med störst inkomster med 168% mellan 1995 och 2017, för alla andra var ökningen 76%. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Kapitalbeskattningen måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

Partikongressen föreslås besluta:

A295:1 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s frihandelsavtal förhindrar skatteflykt

A295:2 att Socialdemokraterna verkar för att EU inför kännbara sanktioner mot länder som möjliggör skatteflykt

Tess Olesen och Nino Chiaureli

Kronobergs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A296

LIDINGÖ ARBETAREKOMMUN

Ställ högre krav på kommunernas implementering vid beviljande av projekt finansierade med utvecklingsmedel

Allmänt om projekt

Kommunernas engagemang kring projekt har på senare tid ökat. För kommunerna innebär projekten inte bara en finansieringskälla utan även en chans att prova nya arbetsmetoder och utveckling av de kommunala organisationerna.

Sammantaget har svenska kommuner som organisationer blivit allt mer projektkompetenta. De lär sig ansöka om projektmedel, organisera och effektivisera projekt samt utbilda eller anställa fler projektkompetenta personer. Projekten ger inte med säkerhet upphov till långsiktiga och substantiella effekter på organisatorisk eller strukturell nivå. För att projekt ska få hållbara effekter är det viktigt att knyta dem närmare till den ordinarie verksamheten. Med ökad medvetenhet om projektlogikens för- och nackdelar kan större fokus läggas på det som kommunen vill lägga resurser på, enligt demokratiskt fattade beslut. Projekten riktar sig ofta till en specifik målgrupp under en specifik tid med tidsbegränsad finansiering och borde därför vara av större politiskt intresse.

Å ena sidan skapar utvecklingsmedel nya möjligheter och ger synliga effekter, å andra sidan väcks frågor om de långsiktiga konsekvenserna vid utebliven implementering, inte minst med tanke på redovisning, uppföljning och utvärdering av hur våra skattemedel används på kort och lång sikt.

Inom offentlig sektor motiveras ofta projekt utifrån en önskan om att bryta med tidigare arbetssätt, vanor eller rutiner för att åstadkomma mer innovation, förändring och effektivitet. Projekt används som medel för utveckling för att experimentera och utveckla lokala praktiker eller hantera komplexa problem som anses för problematiska eller svåra för att kunna lösas inom ramen för den ordinarie verksamheten, det vill säga inom kommunernas ansvarsområde och uppdrag.

Projekt finansierade med utvecklingsmedel

För 2021 disponerar länsstyrelserna nationellt sett över 40 miljoner kronor avseende utvecklingsmedel för angelägna insatser som skapar beredskap och tillräcklig mottagningskapacitet för nyanlända och ensamkommande barn och för att utveckla samverkan syftande till att underlätta för integration och etableringen i samhället.

Utifrån länsstyrelsernas rapporter för 2020 framgår att utvecklingsmedel inte implementeras i ordinarie verksamhet på ett tillfredställande sätt.

Projekt finansierade med utvecklingsmedel bör förutsätta implementeringsperspektiv från kommunernas sida. För att uppnå önskvärda resultat, mer bestående och långsiktiga effekter behövs i samband med ansökan en redovisning av en hållbar finansiering för implementering efter projekttidens slut. Detta förutsätter god förankring inom den politiska organisationen.

Partikongressen föreslås besluta:

A296:1 att Socialdemokraterna verkar för att kommunerna i samband med ansökan om utvecklingsmedel för finansiering av projekt ska redovisa en hållbar finansiering för implementering efter projekttidens slut

Daniel Larson och Therese Grace Larson

Lidingö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A297

HEBY ARBETAREKOMMUN

Stötta arbetare på landsbygden

Ingen har väl missat det så kallade Bensinupproret? Om man tar sig tid att analysera vad som ligger bakom protester så inser man ganska snabbt att det inte enbart handlar om bensinpriset. Det handlar även om att människor känner sig frustrerade över att affären och apoteket läggs ner eller att vårdcentralen och skolan stänger. Vi måste ta dessa människors oro på allvar. Deras oro kanaliseras genom bensinupproret och vi bör ha svar på frågorna.

Att sänka skatten på bensin rakt av är dumt och kommer till största del gynna bilåkare i storstäderna som redan idag har goda möjligheter att åka kollektivt och framför allt är den grupp som idag tillsammans åker mest bil.

Vad vi inom SAP behöver göra är att komma med lösningar för dem som bor på landsbygden och är helt beroende av bilen.

Ett exempel på detta är slopad schablon på reseavdrag i deklARATIONEN för resa till och från arbetet och höjd reseersättning för dem som bor på landsbygden.

Idag ligger schablonen på 11 000/år och du får endast avdrag på summan för resor över det. Genom att slopa den för dem som bor på landsbygden skulle de få ett betydande tillskott.

Det skulle inte öka bilåkandet nämnvärt utan istället stödja dem som idag bor på landsbygden och är beroende av bilen för att ta sig till och från arbetet.

Partikongressen föreslår besluta:

A297:1 att Socialdemokraterna verkar för att slopa schablonen på 11 000/år för dem som klassas som landsbygdsboende

A297:2 att Socialdemokraterna verkar för att höja reseavdragen (idag 18,50 kr per mil) för de som klassas som landsbygdsboende

A297:3 att Socialdemokraterna verkar för att slopa schablonen på 11 000/år för dem som är beroende av att arbetspendla för att kunna försörja sig

A297:4 att Socialdemokraterna verkar för att höja reseavdragen (idag 18,50 kr per mil) för dem som är beroende av att arbetspendla för att kunna försörja sig

Byggsossen i Uppland

Heby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A298

VÄSTERNORRLANDS PARTIDISTRIKT

Säkra välfärdens framtida finansiering

Den demografiska utmaningen kommer att påverka politiken kraftigt det närmaste decenniet. Våra socialdemokratiska ambitioner om att utveckla och stärka den generella välfärden kommer riskera att drunkna i arbetet med att bibehålla kvalitén i välfärden med fler som behöver äldreomsorg och förskola samtidigt som de yrkesverksamma blir färre.

Redan idag finns en inbyggd ojämlikhet i hur välfärdstjänster finansieras och organiseras i olika delar av landet. Kommunalskatterna skiljer sig avsevärt mellan landets kommuner och de kommuner som har störst demografisk utmaning har redan idag de högsta skattesatserna.

Hälso- och sjukvården utvecklas i rasande takt vilket medför kostnadsökningar, kostnadsökningar som inte klaras av att bäras av nuvarande regioner, särskilt av de regioner som tappar i befolkning. För att garantera en jämlik vård krävs ett nytt sätt att organisera svensk hälso- och sjukvård.

För att klara av den demografiska utmaningen och säkra en långsiktig finansiering av välfärden ser vi behov av flera olika åtgärder. Vi ser behov av bland annat ett ökat statligt åtagande av finansieringen av välfärden, förändringar i skatte- och utjämningsystem och förändringar i organisation och ansvarsfördelning.

Vi vill se en fortsatt höjning av de generella statsbidragen till kommuner och regioner. Vi ser med fördel att särskilda insatser för att garantera välfärd i de kommunerna med högst andel äldre befolkning kan finansieras genom höjda skatter på t.ex. kapital och höga inkomster. Vi ser också behov av att en ökad statlig finansiering inom vissa områden. Vi föreslår att staten tar över finansieringsansvaret av försörjningsstöd från kommunerna. Arbetsmarknadspolitiken är i huvudsak ett statligt åtagande och det är staten som äger de främsta verktygen för att bidra till att pressa tillbaka arbetslösheten och påverka kostnaderna för försörjningsstöd.

Det kommunala självstyret är viktigt att värna, men dagens stora skillnader i skattenivåer beror inte främst på vad väljarna säger i allmänna val utan på grundläggande skillnader i förutsättningar mellan landets kommuner och regioner. Det skapar en ojämlikhet som förstärks i takt med den demografiska utvecklingen. För att skapa ett mer jämlikt skatteuttag och en mer jämlik fördelning av resurser krävs en översyn av hela skatteutjämningsystemet. För några år sedan sågs kostnadsutjämnningen över. Nu behövs en total översyn av systemet.

Vi behöver mer bärkraftiga regioner för att klara av sjukvårdens kostnadsutveckling och för möjligheten att erbjuda en jämlik sjukvård i hela landet. Den regionreform som arbetades med under förra mandatperioden måste återaktualiseras.

Med anledning av ovan argument så föreslår vi partikongressen besluta

Partikongressen föreslås besluta:

A298:1 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt höjda generella statsbidrag med syfte att stärka sjukvården, skolan och omsorgen

A298:2 att Socialdemokraterna verkar för höjda skatter som bidrar till särskilda insatser för att stärka finansieringen av välfärden i kommunerna med störst andel äldre befolkning

A298:3 att Socialdemokraterna verkar för en statlig finansiering av försörjningsstödet

A298:4 att Socialdemokraterna verkar för en översyn av hela skatteutjämningsystemet som syftar till ökad omfördelning och ett mer jämlikt skatteuttag mellan landets kommuner

A298:5 att Socialdemokraterna snarast återaktualiserar frågan om en regionreform där ansvaret för hälso- och sjukvården organiseras om genom bildande av storregioner

Distriktsstyrelsen Västernorrland

Västernorrlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A299

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN

Sänk skatten för de sämst ställda!

Sverige är det land i västvärlden där ojämlikheten ökat mest under de senaste decennierna, med start runt början av 1990-talet. En bidragande orsak till detta är inkomstspridningen. Ett sätt att mäta inkomstspridningen är via ginikoefficienten. Det är en skala mellan noll och ett där noll innebär att landet inte har någon stor inkomstspridning överhuvudtaget, och ett innebär att klyftan mellan rika och fattiga är kraftig. Sverige ligger idag på 0,3 medans vi på 1980-talet var västvärldens mest jämlika land med en skala runt 0,2. Klyftan mellan de som arbetar och de som är sjuka är idag onödigt stor. Sedan början av 1990-talet har den relativa fattigdomen fördubblats och den rikaste procenten äger lika mycket som på 1940-talet. Vi kan dagligen läsa rapporter om personer som nekas sjukersättning från Försäkringskassan och som knappt kan ha råd att betala sitt levebröd. Samtidigt som vi läser detta, blir de som är rika allt rikare och anledningen till det är en snedvriden beskattning. Med alliansregeringen infördes och avskaffades stora mängder skatter mellan åren 2006-2014. Jobbskatteavdragen infördes vilket medförde att pensionärer som har kämpat ett helt arbetsliv betalade mer skatt än de som arbetar. Det var också anledningen till att personer som fick sjukpenning från Försäkringskassan, aktivitetsstöd eller ersättning från arbetslöshetskassa betalade mer i skatt. Och det är verkligen absurt. Skattesänkningar och subventioner för välbeställda hushåll har gjorts på bekostnad av arbetslösa och sjuka. För att återigen göra Sverige till ett av världens mest jämlika länder kan vi inte fjäska med riskkapitalisterna och de som är bäst ställda, medans de som knappt har råd med vardagen går på knäna. Det är inte okej i vårt starka samhälle.

Partikongressen föreslås besluta:

A299:1 att utreda möjligheten för personer som erhåller sjukersättning, aktivitetsstöd eller ersättning från arbetslöshetskassa att betala en lägre skattesats

SSU Trollhättan

Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A300

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Sänkt moms på begagnade kläder

Det krävs en omställning av samhället för att nå våra miljö- och klimatmål, trygga vår välfärd och näringslivets konkurrenskraft samt uppnå de globala målen för hållbar utveckling. Vi behöver förändra dagens ohållbara resursanvändning, eftersom den leder till utarmning av biologisk mångfald och spridning av farliga ämnen och bidrar till klimatförändringarna. Vi måste vända den negativa utvecklingen, rädda hotade ekosystem och säkra möjligheten till en hållbar resursanvändning för kommande generationer. En del i detta är visionen om en cirkulär ekonomi. Sverige kan skapa en hävstång från det nationella till det globala genom att vara det goda exemplet som visar hur vi slår vakt om vår planet och vårt näringsliv – och hur det går hand i hand.

I regeringens strategi för en cirkulär ekonomi anges att visionen är ett samhälle där resurser används effektivt i giftfria cirkulära flöden och ersätter jungfruliga material.

Omställningen till en cirkulär ekonomi har en stor potential att minska resursanvändningen och därmed begränsa klimat- och miljöpåverkan. Genom företagande och innovation, baserat på cirkulära materialflöden och affärsmodeller, kan utvecklingen av en resurseffektiv, giftfri, cirkulär och biobaserad ekonomi stärkas i hela landet. Jungfruliga material ska så långt det är möjligt ersättas av resurser som används effektivt i cirkulära flöden.

I strategin anges: I en cirkulär ekonomi är regelverk, infrastruktur, prissättning, marknadslösningar och affärsmodeller utformade för att främja en giftfri och cirkulär materialhantering. Där används avfall som en resurs, och producenter, konsumenterna och användarna har möjlighet och drivkrafter att göra cirkulära val.

Klädindustrin släpper ut mer växthusgaser än flyget och sjöfarten ihop, enligt FN:s handelsorgan Unctad. Sedan år 2000 har svenskars konsumtion av kläder ökat med 30 procent. Varje år köper vi 13,5 kilo ny textil per person, varav majoriteten är kläder. Samtidigt kastar vi 7,5 kilo rakt ner i soporna, enligt Naturvårdsverket. I snitt använder vi plaggen tio gånger vilket är en minskning på 30 procent sedan millennieskiftet, enligt en rapport från FN-organet Unctad. Det är angeläget att bidra till en mer hållbar konsumtion av kläder och andra textilier.

Därför är det otillfredsställande att momsen på begagnade kläder som säljs av kommersiella aktörer är densamma som för nyproducerade kläder. Användningen av kläder bör effektiviseras, så att de används under hela sin livslängd, varför en översyn av momsen bör göras i samband med förestående skattereform.

Häromåret sänktes momsen för enklare reparationer på bland annat kläder, från 25 procent

till tolv procent. Då angavs att att ”förlänga livslängden på produkter innebär att färre råvaror behöver utvinnas, förädlas och transporteras. Behoven av att deponera avfall minskar”. Skälet till att underlätta för att ett klädesplagg ska kunna byta ägare, går hand i hand med detta: Det ska kunna användas under hela sin livslängd, och gärna längre än så med hjälp av reparationer.

Enligt januariavtalet ska en omfattande skattereform genomföras som bland annat ska bidra till att klimat- och miljömål nås. En förändring av momssatserna på begagnade kläder och andra produkter, som till exempel leksaker, är ett viktigt verktyg för att uppnå detta.

Partikongressen föreslår besluta:

A300:1 att Socialdemokraterna verkar för en förändrad och sänkt moms på begagnade kläder, och liknande produkter, som säljs av kommersiella aktörer

A300:2 att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om en förändrad och sänkt moms på begagnade kläder, och liknande produkter, som säljs av kommersiella aktörer

Laila Naraghi

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A301

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Sänkt moms på begagnade kläder

Det krävs en omställning av samhället för att nå våra miljö- och klimatmål, trygga vår välfärd och näringslivets konkurrenskraft samt uppnå de globala målen för hållbar utveckling. Vi behöver förändra dagens ohållbara resursanvändning, eftersom den leder till utarmning av biologisk mångfald och spridning av farliga ämnen och bidrar till klimatförändringarna. Vi måste vända den negativa utvecklingen, rädda hotade ekosystem och säkra möjligheten till en hållbar resursanvändning för kommande generationer. En del i detta är visionen om en cirkulär ekonomi. Sverige kan skapa en hävstång från det nationella till det globala genom att vara det goda exemplet som visar hur vi slår vakt om vår planet och vårt näringsliv – och hur det går hand i hand.

I regeringens strategi för en cirkulär ekonomi anges att visionen är ett samhälle där resurser används effektivt i giftfria cirkulära flöden och ersätter jungfruliga material.

Omställningen till en cirkulär ekonomi har en stor potential att minska resursanvändningen och därmed begränsa klimat- och miljöpåverkan. Genom företagande och innovation, baserat på cirkulära materialflöden och affärsmodeller, kan utvecklingen av en resurseffektiv, giftfri, cirkulär och biobaserad ekonomi stärkas i hela landet. Jungfruliga material ska så långt det är möjligt ersättas av resurser som används effektivt i cirkulära flöden.

I strategin anges: I en cirkulär ekonomi är regelverk, infrastruktur, prissättning, marknadslösningar och affärsmodeller utformade för att främja en giftfri och cirkulär materialhantering. Där används avfall som en resurs, och producenter, konsumenter och användare har möjlighet och drivkrafter att göra cirkulära val.

Klädindustrin släpper ut mer växthusgaser än flyget och sjöfarten ihop, enligt FN:s handelsorgan Unctad. Sedan år 2000 har svenskars konsumtion av kläder ökat med 30 procent. Varje år köper vi 13,5 kilo ny textil per person, varav majoriteten är kläder. Samtidigt kastar vi 7,5 kilo rakt ner i soporna, enligt Naturvårdsverket. I snitt använder vi plaggen tio gånger vilket är en minskning på 30 procent sedan millennieskiftet, enligt en rapport från FN-organet Unctad. Det är angeläget att bidra till en mer hållbar konsumtion av kläder och andra textilier.

Därför är det otillfredsställande att momsen på begagnade kläder som säljs av kommersiella aktörer är densamma som för nyproducerade kläder. Användningen av kläder bör effektiviseras, så att de används under hela sin livslängd, varför en översyn av momsen bör göras i samband med förestående skattereform.

Häromåret sänktes momsen för enklare reparationer på bland annat kläder, från 25 procent till tolv procent. Då angavs att att ”förlänga livslängden på produkter innebär att färre råvaror behöver utvinnas, förädlas och transporteras. Behoven av att deponera avfall minskar”. Skälet till att underlätta för att ett klädesplagg ska kunna byta ägare, går hand i hand med detta: Det ska kunna användas under hela sin livslängd, och gärna längre än så med hjälp av reparationer.

Enligt januariavtalet ska en omfattande skattereform genomföras som bland annat ska bidra till att klimat- och miljömål nås. En förändring av momssatserna på begagnade kläder och andra produkter, som till exempel leksaker, är ett viktigt verktyg för att uppnå detta.

Partikongressen föreslår besluta:

A301:1 att Socialdemokraterna verkar för en förändrad och sänkt moms på begagnade kläder, och liknande produkter, som säljs av kommersiella aktörer

A301:2 att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om en förändrad och sänkt moms på begagnade kläder, och liknande produkter, som säljs av kommersiella aktörer

Laila Naraghi

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A302

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN

Sänkt skatt för sjuka och arbetslösa

Valet 2018 var olyckligt då det återigen blev en huggsexa om pensionärernas beskattning som inte innefattade de sjukas och arbetslösas orättvisa skatteskillnad jämfört med de lyckliga som har ett arbete att gå till.

Själva bakgrunden i frågan var införandet av jobbskatteavdraget som blev verklighet efter valet 2006. Det har efter första införandet kommit flera jobbskatteavdrag som bara vidgat skillnaderna i skattesatserna ytterligare mellan dessa ovan nämnda grupper.

Arbetslösa och sjuka som efter införandet behöver betala en större skattesats än lönearbetande bygger på en filosofi att fler då ska komma i arbete med detta ekonomiska incitament. Vi anser att denna tanken i grunden är fel och inte hjälper dessa grupper i sin redan utsatta situation eller framtida sådan.

Vi vill:

Partikongressen föreslås besluta:

A302:1 att Socialdemokraterna verkar för att arbetslösa samt sjukskrivna på sikt betalar lika skatt som vi vanliga löntagare har genom jobbskatteavdraget

Fackliga utskottet

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A303

ÖSTERÅKERS ARBETAREKOMMUN

Sätt ett tak på ränteavdragen

De avdrag vi får göra på räntekostnader har blivit en omfördelning från fattig till rik. Den rikaste tiondelen gör 20 gånger större ränteavdrag jämfört med de fattigaste. I dag kan vi göra avdrag på hur mycket ränta som helst vilket bidrar till en ökande ojämlikhet.

Skatteregler har betydelse för hur mycket hushållen lånar. Det gäller inte minst så kallade ränteavdrag, vilket enkelt uttryckt är ett skatteavdrag för ränteutgifter. Ränteavdraget sänker låntagarens kostnad för att låna. För en given storlek på lånet blir månadsbetalningen mindre. Eller omvänt, hushåll kan låna mer för en given månadsbetalning. Lite förenklat kan vi säga att

ränteavdraget i dag uppgår till 30 procent av en individs räntebetalningar. Den som betalar 100 kronor i ränta minskar sin skatt med 30 kronor. Detta gäller för ränteutgifter upp till 100 000 kr per år. Över det är avdraget 21 procent. Det finns inget tak för hur stora ränteavdrag en person kan göra.

Under 2000-talet har priserna på bostäder och utlåningen till hushåll stigit kraftigt. Lånen till hushåll uppgick 2019 till 4 200 miljarder kronor. Det motsvarade ungefär 185 procent av hushållens disponibla inkomst. Stora lån gör hushåll sårbara för stigande räntekostnader och bostadsprisfall. För att begränsa en uppbyggnad av sårbarheter för den finansiella stabiliteten kopplade till hushållens bolån har Finansinspektionen (FI) vidtagit flera åtgärder.

FI har bland annat skärpt kapitalkraven för bankerna, infört ett bolånetak och amorteringskrav. Åtgärderna har dämpat utlåningen men det drabbar i huvudsak låginkomsttagare som får än svårare att skaffa ett eget boende. FI bedömer själva att åtgärderna är otillräckliga och att ränteavdraget bör begränsas.

Flera internationella organisationer rekommenderar Sverige att sänka ränteavdraget. Irland, Finland och Nederländerna är exempel på länder som på senare tid har begränsat hushållens ränteavdrag. De obegränsade ränteavdragen leder till uppblåsta bostadspriser och allt svårare för fattigare människor att etablera sig på bostadsmarknaden. Det driver på segregationen av Sverige. 85% av ränteavdraget går till den rikare halvan av befolkningen. Det är inte en Socialdemokratisk fördelningspolitik.

En viktig riktlinje i den stora skattereformen i början av 1990-talet gällande bostadsköp var att det skulle vara neutralitet i skattereglerna. De skulle inte styra valet mellan att köpa en bostad med lånade pengar eller eget sparande. Ränteavdraget ligger kvar på 30% trots att beskattningen av kapital minskat kraftigt. Förmögenhetsskatten är borttagen och fastighetsskatten ändrades till en avgift vilket gynnar de rikaste enormt mycket. Taket i fastighetsavgiften är på 8 524 kr, för en fastighet värd 20 miljoner innebär det en skattesänkning på 141 476 kr per år. Om ett par äger fastigheten, lånar upp 85% av värdet till 1,3% ränta, så får de dessutom ett ränteavdrag på 64 410 kr per år. Kanske skulle de ha betalat 30 000 kr i förmögenhetsskatt också.

Effekten av den slopade fastighetsskatten och det fortsatta gränslösa ränteavdraget är att bostadspriserna drivs upp och färre har råd att köpa boende. Att de som inte har råd att köpa boende subventionerar de rikas boende. Det är fullständigt orimligt.

Ett tak på 15 000 kr per år och person i avdrag för ränta känns rimligt. Det är avdraget för räntekostnader på 50 000 kr och lån uppåt 4 miljoner. Det finns ingen anledning att subventionera mer än så. Vi hemställer att kongressen beslutar att Socialdemokraterna ska verka för:

Partikongressen föreslås besluta:

A303:1 att ett tak på ränteavdraget införs så att skatteavdraget för räntekostnader blir maximalt 15 000 kr per person och år

Österåkers fackliga S-förening

Österåkers arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A304

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Sätt mål för jämlikheten – Sverige ska tillbaka till jämlikhetstoppen

Under merparten av 1900-talet minskade inkomstskillnaderna kontinuerligt i Sverige. I början av 1980-talet bröts den långa utvecklingen mot ökad jämlikhet och sedan dess har inkomstskillnaderna trendmässigt ökat.

De senaste decenniernas ökade inkomstskillnader i Sverige är till stor del resultatet av politiska beslut, som bland annat lett till mindre omfördelning och större spelrum för marknadskrafterna.

Uttalade mål för att bryta utvecklingen är viktiga. De hjälper till att fokusera arbetet och vägleda oss när prioriteringar behöver göras. Ett tydligt formulerat mål om riktningen på jämlikheten i samhället hjälper också medborgarna att utvärdera det politiska arbetet och utkräva ansvar.

Partikongressen föreslås besluta:

A304:1 att Socialdemokraterna verkar för att regeringen formulerar ett mål för hur jämlikheten i Sverige ska utvecklas

A304:2 att det övergripande målet för jämlikhetsarbetet under de kommande tio åren ska vara att föra en politik som, samtidigt som ekonomins förmåga till hållbar tillväxt stärks, medför att inkomstskillnaderna minskar i hela inkomstfördelningen, och att Sverige innan 2030 återigen ska vara världens mest jämlika land

LO-fackens socialdemokratiska förening (LO-sossen)

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A305

BENGTSFORS ARBETAREKOMMUN

Sätt stopp för sms-lån

Att kunna låna pengar för att förverkliga sina drömmar om en egen bostad eller till en bil så att man kan ta sig till jobb och fritidsaktiviteter är ju något som vi alla gör i vår vardag. Men en annan bild av vardagen som inte är lika positiv är att det finns många människor som lånar pengar till ockerräntor för att klara vardagen. Det kan röra sig om lån för att fortsätta sitt spelmissbruk, pengar till en helkväll på krogen och mycket mer.

När man är i klorna på de som lånar ut via sms-lån och andra varianter så görs det ofta ingen kreditupplysning, och pengarna kommer direkt till ditt konto. Det finns även exempel på att spelbolag beviljar lån till sina spelare, vilket ju känns helt galet. 20% av all skuldsanering beror på spelmissbruk. Denna typ av snabba lån medför mycket elände såsom sjukskrivningar, brustna förhållanden, missbruk, självmord. Ja listan kan göras lång över hur detta drabbar människor, och i slutändan så är det samhället som får betala.

Partikongressen föreslås besluta:

A305:1 att en översyn görs gällande regelverk för lånebranschen

A305:2 att det krävs en kreditupplysning innan lån beviljas

Solveig Nettelbo

Bengtstfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A306

BJUVS ARBETAREKOMMUN

Ta bort möjligheten till kreativ skatteplanering

Det finns i dagens välfärd (vård, skola och omsorg) flera olika sätt att kringgå skatt och moms, vilket jag anser urholkar vår gemensamma välfärd.

I dag sker kreativ skatteplanering genom att bolagisera kommunal verksamhet såsom vård, omsorg och LSS. Genom att driva dessa verksamheter i kommunalt bolag återsöks moms, likt ett privat bolag inom samma bransch.

I en kommun med ca. 16000 invånare är det 10-11 miljoner som man årligen kan återsöka moms för. Om alla kommuner i Sverige genomförde denna kreativa skatteplanering skulle det få stora negativa konsekvenser för den generella välfärden! Förutsättningar för att kunna ge likvärdig välfärd i hela landet skulle kraftigt försämrats.

Vi måste förhindra denna typ skatteplanering så att vårt generella välfärdsystem inte urholkas genom att planera med skatterna och momsen.

Partikongressen föreslås besluta:

A306:1 att förändra skattelagstiftningen på ett sådant sätt att det omöjliggör kreativ skatteplanering inom kommunala vårdbolag

Ulrika Thulin

Bjuvs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A307

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Tillgängliga kontanter

Man behöver tänka på tillgängligheten gällande kontanter i samhället.

Det finns människor som använder kontanter föra att de inte klarar av något annat betalmedel. Vi som är handikappade eller äldre eller har annan bakgrund vill ha kontanter för att vi känner oss säkrare med detta. Jag som skriver motionen har själv handikappet Autism och känner att jag inte klara av nåt annat sätt att betala på. Jag känner med många i samma situation att man inte längre kan handla varken på butiker som ex KappAhl, Lindex, Gina Tricot, Twilfit, Lagerhouse och restauranger ex chop chop, (asiatisk restaurang). För något år sen när jag var på Stockholms central tog ingen restaurang kontanter. Detta skapar problem när man är ute och reser överhuvudtaget.

Det är inte demokrati att andra människor styr din vardag. Jag med många andra i samma sits bestämmer själva vad vi använder för betalmedel. Man måste tänka på tillgängligheten även i dessa frågor.

Man känner sig inte välkommen längre när butiker och restauranger gör så här och ingen sätter stopp för det.

Vad tänker socialdemokraterna göra för att förbättra även i dessa frågor

Partikongressen föreslås besluta:

A307:1 att lagstifta om att alla butiker måste ta emot kontanter

Anna Sundström, Wasa socialdemokratiska förening i Örebro

Örebro arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A308

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Tänka i andra banor

Vårt samhälle står idag inför fem kriser som vi måste övervinna.

Dessa är:

1. klimatförändringarna
2. resursbrist-särskilt då bristen på mineraler och sötvatten
3. befolkningen blir äldre
4. ett växande antal fattiga
5. allt mera arbete tas över av maskiner

Det är många skäl till varför kapitalismen levererar allt sämre. Levnadsstandarden ökade mestadels tills 1989, med sedan dess började materiella försämringar. En del tror att Sovjets försvinnande också gjorde att incitamentet för det kapitalistiska systemet att ge en ökad levnadsstandard då försvann. Nu har vi problem med barnfattigdom, segregering, bostadslösa, kriminalitet, gig jobb, utbrändhet, låga löner osv.

Samtidigt som kapitalismen slutade lova framsteg, så har även socialdemokratin tappat sin förmåga att vara visionär. I stället för att ständigt tala om hur mycket personliga upp-offringar den genomsnittliga människa ska behöva göra borde vi själva påminna oss om vad socialister och S-kvinnorna tidigare kämpat dvs.proms, löntagarfonder, kortare arbetstid och en jämlik välfärd för alla när det gäller:

- utbildning
- bostad
- sjukvård
- transporter

Till att börja med måste vi ” stänga av privatiserings och outsourcingmaskinen” och undandra kollektiva nyttigheter från marknaden. Vi kanske skulle ha arbetarstyrda företag och energiinvesteringsbanker. Vi måste åter tro på rätten till grundläggande tjänster för alla dvs tillgång till bostäder, sjukvård, utbildning, transporter och äldreomsorg. För att ha en meningsfull definition av frihet, så måste vissa saker tas bort från marknaden. I ett avancerat samhälle behöver du sociala och ekonomiska friheter också för att säkra de medborgerliga rättigheterna, annars blir du bara en kund i din egen kommun och vår demokrati urholkas.

Jag yrkar:

Partikongressen föreslås besluta:

A308:1 att partistyrelsen ska utarbeta ett politiskt program för hur de fem kriserna ska tacklas

A308:2 att utifrån detta politiska program, utarbeta en modell för en helt ny ekonomisk politik

Else-Marie Vikström, Burträsk S-förening

Skellefteå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A309

LULEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Underlätta för och stärk fackföreningarna

I samband med januariavtalet har synen på vårt parti som arbetareparti alltmer kritiserats. Många av våra kamrater frågar sig hur våra eftergifter till de marknadsliberala partierna gynnar dem.

I våra program och tagna beslut på partikongresser är det tydligt att vi står på arbetarnas sida.

Men sådana uttalanden på pappret eller i teorin gör föga för att övertyga majoriteten när det är i frågorna som betyder mest för dem som vi faktiskt har gett efter till marknadsliberalismen.

För att återfå förtroendet krävs det att vi överför ord till handling och det finns flera reformer vi skulle kunna genomföra för att gå i den riktningen. En sådan reform vore att det skatteavdrag som vi socialdemokrater införde på fackligt medlemskap under föregående mandatperiod återinförs. Detta skulle inte vara mer än rättvist med tanke på att det idag existerar ett grundavdrag för företagens medlemskap i Svenskt Näringsliv. Dessutom bör vi göra det billigare att vara med i a-kassan eftersom vi gör det enklare för människor att skaffa sig den grundtrygghet som a-kassan innebär.

Ett tredje förslag handlar mer om att föregå med gott exempel. Vad jag vet finns idag inget beslut om huruvida vi som organisation endast ska göra inköp från företag med kollektivavtal. Om det inte finns ett sådant beslut anser jag det vara rimligt att vi tar ett sådant beslut och endast väljer att göra inköp från företag som har kollektivavtal. Det kan man förvänta sig av ett arbetareparti.

Partikongressen föreslås besluta:

A309:1 att Socialdemokraterna ska verka för ett återinförande av rätten till skatteavdrag för fackligt medlemskap

A309:2 att Socialdemokraterna ska verka för att införa en rätt till skatteavdrag för medlemskap i a-kassan

A309:3 att Socialdemokraterna endast ska göra inköp från företag som tecknat kollektivavtal

Elias Sundberg

Luleå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A310

FALUN ARBETAREKOMMUN

Utred och inför en förmögenhetsskatt

År 2013 visade nationalekonomen Thomas Piketty att ökad förmögenhetskonzentration tenderar att bli självförstärkande och därmed leder till växande ekonomiska klyftor. Som lösning föreslår Piketty bland annat ökad förmögenhetsbeskattning. Förmögenhetsskatter finns redan i ett antal europeiska länder och har dessutom seglat upp som ett hett ämne i den globala ekonomiska debatten.

För att vara säkra på att förmögenhetsskatten bäst är anpassad till dagens behov och förmögenhetskonzentration bör den noga utredas före införandet och förmögenhetsstatistik omgående samlas in. Utredningen bör analysera de system som finns runtom i EU och världen och premiera en utformning som gör det svårt att undvika skatten genom avancerad skatteplanering. Ett arbete för att möjliggöra effektiv förmögenhetsbeskattning även vid högre skattesatser bör också initieras på EU och OECD-nivå.

I ett läge där välfärden är underfinansierad och där klyftorna i samhället ökar är det särskilt angeläget att reformera skattesystemet i progressiv riktning.

Partikongressen föreslås besluta:

A310:1 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsbeskattning utreds och genomförs
A310:2 att Socialdemokraterna ska verka för att förmögenhetsstatistik omgående återigen samlas in så att utvecklingen av förmögenhetsskillnaderna kan bevakas, belysas och analyseras

Jessica Wide, Sverre Wide

Falun arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A311

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Utred och inför en grön arvs- och gåvoskatt

Historik: Arvs- och gåvoskatter är vanliga runt om i världen och finns i flera av Sveriges grannländer, bland annat Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien och Frankrike.

Grundtanken bakom skatt på arv förenar den socialdemokratiska och liberala synen på rättvisa: att var och en ska födas lika in i samhället. Att gåvor och arv jämställs i detta hänseende är nödvändigt för att skatten inte ska gå att kringgå.

Sverige hade fram till januari 2005 en arvs- och gåvoskatt. Det fanns legitima problem med den tidigare arvsskatten som bör åtgärdas. Samtidigt finns starka skäl för ett återinförande. De ekonomiska klyftorna behöver minska. Dessutom har samhället idag ett tryckande ansvar för den jord vi lämnar till våra barn och barnbarn. Det är rimligt att nyttja en del av de värden som byggts upp av gångna decenniers utsläpp till att finansiera de löpande kostnader som krävs för klimatomställningen. Argumenten är likartade som för en klimatvärnskatt. De som genererat mest utsläpp betalar generellt sett mest. Och de som har minst marginal att bekosta omställningen betalar generellt sett minst.

Därför föreslår Livs S-förening en återinförd grön arvs- och gåvoskatt, där intäkterna öronmärks för grön omställning. Liknande förslag har bland annat lyfts av Tysklands Advisory Council on Global Change. För att ta itu med de problem som fanns med den tidigare svenska arvs- och gåvoskatten utreds utformningen före införandet. En grön arvs- och gåvoskatt uppskattas leda till en långsiktig inkomstförstärkning på 7,8 miljarder kronor. Intäkterna öronmärks tillsammans med intäkterna för klimatvärnskatten för klimatsatsningarna under avsnittet Ekonomiska och regulativa styrmedel för klimatmålsuppfyllelse.

Därför vill Livs S-förening

Partikongressen föreslås besluta:

A311:1 att en grön arvs- och gåvoskatt ska utredas och sedan införas. Detta uppskattas långsiktigt öka de statliga intäkterna med 7,8 miljarder kronor. Inkomsterna öronmärks för klimatsatsningar

Livs S-förening

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A312

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Utreda ett mer jämlikt uttag av kommunalskatten

I Sverige har vi en ordning där mycket av den verksamhet som ligger närmast människors vardag såsom skola, sjukvård och äldreomsorg bedrivs av kommuner och regioner. Kommunernas och regionernas möjlighet att finansiera välfärden är därför avgörande för utvecklingen av densamma.

Skillnaden mellan vad en person i Dorotea betalar i kommunalskatt och vad en person i Österåkers kommun betalar i kommunalskatt är idag 6 kronor och 75 öre per intjänad hundralapp. Om vi jämför vad en person i Dorotea och Österåkers kommun betalar totalt till både kommun och region så är skillnaden 5 kronor och 97 öre. Av detta borde vi alla kunna utläsa att invånarna i Dorotea får väldigt mycket bättre välfärd än invånarna i Österåkers kommun. Tror vi det är så?

Inom Kalmar län skiljer det sig år 2019 1 krona och 20 öre mellan kommuninvånaren i Vimmerby och kommuninvånaren i Västervik. Är det för att Vimmerby har så mycket bättre service? Eller är det så att vi som socialdemokrater tror att det är andra saker än ambitionsnivån hos de lokala politikerna som påverkar vilken skatt kommunen har?

Vi har som parti drivit på frågan om att förändra det kommunala kostnadsutjämningsystemet, vilket är bra, men inte tillräckligt. Kostnadsutjämningsystemet kompenserar inte fullt ut för det faktum att strukturer och förutsättningar gör att kostnader är dyrare i en kommun än i en annan. Och kostnadsutjämningsystemet förändrar inte heller det faktum att det skiljer 5 kronor och 97 öre mellan den som betalar mest per intjänad hundralapp och den som betalar lägst kommunalskatt.

Om vi som parti menar allvar med att hela landet ska leva och att vi ska ha jämlika förutsättningar att leva i hela landet så bör vi också utreda hur skillnaden mellan kommunalskatterna i olika delar av Sverige kan minska. Ett alternativ där är att de generella statsbidragen i högre utsträckning fördelas efter parametrar som bidrar till att minska det ojämlika skatteuttaget i Sverige. En annan modell är att införa en enhetlig kommunalskatt och med mer utjämning mellan kommunerna.

Partikongressen föreslås besluta:

A312:1 att Socialdemokraterna verkar för att en utredning om hur ett mer jämlikt uttag av kommunalskatten kan ske

Anton Sejnehed

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A313

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

Utreda sockerskatt

Det är idag billigare att köpa en liter läsk än en liter mjölk. Ska det vara så att det hälsosamma alternativet är dyrare än det ohälsosamma? Ska möjligheten till en hälsosam livsstil bli en klassfråga? Om vi inte vill att sjukvården och samhället i framtiden ska behöva vårda människor som kanske inte haft något alternativ till den skräpmat/dryck de konsumerat måste vi idag ta beslut som främjar konsumtion av mer frukt och grönt, gärna närodlat om så möjligt.

Det måste vara billigare för den enskilda konsumenten att äta sunt än att äta osunt.

Partikongressen föreslås besluta:

A313:1 att Socialdemokraterna verkar för en politik som främjar sunda levnadsvanor och utreder en sockerskatt

theres andersson

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A314

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Villkora F-skatt

För att få F-skatt idag räcker det med att uppfylla tre kriterier. Du ska bedriva näringsverksamhet, du avser att bedriva näringsverksamhet och att du har lämnat in tidigare deklARATIONER, och betalat dina skatter, i tid. Det är såldes relativt enkelt att få en F-skattesedel idag.

Med en F-skattesedel så kan du ta uppdrag där du fakturerar uppdragsgivaren istället för att bli anställd och få lön. Det innebär då också att du själv ansvarar för försäkringar, sociala avgifter och allt annat som normalt sett ligger på en arbetsgivare. Det innebär också att arbetsgivaren inte längre behöver tänka speciellt mycket på LAS, MBL och många andra lagar och regler – med andra ord många av de saker som gör svensk arbetsmarknad stark.

LO har tagit fram en rapport som heter F-skattesystemets skuggor som sätter fingret på många av de problem som dagens system innebär. Den är från 2018 och finns att läsa här: [https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_f_skattesystemets_skuggor_pdf/\\$File/F_skattesystemets_skuggor.pdf](https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_f_skattesystemets_skuggor_pdf/$File/F_skattesystemets_skuggor.pdf)

Det mest uppenbara problemet med F-skatt är att det utnyttjas till att hyra in en person på en arbetsplats som lika gärna kunde vara anställd. Det är samma jobb och samma ansvar, men arbetsgivaren smiter från arbetsgivaransvaret och mycket annat.

Syftet med F-skatt är att bedriva näringsverksamhet och därmed ges möjligheten att fakturera. Syftet är då att detta sker när man har mer än en uppdragsgivare. Därför anser vi att ett av de kriterier som krävs för att erhålla F-skatt borde vara att man har mer än en uppdragsgivare.

Partikongressen föreslås besluta:

A314:1 att Socialdemokraterna aktivt arbetar med att få bort så kallade falska F-skattare

Fackliga utskottet i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A315

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Välfärd istället för jobbskatteavdrag

När Reinfeldt och Borg införde jobbskatteavdraget var budskapet tydligt. Det skulle löna sig att arbeta. Alla som jobbade fick därför sänkt skatt. Självklart var socialdemokraterna mot denna politik då den motsäger sig hela vårt synsätt gällande skatt. För oss socialdemokraterna har det naturliga alltid varit att den som tjänar mest också har möjligheten att bidra mest till vårt gemensamma. Vi har sedan dess röstat mot alla steg av jobbskatteavdraget. Efter att regeringen Reinfeldt 1 och 2 infört fem steg av jobbskatteavdraget har statens inkomster sjunkit med över 100 miljarder kronor om året. Det är en betydande summa.

I budgeten som M och KD lyckades få igenom i Sveriges riksdag kom ytterligare ett jobbskatteavdrag, dock i en något dold version. Samtidigt visar det inriktningen för den svenska högern – de som jobbar ska få sänkt skatt.

Jobbskatteavdraget är till för alla som jobbar. Är man pensionär, föräldraledig, sjuk, studerande, arbetslös eller på annat sätt står långt från arbetsmarknaden betalar man fortfarande normal skatt. Att de svaga i samhället betalar mer i skatt än de starka kan aldrig vara socialdemokratisk politik.

100 miljarder kronor skulle räcka till mycket välfärd. Vår socialdemokratiska regering lyckades för ett par år sedan att öka det generella statsbidraget till kommuner och landsting med 10 miljarder, alltså en tiondel. Det gav åtskilliga miljoner åt landets kommuner och hundratals miljoner till våra landsting. Dessa pengar rädda kvar många undersköterskor, sjuksköterskor, lärare, och andra personalgrupper i kommuner och landsting. Ytterligare generella statsbidrag är lovade, men i storleksordningen 20 miljarder på fyra år. Vi får hoppas att finansministern klarar av att hålla det hon lovar.

Samtidigt måste vi som parti visa att vi inte ställer oss bakom den orimliga och orättvisa skattepolitik som idag råder i Sverige. Vi behöver ta ställning till att vi inte stödjer jobbskatteavdraget.

Partikongressen föreslås besluta:

A315:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en större skattereform genomförs som utjämnar ekonomiska klyftor och bidrar till att uppnå klimat- och miljömål

Fackliga utskottet, Norrköpings arbetarekommun
Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A316

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Välfärd istället för jobbskatteavdrag

När Reinfeldt och Borg införde jobbskatteavdraget var budskapet tydligt. Det skulle löna sig att arbeta. Alla som jobbade fick därför sänkt skatt. Självklart var socialdemokraterna mot denna politik då den motsäger sig hela vårt synsätt gällande skatt. För oss socialdemokraterna har det naturliga alltid varit att den som tjänar mest också har möjligheten att bidra mest till vårt gemensamma. Vi har sedan dess röstat mot alla steg av jobbskatteavdraget.

Efter att regeringen Reinfeldt 1 och 2 infört fem steg av jobbskatteavdraget har statens inkomster sjunkit med över 100 miljarder kronor om året. Det är en betydande summa.

I budgeten som M och KD lyckades få igenom i Sveriges riksdag kom ytterligare ett jobbskatteavdrag, dock i en något dold version. Samtidigt visar det inriktningen för den svenska högern – de som jobbar ska få sänkt skatt.

Jobbskatteavdraget är till för alla som jobbar. Är man pensionär, föräldraledig, sjuk, studerande, arbetslös eller på annat sätt står långt från arbetsmarknaden betalar man fortfarande normal skatt. Att de svaga i samhället betalar mer i skatt än de starka kan aldrig vara socialdemokratisk politik.

100 miljarder kronor skulle räcka till mycket välfärd. Vår socialdemokratiska regering lyckades för ett par år sedan att öka det generella statsbidraget till kommuner och landsting med 10 miljarder, alltså en tiondel. Det gav åtskilliga miljoner åt landets kommuner och hundratals miljoner till våra landsting. Dessa pengar rädda kvar många undersköterskor, sjuksköterskor, lärare, och andra personalgrupper i kommuner och landsting. Ytterligare generella statsbidrag är lovade, men i storleksordningen 20 miljarder på fyra år. Vi får hoppas att finansministern klarar av att hålla det hon lovar.

Samtidigt måste vi som parti visa att vi inte ställer oss bakom den orimliga och orättvisa skattepolitik som idag råder i Sverige. Vi behöver ta ställning till att vi inte stödjer jobbskatteavdraget.

Partikongressen föreslås besluta:

A316:1 att femte, och det sk sjätte, jobbskatteavdraget avskaffas omedelbart

A316:2 att övriga jobbskatteavdrag avskaffas på sikt

A316:3 att pengarna som de avskaffandet ger investeras i svensk välfärd

Fackliga utskottet i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A317

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Välfärden ska vara alla till dels – ta tillbaka fördelningspolitiken!

Det svenska välfärdsbyggandet var en viktig beståndsdel i utvecklingen av ett mer jämlikt och jämställt samhälle. Stora reformer som syftar till en progressiv fördelningspolitik under mitten av 1900-talet skapade bättre förutsättningar för, inte minst, jämlikhet mellan könen.

Däremot kan vi inte leva på gamla reformer. Det starka samhället måste försvaras och värnas dag in och dag ut. De senaste decennierna har vi sett flertalet baksteg i hur vi organiserar och finansierar vår välfärd. Samtidigt som välståndet stiger ökar klyftorna i Sverige lavinartat. Det innebär att allt färre äger allt mer. Män har högre ägandeandel i privata tillgångar såsom fastigheter, värdepapper och företag. Detta resulterar i att män därför har högre kapitalinkomster.

Dessutom ser vi att reformer som skett de senaste decennierna gör stora avsteg från våra grundläggande principer. Inte minst har jobbskatteavdraget introducerats och RUT- och ROT-avdrag har förstärkts, samtidigt som skatten på pension, sjukpenning, a-kassa och föräldrapenning förblir den samma. Detta är orättvisor som måste åtgärdas i syfte att skapa en bättre fördelningspolitik.

Det starka samhället ska präglas av jämlikhet och jämställdhet. För detta krävs en tydlig och offensiv fördelningspolitik som ser till att skapa rättvisa och lika villkor för alla oavsett bakgrund. För detta krävs det att vi växlar skatterna från skatt på arbete till skatt på konsumtion och kapital. Det är orimligt att fortsatt tillåta att de som har allra mest bidrar minst. Välfärden ska vara alla till dels.

Partikongressen föreslås besluta:

A317:1 att Socialdemokraterna verkar för att införa en ny skattereform med tydlig fördelningspolitisk profil inklusive bland annat förmögenhetsskatt, fastighetsskatt, arv- och gåvoskatt, införande av högre kapitalskatter och återinförd värnsskatt i enlighet med motionens intentioner

A317:2 att pension, sjuk- och aktivitetsersättning, arbetslöshetsersättning och föräldrapenning ska beskattas som inkomst på arbete

A317:3 att Socialdemokraterna verkar för att jobbskatteavdragen avskaffas

A317:4 att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa RUT- och ROT-avdraget

S-kvinnor Camilla Lund

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A318

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Välfärdens finansiering

En välfärd av hög kvalitet bygger på ett rättvist skatteuttag. Den svenska välfärdsmodellen är ett klokt sätt att organisera samhället. Genom principen finansiering efter förmåga och fördelning efter behov bidrar skola, vård och barn- och äldreomsorg till alla människors möjligheter att skapa sig ett bra liv.

Under senare år har tyvärr den ökade ojämlikheten skett i bakvattnet av reall fallande inkomster genom låga löneökningar, (märket) under många år. En rad aktiva förändringar i skattesystemet inklusive flera jobbskatteavdrag, avskaffad förmögenhetsskatt och värnskatt, regressiv fastighetsskatt, lägre bolagsskatt och generösa rot och rutavdrag/bidrag, har också bidragit till den stigande ojämlikheten.

Ökade inkomstklyftor, snabbast växande i Europa är således till en del orsakade av politiska beslut. För att minska de ekonomiska klyftorna bör de med stora ekonomiska tillgångar bidra med en större andel av skatteintäkterna samtidigt som det är viktigt att höja pensionerna samt ersättningar och tak i social- och arbetslöshetsförsäkringen. Staten måste ta ett större ekonomiskt ansvar framöver för finansieringen av välfärden.

Partikongressen föreslår besluta:

A318:1 att en fastighetsskatt införs

A318:2 att en reviderad värnskatt med högre tak och högre procentsats införs

A318:3 att förmögenhetsskatten återinförs

Kuno Morén, Gamla Gardets Socialdemokratiska förening
Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A319

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Värdesäkra statsbidragen och taken i socialförsäkringarna

”Det Sverige som drabbades av det nya coronaviruset var inte perfekt, med brister i äldreomsorgen, pågående klimatförändringar som påverkar våra barns framtid och revor i den välfärd som ska garantera människors trygghet. Därför ska vi inte återgå till hur Sverige var före krisen. Vi ska bygga något ännu bättre” .

Med de orden beskrev vår partiledare och statsminister Stefan Löfven den uppgift vi har framför oss när pandemin är över. I regeringsförklaringen från 18 sept 2020, nämns att pandemin har blottlagt revor i vår välfärd som enbart kan åtgärdas genom stora satsningar. Tyvärr är dessa revor inget som uppenbarat sig först under pandemin. Under ett antal år har det påtalats brister i vårt välfärdssystem och det är angeläget att vi inte upprepar de misstag som ledde oss till den situation vi befann oss i vid pandemins ankomst. Vi måste - precis som Stefan Löfven påpekar - bygga något ännu bättre.

Utmaningar inom kommun- och regionsektorn

Den stora politiska händelsen som föregick pandemin var undertecknandet av januariöverenskommelsen. Med hjälp av den lyckades vi behålla regeringsmakten för att kunna verkställa en viktig del av vår politik och samtidigt hindra Sverigedemokraterna från att få inflytande. Men kort därefter blev det tydligt att överenskommelsen inte räckte till för att säkerställa kommunernas och regionernas förmåga att finansiera sina välfärdsverksamheter.

Den demografiska utvecklingen med en åldrande befolkning kräver att staten tar ett större ansvar för finansieringen av välfärden. Den statliga skatten har större inslag av progressivitet än den kommunala och regionkommunala skatten som är en platt skatt. Statsbidragen har dock inte värdesäkrats. Deras värde har urholkats över tid genom att de inte räknats upp varje år motsvarande kostnaderna för lön- och prisförändringar, och de har inte heller förändrats i samma takt som demografin. De har helt enkelt halkat efter. Samtidigt kan inte kommuner och regioner kompensera för detta genom ökad kommunal skatt och samtidigt undvika negativa fördelningspolitiska effekter.

2019 kunde vi konstatera att kommunerna och regionerna befann sig i ett besvärligt ekonomiskt läge. En fjärdedel av kommunerna och 28 procent av regionerna rapporterade underskott 2018. Så mycket som 75 procent av kommunerna rapporterade underskott inom socialtjänstens individ- och familjeomsorg och samtliga regioner utom en hade underskott inom somatisk vård. Läget bedömdes allvarligt. I juni 2019 presenterade Finansdepartementet en analys av behoven i välfärden, som pekade på ett finansieringsgap för kommun- och regionsektorn som uppskattades uppgå till 90 miljarder år 2026 . Det var denna situation vi befann oss i när pandemin bröt ut.

Utveckling av inkomstskillnaderna

De senaste decennierna har inkomstskillnaderna ökat i Sverige snabbare än i något annat OECD-land. Enligt Långtidsutredningen ökade Gini-koefficienten från 0,23 till 0,32 i Sverige under perioden 1995-2017 , vilket innebär en ökning av inkomstskillnaderna med 40%. ”År 1995 hade en genomsnittlig person i tiondelen med högst inkomster 2,1 gånger högre ekonomisk standard än medianinkomsttagaren. År 2017 hade avståndet ökat till 3,3 gånger medianinkomsttagarens ekonomiska standard” . Andelen relativt fattiga fördubblades under denna period från 8% till 16% .

Två viktiga faktorer som lett till ökad ojämlikhet är att de med högst inkomster fått ökade kapitalinkomster, medan de i botten av fördelningen har halkat efter, till stor del pga. minskade transfereringsinkomster. Ersättningsnivåerna i socialförsäkringarna, a-kassan och försörjningsstödet har utvecklats betydligt svagare än lönerna, vilket gjort att de halkat efter. Taket för ersättningsnivåerna i socialförsäkringarna och a-kassan har inte hållit jämn takt med löneutvecklingen. T ex så har sjukpenningens tak har under perioden 1995-2017 utvecklats 30% sämre än löneindex .

Inkomstbortfallsprincipen har försvagats över tid

Att säkerställa att ersättningsnivåerna från socialförsäkringarna och a-kassan följer inkomstutvecklingen är inte bara viktigt för att undvika att låginkomsttagare halkar efter. Det är minst lika viktigt för att upprätthålla betalningsviljan och tillit till systemet hos personer med högre inkomster. Det svenska socialförsäkringssystemet grundar sig på inkomstbortfallsprincipen. De med högre inkomster accepterar att betala in mer till systemet för att de får ut högre ersättning. Om skillnaden mellan förväntad ersättning och faktiskt ersättning blir för stor, riskerar legitimiteten till systemet att urholkas genom att de som har råd skaffar sig privata lösningar som gör att viljan att bidra till vårt gemensamma välfärdssystem minskar.

En rapport från Försäkringskassan visar att den andel av arbetsinkomsten som är försäkrad blir mindre och mindre. ”Två tredjedelar av kvinnorna och knappt hälften av männen har hela inkomsten sjukpenningförsäkrad” . Vad gäller arbetslöshetsförsäkringen så är taket så lågt i förhållande till inkomstutvecklingen att 7 av 10 slår i taket. Bland medlemmarna i Akademikernas a-kassa var det bara 5% som fick ut 80% i ersättning 2019 .

Reformutrymmet

Regeringen uppskattade det sk ”reformutrymmet” 2020 till 20 miljarder. Reformutrymmet (eller ”utrymme för ofinansierade reformer” som det också kallas) är vad regeringen anser att staten har råd med för att finansiera nya reformer utan att behöva höja skatterna. Det uppstår genom att skatterna sätts i procent, medan statens utgifter sätts i kronor. Statens intäkter ökar därmed per automatik i takt med inkomstutvecklingen, medan statsbidragen till kommuner och regioner, ersättningsnivåerna i socialförsäkringarna och andra kostnader kräver aktiva korrigeringar i budgetprocessen för att de ska kunna hålla jämna steg med inkomstutvecklingen i samhället.

Begreppet ”reformutrymme” har på senare år kritiserats för att det ger sken av att pengarna uppstår utan att någon behövt betala för detta, när en stor del av reformutrymmet i själva verket uppstår genom att statsbidragen och transfereringar inte skrivits upp i takt med den ekonomiska utvecklingen. En av de som kritiserat begreppet är professor emeritus i internationell ekonomi Lars Calmfors, som förklarar begreppet på följande sätt:

”Med jämna mellanrum kan man återställa olika bidrag i förhållande till lönerna men då är man tillbaka till ruta ett, och så kallar man det för en satsning, och kan inkassera politiska poäng på

det. Det är till och med så att man kan ha en fortgående försämring och då motverkar man den lite grand och kallar det ändå för en satsning” .

Reformutrymmet används lite olika av de olika regeringar vi har haft. Överlag har socialdemokratiskt ledda regeringar varit bättre på att räkna upp statsbidrag och transfereringar, medan borgerliga regeringar hellre använt reformutrymmet för att sänka skatter. Men det faktum kvarstår att statsbidragen och olika transfereringar har halkat efter kraftigt över tid. När barnbidraget höjdes 2018 så hade det legat stilla i 12 år.

Om inte statsbidragen till kommuner och regioner och taken i socialförsäkringarna värdesäkras genom att indexeras i förhållande till inkomstutvecklingen i samhället, så riskerar den svenska modellen att urholkas. Dels kan det leda till att kommuner och regioner måste ta ett större ansvar för finansieringen av välfärden, vilket innebär en omfördelning från hög- till låg- och medelinkomsttagare. Dels kommer inkomstbortfallsprincipen i socialförsäkringarna gradvis att ersättas av grundtrygghetsprincipen, vilket leder till ökad efterfråga på privata försäkringslösningar och minskad legitimitet till vårt gemensamt finansierade socialförsäkringssystem. Ett sådant systemskifte leder till ökad ojämlikhet.

Klyfta mellan väljare och politiker

På vår partikongress 2017 behandlades flera motioner med förslag på att värdesäkra statsbidragen och/eller taken i socialförsäkringarna. Dessa blev aldrig bifallna då partistyrelsen ansåg att ”automatiska uppräknningar av statens utgifter bör ske i så låg utsträckning som möjligt då det minskar framtida generationers möjlighet att göra politiska prioriteringar utifrån rådande läge” .

Dagens praxis, som innebär att uppräknningar av statsbidragen och transfereringar kräver aktiva beslut, har i praktiken inneburit dolda besparingar. Varje regering har alltid kunnat peka på satsningar inom skola, vård och omsorg, utan att den genomsnittliga väljaren kunnat känna av dem. När vår mandatperiod inleddes, kunde vi stoltsera med att vara den regering som satsat mest på välfärd. Samtidigt skrek kommuner och regioner efter pengar.

Innan pandemin bröt ut präglades nyhetsrapporteringen av olika initiativ för att protestera mot nedskärningar. Lärare marscherade över hela landet i protest mot besparingar inom skolan, Kommunal gick ut och krävde statliga satsningar för ett äldreomsorgslyft, och utanför städerna fick folk kämpa för att behålla viktiga samhällsfunktioner. Samtidigt gick vi ständigt ut med att vi satsat enorma resurser på välfärden. Det var inte en bild som många väljare kunde känna igen sig i.

Det finns en tid före och en tid efter pandemin. När pandemin bröt ut, ökade förståelsen för att vi behöver ett starkare samhälle. Revorna i vårt välfärdssystem blev tydliga. Vår regering har lyckats förhandla fram stora satsningar på välfärden som är kännbara och statsbidragen har höjts på ett sätt vi inte sett förr. Men än så länge är det ovisst hur det blir efter pandemin. Låt oss se till att vi inte återgår till den ordning som rådde innan pandemin bröt ut. Vi behöver återupprätta

vårt socialförsäkringssystem och vi behöver svetsa ihop vårt välfärdssamhälle, som riskerar att spricka isär om vi inte lagar de revor som uppstått genom att klyftorna tillåtits växa under en alltför lång period.

Men för detta krävs bl a att statsbidragen till kommuner och regioner samt taken i socialförsäkringarna inte tillåts halka efter.

Partikongressen föreslår besluta:

A319:1 att de generella statsbidragen utökas

A319:2 att statsbidragen värdesäkras över tid genom att de årligen höjs minst motsvarande kostnaderna för lön- och prispförändringar

A319:3 att statsbidragen värdesäkras över tid genom att de årligen höjs minst motsvarande kostnaderna för demografiförändringar

A319:4 att flertalet av de riktade statsbidragen fasas ut genom att de omvandlas till generella statsbidrag

A319:5 att en ny modell för alla socialförsäkringar, inklusive arbetslöshetsförsäkringen, skapas där taket baseras på den allmänna löneutvecklingen och inte prisbasbelopp

Alejandro Caviedes och Novalie Lilja

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A320

ÖRNSKÖLDSVIKS ARBETAREKOMMUN

Värna välfärden – se över och ändra kommunallagen så att tidigare överskott kan användas

Den socialdemokratiskt ledda regeringen signalerade tidigt att staten skulle hålla kommuner och regioner ekonomiskt skadeslösa för konsekvenserna av den Coronapandemin som drog in över Sverige och världen. Boksluten för 2020 visar också att Regeringen med råge har hållit sitt löfte!

En stor del av dessa pengar var avsedda för att kunna möta de behov som pandemin har fört och för med sig. Regionerna och sjukvården tvingades tidigt att skjuta fram operationer som inte var akuta och nu väntar en lång kö och behoven inom äldreomsorgen visade tydligt på behov av att anställa fler, däribland sjuksköterskor. Problemet som nu har uppstått är att de pengar som var avsedda att använda för att möta dessa behov går inte att nyttja med anledning av lagstiftningen.

Om en region eller en kommun får ett underskott så skall de enligt balanskravet återställa det inom tre år. Det är bra men om en region eller kommun får ett överskott som behövs för att leverera våra löften då får man inte använda dessa pengar.

Genom att se över, anpassa och ändra lagstiftningen kan vi också få ett mer långsiktigt styrinstrument och planering. Som det nu ser ut så finns det risk för att man i slutet av verksamhetsåret gör investeringar och satsningar för att minska eventuella överskott eftersom man inte kan använda pengarna efter årsskiftet.

Partikongressen föreslås besluta:

A320:1 att uppdra till partistyrelsen att verka för att lagen ses över, anpassas och ändras så att pengarna från tidigare överskott kan användas för att värna och utveckla välfärden

Per Nylén Glenn Nordlund Anna Belle Strömberg
Örnsköldsviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A321

FALUN ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Återinför en fastighetsskatt kopplad till marknadsvärde

Den offentliga sektorn är idag underfinansierad. Vidare är Sverige ett land med alltmer ökande ekonomisk ojämlikhet. En återinförd fastighetsskatt kopplad till marknadsvärde skulle dels enligt ekonomiska kunna beräkningar bidra med ca 20 miljarder årligen till statskassan, dels vara betydligt mer fördelningspolitiskt rättvis än nuvarande system med en kommunal fastighetsavgift. Intäkterna från en återinförd fastighetsskatten skulle vidare kunna tillfalla kommunerna enligt ett rättvist system som en god ersättning för ett slopande av nuvarande fastighetsavgift.

De problem som fastighetsskatten tidigare ledde till i ett mindre antal fall bör kunna hanteras på särskilda sätt och får inte hindra samhället från att återinföra en skatt som är fördelningsmässigt klok, som behövs för att finansiera en underfinansierad välfärd och som ersätter en otillräcklig och orättvis fastighetsavgift.

I ett läge där välfärden är underfinansierad och där klyftorna i samhället ökar är det särskilt angeläget att reformera skattesystemet i progressiv riktning.

Partikongressen föreslås besluta:

A321:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att en fastighetsskatt kopplad till marknadsvärde succesivt återinförs och ersätter den kommunala fastighetsavgiften

A321:2 att regeringen omedelbart tillsätter en utredning med syfte att utreda hur ett sådant återinförande ska kunna genomföras på ett sådant sätt att ekonomiskt utsatta grupper inte drabbas på ett orimligt vis

Jessica Wide, Sverre Wide
Falun arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A322

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Återinför övre skiktgräns för statlig inkomstskatt (värnskatt)

Efter en överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Liberalerna och Centerpartiet avskaffades den övre skiktgränsen för statliga inkomstskatten, den i folkmun kallade värnskatten inför 2020 på initiativ av Liberalerna. För oss socialdemokrater har avskaffandet av den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt varit plågsam och går i direkt motsats mot vad vi vill se för utveckling av samhället. Avskaffandet av den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt bidrar på intet sätt till att skapa en bättre fördelningspolitik i Sverige, utan bidrar istället till att flera års insatser för att förbättra fördelningspolitiken går om intet.

Socialdemokraterna har tidigare varit emot avskaffandet av den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt och har nu motvilligt varit med och avskaffat densamma. Därför bör det för oss Socialdemokrater vara självklart att nu inta en position där vi kräver att den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt återinförs.

Svenska dagbladet gjorde under hösten 2019 en granskning om hur mycket olika personer kan få i skattesänkning när den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatten avskaffas. Martin Lundstedt som 2018 hade en taxerad inkomst från tjänst om 41 805 191 kronor, kommer få en sänkt skatt om 2 550 109 kronor om han nästa år tjänar lika mycket.

Avskaffandet av den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt kostar Sverige ca 6 miljarder, det är resurser som vi istället kan använda till välfärden såsom skola, sjukvård och äldreomsorg.

Partikongressen föreslås besluta:

A322:1 att Socialdemokraterna verkar för att den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt, kallad värnskatten, återinförs

Anton Sejnehed

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A323

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Återinföra övre skiktgräns för statlig inkomstskatt (värnskatt)

Efter en överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Liberalerna och Centerpartiet avskaffades den övre skiktgränsen för statliga inkomstskatten, den i folkmun kallade värnskatten inför 2020 på initiativ av Liberalerna. För oss socialdemokrater har avskaffandet av den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt varit plågsam och går i direkt motsats mot vad vi vill se för utveckling av samhället. Avskaffandet av den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt bidrar på intet sätt till att skapa en bättre fördelningspolitik i Sverige, utan bidrar istället till att flera års insatser för att förbättra fördelningspolitiken går om intet.

Socialdemokraterna har tidigare varit emot avskaffandet av den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt och har nu motvilligt varit med och avskaffat densamma. Därför bör det för oss Socialdemokrater vara självklart att nu inta en position där vi kräver att den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt återinförs.

Svenska dagbladet gjorde under hösten 2019 en granskning om hur mycket olika personer kan få i skattesänkning när den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatten avskaffas. Martin Lundstedt som 2018 hade en taxerad inkomst från tjänst om 41 805 191 kronor, kommer få en sänkt skatt om 2 550 109 kronor om han nästa år tjänar lika mycket.

Avskaffandet av den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt kostar Sverige ca 6 miljarder, det är resurser som vi istället kan använda till välfärden såsom skola, sjukvård och äldreomsorg.

Partikongressen föreslås besluta:

A323:1 att Socialdemokraterna verkar för att den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt, kallad värnskatten, återinförs

Anton Sejnehed

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A324

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Återställandet av indexering beträffande statsbidrag till kommuner och regioner
Under den ekonomiska saneringen av statens finanser sökte regeringen efter alla möjligheter att hitta åtgärder som syftade till att minska statens underskott. En av de åtgärder som vidtogs vid mitten av 90-talet var att avskaffa den indexering som skyddat statsbidragen från att reduceras i värde p g a inflationen. Framst genom löne- och prisutveckling.

Under tiden därefter har staten justerat statsbidragen mera utifrån det statsfinansiella läget än med utgångspunkt i att skydda kommunernas och regionernas ekonomi. Utfallet har därför varierat från att innebära besparingar till att i någon utsträckning medverka till att välfärden kunnat skyddas från besparingar till att kompenseras för demografiska förändringar.

Att åter införa indexering skulle på ett helt annat sätt ge kommuner och regioner en säkrare grund för sin ekonomiska och verksamhetsmässiga planering. En annan viktig förbättring skulle vara att det blir möjligt att bedöma om riksdagens budgetbeslut om särskilda statsbidrag till kommuner och regioner kan förväntas leda till förstärkningar av främst bemanningen inom kommunernas välfärdsverksamheter.

Det finns goda skäl för att återinföra den form av indexering av statens bidrag till kommuner och regioner där en grundläggande ekonomisk grund för kommunernas och regionernas finansiering garanteras samtidigt som det blir tydligt om och hur mycket extra reallt tillskott av bidrag som riksdagen beslutat om.

Jag yrkar därför,

Partikongressen föreslås besluta:

A324:1 att partikongressen uttalar sitt stöd för att vi i riksdagen ska verka för att statens bidrag till kommuner och regioner åter ska vara indexerade för att skydda värdet när kostnader för priser och löner budgeterats

Hans-Erik Persson, Burträsk S-Förening

Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A325

GOTLANDS PARTIDISTRIKT

Åtgärder för att minska klyftorna i det svenska samhället

År 2017 ansåg 8 av 10 svenskar (78 %) i en Novusundersökning att det är viktigt att regeringen försöker minska klyftorna i samhället. I samma undersökning svarade 73 % av svenskarna att ett ekonomiskt jämställt samhälle är bäst. Enligt OECD:s Income Distribution Database har dessutom ojämlikheten accelererat i Sverige under de sista decennierna. Novusundersökningen visade också att 60 % av svenskarna är för en progressiv beskattning. Detta betyder att en majoritet av alla svenskar vill ha ett mer jämlikt Sverige.

För att minska klyftorna behöver reformer genomföras inom många politikområden som påverkar våra liv från födseln till och med pensionen. Dessa reformer behöver finansieras – vilket bör ske genom att ett rättvisare och mer jämlikt skatte- och avgiftssystem införs. En av de viktigaste åtgärderna, och kanske enklaste att genomföra, är att minska den allmänna löneavgiften i arbetsgivaravgiften. Den utgör i nuläget mer än en tredjedel av arbetsgivaravgiften! I praktiken innebär det att år 2018 slussades nära 210 miljarder kr direkt in i statskassan. Dessa miljarder är pengar som Sveriges arbetstagare avstått från i löneutrymmet för att användas till: bättre pensioner, sjuk-, föräldra-, arbetsskade-, arbetslöshetsförsäkringar och en aktiv arbetsmarknadspolitik. Finansminister Anders Borg ökade kraftigt den allmänna löneavgiften och lät på så vis Sveriges arbetare betala jobbskatte-avdragen. Under Borgs tid mer än fördubblades den allmänna löneavgiften. Vi socialdemo-krater måste se till att arbetsgivaravgiften används till det den var avsedd för. I nuläget utgör den allmänna löneavgiften en extra skatt på 11,62 % av arbetsinkomsten för varje anställd!

En annan viktig reform som måste genomföras är ett nytt skattesystem där beskattningen blir likvärdig mellan arbets- och kapitalinkomst. Kapitalinkomsterna bidrar idag till en ökande spridning av den ekonomiska standarden genom den extremt ojämlika fördelningen mellan inkomstgrupperna. Höginkomsttagarna drar ifrån och ökar också förmögenhetsskillnaderna till hisnande nivåer i Sverige. Per capita fanns det nära dubbelt så många dollarmiljardärer i Sverige jämfört med USA år 2018 enligt Forbes. Dags att återinföra förmögenhetsskatten? Den regressiva fastighetsavgiften vi har idag medför kraftiga höjningar av fastighetspriserna i attraktiva områden vilket i sin tur påverkar hela fastighetsmarknadens prisnivå uppåt. Ett stegvis borttagande av avdragsmöjligheten för räntekostnader för fastighetslån kan kanske också minska prisökningarna. Taket för fastighetsavgiften bör tas bort snarast och införande av en progressivitet i fastighetsavgiften är önskvärd. Över huvud taget behöver beskattningen av olika boendeformer göras mer likvärdig.

Direkt skadligt för jämlikheten i Sverige är ROT- och RUT-avdragen. De utnyttjas till största delen av ett fåtal med höga inkomster, men betalas av alla övriga svenskar. Sammanlagt

minskade statens skatteintäkter med mer än 15 miljarder under år 2019 på grund av RUT- och ROT-avdragen. I praktiken ett rejält bidrag till ett fåtal rika från Sveriges låg- och mellaninkomsttagare.

Vi föreslår därför SAP:s kongress 2021 beslutar:

Partikongressen föreslås besluta:

A325:1 att uppdra åt regering och regeringskansli lägga fram förslag som förbättrar svenska socialförsäkringar och pensioner och i motsvarande grad minska den allmänna löneavgiften i arbetsgivaravgiften

A325:2 att verka för likvärdig beskattning av arbete och kapital införes, 3:12-reglerna inbegripna

A325:3 att verka för införandet av en förmögenhetsskatt

A325:4 att verka för ett borttagande av taket i fastighetsavgiften och införa en progressivitet i fastighetsavgiften

A325:5 att verka för en stegvis minskning av ränteavdragen

A325:6 att verka för likvärdig beskattning av hyreslägenheter och ägt boende

A325:7 att verka för ROT- och RUT-avdragens borttagande

Hanna Westerén Gunnar Öberg Torsten Andersson Ulla Pettersson
Gotlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A326

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Åtgärder för ökad jämlikhet genom minskade ekonomiska klyftor

Vårt politiska mål - ökad jämlikhet samt långsiktigt hållbar utveckling

Den ekonomiska politiken är ett led att nå våra politiska mål som de uttrycks i vårt partiprogram (sid 4): ”Socialdemokratin vill avlägsna de ekonomiska, sociala och kulturella hindren för människornas frigörelse. Vårt mål är ett samhälle utan över- och underordning, utan klasskillnader, patriarkat, rasism eller homo- och transfobi, ett samhälle utan fördomar och diskriminering.”

Den måste också utgå från det långsiktiga behovet. ”För vår överlevnad behövs ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling, som möter den nuvarande generationens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillfredsställa sina drömmar”

Utdrag ur partiprogrammet, sid 36. ”Alla invånare i hela landet ska ha likvärdig tillgång till skola, vård och omsorg. Det förutsätter en kommunal skatteutjämning så att inte olika skattekraft och skillnader i befolkningens sammansättning leder till skillnader i välfärd mellan olika kommuner”.

Utgångspunkter i en skattereform

Målsättningarna i partiprogrammet, i syfte att öka jämlikheten som också bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling, bör ingå som en viktig del i direktiven för en ny skattereform

Kommunal- och Regionskatt

Det skiljer ca 6 kr mellan den kommun där man betalar minst resp den kommun där man betalar mest i kommunal- och regionskatt. Det är orimligt. Det måste ske en betydligt kraftfullare kommunal skatteutjämning, så att välfärden blir likvärdig i hela landet.

Kapital- och fastighetsskatter

Sedan 1980-talet har toppinkomsterna ökat enormt i Sverige tack vare stora värdeökningar i främst finansiella tillgångar. Dessutom sänkta kapitalbeskattning och slopade arvs- gåvo- och förmögenhetsskatter. Därutöver slopad fastighetsskatt.

Det undergräver tilliten till demokratin och rättvisan i samhället. Varför ska en vanlig löntagare betala skatt om miljardären får stora skattesänkningar, som löntagaren inte kan få?

Som en del i en större skattereform bör socialdemokraterna kraftfullt driva kravet på ökad jämlikhet. Det bör bl a innebära en högre kapitalbeskattning med fastighetsskatten som en grundbult. Numera är nästan alla ekonomer ense om att det bör införas en rimlig fastighetsskatt.

Sverige är förmodligen det enda landet i västvärlden med fungerande ekonomier, som inte har fastighetsskatt. Bostadspriserna stack iväg när fastighetsskatten slopades. Marknadsekonomin fungerar så att det pris som tas ut är det köparen orkar betala. Med slopad fastighetsskatt fanns det utrymme för högre priser.

Hur en fastighetsskatt ska utformas kan diskuteras. Men utgångspunkten borde kunna vara marknadsvärdet, samt att skatten ska dras vare månad för att undvika restskatt.

Regleringar av kapitalrörelser kan förvisso vara ett större problem, men frågan bör drivas via EU, Internationella Valutafonden, (IMF) och Världsbanken. Även inom dessa institutioner har man under senare tid kunnat märka en viss insikt om att vidgade ekonomiska klyftor är kontraproduktiva för hela världsekonomin.

Kapitalbeskattning är ett måste. USA och England insåg det efter de s k Panamadokumenterna. Det måste hända något i EU. Det kan också ske genom bilaterala skatteavtal med många länder. Portugal är ett land där många svenskar skrivit sig för att slippa skatt på pensionen, som är 0 (noll) % de första 10 åren. Emligt uppgifter i media ska skatteavtalet med Portugal sägas, vilket dock borde ha gjorts tidigare.

Är det rimligt att barn skall kunna ärva mångmiljonbelopp utan att betala skatt? En förändring måste kopplas samman med gåvoskatt.

Villaägare och bostadsrättsägare är väldigt gynnade på hyresrättens bekostnad. När fastighetsskatten togs bort borde man också minskat eller slopat ränteavdragen. Med dagens ränta handlar det förmodligen om ca 20 miljarder kr.. Om räntan blir 4 - 5 %, då femdubblas ränteavdragen. Var skall de pengarna tas ifrån i budgeten?

Inför fastighetsskatt bör reavinstskatten på bostäder sänkas, för att få större omflyttning på boendet. I en skattereform bör man också successivt minska ränteavdragen.

Inflationsmålet

Många hävdar att digitalisering och globalisering innebär permanent lägre inflation och att det inte är meningsfullt att centralbanker och regeringar sätter upp mål för inflationen. Det mål på 2 % som vi har i Sverige har inte nåtts på flera år. Riksbanken har ju inte kunnat använda räntan som något kraftfullt ekonomiskt instrument på mycket länge.

Om man inte når det inflationsmål som man har satt upp, finns det en uppenbar risk att ekonomins aktörer börjar tappa förtroendet för centralbankens förmåga och ambitioner att nå det. Vilka konsekvenser får det?

Den mycket låga räntan – under långa perioder minusränta – har ju bl a också varit en bidragande orsak till de höga fastighetspriserna

Man bör kanske ha ett mål med i en viss intervall som Europeiska centralbanken, ECB och den Schweiziska centralbanken?

Hushållens skulder

Sverige har den högsta belåningsgraden av OECD länderna. Hushållens skulder (inräknat alla i hushållet inkl. barn) är ca 190 procent av årlig disponibel inkomst. Det finns en stor risk i detta. Den var ca 120 procent 1991–92 som resulterade i fastighetskrisen.

Finansiell transaktionsskatt

Även förhållandevis låga skattesatser på finansiella transaktioner bör ge betydande intäkter. Ska den få något påtaglig effekt måste den då införas på EU-nivå och det förekommer enligt uppgift diskussioner om en sådan skatt inom unionen. Den bankskatt som har beslutats i Sverige kan väl anses som ett första steg på beskattning av finanssektorn?

Opinionsbildning krävs

Om vi ska kunna nå våra mål – som det uttrycks i partiprogrammet - måste det kopplas samman med att vårt parti, på alla nivåer, driver en tydlig och kraftig opinionsbildning. Det bör utarbetas en strategi, som förankras brett i partiet, angående vilka nödvändiga åtgärder och insatser som krävs. Bl a hur får vi genomslag i media? Förutsättningar för rådslag i partiet m m.

Partikongressen föreslås besluta:

A326:1 att man genomför reformer på skatteområdet gällande fastigheter, samt på arv, gåvor och förmögenheter i enlighet vad som anges i motionen i syfte att minska de ekonomiska klyftorna och öka jämlikheten

A326:2 att man särskilt beaktar behovet av en kommunal skatteutjämning som innebär att regioner och kommuner får förutsättningar att ge sina invånare en bra och trygg välfärd, som är likvärdig, oavsett vilken del av vårt land som man bor i

A326:3 att man utvärderar inflationsmålet och prövar på vilket sätt som det behöver förändras

A326:4 att det införs en finansiell transaktionsskatt

A326:5 att intensifiera arbetet för att förhindra att förmögenheter och inkomster kan placeras i skatteparadis för att undvika eller minska skatten

A326:6 att bl a det ovan nämnda ingår som socialdemokratiska krav i direktiven för en skattereform

A326:7 att det utarbetas en strategi för en tydlig och kontinuerlig opinionsbildning kring ökad ekonomisk jämlikhet och rättvis och solidarisk fördelning

A326:8 att motionen översänds till den socialdemokratiska gruppen i EU-parlamentet

Gunnar Jönsson Ronny Hansson Annika Brodin Kerstin Vikner Per Olsson Mats Nilsson Tord Persson Inger Ponsler

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A327

BOLLEBYGDS ARBETAREKOMMUN

Är det OK med fattiga barn i Sverige?

Enligt gängse definition är man under den relativa fattigdomsgränsen om man har under 60% av medelinkomsten. Nästan 20% av barnen i Sverige anses leva under dessa fattiga förhållanden i Sverige. Det innebär att 5 barn i en klass på 25 är fattiga.

Risken att hamna under denna fattigdomsgräns är stor om man har föräldrar födda utomlands och/eller lever med en ensamstående förälder.

Detta är skamligt för ett välfärdsland som Sverige. Det är en självklarhet att vi som Socialdemokrater måste reagera

Partikongressen föreslås besluta:

A327:1 att Socialdemokraterna kraftfullt arbetar för ett paket som effektivt stödjer de familjer som hamnat under gränsen för relativ fattigdom

Peter Rosholm

Bollebygds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A328

JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT

Ökad likvärdighet och minskad skillnad i kommunalskatt

Idag skiljer det hela 6 kr i kommunalskatt mellan den kommun som har den lägsta kommunala skattesatsen och den med högst utdebitering. Att motivera skillnaden med olika ambitionsnivå i de kommunala tjänsterna är en kraftig förenkling och dessutom en helt felaktig slutsats.

Flera rapporter, (Riksrevisionsverket 2019:29, Kommuninvest Utjämning av kommunalskatterna 2020, LO Skatten och geografin 2020) samt Kommunutredningen SOU 2020:8 visar på att den stora skillnaden i kommunalskatt snarare beror på strukturella och demografiska förutsättningar som inte helt kompenseras i dagens utjämningsystem.

I Kommuninvest rapport konstateras att andelen äldreomsorg är den faktor som har den starkaste samvariationen med hög kommunalskatt. En annan faktor är stor yta med gles befolkning. I kommuner som minskar i befolkning blir andelen äldre allt större och om inget görs riskerar skillnaderna i kommunalskatt att öka än mer.

Dagens skillnad med som mest 6 kronor innebär för ett hushåll med en total bruttoinkomst på 500 000 kronor ca 30 000 kronor mer i skatt per år. Eftersom kommunalskatten är en rak skatt blir skillnaden större ju högre hushållens inkomst är.

Denna stora skillnad riskerar att leda till en utveckling där personer med höga inkomster och valmöjlighet väljer att skriva sig i en kommun med låg skatt trots att de stora delar av året vistas i boende i andra kommuner. Där använder de kommunal service och välfärdstjänster utan att bidra med några skatteintäkter. En sådan utveckling går att se på flera platser redan idag och kommer sannolikt att öka med den snabba utveckling av distansarbete som pandemin inneburit.

Trots att ett antal utredningar och förändringar avseende det kommunala skatteutjämningsystemet genomförts de senaste decennierna har vi i Sverige inte lyckats få till likvärdiga grundläggande ekonomiska förutsättningar för våra invånare, oavsett i vilken kommun man bor.

Nuvarande utjämningsystem består av inkomstutjämning, kostnadsutjämning, och strukturbidrag. Det är i inkomstutjämningsystemet som de största summorna fördelas och staten finansierar det allra mesta. Endast en liten del är utjämning mellan kommunerna. Hur staten fördelar statsbidragen inom inkomstutjämningsystemet har betydelse för om omfördelningen följer principerna för utjämning eller fördelas per invånare.

Riksdagen beslutade 2019 om förändringar i kostnadsutjämningsystemet och den största förändringen

i utfallet för omfördelningen berodde på uppdaterad statistik. Inkomstfördelningens schablonskattesats baseras på medelskattesatsen från 2003 och borde också uppdateras. Det rimliga vore att en statlig myndighet åläggs att göra kontinuerlig uppdatering av utjämningsystemen utan att beslut av riksdagen krävs.

Som de nämnda rapporterna visar räcker det inte med att endast uppdatera uppgifterna i systemen. Systemen måste betydligt bättre än idag utjämna de strukturella skillnader som finns mellan kommunerna beroende på skattekraft, geografi, demografi, där förutsättningar hos såväl kommuner som minskar i befolkning som tillväxtkommuner med stora investeringsbehov beaktas.

Det finns naturligtvis flera sätt att utjämna skillnader mellan kommunernas förutsättningar att ge invånarna likvärdiga välfärdstjänster och minska skillnaderna i kommunalskatt. Det viktiga är inte hur det görs, utan ATT det görs, och inom en snar framtid.

Det är även av vikt att systemet för folkbokföring förändras. Mantalsskrivningsdatumet, den 1/11, infördes under statartiden. Med dagens teknik borde det vara möjligt att ändra kommun för beskattning fler än en gång per år beroende på i vilken kommun personen huvudsakligen vistas.

Efterföljsamheten av dagens lagstiftning på folkbokföringsområdet är alldeles för låg. Det borde läggas mer resurser på att lagföra dem som medvetet skriver sig på andra orter än där de har sin huvudsakliga nattvila. Vidare bör sanktionerna ses över

Partikongressen föreslås besluta:

A328:1 att Socialdemokraterna verkar för en ökad likvärdighet för invånarna och kraftigt minskade skillnader i kommunalskatt

A328:2 att Socialdemokraterna verkar för att möjliggöra byte av skattepåverkande folkbokföring fler än en gång per år baserat på vistelseort

A328:3 att Socialdemokraterna verkar för ökade resurser för att lagföra personer som bryter mot folkbokföringslagen samt att sanktionerna för dem bör bli mer kännbara

Jämtlands läns partidistrikt

Jämtlands läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A329

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ökad offentlig infrastrukturupplåning och etablering av en statlig investeringsbank för storskaliga offentliga och privata investeringar

Sverige står inför en rad utmaningar. Ekonomin måste byggas upp efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor – och klimatkrisen. Återuppbyggnaden ställer klimatfrågan på sin spets: Antingen nyttjar vi satsningarna för att ställa om eller så missar vi en unik chans att rädda klimatet.

Sverige har goda förutsättningar att genomföra en grön omställning. Vi är ett rikt land med gott tekniskt kunnande och stora förnybara energiresurser. Problemet är att dagens klimatåtgärder inte räcker. Sveriges utsläpp minskar med någon procent per år. För att uppfylla nuvarande klimatmål måste takten öka till 6-8%. För att vara i linje med 1,5-gradersmålet, sannolikt 10-16%.

Låt oss vara tydliga: För att hantera klimatkrisen krävs en systemförändring av dagens politik.

Koldioxidskatt och utsläppshandel är viktiga redskap – men de räcker inte.

Dessutom måste omställningen genomföras efter decennier av växande klyftor. En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas.

Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör. De reformer vi föreslår skall därför läsas tillsammans med dem för minskade klyftor och stärkt välfärd. Tillsammans utgör de en Green New Deal, en grön ny giv.

Utgångspunkten är enkel: En omställning i den takt och omfattning som krävs förutsätter att staten tar ett betydligt större ansvar. Dagens klimatsatsningar måste flerfaldigas. Samtidigt är samhällets infrastruktur eftersatt, det finns ett skriande behov av bostäder och coronakrisen har blottlagt en pressad välfärd. Vi skulle kunna slå två flugor i en smäll: Rusta välfärdsstaten och bygga ett hållbart samhälle. Men hittills har politiken varit låst. Nödvändiga investeringar har slagits mot en underfinansierad välfärd – samtidigt som klockan tickar ner mot klimatkatastrof. Det är ohållbart.

Staten måste kunna satsa för att ta itu med mänsklighetens ödesfråga.

Grunden för en grön ny giv är ett moderniserat finansiellt ramverk, rustat att möta vår tids utmaningar. Samtidigt behöver staten hjälpa till att mobilisera privata investeringar. Problemet är inte avsaknad av pengar, utan att riskerna anses för stora. Det behövs en aktör som minskar

riskerna och bidrar med tålmodigt kapital. Vi föreslår därför ett par beprövade lösningar: Ökad upplåning för finansiering av infrastruktursatsningar och etablerandet av en statlig investeringsbank. Pengarna finns, det som behövs är politisk vilja. För den som oroas över skuldsättning: Omställningen är jobbskapande. Investeringarna är inte bara livsavgörande – de kommer att bli lönsamma, för staten och samhället i stort.

Klimatpolitiska rådet är också tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och impopulära finansieringsmodeller, till exempel för Västlänken. De otillräckliga investeringarna har också byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

OFFENTLIG UPPLÅNING FÖR INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

ETABLERA EN STATLIG INVESTERINGSBANK

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder

i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis bioraffinaderier, batterifabriker,

Hybrit och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring (så kallad CCS-teknik).

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyskan federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Partikongressen föreslås besluta:

A329:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP

A329:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall
Alingsås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A330

ULRICEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Ökad övervikt hos befolkningen

Vi får rapporter om att andelen överviktiga ökar bland kvinnor, män, barn och ungdomar. Detta medför enligt experter att risken för sjukdomar ökar. Ofta anges ökad risk för hjärt-och kärlsjukdomar samt diabetes. Även i den aktuella Covid-19-pandemin tycks övervikt medföra

ökade risker vilket kanske också gäller för framtida pandemier. Detta innebär minskad livskvalitet och ökade sjukhuskostnader.

Som en del i att motverka övervikt föreslår vi att man tar bort moms på frukt och grönt och att man samtidigt inför någon form av sockerskatt. Tillsammans med massiva informationsinsatser

riktade mot såväl unga, som äldre kan detta bli en viktig del i att stävja överviktsproblemet. Det kan säkert behövas andra åtgärder också, men ovanstående förslag kan genomföras relativt snabbt.

Partikongressen föreslår besluta:

A330:1 att man tar bort moms på frukt och grönt

A330:2 att man inför någon form av sockerskatt

Stig Persson, Inger Persson

Ulricehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A331

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Behovet av förändrad lagstiftning gällande brytning av mineraler

I dagsläget finns det en obalans i systemet omkring inmutningar och prospektering av områden för att bryta mineraler som ger en tyngdvikt åt näringen. Vi menar att denna obalans sker på bekostnad av markägarnas och lokalbefolkningen inflytande och delaktighet.

I dag är det relativt enkelt att muta in ett område utan att ordentliga analyser av påverkan i närmiljö vägs in. Regelverket bör förändras så att markägares, kommuners och regioners inflytande i ett tidigt skede vägs in tyngre. Det demokratiska inflytandet över denna sorts etableringar och provtagningar bör förstärkas för att minska oro och risker i samhällsuppbyggnaden.

En annan viktig faktor i sammanhanget är det ekonomiska förhållandet mellan företagen och staten. I Sverige har vi förhållandevis låga ekonomiska insatser i jämförelse med vissa andra länder t ex Kanada och Australien och en annan ekonomisk avgiftsmodell skulle kunna skapa ett ekonomiskt utrymme för att kunna hantera den eventuella miljöpåverkan och återställa områden som gruvdriften i har förorsakat. En viss del av statens intäkter bör gå tillbaka till berörda kommuner för att täcka kostnader som ökar i samband med gruvdrift inom kommunen.

Partikongressen föreslås besluta:

A331:1 att partikongressen beslutar om att arbeta för inriktningen att förändra regelverk och förutsättningar för gruvbranschen i syfte att öka det demokratiska inflytandet samt få ekonomisk ersättning för våra naturtillgångar i större utsträckning än idag

Huskvarna socialdemokratiska förening

Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A332

DALARNAS PARTIDISTRIKT, GÄVLEBORGS PARTIDISTRIKT, JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT, NORRBOTTENS PARTIDISTRIKT, VÄSTERBOTTENS PARTIDISTRIKT, VÄSTERNORRLANDS PARTIDISTRIKT

Besöksnäringen som motor för svenskt välstånd

Vårt land har fantastiskt mycket att erbjuda den som besöker oss. Sveriges många destinationer är fyllda av fantastisk natur, god mat, kultur och evenemang i världsklass. Mängder av turister får varje år uppleva det fantastiska som är våra fjäll och sjöar, vår skärgård, städer och alla andra fantastiska delar av Sverige. Besökarna kommer från andra länder, andra delar av vårt land eller från det egna närområdet.

Besöksnäringen är en basnäring som årligen omsätter över 300 miljarder kronor. Turismen står för en betydande del av vår samlade BNP och dess exportvärde uppgick 2019 till 100 miljarder. Just exportvärdet har ökat kraftigt under 2000-talet, faktiskt mer än dubbelt så mycket som Sveriges totala export av varor och tjänster. Svensk hotellnäring har årligen över 63 miljoner gästnätter, varav drygt 47 miljoner består av inhemska gäster. Över 200 000 svenskar sysselsätts i hotell- och restaurangbranschen och för många ungdomar och nya svenskar är ett jobb inom besöksnäringen det första steget in på arbetsmarknaden.

Coronapandemin har inneburit en omfattande påverkan på turismsektorn i Sverige, framförallt på efterfrågan på hotell och logi. Trots att många svenskar valde att semestra på hemmaplan 2020 gick antalet gästnätter i hela riket ned kraftigt. Framförallt minskade antalet utländska besökare. Pandemin kommer sannolikt påverka vår turism och besöksnäring även i framtiden. Tillväxtverket gör bedömningen att det privata resandet kommer att återgå till nivåerna innan pandemin relativt snabbt medan mängden affärsresor sannolikt kommer minska även på längre sikt.

Trots att regeringen avsatt stora resurser för att främja turismutvecklingen i Sverige så upplever många besöksnäringföretagare och besöksnäringfrämjare att politik och kommundienstpersoner kan för lite om komplexiteten som besöksnäringen utgör. Denna brist på helhetssyn och okunskap

skapar strukturella brister och effekten riskerar att bli fel stöd vid fel tillfälle. Besöksnäringen är även en av de mest regeltunga branscherna vilket riskerar att bli ett hinder för tillväxt.

Vår besöksnäring är full av hårt arbetande entreprenörer, små- och stora företag som tar tillvara och utvecklar sin by, sin tätort och sin stad. De skapar stolthet över sin ort och de säljer Sverige. Men för att fortsätta den positiva utvecklingen besöksnäringen sett under de senaste decennierna krävs en mer sammanhållen politik. Besöksnäringen har en stor potential som motor för svenskt välstånd. För att denna basnäring ska kunna fortsätta att öka sysselsättningen och skapa intäkter till vårt samhälle så krävs ett antal grundförutsättningar från det offentliga.

Kapitalförsörjning och stöd

Ett av de största hindren för expansion ibland företag inom besöksnäringen är brist på tillgängligt kapital. Besöksnäringen består till stor del av små företag geografiskt bundna till områden i Sverige som har en generell lägre tillgång till kapital. Regeringens bedömning till Landsbygdspropositionen var att utvecklingen av besöksnäringen kopplat till natur- och kulturmiljöer i Sveriges landsbygder, och i synnerhet naturturismen, bör stärkas. Denna ambition riskerar att falla på kapitalbristen. Det finns gott om exempel där kreditinstitut sagt nej även i situationer där företag kunnat påvisa stora offentliga stöd. Tillgång till kapital i tidiga skeden är många gånger av avgörande betydelse för besöksnäringen. Det är därför av största vikt att samhället hjälper investeringsvilligt kapital att hitta rätt till de många ofta relativt små investeringar som efterfrågas inom besöksnäringen.

Besöksnäringen har inte upplevt sig träffas lika väl som exempelvis industrin av de stödåtgärder som tillkommit under pandemin. Förutsättningar för offentligt stöd i kris såväl som vardag måste utformas för att effektivt stödja små turistföretag såväl som industrin. Arbetet med regelförenklingar för besöksnäringen måste intensifieras.

Det offentliga samhället bör verka för tillkomsten och driften av destinationsbolag för att stödja en sammanhållen och långsiktig destinationsutveckling. Sådana sammanslutningar organiseras idag på en mängd olika sätt, exempelvis som branschägda eller offentligt ägda bolag. Det är positivt att denna organisering kan ske på olika sätt utifrån lokala och regionala förutsättningar. Det krävs en stabil grundfinansiering och annat stöd till destinationsbolagen för att branschen i högre grad ska kunna hantera utmaningar kopplade till exempelvis finansiering och utveckling. Regeringen har avsatt stora resurser för att främja turismutvecklingen, bland annat öppnar man regionala exportcentrum i alla län och regioner. För att nå de turismpolitiska målen och möta näringens utmaningar behövs en större samordning av alla politiska nivåer. I det arbetet är destinationsbolagen centrala.

Kommunikationer

Tillgången på god infrastruktur är av yttersta vikt för besöksnäringens möjlighet att utvecklas och växa. I takt med näringens tillväxt de senaste åren har behovet av rese- och transportmöjligheter

ökat i samma takt. Tyvärr har investeringarna i infrastrukturen inte gjort detsamma. En utbyggnad av vägar, järnvägar och bättre flygförbindelser ökar tillgängligheten, vilket är en nödvändig förutsättning för branschen. Vi ser idag att samtliga transportslag är nödvändiga för att tillgodose besöksnäringens breda efterfrågan. Järnvägen är dock central för hållbarheten i framtidens besöksnäring och kapaciteten i Sveriges järnvägsnät behöver dimensioneras för att hantera växande efterfrågan från turister såväl som ordinarie person- och godstransporter. För stora delar av vårt land är järnvägen inte ett alternativ och då hotar försämrade vägstandard och påföljande hastighetsbegränsningar besöksnäringens tillväxt. Den positiva utveckling vi sett av ökad turism riskerar att bromsas eller göras om intet. Vi behöver därför en ny modell för hur medel till vägunderhåll fördelas.

Vandringsleder, skoterleder och cykelleder är viktig infrastruktur för besöksnäringen. För att ge den naturbaserade besöksnäringen möjlighet att utvecklas och fortsätta attrahera en bred publik behövs en stark finansiering för att underhålla och bygga ut. Att höja kapaciteten på populära leder genom ett bra underhåll är inte bara positivt för dagens besöksnäring utan minskar konfliktytor mot andra grupper och ökar näringens hållbarhet över tid.

Dagens besöksnäring kräver bredband med hög kapacitet och telefoni som fungerar i hela landet. Framtidens resande kommer att förändras men efterfrågan på möjlighet att arbeta och kommunicera på distans kommer ständigt att öka. Vi ser idag att efterfrågan från företag på alternativa eller tillfälliga arbetsplatser ökar. Fler företag erbjuder möjligheten för sina anställda att arbeta på distans. Detta är en enorm möjlighet för våra destinationer att bredda sitt utbud och sin målgrupp. Men för att lyckas med detta så krävs en digital och fysisk infrastruktur som håller måttet. Sverige har en ambitiös bredbandsstrategi men arbetet behöver intensifieras för att målen ska nås. All resurstilldelning till infrastrukturinvesteringar bör utgå från på den samlade efterfrågan på tjänsten från boende, näringsliv och resande. Snarare än att endast fokusera på antalet boende.

Kompetensförsörjning och forskning

Besöksnäringen erbjuder idag stora möjligheter för unga människor och nya svenskar att få sitt första jobb. Det är samtidigt en bransch med potential att erbjuda livslånga sysselsättningar för långt fler än idag. För att besöksnäringen ska lyckas med dessa utmaningar krävs en kompetensförsörjning baserad på flera ben. De gymnasiala utbildningarna ska ge både generella- och yrkesfärdigheter som branschen efterfrågar. Yrkesvux och Yrkeshögskolan behöver utökade resurser för att underlätta yrkesväxling och kompetensutveckling för personer som är intresserade av att arbeta inom besöksnäringen. Yrkeshögskolans roll bör lyftas särskilt då utbildningsformen särskilt syftar till att täcka de behov av kompetens som finns ute på den regionala eller nationella arbetsmarknaden. Den är dessutom ofta den enda vägen till en yrkesutbildning för vuxna som inte vill flytta till en högskole- eller universitetsort. Planeringen för Yrkeshögskoleutbildningarna upplevs dock stundvis som allt för kortsiktig och uppskattade utbildningar som löper ut kan allvarligt påverka den regionala kompetensförsörjningen.

För att möjliggöra fler stabila och långvariga anställningar inom besöksnäringen bör fler lösningar för kombinationssysselsättningar uppmuntras och underlättas. Både genom att anställda arbetar med olika sysselsättningar säsongvis och genom att företag får stöd i att utveckla sina företag till att inkludera turism i sina andra ordinarie verksamheter. Stora möjligheter finns för att exempelvis kombinera arbete i vinterturism med arbete i de gröna näringarna. Sveriges vinterdestinationer har generellt en lägre beläggning på sommaren medan Sveriges gröna näringar årligen tar emot cirka 30 000 gästarbetare under sommarsäsongen.

Genom denna motion föreslås en rad åtgärder för att skapa bättre förutsättningar för tillväxt inom besöksnäringen och en mer sammanhållen politik. För att uppnå detta krävs slutligen utökade resurser till uppföljning och forskning inom området. Den gängse näringsstatistiken mäter produktionen av varor och tjänster, och det finns därför av naturliga skäl inte någon möjlighet att ur denna avgöra vad som är turismkonsumtion. Inkvarteringsstatistiken har exempelvis begränsningen att den inte mäter boende inom delnings-/plattformsekonomierna, småskaliga boenden, besök hos släkt och vänner och av naturliga skäl inte heller dagsbesök. Det krävs en kraftsamling för att öka mängden forskning inom besöksnäring och turism i syfte att höja kunskapsläget om besöksnäringens struktur, system, möjligheter och utmaningar.

Partikongressen föreslås besluta:

- A332:1 att tillskapa en sammanhållen politik för besöksnäringen som är bärkraftig över tid
- A332:2 att vidta åtgärder för att förbättra tillgången till investeringskapital för små och medelstora företag
- A332:3 att verka för funktionella och utvecklade destinationsbolag för att stödja sammanhållna och långsiktiga destinationsutvecklingar
- A332:4 att kapaciteten i Sveriges järnvägsnät dimensioneras för att hantera och säkerställa en växande efterfrågan på person- och godstransporter för besöksnäringen både dag och natt
- A332:5 att resurstilldelning ska inkludera besöksnäringens infrastruktur- och transportbehov och att nyckeltalen ska ta hänsyn till antal resande i ett område och inte enbart befolkningsantal
- A332:6 att arbetet med Sveriges nationella bredbandsstrategi accelereras för att genom tillgång till snabbt bredband möjliggöra destinationsutveckling
- A332:7 att Yrkeshögskolan bör byggas ut med ett särskilt uppdrag gällande landsbygdens kompetensförsörjning
- A332:8 att främja kombinationssysselsättningar i syfte att skapa fler hållbara anställningar
- A332:9 att besöksnäring och turism bör pekats ut som ett strategiskt område för forskning och innovation
- A332:10 att ett strategiskt arbete inleds med målet att minska regelbördan för besöksnäringen

Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A333

SKUTSKÄR – ÄLVKARLEBY ARBETAREKOMMUN

Bilda ett statligt Vindkraft AB

Bakgrund

Sverige har låga elpriser, vilket gör att vindkraften har dålig lönsamhet. Det innebär att Vattenfall och andra svenska energibolag inte investerar i vindkraftverk i Sverige. Statens höga avkastningskrav på Vattenfall bidrar till att Vattenfall investerar i havsbaserad vindkraft i Danmark, Holland och Storbritannien, där det blåser mera och elpriset är högre.

Den absoluta majoriteten av alla investeringar som görs i svensk vindkraft kommer från utländska investerare. Det är en brokig skara av pensionsbolag, investmentbanker, kapitalförvaltare och energibolag som ser en möjlighet att tjäna pengar när den svenska vindkraften byggs ut. En av de allra största investerarna är en statligt ägd kinesisk kärnkraftsjätte. Av de 90 miljarder kronor som investerats i ny vindkraft i Sverige mellan 2017 och 2022 är China General Nuclear Power Corporation, CGN, inblandat i nästan en femtedel. Den svenska vindkraften privatiseras.

Regeringen önskar att kommunernas vetorätt mot uppförande av vindkraftverk försvagas eller tas bort. Resultatet blir att kommunerna tvingas på vindkraftparker som ägs av anonyma globala företag. ”

Förslag

Ett statligt ägt ”Svenska Vindkraft AB” bildas som har till uppgift att investera i vindkraft i Sverige på samma sätt som Statens Vattenfallsverk byggde vattenkraftverk och elektrifierade Sverige för 100 år sedan.

Partikongressen föreslås besluta:

A333:1 att ett statligt ägt vindkraftföretag bildas med uppgift att investera i svensk vindkraft

Björn Karlsson

Skutskär – Älvkarleby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A334

JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT

Brytning av innovationskritiska mineraler och metaller måste ske med förnuft

Under lång tid har de värden som skapats i svensk gruvnäring grundlagt vårt gemensamma välstånd. Inte minst malmtillgångarna är och har varit en av hörnstenarna i den svenska industrialiseringen och välfärden. Behovet av att ställa om till ett hållbart samhälle ökar nu efterfrågan på klimatneutrala gruvindustri, men också på delvis nya ämnen och material. Sverige har, med sin gruv- och teknikindustri i yppersta världsklass, goda chanser att leda den utvecklingen. Inte minst vad gäller ny teknik för energilagring.

Vi Socialdemokrater gick 2014 till val på att nyindustrialisera Sverige. Vi vet att de stora investeringarna som nu sker inom industrin, inte mindre i norra Sverige, inte är en slump. Med ett innovationsråd under statsministern, med samverkans- och innovationsprogram tillsammans med näringen och forskningen, med testbäddar, med kapital, med energiöverenskommelse och med satsningar på infrastruktur så ser vi nu resultatet. Gruvnäringen och industrin tar nu stora, spännande steg för att i den klimatsmarta eran framtidssäkra sina branscher. Satsningar för att framställa fossilfritt stål pågår. Elektrifiering av tunga maskiner går stadigt framåt, batterifabriker byggs.

För att lösgöra oss från fossilberoendet krävs det att energisektorn ställer om. Från fossil elproduktion till grön elproduktion såsom sol-, vind- och vattenkraft. Men för att klara omställningen krävs bland annat en ökad förmåga att lagra energi och detta kräver en utvecklad batteriteknik som är i behov av den råvara som finns under våra fötter. Innovationskritiska mineraler och metaller måste både upp ur marken, men vi måste även öka återvinningen för att klara omställningen. Ska större delar av fordonsflottan gå på el, ska vindkraften stå för en större del av vår elproduktion och ska vi komma bort från fossilberoendet är det avgörande att vi har den råvara som krävs för att lösa energilagringen.

Dock får denna brytning aldrig ske på bekostnad av stora vattentäcker eller förstörelse av viktiga kulturmiljöer. Gruvbrytning har en stor påverkan på både miljön och omgivande samhällen, särskilt känsligt är brytning i alunskiffer där tungmetaller och radioaktiva ämnen kan frigöras vilket utgör ett allvarligt hot mot både grund- och ytvatten. I Jämtlands län är fyra kommuner beroende av Storsjön för vårt dricksvatten. Samtidigt provborras det för brytning i alunskiffer alldeles intill. Situationen har skapat, och fortsätter att skapa mycket stor oro för oss som bor och verkar här. Alunskiffer är dessutom en kalkrik bergart vilket gör att den ofta återfinns i områden med särskilt bördig jordbruksmark. Tillgången på just jordbruksmark är en viktig komponent för svensk livsmedelsförsörjning, inte minst med tanke på behovet av en ökad självförsörjningsgrad.

Partikongressen föreslås besluta:

A334:1 att kongressen ställer sig bakom ett förbud till brytning i alunskiffer för att inte riskera stora vattentäkter eller viktiga kulturmiljöer

A334:2 att kongressen ställer sig bakom att utvinningen av de svenska mineraltillgångarna så långt det är möjligt sker med bibehållande eller återställande av naturvärden i landskapsbilden

Jämtlands läns partidistrikt

Jämtlands läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A335

AVESTA ARBETAREKOMMUN

En lokal tillväxtpeng

Sverige behöver fler och växande företag i hela landet. Det är en grundpelare för svensk tillväxt, jobbskapande och konkurrenskraft. Detta gäller inte minst lands- och glesbygdskommuner, som i perioder huserar inhemsk turism, där turister söker sig till fjällområden, skidorter och den vackra svenska naturen. Besöksnäringen är viktig för sysselsättningen, tillväxten och att hela landet ska leva men kräver samtidigt investeringar i kommuners infrastruktur.

Många kommuner har idag inte tillräckliga resurser att både hantera de påfrestningar på samhällsservice och infrastruktur som ett stort antal turister innebär och även bidra till tillväxtsatsningar. Denna besöksnäring leder således även ofta till att kommunerna får välja mellan resurser till välfärden eller genomföra nödvändiga satsningar för besöksnäringen, infrastrukturen och den regionala utvecklingen.

Detta då många kommuner idag inte har möjlighet att göra de investeringar som krävs för att skapa goda förutsättningar för fler och växande företag i sin ort. Att besöka Åre för att åka skidor innebär infrastrukturellt slitage på vägar, parker samt ökade kostnader för exempelvis räddningstjänst, utan att detta slitage kompenseras fullt ut. Med en lokal tillväxtpeng kan dessa kommuner få möjlighet att göra satsningar för besöksnäringen, utan att behöva ställa det mot resurser till välfärden.

Socialdemokraterna har som mål att hela landet ska leva och utvecklas.

Besöksnäringen är en basnäring som är viktig för sysselsättningen och tillväxten i många mindre kommuner. Men en stor besöksnäring kräver samtidigt investeringar i kommuners infrastruktur. Det är viktigt att kommunerna inte tvingas prioritera mellan att satsa på välfärden och att göra nödvändiga investeringar som skapar tillväxt.

En tillväxtpeng kan bidra till kostnader för infrastruktur, renhållning och andra kommunala verksamheter som utsätts för extra kostnader i en kommun med omfattande turism. Ett exempel från Sälen är att det idag finns behov av en stegbil till räddningstjänsten eftersom hotellen är så höga. Under turistperioden sker ett visst slitage på exempelvis anläggningar, parker, badplatser, vägar och kommunala fastigheter. En stor besöksnäring kan även innebära ökade kostnader för t.ex. räddningstjänst, vatten och avlopp samt ett stort behov av fler kollektiva trafiklösningar. Underhåll och investeringar ska bekostas av kommuner som ofta brottas med vikande skatteunderlag.

Förslaget innebär en lagförändring som möjliggör för kommuner att lokalt kunna införa en turismavgift i form av tillväxtpeng. I många länder i Europa och delstater i USA finns möjligheter för kommuner, städer och delstater att ta ut en form av turismavgift, som för det mesta tas ut i form av övernattningsavgift. Kommunen lägger på en avgift på 10–30 kronor, eller eventuellt en procentsats, per hotellnatt eller campingnatt. Resurserna kan sedan återinvesteras i den lokala servicen och orten. Om alla kommuner skulle införa en avgift på 30 kronor per gästnatt i Sverige beräknas intäkterna till kommunerna ligga på närmare 2 miljarder kronor, enligt en utredning av Riksdagens utredningstjänst. Detta skulle innebära 24,4 miljoner kronor till Strömstads kommun, 28,9 miljoner kronor till Malung-Sälens kommun och 30 miljoner kronor till Gotlands län.

Med en tillväxtpeng kan kommunen själva få behålla resurser som besöksnäringen hos dem genererar. På så sätt kan besöksnäringen vara med och stärka den lokala servicen och bidra till att kommunerna kan göra nödvändiga satsningar på t ex infrastruktur som också stärker företagen, lokalborna och besöksnäringen i stort.

Vi socialdemokrater vet att den inhemska turismen innebär såväl nödvändiga intäkter som oundvikliga merkostnader. Turismen kommer lokalnäringarna, hotell- och restaurangbranschen och staten till gagn, men med detta förslag kommer alltså även kommuner och således kommunborna kompenseras för det slitage turismen innebär samtidigt som det vidareutvecklar den lokala besöksnäringens attraktivitet.

Partikongressen föreslås besluta:

A335:1 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en lokal tillväxtpeng i form av en turismavgift som kommuner kan välja att införa för att stärka den lokala besöksnäringens attraktivitet, skapa en mer levande lands- och glesbygd och kompensera det slitage besöksnäringen innebär

Patrik Engström

Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A336

ÄLMHULTS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En lokal tillväxtpeng

Sverige behöver fler och växande företag i hela landet. Det är en grundpelare för svensk tillväxt, jobbskapande och konkurrenskraft. Detta gäller inte minst lands- och glesbygdskommuner, som i perioder huserar inhemsk turism, där turister söker sig till fjällområden, skidorter och den vackra svenska naturen. Besöksnäringen är viktig för sysselsättningen, tillväxten och att hela landet ska leva men kräver samtidigt investeringar i kommuners infrastruktur.

Många kommuner har idag inte tillräckliga resurser att både hantera de påfrestningar på samhällsservice och infrastruktur som ett stort antal turister innebär och även bidra till tillväxtsatsningar. Denna besöksnäring leder således även ofta till att kommunerna får välja mellan resurser till välfärden eller genomföra nödvändiga satsningar för besöksnäringen, infrastrukturen och den regionala utvecklingen.

Detta då många kommuner idag inte har möjlighet att göra de investeringar som krävs för att skapa goda förutsättningar för fler och växande företag i sin ort. Att besöka Åre för att åka skidor innebär infrastrukturellt slitage på vägar, parker samt ökade kostnader för exempelvis räddningstjänst, utan att detta slitage kompenseras fullt ut. Med en lokal tillväxtpeng kan dessa kommuner få möjlighet att göra satsningar för besöksnäringen, utan att behöva ställa det mot resurser till välfärden.

Socialdemokraterna har som mål att hela landet ska leva och utvecklas.

Besöksnäringen är en basnäring som är viktig för sysselsättningen och tillväxten i många mindre kommuner. Men en stor besöksnäring kräver samtidigt investeringar i kommuners infrastruktur. Det är viktigt att kommunerna inte tvingas prioritera mellan att satsa på välfärden och att göra nödvändiga investeringar som skapar tillväxt.

En tillväxtpeng kan bidra till kostnader för infrastruktur, renhållning och andra kommunala verksamheter som utsätts för extra kostnader i en kommun med omfattande turism. Ett exempel från Sälen är att det idag finns behov av en stegbil till räddningstjänsten eftersom hotellen är så höga. Under turistperioden sker ett visst slitage på exempelvis anläggningar, parker, badplatser, vägar och kommunala fastigheter. En stor besöksnäring kan även innebära ökade kostnader för t.ex. räddningstjänst, vatten och avlopp samt ett stort behov av fler kollektiva trafiklösningar. Underhåll och investeringar ska bekostas av kommuner som ofta brottas med vikande skatteunderlag.

Förslaget innebär en lagförändring som möjliggör för kommuner att lokalt kunna införa en

turismavgift i form av tillväxtpeng. I många länder i Europa och delstater i USA finns möjligheter för kommuner, städer och delstater att ta ut en form av turismavgift, som för det mesta tas ut i form av övernattningsavgift. Kommunen lägger på en avgift på 10–30 kronor, eller eventuellt en procentsats, per hotellnatt eller campingnatt. Resurserna kan sedan återinvesteras i den lokala servicen och orten. Om alla kommuner skulle införa en avgift på 30 kronor per gästnatt i Sverige beräknas intäkterna till kommunerna ligga på närmare 2 miljarder kronor, enligt en utredning av Riksdagens utredningstjänst. Detta skulle innebära 24,4 miljoner kronor till Strömstads kommun, 28,9 miljoner kronor till Malung-Sälens kommun och 30 miljoner kronor till Gotlands län.

Med en tillväxtpeng kan kommunen själva få behålla resurser som besöksnäringen hos dem genererar. På så sätt kan besöksnäringen vara med och stärka den lokala servicen och bidra till att kommunerna kan göra nödvändiga satsningar på t ex infrastruktur som också stärker företagen, lokalborna och besöksnäringen i stort.

Vi socialdemokrater vet att den inhemska turismen innebär såväl nödvändiga intäkter som oundvikliga merkostnader. Turismen kommer lokalnäringsarna, hotell- och restaurangbranschen och staten till gagn, men med detta förslag kommer alltså även kommuner och således kommunborna kompenseras för det slitage turismen innebär samtidigt som det vidareutvecklar den lokala besöksnäringens attraktivitet.

Partikongressen föreslås besluta:

A336:1 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en lokal tillväxtpeng i form av en turismavgift som kommuner kan välja att införa för att stärka den lokala besöksnäringens attraktivitet, skapa en mer levande lands- och glesbygd och kompensera det slitage besöksnäringen innebär

Monica Haider

Älmhults arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A337

JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT

En lokal tillväxtpeng

Sverige behöver fler och växande företag i hela landet. Det är en grundpelare för svensk tillväxt, jobbskapande och konkurrenskraft. Detta gäller inte minst lands- och glesbygdskommuner, som i perioder huserar inhemsk turism, där turister söker sig till fjällområden, skidorter och den vackra svenska naturen. Besöksnäringen är viktig för sysselsättningen, tillväxten och att hela landet ska leva men kräver samtidigt investeringar i kommuners infrastruktur.

Många kommuner har idag inte tillräckliga resurser att både hantera de påfrestningar på samhällsservice och infrastruktur som ett stort antal turister innebär och även bidra till tillväxtsatsningar. Denna besöksnäring leder således även ofta till att kommunerna får välja mellan resurser till välfärden eller genomföra nödvändiga satsningar för besöksnäringen, infrastrukturen och den regionala utvecklingen.

Detta då många kommuner idag inte har möjlighet att göra de investeringar som krävs för att skapa goda förutsättningar för fler och växande företag i sin ort. Att besöka Åre för att åka skidor innebär infrastrukturellt slitage på vägar, parker samt ökade kostnader för exempelvis vatten och avlopp, räddningstjänst, utan att detta slitage kompenseras fullt ut. Med en lokal tillväxtpeng kan dessa kommuner få möjlighet att göra satsningar för besöksnäringen, utan att behöva ställa det mot resurser till välfärden.

Besöksnäringen i Sverige omsätter årligen över 300 miljarder kronor. Men i många fall tillfaller en relativt liten del av denna omsättning lokalsamhället eller ens regionen. Det kan bero på att ägare, investerare och företag utanför mottagarområdet kontrollerar stora delar av boende och aktiviteter på destinationen, samt resorna till och från platsen. Den moms och eventuell vinstskatt som genereras via besöksnäringen tillfaller staten. De positiva effekterna genom inkomstskatteintäkter dämpas dessutom av det faktum att många säsongsarbetare inom besöksnäringen är skrivna på en annan ort och därför betalar skatt i sin hemkommun.

Socialdemokraterna har som mål att hela landet ska leva och utvecklas. Besöksnäringen är en basnäring som är viktig för sysselsättningen och tillväxten i många mindre kommuner. Men en stor besöksnäring kräver samtidigt investeringar i kommuners infrastruktur. Det är viktigt att kommunerna inte tvingas prioritera mellan att satsa på välfärden och att göra nödvändiga investeringar som skapar tillväxt.

En tillväxtpeng kan bidra till kostnader för infrastruktur, renhållning och andra kommunala verksamheter som utsätts för extra kostnader i en kommun med omfattande turism. Ett exempel från Sälen är att det idag finns behov av en stegbil till räddningstjänsten eftersom hotellen är så höga. Under turistperioden sker ett visst slitage på exempelvis anläggningar, parker, badplatser, vägar och kommunala fastigheter. En stor besöksnäring kan även innebära ökade kostnader för t.ex. räddningstjänst, vatten och avlopp samt ett stort behov av fler kollektiva trafiklösningar. Underhåll och investeringar ska bekostas av kommuner som ofta brottas med vikande skatteunderlag.

Förslaget innebär en lagförändring som möjliggör för kommuner att lokalt kunna införa en turismavgift i form av tillväxtpeng. I många länder i Europa och delstater i USA finns möjligheter för kommuner, städer och delstater att ta ut en form av turismavgift, som för det mesta tas ut i form av övernattningsavgift. Kommunen lägger på en avgift på 10–30 kronor, eller eventuellt en procentsats, per hotellnatt eller campingnatt. Resurserna kan sedan återinvesteras i den lokala

servicen och orten. Om alla kommuner skulle införa en avgift på 30 kronor per gästnatt i Sverige beräknas intäkterna till kommunerna ligga på närmare 2 miljarder kronor, enligt en utredning av Riksdagens utredningstjänst. Detta skulle innebära 24,4 miljoner kronor till Strömstads kommun, 28,9 miljoner kronor till Malung-Sälens kommun och 30 miljoner kronor till Gotlands län.

Med en tillväxtpeng kan kommunen själva få behålla resurser som besöksnäringen hos dem genererar. På så sätt kan besöksnäringen vara med och stärka den lokala servicen och bidra till att kommunerna kan göra nödvändiga satsningar på t ex infrastruktur som också stärker företagen, lokalborna och besöksnäringen i stort.

Vi socialdemokrater vet att den inhemska turismen innebär såväl nödvändiga intäkter som oundvikliga merkostnader. Turismen kommer lokalnäringsarna, hotell- och restaurangbranschen och staten till gagn, men med detta förslag kommer alltså även kommuner och således kommunborna kompenseras för det slitage

Partikongressen föreslår besluta:

A337:1 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en lokal tillväxtpeng i form av en turismavgift som kommuner kan välja att införa för att stärka den lokala besöksnäringens attraktivitet, skapa en mer levande lands- och glesbygd och kompensera det slitage besöksnäringen innebär

Jämtlands läns partidistrikt

Jämtlands läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A338

STOCKHOLMS LÄNS PARTIDISTRIKT

En progressiv näringspolitik

Sverige ska konkurrera med kunskap och kompetens. Det är genom kunskap och kompetens som individer kan öka sin frihet, företag kan klara konkurrensen på den globala marknaden och Sverige kan finansiera en utvecklad välfärd. Sverige är ett litet land i en global värld, men ändå har vi många framgångsrika och världsledande företag.

Historiskt har Sverige varit bra på storföretagande med många goda resultat. Det lilla landet Sverige lyckades under förra seklet skapa telekomindustri i världsklass, två ledande bilmärken och en försvarsindustri med global marknad, bara för att nämna några exempel. Idag ser världen annorlunda ut. Vi behöver små- och medelstora företag som kan bli framtidens storföretag. Ska den kedjan hänga ihop, så behöver fler små företag skapas, fler av företagen behöver växa från små till stora företag. Några av dessa kommer förhoppningsvis bli framgångsrika globala företag med sina rötter i Sverige.

Sverige har många entreprenörer som sett möjligheter och vågat investera och utveckla dem. I grund och botten är Sverige ett attraktivt land för företagande. Det beror på att vi har låg korruption, förhållandevis enkel byråkrati, en handelspolitik som bygger på låga tullar och öppna gränser, högutbildad och kvalificerad arbetskraft och en väl fungerande arbetsmarknadsmodell med två starka parter. Vi har stora naturtillgångar inte minst i skog, mineraler och vattenkraft. Men det saknas inte utmaningar.

Det startas för få företag i Sverige och av dem som skapas är det för få som växer. En del av de innovationer som skapas i Sverige säljs i ett tidigt stadium till riskvilligt utländskt kapital. Dessutom finns många av våra stora industrier i branscher där strukturomvandlingen går fort och konkurrensen är knivskarp.

Samtidigt som det finns människor i vårt land som saknar arbete, finns det företag som har svårt att rekrytera. Många länder som vi konkurrerar med investerar stort i forskning och utveckling. Vår export sker mestadels i vår geografiska närhet, inte till de delar av världen som just nu utvecklas snabbast. Flera av Sveriges stora företag är hårt konkurrensutsatta och finns i branscher som genomgår snabba strukturomvandlingar.

Denna motion handlar om hur en jämlik näringspolitik skapar framtidens välfärdssamhälle, eller annorlunda uttryckt, hur politiken kan skapa förutsättningar för ett konkurrenskraftigt näringsliv. Motionen avgränsar sig därmed och tar inte upp frågor rörande arbetsmiljö och arbetsvillkor.

Nyföretagande och trygghet

Ofta pratar vi om att det finns cirka en kvarts miljon egenföretagare i Sverige. Samtidigt uppgår antalet företag i Sverige till över 1,2 miljoner, vilket beror på att många företag drivs som en hobby och blir aldrig företagarens huvudinkomst. Sedan början av 2000-talet har det totala antalet företag ökat med nästan 40 %. Mellan 1994 till 2004 tillkom omkring 35 000 nya företag varje år. Perioden efter 2004 uppvisar en markant ökning av nystartade företag fram till 2011, då antalet nya företag uppgick till över 70 000 företag. Nyföretagandet har under senare år planat ut under denna nivå. (SOU 2019:41).

Vi menar att politiken måste stimulera till företagande i vårt land, samtidigt som olika typer av tvång som tvingar människor från trygga anställningar till egenföretagande måste motverkas. Politiken bör uppmuntra företagande oavsett associationsform. Ibland tenderar våra regler att missgynna kooperativa företag, vilket är olyckligt.

Vidare vet vi att enbart 30 % av företagen är kvinnor. (Tillväxtanalys 2018:06). Det är för oss uppenbart att det stärker både kvinnor och vårt land om företagandet blir mer jämställt. Givet att kvinnor fortfarande tar större ansvar för familj och hushåll, finns det mycket som tyder på att ett bättre fungerande socialt trygghetssystem för företagande kan stimulera fler svenskar i allmänhet och kvinnor i synnerhet att starta företag.

Det personliga risktagandet är nämligen en stor fråga för många som funderar på att starta ett eget företag. Som fast anställd har du ett fungerande socialt skyddsnät om du till exempel skulle bli sjuk. För företagare är skyddsnätet inte lika utvecklat och det är exempelvis komplicerat att få din sjukdomsgrundandeinkomst fastställd. Företagare tar ut färre sjukdagar och använder föräldraförsäkringen i lägre utsträckning än andra. Reglerna för A-kassa gör att företagare sällan har en A-kassa i paritet med sin historiska inkomst vid konkurser. Detta är frågor som diskuteras länge, men vi är övertygade om att för att fler ska våga starta företag så måste den sociala tryggheten för småföretagare öka.

Vi tror också att förenklade redovisnings- och skatteregler kan få fler att ta steget och starta företag. Redan idag är reglerna för att driva enskild firma något enklare än aktiebolag, men vi menar att det behövs kraftig förenklade regler för mikroföretag. Det skulle kunna innebära att banken schablonbeskattar ditt mikroföretagskonto, så att mikroföretagaren får ut redan skattade pengar från sitt konto.

Utöver bättre trygghetssystem och förenklade regler tror vi också att företagandet behöver få en tydligare roll under uppväxt och skolgång. Årligen genomgår många av Sveriges gymnasieelever Ung Företagsamhets koncept där eleverna startar, driver och avvecklar ett UF-företag. Forskning indikerar att utbildning i entreprenörskap ger effekt både personligen och samhällsekonomiskt. Vi menar att UF-verksamheten i svenska skolor bör öka, även om vi också menar att undervisningen också måste innehålla förståelse kring hur den svenska arbetsmarknaden ser ut och ge utrymme till alla organisationer på arbetsmarknaden.

Vi vet vidare att många elever på yrkesprogram kommer befina sig på en del av arbetsmarknaden där nästan alla driver egna företag. Vi menar att företagande och entreprenörskap måste få en större roll i dessa program. Kort sagt behöver fler gymnasieelever än idag ges chansen att driva UF-företag.

Små- och medelstora företag – framtidens stora arbetsplatser

Småföretagande och entreprenörskap är en viktig del människors möjlighet till självförverkligande och att skapa tillväxt och arbetstillfällen. Ibland kan det verka komplicerat att driva företag i Sverige och i vissa avseenden är det också det. Ett sätt att underlätta administrationen för små- och medelstora företag vore att införa ett gemensamt register för företagsdata. Då skulle företagen få en kontaktyta för olika former av datainsamling, sedan får de olika myndigheterna kommunicera sinsemellan.

När regler införs finns det redan idag krav på att redovisa förslagets effekter för företag. Riksrevisionen har dock pekat på brister i hur detta har skötts bakåt i tiden. För svensk konkurrenskraft är det viktigt att nya reglers effekt för företag verkligen beaktas i regeringens arbete. Det är då viktigt att man belyser utgår ifrån förslagets effekter på små företag.

En annan viktig reform för regelförenkling är kontinuerliga genomgångar av regelområden. Oftast visar det sig att regler överlappar, blir obsoleta eller inte är effektiva. Denna typ av genomgångar har internationellt visat sig framgångsrika för att minska företagens regelbörda.

Utvärderingar har visat att en klar majoritet av den tillkommande regelbördan är en konsekvens av EU-reglering. Ibland förefaller Sverige implementera EU-regler i större utsträckning än andra EU-länder, vilket skapar en konkurrensnackdel för svenska företag. I vissa fall vill Sverige ha hårdare regler än andra länder, vilket naturligtvis inte per se är fel. Mycket tyder på att Sverige vill gå före i exempelvis klimatfrågan. Sverige behöver dock se över vårt sätt att implementera regler, så enbart introducerar hårdare regler där det är rimligt. Här kan Sverige lära av den granskningsmyndighet som Danmark har skapat för att förhindra oavsiktlig överimplementering av EU-regler.

Vissa branscher inom hälsa- och livsmedel påverkas mycket av hur myndigheter utför deras viktiga kontrollansvar. Under senare år har det kommit fram att företag tvingas ha olika rutiner och tekniska lösningar i olika kommuner, eftersom reglerna tolkas olika av olika kommuner. Vi menar att kravet på samordning mellan tillsynsmyndigheter måste öka, så att den enskilde företagaren inte kommer i kläm.

Vi tror att de principer om som ligger till grund för Rättviksmodellen, där tillstånds- och tillsynshantering är mer dialogbaserad, samt där avgifter tas ut om kontroll genomförs bör bli vägledande för all offentlig tillsynsverksamhet. Generellt sett menar vi att det inom vissa områden kan vara rimligt att reglerna för företag anpassas efter företagets storlek. Vi tror att det skulle göra att små- och medelstora företag bättre kan efterleva de regler som finns kvar, eftersom de blir färre. Vidare tror vi att om fler företag ska skapas och kunna växa behöver den totala regelbördan minska.

Från start-up till grön enhörning

Statliga Almi företagspartners rådgivning är viktig för att fler ska våga start eget. Bolaget har kontor i hela landet och är viktigt för att stödja människor i att våga utveckla och starta företag. Med det är också viktigt för det offentliga att på olika sätt stödja Start-up-scener, inkubatorer och science-parks. De fyller en viktig roll i att möjliggöra att fler idéer blir verklighet och utvecklas i och till företag. Statliga Almi har också en viktig roll i att genom sin rådgivning Många nystartade företag passerar något som kallas dödens dal ”valley of death”, som är gapet mellan koncept och kommersialisering.

För att nå den enorma tillväxt och utvecklingspotential som små- och medelstora företag utgör behöver vi ständigt jobba med att få fler entreprenörer att ta sig över denna dödens dal. Dessa innovationsdrivna företag behöver bland annat adekvat finansiering, tillgång till ”know-how”, affärsferfarenhet för att lyckas.

Finansiering i tidiga skeden är således en av de grundläggande förutsättningarna för att lyckas på framtida marknader. Staten har här ett viktigt ansvar. Den förändring som nu gjorts för det svenska riskkapitalet är positivt och har goda chanser att vara framgångsrikt. Men mer kan behöva göras för att öka tillgången på riskkapital. För att ytterligare stärka det statliga riskkapitalet behöver Almi Invests ekonomiska muskler stärkas och portfölj utökas. Idag lämnar bolaget sina investeringar tidigare än vad som bedöms ekonomiskt optimalt för att kunna göra nya investeringar. Detta vill vi ändra.

Vi ser också att fler kluster av privata investerare skulle vara bra för Sverige och för att företag ska kunna växa. Kort sagt behövs fler affärsänglar och mer riskvilligt kapital. Ibland låter det i den offentliga debatten som om att lösningen på detta är generella skattesänkningar. Detta är dock inte riktigt. 2013 infördes ett investeraravdrag i Sverige som inte används i någon större utsträckning. Vi menar att staten måste utvärdera investeraravdraget och verka för fler kluster av privat riskvilligt kapital i vårt land.

Att företag klarar att växa är viktigt i dagens globala ekonomi. Historiskt har det visat sig viktigt var ett företag kommer ifrån, både för skatteintäkter och arbetstillfällen Tyvärr är andelen unicorns inom EU alltför låg i förhållande till vår ekonomis storlek. Enhörning eller unicorn är den term som används i riskkapitalindustrin för att beskriva ett start-up företag med ett värde på över 1 miljard dollar. Trots att EU:s BNP motsvarar ca en femtedel av global BNP, så är EU:s andel av världens enhörningar knappt fem procent. (<https://www.cbinsights.com/researchunicorncompanies>).

Socialdemokratin måste på EU-nivå säkra att innovationspolitiken får en större roll i EU:s budget. Samtidigt vet vi att Sverige ligger långt framme inom olika typer av miljöteknik. För att dra nytta av detta är det viktigt att se att vi som ett litet land måste samarbeta med andra, både inom och utanför våra landsgränser. Strategisk samverkan mellan det offentliga och näringslivet är viktigt för att ett litet land som Sverige ska kunna hävda sig inom spetsteknik.

Snabbt växande företag med unik kompetens kan med hjälp av den aktiva svenska exportpolitiken nå nya exportmarknader. Team Sweden, där Sveriges främjandearbete samlas under ett paraply, har initialt visat sig vara lyckosamt. Sverige måste sträva efter att öka exporten till de länder som nu står för en stor del av världens tillväxt. Då behöver också fler svenska företag våga sig ut på nya marknader, därför är det glädjande att de regionala exportcentrum som socialdemokratin har drivit på för, har visat sig vara en succé.

Svenska företag har mycket att vinna på att finnas på fler exportmarknader, men världen har också mycket att vinna på att lära av framgångsrika svenska företag. Vi ser flera områden där svensk teknik kan bidra med att skapa hållbara lösningar som bidrar både till bättre livskvalitet och mindre miljöpåverkan runt om i världen. Det gäller inte minst områden som energi, Life science och stadsutveckling.

Kunskap, kompetens och innovation

I dagens globala värld är en viktig fråga hur närings- och innovationspolitiken ska se ut. Frågan är klassisk och delar både ekonomer och politiker. Högern brukar ibland referera till aktiv innovationspolitik som bortkastade skattekronor. Den svenska innovationspolitiken uppgår till cirka 40 miljarder kronor, vilket är en ansenlig summa pengar.

Samtidigt vet vi att Sveriges framtida välstånd är beroende av vår förmåga att utveckla innovationer, så är naturligtvis den här typen av politik väldigt viktig. EU-kommissionen har sedan 2012 tagit fram ranking av medlemsstaterna och i den senaste ranking är för 2020 intar Sverige toppositionen och anses därmed ha EU:s bästa innovationspolitik. Europeiska kommissionen. (European Innovation Scoreboard 2020).

För att få fler att våga gå från idé till kommersialisering är de start-up verksamheter som bedrivs runt om i landet, samt den inkubators och science-parksverksamhet som finns på många universitet och högskolor centrala. Här finns tillgång till nätverk som kan stödja med allt ifrån goda råd till kapital. Denna typ av verksamhet bör stimuleras och byggas ut.

En annan viktig aktör vid universiteten är de kommersialiseringspartners som finns. Det är viktigt för Sverige som land att vi lyckas nyttiggöra den forskning som bedrivs på våra högskolor och universitet. Dessa bolag, såsom SU Holding i Stockholm, LTU Holding i Uppsala, Mau Holding AB i Malmö eller varför inte LTU Holding i Luleå är länken mellan forskning och marknaden. Dessa bolag ser till så att forskningsresultat blir kända och sedan omsätts till något som kommer andra till väl. Dessa bolag fyller en viktig funktion för att stärka Sverige som innovationsland och därför bör deras finansiering permanentas och förstärkas.

Forskare som Mariana Mazzucato har också framgångsrikt visat att många moderna innovationer inte hade kommit tillstånd utan statlig inblandning och statlig innovationspolitik. Det är viktigt att samhället och näringslivet gör gemensamma satsningar inom vissa strategiska områden för att ha bästa möjliga förutsättningar att klara den tuffa globala konkurrensen. Därför ser vi positivt på innovationsrådets arbete och de samverkansprogram och samordnare som regeringen initierat och tillsatt.

Vi välkomnar också att regeringen nu höjer forskningsanslagen och fortsätter lägga vikt vid att den kunskap som finns vid våra lärosäten ska komma samhället till nytta. Likaså ser vi satsningen på testbädd Sverige som något mycket positivt. Möjligheten att bygga demoanläggningar kan vara nyckeln som öppnar möjligheten att sälja till andra köpare och exportera till andra länder. Detta är också en fråga som skiljer socialdemokratin från högern i Sverige.

När Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna röstade igenom sin budget för 2019, så påverkade det direkt innovationspolitiken. I den budgeten som röstades igenom skars det omedelbart i denna verksamhet och osäkerheten kring olika testningsanläggningars, testbäddars,

vara stor. Sammanfattningsvis bör den svenska innovationspolitiken, utvecklas och inte avvecklas. En del i det är en mer permanent finansiering för olika testbäddar i Sverige.

Multinationella företag i en global värld

Sverige har många framgångsrika industriföretag. De är och förblir viktiga för Sverige. Senaste tiden har flera svenska företag dessutom flyttat hem produktion till Sverige, vilket är en viktig vändning för jobben i Sverige. Att ha produktion och forskning och utveckling i närheten av varandra har dessutom många fördelar. Dessa fördelar kan nu i högre utsträckning komma Sverige till del. Detta är inte överraskande utan Sverige brukar hamna i toppskiktet i världen gällande vårt företagsklimat. OECD, organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, rankar varje år hur konkurrenskraftiga världens länder är i förhållande till varandra. 2019, rankades Sverige åtta i världen.

Samma OECD-rapport sammanfattar enkelt och tydligt framgångssagan den svenska modellen: ”Det har blivit tydligt att miljömässiga, sociala och ekonomiska agendor inte längre kan bedrivas separat och parallellt: de måste istället slås samman till en gemensam hållbar och inkluderande tillväxtagenda. I denna ansats, de upplevda avvägningarna mellan ekonomiska, sociala och miljömässiga faktorer kan mildras genom att anta en holistisk och långsiktig strategi för tillväxt. Detta innebär att man hanterar ”spill-over” effekter och externaliteter, positiva och negativa, avsedda eller oavsiktlig, av ekonomisk politik bortom det direkta mål som länderna strävar efter. De mycket olika nivåerna och hastigheterna som länder antar en sådan helhetssyn på tillväxten återspeglas i det faktum att länder på liknande nivå av konkurrenskraft uppnår mycket olika miljömässiga och sociala utfall. Till exempel Sverige, Danmark och Finland är inte bara blivit bland världens mest tekniskt avancerade, innovativa och dynamiska ekonomier, men skapar också bättre levnadsförhållanden och bättre sociala skyddsnät, och är mer jämlika och mer hållbar än jämförbara länder”.

Dessa slutsatser som OECD drar är viktiga när vi förbättrar företagsklimatet i Sverige. När den svenska högern vill sänka skatter, så riskerar de att underminera det som gör det svenska företagsklimatet konkurrenskraftigt, såsom aktiv innovationspolitik, en fungerande infrastruktur och ett välfungerande rättsväsende. Dessutom riskerar skattesänkningarna leda till ojämlikhet och sämre social sammanhållning, vilket är negativt för näringsklimatet.

Många av Sveriges framgångsrika företag kännetecknas av hög specialisering, låg miljöpåverkan och innovation. Från gruvorna i norr med sina världsledande mineralprodukter med jämförelsevis låga miljöavtryck till högt specialiserad ståltillverkning i stålindustrin och en verkstadsindustri. På samma sätt ser det ut i skogen från uthålligt skogsbruk till stor export av sågade trävaror, papper, pappersmassa och kartong av kvaliteter som få andra kan konkurrera med. Tack vare sitt nytänkande förmår de konkurrera på marknader där kostnaderna och miljökraven är lägre.

De här framgångarna är inte givna. Tvärtom måste de återvinnas varje dag med nytänkande och innovation, större energieffektivitet och minskade utsläpp och marknadssatsningar här hemma

och på de viktiga marknaderna över världen. Samtidigt som produktionen blir allt mer kvalificerad ökar graden av tjänster i varje såld produkt. En lastbil från Scania i Södertälje är inte längre bara en lastbil utan en del i en transportlösning där bland annat service, underhåll och planering ingår. Samtidigt blir allt fler saker uppkopplade på internet och kommunicerar själva med omvärlden ”the internet of things”, vilket kan resultera i helt nya tjänster och levnadsmönster.

Tidigare hade industriföretagen många egna verksamheter som nu köps från specialiserade leverantörer. Många interna konstruktionsavdelningar har ersatts av inköp av teknisk kompetens. Samtidigt bildas tjänsteföretag som säljer helt nya tjänster. Inte minst digitaliseringen bidrar till att utvecklingen av nya tjänster går mycket snabbt.

Detta ställer förstås helt nya krav på de som jobbar i företagen. Det gör det än viktigare att vända utvecklingen med fallande kunskapsresultat i den svenska skolan. Alla barn ska ges förutsättningar att nå kunskapsmålen och också utveckla sina förmågor på bästa sätt. Den svenska gymnasieskolan bör bli obligatorisk, investeringarna i vuxenutbildning och yrkesutbildning måste fortsätta. Kvalificerade yrkesutbildningar, lärlingssystem och utbildningar som sker tillsammans med företagen leder till fler människor i arbete och bidrar till en spridning av arbetserfarenhet. På det sättet får vi förutsättningar på arbetsmarknaden att ständigt sträva efter att nå excellens inom alla arbetskategorier.

Men det höga omvandlingstrycket i samhälle och näringsliv gör också att vidareutbildning blir helt centralt genom hela livet. Till stor del är detta något som sker inom näringslivet och inom respektive företag. Men i takt med att omvandlingen inom industrin och tjänstesektorn sker snabbare och snabbare måste också samhället möta upp med möjligheter att vidareutbilda sig sent i livet. Det måste också bli lättare att mitt i livet helt byta yrke.

Det vore en styrka för Sverige om vi på detta sätt kunde stärka vår omställningsförmåga. Samtidigt skulle det underlätta för företag att hitta ”rätt” personal, och öka möjligheter för individer att hitta jobb som de trivs med. Kanske skulle det också kunna bidra till att minska sjukskrivningarna då människor mitt i livet får en möjlighet att välja om och byta karriär.

För att kunna upprätthålla ett bra näringslivsklimat behöver vi ha höga skatteintäkter, för att finansiera utbildning, innovation, omställning, infrastruktur och mycket mer. Dessutom behöver Sverige internationellt säkra en rättvis konkurrens mellan globala företag. Det kan både göras genom progressiva handelsavtal, men också genom att bekämpa kvarvarande skatteparadis. Vi menar att det är positivt att regeringen både arbetar med frågan om frihandel och skatteparadis, men vill stärka arbetet ytterligare.

Gröna tillväxt i hela landet

Den inhemska exporten, nämligen besöks- och turistnäringen är en viktig grön framtidsbransch för Sverige. Den är också viktig för att främja bilden av Sverige utomlands och därmed att öka

vårt lands attraktionskraft och vår export. Vi vet också att besöks- och turistnäringen har potential att växa i hela landet och att den är unikt framgångsrik med att erbjuda unga människor en väg in på arbetsmarknaden.

Vi behöver fortsätta stärka oss i konkurrensen med andra länder för att locka turister. Många städer och regioner jobbar aktivt med detta, men vi ser att staten skulle kunna ta ett mer samlande ansvar för att utveckla Sveriges destinationers attraktionskraft. Att stå värd för stora evenemang och konferenser är också en viktig del i att stärka regionernas tillväxt. En nationell evenemangsstrategi skulle kunna samla Sverige på bästa möjliga sätt för att kunna dra till oss olika typer av arrangemang.

Bostäder, kommunikationer och arbetskraft

Oavsett om ett företag är stor eller litet, så kommer grundläggande infrastruktur, som bostäder, kommunikationer och arbetskraft vara centralt. Pålitliga, snabba och hållbara transporter är viktiga för att transportera gods inom Sverige och ut från Sverige. Tillgången till effektiva och konkurrenskraftiga transporter är avgörande för stora delar av svensk industri. Samtidigt är pålitliga, snabba och hållbara transporter avgörande för att resorna till och från jobbet ska fungera bättre.

Bostadsbristen i stora delar av Sverige, utgör också ett hinder för många människor att kunna vara tillgängliga på attraktiva arbetsmarknader. För företagen innebär bristen på bostäder och snabba kommunikationer att det blir svårare att rekrytera personal. Ökat bostadsbyggandet och bättre kommunikationer skapar därför förutsättningar för bättre matchning på arbetsmarknaden och för att människor att kunna bosätta sig där det finns tillgängliga arbetstillfällen. Det är därför positivt med regeringens investeringar i fler bostäder och hållbar stadsutveckling. Men mer behöver göras.

Stockholm och hela mälardalsregionen har idag stora kommunikationsutmaningar. Dessa kommunikationsutmaningar påverkar tillväxten och arbetsmarknaden i regionen, men ger också efterverkningar i hela landet. Med förkortad restid kan arbetstagare ha sin bostad längre bort från arbetsplatsen. Det skapar bättre möjligheter till matchning på arbetsmarknaden och verkar för att ökade arbetstillfällen. Bolag får det lättare att genomföra affärsresor med ökad försäljning och arbetstillfällen som följd. Staten måste ta ett större ansvar för att korta restiderna i denna region.

En förbättrad digital infrastruktur är också viktig. En snabb utbyggnad av digital teknik är en viktig del i att öka delaktigheten i det moderna samhället, skapa attraktiva marknader för nya digitala tjänster och för att svensk arbetskraft ska ligga i framkant vad gäller digital kompetens. Det kan också underlätta arbete på distans och därmed minska miljöpåverkande transporter och bidra till ökad livskvalitet när människor kan lägga mindre tid på arbetspendling.

Slutligen behöver Sverige bli mer attraktivt för arbetskraftsinvandring. Detta står inte i motsats till behovet av att minska arbetskraftsinvandringen till arbeten utan akademiska kvalifikationer. Det bör upprättas one-stop-shops, där alla myndighetskontakter kan hanteras, för arbetskraftsinvandrare. Vidare bör nivåerna i expertskatten och reglerna för personaloptioner ses över. Sveriges regelverk i dessa frågor ska vara robust och inte öppna för fusk, men samtidigt acceptera att vi behöver kunna attrahera internationella experter från hela världen.

Grönt folkhem, gröna finanser och grön tillväxt

- Folk lider, folk dör. Vi är i början av massutrotning och allt ni talar om är pengar och sagor om evig ekonomisk tillväxt, sa Greta Thunberg när hon höll tal vid FN:s klimatmöte i New York. Sanningen är att världen står inför en stor mänsklig och miljömässig katastrof på grund av jordens temperaturhöjning. När världens länder träffades i Paris i december 2015 enades de om ett globalt klimatavtal, där den globala temperaturhöjningen skall hållas väl under 2 grader förindustriell nivå med 1,5 grad som mål.

Samtidigt tror vi att det är möjligt att vara ledande i den ekologiska omställningen samtidigt som vi skapar förutsättningar för jobb och välfärd imorgon. För att Sverige ska kunna vara ledande i omställningen måste det finnas en efterfrågan på hållbara lösningar. En sådan efterfrågan skapas av medvetna konsumenter, men framför allt via ambitiös och långsiktig miljölagstiftning och krav vid offentliga upphandlingar.

Genom att ställa krav på miljövänlig teknik stimuleras företag att hela tiden ligga i framkant på miljöområdet. Därför är en ambitiös miljölagstiftning och höga miljökrav vid offentliga upphandlingar viktiga verktyg för att gynna innovationer. Detta alltså vid sidan av den miljönytta som det innebär i sig självt när varor med sämre miljöprestanda fasas ut och ersätts med bättre alternativ.

De nya upphandlingsreglerna inom EU ger nu större möjligheter både till innovationsnära upphandling på miljösidan och till innovationsupphandling. Det är viktigt att det offentliga Sverige tar tillvara dessa möjligheter att bidra till bra och hållbara lösningar för medborgarna, samtidigt som det stärker svensk konkurrenskraft. Den nya myndighetsstrukturen för upphandling bör ge offentliga aktörer stöd i detta. Dessutom bör Sverige som land redan nu fundera på hur goda exempel på hållbar upphandling kan spridas till andra delar av EU. Det är viktigt för att vi snabbare ska kunna ställa om samhället, men också för att öka svenska företags möjligheter att konkurrera i Europa.

Svensk klimat och energipolitik bidrar också till att stärka svensk konkurrenskraft. Både genom säker tillgång till el med konkurrenskraftiga priser och genom låg klimatpåverkan. För många svenska företag bidrar låg klimatpåverkan i produktionsledet till konkurrensfördelar på världsmarknaden. Sedan inser vi att större förändringar kommer krävas för att klara klimatkrisen. Det är troligt att vi behöver förändra våra beteendemönster på många olika sätt. Ett ord på

mångas läppar är cirkulär ekonomi. I grund och botten handlar det om att göra vår konsumtion hållbar.

Under 1900-talet fördubblades mänskligheten inte bara en gång utan nästan två. Dessutom ökar konsumtionen per individ, vilket utsätter jorden för en ansträngning av sällan skådat slag. För att illustrera detta har organisationer som Global footprint network, tagit fram beräkningar på hur vi människor konsumerar fler naturresurser än vad som regenereras. 2019 inträffade ”over-shoot day” redan 29:e juli, även om dagen pandemiåret 2020 inträffade 22:a augusti. Om alla levde som vi i Sverige skulle det behövas cirka 4 planeter enligt samma organisations beräkningar av ekologiska fotavtryck. Kort sagt fungerar inte vårt gamla sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker.

En utmaning är att omvandla intresset för cirkulär ekonomi till förändrade produktions- och konsumtionsmönster. En av riskerna är att många av leverantörskedjorna är globala och om lagstiftningen inom området cirkulär ekonomi inte harmonieras, så är risken att den blir verkningslös. Därför ser vi EU som en mycket viktig aktör, för att förändra inte minst produktionskedjor och produkter.

Ett annat praktiskt exempel på vad som händer när olika aktörer inte förmås samarbeta är återvinning av plast. Plast kan ha många olika egenskaper och bestå av flera olika ämnen. Detta kan till vardags förefalla oproblematiskt, men inom ramen för cirkulär ekonomi är den stora variationen av olika plaster ett problem. Idag finns en hel del användningsområden för återvunnen plast, givet att det är en specifik plast av ett specifikt slag. Att återvinna plaster av olika slag i samma system begränsar dock möjligheterna att återanvända och återvinna plasten, vi tror att den nödvändiga förändringen av hur vi lever kan underlättas genom effektiva styrmedel. Exempelvis behöver vi styra vår konsumtion från produkter till tjänster, eftersom vi förbrukar förmycket av jordens resurser idag. Därför måste socialdemokratin närma sig frågan om differentierade momsatsar för varor och tjänster.

Det finns ett behov av att se över alla möjliga klimatåtgärder för att kunna nå målet, både utsläppsminskningar och investeringar i ny miljövänlig teknik. För att stödja det senare så har behovet av en grön investeringsbank diskuterats. Den kloka socialdemokratiska partiledaren Ingvar Carlsson har ofta sagt att marknaden är en god tjänare, men en usel herre. Detta torde gälla också gröna investeringar. I den statliga utredningen SOU 2017:115 talas om att behovet av kapital för att hålla temperaturökningen till väl under 2 grader är 93 000 miljarder dollar. (SOU 2017:115, S. 11). Här behöver inte jakten på tillväxt vara negativ, men vi måste komma ihåg Ingvar Carlsson visa ord.

2012 skapades världens första gröna investment bank i Storbritannien, UK green investment bank. Den skapades som ett offentligt initiativ. Idén var att en statlig investeringsbank skulle kunna möjliggöra fler investeringar i gröna projekt. Den brittiska gröna investeringsbanken kan på många sätt anses framgångsrikt och idag är investeringsbanken privatiserad.

En av dess framgångsfaktorer är att den har fungerat som en katalysator och kanaliserat privat kapital till gröna investeringar, till områden som marknaden själv inte lyckats uppbringa kapital. Dess tillkomst torde både ha gjort Storbritannien mer miljövänligt och varit ekonomiskt effektivt. Även om klimatområdet drar till sig kapital på fria marknader tyder mycket på att en grön investmentbank skulle kunna kanalisera kapital till framtida miljöprojekt, som idag inte finansieras på de fria marknaderna.

Partikongressen föreslår besluta:

- A338:1 att Socialdemokraterna verkar för att det sociala trygghetssystemet för företagare ska förbättras
- A338:2 att Socialdemokraterna verkar för att fastställandet av SGI för företagare förenklas och att den baseras på historiska inkomster
- A338:3 att Socialdemokraterna verkar för att staten via sina myndigheter tillser att främjandeuppdrag kopplat till företagande också inkluderar ekonomiska föreningar
- A338:4 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt förenklade regler för redovisning och skatt utav mikroföretag införs
- A338:5 att Socialdemokraterna verkar för att fler gymnasieelever ges möjligheten att driva delta i Ung företagsamhet
- A338:6 att Socialdemokraterna verkar för att entreprenörskap får en större roll i yrkesprogrammen på gymnasieskolan
- A338:7 att Socialdemokraterna verkar för att arbetet med att minska de administrativa kostnaderna för företag måste stärkas, till exempel genom att införa ett gemensamt register för företagsdata
- A338:8 att Socialdemokraterna verkar för att staten kontinuerligt gör sektoriella översyner av den totala regelbördan med syfte att ta bort ineffektiva regler
- A338:9 att Socialdemokraterna verkar för att implementeringen av EU-regler förändras för att förhindra överimplementering
- A338:10 Socialdemokraterna verkar för att tillsynsverksamheten och avgifter för densamma att harmonieras över landet, samt att processen blir mer dialogbaserad
- A338:11 Socialdemokraterna verkar för att Almi företagspartners rådgivning stärks i hela att landet för att fler ska våga starta eget
- A338:12 Socialdemokraterna verkar för att det offentliga på olika sätt stärker stödet för ”Start-up”-scener, inkubatorer och science parks
- A338:13 Socialdemokraterna tillser att staten verkar för tillkomsten av fler kluster av riskkapital att i hela landet
- A338:14 Socialdemokraterna verkar för att staten ska fortsätta ta ansvar för bra tillgång till att riskkapital
- A338:15 Socialdemokraterna verkar för att Almi Invest ges möjligheten att öka sin att investeringsvolym genom ytterligare fondering av statliga medel
- A338:16 Socialdemokraterna arbetar för att Sverige verkar för att förändra EU-politiken för att innovation och att EU-budgeten prioriterar upp innovation i förhållande till andra stora utgiftsområden som jordbruk

- A338:17 Socialdemokraterna verkar för att arbetet med att stärka svensk export fortsatt ska
att prioriteras
- A338:18 Socialdemokraterna verkar för att holdingverksamheten vid högskolor och universitet
att prioriteras och att en bättre långsiktig finansieringsmodell tas fram
- A338:19 Socialdemokraterna verkar för lärosätenas samverkan med det övriga samhället för att
att i högre utsträckning nyttogöra forskningsresultat behöver förbättras
- A338:20 Socialdemokraterna verkar för att testbäddsverksamheten i Sverige ges en mer
att permanent finansiering, till skillnad från dagens projektbaserade lösningar
- A338:21 Socialdemokraterna verkar för att staten ska ta ansvar för att verktyg
att och framgångsrika exempel för innovationsnära upphandlingar och
innovationsupphandlingar sprids inom och utanför Sverige
- A338:22 Socialdemokraterna verkar för det behövs ett mer utvecklat samarbete mellan stat och
att näringsliv för att tillsammans kunna stärka svensk konkurrenskraft inom specifika
branscher
- A338:23 Socialdemokraterna verkar för att det fortsatt behövs stora investeringar i det svenska
att utbildningssystemet, inte minst i yrkesutbildningar
- A338:24 Socialdemokraterna verkar för att möjligheterna till vidareutbildning och karriärbyte
att mitt i livet ska förbättras
- A338:25 Socialdemokraterna arbetar för att Sverige fortsätter verka för fler progressiva
att frihandelsavtal och utökad handel
- A338:26 Socialdemokraterna verkar för att Sverige intar en ledande roll i kampen mot
att skatteflykt och utmanar kvarvarande skatteparadis också inom Europa
- A338:27 Socialdemokraterna verkar för att det ska tas fram en nationell evenemangsstrategi för
att att få fler stora evenemang till Sverige
- A338:28 Socialdemokraterna verkar för att det behövs ett större statligt engagemang för att
att stärka den svenska besöks- och turismnäringen
- A338:29 Socialdemokraterna verkar för att det behövs ett större ansvarstagande från statens
att sida för att nu investera i infrastruktur och bostadsbyggande
- A338:30 Socialdemokraterna verkar för att Sverige bör upprätta "one-stop-shops" för att
att förenkla myndighetskontakter för högkvalificerad arbetskraftsinvandring
- A338:31 Socialdemokraterna verkar för att Sverige ser över expertskatter och skatter
att på personaloptioner för att öka vår attraktivitet bland högkvalificerade
arbetskraftsinvandrare
- A338:32 Socialdemokraterna verkar för att de offentliga aktörer, bland annat landets
att kommuner, som vill använda offentlig upphandling för att medverka till hållbar
utveckling ska få ett bättre statligt stöd
- A338:33 Socialdemokraterna verkar för att det offentliga strategiskt ska använda sig av
att möjligheterna till innovationsnära upphandlingar och innovationsupphandlingar
- A338:34 Socialdemokraterna verkar för att föra en miljöpolitik som främjar utveckling av
att nya mer hållbara lösningar som understödjer svenska företags möjligheter att ligga i
framkant på miljöteknikområdet

- A338:35 Socialdemokraterna verkar för att Sverige ökar ansträngningarna för harmoniserade regler inom EU, för att hantera globala leverantörskedjor och därmed främja cirkulär ekonomi
- A338:36 Socialdemokraterna arbetar för att Sverige verkar för en förbättrad återvinning, som främjar återanvändning, av exempelvis plast
- A338:37 partistyrelsen får i uppdrag att utreda ekonomiska incitament, såsom moms och skatt, för att styra mot hållbar konsumtion, såsom tjänster framför produkter
- A338:38 partistyrelsen får i uppdrag att utreda behovet av en grön svensk statlig investeringsbank

Stockholms läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A339

ÄLMHULTS ARBETAREKOMMUN

Förkorta betalningstiden till en månad

Det är ibland ett problem för småföretagare att få betalt från större företag inom en rimlig tid. Problemet försökte åtgärdas 2013 genom att införa en ”frivillig” lagstiftning med 30 dagars betalningstid – om inget annat avtals.

Idag använder många större företag möjligheten att förhandla till sig längre betalningstider med mindre företag som emellanåt känner sig maktlösa. Det är inte ovanligt att betalningstiden är tre månader och det blir mycket pengar för småföretagare att ligga ute med.

Undersökningar visar att långa betalningstider för mindre företag är ett hinder för expansion och därmed fler jobb. Regeringen har föreslagit att parter såsom Svenskt Näringsliv, Teknikföretagen med flera ska komma med en gemensam lösning för att komma till rätta med de långa betalningstiderna – men ingenting har ännu hänt.

Partikongressen föreslås besluta:

A339:1 att 30 dagars betalningstid lagstiftas

Eva Ballovarre

Älmhults arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A340

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

I solidaritet med sydafrikanska arbetare

Systembolaget är ett statligt ägt bolag med målet att reglera alkoholintaget för att stärka den svenska folkhälsan. Därmed har bolaget ett stort etiskt och moraliskt ansvar. Mycket av det som säljs på systembolaget är produkter som produceras utanför Sverige gränser, och tyvärr förekommer otroligt dåliga arbetsförhållanden bland många arbetare som producerar de produkter som säljs på Systembolaget. Ett känt importland av vin är Sydafrika. Sverige har en känd historia av att jobba med fackliga rättigheter internationellt, dock verkar detta ha kommit i skymundan när det handlar om vinproduktion. Olof Palmes Internationella Center jobbar med fackliga rättigheter för vinarbetarna i Sydafrika och har partnerorganisationer vars vädjan om hjälp skriker allt högre. Det är inte okej att människor jobbar för orimligt låga löner och samtidigt riskerar hälsa och välmående på grund av besprutningar och kemikaliska ämnen för att vi i Sverige ska kunna dricka gott sydafrikanskt vin. Därför är det dags att sätta press och krav på Systembolaget som i sin tur måste sätta press på sina leverantörer så att arbetsförhållandena för arbetarna i Sydafrika blir bättre.

Partikongressen föreslås besluta:

A340:1 att Socialdemokraterna ska verka för att Systembolaget sätter press och krav på Robertson Winery att deras arbetares villkor förbättras

Tajda Sisic och Tajma Sisic

Växjö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A341

HÄRNÖSAND ARBETAREKOMMUN

Lag om företags ansvar för mänskliga rättigheter

Människor som står upp för arbetsrätt, demokrati, jämställdhet och miljö utsätts för hot och våld. De som protesterar mot företagsaktiviteter är allra mest utsatta. Antalet människorättsaktivister och miljöförsvare som mördas i världen ökar och undersökningar visar att de flesta av dessa fall involverar företag och exploatering av olika former av råvaror. Situationen i världen för arbetare och människor som försvarar mark och vatten mot projekt inom gruv- och energisektorn blir allt värre. Detta visar att frivilliga riktlinjer om att respektera mänskliga rättigheter inte räcker.

I nuläget finns ingen svensk lag som säkerställer att mänskliga rättigheter respekteras inom investeringar, handel och företagsverksamhet. Stödet i riksdagen för en ny lagstiftning i frågan

har dock sett ut att öka. Allt fler stora företag som Coop, IKEA och Scania efterfrågar en ny lagstiftning om företagande och mänskliga rättigheter. Även fackliga organisationer som TCO och Unionen är med i kampen för en sådan lag.

I april 2020 tog EU initiativ till att utforma bindande regler för att företag ska ta ansvar för verksamhetens inverkan på mänskliga rättigheter. Arbetet pågår för fullt. Sverige har inte motsatt sig detta initiativ men har intagit en mindre aktiv roll, men nu finns möjlighet att fullt ut stötta EU-kommissionens lagförslag. Förutsättningarna för att vi socialdemokrater nu framgångsrikt skulle kunna agera i denna fråga är mycket goda. Sverige har möjlighet att aktivt bedriva en politik som bidrar till kampen för mänskliga rättigheter och fattigdomsbekämpning, även om det skulle kollidera med kortsiktiga ekonomiska intressen. Vi kan gå i främsta ledet för en effektiv lagstiftning inom hållbart företagande och visa handlingskraft.

Partikongressen föreslår besluta:

A341:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige agerar aktivt i EU för en lag som effektivt ställer krav på att företag ska ta ansvar för och respektera mänskliga rättigheter

Tro och Solidaritet gn Fred Nilsson

Härnösand arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A342

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

Mänskliga rättigheter i arbetslivet

Med en allt mer globaliserad ekonomi följer nya möjligheter, men också problem. Ofta tycks fokus hamna på snabba vinster snarare än på en rättvis fördelning och utveckling. För oss som Socialdemokrater är det självklart att arbeta för en globalisering som går hand i hand med respekt för mänskliga rättigheter – i arbetslivet inte minst.

Det är bra att fler företag får möjlighet att starta och växa, och att företag kan etablera sig över hela världen. Det skapar arbetstillfällen och ger fler människor en möjlighet till den trygghet ett arbete innebär. Tyvärr ser vi dock alltför många exempel på att människor utnyttjas. De anställs på mycket osäkra kontrakt, som daglönare, där man ofta inte vet om man har arbete när morgondagen kommer. Arbetsmiljön är många gånger kraftigt eftersatt, vilket innebär att man arbetar med risk för både hälsa och säkerhet. Den lön som betalas är också långt ifrån en lön som är tillräcklig att leva och försörja sin familj på. Samtidigt saknas ofta möjligheten att både organisera sig och arbeta fackligt. Att göra det innebär ibland till och med att man riskerar sitt liv.

Fria fackföreningar världen över jobbar i motsatt riktning – för att grundläggande fackliga

rättigheter ska respekteras och att den globala utvecklingen ska präglas av social rättvisa. Konkret handlar det om att kräva ett ökat socialt ansvarstagande av företag och att nationella regeringar garanterar alla medborgare grundläggande mänskliga rättigheter i arbetslivet. ILO och dess konventioner om grundläggande mänskliga rättigheter är ett mycket viktigt verktyg i detta arbete. FN:s initiativ, Global Compact likaså. Vi tror att vi tillsammans – på nationell och internationell nivå – kan förstärka vårt arbete för att påverka både företag, nationella regeringar och internationella organ, som WTO, att säkerställa respekt av grundläggande mänskliga rättigheter i arbetslivet, exempelvis genom att man i alla sammanhang där man diskuterar, formar eller sätter villkor för den globala handeln också ställer krav på garantier om respekt för mänskliga rättigheter. Inom WTO skulle det kunna innebära införandet av en social klausul (med de grundläggande ILO-konventionerna) för att därigenom sätta press på både företag och länder. Företag kan på samma sätt åta sig att respektera dessa genom att teckna globala avtal med internationella fackliga organ.

Partikongressen föreslår besluta:

A342:1 att socialdemokraterna ska vara pådrivande för att grundläggande mänskliga rättigheter inarbetas i handelsrelaterade sammanhang i Sverige såväl som globalt

A342:2 att vi socialdemokrater inom EU och FN arbetar för stärkta metoder för att sätta press på multinationella företag att respektera grundläggande mänskliga rättigheter i arbetslivet

theres andersson

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A343

EDA ARBETAREKOMMUN

Mänskliga rättigheter i arbetslivet

Med en allt mer globaliserad ekonomi följer nya möjligheter, men också problem. Ofta tycks fokus hamna på snabba vinster snarare än på en rättvis fördelning och utveckling. För oss som Socialdemokrater är det självklart att arbeta för en globalisering som går hand i hand med respekt för mänskliga rättigheter – i arbetslivet inte minst.

Det är bra att fler företag får möjlighet att starta och växa, och att företag kan etablera sig över hela världen. Det skapar arbetstillfällen och ger fler människor en möjlighet till den trygghet ett arbete innebär. Tyvärr ser vi dock alltför många exempel på att människor utnyttjas. De anställs på mycket osäkra kontrakt, som daglönare, där man ofta inte vet om man har arbete när morgondagen kommer. Arbetsmiljön är många gånger kraftigt eftersatt, vilket innebär att man arbetar med risk för både hälsa och säkerhet. Den lön som betalas är också långt ifrån en lön

som är tillräcklig att leva och försörja sin familj på. Samtidigt saknas ofta möjligheten att både organisera sig och arbeta fackligt. Att göra det innebär ibland till och med att man riskerar sitt liv.

Fria fackföreningar världen över jobbar i motsatt riktning – för att grundläggande fackliga rättigheter ska respekteras och att den globala utvecklingen ska präglas av social rättvisa. Konkret handlar det om att kräva ett ökat socialt ansvarstagande av företag och att nationella regeringar garanterar alla medborgare grundläggande mänskliga rättigheter i arbetslivet.

ILO och dess konventioner om grundläggande mänskliga rättigheter är ett mycket viktigt verktyg i detta arbete. FN:s initiativ, Global Compact likaså. Vi tror att vi tillsammans – på nationell och internationell nivå – kan förstärka vårt arbete för att påverka både företag, nationella regeringar och internationella organ, som WTO, att säkerställa respekt av grundläggande mänskliga rättigheter i arbetslivet, exempelvis genom att man i alla sammanhang där man diskuterar, formar eller sätter villkor för den globala handeln också ställer krav på garantier om respekt för mänskliga rättigheter. Inom WTO skulle det kunna innebära införandet av en social klausul (med de grundläggande ILO-konventionerna) för att därigenom sätta press på både företag och länder. Företag kan på samma sätt åta sig att respektera dessa genom att teckna globala avtal med internationella fackliga organ.

Partikongressen föreslår besluta:

A343:1 att Socialdemokraterna ska vara pådrivande för att grundläggande mänskliga rättigheter inarbetas i handelsrelaterade sammanhang i Sverige såväl som globalt vi Socialdemokrater inom EU och FN arbetar för stärkta metoder för att sätta press på multinationella företag att respektera grundläggande mänskliga rättigheter i arbetslivet

Eda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A344

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Mänskliga rättigheter i arbetslivet

Med en allt mer globaliserad ekonomi följer nya möjligheter, men också problem. Ofta tycks fokus hamna på snabba vinster snarare än på en rättvis fördelning och utveckling. För oss som Socialdemokrater är det självklart att arbeta för en globalisering som går hand i hand med respekt för mänskliga rättigheter – i arbetslivet inte minst.

Det är bra att fler företag får möjlighet att starta och växa, och att företag kan etablera sig över hela världen. Det skapar arbetstillfällen och ger fler människor en möjlighet till den trygghet ett arbete innebär. Tyvärr ser vi dock alltför många exempel på att människor utnyttjas. De

anställs på mycket osäkra kontrakt, som daglönare, där man ofta inte vet om man har arbete när morgondagen kommer. Arbetsmiljön är många gånger kraftigt eftersatt, vilket innebär att man arbetar med risk för både hälsa och säkerhet. Den lön som betalas är också långt ifrån en lön som är tillräcklig att leva och försörja sin familj på. Samtidigt saknas ofta möjligheten att både organisera sig och arbeta fackligt. Att göra det innebär ibland till och med att man riskerar sitt liv.

Fria fackföreningar världen över jobbar i motsatt riktning – för att grundläggande fackliga rättigheter ska respekteras och att den globala utvecklingen ska präglas av social rättvisa. Konkret handlar det om att kräva ett ökat socialt ansvarstagande av företag och att nationella regeringar garanterar alla medborgare grundläggande mänskliga rättigheter i arbetslivet.

ILO och dess konventioner om grundläggande mänskliga rättigheter är ett mycket viktigt verktyg i detta arbete. FN:s initiativ, Global Compact likaså. Vi tror att vi tillsammans – på nationell och internationell nivå – kan förstärka vårt arbete för att påverka både företag, nationella regeringar och internationella organ, som WTO, att säkerställa respekt av grundläggande mänskliga rättigheter i arbetslivet, exempelvis genom att man i alla sammanhang där man diskuterar, formar eller sätter villkor för den globala handeln också ställer krav på garantier om respekt för mänskliga rättigheter. Inom WTO skulle det kunna innebära införandet av en social klausul (med de grundläggande ILO-konventionerna) för att därigenom sätta press på både företag och länder. Företag kan på samma sätt åta sig att respektera dessa genom att teckna globala avtal med internationella fackliga organ.

Partikongressen föreslår besluta:

- A344:1 att Socialdemokraterna ska vara pådrivande för att grundläggande mänskliga rättigheter inarbetas i handelsrelaterade sammanhang i Sverige såväl som globalt
- A344:2 att vi socialdemokrater inom EU och FN arbetar för stärkta metoder för att sätta press på multinationella företag att respektera grundläggande mänskliga rättigheter i arbetslivet

Handels socialdemokratiska förening Örebro
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A345

HANINGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Nya ägardirektiv till Sveaskog

Sverige har genom Parisavtalet åtagit sig att snarast minska alla typer av växthusgasutsläpp. Det innebär bl a att ärmer skog måste skyddas omedelbart, samtidigt som skogsbruket måste bedrivas mer hållbart som t ex ”designad” skog med olika trädslag som avverkas successivt i stället för att kalavverkas. När skog kalavverkas, vilket sker i stor skala i Sverige (bara Sverige och Finland tillämpar detta i Europa), frigörs växthusgaser från marken där skogen stått. Denna avverkningsmetod bör därför inte tillåtas.

Enligt FN:s konvention om biologisk mångfald har Sverige ålagt sig att skydda 17 procent av den produktiva skogsmarken. I dag är mindre än fem procent av skogen långsiktigt skyddad. Sveriges skogsskydd är undermåligt. I dag avverkas gammelskog som borde skyddas.

För något år sedan konstaterade Skogsstyrelsen ännu en gång att riksdagens antagna miljömål om Levande skogar inte kommer att uppfyllas till 2020 på grund av ett alltför intensivt skogsbruk. Statliga Sveaskogs (som är det största skogsbolaget) ägardirektiv skriver att verksamheten ska baseras på affärsmässig grund och generera marknadsmässig avkastning. Det har lett till att virkesuttaget ökat med 20 procent de senaste tio åren och Sveaskogs investeringar i friluftsområden och ekoparker har halverats.

I den i höstas presenterade Skogsutredningen betonades att vi är långt ifrån att nå miljömålen och att det som verkligen skulle krävas är att all skog med höga naturvärden ska avsättas till naturvård plus ytterligare 2,5 miljon hektar skog. Detta föreslås dock inte av utredningen eftersom det anses orimligt och orealistiskt. I stället föreslogs stärkt äganderätt och åtgärder för tillväxt. Ekonomi och ägande prioriteras framför miljömål.

Allt detta visar att skogsföretagen och Sveaskog exploaterar skogen för hårt. Trycket på ekosystemen blir orimligt högt och risken för utarmade ekosystem och artutrotning är överhängande. Däremot behövs ett hållbart skogsbruk som är långsiktigt i ett tidsperspektiv på 60-100 år. Statligt ägda Sveaskog bör föregå med gott exempel och tillämpa skogsbruk som är miljömässigt hållbart.

Partikongressen föreslås besluta:

A345:1 att Socialdemokraterna verkar för att ta bort avkastningskravet för Sveaskog

A345:2 att Socialdemokraterna verkar för att införa miljörelaterade mål för Sveaskogs verksamhet

Sten Wiktorsson m.fl.

Haninge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A346

KUMLA ARBETAREKOMMUN

Nybyggarlandet Sverige

Människor behöver hopp om en bättre framtid. Många unga har tappat tron på det etablerade samhällets vilja och förmåga att lösa de växande orättvisorna eller klimatets utmaningar. Det är vår plikt att visa på en möjlig värld som ger grund för framtidstro! Vi behöver bygga framtidens system för social och klimatsmart tillväxt, för jobb och välfärd.

Initiativet ett fossilfritt Sverige som regeringen tagit visar att industrin kan ställa om. Sverige kan bli ett Showroom för ny teknik och klimatsmart industri som förmår trygga både jobb och välfärd. Det är oerhört glädjande men välfärden fördelas inte alltid så rättvist och inte minst i ett internationellt perspektiv ser vi hur antalet flyktingar ökar, andelen fattiga börjar växa igen och allt fler letar nya livschanser då klimathoten ökar.

Sverige, Norden och stora delar i Europa, Nordamerika etcetera är mycket glest befolkade. Här har Sverige en möjlighet och ett ansvar att bygga framtidens ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle. Vi vet att byggande av hus, etablering av ny infrastruktur, utveckling av nya handelsplatser kostar men också genererar tillväxt. Handel föder handel, etableringar kräver service och ny infrastruktur. En byggnadsarbetare innebär 2-4 ytterligare arbetstillfällen etcetera.

”Nybyggarlandet Sverige” är jobbskapande! Genom ett aktivt nybyggarprogram där staten t ex krokas arm med glest befolkade kommuner, som vill skapa plats för fler att förverkliga sina drömmar, kan människor ges framtidstro genom att få vara med och bygga det hållbara samhället. Industrins färdplan för ett hållbart Sverige kan också bli kommunernas och Sveriges färdplan för framtidens hållbara välfärdsbygge.

Människor i Sverige och i andra länder, kan genom statliga nybyggarinitiativ ges möjligheten att skapa framtidens hållbara välfärd - social och klimatsmart tillväxt för jobb och välfärd.

Så kan vi idag ta ansvar för att ingjuta mod och framtidstro hos våra unga och nya grannar och samhällsbärare som stöttar en allt åldrande befolkning. Sverige behöver fler invånare, fler unga och framförallt kan vi vara ett nybyggarland som visar att en annan väg är möjlig. Det kan vara både en del av lösningen för människor på flykt och unga människors tvivel på framtiden såväl som Sveriges behov av människor som kan bygga framtiden.

”Nybyggarlandet Sverige” behöver platser för att visa framtidens möjliga omställning till ett mer hållbart välfärdsbygge. Samverkan med kommunerna är en nyckel för detta. Här kan man få ”provbo framtiden” och utveckla sina drömmar!

Partikongressen föreslås besluta:

- A346:1 att Socialdemokraterna verkar för inrättandet av en framtidskommission med uppgift att göra Sverige till ett Showroom för hållbar tillväxt
- A346:2 att Socialdemokraterna aktivt verkar för att göra Sverige till ett nybyggerland genom ett nybyggerprogram som verkar för att fler människor befolkar landet för att bygga sin framtid
- A346:3 att Socialdemokraterna verkar för att staten ingår samverkansavtal med de kommuner som vill vara lokala Showroom för hållbar tillväxt, där hållbart klimat, hållbar ekonomi och social hållbarhet kombineras
- A346:4 att Socialdemokraterna verkar för att staten undersöker möjligheten att involvera och samarbeta med de övriga nordiska länderna för samma sak

Sten Persson, Eva-Lena Gustavsson och Åke Gustavsson
Kumla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A347

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Reshoring – Dags att ta tillbaka Svensk Industri

Globalisering har i mångt och mycket gynnat Sverige som ju är ett exportland. Men en av de negativa delarna av globaliseringen för Sveriges del har varit utflyttningen av svensk basindustri och de jobb som fanns där framför allt till stora delar av Asien.

Nu verkar dock vågen ha avstannat och är på väg att vända. Dels på grund av ökade kostnader i Asien, dels pga av robotisering av delar av processen, dels på grund av nya handelshinder och dels av behov av att skydda sig från stöld av intellektuellt kapital från tex Kina. Corona-krisen har också påvisat behovet av att säkra lokalproduktion för att skydda sig mot störningar inom internationella transporter.

Vi bör politiskt stödja denna utveckling som kommer att stärka den svenska utvecklingen på hemmaplan och sannolikt ge ökad sysselsättning, ökade investeringar, ökad innovationspotential och ökad nationell tillväxt.

Vi bör skapa ett tydligt program för vad som kallas Reshoring, ett återförande av investeringar och jobb till bolagets ursprung.

Partikongressen föreslås besluta:

A347:1 att Socialdemokraterna arbetar för en utredning av och bygger ett investeringsprogram kring Reshoring för Sverige

Västra Hamnens S-förening har skickat motionen som egen. /Jonas Michanek, ordförande Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A348

SÖLVESBORGS ARBETAREKOMMUN

Skapa förutsättningar för samhällsentreprenörer

Företagande har länge stått i centrum i Sverige, där drivkraften länge har varit att skapa sin egen inkomst och testa sin egna idé. Där skiljer sig sociala företag från normen, där det primära eller i alla fall sekundära målet är att skapa innovativa lösningar på samhällsutmaningar. Dessa företag kan exempelvis arbeta för en levande landsbygd, en inkluderande arbetsmarknad eller en bättre integration. Aktiebolag, kooperativ eller ideella organisationer – ja det finns många typer av sätt att organisera ett socialt företag – målet är att skapa samhällsnytta. Europeiska kommissionen visade däremot i sin rapport ”Social enterprises and their ecosystems in Europe – Comparative synthesis report” att Sverige ligger bakom andra länder när det kommer till att skapa förutsättningar för socialt företagande.

Vi står idag inför en rad olika samhällsliga utmaningar, där vi ser konsekvenserna av de växande klyftorna och ett mer ensamt samhälle. Frågan är naturligt väldigt komplex, och flertalet lösningar måste tillämpas. Staten har ett stort ansvar för att skapa ett tryggt, inkluderande och jämställt samhälle – men vi behöver fler aktörer som kan hjälpa åt. Det är därför av intresse för alla att sociala företag får samma möjligheter till att utvecklas som övriga företag. Problemet är att eftersom många sociala företag är beroende av projektmedel och övriga typer av stöd så är det i många fall svårt att etablera långsiktig verksamhet, vilket riskera till att upphäva den framgång som gjorts under en begränsad tid.

Nuvarande finansieringsformer passar således inte alltid den här typen av samhällsnyttig verksamhet. Lagstiftning saknas, investeringsfonder är inkompatibla och okunnigheten är utbredd kring ämnet – det är några av de många utmaningar sociala företag och samhällsentreprenörer ställs inför. Det är därför viktigt att vi skapar bättre förutsättningar för företag som bidrar till samhället och inte enbart fokuserar på traditionell vinstutdelande verksamhet.

Partikongressen föreslås besluta:

A348:1 att skapa bättre förutsättningar för samhällsentreprenörer och sociala företag

Alexander Nilsson

Sölvesborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A349

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Skärp kraven på jämställdhetsdata för offentliga investeringar i innovationsprojekt och bolag

Sverige lyfts ofta fram som ett av världens mest jämställda och innovativa länder. Samtidigt visar årliga rapporter hur näringslivet vad gäller Sveriges bolag och startups inte når upp till 40/60-principen vad gäller jämställdhet. Som ett led av detta har de senaste åren fler kvinnor lyfts fram i bolagens kommunikation och sakta tar fler kvinnor plats i styrelser och ledningsgrupper. Det går dock på tok för långsamt. Forskare vid Göteborgs universitet har fastställt att Sverige kommer vara jämställt först 2205 om samma takt håller i sig (Göteborgsforskare: Sverige jämställt om 187 år | SvD). Vidare har nyhetssajten Breakit i början av 2021 sammanställt 1038 ägare i Sveriges 25 hetaste fintechbolag. Det rör sig om allt från grundare till anställda och investerare. Kartläggningen visar hur försvinnande liten andel som kvinnor faktiskt äger av bolagens totala värde: 0,8 procent (Fintech-bolagen är värda över 100 miljarder – men kvinnor äger bara 0,8 procent - Breakit).

Om Sverige ska bli jämställt så räcker det inte att öka representationen av kvinnor i styrelser och ledningsgrupper, utan även ägandet måste utjämnas. Ska Sverige kunna anses vara ett land som satsar på ett jämställt företagande så måste även ägande redovisas i årsberättelser och rapporter. Utan tydliga redovisningar riskeras kvinnor sättas på ledningsposter eller som projektledare som målvakter. Projekt och bolag som leds av en kvinna men ändå ägs i majoritet av män är inte ett jämställt bolag och kvinnor i ledningspositioner riskerar att inte ha någon formell makt att påverka bolagets riktning.

Ett samhälle måste ständigt förändras och utvecklas. I detta har nytänkande och utmanande samhällsentreprenörer en viktig roll att spela. Företagen har och ges genom de offentliga medlen som går till välfärdsutveckling genom forskning och innovation en stor makt över den välfärd som byggs och det samhälle som formas. Staten satsar årligen miljarder som i slutledet når entreprenörer, genom exempelvis:

- investeringar direkt i bolag via statligt ägda bolag tex Almi Invest.
- investeringar via statligt ägda bolag i fonder som investerar i bolag, tex Saminvest.
- investeringar via myndigheter i fonder som investerar i bolag tex Tillväxtverket.
- investeringar via förvaltning av våra pensionspengar i fonder som investerar i bolag, till exempel AP6 bidrag via tex innovationsmyndigheten Vinnova och myndigheten Tillväxtverket utlåning via tex statligt ägda Almi. (DEBATT: Ownershift: Kartlägg ägarnas kön (di.se)).

Gemensamt för dessa aktörer är att det saknas datatransparens gällande ägande och kön i bolagen som nås av deras medel. Regeringens lyfter själv i delredovisningen av kommission för jämställda livsinkomster att allvarliga databrister i dag hindrar ett effektivt jämställdhetsarbete. Utan denna

statistik är det omöjligt för regeringen att genom statligt entreprenöriella stöd driva en medveten politik som främjar kvinnors entreprenörskap och ekonomiska jämställdhet och säkerställa att offentliga medel som fördelas till och investeras i dessa bolag gös på ett önskvärt jämställt sätt. Det är nödvändigt för att säkerställa att svensk välfärd formas och byggs på ett inkluderande sätt och inte bara utifrån en könsnorm. Sverige har möjlighet att vara ett föregångsland när det gäller kvinnors ägande och entreprenörskap, men då krävs skärpt arbete och krav på datatransparens vad gäller jämställd ekonomisk fördelning. Statliga, offentliga investerare med särskilda jämställdhetsuppdrag borde definitivt ha ägande som en KPI och därmed samla in och redovisa könsuppdelad data över styrelser, ledningsgrupper och ägarandelar.

År 1979 antog FN den resolution som förbjuder all diskriminering mot kvinnor (CEDAW, 1979) men trots det finns inte ett land i världen där kvinnors inkomster är lika höga som mäns. Ägande av kapital hänger ihop med detta. Mål fem om jämställdhet i Agenda 2030 är en möjliggörare och förutsättning för övriga 16 mål.

Detta har regeringen på ett lyckosamt sätt fått flertalet myndigheter och forskningsfinansiärer att inse genom att ålägga dem att jämställdhetsintegrera sina verksamheter genom Regeringens utvecklingsprogram för Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM).

Vill vi ha ett jämställt samhälle av och för alla oavsett kön så bör hårdare redovisningskrav sätt till datainsamling och uppföljning ställas för att undslippa målvakter och spel för gallerierna. Forskning visar att jämställda bolag inte bara är mer innovativa de är också mer socialt hållbara då sjukskrivningstal är lägre och lönenivåer mer lika. I bolag med en mer jämställd sammansättning finns också en högre chans att frågor så som grön omställning och arbetsmiljö prioriteras. Sverige ses ofta som ett föregångsland när det kommer till jämställdhet och innovation, men det finns mer att göra i ett samhälle där det mesta ägs av männen.

Avantgarde s-kvinnoklubb yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A349:1 att Socialdemokraterna ska verka för att statliga regleringsbrev och riktlinjer skärps sett till insamlad och redovisad jämställdhetsdata

A349:2 att Socialdemokraterna verkar för att data som visar hur offentliga medel tilldelas (exempelvis innovationsprojekt, startups och bolag) utökas till att även kartlägga och presentera ägande utifrån kön

A349:3 att Socialdemokraterna driver på frågan om ökad insyn i statliga myndigheters data vad gäller investeringar och fördelning av offentliga medel utifrån kön, ledningspositioner, styrelser och ägande

Kvinnoklubben Avantgarde skickar motionen som egen.

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A350

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Sprida företags miljöarbete.

Miljön är hotad globalt, vi har massa olika projekt som pågår lokalt, regionalt och nationellt Sverige.

Projekt som görs utifrån att skapa miljövänligare tillverkning, avfallshantering, återvinning mm. i svenska företag.

Verksamheter som på olika sätt skapar ett mervärde för verksamheterna genom att tänka mot framtiden.

En framtid där föroreningar måste minskas och resurser som används måste bli miljövänligare.

Därför bör Socialdemokraterna vara med och sprida dessa kunskaper och arbetsätt till resten av världen.

Partikongressen föreslås besluta:

A350:1 att man arbetar fram ett system som möjliggör för svenska företag att sprida sina kunskaper kring miljöstrategiska arbete globalt

A350:2 att vara en part i verksamheten kring denna globala spridning

IF Metall Värmlands S-förening i Karlstad

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A351

DALARNAS PARTIDISTRIKT

Statlig samordning – vi kan bli så mycket bättre

Sverige är attraktivt för utländska direktinvesteringar. Tillverkningsindustrin är det främsta målet för de utländska direktinvesteringarna, men även energisektorn är viktig. Anledningen till att Sverige är attraktivt är flerspråkigheten, kvalificerad arbetskraft, mycket hög köpkraft per capita, ny teknik och innovation, liksom fördelaktiga skatteregler. Investeringarna bidrar till att bygga upp ny produktionskapacitet, skapar nya jobb i den stora energi- och klimatomställning som vi nu ser växa fram både i Sverige och globalt. Utländska direktinvesteringar är helt enkelt viktiga för Sveriges välstånd, tillväxt och sysselsättning.

Det är många aktörer som är involverade i investeringsfrämjandet i Sverige. Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden) ansvarar för det statligt finansierade investeringsfrämjandet, även regionala och lokala investeringsfrämjandeaktörer har en viktig roll då alla investeringar sker i ett lokalt sammanhang. Till detta tillkommer berörda myndigheter och andra offentliga och privata aktörer. Det är sammanfattningsvis många aktörer som är inblandade i dessa många gånger mycket komplicerade processer.

De erfarenheter som bland annat Avesta numer har är att det tyvärr saknas samordning mellan de statliga aktörerna som exempelvis Länsstyrelsen, Svenska Kraftnät, Vattenfall och Lantmäteriet. Det blir pinsamt och minst sagt frustrerande att staten i olika skepnader helt uppenbart motarbetar varandra. Det saknas ett främjandeuppdrag och tydlig styrning. Självklart ska lagar och regler följas, i Avestas exempel har bristen i samordning kostat minst 2 år i förseningar i ett mång-miljardsprojekt helt i onödan enbart beroende på att ingen har haft mandat att få de statliga aktörerna att samarbeta. Utan initiativ och drivkraft från politiska företrädare lokalt – som tagit på sig uppgiften att agera samordnare, medlare och allmän fixare mellan investeringens alla aktörer – har tidsaxeln förskjutits fler år ytterligare, om den ens blivit verklighet.

För att öka Sveriges konkurrenskraft internationellt och att tillse att Sverige fortsätter att vara attraktivt behövs kompetens, bättre rådgivning och samordning. Vi behöver en instans som har mandat att samordna och sammankalla de olika aktörerna till gemensamma möten och ställningstaganden. Alla statliga aktörer behöver ett tydligt främjandeuppdrag.

Det är alltså ingen budgetfråga som tar resurser från andra prioriterade områden som välfärd och trygghet utan handlar enbart om politisk vilja.

Partikongressen föreslås besluta:

A351:1 att Socialdemokraterna tar initiativ som leder till att det inrättas en samordningsfunktion i statsförvaltningen med mandat att samordna statliga aktörer

A351:2 att Socialdemokraterna tar initiativ som leder till att relevanta statliga aktörer är skyldiga att samverka

A351:3 att Socialdemokraterna tar initiativ som leder till att relevanta statliga aktörer har ett tydligt främjandeuppdrag

Socialdemokraterna i Dalarna

Dalarnas partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A352

AVESTA ARBETAREKOMMUN

Statlig samordning - vi kan bli så mycket bättre

Sverige är attraktivt för utländska direktinvesteringar. Tillverkningsindustrin är det främsta målet för de utländska direktinvesteringarna, men även energisektorn är viktig. Anledningen till att Sverige är attraktivt är flerspråkigheten, kvalificerad arbetskraft, mycket hög köpkraft per capita, ny teknik och innovation, liksom fördelaktiga skatteregler. Investeringarna bidrar till att bygga upp ny produktionskapacitet, skapar nya jobb i den stora energi- och klimatomställning som vi nu ser växa fram både i Sverige och globalt. Utländska direktinvesteringar är helt enkelt viktiga för Sveriges välstånd, tillväxt och sysselsättning.

Det är många aktörer som är involverade i investeringsfrämjandet i Sverige. Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden) ansvarar för det statligt finansierade investeringsfrämjandet, även regionala och lokala investeringsfrämjandeaktörer har en viktig roll då alla investeringar sker i ett lokalt sammanhang. Till detta tillkommer berörda myndigheter och andra offentliga och privata aktörer. Det är sammanfattningsvis många aktörer som är inblandade i dessa många gånger mycket komplicerade processer.

De erfarenheter vi har i Avesta är att det tyvärr saknas samordning mellan de statliga aktörerna som exempelvis Länsstyrelsen, Svenska Kraftnät, Vattenfall och Lantmäteriet. Det blir pinsamt och minst sagt frustrerande att staten i olika skepnader helt uppenbart motarbetar varandra. Det saknas ett främjandeuppdrag och tydlig styrning. Självklart ska lagar och regler följas, i Avestas exempel har bristen i samordning kostat minst 2 år i förseningar i ett mång-miljardsprojekt helt i onödan enbart beroende på att ingen har haft mandat att få de statliga aktörerna att samarbeta. Utan ett socialdemokratiskt kommunalråd som tagit på sig uppgiften att agera samordnare, medlare och allmän fixare mellan investeringens alla aktörer har tidsaxeln förskjutits fler år ytterligare om den ens blivit verklighet.

För att öka Sveriges konkurrenskraft internationellt och att tillse att Sverige fortsätter att vara attraktivt behövs kompetens, bättre rådgivning och samordning. Vi behöver en instans som har mandat att samordna och sammankalla de olika aktörerna till gemensamma möten och ställningstaganden. Alla statliga aktörer behöver ett tydligt främjandeuppdrag.

Det är alltså ingen budgetfråga som tar resurser från andra prioriterade områden som välfärd och trygghet utan handlar enbart om politisk vilja.

Partikongressen föreslås besluta:

A352:1 att Socialdemokraterna tar initiativ som leder till att det inrättas en samordningsfunktion i statsförvaltningen med mandat att samordna statliga aktörer

A352:2 att Socialdemokraterna tar initiativ som leder till att relevanta statliga aktörerna är skyldiga att samverka

A352:3 att Socialdemokraterna tar initiativ som leder till att relevanta statliga aktörer har ett tydligt främjandeuppdrag

Patrik Engström Lars Isacson

Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A353

KUMLA ARBETAREKOMMUN

Stärk kooperativ som företagsform

Den kooperativa tanken är global och har lång historia. Kooperationen har enligt de kooperativa principerna och i sin praktik ofta ett syfte om lokal samhällsutveckling. Det ligger i den kooperativa tanken att tänka bredare än bara kortsiktigt och största möjliga vinst.

I många delar av Sverige finns det företag vars ägare börjar nå pensionsåldern och som vill sälja sin verksamhet till någon annan. Ibland finns varken någon i familjen eller någon extern part som vill ta över verksamheten. Att då möjliggöra för anställda att ta över verksamheten bidrar till att arbetstillfallen bevaras och företaget fortsatt kan drivas vidare.

Generationsskiften inom företag kan underlättas om Kooperation som företagsform kan ges bättre förutsättningar. För att de anställda ska kunna ta över företaget från grundaren behövs förvärvskapital. I nuläget möjliggör förvärvslåneförbudet i aktiebolagsstiftelsen (21 kap 5 §) utlåning på upp till två prisbasbelopp men det är ofta otillräckligt för att genomföra fullskaliga ägarskiften. Därför bör förvärvslåneförbudet ses över.

Även tryggheten för de anställda som tar över ett företag bör ses över. Om samtliga anställda även är delägare – är de då att betraktas som företagare och därmed ha sämre skydd än andra anställda? Lagen om arbetslöshetsförsäkring, ALF, bör därmed ses över för att tydliggöra vilken trygghet kooperativa företagare har när det gäller A-kassa och sjukpenningsregler.

För att stimulera Kooperation som företagsform och möjliggöra fler generationsskiften där anställda tar över behövs en höjning av kunskapsnivån och att statliga investeringsstöd även når ut till personalägda företag. Sociala investerare som Mikrofonden och rådgivningsorganisationen Coompanion bör ges mer långsiktig finansiering för att kunna verka för kooperativ som företagsform.

Partikongressen föreslås besluta:

A353:1 att förvärvslåneförbudet i Aktiebolagsstiftelsen ses över för att kunna genomföra fullskaliga ägarskiften

A353:2 att lagen om Arbetslöshetsförsäkring, ALF, ses över för att tydliggöra vilken trygghet kooperativa företagare har när det gäller A-kassa och sjukpenningsregler

A353:3 att sociala investerare och rådgivningsorganisationen Coompanion bör ges mer långsiktig finansiering för att kunna verka för kooperativ som företagsform

Lennart Eriksson, Eva-Lena Gustavsson, Åke Gustavsson
Kumla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A354

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Stöd till mikroföretag

I SAPs partiprogram anges att ”Nyföretagande, entreprenörskap och kooperativ och social företagsamhet ska stimuleras”.

Det är flera olika företagsformer som ryms inom partiprogrammets ram för stimulans och olika företagsformer har olika behov av stimulans. Företag där ägarna inte personligen deltar i den operativa verksamheten utan som aktieägare främst är intresserade av avkastning har inte samma behov av stimulans som de minsta företagen där ägarna är direkt medverkande.

Ofta används också begreppet småföretag ganska oprecist. Vissa ser i begreppet t ex hantverkare eller caféinnehavare som dubbelarbetar både med operativ verksamhet och egen administration, medan andra menar företag som kan ha fler än 25 anställda där ägarna inte själva deltar.

De små företag där ägarna själva deltar i den operativa verksamheten har ett särskilt behov av stimulans och stöd. Många gånger är det personer som tidigare varit anställda men som av olika skäl vill stå på egna ben. Det kan vara frisörer som i stället för anställning hyr en stol i en frisersalong och har egen kundkrets, eller snickare, målare m fl som genom att vara egna företagare bättre kan styra sin arbetstid och arbetsmiljö. Andra exempel är de som arbetar som konsulter inom IT eller i livsstilsverksamhet eller med småbutiker eller som torghandlare. Många ungdomar, inte minst från andra kulturer, ser ett eget litet företag som en dröm, men drömmen får ofta falnad glans.

Det finns många varianter av företag där företagaren för några tiotal år sedan var anställd under kollektivavtal med kollektiva försäkringar mm och med tryggheten i en fackförening. Som egen företagare upplever man en frihet men också en djungel av regler som man saknar erfarenhet av.

Dessa små företag har ofta inga eller bara några få anställda och deras arbetsförhållanden står ofta utan stöd av företagarorganisationer vilka domineras av större företag där ägarna inte själva arbetar operativt i verksamheten utan som aktieägare bara ser till företagets ekonomiska resultat. Dessa företagare som tidigare såsom kollektivanställda kände stöd av arbetarrörelsen söker sig nu ofta till borgerligheten, där de dock i praktiken bara blir röstboskap för kapitalistiska intressen.

Det ligger i arbetarrörelsens intresse att stödja dessa små företagsformer. Att bara tala om stöd till småföretag gör dock att man även stödjer ägare som agerar som vilka storföretagare som helst. I stället för ”småföretag” kan ”mikroföretag” vara en användbar benämning. Mikroföretag med ett mycket litet antal anställda, t ex högst 5 anställda, och där majoriteten av ägarna själva till minst halvtid arbetar i den operativa verksamheten skulle bli en avgränsning som riktar stödet just till de små företag som arbetar under villkor som i långa stycken liknar de kollektivanställdas.

Partikongressen föreslår besluta:

A354:1 att SAPs partiprogram om stimulans till småföretag utvecklas att rikta sig till
mikroföretag med högst 5 anställda och där majoriteten av ägarna själva till minst
50% arbetar i företaget

Bo Lindgren

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A355

SÖLVESBORGS ARBETAREKOMMUN

Stötta och främja arbetstagarägda och kooperativa företag

I Sverige omsätter i dagsläget de 100 största kooperativa och ömsesidiga företagen ca. 450 miljarder kronor årligen och har sammanlagt cirka 100 000 anställda, och utgör därmed en betydande andel av den svenska ekonomin. Därtill är kooperativa och arbetstagarägda företag mer livskraftiga och klarar ekonomiska chocker bättre än traditionellt ägda företag.

Dessa företag har en överlevnadsgrad på närmare 90% under de tre första åren, och i Frankrike ökade antalet anställda med fyra procent, medan mängden anställda i övriga företag minskade med närmare en procent.

I och med detta medför arbetstagarägda och kooperativa företag en större ekonomisk trygghet för de anställda, och utöver detta innebär ägandeformen även ett betydligt större inflytande över arbetsplatsen än andra företag. Detta ökade demokratiska inflytande leder i flera undersökningar till en högre grad av välmående på arbetsplatsen.

Det ligger således i linje med socialdemokratiska värderingar att verka för att underlätta

etableringen och driften av kooperativa och arbetstagarägda företag. Ett betydande hinder för ägandeformens tillväxt är möjligheten att säkra finansiering.

Verksamma lyfter bland annat svårigheter med att säkra lån i jämförelse med traditionella företag, då banker ej har samma förtroende för dessa företags säkerhet som för de traditionellt ägda bolagen. De har heller inte samma förmåga att införskaffa kapital genom exempelvis aktieemission. Därtill är det idag svårt för anställda att genom att starta Kooperation rädda ett nedläggningshotat företag.

Det finns i dagsläget inget stöd för att t.ex. lösa eventuella skulder, samtidigt som det krävs ett startkapital för att starta ett kooperativt företag.

I och med den ekonomiska nedgången som Corona-pandemin orsakat är det därför högst relevant att se över möjligheterna till att främja etableringen av denna typ av företag. På sikt skulle det inte enbart kunna innebära säkrare och mer ekonomiskt hållbara företag, utan även främja människors inflytande på sina arbetsplatser, och i längden utvecklingen av den ekonomiska demokratin. Med detta yrkar undertecknad på följande:

Partikongressen föreslås besluta:

A355:1 att verka för att det tillsätts en statlig utredning om hur etableringen och driften av arbetstagarägda och kooperativa företag skall kunna gynnas. Utredningen bör bland annat undersöka möjligheten att utöka det ekonomiska stödet för denna typ av företag, samt utreda hur finansiering skall kunna göras mer tillgänglig

Jesper Larsson

Sölvesborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A356

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Svea Skogs nya ägardirektiv: Spar på skogen.

Svea Skog är svenska statens egna skogsbolag och Sveriges största skogsägare. Sammanlagt äger vi fyra miljoner hektar skog utspritt över hela landet, vilket motsvarar 14 procent av Sveriges skogsmark och 10 procent av landets yta.

Svea skog har enligt eget utsago höga miljöambitioner. Tyvärr har ideell naturvård under många år visat att bolaget inte lever upp till sina ambitioner.

Vi är på väg mot en katastrof för både klimatet och den biologiska mångfalden. Det intensiva

skogsbruk som varit norm i Sverige under flera decennier har omvandlat vår natur i grunden. Sedan slutet på 1950-talet har mer än 60 procent av Sveriges skogar kalhuggits. Vi har förvandlat vår skog till artfattiga monokulturella skogsplanteringar. Ett jordbruk av tall och gran. Någon urskog finns knappt kvar. Gammal skog behöver vi, det är nämligen den mest effektivaste kolsänka vi har. Något vi behöver mer av, då vi fyllt vår atmosfär med koldioxid.

Vid ett skydd av samtlig skogsmark i Svea Skogs ägo skulle vi förlora 10 miljarder kr i skatteintäkter per år. En stor summa, kan tyckas. Men förhållandevis liten kostnad i jämförelse med vad vi vinner i naturvärden.

Kostnaden kan också jämföras med jobbskatteavdraget – som kostade oss 30 miljarder kronor i skattepengar per år.

Partikongressen föreslås besluta:

- A356:1 att Socialdemokraterna verkar för att sänka Sveaskogs avkastningskrav, så att klimatreformer kan genomföras
- A356:2 att Socialdemokraterna verkar för att Svea Skog skyddar 100 procent av Svea Skogs skogsmark för avverkning
- A356:3 att Socialdemokraterna verkar för att Svea Skog ska identifiera privat skog med höga naturvärden som Sveaskog kan förvärva och ge ett långsiktigt, kvalitetssäkrat och transparent skydd
- A356:4 att Socialdemokraterna verkar för att använda statlig skog med låga naturvärden och byta dem mot privatägd skog med höga naturvärden för att ge dessa ett bättre skydd

Marcus Sjögren

Karlstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A357

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Ta betalt och utveckla beslutsprocesserna – allt är inte guld och gröna skogar

Sverige har de senaste åren befunnit sig i en gruvboom. Gruv- och mineralnäringen för med sig utländska investeringar, jobb och tillväxt, något som i sin tur stärker Sverige och välfärden. Detta måste vi välkomna och ta till vara på, men vi måste också kunna blicka framåt. Det inkluderar att vi måste förmå oss hantera de utmaningar och problem som omgärdar området. Allt är inte guld och gröna skogar. I alla fall inte för Sveriges del.

Denna diskussion berör hela landet, men frågan har aktualiserats här i Kalmar län med anledning av diskussionerna om utvinning av skiffergas på Öland.

Två av problemen som omgärdar området är:

- Den svenska mineralavgiften är mycket låg och det finns skäl att säga att vi rear ut (många skulle säga skänker bort) våra naturresurser.
- Beslutsprocesserna kring tillståndsgivningen för prospektering, brytning och eftervård kritiserar inte sällan för att inte möjliggöra tillräckligt inflytande och insyn för de människor, lokalsamhällen och kommuner som påverkas, och för att inte ta tillräcklig miljöhänsyn.

1. Den låga svenska mineralavgiften

När högern vann valet 1991 ändrade de den svenska minerallagen. Från att svenska staten – åtminstone i teorin – kunde göra anspråk på 50 procent av en fyndighet fick nu svenska staten världens lägsta mineralavgift: en halv promille.

Högerns agenda var naturligtvis glasklar: Att liberalisera Sverige och börja sälja ut det gemensamma. Riksdagens talman, Per Westerberg, var näringsminister i Sverige 1991–1994 och på riksdagens hemsida kan man läsa att han under denna period verkade ”för att öppna tidigare stängda marknader för konkurrens”. En pikant detalj i sammanhanget var att Per Westerberg var med och ändrade lagen strax innan hans bror Lars skulle kliva på som vd för industrikoncernen Gränges.

Enligt nuvarande minerallag har markägaren rätt till 1,5 promille i ersättning av produktionsvärdet, medan staten får 0,5 promille. Detta är exceptionellt låga avgifter och kan anses vara försumbara intäkter i relation till samhällets kostnader för att bygga infrastruktur, hållbara samhällen och annat i samband med gruvdrift.

De flesta av världens gruvnationer väljer att ta ut en mineralavgift på mellan 10 och 30 procent. Världsbankens statistik visar dessutom att Sveriges totala skattetryck på gruvsektorn är lägst i världen och då är den senaste sänkningen av bolagsskatten inte ens medräknad.

I norra Sverige är frågan om höjd mineralavgift levande. Riksdagsledamöterna Sven-Erik Bucht och Maria Stenberg, båda från Socialdemokraterna i Norrbottens län, motionerade i september 2013 i riksdagen om att se över avgiften och Centerpartiet i Norrbotten har lanserat idén om en råvaruavgift på 25-30 procent av oförädlade produkter som förs ur länet. Kristdemokraterna i Norrbotten går inte lika långt, men öppnar för en liknande modell.

Och i höstas krävde företrädare för S, V och MP i Norrbotten, tillsammans med Sametingets ungdomsråd, en översyn och höjning av mineralavgiften.

Enligt forskarna Jesper Roine, docent i nationalekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm, och Daniel Spiro, fil dr i nationalekonomi vid universitetet i Oslo, som i november skrev rapporten ”Utvinning för allmän vinning” för Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO) borde Sverige kunna höja nivåerna för mineralskatterna till de nivåer som gäller i jämförbara länder. Detta utan att det uppstår några dramatiska konsekvenser för vare sig sysselsättning eller teknologisk utveckling.

Vi ska vara stolta över de svenska naturresurserna och vad de har betytt, och betyder än i dag, för svensk välfärd och demokrati. Just därför är det orimligt att vi fortsätter rea ut dem till så exceptionellt låga priser. Oavsett var naturresurserna finns i Sverige måste vi, om vi beslutar oss för att sälja dem, vara kloka nog att ta betalt för det. Både för att finansiera kostnaderna som omgärdar gruv- och mineralnäringen och för att bygga upp ett kapital som kan användas till olika framtidsinvesteringar. Ett förslag som lyfts är att vi borde inspireras av norrmännens Oljefond och starta en Gruv- och mineralfond.

2. Bristfälliga beslutsprocesser

Möjligheten till inflytande och insyn i de beslutsprocesser som rör prospekterings- och utvinningstillstånd saknas i dag i princip helt. Det råder också brist på krav för att säkerställa tillräcklig miljöhänsyn och tillgång till oberoende information.

Bergstaten är det särskilda beslutsorgan inom Sveriges geologiska undersökning, SGU, som har till uppgift att handlägga och besluta i ärenden som rör prospektering och utvinning av mineral enligt minerallagen. Det råder stora svårigheter att föra talan mot de beslut som utfärdas av Bergstaten, genom Bergmästaren som leder myndigheten, oavsett om det kommer från berörda personer, en kommun eller ett helt län.

De människor som bor i närområdet, som på olika sätt brukar de landområden som prospekteras, är de som mest direkt påverkas av exploateringen. Vi har de senaste åren sett flera exempel på folklig mobilisering mot prospekterings- och exploateringsplaner.

Ett tydligt exempel är Öland. Trots att öns båda kommuner och länsstyrelsen på ett tidigt stadium protesterade mot planerna om fossilgasutvinning gav Bergstaten bolaget Gripen tillstånd att undersöka förekomsten av fossil gas i fem stora områden på Öland; i Byxelkrok, i området mellan Källa och Högby (östra sidan), i Persnäs (västra sidan), i området mellan Borgholm och Glömminge (västra sidan) och allra längst ner i sydligaste delen av Mörbylånga kommun (östra sidan).

Protesterna lät inte vänta på sig. Och med rätta! Ölands unika miljö och landskap måste skyddas och det finns även ett världsarv att förvalta. Vi kan inte låta de magiska öländska somrarna – eller vårarna, höstarna och vintrarna – bli ett minne blott som framtida generationer inte får uppleva. Liknande motstånd som det öländska har setts i samband med planerad mineralutvinning på andra håll runt om i landet.

Det är inte rimligt att människorna som berörs inte har något att säga till om. Detta måste förändras. Vi måste kunna garantera att människorna som berörs av ett beslut har chans att vara med och påverka det.

Därför bör minerallagen stärkas utifrån ett demokrati- och legitimitetsperspektiv. Det krävs insyn,

inflytande och möjlighet att överklaga, samt höjda miljökrav. Dessutom behövs ett stärkt lokalt och kommunalt inflytande till exempel i form av ett kommunalt veto mot prospekterings- och utvinningstillstånd.

Här finns en hel del att lära av hur staten ålade SKB att jobba med samråd kring Sveriges kärnavfallshantering, och som bland annat handlade om samråd med Oskarshamns och Östhammars kommuner. Och hur dessa kommuner jobbade med lokalt inflytande för medborgarna.

Framtidens röst

Beslut om gruv- och mineralutvinning påverkar inte bara oss som lever nu utan får konsekvenser för många generationer framöver. Utgångspunkterna måste vara att mineraltillgångarna i Sverige tillhör hela den svenska befolkningen – den nuvarande och den framtida – samt att staten ansvarar för att hantera tillgångarna på ett miljömässigt hållbart sätt som gör att samhällsnyttan blir så stor som möjligt. Om vi fortsätter att rena ut våra naturrikedomar kommer framtida generationer sannolikt ta sig för pannan och undra vad vi tänkte på. Om vi inte förstod hur värdefulla naturens gåvor är. Och de kommer säkert också undra över hur vårt demokratiska system kunde tillåta att beslutsprocesserna ser ut som de gör i dag.

Partikongressen föreslår besluta:

A357:1 att mineralavgiften höjs

A357:2 att en utredning tillsätts om hur en höjning av mineralavgiften kan se ut och utformas samt om hur intäkterna ska användas

A357:3 att en utredning tillsätts om hur beslutsprocesserna inför, under och efter prospektering, tillstånd och eftervård kan se ut för att garantera kommunalt inflytande, inklusive frågan om kommunalt veto, och ökad miljöhänsyn

Laila Naraghi

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A358

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Återbetalning av krisstöd innan aktieutdelningar

Under pandemin har ett stort antal företag mottagit krisstöd från skattebetalarna. Detta för att klara den tillfälliga turbulensen och för att kunna rädda svenska jobb. På det stora hela har krisstöden fungerat bra och de har också haft ett brett stöd i samhället. Ingen vill ju att kriser under en förhållandevis kort period skall ge permanenta skador om det går att undvika.

Som mycket annat bygger krisstöden på förtroende och tillit. Därför är det allvarligt när företag ganska kort efter att de tagit emot statligt krisstöd, ibland i miljardklassen, gör stora aktieutdelningar. En rimlig regel borde därför vara att staten alltid får tillbaka sina pengar innan en eventuell aktieutdelning kan bli aktuell.

Krisen som vi upplever just nu är troligtvis inte den sista. Därför är det viktigt att regelverket så snart som möjligt ändras enligt förslaget ovan.

Motionären yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A358:1 att reglerna för statligt krisstöd ändras så att företag måste betala tillbaka dessa till staten innan aktieutdelningar får göras

Martin Hjort, Västra Innerstadens socialdemokratiska förening Västra Innerstadens socialdemokratiska förening har antagit motionen och skickar den till partikongressen som sin egen.

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A359

HANINGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

6-timmars arbetsdag

Eftersom arbetsmetoderna förändras och digitaliseringen utvecklas så ska Socialdemokraterna verka för en förkortning av normalarbetstiden till 6 timmar. Det kommer krävas att vi delar på de jobb som finns, dessutom är det många som har ett krävande arbete där många slits ut och inte kan arbeta till pension.

Det handlar om makten över våra liv. Vi ska inte behöva sälja vår arbetskraft och slita ut oss. Det är dags att produktivitetsökningarna i arbetslivet fördelas på ett rättvisare sätt. Vinsternas andel har ökat på lönerns bekostnad. I fördelningen mellan arbete och kapital så har kapitalet fått en högre andel av inkomsterna de senaste decennierna Det är dags att sänka normal arbetstiden till 6 timmar för alla i en generell arbetstidsförkortning, som lagstiftas fram.

Allt mindre av det växande välståndet kommer vanliga löntagare till del. Inte på hundra år har svenska löntagare fått så lite betalt för vad de producerar, varken i lön eller i minskad arbetstid.

Under hundra år fick varje generation svenskar uppleva påtagligt högre reallöner och en allt högre levnadsstandard. Men sedan slutet av 1970-talet har allt mindre av det växande välståndet

kommit vanliga löntagare till del. Inkomsterna i landet har förskjutits från löner till vinster, samtidigt som produktiviteten hela tiden ökar. Lönegapet har växt och växt mellan lön och företagets vinstuttag. En sextimmars reform med bibehållen lön kan betalas om fördelningen mellan arbete och kapital sker rättvist. En reform som arbetstidsförkortning skall betalas av det privata näringslivets vinster och de ökade skatteintäkterna skall finansieras den offentliga arbetsmarknadens arbetstidsförkortning.

Bibehållen lön vid arbetstidsförkortning innebär att löntagarna ges rätten till en större andel av det mervärde de skapar genom sitt arbete. Då kommer mer av våra resurser till gemensam nytta i samhället när vinsterna delas lika, skatteintäkterna ökar för samhället, välfärden säkras.

Låglöneområden, ofta kvinnodominerade, behöver vid en arbetstidsförkortning kompenseras genom avsättningar till vinstfonder som höjer dessa yrkesgrupper för att bibehållen lön inte skall bli en kvinnofälla.

Idag är det många yrkesgrupper som inte uppnår pensionsåldern i sitt arbete. Det finns arbeten där bara 5–6 % av löntagarna orkar arbeta fram till sin pension. En arbetstidsförkortning till sex timmars arbetsdag främjar ett hållbart yrkesliv. Sjukskrivningar och ohälsan kan minska med en generell arbetstidsförkortning.

Partikongressen föreslås besluta:

A359:1 att kongressen beslutar att Socialdemokraterna ska bedriva en kampanj för sex timmars arbetsdag som normalarbetstid

A359:2 att kongressen beslutar att Socialdemokraterna ska bedriva ett opinionsarbete för sex timmars arbetsdag med bibehållen lön för 8 timmar

A359:3 att kongressen beslutar att Socialdemokraterna ska bedriva ett opinionsarbete för att arbetstagare i låglöneområden kompenseras genom avsättningar till vinstfonder

A359:4 att kongressen beslutar att Socialdemokraterna ska verka för att via kommunala upphandlingar driva fler pilotprojekt med sextimmarsdagar / 30 timmarsveckor

Byggsossen Haninge

Haninge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A360

SÖRMLANDS PARTIDISTRIKT

Att bekämpa arbetslivskriminalitet

Arbetslivsnära kriminalitet är ett ökande problem i Sverige. Dumpade villkor, regelöverträdelser, fusk och ren brottslighet knutet till arbetsmarknaden är oacceptabel. Det utsätter människor för stora risker, företag för orättvis konkurrens och påverkar produktivitet, investeringsklimat och statsfinanser på ett negativt sätt.

Här finns flera viktiga åtgärder att vidta. Arbetsgivare som ”anställer” personer utan tillstånd bör få ökade straff och sanktionsavgifter.

Den gemensamma sektorn måste bli bättre att följa upp sociala krav och villkor vid inköp och upphandling. Idag ska offentliga aktörer om de är behövt, ställa krav på lön och villkor enligt kollektivavtal. Mer kan göras för att se till och garantera att kraven efterföljs. Vi vill därför att uttryckliga krav ställs på uppföljning av upphandlingskrav. Offentliga beställare och inköpare som underlåter uppföljning bör kunna åläggas sanktionsavgifter som antingen tillfaller det allmänna, anställda vars villkor åsidosatts eller den fackliga organisation vars kollektivavtal skulle följas. Vi ser även att det är viktigt att regionala skyddsombud får tillträdesrätt till arbetsplatser där man har kollektivavtal med företaget, även om det saknas medlemmar.

Ett skäl till att människor kan utnyttjas på arbetsmarknaden är dagens liberala regler för arbetskraftsinvandring. Den bör därför begränsas till yrken med tydlig brist, alternativt begränsas genom höga lönekrav och utökat ansvar för anhörigas försörjning. Den fria rörligheten av arbetskraft i EU ställer dessutom krav på att nya medlemsstater har uppnått en hög grad av ekonomisk och arbetsmarknadsmässig konvergens. Fler nya EU-länder som inte nått tillräckligt långt vad gäller lönenivåer innebär annars ett oacceptabelt tryck nedåt på villkoren på den svenska arbetsmarknaden.

Vi ser det också som viktigt att färre personer är i en position som gör dem utsatta på svensk arbetsmarknad. Det kräver många åtgärder. Ett är ett effektivare återvändande av personer som får avslag på asylansökan, stopp för spårbyten och förlängda karenstider för att åter söka uppehållstillstånd vid laga-kraft-vunna avslag. Det mest grundläggande för att upprätthålla förtroendet för den svenska migrationspolitiken är att ett ja betyder ja och att ett nej betyder nej. När staten inte längre har kontroll över vilka som vistas i landet undermineras legitimiteten för migrationsreglerande och rättsvårdande myndigheter. För att upprätthålla ordning och reda i samhället är det oerhört viktigt att alla som befinner sig i Sverige gör det på riktiga grunder. Vi behöver därför utöka antalet gränspolisier så att såväl yttre som inre gränskontroll kan upprätthållas.

Det är viktigt att myndigheter samarbetar för att komma tillrätta med problemen med arbetslivskriminalitet. Skatteverket, Migrationsverket, Arbetsmiljöverket, Polisen och många andra deltar redan i ett myndighetsgemensamt arbete. Det behöver utökas och fördjupas och hinder i exempelvis sekretessregler tas bort. Det är genom att många aktörer kan jobba tillsammans som vi kan åstadkomma resultat

Partikongressen föreslår besluta:

A360:1 att arbetskraftsinvandring begränsas till yrken med brist, alternativt begränsas genom höga lönekrav och utökat ansvar för anhörigas försörjning

A360:2 att resurserna för myndigheternas samverkan mot arbetslivskriminalitet ökar

A360:3 att sekretessgenombrott införs på fler områden och att krav ställs på att myndigheterna delar information av vikt för att lösa brott och fusk på arbetsmarknaden

A360:4 att sanktionsavgifterna höjs för företag som anställer eller betalar personer utan arbetstillstånd

A360:5 att offentliga aktörer åläggs krav att följa upp att villkoren som ställs på lön och villkor i upphandling följs och att sanktionsavgifter införs om detta inte sker

A360:6 att regionala skyddsombud får tillträdesrätt till arbetsplatser där man har kollektivavtal med företaget, även om det saknas medlemmar

A360:7 att utöka antalet gränspolisier så att en effektiv inre och yttre gränskontroll kan upprätthållas

A360:8 att återvändandet vid avslag på asylansökan görs mer effektivt och att karenstider för att åter söka uppehållstillstånd vid laga-kraft-vunna avslag förlängs

A360:9 att en det ställs krav hög grad av ekonomisk och arbetsmarknadsmässig konvergens om nya länder ska ges inträde i Europeiska unionen

Sörmlands partidistrikts styrelse

Sörmlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A361

ALVESTA ARBETAREKOMMUN

A-kassan måste förändras

A-kassans regelverk säger att för varje ny ersättningsperiod som påbörjas behöver en karenstid på sex dagar fullgöras. Karenstiderna kallas för en slags kvalifikationstid eller karenstid där du inte får ersättning trots att du är arbetslös. Det innebär att du inleder din arbetslöshet med dubbelbestraffning. Inte nog att du förlorat ditt arbete, du ska även straffas ekonomiskt för den situation som du befinner dig i. Det tycker vi socialdemokrater inte är rimligt. Det beror dels på att a-kassan 2020 inte ersätter det inkomstbortfall som initialt var tänkt med denna försäkring, och dels för att människor behöver en rimlig möjlighet och stöd för att kunna göra omställningen från arbetslös till arbete.

Under perioden 13 april år 2020 till den 3 januari 2021 är karenskravet borttaget inom arbetslöshetsförsäkringen, då menar vi karenskravet som alla arbetslösa måste fullgöra oavsett anledningen till att de blivit arbetslösa. Det innebär att människor som under den perioden går ut i arbetslöshet får ersättning från dag ett. Regeringen har också höjt ersättningsnivån fram till år 2022, en ersättningsnivå som endast höjts en gång sedan år 2008.

Att man har slopat karenskravet och höjer ersättningen är nödvändiga åtgärder under en pandemi, men det är också nödvändigt för tiden som kommer efter den situation ni nu befinner oss i.

Partikongressen föreslår besluta:

A361:1 att Socialdemokraterna ska verka för att Karenskravet helt ska slopas inom arbetslöshetsförsäkringen. (Karenskravet vid varje ny ersättningsperiod, enligt ovan)

A361:2 att Socialdemokraterna verkar för att ersättningsnivån snarast permanentas till 1200 kronor per dag för inkomstrelaterad ersättning, och till ett grundbelopp på 520 kronor

S- kvinnor i Alvesta

Alvesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A362

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Aktiv politik för full sysselsättning

Att så många människor som kan jobba kommer i arbete är en hörnsten för en fungerande gemensam välfärd. En absolut vital del för vårt Socialdemokratiska samhällsbygge är en aktiv politik för full sysselsättning. I Sverige har vi tidigare haft tidsskeden där vi i princip uppnått full sysselsättning men under tidigt 90-tal ändrade man de finanspolitiska förutsättningarna för att uppnå detta. En aktiv politik för fullsysselsättning är det bästa sättet för att bekämpa segregation, utanförskap och trycka tillbaka arbetslösheten. Att ha ett jobb att gå till skapar trygga människor och trygga människor skapar ett tryggt samhälle.

Ett ställningstagande med målet att uppnå fullsysselsättning är ett ställningstagande för jämlikhet, jämställdhet och frihet på riktigt. En aktiv politik för full sysselsättning skapar därför också i politiken en tydlig skiljelinje mellan dem som vill satsa på det gemensamma och de partier som i stället vill öka klyftorna i samhället och satsa på egoism samt sänkta skatter. I vårt samhälle idag har vi förutom en hög arbetslöshet egentligen tre stora brister äldre omsorgen, bostadsbrist och många dåliga skolor och de här utmaningarna löser vi bäst genom att driva en politik för fullsysselsättning eftersom lösningarna för det här utmaningarna går hand i hand ungefär som kugghjulsprincipen.

För att bygga bort bostadsbristen krävs det att vi börjar bygga bostäder vilket skapar jobb. För att lärarna i skolan ska kunna lära ut och för att eleverna i klassrummen ska kunna ta till sig av kunskap krävs studie ro och detta innebär att det måste anställas fler lärare, lärarassistenter och elevassistenter. För att ha en äldreomsorg att lita på krävs det att man anställer fler inom äldreomsorgen. Människor i arbete bidrar inte bara med resurser till vår gemensamma välfärd utan vi omsätter även vår lön i den privata sektorn genom att till exempel handla mat i affären, spela padel i padelhallen eller gå på bio vilket i sin tur skapar ännu fler arbetstillfällen.

Om vi Socialdemokrater skall lösa de samhällsutmaningar som vi står inför finns det inget annat sätt göra detta på än genom att införa och driva en aktiv politik för full sysselsättning.

Partikongressen föreslår besluta:

A362:1 att Socialdemokraterna verkar för att driva en aktiv politik för full sysselsättning

Nadjam Malik, Rosengårds S-förening skickar motionen som egen
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A363

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Allmän arbetsförsäkring

Vid flera tillfällen tidigare har vi väckt frågan om en allmän arbetsförsäkring. Bland annat i motion till partikongressen 2013.

Nu har viktiga parter på arbetsmarknaden – Privattjänstemannakartellen (PTK), Metall, Kommunal och Svenskt Näringsliv (SN) träffat en uppgörelse om att i princip ta över ansvaret för arbetsmarknadspolitiken för de grupper som är inne på arbetsmarknaden till parternas omställningsorgan TSL (för privatanställda arbetare) och TRR (för privatanställda tjänstemän).

Regeringen har tagit de fyra parternas uppgörelse som utgångspunkt för sitt reformarbete på arbetsmarknaden och arbetar på att genomföra de lagändringar och andra beslut som är en förutsättning för att uppgörelsen ska bli verklighet fullt ut.

Uppgörelsen och regeringens arbete för trygg omställning är ett viktigt steg i samma riktning som vår idé om en allmän arbetsförsäkring. Det har skapat ett nytt läge i frågan, vilket i sin tur gör att denna idé får ny aktualitet.

I korta drag innebär idén om en arbetsförsäkring som omfattar alla:

- Varje arbetslös som söker jobb ska ha rätt till stöd av en personlig vägledare. Den sökande ska tillsammans med vägledaren göra en väl genomarbetad handlingsplan för att skaffa de nya kompetenser som kan behövas för att nå ett önskat jobb. Handlingsplanen ska kunna revideras efter hand, vartefter nya omständigheter kommer till.
- Handlingsplanen ska utgå från den sökandes personliga förutsättningar, intresse och engagemang men hela tiden prövas mot den faktiska verkligheten, mot de realistiska möjligheterna att få ett önskat jobb med rimliga insatser av utbildning, rehabilitering etc.
- Ingen ska samtidigt vara vägledare för fler personer än som går att ägna tillräckligt med tid och engagemang åt. Erfarenhetsmässigt inte fler än 15-20 personer samtidigt.
- Under tiden som den sökande arbetar med att upprätta och därefter fullfölja sin handlingsplan ska hen ha ersättning från försäkringen. En ersättning som det går att leva drägligt på och som står i rimlig relation till tidigare inkomst för den som haft sådan. För den som inte längre följer sin handlingsplan upphör ersättningen.
- Kostnaden för försäkringen ska betalas av arbetsgivaravgifter i någon form. Inga egenavgifter.
- Försäkringen ska skötas av arbetsmarknadens parter på de delar av arbetsmarknaden där parterna sluter kollektivavtal (omställningsavtal) om detta. Avtal som parterna kan bygga på t.ex med uppgörelser om förebyggande insatser på arbetsplatserna.
- Staten ska svara för försäkringen på övriga områden, t.ex för nytillträdande på arbetsmarknaden.
- Det bör övervägas att ersätta Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan med en ny myndighet som ansvarar för den allmänna arbetsförsäkringen och att slå samman ersättning vid arbetslöshet med sjukpenning. Detta dels för att människor inte ska "bollas" mellan olika försäkringssystem, dels för att regler och erättningar ska bli precis desamma, bl.a för att försvåra fusk. Det blir i så fall en enda försäkring som ger stöd till dem som är förhindrade att förvärvsarbeta.

Uppgörelsen mellan viktiga parter på arbetsmarknaden och de politiska beslut som är på gång innebär att ett nytt omställningssystem ska ge ökade möjligheter för anställda som blivit eller hotas av att bli arbetslösa att få stöd till omställning till nya jobb. Det ska också bli ökade möjligheter till kompetensutveckling med stöd av ett nytt studiemedelssystem, där målet är att staten och parterna på arbetsmarknaden ska svara för var sin del. Allt detta är viktiga steg i samma riktning som vår idé om allmän arbetsförsäkring.

En statlig omställningsorganisation ska inrättas för anställda i företag som inte omfattas av

kollektivavtal om omställning. En sådan organisation kommer att innebära ett betydelsefullt steg framåt och en starkt ökad trygghet vid omställning i arbetslivet för stora grupper som ofta har tillfälliga och mycket osäkra anställningar.

Men det krävs minst lika starka åtgärder för de grupper som vill komma in i arbetslivet, däribland många som varit arbetslösa länge och andra, som har otrygga jobb. Tiotusenden och åter tiotusenden, fångna i en tröslös jakt efter jobb, efter en uppgift i vårt arbetsliv.

De måste få stora och generösa möjligheter att skaffa sig nya kompetenser så att deras chanser stärks betydligt att ta lediga jobb som erbjuds. Utbildning, anlagstest, praktik, rehabilitering, möjligheter till flyttningsbidrag om det behövs och – till sist – arbetsförmedling. Därför krävs att vi går vidare i riktning mot en allmän arbetsförsäkring

Ingen ska behöva ta vilket jobb som helst, bara för att fortast möjligt komma i arbete. Så långt möjligt ska det vara rätt jobb, som är väl lämpat med hänsyn till intresse och förutsättningar hos personen i fråga. Ytterst har varje människa rätt till ett jobb som stimulerar och utvecklar. Ett jobb för vilket hen kan känna engagemang och att det betyder något positivt för samhället och omvärlden.

Med den här inriktningen ska den sökande arbeta efter sin handlingsplan. Under hela arbetet mot det önskade jobbet ska hen ha stöd av sin personliga vägledare som ger råd och – inte minst – uppmuntran och inspiration.

Det här är ett helt annat sätt att bemöta människor som vill ha jobb än det som används i dag. Arbetsförmedlingens resurser har inte hängit med i ökningen av antalet arbetslösa. I dag kan det hända att en arbetsförmedlare har hundratals sökande att hålla kontakt med, att de sökande måste vänta i veckor på att få tid för samtal med en handläggare och i stort sett lämnas att söka sig fram helt ensam med hjälp av en dator.

En allmän arbetsförsäkring, fullt utbyggd, kommer att kräva betydligt större resurser för arbetsmarknadsinsatser än vi sett hittills. Till vägledning, utbildning, rehabilitering och mycket annat. Men insatserna kommer att betala sig efter hand, både samhällsekonomiskt och i form av ökad välfärd.

Den ersättning som ges av en allmän arbetsförsäkring är tänkt att inte bara vara något som täcker levnadsomkostnaderna utan framför allt ett verkningsfullt stöd för att komma i ett arbete där personen i fråga kommer till sin rätt, ett arbete som kan ge en trygg försörjning och goda arbetsvillkor i övrigt. Det är fråga om en arbetsförsäkring. Inte enbart en arbetslöshetsförsäkring, utan någonting mycket mer. Det ska finnas en tydlig koppling mellan försäkring vid arbetslöshet och insatserna för att få ett bra jobb.

Att samhället på det här sättet praktiskt och tydligt visar för alla som inte har trygga jobb att deras situation tas på allvar kan betyda mycket för att utsatta grupper inte ska känna sig bortglömda, övergivna. Det kan visa att det finns goda vägar till en bra framtid även för dem som kanske annars ser kriminalitet som enda utväg.

I det sammanhanget är det viktigt att samma arbetssätt och anda som en allmän arbetsförsäkring är uttryck för också får prägla studie- och yrkesvägledningen i skolorna. Även ungdomar som växer upp i jobbiga förhållanden måste få känna att de kan hoppas på en bra framtid.

Det kommer att ta tid att bygga upp förutsättningarna för en sådan försäkring. Inte minst krävs det starkt ökade personalinsatser för vägledning och andra aktiva arbetsmarknadsåtgärder, vilket i sin tur ställer krav på stora insatser för rekrytering och utbildning.

Om vi samtidigt kan driva en sysselsättningskapande politik som väsentligt ökar antalet arbetstillfällen kommer en allmän arbetsförsäkring att kunna nå sin fulla effekt, på ett avgörande sätt öka människors möjligheter till trygga, intressanta och stimulerande jobb och få bort det allra mesta av arbetslösheten.

Vi föreslår

Partikongressen föreslås besluta:

A363:1 att partikongressen beslutar att partiet tillsammans med den fackliga rörelsen noga ska pröva tanken på en allmän arbetsförsäkring och på att steg för steg gå vidare i riktning mot en sådan

Peter Rangwe Sune Gidgård Hans Tapper
Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A364

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Angående LAS

I skrivandet stund är läget angående LAS detta:

Socialdemokraterna kommer inte att gå vidare med utredningen om en moderniserad arbetsrätt som grund för en ny LAS lag.

”Fack och arbetsgivare är helt enkelt bäst lämpade att göra upp om de långsiktiga spelreglerna på arbetsmarknaden”, skriver statsminister Stefan”

Vi Umeå S kvinnoklubb anser och instämmer i S-kvinnors remissvar ang utredningen

”För att få en trygg arbetsmarknad anser vi att det är viktigt att stärka och värna den svenska modellen. Förslagen i utredning gör tvärt om och skulle, om de förverkligas, helt rubba balansen på arbetsmarknaden genom att inte tillvarata arbetares intressen, utan enbart arbetsgivarens.

Redan idag är många problem på arbetsmarknaden kopplade till osäkra anställningar, där kvinnor som grupp har otryggare villkor med fler allmänna visstidsanställningar, mer delade turer och i högre utsträckning arbetar ofrivillig deltid. Ytterligare försämringar i arbetsrätten kommer att skapa än mer otrygghet, ökad stress och risk för ökade fall av sexuella trakasserier när arbetstagare inte vågar säga ifrån.

Att förslagen till försämrade arbetsrätt presenteras trots att utredningen konstaterar att de inte förväntas ha några tydliga effekter på vare sig sysselsättningen eller arbetslösheten är också ett avgörande skäl för S-kvinnor att motsätta sig flera av förslagen. Att föreslå så starka försämringar i arbetsrätten, utan att vare sig vinna i ökad sysselsättning eller minskad arbetslöshet är oförsvarbart.”

Partikongressen föreslås besluta:

A364:1 att innehållet i en moderniserad arbetsrätt utformas så att balansen på arbetsmarknaden innebär att den tillvaratar arbetarnas intressen

Birgitta Mukkavaara, Umeå Socialdemokratiska kvinnoklubb
Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A365

KRONOBERGS PARTIDISTRIKT

Arbetsförmedlingen

Allt fler delar av landet känner sig bortglömda av viktiga samhällsinstitutioner. Det kan handla om samhällsservice som post, bank eller offentliga åtaganden som Polis och statliga institutioner som Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan som exempel. En stor del av denna utveckling är driven av utveckling av ny teknik och ändrat konsumtionsmönster av erbjudna tjänster. Men samtidigt som denna utveckling faktiskt sker ser vi att det finns många människor som inte hänger med i utvecklingen. Dessa får allt svårare att nyttja de tjänster som tidigare ansågs som självklara i ett samhälle. Man känner ett tydligt utanförskap.

När det gäller de offentliga institutionerna tillkommer även ett annat perspektiv, nämligen förlorad lokalkännedom. Arbetsförmedlingen är ett utmärkt exempel på detta. I deras uppdrag ingår bland annat att säkerställa kunskap om lokal och regional arbetsmarknad samt säkerställa ändamålsenliga arbetsgivarkontakter. (Arbetsförmedlingens regleringsbrev 2021). Med den utveckling vi nu ser för Arbetsförmedlingens verksamhet försvåras detta uppdrag betydligt.

Sverige har idag inte bara ett problem med hög arbetslöshet. Vi har samtidigt problem när flertalet företag pekar ut tillgången till kompetent arbetskraft som sitt största hinder för tillväxt. För att klara denna utmaning är det avgörande att Arbetsförmedlingen finns lokaliserad på minst ett ställe i landets samtliga kommuner. Och att man utvecklar samverkan med regioner, kommuner och det lokala näringslivets aktörer för att på bästa sätt lösa sitt viktiga uppdrag.

Partikongressen föreslås besluta:

A365:1 att arbetsförmedlingen ska finnas lokaliserad på minst ett ställe i landets samtliga kommuner

A365:2 att arbetsförmedlingen ska utveckla samverkan med regioner, kommuner och det lokala näringslivets aktörer för att stärka den lokala och regionala kunskapen om arbetsmarknadens utveckling

Kronobergs Socialdemokratiska Partidistrikt

Kronobergs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A366

BLEKINGE PARTIDISTRIKT

Arbetsförmedlingen

Allt fler delar av landet känner sig bortglömda av viktiga samhällsinstitutioner. Det kan handla om samhällsservice som post, bank eller offentliga åtaganden som Polis och statliga institutioner som Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan som exempel. En stor del av denna utveckling är driven av utveckling av ny teknik och ändrat konsumtionsmönster av erbjudna tjänster. Men samtidigt som denna utveckling faktiskt sker ser vi att det finns många människor som inte hänger med i utvecklingen. Dessa får allt svårare att nyttja de tjänster som tidigare ansågs som självklara i ett samhälle. Man känner ett tydligt utanförskap.

När det gäller de offentliga institutionerna tillkommer även ett annat perspektiv, nämligen förlorad lokalkännedom. Arbetsförmedlingen är ett utmärkt exempel på detta. I deras uppdrag ingår bland annat att säkerställa kunskap om lokal och regional arbetsmarknad samt säkerställa ändamålsenliga arbetsgivarkontakter. (Arbetsförmedlingens regleringsbrev 2021). Med den utveckling vi nu ser för Arbetsförmedlingens verksamhet försvåras detta uppdrag betydligt.

Sverige har idag inte bara ett problem med hög arbetslöshet. Vi har samtidigt problem när flertalet företag pekar ut tillgången till kompetent arbetskraft som sitt största hinder för tillväxt. För att klara denna utmaning är det avgörande att Arbetsförmedlingen finns lokaliserad på minst ett ställe i landets samtliga kommuner. Och att man utvecklar samverkan med regioner, kommuner och det lokala näringslivets aktörer för att på bästa sätt lösa sitt viktiga uppdrag.

Socialdemokraterna i Blekinge

Partikongressen föreslår besluta:

A366:1 att arbetsförmedlingen ska finnas lokaliserad på minst ett ställe i landets samtliga kommuner

A366:2 att arbetsförmedlingen ska utveckla samverkan med regioner, kommuner och det lokala näringslivets aktörer för att stärka den lokala och regionala kunskapen om arbetsmarknadens utveckling

Blekinge partidistrikt

Blekinge partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A367

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

Arbetsförmedlingen på plats i hela landet

Nedmonteringen av Arbetsförmedlingen är resultatet av partiets Januariöverenskommelse med Centerpartiet och Liberalerna efter valet 2018.

Valresultatet krävde samarbete över partigränserna och det räckte inte med Mp och V. Partierna som ingick överenskommelsen tog ansvar för att Sverige fick en fungerande politisk ledning. Då får man vara beredd att kompromissa. Det respekterar vi. Men i partiet ska vi inte kompromissa. Då ska vi stå upp för våra värderingar. Då ska värderingarna synas i våra förslag!

Nedmonteringen av arbetsförmedlingen har slagit hårdast mot mindre kommuner och det har drabbat dem som står längst från arbetsmarknaden, de som ännu inte lärt sig svenska, är utan digitala verktyg, människor med funktionsvariationer.

Integrationen försämras av brist på personliga kontakter och svårighet att ta sig till en Arbetsförmedling på annan ort. Äldre, framför allt kvinnor med utländsk bakgrund, blir sittande i hemmet. De behöver både hjälp för att komma ut och de tjänster som Arbetsförmedlingen enkelt kunde erbjuda.

Många unga har drabbats av arbetslöshet under pandemin. Efter gymnasiet har de som inte gått vidare till högre studier inte lyckats få jobb eftersom många branscher stängt ner eller minskat sin personalstyrka. Ungdomar, som lämnat gymnasiet, riskerar att börja sitt vuxenliv med en långvarig arbetslöshet och kanske drabbas av dåligt självförtroende och psykisk ohälsa. Då är risken stor att en del hamnar i ett utanförskap som kan leda till både beroendesjukdomar och kriminalitet.

Kommunen, Arbetsförmedlingen och det lokala näringslivet måste därför samarbeta utifrån de behov av arbetskraft och kompetens som finns och gemensamt ta ansvar för att erbjuda utbildningar och praktikplatser. Ett sådant arbetssätt gynnar både integration och möjlighet att komma i arbete för både yngre och äldre.

Partikongressen föreslås besluta:

A367:1 att regeringen ger Arbetsförmedlingen i uppdrag att det ska vara möjligt att träffa en arbetsförmedlare i sin hemkommun.

kikki johansson siv palmgren

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A368

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Arbetsförmedlingen är en del av det starka samhället

Nyliberala idéer har haft en förödande påverkan gentemot svensk välfärd och samhällsbygge. Skola och vård har delvis blivit ”marknader” där privata vinstintressen går före behov. En del av det vi betalar i skatt blir inte verksamhet utan istället aktieutdelning. Allt bygger på en idé om att privata aktörer alltid är bättre än offentliga och därför bör statlig och kommunal verksamhet privatiseras så långt möjligt.

Svenskt näringsliv, Almega och Friskolornas riksförbunds lobbyorganisationer har under årtal lyckats backat upp en skolvärld med betydande inslag av friskolor. Konsekvensen av detta är att friskolor överkompenseras ekonomiskt, att vi får en oroande betygsinflation och att andelen behöriga lärare klart understiger hur det ser ut på kommunala skolor.

Nu fogas också arbetsmarknadspolitiken detta bekymmersamma område av politiken. Efter valet 2018 passade Moderaterna och Kristdemokraterna att motionera om att sänka anslaget till arbetsförmedlingen med tre miljarder. Sverigedemokraterna röstade för medan Centerpartiet och Liberalerna la ner sina röster och förslaget gick igenom.

Stora nedskärningar på Arbetsförmedlingarna blev resultatet. Arbetsgivarkontakter upphörde. Arbetet med att hitta arbete till personer med funktionsvariationer ligger nästan nere. Vem ska nu göra de utredningar som krävs för att en människa ska hitta fram till ett lämpligt yrke? Matchning av arbetslösa får inte utföras av handläggarna utan ska göras av fristående aktörer som knappast har särskilt många kontakter mot arbetsmarknaden och framförallt inte har hela bilden av vilka arbetssökande som finns. Var ska en arbetsgivare vända sig som inte vill anlita ett bemanningsföretag? Arbetsförmedlingens fördel var förut att man direkt kunde ge förslag på lämpliga arbetssökande direkt från register och arbetsförmedlarens kunskaper om den sökande.

Kostnaderna för den nya organisationen är betydande. Ingen ska tro att ett privat företag kan lägga ner många timmar på att leta upp ett anpassat arbete åt en arbetslös funktionshindrad människa. Matchningsarbetet är mycket komplicerat och kräver mycket tid och erfarenhet. Tidigare erfarenheter med fristående coachningsföretag har inte visat bättre resultat än den statliga arbetsförmedlingen. Bland leverantörerna till arbetsförmedlingen finns flera bemanningsföretag. Om ett sådant företag anställer någon till den egna uthyrningsverksamheten blir man rikligt belönad. Detta känns inte seriöst.

Hur ersättningen till de fristående aktörerna ska gå till är ett problem. Ersättningen kommer till största delen att utgöras av hur lyckosamt företaget varit i att hitta arbete till den arbetslöse. Erfarenheten av andra liknande processer är inte upplyftande. Ett trixande med resultat för

de arbetslösa anställningar är nog att vänta. Alla känner vi till vilka problem det varit med assistensföretag som varit oseriösa och kunnat göra enorma uttag från det allmänna.

Högerblocket har inte folkets stöd för alla dessa privatiseringar som förekommit i Sverige. En majoritet av Sveriges befolkning är negativa till friskolor som ägs av storfinansen och vill ha vård utifrån behov och inte utifrån plånbokens tjocklek. Vi behöver inte fler nyliberala experiment som Sverige till exempel på skolområdet är ensamt om att ha drivit så långt.

Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadspolitiken är något som vi i arbetarrörelsen byggt upp för att åstadkomma full sysselsättning och så korta arbetslöshetstider som möjligt. Arbetsförmedlingen skapar och ger inte människor arbete utan den förmedlar lediga tjänster till arbetsökande och arbetsökande till arbetsgivare samt rustar arbetsökande så att de kan få ett arbete. Arbetsförmedlingen kritiseras inte sällan för saker som den inte styr över. Den s.k. matchningen mellan arbetsökande och ett arbete är inte alltid så lätt. Vi har ett utbildningsväsende i vilket individer själva väljer vad de vill studera till och detta överensstämmer inte alltid med det som arbetsgivare vill ha. Arbetsgivare vill ibland också ha ”färdig” och högt specialiserad arbetskraft medan de nya på arbetsmarknaden ännu inte hunnit få erfarenhet och har mer generella kunskaper som först efter några år i arbetslivet djupnar i den specialisering som efterfrågas.

Arbetsförmedlingen behöver också ägna mest tid åt ”svårplacerad” arbetskraft. Unga för vilka inte vårt skolsystem fungerat. Äldre vars kunskaper blivit föråldrade. Långvarigt frånvarande på grund av sjukdom eller utbrändhet som behöver komma tillbaka till arbetsmarknaden och då med något annat än de jobbade med tidigare. De med funktionsvariationer där arbetsgivare måste bjuda till så att de kan få arbete som de så gärna vill ha. Nyanlända med svagyrkes- och utbildningsbakgrund såväl som nyanlända med hög kompetens, men där språket är ett problem.

Vi behöver också en arbetsförmedling som finns i alla kommuner och som har goda kontakter med dessa, inte minst för att lösa problem kring ”svårplacerad” arbetskraft och hitta nya möjligheter för dessa. Kommunernas roll i arbetsmarknadspolitiken som sådan kan givetvis också utvecklas eftersom arbetsmarknadsfrågorna har beröringspunkter med socialtjänsten, Komvux, mottagande av nyanlända och stöd till näringslivet.

Partikongressen föreslås besluta:

A368:1 att Arbetsförmedlingens och arbetsmarknadspolitiken roll för det starka samhället framhålls av socialdemokratin

A368:2 att Arbetsförmedlingens verksamhet inte överläts till privata utförare, sådana kan givetvis anlitas men inte som ett dominerande inslag i verksamheten

A368:3 att Arbetsförmedlingen ges resurser för att kunna upprätthålla en bra verksamhet i alla kommuner och goda kontakter med kommuner och regioner

A368:4 att den kompetensutveckling av arbetskraften som Arbetsförmedlingen i mycket sysselsätter sig med att åstadkomma, förstärks

A368:5 att kommunernas roll i arbetsmarknadspolitiken utvecklas i samverkan med
Arbetsförmedlingen

A368:6 att partikongressen ställer sig bakom motionen och dess yrkanden kring
Arbetsförmedlingen

Wasa socialdemokratiska förening

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A369

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Arbetsförmedlingens viktiga funktion i hela landet

Allt fler delar av landet känner sig bortglömda av viktiga samhällsinstitutioner. Det kan handla om samhällsservice som post, bank eller offentliga åtaganden som Polis och statliga institutioner som Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan som exempel. En stor del av denna utveckling är driven av utveckling av ny teknik och ändrat konsumtionsmönster av erbjudna tjänster. Men samtidigt som denna utveckling faktiskt sker ser vi att det finns många människor som inte hänger med i utvecklingen. Dessa får allt svårare att nyttja de tjänster som tidigare ansågs som självklara i ett samhälle. Man känner ett tydligt utanförskap.

När det gäller de offentliga institutionerna tillkommer även ett annat perspektiv, nämligen förlorad lokalkännedom. Arbetsförmedlingen är ett utmärkt exempel på detta. I deras uppdrag ingår bland annat att säkerställa kunskap om lokal och regional arbetsmarknad samt säkerställa ändamålsenliga arbetsgivarkontakter. (Arbetsförmedlingens regleringsbrev 2021). Med den utveckling vi nu ser för Arbetsförmedlingens verksamhet försvåras detta uppdrag betydligt.

Sverige har idag inte bara ett problem med hög arbetslöshet. Vi har samtidigt problem när flertalet företag pekar ut tillgången till kompetent arbetskraft som sitt största hinder för tillväxt. För att klara denna utmaning är det avgörande att Arbetsförmedlingen finns lokaliserad på minst ett ställe i landets samtliga kommuner. Och att man utvecklar samverkan med regioner, kommuner och det lokala näringslivets aktörer för att på bästa sätt lösa sitt viktiga uppdrag.

Partikongressen föreslås besluta:

A369:1 att Arbetsförmedlingen ska finnas lokaliserad på minst ett ställe i landets samtliga kommuner

A369:2 att Arbetsförmedlingen ska utveckla samverkan med regioner, kommuner och det lokala näringslivets aktörer för att stärka den lokala och regionala kunskapen om arbetsmarknadens utveckling

Socialdemokraterna i Kalmar län

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A370

GULLSPÅNGS ARBETAREKOMMUN

Arbetskraftsbrist och generationsväxling behöver fler utbildningsplatser och distansutbildningar

Den som har arbete känner sig mer uppskattad, har bättre hälsa och upplever större handlingsfrihet. Att ha ett arbete är viktigt för både individen och samhället. Den viktigaste förutsättningen för ett ekonomiskt stabilt samhälle är att arbetslösheten fortsätter att minska och att antal arbetstillfällen ökar. Inom vissa yrken råder idag arbetskraftsbrist, samtidigt som vi har en hög arbetslöshet och en stor pensionsavgång framöver.

För att möta dagens och morgondagens behov på arbetsmarknaden behövs en fungerande och flexibel vuxenutbildning. Vi avser gymnasieutbildning/komvuxutbildning och högskoleutbildning. Fler måste ges möjlighet till omskolning och vidareutbildning som kan ge arbete. Sverige har lyckats utveckla högskolor och Universitet i hela landet. Men fördelningen av platser är inte rättvist fördelat.

Bättre samverkan med kommunernas lärcentra skulle bidra till att fler kunde komplettera bristfälliga gymnasiestudier eller kurser för att bli behörig till högre studier. Vi skulle också behöva få till en rotation genom att exempelvis undersköterskor som jobbat 10 år erbjuds läsa till sjuksköterska, men då en utbildning som tar tillvara på kunskaperna. En samverkan mellan kommuner, region och högskolor där jobb varvas med studier skulle kunna skapa många sjuksköterskor som det nu är sådan brist på. Då kan arbetslösa erbjudas att läsa till undersköterskor och det blir då en positiv rotation på arbetsmarknaden.

Vi tänker oss ett generationsväxlingsprogram där man utbildas till bristyrken.

Distansutbildningar kan vara ett bra sätt att få fler att studera, men också få flera att byta yrken. Distansutbildningar där lärosätet samverkar med lärcentra, men då behövs också någon form av avtal mellan parterna.

Partikongressen föreslås besluta:

A370:1 att ett nytt kunskapslyft införs för både gymnasieutbildningar och högskoleutbildningar för de som behöver ställa om men också för bristyrken

A370:2 att satsningar görs på omskolningsplatser för arbetslösa och de som riskerar att bli arbetslösa

A370:3 att antalet utbildningsplatser som Arbetsförmedlingen erbjuder ska öka

A370:4 att ett nationellt program för generationsväxling tas fram så att man kan inskolas i ett yrke där studier och inskolningsarbete varvas både hos privata och offentliga arbetsgivare

A370:5 att generationsväxlingsprogram görs flexibla för att passa lokala förutsättningar

A370:6 att en ökad satsning på komvuxutbildningar och yrkesutbildningar

Carina Gullberg, Suzanne Michaelsen Gunnarsson, Kristoffer Alexandersson, Anja Nyström
Gullspångs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A371

STOCKHOLMS LÄNS PARTIDISTRIKT

Arbetslivskriminalitet

Vi har idag en situation där många arbetstagare utnyttjas på svensk arbetsmarknad. Den exploatering av människor som sker utan uppenbar risk för att ertappad måste upphöra. Den samlade bilden från samhällets alla aktörer måste vara att arbetsmarknaden inte får vara en bankomat där multikriminella skor sig på vår bekostnad.

Under det senaste året har både myndigheter, arbetsmarknadens parter och media rapporterat om utländska arbetare som luras till Sverige av oseriösa arbetsgivare och som sedan tvingas att arbeta under fruktansvärda förhållanden. Detta har vi hört under många år, det tog fart efter ett skolbygge i Vaxholm 2004.

Därefter följde en borgerlig regering upp med en liberalisering av arbetskraftsinvandringen tillsammans med miljöpartiet. Behovsprövningen mot bransch togs bort och krav på nivåer enligt kollektivavtal lika så. Människor blir lurade och får i värsta fall köpa arbetstillstånd och det med löner och arbetsvillkor som i verkligheten är långt under det utlovade. I vissa fall får de ut löner enligt avtal men får sedan betala tillbaka netto som sedan kan användas för att betala svarta löner till papperslösa.

Vi som socialdemokrater måste skapa system som gör det svårt och dyrt att inte ha arbetskraft med schyssta villkor och kollektivavtalsenliga löner. Vi ska ha ett system som underlättar för arbetsgivare som vill göra rätt för sig och som står upp för den svenska modellen.

Regeringen har de senaste åren vidtagit en rad åtgärder för att bekämpa arbetslivskriminalitet och arbetskraftsexploatering. Myndighetsgemensamma insatser mot osund konkurrens har genomfört oannonserade kontroller mot arbetsgivare som misstänks för bland annat fusk med arbetstillstånd, människohandel och arbetskraftsexploatering. Polisen har fått större befogenheter att kontrollera arbetsgivare i branscher där problemen med illegal arbetskraft och utnyttjande av arbetstagare är stora. Sanktionsavgifterna för arbetsgivare som utnyttjar illegal arbetskraft har fördubblats. Vi har höjt straffen för företag som begår allvarliga arbetsmiljöbrott.

För att stärka det straffrättsliga skyddet mot exploatering av personer i arbete infördes 2018 ett nytt brott i brottsbalken, människoexploatering. Men det räcker inte, vi behöver göra mer.

Myndigheter och arbetsmarknadens parter är till exempel i den så kallade Stora branschgruppen överens om att sekretesshindren mellan myndigheterna behöver ses över då de idag möjliggör för kriminella aktörer att utnyttja systemen. Man är vidare överens om att den digitala tillgången till myndigheternas information måste vara lätt att söka upp under en gemensam portal, det måste

vara lätt att göra rätt. De uppgifter som skulle behöva finnas med är F-skatt/återkallelse av F-skatt, skulduppgift hos kronofogden, domar om ekonomiska brott, företag i utstationeringsregistret, A1 intyg m.m. Det man också är överens om är att alla företag verksamma i Sverige måste synliggöras, detta ska också gälla utländska företag med så kallad F-skatt.

Resurseffektiva informationsinsatser genom ett kontaktcenter i syfte att underlätta för de många aktörer som vill göra rätt. Idag är det svårt att göra rätt och till viss del beror det på att det är svårt att få tillgång till relevanta uppgifter. En beprövad organisatorisk modell är norska arbetslivskriminalitet (a-krim) eller kallad A-krimcenter där de samverkande myndigheterna samlokaliseras. Modellen kommer åt problematik med exempelvis sekretesshantering. Den funktionen kan även ha ett informationsuppdrag till exempelvis upphandlade aktörer samt tillhandahålla samlad offentlig information om företag vilket underlättar kontroll vid upphandling. Det är också lättare att samverka med arbetsmarknadens parter på regional nivå. Vi föreslår att man inrättar regionala A-krimcenter för att stävja arbetslivskriminaliteten och upprätthålla god ordning och drägliga villkor på arbetsmarknaden.

Idag ställs det krav på att företag som utför arbeten i Sverige som berättigar till ROT-avdrag, ska ha F-skatt. Detta gäller dock inte eventuella underentreprenörer som anlitas för att faktiskt utföra arbetet med ROT, vilket kan tyckas vara anmärkningsvärt. Kravet borde rimligtvis vara att även underentreprenörer ska ha giltig F-skatt för att ROT-avdrag ska utbetalas.

Idag är bland annat byggbranschen som riskbransch skyldig att föra personalliggare vid varje arbetsplats. Byggherren ska bland annat anmäla byggarbetsplatsen till Skatteverket och se till att det finns nödvändig utrustning för att den som driver byggverksamheten löpande ska kunna föra en elektronisk personalliggare på arbetsplatsen. Detta skulle behöva kompletteras med att uppgifterna ska föras över till Skatteverket elektroniskt och att Skatteverket ska få rätt att samköra information i företagens personalliggare mot företagets redovisning av arbetsgivaravgifter. Det bör också framgå av personalliggaren om det är fråga om inhyrd personal och vem som är deras arbetsgivare.

Partikongressen föreslås besluta:

A371:1 att Socialdemokraterna verkar för inrättandet av regionala a-krimcenter

A371:2 att Socialdemokraterna verkar för att tydliggöra huvudentreprenörsansvaret för samtliga underentreprenörer i linjen, särskilt vid stora entreprenader

A371:3 att Socialdemokraterna verkar för att öka den lokala samverkan genom att inrätta en samverkande funktion på regional nivå

A371:4 att Socialdemokraterna verkar för att höja sanktionsavgifterna för företag som begår arbetslivskriminalitet markant

A371:5 att Socialdemokraterna verkar för att skärpa kraven vid arbetskraftsinvandring genom att återinföra behovsprövning

- A371:6 att riksdagsgruppen får i uppdrag att se över befintlig sekretesslagstiftning mellan huvudmän och myndigheter
- A371:7 att Socialdemokraterna verkar för att skapa en digital portal med tillgång till information från myndigheter och huvudmän
- A371:8 att Socialdemokraterna verkar för att alla företag verksamma i Sverige måste registreras hos bolagsverket, detta ska också gälla utländska företag med så kallad F-skatt
- A371:9 att Socialdemokraterna verkar för att utveckla personalliggare-systemet så att uppgifterna ska föras över till Skatteverket elektroniskt
- A371:10 Socialdemokraterna verkar för att Skatteverket ska få rätt att samköra elektronisk information i företagens personalliggare mot företagens redovisning av arbetsgivaravgifter på individnivå

Stockholms läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A372

HEBY ARBETAREKOMMUN

Arbetslivskriminalitet

Att arbeta inom byggbranschen är för många en dröm. Tusentals tjejer och killar kan berätta om känslan att få vara med och bygga Sverige. Det är ett fritt arbete, som tillsammans med kamratskap, också är utvecklande och skapar stolthet för branschen. De allra flesta byggföretag är seriösa arbetsgivare som drivs av att följa ingångna kollektivavtal och gällande lagstiftning. Men tyvärr är horisonten full av mörka moln bestående av utnyttjande av människor och företag som håller på med rent brottslig verksamhet.

Alla företag som vill verka i byggbranschen är välkomna. MEN det ska ske inom gällande avtal och regelsystem. Låglönekonkurrens och oseriösa företag har ingen plats på svensk arbetsmarknad.

De dåliga exemplen inom byggbranschen är många. Företrädare för Byggnads runt om i landet kan vittna om många exempel där man rundar kollektivavtalen och bryter mot lagar.

Man har stämt en slovakisk underentreprenör på åtta miljoner för att systematiskt ha äventyrat arbetarnas hälsa genom att bryta mot arbetstidslagen och åsidosätta kollektivavtalet.

Förra året stämde en underentreprenör till NCC på 27 miljoner kronor för brott mot byggavtalet.

Ett fåtal tjänar grymma pengar och utnyttjar personer från andra länder som inte kan sina rättigheter. De svenska arbetarna på samma bolag har fått korrekta löner och ersättningar, men inte den utländska arbetskraften. De har gjort skillnad på människor som utför samma jobb. Det är slavhandel.

Detta är bara några exempel på den verklighet som byggbranschen verkar under.

I branscher med osund konkurrens ökar risken för ekonomisk brottslighet i form av skatt- och bokföringsbrott. Här ökar även risken för organiserad brottslighet samt att de anställda får arbeta under mycket dåliga arbetsvillkor som kan resultera i farliga arbetsmiljöförhållanden.

Både företag och anställda ska känna att de verkar på säkra arbetsplatser, där alla agerar enligt gällande lagar och regler. För att uppnå detta måste myndigheter kunna genomföra kontroller för att säkerställa att lagar och regler följs. Detta leder även till att företag som anlitar andra företag kan säkerställa att deras underleverantörer är seriösa.

Det finns tre viktiga punkter som leder till ökad konkurrensneutralitet:

- Ny sekretesslagstiftning
- Digital tillgång till Skatteverkets information
- Alla företag som är verksamma i Sverige ska synliggöras

NY SEKRETESSLAGSTIFTNING

Idag finns legala hinder att utbyta tillräcklig information mellan myndigheter på grund av nuvarande lagstiftnings begränsningar. Det medför istället tillfällen för kriminella aktörer att utnyttja trygghetssystemet och gör det svårare för myndigheterna att upptäcka fusk.

Informationen mellan myndigheter och möjligheten att utbyta information inom en myndighet försvåras av reglerna om sekretess och möjligheten att utbyta information inom olika verksamhetsgrenar inom samma myndighet.

Alla misstankar om fusk med skatter, bidrag och intyg ska kunna överlämnas till rätt myndighet för utredning. Det är viktigt att lagstiftaren utvecklar fungerande lösningar som leder till ökad konkurrensneutralitet mellan företag i Sverige. Målet måste vara en arbetsmarknad med schysta villkor för både företagare och anställda.

DIGITAL TILLGÅNG TILL SKATTEVERKETS INFORMATION

Idag finns möjlighet för Skatteverket att lämna information digitalt till offentliga aktörer. Privata företag har inte möjlighet att få in samma information digitalt om sina leverantörer och underentreprenörer. Detta försvårar, fördröjer och fördyrar de privata aktörernas möjlighet att kontrollera vem de gör affärer med. Att följa upp och identifiera marknaden är viktigt för såväl samhället som för de seriösa företagen. Detta ska uppmuntras och i största möjliga mån förenklas. En regeländring krävs för att ge privata företag samma förutsättningar som offentliga aktörer.

ALLA FÖRETAG VERKSAMMA I SVERIGE SKA SYNLI GGÖRAS

Idag finns svenska företag registrerade hos Skatteverket och/eller Bolagsverket. Utländska företag kan ansöka om F-skatt, men det är inte ett krav. Svenska företag kan med andra ord bli granskade av både myndigheter, upphandlare och andra intressenter. Samtidigt kan de utländska företag som inte vill bli granskade välja att inte registrera sig. Att få ut information från andra länder kan vara besvärligt för den myndighet, upphandlare eller annan intressent som vill kontrollera att företaget sköter sig.

För att möjliggöra konkurrens på lika villkor bör samtliga verksamma företag kunna jämföras och granskas. Därför ska alla företag som är verksamma i Sverige måste synliggöras. Med denna åtgärd stärks de seriösa företagens möjlighet att konkurrera på sunda villkor. Samtidigt som missbruk av utländska företag kan undvikas. Idag väljer exempelvis en del svenska aktörer att bilda bolag i andra länder, som inte registreras i Sverige.

Med ett krav på synlighet får myndigheter bättre möjligheter att bedöma var företaget och dess anställda ska betala skatter och avgifter och samtidigt stärka konkurrensneutraliteten.

Partikongressen föreslår besluta:

A372:1 att Socialdemokraterna verkar för att ta fram ett program för att få bukt med arbetslivskriminaliteten med utgångspunkt i motionens beskrivningar

Byggsossen i Uppland

Heby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A373

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Arbetsmarknadspolitik för ökad jämlikhet

Arbete ger människor tillhörighet, gemenskap och utveckling samtidigt som den egna försörjningen ger självständighet, trygghet och frihet att forma sitt liv och sin framtid. Arbetslöshet är ett slöseri med mänskliga resurser och hindrar samhällets utveckling. Full sysselsättning stärker löntagarna som kollektiv och stärker arbetarnas maktställning på arbetsmarknaden. Med full sysselsättning kan vi gemensamt finansiera den välfärd som skapar den trygghet som är en förutsättning för alla människors frihet. Därför är full sysselsättning en viktig grund för socialdemokratins idé om det goda samhället.

Idag är arbetstiden många gånger dåligt fördelad över arbetslivet. Många som är nyutträdna på arbetsmarknaden arbetar mindre än de vill göra, andra tvingas bort från arbetslivet i förtid. Samtidigt upplever många heltidsarbetande att det är svårt att få tiden att räcka till för familj,

rekreation och annat som är viktigt. Lönernas andel av BNP har succesivt sjunkit de senaste decennierna medan bolagensvinstuttag har ökat och det är uppenbart att arbetsmarknadens parter inte har lyckats fördelaproduktionsökningarna rättvist. I takt med att samhällets samlade resurser ökar och produktivitetens utveckling i näringslivet växer anser vi att frågan om kortare arbetstid ska aktualiseras och arbetarrörelsen ska ta ett samlat grepp om frågan. Det är inte självklart att ökat välstånd ska tas ut helt och hållet som lön.

En aktiv statlig arbetsmarknadspolitik

Vi vill att alla som kan arbeta få möjlighet att göra det, det är grunden för att skapa ett jämlikt samhälle och bryta segregationen. Samhället ska sträva efter att alla ska ha en egen försörjning. Dagens arbetsmarknad är kunskapsintensiv och ställer höga krav på utbildningsnivån hos de arbetssökande. Tröskeln för att få ett arbete som utbildad är hög. Därför är det viktigt bedriva en aktiv arbetsmarknadspolitik som möjliggör för fler att arbeta. I grunden ligger tryggheten i individens anställningsbarhet. Ju mer etablerad man är på arbetsmarknaden, desto mer benägen är man att byta jobb, uttrycka kritik och organisera sig. För den enskilda arbetstagaren är möjligheterna till omställning, kompetensutveckling och omskolning viktiga förmöjligheterna att styra sitt yrkesliv. Det påverkar även förutsättningarna till trygga villkor.

Långtidsarbetslösa, de med nedsatt arbetsförmåga och nyanlända har svårare att komma in på arbetsmarknaden utan stöd eller insatser från Arbetsförmedlingen. Kvinnor utgör hälften av de arbetslösa, men utgör endast en femtedel av alla arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsutbildning. Det beror bland annat på att utbildningarna riktas mot mansdominerade yrken och att Arbetsförmedlingen har lagt ned vårdutbildningar. Därtill lades nära hälften av alla Arbetsförmedlingens kontor ned i samband med att M och KD-budgeten gick igenom riksdagen 2018. För att bryta arbetslösheten och stärka jämställdheten ska arbetsmarknadsutbildningarna breddas och Arbetsförmedlingens lokala närvaro utökas.

Flera kommuner har som policy att inte tillsvidareanställa utbildad personal. Som ett led i att stärka kompetensförsörjningen och ta vara på tidsbegränsat anställda som långsiktiga resurser i välfärden har bland andra Kommunal och SKR tecknat ett gemensamt omställningsavtal som syftar till att anställda som saknar rätt kompetens ska ha rätt till kompetensutveckling efter en viss tid i arbetet. Omställningsavtal är en del av kollektivavtalen och förekommer inom många branscher. Men det finns de som inte täcks av avtalen – de som är helt arbetslösa, med svag eller ingen etablering på arbetsmarknaden. Här behövs en förstärkt arbetsmarknads- och utbildningspolitik. Ingen kommun eller arbetsgivare kan ersätta den roll som staten har när det gäller helhetsperspektiv på sysselsättningen. Den aktiva arbetsmarknadspolitikerna är en del av den svenska modellen och det socialdemokratiska välfärdsbygget.

Kompetensutveckling för att möta framtiden

Goda möjligheter till kompetensutveckling är avgörande för samhällets förmåga att möta digitalisering, globalisering och klimatomställning utan att dessa leder till ökade klyftor och

ojämlikhet. Kompetensutveckling är viktigt för att ha fast förankring på arbetsmarknaden och för att kunna utvecklas på sina arbetsplatser. Idag är det alltför få arbetsgivare som investerar i personalens kompetensutveckling samtidigt som den är ojämnt fördelad. Män, tjänstemän, heltidsanställda och tillsvidareanställda får i högre utsträckning kompetensutveckling av arbetsgivaren. Förutsättningarna att få kompetensutveckling är särskilt dåliga på arbetsplatser med låg grundbemanning och hög andel otrygga anställningar. Förstärkt rätt till kompetensutveckling är därför en fråga om ökad jämlikhet och jämställdhet. Därför behöver vi arbeta fram en strategi med reformer för arbetstagares rätt till kompetensutveckling. Det rör såväl kompetensutveckling på arbetsplatsen, ett offentligt utbildningssystem som är bättre anpassat för studier mitt i arbetslivet och utvecklat stöd från parternas omställningsorganisationer.

På arbetsplatsen måste arbetstagare ges möjlighet att utveckla sin kompetens i takt med verksamhetsbehov. Både genom ett systematiskt informellt lärande på arbetsplatsen och genom regelbunden formellkompetensutveckling i form av till exempel kurser och utbildningar. Behoven avgörs lokalt, men för att möta upp dem behövs gemensamma strategier och systemlösningar.

Det offentliga utbildningssystemet är idag ofta otillgängliga för förvärvsarbetare på grund av svårigheter att ta sig till studieorten eller att försörja sig under utbildningstiden. Det saknas en funktion med objektiv och bransch övergripande kvalificerad yrkesvägledning för personer mitt i yrkeslivet. För att öka möjligheten för yrkesaktiva att utveckla sin kompetens behöver utbildningssystemet anpassas, både gällande utbud och tillträde. Flexibiliteten när det gäller studieort och studietakt måste också öka för att människor ska kunna vidareutbilda sig parallellt med arbetet. De ekonomiska förutsättningarna för att på deltid eller heltid vara ledig från sitt jobb för att bygga på sin kompetens måste förbättras. Därför bör en utredning göras för att se hur fler kan ges möjlighet att kompetensutveckla sig. Utredningen bör även undersöka om en ersättning i nivå med inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen ska ges till de som utbildar sig till bristyrken. Arbetstagare bör också få känna sig trygga när de prövar ett nytt jobb på samma sätt som de kan känna sig trygga när de studerar. Så kan vi öka rörligheten på arbetsmarknaden utan att minska tryggheten. Därför bör alla som arbetar ha rätt till tjänstledighet för att testa ett nytt jobb.

Ett hållbart arbetsliv genom bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor

Arbetsmarknaden i Sverige är könsuppdelad. I tjugosex av de trettio största yrkena råder en ojämnkönsfördelning. Vård, skola och omsorg är branscher där kvinnor är i majoritet. Den könsuppdelade arbetsmarknaden gör att kvinnor och män utsätts för olika risker. Kvinnor blir oftare sjuka av sitt arbete, medan män råkar ut för fler olyckor på arbetsplatsen. Fler kvinnor än män tvingas också lämna sina jobb i förtid på grund av hälsoskäl. Det får allvarliga konsekvenser för kvinnors ekonomi på både kort och långsikt. En bra arbetsmiljö är en förutsättning för att fler människor ska få möjlighet att kunna arbeta längre och utan risker för ohälsa.

Få arbetsplatser är idag förskonade från stress och hög arbetsbelastning. Psykisk ohälsa är idag den

snabbast växande orsaken bakom långtidssjukskrivningar och ofta handlar det om stressrelaterade symptom. Effektiviseringar och hårdnande konkurrens har ett högt pris. Ett pris som anställda ofta får betala och som kan bli kostsamt, inte bara för dem som drabbas. En utarbetad medarbetare som tvingas till en långvarigsjukskriven blir en stor kostnad för arbetsgivaren. Stress beror uteslutande på brister i organisationen eller de sociala faktorerna på arbetsplatsen. Det är därmed av största vikt att det systematiska hälso- och arbetsmiljöarbetet är organiserat så att det hela tiden förbättrar arbetsmiljön. Alla arbetsgivare har en skyldighet att förebygga risker för arbetsrelaterad stress hos personalen på samma sätt som med andra risker för ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen. Arbetsorganisation, arbetsförhållanden och arbetstid ska så långt som möjligt anpassas till medarbetarens förutsättningar och bidra till bästa möjliga hälsa och välbefinnande.

Socialdemokraterna ska verka för att förbättra arbetsvillkoren och sänka ohälsotalet och sjukskrivningarna i landet. Stress och psykisk ohälsa är en stor samhällsekonomisk fråga och en fråga om jämställd hälsa. Förändring nås bäst genom utbildning, handlingsplaner och sanktioner för arbetsgivare som inte sköter sig. Samt genom att vården ges fler resurser för att upptäcka och behandla stressrelaterade fall.

För att skapa en god arbetsmiljö behöver även arbetstidslagen ändras. År 2011, under de borgerliga regeringsåren, ändrades lagstiftningen och arbetsgivarna gavs ett alltför stort utrymme att ta ut övertid än vad som anges som allmän övertid. Innan förändringarna var arbetsgivarna tvungna att teckna kollektivavtal om ett högre uttag av övertid Efter regelförändringen har övertiden skjutit i höjden i de offentliga verksamheterna. I stället för att anställa människor tvingas de som finns på arbetsplatserna att arbeta till bristningsgräns. Medarbetare har ofta svårt att säga nej till att arbeta övertid, både av lojalitet motarbetskamrater och patienter men framför allt att man behöver pengar. Då är det lätt att den egna hälsan glöms bort eller att man ska driva på att man ska bli flera på arbetsplatsen. Därför är det viktigt att Socialdemokraterna arbetar för förändring i regelverket och ser till att arbetsgivare som vill ta ut mer än 200timmar per år ska teckna kollektivavtal med de fackliga organisationerna.

Ett demokratiskt arbetsliv förutsätter trygga arbetstagare och att lagar och regler efterlevs. Det senaste decenniet har ansvariga myndigheters tillsynskapacitet kraftigt försvagats. Detta gäller inte minst Arbetsmiljöverket. Ökad myndighetskontroll skulle motverka brott i arbetslivet och minska den osunda konkurrensen på arbetsmarknaden. Anslagen till Arbetsmiljöverket ska höjas för att arbetsmiljöarbetet ska stärkas. Socialdemokraterna ska också driva att ett arbetslivsinstitut inrättas för att bedriva forskning inom arbetsorganisation och hälsoeffekter.

Trygga arbetsvillkor även för de som arbetar i någons hem

För arbetare vars arbetsplats är någon annans hem gäller inte normal arbetsrätt. På de jobben hamnar den anställdes rätt i kollision med den enskildes rätt. Det handlar främst om avsteg från rätten till en säkerarbetsmiljö och en rimlig arbetstid. Historiskt har det främst gällt de som städar eller passar barn och gamla i borgerliga hem. Idag kallas tjänsterna hushållsnära och utförs ofta

med RUT-bidrag. Sedan LSS-reformen 1994 har en annan grupp vuxit fram, personliga assistenter som domineras av kvinnor och unga personer. För de här två grupperna är det inte lagen om anställningsskydd, arbetstidslagen eller arbetsmiljölagen som ligger till grund för deras arbetsvillkor. För dem gäller istället Lagen om husligt arbete som innehåller en rad tveksamheter jämfört med villkoren på resten av arbetsmarknaden. Flera avsteg från arbetstidslagen görs, till exempel kan ordinarie övertid uppgå till 300 timmar per år istället för 200 timmar. Vid uppsägning gäller inte saklig grund utan arbetsgivaren kan avsluta anställningen enligt eget tycke. En de har haft så kort uppsägningstid som med endast 14 dagar.

Regeringen tillsatt 2018 en utredning med syfte att göra en översyn av yrket personlig assistent. Utredningen Översyn av yrket personlig assistent (SOU 2020:01) är klar och har identifierat ett antal områden som behövs för att säkerställa goda arbetsförhållanden för personliga assistenter och samtidigt trygga assistansanvändarnas självbestämmande. Det handlar om att ge tryggare anställningsvillkor, utveckla arbetsmiljöarbetet och minska osäkerheten om arbetsuppgifter. Socialdemokraterna bör verka för att förslagen i utredningen genomförs.

2018 ratificerade Sverige Internationella arbetsorganisationens, ILO, konvention om anständiga arbetsvillkor för hushållsarbetare. Något som alliansregeringen innan sa nej till. Men samtidigt gjordes bara en mindre förändring i lagen om hushållsnära tjänster. Numera har de som arbetar enligt lagen rätt till anställningsavtal. Däremot ligger avstegen från arbetstidslagen kvar liksom att saklig grund-begreppet saknas och de har heller inget skydd mot låga löner. Det är ovärdigt att de som jobbar i andras hem ska ha det sämre än andra på arbetsmarknaden. Det är dags att avskaffa undantagen en gång för alla.

Arbetslivsforskning för bättre arbetsliv

Visionen om det goda arbetet behöver återupprättas. Vi ser hur en del har ”gränslösa” arbeten men ändå hårt styrda av resultatkrav och en del tvingas till gig-jobb. Alltför vittnar om stress, osäkerhet och utslagning. Samtidigt som skärpta krav och sämre ersättningar i a-kassa och sjukförsäkring försvagar de anställdas individuella och kollektiva styrka.

Här har politiken och fackliga organisationer en viktig roll, liksom forsknings- och utvecklingsprojekt om arbetsorganisation och arbetsmiljö. Dagens forskning är i hög grad inriktad på individ och på ledarskap. Medan handelshögskolor, industriell ekonomi och den så kallade industriforskningen har stärkts har arbetslivsforskningen kraftigt dragits ner sedan stängningen av Arbetslivsinstitutet och nedläggningen av Rådet för arbetslivsforskning. Med fokus på effekter på individnivå blir forskningen reaktiv och inte förebyggande, som till exempel arbetsmiljölagen förutsätter. För mångfald och balans behövs nya organ för finansiering samt bedrivande av flervetenskaplig arbetslivsforskning. Ett statligt forskningsråd som finansierar undersökningar och utveckling av arbetsliv, organisationer och företag utifrån perspektivet olycksminimering på arbetsplatser, goda arbeten, kvalifikationer, inflytande, facklig organisering, makt och demokrati behövs. Det är nödvändigt för att komplettera de idag dominerande ämnena företagsekonomi och industriell

ekonomi och få till stånd en större mångfald i kunskapssökandet om arbete och organisation.

Stärk arbetsrätten

Till följd av Januariavtalet tillsatte regeringen en utredning för att reformera Lagen om anställningsskydd. Uppdraget var bland annat att arbetsrätten skulle ”moderniseras och anpassas efter dagens arbetsmarknad samtidigt som en grundläggande balans mellan arbetsmarknadens parter upprätthålls”. Tyvärr mötte förslagen i utredningen En moderniserad arbetsrätt inte uppdraget. Istället föreslog utredningen att balansens skulle tippas åt arbetsgivarnas fördel. LO förkastade förslagen med all rätta.

Las-överenskommelsen som Svenskt Näringsliv, PTK och två LO-förbund står bakom har lett till att regeringen har tillsatt tre nya utredningar. Utredningarna ska komma med lagförslag kring; anställningsskydd och tillhörande a-kassefrågor, en ny offentlig omställningsorganisation som ska erbjuda och finansieragrundläggande omställnings- och kompetensstöd samt ett nytt och parallellt offentligt studiestöd. Det är viktigt att utredningarna bidrar till att stärka arbetsrätten och säkra tryggheten för arbetstagarna.

Hyvlingar, timanställningar och SMS-anställningar är exempel som visar att förbättringar - inte försämringar, behövs inom arbetsrätten. Tillsvidareanställning på heltid ska vara norm på hela arbetsmarknaden. Problemen med allmän visstid måste lösas. Det ska finnas objektiva skäl för tidsbegränsade anställningar. Ytterligare områden som behöver regleras och förbättras är vid tvister om felaktig uppsägning. Många månader hinner passera innan en tvist om anställning har varit upp i lokal och central förhandling och ibland ända upp till arbetsdomstolen. För den som har blivit felaktigt uppsagd och inte har fått ett nytt arbete under tiden som tvisten pågår är det lång tid som den förväntas leva utan sin lön. Därför föreslår vi att mer ska göras. Vi vill att lön ska utbetalas under tvist och Arbetsdomstolen ska förstärkas för att handläggningstider ska kortas.

Forskning visar att arbete inom gig-ekonomin är sammankopplat med flera risker för den. Inom gig ekonomin som växer vet vi att människor kan utnyttjas genom krav på att starta enskild firma för att kringgå lagar och kollektivavtal som hade funnits om företagen istället anställt. Denna bransch bör synas och bättre regelverk måste utformas. På arbetsmarknaden måste det finnas hårda kontroller och sanktioner för företag som inte sköter sig. Att utnyttja människor ska aldrig löna sig. Under Fredrik Reinfeldts Alliansregering togs kravet om minst två uppdragsgivare bort för att en egenföretagare skulle tilldelas F-skattsedel. Att återställa denna lagstiftning till att återigen kräva minst två uppdragsgivare löser inte alla problem men försvårar för arbetsgivare att nyttja egenföretagare kryphålet.

Dags för ordning och reda – reglera arbetskraftsinvandringen

För oss socialdemokrater är det självklart att alla som jobbar i Sverige ska ha ett tryggt jobb med god arbetsmiljö där man inte blir utnyttjad eller utsliten. Den som kommer till Sverige från tredje land för att arbeta ska självklart kunna lita på att lönen i anställningsavtalet gäller. Inget företag

ska bli utkonkurrerat av att andra har dåliga villkor för sina anställda. Det ska vara ordning och reda på den svenska arbetsmarknaden. Alla som jobbar i Sverige ska ha goda villkor och en lön som de kan leva på. I de fall arbetstagaren inte får den lön eller de villkor som angetts i anställningserbjudandet, och som ligger till grund för arbetstillstånd i Sverige, ska arbetsgivaren hållas ansvarig för detta. Sverige bör inspireras av England som har infört höga böter på företag om man hittar personer som arbetar utan tillstånd. Det är arbetsgivarens ansvar att alla som arbetar på en arbetsplats har rätt papper och rätt tillstånd.

Under våren 2020 blev det tydligt att dagens regelverk inte funkar. Trots att många var i behov av arbete samtidigt som sommarsäsongbaserade branschen inom jordbruk och bärplockning skrek efter folk skedde ingen matchning. I arbetet med att få fram ett nytt regelverk för arbetskraftsinvandring bör man även utreda hur arbetssökandena som bor i Sverige ska matchas bättre till de arbetstillfällena som finns inom bland annat jordbruk, skogsbruk, bärplockning, trädgårdsodling och miljövärd. Vi måste verka för en sund arbetsmarknad, sätta stopp för oseriösa företag och för att löner dumpas. Samt för att arbetslösheten drivs upp. Arbetskraft från utanför EU ska tillåtas i de yrken där det finns en objektiv bedömning från parterna att det råder brister på arbetskraft.

Jämställt arbetsliv – lika lön för lika arbete

Socialdemokraterna är ett feministiskt parti. Principen om lika lön för lika arbete har länge varit en grundsten inom vårt parti och för arbetarrörelsen. Trots detta ser vi idag att personer fortfarande behandlas olika på arbetsmarknaden på grund av kön och att löneskillnader mellan kön fortfarande existerar. Flera fackförbund vittnar om att arbetet är svårt. Vi vet vart vi vill, men det finns mycket kvar att göra om vi ska nå målet om att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och rättigheter på alla livets områden. Industrimärket har skapat reallöneökningar över tid och bidragit till bättre levnadsstandard för svenskarbetarklass. Det är dock inte ett helt oproblematiskt riktmärke för lönebildningen då det bidrar till att upprätthålla löneskillnader mellan yrkesgrupper. De grupper som framförallt hålls tillbaka är kvinnodominerade låglönegrupper som skulle behöva större procentuella löneyft än andra grupper för att öka jämställdheten. Politiken ska inte sätta löner men Medlingsinstitutet bör ges ett nytt mål som möjliggör att de lägger medlingsförslag som spräcker industrimärket om det ökar jämställdheten.

I arbetet för att stärka den ekonomiska jämställdheten är det viktigt att ta till vara på kunskaper och erfarenheter från andra länder. Island har under många år pekats ut som ett av världens mest jämställda land. Under 2017 röstade Islands Allting igenom ett lagförslag som förpliktigar företag med fler än 25 anställda att årligen införskaffa ett statligt certifikat för jämställd lön. Om de inte gör detta kan de bli skyldiga att betala böter. Världens första certifieringskrav för jämställda löner trädde i kraft i början av år 2018. Nu är det dags för Sverige att införa certifieringskrav för jämställda löner.

Arbetsgivare med minst 10 anställda är skyldiga att varje år analysera löneskillnader och eventuella

samband med kön. De kan bli förpliktade att lämna DO (Diskrimineringsombudsmannen) uppgifter om detta och de kan behöva betala viten om de inte gör det. Men skyldigheten att dela informationen med DO – och därmed DO:s möjlighet att granska om analyserna gjorts och huruvida arbetsgivarens lönesättningar är jämställda – aktualiseras först om DO riktar en begäran om sådana uppgifter till den berörda arbetsgivaren. Men DO har begränsade resurser och flera andra angelägna områden utöver jämställda löner att bevaka. En tillsynsordning som är beroende av huruvida myndigheten själv väljer att granska en viss arbetsgivare är otillräcklig för att påverka de systematiska löneskillnader som fortfarande präglar arbetsmarknaden. Därför måste DO ges förutsättningar att öka tillsynen av lönesättningarna.

Sommarjobb – en första kontakt med arbetslivet

Sommarjobb ger unga möjligheten att få en egen lön, arbetslivserfarenhet, nya kunskaper och kontakter. Vilket i sin tur förbättrar utsikterna för ungdomars framtida etablering på arbetsmarknaden. Sommarjobb kan även bidra till minskad kriminalitet bland unga. Flera studier visar att sommarjobben har brottsförebyggande inverkan. Sommarjobb är viktigt för alla unga, men bör ses som särskilt viktigt för ungdomar som lever i bostadsområden med högre arbetslöshet, sämre skolresultat och högre kriminaliteten i samhället i övrigt.

Regeringen har under de senaste åren genomfört statliga satsningar på sommarjobb. Satsningarna har varit bra, men mer behöver göras för att fler unga ska få jobb. För det är många fler unga som söker än som fårsommarjobb. Därför behövs det en sommarjobbssatsning från staten och kommuner för att utöka antaljobb. Med ett årligt statligt stöd och kommunernas egna anslag skapas en god grund för att både underlätta för ungas framtida etablering på arbetsmarknaden och minska risken för att unga hamnar i kriminalitet.

Partikongressen föreslås besluta:

- A373:1 att Socialdemokraternas mål är att stärka löntagarnas ställning på arbetsmarknaden
- A373:2 att Socialdemokraterna initierar ett samtal med LO-förbunden hur en arbetstidsförkortning skulle kunna genomföras så att värdet av arbetet fördelas mer jämlikt
- A373:3 att Socialdemokraterna har en målsättning om en generell sänkning av normalarbetstiden till 35 timmars arbetsvecka
- A373:4 att Socialdemokraterna verkar för att arbetsmarknadspolitiken ska ses som en statlig angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV eller nedrustas och Arbetsförmedlingens ska ha en lokal närvaro i hela landet
- A373:5 att Socialdemokraterna verkar för att vårdbiträdesutbildningarna i arbetsmarknadsutbildningen återinförs
- A373:6 att Socialdemokraterna verkar för att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning

- A373:7 att Socialdemokraterna verkar för att personer som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas tillsvidare
- A373:8 att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande
- A373:9 att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma
- A373:10 att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning ska göras om hur fler kan ges möjlighet att kompetensutveckla sig. Utredningen bör även undersöka om en ersättning i nivå med inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen ska ges till de som utbildar sig till bristyrken
- A373:11 att Socialdemokraterna verkar för en ändring i lagstiftning så att arbetstagare ha rätt att vara tjänstlediga för att testa ett annat arbete
- A373:12 att Socialdemokraterna arbetar för att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet med bland annat genom högre sanktionsavgifter
- A373:13 att Socialdemokraterna ska arbeta för att Arbetsmiljöverket prioriterar arbetsmiljöarbetet. Myndigheten ska tillföras de ekonomiska och personella resurser som krävs för en höjd ambitionsnivå, förbättrad tillsynskapacitet och arbetsmiljöinspektioner på arbetsplatser
- A373:14 att Socialdemokraterna initierar så att ändring görs i Arbetstidslagen till den skrivning som fanns innan ändringen 2011
- A373:15 att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor
- A373:16 att Socialdemokraterna verkar för att lagen om husligt arbete avskaffas
- A373:17 att Socialdemokraterna verkar för att förslagen i den statliga utredningen Översyn av yrket personlig assistent (SOU 2020:01) genomförs
- A373:18 att Socialdemokraterna ska verka för att staten inrättar ett forskningsråd för arbetslivsforskning och för att resurser tillförs för arbetslivsforskning vid universitet och högskolor
- A373:19 att Socialdemokraterna ska verka för att Lagen om anställningsskydd skärps i syfte att stoppa möjligheten för hyvling av anställningsgrad
- A373:20 att Socialdemokraterna ska verka för att avskaffa undantagen från turordningen vid uppsägning på grund av arbetsbrist
- A373:21 att Socialdemokraterna ska verka för tillsvidareanställning på heltid ska vara norm på hela arbetsmarknaden
- A373:22 att Socialdemokraterna ska verka för att problemen med allmän visstid löses. Det ska finnas objektiva skäl för tidsbegränsade anställningar

- A373:23 att Socialdemokraterna driver frågan om att en person som arbetar minst 40 timmar per vecka åt samma uppdragsgivare, över en period av sex månader, ska ha rätt till heltidsanställning
- A373:24 att Socialdemokraterna driver frågan att egenföretagare måste uppvisa minst två uppdragsgivare för att tilldelas F-skattsedel
- A373:25 att Socialdemokraterna verkar för att stärka arbetares rättigheter under tvist med sin arbetsgivare
- A373:26 att Socialdemokraterna ska verka för en lagstiftning som möjliggör att arbetsgivare som inte har sett till att arbetstagare har korrekt arbetstillstånd kan bötfällas
- A373:27 att böterna som arbetsgivare ska betala för varje person som arbetar utan arbetstillstånd på ett företag ska vara höga
- A373:28 att Socialdemokraterna ska verka för att anställningserbjudandet vid anställandet av migrerad arbetskraft från utanför EU ska vara bindande miniminivå, fusk ska stävjas och arbetsgivaren ska bestraffas, inte arbetstagaren
- A373:29 att Socialdemokraterna ska verka för att Ekobrottsmyndigheten ska ges utökade resurser för att kunna arbeta mot arbetslivskriminalitet
- A373:30 att Socialdemokraterna arbetar för att en arbetsmarknadsprövning införs och att direktiven för Arbetsförmedlingen ändras i så att arbetslösa personer i Sverige anvisas i första hand till de lediga arbetsplatser som uppstår säsongsmässigt och långsiktigt innan tillstånd ges för arbetskraftsinvandring från länder utanför EU
- A373:31 att Socialdemokraterna ska verka för att lagstadgat certifieringskrav för jämställda löner införs
- A373:32 att Socialdemokraterna ska verka för skärpt tillsyn över arbetsgivares efterlevnad av principen om lika lön för lika arbete oavsett kön
- A373:33 att Socialdemokraterna ska verka för att medlingsinstitutet ges ett jämlikhetsmål att verka för och som överordnas målet att hålla industrimärket
- A373:34 att Socialdemokraterna ska verka för att staten och kommunerna ska årligen avsätta medel för att unga ska ges möjlighet att sommarjobba. Socialdemokraterna går till val på att verka för att alla unga ska få sommarjobb i samverkan med näringslivet och civilsamhället i de kommuner man kommer få vara med och styra i

Stockholms partidistrikt

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A374

ÖSTERÅKERS ARBETAREKOMMUN

Arbetsmiljö

Arbetsmarknaden i Sverige är könsuppdelad. I tjugosex av de trettio största yrkena råder en ojämn könsfördelning. Vård, skola och omsorg är branscher där kvinnor är i majoritet. Den könsuppdelade arbetsmarknaden gör att kvinnor och män utsätts för olika risker. Kvinnor blir oftare sjuka av sitt arbete, medan män råkar ut för fler olyckor på arbetsplatsen.

Sedan 1980-talet har kvinnor högre sjukfrånvaro än män, och skillnaderna fortsätter att öka. Fler kvinnor än män tvingas också lämna sina jobb i förtid på grund av hälsoskäl. Det får allvarliga konsekvenser för kvinnors ekonomi på både kort och lång sikt. Fler kvinnor än män uppger att arbetsbelastningen har ökat. Belastningsskador är den främsta orsaken till sjukfrånvaro på grund av arbetssjukdom för både kvinnor och män. På andra plats kommer sociala eller organisatoriska faktorer. Det finns några stora kvinnoyrken där människor riskerar att dö i förtid. Av dessa hamnar städare i topp följt av köks- och restaurangbiträden, och vård- och omsorgspersonal.

En bra arbetsmiljö är en förutsättning för att fler människor ska få möjlighet att kunna arbeta längre och utan risker för ohälsa. Det gäller både kvinnor och män. Få arbetsplatser är idag förskonade från stress och hög arbetsbelastning. Effektiviseringar och hårdnande konkurrens har ett högt pris. Ett pris som anställda ofta får betala och som kan bli kostsamt, inte bara för dem som drabbas. En utarbetad medarbetare som tvingas till en långvarig sjukskrivning blir en stor kostnad för arbetsgivaren. För ett hållbart arbetsliv är det därför viktigt att man skapar rutiner, dokumenterar, följer upp och åtgärdar riskerna för anställda att få besvär av stress och hög arbetsbelastning.

Alla arbetsgivare har en skyldighet att förebygga risker för arbetsrelaterad stress hos personalen på samma sätt som med andra risker för ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen. Stress beror uteslutande på brister i organisationen eller de sociala faktorerna på arbetsplatsen.

Arbetsorganisation och arbetssätt måste därför ständigt omprövas och förnyas. Det är därmed av största vikt att det systematiska hälso- och arbetsmiljöarbetet är organiserat så att det hela tiden förbättrar arbetsmiljön. Arbetsorganisation, arbetsförhållanden och arbetstid ska så långt som möjligt anpassas till medarbetarens förutsättningar och bidra till bästa möjliga hälsa och välbefinnande.

Kortsiktiga ekonomiska argument kan aldrig vara starkare än anställdas liv och hälsa. Med hjälp av förebyggande insatser kan man förhindra att kvinnor slås ut från arbetsmarknaden och att deras livstid blir kortare grund av arbetsmiljörelaterade problem.

Partikongressen föreslås besluta:

- A374:1 att Socialdemokraterna arbetar för att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet
- A374:2 att Socialdemokraterna arbetar för strängare åtgärder och högre sanktionsavgifter
- A374:3 att Socialdemokraterna arbetar för att Arbetsmiljöverket prioriterar ökad tillsyn
- A374:4 att Socialdemokraterna arbetar för att Arbetsmiljöverket tillförs de ekonomiska och personella resurser som krävs för att göra detta möjligt

Österåkers fackliga S-förening

Österåkers arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A375

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Arbetsmiljö

Arbetsmarknaden i Sverige är könsuppdelad. I tjugosex av de trettio största yrkena råder en ojämn könsfördelning. Vård, skola och omsorg är branscher där kvinnor är i majoritet. Den könsuppdelade arbetsmarknaden gör att kvinnor och män utsätts för olika risker. Kvinnor blir oftare sjuka av sitt arbete, medan män råkar ut för fler olyckor på arbetsplatsen.

Sedan 1980-talet har kvinnor högre sjukfrånvaro än män, och skillnaderna fortsätter att öka. Fler kvinnor än män tvingas också lämna sina jobb i förtid på grund av hälsoskäl. Det får allvarliga konsekvenser för kvinnors ekonomi på både kort och lång sikt.

Fler kvinnor än män uppger att arbetsbelastningen har ökat. Belastningsskador är den främsta orsaken till sjukfrånvaro på grund av arbetssjukdom för både kvinnor och män. På andra plats kommer sociala eller organisatoriska faktorer. Det finns några stora kvinnoyrken där människor riskerar att dö i förtid. Av dessa hamnar städare i topp följt av köks- och restaurangbiträden, och vård- och omsorgspersonal.

En bra arbetsmiljö är en förutsättning för att fler människor ska få möjlighet att kunna arbeta längre och utan risker för ohälsa. Det gäller både kvinnor och män.

Få arbetsplatser är idag förskonade från stress och hög arbetsbelastning. Effektiviseringar och hårdnande konkurrens har ett högt pris. Ett pris som anställda ofta får betala och som kan bli kostsamt, inte bara för dem som drabbas. En utarbetad medarbetare som tvingas till en långvarig sjukskriven blir en stor kostnad för arbetsgivaren. För ett hållbart arbetsliv är det därför viktigt att man skapar rutiner, dokumenterar, följer upp och åtgärdar riskerna för anställda att få besvär av stress och hög arbetsbelastning.

Alla arbetsgivare har en skyldighet att förebygga risker för arbetsrelaterad stress hos personalen på samma sätt som med andra risker för ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen. Stress beror uteslutande på brister i organisationen eller de sociala faktorerna på arbetsplatsen.

Arbetsorganisation och arbetssätt måste därför ständigt omprövas och förnyas. Det är därmed av största vikt att det systematiska hälso- och arbetsmiljöarbetet är organiserat så att det hela tiden förbättrar arbetsmiljön. Arbetsorganisation, arbetsförhållanden och arbetstid ska så långt som möjligt anpassas till medarbetarens förutsättningar och bidra till bästa möjliga hälsa och välbefinnande. Kortsiktiga ekonomiska argument kan aldrig vara starkare än anställdas liv och hälsa. Med hjälp av förebyggande insatser kan man förhindra att kvinnor slås ut från arbetsmarknaden och att deras livstid blir kortare grund av arbetsmiljörelaterade problem.

Med ovanstående motivering yrkar LO-fackens s-förening på:

Partikongressen föreslås besluta:

A375:1 att Socialdemokraterna arbetar för att stärka det systematiska med bland annat högre sanktionsavgifter och starkare skrivningar i Arbetsmiljölagen

A375:2 att Socialdemokraterna arbetar för att Arbetsmiljöverket tillförs de ekonomiska och personella resurser som krävs för att göra detta möjligt

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A376

HUDDINGE ARBETAREKOMMUN

Arbetsmiljö

Sysselsättningsgraden i Sverige är ca 68%, det motsvarar ca 5,1 miljoner människor som omfattas av arbetsmiljölagen.

Vi ser fortsatt höga dödstal på grund av arbetet (29 stycken 2020) och över 100 000 arbetsskador/ arbetssjukdomar (vilket är en ökning). Vi har även en nollvision både mot dödsolyckor och skador till följd av arbetet. Ingen människa ska behöva fara illa på grund av dålig arbetsmiljö och det tror jag de flesta människor skriver under på. För att få bukt på dessa stora och allvarliga brister i arbetsmiljön behöver vi göra radikala förändringar. Regeringen har (trots det parlamentariska läget i riksdagen) gjort en del, vilket såklart välkomnas. Men sanningen är att vi måste göra mer och där måste vi skjuta till mer resurser.

Statistik kan man vinkla lite efter sitt syfte. Vi Socialdemokrater lyfter gärna att det anställts fler

inspektörer till Arbetsmiljöverket, men sanningen är att flertalet av dessa anställningar är bara är att man återsatt anställningar av inspektörer som slutat på Arbetsmiljöverket. Sanningen är att idag är det färre inspektörer anställda (nästan 300 st 2020-12-31) på Arbetsmiljöverket än vad det var 2006 (då fanns det 340 inspektörer). 2020 hade man som mål att Arbetsmiljöverket skulle ha 300 inspektörer men där misslyckades man. Något myndigheten flaggade om i tidigt skede, att man behövde ökade resurser för att nå ditt. Resurser som uteblev.

Arbetsmiljöverket har fått mer pengar till att göra gemensamma inspektioner, så kallade razzior, tillsammans med de andra myndigheterna, bland annat polis, Skatteverket, ekobrottsmyndigheten och så vidare. Men utöver de så har man de kommande åren inte fått en krona mer i resurser.

Det räcker inte!

För att få bukt på arbetsmiljöproblemen behövs det fler kontroller för att få bort de företag som fuskar. International Labour organisation (ILO, som är ett fackligt FN organ) har en rekommendation om att varje land ska ha 1 inspektör per 10 000 anställd i landet. Det skulle innebära att Sverige skulle ha 510 inspektörer, cirka 210 fler än vad man har idag.

Sverige ska vara bäst på arbetsmiljö men där är vi långt ifrån nära. I Norden är vi faktiskt sämst sett till antalet inspektörer räknat

(<https://arbetet.se/2021/01/27/sverige-samst-i-norden-pa-arbetsmiljokrav/?fbclid=IwAR12Y4RFkfwlqgDSZsCof-5euEn-T7onCwIoCfWInW3-PZCF4kZT67MmAtY>).

Ingen ska behöva fara illa ut på jobbet, därför kräver jag mer resurser till arbetsmiljön. Ett minimum borde vara att följa ILO:s rekommendationer.

Partikongressen föreslås besluta:

A376:1 att Socialdemokraterna verkar för att fler inspektörer anställs på Arbetsmiljöverket, enligt ILO:s rekommendationer

A376:2 att anta motionen och skicka den till partikongressen som sin egen

Claes Thim

Huddinge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A377

EDA ARBETAREKOMMUN

Arbetsmiljön är inte till salu

Arbetares ställning i arbetslivet kan enkelt utläsas av hur stor andel av de värden som produceras man får ta del av. Men produktionen av dessa värden betalar man alltför ofta ett högt pris för i form av brister i arbetsmiljön. När arbetsgivare söker pressa kostnader är det inte bara löner som får stå tillbaka, utan också löntagares säkerhet och hälsa.

Att produktionen effektiviseras, så att mer kan produceras till en lägre kostnad, är något i grunden positivt. Det kan ske genom teknisk och organisatorisk utveckling, genom kompetensutveckling för de anställda. Precis som det aldrig får ske genom att man går under den lägsta normerade lönenivån för branschen får det heller inte ske genom att de anställda utsätts för fara. Arbetsmiljön är inte förhandlingsbar. För att denna gräns ska kunna upprätthållas krävs både att facket, genom sina skyddsombud, och att staten, genom Arbetsmiljöverket och rättssystemet, gör sin del.

Partikongressen föreslås besluta:

A377:1 att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till den regionala skyddsombudsverksamheten ökas

Eda Arbetarekommun

Eda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A378

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Arbetsmiljön är inte till salu

Arbetares ställning i arbetslivet kan enkelt utläsas av hur stor andel av de värden som produceras man får ta del av. Men produktionen av dessa värden betalar man alltför ofta ett högt pris för i form av brister i arbetsmiljön. När arbetsgivare söker pressa kostnader är det inte bara löner som får stå tillbaka, utan också löntagares säkerhet och hälsa.

Att produktionen effektiviseras, så att mer kan produceras till en lägre kostnad, är något i grunden positivt. Det kan ske genom teknisk och organisatorisk utveckling, genom kompetensutveckling för de anställda. Precis som det aldrig får ske genom att man går under den lägsta normerade lönenivån för branschen får det heller inte ske genom att de anställda utsätts för fara. Arbetsmiljön är inte förhandlingsbar. För att denna gräns ska kunna upprätthållas krävs både att facket, genom sina skyddsombud, och att staten, genom Arbetsmiljöverket och rättssystemet, gör sin del.

Partikongressen föreslås besluta:

A378:1 att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till den regionala skyddsombudsverksamheten ökas

Handels socialdemokratiska förening Örebro

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A379

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Arbetsrätten måste stärkas gentemot kyrkoordningen

I ett anmärkningsvärt beslut i Svenska kyrkans överklagandenämnd (bifogas) visade det sig att kyrkoordningen inte reglerar hur en biskop kan sägas upp. Det här betyder att överklagandenämndens beslut trumfar Arbetsdomstolens.

Så kan det självklart inte vara.

I grunden är det i skillnaden mellan ämbetet biskop och tjänsten biskop som problematiken skapas. Den som väljs till biskop kan utöva ämbetet, men det är först vid en anställning som det skapas en tjänst som biskop.

Låt oss säga att en biskop betar sig på ett inte acceptabelt sätt. Hen förskingrar kyrkans medel, driver illegal spelklubb i biskopsbostaden, slår och kränker sina medarbetare, till exempel. Enligt kyrkans överklagandenämnd är det inte möjligt för stiftets styrelse – den valda församling som har det högsta ansvaret för stiftets verksamhet – att avsluta tjänsten. I verkligheten blir stiftet gisslan hos överklagandenämnden.

Kyrkorätten är viktigare är arbetsrätten menar överklagandenämnden. I klartext skriver nämnden att deras beslut bygger på en frånvaro av reglering i kyrkoordningen. Må så vara, men denna frånvaro av reglering kan och behöver rättas till.

Innan Svenska kyrkan skiljdes från staten kunde dåvarande Ansvarsnämnden för biskopar avgöra om en biskop skulle tvingas sluta för att man ”överger Svenska kyrkans lära”, det vill säga misskötte ämbetet biskop. Då var det också tydligt reglerat att det var Arbetsvistlagen som skulle tillämpas på själva tjänsten som biskop.

Nu finns bara första halvan av systemet kvar. Det är orimligt att det finns verksamheter som finansieras via skatt som inte omfattas av de svenska lagarna. Svenska kyrkans kyrkoordning ska styra över Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära. Det är en arbetsordning för en

förening, som på grund av vad man får hoppas är ett misstag från lagstiftaren i realiteten gett överklagandenämnden makt som överträffar svensk lag.

Saxat ur media:

Överklagandenämnden upphäver stiftsstyrelsens beslut om att avsluta biskopens anställning

Svenska kyrkans överklagandenämnd beslutade idag att upphäva Stiftsstyrelsens i Härnösands stift beslut den 22 september 2020 att ge styrelsens vice ordförande i uppdrag att träffa en överenskommelse med biskopen om anställningens upphörande och – om en överenskommelse inte uppnås – verkställa uppsägning av biskopen.

Enligt Överklagandenämnden har stiftsstyrelsen överskridit sina befogenheter när den fattade det klandrade delegationsbeslutet. Nämnden uttalar att det kyrkorättsligt saknas förutsättningar för en stiftsstyrelse att utan föregående obehörigförklaring avsluta en biskops anställning i förtid och att det då inte heller är möjligt att fatta ett delegationsbeslut som det klandrade.

Överklagandenämndens beslut är enhälligt och kan inte överklagas. Av beslutet framgår i huvudsak följande.

Biskopsuppdraget är på flera sätt säreget, bland annat ifråga om hur biskopen får sitt uppdrag och sin anställning, uppdragets innebörd, biskopens relation till andra kyrkliga organ och tillsynen över en biskop. Biskopsvalet avser uppdraget som biskop i ett visst stift men den som väljs är inte bara stiftets biskop utan hela Svenska kyrkans biskop och alltså även en del av den nationella nivån.

Stiftet ska anställa den som genom val, utnämning och vigning fått uppdraget som biskop där. Stiftsstyrelsen kan inte anställa någon annan som biskop och har inte ens rätt att besluta om vem som ska fullgöra biskopens uppgifter vid förhinder eller när biskopstjänsten är ledig. Biskopens anställning är endast i teknisk mening lagd på stiftet ifråga genom att stiftets ställning som arbetsgivare på flera sätt är begränsad av regleringen i kyrkoordningen (KO) och grunderna för denna reglering.

En endast arbetsrättsligt grundad uppsägning av en biskop från anställningen – utan föregående obehörigförklaring – medför märkliga konsekvenser. Bland annat fortsätter den uppsagda biskopen att inneha uppdraget som biskop, eftersom detta inte grundar sig på anställningen utan på val, utnämning och vigning.

Förutsättningarna för att säga upp en biskop från sin anställning är inte uttryckligen reglerade i KO, till skillnad från förutsättningarna för att säga upp en präst eller diakon från en anställning. Att ett beslut om uppsägning avseende en biskop skulle föregås av en mindre ingående prövning

och ett mindre omfattande samråd än ett beslut om uppsägning avseende exempelvis en domprost eller en komminister är oförenligt med både det som uttalades i samband med tillkomsten av KO och den ordning som KO ersatte.

I ljuset av biskopsuppdragets särart visar frånvaron av en reglering i KO om uppsägning av en biskop, motsvarande den om uppsägning av präster eller diakoner, att en biskop inte kan sägas upp, om Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar inte först har förklarat biskopen obehörig att utöva kyrkans vinningstjänst.

Partikongressen föreslås besluta:

A379:1 att Socialdemokraterna omgående verkar för en förändring av lagstiftning i det fall det krävs, så att det tydligt framgår att Svenska kyrkans samtliga anställda omfattas av Lagen om anställningsskydd samt att kyrkoordningen inte har företräde framför lagen

A379:2 att Socialdemokraterna via sina representanter i Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation lyfter frågan om en förändring i de arbetsrättsliga regleringarna genom kollektivavtal och i kyrkoordningen

A379:3 att Socialdemokraterna via sina valda representanter i Kyrkomötet driver frågan om att återföra regleringar så att normal arbetsrättslig lagstiftning ska gälla även anställda inom Svenska kyrkan

A379:4 att Socialdemokraterna via sina valda representanter i Kyrkomötet driver frågan om att Arbetsdomstol/tingsrätt har att avgöra arbetsrättsliga tvister om anställning i Svenska kyrkan

Eva Nilsson

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A380

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Att straffa företag ska ske proportionerligt

Företagsbot är en ekonomisk sanktion som utdelas när en näringsverksamhet inte har gjort tillräckligt för att förebygga brottslighet, som sedan leder till en incident.

Lag (2006:283) lyder som följande:

”7 § För brott som har begåtts i utövningen av näringsverksamhet skall, på yrkande av allmän åklagare, näringsidkaren åläggas företagsbot, om det för brottet är föreskrivet strängare straff än penningböter och

1. näringsidkaren inte har gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottsligheten, eller

2. brottet har begåtts av

a. en person i ledande ställning grundad på befogenhet att företräda näringsidkaren eller att fatta beslut på näringsidkarens vägnar, eller

b. en person som annars haft ett särskilt ansvar för tillsyn eller kontroll i verksamheten.”

Straffpåföljden enligt 8 § är en företagsbot lägst fem tusen kronor och högst tio miljoner kronor. Företagsbot är förekommande vid exempelvis arbetsplatsolyckor, i fall där åtgärder borde funnits på plats för att förebygga olyckorna. Boten som kan tilldelas är idag kännbar för småföretag, men detsamma gäller inte för större företag med miljardomsättningar. Således kan det finnas incitament för stora företag att minimera säkerheten vid en arbetsplats om det är ekonomiskt gynnsamt i relation till risken för företagsboten.

I en artikel från Arbetet lyfter man hur företag som SSAB som omsätter nästan 20 miljarder kronor om året, får samma botssumma som byggföretaget med en omsättning på tolv miljoner kronor. Detta i fall där både olyckor bedöms ”icke ringa”. Om vi tillåter företag med miljardomsättningar komma undan med böter som motsvarar 0,00000375 % av dess omsättning innebär det att större mån kan tumma på regler kring bland annat arbetsmiljö för att maximera vinsten. För att garantera att arbetsolyckor inte sker måste företag ha tillräckliga skydd på plats och för de som misslyckas med att prioritera arbetares säkerhet måste konsekvenserna vara kännbara, oavsett företagsstorlek.

Partikongressen föreslås besluta:

A380:1 att Socialdemokraterna verkar för att företagsbot ska utgå från omsättning istället för fasta belopp

S-studenter vid Linköpings universitet

Linköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A381

ESLÖVS ARBETAREKOMMUN

Att utplåna arbete till usla och slaveriliknande villkor

Arbetarrörelsen föddes ur tron på människors lika rättigheter och viljan att utplåna usla och slaveriliknande arbetsvillkor. De tidigare framgångar på detta område som många i Sverige sett som självklara, har under det senaste dryga decenniet kraftigt rullats tillbaka. Det handlar framförallt om villkoren för utländska löntagare i bygg-, restaurang-, transport-, städ-, massage- och skönhetsbranscher. För löntagarna själva kan villkoren innebära mycket låg eller utebliven lön, ingen pension, skuldsättning, ovärdiga bostads- och sanitetsförhållanden, inhumana arbetstider, hälsovådlig arbetsmiljö och obefintligt försäkringsskydd.

För samhället i stort innebär detta skuggsamhälle lönedumpning, arbetslöshet och att företag med ordentliga villkor får oschyst konkurrens. I förlängningen blir inte bara orimligt låga priser för biltvätt, lunchtallrikar och takreoveringar norm. Till slut blir fifflandet och de usla villkoren nödvändigheter för att företagare ska kunna överleva ekonomiskt.

De usla och slaveriliknande arbetsvillkoren i Sverige har många olika orsaker varav tre kommer att nämnas här.

- För det första är kartläggningen och kunskapsläget om skuggsamhällets arbetsvillkor dåliga sedan Arbetslivsinstitutet lades ner 2006.
- För det andra förändrades reglerna för arbetskraftsinvandring 2008 och företag gavs en större frihet att ta in arbetskraft trots att det inte råder någon brist på inhemsk svensk arbetskraft med tillräcklig kompetens.
- För det tredje förhindrar sekretessregler myndigheter och förvaltningar att på ett effektivt sätt samarbeta med varandra och med skyddsombud.

Partikongressen föreslår besluta:

A381:1 att partiet betraktar utplånandet av arbete till usla och slaveriliknande villkor som en prioriterad politisk fråga

A381:2 att partiet verkar för inrättandet av ett nytt arbetslivsinstitut, eller liknande organisation, som har som ett av sina syften att samla kunskap om och ta fram förslag på åtgärder för att bekämpa skuggsamhällets usla arbetsvillkor

A381:3 att partiet verkar för att arbetskraftsinvandring till Sverige syftar till att säkra företags kompetensförsörjning och inte riskerar att dumpa svenska löner och arbetsvillkor

A381:4 att partiet verkar för ökade möjligheter för statliga myndigheter, kommunal förvaltning och skyddsombud att motarbeta arbete till usla och slaveriliknande villkor, till exempel genom mindre strikta sekretessregler

Rasmus Wadsten

Eslövs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A382

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN

Avskaffa karensdagarna i Arbetslöshetsförsäkringen

Bakgrund: Karensdagarna i arbetslöshetsförsäkringen har skiftat genom åren.

1989 hade vi exempelvis 0 karensdagar vid arbetslöshet. Sedan kom karensen tillbaka 1993 och som senast sänktes med en dag 2018 och som nu är 6 dagar vid arbetslöshet, är för att göra en kort sammanfattning av många turer upp och ner i denna fråga.

Många människor och speciellt LO-medlemmar i dagens Sverige som hamnar i arbetslöshet på grund av arbetsbrist har det redan ekonomiskt svårt.

Med anledning av den ekonomiska orättvisa och dubbla bestraffning som karensdagar skapar för den drabbade föreslår vi:

Partikongressen föreslås besluta:

A382:1 att Socialdemokraterna verkar för att karensdagarna i arbetslöshetsförsäkringen för ofrivilligt arbetslösa tas bort

Fackliga utskottet

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A383

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Begränsning av övertid

Vi anser att arbetsgivare överallt ”slimmar” organisationen så pass mycket att personalen som blir kvar kommer att tvingas till övertidsarbete för att nå givna mål.

Dessa miljoner övertidstimmarkan i stället användas till att anställa/förlänga anställda på visstid.

Övertid är en av flera orsaker till sjukskrivningar och utbrändhet.

Vi föreslår att Socialdemokraterna driver frågan om:

Partikongressen föreslås besluta:

A383:1 att maximera uttaget till 100 timmar per år för övertid

A383:2 att den totala övertiden inte får överstiga 175 timmar per år

Fackliga utskottet

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A384

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Bemanningsföretag i helt eller delvis statligt ägda företag

I dag och under många år tillbaka finns det helt eller delvis statligt ägda företag som använder sig av bemanningsföretag på ett systematiskt sätt för att undgå ansvaret för de anställda och kringgå LAS. Detta har lett till att en systematisk stapling av Allmän visstidsanställning läggs på varandra till den grad att de som arbetar kvar kvar vara anställda av bemanningsföretaget och ändå vara på samma uppdrag i tio år eller längre. Denna otrygghet leder till att människor i högre grad mår sämre på arbetsplatsen, oftare blir sjukskrivna samt lider av psykisk ohälsa i större utsträckning än tillsvidareanställda. Detta bidrar dessutom till en urholkning av arbetares rättigheter och trygghet på arbetsmarknaden i stort.

Med denna motion vill jag stoppa att helt eller delvis statligt ägda företag använder sig av dessa metoder för anställning så staten bör stå för trygghet samt ordning och reda på arbetsmarknaden.

Partikongressen föreslås besluta:

A384:1 att alla företag som är helt eller delvis statligt ägda skall upphöra att använda sig av bemanningsföretag över längre tid än ett års anställning och efter ett års tillsvidareanställa på statliga företaget

David Nordlund, Korsdrag

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A385

HÖRBY ARBETAREKOMMUN

Brister i det svenska välfärdssystemet och behovet av en minimiinkomst

Vid FN:s toppmöte den 25 september 2015 antog världens stats- och regeringschefer Agenda 2030 och 17 globala mål för en hållbar utveckling. Det första målet är att avskaffa fattigdom i alla dess former och överallt. Trots vårt sociala skyddsnät kan Sverige inte sägas leva upp till detta mål.

Idag utgörs Sveriges sociala skyddsnät av olika behovsanpassade bidrag. Försörjningsstödet och hjälp till hyreskostnaden uppfattas av många behövande som krångligt och förnedrande. Det finns risk för att bidragstagare hamnar i utanförskap. Det finns dessutom personer som faller helt utanför skyddsnätet och då drabbas väldigt hårt. En ekonomisk och social bortkoppling från samhället kan innebära förödande konsekvenser för den enskilde och i förlängningen även få negativa konsekvenser för samhället.

Nuvarande bidragssystem har flera brister och kan antas lämpa sig än sämre för vårt framtida samhälle. Vidare kräver alla våra behovsanpassade bidrag stora ekonomiska och administrativa resurser. En minimiinkomst skulle vara betydligt bättre för fattigdomsbekämpning.

Samhället förändras i hög takt och präglas av flera utmaningar såsom en ökad globalisering och robotisering och pandemier. Ett införande av minimiinkomst kan vara en möjlighet att möta de utmaningar och samhällsförändringar som Sverige står inför och leda till betydande positiva effekter såväl ekonomiskt som socialt. Det krävs en grundlig utredning om hur minimiinkomst på bästa sätt skulle kunna genomföras och finansieras samt vilka konsekvenser en minimiinkomst kan medföra för den enskilde individen och inom olika samhällsområden.

Med hänsyn till vad som ovan anförts och den snabba samhällsutvecklingen bör en utredning tillsättas avseende införande av garanterad minimiinkomst.

Partikongressen föreslår besluta:

A385:1 att partikongressen bifaller motionen,

A385:2 att den socialdemokratiska riksdagsgruppen arbetar fram förslag till att en utredning tillsätts avseende införande av garanterad minimiinkomst

Jan Axelsson

Hörby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A386

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Bättre förutsättningar för personalen inom äldreomsorgen

Det är en sorg för de flesta äldre när man inte längre klarar av sin vardag och får begränsningar i sitt livsutrymme. Livets förutsättningar är inte längre detsamma. Enklaste vardagsbestyr kan vara en stor utmaning. De som har insatser genom äldreomsorgen har det på grund av sjukdom och/eller nedsatt hälsotillstånd. När livsrummet begränsas skapar det också risker för ensamhet, depressioner, minskad matlust, minskade sociala kontakter, sorg – man förlorar nära vänner, anhöriga ju äldre man blir.

Utbildad personal som kan bemöta, kommunicera, entusiasmera, motivera med god personkännedom, som kan analysera allmäntillstånd, riskfaktorer, skapa delaktighet i vardagen är nödvändigt för en äldreomsorg av god kvalitet. En äldreomsorg av god kvalitet handlar om personalens förutsättningar och den äldres inflytande och om personliga relationer med kontinuitet! En struktur och en organisation i äldreomsorgen måste bemannas utifrån verklighetens behov, att resurser är kopplade till de faktiska arbetsuppgifterna. Det måste finnas

balans mellan krav och resurser (Organisatorisk och social arbetsmiljö). Dessutom måste resurser finnas för yrkesutveckling, handledning, personalträffar, överlämningstid, tid för återhämtning som exempel.

Den absolut viktigaste förutsättningen för skattefinansierad vård och omsorg om de äldre är att oavsett insatser ska dessa utföras av yrkesutbildad personal med tillsvidareanställningar på heltid. Detta för att skapa relationer och ge kontinuitet. Det är viktigt att bibehålla autonomi som äldre, få stöd i de insatser man är berättigad till, att de genomförs i största möjligaste mån med delaktighet av den äldre själv.

Det är nödvändigt med adekvat utbildning. Arbetsgivare måste ta ansvar att bemanna med endast yrkesutbildad personal och ge möjlighet och förutsättningar till fortsatt yrkesutveckling. Därmed inte sagt att det kan finnas olika vägar in i äldreomsorgen. När man börjar arbeta och saknar utbildning ska man därför endast utföra arbete under handledning till dess att man minst uppnått yrkesutbildningsnivån till vårdbiträde som är första steget i yrkesutvecklingstrappan. Nästa steg är undersköterska och sen specialistundersköterska inom olika specialistområden.

Behov och beviljade bistånd måste harmonisera med bemanningssituationen. Minutstyrning och minimibemanning måste upphöra. De som arbetar ska ha möjlighet att ge den äldre inflytande över insatserna och sin vardag då förutsätter det att personalen har inflytande, påverkan och att det finns tillräckligt hög grundbemanning.

Därför yrkar vi

Partikongressen föreslås besluta:

A386:1 att socialdemokratiska partiet ger rätt förutsättningar för personalen i äldreomsorgen så att de får tillsvidareanställningar på heltid

A386:2 att socialdemokratiska partiet verkar för en bra arbetsmiljö inom äldreomsorgen med tillräcklig hög grundbemanning och hållbara arbetsscheman

A386:3 att socialdemokratiska partiet möjliggör så att anställda inom äldreomsorgen får yrkesutveckling kopplat till yrkesutvecklingstrappan

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A387

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Bättre förutsättningar för personalen inom äldreomsorgen

Det är en sorg för de flesta äldre när man inte längre klarar av sin vardag och får begränsningar i sitt livsutrymme. Livets förutsättningar är inte längre detsamma. Enklaste vardagsbestyr kan vara en stor utmaning. De som har insatser genom äldreomsorgen har det på grund av sjukdom och/eller nedsatt hälsotillstånd. När livsrummet begränsas skapar det också risker för ensamhet, depressioner, minskad matlust, minskade sociala kontakter, sorg – man förlorar nära vänner, anhöriga ju äldre man blir.

Utbildad personal som kan bemöta, kommunicera, entusiasmera, motivera med god personkännedom, som kan analysera allmäntillstånd, riskfaktorer, skapa delaktighet i vardagen är nödvändigt för en äldreomsorg av god kvalitet.

En äldreomsorg av god kvalitet handlar om personalens förutsättningar och den äldres inflytande och om personliga relationer med kontinuitet! En struktur och en organisation i äldreomsorgen måste bemannas utifrån verklighetens behov, att resurser är kopplade till de faktiska arbetsuppgifterna. Det måste finnas balans mellan krav och resurser (Organisatorisk och social arbetsmiljö). Dessutom måste resurser finnas för yrkesutveckling, handledning, personalträffar, överlämningstid, tid för återhämtning som exempel.

Den absolut viktigaste förutsättningen för skattefinansierad vård och omsorg om de äldre är att oavsett insatser ska dessa utföras av yrkesutbildad personal med tillsvidareanställningar på heltid. Detta för att skapa relationer och ge kontinuitet. Det är viktigt att bibehålla autonomi som äldre, få stöd i de insatser man är berättigad till, att de genomförs i största möjligaste mån med delaktighet av den äldre själv.

Det är nödvändigt med adekvat utbildning. Arbetsgivare måste ta ansvar att bemanna med endast yrkesutbildad personal och ge möjlighet och förutsättningar till fortsatt yrkesutveckling. Därmed inte sagt att det kan finnas olika vägar in i äldreomsorgen. När man börjar arbeta och saknar utbildning ska man därför endast utföra arbete under handledning till dess att man minst uppnått yrkesutbildningsnivån till vårdbiträde som är första steget i yrkesutvecklingstrappan. Nästa steg är undersköterska och sen specialistundersköterska inom olika specialistområden.

Behov och beviljade bistånd måste harmonisera med bemanningssituationen. Minutstyrning och minimibemanning måste upphöra. De som arbetar ska ha möjlighet att ge den äldre inflytande över insatserna och sin vardag då förutsätter det att personalen har inflytande, påverkan och att det finns tillräckligt hög grundbemanning.

Partikongressen föreslås besluta:

A387:1 att socialdemokratiska partiet ger rätt förutsättningar för personalen i äldreomsorgen så att de får tillsvidareanställningar på heltid

A387:2 att socialdemokratiska partiet verkar för en bra arbetsmiljö inom äldreomsorgen med tillräcklig hög grundbemanning och hållbara arbetscheman

A387:3 att socialdemokratiska partiet möjliggör så att anställda inom äldreomsorgen får yrkesutveckling kopplat till yrkesutvecklingstrappan

S-kvinnor Stenungsund

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A388

ÅRJÄNGS ARBETAREKOMMUN

Dags för ny arbetstidsreglering med nytt heltidsmått

Det har inte hänt så mycket när det gäller arbetstidsmättet och normen med åtta timmars arbetsdag på många år. 1919 infördes åtta timmars arbetsdag och 1970 kom beslutet om vår nuvarande 40 timmars arbetsvecka. Det är många år sedan och mycket har förändrats i samhället.

Vi ser idag ökad psykisk ohälsa som många gånger är stressrelaterat. Mycket ska hinnas med under våra 24 timmar per dygn. Vi har en arbetstid, om vi arbetar heltid på åtta timmar per dag, utöver det så har vi restid. Det innebär att tiden som är arbetsrelaterad sträcker sig långt över åtta timmar beroende på hur lång restid vi har. Utöver det ska familjepusslet fungera, vi ska ha en värdefull fritid, tid för återhämtning och tillräckligt med sömn. För att få hela livpusslet att fungera ser vi att heltidsmättet skall minskas.

Arbetstidsförkortning skulle generera i flera positiva aspekter som bland annat att effektiviteten ökar när arbetstiden kortas, ingen klarar att vara effektiv i åtta timmar i sträck. Med mer tid till återhämtning ökar livskvalitén, familjer får mer tid till sina barn, och barnen slipper vara på förskola under största delen av sin vakna tid.

Det blir en bättre balans mellan arbete och privatliv som i sin tur minskar stressen i hela samhället och vi får en friskare befolkning. Fler personer kommer ut i arbetslivet, det genererar i minskade kostnader för arbetslöshetsunderstöd men ger i sin tur mer skatteintäkter. Alla yrken behöver inte lika långa studier, vissa arbetsuppgifter kan göras av personal med en kortare utbildningsnivå.

I kvinnodominerade yrken där många uppger att de inte orkar arbeta heltid kommer en arbetstidsförkortning ge mer jämställt arbetsliv mellan kvinnor och män, och en pension som går att leva på oavsett vilket kön och yrke man har. Enligt pensionsmyndigheten 2021 är kvinnors totala pension 31% lägre än mäns. Det beror på att kvinnor arbetar mer deltid och tjänar mindre än männen. Att få Heltid som norm blir också lättare att uppnå med arbetstidsförkortning.

Partikongressen föreslås besluta:

A388:1 att Socialdemokraterna verkar för att införa arbetstidsförkortning med bibehållen lön

A388:2 att Socialdemokraterna skyndsamt utreder frågan kring arbetstidsförkortning

Hans Karlsson, Veronica Kihlström

Årjängs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A389

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

De bästa arbetsgivarna

I alla välfärdens verksamheter är kopplingen mellan personalens villkor och verksamhetens kvalitet tydlig. Det innebär att alla vi som strävar efter en generell välfärd av högsta kvalitet behöver engagera oss i en aktiv personalpolitik och god arbetsorganisation.

Coronapandemin visar tydligt konsekvenserna av den nedmontering av välfärden som skett de senaste decennierna. Välfärden har lämnats underfinansierad, underbemannad och underprioriterad. Den ständiga jakten på en budget i balans har lett till en orimlig arbetsorganisation och personal som springer fortare och fortare. Färre ska göra mer på kortare tid.

Socialdemokraterna måste vara garanten i svensk politik mot detta kortsiktiga synsätt på välfärden och dess personal. Ändå märks det ingen större skillnad i Sveriges olika kommuner och regioner oavsett vem som är i majoritet. Det är tydligt att den här frågan behöver prioriteras av vårt parti, på alla nivåer. Vi ska ta ansvar för en bra personalpolitik för det skapar kvalitet i välfärden. Det vinner alla på.

Läggs det mindre pengar där så är det personalens arbetstider, arbetsmiljö och tjänstgöringsgrad som påverkas. Det kan varje undersköterska, barnskötare och elevassistent intyga samt en mängd rapporter från deras fackförbund Kommunal.

Deltidstjänsterna som för länge sedan borde vara utrotade lever kvar i våra kommuner och fortsätter omöjliggöra för kvinnor att vara självförsörjande och slippa ett liv som fattigpensionärer när den tiden kommer. Ett jämställt arbetsliv är, vad det verkar, en utopi omöjlig att leva upp till inom vård och omsorgsyrkana.

Den arbetsorganisation som vuxit fram i underprioriteringens kölvatten har gjort det allt mer omöjligt att förena socialt liv med arbetsliv eller för den delen föräldraskap med arbete inom vård och omsorg. Det bedrivs en schemaläggning utan framförhållning. Där personal tidigare visste vilka helger och kvällar man skulle vara borta från familjen i månader ini förväg får man nu med 2 veckors varsel ställa om sitt liv för att arbetsgivaren i en statisk verksamhet ändå vill laborera med arbetstiderna. Utan något annat skäl än att

spara några kronor här och där. Detta skapar inte bara en ohållbar situation och ohälsa för personalen. Det påverkar också kontinuiteten hos brukarna och riskerar kvaliteten i verksamheten. Ändå får detta fortgå.

Tidigare fanns det en vilja hos ansvariga att hjälpa till och lösa livspusslet för ex ensamstående föräldrar. Nu pratar man om "Hälsosamma scheman" och struntar blankt i om hen tvingas jobba kvällar den vecka hen har ansvaret för barnen. Det anses inte längre vara arbetsgivarens problem. Men det är varenda ansvarig socialdemokratisk politikerns problem!

Vi är partiet som ska stå upp för ett hållbart arbetsliv med heltidsarbete som norm. Där vi styr ska det vara vettiga arbetstider som har fokus på personalens och brukarnas välmående och vi vill att personalen ska vara med och påverka sin arbetssituation. Då vet vi att verksamheten utvecklas och kvaliteten höjs. Det är bra för alla.

Ändå så duckar alltför många S politiker i kommun och region när de här frågorna kommer upp från upprörd personal och deras fackförbund. Istället för att fokusera på friska arbetsplatser och friska medarbetare fortsätter våra förtroendevalda politiker att godkänna deltider, otrygga anställningar, konstiga arbetstidsförläggningar och den krona o öre jakt som pågår inom vård och omsorg.

Ska vi vara trovärdiga som parti måste våra förtroendevalda i kommun och region också stå upp för de beslut som kongress och partistyrelse fattat och därmed också lovat våra väljare. Det kan inte få lov att vara fritt valt arbete.

Socialdemokraterna har chansen att bli Sveriges bästa arbetsgivare om alla våra ansvariga politiker verkligen sätter välfärden först.

Partikongressen föreslås besluta:

A389:1 att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv

Catarina Eriksson

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A390

MARKS ARBETAREKOMMUN

De bästa arbetsgivarna

I alla välfärdens verksamheter är kopplingen mellan personalens villkor och verksamhetens kvalitet tydlig. Det innebär att alla vi som strävar efter en generell välfärd av högsta kvalitet behöver engagera oss i en aktiv personalpolitik och god arbetsorganisation.

Coronapandemin visar tydligt konsekvenserna av den nedmontering av välfärden som skett de senaste decennierna. Välfärden har lämnats underfinansierad, underbemannad och underprioriterad. Den ständiga jakten på en budget i balans har lett till en orimlig arbetsorganisation och personal som springer fortare och fortare. Färre ska göra mer på kortare tid.

Socialdemokraterna måste vara garanten i svensk politik mot detta kortsiktiga synsätt på välfärden och dess personal. Ändå märks det ingen större skillnad i Sveriges olika kommuner och regioner oavsett vem som är i majoritet. Det är tydligt att den här frågan behöver prioriteras av vårt parti, på alla nivåer. Vi ska ta ansvar för en bra personalpolitik för det skapar kvalitet i välfärden. Det vinner alla på.

Läggs det mindre pengar där så är det personalens arbetstider, arbetsmiljö och tjänstgöringsgrad som påverkas. Det kan varje undersköterska, barnskötare och elevassistent intyga samt en mängd rapporter från deras fackförbund Kommunal.

Deltidstjänsterna som för länge sedan borde vara utrotade lever kvar i våra kommuner och fortsätter omöjliggöra för kvinnor att vara självförsörjande och slippa ett liv som fattigpensionärer när den tiden kommer. Ett jämställt arbetsliv är, vad det verkar, en utopi omöjlig att leva upp till inom vård och omsorgsyrkena.

Den arbetsorganisation som vuxit fram i underprioriteringens kölvatten har gjort det allt mer omöjligt att förena socialt liv med arbetsliv eller för den delen föräldraskap med arbete inom vård och omsorg. Det bedrivs en schemaläggning utan framförhållning. Där personal tidigare visste vilka helger och kvällar man skulle vara borta från familjen i månader ini förväg får man nu med 2 veckors varsel ställa om sitt liv för att arbetsgivaren i en statisk verksamhet ändå vill laborera med arbetstiderna. Utan något annat skäl än att spara några kronor här och där. Detta skapar inte bara en ohållbar situation och ohälsa för personalen. Det påverkar också kontinuiteten hos brukarna och riskerar kvaliteten i verksamheten. Ändå får detta fortgå.

Tidigare fanns det en vilja hos ansvariga att hjälpa till och lösa livspusslet för ex ensamstående föräldrar. Nu pratar man om "Hälsosamma scheman" och struntar blankt i om hen tvingas jobba kvällar den vecka hen har ansvaret för barnen. Det anses inte längre vara arbetsgivarens problem.

Men det är varenda ansvarig socialdemokratisk politikers problem!

Vi är partiet som ska stå upp för ett hållbart arbetsliv med heltidsarbete som norm. Där vi styr ska det vara vettiga arbetstider som har fokus på personalens och brukarnas välmående och vi vill att personalen ska vara med och påverka sin arbetssituation. Då vet vi att verksamheten utvecklas och kvaliteten höjs. Det är bra för alla.

Ändå så duckar alltför många S politiker i kommun och region när de här frågorna kommer upp från upprörd personal och deras fackförbund. Istället för att fokusera på friska arbetsplatser och friska medarbetare fortsätter våra förtroendevalda politiker att godkänna deltider, otrygga anställningar, konstiga arbetstidsförläggningar och den krona o öre jakt som pågår inom vård och omsorg.

Ska vi vara trovärdiga som parti måste våra förtroendevalda i kommun och region också stå upp för de beslut som kongress och partistyrelse fattat och därmed också lovat våra väljare. Det kan inte få lov att vara fritt valt arbete.

Socialdemokraterna har chansen att bli Sveriges bästa arbetsgivare om alla våra ansvariga politiker verkligen sätter välfärden först.

Partikongressen föreslås besluta:

A390:1 att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv

Jessica Rodén

Marks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A391

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN

De bästa arbetsgivarna

I alla välfärdens verksamheter är kopplingen mellan personalens villkor och verksamhetens kvalitet tydlig. Det innebär att alla vi som strävar efter en generell välfärd av högsta kvalitet behöver engagera oss i en aktiv personalpolitik och god arbetsorganisation.

Coronapandemin visar tydligt konsekvenserna av den nedmontering av välfärden som skett de senaste decennierna. Välfärden har lämnats underfinansierad, underbemannad och

underprioriterad. Den ständiga jakten på en budget i balans har lett till en orimlig arbetsorganisation och personal som springer fortare och fortare. Färre ska göra mer på kortare tid.

Socialdemokraterna måste vara garanten i svensk politik mot detta kortsiktiga synsätt på välfärden och dess personal. Ändå märks det ingen större skillnad i Sveriges olika kommuner och regioner oavsett vem som är i majoritet. Det är tydligt att den här frågan behöver prioriteras av vårt parti, på alla nivåer. Vi ska ta ansvar för en bra personalpolitik för det skapar kvalitet i välfärden. Det vinner alla på.

Läggs det mindre pengar där så är det personalens arbetstider, arbetsmiljö och tjänstgöringsgrad som påverkas. Det kan varje undersköterska, barnskötare och elevassistent intyga samt en mängd rapporter från deras fackförbund Kommunal.

Deltidstjänsterna som för länge sedan borde vara utrotade lever kvar i våra kommuner och fortsätter omöjliggöra för kvinnor att vara självförsörjande och slippa ett liv som fattigpensionärer när den tiden kommer. Ett jämställt arbetsliv är, vad det verkar, en utopi omöjlig att leva upp till inom vård och omsorgsyktena.

Den arbetsorganisation som vuxit fram i underprioriteringens kölvatten har gjort det allt mer omöjligt att förena socialt liv med arbetsliv eller för den delen föräldraskap med arbete inom vård och omsorg. Det bedrivs en schemaläggning utan framförhållning. Där personal tidigare visste vilka helger och kvällar man skulle vara borta från familjen i månader ini förväg får man nu med 2 veckors varsel ställa om sitt liv för att arbetsgivaren i en statisk verksamhet ändå vill laborera med arbetstiderna. Utan något annat skäl än att spara några kronor här och där. Detta skapar inte bara en ohållbar situation och ohälsa för personalen. Det påverkar också kontinuiteten hos brukarna och riskerar kvaliteten i verksamheten. Ändå får detta fortgå.

Tidigare fanns det en vilja hos ansvariga att hjälpa till och lösa livspusslet för ex ensamstående föräldrar. Nu pratar man om "Hälsosamma scheman" och struntar blankt i om hen tvingas jobba kvällar den vecka hen har ansvaret för barnen. Det anses inte längre vara arbetsgivarens problem.

Men det är varenda ansvarig socialdemokratisk politikers problem!

Vi är partiet som ska stå upp för ett hållbart arbetsliv med heltidsarbete som norm. Där vi styr ska det vara vettiga arbetstider som har fokus på personalens och brukarnas välmående och vi vill att personalen ska vara med och påverka sin arbetssituation. Då vet vi att verksamheten utvecklas och kvaliteten höjs. Det är bra för alla.

Ändå så duckar alltför många S politiker i kommun och region när de här frågorna kommer upp från upprörd personal och deras fackförbund. Istället för att fokusera på friska arbetsplatser och friska medarbetare fortsätter våra förtroendevalda politiker att godkänna deltid, otrygga

anställningar, konstiga arbetstidsförläggningar och den krona o öre jakt som pågår inom vård och omsorg.

Ska vi vara trovärdiga som parti måste våra förtroendevalda i kommun och region också stå upp för de beslut som kongress och partistyrelse fattat och därmed också lovat våra väljare. Det kan inte få lov att vara fritt valt arbete.

Socialdemokraterna har chansen att bli Sveriges bästa arbetsgivare om alla våra ansvariga politiker verkligen sätter välfärden först.

Partikongressen föreslås besluta:

A391:1 att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt finansierad verksamhet, som drivs i egen regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv

Trollhättans Arbetarekommun

Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A392

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

De bästa arbetsgivarna

I alla välfärdens verksamheter är kopplingen mellan personalens villkor och verksamhetens kvalitet tydlig. Det innebär att alla vi som strävar efter en generell välfärd av högsta kvalitet behöver engagera oss i en aktiv personalpolitik och god arbetsorganisation.

Coronapandemin visar tydligt konsekvenserna av den nedmontering av välfärden som skett de senaste decennierna. Välfärden har lämnats underfinansierad, underbemannad och underprioriterad. Den ständiga jakten på en budget i balans har lett till en orimlig arbetsorganisation och personal som springer fortare och fortare. Färre ska göra mer på kortare tid.

Socialdemokraterna måste vara garanten i svensk politik mot detta kortsiktiga synsätt på välfärden och dess personal. Ändå märks det ingen större skillnad i Sveriges olika kommuner och regioner oavsett vem som är i majoritet. Det är tydligt att den här frågan behöver prioriteras av vårt parti, på alla nivåer. Vi ska ta ansvar för en bra personalpolitik för det skapar kvalitet i välfärden. Det vinner alla på.

Läggs det mindre pengar där så är det personalens arbetstider, arbetsmiljö och tjänstgöringsgrad som påverkas. Det kan varje undersköterska, barnskötare och elevassistent intyga samt en mängd rapporter från deras fackförbund Kommunal.

Deltidstjänsterna som för länge sedan borde vara utrotade lever kvar i våra kommuner och fortsätter omöjliggöra för kvinnor att vara självförsörjande och slippa ett liv som fattigpensionärer när den tiden kommer. Ett jämställt arbetsliv är, vad det verkar, en utopi omöjlig att leva upp till inom vård och omsorgsyrskena.

Den arbetsorganisation som vuxit fram i underprioriteringens kölvatten har gjort det allt mer omöjligt att förena socialt liv med arbetsliv eller för den delen föräldraskap med arbete inom vård och omsorg. Det bedrivs en schemaläggning utan framförhållning. Där personal tidigare visste vilka helger och kvällar man skulle vara borta från familjen i månader ini förväg får man nu med 2 veckors varsel ställa om sitt liv för att arbetsgivaren i en statisk verksamhet ändå vill laborera med arbetstiderna. Utan något annat skäl än att spara några kronor här och där. Detta skapar inte bara en ohållbar situation och ohälsa för personalen. Det påverkar också kontinuiteten hos brukarna och riskerar kvaliteten i verksamheten. Ändå får detta fortgå.

Tidigare fanns det en vilja hos ansvariga att hjälpa till och lösa livspusslet för ex ensamstående föräldrar. Nu pratar man om "Hälsosamma scheman" och struntar blankt i om hen tvingas jobba kvällar den vecka hen har ansvaret för barnen. Det anses inte längre vara arbetsgivarens problem.

Men det är varenda ansvarig socialdemokratisk politikers problem!

Vi är partiet som ska stå upp för ett hållbart arbetsliv med heltidsarbete som norm. Där vi styr ska det vara vettiga arbetstider som har fokus på personalens och brukarnas välmående och vi vill att personalen ska vara med och påverka sin arbetssituation. Då vet vi att verksamheten utvecklas och kvaliteten höjs. Det är bra för alla.

Ändå så duckar alltför många S politiker i kommun och region när de här frågorna kommer upp från upprörd personal och deras fackförbund. Istället för att fokusera på friska arbetsplatser och friska medarbetare fortsätter våra förtroendevalda politiker att godkänna deltid, otrygga anställningar, konstiga arbetstidsförläggningar och den krona o öre jakt som pågår inom vård och omsorg.

Ska vi vara trovärdiga som parti måste våra förtroendevalda i kommun och region också stå upp för de beslut som kongress och partistyrelse fattat och därmed också lovat våra väljare. Det kan inte få lov att vara fritt valt arbete.

Socialdemokraterna har chansen att bli Sveriges bästa arbetsgivare om alla våra ansvariga politiker verkligen sätter välfärden först.

Partikongressen föreslås besluta:

A392:1 att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A393

MOTALA ARBETAREKOMMUN

De bästa arbetsgivarna

I alla välfärdens verksamheter är kopplingen mellan personalens villkor och verksamhetens kvalitet tydlig. Det innebär att alla vi som strävar efter en generell välfärd av högsta kvalitet behöver engagera oss i en aktiv personalpolitik och god arbetsorganisation.

Coronapandemin visar tydligt konsekvenserna av den nedmontering av välfärden som skett de senaste decennierna. Välfärden har lämnats underfinansierad, underbemannad och underprioriterad. Den ständiga jakten på en budget i balans har lett till en orimlig arbetsorganisation och personal som springer fortare och fortare. Färre ska göra mer på kortare tid.

Socialdemokraterna måste vara garanten i svensk politik mot detta kortsiktiga synsätt på välfärden och dess personal. Ändå märks det ingen större skillnad i Sveriges olika kommuner och regioner oavsett vem som är i majoritet. Det är tydligt att den här frågan behöver prioriteras av vårt parti, på alla nivåer. Vi ska ta ansvar för en bra personalpolitik för det skapar kvalitet i välfärden. Det vinner alla på.

Läggs det mindre pengar där så är det personalens arbetstider, arbetsmiljö och tjänstgöringsgrad som påverkas. Det kan varje undersköterska, barnskötare och elevassistent intyga samt en mängd rapporter från deras fackförbund Kommunal.

Deltidstjänsterna som för länge sedan borde vara utrotade lever kvar i våra kommuner och fortsätter omöjliggöra för kvinnor att vara självförsörjande och slippa ett liv som fattigpensionärer när den tiden kommer. Ett jämställt arbetsliv är, vad det verkar, en utopi omöjlig att leva upp till inom vård och omsorgsyrkana.

Den arbetsorganisation som vuxit fram i underprioriteringens kölvatten har gjort det allt mer omöjligt att förena socialt liv med arbetsliv eller för den delen föräldraskap med arbete inom vård

och omsorg. Det bedrivs en schemaläggning utan framförhållning. Där personal tidigare visste vilka helger och kvällar man skulle vara borta från familjen i månader ini förväg får man nu med 2 veckors varsel ställa om sitt liv för att arbetsgivaren i en statisk verksamhet ändå vill laborera med arbetstiderna. Utan något annat skäl än att spara några kronor här och där. Detta skapar inte bara en ohållbar situation och ohälsa för personalen. Det påverkar också kontinuiteten hos brukarna och riskerar kvaliteten i verksamheten. Ändå får detta fortgå.

Tidigare fanns det en vilja hos ansvariga att hjälpa till och lösa livspusslet för ex ensamstående föräldrar. Nu pratar man om "Hälsosamma scheman" och struntar blankt i om hen tvingas jobba kvällar den vecka hen har ansvaret för barnen. Det anses inte längre vara arbetsgivarens problem.

Men det är varenda ansvarig socialdemokratisk politikers problem!

Vi är partiet som ska stå upp för ett hållbart arbetsliv med heltidsarbete som norm. Där vi styr ska det vara vettiga arbetstider som har fokus på personalens och brukarnas välmående och vi vill att personalen ska vara med och påverka sin arbetssituation. Då vet vi att verksamheten utvecklas och kvaliteten höjs. Det är bra för alla.

Ändå så duckar alltför många S politiker i kommun och region när de här frågorna kommer upp från upprörd personal och deras fackförbund. Istället för att fokusera på friska arbetsplatser och friska medarbetare fortsätter våra förtroendevalda politiker att godkänna deltider, ottrygga anställningar, konstiga arbetstidsförläggningar och den krona o öre jakt som pågår inom vård och omsorg.

Ska vi vara trovärdiga som parti måste våra förtroendevalda i kommun och region också stå upp för de beslut som kongress och partistyrelse fattat och därmed också lovat våra väljare. Det kan inte få lov att vara fritt valt arbete.

Socialdemokraterna har chansen att bli Sveriges bästa arbetsgivare om alla våra ansvariga politiker verkligen sätter välfärden först.

Partikongressen föreslås besluta:

A393:1 att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv

Kommunals S-klubb

Motala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A394

ALE ARBETAREKOMMUN

De bästa arbetsgivarna

I alla välfärdens verksamheter är kopplingen mellan personalens villkor och verksamhetens kvalitet tydlig. Det innebär att alla vi som strävar efter en generell välfärd av högsta kvalitet behöver engagera oss i en aktiv personalpolitik och god arbetsorganisation.

Coronapandemin visar tydligt konsekvenserna av den nedmontering av välfärden som skett de senaste decennierna. Välfärden har lämnats underfinansierad, underbemannad och underprioriterad. Den ständiga jakten på en budget i balans har lett till en orimlig arbetsorganisation och personal som springer fortare och fortare. Färre ska göra mer på kortare tid.

Socialdemokraterna måste vara garanten i svensk politik mot detta kortsiktiga synsätt på välfärden och dess personal. Ändå märks det ingen större skillnad i Sveriges olika kommuner och regioner oavsett vem som är i majoritet. Det är tydligt att den här frågan behöver prioriteras av vårt parti, på alla nivåer. Vi ska ta ansvar för en bra personalpolitik för det skapar kvaliteten i välfärden. Det vinner alla på.

Läggs det mindre pengar där så är det personalens arbetstider, arbetsmiljö och tjänstgöringsgrad som påverkas. Det kan varje undersköterska, barnskötare och elevassistent intyga samt en mängd rapporter från deras fackförbund Kommunal.

Deltidstjänsterna som för länge sedan borde vara utrotade lever kvar i våra kommuner och fortsätter omöjliggöra för kvinnor att vara självförsörjande och slippa ett liv som fattigpensionärer när den tiden kommer. Ett jämställt arbetsliv är, vad det verkar, en utopi omöjlig att leva upp till inom vård och omsorgsyrkena.

Den arbetsorganisation som vuxit fram i underprioriteringens kölvatten har gjort det allt mer omöjligt att förena socialt liv med arbetsliv eller för den delen föräldraskap med arbete inom vård och omsorg. Det bedrivs en schemaläggning utan framförhållning. Där personal tidigare visste vilka helger och kvällar man skulle vara borta från familjen i månader ini förväg får man nu med 2 veckors varsel ställa om sitt liv för att arbetsgivaren i en statisk verksamhet ändå vill laborera med arbetstiderna. Utan något annat skäl än att spara några kronor här och där. Detta skapar inte bara en ohållbar situation och ohälsa för personalen. Det påverkar också kontinuiteten hos brukarna och riskerar kvaliteten i verksamheten. Ändå får detta fortgå.

Tidigare fanns det en vilja hos ansvariga att hjälpa till och lösa livspusslet för ex ensamstående föräldrar. Nu pratar man om "Hälsosamma scheman" och struntar blankt i om hen tvingas jobba kvällar den vecka hen har ansvaret för barnen. Det anses inte längre vara arbetsgivarens problem.

Men det är varenda ansvarig socialdemokratisk politikers problem!

Vi är partiet som ska stå upp för ett hållbart arbetsliv med heltidsarbete som norm. Där vi styr ska det vara vettiga arbetstider som har fokus på personalens och brukarnas välmående och vi vill att personalen ska vara med och påverka sin arbetssituation. Då vet vi att verksamheten utvecklas och kvaliteten höjs. Det är bra för alla.

Ändå så duckar alltför många S politiker i kommun och region när de här frågorna kommer upp från upprörd personal och deras fackförbund. Istället för att fokusera på friska arbetsplatser och friska medarbetare fortsätter våra förtroendevalda politiker att godkänna deltider, otrygga anställningar, konstiga arbetstidsförläggningar och den krona o öre jakt som pågår inom vård och omsorg.

Ska vi vara trovärdiga som parti måste våra förtroendevalda i kommun och region också stå upp för de beslut som kongress och partistyreelse fattat och därmed också lovat våra väljare. Det kan inte få lov att vara fritt valt arbete.

Socialdemokraterna har chansen att bli Sveriges bästa arbetsgivare om alla våra ansvariga politiker verkligen sätter välfärden först.

Partikongressen föreslås besluta:

A394:1 att Socialdemokraterna som personalansvariga företrädare för arbetsgivarna i offentligt finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv

Lena Dahlqvist

Ale arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A395

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN

De bästa arbetsgivarna

I alla välfärdens verksamheter är kopplingen mellan personalens villkor och verksamhetens kvalitet tydlig. Det innebär att alla vi som strävar efter en generell välfärd av högsta kvalitet behöver engagera oss i en aktiv personalpolitik och god arbetsorganisation.

Coronapandemin visar tydligt konsekvenserna av den nedmontering av välfärden som skett de senaste decennierna. Välfärden har lämnats underfinansierad, underbemannad och underprioriterad.

Den ständiga jakten på en budget i balans har lett till en orimlig arbetsorganisation och personal som springer fortare och fortare. Färre ska göra mer på kortare tid.

Socialdemokraterna måste vara garanten i svensk politik mot detta kortsiktiga synsätt på välfärden och dess personal. Ändå märks det ingen större skillnad i Sveriges olika kommuner och regioner oavsett vem som är i majoritet. Det är tydligt att den här frågan behöver prioriteras av vårt parti, på alla nivåer. Vi ska ta ansvar för en bra personalpolitik för det skapar kvalitet i välfärden. Det vinner alla på.

Läggs det mindre pengar där så är det personalens arbetstider, arbetsmiljö och tjänstgöringsgrad som påverkas. Det kan varje undersköterska, barnskötare och elevassistent intyga samt en mängd rapporter från deras fackförbund Kommunal.

Deltidstjänsterna som för länge sedan borde vara utrotade lever kvar i våra kommuner och fortsätter omöjliggöra för kvinnor att vara självförsörjande och slippa ett liv som fattigpensionärer när den tiden kommer. Ett jämställt arbetsliv är, vad det verkar, en utopi omöjlig att leva upp till inom vård och omsorgsyktena.

Den arbetsorganisation som vuxit fram i underprioriteringens kölvatten har gjort det allt mer omöjligt att förena socialt liv med arbetsliv eller för den delen föräldraskap med arbete inom vård och omsorg. Det bedrivs en schemaläggning utan framförhållning. Där personal tidigare visste vilka helger och kvällar man skulle vara borta från familjen i månader in i förväg får man nu med 2 veckors varsel ställa om sitt liv för att arbetsgivaren i en statisk verksamhet ändå vill laborera med arbetstiderna. Utan något annat skäl än att spara några kronor här och där. Detta skapar inte bara en ohållbar situation och ohälsa för personalen. Det påverkar också kontinuiteten hos brukarna och riskerar kvaliteten i verksamheten. Ändå får detta fortgå.

Tidigare fanns det en vilja hos ansvariga att hjälpa till och lösa livspusslet för ex ensamstående föräldrar. Nu pratar man om "Hälsosamma scheman" och struntar blankt i om hen tvingas jobba kvällar den vecka hen har ansvaret för barnen. Det anses inte längre vara arbetsgivarens problem.

Men det är varenda ansvarig socialdemokratisk politikers problem!

Vi är partiet som ska stå upp för ett hållbart arbetsliv med heltidsarbete som norm. Där vi styr ska det vara vettiga arbetstider som har fokus på personalens och brukarnas välmående och vi vill att personalen ska vara med och påverka sin arbetssituation. Då vet vi att verksamheten utvecklas och kvaliteten höjs. Det är bra för alla.

Ändå så duckar alltför många S politiker i kommun och region när de här frågorna kommer upp från upprörd personal och deras fackförbund. Istället för att fokusera på friska arbetsplatser och friska medarbetare fortsätter våra förtroendevalda politiker att godkänna deltid, otrygga

anställningar, konstiga arbetstidsförläggningar och den krona o öre jakt som pågår inom vård och omsorg.

Ska vi vara trovärdiga som parti måste våra förtroendevalda i kommun och region också stå upp för de beslut som kongress och partistyrelse fattat och därmed också lovat våra väljare. Det kan inte få lov att vara fritt valt arbete.

Socialdemokraterna har chansen att bli Sveriges bästa arbetsgivare om alla våra ansvariga politiker verkligen sätter välfärden först.

Partikongressen föreslås besluta:

A395:1 att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentlig finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv och privatliv

Fackliga utskottet

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A396

VINDELNS ARBETAREKOMMUN

De bästa arbetsgivarna

I alla välfärdens verksamheter är kopplingen mellan personalens villkor och verksamhetens kvalitet tydlig. Det innebär att alla vi som strävar efter en generell välfärd av högsta kvalitet behöver engagera oss i en aktiv personalpolitik och god arbetsorganisation.

Coronapandemin visar tydligt konsekvenserna av den nedmontering av välfärden som skett de senaste decennierna. Välfärden har lämnats underfinansierad, underbemannad och underprioriterad. Den ständiga jakten på en budget i balans har lett till en orimlig arbetsorganisation och personal som springer fortare och fortare. Färre ska göra mer på kortare tid.

Socialdemokraterna måste vara garanten i svensk politik mot detta kortsiktiga synsätt på välfärden och dess personal. Ändå märks det ingen större skillnad i Sveriges olika kommuner och regioner oavsett vem som är i majoritet. Det är tydligt att den här frågan behöver prioriteras av vårt parti, på alla nivåer. Vi ska ta ansvar för en bra personalpolitik för det skapar kvalitet i välfärden. Det vinner alla på.

Läggs det mindre pengar där så är det personalens arbetstider, arbetsmiljö och tjänstgöringsgrad

som påverkas. Det kan varje undersköterska, barnskötare och elevassistent intyga samt en mängd rapporter från deras fackförbund Kommunal.

Deltidstjänsterna som för länge sedan borde vara utrotade lever kvar i våra kommuner och fortsätter omöjliggöra för kvinnor att vara självförsörjande och slippa ett liv som fattigpensionärer när den tiden kommer. Ett jämställt arbetsliv är, vad det verkar, en utopi omöjlig att leva upp till inom vård och omsorgsyren.

Den arbetsorganisation som vuxit fram i underprioriteringens kölvatten har gjort det allt mer omöjligt att förena socialt liv med arbetsliv eller för den delen föräldraskap med arbete inom vård och omsorg. Det bedrivs en schemaläggning utan framförhållning. Där personal tidigare visste vilka helger och kvällar man skulle vara borta från familjen i månader ini förväg får man nu med 2 veckors varsel ställa om sitt liv för att arbetsgivaren i en statisk verksamhet ändå vill laborera med arbetstiderna. Utan något annat skäl än att spara några kronor här och där. Detta skapar inte bara en ohållbar situation och ohälsa för personalen. Det påverkar också kontinuiteten hos brukarna och riskerar kvaliteten i verksamheten. Ändå får detta fortgå.

Tidigare fanns det en vilja hos ansvariga att hjälpa till och lösa livspusslet för ex ensamstående föräldrar. Nu pratar man om "Hälsosamma scheman" och struntar blankt i om hen tvingas jobba kvällar den vecka hen har ansvaret för barnen. Det anses inte längre vara arbetsgivarens problem.

Men det är varenda ansvarig socialdemokratisk politikers problem!

Vi är partiet som ska stå upp för ett hållbart arbetsliv med heltidsarbete som norm. Där vi styr ska det vara vettiga arbetstider som har fokus på personalens och brukarnas välmående och vi vill att personalen ska vara med och påverka sin arbetssituation. Då vet vi att verksamheten utvecklas och kvaliteten höjs. Det är bra för alla.

Ändå så duckar alltför många S politiker i kommun och region när de här frågorna kommer upp från upprörd personal och deras fackförbund. Istället för att fokusera på friska arbetsplatser och friska medarbetare fortsätter våra förtroendevalda politiker att godkänna deltid, otrygga anställningar, konstiga arbetstidsförläggningar och den krona o öre jakt som pågår inom vård och omsorg.

Ska vi vara trovärdiga som parti måste våra förtroendevalda i kommun och region också stå upp för de beslut som kongress och partistyrelse fattat och därmed också lovat våra väljare. Det kan inte få lov att vara fritt valt arbete.

Socialdemokraterna har chansen att bli Sveriges bästa arbetsgivare om alla våra ansvariga politiker verkligen sätter välfärden först.

Partikongressen föreslås besluta:

A396:1 att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatli

Kommunals s-förening i Vindeln

Vindelns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A397

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

De bästa arbetsgivarna

I alla välfärdens verksamheter är kopplingen mellan personalens villkor och verksamhetens kvalitet tydlig. Det innebär att alla vi som strävar efter en generell välfärd av högsta kvalitet behöver engagera oss i en aktiv personalpolitik och god arbetsorganisation.

Coronapandemin visar tydligt konsekvenserna av den nedmontering av välfärden som skett de senaste decennierna. Välfärden har lämnats underfinansierad, underbemannad och underprioriterad. Den ständiga jakten på en budget i balans har lett till en orimlig arbetsorganisation och personal som springer fortare och fortare. Färre ska göra mer på kortare tid.

Socialdemokraterna måste vara garanten i svensk politik mot detta kortsiktiga synsätt på välfärden och dess personal. Ändå märks det ingen större skillnad i Sveriges olika kommuner och regioner oavsett vem som är i majoritet. Det är tydligt att den här frågan behöver prioriteras av vårt parti, på alla nivåer. Vi ska ta ansvar för en bra personalpolitik för det skapar kvalitet i välfärden. Det vinner alla på.

Läggs det mindre pengar där så är det personalens arbetstider, arbetsmiljö och tjänstgöringsgrad som påverkas. Det kan varje undersköterska, barnskötare och elevassistent intyga samt en mängd rapporter från deras fackförbund Kommunal.

Deltidstjänsterna som för länge sedan borde vara utrotade lever kvar i våra kommuner och fortsätter omöjliggöra för kvinnor att vara självförsörjande och slippa ett liv som fattigpensionärer när den tiden kommer. Ett jämställt arbetsliv är, vad det verkar, en utopi omöjlig att leva upp till inom vård och omsorgsyrkena.

Den arbetsorganisation som vuxit fram i underprioriteringens kölvatten har gjort det allt mer omöjligt att förena socialt liv med arbetsliv eller för den delen föräldraskap med arbete inom vård

och omsorg. Det bedrivs en schemaläggning utan framförhållning. Där personal tidigare visste vilka helger och kvällar man skulle vara borta från familjen i månader ini förväg får man nu med 2 veckors varsel ställa om sitt liv för att arbetsgivaren i en statisk verksamhet ändå vill laborera med arbetstiderna. Utan något annat skäl än att spara några kronor här och där. Detta skapar inte bara en ohållbar situation och ohälsa för personalen. Det påverkar också kontinuiteten hos brukarna och riskerar kvaliteten i verksamheten. Ändå får detta fortgå.

Tidigare fanns det en vilja hos ansvariga att hjälpa till och lösa livspusslet för ex ensamstående föräldrar. Nu pratar man om "Hälsosamma scheman" och struntar blankt i om hen tvingas jobba kvällar den vecka hen har ansvaret för barnen. Det anses inte längre vara arbetsgivarens problem.

Men det är varenda ansvarig socialdemokratisk politikers problem!

Vi är partiet som ska stå upp för ett hållbart arbetsliv med heltidsarbete som norm. Där vi styr ska det vara vettiga arbetstider som har fokus på personalens och brukarnas välmående och vi vill att personalen ska vara med och påverka sin arbetssituation. Då vet vi att verksamheten utvecklas och kvaliteten höjs. Det är bra för alla.

Ändå så duckar alltför många S politiker i kommun och region när de här frågorna kommer upp från upprörd personal och deras fackförbund. Istället för att fokusera på friska arbetsplatser och friska medarbetare fortsätter våra förtroendevalda politiker att godkänna deltider, ottrygga anställningar, konstiga arbetstidsförläggningar och den krona o öre jakt som pågår inom vård och omsorg.

Ska vi vara trovärdiga som parti måste våra förtroendevalda i kommun och region också stå upp för de beslut som kongress och partistyrelse fattat och därmed också lovat våra väljare. Det kan inte få lov att vara fritt valt arbete.

Socialdemokraterna har chansen att bli Sveriges bästa arbetsgivare om alla våra ansvariga politiker verkligen sätter välfärden först.

Partikongressen föreslås besluta:

A397:1 att Socialdemokraterna som arbetsgivare i offentligt finansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen eller privat regi, verkar för en hållbar arbetstidsförläggning med fokus på friska arbetsplatser och friska medarbetare som kan kombinera arbetsliv med privatliv

Kommunals Socialdemokratiska förening Örebro
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A398

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Det Kommunala aktivitets-/samordningsansvaret utökas till 29 års ålder

Att främja ungas inträde och etablering på arbetsmarknaden är i första hand en fråga om att ge unga möjlighet till egen försörjning och ett självständigt liv. Samtidigt behövs unga på arbetsmarknaden. Närmare 150 000 unga i Sverige varken arbetar eller studerar. I åldrarna 16-24 år är andelen högst i Skåne län med 7,6 procent, lägst i Västerbottens län med 4,9 procent (2018). Även här är utrikes födda överrepresenterade. Andelen utrikes födda tjejer som varken arbetar eller studerar är 12,8 procent jämfört med 4,6 procent bland inrikes födda tjejer. Unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) är en heterogen grupp som möter ett flertal utmaningar på väg mot självständighet och etablering i arbetslivet. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) beskriver i sin rapport i maj 2020 vilka hinder, brister och utmaningar som olika aktörer upplever i samhällets stödsystem.

Ett av de områden som är mest oroande är ungas möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och skillnaderna mellan olika grupper av unga. Tydligast märks skillnaderna när MUCF jämfört unga utrikes födda och unga som är inrikes födda. Unga som varken arbetar eller studerar som haft, eller har upplevt att de har haft psykisk ohälsa, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) kan behöva stöd till att nå den aktivering de vill nå. Samlingsbegrepp för NPF är adhd, autismspektrumtillstånd, tics, inlärningssvårigheter, språkstörningar och motoriska störningar. De som är svårast att nå är ofta de som har störst behov av stöd. I enkätundersökning hos Statskontoret nämner ”hemmasittare” som en särskild grupp som behöver riktat uppsökande projekt. Hemmasittarna kan vara svåra att nå med andra metoder än hembesök, ofta flera hembesök. Många aktörer uppger att de haft svårt att nå hemmasittare. Unga med psykiska problem uppges också vara särskilt svåra att nå.

Vård och omsorg för personer med psykisk ohälsa måste hålla ihop. Så ser det inte alls ut idag trots flera lagar om samverkan.

Det finns otaliga skrämmande exempel på hur människor ”faller mellan stolarna”. Personer som samtidigt har psykos och missbruksproblematik skickas mellan enheter och får inte behandling någonstans. Personer med psykisk ohälsa och behov av stöd från både regionen och kommunen får ingen samordning.

Så här ser det ut trots att flera lagar slagit fast skyldigheten för huvudmännen att samarbeta. I både socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen finns en bestämmelse om att kommunen och regionen ska göra en samordnad individuell plan (SIP) när insatser behöver samordnas. Bestämmelsen gäller även de privata företag som anlitas. SIP finns med också i lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Dessa skyldigheter behöver integreras även med samordning gentemot arbetsförmedling och försäkringskassan.

Arbetsförmedlingen bedömer att ungas inträde på arbetsmarknaden både kan försenas och försvåras av pandemin. Efterfrågan på arbetskraft har dämpats i många branscher och vissa jobb, exempelvis inom handeln, ser inte ut att komma tillbaka i samma utsträckning efter krisen. Även SCB bedömer att ungas möjlighet att få jobb har försämrats. Den största skyddsfaktorn att nå arbetsmarknaden, är en gymnasieexamen.

UVAS är en särskilt utsatt grupp som riskerar att få det svårt att ta sig in på arbetsmarknaden genom att de går miste om kunskaper och erfarenheter som krävs för att få ett arbete i framtiden:

- Arbetslöshet ökar risken för negativa hälsoutfall, och sambandet mellan arbetslöshet och nedsatt psykisk hälsa är särskilt tydligt
- En svensk studie visar till exempel sämre psykisk hälsa i gruppen 20–24-åringar som är ekonomiskt inaktiva
- Unga som varken arbetar eller studerar är en heterogen grupp, med en särskilt hög andel unga utrikes födda kvinnor och även en överrepresentation av unga med funktionsnedsättning.
- Risken för långvarigt utanförskap ökar med tiden en ung person varken arbetar eller studerar.

I ett nordiskt perspektiv var andelen personer 2018 i åldersgruppen 15–19 år som varken arbetar eller studerar högst i Sverige för både män och kvinnor, och lägst bland män i Norge. I åldersgruppen 20–24 år var andelen högst bland män i Finland och lägst bland män på Island. Unga som varken arbetar eller studerar kan mätas på olika sätt: i Arbetskraftsundersökningen (AKU) som bygger på intervjuer med ett urval ur befolkningen samt med det mått som definierats av OECD och som använts i jämförelsen med övriga nordiska länder, utgår från register över totalbefolkningen. I båda fallen definieras unga som varken arbetar eller studerar som andelen av det totala antalet ungdomar i respektive åldersgrupp som inte är sysselsatta eller deltar i studier, men definitionen av sysselsatt skiljer sig åt. Se även de relaterade indikatorerna Långtidsarbetslöshet samt Sysselsättning i befolkningen. Idag innefattar det kommunala aktivitetsansvaret inte av åldern 20 – 29 år. Det kommunala aktivitetsansvaret innebär skyldigheten att löpande identifiera, informera och kontakta ungdomar unga som varken arbetar eller studerar i åldern 16-20 år. Hemkommunens insatser för ungdomarna ska ske så snabbt som möjligt. Det ses som viktigt att identifiering av unga sker nära tiden då skolplikten upphör. Identifiering ska ske i situationer när ungdomar inte börjar, inte fullföljer sin utbildning, eller när en ungdom avslutar en utbildning utan examensbevis.

Den största skyddsfaktorn att nå arbetsmarknaden är att ha en gymnasieexamen. Att utöka det Kommunala aktivitetsansvaret att gälla upp till 29 år kan ge en ökning av att unga får sin gymnasieexamen och kan vid behov få stöd att komma in i samverkan med kommunen som ansvarig för samverkan med Försäkringskassan och/eller Arbetsförmedlingen.

Partikongressen föreslås besluta:

A398:1 att Socialdemokraterna verkar för att det Kommunala Aktivitetsansvaret utökas upp till 29 års ålder

A398:2 att Socialdemokraterna verkar för att det Kommunala Aktivitetsansvaret integreras med det Kommunala Samordningsansvaret i samarbete med Försäkringskassan, Socialtjänsten och Arbetsförmedlingen, för att samordna samverkan kring unga som varken arbetar eller studerar

Malin Henningsson

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A399

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

En A-kassa värd namnet

En trygg och modern a-kassa är en viktig del av den svenska modellen. Denna modell har visat sig framgångsrik och vuxit fram tack vare ett facklig och politisk samverkan mellan socialdemokratiska partiet och fackföreningarna inom LO

Väldigt många regelförändringar i A-kassan som den Moderatledda regeringen genomförde gör försäkringen väldigt komplicerad. Både för den som skall använda försäkringen men även för personalen som skall sköta och administrera försäkringen. Detta har lett till längre handläggningstider generellt för våra medlemmar.

Alla dessa negativa förändringar som den Moderatledda regeringen gjort i vår a-kasseförsäkring, har lett till att många ungdomar inte ens fått möjlighet att kunna få tillträde till försäkringen. Då inträdeskraven blivit för höga för dem med osäkra och otrygga anställningar.

Vi har även många lågavlönade medlemmar som tyvärr tjänar under taket i A-kassan. Då dessa får endast 80 % av sin inkomst är det väldigt svårt att få sin ekonomi att gå ihop. För dessa medlemmar skulle kravet på 90 % i A-kassa vara en förutsättning för ett lite bättre liv.

Detta berör inte målet att 80 % ska ha 80 % av sin inkomst vid arbetslöshet. Taket i A-kassan finns ju.

Det är inte rimligt att den som drabbas av arbetslöshet oftast utan egen förskyllan ska behöva söka stöd på socialen och söka bistånd.

Detta är inte värdigt att kallas en omställningsförsäkring.

Lo antog 90 % på sin förra kongress. Samma beslut togs också på Blekinges partikongress 2014.

Partikongressen föreslås besluta:

A399:1 att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att en utredning skyndsamt tillsätts och som tittar över försäkringen och dess inträdeskrav i sin helhet och ger förslag på åtgärder, så den återigen kan bli en bra försäkring som fler omfattas av

A399:2 att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att vår arbetslöshetsförsäkring ska vara 80 % för 80 % av anslutna till försäkringen

A399:3 att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att karensdagarna i försäkringen stegvis minskas

A399:4 att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att höjningen av a-kassan ska indexregleras

A399:5 att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att A-kassan i framtiden ska vara 90 % i ersättning

IF Metall Östra Blekinge Karlskrona S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A400

OLOFSTRÖMS ARBETAREKOMMUN

En A-Kassa värd namnet

En trygg och modern a-kassa är en viktig del av den svenska modellen. Denna modell har visat sig framgångsrik och vuxit fram tack vare en facklig och politisk samverkan mellan socialdemokratiska partiet och fackföreningarna inom LO.

Väldigt många regelförändringar i A-kassan som den Moderatledda regeringen genomförde gör försäkringen väldigt komplicerad. Både för den som skall använda försäkringen men även för personalen som skall sköta och administrera försäkringen. Detta har lett till längre handläggningstider generellt för våra medlemmar.

Alla dessa negativa förändringar som den Moderatledda regeringen gjort i vår a-kasseförsäkring, har lett till att många ungdomar inte ens fått möjlighet att kunna få tillträde till försäkringen. Då inträdeskraven blivit för höga för dem med osäkra och otrygga anställningar.

Vi har även många lågavlönade medlemmar som tyvärr tjänar under taket i A-kassan. Då dessa får endast 80 % av sin inkomst är det väldigt svårt att få sin ekonomi att gå ihop. För dessa medlemmar skulle kravet på 90 % i A-kassa vara en förutsättning för ett lite bättre liv.

Detta berör inte målet att 80 % ska ha 80 % av sin inkomst vid arbetslöshet. Taket i A-kassan finns ju.

Det är inte rimligt att den som drabbas av arbetslöshet oftast utan egen förskyllan ska behöva söka stöd på socialen och söka bistånd.

Detta är inte värdigt att kallas en omställningsförsäkring.

LO antog 90 % på sin förra kongress. Samma beslut togs också på Blekinges partikongress 2014.

Partikongressen föreslår besluta:

A400:1 att en utredning skyndsamt tillsätts och som tittar över försäkringen och dess inträdeskrav i sin helhet och ger förslag på åtgärder, så den återigen kan bli en bra försäkring som fler omfattas av

A400:2 att vår arbetslöshetsförsäkring ska vara 80 % för 80 % av anslutna till försäkringen

A400:3 att karensdagarna i försäkringen stegvis minskas

A400:4 att höjningen av a-kassan ska indexregleras

A400:5 att verka för att A-kassan i framtiden ska vara 90 % i ersättning

Olofströms Arbetarekommun

Olofströms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A401

RONNEBY ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En A-kassa värd namnet

En trygg och modern a-kassa är en viktig del av den svenska modellen. Denna modell har visat sig framgångsrik och vuxit fram tack vare ett facklig och politisk samverkan mellan socialdemokratiska partiet och fackföreningarna inom LO

Väldigt många regelförändringar i A-kassan som den Moderatledda regeringen genomförde gör försäkringen väldigt komplicerad. Både för den som skall använda försäkringen men även för personalen som skall sköta och administrera försäkringen. Detta har lett till längre handläggningstider generellt för våra medlemmar.

Alla dessa negativa förändringar som den Moderatledda regeringen gjort i vår a-kasseförsäkring, har lett till att många ungdomar inte ens fått möjlighet att kunna få tillträde till försäkringen. Då inträdeskraven blivit för höga för dem med osäkra och otrygga anställningar.

Vi har även många lågavlönade medlemmar som tyvärr tjänar under taket i A-kassan. Då dessa får endast 80 % av sin inkomst är det väldigt svårt att få sin ekonomi att gå ihop. För dessa medlemmar skulle kravet på 90 % i A-kassa vara en förutsättning för ett lite bättre liv.

Detta berör inte målet att 80 % ska ha 80 % av sin inkomst vid arbetslöshet. Taket i A-kassan finns ju.

Det är inte rimligt att den som drabbas av arbetslöshet oftast utan egen förskyllan ska behöva söka stöd på socialen och söka bistånd.

Detta är inte värdigt att kallas en omställningsförsäkring.

LO antog 90 % på sin förra kongress. Samma beslut togs också på Blekinges partikongress 2014.

Vi vill att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att verka för:

Partikongressen föreslår besluta:

A401:1 att en utredning skyndsamt tillsätts och som tittar över försäkringen och dess inträdeskrav i sin helhet och ger förslag på åtgärder, så den återigen kan bli en bra försäkring som fler omfattas av

A401:2 att vår arbetslöshetsförsäkring ska vara 80 % för 80 % av anslutna till försäkringen

A401:3 att karensdagarna i försäkringen stegvis minskas

A401:4 att höjningen av a-kassan ska indexregleras

A401:5 att verka för att A-kassan i framtiden ska vara 90 % i ersättning

IF Metall S Ronneby

Ronneby arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A402

SÖLVESBORGS ARBETAREKOMMUN

En A-kassa värd namnet

En trygg och modern a-kassa är en viktig del av den svenska modellen. Denna modell har visat sig framgångsrik och vuxit fram tack vare ett facklig och politisk samverkan mellan socialdemokratiska partiet och fackföreningarna inom LO.

Väldigt många regelförändringar i A-kassan som den Moderatledda regeringen genomförde gör försäkringen väldigt komplicerad. Både för den som skall använda försäkringen men även för personalen som skall sköta och administrera försäkringen. Detta har lett till längre handläggningstider generellt för våra medlemmar.

Alla dessa negativa förändringar som den Moderatledda regeringen gjort i vår a-kasseförsäkring, har lett till att många ungdomar inte ens fått möjlighet att kunna få tillträde till försäkringen. Då inträdeskraven blivit för höga för dem med osäkra och otrygga anställningar.

Vi har även många lågavlönade medlemmar som tyvärr tjänar under taket i A-kassan. Då dessa får endast 80 % av sin inkomst är det väldigt svårt att få sin ekonomi att gå ihop. För dessa medlemmar skulle kravet på 90 % i A-kassa vara en förutsättning för ett lite bättre liv. Detta berör inte målet att 80 % ska ha 80 % av sin inkomst vid arbetslöshet. Taket i A-kassan finns ju.

Det är inte rimligt att den som drabbas av arbetslöshet oftast utan egen förskyllan ska behöva söka stöd på socialen och söka bistånd. Detta är inte värdigt att kallas en omställningsförsäkring.

LO antog 90 % på sin förra kongress. Samma beslut togs också på Blekinges partikongress 2014.

Partikongressen föreslås besluta:

A402:1 att en utredning skyndsamt tillsätts och som tittar över försäkringen och dess inträdeskrav i sin helhet och ger förslag på åtgärder, så den återigen kan bli en bra försäkring som fler omfattas av

A402:2 att vår arbetslöshetsförsäkring ska vara 80 % för 80 % av anslutna till försäkringen

A402:3 att karensdagarna i försäkringen stegvis minskas

A402:4 att höjningen av a-kassan ska indexregleras

A402:5 att verka för att A-kassan i framtiden ska vara 90 % i ersättning

IF Metall S Sölvesborg

Sölvesborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A403

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

En god arbetsmiljö förutsätter en god företagshälsovård

I takt med att tempot ökar och lönen alltmer påverkas av produktiviteten, ökar ohälsan på våra arbetsplatser. Företagshälsovården tas bort på allt fler arbetsplatser eller förlorar sin rehabiliterande roll. Vården får ta ett större ansvar för sjukdomar och arbetsskador som orsakats av en dålig arbetsmiljö

Partikongressen föreslås besluta:

A403:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning om hur stor del av sjukvårdens resurser som läggs på arbetsrelaterade sjukdomar/arbetsskador

theres andersson

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A404

EDA ARBETAREKOMMUN

En god arbetsmiljö förutsätter en god företagshälsovård

Arbetares ställning i arbetslivet kan enkelt utläsas av hur stor andel av de värden som produceras man får ta del av. Men produktionen av dessa värden betalar man alltför ofta ett högt pris för i form av brister i arbetsmiljön. När arbetsgivare försöker pressa kostnader är det inte bara löner som får stå tillbaka, utan också löntagares säkerhet och hälsa.

Ett fullgott förebyggande arbetsmiljöarbete kräver närvaron av en företagshälsovård, som kan vara ett stöd för arbetsgivaren och skyddsombuden. Det borde därför vara obligatoriskt för arbetsgivare att ha en företagshälsovård.

Partikongressen föreslås besluta:

A404:1 att Socialdemokraterna ska verka för att det blir obligatoriskt för arbetsgivare att ha en företagshälsovård

Eda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A405

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

En god arbetsmiljö förutsätter en god företagshälsovård

Arbetares ställning i arbetslivet kan enkelt utläsas av hur stor andel av de värden som produceras man får ta del av. Men produktionen av dessa värden betalar man alltför ofta ett högt pris för i form av brister i arbetsmiljön. När arbetsgivare försöker pressa kostnader är det inte bara löner som får stå tillbaka, utan också löntagares säkerhet och hälsa.

Ett fullgott förebyggande arbetsmiljöarbete kräver närvaron av en företagshälsovård, som kan vara ett stöd för arbetsgivaren och skyddsombuden. Det borde därför vara obligatoriskt för arbetsgivare att ha en företagshälsovård.

Partikongressen föreslås besluta:

A405:1 att Socialdemokraterna ska verka för att det blir obligatoriskt för arbetsgivare att ha en företagshälsovård

theres andersson

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A406

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

En god arbetsmiljö förutsätter en god företagshälsovård

Arbetares ställning i arbetslivet kan enkelt utläsas av hur stor andel av de värden som produceras man får ta del av. Men produktionen av dessa värden betalar man alltför ofta ett högt pris för i form av brister i arbetsmiljön. När arbetsgivare försöker pressa kostnader är det inte bara löner som får stå tillbaka, utan också löntagares säkerhet och hälsa.

Ett fullgott förebyggande arbetsmiljöarbete kräver närvaron av en företagshälsovård, som kan vara ett stöd för arbetsgivaren och skyddsombuden. Det borde därför vara obligatoriskt för arbetsgivare att ha en företagshälsovård.

Partikongressen föreslås besluta:

A406:1 att Socialdemokraterna ska verka för att det blir obligatoriskt för arbetsgivare att ha en företagshälsovård

Handels socialdemokratiska förening Örebro
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A407

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN

En ny affärsplan för arbetare i Sverige

I dagens Sverige biter sig arbetslösheten fast kring 7-8%

Vi har tidigare haft måltal att ha lägst arbetslöshet inom EU och vi kan se att detta måltal inte är tillräckligt. Vi vill förändra denna målsättning och att partiet har uppföljningar med kraftfulla åtgärder med ett ändrat måltal i högsta procenttal på arbetslösheten.

– I Sverige ska alla arbeta som kan arbeta säger statsminister Stefan Löfvén.

Tar man och bryter ner denna korta mening och innebörd så bör man få fram ett procenttal på högsta tillåtna arbetslöshet. En arbetslöshet på max 2,5%. Varför inte noll procent. 2,5% är en rimlig arbetslöshet om man räknar bort de som studerar, är mellan två jobb eller sjuka.

Vi har kunnat nå denna låga arbetslöshetssiffra på sent 80-tal och bör göra allt i vår makt med skattemedel och offentliga satsningar för att återigen nå dit igen.

Så vinner vi val kamrater!

Partikongressen föreslår besluta:

A407:1 att SAP verkar för att ändra riktning till ett högsta arbetslöshetstal i procent att nå inom en mandatperiod

A407:2 att SAP efter nulägesanalys av arbetslöshetstal gör kraftfulla åtgärder för att nå dit vårt parti vill: Alla som kan jobba ska jobba

Livs S-förening

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A408

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

En ny arbetsmarknadspolitik

Bra tänkt men med brister

Huvudlinjen i svensk arbetsmarknadspolitik är omställning till nytt arbete genom att använda innehavda kompetenser hos ny arbetsgivare eller lägga till kompetenser för att åter ha efterfrågade kompetenser. Under tiden har den som haft ett arbete möjlighet att försäkra sig mot inkomstbortfall. Ytterst skyddar socialtjänstlagen mot ekonomisk ruin genom stöd i form av försörjningsstöd.

Detta är i grunden ett bra system!

Men, vi kan samtidigt se hur långtidsarbetslöshet biter sig fast i grupper på arbetsmarknaden, år efter år. Över tid har en rad olika åtgärder använts för att bryta långtidsarbetslöshet. Vissa med tämligen stor framgång andra med mer påvert resultat. De har alla dock haft det gemensamt att större eller mindre grupper kommer tillbaka i öppen arbetslöshet.

Vi vet att lång tid i arbetslöshet leder till minskade möjligheter att få jobb och att kompetenser tenderar att försämrans när de inte används. För vissa leder också lång tids arbetslöshet till att grundläggande arbetsmarknadskompetenser som ex att komma i tid, orka jobba en hel dag, fungera ihop med arbetskamrater mm försämrans. Det blir helt enkelt svårare för arbetsgivare att hitta fungerande personal och det tar längre tid för den enskilde att komma tillbaka i arbete om det överhuvudtaget ens är möjligt.

Förutom att individens möjligheter att få jobb minskar genom öppen arbetslöshet så är den ekonomiska ersättningen en form av slöseri med samhällets resurser om vi under lång tid betalar

utan att få något utfört. Om detta rörde en mycket liten grupp vore det inget samhällsproblem men givet att gruppen är ganska stor och en betydande andel av den gruppen har utländsk bakgrund tenderar det att öka segregationen, skapa en ny underklass, spä på främlingsfientlighet och urholka legitimiteten för anständiga ersättningar vid arbetslöshet.

Lång tids öppen arbetslöshet som det ser ut idag minskar alltså individens kompetenser och därmed möjlighet att komma ut i jobb, kostar utan att få något tillbaka, minskar legitimiteten för anständiga ersättningsnivåer, ökar främlingsfientligheten och minskar integrationen. Det framstår sammantaget som ett riktigt dåligt fungerande system för den som är arbetslös en längre tid.

Vi kan bättre!

Att pröva en person på arbetsmarknaden (dvs att empiriskt ta reda på om nuvarande förutsättningar är tillräckliga för att få jobb på den arbetsmarknad som för tillfället råder) tar ca sex månader till ett år. Om personen inom den perioden inte fått ett nytt arbete, trots mycket aktivt arbetssökande, är det rimligt att anta att tillräckliga kompetenser saknas eller efterfrågan på arbetsmarknaden i rådande konjunktur är för låg. Utan insatser riskerar personen bli arbetslös under en mycket lång tid eller åtminstone tills konjunkturen vänder.

Hur det borde vara

0-6 månader

Det är rimligt att en person ska prövas på arbetsmarknaden genom att söka arbete. Den som nyligen kommer från ett arbete eller utbildning behöver få lite tid att orientera om sig och erbjuda sina tjänster till en (ny) arbetsgivare alternativt starta ett eget företag där innehavda kompetenser används.

För en del är också arbetslöshet en startpunkt för att själv ta tag i en ny utbildning men det kan ibland behövas att hen inser att sina möjligheter med nuvarande kompetens är sämre än hen önskar.

Den som anmäler sig arbetssökande bör alltså den första tiden prövas mot arbetsmarknaden. Lämpligen under 6 månader. Under den tiden erbjuds endast mindre insatser som CV-skrivning, vägledning och information samtidigt som man naturligtvis matchas mot arbetsgivarnas efterfrågan. Det är slöseri att så tidigt gå in med full kraft på alla. Människor måste ges en chans att pröva sina vingar. Väldigt många är inte kvar i arbetslöshet 6 månader efter att de blivit arbetslösa från ett reguljärt arbete.

För de som inte fått nytt jobb, startat egen utbildning eller startat företag under denna tid är det dags för en mer noggrann utredning.

6-12 månader

Om arbetsförmedlingen gör bedömningen att personens kompetenser borde vara tillräckliga för att få jobb på nuvarande arbetsmarknad (eller sökt egen utbildning eller start av eget företag står för dörren) kan en ytterligare period på sex månader att söka arbete bli aktuell. Obligatorisk träning i arbetssökande och CV-skrivning kan då bli aktuellt kombinerat med än mer aktiv matchning. Ev. kan vissa anställningsstöd bli aktuella för att kompensera för annat än rena kompetensbrister eller för att på plats komplettera vissa saknade kompetenser.

Görs bedömningen att kompetenserna kan vara för bristfälliga och arbetsförmedlingen har lämplig arbetsmarknadsinsats att erbjuda så är det nu läge att sätta in dessa. Med därpå ny prövning mot arbetsmarknaden.

Så här långt är det i grunden traditionell arbetsförmedlingsverksamhet även om det trasslats till med en del administrativa inslag som gott kunde tas bort.

6 + månader

Men om en bedömning görs att personen riskerar att ha svårt att få jobb och lämplig kompetenshöjande insats inte finns att erbjuda just nu är det dags att skifta fokus. Här är det min uppfattning att systemet måste ändras.

Nu blir det aktuellt att se på det längre perspektivet. Upprätthålla arbetsförmåga, vidmakthålla och förbättra kompetenser på sikt, invänta lämplig insats, vänta på förbättring i konjunktur, ge tid till personen att komma fram till en satsning på egen utbildning, stärka integrering, förbättra språk, undvika social utslagning och låta individen bidra till samhället och ingå i det sociala sammanhang som arbete är.

Om det inte ser ut att finnas lösningar på arbetsmarknaden inom närtid är det min uppfattning att den arbetssökande i det här läget ska gå in i en beredskapsanställning.

Beredskapsarbetets innehåll och omfattning

Hur beredskapsarbetet ska utformas bör ges flexibilitet då syftet är att långsiktigt öka individens möjligheter till arbete. Även om målet är att individen ska komma ut i ett reguljärt arbete och så kommer det vara för de flesta så måste vi inse att realistiskt kommer beredskapsarbete för vissa att vara kanske den enda möjligheten till något som liknar reguljärt arbete. I de fallen är denna form av beredskapsarbete ett sätt att uppfylla Regeringsformen 1:2: ”...Särskilt ska det allmänna trygga rätten till arbete, bostad och utbildning samt verka för social omsorg och trygghet och för goda förutsättningar för hälsa...”

En mycket viktig princip är att beredskapsarbete inte är en insats man går in i för att ett tag senare återgå till öppen arbetslöshet. Beredskapsarbete är sista insatsen innan utbildning eller reguljärt arbete.

Förmåner

Lönen måste med nödvändighet sättas under lägsta på arbetsmarknaden avtalade löner. Det måste finnas ett ekonomiskt incitament för att ta sig från beredskapsarbete till ett reguljärt jobb. Lönen ska vara lika för alla givet att man jobbar lika många timmar. Utgångspunkten är heltidsarbete, deltidssjukskrivning kan givetvis förekomma men reducerad arbetstid med anledning av vård av barn bör bara godkännas efter utredning då detta mycket väl kan vara ett hinder på arbetsmarknaden. Möjligheterna att växla beredskapsarbete med deltidarbete behöver vara goda men inlåsnings effekter behöver beaktas.

Kraven i vissa delar måste vara lite hårdare än vad som gäller på reguljär arbetsmarknad. Beredskapsarbetet är en träning och prövning mot en reguljär anställning. Visar det sig att individen har beteenden som är tydliga hinder för att komma i en reguljär heltidsanställning (om det är det som är målet) behöver dessa identifieras.

Språkutveckling

Om språkkunskaper i svenska är en bristande kompetens bör del av arbetstiden kunna användas för svenskastudier i organiserad form. Likaså kan andra kortare kompetenshöjande insatser ingå.

Sistahandsåtgärd

Arbetsförmedlingen kan när som helst bryta beredskapsarbetet för att personen istället ska delta i annan insats som bedöms mer lämplig för den enskilde. Det är viktigt att understryka att beredskapsarbete är en sistahandsåtgärd och att alla andra insatser kommer före även om de kan vara ekonomisk mindre gynnsamma. Det sätter tryck på den enskilde att göra vad den kan för att ta sig ut på den reguljära arbetsmarknaden.

Reguljärt arbete går först

Man kan inte tacka nej till att arbete utifrån att man har beredskapsarbete om det aktuella arbetet följer lagar och avtal. Då förloras omedelbart anställningen under kortare eller längre tid, likaså om man agerar på ett sätt som gör att man inte får en anställning. Alltså liknande regler som arbetslöshetsförsäkringen har.

Staten betalar

Anställningen är hos kommun, region och stat men lönekostnaden ersätts av staten. Här är det viktigt att det blir tydligt att arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvar som inte kan eller bör lösas av kommunerna även om samverkan naturligtvis är gynnsamt.

I vissa fall kan placering hos kommun och stat innebära vidareplacering hos annan organisation ex föreningsliv eller om företaget bedriver verksamheter på samhällets uppdrag. Statlig myndighet, region och kommun får viss ersättning per placerad för arbetsledning mm. Den ersättningen utgår inte till annan organisation även om personen utför sin insats där. Det är inte meningen att man ska tjäna pengar på den som är i beredskapsarbete.

Kontinuerlig uppföljning

Under de första två åren sker uppföljning från Arbetsförmedlingen med den enskilde var tredje månad. Därefter årligen.

Riktiga arbetsuppgifter men inte istället för riktiga jobb

Arbetsuppgifterna ska vara arbetsmarknadsliknande men får inte ersätta ordinarie anställningar. Här vilar ett tungt ansvar för arbetsmarknadens parter att föra förtroendefulla diskussioner så att beredskapsjobben inte trycker undan reguljära jobb. Ett regelverk för hur olika uppfattningar ska hanteras måste tas fram.

Det är önskvärt att arbetsuppgifterna är så utformade att de innebär ett stöd till allmänheten. Några tänkbara exempel kan vara extra rastvakter i skolan, kompletterande skötsel av gemensamma ytor, miljöinsatser, föreningsstöd, arbete inom samhällets krisberedskap och kompletterande insatser inom omsorg.

Beredskapsarbeten bör också, efter överenskommelse, kunna utformas som inskolningsplatser inom offentlig verksamhet. Men det ska då finnas strikta regler på hur detta ska gå till.

Ett systemskifte

Ett införande av detta system innebär att långa tider i öppen arbetslöshet utradas. Det som på senare tid kallats arbetslinjen blir inte längre en bestraffning för den arbetslöse utan istället en verklig linje till arbete med egen försörjning satt i fokus där försörjning skapas genom arbete inte bidrag. Möjligheten att välja att befinna sig i bidragsberoende minimeras.

Det sociala sammanhang som arbete innebär stärks och likaså förbättras förutsättningarna för integrering om rätt hanterat. Arbetskraftens förmåga att snabbt gå in i arbete vid förbättrad konjunktur stärks. Kompetenser vidmakthålls och stärks och ofta kommer nya kompetenser att tillföras den deltagande.

Arbetsförmedlingens arbetssätt blir tydligare linjärt och inriktat på att lösa ett arbetsmarknadsproblem. En rundgång i utredande utan synliga förutsättningar för framgång reduceras.

Samhället får ett betydligt bättre utbyte av insatta resurser. Legitimiteten hos den arbetande befolkningen för en fungerande arbetsmarknadspolitik stärks. Förstärkning inom önskvärda men tveksamt ekonomiskt rimliga områden blir möjliga.

På sikt öppnar detta system upp för en bättre hantering av även långtidssjukskrivna där återgång till tidigare arbete är utsiktslöst.

Invändningarna

För den mer pessimistiskt inriktade finns det naturligtvis vissa risker med detta system. Det finns en risk för undanträngningseffekter och det finns en liten risk för att några kommer att agera för att bli kvar i/komma in i beredskapsarbete framför att ta sig ut på den reguljära arbetsmarknaden.

Jovisst, men rätt hanterat är de riskerna små. Undanträngningseffekter är alltid en risk och här behöver parterna gemensamt fundera över hur vi undviker det. Man kan tänka sig årliga utvärderingar av alla beredskapsprojekt där de som visat sig som verkligen behövda bör övergå till reguljära anställningar. Här tror jag vi ska lita till parterna att resonera sig fram.

Det är möjligt att en del beredskapsjobb kan framstå som attraktivare än reguljära jobb. Det är viktigt att dessa anställningar inte blir verksamheter där huvudsaken är att tiden går utan verkligen blir riktiga arbetsuppgifter ibland riktigt tråkiga sådana. Även om det i några enstaka fall skulle innebära att någon lyckas vara kvar i beredskapsarbete istället för att gå till ett reguljärt jobb (trots sämre betalt) så är väl det betydligt bättre än att man håller sig kvar i bidrag (arbetsfri inkomst ses av många som en belöning) istället för att gå ut i jobb, eller hur?

Finansiering

Jo, det kostar en del pengar. Att göra en korrekt utredning kring kostnaden är naturligtvis viktigt. Visst kommer kostnaden för lönen till de beredskapsanställda att vara en betydande kostnad med nuvarande eller kommande konjunkturer.

Men det ska ställas mot kostnader som idag används för försörjningsstöd, arbetslöshetsförsäkringar och en del insatser som görs med tveksam framgång samt kostnaderna för att hantera dessa stöd och insatser. Till det kommer indirekta kostnader som ex. fördröjd integrering och ökad social utslagning.

Sammantaget är jag övertygad om att kostnaden för detta system inte blir så avsevärt mycket högre än med nuvarande.

En inte oviktig effekt är att passiva stöd ersätts med lön för arbete. Värdet på de insatserna ska inte undervärderas och det ligger ett högt värde i att de som betalar systemet kan se att de får något tillbaka förutom skydd vid sitt eget eventuella behov. Då den konjunktur som råder när detta skrivs innebär att lite mer än hälften av arbetslösheten består av personer med invandrarbakgrund är det också en viktig del i integration och acceptans för något flyktningmottagande.

Det ger en känsla av rimlighet, förutsägbarhet, stabilitet, legitimitet och det genererar värden i form av utförda arbetsuppgifter

Partikongressen föreslås besluta:

A408:1 att beredskapsarbete blir huvudregeln för den som varit arbetslös i mer än 6 månader om den arbetsökande uppbär någon form av ekonomisk ersättning för sin arbetslöshet ex försörjningsstöd eller arbetslöshetsförsäkring

A408:2 att ett system i linje med motionen i övrigt införs

Joakim Truedsson

Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A409

YSTADS ARBETAREKOMMUN

En politik för full sysselsättning

I Sverige har arbetslösheten legat på en högre nivå sedan krisen på 1990-talet. Sedan 2001 har arbetslösheten aldrig varit under 5,8%. Långtidsarbetslösheten har bitit sig fast och allt fler blir långtidsarbetslösa. Vi måste få på plats en politik med högre ambitionsnivå inom arbetsmarknadspolitiken.

Vi kan se att den strukturella arbetslösheten har vuxit. Den är inte beroende av vilken konjunktur det är. Istället är det att allt fler arbetslösa inte längre är anställningsbara. Kraven på att vara anställd på den svenska arbetsmarknaden har ökat. Kraven gör att allt fler slås ut från den. 80-85 procent av de långtidsarbetslösa tillhör grupper som har den svagaste positionen på arbetsmarknaden. Pandemin har ökat på arbetslösheten och gör att allt fler hamnar längre bort ifrån en anställning.

Arbetslösheten är inte den enskildes problem. Det är allas vårt gemensamma problem, hela samhällets problem. För den enskilde och dennes familj innebär arbetslöshet att hamna utanför, att inte kunna gå till jobbet och vara i en gemenskap, få lön och kunna planera livet. Konsumtionsmöjligheterna minskar. Arbetslöshet innebär stor osäkerhet om framtiden. Det innebär mindre inkomster som minskar friheten för den enskilde och dennes familj på olika sätt.

Hög arbetslöshet skjuter också makten till arbetsgivarnas och den ägande klassens fördel. Arbetslösa slås ut mot varandra. Osäkra anställningsförhållanden har kunnat införas. SMS-anställningar där det gäller att snabbt svara på arbetsgivarens sms om att man kan arbeta. Gör inte det försvinner inkomst och man kan sällas bort ifrån arbetsgivarnas listor. Daglönare har återkommit i Sverige. Det skapar stress och stressrelaterade sjukdomar, psykisk ohälsa. Folkhälsan försämras. Klassklyftorna och ojämlikheten vidgas mellan de som har trygga arbeten och speciellt gentemot de som tjänar bra med pengar och den som är arbetslös eller är undersysselsatt.

Arbetslöshet betyder lägre aktivitet i samhällsekonomin och lägre skatteintäkter till välfärden. Ju fler som arbetar desto mer ökar intäkterna till vår gemensamma välfärd i regioner och kommuner. Kvaliteten i välfärden kan garanteras och utvecklas. Högre arbetslöshet skapar inte den dynamiken. Det går direkt att se i kommuner/regioner när arbetslösheten ökar. Intäkterna minskar. Det i sin tur kan leda till att besparingar inom välfärden görs, vilket drabbar oss invånare med sämre service och möjligheter i livet. Vi vet vad sämre kvalitet i skolan och äldreomsorgen kan innebära för människor.

Därmed behövs det en aktiv politik för full sysselsättning i vårt land. En socialdemokratisk politik som har haft detta som mål har skapat ett jämlikt samhälle där människor har fått en frihet att kunna bygga sin framtid. Det har varit en av grundpelarna i vårt samhälle och lagt grunden för det välstånd som finns.

Ingen som vill och kan arbeta ska vara arbetslös. Alla politiska områden måste användas offensivt för att full sysselsättning ska uppnås. Det måste till hårt arbete och att vi gemensamt gör detta. Jobben, jobben och åter jobben är en central del i att skapa ett bra och jämlikt samhälle.

Partikongressen föreslås besluta:

A409:1 att Socialdemokraterna bedriver en ekonomisk politik med målet full sysselsättning

A409:2 att alla politiska områden inriktar sitt arbete på att nå målet om full sysselsättning

A409:3 att den skärpta prioriteringen av sysselsättningen kommer till uttryck i ett konkret sysselsättningsmål som innebär att arbetslösheten gradvis ska minska till en viss nivå under en bestämd period

Cecilia Magnusson Svärd och Roger Jönsson

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A410

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

En socialdemokratisk arbetsmarknadspolitik att vara stolt över

Att den svenska arbetsmarknaden befinner sig i hastig omdaning är en underdrift.

Coronapandemin har både påskyndat strukturella förändringar, inte minst i tjänstesektorn, och orsakat stor arbetslöshet, inte minst bland unga. Samtidigt har digitaliseringen ökat takten och kommer på sikt att förändra svensk arbetsmarknad i grunden. I bakgrunden verkar globalisering, specialisering och urbanisering.

Den aktiva arbetsmarknadspolitikens andel av BNP har stadigt sjunkit i Sverige sedan början av 90-talet, samtidigt som jämförbara länder satsat mer på arbetsmarknadspolitik. Parallellt har den

strukturella arbetslösheten ökat. Vi har både stor arbetslöshet och stor kompetensbrist. Det här är ett misslyckande för Sverige. Individuella, kompetenshöjande insatser har ersatts av generella och individuella ekonomiska subventioner till arbetsgivare med mycket tveksam effektivitet.

I det här skedet pågår också den största förändringen av Arbetsförmedlingen någonsin, där nära hälften av alla kontor stängs ner och privata intressen ska ersätta offentliga för att hjälpa människor till jobb och försörjning. Bemanningföretag växer fram i allt fler branscher och "gig-ekonomin" skapar stor otrygghet för många arbetstagare. Människor tvingas också att arbeta som ofrivilliga egenföretagare och påtvingade konsulttjänster i många branscher där tillsvidareanställningar tidigare utgjort standard. De otrygga anställningarna blir fler och många unga får inte tillsvidareanställningar, vilket försenar inträdet i vuxenlivet och försvårar möjligheterna till eget boende eller familjebildning. Oreglerad arbetskraftsinvandring pressar löner och villkor nedåt. Systemets inneboende kontrollbrist innebär dessutom att företag tillåts importera arbetskraft till yrken där kompetens och förmåga finns i landets arbetskraftsreserv, vilket slår särskilt hårt mot lågutbildade arbetslösa.

Det finns dock lediga jobb i Sverige. Vi ser ett flertal bristyrken där kompetensbrist antingen redan utgör ett problem eller prognostiseras göra detta inom kort tid – i den offentliga sektorn saknas utbildad personal i framförallt äldreomsorgen och utbildningssektorn, emedan det privata näringslivet står utan tillräckliga antal i såväl tjänstemanna- som arbetaryrken. Jobbtillfällen finns i hela Sverige, nationellt, regionalt och lokalt. Bristyrkesproblematiken i kombination med det stora antalet arbetslösa innebär att det offentligas uppgift behöver, i än högre utsträckning, bli att matcha jobbsökande mot rätt yrke eller rätt utbildning. Detta omöjliggörs utan en kompetent och välfungerande offentlig Arbetsförmedling som katalysator för den aktiva arbetsmarknadens alla delar, men i tät samverkan med såväl kommuner som regioner. Med full sysselsättning som långsiktigt mål, med en ständigt ökad sysselsättning som ambition för varje steg på vägen, med nya idéer för fler jobb och med insikten om att arbetslöshetens destruktiva inverkan på varje samhällsbygge menar vi att socialdemokratien står unikt rustad för att ta sig an denna ödesfråga för Sverige och dess medborgare.

Partikongressen föreslås besluta:

- A410:1 att den aktiva arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvar och ska bedrivas utan marknadsexperiment och utförsäljningar
- A410:2 att Socialdemokraterna verkar för en successiv modernisering och upprustning av Arbetsförmedlingen och dess förmåga att utföra arbetsmarknadsåtgärder anpassade efter både arbetsmarknadens och alla arbetssökandes behov
- A410:3 att Socialdemokraterna verkar för att återigen bygga ut Arbetsförmedlingens lokala kontorsnärvaro i hela landet och att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas samt riktas för ett mer jämställt deltagande
- A410:4 att arbetsmarknadsutbildningar inom bristyrken, så som vårdutbildningarna, görs tillgängliga i hela landet

- A410:5 att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning
- A410:6 att personer som anställs tidsbegränsat inom ett identifierat bristyrke utan rätt gymnasial utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och tillsvidareanställas
- A410:7 att Socialdemokraterna verkar för att en bred kompetensutveckling genomförs där teknikutveckling och strukturomvandling kommer alla till gagn som riktar in sig på nya klimatsmarta branscher
- A410:8 att Socialdemokraterna verkar för att stärka lärandet genom hela livet med fler möjligheter för kompetenshöjande insatser, utvecklat trepartsansvar och stärkt studiestödsystem som underlättar omskolning
- A410:9 att partistyrelsen får i uppdrag att arbeta fram ett heltäckande arbetsmarknadspolitiskt program redo att gå till val med inför kommande valrörelse

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A411

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

En statlig arbetsmarknad politik som rustar och ställer om

Kunskapsintensiteten på den svenska arbetsmarknaden innebär att tröskeln för att få ett arbete som utbildad är hög. Staten har en viktig roll när det kommer till att rusta och matcha arbetskraft till de jobb som finns. Genom en aktiv arbetsmarknadspolitik kan vi pressa tillbaka arbetslösheten, stärka ekonomin och förbättra villkoren på arbetsmarknaden.

I grunden ligger tryggheten i individens anställningsbarhet. Ju mer etablerad man är på arbetsmarknaden, desto mer benägen är man att byta jobb, uttrycka kritik eller organisera sig. För den enskilde arbetstagaren är möjligheterna till omställning, kompetensutveckling och omskolning viktiga för möjlighet att styra sitt yrkesliv. Det påverkar även förutsättningarna till trygga villkor.

Senare års arbetsmarknadsforskning har lyft fram att det viktigaste för sysselsättningen är arbetstagarnas kompetens och matchning, snarare än företagets möjligheter att säga upp.

Framförallt långtidsarbetslösa, de med nedsatt arbetsförmåga och nyanlända har svårt att komma in på arbetsmarknaden utan stöd eller insatser från Arbetsförmedlingen. Trots det har allt mindre resurser lagts på arbetsmarknadspolitiska insatser och program, i synnerhet sådana som riktats mot kvinnor i arbetslöshet. Kvinnor utgör hälften av de arbetslösa, men utgör endast en femtedel av alla arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsutbildning. Det beror på bland annat på att utbildningarna riktar mot mansdominerade yrken och att Arbetsförmedlingen lagt ned vårdutbildningar.

Därtill lades nära hälften av alla Arbetsförmedlingens kontor ned i samband med att M- KO-budgeten gick igenom riksdagen 2018. Den lokala närvaron är viktig för att Arbetsförmedlingen ska klara sitt uppdrag, annars lämnas det åt kommunerna som sällan har kompetens eller resurser för att klara matchning och rustning på arbetsmarknaden.

Kompetensbrist i kombination med bristande matchning bidrar till den höga användningen av tidsbegränsade kontrakt. Flera kommuner har som policy att inte tillsvidareanställa utbildad personal.

Som ett led i att stärka kompetensförsörjningen och ta vara på tidsbegränsat anställda som långsiktiga resurser i välfärden har bland annat Kommunal och SKR tecknat ett gemensamt omställningsavtal som syftar till att anställda som saknar rätt kompetens ska ha rätt till kompetensutveckling efter en viss tid i arbetet. Omställningsavtal är en förlängning av kollektivavtalen och förekommer inom många branscher. Men omställningsavtalen kan aldrig ersätta den statliga arbetsmarknads- och utbildningspolitiken. Den svåra gruppen är de som inte täcks av avtalen- de som är helt arbetslösa, med svag eller ingen etablering på arbetsmarknaden.

Frågan är politisk och berör diskussionen om så kallade enkla jobb kontra utbildnings- och matchningsinsatser. Ingen kommun eller arbetsgivare kan ersätta den roll som staten har när det kommer till det långsiktiga och helhetliga perspektivet på sysselsättningen. Utan det riskerar att det uppstår inläsningseffekter där varje aktör ser till sitt snarare än vad som gynnar löntagarna. Den aktiva arbetsmarknadspolitiken är en del av den svenska modellen och det socialdemokratiska välfärdsbygget.

Partikongressen föreslår besluta:

A411:1 att arbetsmarknadspolitiken ska ses som en statlig angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV, kommunaliseras eller nedrustas

A411:2 att aktiva arbetsmarknadspolitiken ska återupprättas och en lokal kontorsnärvaro ska garanteras i hela landet

A411:3 att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande

A411:4 att vårdutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande

A411:5 att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtal enliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning

A411:6 att person som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas vidare

Kommunals S-förening i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A412

BORÅS ARBETAREKOMMUN

En statlig arbetsmarknadspolitik som rustar och ställer om

Kunskapsintensiteten på den svenska arbetsmarknaden innebär att tröskeln för att få ett arbete som utbildad är hög. Staten har en viktig roll när det kommer till att rusta och matcha arbetskraft att ta de jobb som finns. Genom en aktiv arbetsmarknadspolitik kan vi pressa tillbaka arbetslösheten, stärka ekonomin och förbättra villkoren på arbetsmarknaden.

I grunden ligger tryggheten i individens anställningsbarhet. Ju mer etablerad man är på arbetsmarknaden, desto mer benägen är man att byta jobb, uttrycka kritik eller organisera sig. För den enskilda arbetstagaren är möjligheterna till omställning, kompetensutveckling och omskolning viktiga för möjligheten att styra sitt yrkesliv. Det påverkar även förutsättningarna till trygga villkor. Senare års arbetsmarknadsforskning har lyft fram att det viktigaste för sysselsättningen är arbetstagarnas kompetens och matchning, snarare än företagens möjligheter att säga upp.

Framförallt långtidsarbetslösa, de med nedsatt arbetsförmåga och nyanlända har svårt att komma in på arbetsmarknaden utan stöd eller insatser från Arbetsförmedlingen. Trots det har allt mindre resurser lagts på arbetsmarknadspolitiska insatser och program, i synnerhet sådana som riktats mot kvinnor i arbetslöshet. Kvinnor utgör hälften av de arbetslösa, men utgör endast en femtedel av alla arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsutbildning. Det beror på bland annat på att utbildningarna riktas mot mansdominerade yrken och att Arbetsförmedlingen lagt ned vårdutbildningar.

Därtill lades nära hälften av alla Arbetsförmedlingens kontor ned i samband med att M-KD-budgeten gick igenom riksdagen 2018. Den lokala närvaron är viktig för att Arbetsförmedlingen ska klara sitt uppdrag, annars lämnas det åt kommunerna som sällan har kompetens eller resurser för att klara matchning och rustning på arbetsmarknaden.

Kompetensbrist i kombination med bristande matchning bidrar till den höga användningen av tidsbegränsade kontrakt. Flera kommuner har som policy att inte tillsvidareanställa utbildad personal.

Som ett led i att stärka kompetensförsörjningen och ta vara på tidsbegränsat anställda som långsiktiga resurser i välfärden har bland andra Kommunal och SKR tecknat ett gemensamt omställningsavtal som syftar till att anställda som saknar rätt kompetens ska ha rätt till kompetensutveckling efter en viss tid i arbetet. Omställningsavtal är en förlängning av kollektivavtalen och förekommer inom många branscher. Men omställningsavtalen kan aldrig ersätta den statliga arbetsmarknads- och utbildningspolitiken. Den svåra gruppen är de som inte täcks av avtalen – de som är helt arbetslösa, med svag eller ingen etablering på arbetsmarknaden.

Frågan är politisk och berör diskussionen om så kallade enkla jobb kontra utbildnings- och matchningsinsatser. Ingen kommun eller arbetsgivare kan ersätta den roll som staten har när det kommer till det långsiktiga och helhetliga perspektivet på sysselsättningen. Utan det riskerar det att uppstå inlåsnings effekter där varje aktör ser till sitt snarare än vad som gynnar löntagarna. Den aktiva arbetsmarknadspolitiken är en del av den svenska modellen och det socialdemokratiska välfärdsbygget.

Därför yrkar jag/vi

Partikongressen föreslår besluta:

A412:1 att arbetsmarknadspolitiken ska ses som en statlig angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV, kommunaliseras eller nedrustas

A412:2 att den aktiva arbetsmarknadspolitiken ska återupprättas och en lokal kontorsnärvaro ska garanteras i hela landet

A412:3 att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande

A412:4 att vårdutbildningarna i arbetsmarknadsutbildningen återinförs

A412:5 att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning

A412:6 att personer som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas tillsvidare

A412:7 att anta motionen som arbetarekommunens egen

Kommunals S-förening

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A413

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

En statlig arbetsmarknadspolitik som rustar och ställer om

Kunskapsintensiteten på den svenska arbetsmarknaden innebär att tröskeln för att få ett arbete som utbildad är hög. Staten har en viktig roll när det kommer till att rusta och matcha arbetskraft att ta de jobb som finns. Genom en aktiv arbetsmarknadspolitik kan vi pressa tillbaka arbetslösheten, stärka ekonomin och förbättra villkoren på arbetsmarknaden.

I grunden ligger tryggheten i individens anställningsbarhet. Ju mer etablerad man är på arbetsmarknaden, desto mer benägen är man att byta jobb, uttrycka kritik eller organisera sig. För den enskilda arbetstagaren är möjligheterna till omställning, kompetensutveckling och omskolning viktiga för möjligheten att styra sitt yrkesliv. Det påverkar även förutsättningarna till

trygga villkor. Senare års arbetsmarknadsforskning har lyft fram att det viktigaste för sysselsättningen är arbetstagarnas kompetens och matchning, snarare än företagens möjligheter att säga upp.

Framförallt långtidsarbetslösa, de med nedsatt arbetsförmåga och nyanlända har svårt att komma in på arbetsmarknaden utan stöd eller insatser från Arbetsförmedlingen. Trots det har allt mindre resurser lagts på arbetsmarknadspolitiska insatser och program, i synnerhet sådana som riktats mot kvinnor i arbetslöshet. Kvinnor utgör hälften av de arbetslösa, men utgör endast en femtedel av alla arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsutbildning. Det beror på bland annat på att utbildningarna riktas mot mansdominerade yrken och att Arbetsförmedlingen lagt ned vårdutbildningar.

Därtill lades nära hälften av alla Arbetsförmedlingens kontor ned i samband med att M-KD-budgeten gick igenom riksdagen 2018. Den lokala närvaron är viktig för att Arbetsförmedlingen ska klara sitt uppdrag, annars lämnas det åt kommunerna som sällan har kompetens eller resurser för att klara matchning och rustning på arbetsmarknaden.

Kompetensbrist i kombination med bristande matchning bidrar till den höga användningen av tidsbegränsade kontrakt. Flera kommuner har som policy att inte tillsvidareanställa utbildad personal.

Som ett led i att stärka kompetensförsörjningen och ta vara på tidsbegränsat anställda som långsiktiga resurser i välfärden har bland andra Kommunal och SKR tecknat ett gemensamt omställningsavtal som syftar till att anställda som saknar rätt kompetens ska ha rätt till kompetensutveckling efter en viss tid i arbetet. Omställningsavtal är en förlängning av kollektivavtalen och förekommer inom många branscher. Men omställningsavtalen kan aldrig ersätta den statliga arbetsmarknads- och utbildningspolitiken. Den svåra gruppen är de som inte täcks av avtalen – de som är helt arbetslösa, med svag eller ingen etablering på arbetsmarknaden.

Frågan är politisk och berör diskussionen om så kallade enkla jobb kontra utbildnings- och matchningsinsatser. Ingen kommun eller arbetsgivare kan ersätta den roll som staten har när det kommer till det långsiktiga och helhetliga perspektivet på sysselsättningen. Utan det riskerar det att uppstå inlåsnings effekter där varje aktör ser till sitt snarare än vad som gynnar löntagarna. Den aktiva arbetsmarknadspolitiken är en del av den svenska modellen och det socialdemokratiska välfärdsbygget.

Partikongressen föreslår besluta:

A413:1 att arbetsmarknadspolitiken ska ses som en statlig angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV, kommunaliseras eller nedrustas

A413:2 att den aktiva arbetsmarknadspolitiken ska återupprättas och en lokal kontorsnärvaro ska garanteras i hela landet

A413:3 att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande

A413:4 att vårdutbildningarna i arbetsmarknadsutbildningen återinförs

A413:5 att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A414

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

En statlig arbetsmarknadspolitik som rustar och ställer om

Kunskapsintensiteten på den svenska arbetsmarknaden innebär att tröskeln för att få ett arbete som utbildad är hög. Staten har en viktig roll när det kommer till att rusta och matcha arbetskraft att ta de jobb som finns. Genom en aktiv arbetsmarknadspolitik kan vi pressa tillbaka arbetslösheten, stärka ekonomin och förbättra villkoren på arbetsmarknaden.

I grunden ligger tryggheten i individens anställningsbarhet. Ju mer etablerad man är på arbetsmarknaden, desto mer benägen är man att byta jobb, uttrycka kritik eller organisera sig. För den enskilda arbetstagaren är möjligheterna till omställning, kompetensutveckling och omskolning viktiga för möjligheten att styra sitt yrkesliv. Det påverkar även förutsättningarna till trygga villkor. Senare års arbetsmarknadsforskning har lyft fram att det viktigaste för sysselsättningen är arbetstagarnas kompetens och matchning, snarare än företagens möjligheter att säga upp.

Framförallt långtidsarbetslösa, de med nedsatt arbetsförmåga och nyanlända har svårt att komma in på arbetsmarknaden utan stöd eller insatser från Arbetsförmedlingen. Trots det har allt mindre resurser lagts på arbetsmarknadspolitiska insatser och program, i synnerhet sådana som riktats mot kvinnor i arbetslöshet. Kvinnor utgör hälften av de arbetslösa, men utgör endast en femtedel av alla arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsutbildning. Det beror på bland annat på att utbildningarna riktas mot mansdominerade yrken och att Arbetsförmedlingen lagt ned vårdutbildningar.

Därtill lades nära hälften av alla Arbetsförmedlingens kontor ned i samband med att M-KD-budgeten gick igenom riksdagen 2018. Den lokala närvaron är viktig för att Arbetsförmedlingen ska klara sitt uppdrag, annars lämnas det åt kommunerna som sällan har kompetens eller resurser för att klara matchning och rustning på arbetsmarknaden.

Kompetensbrist i kombination med bristande matchning bidrar till den höga användningen av tidsbegränsade kontrakt. Flera kommuner har som policy att inte tillsvidareanställa utbildad personal.

Som ett led i att stärka kompetensförsörjningen och ta vara på tidsbegränsat anställda som långsiktiga resurser i välfärden har bland andra Kommunal och SKR tecknat ett gemensamt omställningsavtal som syftar till att anställda som saknar rätt kompetens ska ha rätt till kompetensutveckling efter en viss tid i arbetet. Omställningsavtal är en förlängning av kollektivavtalen och förekommer inom många branscher. Men omställningsavtalen kan aldrig ersätta den statliga arbetsmarknads- och utbildningspolitiken. Den svåra gruppen är de som inte täcks av avtalen – de som är helt arbetslösa, med svag eller ingen etablering på arbetsmarknaden.

Frågan är politisk och berör diskussionen om så kallade enkla jobb kontra utbildnings- och matchningsinsatser. Ingen kommun eller arbetsgivare kan ersätta den roll som staten har när det kommer till det långsiktiga och helhetliga perspektivet på sysselsättningen. Utan det riskerar det att uppstå inlåsnings effekter där varje aktör ser till sitt snarare än vad som gynnar löntagarna. Den aktiva arbetsmarknadspolitikerna är en del av den svenska modellen och det socialdemokratiska välfärdsbygget.

Se bl.a. Andersen, Soren Kaj, m.fl. (2012), Fra flexicurity till mobication, FAOS, Vulkan, Patrik (2016), The microfoundations of flexicurity, GU, Burrioni, Luigi (2011), Flexicurity – a conceptual critique, European Journal of Industrial Relations

Den aktiva arbetsmarknadspolitikens tillbakagång (2020), LO

Partikongressen föreslår besluta:

A414:1 att arbetsmarknadspolitikerna ska ses som en statlig angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV, kommunaliseras eller nedrustas

A414:2 att den aktiva arbetsmarknadspolitikerna ska återupprättas och en lokal kontorsnärvaro ska garanteras i hela landet

A414:3 att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande

A414:4 att vårdutbildningarna i arbetsmarknadsutbildningerna återinförs

A414:5 att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning

A414:6 att personer som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas tillsvidare

S-kvinnor Stenungsund

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A415

UMEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En statlig arbetsmarknadspolitik som rustar och ställer om

Kunskapsintensiteten på den svenska arbetsmarknaden innebär att tröskeln för att få ett arbete som utbildad är hög. Staten har en viktig roll när det kommer till att rusta och matcha arbetskraft att ta de jobb som finns. Genom en aktiv arbetsmarknadspolitik kan vi pressa tillbaka arbetslösheten, stärka ekonomin och förbättra villkoren på arbetsmarknaden.

I grunden ligger tryggheten i individens anställningsbarhet. Ju mer etablerad man är på arbetsmarknaden, desto mer benägen är man att byta jobb, uttrycka kritik eller organisera sig. För den enskilda arbetstagaren är möjligheterna till omställning, kompetensutveckling och omskolning viktiga för möjligheten att styra sitt yrkesliv. Det påverkar även förutsättningarna till trygga villkor. Senare års arbetsmarknadsforskning har lyft fram att det viktigaste för sysselsättningen är arbetstagarnas kompetens och matchning, snarare än företagens möjligheter att säga upp.

Framförallt långtidsarbetslösa, de med nedsatt arbetsförmåga och nyanlända har svårt att komma in på arbetsmarknaden utan stöd eller insatser från Arbetsförmedlingen. Trots det har allt mindre resurser lagts på arbetsmarknadspolitiska insatser och program, i synnerhet sådana som riktats mot kvinnor i arbetslöshet. Kvinnor utgör hälften av de arbetslösa, men utgör endast en femtedel av alla arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsutbildning. Det beror på bland annat på att utbildningarna riktas mot mansdominerade yrken och att Arbetsförmedlingen lagt ned vårdutbildningar.

Därtill lades nära hälften av alla Arbetsförmedlingens kontor ned i samband med att M-KD-budgeten gick igenom riksdagen 2018. Den lokala närvaron är viktig för att Arbetsförmedlingen ska klara sitt uppdrag, annars lämnas det åt kommunerna som sällan har kompetens eller resurser för att klara matchning och rustning på arbetsmarknaden.

Kompetensbrist i kombination med bristande matchning bidrar till den höga användningen av tidsbegränsade kontrakt. Flera kommuner har som policy att inte tillsvidareanställa utbildad personal.

Som ett led i att stärka kompetensförsörjningen och ta vara på tidsbegränsat anställda som långsiktiga resurser i välfärden har bland andra Kommunal och SKR tecknat ett gemensamt omställningsavtal som syftar till att anställda som saknar rätt kompetens ska ha rätt till kompetensutveckling efter en viss tid i arbetet. Omställningsavtal är en förlängning av kollektivavtalen och förekommer inom många branscher. Men omställningsavtalen kan aldrig ersätta den statliga arbetsmarknads- och utbildningspolitiken. Den svåra gruppen är de som inte

täcks av avtalen – de som är helt arbetslösa, med svag eller ingen etablering på arbetsmarknaden.

Frågan är politisk och berör diskussionen om så kallade enkla jobb kontra utbildnings- och matchningsinsatser. Ingen kommun eller arbetsgivare kan ersätta den roll som staten har när det kommer till det långsiktiga och helhetliga perspektivet på sysselsättningen. Utan det riskerar det att uppstå inlåsnings effekter där varje aktör ser till sitt snarare än vad som gynnar löntagarna. Den aktiva arbetsmarknadspolitiken är en del av den svenska modellen och det socialdemokratiska välfärdsbygget.

Partikongressen föreslår besluta:

A415:1 att personer som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas tillsvidare

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A416

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

En statlig arbetsmarknadspolitik som rustar och ställer om

Kunskapsintensiteten på den svenska arbetsmarknaden innebär att tröskeln för att få ett arbete som utbildad är hög. Staten har en viktig roll när det kommer till att rusta och matcha arbetskraft att ta de jobb som finns. Genom en aktiv arbetsmarknadspolitik kan vi pressa tillbaka arbetslösheten, stärka ekonomin och förbättra villkoren på arbetsmarknaden.

I grunden ligger tryggheten i individens anställningsbarhet. Ju mer etablerad man är på arbetsmarknaden, desto mer benägen är man att byta jobb, uttrycka kritik eller organisera sig. För den enskilda arbetstagaren är möjligheterna till omställning, kompetensutveckling och omskolning viktiga för möjligheten att styra sitt yrkesliv. Det påverkar även förutsättningarna till trygga villkor. Senare års arbetsmarknadsforskning har lyft fram att det viktigaste för sysselsättningen är arbetstagarnas kompetens och matchning, snarare än företagets möjligheter att säga upp.

Framförallt långtidsarbetslösa, de med nedsatt arbetsförmåga och nyanlända har svårt att komma in på arbetsmarknaden utan stöd eller insatser från Arbetsförmedlingen. Trots det har allt mindre resurser lagts på arbetsmarknadspolitiska insatser och program, i synnerhet sådana som riktats mot kvinnor i arbetslöshet. Kvinnor utgör hälften av de arbetslösa, men utgör endast en femtedel av alla arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsutbildning. Det beror på bland annat på att utbildningarna riktas mot mansdominerade yrken och att Arbetsförmedlingen lagt ned vårdutbildningar.

Därtill lades nära hälften av alla Arbetsförmedlingens kontor ned i samband med att M-KD-budgeten gick igenom riksdagen 2018. Den lokala närvaron är viktig för att Arbetsförmedlingen ska klara sitt uppdrag, annars lämnas det åt kommunerna som sällan har kompetens eller resurser för att klara matchning och rustning på arbetsmarknaden.

Kompetensbrist i kombination med bristande matchning bidrar till den höga användningen av tidsbegränsade kontrakt. Flera kommuner har som policy att inte tillsvidareanställa utbildad personal.

Som ett led i att stärka kompetensförsörjningen och ta vara på tidsbegränsat anställda som långsiktiga resurser i välfärden har bland andra Kommunal och SKR tecknat ett gemensamt omställningsavtal som syftar till att anställda som saknar rätt kompetens ska ha rätt till kompetensutveckling efter en viss tid i arbetet. Omställningsavtal är en förlängning av kollektivavtalen och förekommer inom många branscher. Men omställningsavtalen kan aldrig ersätta den statliga arbetsmarknads- och utbildningspolitiken. Den svåra gruppen är de som inte täcks av avtalen – de som är helt arbetslösa, med svag eller ingen etablering på arbetsmarknaden.

Frågan är politisk och berör diskussionen om så kallade enkla jobb kontra utbildnings- och matchningsinsatser. Ingen kommun eller arbetsgivare kan ersätta den roll som staten har när det kommer till det långsiktiga och helhetliga perspektivet på sysselsättningen. Utan det riskerar det att uppstå inläsningseffekter där varje aktör ser till sitt snarare än vad som gynnar löntagarna. Den aktiva arbetsmarknadspolitikerna är en del av den svenska modellen och det socialdemokratiska välfärdsbygget.

Partikongressen föreslår besluta:

A416:1 att arbetsmarknadspolitikerna ska ses som en statlig angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV, kommunaliseras eller nedrustas

A416:2 att den aktiva arbetsmarknadspolitikerna ska återupprättas och en lokal kontorsnärvaro ska garanteras i hela landet

A416:3 att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande

A416:4 att vårdutbildningarna i arbetsmarknadsutbildningen återinförs

A416:5 att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning

A416:6 att personer som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas tillsvidare

Håkan Nilsson, Skelleftehamns S-förening

Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A417

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

En statlig arbetsmarknadspolitik som rustar och ställer om

Kunskapsintensiteten på den svenska arbetsmarknaden innebär att tröskeln för att få ett arbete som utbildad är hög. Staten har en viktig roll när det kommer till att rusta och matcha arbetskraft att ta de jobb som finns. Genom en aktiv arbetsmarknadspolitik kan vi pressa tillbaka arbetslösheten, stärka ekonomin och förbättra villkoren på arbetsmarknaden.

I grunden ligger tryggheten i individens anställningsbarhet. Ju mer etablerad man är på arbetsmarknaden, desto mer benägen är man att byta jobb, uttrycka kritik eller organisera sig. För den enskilda arbetstagaren är möjligheterna till omställning, kompetensutveckling och omskolning viktiga för möjligheten att styra sitt yrkesliv. Det påverkar även förutsättningarna till trygga villkor. Senare års arbetsmarknadsforskning har lyft fram att det viktigaste för sysselsättningen är arbetstagarnas kompetens och matchning, snarare än företagens möjligheter att säga upp.

Framförallt långtidsarbetslösa, de med nedsatt arbetsförmåga och nyanlända har svårt att komma in på arbetsmarknaden utan stöd eller insatser från Arbetsförmedlingen. Trots det har allt mindre resurser lagts på arbetsmarknadspolitiska insatser och program, i synnerhet sådana som riktats mot kvinnor i arbetslöshet. Kvinnor utgör hälften av de arbetslösa, men utgör endast en femtedel av alla arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsutbildning. Det beror på bland annat på att utbildningarna riktas mot mansdominerade yrken och att Arbetsförmedlingen lagt ned vårdutbildningar.

Därtill lades nära hälften av alla Arbetsförmedlingens kontor ned i samband med att M-KD-budgeten gick igenom riksdagen 2018. Den lokala närvaron är viktig för att Arbetsförmedlingen ska klara sitt uppdrag, annars lämnas det åt kommunerna som sällan har kompetens eller resurser för att klara matchning och rustning på arbetsmarknaden.

Kompetensbrist i kombination med bristande matchning bidrar till den höga användningen av tidsbegränsade kontrakt. Flera kommuner har som policy att inte tillsvidareanställa utbildad personal.

Som ett led i att stärka kompetensförsörjningen och ta vara på tidsbegränsat anställda som långsiktiga resurser i välfärden har bland andra Kommunal och SKR tecknat ett gemensamt omställningsavtal som syftar till att anställda som saknar rätt kompetens ska ha rätt till kompetensutveckling efter en viss tid i arbetet. Omställningsavtal är en förlängning av kollektivavtalen och förekommer inom många branscher. Men omställningsavtalen kan aldrig ersätta den statliga arbetsmarknads- och utbildningspolitiken. Den svåra gruppen är de som inte

täcks av avtalen – de som är helt arbetslösa, med svag eller ingen etablering på arbetsmarknaden.

Frågan är politisk och berör diskussionen om så kallade enkla jobb kontra utbildnings- och matchningsinsatser. Ingen kommun eller arbetsgivare kan ersätta den roll som staten har när det kommer till det långsiktiga och helhetliga perspektivet på sysselsättningen. Utan det riskerar det att uppstå inlåsnings effekter där varje aktör ser till sitt snarare än vad som gynnar löntagarna. Den aktiva arbetsmarknadspolitiken är en del av den svenska modellen och det socialdemokratiska välfärdsbygget.

Därför yrkar vi

Partikongressen föreslår besluta:

A417:1 att arbetsmarknadspolitiken ska ses som en statlig angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV, kommunaliseras eller nedrustas

A417:2 att den aktiva arbetsmarknadspolitiken ska återupprättas och en lokal kontorsnärvaro ska garanteras i hela landet

A417:3 att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande

A417:4 att vårdutbildningarna i arbetsmarknadsutbildningen återinförs

A417:5 att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning

A417:6 att personer som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas tillsvidare

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A418

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

En stärkt och modern arbetslöshetsförsäkring

Socialdemokratins arbetsmarknadspolitik och finanspolitik har tjänat Sverige väl. Från 1930-talets första trevande reformsteg, via efterkrigstidens expansion och förbi strukturomvandlingens svårigheter har vår politik levererat hög tillväxt och en rättvis fördelning av densamma, som i sin tur möjliggjort en expansiv välfärdspolitik. Grundpelarna har varit en öppenhet mot omvärlden, ekonomisk jämlikhet, en tydlig reglering av marknaden och trygghet på arbetsmarknaden. Sveriges framgång kännetecknas av en exportberoende ekonomi som tvingar fram effektivisering och utveckling, samtidigt som tillväxten sprids till alla medborgare och möjliggör trygghet för individen eller hela branscher vid en större omställning -även benämnd Rehn-Meidner-modellen. Det är helt enkelt en kompromiss mellan tvång, omställning och trygghetsgaranti.

Trots att Sveriges exportberoende har ökat har ersättningen i våra trygghetssystem relativt sett minskat. Risken att slås ut i den internationella dragkampen har inte matchats med att tillhörande ekonomisk ersättning, vars nivåer väsentligt halkat efter reallöneökningarnas utveckling. Den socialdemokratiska kompromissen är alltså delvis bruten. Det är nu dags att, efter flera år av eftersatta ersättningar i A-kassan, värna och återuppbygga den modell som har tjänat oss så väl.

För att förhindra att ersättningen urholkas även i framtiden menar vi att en indexering bör genomföras, och detta enligt löneutvecklingen på arbetsmarknaden. Detta bör självklart leda till att ersättning blir vara högre än riksnormen i försörjningsstödet, vilket är rimligt för att skapa drivkrafter för arbete och hålla ett visst respektavstånd mellan den frivilliga försäkringslösning som A-kassan utgör kontra de socialförsäkringssystem som samhället tillhandahåller som yttersta skyddsnät. En annan fördel är att arbetslösa skulle ha incitament att stanna inom A-kassan istället för att, som idag, söka sig mot exempelvis sjukförsäkringen. A-kassan skulle därmed bli ett bättre stabiliseringsekonomiskt verktyg vid lågkonjunkturer, och inte belasta kommunernas ekonomi i lika hög grad.

När pandemin slog till på den svenska arbetsmarknaden var det tydligt att de regler som infördes för A-kassan under den borgerliga regeringen Reinfeldt inte var ett tillräckligt skydd för löntagarna. Om regeringen inte hade tagit de nödvändiga beslut för att bredda A-kassans upptagning och förbättra ersättningsnivåerna skulle många svenskar drabbats av kraftfull privatekonomisk nedgång kommuner stått med enorma kostnader. För att löntagarna ska få ett fullgott ekonomisk skydd även i icke-kristider och kommunernas ekonomiska planering stabiliseras menar vi att de nya reglerna för att omfattas av A-kassan behöver göras permanenta.

Partikongressen föreslår besluta:

- A418:1 att Socialdemokraterna verkar för att ersättningsnivåerna i A-kassan, inklusive grundbelopp och tak, indexeras enligt löneutvecklingen på arbetsmarknaden
  - A418:2 att Socialdemokraterna verkar för att inkomstbortfallsprincipen stärks med ett höjt tak genom ett höjt maxbelopp
  - A418:3 att Socialdemokraterna verkar för att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
  - A418:4 att Socialdemokraterna verkar för att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
  - A418:5 att Socialdemokraterna verkar för att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
  - A418:6 att Socialdemokraterna verkar för att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs
- Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A419

VÄRNAMO ARBETAREKOMMUN

En trygg arbetsmarknad

I dag finns det många människor på arbetsmarknaden som inte har en trygghet i sin anställning.

Alldeles för många är anställda på olika former av visstid och som ofta blir förlängda i stället för att gå över i tillsvidareanställning. I dag är tillsvidareanställning mer undantag än regel

Dessa otrygga anställningar fråntar många rätten till en egen bostad, att kunna låna pengar i bank är nästan intill omöjligt för den som inte har någon som kan gå i borgen och få ett lån.

Bemanningsföretagen är en stor orsak till att detta förfarande har uppstått.

Det här är en stor och viktig fråga för alla berörda och här behöver komma en förändring till stånd.

Trygga människor mår bra och otrygghet är inte till nytta varken för individen eller samhället i stort.

Vi behöver ett regelverk som tryggar individen oavsett hos vem eller var de är anställda.

Partikongressen föreslås besluta:

A419:1 att ge partiet i uppdrag att se över dagens regelverk

A419:2 att vidta åtgärder så att människor har trygghet i sina anställningar

A419:3 att det blir förbjudet att stapla visstidsanställningar och vikariat på varandra

A419:4 att man tillsammans med fackförbunden skapar anställningar som ger den anställde samma trygghet som tillsvidareanställning innebär

Vivi-Ann Roos, Gun-Britt Klingberg

Värnamo arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A420

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN

Ett demokratiskt och hållbart arbetsliv

Många människor upplever att tiden vid sidan av arbetet inte räcker till för återhämtning, personlig utveckling och att vårda nära relationer. Samtidigt ökar den arbetsrelaterade psykiska ohälsan. Antalet sjukskrivna med utmattningssymtom har sexdubblats sedan 2010. Arbetets verklighet manar oss att stanna upp och fundera över arbetslivets syfte, kvalitet och struktur.

Vi menar att ett framtidsinriktat politiskt projekt måste utmana rådande föreställning att all produktivitetstillväxt ska omsättas i ökad materiell konsumtion. Vi är också övertygade om att mer bör göras för att öka arbetstagarens ekonomiska makt och stärka arbetet mot arbetsrelaterad ohälsa. Vi vill se en arbetslivspolitik som fokuserar på mer frihet, större inflytande och bättre arbetsmiljö.

Arbetstidsförkortning

Arbetstidsfrågan har varit ett centralt inslag i arbetarrörelsens frihetskamp. Under 1900-talet förkortades arbetsveckan stegvis från 56 till 40 timmar, men sedan 1973 har ingen förkortning av den lagstadgade normalarbetsveckan genomförts. Vi menar att det är hög tid för en reform som sänker heltidsmättet från 40 till 35 timmar per vecka.

Det är viktigt att påpeka att en arbetstidsförkortning inte är en samhällskostnad gentemot nuvarande materiella standard, utan en alternativkostnad relativt potentiell framtida produktion. Det är därför fullt möjligt att, precis som vid tidigare arbetstidsförkortningar, både höja löner och korta arbetstiden. Även med väldigt pessimistiska antaganden om produktivitets- och sysselsättningseffekter skulle en stegvis genomförd arbetstidsförkortning med bred marginal kunna bekostas inom ramen för den förväntade årliga tillväxten. Vi skulle alltså fortsatt bli rikare, men i något långsammare takt under reformens genomförande.

En arbetstidsförkortning bör införas varsamt för att säkerställa att den offentliga servicen inte påverkas. Att offentlig sektor präglas av en hög andel deltidsarbete förenklar samtidigt genomförandet av en arbetstidsförkortning eftersom det för många kommer innebära uppräknad sysselsättningsgrad snarare än färre arbetade timmar. Genom att heltidsarbetande får sänkt arbetstid och deltidsarbetande får uppräknad sysselsättningsgrad är en generell arbetstidsförkortning också fullt förenlig med det viktiga arbetet för att göra heltid till norm.

Tidsfristen för det stegvisa införandet kan bedömas till 10 år men måste utredas så att kompetensförsörjningen i offentlig sektor säkras. Vi menar också att riktade statsbidrag bör införas för att kompensera kommuner och landsting för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning.

Ett demokratiskt arbetsliv

Vi tar för givet att alla beslut om styret av vår komplexa statsapparat ska tas gemensamt, men inom näringslivet och på arbetsplatsen har anställda jämförelsevis lite att säga till om. När det offentliga går in med stora summor för att rädda krisande branscher och företag är det fullt rimligt att vi samtidigt hittar vägar för att omsätta det medborgerliga ekonomiska stödet i medborgerligt ekonomiskt inflytande. Utan strategier för ökad ekonomisk demokrati förblir vi låsta i en modell där vinsterna privatiseras och förlusterna socialiseras. Ett första steg bör vara att utreda möjligheterna till utökad arbetsplatsdemokrati och medborgarnas demokratiska inflytande över den ojämlika kapitalkoncentrationen.

Tryggare anställningar och en hållbar arbetsmiljö

Ett demokratiskt arbetsliv förutsätter trygga arbetstagare och att lagar och regler efterlevs. Det senaste decenniet har ansvariga myndigheters tillsynskapacitet kraftigt försvagats. Detta gäller inte minst Arbetsmiljöverket. Ökad myndighetskontroll skulle motverka brott i arbetslivet och minska den osunda konkurrensen på arbetsmarknaden. Vi menar att Socialdemokraterna måste driva att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs för att stärka arbetsmiljöarbetet och att ett arbetslivsinstitut inrättas för att bedriva forskning inom arbetsorganisation och hälsoeffekter.

Partikongressen föreslås besluta:

A420:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar

A420:2 att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning

A420:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati

A420:4 att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras

A420:5 att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor

Erik Arnberg, Annakari Berglund, Kjell Englund, Per Fontin, Börje Henningsson, Lars Holmbom, Ingrid Lindahl, Bengt-Ove Lundell, Knut Isaksson, Ulf Månsson, Nils Nilsson, Thomas Olsson, Olle Rydell, Elisabeth Tillander
Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A421

LUDVIKA ARBETAREKOMMUN

Ett demokratiskt och hållbart arbetsliv

Många människor upplever att tiden vid sidan av arbetet inte räcker till för återhämtning, personlig utveckling och att vårda nära relationer. Samtidigt ökar den arbetsrelaterade psykiska ohälsan. Antalet sjukskrivna med utmattningssymtom har sexdubblats sedan 2010. Arbetets verklighet manar oss att stanna upp och fundera över arbetslivets syfte, kvalitet och struktur.

Vi menar att ett framtidsinriktat politiskt projekt måste utmana rådande föreställning att all produktivitetstillväxt ska omsättas i ökad materiell konsumtion. Vi är också övertygade om att mer bör göras för att öka arbetstagarens ekonomiska makt och stärka arbetet mot arbetsrelaterad ohälsa. Vi vill se en arbetslivspolitik som fokuserar på mer frihet, större inflytande och bättre arbetsmiljö.

ETT DEMOKRATISKT ARBETSLIV

Vi tar för givet att alla beslut om styret av vår komplexa statsapparat ska tas gemensamt, men inom näringslivet och på arbetsplatsen har anställda jämförelsevis lite att säga till om. När det offentliga går in med stora summor för att rädda krisande branscher och företag är det fullt rimligt att vi samtidigt hittar vägar för att omsätta det medborgerliga ekonomiska stödet i medborgerligt ekonomiskt inflytande. Utan strategier för ökad ekonomisk demokrati förblir vi låsta i en modell där vinsterna privatiseras och förlusterna socialiseras. Ett första steg bör vara att utreda möjligheterna till utökad arbetsplatsdemokrati och medborgarnas demokratiska inflytande över den ojämlika kapitalkoncentrationen.

TRYGGARE ANSTÄLLNINGAR OCH EN HÅLLBAR ARBETSMILJÖ

Ett demokratiskt arbetsliv förutsätter trygga arbetstagare och att lagar och regler efterlevs. Det senaste decenniet har ansvariga myndigheters tillsynskapacitet kraftigt försvagats. Detta gäller inte minst Arbetsmiljöverket. Ökad myndighetskontroll skulle motverka brott i arbetslivet och minska den osunda konkurrensen på arbetsmarknaden. Vi menar att Socialdemokraterna måste driva att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs för att stärka arbetsmiljöarbetet och att ett arbetslivsinstitut inrättas för att bedriva forskning inom arbetsorganisation och hälsoeffekter.

ARBETSTIDSFÖRKORTNING

Arbetstidsfrågan har varit ett centralt inslag i arbetarrörelsens frihetskamp. Under 1900-talet förkortades arbetsveckan stegvis från 56 till 40 timmar, men sedan 1973 har ingen förkortning av den lagstadgade normalarbetsveckan genomförts. Vi menar att det är hög tid för en reform som sänker heltidsmättet från 40 till 35 timmar per vecka.

Det är viktigt att påpeka att en arbetstidsförkortning inte är en samhällskostnad gentemot nuvarande materiella standard, utan en alternativkostnad relativt potentiell framtida produktion. Det är därför fullt möjligt att, precis som vid tidigare arbetstidsförkortningar, både höja löner och korta arbetstiden. Även med väldigt pessimistiska antaganden om produktivitets- och sysselsättningseffekter skulle en stegvis genomförd arbetstidsförkortning med bred marginal kunna bekostas inom ramen för den förväntade årliga tillväxten. Vi skulle alltså fortsatt bli rikare, men i något långsammare takt under reformens genomförande.

En arbetstidsförkortning bör införas varsamt för att säkerställa att den offentliga servicen inte påverkas. Att offentlig sektor präglas av en hög andel deltidsarbete förenklar samtidigt genomförandet av en arbetstidsförkortning eftersom det för många kommer innebära uppräknad sysselsättningsgrad snarare än färre arbetade timmar. Genom att heltidsarbetande får sänkt arbetstid och deltidsarbetande får uppräknad sysselsättningsgrad är en generell arbetstidsförkortning också fullt förenlig med det viktiga arbetet för att göra heltid till norm.

Tidsfristen för det stegvisa införandet kan bedömas till 10 år men måste utredas så att kompetensförsörjningen i offentlig sektor säkras. Vi menar också att riktade statsbidrag bör införas för att kompensera kommuner och landsting för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning

Partikongressen föreslås besluta:

- A421:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar
- A421:2 att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning
- A421:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati
- A421:4 att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras
- A421:5 att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor
- A421:6 att

Henrik Samdahl

Ludvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A422

SÄTER ARBETAREKOMMUN

Ett demokratiskt och hållbart arbetsliv

Många människor upplever att tiden vid sidan av arbetet inte räcker till för återhämtning, personlig utveckling och att vårda nära relationer. Samtidigt ökar den arbetsrelaterade psykiska ohälsan. Antalet sjukskrivna med utmattningssymtom har sexdubblats sedan 2010. Arbetets verklighet manar oss att stanna upp och fundera över arbetslivets syfte, kvalitet och struktur.

Vi menar att ett framtidsinriktat politiskt projekt måste utmana rådande föreställning att all produktivitetstillväxt ska omsättas i ökad materiell konsumtion. Vi är också övertygade om att mer bör göras för att öka arbetstagarens ekonomiska makt och stärka arbetet mot arbetsrelaterad ohälsa. Vi vill se en arbetslivspolitik som fokuserar på mer frihet, större inflytande och bättre arbetsmiljö.

ARBETSTIDSFÖRKORTNING

Arbetstidsfrågan har varit ett centralt inslag i arbetarrörelsens frihetskamp. Under 1900-talet förkortades arbetsveckan stegvis från 56 till 40 timmar, men sedan 1973 har ingen förkortning av den lagstadgade normalarbetsveckan genomförts. Vi menar att det är hög tid för en reform som sänker heltidsmättet från 40 till 35 timmar per vecka.

Det är viktigt att påpeka att en arbetstidsförkortning inte är en samhällskostnad gentemot nuvarande materiella standard, utan en alternativkostnad relativt potentiell framtida produktion.

Det är därför fullt möjligt att, precis som vid tidigare arbetstidsförkortningar, både höja löner och korta arbetstiden. Även med väldigt pessimistiska antaganden om produktivitets- och sysselsättningseffekter skulle en stegvis genomförd arbetstidsförkortning med bred marginal kunna bekostas inom ramen för den förväntade årliga tillväxten. Vi skulle alltså fortsatt bli rikare, men i något långsammare takt under reformens genomförande.

En arbetstidsförkortning bör införas varsamt för att säkerställa att den offentliga servicen inte påverkas. Att offentlig sektor präglas av en hög andel deltidsarbete förenklar samtidigt genomförandet av en arbetstidsförkortning eftersom det för många kommer innebära uppräknad sysselsättningsgrad snarare än färre arbetade timmar. Genom att heltidsarbetande får sänkt arbetstid och deltidsarbetande får uppräknad sysselsättningsgrad är en generell arbetstidsförkortning också fullt förenlig med det viktiga arbetet för att göra heltid till norm.

Tidsfristen för det stegvisa införandet kan bedömas till 10 år men måste utredas så att kompetensförsörjningen i offentlig sektor säkras. Vi menar också att riktade statsbidrag bör införas för att kompensera kommuner och landsting för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning.

ETT DEMOKRATISKT ARBETSLIV

Vi tar för givet att alla beslut om styret av vår komplexa statsapparat ska tas gemensamt, men inom näringslivet och på arbetsplatsen har anställda jämförelsevis lite att säga till om. När det offentliga går in med stora summor för att rädda krisande branscher och företag är det fullt rimligt att vi samtidigt hittar vägar för att omsätta det medborgerliga ekonomiska stödet i medborgerligt ekonomiskt inflytande. Utan strategier för ökad ekonomisk demokrati förblir vi låsta i en modell där vinsterna privatiseras och förlusterna socialiseras. Ett första steg bör vara att utreda möjligheterna till utökad arbetsplatsdemokrati och medborgarnas demokratiska inflytande över den ojämlika kapitalkoncentrationen.

TRYGGARE ANSTÄLLNINGAR OCH EN HÅLLBAR ARBETSMILJÖ

Ett demokratiskt arbetsliv förutsätter trygga arbetstagare och att lagar och regler efterlevs. Det senaste decenniet har ansvariga myndigheters tillsynskapacitet kraftigt försvagats. Detta gäller inte minst Arbetsmiljöverket. Ökad myndighetskontroll skulle motverka brott i arbetslivet och minska den osunda konkurrensen på arbetsmarknaden. Vi menar att Socialdemokraterna måste driva att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs för att stärka arbetsmiljöarbetet och att ett arbetslivsinstitut inrättas för att bedriva forskning inom arbetsorganisation och hälsoeffekter.

Partikongressen föreslås besluta:

A422:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas
A422:2 att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning

A422:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati

A422:4 att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras

A422:5 att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor

Säter arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A423

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN

Ett demokratiskt och hållbart arbetsliv

Många människor upplever att tiden vid sidan av arbetet inte räcker till för återhämtning, personlig utveckling och att vårda nära relationer. Samtidigt ökar den arbetsrelaterade psykiska ohälsan. Antalet sjukskrivna med utmattningssymtom har sexdubblats sedan 2010. Arbetets verklighet manar oss att stanna upp och fundera över arbetslivets syfte, kvalitet och struktur. Vi menar att ett framtidsinriktat politiskt projekt måste utmana rådande föreställning att all produktivitetstillväxt ska omsättas i ökad materiell konsumtion. Vi är också övertygade om att mer bör göras för att öka arbetstagarens ekonomiska makt och stärka arbetet mot arbetsrelaterad ohälsa. Vi vill se en arbetslivspolitik som fokuserar på mer frihet, större inflytande och bättre arbetsmiljö.

ARBETSTIDSFÖRKORTNING

Arbetstidsfrågan har varit ett centralt inslag i arbetarrörelsens frihetskamp. Under 1900-talet förkortades arbetsveckan stegvis från 56 till 40 timmar, men sedan 1973 har ingen förkortning av den lagstadgade normalarbetsveckan genomförts. Vi menar att det är hög tid för en reform som sänker heltidsmättet från 40 till 35 timmar per vecka. Det är viktigt att påpeka att en arbetstidsförkortning inte är en samhällskostnad gentemot nuvarande materiella standard, utan en alternativkostnad relativt potentiell framtida produktion. Det är därför fullt möjligt att, precis som vid tidigare arbetstidsförkortningar, både höja löner och korta arbetstiden. Även med väldigt pessimistiska antaganden om produktivitets- och sysselsättningseffekter skulle en stegvis genomförd arbetstidsförkortning med bred marginal kunna bekostas inom ramen för den förväntade årliga tillväxten. Vi skulle alltså fortsatt bli rikare, men i något långsammare takt under reformens genomförande.

En arbetstidsförkortning bör införas varsamt för att säkerställa att den offentliga servicen inte påverkas. Att offentlig sektor präglas av en hög andel deltidsarbete förenklar samtidigt genomförandet av en arbetstidsförkortning eftersom det för många kommer innebära

uppräknad sysselsättningsgrad snarare än färre arbetade timmar. Genom att heltidsarbetande får sänkt arbetstid och deltidsarbetande får uppräknad sysselsättningsgrad är en generell arbetstidsförkortning också fullt förenlig med det viktiga arbetet för att göra heltid till norm. Tidsfristen för det stegvisa införandet kan bedömas till 10 år men måste utredas så att kompetensförsörjningen i offentlig sektor säkras. Vi menar också att riktade statsbidrag bör införas för att kompensera kommuner och landsting för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning.

ETT DEMOKRATISKT ARBETSLIV

Vi tar för givet att alla beslut om styret av vår komplexa statsapparat ska tas gemensamt, men inom näringslivet och på arbetsplatsen har anställda jämförelsevis lite att säga till om. När det offentliga går in med stora summor för att rädda krisande branscher och företag är det fullt rimligt att vi samtidigt hittar vägar för att omsätta det medborgerliga ekonomiska stödet i medborgerligt ekonomiskt inflytande. Utan strategier för ökad ekonomisk demokrati förblir vi låsta i en modell där vinsterna privatiseras och förlusterna socialiseras. Ett första steg bör vara att utreda möjligheterna till utökad arbetsplatsdemokrati och medborgarnas demokratiska inflytande över den ojämlika kapitalkoncentrationen.

TRYGGARE ANSTÄLLNINGAR OCH EN HÅLLBAR ARBETSMILJÖ

Ett demokratiskt arbetsliv förutsätter trygga arbetstagare och att lagar och regler efterlevs. Det senaste decenniet har ansvariga myndigheters tillsynskapacitet kraftigt försvagats. Detta gäller inte minst Arbetsmiljöverket. Ökad myndighetskontroll skulle motverka brott i arbetslivet och minska den osunda konkurrensen på arbetsmarknaden. Vi menar att Socialdemokraterna måste driva att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs för att stärka arbetsmiljöarbetet och att ett arbetslivsinstitut inrättas för att bedriva forskning inom arbetsorganisation och hälsoeffekter.

Partikongressen föreslås besluta:

A423:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar

A423:2 att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning

A423:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati

A423:4 att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras

A423:5 att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall
Alingsås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A424

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett demokratiskt och hållbart arbetsliv

Många människor upplever att tiden vid sidan av arbetet inte räcker till för återhämtning, personlig utveckling och att vårda nära relationer. Samtidigt ökar den arbetsrelaterade psykiska ohälsan. Antalet sjukskrivna med utmattningssymtom har sexdubblats sedan 2010. Arbetets verklighet manar oss att stanna upp och fundera över arbetslivets syfte, kvalitet och struktur.

Vi menar att ett framtidsinriktat politiskt projekt måste utmana rådande föreställning att all produktivitetstillväxt ska omsättas i ökad materiell konsumtion. Vi är också övertygade om att mer bör göras för att öka arbetstagarens ekonomiska makt och stärka arbetet mot arbetsrelaterad ohälsa. Vi vill se en arbetslivspolitik som fokuserar på mer frihet, större inflytande och bättre arbetsmiljö.

ARBETSTIDSFÖRKORTNING

Arbetstidsfrågan har varit ett centralt inslag i arbetarrörelsens frihetskamp. Under 1900-talet förkortades arbetsveckan stegvis från 56 till 40 timmar, men sedan 1973 har ingen förkortning av den lagstadgade normalarbetsveckan genomförts. Vi menar att det är hög tid för en reform som sänker heltidsmättet från 40 till 35 timmar per vecka.

Det är viktigt att påpeka att en arbetstidsförkortning inte är en samhällskostnad gentemot nuvarande materiella standard, utan en alternativkostnad relativt potentiell framtida produktion. Det är därför fullt möjligt att, precis som vid tidigare arbetstidsförkortningar, både höja löner och korta arbetstiden. Även med väldigt pessimistiska antaganden om produktivitets- och sysselsättningseffekter skulle en stegvis genomförd arbetstidsförkortning med bred marginal kunna bekostas inom ramen för den förväntade årliga tillväxten. Vi skulle alltså fortsatt bli rikare, men i något långsammare takt under reformens genomförande.

En arbetstidsförkortning bör införas varsamt för att säkerställa att den offentliga servicen inte påverkas. Att offentlig sektor präglas av en hög andel deltidsarbete förenklar samtidigt genomförandet av en arbetstidsförkortning eftersom det för många kommer innebära uppräknad sysselsättningsgrad snarare än färre arbetade timmar. Genom att heltidsarbetande får sänkt arbetstid och deltidsarbetande får uppräknad sysselsättningsgrad är en generell arbetstidsförkortning också fullt förenlig med det viktiga arbetet för att göra heltid till norm.

Tidsfristen för det stegvisa införandet kan bedömas till 10 år men måste utredas så att kompetensförsörjningen i offentlig sektor säkras. Vi menar också att riktade statsbidrag bör införas för att kompensera kommuner och landsting för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning.

ETT DEMOKRATISKT ARBETSLIV

Vi tar för givet att alla beslut om styret av vår komplexa statsapparat ska tas gemensamt, men inom näringslivet och på arbetsplatsen har anställda jämförelsevis lite att säga till om. När det offentliga går in med stora summor för att rädda krisande branscher och företag är det fullt rimligt att vi samtidigt hittar vägar för att omsätta det medborgerliga ekonomiska stödet i medborgerligt ekonomiskt inflytande. Utan strategier för ökad ekonomisk demokrati förblir vi låsta i en modell där vinsterna privatiseras och förlusterna socialiseras. Ett första steg bör vara att utreda möjligheterna till utökad arbetsplatsdemokrati och medborgarnas demokratiska inflytande över den ojämlika kapitalkoncentrationen.

TRYGGARE ANSTÄLLNINGAR OCH EN HÅLLBAR ARBETSMILJÖ

Ett demokratiskt arbetsliv förutsätter trygga arbetstagare och att lagar och regler efterlevs. Det senaste decenniet har ansvariga myndigheters tillsynskapacitet kraftigt försvagats. Detta gäller inte minst Arbetsmiljöverket. Ökad myndighetskontroll skulle motverka brott i arbetslivet och minska den osunda konkurrensen på arbetsmarknaden. Vi menar att Socialdemokraterna måste driva att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs för att stärka arbetsmiljöarbetet och att ett arbetslivsinstitut inrättas för att bedriva forskning inom arbetsorganisation och hälsoeffekter.

Partikongressen föreslås besluta:

- A424:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar
- A424:2 att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning
- A424:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati
- A424:4 att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras
- A424:5 att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor

Steve Franzén

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A425

GÄVLE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett demokratiskt och hållbart arbetsliv

Många människor upplever att tiden vid sidan av arbetet inte räcker till för återhämtning, personlig utveckling och att vårda nära relationer. Samtidigt ökar den arbetsrelaterade psykiska

ohälsan. Antalet sjukskrivna med utmattningssymtom har sexdubblats sedan 2010. Arbetets verklighet manar oss att stanna upp och fundera över arbetslivets syfte, kvalitet och struktur.

Vi menar att ett framtidsinriktat politiskt projekt måste utmana rådande föreställning att all produktivitetstillväxt ska omsättas i ökad materiell konsumtion. Vi är också övertygade om att mer bör göras för att öka arbetstagarens ekonomiska makt och stärka arbetet mot arbetsrelaterad ohälsa. Vi vill se en arbetslivspolitik som fokuserar på mer frihet, större inflytande och bättre arbetsmiljö.

ARBETSTIDSFÖRKORTNING

Arbetstidsfrågan har varit ett centralt inslag i arbetarrörelsens frihetskamp. Under 1900-talet förkortades arbetsveckan stegvis från 56 till 40 timmar, men sedan 1973 har ingen förkortning av den lagstadgade normalarbetsveckan genomförts. Vi menar att det är hög tid för en reform som sänker heltidsmättet från 40 till 35 timmar per vecka.

Det är viktigt att påpeka att en arbetstidsförkortning inte är en samhällskostnad gentemot nuvarande materiella standard, utan en alternativkostnad relativt potentiell framtida produktion. Det är därför fullt möjligt att, precis som vid tidigare arbetstidsförkortningar, både höja löner och korta arbetstiden. Även med väldigt pessimistiska antaganden om produktivitets- och sysselsättningseffekter skulle en stegvis genomförd arbetstidsförkortning med bred marginal kunna bekostas inom ramen för den förväntade årliga tillväxten. Vi skulle alltså fortsatt bli rikare, men i något långsammare takt under reformens genomförande.

En arbetstidsförkortning bör införas varsamt för att säkerställa att den offentliga servicen inte påverkas. Att offentlig sektor präglas av en hög andel deltidsarbete förenklar samtidigt genomförandet av en arbetstidsförkortning eftersom det för många kommer innebära uppräknad sysselsättningsgrad snarare än färre arbetade timmar. Genom att heltidsarbetande får sänkt arbetstid och deltidsarbetande får uppräknad sysselsättningsgrad är en generell arbetstidsförkortning också fullt förenlig med det viktiga arbetet för att göra heltid till norm.

Tidsfristen för det stegvisa införandet kan bedömas till 10 år men måste utredas så att kompetensförsörjningen i offentlig sektor säkras. Vi menar också att riktade statsbidrag bör införas för att kompensera kommuner och landsting för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning.

ETT DEMOKRATISKT ARBETSLIV

Vi tar för givet att alla beslut om styret av vår komplexa statsapparat ska tas gemensamt, men inom näringslivet och på arbetsplatsen har anställda jämförelsevis lite att säga till om. När det offentliga går in med stora summor för att rädda krisande branscher och företag är det fullt rimligt att vi samtidigt hittar vägar för att omsätta det medborgerliga ekonomiska stödet i medborgerligt ekonomiskt inflytande. Utan strategier för ökad ekonomisk demokrati förblir vi

låsta i en modell där vinsterna privatiseras och förlusterna socialiseras. Ett första steg bör vara att utreda möjligheterna till utökad arbetsplatsdemokrati och medborgarnas demokratiska inflytande över den ojämlika kapitalkoncentrationen.

TRYGGARE ANSTÄLLNINGAR OCH EN HÅLLBAR ARBETSMILJÖ

Ett demokratiskt arbetsliv förutsätter trygga arbetstagare och att lagar och regler efterlevs. Det senaste decenniet har ansvariga myndigheters tillsynskapacitet kraftigt försvagats. Detta gäller inte minst Arbetsmiljöverket. Ökad myndighetskontroll skulle motverka brott i arbetslivet och minska den osunda konkurrensen på arbetsmarknaden. Vi menar att Socialdemokraterna måste driva att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs för att stärka arbetsmiljöarbetet och att ett arbetslivsinstitut inrättas för att bedriva forskning inom arbetsorganisation och hälsoeffekter

Partikongressen föreslås besluta:

A425:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar

A425:2 att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning

A425:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati

A425:4 att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras

A425:5 att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor

Gävle Norra S-förening

Gävle arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A426

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN

Ett demokratiskt och hållbart arbetsliv

Många människor upplever att tiden vid sidan av arbetet inte räcker till för återhämtning, personlig utveckling och att vårda nära relationer. Samtidigt ökar den arbetsrelaterade psykiska ohälsan. Antalet sjukskrivna med utmattningssymtom har sexdubblats sedan 2010. Arbetets verklighet manar oss att stanna upp och fundera över arbetslivets syfte, kvalitet och struktur. Vi menar att ett framtidsinriktat politiskt projekt måste utmana rådande föreställning att all produktivitetstillväxt ska omsättas i ökad materiell konsumtion. Vi är också övertygade om att mer bör göras för att öka arbetstagarens ekonomiska makt och stärka arbetet mot arbetsrelaterad ohälsa. Vi vill se en arbetslivspolitik som fokuserar på mer frihet, större inflytande och bättre arbetsmiljö.

ARBETSTIDSFÖRKORTNING

Arbetstidsfrågan har varit ett centralt inslag i arbetarrörelsens frihetskamp. Under 1900-talet förkortades arbetsveckan stegvis från 56 till 40 timmar, men sedan 1973 har ingen förkortning av den lagstadgade normalarbetsveckan genomförts. Vi menar att det är hög tid för en reform som sänker heltidsmättet från 40 till 35 timmar per vecka.

Det är viktigt att påpeka att en arbetstidsförkortning inte är en samhällskostnad gentemot nuvarande materiella standard, utan en alternativkostnad relativt potentiell framtida produktion. Det är därför fullt möjligt att, precis som vid tidigare arbetstidsförkortningar, både höja löner och korta arbetstiden. Även med väldigt pessimistiska antaganden om produktivitets- och sysselsättningseffekter skulle en stegvis genomförd arbetstidsförkortning med bred marginal kunna bekostas inom ramen för den förväntade årliga tillväxten. Vi skulle alltså fortsatt bli rikare, men i något långsammare takt under reformens genomförande.

En arbetstidsförkortning bör införas varsamt för att säkerställa att den offentliga servicen inte påverkas. Att offentlig sektor präglas av en hög andel deltidsarbete förenklar samtidigt genomförandet av en arbetstidsförkortning eftersom det för många kommer innebära uppräknad sysselsättningsgrad snarare än färre arbetade timmar. Genom att heltidsarbetande får sänkt arbetstid och deltidsarbetande får uppräknad sysselsättningsgrad är en generell arbetstidsförkortning också fullt förenlig med det viktiga arbetet för att göra heltid till norm.

Tidsfristen för det stegvisa införandet kan bedömas till 10 år men måste utredas så att kompetensförsörjningen i offentlig sektor säkras. Vi menar också att riktade statsbidrag bör införas för att kompensera kommuner och landsting för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning.

ETT DEMOKRATISKT ARBETSLIV

Vi tar för givet att alla beslut om styret av vår komplexa statsapparat ska tas gemensamt, men inom näringslivet och på arbetsplatsen har anställda jämförelsevis lite att säga till om. När det offentliga går in med stora summor för att rädda krisande branscher och företag är det fullt rimligt att vi samtidigt hittar vägar för att omsätta det medborgerliga ekonomiska stödet i medborgerligt ekonomiskt inflytande. Utan strategier för ökad ekonomisk demokrati förblir vi låsta i en modell där vinsterna privatiseras och förlusterna socialiseras. Ett första steg bör vara att utreda möjligheterna till utökad arbetsplatsdemokrati och medborgarnas demokratiska inflytande över den ojämlika kapitalkoncentrationen.

TRYGGARE ANSTÄLLNINGAR OCH EN HÅLLBAR ARBETSMILJÖ

Ett demokratiskt arbetsliv förutsätter trygga arbetstagare och att lagar och regler efterlevs. Det senaste decenniet har ansvariga myndigheters tillsynskapacitet kraftigt försvagats. Detta gäller inte minst Arbetsmiljöverket. Ökad myndighetskontroll skulle motverka brott i arbetslivet och minska den osunda konkurrensen på arbetsmarknaden. Vi menar att Socialdemokraterna måste driva att

anslagen till Arbetsmiljöverket höjs för att stärka arbetsmiljöarbetet och att ett arbetslivsinstitut inrättas för att bedriva forskning inom arbetsorganisation och hälsoeffekter.

Partikongressen föreslår besluta:

A426:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar

A426:2 att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning

A426:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati

A426:4 att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras

A426:5 att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor

Johan Viklund

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A427

SALA ARBETAREKOMMUN

Ett demokratiskt och hållbart samhälle

Ett demokratiskt och hållbart samhälle

Många människor upplever att tiden vid sidan av arbetet inte räcker till för återhämtning, personlig utveckling och att vårda nära relationer. Samtidigt ökar den arbetsrelaterade psykiska ohälsan. Antalet sjukskrivna med utmattningssymtom har sexdubblats sedan 2010. Arbetets verklighet manar oss att stanna upp och fundera över arbetslivets syfte, kvalitet och struktur.

Vi menar att ett framtidsinriktat politiskt projekt måste utmana rådande föreställning att all produktivitetstillväxt ska omsättas i ökad materiell konsumtion. Vi är också övertygade om att mer bör göras för att öka arbetstagarens ekonomiska makt och stärka arbetet mot arbetsrelaterad ohälsa. Vi vill se en arbetslivspolitik som fokuserar på mer frihet, större inflytande och bättre arbetsmiljö.

ARBETSTIDSFÖRKORTNING

Arbetstidsfrågan har varit ett centralt inslag i arbetarrörelsens frihetskamp. Under 1900-talet förkortades arbetsveckan stegvis från 56 till 40 timmar, men sedan 1973 har ingen förkortning av den lagstadgade normalarbetsveckan genomförts. Vi menar att det är hög tid för en reform som sänker heltidsmättet från 40 till 35 timmar per vecka.

Det är viktigt att påpeka att en arbetstidsförkortning inte är en samhällskostnad gentemot nuvarande materiella standard, utan en alternativkostnad relativt potentiell framtida produktion. Det är därför fullt möjligt att, precis som vid tidigare arbetstidsförkortningar, både höja löner och korta arbetstiden. Även med väldigt pessimistiska antaganden om produktivitets- och sysselsättningseffekter skulle en stegvis genomförd arbetstidsförkortning med bred marginal kunna bekostas inom ramen för den förväntade årliga tillväxten. Vi skulle alltså fortsatt bli rikare, men i något långsammare takt under reformens genomförande

En arbetstidsförkortning bör införas varsamt för att säkerställa att den offentliga servicen inte påverkas. Att offentlig sektor präglas av en hög andel deltidsarbete förenklar samtidigt genomförandet av en arbetstidsförkortning eftersom det för många kommer innebära uppräknad sysselsättningsgrad snarare än färre arbetade timmar. Genom att heltidsarbetande får sänkt arbetstid och deltidsarbetande får uppräknad sysselsättningsgrad är en generell arbetstidsförkortning också fullt förenlig med det viktiga arbetet för att göra heltid till norm.

Tidsfristen för det stegvisa införandet kan bedömas till 10 år men måste utredas så att kompetensförsörjningen i offentlig sektor säkras. Vi menar också att riktade statsbidrag bör införas för att kompensera kommuner och landsting för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning.

ETT DEMOKRATISKT ARBETSLIV

Vi tar för givet att alla beslut om styret av vår komplexa statsapparat ska tas gemensamt, men inom näringslivet och på arbetsplatsen har anställda jämförelsevis lite att säga till om. När det offentliga går in med stora summor för att rädda krisande branscher och företag är det fullt rimligt att vi samtidigt hittar vägar för att omsätta det medborgerliga ekonomiska stödet i medborgerligt ekonomiskt inflytande. Utan strategier för ökad ekonomisk demokrati förblir vi låsta i en modell där vinsterna privatiseras och förlusterna socialiseras. Ett första steg bör vara att utreda möjligheterna till utökad arbetsplatsdemokrati och medborgarnas demokratiska inflytande över den ojämlika kapitalkoncentrationen.

TRYGGARE ANSTÄLLNINGAR OCH EN HÅLLBAR ARBETSMILJÖ

Ett demokratiskt arbetsliv förutsätter trygga arbetstagare och att lagar och regler efterlevs. Det senaste decenniet har ansvariga myndigheters tillsynskapacitet kraftigt försvagats. Detta gäller inte minst Arbetsmiljöverket. Ökad myndighetskontroll skulle motverka brott i arbetslivet och minska den osunda konkurrensen på arbetsmarknaden. Vi menar att Socialdemokraterna måste driva att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs för att stärka arbetsmiljöarbetet och att ett arbetslivsinstitut inrättas för att bedriva forskning inom arbetsorganisation och hälsoeffekter.

Partikongressen föreslås besluta:

A427:1 att Socialdemokraterna ska verka för att den lagstiftade normalarbetsveckan förkortas från 40 till 35 timmar

A427:2 att Socialdemokraterna ska verka för riktade statsbidrag som kompenserar kommuner och regioner för ökade kostnader vid arbetstidsförkortning

A427:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts om ökad ekonomisk demokrati

A427:4 att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till Arbetsmiljöverket höjs och tillsynskapaciteten förbättras

A427:5 att Socialdemokraterna ska verka för att det inrättas ett nytt Arbetslivsinstitut för forskning om arbetslivsrelaterade frågor

Jan Berndtsson, Viktor Kärvinge, Stefan Axinge

Sala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A428

GÖTENE ARBETAREKOMMUN

Extratjänster viktiga för att få folk i arbete

Extratjänsterna var till stor hjälp för att få ut människor som stod långt ifrån arbete i en meningsfull anställning och sysselsättning.

De var också till stor nytta för nya svenskar som hade svårt att få arbete. Åtgärden var bra för att minska segregationen och på så sätt påskynda integrationen i det svenska samhället. Både arbete och språket.

Partikongressen föreslås besluta:

A428:1 att extratjänster återinförs

Götene Arbetarkommun

Götene arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A429

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Fackligt veto vid samråd

När subventionerade jobb ska bifallas av Arbetsförmedlingen måste ett samråd ske med facken. Det handlar om jobb, praktikplatser där arbetsgivaren får bidrag eller stöd för en anställning. Idag kan vi konstatera att dessa samråd inte fungerar.

Arbetsförmedlingen rapporterar själv om att nästan hälften av alla tillfällen aldrig går till ett samråd, vilket redan där lyfter en varningsklocka. Enligt våra fackliga erfarenheter vet vi också flera tillfällen där lönebidrag eller motsvarande betalats ut till företag som anlitar svartarbetare, saknar kollektivavtal, och bryter mot lagar och regler.

Processen vid ett samråd är dessutom komplicerad, blanketter skickas fel, och innehåller en strikt byråkrati. I slutändan är det ofta som de fackliga synpunkterna inte tas tillvara alls. Trots uppenbara brister hos vissa arbetsgivare bortser AF från kommentarerna och bifaller ändå subventionen.

Det saknas en hel del statistik om samråd, men Arbetsförmedlingen själva säger att de under 2017 bedömde att 270 000 samråd borde genomförts under året. Av de 363 ärenden som valdes ut slumpmässigt hade handläggaren skickat ett blankett om samråd till berört fack i sju fall av tio. Det beror enligt AF på att handläggare saknar kunskap, tidsbrist, att ”facken ändå inte svarar”, det inte behövs eller något annat skäl.

När Ylva Johansson var arbetsmarknadsminister utlovade hon en kartläggning av samråden. Av den kartläggningen har vi inte sett något av än.

För att komma tillrätta med denna problematik behöver vi se till att fackförbunden kan stoppa en subventionerad anställning, framförallt när det gäller rent olaglig verksamhet.

Partikongressen föreslår besluta:

A429:1 att fackförbunden ska ha veto vid samråd

Fackliga utskottet i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A430

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Fler verktyg för skyddsombuden

För ett skyddsombud så är att begära ett skyddsstopp den kraftigaste åtgärden som hen har att tillgå. Tanken med det är att arbetet omedelbart stoppas tills arbetsgivaren vidtagit åtgärd, arbetet stoppas för att skyddsombudet anser att det på olika sätt är för farligt att fortsätta arbetet.

Men inom vård och omsorgsarbeten så kan arbetsgivaren ändå tvinga personalen att arbeta och har fullt laglig rätt att göra så, då personalen måste utföra livsuppehållande insatser, vilket i många fall kan innebära alla ordinarie insatser.

Det är även så att inom dessa yrken så ställs Skyddsombudet med det etiska dilemmat att tredje person kan drabbas väldigt hårt om ett skyddsstopp begärs, nämligen att patienten eller brukaren bli drabbad. Skyddsombudet kan även bli hårt kritiserad inte bara av arbetsgivaren utan även av patienter/brukare eller deras anhöriga, men även från andra kollegor, då det kan tyckas vara ett omänskligt beslut att inte ge någon hjälp som är i behov av det.

Till skillnad från exempelvis ett skyddsombud som på en industri begär ett skyddsstopp så förlora industrin direkt pengar. Inom vård och omsorg så är så inte fallet och ett skyddsstopp anses relativt harmlöst av många arbetsgivare. Av dessa anledningar så begärs långt ifrån så många skyddsstopp som det egentligen borde av skyddsombud inom vård och omsorg, då de för dem dels inte är ett särskilt effektiv åtgärd samt skyddsstoppet snarare drabbar patienterna/brukarna och inte arbetsgivaren. Självklart får det till följd att många arbetsgivare helt enkelt struntar i att åtgärda arbetsmiljöproblem, trots upprepade tillbud och observandum från skyddsombud och övrig personal.

Därför bör nu lagstiftningen ses över så att skyddsombuden inom branscher där arbetsgivaren kan tvinga personalen att arbeta trots ett skyddsstopp får fler verktyg. Det måste bli kännbart för arbetsgivaren när de utsätter sin personal för farliga situationer som skulle gå att förhindra, så är det tyvärr inte idag.

Åtgärder skulle kunna vara effektiva är att den som ansvar för arbetsmiljön helt enkelt blir av med jobbet eller kommunen får betala höga viten.

Partikongressen föreslås besluta:

A430:1 att en utredning tillsätts som ser över lagstiftningen och som kommer fram med ett förslag på hur skyddsombud som arbetar inom branscher där skyddsstopp inte är effektivt kan få utökad möjlighet att agera mot arbetsgivaren så att det är kännbart och att det utifrån utredningens förslag tas fram konkreta förslag för att ytterligare stärka skyddsombudens ställning

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A431

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Flexicurity – På arbetarnas villkor

Med anledning av de förestående försämringarna som väntar oss arbetare i och med januariavtalet gällande turordningsreglerna, vill vi i Livs S-förening att SAP verkar för att följande förbättringar kommer till stånd.

Partikongressen föreslås besluta:

A431:1 att a-kassan förbättras så en majoritet av LO-kollektivet får 90% i ersättning

A431:2 att ovan ersättning gäller i 4 års tid likt Dansk modell år 2006

A431:3 att regeringen budgeterar för minst en fördubbling av avsatta medel som ska gå till arbetsmarknadsåtgärder för att ge stöd för att få människor i arbete

Livs S-förening

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A432

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN

Flexicurity – På arbetarnas villkor

Med anledning av de förestående försämringarna som väntar oss arbetare i och med januariavtalet gällande turordningsreglerna, vill vi i Livs S-förening att SAP verkar för att följande förbättringar kommer till stånd.

Partikongressen föreslås besluta:

A432:1 att alla karensdagar i arbetslöshetsförsäkringen försvinner

Livs S-förening

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A433

HELSINGBORGES ARBETAREKOMMUN

Främja en salutogen arbetsmiljö i en digital tid

Dagens tjänstemän verkar i ett ständigt föränderligt arbetsliv. Kraven på tillgänglighet och flexibilitet stiger med de digitala och teknologiska framsteg som görs. För den som har datorn som sitt främsta arbetsredskap går det i princip att jobba dygnet runt oavsett var du befinner dig.

Något som har räddat många arbeten i en tid som begränsats av Covid 19 pandemin. Vi har nu levt med Covid 19 under över ett år och många av de förändringar som pandemin tvingat oss till kommer leva kvar långt efter pandemin har lagt sig.

Den digitala utvecklingen kommer innebära beständiga förändringar för vilka krav som är rimliga att ställa för en arbetsgivare. Det går inte att säga att det inte fungerar att arbeta hemifrån när stora delar av befolkning har gjort det under över ett år.

I takt med att tiden går, och att det kommer dörja ett bra tag till innan det går att komma tillbaka till sin arbetsplats, börjar även negativa konsekvenser av hemarbete göra sig påminda.

Det är inte alla som har möjlighet till en schyst arbetsmiljö. Det handlar om allt från en otillräcklig arbetsställning till dåliga och saktfärdiga uppkopplingar som ska försörja ett helt hushåll. Disciplin i bokning av digitala möten är också en faktor som har betydelse. Det kommer in många berättelser från arbetsplatser som kör på det ena digitala mötet efter det andra utan pauser. Den naturliga pausen som du får när du går mellan olika mötesplatser eller för att hämta kaffe, äta lunch etc, finns inte längre och det är ett problem.

Flera studier som Folkhälsomyndigheten har publicerat på sin hemsida vittnar om att det inte bara är kroppen som tar stryk på grund av dålig arbetsmiljö utan den psykiska ohälsan ökar i takt med att pandemin består.

Även om arbetsplatsen är förlagd till köksbordet är det fortfarande arbetsgivaren som har arbetsmiljöansvaret. Konkret innebär det saker som förmågan att arbeta ostört, god belysning och ergonomisk och teknisk adekvat utrustning är arbetsgivarens ansvar.

Det finns också hälsorisker med att inte kunna träffa sina arbetskamrater regelbundet. För många är det just kollegorna som gör att det är kul att gå till jobbet och att en belastad situation blir uthärdlig. När dessa möjligheter inte längre finns och strukturen på arbetsveckan förändras ökar riskerna för ohälsa.

Under lång tid har normen för en fast anställning varit en fast arbetsplats. Det finns en risk att

om den ena delen ruckas, följer den andra efter. Det är rimligt att anta att det finns arbetsgivare som kommer frestas av att låta distansarbetare bli löst hängande konsulter snarare än medarbetare med en fast anställning. Om de inte syns på kontoret och inte är med på fikapauser, ska de då ha samma status som alla andra?

Pandemin har med all önskvärd tydlighet visat att arbetsmarknaden, både fackföreningar och arbetsgivarorganisationer har många utmaningar att ta tag i. För fackföreningarnas del innebär det att organisera människor som har hemmet som arbetsplats. Nästa fråga blir, hur ska då fackföreningarna lyckas att varva nya medlemmar, när arbetsplatsen har flyttat till hemadressen. Och den kanske viktigaste frågan, hur kan arbetsmarknadens parter gemensamt verka så att ett ökat distansarbete inte blir en omöjlig arbetsmiljöfråga.

Att arbetsmarknaden blir allt mer gränslös är förstås något som i grunden kan var mycket positivt. De flesta tjänstemän uppskattar att de tillåts utforma sitt arbetsliv på ett sätt som passar deras intressen och behov. Förutsättningen för att det ska fungera tillfredsställande är en god kommunikation mellan arbetsgivaren och arbetstagaren där arbetsgivaren tydligt tar sitt ansvar för en god och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Tyvärr är det inte alla arbetsplatser som säkerställer att medarbetaren inte jobbar på sin fritid, något som alla arbetsgivare ska göra. Det blir allt vanligare att arbetsgivare slarvar med uppdragsbeskrivningar, och när tydlighet och ledning uteblir är risken stor för psykisk ohälsa och i värsta fall sjukskrivning.

Psykisk ohälsa, stress och utmattning har varit den vanligaste orsaken sedan år 2014 till sjukskrivning bland tjänstemän. För att motverka dessa negativa konsekvenser av ett allt gränslösare arbetsliv krävs en förstärkning av arbetsmiljöarbetet på arbetsplatserna.

Chefer och ledning måste ta arbetsmiljöarbetet på större allvar och aktivt följa upp hur det står till ute på sina respektive arbetsplatser. För det finns lösningar på den utbredda ohälsan. Genom att arbeta systematiskt med arbetsmiljöfrågor och få mer kunskaper kan sjukskrivningar förhindras.

Även i tjänstemannasektorn är det främst kvinnor som drabbas. Det är allvarligt och så kan det inte fortsätta. Vilka faktorer som är med och påverkar varför det ser ut så är flera och i samverkan. Hög arbetsbelastning och otydlig ansvarsfördelning tillsammans med bristande ledarskap är några av dem. Statistik som Unionen tagit fram visar att under våren 2018 var 80% av de som var sjukskrivna för stressrelaterade sjukdomar kvinnor, och många gånger rör det sig om yngre kvinnor. Det visar sig också att män som arbetar i kvinnodominerade yrken som är de yrken som är mest utsatta, drabbas i lika stor utsträckning av stressrelaterade sjukdomar som sina kvinnliga kollegor.

Ohälsa och stress på arbetsplatsen är den enskilt viktigaste frågan att komma till rätta med för

att säkra en framgångsrik utveckling av arbetsmarknaden. Vittnesmålen över riskerna med vårt uppkopplade 24/7 samhälle är allt för många för att avfärdas och nu är det hög tid för alla parter att växla upp sitt engagemang för frågan och sträva mot en salutogen arbetsmarknad.

Partikongressen föreslås besluta:

A433:1 att Arbetsmiljöverket får i uppdrag att göra en översyn hur en ökad digitalisering kan skapa en bättre arbetsmiljö i syfte att förankra det i det kontinuerliga arbetsmiljöarbetet

A433:2 att Arbetsmiljöverket får i uppdrag att ta fram riktlinjer för att säkerställa en god arbetsmiljö för hemarbete

A433:3 att verka för att krav ställs på arbetsgivare att jobba systematiskt med att minska risker i arbetet som genererar psykisk ohälsa

A433:4 att arbetsgivarens ansvar tydliggörs i förhållande till hemarbete

A433:5 att särskilt beakta kvinnors arbetssituation

S Tjänstemannaförening

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A434

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Funktionsnedsatta på arbetsmarknaden

Våra medborgare med olika former av funktionsnedsättning har av olika anledningar en lägre sysselsättningsgrad än icke-funktionsnedsatta. Enligt SCB:s rapport "Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2019" är omkring 75 procent av personer med funktionsnedsättning i arbetskraften 2019. Att jämföra med 85 procent i befolkningen, vilket innebär en skillnad på 10 procentenheter.

Enligt samma rapport upplever dessutom personer med funktionsnedsättning negativa attityder hos arbetsgivaren som den vanligaste typen av diskriminering. Det är nästan dubbelt så vanligt jämfört med de näst vanligaste diskrimineringstyperna kränkningar, diskriminering vid tillsättning av jobb och mobbning. Bland personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga är det drygt 20 procent som någon gång de senaste fem åren upplevt negativa attityder hos en arbetsgivare.

Det är viktigt både för individ och samhälle att alla medborgare, funktionsnedsättning eller inte, har en daglig sysselsättning, är behövd och bidrar efter förmåga till sin egen försörjning och är en del av samhället. Självklart ska ingen diskrimineras oavsett diskrimineringsgrund.

Inom stat, kommun och region har vi inom politiken möjlighet att påverka hur utvecklingen fortskrider när det gäller antalet personer med funktionsnedsättning som har sysselsättning på arbetsmarknaden. Inom offentlig sektor kan vi ta taktpinnen för att fler med funktionsnedsättning kommer till sin rätt på arbetsmarknaden!

Partikongressen föreslår besluta:

A434:1 att partiet verkar för att stat, kommuner och regioner sysselsätter fler personer med funktionsnedsättning

Stora Mellösa socialdemokratiska förening

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A435

HANINGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Förbjud privata arbetsförmedlingar och bemanningsföretag

Under en följd av år har kritiken mot bemanningens företagen och privata arbetsförmedlare framförts men ingen förbättring till det bättre har skett. Från att ha funnits inom LO-kollektivet har snart varje bransch sina privata arbetsförmedlingar, från cyklande transportörer till lastbilschaufförer, från byggnadsarbetare till sjukvårdpersonal med hyrläkare bara för att ta några exempel ur högen.

Löntagarna vet mycket väl hur det är att leva med ständig prispress, försämrade arbetsvillkor och otrygga anställningar. Vår kollektiva styrka slås sönder av bemanningsföretag, det blir svårare att kämpa för bättre arbetsvillkor och löner. De anställda får betala ett högt pris med livet som insats. Utan anställningstrygghet så blir det svårare att försvara en bra arbetsmiljö.

Våra erfarenheter kommer utifrån vår vardag som byggnadsarbetare, men våra vänner och fackliga kamrater inom alla LO:s förbund vittnar om att samma katastrofala situation råder inom deras avtalsområden.

Utöver detta, så bidrar företeelsen uthyrning av arbetskraft, till att man betraktar arbetare som en handelsvara, som slit och släng, i stället för en värdefull och långsiktig resurs för företagens utveckling och framgång. Utifrån ett gott företagande så bör sammansvetsade arbetslag och teamarbete vara en tillgång i företagen. Alla är med och utvecklar företaget i stället för att skapa en företagskultur där den anställde inte känner sig ha något värde och är utbytbar. Den positiva motsatsen är att bedriva en personalpolitik som syftar till ett långsiktigt kunskapsuppbyggande i företagen.

Företeelsen med inhyrd personal hotar solidariteten, arbetare ställs mot arbetare. Det utvecklas A-lag och B-lag. Vi har till och med C-lag på arbetsmarknaden. Systemet leder till att arbetsgivarna kan tysta anställda liksom fackligt aktiva, som använder sig av sin rättighet att lyfta fram missförhållanden.

Det är svårt att stoppa försämringar för arbetstagarna när en del av arbetskraften är daglönare och kan tvingas gå från arbetet utan varsel och utan egentliga förhandlingar. Utan anställningstrygghet så är kollektivet svagare helt enkelt. Det är rent ohederligt att acceptera ett sådant system, där arbetstagarna ska vara ett gummiband för marknadens konjunkturer. Ett gummiband som sträcks ut tills det brister för arbetarkollektivet. Det är inte hederligt att inhyrd personal ska fungera som krockkuddar i konjunkturernas upp- och nedgångar. Som sagt en slit- och slängvara.

Att vi vill begränsa systemet med bemanningsföretag innebär inte att vi ska sluta försvara de som arbetar på dessa uthyrningsföretag. Det är än viktigare än någonsin att vi organiserar dem, att vi solidariserar oss med dem och kämpar för deras villkor.

Partikongressen föreslås besluta:

A435:1 att Socialdemokraterna ska verka för att privat förmedling och uthyrning av arbetskraft förbjuds

A435:2 att arbetsförmedling inte får bedrivas i förvärvssyfte (vinstsyfte)

A435:3 att Socialdemokraterna ska arbeta för att bemanningsföretag med inhyrd personal förbjuds på samma sätt som vi tidigare haft fram till 1992

Byggsossen Haninge

Haninge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A436

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN

Förbättra företrädesrätten i LAS – minska andelen otrygga jobb!

Svenskt näringsliv, PTK, If Metall och Kommunal har nu gjort ett huvudavtal som ska skapa balans mellan å ena sidan flexibilitet för företagen och å andra sidan en trygg omställning för arbetstagarna.

I denna överenskommelse är inga tidsgränser förändrade gällande företräde till återanställningsrätt.

Otryggheten är allt för stor då tidsgränsen är för lång att kvalificera sig till företrädesrätten som visstid/vikariatanställd, nämligen 12 månader.

Under denna tid kan arbetsgivaren sålla bland sina anställda på visstid vem som ska få fortsatt anställning.

Det är en alldeles för lång tid i otrygghet för den anställde.

För att skapa jämvikt på arbetsmarknaden mellan arbetsgivare och arbetstagare vill vi att SAP arbetar för:

Partikongressen föreslås besluta:

A436:1 att gränsen för företräde till återanställning i LAS sänks från 12 månader till 6 månader

Fackliga utskottet

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A437

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Förbättrad arbetsmiljö genom ökad kunskap och forskning

Arbetares ställning i arbetslivet kan enkelt utläsas av hur stor andel av de värden som produceras man får ta del av. Men produktionen av dessa värden betalar man alltför ofta ett högt pris för i form av brister i arbetsmiljön. När arbetsgivare försöker pressa kostnader är det inte bara löner som får stå tillbaka, utan också löntagares säkerhet och hälsa.

Att produktionen effektiviseras, så att mer kan produceras till en lägre kostnad, är något i grunden positivt. Det kan ske genom teknisk och organisatorisk utveckling, genom kompetensutveckling för de anställda. Precis som det aldrig får ske genom att man går under den lägsta normerade lönenivån för branschen får det heller inte ske genom att de anställda utsätts för fara. Arbetsmiljön är inte förhandlingsbar. För att denna gräns ska kunna upprätthållas krävs både att facket, genom sina skyddsombud, och att staten, genom Arbetsmiljöverket och rättssystemet, gör sin del.

De brister i arbetsmiljön som ofta är svårast att påvisa och kräva åtgärder mot, är de som rör den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. På detta område ökar också ohälsan. Därför behöver särskilda åtgärder vidtas för att förbättra den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Mer forskning behöver göras på området. De fackliga organisationerna prioriterar nu att följa upp hur väl de verktyg skyddsombuden har fungerat. Detta måste även Socialdemokratiska partiet engagera sig i. Och Arbetsmiljöverket måste utveckla sin verksamhet för att minska risken för psykisk ohälsa.

Partikongressen föreslås besluta:

A437:1 att Socialdemokraterna ska verka för att mer forskning görs på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön

A437:2 att Socialdemokraterna, i så nära samarbete med de fackliga organisationerna som möjligt, ska prioritera att följa upp hur väl de verktyg skyddsombuden har för att tillförsäkra en god organisatorisk och social arbetsmiljö fungerar

A437:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Arbetsmiljöverket utvecklar sin verksamhet för att minska risken för arbetsrelaterad psykisk ohälsa

Handels socialdemokratiska förening Örebro

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A438

EDA ARBETAREKOMMUN

Förbättrad arbetsmiljö genom ökad kunskap och forskning

Arbetares ställning i arbetslivet kan enkelt utläsas av hur stor andel av de värden som produceras man får ta del av. Men produktionen av dessa värden betalar man alltför ofta ett högt pris för i form av brister i arbetsmiljön. När arbetsgivare försöker pressa kostnader är det inte bara löner som får stå tillbaka, utan också löntagares säkerhet och hälsa.

Att produktionen effektiviseras, så att mer kan produceras till en lägre kostnad, är något i grunden positivt. Det kan ske genom teknisk och organisatorisk utveckling, genom kompetensutveckling för de anställda. Precis som det aldrig får ske genom att man går under den lägsta normerade lönenivån för branschen får det heller inte ske genom att de anställda utsätts för fara. Arbetsmiljön är inte förhandlingsbar. För att denna gräns ska kunna upprätthållas krävs både att facket, genom sina skyddsombud, och att staten, genom Arbetsmiljöverket och rättssystemet, gör sin del.

De brister i arbetsmiljön som ofta är svårast att påvisa och kräva åtgärder mot, är de som rör den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. På detta område ökar också ohälsan. Därför behöver särskilda åtgärder vidtas för att förbättra den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Mer forskning behöver göras på området. De fackliga organisationerna prioriterar nu att följa upp hur väl de verktyg skyddsombuden har fungerar. Detta måste även Socialdemokratiska partiet engagera sig i. Och Arbetsmiljöverket måste utveckla sin verksamhet för att minska risken för psykisk ohälsa.

Partikongressen föreslås besluta:

A438:1 att Socialdemokraterna ska verka för att mer forskning görs på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön

A438:2 att Socialdemokraterna, i så nära samarbete med de fackliga organisationerna som möjligt, ska prioritera att följa upp hur väl de verktyg skyddsombuden har för att tillförsäkra en god organisatorisk och social arbetsmiljö fungerar

A438:3 att Socialdemokraterna ska verka för att Arbetsmiljöverket utvecklar sin verksamhet för att minska risken för arbetsrelaterad psykisk ohälsa

Eda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A439

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN

Förebygg missbrukandet av visstidsanställningar genom en förbättring av bestämmelsen i LAS

Arbetstagarnas trygghet i anställningen är flitigt diskuterat i svensk politik – en diskussion minst lika förekommande bland arbetstagare som oroar sig över att inte få en fortsatt anställning. Reinfeldts regering införde år 2007 anställningsformen allmän visstid, anställningsformen har sedan dess varit mycket omdiskuterad och det har förts en hel del kritik mot den.

Allmän visstidsanställning är en av de tre tidsbegränsade anställningsformer som regleras i 5 § LAS. Vidare i 5 a § regleras hur länge en arbetstagare får vara anställd på allmän visstid och vikariat, en bestämmelse vars syfte var att förhindra stapling av visstidsanställningar (konverteringsregeln) och att arbetstagare under längre tid hamnar i otrygga anställningar. Eftersom lagen är semidispositiv har arbetsmarknadens parter genom kollektivavtal tillämpat andra bestämmelser, både fördelaktiga för arbetsgivaren och arbetstagaren. Det är dock viktigt att beakta att arbetsmarknaden moderniseras samtidigt som många arbetstagare arbetar på arbetsplatser utan kollektivavtal vilket resulterar i att det är reglerna i LAS som blir tillämpliga på dem.

Kvoteringsregeln i 5a § LAS innebär enligt första punkten att en arbetstagare som varit anställd hos arbetsgivaren i form av allmän visstidsanställning i mer än två år (kvalifikationstiden) under en femårsperiod övergår till en tillsvidareanställning. Vidare i andra punkten övergår en allmän visstidsanställning till en tillsvidareanställning om arbetstagaren varit anställd i olika tidsbegränsade anställningar (säsong, vikariat eller allmän visstid) i mer än två år och dessa har följt på varandra. Att anställningarna ska ha följt på varandra innebär att de har ingåtts utan att sex månader har passerat mellan anställningarna. Det resulterar i kedja. Här inte finns ett krav på en femårsperiod. Kedjan börjar från och med arbetstagarens första allmänna visstidsanställning.

Till denna kedja kan inte tidsbegränsade anställningar som har stöd av kollektivavtal eller specialförfattning räknas med. Det som gör bestämmelsen aningen svåräst är att den kan tolkas som att tidsbegränsade anställningar kan räknas samman, men arbetstagaren måste fortfarande vara anställd för allmän visstidsanställning i två år som är kvalifikationstiden enligt första stycket. På så sätt är det möjligt för arbetsgivaren att anställa en arbetstagare på vikariat, säsong och allmän visstid under flera perioder utan att anställningen övergår till en tillsvidareanställning under en längre tid än två år.

Att möjligheten finns för arbetsgivare att kunna anställa personer under kortare perioder är onekligen viktigt för den svenska arbetsmarknaden. Verksamheternas ekonomiska förutsättningar och behov av personal kan förändras drastiskt på kort tid. Trots det är det viktigt att säkerställa att tidsbegränsade anställningar inte missbrukas. Lagändringen som skedde efter TCO:s anmälan till EU-kommissionen 2007 innebar lagändringen 2016 att det till viss del blev svårare att stapla, men det är fortfarande möjligt och det är värt att ifrågasätta om lagen uppfyller visstidsdirektivet (99/70/EG). Enligt klausul 5 p.1 i direktivet ska medlemsländerna införa en eller flera av följande punkter för att förhindra missbrukandet av visstidsanställningar:

- a) Bestämmelser om objektiva grunder för förnyad visstidsanställning.
- b) Bestämmelser om en övre sammanlagd tidsgräns för flera på varandra följande visstidsanställningar.
- c) Bestämmelser om hur många gånger en visstidsanställning får förnyas.

I Sverige krävs det inte en objektiv grund för att förnya en visstidsanställning och inte heller hur många gånger en sådan anställning får förnyas. Vi har däremot en lagstadgad tidsgräns på två år som nämndes ovan. Problematiken som jag lyfte tidigare är således att det är möjligt att anställa en arbetstagare på allmän visstid och på olika tidsbegränsade anställningar (5 § LAS p. 1-3) under en period längre än två år utan att kvalifikationstiden uppfylls.

Med vad som framförts ovan yrkar vi:

Partikongressen föreslås besluta:

A439:1 att Socialdemokraterna arbetar för en förbättrad lagstiftning med hänsyn till punkterna i visstidsdirektivet (1999/70/EG) för att förebygga missbrukandet av visstidsanställningar

Fackliga utskottet

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A440

UPPVIDINGE ARBETAREKOMMUN

Förlängd a-kassa i pandemins spår

Att pandemin slår hårt mot företagen och de åtgärder som görs för att rädda svenska företag och arbetstillfällena uppgår till många miljarder. Vår socialdemokratiskt ledda regering har under pandemin tagit stort ansvar och genomfört kraftfulla satsningar för detta syfte. Ändå rapporterar LO och SCB om stora förluster i arbetstillfällena på den svenska arbetsmarknaden under pandemin, andelen arbetslösa ökar och andelen sysselsatta minskar.

Vi har nu sett ett helt år av pandemi passera. De flesta a-kassor ger ett bra omställningsskydd i ca 1 år efter förlorat förvärvsarbete. Därefter är skyddet svagare och övergår snart på de kommunala socialbidragen. Att passera från a-kassa till socialbidrag är också en emotionellt svår passage för många människor.

De personer som utförsäkras från a-kassan nu framgent är därmed människor som förlorat sina arbeten under pandemin. Utifrån detta anser vi det angeläget att stärka skyddet runt dessa personer, både utifrån den egna individens behov av självförsörjning och utifrån kommunernas förmåga att försörja en ökande andel människor genom socialbidrag.

Sverige behöver satsa på människor som drabbats ekonomiskt av pandemin likväl som på företag som drabbats.

Partikongressen föreslås besluta:

A440:1 att Socialdemokraterna genomför en tillfällig förlängning av a-kassornas ersättningstid

A440:2 att statliga medel avsätts i budgeten till att tillfälligt stärka a-kassornas ekonomi under den tid som förlängningen av ersättningsperioden motsvarar

Marie Hammarström Linnér AK-ordförande Socialdemokraterna Uppvidinge och Lars-Eric Hammarström ordförande i socialnämnden i Uppvidinge
Uppvidinge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A441

FALKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Förstärkning av A-kassan

År 2007 införde den dåvarande alliansregeringen ett antal åtstramningar av kvalifikationskraven för a-kasseersättning, bland annat: höjt arbetsvillkor från 70 till 80 timmar i månaden, utökat medlemsvillkor från 6 månader till 12 månader för inkomstrelaterad ersättning, slopad avdragsrätt för a-kasseavgiften och differentierade avgifter utifrån arbetslöshetsrisk – något som slog hårt mot LO-kollektivet och ledde till ett historiskt medlemsras. Därutöver är det många som upplever att de inte har råd att vara med i en a-kassa, i synnerhet lågavlönade grupper med osäkra anställningsformer.

Det är dags att laga revorna i arbetslöshetsförsäkringen. De tillfälliga förstärkningar av arbetslöshetsförsäkringen som re-geringen gått fram med under coronakrisen har fackföreningsrörelsen länge efterfrågat. De borde därför göras permanenta och byggas vidare på. Så värnar vi trygghet i omställning och minskar inkomstklyftorna i samhället.

Därför yrkar vi:

Partikongressen föreslås besluta:

A441:1 att Socialdemokraterna verkar för att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras

A441:2 att Socialdemokraterna verkar för att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs

A441:3 att Socialdemokraterna verkar för att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan

Johanna Svensson

Falköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A442

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Försvara den svenska Arbetsrätten

Den svenska arbetarrörelsen är under kraftig attack från flera håll. Från EU med minimilöner men också nationellt, då Centern och Liberalerna vill göra stora förändringar i arbetsrätten dessa förändringar skulle vrida den svenska arbetsmarknaden tillbaka till det 1900-talet. Centern och liberalerna kanske tycker att den svenska arbetsmarknaden var välfungerande under 1900-talets början men vi som socialdemokrat kan inte sitta och se på när högern förstör den svenska modellen som gjort Sverige så framgångsrik.

När januariavtalet slöts mellan regeringen och centern och liberalerna så insåg arbetarrörelsen att centern och liberalerna vill montera ner arbetsrätten. En fråga som den här är ju väldigt starkt förknippad med Socialdemokraterna så vill man inte riktigt tro att det var sant. Det var också en av anledningarna till att arbetarrörelsen bildade Socialdemokraterna för att stärka rättigheterna för arbetaren. Men partiet lugnade oss med att inget var bestämt och att det skulle genomföras en utredning där förslag som skulle gynna båda parterna skulle presenteras. Men utredningen blev inte så mycket till fördel för ena parten, då utredningens förslag hade en sådan extremt kraftig slagsida till arbetsgivarens favör att den lika gärna hade kunnat varit beställd direkt från svenskt näringsliv. Genomförs förslagen i utredningen så kommer anställda på den svenska arbetsmarknaden att få en kraftigt försvagad ställning och detta hotar i praktiken den svenska modellen i grunden.

Många har den inställningen att det är svårt, nästan omöjligt att säga upp personal på den svenska arbetsmarknaden. Inget kunde vara mer fel, faktum är att det redan nu är väldigt lätt att säga upp anställda på grund av arbetsbrist, personliga skäl och undantag från turordningsrätt. Går utredningens förslag igenom vågar kanske snart ingen ifrågasätta eller klaga, så det kommer innebära att vi får tysta arbetsplatser, där varken dem fackliga företrädarna eller dem anställda vågar stå upp för sina rättigheter.

Vi som fackföreningsrörelse och parti kan inte stillasittande se på när Centern och liberalerna förstör en av världens bästa och mest välfungerande arbetsmarknader.

Partikongressen föreslås besluta:

A442:1 att Socialdemokraterna inte ska medverka till att förändra reglerna om saklig grund för uppsägning i LAS

A442:2 att Socialdemokraterna inte ska medverka till att de tvingande reglerna i LAS görs dispositiva ((möjliga)att förhandla bort), ens genom centralt kollektivavtal

Erik Johansson, Bernt Nilsson, Gamla Uppsala Socialdemokratiska förening
Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A443

RONNEBY ARBETAREKOMMUN

Grundkrav på kollektivavtal

Idag finns det många arbetsgivare som har kollektivavtal enligt den svenska modellen. Detta innebär att de anställda har ett försäkringsskydd och är garanterade lägstalöner enligt avtal.

För att motverka osund konkurrens och lönedumpning på svensk arbetsmarknad skall kollektivavtal finnas vid offentliga upphandlingar och när en arbetsgivare får stöd via arbetsförmedlingen genom arbetsmarknadspolitiska program.

Partikongressen föreslås besluta:

A443:1 att de på Arbetsförmedlingen förekommande arbetsmarknadspolitiska program endast ska gälla på kollektivavtalsbundna arbetsplatser

A443:2 att kollektivavtal ska finnas som grundkrav vid offentlig upphandling

IF Metall S Ronneby

Ronneby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A444

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Grundkrav på kollektivavtal

Idag finns det många arbetsgivare som har kollektivavtal enligt den svenska modellen. Detta innebär att de anställda har ett försäkringsskydd och är garanterade lägstalöner enligt avtal.

För att motverka osund konkurrens och lönedumpning på svensk arbetsmarknad skall kollektivavtal finnas vid offentliga upphandlingar och när en arbetsgivare får stöd via arbetsförmedlingen genom arbetsmarknadspolitiska program.

Partikongressen föreslås besluta:

A444:1 att de på Arbetsförmedlingen förekommande arbetsmarknadspolitiska program endast ska gälla på kollektivavtalsbundna arbetsplatser

A444:2 att kollektivavtal ska finnas som grundkrav vid offentlig upphandling

IF Metall Östra Blekinge Karlskrona S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A445

OLOFSTRÖMS ARBETAREKOMMUN

Grundkrav på kollektivavtal

Idag finns det många arbetsgivare som har kollektivavtal enligt den svenska modellen. Detta innebär att de anställda har ett försäkringsskydd och är garanterade lägstralöner enligt avtal. För att motverka osund konkurrens och lönedumpning på svensk arbetsmarknad skall kollektivavtal finnas vid offentliga upphandlingar och när en arbetsgivare får stöd via arbetsförmedlingen genom arbetsmarknadspolitiska program.

Partikongressen föreslår besluta:

A445:1 att de på Arbetsförmedlingen förekommande arbetsmarknadspolitiska program endast ska gälla på kollektivavtalsbundna arbetsplatser

A445:2 att kollektivavtal ska finnas som grundkrav vid offentlig upphandling

Olofströms Arbetarekommun

Olofströms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A446

ÄLMHULTS ARBETAREKOMMUN

Heltidsanställning som norm på hela arbetsmarknaden

Sveriges arbetsmarknad ska vara likvärdig och jämställd. En förutsättning för att den ska bli det är att heltidsanställningar ska vara norm. Deltidsanställningar innebär att det blir svårt för den enskilda att klara sin ekonomi, det är svårare att få kompetensutveckling och pension och sjukersättning blir lägre.

Idag är det många branscher där människor går på ofrivilliga deltidstjänster. Inom handel är problemet stort och medför en otrygghet gällande människors försörjning.

SKR arbetar med rätten till heltid inom kommuner och regioner och arbetet går framåt, men för övriga arbetsmarknaden behövs påtryckning. Vi socialdemokrater vill att arbetsmarknadens parter ska komma överens så långt det går, men vi kan inte längre vänta på att heltid blir norm för hela arbetsmarknaden.

Partikongressen föreslår besluta:

A446:1 att en lag gällande rätt till heltid och möjlighet till deltid stiftas för hela arbetsmarknaden

Eva Ballovarre

Älmhults arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A447

DALARNAS PARTIDISTRIKT

Hyvling hör inte hemma på svenska arbetsmarknad!

De allra flesta av oss vill kunna försörja oss. Vi vill ha ett tryggt jobb att gå till, ett jobb där vi inte behöver oroa oss för att från en dag till annan gå ner i tjänstgöringsgrad för att vår arbetsgivare ”behöver organisera om” eller spara pengar.

Sedan några år tillbaka så finns inte den tryggheten för många anställda på svenska arbetsmarknad. Det som började på enskilda butiker inom dagligvaruhandeln har nu spritt sig inom branschen och riskerar att sprida sig på hela den svenska arbetsmarknaden. Vi måste sätta stopp för det otyg som kallas hyvling.

Det borde vara en självklarhet att den arbetstid du har på ditt anställningsbevis ska omfattas av så grundläggande skydd som uppsägningstid och turordning, men så är det inte i dagsläget och det behöver vi göra något åt!

Många branscher har haft det tufft under pandemin och då har hyvling använts flitigt av arbetsgivare och många arbetstagare har fått drastiskt förändrade livsvillkor och drömmen om det trygga jobbet som gör att en kan försörja sig gått upp i rök. Detta måste få ett slut, trygga jobb ska inte vara en dröm, det ska vara norm på svensk arbetsmarknad!

Partikongressen föreslås besluta:

A447:1 att anställningsskyddet ska omfatta de timmar som finns på anställningskontraktet

A447:2 att uppsägningstid ska gälla vid neddragning av arbetstid

A447:3 att turordningsreglerna ska gälla vid neddragning av arbetstid

Socialdemokraterna i Dalarna

Dalarnas partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A448

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Höjd A-kassa

A-kassan är en viktig funktion för oss som arbetare. Många tror att A-kassan mest är till för dem som är arbetslösa medan vi skulle hävda att de till största del är till för oss som arbetar. Det är ett skydd mot lönedumpning och möjliggör för arbetare som är mellan jobb att klara av vardagen utan att behöva sälja ut sina saker.

I september 2015 så höjde den dåvarande Socialdemokratiskt ledda regering A-kassan från 18 700 kr till 25 025 kr per månad. Ett bra steg eftersom A-kassans ersättning stått still under 13 år. Men vi tycker inte det räcker. Vi tycker att taket i A-kassan måste höjas betydligt mer. Dels för att många tjänar betydligt mer än dagens tak och det skulle göra att A-kassan får en större legitimitet bland svenska arbetare.

Eftersom A-kassans ersättning är så låg har flera fackförbund valt att teckna tilläggsförsäkringar för sina medlemmar som ger mer pengar vid arbetslöshet. Det är både dyrt och dåligt eftersom vi anser att samhället ska bära den kostnaden. Det är en av anledningarna till att man betalar skatt och gjort Sverige till ett av världens ledande välfärdsland.

I januariöverenskommelsen som slöts mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Liberalerna och Centerpartiet så kom man överens om en ”flexycurymodell” som bland annat innebär att man ska se över hur man kan trappa ner ersättningen till personer som varit arbetslösa länge, snacka om att slå på de som redan ligger ner, vilket är helt fel väg att gå.

Vi anser att vi som parti ska trycka på för att detta förslag inte får gehör och att A-kassans tak höjs så att fler människor får ut 80% av sin faktiska lön.

Med ovanstående motiveringar yrkar LO-fackens s-förening:

Partikongressen föreslås besluta:

A448:1 att Socialdemokraterna verkar för att taket i A-kassan höjs

A448:2 att Socialdemokraterna verkar för att ersättningen i A-kassan inte trappas ner ytterligare för de som varit arbetslösa under en längre period

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A449

ÖRNSKÖLDSVIKS ARBETAREKOMMUN

Inför en 90-dagarsgaranti för sysselsättning

Socialdemokraterna gick 2018 till val på att bygga ett tryggt, starkt samhälle. Mantrat att alla som kan jobba ska jobba ekade genom valrörelsen. Ett tryggt samhälle går endast att bygga på trygga människor och trygghet i människors vardag byggs genom sysselsättning. Det handlar om att ha ett jobb att gå till, att utbilda sig till ett yrke eller att ha en praktikplats. Som arbetarnas parti ligger det i vårt intresse att ingen ska behöva vändas över arbetslöshet, sinande sparkonton eller en omöjlig privatekonomi. I arbetarrörelsens ungdom återfanns ofta ledordet ”bröd” intill slagord

som ”jämlighet”, ”frihet” och ”fred”: vilket i sig kan verka märkligt, jämlighet och fred känns så mycket mer omfattande än huruvida man har bröd eller inte. Det är dock inte så konstigt - den som inte ens kan ställa mat på bordet kommer inte kunna bidra övrigt till samhället. Människor måste ha råd att äta, att bo, att leva. Då är utbildning, praktik och jobb något vi måste kunna ge till alla.

I fackliga kretsar talas det om fem värn som skyddar partsmodellen på arbetsmarknaden. Ett av dessa värn är en aktiv arbetsmarknadspolitik. Till skillnad från högerns helst passiva arbetsmarknadspolitik där varje person vind för våg lämnas till att se efter sig själv står arbetarrörelsen upp för en aktiv arbetsmarknadspolitik där samhället ska hjälpa den som hamnar i kläm på arbetsmarknaden. Det är bland annat därför vi finansierar Arbetsförmedlingen och verkar för höga ersättningar vid arbetslöshet och sjukdom. Arbetslöshet som förblir oåtgärdad växer snart till problem och orättvisor.

När människor lämnas åt sitt eget öde på arbetsmarknaden går jobben till de som har kontakter och resten blir utan. Då missgynnas de som har svårt att hävda sig på arbetsmarknaden: i dag överrepresenteras unga nyanlända, personer med funktionsvariationer och personer över 55 år bland personerna som hamnat i arbetslöshet. Samtidigt finns det ett klart samband mellan långvarig arbetslöshet och psykisk ohälsa, enligt Folkhälsomyndigheten. Arbetslöshet kan i längden även kosta liv. Enligt en studie publicerad i The Lancet Psychiatry kan uppemot var femte självmord kopplas till arbetslöshet och samband finns mellan dessa självmord och den oro för arbetslöshet och ökande arbetsbelastning som sker under nedskärningsperioder. Enligt studier gjorda av professor Denny Vägerö ökade risken för förtida död med 26 % bland män som blev arbetslösa minst en månad under den ekonomiska krisen mellan 1992 och 1996. Det handlar inte bara om självmord utan även alkoholrelaterad död, hjärt- och kärlsjukdomar och trafikrelaterad dödlighet ökade. Att låta arbetsmarknadspolitiken vara passiv kan alltså kosta liv.

Ett annat fackligt värn är full sysselsättning. I ett samhälle där det råder arbetslöshet finns färre jobb än arbetsföra människor. Detta leder till att arbetstagare tvingas konkurrera med varandra om jobben. På det viset kan lönerna pressas nedåt, arbetsvillkoren hållas dåliga och dåliga företag kan härja fritt. I ett samhälle där det i stället råder full sysselsättning är det upp till företagen att konkurrera om arbetstagarna. Då behöver företagen skärpa till sig, erbjuda höga löner och goda arbetsvillkor. Genom full sysselsättning konkurreras dåliga företag ut och de bra företagen får utrymme att verka. Det hela leder helt enkelt till en sundare arbetsmarknad, vilket är varför arbetarrörelsen värnar denna målsättning. Det går även att se i regeringens politik i spåren av coronapandemin: i stället för att låta uppsägningar lamslå Sverige har den socialdemokratiska regeringen möjliggjort korttidspermitteringar för att hålla människor ur arbetslöshet - det är klart bättre att ha ett jobb än att inte ha ett.

Nu om någonsin måste det vara prio ett att bekämpa arbetslösheten. Den har nämligen vuxit i takt med att ekonomiska kriser slagit mot Sverige. Innan 90-talskrisen låg arbetslösheten på 2–3

%.

Under de decennier som gått sen krisen har arbetslösheten inte hamnat under 5,5 % en enda gång. Sedan finanskrisen har arbetslösheten alltid legat över 5,9 %. Arbetslöshet riskerar också att bli självförverkligande. Ju längre man är borta från arbetsmarknaden desto mer kunskaper går man miste om och desto mer skeptiska blir arbetsgivare till att anställa en. Det måste ligga i samhällets omedelbara intresse att hjälpa människor ur arbetslöshet så snabbt som möjligt. Långtidsarbetslöshet - alltså arbetslöshet som varat längre än 12 månader - fanns praktiskt taget inte innan 90-talskrisen. Vid finanskrisens start var 55 000 långtidsarbetslösa - att jämföra med 154 000 innan coronakrisen. Det är problematiskt på flera sätt. Sverige har haft en urstark högkonjunktur i slutet av 10-talet och ändå har långtidsarbetslösheten drabbat allt fler. Det går att tala om ett samhällsmisslyckande, ett svek mot de svagaste i samhället. Efter coronakrisen kommer nämligen inte jobben att ges till de som var långtidsarbetslösa innan krisen. Jobben kommer gå till de permitterade, till de som har en bra utbildning och till de som kortvarigt arbetslösa. Längst från arbetsmarknaden står unga, nyanlända, personer med funktionsvariationer och personer över 55 - det är de som redan innan coronakrisen var arbetslösa och de är sist på tur när jobben ska delas ut igen efter krisen. Särskilt illa är det då branscher som turism och restaurang, där dessa grupper ofta kan få jobb, hårdast skadats av krisen och ter det sig riktigt illa kan flera jobbmöjligheter vara borta för gott i dessa branscher. Då är risken överhängande att arbetslösheten inte sjunker under 7–8 % och att antalet långtidsarbetslösa rusar förbi 200 000. Det är riskfyllt både ekonomiskt och hälsomässigt för alldeles för många svenskar. Dessutom bäddar det för större problem. Unga som hamnar i arbetslöshet riskerar att hamna i fler perioder av arbetslöshet genom livet. Nyanlända som inte kommer in på arbetsmarknaden får sämre integration och möjlighet att försörja sig själva. Personer äldre än 55 som blir utan jobb kan se drastiska försämringar av pensionen. Som socialdemokrater är det konsekvenser vi inte vill se i vårt starka samhälle, det kräver politiska krafttag.

Rätten till arbete är inte bara en åsikt från fackligt håll - det är en av FN:s mänskliga rättigheter. I FN:s allmänna förklaring säger den tjugotredje artikeln att varje människa har rätt till jobb, att få välja sin sysselsättning själv och även att man ska få skydd mot arbetslöshet. Sverige är bundet att följa de mänskliga rättigheterna och har även lagstadgat om detta. Det är kommunernas, regionernas, riksdagens och framför allt regeringens jobb att Sverige uppnår de mänskliga rättigheterna. Vårt parti är regeringsbärande och vi om något parti borde vara först att stå upp för allas rätt till arbete. Det står inskrivet i vårt partinamn, det är vårt själva DNA att värna rätten till arbete och skydda individer mot arbetslöshet. Här finns det inte utrymme för argument som att vi inte har majoritet i riksdagen för socialdemokratisk politik: vi skapar ingen majoritet för vår politik genom att inte våga driva den. Det är förståeligt att vi som parti dock kan rygga tillbaka när förslag om sysselsättningsmål läggs fram.

Vi har färskt i minnet löftet om EU:s lägsta arbetslöshet till 2020, en målsättning som inte uppnåddes. Vi bör dock inte avskräckas från att driva ambitiös politik av potentiella högersmockor. Deras arbetsmarknadspolitik går trots allt ut på att försvaga facken, riva gigantiska hål i skyddsnäten och minska vanligt folks köpkraft - med högerens politik som referensram kan vi

bara vinna på att bedriva kraftfull socialdemokratisk politik. Målet om EU:s lägsta arbetslöshet kom nämligen till i en tid när Sverige stod under borgerligt styre och arbetslösheten än en gång lät bli att återgå till ”normala” nivåer efter en ekonomisk kris. Inför valet 2014 rustade Socialdemokraterna för att återta taktpinnen i svensk politik från borgarna och Löfven gick an hårt mot Alliansens passiva arbetsmarknadspolitik. Redan då sa Löfven att målet skulle vara mycket svårt att uppnå och att det i praktiken skulle krävas en halvering av Sveriges arbetslöshet. Då var vi rosenrasande över att 427 000 svenskar stod utan jobb. Vad borde vi inte vara nu när coronapandemin orsakat massarbetslöshet och riskerar att permanent cementera rekordmånga svenskar i arbetslöshet? Den ilskan måste omvandlas till konkret politik som förbättrar vardagen för vanligt folk.

Ett av våra tyngsta vallöften inför valet 2014 hade snickrats ihop av SSU: en 90-dagarsgaranti för sysselsättning bland unga. Arbetslösa unga skulle inom tre månader erbjudas praktik, utbildning eller arbete. Trots att riksdagen haft högermajoritet sedan 2006 kunde regeringen utropa att vallöftet var uppnått 2017. Tack vare Socialdemokraterna fanns det alltså möjlighet att rå på ungdomsarbetslösheten – en arbetslöshet som riskerar att sätta spår för resten av livet bland våra unga. I efterhand finns en del lärdomar att dra av 90-dagarsgarantin i sin dåvarande form. Den finns nämligen inte längre kvar i Arbetsförmedlingens arbete. Från Arbetsförmedlingens håll var garantin svårtydd då den inte bara innefattade utbildning, praktik och anställning utan även insatser – exempelvis kunde garantin anses uppfylld efter ett enskilt samtal med en socialkonsulent. Garantin tappade därför kraft i att inte fullt ut erbjuda den sysselsättning som utlovats och därför kunde unga trots löftet lämnas arbetslösa längre än tre månader. Detta till trots har vi ändå ett koncept att bygga vidare på. Arbetsförmedlingen har gett konkreta synpunkter på hur en sysselsättningsgaranti bör utformas för att kunna genomföras slagkraftigt. Notera att en sysselsättningsgaranti i sig inte löser problemen på svensk arbetsmarknad – garantin måste kombineras med kraftfull socialdemokratisk arbetsmarknadspolitik för att bli verkningsfull och kan därtill kräva att vi driver på för exempelvis en ambitiös bostadspolitik för att kunna förverkliga våra målsättningar. Däremot blir det en tydlig fingervisning dels till myndigheterna och kommunerna i vad de antas bidra med till de arbetslösa, dels till gemene medborgare som får en trygghet i att inte bli lämnad själv i arbetslöshet. Med erfarenheterna av den tidigare 90-dagarsgarantin i ryggen vet vi hur vi kan skapa en bättre garanti för att ge en trygghet till alla de hundratusentals svenskar som kan jobba men inte får det. I längden är det alltid dyrare att låta människor lida av arbetslöshet, oroas för om barnens födelsedagar och julaftnar måste ställas in och dag efter dag tyngas av besvikelsen över att inte kunna komma på fötter igen.

Partikongressen föreslår besluta:

A449:1 att Socialdemokraterna verkar för att införa en 90-dagarsgaranti för sysselsättning till den som är arbetslös

August Lundin

Örnsköldsviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A450

DALARNAS PARTIDISTRIKT

Inga fler dödsolyckor!

Förra året dog det runt 50 personer i olyckor på arbetsplatser och av dessa återfinns 11 personer i byggbranschen.

Det är oerhört viktigt att arbetsmiljöfrågorna prioriteras på byggarbetsplatser runt om i landet. Till stor del beror det ökande antalet dödsolyckor och allvarliga tillbud på det allt högre tempot i byggandet och på arbetsplatserna. Detta leder i sin tur till att arbetsgivarna bortprioriterar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det finns även brister i hur skyddsombud på olika nivåer bemöts och många hindras i sitt viktiga arbete för en säker arbetsmiljö.

Ibland framförs det argument som att slarv hos enskilda individer, lönesystem och attityder ligger bakom utvecklingen. Självklart ska den anställde följa gällande föreskrifter och parterna ska ta sitt ansvar. De är dock inte orsaken till den utveckling vi nu ser. Istället beror den på att många arbetsgivare inte tar sitt ansvar utan istället prioriterar kortare byggtider, uppsplittrade byggarbetsplatser och högre vinst.

Fackförbundet Byggnads har under flertalet år konstaterat, genom rapporter från skyddsombud, att systematiskt arbetsmiljöarbete med riskbedömningar saknas i mycket stor utsträckning. Deras bild är att detta är situationen runt om i hela landet.

Arbetsmiljölagens 6 kapitel 4 § anger att Skyddsombud ska delta vid planering av nya eller ändrade lokaler, anordningar, arbetsprocesser, arbetsmetoder och av arbetsorganisation liksom vid planering av användning av ämnen som kan medföra ohälsa eller olycksfall. Skyddsombud ska vidare delta vid upprättande av handlingsplaner enligt 3 kap. 2a§.

För att komma tillrätta med dödsolyckor och tillbud så behöver det genomföras en rad olika åtgärder för att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet och rikta fokus på en säker arbetsmiljö.

1. Skärp straffen och gällande lagstiftning så att fler kan fällas för arbetsmiljöbrott. Här kan nämnas det fall med ett brott i Ludvika 2017 där tolv personer skadades i samband med olyckan, varav sex fick allvarliga skador. Åklagaren beslutade att inte väcka åtal då ansvarsfrågan inte kunde utredas rent straffrättsligt.
2. Straffsanktioner ska kunna utdömas av Arbetsmiljöverket om skyddsombud inte tillåts vara med i riskbedömningen enligt arbetsmiljölagen 6 kap. Rätten till eventuellt skadestånd till den fackliga organisationen ska kvarstå.
3. Längre utbildning för byggarbetsmiljösamordnare (platschef) (Bas-U) krävs. Idag är den endast en dag lång medan skyddsombud utbildas i 12 dagar. Det behövs också en förändring

i arbetsmiljölagen och föreskrifter som ger Bas-U skyldighet att samverka med utsedda skyddsombud.

4. Fler inspektioner på byggarbetsplatser behövs. Det måste prioritera resurser till Arbetsmiljöverket.

Partikongressen föreslår besluta:

A450:1 att Socialdemokraterna verkar för att skärpa straffen och gällande lagstiftning så att fler kan fällas för arbetsmiljöbrott

A450:2 att Socialdemokraterna verkar för att straffsanktioner ska kunna utdömas av Arbetsmiljöverket om skyddsombud inte tillåts vara med i riskbedömningen

A450:3 att Socialdemokraterna verkar en förändring i arbetsmiljölagen och föreskrifter som ger Bas-U skyldighet att samverka med utsedda skyddsombud

Socialdemokraterna i Dalarna

Dalarnas partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A451

HEBY ARBETAREKOMMUN

Inga fler dödsolyckor!

Förra året dog det runt 50 personer i olyckor på arbetsplatser och av dessa återfinns 11 personer i byggbranschen. Det är oerhört viktigt att arbetsmiljöfrågorna prioriteras på byggarbetsplatser runt om i landet. Till stor del beror det ökande antalet dödsolyckor och allvarliga tillbud på det allt högre tempot i byggandet och på arbetsplatserna. Detta leder i sin tur till att arbetsgivarna bortprioriterar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det finns även brister i hur skyddsombud på olika nivåer bemöts och många hindras i sitt viktiga arbete för en säker arbetsmiljö.

Ibland framförs det argument som att slarv hos enskilda individer, lönesystem och attityder ligger bakom utvecklingen. Självklart ska den anställde följa gällande föreskrifter och parterna ska ta sitt ansvar. De är dock inte orsaken till den utveckling vi nu ser. Istället beror den på att många arbetsgivare inte tar sitt ansvar utan istället prioriterar kortare byggtider, uppsplittrade byggarbetsplatser och högre vinst.

Fackförbundet Byggnads har under flertalet år konstaterat, genom rapporter från skyddsombud, att systematiskt arbetsmiljöarbete med riskbedömningar saknas i mycket stor utsträckning. Deras bild är att detta är situationen runt om i hela landet.

Arbetsmiljölagens 6 kapitel 4 § anger att Skyddsombud ska delta vid planering av nya eller ändrade lokaler, anordningar, arbetsprocesser, arbetsmetoder och av arbetsorganisation liksom vid

planering av användning av ämnen som kan medföra ohälsa eller olycksfall. Skyddsombud ska vidare delta vid upprättande av handlingsplaner enligt 3 kap. 2a§

För att komma tillrätta med dödsolyckor och tillbud så behöver det genomföras en rad olika åtgärder för att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet och rikta fokus på en säker arbetsmiljö.

1. Skärp straffen och gällande lagstiftning så att fler kan fällas för arbetsmiljöbrott. Här kan nämnas det fall med ett broras i Ludvika 2017 där tolv personer skadades i samband med olyckan, varav sex fick allvarliga skador. Åklagaren beslutade att inte väcka åtal då ansvarsfrågan inte kunde utredas rent straffrättsligt.

2. Straffsanktioner ska kunna utdömas av Arbetsmiljöverket om skyddsombud inte tillåts vara med i riskbedömningen enligt arbetsmiljölagen 6 kap. Rätten till eventuellt skadestånd till den fackliga organisationen ska kvarstå.

3. Längre utbildning för byggarbetsmiljösamordnare (platschef) (Bas-U) krävs. Idag är den endast en dag lång medan skyddsombud utbildas i 12 dagar. Det behövs också en förändring i arbetsmiljölagen och föreskrifter som ger Bas-U skyldighet att samverka med utsedda skyddsombud.

5. Fler inspektioner på byggarbetsplatser behövs. Det måste prioritera resurser till Arbetsmiljöverket.

Partikongressen föreslås besluta:

A451:1 att Socialdemokraterna verkar för att Skärp straffen och gällande lagstiftning så att fler kan fällas för arbetsmiljöbrott

A451:2 att Socialdemokraterna verkar för att straffsanktioner ska kunna utdömas av Arbetsmiljöverket om skyddsombud inte tillåts vara med i riskbedömningen

A451:3 att Socialdemokraterna verkar en förändring i arbetsmiljölagen och föreskrifter som ger Bas-U skyldighet att samverka med utsedda skyddsombud

Byggsossen i Uppland

Heby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A452

VARBERGS ARBETAREKOMMUN

Ingen nedtrappning av ersättningsnivåer i a-kassan

Regler för a-kassan har under Corona-pandemin tillfälligt ändrats till det bättre utifrån våra värderingar om en trygg omställningsförsäkring vid arbetslöshet. De höjda ersättningsnivåerna är nu förslagna att fortsätta gälla till 2022, vilket är positivt. Utöver detta har utredningen Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkring, SOU 2020:37, presenterats som ska göra a-kassan bättre anpassad till dagens och framtidens arbetsmarknad med förslag på att börja gälla från 1 januari 2023.

Många av de förslag som presenteras i utredningen är positiva som t ex att ersättningen från a-kassan baseras på tidigare inkomst, i stället för arbetad tid och att nya på arbetsmarknaden ger rätt till ersättning redan efter fyra månaders sammanhängande arbete under det senaste året. Det föreslås också att alla kan få inkomstbaserad ersättning direkt och som trappas upp efter hur länge du varit medlem till ersättningsnivå 80 % efter 12 månaders medlemstid.

MEN, det föreslås också att nuvarande system med att ersättningen trappas ned över tid kvarstår och föreslår att efter de första 100 ersättningsdagar sjunker ersättningen 10 procent. Efter 200 dagar sjunker den ytterligare 5 procent.

Detta system och tankesätt är en gammal kvarleva från borgarna som bygger på att arbetslösa inte anstränger sig tillräckligt för att få ett nytt jobb fort nog och att det därför krävs en piska i form av ekonomisk nedtrappning. Med förslaget att bibehålla 80 % alla ersättningsdagar i en period säger vi socialdemokrater att a-kassan är en omställningsförsäkring att lita på även om det tar längre tid att hitta ett nytt jobb. Vi vet att de som har svårast att få arbete är de med lägre utbildning, med funktionsnedsättning samt nyanlända. Dessutom tar systemet inte hänsyn till att de som hoppar in och ut i försäkringen för att de får tillfälliga arbeten också drabbas och straffas av detta system.

Partikongressen föreslås besluta:

A452:1 att ersättningsnivån i a-kassan ska vara 80 % under hela ersättningsperioden

A452:2 att Varbergs arbetarekommun yrkar bifall på motionen

Jeanette Qvist

Varbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A453

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Jobb- och utvecklingsgarantin

Jobb- och utvecklingsgarantin är en arbetsmarknadsåtgärd som regeringen Reinfeldt införde efter regeringsövertagandet 2006, men som trädde i kraft först juli 2007.

Arbetsmarknadspolitik är politiska åtgärder, i första hand statliga åtgärder, för att öka sysselsättning, minska arbetslöshet och förbättra hur arbetsmarknaden fungerar.

Arbetsmarknadspolitiken är en del av den ekonomiska politiken och genomförs i form av olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Man brukar skilja mellan passiva åtgärder, som i huvudsak innebär ekonomiskt stöd till arbetslösa, och aktiva åtgärder, som innebär att man försöker åstadkomma högre effektivitet eller direkt påverka utbudet eller efterfrågan på arbetsmarknaden.

Exempelvis om man deltar i Jobb- och utvecklingsgarantin, arbetsmarknadsutbildning, arbetspraktik, stöd till start av näringsverksamhet, arbetslivsintroduktion eller andra arbetsmarknadspolitiska program.

1 §. Syftet med jobb- och utvecklingsgarantin är att erbjuda personer som varit arbetslösa under lång tid individuellt utformade insatser för att de så snabbt som möjligt skall få arbete.

2 §. Inom ramen för jobb- och utvecklingsgarantin ska Arbetsförmedlingen

1. kartlägga vilka ytterligare insatser deltagaren behöver för att kunna stärka sin position på arbetsmarknaden.

Jobb- och utvecklingsgarantin ersatte den tidigare arbetsmarknadspolitiska åtgärden Aktivitetsgarantin. Aktivitetsgarantin var ett arbetsmarknadspolitiskt program som infördes i Sverige den 1 augusti 2000 av regeringen Persson i samband med en stor förändring av programmets organisation. Göran Persson socialdemokratisk politiker och statsminister från 1996 och 2006.

Jobb- och utvecklingsgarantin är en annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd som är helt misslyckande och bara kränker den arbetslösas värdigheter. I dagsläge fungerar Jobb- och utvecklingsgarantin bara för de privata aktörer och företagen. Den arbetslösa är utlämnad. Jobb- och utvecklingsgarantin leder absolut inte till något jobb.

Partikongressen föreslås besluta:

A453:1 att regeringen utreda och reformera eller avveckla Jobb- och utvecklingsgarantin

A453:2 att arbetsmarknadsutbildningen breddas utanför arbetsförmedlingens rekommenderade utbildningar. Den bör inkludera yrkesutbildningar på yrkeshögskolor... osv

A453:3 att Arbetsförmedlingen måste sluta att behandla folk som har Jobb- och utvecklingsgarantin som en börda och gör bedömningar efter mitt behov och inte vad Arbetsförmedlingen tycker är bra för mig

Samba Jobe, den 21 januari 2021. Antagen av Fosie Socialdemokratiska Förening i Malmö
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A454

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Jämlik a-kassa

Arbetarrörelsen fick igenom att vid arbetslöshet ska den som är arbetslös ha en ekonomisk trygghet. Ingen ska hamna i fattigdom på grund av att man förlorar sin anställning. Det handlar om rättvisa och ökad jämlikhet.

Vi inom arbetarrörelsen har haft som mål att skapa en välfärdspolitik som ger människor frihet att kunna forma sina liv, få hjälp utifrån behov utan att vara beroende av vilken inkomst, arv eller miljö man kommer ifrån. En av grundpelarna inom välfärdspolitiken är socialförsäkringarna. Socialförsäkringar är en del av ett jämlikt och tryggt samhälle. Den ska ersätta inkomstbortfall vid sjukdom, får barn eller blir arbetslös.

En bra a-kassa gav människor en frihet från att drabbas av fattigdom och oroa sig för mycket för hur den själv eller familjen skulle klara sig fram tills nästa arbete. Ur ett jämlikhetsperspektiv medförde det att arbetslösa inte hamnade i ett maktberoende och att klyftorna ökade i vårt land. Vi kunde hålla ihop landet. Den som var arbetslös kunde lägga hela sin energi på att söka jobb eller utbilda sig vidare för ett nytt arbete.

I vårt samhälle har det under de senaste 40 åren skett en förändring där borgerlig politik, värderingar och ideologi vunnit stora framgångar. Vi ser det runt omkring oss. Förändringar har också skett inom socialförsäkringarna, som har blivit försämrade och är inte längre en trygghet från att bli fattig.

Den borgerliga politiken inom socialförsäkringarna bygger på marknadsliberalt incitamentstänkande i kombination med konservativ misstro mot socialförsäkringar. Politiken har ett tydligt moraliskt perspektiv där människor som är arbetslösa, men även sjuka, är det för att de är för lata och inte vill jobba. De vill istället vara arbetslösa och leva på bidrag.

A-kassan sågs som för generös och skapade bidragsberoende. En förändring måste därmed ske som ska tvinga den som är arbetslös att anstränga sig ännu mer i att söka arbete och att acceptera jobb med sämre villkor. Ekonomiska incitament blev viktiga att ändra i. Press på den arbetslöse och dennes familj blev viktigt.

Det togs uttryck i att det infördes försämringar som fler karensdagar, nedtrappning av a-kassan under tiden man är arbetslös, svårare att kvalificera sig till denna och den som är arbetslös ska betala mer i skatt. Arbetslösheten skulle sjunka med denna politik. Vi kan se resultatet. Det har blivit tvärtom.

Vi socialdemokrater ska stå för en annan a-kassa som bygger på de grundprinciper som a-kassan tidigare har gjort. En a-kassa som ger arbetslösa frihet, jämlikhet och därmed förmåga att kunna ta sig från arbetslöshet till arbete skapar trygghet. Trygga människor vågar mer och vågar satsa på sådant som är långsiktigt hållbart. Arbetslösa vill inte vara arbetslösa. De vill ut och jobba igen, känna att de är med och bidrar, ha arbetskamrater och vara med i en annan gemenskap också.

Vi måste bort ifrån borgerlighetens syn på arbetslöshet som att det är den enskildes fel och den enskilde måste därmed själv bära ansvaret för att återgå i arbete. Socialdemokratin måste återfå tron på sig själv och att vi har bättre idéer som väljarna attraheras av.

Partikongressen föreslås besluta:

A454:1 att karensdagarna vid arbetslöshet tas bort men att de behålls för den som själv säger upp sig

A454:2 att nedtrappningen av ersättning i a-kassan vid arbetslöshet tas bort

A454:3 att det är 80% av lönen i a-kassa hela arbetslöshetsperioden

Roger Jönsson och Thomas Micha

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A455

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Jämställda och jämlika arbetsinkomster

Det råder ekonomisk ojämlikhet mellan kvinnor och män. Tre förklaringar brukar lyftas fram som viktiga när det kommer till skillnader i arbetsinkomster mellan könen. För det första är fler kvinnor än män utanför arbetskraften på grund av sjukdom och studier. För det andra har kvinnor kortare arbetstider än män: kvinnor jobbar oftare deltid, har fler tidsbegränsade anställningar och är mer frånvarande från arbetet på grund av föräldradighet och ohälsa. För det tredje har kvinnor i genomsnitt lägre löner än män.

För att komma tillrätta med kvinnors lägre arbetskraftsdeltagande är det viktigt med hållbara arbetsmiljöer, då ohälsa trycker ner deltagandet samtidigt som en stor del av ohälsan direkt kan relateras till dåliga arbetsmiljöförhållanden. Det krävs även goda förutsättningar att delta i arbetskraften vid nedsatt arbetsförmåga, samt att sjukförsäkringen är utformad på ett sådant sätt att (långvarig) sjukdom inte leder till fattigdom.

Arbetsgivare måste vidare ta ett mycket större ansvar för att kvinnor ska erbjudas trygga jobb. Den mest otrygga anställningsformen, allmän visstid, behöver avskaffas – alla visstidsanställningar ska vara motiverade utifrån objektiva skäl. Som högst bör dessutom tio procent av arbetarna ha visstidsanställningar, istället för de 25 respektive 17 procent som gäller för arbetarkvinnor och -män i dag. Arbetsgivare måste också erbjuda fler möjligheter till heltidsarbete samt organisera arbetet så att det blir möjligt att orka arbeta heltid.

Viktigt för att minska skillnader i kvinnors och mäns arbetsinkomster är också att mammor och pappor delar på omsorgen om barnen och hushållsarbetet. Familjepolitiken är i detta avseende central. Det handlar om att tidigt – när första barnet kommer – normera vikten av att båda föräldrarna tar ett lika stort ansvar. Det görs mest effektivt genom föräldraförsäkringens utformning och att den fördelas på ett likvärdigt sätt mellan båda föräldrarna. Det måste också finnas reell möjlighet till barnomsorg när föräldrar arbetar, även på obekvämt arbetstid. Arbetarföräldrar jobbar i hög grad skift, helger och kvällar och har små möjligheter att påverka arbetstiden. För dem erbjuder familjepolitiken inte ett lika gott stöd som för tjänstemannaföräldrar, som oftare arbetar kontorstid – när barnomsorgen finns tillgänglig.

Det är vidare centralt att äldreomsorgen fungerar på ett bra sätt så att inte anhöriga – i praktiken oftast vuxna döttrar – tvingas kliva in på grund av resursbrist. Det kräver att det tillförs resurser till äldreomsorgen, inte minst genom högre personaltäthet och anställningsvillkor som medger hög kvalitet. För att stärka den offentligt finansierade äldreomsorgen är det även viktigt att stoppa den utveckling mot skiktad äldreomsorg som de skattesubventionerade hushållsnära tjänsterna innebär.

Partikongressen föreslås besluta:

A455:1 att föräldraförsäkringen ska fortsatt stegvis individualiseras. Tyngdpunkten i försäkringen ska ligga på omsorg när barnen är små

A455:2 att barnomsorg måste finnas tillgänglig när föräldrar arbetar, även på obekväma arbetstider. Detta ska garanteras i lag, så att kommunerna blir skyldiga att erbjuda detta

A455:3 att äldreomsorgen behöver tillföras resurser för att få en hållbar personaltäthet och kvalitet

A455:4 att hållbara heltider måste bli norm på hela arbetsmarknaden. Här har inte minst kommuner och regioner ett stort ansvar som arbetsgivare

A455:5 att anställningstryggheten ska stärkas genom att tidsbegränsade anställningar bara ska vara tillåtna när det finns objektiva skäl som motiverar det

A455:6 att särskilda arbetsmiljösatsningar ska göras på små arbetsplatser och kvinnodominerade yrkesområden för att motverka ohälsorelaterat lägre arbetskraftsdeltagande bland kvinnor

A455:7 att forskningssatsningar ska göras med inriktning på hur arbetsliv, arbetsorganisation och arbetsmiljö hållbart kan förbättras för att minska köns- och klasskillnader i ohälsa

A455:8 att den aktiva arbetsmarknadspolitiken och den ekonomiska tryggheten vid arbetslöshet måste förbättras för att minska pressen på villkor och löner i arbetaryrken

LO-fackens socialdemokratiska förening (LO-sossen)

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A456

HANINGE ARBETAREKOMMUN

Kollektivavtal - Den svenska modellen

Svenska kollektivavtal existerar inte för alla på svensk arbetsmarknad. Den svenska modellen gäller inte för arbetsplatser med utländska företag och för utländsk arbetskraft.

När den utländska arbetskraften inte omfattas av kollektivavtal får det konsekvenser som hotar våra fackföreningars hela existens. De gör att vi förlorar arbetstillfällen på grund av osund lönekonkurrens, arbetsmiljön försämras, utländska företag skatteplanerar och förskingrar samhällets gemensamma skattepengar.

Arbetsgivarna ställer arbetare mot arbetare, svensk mot utländsk, vi mot dom, vi splittras som arbetarkollektiv. Den som har lägst lönekrav är också den som får jobbet. Dagen situation påminner om flydda tider, när den förda politiken skapar grogrund för rädsla, främlingsfientlighet och rasism på den svenska arbetsmarknaden. Löntagare ställs mot löntagare i en spiral nedåt, mot allt sämre villkor för alla.

Stora internationella bemanningsföretag rekryterar byggnadsarbetare i Europa och påstår att de betalar dem avtalsenliga löner när de ska jobba i Sverige.

Men sanningen är en annan. När arbetarna kommer till Sverige väntar långa arbetsdagar för svältlöner. De bor under usla förhållanden och blir behandlade som livegna. Protesterar de eller tar kontakt med fackföreningarna så blir de hemskickade, svartlistade och får inga fler jobb.

Man påstår att vi är rasister och vill ha stängda gränser, men vi står upp för allas lika värde. Alla

är välkomna att arbeta i Sverige för vi behöver fler kamrater. En arbetare från ett annat land ska inte vara mindre värd än en kamrat i Sverige. Idag så skulle nyanlända flyktingarna kunna bli våra arbetskamrater. Men det ska ske under svenska kollektivavtal.

När nu den utländska arbetskraften exploateras så uppstår det konflikter. Främlingsfientlighet och rasism groor när solidariteten hotas mellan arbetstagare. Vi ska inte ha ett dom och ett vi.

Kravet på kollektivavtalsliknande förhållande är helt otillräckligt och en eftergift för borgare och liberala marknadsförespråkare. Det är en ren feghet att nöja sig med detta. Det finns inga kompromisser som vi kan acceptera. Det finns bara en väg. Det är att våra svenska kollektivavtal ska gälla på hela svenska arbetsmarknaden. Vi kan inte nöja oss med att hänvisa till en EU-rätt som gör oss lönearbetare rättslösa.

Nej, enda sättet att skapa rättvisa är att kollektivavtal är ett krav vid upphandling. Socialdemokratiska Arbetarepartiet måste driva på hårt i dessa frågor. Vi måste arbeta för att lagstiftningen anpassas till den verklighet vi lever i. Den verklighet som annars hotar att slå sönder solidariteten mellan arbetare i olika länder. Arbetarrörelsen ska alltid kämpa för alla människors lika värde och stå upp för en arbetsmarknad med solidaritet och starka kollektivavtal.

Partikongressen föreslår besluta:

A456:1 att Socialdemokratiska Arbetarepartiet klargör att vår inställning är att svenska kollektivavtal ska gälla för alla företag svenska som utländska på hela den svenska arbetsmarknaden

A456:2 att det ska vara ett obligatorium att det finns svenska kollektivavtal som krav för all offentlig upphandling av tjänster och entreprenader från företag med anställda

LO-sossen Haninge

Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A457

NORSJÖ ARBETAREKOMMUN

Konkurrensutsätt inte arbetstagarbegreppet

Det finns inte någon definition av begreppet arbetstagare i lagen. I varje enskilt fall måste en helhetsbedömning göras. Då jämför man ett typiskt arbetstagarförhållande och ett typiskt uppdragstagarförhållande.

Om förhållandet mest liknar ett arbetstagarförhållande ska man utgå från att det också är ett sådant. detta gäller oavsett vad parterna valt att kalla sitt förhållande. Kollektivavtal och

arbetsrättslig lagstiftning gäller bara för den som är arbetstagare. Arbetstagarbegreppet är nyckeln till hela det sociala och rättsliga skydd som en arbetstagare har. Detta gör det absolut nödvändigt att tydligt definiera vem som är arbetstagare och vem som kan vara uppdragstagare.

Om uppdragstagare (personer med F-skattsedel) tillåts utföra arbetsuppgifter som enligt kollektivavtal ska avlönas med A-beskattad ersättning rundas kollektivavtalen och skapar konkurrensfördelar och lönedumpning.

Skogsavtalet har i sin paragraf 3 särskilt reglerat vem som är arbetstagare eller uppdragstagare. Skogsavtalets arbetstagardefinition har ett antal gånger ifrågasatts av arbetsgivare, bland annat har man lyft det till konkurrensverket men allt har hållit för prövning.

Partikongressen föreslås besluta:

A457:1 att lagstiftningen förtydligas/förändras så att uppdragstagare inte kan utföra kollektivavtalsreglerade arbetsuppgifter i syfte att motverka osund konkurrens på svensk arbetsmarknad

Magnus Eriksson

Norsjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A458

HANINGE ARBETAREKOMMUN

Lagstadga mot gigmarknaden

Att arbeta som bud på gigmarknaden är en av de råaste formerna av utnyttjande av arbetskraft i vårt samhälle. Gigmarknaden växer och den är en konsekvens av nyliberalism och arbetslöshet. De som arbetar som bud eller liknande är rättslösa vad avser avtalsenlig lön, försäkrings- och pensionsvillkor. Företagen som exploaterar arbetskraften längs ned i näringskedjan ser till att de inte har något ansvar gentemot dem de använder sig av. Fackliga organisationer och myndigheter försöker på olika sätt rätta till missförhållandena men det är mycket svårt, snarast omöjligt. Gigföretagen byter juridisk person, ynglar av sig, flyttar utomlands och utnyttjar ofullständighet i lagstiftningen mm. Frågan kan därför inte lämnas över till arbetsmarknadens parter att hantera.

Partikongressen föreslås besluta:

A458:1 att Socialdemokraterna genomför lagändringar på arbetsmarknaden i syfte att rätta till missförhållandena på gigmarknaden

Sten Wiktorsson m.fl.

Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A459

VÄRNAMO ARBETAREKOMMUN

LAS behöver förstärkas till förmån för löntagarna inte försämras

De borgerliga partierna urholkade stora delar av Las när de satt i regeringsställning. Tillsvidareanställning är i dag mer undantag än regel och skapar stor otrygghet hos de anställda. Tyvärr anställs människor på olika former av visstid och som ofta förlängs och staplas på varandra samt provanställningar som kan pågå under lång tid.

Det här är beställningsjobb av oseriösa arbetsgivare som vill tillbaka till tiden när de fritt kunde anställa och avskeda och från borgerliga politiker som inte vet vad en bra arbetsmarknad är. De seriösa arbetsgivarna har inga problem med lagen, dom är rädda om sina anställda och vill att de ska må bra och trivas och känna trygghet och våga säga ifrån om något är fel utan att riskera att bli uppsagda. Det är de här företagen som går bäst och har minst personalomsättning ofta har dom kö på människor som vill börja arbeta hos dom.

Personal som mår bra och trivs mår oftast hälsomässigt mycket bättre vilket är en vinst för både löntagare och arbetsgivare och hela samhället.

Vid arbetsbrist har man möjlighet att frånga turordningen vid uppsägningar om det behövs för att rädda så många arbetstillfällen som möjligt men då måste fack och arbetsgivare vara överens om detta.

Glöm inte att arbetarna säljer sin arbetskraft och det ska man inte behöva göra till vilket pris som helst. Tiden är förbi när man stod med mössan i hand och bugade för att få ett jobb för dagen och ska så fortsätta vara.

Partikongressen föreslås besluta:

A459:1 att Las förbättras till löntagarnas fördel

A459:2 att alla dessa former av otrygga anställningar som finns i dag ska bort

A459:3 att våra riksdagsledamöter driver de här frågorna

Vivi-Ann Roos

Värnamo arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A460

HANINGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Meddelarfrihet i privata näringslivet

Framtidens jobb handlar om villkoren för löntagarna på framtidens arbetsmarknad. För att kunna säkra framtidens jobb krävs att maktbalansen mellan arbete och kapital ändras. Vi har fått ett hårdare klimat på Sveriges arbetsplatser. Många arbetsgivare försöker sätta munkavel på anställda och fackligt aktiva som påtalar missförhållanden. I flera fall handlar det om rena trakasserier och repressalier. Följden har blivit att den psykiska ohälsan har ökat bland arbetarna, våra erfarenheter kommer från vårt liv som byggnadsarbetare.

Det är fullständigt oacceptabelt att arbetsgivare försöker tysta anställda och fackligt aktiva som använder sig av sin rättighet att lyfta fram missförhållanden. Vi kan aldrig acceptera detta. Vi måste som parti och kollektiv alltid stå upp för våra medlemmar och fackligt aktiva. Ingen medlem och löntagare ska stå ensam. Om vi försvarar yttrandefriheten så slår vi vakt om en säker och trygg arbetsmiljö, både den psykosociala och fysiska. Vi skapar förutsättningar för ett hållbart yrkesliv och ett hållbart näringsliv. Fackliga Förtroendemannalagen skyddar inte den vanlige medlemmen som saknar fackligt uppdrag därför måste även dessa skyddas från repressiva angrepp.

Ingenting kommer kunna förändras om vi inte skyddar visselblåsarna. I arbetsrätten måste det skrivas in att det ska råda meddelarfrihet i det privata näringslivet. Lojalitetsparagraferna i LAS, Lagen om anställningsskydd i det privata näringslivet på svensk arbetsmarknad, skall inte kunna användas som skäl för uppsägning när den anställda har påtalat hot mot arbetsmiljön, såväl fysisk som psykisk och skada mot tredje person eller samhället.

Anställningsskyddet vid uppsägning av personliga skäl existerar inte när arbetsgivarna använder lagens skrivning om lojalitet, till att göra sig av med dem som riktar kritik. Ett modernt samhälle tillåter inte den sortens tystnadskultur. Det får till följd att skyddet för yttrandefriheten inte räcker till. Skyddet i Tryckfrihetsordningen och i Yttrandefrihetsgrundlagen är otillräckligt.

Idag räcker det inte med att hänvisa till att det råder meddelarfrihet i det privata och offentliga näringslivet enligt 1kap. 1§ 3 stycket i tryckfrihetsförordningen. Eftersom det i det privata näringslivet förväntas att löntagaren skall uppmärksamma närmaste chef på missförhållanden så råder det inte i praktiken inte någon meddelarfrihet. Du kan inte skyddad gå ut med din kritik utan att företaget med lagens hjälp vidtar repressalier mot löntagaren.

Skyddet i den offentliga sektorn mot att efterforska vem som har lämnat ut uppgifter, finns inte i det privat näringslivet. Den privata företagaren har möjlighet att göra dessa efterforskningar.

Vi har de senaste åren sett flera exempel där enskilda personer med stort civillurage gått till media för att påvisa missförhållanden på arbetsplatsen. Försvaret av dessa modiga människor är en viktig uppgift för arbetarrörelsen både idag och imorgon.

Men ofta leder denna oräddhet med nuvarande samhällsklimat av orättvisa lagar och regler att det blir den enskilde som straffas både fysiskt och psykiskt. Arbetskamraterna runt omkring skräms också till tystnad, när de ser vad som händer med den försvarslöse kamraten.

Partikongressen föreslås besluta:

A460:1 att i arbetsrätten införa verklig meddelarfrihet för löntagarna i det privata näringslivet

A460:2 att lojalitetsparagraferna i LAS inte ska kunna användas som skäl för uppsägning när den anställde påtalar missförhållanden, hot mot arbetsmiljön, såväl fysisk som psykisk och skada mot tredje person eller samhället

A460:3 att det skall var förbjudet att efterforska och straffa visselblåsare i det privata näringslivet

Byggsossen Haninge

Haninge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A461

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Nationell strategi för ökad livskvalité

Två citat kan sammanfatta ansatsen i den här motionen.

Det första kommer från Ernst Wigforss, mångårig socialdemokratisk finansminister under första halvan av 1900-talet, och lyder: "Om målet med samhällsutvecklingen skulle vara att vi alla skulle arbeta maximalt vore vi sinnessjuka. Målet är att frigöra människan till att skapa maximalt. Dansa. Måla. Sjunga. Ja, vad ni vill. Frihet." Olof Palme sammanfattade styrkan i vår gemensamma kraft med orden: "Samhället är människans verk - Om något är fel kan vi ändra på det."

Kvinnoklubben Avantgarde menar att Socialdemokratin måste vara en rörelse som både kan se nyktert på samhällets problem och utmaningar men som därefter också har kraft och mod att lyfta blicken och föreslå de förändringar som krävs.

Sedan ungefär ett decennium ökar sjukskrivningar kraftigt bland Sveriges kvinnor. Störst ökning har skett inom psykiatriska diagnoser, som sedan 2014 är den vanligaste orsaken till sjukskrivning. I september 2016 låg dessa diagnoser bakom 44 procent, eller 82 000, av totalt 189 000 pågående sjukfall. Inom de psykiatriska diagnoserna har den största ökningen skett i diagnosen anpassningsstörningar och reaktion på svår stress, som ligger bakom ungefär hälften av alla startade sjukskrivningar.

I september 2018 hade Sveriges Radio ett reportage där Marie Åsberg, senior professor i psykiatri vid Karolinska institutet, menar att just arbetsmiljön är en viktig anledning till att de höga sjukskrivningstalen håller i sig.

– De flesta fallen hänger ihop med arbetsrelaterad stress och det är väl fortfarande så att arbetsmiljön är stressande och människor är ambitiösa och ger sig inte tillräckligt med tid till återhämtning och då kan det alltså resultera i utmattningssyndrom som jag tror är den största anledningen till långtidssjukskrivning för en stressjukdom, säger hon i inslaget.

80 procent av de som var sjukskrivna i slutet av mars 2018 är kvinnor, de blir allt yngre och jobbar framförallt inom vård, skola eller omsorg. En viktig poäng är att män som arbetar inom kvinnodominerade yrken har samma risk för ohälsa och är lika sjuka som kvinnorna. I en könssegregerad arbetsmarknad har alltså de traditionellt kvinnodominerade branscherna sämre förutsättningar till friska arbetstagare, än vad de traditionellt manliga yrkena har. Det är ett systemfel som inte kan tolereras.

Kvinnoklubben Avantgarde anser att kvinnors ökande ohälsa är en av vår tids viktigaste politiska frågor. Den hänger samman med frågor om arbetstagares rättigheter och jämställdhet mellan män och kvinnor. Det är också ett samhällsproblem som innebär enorma kostnader för såväl samhället som för den enskilda människan och som står i vägen för människors möjlighet att leva ett gott liv.

Att kvinnor ska vara sjuka av stress är ingen naturlag. Kvinnoklubben Avantgarde menar att orsakerna är komplexa men att svaren bland annat kan hittas i en förändrad och försämrad arbetsmiljö med en arbetsmiljölagstiftning som dåligt matchar det moderna arbetslivets utmaningar. För att komma tillrätta med ett sådant komplext och avgörande samhällsproblem bör en utredning tillsättas för att lämna förslag till en nationell strategi för minskad stressrelaterad ohälsa i arbetslivet och för ökad livskvalité. Avantgarde anser också att denna fråga på flera fronter bör drivas av fackliga organisationer och uppmanar härmed våra fackliga kamrater att intensifiera arbetet för att förbättra våra arbetsförhållanden.

Vilka konkreta samhällsförändringar som krävs bör rimligen lämnas fritt för en utredare och fackliga organisationer att botanisera bland. Inspel från Kvinnoklubben Avantgarde rör bland annat att utreda möjligheter att begränsa arbetsgivares möjlighet att ställa krav på närhet hos sina arbetstagare via mail och telefon utanför arbetstid, utökade rättigheter till tid med sina barn genom fullt införande av den s.k. familjeveckan, förkortad arbetsvecka med bibehållen lön för småbarnsföräldrar, utökade möjligheter till inspektion av arbetsmiljö på arbetsplatser med höga sjukskrivningstal och fler sanktioner eller möjlighet till arbetsstopp hos arbetsgivare som har systematiska brister i sin arbetsmiljö. Andra vägar till ökad frihet är fler semesterdagar, höjning av taket i föräldraförsäkringen, en individualisering av föräldraförsäkringen, ökat anställningsskydd och rätt till heltid.

Partikongressen föreslås besluta:

A461:1 att en nationell strategi ska utformas för att möta de samhällsproblem som rör kvinnors ökade ohälsa och sjukskrivning, ökningen av stressrelaterade sjukdomar och frågan om hur arbetsmiljölagstiftningen bör kompletteras för att bättre möta nutidens arbetsliv och ge människor bättre förutsättningar för att leva ett gott liv

Kvinnoklubben Avantgarde i Malmö skickar motionen som egen.

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A462

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Nedmontering av kompetensförsörjning

När Januariavtalet skrevs på hände något på svensk arbetsmarknad. I överenskommelsen stod det att vi skulle börja avreglera Arbetsförmedlingen. Många har gått en utbildning via arbetsförmedlingen, det kan ha varit en yrkesutbildning till olika yrken tex inom vården. Att nedmontera arbetsförmedlingen och lägga ner kontor innebär att många av dessa utbildningstillfällen inte längre kommer att kunna starta, detta på sikt leder till att färre personer vidareutbildar sig. Det som händer när arbetsförmedlingen inte längre kan utföra sina uppdrag innebär att kompetensen inom yrkena blir lägre vilket på sikt kommer skapa o hållsamma arbetsmiljöproblem på arbetsplatserna då behovet av personal bara kommer växa. Arbetsförmedlingen behövs för att vi ska få en fungerande arbetsmarknad, vi behöver en fungerande arbetsförmedling för att tillgodose marknadens behov av resurser vilket innebär att fler personer får en möjlighet att utbilda sig till de yrken som de idag råder brist på.

Det som idag har tillkommit är dessa otaliga coachingföretag som inte leder till något mer än samtal och förnedring för den enskilde personen. Det finns inget som säkerställer att de företagen hjälper till att få den sökande i arbete. Det ligger hos den enskilde. Det är fel sätt att använda våra skattepengar till något som det inte finns kontroll över.

Därför yrkar LO-fackens s-förening på:

Partikongressen föreslås besluta:

A462:1 att Socialdemokraterna motverkar nedmonteringen av arbetsförmedlingen och verkar för en återuppbyggnad som gynnar individen att etablera sig stadigvarande på arbetsmarknaden

A462:2 att Socialdemokraterna kräver en utredning på hur många coachingföretagen är och hur mycket respektive företag hjälper till att få enskilda i arbete

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A463

VARBERGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Nytt heltidsmått för vård- och omsorgspersonal

De kommande åren kommer en betydande mängd vård- och omsorgspersonal behövas. SKR räknade redan 2014 med att det behövs drygt 230 000 nya medarbetare inom vård och omsorg fram till 2023.

För att behålla den personal som redan finns inom dessa yrkeskategorier och för att attrahera och rekrytera ny behöver kommuner och regioner satsa på att bli än mer attraktiva som arbetsgivare.

Idag har kraven inom vård- och omsorgsarbete ökat där mer och mer uppgifter ska utföras på allt kortare tid. Arbetsmiljön försämras gradvis och vi ser att sjukskrivningarna ökar i landets kommuner. Många lämnar vård- och omsorgsycket då man helt enkelt inte orkar till pensionen. Genom detta tvingas arbetsgivaren ta in vikarier och utbildad personal som leder till ytterligare belastning för den kvarvarande personalen med ökad psykisk ohälsa och långtidssjukskrivningar som följd.

För att attrahera fler människor att söka sig till vård- och omsorgsycket och för att de ska orka hela vägen till pensionen behövs nya och djärva grepp. För att mäta med ett yrke som kräver allt mer av medarbetarna under ett allt längre yrkesliv måste människor få chans fylla på med energi genom en fungerande fritid, mer tid att leva helt enkelt.

Medvetna om att det skulle dröja många år och näst intill ett mirakel att få upp löneläget inom vård- och omsorgsyckena, och därigenom göra dem tillräckligt attraktiva för det skriande behovet av arbetskraft, menar vi att man måste tänka i andra banor. För dagens unga är lönen inte allt. Ett meningsfullt arbete, med mer tid för återhämtning och en rik fritid, kommer att spela allt större roll för attraktiviteten för många yrken i framtiden.

Partikongressen föreslås besluta:

A463:1 att det socialdemokratiska partiet verkar för att kommuner och landsting prövar ett nytt heltidsmått om 32 timmar/vecka för vård- och omsorgspersonal med bibehållen lön för nuvarande 40 timmar

A463:2 att styrelsen föreslår därför att Varbergs arbetarekommun anser motionen vara besvarad

Ing-Marie Berggren Suada Avdic

Varbergs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A464

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Nya möjligheter för kommuner att inrätta lokala samverkansorgan för arbete, utbildning och arbetshälsa

Vi ser idag att arbetsmarknadspolitiken kraftigt tappar sin lokala förankring vilket skapar problem både för näringsliv och verksamheter som söker arbetskraft och för de arbets sökande. Vi vill med denna motion stärka det lokala samarbetet för att öka möjligheterna för en arbetsmarknad som fungerar och bidrar till att öka sysselsättningen.

Coronaepidemin har ytterligare förstärkt utvecklingen och påverkar på ett högst påtagligt sätt samhället och ekonomin. Dagligen informeras vi om konkurser, uppsägningar och permitteringar. Prognoser visar på en fortsatt lågkonjunktur och ökning av arbetslösheten. Arbetslösheten ökar oroväckande för långtidsarbetslösa, funktionsnedsatta, nyanlända och lågutbildade. Staten går in med ekonomiskt stöd och riktade insatser för att dämpa effekterna, men trots detta blir återhämtning i ekonomin utdragen.

Arbetslivets utslagning måste få ett slut. Det kommer att krävas innovativ förändring och individuellt anpassade insatser för att arbetssökande med svag ställning på arbetsmarknaden ska bli självförsörjande och en resurs i arbetslivet.

Brister i dagens system kännetecknas av kostnadsövertäckningar som dränerar resurser för andra välfärdsbehov. Samtidigt är suget på arbetskraft oväntat stort men obalansen mellan utbud och efterfrågan tilltar. Nuvarande arbetsmarknadspolitik förmår inte hantera den strukturella omvandlingen. Bra stöd till arbetsgivare och arbetssökande kan inte klaras av staten ensamt. I stället krävs att arbetsmarknadens aktörer samarbetar i ett nytt system.

Det är även angeläget att vi får kontroll över kostnaderna för arbetslöshet och för ohälsa som försvårar arbetsmarknadsinträdet liksom återinträde i arbete efter långtidssjukskrivning. För att ge rätt sammansatt stöd till allt fler arbetssökande, men även till arbetsgivare, krävs nya mål och metoder för att utveckla och driva en samverkansstyrd modell men framför allt viljan att lansera ett nytt arbetssätt som är inkluderande och som stärker det lokala arbetet.

Med hjälp av samordnad individuell planering kan vi på effektivare sätt erbjuda arbetssökande koordinerade aktiviteter, grundat på gemensamt användande av statliga, regionala, kommunala och andra tillgängliga resurser. Logiken är att ingen som kan arbeta ska "falla mellan stolarna". De organisatoriska mellanrummen måste tätas och parallella system ska avvecklas. Det ska för myndigheternas del i ett lokalt samverkansorgan, ingå i uppdraget att delta i samordnad individuell planering då kommuner påkallar behov av åtgärden.

Partikongressen föreslås besluta:

- A464:1 att det skapas legala och finansiella förutsättningar för kommuner att etablera samverkansorgan för arbete, utbildning och arbetshälsa och till detta bjuda in relevanta aktörer med syfte att bygga styrande lokala organ präglad av styrkan i samarbetet mellan aktiva lokala aktörer
- A464:2 att dessa samverkansorgan ska utforma och anpassa insatser för den lokala arbetsmarknaden, i kombination med nationella arbetsmarknadspolitiska program där kommunerna ska vara ansvarig för och samordna arbetet
- A464:3 att det avsätts nationella resurser med ändamålet att ekonomiskt stödja kommuner som tecknar lokala överenskommelser med berörda samverkansaktörer och samarbetar för en inkluderande arbetsmarknad
- A464:4 att uppdra åt riksdagsgruppen att förbereda lagtekniska ändringar för att ge intresserade kommuner förutsättningar för implementering av den föreslagna samarbetsmodellen

Cecilia Magnusson-Svärd och Allan Waktmar
Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A465

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Obligatoriska studier och praktik för arbetslösa

I dag har vi i Sverige ca 8,3 procent arbetslöshet och innan pandemin är över kommer fler personer med stor sannolikhet att mista sin inkomst och gå in i arbetslöshet. I dag får de flesta som är arbetslösa en ersättning från endera A-kassan eller Alfakassan. En person som inte har ett arbete känner sig ofta misslyckad och tappar ofta tron på sig själv. Förr i tiden ansågs det vara kriminellt om du stod utanför arbete.

Vi måste göra omfattande insatser för att förebygga arbetslöshet och minska konsekvenserna för den enskilda människan. Socialdemokraterna har lyckats med detta under många decennier. Arbetslösa personer ska inte sitta hemma och må dåligt. Vi måste få ut dem i samhället. Detta kommer gynna människan för hen kommer känna att hen gör något meningsfullt för sig själv och andra. Kunskap får människan att växa och det bidrar till samhällsnyttan.

Jag föreslår därför representantskapet besluta att sända denna motion till årskongressen 2021 med följande att-satser:

Partikongressen föreslås besluta:

- A465:1 att alla arbetslösa skall få en praktikplats eller möjlighet att studera
A465:2 att detta blir ett obligatoriskt krav för att få ersättning från A-kassa eller Alfakassan

Vallby S-förening
Västerås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A466

SÖLVESBORGS ARBETAREKOMMUN

Om grundkrav på kollektivavtal

Idag finns det många arbetsgivare som har kollektivavtal enligt den svenska modellen. Detta innebär att de anställda har ett försäkringsskydd och är garanterade lägstralöner enligt avtal.

För att motverka osund konkurrens och lönedumpning på svensk arbetsmarknad skall kollektivavtal finnas vid offentliga upphandlingar och när en arbetsgivare får stöd via arbetsförmedlingen genom arbetsmarknadspolitiska program.

Partikongressen föreslås besluta:

A466:1 att de på Arbetsförmedlingen förekommande arbetsmarknadspolitiska program endast ska gälla på kollektivavtalsbundna arbetsplatser

A466:2 att kollektivavtal ska finnas som grundkrav vid offentlig upphandling

IF Metall S Sölvesborg

Sölvesborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A467

SÖLVESBORGS ARBETAREKOMMUN

Om ordning och reda vid åtgärdsanställningar

Många som står långt ifrån arbetsmarknaden får olika åtgärdsanställningar. Det kan vara nystartsjobb, särskilt anställningsstöd, med flera. Listan kan göras lång. Även de på arbetsförmedlingen har svårt att hålla reda på dem.

Arbetsgivarna upplever att det är väldigt många och med olika krångliga villkor. De har inte koll på att det finns anställningsstöd som inte är A-kassegrundande. Men även vi förtroendevalda har samma problem.

När någon kommer in i en sådan åtgärd så är det inte självklart att denna är A-kassegrundande. Ett speciellt problem som uppstår för den här gruppen är att de inte kvalificerar sig för arbetsvillkoret i a-kassan. Många i den här gruppen går från åtgärd till åtgärd. Vilket medför ett ökat missbruk från arbetsgivarnas sida av de olika anställningsstöden och detta leder inte till tillsvidareanställningar.

Vi är positiva till en aktiv arbetsmarknadspolitik men insatserna måste leda till en anställning utan stöd, så att det inte blir en osund konkurrensfördel för oseriösa arbetsgivare.

Partikongressen föreslår besluta:

A467:1 att minimera antalet åtgärdsanställningsformer

A467:2 att principen på alla åtgärdsanställningsformer på arbetsmarknaden ska vara
A-kassegrundande

IF Metall S Sölvesborg

Sölvesborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A468

DALARNAS PARTIDISTRIKT

Ordning och reda på arbetsmarknaden

Att arbeta inom byggbranschen är för många en dröm. Tusentals tjejer och killar kan berätta om känslan att få vara med och bygga Sverige. Det är ett fritt arbete, som tillsammans med kamratskap, också är utvecklande och skapar stolthet för branschen. De allra flesta byggföretag är seriösa arbetsgivare som drivs av att följa ingångna kollektivavtal och gällande lagstiftning. Men tyvärr är horisonten full av mörka moln bestående av utnyttjande av människor och företag som håller på med rent brottslig verksamhet.

Alla företag som vill verka i byggbranschen är välkomna. MEN det ska ske inom gällande avtal och regelsystem. Låglönekonkurrens och oseriösa företag har ingen plats på svensk arbetsmarknad.

De dåliga exemplen inom byggbranschen är många. Företrädare för Byggnads runt om i landet kan vittna om många exempel där man rundar kollektivavtalen och bryter mot lagar.

Man har stämt en slovakisk underentreprenör på åtta miljoner för att systematiskt ha äventyrat arbetarnas hälsa genom att bryta mot arbetstidslagen och åsidosätta kollektivavtalet.

Förra året stämde en underentreprenör till NCC på 27 miljoner kronor för brott mot byggavtalet.

Ett fåtal tjänar grymma pengar och utnyttjar personer från andra länder som inte kan sina rättigheter. De svenska arbetarna på samma bolag har fått korrekta löner och ersättningar, men inte den utländska arbetskraften. De har gjort skillnad på människor som utför samma jobb. Det är slavhandel.

Detta är bara några exempel på den verklighet som byggbranschen verkar under.

I branscher med osund konkurrens ökar risken för ekonomisk brottslighet i form av skatt- och bokföringsbrott. Här ökar även risken för organiserad brottslighet samt att de anställda får arbeta under mycket dåliga arbetsvillkor som kan resultera i farliga arbetsmiljöförhållanden.

Både företag och anställda ska känna att de verkar på säkra arbetsplatser, där alla agerar enligt gällande lagar och regler. För att uppnå detta måste myndigheter kunna genomföra kontroller för att säkerställa att lagar och regler följs. Detta leder även till att företag som anlitar andra företag kan säkerställa att deras underleverantörer är seriösa.

Det finns tre viktiga punkter som leder till ökad konkurrensneutralitet:

- Ny sekretesslagstiftning
- Digital tillgång till Skatteverkets information
- Alla företag som är verksamma i Sverige ska synliggöras

NY SEKRETESSLAGSTIFTNING

Idag finns legala hinder att utbyta tillräcklig information mellan myndigheter på grund av nuvarande lagstiftnings begränsningar. Det medför istället tillfällen för kriminella aktörer att utnyttja trygghetssystemet och gör det svårare för myndigheterna att upptäcka fusk.

Informationen mellan myndigheter och möjligheten att utbyta information inom en myndighet försvåras av reglerna om sekretess och möjligheten att utbyta information inom olika verksamhetsgrenar inom samma myndighet.

Alla misstankar om fusk med skatter, bidrag och intyg ska kunna överlämnas till rätt myndighet för utredning. Det är viktigt att lagstiftaren utvecklar fungerande lösningar som leder till ökad konkurrensneutralitet mellan företag i Sverige. Målet måste vara en arbetsmarknad med schysta villkor för både företagare och anställda.

DIGITAL TILLGÅNG TILL SKATTEVERKETS INFORMATION

Idag finns möjlighet för Skatteverket att lämna information digitalt till offentliga aktörer.

Privata företag har inte möjlighet att få in samma information digitalt om sina leverantörer och underentreprenörer. Detta försvårar, fördröjer och fördyrar de privata aktörernas möjlighet att kontrollera vem de gör affärer med. Att följa upp och identifiera marknaden är viktigt för såväl samhället som för de seriösa företagen. Detta ska uppmuntras och i största möjliga mån förenklas. En regeländring krävs för att ge privata företag samma förutsättningar som offentliga aktörer.

ALLA FÖRETAG VERKSAMMA I SVERIGE SKA SYNLI GGÖRAS

Idag finns svenska företag registrerade hos Skatteverket och/eller Bolagsverket. Utländska företag kan ansöka om F-skatt, men det är inte ett krav. Svenska företag kan med andra ord bli granskade av både myndigheter, upphandlare och andra intressenter. Samtidigt kan de utländska företag som inte vill bli granskade välja att inte registrera sig. Att få ut information från andra länder kan vara besvärligt för den myndighet, upphandlare eller annan intressent som vill kontrollera att företaget sköter sig.

För att möjliggöra konkurrens på lika villkor bör samtliga verksamma företag kunna jämföras och granskas. Därför ska alla företag som är verksamma i Sverige måste synliggöras. Med denna åtgärd stärks de seriösa företagens möjlighet att konkurrera på sunda villkor. Samtidigt som missbruk av utländska företag kan undvikas. Idag väljer exempelvis en del svenska aktörer att bilda bolag i andra länder, som inte registreras i Sverige.

Med ett krav på synlighet får myndigheter bättre möjligheter att bedöma var företaget och dess anställda ska betala skatter och avgifter och samtidigt stärka konkurrensneutraliteten.

Partikongressen föreslår besluta:

A468:1 att Socialdemokraterna verkar för att ta fram ett program för att få bukt med arbetslivskriminaliteten med utgångspunkt i motionens beskrivningar

Socialdemokraterna i Dalarna

Dalarnas partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A469

OLOFSTRÖMS ARBETAREKOMMUN

Ordning och reda vid åtgärdsanställningar

Många som står långt ifrån arbetsmarknaden får olika åtgärdsanställningar. Det kan vara nystartsjobb, särskilt anställningsstöd, med flera. Listan kan göras lång.

Även de på arbetsförmedlingen har svårt att hålla reda på dem.

Arbetsgivarna upplever att det är väldigt många och med olika krångliga villkor. De har inte koll på att det finns anställningsstöd som inte är

A-kasse grundande. Men även vi förtroendevalda har samma problem.

När någon kommer in i en sådan åtgärd så är det inte självklart att denna är A-kassegrundande. Ett speciellt problem som uppstår för den här gruppen är att de inte kvalificerar sig för arbetsvillkoret i a-kassan. Många i den här gruppen går från åtgärd till åtgärd. Vilket medför ett ökat missbruk från arbetsgivarnas sida av de olika anställningsstöden och detta leder inte till tillsvidareanställningar.

Vi är positiva till en aktiv arbetsmarknadspolitik men insatserna måste leda till en anställning utan stöd, så att det inte blir en osund konkurrensfördel för oseriösa arbetsgivare.

För den enskilde individen innebär en anställning med anställningsstöd oftast att man inte får

en grundläggande ekonomisk trygghet och svårare att ingå avtal såsom telefonabonnemang, hyreskontrakt, banklån m.m.

Partikongressen föreslår besluta:

A469:1 att minimera antalet åtgärdsanställningsformer

A469:2 att principen på alla åtgärdsanställningsformer på arbetsmarknaden ska vara
A-kassegrundande

Olofströms Arbetarekommun

Olofströms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A470

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Ordning och reda vid åtgärdsanställningar

Många som står långt ifrån arbetsmarknaden får olika åtgärdsanställningar. Det kan vara nystartsjobb, särskilt anställningsstöd, med flera. Listan kan göras lång.

Även de på arbetsförmedlingen har svårt att hålla reda på dem.

Arbetsgivarna upplever att det är väldigt många och med olika krångliga villkor. De har inte koll på att det finns anställningsstöd som inte är

A-kasse grundande. Men även vi förtroendevalda har samma problem.

När någon kommer in i en sådan åtgärd så är det inte självklart att denna är A-kassegrundande.

Ett speciellt problem som uppstår för den här gruppen är att de inte kvalificerar sig för arbetsvillkoret i a-kassan. Många i den här gruppen går från åtgärd till åtgärd. Vilket medför ett ökat missbruk från arbetsgivarnas sida av de olika anställningsstöden och detta leder inte till tillsvidareanställningar.

Vi är positiva till en aktiv arbetsmarknadspolitik men insatserna måste leda till en anställning utan stöd, så att det inte blir en osund konkurrensfördel för oseriösa arbetsgivare.

Partikongressen föreslår besluta:

A470:1 att minimera antalet åtgärdsanställningsformer

A470:2 att principen på alla åtgärdsanställningsformer på arbetsmarknaden ska vara
A-kassegrundande

IF Metall Östra Blekinge Karlskrona S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A471

RONNEBY ARBETAREKOMMUN

Ordning och reda vid åtgärdsanställningar

Många som står långt ifrån arbetsmarknaden får olika åtgärdsanställningar. Det kan vara nystartsjobb, särskilt anställningsstöd, med flera. Listan kan göras lång.

Även de på arbetsförmedlingen har svårt att hålla reda på dem.

Arbetsgivarna upplever att det är väldigt många och med olika krångliga villkor. De har inte koll på att det finns anställningsstöd som inte är A-kasse grundande. Men även vi förtroendevalda har samma problem.

När någon kommer in i en sådan åtgärd så är det inte självklart att denna är A-kassegrundande. Ett speciellt problem som uppstår för den här gruppen är att de inte kvalificerar sig för arbetsvillkoret i a-kassan. Många i den här gruppen går från åtgärd till åtgärd. Vilket medför ett ökat missbruk från arbetsgivarnas sida av de olika anställningsstöden och detta leder inte till tillsvidareanställningar.

Vi är positiva till en aktiv arbetsmarknadspolitik men insatserna måste leda till en anställning utan stöd, så att det inte blir en osund konkurrens fördel för oseriösa arbetsgivare.

Partikongressen föreslås besluta:

A471:1 att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att minimera antalet åtgärdsanställningsformer

A471:2 att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att principen på alla åtgärdsanställningsformer på arbetsmarknaden ska vara A-kassegrundande

IF Metall S Ronneby

Ronneby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A472

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Redovisa lön uppdelat på arbetare och tjänstemän även för anställda i offentlig sektor

Medlingsinstitutet är den myndighet som är ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik.

Myndigheten redovisar löpande lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i privat sektor i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och i den årliga lönestrukturstatistiken. Detta gäller dock inte för anställda i offentlig sektor som redovisas som en grupp.

Att det idag inte redovisas lönestatistik för arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer innebär bland annat svårigheter att följa löneutvecklingen bland arbetare, samt att jämföra dessa med gruppen tjänstemän.

En redovisning av lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer skulle tillföra såväl konjunkturlönestatistiken som lönestrukturstatistiken stort värde och ökad användbarhet då klass, i form av arbetare och tjänstemän, är en faktor som förklarar en stor del av de skillnader som idag föreligger gällande lön, löneutveckling och lönespridning.

Offentlig sektor är en stor arbetsgivare som bland annat ansvarar för lägre avlönade yrken i vilken en majoritet är kvinnor, exempelvis inom vård och omsorg. För att kunna följa utvecklingen av jämlikhet och jämställdhet i samhället är det därför avgörande att förbättra lönestatistiken.

Med stöd av ovanstående yrkas

Partikongressen föreslås besluta:

A472:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att Medlingsinstitutet, i egenskap av ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik, redovisar lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och den årliga lönestrukturstatistiken

A472:2 att anta motionen som arbetarekommunens egen

Kommunals S-förening

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A473

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Redovisa lön uppdelat på arbetare och tjänstemän även för anställda i offentlig sektor

Medlingsinstitutet är den myndighet som är ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik.

Myndigheten redovisar löpande lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i privat sektor i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och i den årliga lönestrukturstatistiken. Detta gäller dock inte för anställda i offentlig sektor som redovisas som en grupp.

Att det idag inte redovisas lönestatistik för arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer innebär bland annat svårigheter att följa löneutvecklingen bland arbetare, samt att jämföra dessa med gruppen tjänstemän.

En redovisning av lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer skulle tillföra såväl konjunkturlönestatistiken som lönestrukturstatistiken stort värde och ökad användbarhet då klass, i form av arbetare och tjänstemän, är en faktor som förklarar en stor del av de skillnader som idag föreligger gällande lön, löneutveckling och lönespridning.

Offentlig sektor är en stor arbetsgivare som bland annat ansvarar för lägre avlönade yrken i vilken en majoritet är kvinnor, exempelvis inom vård och omsorg. För att kunna följa utvecklingen av jämlikhet och jämställdhet i samhället är det därför avgörande att förbättra lönestatistiken.

Partikongressen föreslås besluta:

A473:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att Medlingsinstitutet, i egenskap av ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik, redovisar lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och den årliga lönestrukturstatistiken

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A474

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Redovisa lön uppdelat på arbetare och tjänstemän även för anställda i offentlig sektor

Medlingsinstitutet är den myndighet som är ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik.

Myndigheten redovisar löpande lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i privat sektor i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och i den årliga lönestrukturstatistiken. Detta gäller dock inte för anställda i offentlig sektor som redovisas som en grupp.

Att det idag inte redovisas lönestatistik för arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer innebär bland annat svårigheter att följa löneutvecklingen bland arbetare, samt att jämföra dessa med gruppen tjänstemän.

En redovisning av lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer skulle tillföra såväl konjunkturlönestatistiken som lönestrukturstatistiken stort värde och ökad användbarhet då klass, i form av arbetare och tjänstemän, är en faktor som förklarar en stor del av de skillnader som idag föreligger gällande lön, löneutveckling och lönespridning.

Offentlig sektor är en stor arbetsgivare som bland annat ansvarar för lägre avlönade yrken i vilken en majoritet är kvinnor, exempelvis inom vård och omsorg. För att kunna följa utvecklingen av jämlikhet och jämställdhet i samhället är det därför avgörande att förbättra lönestatistiken.

Partikongressen föreslås besluta:

A474:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att Medlingsinstitutet, i egenskap av ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik, redovisar lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och den årliga lönestrukturstatistiken

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A475

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Redovisa lön uppdelat på arbetare och tjänstemän även för anställda i offentlig sektor

Medlingsinstitutet är den myndighet som är ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik.

Myndigheten redovisar löpande lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i privat sektor i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och i den årliga lönestrukturstatistiken. Detta gäller dock inte för anställda i offentlig sektor som redovisas som en grupp.

Att det idag inte redovisas lönestatistik för arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer innebär bland annat svårigheter att följa löneutvecklingen bland arbetare, samt att jämföra dessa med gruppen tjänstemän.

En redovisning av lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer skulle tillföra såväl konjunkturlönestatistiken som lönestrukturstatistiken stort värde och ökad användbarhet då klass, i form av arbetare och tjänstemän, är en faktor som förklarar en stor del av de skillnader som idag föreligger gällande lön, löneutveckling och lönespridning.

Offentlig sektor är en stor arbetsgivare som bland annat ansvarar för lägre avlönade yrken i vilken en majoritet är kvinnor, exempelvis inom vård och omsorg. För att kunna följa utvecklingen av jämlikhet och jämställdhet i samhället är det därför avgörande att förbättra lönestatistiken.

Partikongressen föreslås besluta:

A475:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att Medlingsinstitutet, i egenskap av ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik, redovisar lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och den årliga lönestrukturstatistiken

S-kvinnor Stenungsund

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A476

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Redovisa lön uppdelat på arbetare och tjänstemän även för anställda i offentlig sektor

Medlingsinstitutet är den myndighet som är ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik. Myndigheten redovisar löpande lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i privat sektor i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och i den årliga lönestrukturstatistiken. Detta gäller dock inte för anställda i offentlig sektor som redovisas som en grupp.

Att det idag inte redovisas lönestatistik för arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer innebär bland annat svårigheter att följa löneutvecklingen bland arbetare, samt att jämföra dessa med gruppen tjänstemän.

En redovisning av lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer skulle tillföra såväl konjunkturlönestatistiken som lönestrukturstatistiken stort värde och ökad användbarhet då klass, i form av arbetare och tjänstemän, är en faktor som förklarar en stor del av de skillnader som idag föreligger gällande lön, löneutveckling och lönespridning.

Offentlig sektor är en stor arbetsgivare som bland annat ansvarar för lägre avlönade yrken i vilken en majoritet är kvinnor, exempelvis inom vård och omsorg. För att kunna följa utvecklingen av jämlikhet och jämställdhet i samhället är det därför avgörande att förbättra lönestatistiken.

Partikongressen föreslås besluta:

A476:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att Medlingsinstitutet, i egenskap av ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik, redovisar lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och den årliga lönestrukturstatistiken

Kommunals S-förening i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A477

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Redovisa lön uppdelat på arbetare och tjänstemän även för anställda inom offentlig sektor

Medlingsinstitutet är den myndighet som är ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik.

Myndigheten redovisar löpande lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i privat sektor i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och i den årliga lönestrukturstatistiken. Detta gäller dock inte för anställda i offentlig sektor som redovisas som en grupp.

Att det idag inte redovisas lönestatistik för arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer innebär bland annat svårigheter att följa löneutvecklingen bland arbetare, samt att jämföra dessa med gruppen tjänstemän.

En redovisning av lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer skulle tillföra såväl konjunkturlönestatistiken som lönestrukturstatistiken stort värde och ökad användbarhet då klass, i form av arbetare och tjänstemän, är en faktor som förklarar en stor del av de skillnader som idag föreligger gällande lön, löneutveckling och lönespridning.

Offentlig sektor är en stor arbetsgivare som bland annat ansvarar för lägre avlönade yrken i vilken en majoritet är kvinnor, exempelvis inom vård och omsorg. För att kunna följa utvecklingen av jämlikhet och jämställdhet i samhället är det därför avgörande att förbättra lönestatistiken.

Med stöd av ovanstående yrkas

Partikongressen föreslås besluta:

A477:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att Medlingsinstitutet, i egenskap av ansvarig för Sveriges officiella lönestatistik, redovisar lön för anställda uppdelade på arbetare och tjänstemän i samtliga sektorer i den månadsvisa konjunkturlönestatistiken och den årliga lönestrukturstatistiken

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A478

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Rätten till arbetskläder inom förskola

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetskläder behövs. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan på många ställen inte får arbetskläder.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder. I dag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetskläder är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom förskolan. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras. Målet om en hälsosam arbetsmiljö bygger både på en god arbetsmiljö för arbetstagarna och på en säker omsorg för barnen. Smittbegränsning mellan arbetstagarna samt mellan arbetstagare och barn ska återfinnas i anpassade och adekvata arbetsformer.

Smittorisker förekommer i olika former inom förskolan. Det handlar om vanliga återkommande sjukdomar, såsom influensa och vinterkräksjukan eller sjukdomar som kommer tillbaka och får fäste i samhället exempelvis tuberkulos och mässlingen. Men det kan också handla om nya okända sjukdomar som SARS eller det senaste Coronavirusutbrottet, Covid-19. De senaste åren har också spridningen av olika multiresistenta bakterier ökat och blivit allt vanligare i samhället. Då antibiotikaresistenta bakterier blir allt vanligare är det än mer viktigt att förebygga smittspridning. Flertalet av de personer som smittas av antibiotikaresistenta bakterier blir bärare utan symtom och är därmed svåra att identifiera, detta gäller även vid flertalet av virussjukdomar. Arbetskläder är därför både relevanta, nödvändiga och legitima. Att själv behöva bekosta sina egna arbetskläder för att kunna utföra sitt arbete bidrar i sig till en psykosocial sämre arbetsmiljö.

De rutiner som utvecklas av arbetsgivaren ska återfinnas inom ramen för arbetsplatsens systematiska arbetsmiljöarbete. Särskild vikt knyts till undersökning och riskbedömning. Arbetsgivaren ansvarar vidare för att hela processen för hantering av tvätt – ren som smutsig, transport och att förvaring görs på ett sätt så att arbetskläderna inte riskerar att sprida smitta. Det är ingen skillnad om verksamheten bedrivs med kommunen som huvudman eller i annan form.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

Partikongressen föreslås besluta:

A478:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan

A478:2 att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A479

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Rätten till arbetskläder inom förskolan

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan på många ställen i landet inte får arbetskläder.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder, och det är viktigt att påpeka att här behövs det både arbetskläder för inomhusbruk och arbetskläder för utomhusbruk. I dag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Partikongressen föreslås besluta:

A479:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan

A479:2 att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A480

VÄRMLANDS PARTIDISTRIKT

Rätten till arbetskläder inom förskolan

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv.

Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetskläder behövs, inte minst har den pågående pandemin visat på behovet. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan på många ställen inte får arbetskläder.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder. I dag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetskläder är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom förskolan. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras.

Smittorisker förekommer i olika former inom förskolan. Det handlar om vanliga återkommande sjukdomar, såsom influensa och vinterkräksjukan eller sjukdomar som kommer tillbaka och får fäste i samhället exempelvis tuberkulos och mässlingen.

Men det kan också handla om nya okända sjukdomar som SARS eller det senaste Coronavirusutbrottet, Covid-19. De senaste åren har också spridningen av olika multiresistenta

bakterier ökat och blivit allt vanligare i samhället. Då antibiotikaresistenta bakterier blir allt vanligare är det än mer viktigt att förebygga smittspridning. Flertalet av de personer som smittas av antibiotikaresistenta bakterier blir bärare utan symtom och är därmed svåra att identifiera, detta gäller även vid flertalet virussjukdomar. Arbetskläder är därför både relevanta, nödvändiga och legitima. De rutiner som utvecklas av arbetsgivaren ska återfinnas inom ramen för arbetsplatsens systematiska arbetsmiljöarbete. Särskild vikt knyts till undersökning och riskbedömning. Arbetsgivaren ansvarar vidare för att hela processen för hantering av tvätt – ren som smutsig, transport och att förvaring görs på ett sätt så att arbetskläderna inte riskerar att sprida smitta. Det är ingen skillnad om verksamheten bedrivs med kommunen som huvudman eller i annan form.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder.

Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Partikongressen föreslår besluta:

A480:1 att Socialdemokraterna via SKR skall arbeta för att arbetsgivaren uppbär ansvar för att tillhandahålla arbetskläder för personal inom förskoleverksamhet och annan pedagogisk omsorg

Lars-Ove Jansson, Kommunals S-förening Arvika
Värmlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A481

SÖDRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN

Rätten till arbetskläder inom förskolan

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetskläder behövs. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan på många ställen inte får arbetskläder.

I dag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder. Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetskläder är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom förskolan.

Smittorisker förekommer i olika former inom förskolan. Det handlar om vanliga återkommande sjukdomar, såsom influensa och vinterkräksjukan eller sjukdomar som kommer tillbaka och får fäste i samhället exempelvis tuberkulos och mässlingen. Men det kan också handla om nya okända sjukdomar som SARS eller det senaste Coronavirusutbrottet, Covid-19. De senaste åren har också spridningen av olika multiresistenta bakterier ökat och blivit allt vanligare i samhället. Arbetskläder är därför både relevanta, nödvändiga och legitima. Att själv behöva bekosta sina egna arbetskläder för att kunna utföra sitt arbete bidrar i sig till en psykosocial sämre arbetsmiljö.

De rutiner som utvecklas av arbetsgivaren ska återfinnas inom ramen för arbetsplatsens systematiska arbetsmiljöarbete. Särskild vikt knyts till undersökning och riskbedömning. Arbetsgivaren ansvarar vidare för att hela processen för hantering av tvätt – ren som smutsig, transport och att förvaring görs på ett sätt så att arbetskläderna inte riskerar att sprida smitta. Det är ingen skillnad om verksamheten bedrivs med kommunen som huvudman eller i annan form.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

Partikongressen föreslås besluta:

A481:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan

A481:2 att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras

Mahlin Bergman

Södra Ölands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A482

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Rätten till arbetskläder inom förskolan

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetskläder behövs. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan på många ställen inte får arbetskläder.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder. I dag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetskläder är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom förskolan. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras. Målet om en hälsosam arbetsmiljö bygger både på en god arbetsmiljö för arbetstagarna och på en säker omsorg för barnen. Smittbegränsning mellan arbetstagarna samt mellan arbetstagare och barn ska återfinnas i anpassade och adekvata arbetsformer.

Smittorisker förekommer i olika former inom förskolan. Det handlar om vanliga återkommande sjukdomar, såsom influensa och vinterkräksjukan eller sjukdomar som kommer tillbaka och får fäste i samhället exempelvis tuberkulos och mässlingen. Men det kan också handla om nya okända sjukdomar som SARS eller det senaste Coronavirusutbrottet, Covid-19. De senaste åren har också spridningen av olika multiresistenta bakterier ökat och blivit allt vanligare i samhället. Då antibiotikaresistenta bakterier blir allt vanligare är det än mer viktigt att förebygga smittspridning. Flertalet av de personer som smittas av antibiotikaresistenta bakterier blir bärare utan symtom och är därmed svåra att identifiera, detta gäller även vid flertalet av virussjukdomar. Arbetskläder är därför både relevanta, nödvändiga och legitima. Att själv behöva bekosta sina egna arbetskläder för att kunna utföra sitt arbete bidrar i sig till en psykosocial sämre arbetsmiljö.

De rutiner som utvecklas av arbetsgivaren ska återfinnas inom ramen för arbetsplatsens systematiska arbetsmiljöarbete. Särskild vikt knyts till undersökning och riskbedömning. Arbetsgivaren ansvarar vidare för att hela processen för hantering av tvätt – ren som smutsig, transport och att förvaring görs på ett sätt så att arbetskläderna inte riskerar att sprida smitta. Det är ingen skillnad om verksamheten bedrivs med kommunen som huvudman eller i annan form.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

Partikongressen föreslås besluta:

A482:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan

A482:2 att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras

A482:3 att anta motionen som arbetarekommunens egen

Kommunals S-förening

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A483

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Rätten till arbetskläder inom förskolan

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetskläder behövs. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan på många ställen inte får arbetskläder.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder. I dag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetskläder är en arbetsmiljöfråga som berör alla

arbetstagare inom förskolan. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras. Målet om en hälsosam arbetsmiljö bygger både på en god arbetsmiljö för arbetstagarna och på en säker omsorg för barnen. Smittbegränsning mellan arbetstagarna samt mellan arbetstagare och barn ska återfinnas i anpassade och adekvata arbetsformer.

Smittorisker förekommer i olika former inom förskolan. Det handlar om vanliga återkommande sjukdomar, såsom influensa och vinterkräksjukan eller sjukdomar som kommer tillbaka och får fäste i samhället exempelvis tuberkulos och mässlingen. Men det kan också handla om nya okända sjukdomar som SARS eller det senaste Coronavirusutbrottet, Covid-19. De senaste åren har också spridningen av olika multiresistenta bakterier ökat och blivit allt vanligare i samhället. Då antibiotikaresistenta bakterier blir allt vanligare är det än mer viktigt att förebygga smittspridning. Flertalet av de personer som smittas av antibiotikaresistenta bakterier blir bärare utan symtom och är därmed svåra att identifiera, detta gäller även vid flertalet av virussjukdomar. Arbetskläder är därför både relevanta, nödvändiga och legitima. Att själv behöva bekosta sina egna arbetskläder för att kunna utföra sitt arbete bidrar i sig till en psykosocial sämre arbetsmiljö.

De rutiner som utvecklas av arbetsgivaren ska återfinnas inom ramen för arbetsplatsens systematiska arbetsmiljöarbete. Särskild vikt knyts till undersökning och riskbedömning. Arbetsgivaren ansvarar vidare för att hela processen för hantering av tvätt – ren som smutsig, transport och att förvaring görs på ett sätt så att arbetskläderna inte riskerar att sprida smitta. Det är ingen skillnad om verksamheten bedrivs med kommunen som huvudman eller i annan form.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Partikongressen föreslås besluta:

A483:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan

A483:2 att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras

S-kvinnor Stenungsund

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A484

BJURHOLMS ARBETAREKOMMUN

Rätten till arbetskläder inom förskolan

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Hygienfaktorer är ett exempel på varför. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade grupperna inom exempelvis förskolan på många ställen inte får.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder. Idag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetskläder är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom förskolan. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras. Målet om en hälsosam arbetsmiljö bygger både på en god arbetsmiljö för arbetstagarna och på en säker omsorg för barnen. Smittbegränsning mellan arbetstagarna samt mellan arbetstagare och barn ska återfinnas i anpassade och adekvata arbetsformer.

Smittorisker förekommer i olika former inom förskolan. Det handlar om vanligt återkommande sjukdomar, såsom influensa och vinterkräksjuka eller sjukdomar som kommer tillbaka och får fäste i samhället, exempelvis Tuberkulos och Mässlingen. Det kan även handla om nya okända sjukdomar som SARS eller det senaste Coronavirusutbrottet, COVID-19. De senaste åren har också spridningen av olika multiresistenta bakterier ökat och blivit allt vanligare i samhället. Då antibiotikaresistenta bakterier blir allt vanligare är det än mer viktigt att förebygga smittspridning. Flertalet av de personer som smittas av antibiotikaresistenta bakterier blir bärare utan symptom och är därmed svåra att identifiera, detta gäller även vid flertalet virussjukdomar. Arbetskläder är därför både relevanta, nödvändiga och legitima. Att själv behöva bekosta sina egna arbetskläder för att kunna utföra sitt arbete bidrar i sig till en psykosocialt sämre arbetsmiljö.

De rutiner som utvecklas av arbetsgivaren ska återfinnas inom ramen för arbetsplatsens systematiska arbetsmiljöarbete. Särskild vikt knyts till undersökning och riskbedömning. Arbetsgivaren ansvarar vidare för att hela processen för hantering av tvätt- ren och smutsig, transport och att förvaring görs på ett sätt så att arbetskläderna inte riskerar att sprida smitta. Det är ingen skillnad om verksamheten bedrivs med kommunen som huvudman eller i annan form.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Partikongressen föreslås besluta:

A484:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan

A484:2 att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen så att arbetsgivaren blir skyldig att tillhandahålla för verksamheten anpassade arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras

Bjurholms Arbetarekommun

Bjurholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A485

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Rätten till arbetskläder inom förskolan

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetskläder behövs. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan på många ställen inte får arbetskläder.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder. I dag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetskläder är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom förskolan. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras. Målet om en hälsosam arbetsmiljö bygger både på en god arbetsmiljö för arbetstagarna och på en säker omsorg för barnen. Smittbegränsning mellan arbetstagarna samt mellan arbetstagare och barn ska återfinnas i anpassade och adekvata arbetsformer.

Smittorisker förekommer i olika former inom förskolan. Det handlar om vanliga återkommande sjukdomar, såsom influensa och vinterkräksjukan eller sjukdomar som kommer tillbaka och får fäste i samhället exempelvis tuberkulos och mässlingen. Men det kan också handla om nya okända sjukdomar som SARS eller det senaste Coronavirusutbrottet, Covid-19. De senaste åren har också spridningen av olika multiresistenta bakterier ökat och blivit allt vanligare i samhället. Då antibiotikaresistenta bakterier blir allt vanligare är det än mer viktigt att förebygga smittspridning. Flertalet av de personer som smittas av antibiotikaresistenta bakterier blir bärare utan symtom och är därmed svåra att identifiera, detta gäller även vid flertalet av virussjukdomar. Arbetskläder är därför både relevanta, nödvändiga och legitima. Att själv behöva bekosta sina egna arbetskläder för att kunna utföra sitt arbete bidrar i sig till en psykosocial sämre arbetsmiljö.

De rutiner som utvecklas av arbetsgivaren ska återfinnas inom ramen för arbetsplatsens systematiska arbetsmiljöarbete. Särskild vikt knyts till undersökning och riskbedömning. Arbetsgivaren ansvarar vidare för att hela processen för hantering av tvätt – ren som smutsig, transport och att förvaring görs på ett sätt så att arbetskläderna inte riskerar att sprida smitta. Det är ingen skillnad om verksamheten bedrivs med kommunen som huvudman eller i annan form.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Partikongressen föreslås besluta:

A485:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan

A485:2 att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras

Linköpings arbetarekommun

Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A486

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Rätten till arbetskläder inom förskolan

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetskläder behövs. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan på många ställen inte får arbetskläder.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder. I dag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetskläder är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom förskolan. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras. Målet om en hälsosam arbetsmiljö bygger både på en god arbetsmiljö för arbetstagarna och på en säker omsorg för barnen. Smittbegränsning mellan arbetstagarna samt mellan arbetstagare och barn ska återfinnas i anpassade och adekvata arbetsformer.

Smittorisker förekommer i olika former inom förskolan. Det handlar om vanliga återkommande sjukdomar, såsom influensa och vinterkräksjukan eller sjukdomar som kommer tillbaka och får fäste i samhället exempelvis tuberkulos och mässlingen. Men det kan också handla om nya okända sjukdomar som SARS eller det senaste Coronavirusutbrottet, Covid-19. De senaste åren har också spridningen av olika multiresistenta bakterier ökat och blivit allt vanligare i samhället. Då antibiotikaresistenta bakterier blir allt vanligare är det än mer viktigt att förebygga smittspridning. Flertalet av de personer som smittas av antibiotikaresistenta bakterier blir bärare utan symtom och är därmed svåra att identifiera, detta gäller även vid flertalet av virussjukdomar. Arbetskläder är därför både relevanta, nödvändiga och legitima. Att själv behöva bekosta sina egna arbetskläder för att kunna utföra sitt arbete bidrar i sig till en psykosocial sämre arbetsmiljö.

De rutiner som utvecklas av arbetsgivaren ska återfinnas inom ramen för arbetsplatsens systematiska arbetsmiljöarbete. Särskild vikt knyts till undersökning och riskbedömning. Arbetsgivaren ansvarar vidare för att hela processen för hantering av tvätt – ren som smutsig, transport och att förvaring görs på ett sätt så att arbetskläderna inte riskerar att sprida smitta. Det är ingen skillnad om verksamheten bedrivs med kommunen som huvudman eller i annan form.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Partikongressen föreslår besluta:

A486:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan

A486:2 att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras

Kommunals Socialdemokratiska förening Örebro
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A487

MÖLNDALS ARBETAREKOMMUN

Rätten till arbetskläder inom förskolan

Rätten till arbetskläder inom förskolan

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetskläder behövs. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan på många ställen inte får arbetskläder.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder. I dag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetskläder är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom förskolan. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras.

Målet om en hälsosam arbetsmiljö bygger både på en god arbetsmiljö för arbetstagarna och på en säker omsorg för barnen. Smittbegränsning mellan arbetstagarna samt mellan arbetstagare och barn ska återfinnas i anpassade och adekvata arbetsformer.

Smittorisker förekommer i olika former inom förskolan. Det handlar om vanliga återkommande sjukdomar, såsom influensa och vinterkräksjukan eller sjukdomar som kommer tillbaka och får fäste i samhället exempelvis tuberkulos och mässlingen. Men det kan också handla om nya okända sjukdomar som SARS eller det senaste Coronavirusutbrottet, Covid-19. De senaste åren har också spridningen av olika multiresistenta bakterier ökat och blivit allt vanligare i samhället. Då antibiotikaresistenta bakterier blir allt vanligare är det än mer viktigt att förebygga smittspridning. Flertalet av de personer som smittas av antibiotikaresistenta bakterier blir bärare utan symtom och är därmed svåra att identifiera, detta gäller även vid flertalet av virussjukdomar. Arbetskläder är därför både relevanta, nödvändiga och legitima. Att själv behöva bekosta sina egna arbetskläder för att kunna utföra sitt arbete bidrar i sig till en psykosocial sämre arbetsmiljö.

De rutiner som utvecklas av arbetsgivaren ska återfinnas inom ramen för arbetsplatsens systematiska arbetsmiljöarbete. Särskild vikt knyts till undersökning och riskbedömning. Arbetsgivaren ansvarar vidare för att hela processen för hantering av tvätt – ren som smutsig, transport och att förvaring görs på ett sätt så att arbetskläderna inte riskerar att sprida smitta. Det är ingen skillnad om verksamheten bedrivs med kommunen som huvudman eller i annan form.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Med hänvisning till ovanstående yrkas:

Partikongressen föreslås besluta:

A487:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan

A487:2 att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras

Elpida Georgitsi

Mölnåls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A488

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Rätten till arbetskläder inom förskolan

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetskläder behövs. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan på många ställen inte får arbetskläder.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder. I dag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetskläder är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom förskolan. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras. Målet om en hälsosam arbetsmiljö bygger både på en god arbetsmiljö för arbetstagarna och på en säker omsorg för barnen. Smittbegränsning mellan arbetstagarna samt mellan arbetstagare och barn ska återfinnas i anpassade och adekvata arbetsformer.

Smittorisker förekommer i olika former inom förskolan. Det handlar om vanliga återkommande sjukdomar, såsom influensa och vinterkräksjukan eller sjukdomar som kommer tillbaka och får fäste i samhället exempelvis tuberkulos och mässlingen. Men det kan också handla om nya okända sjukdomar som SARS eller det senaste Coronavirusutbrottet, Covid-19. De senaste åren har också spridningen av olika multiresistenta bakterier ökat och blivit allt vanligare i samhället. Då antibiotikaresistenta bakterier blir allt vanligare är det än mer viktigt att förebygga smittspridning. Flertalet av de personer som smittas av antibiotikaresistenta bakterier blir bärare utan symtom och är därmed svåra att identifiera, detta gäller även vid flertalet av virussjukdomar.

Arbetskläder är därför både relevanta, nödvändiga och legitima. Att själv behöva bekosta sina egna arbetskläder för att kunna utföra sitt arbete bidrar i sig till en psykosocial sämre arbetsmiljö.

De rutiner som utvecklas av arbetsgivaren ska återfinnas inom ramen för arbetsplatsens systematiska arbetsmiljöarbete. Särskild vikt knyts till undersökning och riskbedömning. Arbetsgivaren ansvarar vidare för att hela processen för hantering av tvätt - ren som smutsig,

transport och att förvaring görs på ett sätt så att arbetskläderna inte riskerar att sprida smitta. Det är ingen skillnad om verksamheten bedrivs med kommunen som huvudman eller i annan form.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Partikongressen föreslår besluta:

A488:1 att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras

Kommunals S-förening i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A489

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Rätten till arbetskläder inom förskolan

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv.

Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetskläder behövs. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan på många ställen inte får arbetskläder.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder. I dag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetskläder är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom förskolan. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras. Målet om en hälsosam arbetsmiljö bygger både på en god arbetsmiljö för arbetstagarna och på en

säker omsorg för barnen. Smittbegränsning mellan arbetstagarna samt mellan arbetstagare och barn ska återfinnas i anpassade och adekvata arbetsformer.

Smittorisker förekommer i olika former inom förskolan. Det handlar om vanliga återkommande sjukdomar, såsom influensa och vinterkräksjukan eller sjukdomar som kommer tillbaka och får fäste i samhället exempelvis tuberkulos och mässlingen. Men det kan också handla om nya okända sjukdomar som SARS eller det senaste Coronavirusutbrottet, Covid-19. De senaste åren har också spridningen av olika multiresistenta bakterier ökat och blivit allt vanligare i samhället. Då antibiotikaresistenta bakterier blir allt vanligare är det än mer viktigt att förebygga smittspridning. Flertalet av de personer som smittas av antibiotikaresistenta bakterier blir bärare utan symtom och är därmed svåra att identifiera, detta gäller även vid flertalet av virussjukdomar. Arbetskläder är därför både relevanta, nödvändiga och legitima. Att själv behöva bekosta sina egna arbetskläder för att kunna utföra sitt arbete bidrar i sig till en psykosocial sämre arbetsmiljö.

De rutiner som utvecklas av arbetsgivaren ska återfinnas inom ramen för arbetsplatsens systematiska arbetsmiljöarbete. Särskild vikt knyts till undersökning och riskbedömning. Arbetsgivaren ansvarar vidare för att hela processen för hantering av tvätt – ren som smutsig, transport och att förvaring görs på ett sätt så att arbetskläderna inte riskerar att sprida smitta. Det är ingen skillnad om verksamheten bedrivs med kommunen som huvudman eller i annan form.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Partikongressen föreslås besluta:

A489:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan

A489:2 att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras

Rosens s-förening

Linköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A490

SÖDRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN

Rätten till arbets skor inom vård och omsorg

Sedan några år har personalen inom de flesta områden i vård och omsorg tillgång till arbetskläder. Men personalen saknar oftast rätt till arbets skor och får då själva bekosta de skor som används under arbetspasset. En anställd inom branschen sliter oerhört mycket på sina skor under arbetspassen och fotriktiga skor är en dyr kostnad. Inom hälso- och sjukvården tillhandahåller arbetsgivaren arbets skor. Under 2020 har det blivit tydligt att det inom vård och omsorg, och främst inom äldreomsorg, behövs krafttag av arbetsgivaren och bättre förutsättningar för personalen för att minimera risker för smittspridning. Att då som arbetsgivare tillhandahålla arbets skor är en del i att motverka smittspridning.

Arbetstagare inom vård och omsorg behöver arbets skor utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbets skor behövs. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder och arbets skor är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får både arbetskläder och arbets skor medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna på många ställen inte får arbets skor. Det är konstigt att skor inte tillhör arbetskläder. Ofta är golven på arbetsplatser inom vård och omsorg stumma och hårda, därför krävs särskilda skor både med svikt i och som är halksäkra. Om man använder andra skor riskerar arbetstagare att få kroppsliga symptom som tex rygg- och knäproblem dessa kan i sin tur riskera sjukskrivningar och då är kostnad för arbets skor en mycket billigare kostnad för en arbetsgivare.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbets skor inte kan förbigås.

Att arbeta inom vård och omsorg är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbets skor är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom branschen. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras. Målet om en hälsosam arbetsmiljö bygger både på en god arbetsmiljö för arbetstagarna och på en säker omsorg för brukarna. Att tillhandahålla arbets skor för personalen är ett led i att minimera risker för smittspridning.

Därför yrkar jag

Partikongressen föreslås besluta:

A490:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbets skor för arbetstagare inom vård och omsorg

Mahlin Bergman

Södra Ölands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A491

LILLA EDETS ARBETAREKOMMUN

Samordningsförbunden

Samordningsförbunden skapades 1 januari 2004. Genom lagen blir det möjligt för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommun och region att samverka finansiellt inom välfärds- och rehabiliteringsområdet.

Samordningsförbunden utgör en viktig del i den svenska välfärden och påverkar många deltagares vardag och liv till det bättre i sin rehabilitering för att komma tillbaka till arbete.

Att myndigheterna, Arbetsförmedlingen och försäkringskassan, gör det svårare att låna ut personal till samordningsförbunden, sedan de gjorde om sina policys för utlåning av personal, blir det bara svårare för förbunden att samverka om med myndigheterna.

Detta utgör en stor risk att samordningsförbunden inte kan uppnå sina mål, detta drabbar den enskilde som verkligen behöver hjälp.

Partikongressen föreslås besluta:

A491:1 att Socialdemokraterna för en politik som stärker samordningsförbundens ställning i deras arbete tillsammans med myndigheter som försäkringskassan och arbetsförmedlingen, med förebyggande åtgärder och enskildas rehabilitering tillbaka till arbetslivet

A491:2 att Socialdemokraternas riksdagsledamöter jobbar för att berörda myndigheters samverkan med samordningsförbunden förenklas avsevärt för att stödja upp arbetet med rehabiliteringsinsatserna i förbunden

Kristian Hermansson

Lilla Edets arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A492

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

Satsning mot utanförskap

Stefan Löfvén sa för några år sedan;

”Vi ska minska de växande klyftorna så att hopplöshet och utanförskap kan ersättas med samhörighet och tillit.

- Vi ska investera i kunskap och framtidstro så att Sverige kan fortsätta att ligga i framkant i den globala ekonomin.

- Vi ska enträget och målmedvetet, steg för steg, fortsätta att pressa tillbaka arbetslösheten så att alla är med och jobbar och bidrar”.

Under de senaste regeringsåren har mycket positivt hänt! Trots det återstår mycket för att utjämna och göra Sverige jämlikt.

Arbetslösheten är fortfarande hög – även om en del av orsakerna är Coronapandemin. Riskerna är stora för att t.ex. ungdomar som inte får vara med i samhällsbygget, därför att de inte kommer in på arbets-marknaden vänder samhället ryggen. Det har inget samhälle råd med!

Arbetsförmedlingens betydelse för att hjälpa till att förmedla arbete, praktikplatser, fort- och vidareutbildning kan och får inte underskattas.

Nu, när deras närvaro i alla kommuner inte längre tycks vara partiets politik, är det ett steg på vägen mot ökat utanförskap. Alla människor behöver känna att de både är sedda och att de behövs. Arbetsförmedlingen är en av alla pusselbitar som är nödvändiga för att minska riskerna för utanförskap.

Partikongressen föreslår besluta:

A492:1 att regeringen ger Arbetsförmedlingen i uppdrag att det ska vara möjligt att träffa en arbetsförmedlare i sin hemkommun

Magnus Fahlström

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A493

VÄRNAMO ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Sex-timmars arbetsdag

Finlands regering har inspirerat mig för att starkt rekommendera detta. Några olika kommuner har redan infört detta, men jag tycker det bör ske över hela landet. Det är många människor som skulle må bättre av kortare arbetsdag. Det skulle leda till färre sjukskrivningar och pengar som går till det. Istället för sjukskrivning, kan folk arbeta kortare tider, må bra och resultat blir också mer kvalitet i arbetet.

Många människor ställer sig frågan ska vi leva för att jobba eller ska vi leva för att leva. Vi ska kunna leva vårt liv och arbeta på ett sätt som är hållbart hälsosamt. Arbete ska inte vara något som tar från oss, det ska vara givande för oss, det ska och i balans med oss.

Partikongressen föreslås besluta:

A493:1 att införa 6 timmars arbetsdag

Armanda Mehmeti

Värnamo arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A494

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Skapa bättre förutsättningar för facklig organisering

Den fackliga organiseringen har en avgörande betydelse för jämlikheten, eftersom den lägger grunden för de gemensamma maktresurser som är viktiga för att löntagarna ska kunna påverka arbetsmarknads- och samhällsutvecklingen i en jämlik riktning.

Därför är det allvarligt att den fackliga organisationsgraden i Sverige har sjunkit, och särskilt mycket på arbetarsidan. Behovet av ökad facklig organisationsgrad och facklig organisering inom arbetarkollektivet är akut.

Det är i stor utsträckning en fråga för fackföreningsrörelsen. Men den fackliga organiseringen påverkas också av det ramverk som politiken ger facket att verka inom.

Forskningen lyfter att Gent-systemet, som innebär att fackligt anknutna a-kassor administrerar en frivillig inkomstrelaterad arbetslöshetsförsäkring, gynnar facklig organisering. Systemet förknippas med högre organisationsgrad men har i Sverige urholkats under 2000-talet, särskilt

för arbetare. Tack vare jämförelsevis låga arbetslöshetsrisker har tjänstemän och akademiker i högre grad än arbetare kunnat komplettera Gent-systemet med fackliga inkomstförsäkringar. Det gynnar tjänstemännens fackliga organisationsgrad, men inte arbetares. Staten borde prioritera förbättringar av systemet, med tanke på hur viktig parts- och kollektivavtalsmodellen är för jämlikheten.

En förbättrad anställningstrygghet skulle också underlätta den fackliga organiseringen. Inom alla yrkesområden är den fackliga organisationsgraden som högst bland anställda som har fasta heltidsanställningar, följt av anställda med fasta deltidsanställningar. Den är betydligt lägre bland tidsbegränsat anställda och bemanningsanställda. Allra lägst är den bland anställda med tidsbegränsade deltidsanställningar.

Nedmonteringen av den aktiva arbetsmarknadspolitiken har försvårat den fackliga organiseringen. Insatserna för att stödja arbetslösas omställning till jobb av hög kvalitet har tonats ned, vilket skapat en utbudspress längre ned i kravhierarkin på arbetsmarknaden. Det gör det lättare för arbetsgivare att erbjuda olika lösliga arbetsförhållanden. En aktiv arbetsmarknadspolitik som rustar individen är därför viktig. Det är också viktigt att insatser som subventionerade anställningar inte underminerar kollektivavtalsmodellen. Dessa ska därför innebära kollektivavtalsenliga villkor och löner samt vara a-kassegrundande. Detta stärker kollektivavtalsmodellen och gynnar den fackliga organisationsgraden.

Facket kan inte ensamt ta ansvar för att kontrollera att reglerna på arbetsmarknaden efterlevs. Det har stor betydelse hur det politiska och juridiska ramverket utformas. Är det fel utformat kan det splittra arbetskraften och pressa lönerna nedåt. I frågor som gäller till exempel arbetslivskriminalitet, osund konkurrens, offentlig upphandling, privatiseringar av offentlig verksamhet, arbetskraftsinvandring och plattformsekonomin har staten ett stort ansvar för att verka för ordning och reda på arbetsmarknaden genom lagstiftning och kontroll – så att facket kan göra sitt jobb.

Partikongressen föreslås besluta:

- A494:1 att Gent-systemet – det vill säga det vill säga fackligt anknutna a-kassor och en frivillig inkomstrelaterad arbetslöshetsförsäkring – rustas upp. Det krävs en kraftigt förbättrad arbetslöshetsförsäkring och avdragsgilla medlemsavgifter till fack och a-kassa
- A494:2 att anställningstryggheten ökar och ska vara stark inom alla yrkesområden på arbetsmarknaden. Det behövs fler fasta jobb
- A494:3 att en aktiv arbetsmarknadspolitik som rustar och tryggar individen i ett arbetsliv i omvandling är nödvändigt
- A494:4 att staten måste ta ett betydligt större ansvar för ordning och reda på arbetsmarknaden genom lagstiftade ramar som också kontrolleras och följs upp

LO-fackens socialdemokratiska förening (LO-sossen)

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A495

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

Skydda tid i kompsaldon och arbetstidsbanker vid konkurs

Bakgrund:

Om ett företag går i konkurs skyddas de anställdas lön via statlig lönegaranti.

Dagens regler och den tolkning som domstolen gjort täcker dock inte inarbetad arbetstid i t.ex. kompsaldon och årsarbetstidskonton. Dessa ”tidbanker” består av tidigare intjänad arbetstid som ska tas ut vid ett senare tillfälle.

Reglerna återfinns i Förmånsrättslagen §12 och avser ersättningar som intjänats enligt ”särskild beräkningsgrund”. Den tolkning som nu används i domstolar och av konkursförvaltare är att efter domen 2007 anses tid i tidsbanker intjänat längre tillbaka än 3 månader före beslut om konkurs ej ge statlig lönegaranti. Domen nedan visar på att frågan inte är tydliggjord när lagen gjordes om 2003, Prop. 2002/03:49 ”Nya förmånsrättsregler”.

NJA 2007 s. 792 Domskal:

”Av författningskommentaren framgår att med lön som bestämts enligt särskild beräkningsgrund avses främst ackord, tantiem och provision samt i vissa fall övertidsersättning och inarbetad rätt till betald ledighet (a. prop. s. 150). Vad gäller olika system med flexibel arbetstid och arbetstidsbanker konstaterar regeringen att det inte går att med säkerhet ange hur dessa skulle komma att behandlas samt att utformningen av det aktuella anställningsavtalet får en avgörande betydelse. Vidare anføres att ersättningen i dessa fall ofta torde anses vara bestämd enligt särskild beräkningsgrund (a. prop. s. 81)”

”Förarbetsuttalandena om förhållandet mellan begreppet särskild beräkningsgrund och arbetstidsbanker får anses något oklara till sin innebörd (jfr Lagrådet i a. prop. s. 267 och Danhard, Konkursarbetsrätt, 3 uppl. 2006, s. 275 f.).

Eftersom en stor del av arbetsmarknaden har denna typ av tidsbanker är det viktigt att lagstiftningen ändras så att dessa timmar ersätts av statlig lönegaranti

Partikongressen föreslås besluta:

A495:1 att Socialdemokraterna verkar för att Förmånsrättslagen ändras så att även tid intjänad i arbetstidsbanker täcks av lönegarantin

Calle Hjelmérus Brynäs S-förening och Håkan Alenius Hille S-förening
Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A496

KALIX ARBETAREKOMMUN

Skärpt tillsyn över lika lön för lika arbete

På Socialdemokraternas hemsida står det: "Socialdemokraterna är ett feministiskt parti. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och rättigheter på alla livets områden. Män och kvinnor är och ska behandlas som jämlikar." Principen om lika lön för lika arbete har länge varit en grundsten inom socialdemokratien och arbetarrörelsen. Redan 1919 ansåg ILO (Internationella arbetsorganisationen) att lika lön för lika arbete åt män och kvinnor var en viktig fråga.

Trots detta ser vi idag, mer än 100 år senare, att personer fortfarande behandlas olika på arbetsmarknaden på grund av kön och att löneskillnader mellan kön fortfarande existerar. Medlingsinstitutets statistik visar att det i Sverige idag finns ett lönegap på 4% mellan könen som inte kan förklaras av skillnader i arbetstid eller av könssegregerade yrken. Och ännu större skillnader ligger bakom denna helhetssiffra: jämställda löner hos många arbetsgivare inom t.ex. den offentliga sektorn döljer att lönegapet för dem vars arbetsgivare inte ger sina anställda lika lön för lika arbete i verkligheten är ännu större en 4 %.

Flera fackförbund vittnar om att arbetet är svårt. Vi vet vart vi vill, men det finns mycket kvar att göra om vi ska komma dit. Om arbetsmarknadsparterna inte lyckats utjämna lönegapet behöver vi ge dem extra stöd genom att se över vår lagstiftning.

Det land som alltsedan 2009 enligt World Economic Forum varit världens mest jämställda land erbjuder oss ett genomförbart tillvägagångssätt. Under 2017 röstade Islands Allting igenom ett lagförslag som förpliktigar företag med minst 25 anställda att årligen införskaffa ett certifikat för jämställd lön. Om de inte gör detta kan de bli förelagda av Direktoratet för jämställdhet, som motsvarar Sveriges DO (diskrimineringsombudsmannen), att betala böter. Certifikaten utfärdas av tredje parter enligt bedömningskriterier som tagits fram av en oberoende, nationell standardiseringsorganisation med stöd av både regeringen och arbetsmarknadsparterna. Lagstiftaren har lämnat över till arbetsmarknadsparterna uppgiften att utöva tillsyn över huruvida arbetsgivare efterlever certifieringskravet, och huruvida de ska anmälas till Direktoratet för jämställdhet. Detta certifieringskrav för jämställda löner – världens första – trädde i kraft i början av 2018, men lagen har berett olika arbetsgivare olika tidsfrister för att införskaffa sitt första årliga certifikat beroende på antalet anställda (nästan 5 år vad gäller de minsta företagen som omfattas av certifieringskravet).

I Sverige framgår det av diskrimineringslagen att arbetsgivare med minst 10 anställda redan idag är skyldiga att varje år analysera löneskillnader och eventuella samband med kön, att de kan bli förpliktade att lämna DO uppgifter om detta, samt att de kan behöva betala viten om de inte gör det. Men skyldigheten att dela informationen med DO – och därmed DO:s möjlighet att granska

om analyserna gjorts och huruvida arbetsgivarens lönesättningar är jämställda – aktualiseras först om DO riktat en begäran om sådana uppgifter till den berörda arbetsgivaren. Sådana individuellt riktade informationsförelägganden är ett viktigt medel i DO:s arsenal. Men DO har begränsade resurser och flera andra angelägna områden utöver jämställda löner att bevaka. En tillsynsordning som är beroende av huruvida myndigheten själv väljer att granska en viss arbetsgivare är otillräcklig för att påverka de systematiska löneskillnader som fortfarande präglar arbetsmarknaden.

Vår lagstiftning behöver kompletteras. Island har visat oss ett nytt tillvägagångssätt som stöttar snarare än hotar arbetsmarknadsparterna och som i sin tur har deras stöd. Naturligtvis måste de närmare detaljerna av svensk lagstiftning i detta område vara anpassade för svenska förhållanden. Det är dock hög tid för Sverige att följa Islands exempel och införa ett eget, automatiskt certifierings- eller rapporteringskrav för jämställda löner.

Partikongressen föreslås besluta:

A496:1 att Socialdemokraterna ska verka för skärpt tillsyn över arbetsgivares efterlevnad av principen om lika lön för lika arbete oavsett kön

A496:2 att Socialdemokraterna ska verka för att ett lagstadgat certifieringskrav för jämställda löner införs

David Loveday

Kalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A497

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Stoppa fusket och ekonomisk brottslighet

Den ekonomiska brottsligheten i Sverige har allt mer gifts ihop med den grova, organiserade brottsligheten eller "våldsbrottsligheten." Gäng, klaner, grupperingar etc. sysslar med de "vanliga" inkomstbringande brott (knarkhandel, olaglig försäljning av alkohol och tobak, inbrott, stölder, utpressning mm) som våldsbrottslingar brukar syssla med. Samtidigt har de brett gått in i verksamheter som att utnyttja olika stöd och bidrag som samhället ger, handel med svart arbetskraft och penningtvätt vari svarta pengar blir vita och dyker upp i "vanlig" näringsverksamhet och aktiebolag. Svart, grå och vit ekonomi knyts samman.

Samhället måste gå på offensiven mot brottsligheten genom att försöka hindra uppkomsten av brottsvinster samt lägga beslag på dem i de fall de ändå uppstått. Jag vill lyfta fram tre medel mot ekonomisk brottslighet som också begränsar handlingsutrymmet för den grova, organiserade brottsligheten.

Kollektivavtal och förekomst av lokal facklig organisation (samt skyddsombud) är min första punkt. Kriminella gillar inte facklig verksamhet eftersom den innebär att för kriminella obehagliga frågor, kan ställas om förhållandena i företaget. Så kallade målvakter som VD och som styrelseledamöter blir snabbt avslöjade av en facklig motpart. Kollektivavtal och fack håller också uppe lönenivån och förhindrar förekomst av svart arbetskraft. Att driva på för kollektivavtal är att begränsa förutsättningarna för svart ekonomi. Lokala fackliga organisationer och skyddsombud är viktiga ”stoppare” av ekonomisk brottslighet. När en arbetsgivare är negativ till kollektivavtal eller skyddsombudsbesök så döljer sig inte sällan något skumt i företaget.

Samverkan och informationsutbyte mellan myndigheter är min andra punkt. Våra myndigheter, även de kommunala, spelar en stor roll för att hindra brottslighet och illojal konkurrens. Deras granskningar av olika aspekter av ett företags verksamhet, inte minst genom direkta inspektioner, avslöjar lätt de som har något att dölja. Samverkan mellan olika myndigheter och att de kan utbyta information är därför viktig. Här från Malmö kan man också lyfta fram samverkan mellan kommunala förvaltningars myndighetsutövning och den statliga myndighetsutövningen.

Självklart är sekretess viktigt, enskilda myndigheter ska inte ha en ”överskottsinformation” om oss alla som privatpersoner men det blir löjligt när sekretessregler mellan eller inom en myndighet förhindrar brottsbekämpning. Vad som behöver göras finns väl utrett i Lars-Erik Lövdéns utredning Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra (SoU 2017:37).

Jag vill också lyfta upp att svart arbetskraft, bidragsfusk (både av företag och privatpersoner) och skattefusk inte sällan hänger samman.

Den tredje punkten är offentlighetsprincipen. Privata företag vars intäkter i huvudsak kommer via skattemedel ska kunna granskas på samma sätt som offentlig verksamhet. Det absurda i att det inte är så visades inte minst då de privata skolföretagen dömdes ha rätt att inte behöva uppge sina betygsresultat. Även om frågan om betygsstatistiken löstes så måste det komma en ändring till stånd.

Partikongressen föreslår besluta:

- A497:1 att regeringar där Socialdemokraterna ingår, S-riksdagsgruppen och socialdemokratin som parti på varje sätt bistår och underlättar att kollektivavtal, lokala fackliga organisationer och skyddsombud finns på så många arbetsplatser som möjligt
- A497:2 att samverkan och informationsutbyte mellan myndigheter, statliga såväl som kommunala, utvecklas för att stoppa svartjobb, bidrags- och skattefusk
- A497:3 att sekretess mellan och inom myndigheter som hindrar samarbete, gemensamma inspektioner och annan effektiv brottsbekämpning undanröjs

A497:4 att offentlighetsprincipen utvidgas till att även omfatta privata företag vars huvudsakliga inkomster är skattemedel

A497:5 att partikongressen ställer sig bakom motionen och dess yrkanden

Jamal El-Haj

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A498

ÖSTERÅKERS ARBETAREKOMMUN

Stoppa hyvlingen!

Tänk dig att du jobbar heltid. Det är mycket att göra, men du och kollegorna kämpar på. En dag fattar din arbetsgivare beslutet att skära ner. I stället för att följa lagen om anställningsskydd och säga upp en person enligt turordningslista tar arbetsgivaren bort timmar från allas scheman.

Din heltid blir deltid. Du får lägre lön. Din pension påverkas. Du tvingas plötsligt att slåss om extra timmar för att få ekonomin att gå ihop. Om du hade blivit uppsagd hade du haft lön under uppsägningstiden och rätt till a-kassa. Nu förväntas du bara gilla läget.

Den rödgröna regeringen tillsatte en utredning för att stärka anställningstryggheten och stoppa hyvlingen. När förslagen från utredningen sedan presenterades valde den nuvarande regeringen att inte gå vidare med förslagen. Samtidigt säger Januariavtalet att balansen mellan arbetsmarknadens parter ska upprätthållas och att arbetstagare ska skyddas mot godtycke. Med hyvlingen har balansen förstörts och omställningsskyddet försvagats. Anställningstryggheten behöver stärkas.

Partikongressen föreslår besluta:

A498:1 att anställningsskyddet skärps i syfte att stoppa hyvlingen

Österåkers fackliga S-förening

Österåkers arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A499

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Stärkt arbetslöshetsförsäkring

I Sverige har arbetslösheten ända sedan nittiotalskrisen har varit högre än vårt ersättningssystem egentligen är utformat för. I takt med en stigande arbetslöshet och fler tidsbegränsande anställningar är inte a-kassan generell på samma sätt som när den utformades. Arbetslöshetsförsäkringen, liksom andra socialförsäkringar, är utformad efter en mallarbetstagare som arbetar regelbundet (tillsvidare) och på heltid.

Tidsbegränsat anställda, deltidsarbetande och egenföretagare har idag svårt att kvalificera sig för socialförsäkringarna. Trösklarna utgörs framförallt av arbetsvillkoret och medlemsvillkorets utformning. Därutöver är det många som upplever att de inte har råd att vara med i en a-kassa, i synnerhet lågavlönade grupper med osäkra anställningsformer.

Många av dem är arbetarkvinnor, i välfärden, handeln och inom hotell och restaurangnäringen. Nästan var tredje kommunalarbetare är tidsbegränsat anställd och var fjärde kommunalarbetare arbetar kort deltid, dvs. en deltid som understiger 27 timmar i veckan, och uppfyller därmed inte arbetsvillkoret i a-kassan.

År 2019 var 70 procent av arbetskraften medlemmar i en a-kassa. Men endast 4 av 10 arbetslösa fick ersättning från a-kassan. Arbetslöshet utan att vara kvalificerad för a-kasseersättning är det vanligaste skälet att beviljas försörjningsstöd av kommunen - ett försörjningsstöd som ligger under vår egen fattigdomsgräns, det vill säga understiger 60 procent av medianinkomsten. Ju färre som täcks av arbetslöshetsförsäkringen desto större kostnader för kommunerna.

År 2007 införde den dåvarande alliansregeringen ett antal åtstramningar av kvalifikationskraven för a-kasseersättning, bland annat: höjt arbetsvillkor från 70 till 80 timmar i månaden, utökat medlemsvillkor från 6 månader till 12 månader för inkomstrelaterad ersättning, slopad avdragsrätt för a-kasseavgiften och differentierade avgifter utifrån arbetslöshetsrisk – något som slog hårt mot LO-kollektivet och ledde till ett historiskt medlemsras.

Men i samband med coronakrisen har medlemsutvecklingen vänt uppåt. Medlemmarna i a-kassan ökade med 3 procent under marsmånad 2020, motsvarande 114 000 personer. Detta handlar dels om att många i kris drabbas av arbetslöshet eller känner sig oroliga för att drabbas av arbetslöshet, dels om att regeringen infört tillfälliga lättnader av medlemsvillkoret och arbetsvillkoret, samt höjt maxbeloppet för a-kasseersättning, som gör att fler faktiskt får tillgång till arbetslöshetsförsäkringens fulla inkomstskydd om de går med i en a-kassa. Det är antligen ”värt” att gå med i a-kassan, även för den som jobbar deltid eller tidsbegränsat.

Ett sänkt arbetsvillkor har en särskilt hög träffsäkerhet för kvinnodominerade yrken med hög andel tidsbegränsat anställda och deltidsarbetande och är på så vis en jämställdhetsreform.

Det är dags att laga revorna i arbetslöshetsförsäkringen. De tillfälliga förstärkningar av arbetslöshetsförsäkringen som regeringen gått fram med under coronakrisen har fackföreningsrörelsen länge efterfrågat. De borde därför göras permanenta och byggas vidare på. Så värnar vi trygghet i omställning och minskar inkomstklyftorna i samhället.

Partikongressen föreslår besluta:

A499:1 att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställa med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan

A499:2 att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln

A499:3 att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs

A499:4 att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras

A499:5 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)

A499:6 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning

A499:7 att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej

A499:8 att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan

A499:9 att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs

Håkan Nilsson, Skelleftehamns S-förening

Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A500

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Stärkt arbetslöshetsförsäkring

I Sverige har arbetslösheten ända sedan nittiotalskrisen har varit högre än vårt ersättningssystem egentligen är utformat för. I takt med en stigande arbetslöshet och fler tidsbegränsande anställningar är inte a-kassan generell på samma sätt som när den utformades. Arbetslöshetsförsäkringen, liksom andra socialförsäkringar, är utformad efter en mallarbetstagare som arbetar regelbundet (tillsvidare) och på heltid.

Tidsbegränsat anställda, deltidsarbetande och egenföretagare har idag svårt att kvalificera sig för socialförsäkringarna. Trösklarna utgörs framförallt av arbetsvillkoret och medlemsvillkorets

utformning. Därutöver är det många som upplever att de inte har råd att vara med i en a-kassa, i synnerhet lågavlönade grupper med osäkra anställningsformer.

Många av dem är arbetarkvinnor, i välfärden, handeln och inom hotell och restaurangnäringen. Nästan var tredje kommunalarbetare är tidsbegränsat anställd och var fjärde kommunalarbetare arbetar kort deltid, dvs. en deltid som understiger 27 timmar i veckan, och uppfyller därmed inte arbetsvillkoret i a-kassan.

År 2019 var 70 procent av arbetskraften medlemmar i en a-kassa. Men endast 4 av 10 arbetslösa fick ersättning från a-kassan. Arbetslöshet utan att vara kvalificerad för a-kasseersättning är det vanligaste skälet att beviljas försörjningsstöd av kommunen - ett försörjningsstöd som ligger under vår egen fattigdomsgräns, det vill säga understiger 60 procent av medianinkomsten. Ju färre som täcks av arbetslöshetsförsäkringen desto större kostnader för kommunerna.

År 2007 införde den dåvarande alliansregeringen ett antal åtstramningar av kvalifikationskraven för a-kasseersättning, bland annat: höjt arbetsvillkor från 70 till 80 timmar i månaden, utökat medlemsvillkor från 6 månader till 12 månader för inkomstrelaterad ersättning, slopad avdragsrätt för a-kasseavgiften och differentierade avgifter utifrån arbetslöshetsrisk – något som slog hårt mot LO-kollektivet och ledde till ett historiskt medlemsras.

Men i samband med coronakrisen har medlemsutvecklingen vänt uppåt. Medlemmarna i a-kassan ökade med 3 procent under marsmånad 2020, motsvarande 114 000 personer. Detta handlar dels om att många i kris drabbas av arbetslöshet eller känner sig oroliga för att drabbas av arbetslöshet, dels om att regeringen infört tillfälliga lättnader av medlemsvillkoret och arbetsvillkoret, samt höjt maxbeloppet för a-kasseersättning, som gör att fler faktiskt får tillgång till arbetslöshetsförsäkringens fulla inkomstskydd om de går med i en a-kassa. Det är äntligen "värt" att gå med i a-kassan, även för den som jobbar deltid eller tidsbegränsat.

Ett sänkt arbetsvillkor har en särskilt hög träffsäkerhet för kvinnodominerade yrken med hög andel tidsbegränsat anställda och deltidsarbetande och är på så vis en jämställdhetsreform.

Det är dags att laga revorna i arbetslöshetsförsäkringen. De tillfälliga förstärkningar av arbetslöshetsförsäkringen som regeringen gått fram med under coronakrisen har fackföreningsrörelsen länge efterfrågat. De borde därför göras permanenta och byggas vidare på. Så värnar vi trygghet i omställning och minskar inkomstklyftorna i samhället.

Därför yrkar jag/vi

Partikongressen föreslås besluta:

- A500:1 att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställda med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan
- A500:2 att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln
- A500:3 att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
- A500:4 att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras
- A500:5 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)
- A500:6 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
- A500:7 att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
- A500:8 att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
- A500:9 att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs
- A500:10 att anta motionen som arbetarekommunens egen

Kommunals S-förening

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A501

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Stärkt arbetslöshetsförsäkring

I Sverige har arbetslösheten ända sedan nittiotalskrisen har varit högre än vårt ersättningssystem egentligen är utformat för. I takt med en stigande arbetslöshet och fler tidsbegränsande anställningar är inte a-kassan generell på samma sätt som när den utformades. Arbetslöshetsförsäkringen, liksom andra socialförsäkringar, är utformad efter en mallarbetstagare som arbetar regelbundet (tillsvidare) och på heltid.

Tidsbegränsat anställda, deltidsarbetande och egenföretagare har idag svårt att kvalificera sig för socialförsäkringarna. Trösklarna utgörs framförallt av arbetsvillkoret och medlemsvillkorets utformning. Därutöver är det många som upplever att de inte har råd att vara med i en a-kassa, i synnerhet lågavlönade grupper med osäkra anställningsformer.

Många av dem är arbetarkvinnor, i välfärden, handeln och inom hotell och restaurangnäringen. Nästan var tredje kommunalarbetare är tidsbegränsat anställd och var fjärde kommunalarbetare arbetar kort deltid, dvs. en deltid som understiger 27 timmar i veckan, och uppfyller därmed inte arbetsvillkoret i a-kassan.

År 2019 var 70 procent av arbetskraften medlemmar i en a-kassa. Men endast 4 av 10 arbetslösa fick ersättning från a-kassan. Arbetslöshet utan att vara kvalificerad för a-kasseersättning är det vanligaste skälet att beviljas försörjningsstöd av kommunen - ett försörjningsstöd som ligger under vår egen fattigdomsgräns, det vill säga understiger 60 procent av medianinkomsten. Ju färre som täcks av arbetslöshetsförsäkringen desto större kostnader för kommunerna.

År 2007 införde den dåvarande alliansregeringen ett antal åtstramningar av kvalifikationskraven för a-kasseersättning, bland annat: höjt arbetsvillkor från 70 till 80 timmar i månaden, utökat medlemsvillkor från 6 månader till 12 månader för inkomstrelaterad ersättning och slopad avdragsrätt för a-kasseavgiften – något som slog hårt mot LO-kollektivet och ledde till ett historiskt medlemsras.

Men i samband med coronakrisen har medlemsutvecklingen vänt uppåt. Medlemmarna i a-kassan ökade med 3 procent under marsmånad 2020, motsvarande 114 000 personer. Detta handlar dels om att många i kris drabbas av arbetslöshet eller känner sig oroliga för att drabbas av arbetslöshet, dels om att regeringen infört tillfälliga lättnader av medlemsvillkoret och arbetsvillkoret, samt höjt maxbeloppet för a-kasseersättning, som gör att fler faktiskt får tillgång till arbetslöshetsförsäkringens fulla inkomstskydd om de går med i en a-kassa. Det är äntligen ”värt” att gå med i a-kassan, även för den som jobbar deltid eller tidsbegränsat.

Ett sänkt arbetsvillkor har en särskilt hög träffsäkerhet för kvinnodominerade yrken med hög andel tidsbegränsat anställda och deltidsarbetande och är på så vis en jämställdhetsreform.

Det är dags att laga revorna i arbetslöshetsförsäkringen. De tillfälliga förstärkningar av arbetslöshetsförsäkringen som regeringen gått fram med under coronakrisen har fackföreningsrörelsen länge efterfrågat. De borde därför göras permanenta och byggas vidare på. Så värnar vi trygghet i omställning och minskar inkomstklyftorna i samhället.

Partikongressen föreslås besluta:

- A501:1 att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställda med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan
- A501:2 att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln
- A501:3 att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
- A501:4 att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras
- A501:5 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)
- A501:6 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
- A501:7 att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
- A501:8 att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs

Kommunals Socialdemokratiska förening Örebro
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A502

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Stärkt arbetslöshetsförsäkring

I Sverige har arbetslösheten ända sedan nittiotalskrisen har varit högre än vårt ersättningssystem egentligen är utformat för. I takt med en stigande arbetslöshet och fler tidsbegränsade anställningar är inte a-kassan generell på samma sätt som när den utformades. Arbetslöshetsförsäkringen, liksom andra socialförsäkringar, är utformad efter en mallarbetstagare som arbetar regelbundet (tillsvidare) och på heltid.

Tidsbegränsat anställda, deltidsarbetande och egenföretagare har idag svårt att kvalificera sig för socialförsäkringarna. Trösklarna utgörs framförallt av arbetsvillkoret och medlemsvillkorets utformning. Därutöver är det många som upplever att de inte har råd att vara med i en a-kassa, i synnerhet lågavlönade grupper med osäkra anställningsformer.

Många av dem är arbetarkvinnor, i välfärden, handeln och inom hotell och restaurangnäringen. Nästan var tredje kommunalarbetare är tidsbegränsat anställd och var fjärde kommunalarbetare arbetar kort deltid, dvs. en deltid som understiger 27 timmar i veckan, och uppfyller därmed inte arbetsvillkoret i a-kassan.

År 2019 var 70 procent av arbetskraften medlemmar i en a-kassa. Men endast 4 av 10 arbetslösa fick ersättning från a-kassan. Arbetslöshet utan att vara kvalificerad för a-kasseersättning är det vanligaste skälet att beviljas försörjningsstöd av kommunen - ett försörjningsstöd som ligger under vår egen fattigdomsgräns, det vill säga understiger 60 procent av medianinkomsten. Ju färre som täcks av arbetslöshetsförsäkringen desto större kostnader för kommunerna.

År 2007 införde den dåvarande alliansregeringen ett antal åtstramningar av kvalifikationskraven för a-kasseersättning, bland annat: höjt arbetsvillkor från 70 till 80 timmar i månaden, utökat medlemsvillkor från 6 månader till 12 månader för inkomstrelaterad ersättning, slopad avdragsrätt för a-kasseavgiften och differentierade avgifter utifrån arbetslöshetsrisk – något som slog hårt mot LO-kollektivet och ledde till ett historiskt medlemsras.

Men i samband med Corona krisen har medlemsutvecklingen vänt uppåt. Medlemmarna i a-kassan ökade med 3 procent under marsmånad 2020, motsvarande 114 000 personer. Detta handlar dels om att många i kris drabbas av arbetslöshet eller känner sig oroliga för att drabbas av arbetslöshet, dels om att regeringen infört tillfälliga lättnader av medlemsvillkoret och arbetsvillkoret, samt höjt maxbeloppet för a-kasseersättning, som gör att fler faktiskt får tillgång till arbetslöshetsförsäkringens fulla inkomstskydd om de går med i en a-kassa. Det är antligen "värt" att gå med i a-kassan, även för den som jobbar deltid eller tidsbegränsat. Ett sänkt arbetsvillkor har en särskilt hög träffsäkerhet för kvinnodominerade yrken med hög andel tidsbegränsat anställda och deltidsarbetande och är på så vis en jämställdhetsreform.

Det är dags att laga revorna i arbetslöshetsförsäkringen. De tillfälliga förstärkningar av arbetslöshetsförsäkringen som regeringen gått fram med under Corona krisen har fackföreningsrörelsen länge efterfrågat. De borde därför göras permanenta och byggas vidare på. Så värnar vi trygghet i omställning och minskar inkomstklyftorna i samhället.

Arbetslöshetsrapporten, Arbetsförmedlingen 2019

Birnbaum, Simon (2012) Basic income reconsidered. Social Justice, Liberalism and the Demands of Equality. Palgrave Macmillan

Inspektion för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) 15 april 2020

Partikongressen föreslår besluta:

- A502:1 att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställda med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan
- A502:2 att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln
- A502:3 att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
- A502:4 att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras
- A502:5 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)
- A502:6 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
- A502:7 att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
- A502:8 att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs

S-kvinnor Stenungsund

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A503

BJURHOLMS ARBETAREKOMMUN

Stärkt arbetslöshetsförsäkring

I Sverige har arbetslösheten ända sedan 90-talskrisen varit högre än vårt ersättningssystem egentligen är utformat för. I takt med en stigande arbetslöshet och fler tidsbegränsade anställningar är inte a-kassan generell på samma sätt som när den utformades. Arbetslöshetsförsäkringen liksom andra socialförsäkringar är utformad efter en mallarbetstagare som arbetar regelbundet, ”Tillsvidare” och på heltid.

Tidsbegränsat anställda, deltidsarbetande och egenföretagare har idag svårt att kvalificera sig för socialförsäkringarna. Trösklarna utgörs framförallt av arbetsvillkoret och medlemsvillkorets utformning. Därutöver är det många som upplever att de inte har råd att vara med i en a-kassa, i synnerhet lågavlönade grupper med osäkra anställningsformer.

Många av dem är arbetarkvinnor, i välfärden, handeln och inom hotell och restaurangnäringen. Nästan var tredje kommunalarbetare är tidsbegränsat anställd och var fjärde kommunalarbetare arbetar kort deltid, det vill säga en deltid som understiger 27 timmar i veckan, och uppfyller därmed inte arbetsvillkoret i a-kassan.

År 2019 var 70% av arbetskraften medlemmar i en a-kassa. Men endast 4 av 10 arbetslösa fick ersättning från a-kassan.¹ Arbetslöshet utan att vara kvalificerad för a-kasseersättning är det vanligaste skälet att beviljas försörjningsstöd av kommunen - ett försörjningsstöd som ligger under vår egen fattigdomsgräns, det vill säga understiger 60% av medianinkomsten.² Ju färre som täcks av arbetslöshetsförsäkringen desto större kostnader för kommunerna.

År 2007 införde den dåvarande alliansregeringen ett antal åtstramningar av kvalifikationskraven för a-kasseersättning, bland annat: höjt arbetsvillkor från 70 till 80 timmar i månaden, utökat medlemsvillkor från 6 månader till 12 månader för inkomstrelaterad ersättning, slopad avdragsrätt för a-kasseavgiften och differentierade avgifter utifrån arbetslöshetsrisk - något som slog hårt mot LO kollektivet och ledde till ett historiskt medlemsras.

Men i samband med coronakrisen har medlemsutvecklingen vänt uppåt. Medlemmarna i a-kassan ökade med 3% under mars månad 2020, motsvarande 114000 personer.³ Detta handlar dels om att många i kris drabbas av arbetslöshet eller känner sig oroliga för att drabbas av arbetslöshet, dels om att regeringen infört tillfälliga lättnader av medlemsvillkoren och arbetsvillkoret, samt höjt maxbeloppet för a-kasseersättning, som gör att fler faktiskt får tillgång till arbetslöshetsförsäkringens fulla inkomstskydd om de går med i en a-kassa. Det är äntligen värt att gå med i a-kassan även för den som jobbar deltid eller tidsbegränsat.

Ett sänkt arbetsvillkor har en särskilt hög träffsäkerhet för kvinnodominerade yrken med hög andel tidsbegränsat anställda och deltidsarbetande och är på så vis en jämställdhetsreform.

1 Arbetslöshetsrapporten, Arbetsförmedlingen 2019

2 Birnbaum, Simon (2012) Basic income reconsidered: Social Justice, Liberalism and the Demands of Equality.

3 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) 15 april 2020

Det är dags att laga revorna i arbetslöshetsförsäkringen. De tillfälliga förstärkningar

av arbetslöshetsförsäkringen som regeringen gått fram med under coronakrisen har fackföreningsrörelsen länge efterfrågat. De borde därför göras permanenta och byggas vidare på. Så värnar vi trygghet i omställning och minskar inkomstklyftorna i samhället.

Partikongressen föreslås besluta:

- A503:1 att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställda med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan
- A503:2 att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln
- A503:3 att grundbeloppet för de som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
- A503:4 att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras
- A503:5 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)
- A503:6 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
- A503:7 att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
- A503:8 att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
- A503:9 att avdragsrätten för a-kasseavgiften återinförs

Bjurholms Arbetarekommun

Bjurholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A504

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Stärkt arbetslöshetsförsäkring

I Sverige har arbetslösheten ända sedan nittiotalskrisen varit högre än vårt ersättningssystem egentligen är utformat för. I takt med en stigande arbetslöshet och fler tidsbegränsade anställningar är inte a-kassa generell på samma sätt som när den utformades.

Arbetslöshetsförsäkringen, liksom andra socialförsäkringar, är utformade efter en mallarbetstagare som arbetar regelbundet (tillsvidare) och på heltid.

Tidsbegränsat anställda, deltidsarbetande och egenföretagare har idag svårt att kvalificera sig för socialförsäkringarna. Trösklarna utgörs framförallt av arbetsvillkoret och medlemsvillkorets utformning. Därutöver är det många som upplever att de inte har råd att vara med i ena-kassa, i synnerhet lågavlönade grupper med osäkra anställningsformer.

Många av dem är arbetarkvinnor, i välfärden, handeln och inom hotell och restaurangnäringen.

Nästan var tredje kommunalarbetare är tidsbegränsat anställd och var fjärde kommunalarbetare arbetar kort deltid, dvs. en deltid som understiger 27 timmar i veckan, och uppfyller därmed inte arbetsvillkoret i a-kassan.

År 2019 var 70 procent av arbetskraften medlemmar i ena-kassa. Men endast 4 av 10 arbetslösa fick ersättning från a-kassan. Arbetslöshet utan att vara kvalificerad för a-kasseersättning är det vanligaste skälet att beviljas försörjningsstöd av kommunen- ett försörjningsstöd som ligger under vår egen fattigdomsgräns, det vill säga understiger 60 procent av medianinkomsten. Ju färre som täcks av arbetslöshetsförsäkringen desto större kostnader för kommunerna.

År 2007 införde den dåvarande alliansregeringen ett antal åtstramningar av kvalifikationskraven för a-kasseersättning, bland annat: höjt arbetsvillkor från 70 till 80 timmar i månaden, utökat medlemsvillkor från 6 månader till 12 månader för inkomstrelaterad ersättning, slopad avdragsrätt för a-kasseavgiften och differentierade avgifter utifrån arbetslöshetsrisk- något som slog hårt mot LO-kollektivet och ledde till ett historiskt medlemsras.

Men i samband med coronakrisen har medlemsutvecklingen vänt uppåt. Medlemmarna i a-kassan ökade med 3 procent under marsmånad 2020, motsvarande 114 000 personer.

Detta handlar dels om att många i kris drabbas av arbetslöshet eller känner sig oroliga för att drabbas av arbetslöshet, dels om att regeringen infört tillfälliga lättnader av medlemsvillkoret och arbetsvillkoret, samt höjt maxbeloppet för a-kasseersättning, som gör att ler faktiskt får tillgång till arbetslöshetsförsäkringens fulla inkomstskydd om de går med i ena-kassa. Det är äntligen ”värt” att gå med i a-kassan, även för den som jobbar deltid eller tidsbegränsat.

Ett sänkt arbetsvillkor har en särskilt hög träffsäkerhet för kvinnodominerade yrken med hög andel tidsbegränsat anställda och deltidsarbetande och är på så vis en jämställdhetsreform.

Det är dag att laga revorna i arbetslöshetsförsäkringen. De tillfälliga förstärkningar av arbetslöshetsförsäkringen som regeringen gått fram med under coronakrisen har fackföreningsrörelsen länge efterfrågat. De borde därför göras permanenta och byggas vidare på. Så värnar vi trygghet i omställning och minskar inkomstklyftorna i samhället.

Partikongressen föreslås besluta:

A504:1 att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställda med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till A-kassa

A504:2 att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip med att samtidigt sänka tröskeln

A504:3 att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs

A504:4 att ersättningsnivåerna i a-kassa årligen indexeras inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)

A504:5 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning

A504:6 att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan

A504:7 att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs

Kommunals S-förening i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A505

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Stärkt arbetslöshetsförsäkring

I Sverige har arbetslösheten ända sedan nittiotalskrisen har varit högre än vårt ersättningssystem egentligen är utformat för. I takt med en stigande arbetslöshet och fler tidsbegränsande anställningar är inte a-kassan generell på samma sätt som när den utformades. Arbetslöshetsförsäkringen, liksom andra socialförsäkringar, är utformad efter en mallarbetstagar som arbetar regelbundet (tillsvidare) och på heltid.

Tidsbegränsat anställda, deltidsarbetande och egenföretagare har idag svårt att kvalificera sig för socialförsäkringarna. Trösklarna utgörs framförallt av arbetsvillkoret och medlemsvillkorets utformning. Därutöver är det många som upplever att de inte har råd att vara med i en a-kassa, i synnerhet låglönlade grupper med osäkra anställningsformer.

Många av dem är arbetarkvinnor, i välfärden, handeln och inom hotell och restaurangnäringen. Nästan var tredje kommunalarbetare är tidsbegränsat anställd och var fjärde kommunalarbetare arbetar kort deltid, dvs. en deltid som understiger 27 timmar i veckan, och uppfyller därmed inte arbetsvillkoret i a-kassan.

År 2019 var 70 procent av arbetskraften medlemmar i en a-kassa. Men endast 4 av 10 arbetslösa fick ersättning från a-kassan. Arbetslöshet utan att vara kvalificerad för a-kasseersättning är det vanligaste skälet att beviljas försörjningsstöd av kommunen - ett försörjningsstöd som ligger under vår egen fattigdomsgräns, det vill säga understiger 60 procent av medianinkomsten. Ju färre som täcks av arbetslöshetsförsäkringen desto större kostnader för kommunerna.

År 2007 införde den dåvarande alliansregeringen ett antal åtstramningar av kvalifikationskraven för a-kasseersättning, bland annat: höjt arbetsvillkor från 70 till 80 timmar i månaden, utökat medlemsvillkor från 6 månader till 12 månader för inkomstrelaterad ersättning, slopad avdragsrätt

för a-kasseavgiften och differentierade avgifter utifrån arbetslöshetsrisk – något som slog hårt mot LO-kollektivet och ledde till ett historiskt medlemsras.

Men i samband med coronakrisen har medlemsutvecklingen vänt uppåt. Medlemmarna i a-kassan ökade med 3 procent under marsmånad 2020, motsvarande 114 000 personer. Detta handlar dels om att många i kris drabbas av arbetslöshet eller känner sig oroliga för att drabbas av arbetslöshet, dels om att regeringen infört tillfälliga lättnader av medlemsvillkoret och arbetsvillkoret, samt höjt maxbeloppet för a-kasseersättning, som gör att fler faktiskt får tillgång till arbetslöshetsförsäkringens fulla inkomstskydd om de går med i en a-kassa. Det är äntligen ”värt” att gå med i a-kassan, även för den som jobbar deltid eller tidsbegränsat.

Ett sänkt arbetsvillkor har en särskilt hög träffsäkerhet för kvinnodominerade yrken med hög andel tidsbegränsat anställda och deltidsarbetande och är på så vis en jämställdhetsreform.

Det är dags att laga revorna i arbetslöshetsförsäkringen. De tillfälliga förstärkningar av arbetslöshetsförsäkringen som regeringen gått fram med under coronakrisen har fackföreningsrörelsen länge efterfrågat. De borde därför göras permanenta och byggas vidare på. Så värnar vi trygghet i omställning och minskar inkomstklyftorna i samhället.

Därför yrkar vi

Partikongressen föreslås besluta:

A505:1 att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställda med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan

A505:2 att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln

A505:3 att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs

A505:4 att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras

A505:5 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)

A505:6 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning

A505:7 att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej

A505:8 att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan

A505:9 att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A506

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Stärkt arbetslöshetsförsäkring

I Sverige har arbetslösheten ända sedan nittiotalskrisen varit högre än vårt ersättningsystem egentligen är utformat för. I takt med en stigande arbetslöshet och fler tidsbegränsade anställningar är inte a-kassan generell på samma sätt som när den utformades.

Arbetslöshetsförsäkringen, liksom andra socialförsäkringar, är utformad efter en mallarbetstagare som arbetar regelbundet (tillsvidare) och på heltid.

Tidsbegränsat anställda, deltidsarbetande och egenföretagare har idag svårt att kvalificera sig för socialförsäkringarna. Trösklarna utgörs framförallt av arbetsvillkoret och medlemsvillkorets utformning. Därutöver är det många som upplever att de inte har råd att vara med i en a-kassa, i synnerhet lågavlönade grupper med osäkra anställningsformer.

Många av dem är arbetarkvinnor, i välfärden, handeln och inom hotell och restaurangnäringen. Nästan var tredje kommunalarbetare är tidsbegränsat anställd och var fjärde kommunalarbetare arbetar kort deltid, dvs. en deltid som understiger 27 timmar i veckan, och uppfyller därmed inte arbetsvillkoret i a-kassan.

År 2019 var 70 procent av arbetskraften medlemmar i en a-kassa. Men endast 4 av 10 arbetslösa fick ersättning från a-kassan. Arbetslöshet utan att vara kvalificerad för a-kasseersättning är det vanligaste skälet att beviljas försörjningsstöd av kommunen - ett försörjningsstöd som ligger under vår egen fattigdomsgräns, det vill säga understiger 60 procent av medianinkomsten. Ju färre som täcks av arbetslöshetsförsäkringen desto större kostnader för kommunerna.

År 2007 införde den dåvarande alliansregeringen ett antal åtstramningar av kvalifikationskraven för a-kasseersättning, bland annat: höjt arbetsvillkor från 70 till 80 timmar i månaden, utökat medlemsvillkor från 6 månader till 12 månader för inkomstrelaterad ersättning, slopad avdragsrätt för a-kasseavgiften och differentierade avgifter utifrån arbetslöshetsrisk – något som slog hårt mot LO-kollektivet och ledde till ett historiskt medlemsras.

Men i samband med coronakrisen har medlemsutvecklingen vänt uppåt. Medlemmarna i a-kassan ökade med 3 procent under marsmånad 2020, motsvarande 114 000 personer. Detta handlar dels om att många i kris drabbas av arbetslöshet eller känner sig oroliga för att drabbas av arbetslöshet, dels om att regeringen infört tillfälliga lättnader av medlemsvillkoret och arbetsvillkoret, samt höjt maxbeloppet för a-kasseersättning, som gör att fler faktiskt får tillgång till arbetslöshetsförsäkringens fulla inkomstskydd om de går med i en a-kassa. Det är antligen "värt" att gå med i a-kassan, även för den som jobbar deltid eller tidsbegränsat.

Ett sänkt arbetsvillkor har en särskilt hög träffsäkerhet för kvinnodominerade yrken med hög andel tidsbegränsat anställda och deltidsarbetande och är på så vis en jämställdhetsreform.

Det är dags att laga revorna i arbetslöshetsförsäkringen. De tillfälliga förstärkningar av arbetslöshetsförsäkringen som regeringen gått fram med under coronakrisen har fackföreningsrörelsen länge efterfrågat. De borde därför göras permanenta och byggas vidare på. Så värnar vi trygghet i omställning och minskar inkomstklyftorna i samhället.

Partikongressen föreslår besluta:

- A506:1 att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställda med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan
- A506:2 att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln
- A506:3 att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
- A506:4 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)
- A506:5 att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
- A506:6 att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
- A506:7 att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
- A506:8 att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs
- A506:9 att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A507

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

Svårare arbetsmarknad för fler under pandemin

Rekordhöga varseltal och en arbetslöshet som steg i hög takt, pandemins påverkan på arbetsmarknaden har varit dramatisk. Läget är stabilare men utveckling på arbetsmarknaden står och väger och långtidsarbetslösheten är ett orosmoln.

Restriktioner och rekommendationer för att minska spridningen av coronaviruset fick snabbt stora konsekvenser på arbetsmarknaden. Under mars 2020 varslades 42 400 personer och hittills under pandemin har nästan 124 000 personer varslats om uppsägning. Fler än en halv miljon människor har skrivit in sig som arbetslösa. Arbetslöshetsnivån var som högst 9,2 procent, för ungdomar 13,4 procent. Nu i februari 2021 har nivåerna sjunkit till 8,7 respektive 11,6 procent.

Under krisen har antalet personer som varit arbetslösa i mer än tolv månader stigit till rekordhöga 180 000 personer. Dessutom har över 100 000 personer i februari 2021 varit utan arbete mellan sex och tolv månader och riskerar därmed att bli långtidsarbetslösa. Långtidsarbetslösheten väntas fortsätta att öka under året.

Nu behövs det krafttag för att motverka arbetslösheten.

Arbetsförmedlingen måste vara tillgänglig och finnas på orter där hög arbetslöshet uppstår. Ett arbetsmarknadsråd skall finnas i varje arbetsmarknadsområde (AF regionindelning). I arbetsmarknadsrådet så ingår representanter från arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, arbetsmarknadens parter (LO, TCO, SACO och Svenskt näringsliv, företagarna m.fl.) Kommunrepresentanter, universitet m.fl.

Nuläget är att detta inte finns.

Som bakgrund kan sägas att det tidigare fanns en Länsarbetsnämnd i alla län i landet som bestod av valda ledamöter med ungefär samma sammansättning som arbetsmarknadsråden med den skillnad att dom hade mandat och beslutanderätt att vidta arbetsmarknadsåtgärder. Dessa Länsarbetsnämnder lades ner av den borgliga regeringen 2007.

Arbetsförmedlingen tog över och bildade arbetsmarknadsråd med blandad framgång och utan mandat och beslutanderätt i arbetsmarknadsfrågor.

Och sedan 2019 då den nyttillträdda Socialdemokratiskt ledda regeringen tvingades under sitt första mandat år jobba med en borglig budget, det innebar en kraftig nedmontering av arbetsförmedlingen med nedläggning av många kontor och uppsägning av personal och även slutet för arbetsmarknadsråd.

Nedläggningen av arbetsförmedlingens kontor har blivit extra kännbart i pandemin då många av dom kontoren låg i mindre orter som nu har hög arbetslöshet, som t.ex. i Strömstad som är hårt drabbad av den obefintliga gränshandeln som normalt sett står för en stor del av omsättningen. Dom arbetslösa var tvungna att åka till Uddevalla 10 mil bort som var närmaste kontor.

Partikongressen föreslås besluta:

A507:1 att Socialdemokraterna ska verka för att det ska vara möjligt att träffa en arbetsförmedlare i sin hemkommun

A507:2 att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till arbetsförmedlingen ökas

theres andersson

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A508

EDA ARBETAREKOMMUN

Svårare arbetsmarknad för fler under pandemin

Rekordhöga varseltal och en arbetslöshet som steg i hög takt, pandemins påverkan på arbetsmarknaden har varit dramatisk. Läget är stabilare men utveckling på arbetsmarknaden står och väger och långtidsarbetslösheten är ett orosmoln.

Restriktioner och rekommendationer för att minska spridningen av coronaviruset fick snabbt stora konsekvenser på arbetsmarknaden. Under mars 2020 varslades 42 400 personer och hittills under pandemin har nästan 124 000 personer varslats om uppsägning. Fler än en halv miljon människor har skrivit in sig som arbetslösa. Arbetslöshetsnivån var som högst 9,2 procent, för ungdomar 13,4 procent. Nu i februari 2021 har nivåerna sjunkit till 8,7 respektive 11,6 procent.

Under krisen har antalet personer som varit arbetslösa i mer än tolv månader stigit till rekordhöga 180 000 personer. Dessutom har över 100 000 personer i februari 2021 varit utan arbete mellan sex och tolv månader och riskerar därmed att bli långtidsarbetslösa. Långtidsarbetslösheten väntas fortsätta att öka under året.

Nu behövs det krafttag för att motverka arbetslösheten.

Arbetsförmedlingen måste vara tillgänglig och finnas på orter där hög arbetslöshet uppstår. Ett arbetsmarknadsråd skall finnas i varje arbetsmarknadsområde (AF regionsindelning). I arbetsmarknadsrådet så ingår representanter från arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, arbetsmarknadens parter (LO, TCO, SACO och Svenskt näringsliv, företagen m.fl.) Kommunrepresentanter, universitet m.fl.

Nuläget är att detta inte finns.

Som bakgrund kan sägas att det tidigare fanns en Länsarbetsnämnd i alla län i landet som bestod av valda ledamöter med ungefär samma sammansättning som arbetsmarknadsråden med den skillnad att dom hade mandat och beslutanderätt att vidta arbetsmarknadsåtgärder. Dessa Länsarbetsnämnder lades ner av den borgliga regeringen 2007.

Arbetsförmedlingen tog över och bildade arbetsmarknadsråd med blandad framgång och utan mandat och beslutanderätt i arbetsmarknadsfrågor.

Och sedan 2019 då den nyttillträdda Socialdemokratiskt ledda regeringen tvingades under sitt första mandat år jobba med en borglig budget, det innebar en kraftig nedmontering av arbetsförmedlingen med nedläggning av många kontor och uppsägning av personal och även slutet för arbetsmarknadsråd.

Nedläggningen av arbetsförmedlingens kontor har blivit extra kännbart i pandemin då många av dom kontoren låg i mindre orter som nu har hög arbetslöshet, som t.ex. i Strömstad som är hårt drabbad av den obefintliga gränshandeln som normalt sett står för en stor del av omsättningen. Dom arbetslösa var tvungna att åka till Uddevalla 10 mil bort som var närmaste kontor.

Partikongressen föreslår besluta:

A508:1 att Socialdemokraterna ska verka för att Arbetsförmedlingen blir tillgänglig på flera orter

A508:2 att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till arbetsförmedlingen ökas

A508:3 att Socialdemokraterna ska verka för att arbetsförmedlingen skall bilda arbetsmarknadsråd i varje arbetsmarknadsområde

Eda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A509

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Svårare arbetsmarknad för fler under pandemin

Rekordhöga varseltal och en arbetslöshet som steg i hög takt, pandemins påverkan på arbetsmarknaden har varit dramatisk. Läget är stabilare men utveckling på arbetsmarknaden står och väger och långtidsarbetslösheten är ett orosmoln.

Restriktioner och rekommendationer för att minska spridningen av coronaviruset fick snabbt stora konsekvenser på arbetsmarknaden. Under mars 2020 varslades 42 400 personer och hittills under pandemin har nästan 124 000 personer varslats om uppsägning. Fler än en halv miljon människor har skrivit in sig som arbetslösa. Arbetslöshetsnivån var som högst 9,2 procent, för ungdomar 13,4 procent. Nu i februari 2021 har nivåerna sjunkit till 8,7 respektive 11,6 procent.

Under krisen har antalet personer som varit arbetslösa i mer än tolv månader stigit till rekordhöga 180 000 personer. Dessutom har över 100 000 personer i februari 2021 varit utan arbete mellan sex och tolv månader och riskerar därmed att bli långtidsarbetslösa. Långtidsarbetslösheten väntas fortsätta att öka under året.

Nu behövs det krafttag för att motverka arbetslösheten.

Arbetsförmedlingen måste vara tillgänglig och finnas på orter där hög arbetslöshet uppstår.

Ett arbetsmarknadsråd skall finnas i varje arbetsmarknadsområde (AF regionindelning)

I arbetsmarknadsrådet så ingår representanter från arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, arbetsmarknadens parter (LO, TCO, SACO och Svenskt näringsliv, företagarna m.fl.)

Kommunrepresentanter, universitet m.fl.

Nuläget är att detta inte finns.

Som bakgrund kan sägas att det tidigare fanns en Länsarbetsnämnd i alla län i landet som bestod av valda ledamöter med ungefär samma sammansättning som arbetsmarknadsråden med den skillnad att dom hade mandat och beslutanderätt att vidta arbetsmarknadsåtgärder. Dessa Länsarbetsnämnder lades ner av den borgliga regeringen 2007

Arbetsförmedlingen tog över och bildade arbetsmarknadsråd med blandad framgång och utan mandat och beslutanderätt i arbetsmarknadsfrågor.

Och sedan 2019 då den nytilträdde Socialdemokratiska ledda regeringen tvingades under sitt första mandat år jobba med en borglig budget, det innebar en kraftig nedmontering av arbetsförmedlingen med nedläggning av många kontor och uppsägning av personal och även slutet för arbetsmarknadsråd.

Nedläggningen av arbetsförmedlingens kontor har blivit extra kännbart i pandemin då många av dom kontoren låg i mindre orter som nu har hög arbetslöshet, som t.ex. i Strömstad som är hårt drabbad av den obefintliga gränshandeln som normalt sett står för en stor del av omsättningen. Dom arbetslösa var tvungna att åka till Uddevalla 10 mil bort som var närmaste kontor.

Partikongressen föreslås besluta:

- A509:1 att Socialdemokraterna ska verka för att Arbetsförmedlingen blir tillgänglig på flera orter
- A509:2 att Socialdemokraterna ska verka för att anslagen till arbetsförmedlingen ökas
- A509:3 att Socialdemokraterna ska verka för att arbetsförmedlingen skall bilda arbetsmarknadsråd i varje arbetsmarknadsområde

Handels socialdemokratiska förening Örebro
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A510

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Sysselsättningsåtgärder för att färre unga ska hamna i kriminalitet och utanförskap

Unga är överrepresenterade i statistiken över misstänkta och likaså när det gäller antalet lagförda personer. Det är alltså vanligare att man begår brott i unga år. Av de personer som misstänktes för brott 2018 var omkring hälften (46 %) 29 år eller yngre vid tidpunkten för brottet. Unga personer (15–20 år) utgjorde 20 procent av de misstänkta personerna.

Antalet misstänkta personer per 100 000 invånare var 2018 störst i de yngre åldersgrupperna (15–17 och 18–20 år) med 5 240 respektive 5 820 misstänkta personer per 100 000 invånare.

Brottskategorier med hög andel unga (2018):

- Narkotikabrott 38 %
- Brott mot person 33 %
- Stöldbrott 26 %

Andelen unga (15–20 år) är större i vissa brottskategorier. Högst andel unga misstänktes under 2018 för narkotikabrott (38 %). En hög andel var även misstänkta för brott mot person (33 %) och stöld- och tillgreppsbrott (26 %). Narkotikabrotten är vanligtvis kopplad till den s.k. ”gängkriminaliteten”. Brott mot person och stöld är även det kopplad till gång på ett flertal personer som hotar sina offer. Ungdomar som tidigt döms för rån, tillgrepp av motorfordon samt hot och våld mot tjänsteman, ligger i riskzonen för fortsatt brottslighet. Även övergrepp i rättsak var ett av de vanligaste debutbrotten bland riskgruppen.

Skolundersökningen om brott visar att drygt hälften (51 procent) av eleverna i årskurs nio uppger att de utsatts för stöld, misshandel, hot, rån eller sexualbrott vid minst ett tillfälle under de senaste tolv månaderna. Totalt sett är utsattheten ungefär lika hög bland tjejer och killar, men strukturen på utsattheten skiljer sig åt mellan könen. Bland killar var det under 2017 vanligast att utsättas för stöldbrott följt av misshandel, medan det bland tjejer var vanligast att utsättas för sexualbrott följt av stöld. Resultaten från undersökningen visar också att det, bland elever som utsatts för mobbning, är betydligt vanligare med utsatthet för olika typer av brott. Detta mönster återfinns bland både tjejer och killar.

Att integrera första generationens invandrare är en stor utmaning eftersom de har sin kultur med sig som tar lång tid att förändra vilket gör att personerna lätt kan bli negativa och vantrivas i sitt nya land. De vi måste satsa på är andra generationens invandrare. Om inte de får ett stöd från samhället i form av arbete, studier eller annan aktivitet så riskerar även den generationen att hamna i ett utanförskap.

Att lyckas i skolan och få ett arbete är den enskilt viktigaste åtgärden för att minska risken att hamna i kriminalitet. Mot den här bakgrunden föreslår vi att kommuner och Arbetsförmedlingen har nolltolerans mot att ungdomar under 25 år går sysslolösa och att man har högsta prioritet på det området för att bryta den negativa utvecklingen.

Partikongressen föreslås besluta:

A510:1 att Socialdemokraterna verkar för att alla ungdomar under 25 år som varken arbetar eller studerar erbjuds heltidsarbete, heltidsstudier eller heltidssysselsättning

A510:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla ungdomar under 25 år, med undantag för de som är sjuka eller av andra skäl inte kan arbeta, inte får någon form av offentlig ersättning om de inte arbetar, studerar eller har en sysselsättning

A510:3 att Socialdemokraterna verkar för att prioritera en åtgärdsplan med nolltolerans mot att unga går sysslolösa så att risken för att ungdomar att hamna i brottslighet minskar

Kjell Engström

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A511

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Sämre trygghet

I flera av LO:s branscher så förekommer subventionerade arbetsmarknadsåtgärder, men är det rätt mot den enskilde? Personer bollas runt i olika åtgärder trots att själva syftet i vissa av åtgärderna är att de ska leda till en tillsvidareanställning. Den yttrandemöjlighet vi som fackförbund har är att samråda med Arbetsförmedlingen inför en placering, men det saknas uppföljning när det gäller lön och tillsvidareanställningar. Det finns många sätt för företagen att kringgå sitt arbetsgivaransvar, t.ex. vid nystartsjobb. Vid nystartsjobb behöver inte arbetsgivaren vara bunden av kollektivavtal men det ska vara avtalsenlig lön enligt branschen, vem följer upp att det blir så? I den här åtgärden behöver inte arbetsgivaren ha några försäkringar, vilket annars är ett faktum i kollektivavtalen. Att få ett nystartsjobb kan vara första stegen ut i arbetslivet, men i nuvarande system saknar den anställde helt trygghet i arbetslivet. När åtgärden upphör efter 1-2 år kan personen hamna i nya arbetsmarknadsåtgärder och då tappar man LAS företräde, omplaceringsmöjligheter m.m. Det är inte heller säkert att alla åtgärder ger behörighet till a-kasseersättning vid uppsägning eller avslut av arbetsmarknadsåtgärden. Det här är dumpning av villkoren på arbetsmarknaden, och det bekostas med skattepengar.

LO-fackens s-förening yrkar på:

Partikongressen föreslås besluta:

A511:1 att Socialdemokraterna tar ett samlat tag i arbetsmarknadspolitiken så det inte går att utnyttja de olika arbetsmarknadsåtgärderna på felaktigt sätt

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A512

MOTALA ARBETAREKOMMUN

Ta bort deltidsveckorna i a-kassan

A-kassan ska vara en trygghet i omställningen för den som blir arbetslös, och en timanställning eller deltidsanställning kan då vara en väg tillbaka till ett heltidsarbete igen. De tidigare 75 deltidsdagarna är idag ersatta med 60 deltidsveckor, vilket är ett steg i rätt riktning även om det inte är tillräckligt. Jobbar man 4 dagar på en vecka, och får a-kassa 1 dag, så försvinner 1 utav de 60 deltidsveckorna. Detta medför att 60 deltidsveckor många gånger kan vara förbrukade innan 365 ersättningsdagar har hunnit användas. Man måste då välja mellan: att fortsätta vara tim-/

deltidsdeltidsanställd utan att få någon ersättning för resterande tid från a-kassan, eller att få fortsatt ersättning från a-kassan och vara helt arbetslös. Det lönar sig alltså inte att arbeta.

Mot bakgrund av detta föreslår jag:

Partikongressen föreslås besluta:

A512:1 att Socialdemokraterna jobbar för att 60 deltidsvveckor som bortre gräns tas bort

Mikael Falk

Motala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A513

SÖDERTÄLJE ARBETAREKOMMUN

Tillbaka till ordningen, rätt ordning

Arbetstidslagen har genomgått en del förändringar de senaste åren. EU- direktivet reglerade dygns- och veckovilan ett antal år sedan. Det var klart en förbättring för arbetstagarna i Sverige, innan den ändringen fanns egentligen bara veckoarbetstid och en väldigt kort nattvila inskrivna i lagen.

Men många andra delar i arbetstidslagen har försämrats under det borgerliga regeringsinnehavet, regeländringar som ger arbetsgivarna ett alldeles för stort utrymme att ta ut övertid var nog en av de värsta ändringarna. Bevekelsegrunden för de ändringarna i Arbetstidslagens regler (2011) som gjordes var det för att stoppa fackliga organisationers rätt/möjligheter att påverka hur mycket övertid man kan ta ut i ett företag. Innan de ändringar var arbetsgivarna tvungna att teckna ett lokalt kollektivavtal om ett högre uttag av övertid, dvs den tiden som överskred 250 timmar per år.

Vi kan nu konstatera att övertiden har skjutit i höjden i de offentliga verksamheterna och som facklig organisation finns det små till inga möjligheter att påverka och hålla övertidsuttaget på rimlig nivå. I stället för att anställa människor utnyttjas de som finns på arbetsplatsen maximalt. I region Stockholm finns det hur mycket som helst medel för att betala extra övertidsersättningar och ge bonusar för att de anställda inte ska ta semester, pengar som skulle kunna användas på ett betydligt bättre sätt.

Medarbetare har ofta svårt att säga nej till att arbeta övertid, både för att man är lojal mot sina arbetskamrater och patienterna men framför allt att man behöver pengar. Då är det lätt att glömma bort att man ska tänka på sin egen hälsa eller att man ska driva att man ska bli flera på arbetsplatsen.

De fackliga organisationerna har som sin främsta uppgift att bevaka god arbetsmiljö och se till att arbetsgivarna tar sitt ansvar. Det kunde man göra när tvånget av kollektivavtal fanns i regelverket. Då tilläts inte ett alldeles för högt uttag av övertid. Därför är det viktigt att Socialdemokraterna står bakom en arbetstidslag värd namnet och ser till att de fackliga organisationerna ska få tillbaka sin rätt att skriva kollektivavtal om arbetsgivaren vill ta ut mer än 250 timmar per år.

Partikongressen föreslås besluta:

A513:1 att Socialdemokraterna initierar att ändringen görs i Arbetstidslagen till den skrivning som fanns innan ändringen 2011

Sonja Chyle Kauko, Carl Doland, Robert Ask
Södertälje arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A514

EDA ARBETAREKOMMUN

Trygga jobb

Ett gissel på svensk arbetsmarknad är de otrygga anställningarna. Ekonomi är ett viktigt incitament i all kommersiell verksamhet. Under rådande omständigheter är det tydligt att arbetsgivare som står i begrepp att anställa personal vid en överslagsberäkning kommer fram till att det är mer lönsamt för dem att anställa personal med osäkra anställningsvillkor än med trygga. Men som tidigare nämnts är ekonomin ett viktigt incitament och drivkraft. Därför vill vi förändra ekvationen och minska lönsamheten för de som anställer på osäkra anställningsformer genom att via högre arbetsgivaravgifter i dessa fall ta in medel som kan finansiera den ökade ohälsan som de osäkra anställningarna för med sig.

Partikongressen föreslås besluta:

A514:1 att en särskild arbetsgivaravgift införs som betalas av arbetsgivare för sina anställda med otrygga anställningar

Eda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A515

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

Trygga jobb

Ett gissel på svensk arbetsmarknad är de otrygga anställningarna. Ekonomi är ett viktigt incitament i all kommersiell verksamhet. Under rådande omständigheter är det tydligt att arbetsgivare som står i begrepp att anställa personal vid en överslagsberäkning kommer fram till att det är mer lönsamt för dem att anställa personal med osäkra anställningsvillkor än med trygga. Men som tidigare nämnts är ekonomin ett viktigt incitament och drivkraft. Därför vill vi förändra ekvationen och minska lönsamheten för de som anställer på osäkra anställningsformer genom att via högre arbetsgivaravgifter i dessa fall ta in medel som kan finansiera den ökade ohälsan som de osäkra anställningarna för med sig.

Partikongressen föreslås besluta:

A515:1 att en särskild arbetsgivaravgift införs som betalas av arbetsgivare för sina anställda med otrygga anställningar

theres andersson

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A516

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Trygga jobb!

Ett gissel på svensk arbetsmarknad är de otrygga anställningarna. Ekonomi är ett viktigt incitament i all kommersiell verksamhet. Under rådande omständigheter är det tydligt att arbetsgivare som står i begrepp att anställa personal vid en överslagsberäkning kommer fram till att det är mer lönsamt för dem att anställa personal med osäkra anställningsvillkor än med trygga. Men som tidigare nämnts är ekonomin ett viktigt incitament och drivkraft. Därför vill vi förändra ekvationen och minska lönsamheten för de som anställer på osäkra anställningsformer genom att via högre arbetsgivaravgifter i dessa fall ta in medel som kan finansiera den ökade ohälsan som de osäkra anställningarna för med sig.

Partikongressen föreslås besluta:

A516:1 att en särskild arbetsgivaravgift införs som betalas av arbetsgivare för sina anställda med otrygga anställningar

Handels socialdemokratiska förening Örebro

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A517

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Trygghet på arbetsmarknaden

Från nittiotalet och framåt har arbetsrätten varit under hård press och mer och mer setts som ett politisk-ekonomiskt verktyg för att stimulera sysselsättning snarare än sätt att skydda arbetstagarna. Den svenska arbetsmarknaden blir alltmer tudelad, med en krympande kärna heltidsarbetande och tillsvidareanställda och en växande periferi av blandade kontrakt som alla har gemensamt att de saknar långsiktig trygghet i sin försörjning.

Drygt 758 000 tidsbegränsat anställda, 300 000 egenföretagare saknar idag skydd av anställningsskyddets grundprincip: att anställningen gäller tillsvidare. Det motsvarar var femte sysselsatt på arbetsmarknaden.

Därutöver saknar över en halv miljon anställda på företag med upp till 10 anställda ett tillräckligt skydd mot godtyckliga uppsägningar, eftersom småföretag har rätt att göra undantag från turordningsreglerna. Givet hur den svenska arbetsmarknaden utvecklar sig, där småföretagen utgör sysselsätter en allt större andel av arbetskraften, borde det vara självklart för ett arbetareparti att även värna denna grups rätt till trygga jobb och villkor. Anställda på småföretag är dessutom i högre grad beroende av LAS eftersom att täckningsgraden och organisationsgraden på småföretag är lägre.

Sedan 80-talet har förändringar i anställningsskyddet nästan enbart skett till arbetsgivarens fördel. Den viktigaste förändring som haft en stor negativ inverkan på anställningstryggheten är införandet av anställningsformen allmän visstid 2007, som ökat användningen av de mest prekära tidsbegränsade kontrakten. Hälften av de tidsbegränsat anställda på arbetsmarknaden är så kallade "timmisar" som kallas vid behov och avlönas per timme.

En dryg tredjedel av de mest prekära tidsbegränsade kontrakten återfinns på Kommunals avtalsområde, i synnerhet vård och omsorg. Samtidigt är vård och omsorg verksamheter där kontinuitet och teamarbete är fundamentala kvalitetsaspekter. Detta var inte minst coronakrisen ett kvitto på, där den omfattande personalomsättningen i äldreomsorgen i kombination med avsaknad av skyddsutrustning, pekades ut som en central förklaring till smittspridningen som uppstod.

Tidsbegränsat anställda vittnar om en prekär tillvaro med stor osäkerhet inför framtiden. För den som rings in vid behov är det svårt att planera vardagen och ekonomin eftersom det är osäkert när och om det finns pass att få. Att arbeta tidsbegränsat och kallas in vid behov är förknippat med risk för sjuknärvaro, stress och utmattningssyndrom som i förlängningen ökar risken för somatiska sjukdomar som hjärt- och kärlsjukdom och smärtproblematik. Med ett uppluckrat anställningsskydd riskerar även tillsvidareanställda att i högre utsträckning drabbas av stress och rädsla för att uttrycka kritik mot arbetsgivaren.

Frågan handlar om vilken sorts arbetsmarknaden vi vill ha. Socialdemokraterna måste visa att de är ett parti på löntagarnas sida, som sätter välfärden först. Det är inte okej för företag att göra vinster till vilket pris som helst. Utan ett starkt anställningsskydd kommer kärnan av trygga jobb att fortsätta krympa och utnyttjande och exploatering av arbetskraft öka. I grunden handlar det om att bibehålla en maktbalans mellan arbetsmarknadens parter och säkra en grundtrygghet för alla löntagare oavsett om de omfattas av kollektivavtal eller ej.

Partikongressen föreslår besluta:

- A517:1 att Socialdemokraterna alltid försvarar arbetsrätten och aktivt arbetar för att stärka maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter
- A517:2 att Socialdemokraterna arbetar för att avskaffa allmän visstid
- A517:3 att Socialdemokraterna arbetar aktivt för att avskaffa hyvlingar av tjänster
- A517:4 att användningen av tidsbegränsade anställningar alltid ska kräva en objektiv motivering
- A517:5 att konverteringsregeln och företrädesrätten i LAS stärks till att omfatta alla typer av tidsbegränsade anställningsformer i syfte att minska missbruk och stapling av tidsbegränsade kontrakt
- A517:6 att ingen av de idag tvingande reglerna i LAS – som saklig grund och möjligheten till ogiltigförklaring – görs semidispositiva
- A517:7 att det införs krav på kollektivavtalsliknande villkor vid offentliga upphandlingar, inklusive underentreprenörer, eftersom offentligt upphandlad verksamhet sysselsätter en stor del av arbetskraften och har en normerande effekt på resten av arbetsmarknaden
- A517:8 att turordningsreglerna stärks genom att ta bort möjligheten till undantag
- A517:9 att ofrivilligt egenföretagande motverkas genom att återställa självständighetskriteriet i inkomstskattelagen till att kräva minst två uppdragsgivare och inte ge F-skatt för klassiska vikariat

S-kvinnor Stenungsund

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A518

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Trygghet på arbetsmarknaden

Från nittioalet och framåt har arbetsrätten varit under hård press och mer och mer setts som ett politisk-ekonomiskt verktyg för att stimulera sysselsättning snarare än sätt att skydda arbetstagarna. Den svenska arbetsmarknaden blir alltmer tudelad, med en krympande kärna heltidsarbetande och tillsvidareanställda och en växande periferi av blandade kontrakt som alla har gemensamt att de saknar långsiktig trygghet i sin försörjning.

Drygt 758 000 tidsbegränsat anställda, 300 000 egenföretagare saknar idag skydd av anställningsskyddets grundprincip: att anställningen gäller tillsvidare. Det motsvarar var femte sysselsatt på arbetsmarknaden.

Därutöver saknar över en halv miljon anställda på företag med upp till 10 anställda ett tillräckligt skydd mot godtyckliga uppsägningar, eftersom småföretag har rätt att göra undantag från turordningsreglerna. Givet hur den svenska arbetsmarknaden utvecklar sig, där småföretagen utgör sysselsätter en allt större andel av arbetskraften, borde det vara självklart för ett arbetareparti att även värna denna grupps rätt till trygga jobb och villkor. Anställda på småföretag är dessutom i högre grad beroende av LAS eftersom att täckningsgraden och organisationsgraden på småföretag är lägre.

Sedan 80-talet har förändringar i anställningsskyddet nästan enbart skett till arbetsgivarens fördel. Den viktigaste förändring som haft en stor negativ inverkan på anställningstryggheten är införandet av anställningsformen allmän visstid 2007, som ökat användningen av de mest prekära tidsbegränsade kontrakten. Hälften av de tidsbegränsat anställda på arbetsmarknaden är så kallade ”timmisar” som kallas vid behov och avlönas per timme.

En dryg tredjedel av de mest prekära tidsbegränsade kontrakten återfinns på Kommunals avtalsområde, i synnerhet vård och omsorg. Samtidigt är vård och omsorg verksamheter där kontinuitet och teamarbete är fundamentala kvalitetsaspekter. Detta var inte minst coronakrisen ett kvitto på, där den omfattande personalomsättningen i äldreomsorgen i kombination med avsaknad av skyddsutrustning, pekades ut som en central förklaring till smittspridningen som uppstod.

Tidsbegränsat anställda vittnar om en prekärl tillvaro med stor osäkerhet inför framtiden. För den som rings in vid behov är det svårt att planera vardagen och ekonomin eftersom det är osäkert när och om det finns pass att få. Att arbeta tidsbegränsat och kallas in vid behov är förknippat med risk för sjuknärvaro, stress och utmattningssyndrom som i förlängningen ökar risken för somatiska sjukdomar som hjärt- och kärlsjukdom och smärtproblematik. Med ett uppluckrat anställningsskydd riskerar även tillsvidareanställda att i högre utsträckning drabbas av stress och rädsla för att uttrycka kritik mot arbetsgivaren.

Frågan handlar om vilken sorts arbetsmarknaden vi vill ha. Socialdemokraterna måste visa att de är ett parti på löntagarnas sida, som sätter välfärden först. Det är inte okej för företag att göra vinster till vilket pris som helst. Utan ett starkt anställningsskydd kommer kärnan av trygga jobb att fortsätta krympa och utnyttjande och exploatering av arbetskraft öka. I grunden handlar det om att bibehålla en maktbalans mellan arbetsmarknadens parter och säkra en grundtrygghet för alla löntagare oavsett om de omfattas av kollektivavtal eller ej.

Därför yrkar vi

Partikongressen föreslås besluta:

- A518:1 att Socialdemokraterna alltid försvarar arbetsrätten och aktivt arbetar för att stärka maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter
- A518:2 att Socialdemokraterna arbetar för att avskaffa allmän visstid
- A518:3 att användningen av tidsbegränsade anställningar alltid ska kräva en objektiv motivering
- A518:4 att konverteringsregeln och företrädesrätten i LAS stärks till att omfatta alla typer av tidsbegränsade anställningsformer i syfte att minska missbruk och stapling av tidsbegränsade kontrakt
- A518:5 att ingen av de idag tvingande reglerna i LAS – som saklig grund och möjligheten till ogiltigförklaring – görs semidispositiva
- A518:6 att det införs krav på kollektivavtalsliknande villkor vid offentliga upphandlingar, inklusive underentreprenörer, eftersom offentligt upphandlad verksamhet sysselsätter en stor del av arbetskraften och har en normerande effekt på resten av arbetsmarknaden
- A518:7 att turordningsreglerna stärks genom att ta bort möjligheten till undantag
- A518:8 att ofrivilligt egenföretagande motverkas genom att återställa självständighetskriteriet i inkomstskattelagen till att kräva minst två uppdragsgivare och inte ge F-skatt för klassiska vikariat

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A519

BJURHOLMS ARBETAREKOMMUN

Trygghet på arbetsmarknaden

Från 90-talet och framåt har arbetsrätten varit under hård press och mer och mer setts som ett politiskt-ekonomiskt verktyg för att stimulera sysselsättning snarare än sätt att skydda arbetstagarna. Den svenska arbetsmarknaden blir alltmer tudelad, med en krympande kärna heltidsarbetande och tillsvidareanställda och en växande periferi av blandade kontrakt som alla har gemensamt att de saknar långsiktig trygghet i sin försörjning.

Drygt 758000 tidsbegränsat anställda och 300000 egenföretagare saknar i dag skydd av anställningsskyddets grundprincip: att anställningen gäller tillsvidare. Det motsvarar var femte sysselsatt på arbetsmarknaden.

Därutöver saknar över en halv miljon anställda på företag med upp till 10 anställda ett tillräckligt skydd mot godtyckliga uppsägningar, eftersom små företag har rätt att göra undantag från turordningsreglerna. Givet hur den svenska arbetsmarknaden utvecklar sig, där småföretagen

sysselsätter en allt större andel av arbetskraften, borde det vara självklart för ett arbetareparti att även värna denna grupps rätt till trygga jobb och villkor. Anställda på småföretag är dessutom i högre grad beroende av LAS eftersom täckningsgraden och organisationsgraden på småföretag är lägre.

Sedan 80-talet har förändringar i anställningsskyddet nästan enbart skett till arbetsgivarens fördel. Den viktigaste förändringen som haft en stor negativ inverkan på anställningstryggheten är införandet av anställningsformen ”allmän visstid” 2007, som ökat användningen av de mest prekära tidsbegränsade kontrakten. Hälften av de tidsbegränsade anställda på arbetsmarknaden är så kallade ”timmisar” som kallas vid behov och avlönas per timme

En dryg tredjedel av de mest prekära tidsbegränsade kontrakten återfinns på Kommunals avtalsområde, i synnerhet vård och omsorg. Samtidigt är vård och omsorg aktiviteter där kontinuitet och teamarbete är fundamentala kvalitetsaspekter. Detta var det inte minst coronakrisen ett kvitto på, där den omfattande personalomsättningen i äldreomsorgen i kombination med avsaknad av skyddsutrustning, pekades ut som en central förklaring till smittspridningen som uppstod.

Tidsbegränsade anställda vittnar om en prekär tillvaro med stor osäkerhet inför framtiden. För den som rings in vid behov är det svårt att planera vardagen och ekonomin eftersom det är osäkert när och om det finns pass att få. Att arbeta tidsbegränsat och kallas in vid behov är förknippat med risk för sjuknärvaro, stress och utmattningssyndrom som i förlängningen ökar risken för somatiska sjukdomar som hjärt- och kärlsjukdom och smärtproblematik.(1) Med ett uppluckrat anställningsskydd riskerar även tillsvidareanställda att i högre utsträckning drabbas av stress och rädsla för att uttrycka kritik mot arbetsgivaren.

Frågan handlar om vilken sorts arbetsmarknad vi vill ha. Vi måste visa att Socialdemokraterna är ett parti på löntagarnas sida, som sätter välfärden först. Det är inte okej för företag att göra vinster till vilket pris som helst. Utan ett starkt anställningsskydd kommer kärnan av trygga jobb att fortsätta krympa och utnyttjande och exploatering av arbetskraft öka. I grunden handlar det om att bibehålla en maktbalans mellan arbetsmarknadens parter och säkra en grundtrygghet för alla löntagare oavsett om de omfattas av kollektivavtal eller ej.

1. SOU 2019:5

Partikongressen föreslår besluta:

A519:1 att Socialdemokraterna alltid försvarar arbetsrätten och aktivt arbetar för att stärka löntagarna i den förskjutning som skett i maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter

A519:2 att Socialdemokraterna arbetar för att avskaffa allmän visstid

A519:3 att användningen av tidsbegränsade anställningar alltid ska kräva en objektiv motivering

A519:4 att konverteringsregeln och företrädesrätten i LAS stärks till att omfatta alla typer av tidsbegränsade anställningsformer i syfte att minska missbruk och stapling av tidsbegränsade kontrakt

A519:5 att ingen av de i dag tvingande reglerna i LAS - som saklig grund och möjligheten till ogiltigförklaring- görs semidispositiva

A519:6 att det införs krav på kollektivavtalsliknande villkor vid offentliga upphandlingar, inklusive underentreprenörer, eftersom offentligt upphandlad verksamhet sysselsätter en stor del av arbetskraften och har en normerande effekt på resten av arbetsmarknaden

A519:7 att turordningsreglerna stärks genom att ta bort möjligheten till undantag i LAS

A519:8 att ofrivilligt egenföretagande motverkas genom att återställa självständighetskriteriet i inkomstskattelagen till att kräva minst två uppdragsgivare för att det inte ska räknas som anställd i företaget

Bjurholms Arbetarekommun

Bjurholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A520

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Trygghet på arbetsmarknaden

Från nittioalet och framåt har arbetsrätten varit under hård press och mer och mer setts som ett politisk-ekonomiskt verktyg för att stimulera sysselsättning snarare än sätt att skydda arbetstagarna. Den svenska arbetsmarknaden blir alltmer tudelad, med en krympande kärna heltidsarbetande och tillsvidareanställda och en växande periferi av blandade kontrakt som alla har gemensamt att de saknar långsiktig trygghet i sin försörjning.

Drygt 758 000 tidsbegränsat anställda, 300 000 egenföretagare saknar idag skydd av anställningsskyddets grundprincip: att anställningen gäller tillsvidare. Det motsvarar var femte sysselsatt på arbetsmarknaden.

Därutöver saknar över en halv miljon anställda på företag med upp till 10 anställda ett tillräckligt skydd mot godtyckliga uppsägningar, eftersom småföretag har rätt att göra undantag från turordningsreglerna. Givet hur den svenska arbetsmarknaden utvecklar sig, där småföretagen utgör sysselsätter en allt större andel av arbetskraften, borde det vara självklart för ett arbetareparti att även värna denna grups rätt till trygga jobb och villkor. Anställda på småföretag är dessutom i högre grad beroende av LAS eftersom att täckningsgraden och organisationsgraden på småföretag är lägre.

Sedan 80-talet har förändringar i anställningsskyddet nästan enbart skett till arbetsgivarens fördel. Den viktigaste förändring som haft en stor negativ inverkan på anställningstryggheten är införandet av anställningsformen allmän visstid 2007, som ökat användningen av de mest prekära tidsbegränsade kontrakten. Hälften av de tidsbegränsat anställda på arbetsmarknaden är så kallade "timmisar" som kallas vid behov och avlönas per timme.

En dryg tredjedel av de mest prekära tidsbegränsade kontrakten återfinns på Kommunals avtalsområde, i synnerhet vård och omsorg. Samtidigt är vård och omsorg verksamheter där kontinuitet och teamarbete är fundamentala kvalitetsaspekter. Detta var inte minst coronakrisen ett kvitto på, där den omfattande personalomsättningen i äldreomsorgen i kombination med avsaknad av skyddsutrustning, pekades ut som en central förklaring till smittspridningen som uppstod.

Tidsbegränsat anställda vittnar om en prekärr tillvaro med stor osäkerhet inför framtiden. För den som rings in vid behov är det svårt att planera vardagen och ekonomin eftersom det är osäkert när och om det finns pass att få. Att arbeta tidsbegränsat och kallas in vid behov är förknippat med risk för sjuknärvaro, stress och utmattningssyndrom som i förlängningen ökar risken för somatiska sjukdomar som hjärt- och kärlsjukdom och smärtproblematik. Med ett uppluckrat anställningsskydd riskerar även tillsvidareanställda att i högre utsträckning drabbas av stress och rädsla för att uttrycka kritik mot arbetsgivaren.

Frågan handlar om vilken sorts arbetsmarknaden vi vill ha. Socialdemokraterna måste visa att de är ett parti på löntagarnas sida, som sätter välfärden först. Det är inte okej för företag att göra vinster till vilket pris som helst. Utan ett starkt anställningsskydd kommer kärnan av trygga jobb att fortsätta krympa och utnyttjande och exploatering av arbetskraft öka. I grunden handlar det om att bibehålla en maktbalans mellan arbetsmarknadens parter och säkra en grundtrygghet för alla löntagare oavsett om de omfattas av kollektivavtal eller ej.

Därför yrkar jag/vi

Partikongressen föreslås besluta:

A520:1 att Socialdemokraterna alltid försvarar arbetsrätten och aktivt arbetar för att stärka maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter

A520:2 att Socialdemokraterna arbetar för att avskaffa allmän visstid

A520:3 att användningen av tidsbegränsade anställningar alltid ska kräva en objektiv motivering

A520:4 att konverteringsregeln och företrädesrätten i LAS stärks till att omfatta alla typer av tidsbegränsade anställningsformer i syfte att minska missbruk och stapling av tidsbegränsade kontrakt

A520:5 att ingen av de idag tvingande reglerna i LAS – som saklig grund och möjligheten till ogiltigförklaring – görs semidispositiva

A520:6 att det införs krav på kollektivavtalsliknande villkor vid offentliga upphandlingar, inklusive underentreprenörer, eftersom offentligt upphandlad verksamhet sysselsätter en stor del av arbetskraften och har en normerande effekt på resten av arbetsmarknaden

A520:7 att turordningsreglerna stärks genom att ta bort möjligheten till undantag

A520:8 att ofrivilligt egenföretagande motverkas genom att återställa självständighetskriteriet i inkomstskattelagen till att kräva minst två uppdragsgivare och inte ge F-skatt för klassiska vikariat

A520:9 att anta motionen som arbetarekommunens egen

Kommunals S-förening

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A521

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Trygghet på arbetsmarknaden

Från nittioalet och framåt har arbetsrätten varit under hård press och mer och mer setts som ett politiskt- ekonomiskt verktyg för att stimulera sysselsättning snarare än sätt att skydda arbetstagarna.

Den svenska arbetsmarknaden blir alltmer tudelad, med en krympande kärna heltidsarbetande och tillsvidareanställda och en växande periferi av blandade kontrakt som alla har gemenast att de saknar långsiktig trygghet i sin försörjning.

Drygt 758 000 tidsbegränsat anställda, 3000 000 egenföretagare saknar idag skydd av anställningsskyddets grundprincip: att anställningen gäller tillsvidare. Det motsvarar var femte sysselsatt på arbetsmarknaden.

Därutöver saknar över en halv miljon anställda på företag med upp till 10 anställda ett tillräckligt skydd mot godtyckliga uppsägningar, eftersom småföretag har rätt att göra undantag från turordningsreglerna. Givet hur den svenska arbetsmarknaden utvecklar sig, där småföretagen utgör sysselsätter en allt större andel av arbetskraft, borde det vara självklart för ett arbetareparti att även värna denna rätt till trygga jobb och villkor. Anställda på småföretag är dessutom i högre grad beroende av LAS eftersom täckningsgraden och organisationsgraden på småföretag är lägre.

Sedan 80-talet har förändringar i anställningsskyddet nästan enbart skett till arbetsgivarens fördel. Den viktigaste förändring som haft en stor negativ inverkan på anställningstryggheten är införandet av anställningsformen allmän visstid 2007, som ökat användningen av de mest prekära tidsbegränsade kontrakten. Hälften av de tidsbegränsade anställda på arbetsmarknaden är så kallade "timmisar" som kallas vid behov och avlönas per timme.

En dryg tredjedel av de mest prekära tidsbegränsade kontrakten återfinns på Kommunals avtalsområde, i synnerhet vård och omsorg. Samtidigt är vård och omsorg verksamheter där kontinuitet och teamarbete är fundamentala kvalitetsaspekter. Detta var inte minst Corona krisen ett kvitto på, där den omfattande personalomsättningen i äldreomsorgen i kombination med avsaknad av skyddsutrustning, pekades ut som en centra förklaring till varför smittspridningen uppstod.

Tidsbegränsat anställda vittnar om en prekär tillvaro med stor osäkerhet inför framtiden. För den som rings in vid behov är det svårt att planera vardagen och ekonomin eftersom det är osäkert när och om det finns pass att få. Att arbeta tidsbegränsat och kallas in vid behov är förknippat med risk för sjuknärvaro, stress och utmattningssyndrom som i förlängningen ökar risken för somatiska sjukdomar som hjärt- och kärlsjukdom och smärtproblematik. Med ett uppluckrat anställningsskydd riskerar även tillsvidareanställda att i högre utsträckning drabbas av stress och rädsla för att uttrycka kritik mot arbetsgivaren.

Frågan handlar om vilken sorts arbetsmarknad vi vill ha. Socialdemokraterna måste visa att de är ett parti som är på löntagarnas sida, som sätter välfärden först. Det är inte okej för företag att göra vinster till vilket pris som helst, Utan ett stärkt anställningsskydd kommer kärnan av trygga jobb att fortsatt krympa och utnyttjande och exploatering av arbetskraft öka. I grunden handlar det om att bibehålla en maktbalans mellan arbetsmarknadens parter och säkra en grundtrygghet för all löntagare oavsett om de omfattas av kollektivavtal eller ej.

Partikongressen föreslår besluta:

- A521:1 att Socialdemokraterna alltid försvarar arbetsrätten och aktivt arbetar för att stärka maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter
- A521:2 att Socialdemokraterna arbetar för att avskaffa allmän visstid
- A521:3 att användningen av tidsbegränsade anställningar alltid ska kräva en objektiv motivering
- A521:4 att konverteringsregeln och företrädesrätten i LAS stärks till att omfatta alla typer av tidsbegränsade anställningsformer i syfte att minska missbruk och stapling av tidsbegränsade kontrakt
- A521:5 att ingen av de idag tvingande reglerna i LAS- som saklig grund och möjligheten till ogiltigförklaring- görs semidispositiva
- A521:6 att det införs krav på kollektivavtal vid offentliga upphandlingar, inklusive underentreprenörer, eftersom offentligt upphandlad verksamhet sysselsätter en stor del av arbetskraften och har en normerande effekt på resten av arbetsmarknaden
- A521:7 att turordningsreglerna stärks genom att bort möjligheten till undantag
- A521:8 att ofrivilligt egenföretagande motverkas genom att återställa självständighetskriteriet i inkomstskattelagen till att kräva minst två uppdragsgivare och inte ge F-skatt för klassiska vikariat

Kommunals S-förening i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A522

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Trygghet på arbetsmarknaden

Från nittiotalet och framåt har arbetsrätten varit under hård press och mer och mer setts som ett politisk-ekonomiskt verktyg för att stimulera sysselsättning snarare än sätt att skydda arbetstagarna. Den svenska arbetsmarknaden blir alltmer tudelad, med en krympande kärna heltidsarbetande och tillsvidareanställda och en växande periferi av blandade kontrakt som alla har gemensamt att de saknar långsiktig trygghet i sin försörjning.

Drygt 758 000 tidsbegränsat anställda, 300 000 egenföretagare saknar idag skydd av anställningsskyddets grundprincip: att anställningen gäller tillsvidare. Det motsvarar var femte sysselsatt på arbetsmarknaden.

Därutöver saknar över en halv miljon anställda på företag med upp till 10 anställda ett tillräckligt skydd mot godtyckliga uppsägningar, eftersom småföretag har rätt att göra undantag från turordningsreglerna. Givet hur den svenska arbetsmarknaden utvecklar sig, där småföretagen utgör sysselsätter en allt större andel av arbetskraften, borde det vara självklart för ett arbetareparti att även värna denna grupps rätt till trygga jobb och villkor. Anställda på småföretag är dessutom i högre grad beroende av LAS eftersom att täckningsgraden och organisationsgraden på småföretag är lägre.

Sedan 80-talet har förändringar i anställningsskyddet nästan enbart skett till arbetsgivarens fördel. Den viktigaste förändring som haft en stor negativ inverkan på anställningstryggheten är införandet av anställningsformen allmän visstid 2007, som ökat användningen av de mest prekära tidsbegränsade kontrakten. Hälften av de tidsbegränsat anställda på arbetsmarknaden är så kallade "timmisar" som kallas vid behov och avlönas per timme.

En dryg tredjedel av de mest prekära tidsbegränsade kontrakten återfinns på Kommunals avtalsområde, i synnerhet vård och omsorg. Samtidigt är vård och omsorg verksamheter där kontinuitet och teamarbete är fundamentala kvalitetsaspekter. Detta var inte minst coronakrisen ett kvitto på, där den omfattande personalomsättningen i äldreomsorgen i kombination med avsaknad av skyddsutrustning, pekades ut som en central förklaring till smittspridningen som uppstod.

Tidsbegränsat anställda vittnar om en prekär tillvaro med stor osäkerhet inför framtiden. För den som rings in vid behov är det svårt att planera vardagen och ekonomin eftersom det är osäkert när och om det finns pass att få. Att arbeta tidsbegränsat och kallas in vid behov är förknippat med risk för sjuknärvaro, stress och utmattningssyndrom som i förlängningen ökar risken för somatiska sjukdomar som hjärt- och kärlsjukdom och smärtproblematik. Med ett uppluckrat anställningsskydd riskerar även tillsvidareanställda att i högre utsträckning drabbas av stress och rädsla för att uttrycka kritik mot arbetsgivaren.

Frågan handlar om vilken sorts arbetsmarknaden vi vill ha. Socialdemokraterna måste visa att de är ett parti på löntagarnas sida, som sätter välfärden först. Det är inte okej för företag att göra vinster till vilket pris som helst. Utan ett starkt anställningsskydd kommer kärnan av trygga jobb att fortsätta krympa och utnyttjande och exploatering av arbetskraft öka. I grunden handlar det om att bibehålla en maktbalans mellan arbetsmarknadens parter och säkra en grundtrygghet för alla löntagare oavsett om de omfattas av kollektivavtal eller ej.

Partikongressen föreslår besluta:

A522:1 att Socialdemokraterna alltid försvarar arbetsrätten och aktivt arbetar för att stärka maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter

A522:2 att Socialdemokraterna arbetar för att avskaffa allmän visstid

A522:3 att användningen av tidsbegränsade anställningar alltid ska kräva en objektiv motivering

A522:4 att konverteringsregeln och företrädesrätten i LAS stärks till att omfatta alla typer av tidsbegränsade anställningsformer i syfte att minska missbruk och stapling av tidsbegränsade kontrakt

A522:5 att ingen av de idag tvingande reglerna i LAS – som saklig grund och möjligheten till ogiltigförklaring – görs semidispositiva

A522:6 att det införs krav på kollektivavtalsliknande villkor vid offentliga upphandlingar, inklusive underentreprenörer, eftersom offentligt upphandlad verksamhet sysselsätter en stor del av arbetskraften och har en normerande effekt på resten av arbetsmarknaden

A522:7 att turordningsreglerna stärks genom att förhindra godtyckliga undantag

A522:8 att ofrivilligt egenföretagande motverkas genom att återställa självständighetskriteriet i inkomstskattelagen till att kräva minst två uppdragsgivare och inte ge F-skatt för klassiska vikariat

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A523

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Tryggt arbetsliv

Arbetslivet är för många en källa till glädje, gemenskap och personlig utveckling. Dessvärre är det ofta organiserat på ett sådant sätt att det också är en källa till frustration, själslig utarmning och ohälsa. Sjukskrivningarna på grund av psykiska diagnoser ökar. Värst drabbade är kvinnor. Det är hög tid att gå till botten med vad som orsakar denna ohälsa. Något är grundläggande fel i ett arbetsliv som gör människor sjuka.

Arbetslivet, inte bara i Sverige utan i hela världen, har genomgått några grundläggande

förändringar de senaste decennierna. Den kvinnodominerade tjänstesektorn används ofta som murbräcka för att introducera nya, för löntagarna ofördelaktiga, normer som sedan sprider sig på resten av arbetsmarknaden. En av de viktigaste förändringarna rör strategierna för bemanning. Precis som produktion och leveranser sker just in time för att undvika onödig lagerhållning tillämpas en precisionsbemanning för att undvika att betala för en enda arbetad timme som inte nyttjas optimalt. Istället för att anställa tillräckligt med personal för att klara av arbetsuppgifterna en dag med normal arbetsbelastning anpassas grundbemanningen efter lägsta tänkbara belastning. Så snart en normal arbetsdag inträffar krävs extrapersonal för att utföra de förekommande arbetsuppgifterna. Vissa talar om en prekarisering.

Samtidigt som den ordinarie personalen lever under ständig stress över att hinna med sina arbetsuppgifter (samtidigt som man ska introducera den tillfälliga personalen) hänvisas människor som borde haft fasta anställningar till olika tillfälliga anlitandeformer. Tidsbegränsade anställningar och bemanningsföretag får ett allt större utrymme. I vissa fall hänvisas rent av arbetslagare till att bli egenföretagare med f-skattesedel, trots att de är helt beroende av en enskild uppdragsgivare. Bland arbetare i detaljhandeln och den kommunala sektorn ligger de tidsbegränsade anställningarna runt 30 procent. För arbetare i hotell- och restaurangbranschen är motsvarande siffra 44 procent. Detta kan inte helt förklaras av tillfälliga, oförutsedda behov av personal – en stor del av de tidsbegränsat anställda utgör en del av den ordinarie bemanningen. På många arbetsplatser skulle en vanlig arbetsdag inte fungera om det inte vore för den tillfälliga personalen.

Även deltidanställningarna är en komponent i precisionsbemanningen. Arbetare i detaljhandeln som är anställda på 5 timmar per vecka har en faktisk arbetstid på 12,7 timmar per vecka. De som har 10 timmar på sitt kontrakt arbetar i själva verket 14,1 timmar. Deltidsanställda används alltså, precis som tidsbegränsat och bemanningsanställda, som en buffertarbetskraft som varje månad – varje vecka – jagar extratimmar.

Konsekvenserna av denna nyordning är allvarliga och kan bland annat utläsas i sjukfrånvarostatistiken. De som hänvisas till otrygga jobb, vare sig det är tidsbegränsade anställningar, bemanningsanställningar, korta deltider eller f-skattesedlar, döms både till ekonomisk otrygghet och en svag anknytning till arbetsplatsen. Man blir en gäst på sin egen arbetsplats och förnekar möjligheter till både gemenskap och utveckling i arbetet.

Men även de som själva har tillsvidareanställningar på hög sysselsättningsgrad drabbas av de tillfälliga anställningarna. Undersökningar visar att fast anställda på arbetsplatser med hög grad av tillfällig bemanning upplever att det saknas personal och kommer hem utmattade från jobbet i betydligt större utsträckning än anställda på arbetsplatser med låg grad av tillfällig bemanning. Det är helt enkelt ett arbetsmiljöproblem.

När det gäller att till exempel lyfta tunga föremål kan ett skyddsombud begära att man på förhand

ska beräkna hur många personer, alternativt vilka hjälpmedel, som krävs för att lyfta föremålet på ett säkert sätt. När det kommer till arbetsskador som uppstår på grund av stress finns inte samma verktyg. Det är ofta lätt att på förhand se att om dessa arbetsuppgifter ska utföras på ett säkert sätt så krävs en högre bemanning. Likväl är det svårt att tvinga arbetsgivaren att anpassa sin bemanning till de förekommande arbetsuppgifterna.

Detta måste förändras. Men grundbemanningen måste också pressas upp, och anpassas till den faktiska arbetsbelastningen, bakvägen; genom att möjligheterna att ta in tillfällig personal trots att behovet av den inte är tillfälligt stängs. Och här måste man minnas att tidsbegränsade anställningar, deltider, bemanningsföretag och i viss mån f-skattande egenföretagare är kommunicerande kär. Om man stänger den ena vägen men håller den andra öppen så kommer strömmen bara flyta ditåt.

Att begränsa tiderna för hur länge en person får vara tidsbegränsat anställd är nödvändigt men inte tillräckligt. I värsta fall får det endast till konsekvens att den tillfälliga personalen byts ut i snabbare takt. Det är möjligheten att ta in tillfällig personal trots att den behövs tillsvidare som är problemet.

Tidsbegränsade anställningar behövs. Därom råder inget tvivel. Lagstiftningen bör tillåta tidsbegränsade anställningar under ett antal tydligt definierade omständigheter, som är relevanta för alla branscher (till exempel provanställning, vikariat, projekt, säsonganställning). I övrigt varierar det från bransch till bransch under vilka omständigheter det är motiverat att ta in tillfällig personal. Det bör därför regleras i avtal mellan fack och arbetsgivare, i enlighet med den svenska modellen. Den nuvarande ordningen, där lagen ger arbetsgivarna mycket större friheter än något fackförbund någonsin skulle sluta avtal om, håller dock effektivt arbetsgivarna borta från förhandlingsbordet. Varför sluta avtal som innebär en konkurrensnackdel gentemot dem som står utanför kollektivavtalsmodellen? Allmän visstidsanställning måste tas bort ur LAS så att parterna får incitament att sluta överenskommelser med varandra.

Partikongressen föreslås besluta:

A523:1 att Socialdemokraterna ska verka för att allmän visstidsanställning tas bort ur LAS.

Tidsbegränsade anställningar ska behöva motiveras

A523:2 att Socialdemokraterna ska verka för att Lagen om uthyrning av arbetskraft ändras så att det blir förbjudet att hyra ut och hyra in arbetskraft för ett stadigvarande arbetskraftsbehov

A523:3 att Socialdemokraterna ska verka för att LAS inte ska kunna sättas åt sidan genom att företaget säger upp personal för att sedan hyra in personal från bemanningsföretag för samma arbetsuppgifter

A523:4 att Socialdemokraterna ska verka för att regelverket för att erhålla f-skattsedel skärps, Arbetsgivare som missbrukar f-skattsedel för att undslippa sitt arbetsgivaransvar ska kunna dömas för detta

- A523:5 att Socialdemokraterna ska verka för att rätten till företräde till återanställning ska utökas
- A523:6 att Socialdemokraterna ska verka för att LAS formuleras så att den enskilde individens rätt att utöka sin tjänstgöringsgrad i samband med att någon med högre tjänstgöringsgrad slutar stärks
- A523:7 att Socialdemokraterna ska verka för att LAS turordningsregler kompletteras så att den enskilde individens rätt att bibehålla sin tidigare tjänstgöringsgrad vid en omorganisering stärks
- A523:8 att Socialdemokraterna ska initiera en utredning i syfte att arbetsmiljölagen ska tillämpas på ett sådant sätt att en bemanning som är otillräcklig för att utföra förekommande arbetsuppgifter på ett hälsosamt sätt kan förebyggas
- A523:9 att motionen sänds till partikongressen som arbetarekommunens egen

S-kvinnor i Kristianstad-Åhus

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A524

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Tryggt arbetsliv

Arbetslivet är för många en källa till glädje, gemenskap och personlig utveckling. Dessvärre är det ofta organiserat på ett sådant sätt att det också är en källa till frustration, själslig utarmning och ohälsa. Sjukskrivningarna på grund av psykiska diagnoser ökar. Värst drabbade är kvinnor. Det är hög tid att gå till botten med vad som orsakar denna ohälsa. Något är grundläggande fel i ett arbetsliv som gör människor sjuka.

Arbetslivet, inte bara i Sverige utan i hela världen, har genomgått några grundläggande förändringar de senaste decennierna. Den kvinnodominerade tjänstesektorn används ofta som murbräcka för att introducera nya, för löntagarna ofördelaktiga, normer som sedan sprider sig på resten av arbetsmarknaden. En av de viktigaste förändringarna rör strategierna för bemanning. Precis som produktion och leveranser sker just in time för att undvika onödig lagerhållning tillämpas en precisionsbemanning för att undvika att betala för en enda arbetad timme som inte nyttjas optimalt. Istället för att anställa tillräckligt med personal för att klara av arbetsuppgifterna en dag med normal arbetsbelastning anpassas grundbemanningen efter lägsta tänkbara belastning. Så snart en normal arbetsdag inträffar krävs extrapersonal för att utföra de förekommande arbetsuppgifterna. Vissa talar om en prekarisering.

Samtidigt som den ordinarie personalen lever under ständig stress över att hinna med sina arbetsuppgifter (samtidigt som man ska introducera den tillfälliga personalen) hänvisas människor som borde haft fasta anställningar till olika tillfälliga anlitandeformer. Tidsbegränsade

anställningar och bemanningsföretag får ett allt större utrymme. I vissa fall hänvisas rent av arbetstagare till att bli egenföretagare med f-skattesedel, trots att de är helt beroende av en enskild uppdragsgivare. Bland arbetare i detaljhandeln och den kommunala sektorn ligger de tidsbegränsade anställningarna runt 30 procent. För arbetare i hotell- och restaurangbranschen är motsvarande siffra 44 procent. Detta kan inte helt förklaras av tillfälliga, oförutsedda behov av personal – en stor del av de tidsbegränsat anställda utgör en del av den ordinarie bemanningen. På många arbetsplatser skulle en vanlig arbetsdag inte fungera om det inte vore för den tillfälliga personalen.

Även deltidanställningarna är en komponent i precisionsbemanningen. Arbetare i detaljhandeln som är anställda på 5 timmar per vecka har en faktisk arbetstid på 12,7 timmar per vecka. De som har 10 timmar på sitt kontrakt arbetar i själva verket 14,1 timmar. Deltidanställda används alltså, precis som tidsbegränsat och bemanningsanställda, som en buffertarbetskraft som varje månad – varje vecka – jagar extratimmar.

Konsekvenserna av denna nyordning är allvarliga och kan bland annat utläsas i sjukfrånvarostatistiken. De som hänvisas till otrygga jobb, vare sig det är tidsbegränsade anställningar, bemanningsanställningar, korta deltider eller f-skattesedlar, döms både till ekonomisk otrygghet och en svag anknytning till arbetsplatsen. Man blir en gäst på sin egen arbetsplats och förnekar möjligheter till både gemenskap och utveckling i arbetet.

Men även de som själva har tillsvidareanställningar på hög sysselsättningsgrad drabbas av de tillfälliga anställningarna. Undersökningar visar att fast anställda på arbetsplatser med hög grad av tillfällig bemanning upplever att det saknas personal och kommer hem utmattade från jobbet i betydligt större utsträckning än anställda på arbetsplatser med låg grad av tillfällig bemanning. Det är helt enkelt ett arbetsmiljöproblem.

När det gäller att till exempel lyfta tunga föremål kan ett skyddsombud begära att man på förhand ska beräkna hur många personer, alternativt vilka hjälpmedel, som krävs för att lyfta föremålet på ett säkert sätt. När det kommer till arbetsskador som uppstår på grund av stress finns inte samma verktyg. Det är ofta lätt att på förhand se att om dessa arbetsuppgifter ska utföras på ett säkert sätt så krävs en högre bemanning. Likväl är det svårt att tvinga arbetsgivaren att anpassa sin bemanning till de förekommande arbetsuppgifterna.

Detta måste förändras. Men grundbemanningen måste också pressas upp, och anpassas till den faktiska arbetsbelastningen, bakvägen; genom att möjligheterna att ta in tillfällig personal trots att behovet av den inte är tillfälligt stängs. Och här måste man minnas att tidsbegränsade anställningar, deltider, bemanningsföretag och i viss mån f-skattande egenföretagare är kommuniserande kärl. Om man stänger den ena vägen men håller den andra öppen så kommer strömmen bara flyta ditåt.

Att begränsa tiderna för hur länge en person får vara tidsbegränsat anställd är nödvändigt men inte tillräckligt. I värsta fall får det endast till konsekvens att den tillfälliga personalen byts ut i snabbare takt. Det är möjligheten att ta in tillfällig personal trots att den behövs tillsvidare som är problemet.

Tidsbegränsade anställningar behövs. Därmed råder inget tvivel. Lagstiftningen bör tillåta tidsbegränsade anställningar under ett antal tydligt definierade omständigheter, som är relevanta för alla branscher (till exempel provanställning, vikariat, projekt, säsongsanställning). I övrigt varierar det från bransch till bransch under vilka omständigheter det är motiverat att ta in tillfällig personal. Det bör därför regleras i avtal mellan fack och arbetsgivare, i enlighet med den svenska modellen. Den nuvarande ordningen, där lagen ger arbetsgivarna mycket större friheter än något fackförbund någonsin skulle sluta avtal om, håller dock effektivt arbetsgivarna borta från förhandlingsbordet. Varför sluta avtal som innebär en konkurrensnackdel gentemot dem som står utanför kollektivavtalsmodellen? Allmän visstidsanställning måste tas bort ur LAS så att parterna får incitament att sluta överenskommelser med varandra.

Partikongressen föreslår besluta:

A524:1 att Socialdemokraterna ska verka för att allmän visstidsanställning tas bort ur LAS.

Tidsbegränsade anställningar ska behöva motiveras

A524:2 att Socialdemokraterna ska verka för att Lagen om uthyrning av arbetskraft ändras så att det blir förbjudet att hyra ut och hyra in arbetskraft för ett stadigvarande arbetskraftsbehov

A524:3 att Socialdemokraterna ska verka för att LAS inte ska kunna sättas åt sidan genom att företaget säger upp personal för att sedan hyra in personal från bemanningsföretag för samma arbetsuppgifter

A524:4 att Socialdemokraterna ska verka för att regelverket för att erhålla F-skattsedel skärps så det inte är möjligt att missbruka F-skattsedel för att undslippa sitt arbetsgivaransvar

A524:5 att Socialdemokraterna ska verka för att rätten till företräde till återanställning ska utökas

A524:6 att Socialdemokraterna ska verka för att LAS formuleras så att den enskilde individens rätt att utöka sin tjänstgöringsgrad i samband med att någon med högre tjänstgöringsgrad slutar stärks

A524:7 att Socialdemokraterna ska verka för att LAS turordningsregler kompletteras så att den enskilde individens rätt att bibehålla sin tidigare tjänstgöringsgrad vid en omorganisering stärks

A524:8 att Socialdemokraterna ska initiera en utredning i syfte att arbetsmiljölagen ska tillämpas på ett sådant sätt att en bemanning som är otillräcklig för att utföra förekommande arbetsuppgifter på ett hälsosamt sätt kan förebyggas

S-kvinnor Camilla Lund

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A525

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Ungdomsarbetslösheten behöver minska

Glädje, stolthet och framförsikt sjöng många studentsången ”Sjung om

studentens lyckliga dar”. Förväntningarna inför framtiden var höga, det kan vara fortsatta studier eller ett arbete som väntar efter många år på skolbänken. Men för en del ungdomar är framtiden oviss, det kan bli månader eller i värsta fall många års arbetslöshet som väntar.

Frihet är vad man vill känna, speciellt efter en lång skoltid, det ger möjlighet att skaffa en egen bostad, flytta hemifrån ta körkort kanske och att vara vuxen ta lån.

Idag visar det att den psykiska ohälsan hos de som varit arbetslösa en längre tid är betydligt högre än de som har ett arbete.

I december 2020 var 113 500 av unga vuxna mellan 18–24 år arbetslösa. Det motsvarar 20,4 procent av arbetskraften i åldersgruppen och är en ökning med fyra procentenheter jämfört med samma månad föregående år. Ser man till utvecklingen på några års sikt så har ungdomsarbetslösheten under en lång tid hållit sig på relativt höga nivåer. Det i sig talar för att ungdomsarbetslösheten inte enbart är ett konjunkturproblem. Ett annat problem är att en del lämnar gymnasieskolan utan fullständiga betyg. Under finanskrisen 2008 ökade arbetslösheten i samtliga åldersgrupper och ökningen var som störst för ungdomar. Under senare år har arbetslösheten återgått till mer normala nivåer men ungdomsarbetslösheten ligger fortfarande kvar på en högre nivå än för övriga grupper.

I förlängningen ser vi att arbetslöshet hos unga innebär att de kunskaper de förvärvat i skolan inte kan tagas tillvara när de väl kommer ut i arbetslivet. Kunskaper är i dagens samhälle en färskvara och mycket av den fortbildning som behövs sker på arbetsplatsen, vilket kan medföra att en längre arbetslöshet riskerar att minska möjligheten att få ett jobb som är relevant utifrån sin utbildning.

År 2014 gav den socialdemokratiskt ledda regeringen arbetsförmedlingen i uppdrag att förbereda ett stegvis införande av 90-dagars garantin. Garantin var avsedd för ungdomar och innebar en borte gräns för hur länge en arbetslös person kunde vara arbetslös. Därefter skulle ungdomen erbjudas ett arbete, en utbildning eller en insats som leder till arbete eller studier.

I protokollet från Partikongressen 2017 går det att läsa att högst upp på dagordningen står kampen mot arbetslösheten.

Arbetslöshet påverkar hela vårt samhälle negativt men det är extra viktigt att unga vuxna kommer in på arbetsmarknaden annars riskerar gruppen hamna i utanförskap, kriminalitet och bidragsberoende.

Partikongressen föreslås besluta:

A525:1 att Socialdemokraterna verkar för ett åtgärdsprogram mot ungdomsarbetslösheten med individuell hänsyn

A525:2 att Socialdemokraterna verkar för att förhindra arbetslöshet för ungdomar

A525:3 att motionen sänds till partikongressen som arbetarekommunens egen

Ann-Sofie Ademark

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A526

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Ungdomsarbetslösheten måste ner!

Många är vi som med stor glädje, stolthet och framförsikt sprungit ut och skrålat studentsången ”Sjung om studentens lyckliga dar”. Förväntningarna inför framtiden var höga. Antingen fortsatta studier eller ett arbete som väntar efter många långa år på skolbänken. Men framtiden är oviss för många, det kan bli månader eller år av arbetslöshet, otrygghet som inte leder till något bra varken för individen eller för samhället.

Inkomst innebär frihet och ger möjlighet att flytta hemifrån. En inkomst är för många synonymt med att vara vuxen, att klara sig själv, stå på egna ben. Det alla drömmer om.

Att ha en fast inkomst är förutsättningen för att få hyra en bostad och få lån. Vi ser alla att den psykiska ohälsan hos de som varit arbetslösa en längre tid är betydligt högre än för de som har ett arbete.

I december 2020 var 113 500 av unga vuxna mellan 18–24 år arbetslösa. Det motsvarar 20,4 procent av arbetskraften i åldersgruppen och är en ökning med fyra procentenheter jämfört med samma månad föregående år. Ser man till utvecklingen på några års sikt så har ungdomslösheten under en lång tid legat på relativt höga nivåer. Det talar för att ungdomsarbetslösheten inte enbart är ett konjunkturproblem. Ett problem är att många lämnar gymnasieskolan utan fullständiga betyg.

Under finanskrisen 2008 ökade arbetslösheten i samtliga åldersgrupper och ökningen var som störst bland ungdomar. Ungdomsarbetslösheten ligger fortfarande på en högre nivå än för övriga grupper.

Arbetslöshet hos unga individer innebär att de kunskaper de förvärvat i skolan inte tas tillvara. Kunskaper är i dagens samhälle en färskvara och mycket av den fortbildning som behövs sker på

arbetsplatsen, vilket kan medföra att en längre arbetslöshet riskerar minska möjligheten att få ett jobb som är relevant utifrån sin utbildning. Detta medför i längden att flera går till ett arbete som någon annan borde få och att de själva har en utbildning där de skulle haft ett annat arbete. En mindre bra, negativ spiral. Vilket ingen tjänar på, detta måste vi ändra.

År 2014 gav den socialdemokratiskt ledda regeringen arbetsförmedlingen i uppdrag att förbereda ett stegvis införande av 90-dagars garantin. Garantin var avsedd för ungdomar och innebar en bortre gräns för hur länge en arbetslös person kunde vara arbetslös innan denna person erbjuds ett arbete, en utbildning eller en insats som leder till arbete eller studier.

I protokollet från Partikongressen 2017 går det att läsa att högst upp på dagordningen står kampen mot arbetslösheten.

Arbetslöshet påverkar hela vårt samhälle negativt men det är extra viktigt att unga vuxna kommer in på arbetsmarknaden annars riskerar gruppen hamna i utanförskap, kriminalitet och bidragsberoende. Våra ungdomar behöver trygghet de med, inte hamna i utanförskap som kan leda till det vi i vardagligt tal kallar soffhängare och riskera den negativa nedåtgående spiralen där det är svårt att komma upp från.

Partikongressen föreslår besluta:

A526:1 att Socialdemokraterna verkar för åtgärdsprogram med individuell hänsyn

A526:2 att Socialdemokraterna ska verka för att det införs någon form av åtgärd som förhindrar att unga vuxna hamnar i långvarig arbetslöshet

A526:3 att Socialdemokraterna ska verka för att det införs en bortre gräns för hur länge unga vuxna 18–24 år får vara arbetslösa innan någon form av åtgärd införs

A526:4 att Socialdemokraterna ska verka för att få ungdomar utan arbete i någon åtgärd

A526:5 att Socialdemokraterna ska verka för att de som söker arbete ska få lov att söka sitt arbete på egen hand utan att deras stöd dras in

A526:6 att Socialdemokraterna ska verka för att de som söker arbete inte ska behöva utnyttjas av arbetsgivare utan chans till arbete i förlängningen

A526:7 att motionen sänds till partikongressen som arbetarekommunens egen

Ann-Sofie Ademark

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A527

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN

Utbildning och kompetensutveckling för trygga jobb

Allt för många har otrygga jobb i Sverige. Alltför många tvingas jaga extratimmar och hoppa in med kort varsel för att få ihop till en inkomst som går att leva på. Att ha ett tidsbegränsat kontrakt och inte veta om eller när du får jobba nästa gång gör det svårt att kombinera privatliv och arbete. För att inte tala om möjligheterna att kunna planera framtiden och att orka arbeta ett helt yrkesliv.

Här har Socialdemokraterna fattat en rad viktiga beslut, som att verka för att avskaffa allmän visstidsanställning och stoppa hyvlingen av arbetstid. Det är viktigt att hålla i att hålla i de frågorna, men ytterligare pusselbitar krävs för att skapa trygga jobb, som kompetensutveckling.

Kompetensutveckling är viktigt för att ha fast förankring på arbetsmarknaden och för att kunna utvecklas på sina arbetsplatser. Goda möjligheter till kompetensutveckling är avgörande för samhällets förmåga att möta digitalisering, globalisering och klimatomställning utan att dessa leder till ökade klyftor och ojämlikhet. Att säkerställa rätt till kompetensutveckling är därför en viktig uppgift för socialdemokratin.

Arbetsgivare investerar för lite i personalens kompetensutveckling. Handelsanställdas förbunds undersökningar visar att tillgången till utbildning är låg inom branschen. De utbildningsinsatser som görs saknar ofta relevant innehåll, både för arbetsplatsen och för arbetstagarens anställningsbarhet på arbetsmarknaden. Kompetensutvecklingen är ojämnt fördelad. Män, tjänstemän, heltidsanställda och tillsvidareanställda får i högst utsträckning få kompetensutveckling av arbetsgivaren. Det är tydligt att förutsättningarna är särskilt dåliga på arbetsplatser med låg grundbemanning och hög andel otrygga anställningar. Förstärkt rätt till kompetensutveckling är därför en fråga om ökad jämlikhet och jämställdhet, och därmed särskilt angelägen för Socialdemokraterna. Därför behöver vi arbeta fram en strategi med reformer för arbetstagares rätt till kompetensutveckling. Det rör såväl kompetensutveckling på arbetsplatsen, ett offentligt utbildningssystem som är bättre anpassat för studier mitt i arbetslivet och utvecklat stöd från parternas omställningsorganisationer.

På arbetsplatsen måste arbetstagare ges möjlighet att utveckla sin kompetens i takt med verksamhetens behov. Både genom ett systematiskt informellt lärande på arbetsplatsen och genom regelbunden formell kompetensutveckling i form av till exempel kurser och utbildningar. Det informella lärandet behöver få tydligare mål och struktur, med möjlighet till reflektion och uppföljning. Behoven avgörs lokalt, men för att möta upp dem behövs gemensamma strategier och systemlösningar.

Det offentliga utbildningssystemet är idag huvudsakligen byggt för unga som ska in på arbetsmarknaden. Utbildningarna är ofta otillgängliga på grund av svårigheter att ta sig till studieorten eller att försörja sig under utbildningstiden. Det saknas en funktion med objektiv och branschövergripande kvalificerad yrkesvägledning för personer mitt i yrkeslivet. För att öka möjligheten för yrkesaktiva att utveckla sin kompetens behöver utbildningssystemet anpassas, både gällande utbud av och tillträde. Flexibiliteten när det gäller studieort och studietakt måste också öka för att människor ska kunna vidareutbilda sig parallellt med arbetet. De ekonomiska förutsättningarna för att på deltid eller heltid vara ledig från sitt jobb för att bygga på kompetens förbättras. För utbildningar som är relevanta för arbetsmarknadens behov borde ersättningen ligga i nivå med inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen.

Kompetensutveckling är det bästa sättet att förebygga utslagning. Men i de fall när arbetstagare drabbas av uppsägningar är det viktigt att trygghetssystemen fungerar som de ska. Här har de partsgemensamma trygghetsfonderna en viktig roll att spela. För att kvalificera sig för stöd vid uppsägning krävs idag en fast anställning, vilket stänger ute en stor del av LO-kollektivet. Detta måste ändras. Både för att hjälpa de medlemmar som har otrygga anställningar och för att det i förlängningen annars riskerar att bidra till negativ press på löner och villkor.

Arbetstagare bör också få känna sig trygga när de prövar ett nytt jobb på samma sett som de kan känna sig trygga när de studerar. Så kan vi öka rörligheten på arbetsmarknaden utan att minska tryggheten.

Partikongressen föreslår besluta:

A527:1 att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande

A527:2 att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen

A527:3 att Socialdemokraterna verkar för att det stöd partsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidsanställda arbetstagare

A527:4 att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete

Sara Fernlund, Handels S-förening i Dalarna

Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A528

SÄTER ARBETAREKOMMUN

Utbildning och kompetensutveckling för trygga jobb

Allt för många har otrygga jobb i Sverige. Alltför många tvingas jaga extratimmar och hoppa in med kort varsel för att få ihop till en inkomst som går att leva på. Att ha ett tidsbegränsat kontrakt och inte veta om eller när du får jobba nästa gång gör det svårt att kombinera privatliv och arbete. För att inte tala om möjligheterna att kunna planera framtiden och att orka arbeta ett helt yrkesliv.

Här har Socialdemokraterna fattat en rad viktiga beslut, som att verka för att avskaffa allmän visstidsanställning och stoppa hyvlingen av arbetstid. Det är viktigt att hålla i att hålla i de frågorna, men ytterligare pusselbitar krävs för att skapa trygga jobb, som kompetensutveckling.

Kompetensutveckling är viktigt för att ha fast förankring på arbetsmarknaden och för att kunna utvecklas på sina arbetsplatser. Goda möjligheter till kompetensutveckling är avgörande för samhällets förmåga att möta digitalisering, globalisering och klimatomställning utan att dessa leder till ökade klyftor och ojämlikhet. Att säkerställa rätt till kompetensutveckling är därför en viktig uppgift för socialdemokratin.

Arbetsgivare investerar för lite i personalens kompetensutveckling. Handelsanställdas förbunds undersökningar visar att tillgången till utbildning är låg inom branschen. De utbildningsinsatser som görs saknar ofta relevant innehåll, både för arbetsplatsen och för arbetstagarens anställningsbarhet på arbetsmarknaden. Kompetensutvecklingen är ojämnt fördelad. Män, tjänstemän, heltidsanställda och tillsvidareanställda får i högst utsträckning få kompetensutveckling av arbetsgivaren. Det är tydligt att förutsättningarna är särskilt dåliga på arbetsplatser med låg grundbemanning och hög andel otrygga anställningar. Förstärkt rätt till kompetensutveckling är därför en fråga om ökad jämlikhet och jämställdhet, och därmed särskilt angelägen för Socialdemokraterna. Därför behöver vi arbeta fram en strategi med reformer för arbetstagares rätt till kompetensutveckling. Det rör såväl kompetensutveckling på arbetsplatsen, ett offentligt utbildningssystem som är bättre anpassat för studier mitt i arbetslivet och utvecklat stöd från parternas omställningsorganisationer.

På arbetsplatsen måste arbetstagare ges möjlighet att utveckla sin kompetens i takt med verksamhetens behov. Både genom ett systematiskt informellt lärande på arbetsplatsen och genom regelbunden formell kompetensutveckling i form av till exempel kurser och utbildningar. Det informella lärandet behöver få tydligare mål och struktur, med möjlighet till reflektion och uppföljning. Behoven avgörs lokalt, men för att möta upp dem behövs gemensamma strategier och systemlösningar.

Det offentliga utbildningssystemet är idag huvudsakligen byggt för unga som ska in på arbetsmarknaden. Utbildningarna är ofta otillgängliga på grund av svårigheter att ta sig till studieorten eller att försörja sig under utbildningstiden. Det saknas en funktion med objektiv och branschövergripande kvalificerad yrkesvägledning för personer mitt i yrkeslivet. För att öka möjligheten för yrkesaktiva att utveckla sin kompetens behöver utbildningssystemet anpassas, både gällande utbud av och tillträde. Flexibiliteten när det gäller studieort och studietakt måste också öka för att människor ska kunna vidareutbilda sig parallellt med arbetet. De ekonomiska förutsättningarna för att på deltid eller heltid vara ledig från sitt jobb för att bygga på kompetens förbättras. För utbildningar som är relevanta för arbetsmarknadens behov borde ersättningen ligga i nivå med inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen.

Kompetensutveckling är det bästa sättet att förebygga utslagning. Men i de fall när arbetstagare drabbas av uppsägningar är det viktigt att trygghetssystemen fungerar som de ska. Här har de partsgemensamma trygghetsfonderna en viktig roll att spela. För att kvalificera sig för stöd vid uppsägning krävs idag en fast anställning, vilket stänger ute en stor del av LO-kollektivet. Detta måste ändras. Både för att hjälpa de medlemmar som har otrygga anställningar och för att det i förlängningen annars riskerar att bidra till negativ press på löner och villkor.

Arbetstagare bör också få känna sig trygga när de prövar ett nytt jobb på samma sett som de kan känna sig trygga när de studerar. Så kan vi öka rörligheten på arbetsmarknaden utan att minska tryggheten.

Partikongressen föreslår besluta:

A528:1 att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande

A528:2 att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen

A528:3 att Socialdemokraterna verkar för att det stöd partsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidsanställda arbetstagare

A528:4 att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete

kim Eriksson handels dalarna

Säter arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A529

EDA ARBETAREKOMMUN

Utbildning och kompetensutveckling för trygga jobb

Allt för många har otrygga jobb i Sverige. Alltför många tvingas jaga extratimmar och hoppa in med kort varsel för att få ihop till en inkomst som går att leva på. Att ha ett tidsbegränsat kontrakt och inte veta om eller när du får jobba nästa gång gör det svårt att kombinera privatliv och arbete. För att inte tala om möjligheterna att kunna planera framtiden och att orka arbeta ett helt yrkesliv.

Här har Socialdemokraterna fattat en rad viktiga beslut, som att verka för att avskaffa allmän visstidsanställning och stoppa hyvlingen av arbetstid. Det är viktigt att hålla i att hålla i de frågorna, men ytterligare pusselbitar krävs för att skapa trygga jobb, som kompetensutveckling.

Kompetensutveckling är viktigt för att ha fast förankring på arbetsmarknaden och för att kunna utvecklas på sina arbetsplatser. Goda möjligheter till kompetensutveckling är avgörande för samhällets förmåga att möta digitalisering, globalisering och klimatomställning utan att dessa leder till ökade klyftor och ojämlikhet. Att säkerställa rätt till kompetensutveckling är därför en viktig uppgift för socialdemokratin.

Arbetsgivare investerar för lite i personalens kompetensutveckling. Bland annat Handelsanställdas förbunds undersökningar visar att tillgången till utbildning är låg inom branschen. De utbildningsinsatser som görs saknar ofta relevant innehåll, både för arbetsplatsen och för arbetstagarens anställningsbarhet på arbetsmarknaden. Kompetensutvecklingen är ojämnt fördelad. Män, tjänstemän, heltidsanställda och tillsvidareanställda får i högst utsträckning få kompetensutveckling av arbetsgivaren. Det är tydligt att förutsättningarna är särskilt dåliga på arbetsplatser med låg grundbemanning och hög andel otrygga anställningar. Förstärkt rätt till kompetensutveckling är därför en fråga om ökad jämlikhet och jämställdhet, och därmed särskilt angelägen för Socialdemokraterna. Därför behöver vi arbeta fram en strategi med reformer för arbetstagares rätt till kompetensutveckling. Det rör såväl kompetensutveckling på arbetsplatsen, ett offentligt utbildningssystem som är bättre anpassat för studier mitt i arbetslivet och utvecklat stöd från parternas omställningsorganisationer.

På arbetsplatsen måste arbetstagare ges möjlighet att utveckla sin kompetens i takt med verksamhetens behov. Både genom ett systematiskt informellt lärande på arbetsplatsen och genom regelbunden formell kompetensutveckling i form av till exempel kurser och utbildningar. Det informella lärandet behöver få tydligare mål och struktur, med möjlighet till reflektion och uppföljning. Behoven avgörs lokalt, men för att möta upp dem behövs gemensamma strategier och systemlösningar.

Det offentliga utbildningssystemet är idag huvudsakligen byggt för unga som ska in på arbetsmarknaden. Utbildningarna är ofta otillgängliga på grund av svårigheter att ta sig till studieorten eller att försörja sig under utbildningstiden. Det saknas en funktion med objektiv och branschövergripande kvalificerad yrkesvägledning för personer mitt i yrkeslivet. För att öka möjligheten för yrkesaktiva att utveckla sin kompetens behöver utbildningssystemet anpassas, både gällande utbud av och tillträde. Flexibiliteten när det gäller studieort och studietakt måste också öka för att människor ska kunna vidareutbilda sig parallellt med arbetet. De ekonomiska förutsättningarna för att på deltid eller heltid vara ledig från sitt jobb för att bygga på kompetens förbättras. För utbildningar som är relevanta för arbetsmarknadens behov borde ersättningen ligga i nivå med inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen.

Kompetensutveckling är det bästa sättet att förebygga utslagning. Men i de fall när arbetstagare drabbas av uppsägningar är det viktigt att trygghetssystemen fungerar som de ska. Här har de partsgemensamma trygghetsfonderna en viktig roll att spela. För att kvalificera sig för stöd vid uppsägning krävs idag en fast anställning, vilket stänger ute en stor del av LO-kollektivet. Detta måste ändras. Både för att hjälpa de medlemmar som har otrygga anställningar och för att det i förlängningen annars riskerar att bidra till negativ press på löner och villkor.

Arbetstagare bör också få känna sig trygga när de prövar ett nytt jobb på samma sett som de kan känna sig trygga när de studerar. Så kan vi öka rörligheten på arbetsmarknaden utan att minska tryggheten.

Partikongressen föreslår besluta:

A529:1 att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande

A529:2 att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen

A529:3 att Socialdemokraterna verkar för att det stöd partsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidsanställda arbetstagare

A529:4 att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete

Eda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A530

ESKILSTUNA ARBETAREKOMMUN

Utbildning och kompetensutveckling för trygga jobb

Allt för många har otrygga jobb i Sverige. Alltför många tvingas jaga extratimmar och hoppa in med kort varsel för att få ihop till en inkomst som går att leva på. Att ha ett tidsbegränsat kontrakt och inte veta om eller när du får jobba nästa gång gör det svårt att kombinera privatliv och arbete. För att inte tala om möjligheterna att kunna planera framtiden och att orka arbeta ett helt yrkesliv.

Här har Socialdemokraterna fattat en rad viktiga beslut, som att verka för att avskaffa allmän visstidsanställning och stoppa hyvlingen av arbetstid. Det är viktigt att hålla i att hålla i de frågorna, men ytterligare pusselbitar krävs för att skapa trygga jobb, som kompetensutveckling.

Kompetensutveckling är viktigt för att ha fast förankring på arbetsmarknaden och för att kunna utvecklas på sina arbetsplatser. Goda möjligheter till kompetensutveckling är avgörande för samhällets förmåga att möta digitalisering, globalisering och klimatomställning utan att dessa leder till ökade klyftor och ojämlikhet. Att säkerställa rätt till kompetensutveckling är därför en viktig uppgift för socialdemokratin.

Arbetsgivare investerar för lite i personalens kompetensutveckling. Handelsanställdas förbunds undersökningar visar att tillgången till utbildning är låg inom branschen. De utbildningsinsatser som görs saknar ofta relevant innehåll, både för arbetsplatsen och för arbetstagarens anställningsbarhet på arbetsmarknaden. Kompetensutvecklingen är ojämnt fördelad. Män, tjänstemän, heltidsanställda och tillsvidareanställda får i högst utsträckning få kompetensutveckling av arbetsgivaren. Det är tydligt att förutsättningarna är särskilt dåliga på arbetsplatser med låg grundbemanning och hög andel otrygga anställningar. Förstärkt rätt till kompetensutveckling är därför en fråga om ökad jämlikhet och jämställdhet, och därmed särskilt angelägen för Socialdemokraterna. Därför behöver vi arbeta fram en strategi med reformer för arbetstagares rätt till kompetensutveckling. Det rör såväl kompetensutveckling på arbetsplatsen, ett offentligt utbildningssystem som är bättre anpassat för studier mitt i arbetslivet och utvecklat stöd från parternas omställningsorganisationer.

På arbetsplatsen måste arbetstagare ges möjlighet att utveckla sin kompetens i takt med verksamhetens behov. Både genom ett systematiskt informellt lärande på arbetsplatsen och genom regelbunden formell kompetensutveckling i form av till exempel kurser och utbildningar. Det informella lärandet behöver få tydligare mål och struktur, med möjlighet till reflektion och uppföljning. Behoven avgörs lokalt, men för att möta upp dem behövs gemensamma strategier och systemlösningar.

Det offentliga utbildningssystemet är idag huvudsakligen byggt för unga som ska in på arbetsmarknaden. Utbildningarna är ofta otillgängliga på grund av svårigheter att ta sig till studieorten eller att försörja sig under utbildningstiden. Det saknas en funktion med objektiv och branschövergripande kvalificerad yrkesvägledning för personer mitt i yrkeslivet. För att öka möjligheten för yrkesaktiva att utveckla sin kompetens behöver utbildningssystemet anpassas, både gällande utbud av och tillträde. Flexibiliteten när det gäller studieort och studietakt måste också öka för att människor ska kunna vidareutbilda sig parallellt med arbetet. De ekonomiska förutsättningarna för att på deltid eller heltid vara ledig från sitt jobb för att bygga på kompetens förbättras. För utbildningar som är relevanta för arbetsmarknadens behov borde ersättningen ligga i nivå med inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen.

Kompetensutveckling är det bästa sättet att förebygga utslagning. Men i de fall när arbetstagare drabbas av uppsägningar är det viktigt att trygghetssystemen fungerar som de ska. Här har de partsgemensamma trygghetsfonderna en viktig roll att spela. För att kvalificera sig för stöd vid uppsägning krävs idag en fast anställning, vilket stänger ute en stor del av LO-kollektivet. Detta

måste ändras. Både för att hjälpa de medlemmar som har otrygga anställningar och för att det i förlängningen annars riskerar att bidra till negativ press på löner och villkor.

Arbetstagare bör också få känna sig trygga när de prövar ett nytt jobb på samma sett som de kan känna sig trygga när de studerar. Så kan vi öka rörligheten på arbetsmarknaden utan att minska tryggheten.

Partikongressen föreslår besluta:

A530:1 att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande

A530:2 att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen

A530:3 att Socialdemokraterna verkar för att det stödpartsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidsanställda arbetstagare

A530:4 att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete

Handels s-förening

Eskilstuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A531

FALUN ARBETAREKOMMUN

Utbildning och kompetensutveckling för trygga jobb

Allt för många har otrygga jobb i Sverige. Alltför många tvingas jaga extratimmar och hoppa in med kort varsel för att få ihop till en inkomst som går att leva på. Att ha ett tidsbegränsat kontrakt och inte veta om eller när du får jobba nästa gång gör det svårt att kombinera privatliv och arbete. För att inte tala om möjligheterna att kunna planera framtiden och att orka arbeta ett helt yrkesliv.

Här har Socialdemokraterna fattat en rad viktiga beslut, som att verka för att avskaffa allmän visstidsanställning och stoppa hyvlingen av arbetstid. Det är viktigt att hålla i att hålla i de frågorna, men ytterligare pusselbitar krävs för att skapa trygga jobb, som kompetensutveckling.

Kompetensutveckling är viktigt för att ha fast förankring på arbetsmarknaden och för att kunna utvecklas på sina arbetsplatser. Goda möjligheter till kompetensutveckling är avgörande för samhällets förmåga att möta digitalisering, globalisering och klimatomställning utan att dessa leder till ökade klyftor och ojämlikhet. Att säkerställa rätt till kompetensutveckling är därför en viktig uppgift för socialdemokratin.

Arbetsgivare investerar för lite i personalens kompetensutveckling. Handelsanställdas förbunds undersökningar visar att tillgången till utbildning är låg inom branschen. De utbildningsinsatser som görs saknar ofta relevant innehåll, både för arbetsplatsen och för arbetstagarens anställningsbarhet på arbetsmarknaden. Kompetensutvecklingen är ojämnt fördelad. Män, tjänstemän, heltidsanställda och tillsvidareanställda får i högst utsträckning få kompetensutveckling av arbetsgivaren. Det är tydligt att förutsättningarna är särskilt dåliga på arbetsplatser med låg grundbemanning och hög andel otrygga anställningar. Förstärkt rätt till kompetensutveckling är därför en fråga om ökad jämlikhet och jämställdhet, och därmed särskilt angelägen för Socialdemokraterna. Därför behöver vi arbeta fram en strategi med reformer för arbetstagares rätt till kompetensutveckling. Det rör såväl kompetensutveckling på arbetsplatsen, ett offentligt utbildningssystem som är bättre anpassat för studier mitt i arbetslivet och utvecklat stöd från parternas omställningsorganisationer.

På arbetsplatsen måste arbetstagare ges möjlighet att utveckla sin kompetens i takt med verksamhetens behov. Både genom ett systematiskt informellt lärande på arbetsplatsen och genom regelbunden formell kompetensutveckling i form av till exempel kurser och utbildningar. Det informella lärandet behöver få tydligare mål och struktur, med möjlighet till reflektion och uppföljning. Behoven avgörs lokalt, men för att möta upp dem behövs gemensamma strategier och systemlösningar.

Det offentliga utbildningssystemet är idag huvudsakligen byggt för unga som ska in på arbetsmarknaden. Utbildningarna är ofta otillgängliga på grund av svårigheter att ta sig till studieorten eller att försörja sig under utbildningstiden. Det saknas en funktion med objektiv och branschövergripande kvalificerad yrkesvägledning för personer mitt i yrkeslivet. För att öka möjligheten för yrkesaktiva att utveckla sin kompetens behöver utbildningssystemet anpassas, både gällande utbud av och tillträde. Flexibiliteten när det gäller studieort och studietakt måste också öka för att människor ska kunna vidareutbilda sig parallellt med arbetet. De ekonomiska förutsättningarna för att på deltid eller heltid vara ledig från sitt jobb för att bygga på kompetens förbättras. För utbildningar som är relevanta för arbetsmarknadens behov borde ersättningen ligga i nivå med inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen.

Kompetensutveckling är det bästa sättet att förebygga utslagning. Men i de fall när arbetstagare drabbas av uppsägningar är det viktigt att trygghetssystemen fungerar som de ska. Här har de partsgemensamma trygghetsfonderna en viktig roll att spela. För att kvalificera sig för stöd vid uppsägning krävs idag en fast anställning, vilket stänger ute en stor del av LO-kollektivet. Detta måste ändras. Både för att hjälpa de medlemmar som har otrygga anställningar och för att det i förlängningen annars riskerar att bidra till negativ press på löner och villkor.

Arbetstagare bör också få känna sig trygga när de prövar ett nytt jobb på samma sett som de kan känna sig trygga när de studerar. Så kan vi öka rörligheten på arbetsmarknaden utan att minska tryggheten.

Partikongressen föreslår besluta:

A531:1 att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande

A531:2 att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen

A531:3 att Socialdemokraterna verkar för att det stöd partsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidsanställda arbetstagare

A531:4 att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete

Tony Björk

Falun arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A532

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Utbildning och kompetensutveckling för trygga jobb

Allt för många har otrygga jobb i Sverige. Alltför många tvingas jaga extratimmar och hoppa in med kort varsel för att få ihop till en inkomst som går att leva på. Att ha ett tidsbegränsat kontrakt och inte veta om eller när du får jobba nästa gång gör det svårt att kombinera privatliv och arbete. För att inte tala om möjligheterna att kunna planera framtiden och att orka arbeta ett helt yrkesliv.

Här har Socialdemokraterna fattat en rad viktiga beslut, som att verka för att avskaffa allmän visstidsanställning och stoppa hyvlingen av arbetstid. Det är viktigt att hålla i att hålla i de frågorna, men ytterligare pusselbitar krävs för att skapa trygga jobb, som kompetensutveckling.

Kompetensutveckling är viktigt för att ha fast förankring på arbetsmarknaden och för att kunna utvecklas på sina arbetsplatser. Goda möjligheter till kompetensutveckling är avgörande för samhällets förmåga att möta digitalisering, globalisering och klimatomställning utan att dessa leder till ökade klyftor och ojämlikhet. Att säkerställa rätt till kompetensutveckling är därför en viktig uppgift för socialdemokratin.

Arbetsgivare investerar för lite i personalens kompetensutveckling. Handelsanställdas förbunds undersökningar visar att tillgången till utbildning är låg inom branschen. De utbildningsinsatser som görs saknar ofta relevant innehåll, både för arbetsplatsen och för arbetstagarens anställningsbarhet på arbetsmarknaden. Kompetensutvecklingen är ojämnt fördelad. Män, tjänstemän, heltidsanställda och tillsvidareanställda får i högst utsträckning få kompetensutveckling av arbetsgivaren. Det är tydligt att förutsättningarna är särskilt dåliga på arbetsplatser med låg grundbemanning och hög andel otrygga anställningar. Förstärkt rätt till kompetensutveckling är därför en fråga om ökad jämlikhet och jämställdhet, och därmed särskilt angelägen för Socialdemokraterna. Därför behöver vi arbeta fram en strategi med reformer för arbetstagares rätt till kompetensutveckling. Det rör såväl kompetensutveckling på arbetsplatsen, ett offentligt utbildningssystem som är bättre anpassat för studier mitt i arbetslivet och utvecklat stöd från parternas omställningsorganisationer.

På arbetsplatsen måste arbetstagare ges möjlighet att utveckla sin kompetens i takt med verksamhetens behov. Både genom ett systematiskt informellt lärande på arbetsplatsen och genom regelbunden formell kompetensutveckling i form av till exempel kurser och utbildningar. Det informella lärandet behöver få tydligare mål och struktur, med möjlighet till reflektion och uppföljning. Behoven avgörs lokalt, men för att möta upp dem behövs gemensamma strategier och systemlösningar.

Det offentliga utbildningssystemet är idag huvudsakligen byggt för unga som ska in på arbetsmarknaden. Utbildningarna är ofta otillgängliga på grund av svårigheter att ta sig till studieorten eller att försörja sig under utbildningstiden. Det saknas en funktion med objektiv och branschövergripande kvalificerad yrkesvägledning för personer mitt i yrkeslivet. För att öka möjligheten för yrkesaktiva att utveckla sin kompetens behöver utbildningssystemet anpassas, både gällande utbud av och tillträde. Flexibiliteten när det gäller studieort och studietakt måste också öka för att människor ska kunna vidareutbilda sig parallellt med arbetet. De ekonomiska förutsättningarna för att på deltid eller heltid vara ledig från sitt jobb för att bygga på kompetens förbättras. För utbildningar som är relevanta för arbetsmarknadens behov borde ersättningen ligga i nivå med inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen.

Kompetensutveckling är det bästa sättet att förebygga utslagning. Men i de fall när arbetstagare drabbas av uppsägningar är det viktigt att trygghetssystemen fungerar som de ska. Här har de partsgemensamma trygghetsfonderna en viktig roll att spela. För att kvalificera sig för stöd vid uppsägning krävs idag en fast anställning, vilket stänger ute en stor del av LO-kollektivet. Detta måste ändras. Både för att hjälpa de medlemmar som har otrygga anställningar och för att det i förlängningen annars riskerar att bidra till negativ press på löner och villkor.

Arbetstagare bör också få känna sig trygga när de prövar ett nytt jobb på samma sett som de kan känna sig trygga när de studerar. Så kan vi öka rörligheten på arbetsmarknaden utan att minska tryggheten.

Partikongressen föreslår besluta:

A532:1 att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande

A532:2 att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen

A532:3 att Socialdemokraterna verkar för att det stöd partsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidsanställda arbetstagare

A532:4 att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ska ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete

Centrala stans Socialdemokratiska förening

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A533

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Utbildning och kompetensutveckling för trygga jobb

Allt för många har otrygga jobb i Sverige. Alltför många tvingas jaga extratimmar och hoppa in med kort varsel för att få ihop till en inkomst som går att leva på. Att ha ett tidsbegränsat kontrakt och inte veta om eller när du får jobba nästa gång gör det svårt att kombinera privatliv och arbete. För att inte tala om möjligheterna att kunna planera framtiden och att orka arbeta ett helt yrkesliv.

Här har Socialdemokraterna fattat en rad viktiga beslut, som att verka för att avskaffa allmän visstidsanställning och stoppa hyvlingen av arbetstid. Det är viktigt att hålla i att hålla i de frågorna, men ytterligare pusselbitar krävs för att skapa trygga jobb, som kompetensutveckling.

Kompetensutveckling är viktigt för att ha fast förankring på arbetsmarknaden och för att kunna utvecklas på sina arbetsplatser. Goda möjligheter till kompetensutveckling är avgörande för samhällets förmåga att möta digitalisering, globalisering och klimatomställning utan att dessa leder till ökade klyftor och ojämlikhet. Att säkerställa rätt till kompetensutveckling är därför en viktig uppgift för socialdemokratin.

Arbetsgivare investerar för lite i personalens kompetensutveckling. Handelsanställdas förbunds undersökningar visar att tillgången till utbildning är låg inom branschen. De utbildningsinsatser som görs saknar ofta relevant innehåll, både för arbetsplatsen och för arbetstagarens anställningsbarhet på arbetsmarknaden. Kompetensutvecklingen är ojämnt fördelad. Män, tjänstemän, heltidsanställda och tillsvidareanställda får i högst utsträckning få kompetensutveckling av arbetsgivaren. Det är tydligt att förutsättningarna är särskilt dåliga på arbetsplatser med låg grundbemanning och hög andel otrygga anställningar. Förstärkt rätt till kompetensutveckling är därför en fråga om ökad jämlikhet och jämställdhet, och därmed särskilt angelägen för Socialdemokraterna. Därför behöver vi arbeta fram en strategi med reformer för arbetstagares rätt till kompetensutveckling. Det rör såväl kompetensutveckling på arbetsplatsen, ett offentligt utbildningssystem som är bättre anpassat för studier mitt i arbetslivet och utvecklat stöd från parternas omställningsorganisationer.

På arbetsplatsen måste arbetstagare ges möjlighet att utveckla sin kompetens i takt med verksamhetens behov. Både genom ett systematiskt informellt lärande på arbetsplatsen och genom regelbunden formell kompetensutveckling i form av till exempel kurser och utbildningar. Det informella lärandet behöver få tydligare mål och struktur, med möjlighet till reflektion och uppföljning. Behoven avgörs lokalt, men för att möta upp dem behövs gemensamma strategier och systemlösningar.

Det offentliga utbildningssystemet är idag huvudsakligen byggt för unga som ska in på arbetsmarknaden. Utbildningarna är ofta otillgängliga på grund av svårigheter att ta sig till studieorten eller att försörja sig under utbildningstiden. Det saknas en funktion med objektiv och branschövergripande kvalificerad yrkesvägledning för personer mitt i yrkeslivet. För att öka möjligheten för yrkesaktiva att utveckla sin kompetens behöver utbildningssystemet anpassas, både gällande utbud av och tillträde. Flexibiliteten när det gäller studieort och studietakt måste också öka för att människor ska kunna vidareutbilda sig parallellt med arbetet. De ekonomiska förutsättningarna för att på deltid eller heltid vara ledig från sitt jobb för att bygga på kompetens förbättras. För utbildningar som är relevanta för arbetsmarknadens behov borde ersättningen ligga i nivå med inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen.

Kompetensutveckling är det bästa sättet att förebygga utslagning. Men i de fall när arbetstagare drabbas av uppsägningar är det viktigt att trygghetssystemen fungerar som de ska. Här har de partsgemensamma trygghetsfonderna en viktig roll att spela. För att kvalificera sig för stöd vid uppsägning krävs idag en fast anställning, vilket stänger ute en stor del av LO-kollektivet. Detta måste ändras. Både för att hjälpa de medlemmar som har otrygga anställningar och för att det i förlängningen annars riskerar att bidra till negativ press på löner och villkor.

Arbetstagare bör också få känna sig trygga när de prövar ett nytt jobb på samma sett som de kan känna sig trygga när de studerar. Så kan vi öka rörligheten på arbetsmarknaden utan att minska tryggheten.

Partikongressen föreslår besluta:

A533:1 att Socialdemokraterna arbetar fram en strategi med reformer och åtgärdsförslag för arbetstagares rätt till kompetensutveckling, genom systemlösningar för yrkesverksammas livslånga lärande

A533:2 att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen

A533:3 att Socialdemokraterna verkar för att det stöd partsgemensamma omställningsorganisationer erbjuder i högre grad ska omfatta även visstids- och deltidsanställda arbetstagare

A533:4 att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare ha rätt att vara lediga för att testa annat arbete

Handels socialdemokratiska förening Örebro

Örebro arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A534

KUMLA ARBETAREKOMMUN

Utökat stöd till socialt företagande

Socialt företagande kan i sin vidare definition beskrivas som företagande med socialt ansvar och därmed inkludera många olika företag och andra producerande organisationer. En del av dessa företag är så kallade Arbetsintegrerande Sociala Företag ASF, som i första hand lämpar sig för människor som av olika skäl hamnat utanför arbetsmarknaden och har möjlighet till olika former av försörjningsstöd kopplat till Arbetsförmedling, Försäkringskassa eller kommunens sociala enhet

På sociala företag utgår man från 100 % av vars och ens förmåga, vilket i praktiken betyder att man startar och driver ett företag på affärsmässiga villkor vari medlemmarna deltar i verksamheten utifrån förmåga. Att starta och driva ett socialt företag kräver att man har kunskaper om företagande, att man har en affärsidé och att man som alla andra företagare arbetar fram en affärsplan. Detta är företag som ofta ägs och drivs av personer som själva har funktionsnedsättningar eller andra skäl till att det varit svårt att komma in på arbetsmarknaden.

Idag ser man hur målgruppen för ASF har förändrats de senaste åren eftersom många med lindrigare funktionsnedsättningar har tagit sig in på arbetsmarknaden utan stöd detta utifrån en arbetskraftbrist.

En allt större grupp arbetsökande med riktigt stora och komplexa svårigheter har skapats. Sannolikt hänger detta ihop med de ökande avlagen på sjuk och aktivitetsersättning. Vi får in en grupp på arbetsmarknaden som tidigare försörjdes via socialförsäkringssystemet utan att några större justeringar av systemet för lönebidrag gjorts.

Vi ser därför stora svårigheter inom arbetsmarknadspolitiken idag då många är i stora behov av arbetsträning.

Många av de personer som får avslag på sjuk och aktivitetsersättning har inte kvalificerat sig till Jobb och Utvecklingsgarantin vilket gör att de inte kan komma i fråga för t ex förstärkt arbetsträning som är en mycket bra insats för de här personerna. För att kunna skapa anpassade anställningar för den här gruppen med så stora svårigheter krävs ersättning som överstiger lönekostnaderna för att täcka det behov av stöd och handledning som finns. Detta skulle också minska belastningen på det kommunala försörjningsstödet. Det måste vara möjligt för såväl ett nystartat som etablerat ASF att kunna få ersättning för det arbete man lägger ner vid en förstärkt arbetsträning och liknande insatser.

Det måste finnas en acceptans för att behållandet av enkla jobb också är en del av en anpassad anställning istället för att automatisera bort den typen av jobb. Eller lägga ut dem på

låglöneländer. Låt oss därför skapa anpassade anställningar för dem som har svårt komma in på arbetsmarknaden. Det är en viktig princip att stödet ska följa individen oavsett aktör.

Partikongressen föreslår besluta:

A534:1 att ändra i förordning och riktlinjer inom Arbetsförmedlingen så att gruppen med riktigt stora svårigheter som tidigare försörjdes av Försäkringskassan får möjlighet till anställningsstöd på 100 % av lönekostnaden samt stöd till handledning

A534:2 att justera förordningen så att det är den samlade bedömningen av avståndet till arbetsmarknaden som avgör vilken insats du kan få, inte om du ingår i någon garanti

A534:3 att förlänga den möjliga tiden i förstärkt arbetsträning då många i den här gruppen behöver lång tid på sig för att hitta och utveckla en arbetsförmåga

Lennart Eriksson, Eva-Lena Gustavsson, Åke Gustavsson
Kumla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A535

LINDESBERGS ARBETAREKOMMUN

Utökat förebyggande arbete för att minska dödsolyckor på arbetsplatser

I går fick jag höra att en bekant till mig dött i en arbetsplatsolycka. Han var i 40-årsåldern. Han efterlämnar sambo och två barn i lågstadieåldern. Jag har svårt att ta in att jag inte kommer att stöta på honom fler gånger. Att hans barn inte längre får ha sin pappa. Att hans sambo inte kan få krama den hon älskar. För att han dog på jobbet.

Att människor blir allvarligt skadade och till och med dör på sin arbetsplats är något vi aldrig får acceptera. Det ska vara en självklarhet att kunna komma hem igen efter en dag på jobbet. Givetvis kan det inträffa saker av olika allvarlighetsgrad på många arbetsplatser men det förebyggande arbetet måste vara tillräckligt bra så att konsekvenserna av en händelse minimeras.

Alla människor ska kunna komma hem oskadda från sitt arbete.

Partikongressen föreslår besluta:

A535:1 att kraven på förebyggande åtgärder för att minska olyckor och dödsfall på arbetsplatser skärps

Linda Svahn
Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A536

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Växla upp arbetet för en god och trygg arbetsmiljö för alla

Som socialdemokrater står vi alltid upp för att den svenska modellen ska utvecklas, inte avvecklas. I vårt samhällsbygge spelar fackföreningarna en avgörande roll för att säkerställa löntagares villkor på arbetsmarknaden. I grunden ser vi allra helst att arbetsmarknadens konflikter, bekymmer, lösningar utmaningar förhandlas fram i god ordning och hanteras gemensamt av arbetsmarknadens parter. Detta gäller även merparten av det livsviktiga arbetsmiljöarbetet.

Men det finns några områden där politiken måste kliva in för att säkerställa en god och trygg arbetsmiljö för alla löntagare. Detta görs lämpligtvis på två sätt: det ena genom lagstiftning, det andra genom att agera normerande aktör via den offentliga sektorns arbetsgivaransvar.

Lagmässigt kan vi konstatera att det finns ett behov att skriva in arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder till fler yrken inom välfärden, då dagens föreskrifter berör endast vård- och omsorgsyrken. Utöver att vara en självklarhet för god arbetsmiljö och att det är orimligt att kostnaden tillfaller löntagaren är detta en viktig jämställdhetsfråga - det är primärt i kvinnodominerade yrkesgrupper och branscher som arbetskläder och tvättning av dessa ej tillhandahålls. Här kan Göteborgs Stad tjäna som gott exempel, där det långvariga socialdemokratiska styret införde rätt till arbetskläder för alla kommunala yrkesgrupper i behov av detta.

Det finns också ett behov att stärka det fackliga arbetsmiljöarbetet vad gäller regionala skyddsombud som idag inom vissa branscher inte släpps in på arbetsplatser utan kollektivavtal. I denna fråga har de fackliga organisationerna svårighet att förhandla sig till denna rättighet och därmed bedöms det nödvändigt att lagstifta om denna rätt.

Det självklara arbetet för att nå vår nollvision vad gäller dödsolyckor på arbetsplatser måste intensifieras. Arbetsgivare som verkar i riskutsatta branscher, både vad gäller den fysiska och psykiska miljön, måste arbeta mer systematiskt för att minska olyckorna. För att från politikens sida stötta de fackliga organisationerna i detta arbete vill vi se en markant ökning av vitesbeloppen, mer resurser till att utreda arbetsmiljöbrott och införa krav på uppdaterad arbetsmiljöutbildning anpassat efter behov inom branschen.

Utöver den lagstiftande vägen för bättre arbetsmiljö bör politiken, i samverkan med parterna, gå före och vara ett föredöme som arbetsgivare inom välfärden. Socialdemokratin har en stolt historia av att ha stått upp för tanken om en rimlig balans mellan arbete, fritid och vila.

Idag ser vi hur många i vårt land går på knäna. Ofrivillig deltid, delade turer och löner som knappt går att leva på är ett oskick – och särskilt i de kvinnodominerade branscher som utgör

själva stommen i vårt välfärdssamhälle. Vi socialdemokrater måste arbeta med att heltid som norm efterföljs i hela landet, och erbjuda deltid som en möjlighet för den som av olika skäl behöver gå ner i arbetstid. Välfärdsarbetarnas scheman måste vara hållbara vilket i praktiken innebär att missbruk av delade turer måste försvinna och antalet arbetade timmar på natten per anställd succesivt behöver minska.

Partikongressen föreslår besluta:

- A536:1 att Socialdemokraterna verkar för att arbetskläder, där sådana krävs även utanför vård- och omsorgsyрken, tillhandahålls till den anställda av arbetsgivaren och att denna skyldighet skrivs in i arbetsmiljölagen
- A536:2 att Socialdemokraterna verkar för att regionala skyddsombud ska få laglig rätt att besöka alla arbetsplatser
- A536:3 att Socialdemokraterna verkar för att arbetsgivare som inte riskbedömer sin arbetsplats för allvarliga tillbud skall tilldelas kännbara vitesbelopp
- A536:4 att Socialdemokraterna verkar för att det ställs krav på att arbetsplatser i fysiskt och psykiskt riskutsatta branscher har uppdaterad arbetsmiljöutbildning
- A536:5 att Socialdemokratiska partiet verkar för en bra arbetsmiljö genom hög grundbemanning och hållbara arbetsscheman för personal som arbetar inom välfärden
- A536:6 att Socialdemokraterna verkar för att anställda inom den offentligt ägda välfärden får kompetensutveckling
- A536:7 att Socialdemokraterna verkar för att heltidsmättet för nattarbete blir 30 timmar per vecka

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A537

TÄBY ARBETAREKOMMUN

Återskapa arbetsmarknadsutbildningen

Under 1950-talet började vi i Sverige satsa stort på att utbilda arbetslösa. Vi i Sverige blev något av föregångare inom detta område och det fungerade bra och ledde fram till att många arbetslösa genom utbildningen fick nya jobb. Efter den borgerliga regeringens tillträde 2006 blev det den arbetslöse själv som fick ta skulden och ansvaret för sin arbetslöshet. Istället för utbildning skapades nya ”jobbcoacher”. De skulle öka den arbetslöses motivation att skaffa jobb. Sen infördes också ”etableringslotsar” där privata företag fick skattepengar om de tipsade nyanlända om lediga jobb. Projektet lades ner efter sex resultatlösa år. En annan åtgärd som infördes var ”fas 3” där långtidsarbetslösa förvisades till udda sysselsättningar som i sig var omöjliga att ge något positivt resultat för den arbetslöse. Detta sätt att behandla de arbetslösa var ganska korkat och resultatlöst.

Andra länder satsade som vi tidigare gjort på utbildning.

2017 ville den Socialdemokratiskt ledda regeringen åter satsa på utökad utbildning genom ett nytt kunskapslyft som dock aldrig lyfte innan valet 2018. Med stöd av Centern och Liberalerna röstade riksdagen igenom en M-KD-budget som skar ner det mesta på den återstående arbetsmarknadspolitiken. Arbetsförmedlingen ströps och en rad utbildningar fick avslutas med omedelbar verkan.

Andelen deltagare i yrkesinriktad utbildning beräknas nu till ungefär en procent av de arbetslösa.

Det är den lägsta nivån sen systemet infördes på 1950-talet. Idag 2021 beräknas arbetslösheten till 11 procent och den kan öka. Samtidigt kan vi konstatera att svenska företag har en allt större brist på utbildad arbetskraft. Behovet av utbildad arbetskraft växer dessutom p.g.a. att arbetsmarknaden snabbt förändras, samtidigt som utbildningen av arbetslösa körs i botten.

Partikongressen föreslås besluta:

A537:1 att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att verka för att återupprätta arbetsmarknadsutbildningen, så att våra arbetslösa kamrater åter kan sättas i jobb

Jan Aspefjord

Täby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A538

FALUN ARBETAREKOMMUN

Återupprätta ett nationellt arbetslivsinstitut

Sverige har tidigare haft en ledande ställning inom arbetsmiljöforskning. Detta bör återtas genom att återskapa ett nationellt arbetslivsinstitut, som lades ner av alliansregeringen 2006.

Det nya institutet beräknas ha ca 350 anställda, ska bedriva forskning inom arbetsorganisation och hälsoeffekter, däribland fysiska belastningsskador, kemiska skador och psykosociala skador kopplade till lönearbete, arbetsmiljö-teknik, arbetsmedicin, arbetsmarknad och arbetsrätt. Verksamheten lokaliseras utanför Storstadsregionerna. Kostnaderna för att (åter)upprätta ett nationellt arbetslivsinstitut baseras på det tidigare arbetslivsinstitutet. För uppbyggnaden beräknas år 1 kosta 100 miljoner, år 2, 300 miljoner kronor och år 3, 500 miljoner kronor.

Partikongressen föreslås besluta:

A538:1 att Socialdemokraterna verkar för att upprätta ett nationellt arbetslivs-institut

Jessica Wide, Sverre Wide

Falun arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A539

MÖNSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Åtgärder för att minska ungdomsarbetslösheten

Många är vi som med stor glädje, stolthet och framförsikt sjungit studentsången Sjung om studentens lyckliga dar. Förväntningarna inför framtiden är höga, det kan vara fortsatta studier eller ett jobb som väntar efter många år på skolbänken. Men för några ungdomar som slutar gymnasiet är framtiden oviss, det kan bli månader eller i värsta scenariot år av arbetslöshet.

En inkomst innebär frihet, det ger möjlighet att flytta hemifrån. En inkomst är för många synonymt med att vara vuxen.

Att inte ha ett jobb innebär inte endast att individen inte har en inkomst utan det medför även uteslutning i det viktiga sociala sammanhanget som ett jobb innebär. Att ha en fast inkomst är förutsättningen för att få hyra en bostad och få ett banklån. Ett flertal studier visar att den psykiska ohälsan hos de som varit arbetslösa en längre tid är betydligt högre än de som har ett arbete.

I december 2020 var 113 500 av unga vuxna mellan 18–24 år arbetslösa. Det motsvarar 20,4 procent av arbetskraften i åldersgruppen och är en ökning med fyra procentenheter jämfört med samma månad föregående år. Ser man till utvecklingen på några års sikt så har ungdomsarbetslösheten under en lång tid hållit sig på relativt höga nivåer. Det talar för att ungdomsarbetslösheten inte enbart är ett konjunkturproblem. Ett problem är att många lämnar gymnasieskolan utan fullständiga betyg.

Under finanskrisen 2008 ökade arbetslösheten i samtliga åldersgrupper och ökningen var som störst bland ungdomar. Under senare år har arbetslösheten återgått till mer normala nivåer men ungdomsarbetslösheten ligger fortfarande kvar på en högre nivå än i övriga grupper.

Arbetslöshet hos unga individer innebär att de kunskaper de förvärvat i skolan inte tas tillvara. Kunskaper är i dagens samhälle en färskvara och mycket av den fortbildning som behövs sker på arbetsplatsen, vilket kan medföra att en längre arbetslöshet riskerar minska möjligheten att få ett jobb som är relevant utifrån sin utbildning.

År 2014 gav den socialdemokratiskt ledda regeringen arbetsförmedlingen i uppdrag att förbereda ett stegvis införande av 90-dagars garantin. Garantin var avsedd för ungdomar och innebar en bortre gräns för hur länge en arbetslös person kunde vara arbetslös innan hon eller han erbjuds ett arbete, en utbildning eller en insats som leder till arbete eller studier.

I protokollet från Partikongressen 2017 går det att läsa att högst upp på dagordningen står kampen mot arbetslösheten.

Arbetslöshet påverkar hela vårt samhälle negativt men det är extra viktigt att unga vuxna kommer in på arbetsmarknaden annars riskerar gruppen hamna i utanförskap, kriminalitet och bidragsberoende.

Partikongressen föreslås besluta:

A539:1 att Socialdemokraterna ska verka för att det införs någon form av åtgärd som förhindrar att unga vuxna hamnar i långvarig arbetslöshet

A539:2 att Socialdemokraterna ska verka att det införs en borte gräns för hur länge unga vuxna 18–24 år får vara arbetslösa innan någon form av åtgärd införs

Ulrica Widesdotter

Mönsterås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A540

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Åtgärder krävs för att nå målet – Arbete åt alla

Enligt vårt partiprogram (sid 29) är ” Full sysselsättning är det övergripande målet för den socialdemokratiska ekonomiska politiken. Det är både ett socialt och ett ekonomiskt mål. Det hindrar arbetslöshetens ofrihet och gör alla delaktiga i skapandet av välfärden.”

Bara med full sysselsättning och fullt kapacitetsutnyttjande kan vi möta framtidens

demografiska utmaningar. Socialdemokratisk tillväxtpolitik syftar därför till att skapa goda förutsättningar för människors arbete, kreativitet och företagande, över hela landet.

Detta mål utgör självklart en mycket stor utmaning Det krävs enormt stora insatser samtidigt som dessa insatser måste vara tydliga och ha en inriktning som lever upp till målen i partiprogrammet. För ca 30 år sedan skiftade fokus från att full sysselsättning som det överordnade målet, till att inflationen sattes i främsta rummet. Nu är sysselsättningen betydligt lägre, även bortsett från pandemin

Det förs också en offentlig debatt som går ut på att det inte går att skapa full sysselsättning om vi inte sänker ingångslönerna och skapar det som brukar kallas ”enkla jobb”. Det har varit en debatt som främst drivits av de borgerliga partierna och de borgerligt dominerade medierna. Det har varit och är ett sätt att etablera ett borgerligt tolkningsföreträde för arbetsmarknadspolitiken, och att skapa enkla jobb med lägre löner. De senaste årens många invandare till Sverige har ökat intensiteten i debatten.

Redan idag lever 100 000-tals människor lever på låga löner, vilket ofta är inom sektorer där kvinnorna är i flertal. Dessutom har många människor osäkra anställningsförhållanden och därmed också en osäker inkomst genom projektanställningar, ofrivilliga deltidsarbeten och så vidare.

I vissa branscher är det redan idag ganska vanligt med utländsk arbetskraft, som ibland arbetar under mycket dåliga arbetsförhållanden och med väldigt låga löner. Det gäller i bl. a delar av städbranschen, bärplockare från Thailand och arbetare från Östeuropa som arbetar i skogsbruket respektive byggbranschen. Åkerinäringen är en bransch där det ofta förekommer skandalösa förhållanden, bl. a genom att utländska chaufförer har slavliknande anställningar, som helt strider emot våra lagar.

Dessutom utsätts övriga trafikanter för stora risker. Taxinäringen är en annan bransch där det finns exempel på att människor utnyttjas på ett upprärande sätt.

På svenska arbetsplatser ska självklart våra arbetsmiljöregler och avtal gälla. De fackliga organisationerna måste ges bättre förutsättningar att följa upp detta.

Vi måste vara skapa jobb som gör det möjligt för människor att leva på sin lön, att man kan skaffa sig en bostad och annat som krävs för att kunna ha en rimlig levnadsstandard. Om vi ska kunna nå full sysselsättning är det centrala, att ge människor möjligheter till utbildning och till ett livslångt lärande.

Socialdemokraterna har tidigare genomfört en politik som inneburit att vi har haft full sysselsättning. Det är självklart möjligt igen även om förutsättningarna är annorlunda nu. Det framförs också argumentet, att vi inte har råd att ha full sysselsättning, vilket naturligtvis är fel, eftersom det är arbete som är grunden för välfärden. Arbetslösheten har, som vi vet, stora negativa konsekvenser som också innebär stora kostnader för samhället. Vi socialdemokrater borde tydligt redovisa i debatten att vår linje – arbete åt alla – innebär stora vinster för både den enskilde och för samhället.

Ibland påstås, att vi totalt måste arbeta totalt fler timmar. Det är möjligt, men det finns ingen forskning, som entydigt visar det. Vi klarar en sådan målsättning även om arbetstiden sänks. Om alla som är arbetslösa också ges förutsättningar att arbeta fram till pensionsåldern, innebär det betydligt fler arbetade timmar än i dag.

Under perioden 1956–1973 genomfördes en etappvis arbetstidsförkortning från 48 till 40 timmar per vecka, vilket motsvarar en minskning med ca 17 %. Och nu är det dags för oss socialdemokrater att ta ett nytt initiativ i arbetet med att förkorta arbetstiden.

Målet bör vara en succesiv minskning av arbetstiden per dag till sju timmar. Det kan kallas för

35-timmarsvecka, men arbetstidsförkortningen bör tas ut per dag och inte per vecka. Motivet för just detta är att det underlättar möjligheterna att uppnå ökad jämställdhet både i arbetslivet och i hemarbetet.

Det är nu dags att gå vidare och att utarbeta en strategi för kortare arbetstid. Målet bör vara en successiv minskning av arbetstiden till 35 timmar/vecka under en 10-årsperiod.

Partikongressen föreslår besluta:

A540:1 att intensifiera arbetet för att nå målet full sysselsättning I det arbetet ingår ökade möjligheter till utbildning och till ett livslångt lärande, där arbetsmarknadsutbildningar bör utgöra en viktig del Kraftfulla investeringar i form av bl a ökat bostadsbyggande, ökade infrastrukturinvesteringar Ombyggnad och upprustning av byggnader för att bl a minska miljöbelastningen och öka energieffektivitet

A540:2 att staten vid behov ökar upplåningen för att nå målet om full sysselsättning

A540:3 att utarbeta en strategi för kortare arbetstid som kan genomföras under en 10-årsperiod

Gunnar Jönsson Ronny Hansson Annika Brodin Kerstin Vikner Per Olsson Mats Nilsson Tord Persson

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A541

SKÅNES PARTIDISTRIKT

**Alla människors delaktighet i klimatomställningen
– avgörande för den hållbara utvecklingen**

En hållbar utveckling förutsätter att alla människor, oavsett ekonomisk ställning, har möjlighet att vara delaktiga i omställningen till ett fossilfritt samhälle.

Utgångspunkten är tydlig att på sikt vinner alla på omställningen.

Kostnader och ansvar behöver fördelas på ett utifrån fördelningspolitikens förutsättningar solidariskt sätt.

Den ekologiska hållbarheten hänger ihop med den ekonomiska och sociala. Sverige ska fortsätta gå i bräsch för den gröna omställningen. Det handlar om framtidens jobb, människors vardag och utvecklingsmöjligheter för samhälle och industri.

En helhetssyn på samhällsutvecklingen är av stor vikt. I annat fall är risken att klimatpolitiken istället bidrar till ökade klassklyftor.

Om en grön omställning ska kunna lyckas och vinna brett stöd krävs att den både kan hantera klimatkrisens problematik och de växande samhällsklyftorna.

Det gäller att utgå från människors vardag. För den som bor i glesbygd är bil en nödvändighet. För den som lever med knappa marginaler är semesterresor en lyxvara. För den som är sliten eller har fysiskt begränsad förmåga är cykel inget alternativ ens om det handlar om eldrift.

Att gemensamt investera i en grön omställning och göra alternativen tillgängliga för var och en, är en uppgift att hantera som berör en rad olika samhällsområden. Så kan det som ibland benämns ”det gröna folkhemmet” steg för steg blir en realitet.

Klimatfrågan är mänsklighetens största utmaning hittills och tyvärr går omställningen inte tillräckligt snabbt. Utsläppen behöver minska i betydligt högre takt än vad som hittills varit fallet.

Socialdemokratin har både förmågan och ansvaret att driva på för de åtgärder som krävs för att nå våra klimatmål i linje med Parisavtalet.

Det handlar om att lägga fokus på en väl förankrad klimatpolitisk offensiv där lärande, kunskap och delaktighet är begrepp att ha med i det utvecklingsarbete som sker.

Samordningen mellan olika myndigheter och samhällsnivåer behöver förstärkas.

En helhetssyn är av stor vikt där bärande områdena för en hållbar utveckling är frågor om ekonomi, energi, gröna näringar och biologisk mångfald.

Ekonomi

Sverige har antagit ett klimatpolitiskt ramverk. Det skedde 2017 och består av en klimatlag, klimatmål och ett klimatpolitiskt råd. Det långsiktiga målet innebär att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser år 2045.

Syftet med ramverket är att skapa en tydlig och sammanhängande klimatpolitik för att säkerställa långsiktiga förutsättningar för näringsliv och samhälle att genomföra den omställning som krävs för att Sverige ska nå sina klimatmål.

De finansiella riskerna behöver särskilt beaktas. Vårt ekonomiska systems utformning är känsligt för kriser. Statens ansvar är att satsa för att ett grönt moderniserat ekonomiskt ramverk håller över tid. Investeringar är nödvändiga och kommer på sikt att bli direkt lönsamma för samhället och människor i vardagen.

För en fördelningspolitiskt stark profil, och skapa ökad effektivitet i långsiktiga åtgärder, behöver den generella ekonomiska politiken ses över utifrån utgångspunkten ”av var och en efter förmåga,

åt var och en efter behov”. För att nå målet krävs ökat fokus på de med höga inkomster och kapital, då dessa kategorier många gånger också står för de högsta utsläppsnivåerna.

Ett nytt investeringsprogram med syfte att helt eller delvis finansiera lokala kommunala klimatsatsningar blir en viktig injektion i arbetet.

Det klimatpolitiska ramverket är en nyckelkomponent i Sveriges ansträngningar att leva upp till Parisavtalet.

Klimatlagen ålägger ett ansvar på nuvarande och framtida regeringar att föra en politik som utgår från klimatmålen och att regelbundet rapportera om utvecklingen. En central utgångspunkt för klimatlagen är att klimatpolitiska och budgetpolitiska mål ska ges förutsättningar att samverka med varandra.

Klimatlagen anger också att regeringen vart fjärde år ska ta fram en klimatpolitisk handlingsplan.

Syftet med handlingsplanen är att visa hur en samlad politik inom alla relevanta utgiftsområden sammantaget bidrar till att nå etappmålen till 2030 och 2040 och det långsiktiga utsläppsmålet till 2045.

Planen innehåller också en redogörelse för hur andra beslut och åtgärder, både på nationell och på internationell nivå, påverkar möjligheten att nå klimatmål.

Det långsiktiga målet för klimatpolitiken är att senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp.

Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre år 2045 än utsläppen år 1990. De kvarvarande utsläppen ned till noll kan uppnås genom så kallade kompletterande åtgärder. För att nå målet får även avskiljning och lagring av koldioxid av fossilt ursprung räknas som en åtgärd där rimliga alternativ saknas.

Problemet illustreras också av de utsläpp vi genererar genom vår konsumtion.

En jämlik klimatomställning är en nödvändighet för att nå målen. Det innebär att den generella välfärden behöver tryggas och utvecklas.

Avgörande för att kunna driva klimatomställningen i ett tillräckligt högt tempo och utan orimliga kostnader är att komplettera de samhällseffektiva styrmedlen med åtgärder som skapar trygghet i omställningen.

Att använda sig av styrmedel är ofta det snabbaste och mest effektiva sättet att få till beteendeförändringar.

Det är vid källan styrmedlen ska sättas in. Fokus ska läggas på det som i total produktionsmängd är problematiskt för klimatet. Det ska inte vara möjligt som konsument att i vardagen göra felval. En given utgångspunkt är devisen som ska omsättas i handling att ”Det ska vara lätt göra rätt”.

Energi

Energipolitiken är central i den hållbara utvecklingen. Även om Sverige i internationella jämförelser har en låg andel fossil bränsle i energitillförsel finns utmaningar att hantera.

Det räcker inte med att fördyra till exempel klimatskadliga transporter utan att samtidigt investera i offentliga satsningar i form av en utökad kollektivtrafik och vidareutbildning till jobb inom gröna transporter.

För basindustrin handlar det om långsiktighet. Målsättningen är att få en utveckling med jämna och stabila elpriser. För den energiintensiva industrin är en stark effektbalans av stor vikt.

Tack vare en hög grad av elektrifiering och utbred användning av fjärrvärme är förutsättningarna för Sverige att ytterligare minska CO₂-utsläppen goda. Under överskådlig tid är vattenkraft dominerande energikälla och forskning och utveckling behöver betonas på detta område. Kärnkraften kommer i enlighet med energipolitiska uppgörelsen att fasas ut i den takt som är möjlig för att säkra industrin och samhällets samlade behov.

Ökat fokus kommer att krävas på solenergi, vindkraft såväl på land som till havs, vätgas och bioenergi.

År 2018 tillsatte regeringen biogasmarknadsutredningen. Syftet var att lägga fram förslag om långsiktiga spelregler för biogas i Sverige i ljuset av att det stöd som nu gäller, den så kallade skattebefrielsen beviljad som ett undantag från EU, upphör att gälla vid utgången av 2020.

I sammanhanget kan också nämnas Region Skånes program ”Färdplan Biogas” för att stärka och utveckla biogasens möjligheter i Sverige för såväl produktion som konsumtion.

Kretsloppsåtgärder är viktiga att betona. Enligt branschorganisationen Avfall Sverige har en viktig aspekt varit att utjämna konkurrensen som idag existerar mellan svensk och importerad biogas, där importgasen kan tillgodoräkna sig stöd både i det land där den produceras och i Sverige när den används.

Utredningen föreslår att Sverige år 2030 ska producera 10 TWh biogas. Detta skulle innebära att svensk biogasproduktion blir sju gånger så stor. När biogas ersätter fossila alternativ som bensin, diesel eller naturgas uppstår stora klimatvinster. Den samhällsekonomiska nyttan med en utökad produktion av biogas är betydande för en hållbar utveckling.

Arbetet med att utveckla och förfina vätgasutvecklingen är en viktig del av detta som särskilt framhållits på senare år och där det finns fortsatt stor potential för utveckling.

Sverige ska verka för att ta fram forskning gällande att minska miljöpåverkan som sker vid tillverkning av el-batteri eller solceller. Sådan påverkan sker i exempelvis afrikanska länder där mineralerna utbryts.

Klimatsmarta energiinvesteringar till fastigheter ska premieras. Formen är inte det viktiga utan maximal klimatnytta.

Fungerande kollektivtrafik i hela landet är viktigare än gratis.

Sverige ska gå i spetsen för teknikutvecklingen. Satsa på biokolstillverkning och satsningar på kolinlagring.

Ett genombrott krävs för att producera förnybar energi. Genom de investeringar som nu lyfts fram inom svensk basindustri såsom LKAB och SSAB på fossilfri energi främjas innovation och forskning ytterligare där samarbete samhälle-akademi-näringsliv är en avgörande komponent.

I stadsplanering krävs ett kretsloppstänkande där alla delar av staden planeras och byggs hållbart. Till exempel ska biogas kunna produceras av matavfall. Transporter och stadsmiljöer måste vara hållbara.

Alla reformer ska genomföras utifrån ett strukturellt perspektiv för att underlätta för individen att göra rätt.

Satsningar på CCS-teknik behöver stimuleras ytterligare. Sverige ska gå i spetsen för teknikutvecklingen såsom biokolstillverkning och satsningar på kolinlagring.

Vi måste bygga städer utifrån ett kretsloppstänkande där alla delar av staden planeras och byggs hållbart. Till exempel ska biogas produceras av matavfall. Transporter och stadsmiljöer måste vara hållbara. En analys av vilka hubbar i landet som är av särskild vikt för nationell och internationell handel behöver tas fram. Tillsammans med lokala aktörer ska ansvarig myndighet säkerställa att omlastning vid dessa hubbar kan ske från lastbil till båt och järnväg för att minska klimateffekten från godstransporter.

Alla reformer ska genomföras utifrån ett strukturellt perspektiv för att underlätta för individen att göra rätt.

Gröna näringar

De framtida klimatförändringar kommer få konsekvenser för vårt jord- och skogsbruk och ytterst vår livsmedelsförsörjning.

Vi behöver ställa om matproduktionen, minska andelen mat som går till djurfoder - som tar en allt för hög andel av den globala matproduktionen i anspråk - minska matsvinnet och främja bättre odlingstekniker och grödor.

Vi behöver bättre ta hand om våra jord- och skogsbruksmarker, säkerställa tillgången till gödselmedel samt öka markens och skogens kollager för att minska halten av växthusgaser ytterligare.

Det offentliga har ett ansvar att främja mer klimatsmarta kostvanor och styra mot en hållbar köttkonsumtionsnivå.

Grundläggande information om matens klimatpåverkan är av vikt för att kunna utforma livsmedelsstrategier, göra informerade val och synliggöra omställningen och uppmärksamma onödiga transporter.

För att stärka och utveckla gröna näringar krävs en väl utformad infrastruktur där digitaliseringen spelar en avgörande roll för jobb, kunskap och utvecklingsarbete.

Biologisk mångfald och hållbart skogs- och lantbruk

De gröna näringarna skapar nya jobb och bidrar till ökad tillväxt och att hela Sverige kan leva och utvecklas. Kopplingen till forskning och innovation är av avgörande betydelse. Genom hållbar produktion av biomassa, satsning på ökad inhemsk livsmedelsproduktion, landsbygdsutveckling skapas nya jobb och ökad tillväxt.

En rättvis omställning måste utgå från människors olika förutsättningar. Politikens uppgift är att förändra förutsättningarna – inte moralisera.

Ett sådant angreppssätt skiljer sig från högerens sätt att individualisera klimatkrisen.

Grön teknik och energieffektiviseringar utgör grunden för en grön omställning. Det bör dock framhållas att klimatkrisen inte är vår tids enda allvarliga miljöhot. Naturresurser pressas allt hårdare. Den biologiska mångfalden riskerar slås ut i en takt som historiskt saknar motstycke.

Sverige ska gå i spetsen för arbetet med biologisk mångfald även internationellt.

Skogsbruk och naturvård behöver gå hand i hand.

Skogen är ”Sveriges gröna guld” utifrån trä- och pappersproduktion. Där finns också möjligheter genom skogen till klimatsmart klädproduktion.

Ett hållbart skogsbruk behöver betonas. Finns alltför lite skog kvar är den biologiska mångfalden svår att vårda.

Vattenfrågan behöver prioriteras. Det handlar om livsmedelsproduktion, hygien och hälsa. En rad investeringar kommer krävas på framförallt kommunal nivå för att stärka och utveckla framtidens VA-infrastruktur. För att skapa resurser och möjligheter krävs omfattande samarbete mellan kommuner, region och stat samt koppling till forskning och utveckling.

Att det kommer rent vatten ur kranen är för de flesta medborgare en självklarhet. Att trygga dricksvattenförsörjning är av vikt för en hållbar utveckling och att ansvaret för tillgång till rent vatten utreds och fastställs.

Utifrån att det är konsumenter som kan få höjda vattentaxor behöver prissättningsmodeller med inriktning på utjämning tas fram. Forskning och utveckling är också i detta sammanhang avgörande faktorer.

Näringslivet och kommuner behöver samarbete.

Folkhälsoperspektivet på förändrade temperaturförhållanden och dess inverkan på kommande infektioner, pandemier etc behöver vara en del av klimatarbetet. Viktigt ur folkhälsoperspektivet är behovet av tillgång till rekreation och att friluftsområden och tysta miljöer finns tillgängliga för alla.

Möjligheterna att satsa på forskning gällande plasttillverkning behöver särskilt beaktas. Här kan satsningar på grön teknik, testbäddar och stärkt samarbete akademi, näringsliv och samhälle bidra. Sverige ska verka för att ta fram forskning gällande att minska miljöpåverkan som sker vid tillverkning av el-batteri eller solceller. Klimatsmarta energiinvesteringar till fastigheter behöver premieras. Formen är inte det viktiga utan maximal klimatnytta.

Sammantaget innebär klimatpolitiska åtgärder utifrån de intentioner och förslag som här läggs fram att nya jobb skapas, konkurrenskraften stärks och såväl den sociala, ekonomiska och ekologiska hållbarheten stärks.

Partikongressen föreslås besluta:

A541:1 att alla klimatpolitiska åtgärder syftar till hållbar utveckling utifrån sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter

A541:2 att all klimatpolitik inkluderas i den generella välfärdspolitiken

A541:3 att klimatpolitiken ska vara en integrerad del av den ekonomiska politiken

Skånes Socialdemokratiska partidistrikt

Skånes partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A542

ESKILSTUNA ARBETAREKOMMUN

Angående hantering av avfall och massor

Under de senaste åren har det blivit alltmer uppenbart att oseriösa verksamhetsutövare dragits till branschen som hanterar avfall och massor. Avfall och massor med farligt innehåll ska hanteras av certifierade företag. Nu drar den branschen till sig organiserad brottslighet. Om avfallet hanteras på korrekt sätt kostar det mycket pengar. Då har det uppstått en marknad för en illegal hantering där avfallet dumpas på ett sätt som skadar miljön. Ett exempel är hanteringen av nermalda batterier, så kallad black mass, där flera personer i olika företag dömts till fängelsestraff. Avfallet hade inte anmälts som miljöfarligt varför det räckte med en anmälan om mellanlagring när det egentligen skulle varit en tillståndsprövning.

Problemet finns i hela landet i varierande omfattning. I Eskilstuna har vi under de senaste 10 åren haft flera stora händelser. För några år sedan fluffhögen (SLF – Shredded light fraktion). Där blev det en okontrollerad brand på grund av för stor mängd avfall och dessutom avfall med innehåll som inte borde funnits där. Kostnaderna för att få branden under kontroll, forsla bort avfall och till sist få ett miljösäkert omhändertagande av de kvarvarande avfallet och eventuell sanering av mark blir höga. Kostnaden hamnar på samhället i och med att fastighetsägaren också gick i konkurs och konkursförvaltaren abandonerade fastigheten.

Förra året upptäcktes felaktig hantering av batteriavfall (black mass). Avfallet är miljöfarligt men var inte anmält på det sättet. Företagen som hanterat materialet, LMAG och uRecykle, har gått i konkurs och för närvarande är det oklart vad som kan göras för att kommunen ska slippa kostnaderna för att ta hand om avfallet.

Förra året gick också NMT i konkurs. NMT har haft ett mellanlager med byggavfall utanför Eskilstuna. Vad som händer med det mellanlagret är i skrivande stund oklart.

Miljödepartementet har skickat ut förslag till åtgärder på remiss. Förslagen innebär bland annat avsättning till någon form av bankgaranti av verksamhetsutövarna, förstärkta möjligheter för kommunerna att utöva tillsyn och striktare hantering av mellanlager. Det kommer att få bort en del avarter men flera åtgärder behövs.

Som regelverket fungerar för närvarande riskerar en fastighetsägare som hyrt ut marken till en

verksamhetsutövare i avfallsbranschen att bli ansvarig om verksamhetsutövaren går i konkurs. Möjligheten för en fastighetsägare att kontrollera seriositeten hos en verksamhetsutövare är begränsad. Fastighetsägare måste få bättre möjlighet att kontrollera vem man hyr ut till.

Förslag, utöver de som finns i remissen från miljödepartementet, kan vara att minska gränsen för när det krävs tillstånd för ett mellanlager. För närvarande är gränsen för tillståndsprövning 10000 ton. Under den mängden krävs bara anmälan. Ett annat förslag kan vara en prövning på samma sätt som sker vid ansökan om serveringstillstånd. De som ska driva verksamheten genomgår vandelsprövning, kontroll hos Polis, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten. Vandelsprövningen ska också gälla andra företag som verksamhetsutövarna driver. Ytterligare ett förslag kan vara att utreda ekonomisk brottslighet och miljöbrott tillsammans, inte var för sig.

Partikongressen föreslår besluta:

A542:1 att Socialdemokraterna verkar för skärpning av regelverket för verksamhetsutövare som hanterar avfall och massor

Geerth Gustavsson

Eskilstuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A543

KALMAR ARBETAREKOMMUN

Anta biogasmarknadsutredningen

Biogas är lite som klimatets kinder-ägg, det innebär både fossilfritt bränsle, vinning till lokala lantbrukare och ger dessutom mindre påverkan på övergödningen: tre önskningar i en, helt enkelt. Sverige har satsat stort på biogasutvecklingen, men för att tillfullo nyttja biogasens potential måste nästa steg för biogasen förverkligas. För över ett år sedan färdigställdes biogasmarknadsutredningen som förtjänstfullt beskrev hur detta kliv skulle utbroderas – när får vi se den antagen?

Utredningens huvudpoänger, där olika stöd fördelas utifrån hur avancerad gasproduktionen är på en stegrande skala som toppas av flytande biogasproduktion, måste införas skyndsamt om biogasutvecklingen ska kunna komma framåt. I osäkra tider vågar ingen investera om inte tydlighet med den fossilfria riktningen visas. Dessutom är konkurrensen från mycket mer ambitiösa Danmark tuff för den svenska produktionen, då Danmark erbjuder stora subventioner för biogasproduktion. Biogasmarknadsutredningen föreslår ett stödbelopp på 40 öre/kWh, vilket är ett rimligt stöd om Sverige vill producera helt fossilfri cirkulärt fordonsbränsle även fortsättningsvis.

På användarsidan finns även orättvisor för de som väljer biogasbilar. Nyligen försvann

förmånsbeskattningen för biogasbilar med tanken att förmåner i stället ska ingå i bonus malus systemet. Tyvärr missgynnas biogasbilar där eftersom det inte fullt ut tas hänsyn till biogasens cirkulära utsläpp av koldioxid. Bonusnivån bör ligga i samma nivå som för de bästa miljöbilarna.

Ytterligare ett problem i biogasvärlden är att antalet bilmodeller att välja på krymper. I fjolårets budget tillsattes därför ett stöd för konvertering av vanliga fossila bilar till biogasbilar – konverteringspremien. Dock var satsningen så blygsam att den på sin höjd räckte till totalt 500 bilar per år i två år, vilket är skrattretande. Konverteringsstödet behöver införas och förstärkas rejält om det menas allvar med konvertering till gasdrift.

Biogas är i sanning ett cirkulärt drivmedel. Det produceras på samhällets restavfall såsom gas från soptippar, städernas köksavfall, pappersindustrins spillvatten, livsmedelsindustrins avfall, växtrester och gödsel på större och mindre jordbruk. Biogas bygger alltså inte som andra biobränslen på restprodukter från skogen. En skog som ska räcka till mycket. Skogen behöver både fungera som klimatsänka, generera biologisk mångfald och restprodukterna från skogsindustrin behöver koncentreras till att ersätta andra fossila produkter, såsom plast.

Då biogasen bygger på restavfall har den en särställning i sin miljönytta, ekonomiskt stärkande av lantbruk samtidigt som den bidrar till att förbättra växtupptaget när gödseln skickas tillbaka ut på åkern och där bidrar till minskad belastning på övergödning. Vilken politiker vill inte stödja denna trippelnytta som leder till lokalt producerad klimatsmart bränsle där vinningen stannar i det egna länet istället för att gynna Putins gasledning eller fjärran oljeshejker? Biogasens barnsjukdomar är botade och det är dags att fullt ut anta biogasmarknadsutredningens förslag, för klimatet och för landsbygdsekonomin skull!

Partikongressen föreslås besluta:

A543:1 att Socialdemokraterna ska driva att skyndsamt anta biogasmarknadsutredningen i sin helhet

A543:2 att Socialdemokraterna ska driva att prioritera upp konverteringsstödet

A543:3 att Socialdemokraterna ska driva att biogasbilar prioriteras i Bonus Malus systemet

A543:4 att Socialdemokraterna ska driva i EU och i internationella sammanhang, att biogasbilar inte belastas med straffskatter då de likställs med bilar som drivs på naturgas

Rinkabyholm-Hossmo S-förening

Kalmar arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A544

KALMAR ARBETAREKOMMUN

Avsluta avfallsstriden och gör det lätt att slänga rätt

För att ta oss från linjär till cirkulär ekonomi bör vi enligt avfallshierarkin minimera vårt avfall och i nästa steg återanvända och återvinna högsta möjliga andel. En av hörnstenarna för att lyckas med detta är en smidig avfallsinsamling där olika material sorteras ut i olika material, såsom glas, papp, plast och metall. Det måste vara lätt att göra rätt och forskningen är enstämmig, hushållsnära insamling är det som gäller för en lyckad utsorteringsgrad. Men efter två mandatperioder med socialdemokratiskt styre är vi ännu inte ens i närheten. I snart två decennier har avfallsstriden rasat om vem som ska ansvara för insamlingen av förpackningar och hur det ska ersättas.

I dag har Sveriges cirka 20 000 varuproducenter ansvar för att samla in och återvinna förpackningar och returpapper, enligt det så kallade producentansvaret. Landets 290 kommuner tar hand om hushållssoporna, det så kallade restavfallet.

Principen om att förorenaren betalar, Polluter Pays Principle (PPP), är central i miljöbalken. Det innebär att den som orsakar skador i miljön ska betala de samhällsekonomiska kostnader som uppstår. 2018 trädde en förordning i kraft (2018:1462) som skulle göra det obligatoriskt att samla in förpackningar av alla material bostadsnära och att insamlingen skulle vara fullt utbyggd i hela landet till 2025. I januari i år skulle vi äntligen ha en hushållsnära insamling där ansvaret låg på förpackningsindustrin som troligen skulle upphandla kommunerna för själva insamlingen. Naturvårdsverket skulle i somras ha godkänt förpackningsindustrins tillståndsansökan men ansökan var för undermålig. Alltså står vi nu utan ett tillståndspliktigt insamlingssystem. I december frånstegs sedan regeringen plötsligt PPP och returpapp undantogs märkligt nog från producentansvaret med motiveringen att mediebranschen har det tufft.

Lättvindigt beslutade regeringen sedan om nya ytterligare uppskjutna datum för krav på separat insamling av matavfall från 2024 och förpackningar 2023.

Naturvårdsverket har kommit fram till att kommuner som ska samla in returpack ska ersättas med 100 kr/ abonnent och år medan Avfall Sverige har visat att för glesbygdskommuner kan denna summa i verkligheten bli 500 kr/abonnent och år. Detta innebär att notan för avsteg från polluter pay principle landar i redan hårt belastade landsbygdskommuners knä.

Nyligen tillsattes sedan ytterligare en utredning. Vi behöver inte fler utredningar vi behöver verkstad och nedsatta fötter. Avfallsbranschen har i flera års tid inte kunna planera sin verksamhet långsiktigt med plan för insamlingssystem och logistikhantering eftersom förutsättningarna ständigt ändras.

Socialdemokratiska regeringsföreträdare har länge velat se ett kommunalt ansvar för insamlingen, och att därmed låta hela ersättningen för detta tillfalla kommunerna. För detta har ingen majoritet kunnat nås i riksdagen men det kan inte innebära att utvecklingen helt stagnerar.

Flera kommuner har sedan länge tröttnat och infört hushållsnära insamling i tron att förpackningsindustrin snart skulle kunna fördela ersättningen till den som sköter insamlingen. Dessa kommuner tvingas nu olagligt belasta abonnenterna, som redan vid varuinköpet bekostat insamlingen av förpackningarna. Ska FTI nu behålla ersättningen och dessutom vara fräcka nog att låta kommunerna köpa tjänst för insamlingen av returpapp?

Vad landet och den cirkulära ekonomin behöver är en långsiktig avfallspolitik där det som invånare är lätt att göra rätt. Löser vi inte detta innan valet riskerar vi att fråntas chansen att ordna detta system och låta politiker mindre intresserade av klimatnytta och mer intresserade av vinstintresse utveckla modellen.

Det stora slaget har vi inte ens påbörjat, som startar när förpackningarna är insamlade. För att göra dem tillgängliga för nya produkter måste de då ytterligare sorteras i olika materialkategorier och spårbarheten måste säkerställas för att råmaterialet ska bli till nya varor.

Partikongressen föreslås besluta:

- A544:1 att Socialdemokraterna ska verka för att skyndsamt införa hushållsnära insamling av förpackningar
- A544:2 att Socialdemokraterna ska verka för att producentansvaret ska kvarstå och att ersättningen ska tillfalla kommunerna som ansvarar för insamlingen
- A544:3 att Socialdemokraterna ska verka för att spårbarheten säkerställs för de insamlade förpackningarna, samt att utsorteringsgraden ska öka ytterligare
- A544:4 att Socialdemokraterna ska verka för att ersättningen för insamling av returpack blir skälig även för landsbygdskommuner

Rinkabyholm-Hossmo S-förening

Kalmar arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A545

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Barn har rätt till bra luft!

Luften i Sverige är bra jämfört med i många andra delar av världen. Trots det har många forskningsstudier visat att barns och ungdomars hälsa även i Sverige kan påverkas av luftföroreningar.

Barn är extra känsliga för luftföroreningar eftersom deras immunförsvar och luftvägar inte är fullt utvecklade. Dessutom är de fysiskt mer aktiva, när de är ute och leker, så de drar i sig mer luft. Eftersom de är mindre så blir koncentrationen av inandade luftföroreningar snabbt mycket högre än hos en vuxen.

Luftföroreningar leder till en ökad risk att barnen utvecklar astma och kronisk bronkit. Riskerna hänger kvar genom livet. Barn som utsätts för luftföroreningar under sina första levnadsår kan få hälsokonsekvenser av det även i vuxen ålder, genom sämre lungfunktion. När barn utsätts för luftföroreningar under lång tid kan utvecklingen av lungorna påverkas så att lungorna växer sämre samt att lungfunktionen påverkas. Det är därför viktigt att luftmiljön som helhet är god där barn vistas under hela sin uppväxt.

Emilie Stroh, forskare vid Avdelningen för arbets- och miljömedicin vid Lunds universitet menar att det här är ett allvarligt problem, eftersom luftföroreningar har en direkt påverkan på barnens hälsa, och även på deras hälsa som vuxna. Enligt forskargruppens studier av förskolegårdarna i Malmö ligger partikelhalterna över miljömålet vid samtliga av de undersökta förskolorna. Gränsvärdet för små partiklar (PM_{2,5}) överskreds med ungefär 50 procent vid samtliga förskolor som ingick i undersökningen.

Naturvårdsverket gav Arbets- och miljömedicinska avdelningen vid Lunds Universitet i uppdrag att inventera kunskapsläget bland Sveriges kommuner kring luftkvaliteten på förskolebarns utemiljöer. Inventeringen skulle även undersöka om det förekom strategier och beprövade åtgärder för att förbättra luftkvaliteten i dessa miljöer. Studien genomfördes under hösten 2018 och början av 2019 och skulle ligga till grund för det hälsorelaterade miljöövervakningsprojektet "Luftföroreningar i förskolemiljö".

Förhoppningen var att projektet på sikt skulle kunna ligga till grund för att utveckla riktlinjer och åtgärdsförslag inom exempelvis stadsplanering och nyetablering av förskolor för att förbättra luftkvaliteten och utemiljöerna för små barn.

Sammanfattningsvis kunde man konstatera att flertalet kommuner saknade aktuell mätdata kring hur luftföroreningsituationen såg ut i kommunen och mycket få hade kännedom om luftkvaliteten i anslutning till kommunens förskolor.

Det saknades också strategier, metoder och beprövade åtgärder för att förbättra luftkvalitén i anslutning till befintliga förskolor vars utemiljöer överskrider eller tangerar miljökvalitetsnormerna för utomhusluft eller miljömålet för ”Frisk luft”. barns utemiljö

När det gäller förskolornas gårdar och utemiljöer saknas det i hög utsträckning allmänna råd och riktlinjer. Enligt Boverket ska man ”Vid placering och anordnande av friytor för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamhet bör särskilt beaktas friytans storlek, utformning, tillgänglighet, säkerhet och förutsättningarna att bedriva ändamålsenlig verksamhet.”

När det kommer till miljöfaktorer som påverkar denna miljö, såsom trafikbuller och luftföroreningar, saknas det däremot barnanpassade riktlinjer och gränsvärden för förskolemiljöer.

Kommunerna förhåller sig till luftkvalitetsförordningens miljökvalitetsnormer. Gränsvärden syftar till ett absolut tak för att undvika en oacceptabel nivå av luftföroreningar, men miljökvalitetsnormerna ger inte det skydd som behövs för en god livsmiljö. Det är därför önskvärt att vid planering av miljöer där barn kommer att vistas stadigvarande, i första hand utgå från de nivåer som anges inom Miljökvalitetsmålet Frisk luft.

Det är mer relevant att utgå från miljömålen när det gäller barnens hälsa för de bygger på Världshälsoorganisationens gränsvärden och grundas på studier av hälsoeffekter.

För att vi ska kunna skapa en luftmiljö som är bra för barns hälsoutveckling behöver vi ha övervakning av luftkvalitet i anslutning till våra förskole och skolgårdar och framför allt lagstadga att förskolebarn ska ha rätt till en utemiljö som inte innebär en hälsorisk för dem.

Partikongressen föreslås besluta:

A545:1 att Socialdemokraterna verkar för att ta fram riktlinjer och gränsvärden för förskolemiljöer gällande luftföroreningar

A545:2 att Socialdemokraterna verkar för att lagstadga att förskolebarn och skolbarn ska ha rätt till en utemiljö som inte innebär en hälsorisk för dem i enlighet med motionen

Eleni Rezaii Liakou

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A546

DALARNAS PARTIDISTRIKT, GÄVLEBORGS PARTIDISTRIKT, JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT, NORRBOTTENS PARTIDISTRIKT, VÄSTERBOTTENS PARTIDISTRIKT, VÄSTERNORRLANDS PARTIDISTRIKT

Basindustri och näring

De historiskt stora industrisatsningarna som påbörjats eller aviserats, placeras inom skogslänens områden. Det är här vi har energiförsörjningen som krävs, kompetensen som efterfrågas och råvarorna som ska användas. Vi står i första ledet när omställningen till ett hållbart samhälle på riktigt drar igång!

För att omställningen ska vara möjlig krävs det mer än naturresurser och en vilja hos lokalbefolkningen. De nationellt fattade besluten måste minst gå i samma takt som med de regionala eller lokala – men hellre något steg före. För att nya investeringsbeslut ska kunna fattas måste förutsättningarna vara överblickbara och rättvisa. De kräver inte sällan att beslutsfattare på lokal nivå ska garantera villkor som innefattar såväl lagstiftning som kringliggande infrastruktur. Samtidigt ställs krav från medborgarna på de lokala förtroendevalda att öka befolkningen samt arbetstillfällena, vilket givetvis ökar incitamenten att söka nyinvesteringar till sin ort eller region.

I de norra delarna av Sverige – Skogslänen – finns det mesta men inte riktigt allt vi behöver för att bli världens mest klimatsmarta välfärdsland. Det krävs bättre möjligheter för att investera i norra Sverige samt en förändring av icke ändamålsenlig och försvårande lagstiftning, inom till exempel miljöprovningar och strandskydd. Vi behöver satsningar på jämställdhet, på upprustad och utbyggd infrastruktur och bostäder till alla dem i norra Sverige som ska se till att landet får en hållbar tillväxt och fortsätter vara ett föredöme inom klimat- och miljöpolitiken!

Genom tiderna har människor i de norra delarna av landet fått se naturtillgångar försvinna från bygden - detta förhållningssätt till Sveriges resurser är inte hållbart för vare sig miljön eller människorna. Det är självklart att vi ska bruka skogen, malmen och energin som kommer ur älvarna men det måste göras med omsorg. I högre grad än tidigare måste det ske lokalt och regionalt, och då måste möjligheterna för det bli bättre.

Den gröna el produktionen är en av nycklarna i klimatomställningen. Men de långa ledtiderna för utbyggnad av elnät, som kan uppgå till 10 år, är ett påtagligt hinder för industrins klimatomställning. El-nätet är inte bara samhällskritisk infrastruktur, region el näten är också klimat kritisk infrastruktur och utbyggnaden behöver prioriteras upp om vi ska klara energiomställningen, när den tunga industrin ställer om. Både regionnäten och stamnätet behöva därför byggas ut.

Genom ökad lokal och regional vidareförädling, ökar antalet arbetstillfällen och arbetsmarknaden breddas, vilket stärker tillväxten och utvecklingen i hela landet.

För att vara framgångsrik behöver omställningen ske med en hög grad av delaktighet från olika aktörer. En samordnad omställning måste omfatta insatser som främjar internationell konkurrenskraft som skapar nya typer av jobb och ökad sysselsättning i hela Sverige. Kampen för full sysselsättning och att samtidigt stå upp för social och regional rättvisa är helt avgörande för omställningens förankring och därmed förmågan att vara politiskt möjlig. Vi Socialdemokrater behöver formulera en politisk vision om hur vi ska nå riksdagens klimatmål till 2045. En vision där jobb och sysselsättning är i fokus, där omställningen sker tillsammans och där ingen lämnas utanför och blir förlorare.

Sverige är världsbäst på mycket. Vi kräver schysta villkor på våra arbetsplatser, oavsett bransch. Vi ställer höga miljökrav på företag och förväntar oss att män ska få tillträde till yrken som tidigare varit förbehållna kvinnor, likväl som det motsatta. Om man som företagare vill driva en etisk och ekologisk verksamhet finns alla incitament för det i Sverige. Det här klarar vi av, samtidigt som det inte minskar företagets ekonomiska lönsamhet. För att producera en slutprodukt som hela vägen bidragit till en bättre och mer hållbar värld, är Sverige landet att investera i. Om detta är vad som driver de stora investeringsprojekten till Sverige och till skogslänen, ska vi låta vara osagt. Vad som dock riskerar att driva dem ifrån oss, är flera saker. Bland annat behövs det en mer tillförlitlig och snabbare tillståndsprocess än idag. Redan i samband med att tillståndsansökan lämnas in ska tiden för denna process fastställas.

Vi måste kunna garantera en rättssäker prövning där varje företag bedöms på samma sätt, oavsett var i landet prövningen görs. Principen och fokus för prövningarna bör vara det allmännas bästa. Vi anser att tillståndsprövningen av ansökningar som avser verksamheter som anses främja hållbar tillväxt ska prioriteras och hanteras mer skyndsamt.

För att det också i framtiden ska finnas möjligheter för en god välfärd i hela landet, krävs det ytterligare satsningar i skogslänen. Vi måste ha en infrastruktur som är tillförlitlig, oavsett om det handlar om förmågan att frakta färdiga hus med lastbil eller om nya isbrytare som möjliggör tillförlitliga godstransporter på vatten också vintertid. Vi tror att ett ökat nordiskt samarbete här är vitalt för att få till en leveranssäker produktion av moderna och trygga isbrytare. Det är också viktigt att kriterierna för statliga investeringar (myndigheter, verk och bolag) inte bara ser till folkmängd eller godstonnage utan också till inflöde av människor baserat på besöksnäringen. I många områden inom vår region dubblas befolkningen under högsäsong och det ställer krav på infrastrukturen som inte infrias idag.

Fysiska och digitala transporter är helt avgörande för framväxten av den nya gröna industrin. I Norra Sverige finns möjligheterna, men de fysiska avstånden är stora och många företag har långt till sina marknader. Transportstödet har varit ifrågasatt och vi ser med oro på att

Tillväxtverket ska utreda stödet igen. Vi behöver ett transportstöd som säkerställer att de mindre industriförädlingsföretagen inom stödområdet kan vara konkurrenskraftiga trots kostnadsnackdelar som uppstår på grund av långa avstånd.

Vi vill med kraft påtala att syftet med transportstödet måste bibehållas. Konsekvenserna för företagen av en eventuell förändring av stödet måste nogt beaktas så att vi säkerställer en tillverkningsindustri i hela landet och inte förlänger avståndet till marknaden. Dessutom ska vår transportpolitik stärka infrastrukturen och förbindelserna inom såväl Sverige som med övriga Europa. För att uppnå nödvändig överflyttning till järnväg och sjöfart måste anslutningar, terminaler och hamnar utvecklas parallellt med järnvägsinfrastrukturen. Vägarna kommer inte sluta vara viktiga för våra regioner och det krävs en fortsatt inriktning på längre och tyngre fordon för att minska klimatbelastningen från transporter. Den påbörjade satsningen på bärighet för vägar måste därför utökas.

Nyindustrialiseringen i norra och mellersta Sverige kräver att särskilt beaktas i nästa nationella plan, för att säkerställa dess framgång. Hänsyn måste tas till var de stora och växande volymerna gods produceras och hur långa avstånd de har till sin marknad. Vi behöver inte bara fysisk kommunikation. Bristerna inom den digitala kapaciteten har blivit extra tydliga under pandemin. Enligt Post- och telestyrelsens bredbandskartläggning har bara 48 procent snabbt bredband på landsbygden medan 84 procent har det i tätorterna. Orsaken är att det i betydligt mindre utsträckning finns fiberteknik på landsbygden. Vi behöver därför säkerställa digital kommunikation, noder, omvägar och reservkraft för digital kommunikation. Vid skada på ett nät kan en industri bli tvungen att stänga ner helt och det är inte acceptabelt om vi vill ha jobb och utveckling i hela Sverige.

Sverige är världsbäst på mycket. Däremot har vi tappat det ”Nordenbästa” när det gäller ett jämställt näringsliv. Detta blir särskilt problematiskt i en region som skogslänen, där så mycket av investeringarna präglas av det som klassats som ”manligt”. Här vill vi se en utökad satsning på kvinnligt företagande och en statlig plan för att öka antalet kvinnor och ickemän på tekniska utbildningar, samt inom forskning. Genom att öka antalet personer med formell kompetens ökar möjligheten att företag drivs mer heterogent. Vi är också medvetna om att det finns särskilda stöd att söka för kvinnor som vill ge sig in i näringslivet, men uppenbarligen är dessa inte tillräckliga. Här behöver vi göra mer, framför allt med inriktning mot industrietableringar. Detta är inte minst en fråga om normer och förväntningar som följer med olika kön och kräver givetvis också helt andra satsningar – vilket vi bör driva inom alla politikområden.

Vi kommer inte få några nyinvesteringar i Sverige om vi inte har arbetskraften som krävs för dem. I vår del av landet har vi ytor och resurser men vi saknar människor i den omfattningen som behövs. En grundförutsättning för att klara av att tillgodose industrins behov av kompetens är bostäder. Här behöver vi en rejäl kursomläggning för att möjliggöra bostadsbyggande också i de mer glesa landsdelarna. Inte minst handlar det om att se över möjligheten att kunna låna pengar med rättvisa villkor.

Vi ställs också inför en utmaning – för att inte säga problem – när det kommer till kompetensutveckling och kompetensförsörjning. Här spelar våra universitet och högskolor en central roll, men vi konstaterar att inom flera områden motsvarar inte antalet utbildningsplatser näringslivets behov. Platserna är för få. Vi ser ett behov av branschråd för industrin som kan agera som mötesplattformar, där problem kan lösas i tidigt skede och där nya idéer kan ta fart. Aktörer från olika delar av samhället tillsammans kan jobba för en hållbar kompetensförsörjning. Vi måste kunna koppla utbildningen i en region till de förväntade – eller pågående – bristyrken som finns i den aktuella regionen. I många fall kan också en kortare yrkesutbildning möjliggöra en nyetablering, vilket givetvis är väldigt effektivt de gånger det går att få till.

Vi har en stor utmaning framför oss. Vi ska minska utsläppen av växthusgaser och vi ska se till att den biologiska mångfalden inte hotas. Vi ska öka rättvisan för alla grupper i samhället för att jämlikhet inte bara ska vara ett slagord utan på riktigt ett sätt att leva efter. Detta kräver sitt och det går inte att dela upp områdena mellan sig. Vi måste alla dra vårt strå till stacken. I skogslänen är vi beredda. En investering i skogslänen är en investering i Sverige – och i framtiden!

Partikongressen föreslås besluta:

A546:1 att Socialdemokraterna driver införandet av klimatomställningsprioriteringar i miljöprovningen som möjliggör skogsbruk, mineralutvinning, och fossilfri energiproduktion

A546:2 att vikten av den gröna energiproduktionen och de gröna näringarna speglas i nästa nationella infrastrukturplan

A546:3 att Socialdemokraterna kopplar ihop målet om klimatneutralitet till 2045 år till ett sysselsättningsmål för samma år

A546:4 att energiproduktion och den regionala överföringskapaciteten byggs ut så att tillgång till energi inte blir ett hinder för industrins klimatomställning

A546:5 att Socialdemokraterna arbetar fram ett omställningsprogram för ökad lokal och regional vidareförädling av råvaror

A546:6 att Socialdemokraterna arbetar för att skapa förutsägbarhet i tillståndsprocesser och tar en särskild hänsyn till investeringar som beräknas främja klimatet

A546:7 att den mycket starka nyindustrialisering som sker i norra och mellersta Sverige särskilt beaktas i den nationella infrastrukturplanen

A546:8 att Socialdemokraterna arbetar för att Trafikverkets kriterier för investeringar inom infrastruktur ska ta hänsyn till gynnande av glesbygdsområden - inte bara se till befolkningens mängd utan också till industrins behov samt exportvärden

A546:9 att Socialdemokraterna säkerställer att transportstödet utvecklas och att tillverkningsindustrin inom stödområdet därmed kompenseras för de långa avstånden till marknaden

A546:10 att Socialdemokraterna verkställer en plan för att tillgodose behovet av nya och säkra isbrytare tillsammans med våra nordiska grannländer

- A546:11 Socialdemokraterna arbetar för en ökad lokal närvaro av kreditinstitut/banker/
att riskkapitalföretag och en ökad tillgång till kapital samt ökade statliga garantier
- A546:12 Socialdemokraterna arbetar för att öka och förbättra finansieringsmöjligheten för
att kvinnor som vill starta eller utveckla ett företag
- A546:13 Socialdemokraterna arbetar för att öka och förbättra finansieringsmöjligheten för
att näringslivs- och industriinvesteringar i glesbygd
- A546:14 Socialdemokraterna arbetar för att underlätta lånefinansieringen av bostadsbyggande i
att de delar av landet där marknadsvärdena i bostadsbeståndet är låga
- A546:15 Socialdemokraterna arbetar för ett utökat statligt stöd för bostadsbyggande genom ett
att tydligt riktat investeringsstöd för lägenheter på landsbygd och i mindre samhällen
- A546:16 Socialdemokraterna arbetar för att akademien, näringslivet och det offentliga ökar sin
att samverkan i arbetet med att möta näringslivets behov av kompetensutveckling och
kompetensförsörjning, till exempel genom branschråd
- A546:17 Socialdemokraterna arbetar för ökad satsning på forskning, innovation och utveckling
att med syftet att stärka och öka kvinnors företagande
- A546:18 Socialdemokraterna arbetar för starka regionala forskningsmiljöer som samverkar
att med näringslivet för en teknik- och industriutveckling som utgår från de regionala
resurserna

Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A547

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN

Behovet av säkrad elförsörjning i Södra Sverige

Sverige har och har under decennier haft stor tillgång till el. Detta har gynnat vårt land oerhört mycket och är en av flera orsaker till att vi i dag är ett av världens rikaste länder då det gett mycket goda förutsättningar för industriinvesteringar. Som politiker och som politiskt parti är det viktigt att ha med sig hur situationen är i dag och har varit tidigare. Det allra viktigaste är dock att i dag bedriva en politik som ger framtida goda förutsättningar för jobb och välfärd.

Behovet av el i Sverige beräknas fördubblas de kommande 20 år. Detta på grund av att befolkningen ökar men framförallt för att en av de viktigaste lösningarna för att minska utsläppen av växthusgaser är att ersätta fossila energilag inom industrin och transportsektorn med el. Den elproduktion som i dag och framöver planeras byggas är vindkraft och då i huvudsak i Norrland. Vindkraften ger svensk elproduktion ett gott tillskott av el men den varierar stort över tid. Vissa dagar kan vindkraften stå för nästan 30 procent av produktionen för att andra dagar stå för 0,8 procent av produktionen. Den stora omställningen till fossil fri industriproduktion som

planeras i Norrland är enormt positiv för klimatet och skapar tusentals nya jobb i Norra Sverige. Samtidigt så innebär det som Region Norrbotten och de norrländska kommunerna givit besked om att hela det elöverskott som sänds söder om Gävle behövs i Norra Sverige. Minskningen sker succesivt men upphör helt om 7 år. 2020 motsvarade denna överföring av el fem Ringhals 4 reaktorerers produktion. Hur vi kan lösa detta för de 90 procent av hushållen och företagen söder om Gävle som berörs är en helt obesvarad fråga. De 6 reaktorer som i dag är i drift är samtliga startade i början av 1980 talet. Då beräknades livslängden till ca 40 år. Genom omfattande investeringar beräknar i dag ägarna till reaktorerna att livslängden är 60 år. Detta innebär att de nuvarande 6 reaktorerna kommer att avvecklas de kommande 20 åren. Genom att konstatera att Elförbrukningen kommer att fördubblas de kommande 20 åren att de nuvarande reaktorerna kommer att vara stängda om ca 20 år och att hela det norrländska elöverskottet kommer att helt behöva användas i Norrland om 7 år så är detta en av de allra viktigaste frågorna för jobb och välfärd vi har att hitta konkreta lösningar på i närtid.

Ibland i debatter kan man nästa få uppfattningen att el är någonting som bara finns och som man kan använda hur mycket som helst, ungefär som luft. Så är det självklart inte varje kilowattimme som förbrukas måste tillverkas. Det måste hela tiden finnas samma mängd el som förbrukas i systemet. I all enkelhet kan man beskriva att i Norrland finns en mycket stor del vattenkraft och vindkraft i södra Sverige kärnkraft vindkraft och lite vattenkraft. Vattenkraften ökar man och minskar man lätt och den reglerar vindkraften. Kärnkraften är planerbar och går hela tiden på fullt och stängs ned för underhåll när behovet av el är mindre. Sen kan man importera och exportera. Att ersätta kärnkrafts el med annan planerbar produktion är svårt. I princip går tillverkningen av el till att man kokar vatten till ånga som sprutas på en propeller som alstra el. Man kan koka med kärnkraft, olja, kol, gas, sopor, träråvaror. Utgår från att fossila bränslen är uteslutna då alla andra inversringar för att minska koldioxidutsläppen då vore helt onödiga. Samma att importera kol producerad el från andra länder. Träråvaran är i dag en viktig del i klimatomställningen för att ersätta betong stål och plastprodukter dessutom har den ett högt pris. Det som återstår är att påbörja en stor satsning för att bygga nya kärnkraftsreaktorer i Sverige. De kommande 20 åren handlar det säkert om att behovet ligger på minst 11 nya reaktorer i södra Sverige. Det skulle kompensera den produktion som kommer att försvinna. Detta i kombination med utbyggnad av vindkraft kan möjligen täcka elbehovet de kommande 20 åren. Det är långa ledtider i byggnation av elproduktion och besluten måste tas i närtid.

Jag yrkar att partikongressen beslutar

Partikongressen föreslås besluta:

A547:1 att uppdra åt den socialdemokratiska partistyrelsen och riksdagsgruppen att driva en politisk inriktning som på alla sätt ger förutsättningar så att det kan byggas nya kärnkraftsreaktorer i takt med det ökade energibehovet

Hans Hoff

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A548

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Betydelsen av leveranssäkerhet i svensk elproduktion

2016 slöts den historiska blocköverskridande energiöverenskommelsen. I den slås betydelsen av hög leveranssäkerhet fast:

”Sverige ska ha ett robust elsystem med en hög leveranssäkerhet, en låg miljöpåverkan och el till konkurrenskraftiga priser. Det skapar långsiktighet och tydlighet för marknadens aktörer och bidrar till nya jobb och investeringar i Sverige.”

Ett stabilt och leveranssäkert elsystem är avgörande för svensk industri och sysselsättning, och därmed också för välfärden här i landet. Ändå finns det inte någon enskild myndighet som ansvarar för den långsiktiga leveranssäkerheten.

Ska Sverige även i framtiden kunna ha en världsledande industri krävs långsiktig leveranssäkerhet och att vi som land arbetar strategiskt med detta. Därför bör ansvaret för detta ses över och en myndighet utses som ansvarar för den långsiktiga leveranssäkerheten. Det är angeläget för att säkra svensk industri och välfärd.

Partikongressen föreslås besluta:

A548:1 att Socialdemokraternas ska verka för en översyn av ansvaret för den långsiktiga leveranssäkerheten i Sverige

Laila Naraghi

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A549

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Betydelsen av leveranssäkerhet i svensk elproduktion

2016 slöts den historiska blocköverskridande energiöverenskommelsen. I den slås betydelsen av hög leveranssäkerhet fast:

”Sverige ska ha ett robust elsystem med en hög leveranssäkerhet, en låg miljöpåverkan och el till konkurrenskraftiga priser. Det skapar långsiktighet och tydlighet för marknadens aktörer och bidrar till nya jobb och investeringar i Sverige.”

Ett stabilt och leveranssäkert elsystem är avgörande för svensk industri och sysselsättning, och därmed också för välfärden här i landet. Ändå finns det inte någon enskild myndighet som ansvarar för den långsiktiga leveranssäkerheten.

Ska Sverige även i framtiden kunna ha en världsledande industri krävs långsiktig leveranssäkerhet och att vi som land arbetar strategiskt med detta. Därför bör ansvaret för detta ses över och en myndighet utses som ansvarar för den långsiktiga leveranssäkerheten. Det är angeläget för att säkra svensk industri och välfärd.

Partikongressen föreslår besluta:

A549:1 att Socialdemokraternas ska verka för en översyn av ansvaret för den långsiktiga leveranssäkerheten i Sverige

Laila Naraghi

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A550

HANINGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Biobränsle från skog är inte utvägen

Om man hugger ned en hundradel av sin skog varje år och samtidigt återplanterar på samma yta så håller man sin skog i balans i ett hundraårsperspektiv. Det är så vi ska förstå begreppet att biomassa är förnybar. Men vi har inte hundra år på oss (en del träd tar bara 60 år på sig att växa upp) att genomföra omställningen utan 10-25 år. Biomassa är inte förnybart under denna kortare tidscykel. Det är under omställningstiden det är relevant att diskutera om biomassa kan ersätta fossil energi. Vissa snabbväxande grödor är användbara som bränsle i ett kort perspektiv. Tills för några år sedan har biomassa allmänt ansetts vara gångbar för en omställning. Dock, forskarsamhället tveksamheten till att använda biobränsle har ökat över tid. I augusti 2020 kom The European Academies' Science Advisory Council (EASAC) med en rapport (Scientists call on EU to 'correct' biomass carbon accounting rules). "Much of the biomass employed in Europe is anything but carbon neutral," hävdar man och menar att EU måste ändra villkoren i ETS (Emissions Trading System). FN:s klimatpanel IPCC är av samma mening dvs. två av de tyngsta vetenskapliga instanserna hävdar att utnyttjande av biomassa leder till utsläpp och inte kan klassificeras som förnybart. Biobränsle är definierat som förnybart enligt EU:s direktiv (RED) Politiken har inte tagit till sig vetenskapen. Att så har kunnat ske beror på lobbyism från transport- och skogsindustrin m. fl. Sverige (och Finland) är unika i sitt drivande av biobränsle som förnybart.

Biobränsle genererar utsläpp i samma omfattning som fossilindustrin - ur askan i elden.

Parismålet kommer inte kunna uppfyllas, inte ens 2-gradersmålet. Under en omställningstid på 10-25 år är detta ohållbart. I takt med att utsläppen inte sjunker i den omfattning som är nödvändig är det förmodligen en tidsfråga tills biobränsle kommer avfärdas som förnybart. Då hamnar vi i en cul-de-sac klimatmässigt.

Industriell inlåsning

Sverige har en lång tradition av skogsindustri - vi har råvaran och infrastrukturen. Det är en av anledningarna till steget till storskaligt utnyttjande av biomassa som bränsle är lätt att ta. Industrin ligger i startgroparna. Det är stora investeringar som krävs, där statliga garantier måste ställas ut. Livslängden på projekt av detta slag måste sättas till 20-30 år för att de skall vara ekonomiskt försvarbara dvs vi bygger in oss i en industri som kommer orsaka CO2-utsläpp under samma tidsperiod. Och har vi släppt anden ur flaskan..... Går det politiskt att "tygla" etablerade globala företag inom biobränsle? Låt oss erinra om kärnkraftsdebatten 1980. Löften gavs att kärnkraften skulle avvecklas 2010. Men lobbyismen från industrin och de borgliga partierna tvingade fram förlängning. Kommer vi stå inför en liknande situation om 10-15 år gällande biobränsle?

Biomassan räcker inte

Skogen växer och ger ett årligt nettotillskott i Sverige. Trots detta räcker inte tillväxten för alla behov som en omställning kräver; bostadsbyggande i trä kommer kräva stora virkesuttag. Restprodukterna bör i första hand användas i kemi- och plastindustrin som ersättning för fossila råvaror; till textilindustrin som ersättning för bomull m fl områden. Biomassa inom dessa områden är mer värdeskapande än som förbränd energi. Dessutom kan denna biomassa utgöra kolsänkor eller återvinnas. Att restprodukter får vila i skogen är av avgörande betydelse för småkryps livsbetingelser och mångfald. Biologisk mångfald, variationsrikedomen bland levande organismer av alla ursprung, är en förutsättning för en uthållig och levande skog.

Biobränsle är förmodligen nödvändigt för att klara varutransporter under omställningen. Dock, att exploatera skogen storskaligt för biobränsle under en omställning skulle innebära att trycket på ekosystemen blir orimligt högt och risken för utarmade ekosystem och artutrotning är överhängande. Däremot behövs ett hållbart skogsbruk som är långsiktighet i ett tidsperspektiv på 60-100 år.

Global social rättvisa

Biobränsle som används i Sverige är till största del importerat och importdelen kommer att öka om regeringens planer på biobränsle och reduktionsplikt genomförs. Detta aktualiserar frågan om global social rättvisa. Arealen för matproduktion minskar där biomassa planteras i syd. Investeringar (ofta utländska) och produktion av biobränsle förstör lokala strukturer som småskaligt jordbruk, livsmedelsproduktion mm. Dessutom, omvandling av mark leder till ökat utsläpp av växthusgaser. Vidare är s.k. "landgrabbing" förhållandevis vanligt i svaga demokratier. Spåren från Amazonas förskräcker. De negativa sociala och ekologiska konsekvenserna är betydande. Import från syd bör av dessa skäl upphöra på sikt

Etik och ekologi

Satsning på bioraffinaderi innebärande storskalig exploatering av en resurs som det tar många år att återställa och som samtidigt avger stora mängder CO₂, står för ett förlegat industriellt tänkande och handlande. Naturen ska bemästras och nyttjas samtidigt som konsekvenserna av handlingarna med stor sannolikhet är negativa både för mänskligheten och planeten som helhet om. Synsättet bygger på den västerländsk idétraditionen att naturen är till för oss. Människan och hennes handlande är överställd allt annat levande. Allt detta tillsammans med kortsiktigheten är oetiskt liksom Sveriges agerande. I ett globalt perspektiv är det helt omöjligt att biomassa ska kunna användas till förbränningsmotorer för att klara en omställning. Med vilken rätt utnyttjar Sverige denna resurs nationellt och globalt?

Konsumtionsmönster och beteenden

Biobränsle och reduktionsplikten kan inte i första hand ses som en grön ansats utan en eftergift till privatbilism. Privatbilism står för de enskilt största utsläppen inom transportsektorn (som i sin tur står för en tredjedel av Sveriges utsläpp). Utsläppen kommer att fortsätta så länge förbränningsmotorn används oavsett om den drivs med biobränsle eller fossilbränsle. Och användande av biobränsle uppmuntrar till fortsatt privatbilism. Sverige kommer inte klara målet att minska persontransporter på väg med 70 % till år 2030 om inte något radikalt görs. En grön omställning innebär med nödvändighet beteendeförändringar och försakelser under en omställningstid. En konsekvens är att förbränningsdriven privatbilism måste minska.

Det finns således ett antal skäl till att biomassa endast bör användas i mycket begränsad omfattning som biobränsle under en omställning

- Biobränsle ger fortsatt utsläpp
- Biobränsle är inte förnybart under en omställningstid
- Biobränsleproduktion är inte hållbart ur ekologisk synpunkt
- Biobränsleproduktion skapar global social orättvisa
- Biobränsle är inte etiskt försvarbart
- Biomassa har högre värde i annan produktion än som bränsle

Partikongressen föreslås besluta:

A550:1 att Socialdemokraterna ska verka för att biomassa endast bör användas i mycket begränsad omfattning som biobränsle under en omställning

A550:2 att Socialdemokraterna ska verka för att import av biomassa för förbränning bör upphöra på sikt

Sten Wiktorsson m.fl.

Haninge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A551

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Biobränsle minskar inte klimatkrisen

Klimatkrisen är en av världens största utmaningar som måste ageras på här och nu. En framgångsrik politik bygger på ett nyktert erkännande av utmaningarnas omfattning. Vi är inte betjänta av skönmålning. I praktiken vet vi också att länder som Sverige sannolikt måste eliminera sina utsläpp inom 10–20 år.

Det är bråttom och utsläppen behöver minska nu och biobränslen bidrar inte till detta utan de bevarar ett ohållbart system.

Argumenten är många och de viktigaste är:

Utsläppen

När man bränner träd, olja, kol eller gas skapas höga utsläpp här och nu. Det har ingen betydelse om biomassan omvandlas till flytande bränsle till bilar eller bränns i ugnar, det är samma utsläpp av förstörande växthusgaser hela tiden. Det finns inga rena koldioxidneutrala biobränslen.

Tiden

Länge har biobranschen kunnat fortsätta skapa utsläpp med argumentet att den koldioxid som släpps ut åter binds när nedtagna växter växer upp igen. Bioenergi skulle därmed vara klimatneutral. Idag vet vi att detta argument är fel eftersom det inte tar hänsyn till tidsaspekten. Skog behöver 60–120 år på sig för att åter binda de utsläpp som skapas vid avverkning och uppellning. Att bränna bioenergi innebär att utsläppen här och nu ökar och det är här och nu de istället måste minska.

Import

Enligt Energimyndigheten kommer idag bara sex procent av råvaran i våra biodrivmedel från Sverige, allt annat importeras. Framförallt är det palmolja som hämtas från Indonesien. Det här kommer att fortsätta om Sverige satsar på ännu mer bioenergi. Det skapar då ett importberoende av biomassa.

Dyrt

I motsats till el så subventioneras biobränslebranschen genom att varken betala energiskatt eller ingå i utsläppsrättssystemet. Sverige eldar idag biomassa för motsvarande 140 TWh. Det motsvarar större utsläpp än hela den fossila energin i landet orsakar. Att utsläppen inte räknas ändrar inte att de ändå sker och måste åtgärdas.

Partikongressen föreslås besluta:

A551:1 att Socialdemokraterna slutar driva biobränsle som en lösning på klimatkrisen

Nordöstra Sf

Karlstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A552

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Biobränsle minskar inte klimatrisen

Klimatrisen är en av världens största utmaningar som måste ageras på här och nu. En framgångsrik politik bygger på ett nyktert erkännande av utmaningarnas omfattning. Vi är inte betjänta av skönmålning. I praktiken vet vi också att länder som Sverige sannolikt måste eliminera sina utsläpp inom 10–20 år.

Det är bråttom och utsläppen behöver minska nu och biobränslen bidrar inte till detta utan de bevarar ett ohållbart system.

Argumenten är många och de viktigaste är:

Utsläppen

När man bränner träd, olja, kol eller gas skapas höga utsläpp här och nu. Det har ingen betydelse om biomassan omvandlas till flytande bränsle till bilar eller bränns i ugnar, det är samma utsläpp av förstörande växthusgaser hela tiden. Det finns inga rena koldioxidneutrala biobränslen.

Tiden

Länge har biobranschen kunnat fortsätta skapa utsläpp med argumentet att den koldioxid som släpps ut åter binds när nedtagna växter växer upp igen. Bioenergi skulle därmed vara klimatneutral. Idag vet vi att detta argument är fel eftersom det inte tar hänsyn till tidsaspekten. Skog behöver 60–120 år på sig för att åter binda de utsläpp som skapas vid avverkning och uppeldning. Att bränna bioenergi innebär att utsläppen här och nu ökar och det är här och nu de istället måste minska.

Import

Enligt Energimyndigheten kommer idag bara sex procent av råvaran i våra biodrivmedel från Sverige, allt annat importeras. Framförallt är det palmolja som hämtas från Indonesien. Det här kommer att fortsätta om Sverige satsar på ännu mer bioenergi. Det skapar då ett importberoende av biomassa.

Dyrt

I motsats till el så subventioneras biobränslebranschen genom att varken betala energiskatt eller ingå i utsläppsrättssystemet. Sverige eldar idag biomassa för motsvarande 140 TWh. Det motsvarar större utsläpp än hela den fossila energin i landet orsakar. Att utsläppen inte räknas ändrar inte att de ändå sker och måste åtgärdas.

Partikongressen föreslår besluta:

A552:1 att Socialdemokraterna ökar engagemangen för sol- och vindenergi

Nordöstra Sf

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A553

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Biologisk mångfald – en grundläggande förutsättning för livet på Jorden

Insikten om att vår långsiktiga överlevnad på jorden inte bara är beroende av ett stabilt klimat utan också av jordens biologiska mångfald växer i världen. Detsamma gäller insikten om hur tätt sammanlänkade båda dessa fenomen är. I ljuset av massiva skogsbränder och den pågående pandemin lyfter fler och fler forskare och debattörer fram vikten av att klimatpolitiken går hand i hand med bevarandet och upprättandet av motståndskraftiga naturmiljöer och ekosystem. I Sverige är 2 249 arter hotade. Konsekvenserna utav detta, som nu internationellt kallas för ”det sjätte massutdöendet”, kommer inte bara att drabba oss i form utav en livlös och sorglig tillvaro, utan också mycket hårt ekonomiskt. Vi känner alla till kostnaderna för exempelvis skogsbränderna och barkborrens framfart. Förändrar vi inte den pågående utvecklingen kommer vi att se konsekvenser och kostnader i en helt annan skala i en nära framtid.

Resultaten som presenteras i Naturvårdsverkets rapport ”Global utvärdering av biologisk mångfald och ekosystemtjänster” är nedslående läsning (jan 2020). Rapporten slår fast att naturtillståndet, dess mångfald, ekosystemens funktion och de ekosystemtjänster som tillhandahålls, försämras snabbare än någonsin i mänsklighetens historia. Antalet arter som hotas av utrotning ökar ständigt och inom en 10-årsperiod kan en miljon djur- och växtarter riskera att försvinna. Denna naturens nödsituation sätter hela mänsklighetens framtid på spel.

Nödsituationen har uppkommit på grund av mänsklig aktivitet där de fem viktigaste faktorerna är: (1) förändrad användning av mark och vatten, (2) direkt övernyttjande av arter genom jakt och fiske, (3) klimatförändringar, (4) föroreningar och (5) spridning av främmande arter.

Bland annat skriver man i rapporten:

”De åtgärder som hittills vidtagits för att skydda naturen och ekosystemtjänsterna är otillräckliga. Gradvisa förändringar är inte längre tillräckliga för att avhjälpa situationen, förändringar på systemnivå mellan sektorer i samhället, tydliga mål och värdering av den biologiska mångfalden behövs.

Fler än två miljarder människor är beroende av ved som bränsle, och uppskattningsvis fyra miljarder människor förlitar sig primärt på växt- och naturbaserade läkemedel för sin hälsa. Ungefär 70 procent av cancerläkemedlen är naturbaserade produkter eller syntetiska produkter som är inspirerade av naturen. Hotet mot den biologiska mångfalden och ekosystemens funktioner har direkta såväl som indirekta implikationer. Mer än 75 procent av världens livsmedelsgrödor är beroende av pollinering av djur. Det handlar bland annat om några av de ekonomiskt viktigaste grödorna, exempelvis kaffe, kokos och mandel. Marina ekosystem och landekosystem binder cirka 60 procent av koldioxidutsläppen orsakade av människans aktiviteter.”

När Sveriges invånare får drömma fritt om vilket samhälle de vill leva i klättrar värderingar som hållbarhet, miljömedvetenhet och ansvar för kommande generationer betydligt på listan.

Detta är resultatet av Sverigestudien (SKR) - Önskade kommunvärderingar 2020:

1. Arbetstillfällen
2. Ekonomisk stabilitet
3. Ansvar för kommande generationer
4. Hållbarhet (miljö, social, ekonomisk)
5. Pålitlig samhällsservice
6. Långsiktighet
7. Bevarande av naturen
8. Demokratiska processer
9. Medborgarinflytande
10. Jämställdhet

Det finns sålunda också utifrån ett medborgarperspektiv all anledning att stärka ambitionerna och satsa på en tydlig och sammanhållen hållbarhetspolitik inför valet 2022.

Med stöd i ovanstående yrkar vi på:

Partikongressen föreslås besluta:

A553:1 att Socialdemokraterna på ett tydligare sätt integrerar och lyfter vikten av biologisk mångfald i partiets hållbarhets- och klimatpolitik

A553:2 att Socialdemokraterna säkerställer att partiets skogspolitik gynnar både den biologiska mångfalden och klimatet

Marcus Pehrsson

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A554

KALIX ARBETAREKOMMUN

Definition av begreppet Klimatnödläge

I många kommuner och kommunfullmäktige behandlas just nu förslag om att utlysa klimatnödläge, (inspirerat av t ex Fridays For future och organisationen Greenpeace). Problemet är att vi inte vet innebörden av detta.

Att utlysa klimatnödläge kan liknas vi ett slags stabsläge, ett beredskapsläge där ledning eller nyckelfunktioner samlas och utvärderar information, beredda att snabbt sätta igång verksamhet. Idag blir ett beslut om att utlysa klimatnödläge en symbolisk handling utan innehåll och agerande. Därför behövs en definition av begreppet för att kommuner, men också hela landet, över huvud taget ska kunna fatta beslut om att utlysa klimatnödläge.

Det brittiska parlamentet har år 2019 godkänt ett förslag om att utlysa ett miljö- och klimatnödläge, och man bedömer att det kommer skapa en våg av handlingar från parlament och regeringen runt om i världen. Deklarationen av ett klimatnödläge var ett krav från klimataktivisterna, och visar att Storbritannien är beredd att arbeta så nära som möjligt med länder som är seriösa med att förhindra en klimatkatastrof.

Partikongressen föreslås besluta:

A554:1 att uppdra till Socialdemokratiska arbetarepartiet att verka för att regeringen definierar begreppet Klimatnödläge

A554:2 att uppdra till Socialdemokratiska arbetarepartiet att verka för att regeringen utarbetar en agenda med övergripande punkter för vad klimatnödläge skulle kunna innebära om man som Sveriges land, kommuner, städer eller orter utlyser det

Hanna Johnselius

Kalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A555

LULEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Det ska inte vara lönsamt att släppa ut

Ofta när det talas om klimatpolitiken så tänker man att vi ska satsa på den nya tekniken och att vi ska driva fram denna positiva utveckling från både statligt och privat håll. Men en minst lika viktig del i detta arbete är att det inte bara ska vara mindre lönsamt att släppa ut och använda ohållbara energikällor för då kan företag fortfarande tjäna pengar på sina stora utsläpp.

Det måste kosta mer än vad det möjligen går att tjäna på att släppa ut. En viktig del i en effektiv klimatpolitik blir då att på olika sätt öka kostnaderna för utsläpp och ett sådant sätt är utsläppsrätter.

Idag kan länder och företag sälja så kallade utsläppsrätter och därmed betala för att få släppa ut. Tanken att företag ska betala för sina utsläpp är god. Men problemet är att priserna är alldeles för låga i förhållande till vinsterna som går att göra på att släppa ut. Vi måste höja priserna till en sådan nivå att det inte går att tjäna pengar på utsläpp. Detta är mest effektivt på EU-nivå där vi tillsammans med socialdemokrater i andra länder måste leda samhällsutvecklingen i rätt riktning. Självklart vore det oansvarigt att göra detta utan förvarning och allt på en gång. Därför ska det göras gradvist för att ge en chans till omställning.

Dessutom måste vi vara medvetna om att många länder, även inom EU, fortfarande subventionerar fossila bränslen. Enligt en rapport till EU-parlamentet från 2017 spenderar EU:s medlemsländer sammanlagt någonstans mellan 39 miljarder och 200 miljarder euro varje år på att subventionera fossila bränslen. Det kan handla om alltifrån fördelaktiga lånevillkor och skattelagar till direkta satsningar på ökad produktion av fossila bränslen. Det kan även handla om att stater väljer att stå för kostnaderna som dessa företag skapar genom att de skadar miljön och klimatet, även det räknas nämligen som ett stöd till fossila bränslen. Alla som inser hur allvarligt klimathotet verkligen är inser också hur orimligt det är att stödja sådant som så kraftigt bidrar till detta och därför föreslår jag att sådana subventioner ska förbjudas.

Partikongressen föreslås besluta:

A555:1 att Socialdemokraterna ska verka på EU-nivå för att införa förbud på subventioner av fossila bränslen

A555:2 att Socialdemokraterna ska verka på EU-nivå för att gradvist höja priserna på utsläppsrätter

Elias Sundberg

Luleå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A556

TOMELILLA ARBETAREKOMMUN

Ekocid

Storskalig miljöförstöring bör klassas som ekocid. Och det bör i sin tur betraktas som ett brott som kan behandlas av Internationella brottmålsdomstolen.

Palmecentret och LO har tagit över stafettpipen från Olof Palme som för snart fyrtio år sedan inledningstalade på världens första miljökonferens i Stockholm. I en gemensam debattartikel kräver de ”att Sverige bör gå i täten för att ekocid (från engelskans ecocide), ska läggas till Romstadgan som ett femte brott i fredstid. Och därmed på ett avgörande sätt bidra till ett nytt förhållningssätt till investeringar, exploatering och tillväxt.”.

Ett ekocid definieras som en omfattande skada eller förstörelse med betydande och bestående effekt på ekosystemen som alla levande varelser och i synnerhet mänskligheten är beroende av. Även om ekocider omfattar alla större miljökatastrofer, avser de främst mänskligt skapade påverkningar. Utnyttjandet av ändliga jordiska resurser av människor har lett till snabb klimatförändring och den sjätte massutrotningen, som vi bevittnar idag. Som ett resultat hotas både nuvarande och framtida generationers överlevnad. För att bevara den biologiska mångfalden för framtida generationer behöver vi en ny definition av välstånd - en som bygger på den vetenskapliga förståelsen för stabiliteten i det globala ekosystemet och som är förankrad i det internationella rättsliga ramverket.

Ekocid bör därför bli det femte brottet i den internationella straffrätten, som kan väckas inför den Internationella brottmålsdomstolen (ICC) på samma sätt som krigsförbrytelser, brott mot mänskligheten och folkmord. Romstadgan är domstolens reglerande lagstiftning. Definitionen av krigsförbrytelser omfattar omfattande, långvariga och allvarliga skador på den naturliga miljön. Det finns dock för närvarande inga försiktighetsåtgärder för att skydda miljön från sådana skador under fredstid.

https://www.lo.se/start/tal_och_artiklar/_kriminalisera_stor_skalig_miljoforstorelse_quot

Partikongressen föreslås besluta:

A556:1 att Socialdemokraterna ska verka för att ekocid ska läggas till Romstadgan som ett femte brott i fredstid

Anita Ullmann

Tomelilla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A557

BOLLNÄS ARBETAREKOMMUN

Ekocid

Sverige behöver gå i täten för att få bort de kostsamma förödelser som förstör natur, mänskliga liv och den värld vi nu lever i. En väg till en bättre värld är att få till en lagstiftning som motverkar storskalig miljöförstöring. Socialdemokraterna behöver därför vara de som leder arbetet med möjligheten för att komplettera Romstadgan med ekocid som internationellt brott med möjlighet att åtala vid internationella brottmålsdomstolen i Haag. Gemensamt står vi nu inför mänsklighetens största utmaning. Klimatet och ekosystemen befinner sig just nu under en oerhörd press med utrotning av arter, mänskligt lidande och oöverskådliga ekonomiska konsekvenser som följd. Vi behöver som parti verka i frågan nationellt och internationellt för att komma till stånd med en sådan lagstiftning.

De klimatförändringar som vi nu kan se innebär öknings av våldsamma brändernas framfart, en utbredning av mångårig torka, de återkommande orkanernas massiva förödelse och översvämningarnas katastrofala följder.

Det är vår jord, vår demokratis och vårt samhälles akuta kris. Samtidigt ser vi hur ett antal stater och företag och politiska makthavare som aktivt motarbetar den omställning som nu är av den största nödvändigheten.

Vi ser allt mer av gigantiska investeringar i desinformationskampanjer. En ökad rovdrift och ytterligare exploatering av mänskliga världen och vår natur. Utsläpp, miljöförstörelse, ojämlikhet och mänskligt lidande fortsätter att öka.

De ekosystem vi som mänsklighet är beroende av för välstånd, välfärd, försörjning och överlevnad utarmas och förintas nu systematiskt med oerhörd hastighet.

Överfiske, bottentrålning och utsläpp förgör marina livsmiljöer. Skogar överexploateras, skövlas och bränns för ekonomisk vinning, för att ge plats till odling av sojaböner, palmolja och boskapsuppfödning.

Industriella jordbruk med sina konstanta användningar av mördande bekämpningsmedel med följd av massutrotning av den biologiska mångfalden. Mineralbrytningen, utvinningar av olja och gas som förstör vattendrag och känsliga naturområden.

Detta är bara några av den rad av många exempel som finns med en omfattande miljöskadlig verksamhet som just nu sker runt om i världen.

Detta driver på en negativ klimatförändring men också ett utarmande av livsmiljöer och ekosystem. Trots årtionden av kännedom om de negativa sambanden fortsätter stater, företag och finansbolag att exploatera och investera i verksamheter som är förödande för vår gemensamma jord och för mänsklighetens överlevnad.

Kortsiktiga ekonomiska vinster är drivkraften och grunden till rovdrift men som på längre sikt utarmar ekosystem, välstånd, försämrar mänskliga rättigheter, ökar konfliktytor med följder så som fattigdom och människor på flykt.

Det behövs en internationell ekocidlagstiftning. Detta är ett hot mot fred och säkerhet! Därför ska ekocid erkännas som ett femte tillägg i Romstadgan, det juridiska ramverk gällande brott mot freden som reglerar internationella brottsdomstolen i Haag.

En internationell ekocidlagstiftning kriminaliserar storskalig miljöförstöring och kommer med detta sätta en gemensam gräns som erbjuder en efterfrågad global åtgärd på ett globalt problem.

Påföljder som böter eller andra ekonomiska konsekvenser har inte visat sig hindra aktörer från att bedriva storskalig rovdrift. Företag och makt personer går i konkurs eller försvinner, därmed lämnas notan över till samhället för sin förödelse. Detta är något som allt för ofta före kommer och en väl utstuderad strategi.

Men med en internationell ekocidlagstiftning skulle personligt ansvariga åtalas för de storskaliga miljöbrott deras beslut eller agerande orsakat. Precis som juridiska personer idag kan åtalas för brott mot mänskliga rättigheter.

Med detta förmodas investeringar och satsningar styras i en mer hållbar riktning. Tydliga riktlinjer är något vad företagen själva efterfrågar.

I september 2020 i samband med FN: förhandlingar om konventionen för biologisk mångfald. Fram häver 560 olika företag i ett gemensamt uttalande att friska samhällen, goda ekonomier och blomstrande affärsverksamhet är helt i beroende av naturen.

Friska ekosystem är ett måste för allt liv och utveckling, utan detta kommer vi aldrig att nå våra globala hållbarhetsmål.

Det brådskar att hitta kraftfulla verktyg som kan vända den alarmerande trend vi just nu ser i världen.

En internationell ekocidlagstiftning har enorm potential att vara just detta då romstadgan är ett av världens kraftfullaste juridiska dokument.

På kort tid har intresset ökat avsevärt. Vid ICC:s partsmöte i november 2019 menade Vanuatu och Maldiverna att ekocid som internationellt brott nu behöver diskuteras på allvar.

Samma månad uttalade Påven Franciskus sitt stöd för ekocid som internationellt brott vilket även Kyrkornas Världsråd gjorde i juni 2019.

I Sverige har LO och Palmecentret i mars 2020 efterlyst ekocid som brott i en debattartikel.

I juli 2020 uttalade Frankrikes president Macron stöd för förslaget och kort därefter motionerade De Gröna i Belgien i parlamentet om ekocid som internationellt brott.

I juli 2020 skrevs även ett öppet brev där Greta Thunberg tillsammans med unga klimataktivister från Tyskland och Belgien krävde att EU:s medlemsländer ska verka för en internationell ekocidlagstiftning.

Under 1990-talet när romstadgan ursprungligen utarbetades var ekocid med, men ströks i sista stund.

Omfattande, långvarig och allvarlig miljöförstöring är enligt romstadgan kriminellt idag men endast i krigstid. De utgörs inget brott i fredstid. Detta är befängtt!

De har nu gått ett halvt sekel sedan Olof Palme var bland de första att använda sig av begreppet Ekocid (Ecocide) nu är de hög tid att vi prioriterar och tar frågan på allvar. Att vi på riktigt driver på frågan och tar vårt ansvar om den natur vi är en del av. Låt oss sluta den cirkel Olof Palme påbörjade!

Därför yrkar jag på

Partikongressen föreslås besluta:

A557:1 att Socialdemokraterna verkar nationellt och internationellt för att få till stånd en lagstiftning om ekocid

A557:2 att Socialdemokraterna skapa internationellt samförstånd och initiera en process för att skapa en internationell lagstiftning mot ekocid

Magnus Alfredsson

Bollnäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A558

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ekojordbruk runt Östersjön

Östersjön är världens mest förorenade inlandsvatten. Det havsområde som folk i Nordeuropa har levt av i årtusenden är idag döende. Miljögifter har förpestat havet, Östersjöns fiskar mår allt sämre och onaturlig algblomning sker i allts större omfattning.

Orsakerna till Östersjöns problem är flera: överfiske, ökande sjöfart och miljögiftsutsläpp är tre exempel. Men det enskilt största problemet är övergödningen.

Ämnena fosfor och kväve har en gödande effekt för växter, alger och så kallade blågröna bakterier. Stora utsläpp av just de två ämnena är orsaken till den onaturliga algblomning som ofta inträffar i Östersjön. Det är som bekant detta problem vi kallar för övergödning. Problemen slutar dock inte där. Det stora näringstillskottet som övergödningen medför gör att havsbottens mikroorganismer förökar sig onaturligt mycket och förbrukar onaturligt mycket syre. Resultatet av det blir att syret försvinner från stora bottenområden i Östersjön. Idag är 15 procent av Östersjöns botten helt fri från syre. Ytterligare 30 procent är syrefattigt. Utan syre finns inget liv. Östersjön är världens största område med död havsbotten.

Om haven dör, dör vi. Hälften av syret som människan andas produceras genom ekosystemmekanismer i haven. Dessutom är havet en trivsamt plats som är källa till mycket glädje och rekreation. Ytterligare en viktig aspekt är såklart Östersjöns roll i Sveriges och Nordeuropas ekonomi. Att säkerställa att fiskeriet även i framtiden kommer kunna bidra med ekonomisk tillväxt till Sverige är naturligtvis av stor vikt.

Utsläppen av fosfor och kväve (alltså de två ämnen som orsakar övergödningen) i Östersjön kommer huvudsakligen från jordbruket. För att minska övergödningen och kunna rädda Östersjön behövs således ett mer hållbart jordbruk. Forskning från Sveriges lantbruksuniversitet har visat att ekologiskt jordbruk innebär mindre utsläpp av fosfor och kväve i havet. I ekjordbruk används inte kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel och minst 60 procent av allt eventuellt djurfoder odlas på gården. Det innebär att gödningsämnena i högre grad tas tillvara på och inte läcker ut i havet. Att miljögifter och onaturliga kemikalier inte används i ekjordbruk bidrar såklart också till ett renare hav.

Att inom EU endast tillåta ekologisk jordbruksverksamhet i de områden runt Östersjön som är särskilt känsliga för övergödning vore ett viktigt steg i rätt riktning. Eftersom alla länder som omger Östersjön är EU-länder borde det rimligtvis finnas goda möjligheter för att tillsammans rädda Östersjön genom samarbete i Europeiska Unionen.

Partikongressen föreslås besluta:

A558:1 att Socialdemokraterna verkar för att endast ekologisk jordbruksverksamhet ska tillåtas i de övergödning känsliga områdena runt Östersjön som är belägna i EU-länder

Sebastian Rasmusson

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A559

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ekologisk omställning

Vi behöver snabbt ställa om till ett ekologiskt hållbart samhälle. Utsläpp av växthusgaser har redan höjt temperaturen med 1,1 °C över förindustriell nivå. Det ger mer extremväder, arter dör ut och andra arter vandrar norrut. Följden är skador på natur och anläggningar. Värst drabbas de människor som har det sämst ställt. Med ökad uppvärmning tilltar problemen.

Parisavtalet innebär att hålla en temperaturökning långt under 2,0 °C, och sikta på att stanna vid 1,5 °C. Tyvärr räcker parternas åtaganden enbart till ett stopp vid ungefär 2,8 °C. Sverige har idag som mål att 2045 inte ha några territoriella nettoutsläpp av växthusgaser. Samtidigt som problemen tilltar utvecklas och kommersialiseras snabbt förnybar teknik. På många håll är nu vind- och solkraft det billigast sättet att producera el. Men Kina fortsätter att bygga och exportera kolkraft. Den 7 oktober 2020 var en märkesdag då en förnybar energileverantör, NextEra, blev det högst värderade energibolaget i USA. Tidigare under året blev elbilstillverkaren Tesla världens högst värderade bilföretag.

Vi måste agera. Mängd använd energi och material behöver minskas, bland annat genom ökad effektivitet i en cirkulär ekonomi. Skadad natur måste återställas till att åter effektivt kunna binda koldioxid. Varor och tjänster bör kosta efter sitt klimatavtryck, även de importerade.

Att ställa om till ett ekologiskt uthålligt samhälle ställer stora krav på investeringar i teknik, utbildning och sociala reformer. Ny grön teknik behöver stödas, anpassas och spridas för att nå kommersialisering. Det tog över 30 år innan solceller slog igenom. Ny teknik kan vara dyr att köpa, men billiga att använda (t ex är elbilar dyra men billiga att köra). Vi vill därför ha kreditinstitut som kan grön teknik. Exempel på behov av krediter är: socialt och ekologiskt hållbar renovering av bostäder, datorprogram för prissättning av produkter efter behov och livscykel, samordnade transporter av människor (bland annat kollektivtrafik) och gods. Sverige bör därför inrätta en grön investeringsbank som ett komplement till Europeiska Investeringsbanken. Banken ska investera strategiskt i klimat och miljö, där marknaden inte lyckats få fram kapital.

Partikongressen föreslås besluta:

A559:1 att Socialdemokraterna verkar för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet

A559:2 att Socialdemokraterna verkar för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och nettonollutsläpp sätts som mål till 2035

A559:3 att Socialdemokraterna verkar för en statlig grön investeringsbank

A559:4 att Socialdemokraterna verkar för att alla AP-fonder bidrar till grön omställning

Sten Gellerstedt, Eriksbergs S-förening

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A560

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Ekonomisk tillväxt måste ha målet långsiktig hållbarhet

Ekosystemtjänster och globala mål

Begreppet ekosystemtjänster används för att visa den nytta människan får från naturens arbete. Som när växter renar luft, buskar dämpar buller, bin pollinerar grödor eller att vår hälsa ökar i naturen. Det är viktigt att understryka naturens ”gratisarbete” ekosystemtjänster. Det finns ett akut behov av att återställa, skapa och stärka balansen i världens ekosystem.

Det är också så att stadens gräsmattor renar regn- och snövatten från tungmetaller och skadliga partiklar. Maskar och bakterier gör jorden bördig. Trots att tjänsterna är grunden i vår välfärd är de fortfarande osynliga i flera samhällsbeslut.

Att värdera ekosystemtjänster är inget särintresse. Många värden reflekteras inte i marknadspriser vilket leder till att värdena sällan beräknas innan beslut tas. Till exempel kan den kyl- och reningseffekt som vegetation har på omgivande luft inte köpas eller säljas på en marknad. Med hjälp av kunskapen kan till exempel samhällsplanerare fatta mer medvetna beslut, som påverkar den gemensamma livskvaliteten i och kring markområdet i en positiv riktning.

Människan har ensidigt brukat mark- och vattenresurser med fokus på de ekosystemtjänster, som är mest synliga som frukter, grödor och trävirke. Ensidigheten påverkar livsmöjligheterna negativt för växter, djur och organismer, d v s det som kallas biologisk mångfald.

Obalansen ökar även en fortsatt snedvriden välfärd. Människor i världens fattigare områden är mer beroende av en biologisk mångfald för mat och till exempel medicinalväxter. Haltande ekosystem och biologisk mångfald står tillsammans med klimatfrågan högst på FN:s lista över de miljöproblem, som mänskligheten behöver arbeta med mest intensivt för att förändra.

Begreppet hållbar utveckling introducerades 1981 av den amerikanske miljövetaren och författaren Lester Brown. Det fick sin internationella spridning 1987 då det lanserades av Världskommissionen för miljö och utveckling; även kallad Brundtlandkommissionen, i dess rapport "Vår gemensamma framtid", som leddes av Norges dåvarande statsminister Gro Harlem Brundtland

I rapporten hävdade kommissionen att hållbar social utveckling och ekonomisk tillväxt är omöjligt att uppnå om miljön ödeläggs och naturresurserna överexploateras. Utveckling och tillväxt måste äga rum på miljöns villkor. Brundtlandkommissionen gjorde följande definition: "En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov".

Hållbar utveckling består av tre dimensioner som samspelar och stödjer varandra:

- Ekologisk hållbarhet,
- Social hållbarhet
- Ekonomisk hållbarhet.

I september 2015 antog FN:s generalförsamling 17 globala mål för hållbar utveckling. Alla 193 medlemsländer i FN står bakom målen. Därför ger de en stor möjlighet att forma framtiden till det bättre.

Konsumtionen skapar massiva miljöproblem

Varje år slänger vi svenskar ca 440 kilo sopor per person. Vi köper många saker som vi egentligen inte behöver. Konsumtionen skapar massiva miljöproblem såväl utomlands som här. När julen inte "räckte" skapades Halloween, sedan Black Friday och Cyber Monday - och nu vill förtegg skapa en ny novemberhögtid för köpmanin, kallad Singles day. Denna dag har blivit världens största shoppingdag globalt, även om den inte slagit i Sverige – än.

Målen för den ekonomiska politiken måste förändras

BNP är summan av alla färdiga varor och tjänster som tillverkas under ett år. Men den mäter varken ny kunskap, invånarnas hälsa och välmående eller kostnaderna för miljön, och är därför ett dåligt mått på välfärd. Målen för den ekonomiska politiken bör gälla det man faktiskt siktar på såsom folkhälsa, medellivslängd, inkomster, sysselsättning, sparande, budgetsaldo, och bankstabilitet. Att endast mäta tillväxten i form av BNP räcker inte. En hög BNP kan vara destruktiv om den bidrar till att försämra vår miljö eller utarma våra naturresurser.

Samhällsvetare och ekonomer måste också bidra till att konstruera ekonomisk-politiska verktyg som minskar riskerna för biosfären. Marknaden förmår inte att på egen hand att sätta rätt relativpriser på verksamheter med miljökonsekvenser

Vi behöver stimulera ny, grön teknik, ändra tillväxtens karaktär och innehåll samt göra ekonomin grön på riktigt. Det är dags att sätta upp de mål samhället verkligen strävar efter och låta BNP bli vad den blir.

Partikongressen föreslås besluta:

A560:1 att stimulera en ekonomisk tillväxt som är långsiktigt hållbar i enlighet med de målsättningar FN beslutat om

A560:2 att mätningen av BNP utvecklas så att allt som är relevant för ett långsiktigt hållbart samhälle ingår

A560:3 att genomförandet av målsättningarna följs upp årligen

Gunnar Jönsson Ronny Hansson Annika Brodin Kerstin Vikner Per Olsson Mats Nilsson Tord Persson

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A561

SÄTER ARBETAREKOMMUN

Ekonomisk utveckling inom planetens gränser

Grön teknik och energieffektiviseringar utgör grunden för en grön omställning. Men det kommer förmodligen inte att räcka. Samtidigt pressas världens naturresurser allt hårdare. Klimatkrisen är inte vår tids enda allvarliga miljöhot. Den biologiska mångfalden slås idag ut i en takt som saknar motstycke miljontals år tillbaka i tiden. En rad ekologiska gränser riskerar att överskridas, med svåröverblickbara konsekvenser.

Forskarvärldens budskap är numera entydigt: Vår tids ekonomiska tillväxtmodell är ohållbar. Problemet illustreras av utsläppen från Sveriges samlade konsumtion. De konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser inkluderar utsläpp från importerade varor och internationella transporter. Till skillnad från Sveriges territoriella utsläpp har de konsumtionsbaserade utsläppen inte minskat under de senaste decennierna. Orsaken är bland annat förflyttning av produktion till låglöneländer med högre utsläpp – och en ohållbar konsumtionsspiral.

Idag saknas klimatmål för de konsumtionsbaserade utsläppen. Det här behöver ändras. Sverige har ett ansvar också för de utsläpp vi ger upphov till genom import och internationella transporter. Vi vill se en samlad strategi för att ta itu med de konsumtionsbaserade utsläppen. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2045. Strategin bör också ta sin utgångspunkt i klimaträttvisa. Vi vet att den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest idag ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar

inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt. Eventuella höjda klimatskatter måste ta hänsyn till människors skilda ansvar och förutsättningar.

Som en första åtgärd bör Sverige driva på för klimattullar inom EU. En andra avgörande åtgärd, både för att nå klimatmålen och ta itu med vår tids ohållbara tillväxtmodell, är resoluta steg mot betydligt mer återvinning och återbruk. Vi behöver en nationell plan för cirkulär ekonomi, med tydliga mål, kraftfulla styrmedel och fokus på produktion och systemlösningar.

Ingen har idag en färdig ritning för hur en hållbar ekonomisk utvecklingsmodell kommer att se ut i slutändan. En del tror att grön teknik kan lösa allt. Andra är lika säkra på att världsekonomin måste krympa. Vår utgångspunkt är mer pragmatisk: De gröna delarna av ekonomin måste växa, de skadliga krympa – och frukterna av utvecklingen fördelas betydligt mer rättvist än idag. Vad slutresultatet blir i BNP-tillväxt räknat är i grund och botten mindre intressant. En grön ny giv gör inte anspråk på att ha alla svar. Men den utgör en nödvändig gir bort från en ohållbar väg och en dörröppnare mot en hoppfullare framtid.

Partikongressen föreslås besluta:

A561:1 att Socialdemokraterna ska verka för att nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp, med slutmål netto nollutsläpp 2045

A561:2 att Socialdemokraterna ska verka för att EU inför klimattullar. Klimat- och miljöpåverkan, administrativa kostnader och spårbarhet bör beaktas

A561:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för cirkulär ekonomi utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar

A561:4 att Socialdemokraterna ska verka för ett jämlikt samhälle och en ekonomisk utveckling som håller sig inom planetens ekologiska gränser

Säter arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A562

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN

Ekonomisk utveckling inom planetens gränser

Grön teknik och energieffektiviseringar utgör grunden för en grön omställning. Men det kommer förmodligen inte att räcka. Samtidigt pressas världens naturresurser allt hårdare. Klimatkrisen är inte vår tids enda allvarliga miljöhot. Den biologiska mångfalden slås idag ut i en takt som saknar motstycke miljontals år tillbaka i tiden. En rad ekologiska gränser riskerar att överskridas, med svåröverblickbara konsekvenser.

Forskarvärldens budskap är numera entydigt: Vår tids ekonomiska tillväxtmodell är ohållbar.

Problemet illustreras av utsläppen från Sveriges samlade konsumtion. De konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser inkluderar utsläpp från importerade varor och internationella transporter.

Till skillnad från Sveriges territoriella utsläpp har de konsumtionsbaserade utsläppen inte minskat under de senaste decennierna. Orsaken är bland annat förflyttning av produktion till låglöneländer med högre utsläpp – och en ohållbar konsumtionsspiral.

Idag saknas klimatmål för de konsumtionsbaserade utsläppen. Det här behöver ändras. Sverige har ett ansvar också för de utsläpp vi ger upphov till genom import och internationella transporter. Vi vill se en samlad strategi för att ta itu med de konsumtionsbaserade utsläppen. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2045. Strategin bör också ta sin utgångspunkt i klimaträttvisa. Vi vet att den tiondel av

Sveriges befolkning som tjänar mest idag ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt. Eventuella höjda klimatskatter måste ta hänsyn till människors skilda ansvar och förutsättningar.

Som en första åtgärd bör Sverige driva på för klimattullar inom EU. En andra avgörande åtgärd, både för att nå klimatmålen och ta itu med vår tids ohållbara tillväxtmodell, är resoluta steg mot betydligt mer återvinning och återbruk. Vi behöver en nationell plan för cirkulär ekonomi, med tydliga mål, kraftfulla styrmedel och fokus på produktion och systemlösningar.

Ingen har idag en färdig ritning för hur en hållbar ekonomisk utvecklingsmodell kommer att se ut i slutändan. En del tror att grön teknik kan lösa allt. Andra är lika säkra på att världsekonomin måste krympa. Vår utgångspunkt är mer pragmatisk: De gröna delarna av ekonomin måste växa, de skadliga krympa – och frukterna av utvecklingen fördelas betydligt mer rättvist än idag. Vad slutresultatet blir i BNP-tillväxt räknat är i grund och botten mindre intressant. En grön ny giv gör inte anspråk på att ha alla svar. Men den utgör en nödvändig gir bort från en ohållbar väg och en dörröppnare mot en hoppfullare framtid.

Partikongressen föreslås besluta:

A562:1 att Socialdemokraterna ska verka för att nuvarande klimatmål kompletteras med mål förkonsumtionsbaserade utsläpp, med slutmål netto nollutsläpp 2045

A562:2 att Socialdemokraterna ska verka för att EU inför klimattullar. Klimat- och miljöpåverkan, administrativa kostnader och spårbarhet bör beaktas

A562:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för cirkulär ekonomi utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar

A562:4 att Socialdemokraterna ska verka för ett jämlikt samhälle och en ekonomisk utveckling som håller sig inom planetens ekologiska gränser

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall
Alingsås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A563

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN

Ekonomisk utveckling inom planetens gränser

Grön teknik och energieffektiviseringar utgör grunden för en grön omställning. Men det kommer förmodligen inte att räcka. Samtidigt pressas världens naturresurser allt hårdare. Klimatkrisen är inte vår tids enda allvarliga miljöhot. Den biologiska mångfalden slås idag ut i en takt som saknar motstycke miljontals år tillbaka i tiden. En rad ekologiska gränser riskerar att överskridas, med svåröverblickbara konsekvenser.

Forskarvärldens budskap är numera entydigt: Vår tids ekonomiska tillväxtmodell är ohållbar. Problemet illustreras av utsläppen från Sveriges samlade konsumtion. De konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser inkluderar utsläpp från importerade varor och internationella transporter. Till skillnad från Sveriges territoriella utsläpp har de konsumtionsbaserade utsläppen bara minskat marginellt under de senaste decennierna. Orsaken är bland annat förflyttning av produktion till låglöneländer med högre utsläpp – och en ohållbar konsumtionsspiral.

Idag saknas klimatmål för de konsumtionsbaserade utsläppen. Det här behöver ändras. Sverige har ett ansvar också för de utsläpp vi ger upphov till genom import och internationella transporter. Vi vill se en samlad strategi för att ta itu med de konsumtionsbaserade utsläppen. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2045. Strategin bör också ta sin utgångspunkt i klimaträttvisa. Vi vet att den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest idag ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt. Eventuella höjda klimatskatter måste ta hänsyn till människors skilda ansvar och förutsättningar.

Som en första åtgärd bör Sverige driva på för klimattullar inom EU. En andra avgörande åtgärd, både för att nå klimatmålen och ta itu med vår tids ohållbara tillväxtmodell, är resoluta steg

mot betydligt mer återvinning och återbruk. Regeringen presenterade under sommaren 2020 en första övergripande strategi när det gäller cirkulär ekonomi. Den nationella strategin behöver förtydligas med konkreta mål för olika sektorer och konkreta styrmedel med fokus på att få till den infrastruktur som krävs och en omställning av produktionssystem.

Ingen har idag en färdig ritning för hur en hållbar ekonomisk utvecklingsmodell kommer att se ut i slutändan. En del tror att grön teknik kan lösa allt. Andra är lika säkra på att världsekonomin måste krympa. Vår utgångspunkt är mer pragmatisk: De gröna delarna av ekonomin måste växa, de skadliga krympa – och frukterna av utvecklingen fördelas betydligt mer rättvist än idag. Vad slutresultatet blir i BNP-tillväxt räknat är i grund och botten mindre intressant. En grön ny giv gör inte anspråk på att ha alla svar. Men den utgör en nödvändig gir bort från en ohållbar väg och en dörröppnare mot en hoppfullare framtid.

Partikongressen föreslår besluta:

- A563:1 att Socialdemokraterna ska verka för att nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp, med slutmål netto nollutsläpp 2045
- A563:2 att Socialdemokraterna ska verka för att EU inför klimattullar. Klimat- och miljöpåverkan, administrativa kostnader och spårbarhet bör beaktas
- A563:3 att Socialdemokraterna ska verka för att den nationella strategin utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar
- A563:4 att Socialdemokraterna ska verka för ett jämlikt samhälle och en ekonomisk utveckling som håller sig inom planetens ekologiska gränser

Erik Arnberg, Annakari Berglund, Kjell Englund, Per Fontin, Börje Henningsson, Lars Holmbom, Ingrid Lindahl, Bengt-Ove Lundell, Knut Isaksson, Ulf Månsson, Nils Nilsson, Thomas Olsson, Olle Rydell, Elisabeth Tillander
Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A564

SALA ARBETAREKOMMUN

Ekonomisk utveckling inom planetens gränser

Grön teknik och energieffektiviseringar utgör grunden för en grön omställning. Men det kommer förmodligen inte att räcka. Samtidigt pressas världens naturresurser allt hårdare. Klimatkrisen är inte vår tids enda allvarliga miljöhot. Den biologiska mångfalden slås idag ut i en takt som saknar motstycke miljontals år tillbaka i tiden. En rad ekologiska gränser riskerar att överskridas, med svåröverblickbara konsekvenser.

Forskarvärldens budskap är numera entydigt: Vår tids ekonomiska tillväxtmodell är ohållbar. Problemet illustreras av utsläppen från Sveriges samlade konsumtion. De konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser inkluderar utsläpp från importerade varor och internationella transporter. Till skillnad från Sveriges territoriella utsläpp har de konsumtionsbaserade utsläppen inte minskat under de senaste decennierna. Orsaken är bland annat förflyttning av produktion till låglöneländer med högre utsläpp – och en ohållbar konsumtionsspiral.

Idag saknas klimatmål för de konsumtionsbaserade utsläppen. Det här behöver ändras. Sverige har ett ansvar också för de utsläpp vi ger upphov till genom import och internationella transporter. Vi vill se en samlad strategi för att ta itu med de konsumtionsbaserade utsläppen. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2045. Strategin bör också ta sin utgångspunkt i klimaträttvisa. Vi vet att den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest idag ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt. Eventuella höjda klimatskatter måste ta hänsyn till människors skilda ansvar och förutsättningar.

Som en första åtgärd bör Sverige driva på för klimattullar inom EU. En andra avgörande åtgärd, både för att nå klimatmålen och ta itu med vår tids ohållbara tillväxtmodell, är resoluta steg mot betydligt mer återvinning och återbruk. Vi behöver en nationell plan för cirkulär ekonomi, med tydliga mål, kraftfulla styrmedel och fokus på produktion och systemlösningar.

Ingen har idag en färdig ritning för hur en hållbar ekonomisk utvecklingsmodell kommer att se ut i slutändan. En del tror att grön teknik kan lösa allt. Andra är lika säkra på att världsekonomin måste krympa. Vår utgångspunkt är mer pragmatisk: De gröna delarna av ekonomin måste växa, de skadliga krympa – och frukterna av utvecklingen fördelas betydligt mer rättvist än idag. Vad slutresultatet blir i BNP-tillväxt räknat är i grund och botten mindre intressant. En grön ny giv gör inte anspråk på att ha alla svar. Men den utgör en nödvändig gir bort från en ohållbar väg och en dörröpnare mot en hoppfullare framtid.

Partikongressen föreslås besluta:

A564:1 att Socialdemokraterna ska verka för att nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp, med slutmål netto nollutsläpp 2045

A564:2 att Socialdemokraterna ska verka för att EU inför klimattullar. Klimat- och miljöpåverkan, administrativa kostnader och spårbarhet bör beaktas

A564:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för cirkulär ekonomi utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar

A564:4 att Socialdemokraterna ska verka för ett jämlikt samhälle och en ekonomisk utveckling som håller sig inom planetens ekologiska gränser

Jan Berndtsson, Viktor Kärvinge, Stefan Axinge
Sala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A565

GÄVLE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ekonomisk utveckling inom planetens gränser

Grön teknik och energieffektiviseringar utgör grunden för en grön omställning. Men det kommer förmodligen inte att räcka. Samtidigt pressas världens naturresurser allt hårdare. Klimatkrisen är inte vår tids enda allvarliga miljöhot. Den biologiska mångfalden slås idag ut i en takt som saknar motstycke miljontals år tillbaka i tiden. En rad ekologiska gränser riskerar att överskridas, med svåröverblickbara konsekvenser.

Forskarvärldens budskap är numera entydigt: Vår tids ekonomiska tillväxtmodell är ohållbar. Problemet illustreras av utsläppen från Sveriges samlade konsumtion. De konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser inkluderar utsläpp från importerade varor och internationella transporter. Till skillnad från Sveriges territoriella utsläpp har de konsumtionsbaserade utsläppen inte minskat under de senaste decennierna. Orsaken är bland annat förflyttning av produktion till låglöneländer med högre utsläpp – och en ohållbar konsumtionsspiral.

Idag saknas klimatmål för de konsumtionsbaserade utsläppen. Det här behöver ändras. Sverige har ett ansvar också för de utsläpp vi ger upphov till genom import och internationella transporter. Vi vill se en samlad strategi för att ta itu med de konsumtionsbaserade utsläppen. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2045. Strategin bör också ta sin utgångspunkt i klimaträttvisa. Vi vet att den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest idag ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt. Eventuella höjda klimatskatter måste ta hänsyn till människors skilda ansvar och förutsättningar.

Som en första åtgärd bör Sverige driva på för klimattullar inom EU. En andra avgörande åtgärd, både för att nå klimatmålen och ta itu med vår tids ohållbara tillväxtmodell, är resoluta steg mot betydligt mer återvinning och återbruk. Vi behöver en nationell plan för cirkulär ekonomi, med tydliga mål, kraftfulla styrmedel och fokus på produktion och systemlösningar.

Ingen har idag en färdig ritning för hur en hållbar ekonomisk utvecklingsmodell kommer att se ut i slutänden. En del tror att grön teknik kan lösa allt. Andra är lika säkra på att världsekonomin måste krympa. Vår utgångspunkt är mer pragmatisk: De gröna delarna av ekonomin måste växa, de skadliga krympa – och frukterna av utvecklingen fördelas betydligt mer rättvist än idag. Vad slutresultatet blir i BNP-tillväxt räknat är i grund och botten mindre intressant. En grön ny giv gör inte anspråk på att ha alla svar. Men den utgör en nödvändig gir bort från en ohållbar väg och en dörröppnare mot en hoppfullare framtid.

Partikongressen föreslås besluta:

A565:1 att Socialdemokraterna ska verka för att nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp, med slutmål netto nollutsläpp 2045

A565:2 att Socialdemokraterna ska verka för att EU inför klimattullar. Klimat- och miljöpåverkan, administrativa kostnader och spårbarhet bör beaktas

A565:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för cirkulär ekonomi utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar

A565:4 att Socialdemokraterna ska verka för ett jämlikt samhälle och en ekonomisk utveckling som håller sig inom planetens ekologiska gränser

Gävle Norra S-förening

Gävle arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A566

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ekonomisk utveckling inom planetens gränser

Grön teknik och energieffektiviseringar utgör grunden för en grön omställning. Men det kommer förmodligen inte att räcka. Samtidigt pressas världens naturresurser allt hårdare. Klimatkrisen är inte vår tids enda allvarliga miljöhot. Den biologiska mångfalden slås idag ut i en takt som saknar motstycke miljontals år tillbaka i tiden. En rad ekologiska gränser riskerar att överskridas, med svåröverblickbara konsekvenser.

Forskarvärldens budskap är numera entydigt: Vår tids ekonomiska tillväxtmodell är ohållbar. Problemet illustreras av utsläppen från Sveriges samlade konsumtion. De konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser inkluderar utsläpp från importerade varor och internationella transporter. Till skillnad från Sveriges territoriella utsläpp har de konsumtionsbaserade utsläppen inte minskat under de senaste decennierna. Orsaken är bland annat förflyttning av produktion till låglöneländer med högre utsläpp – och en ohållbar konsumtionsspiral.

Idag saknas klimatmål för de konsumtionsbaserade utsläppen. Det här behöver ändras. Sverige har ett ansvar också för de utsläpp vi ger upphov till genom import och internationella transporter. Vi vill se en samlad strategi för att ta itu med de konsumtionsbaserade utsläppen. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2045. Strategin bör också ta sin utgångspunkt i klimaträttvisa. Vi vet att den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest idag ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt. Eventuella höjda klimatskatter måste ta hänsyn till människors skilda ansvar och förutsättningar.

Som en första åtgärd bör Sverige driva på för klimattullar inom EU. En andra avgörande åtgärd, både för att nå klimatmålen och ta itu med vår tids ohållbara tillväxtmodell, är resoluta steg mot betydligt mer återvinning och återbruk. Vi behöver en nationell plan för cirkulär ekonomi, med tydliga mål, kraftfulla styrmedel och fokus på produktion och systemlösningar.

Ingen har idag en färdig ritning för hur en hållbar ekonomisk utvecklingsmodell kommer att se ut i slutändan. En del tror att grön teknik kan lösa allt. Andra är lika säkra på att världsekonomin måste krympa. Vår utgångspunkt är mer pragmatisk: De gröna delarna av ekonomin måste växa, de skadliga krympa – och frukterna av utvecklingen fördelas betydligt mer rättvist än idag. Vad slutresultatet blir i BNP-tillväxt räknat är i grund och botten mindre intressant. En grön ny giv gör inte anspråk på att ha alla svar. Men den utgör en nödvändig gir bort från en ohållbar väg och en dörröppnare mot en hoppfullare framtid.

Partikongressen föreslås besluta:

- A566:1 att Socialdemokraterna ska verka för att nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp, med slutmål netto nollutsläpp 2045
- A566:2 att Socialdemokraterna ska verka för att EU inför klimattullar. Klimat- och miljöpåverkan, administrativa kostnader och spårbarhet bör beaktas
- A566:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för cirkulär ekonomi utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar
- A566:4 att Socialdemokraterna ska verka för ett jämlikt samhälle och en ekonomisk utveckling som håller sig inom planetens ekologiska gränser
- A566:5 att Socialdemokraterna i Oxelösund ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
- A566:6 att Socialdemokraterna i Oxelösund skickar motionen vidare till nästa partikongress

Steve Franzén

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A567

ARVIKA ARBETAREKOMMUN

Elförsörjning till det klimatneutrala samhället

Den hållbara elen räcker inte. 2030 ska Sveriges utsläpp av växthusgaser ha minskat väsentligt för att vara nere på nollutsläpp 2045. De närmaste åren ska ställa om för att nå klimatmålet om max 1.5 graders temperaturhöjning. Trots att alla är medvetna om allvaret så går det trögt att bygga ut vindkraften, eftersom den inte upplevs som något man vill ha runt knuten. Gärna vindkraft, men inte här, är den stående kommentaren när något projekt i kommunen blir aktuellt. Jag vill inte göra mer reklam för vindkraft än nödvändigt, men det är ändå ett snabbt sätt att med känd teknik möjliggöra en större elproduktion. Den är dessutom lönsam och hållbar, till skillnad från kärnkraften. Elen från Norrlandsälvarna kommer inom några år att gå åt till Hybritprojektet, batterifabriken och serverhallarna, som placerats där just på grund av tillgången på energi. Snart blir det som förr, att produktion läggs nära energikällan och då behövs det många olika energikällor utplacerade över hela landet. Det måste därför bli attraktivare ge tillstånd till vindkraft i sin hemkommun. Ett sätt är att kommunen får behålla en procentandel av vinsten på vindkraftverken. En kompletterande åtgärd är att kommuner som pekat ut områden lämpliga för vindkraft i sina översiktsplaner, får hjälp från till exempel regional utveckling att framföra fördelarna som ändå finns för bygden. Lokalt företagande i etableringsfasen, bidrag till föreningar, antal årsarbeten med underhållsarbete i parken och möjlighet till framtida energikrävande etableringar. Det här är en fråga som gör att grannar hamnar i luven på varandra och ger en infekterad debatt som gör att många bra områden för vindkraft inte nyttjas. När den väl är på plats blir den ett naturligt inslag i omgivningen och det är en inställningsfråga om man tänker "ingrepp" eller "miljövänlig energi" när man ser ett vindkraftverk. Men innan dess är det många rundor bland opinion och kommunfullmäktige och enskilda politiker kan inte ensamma ta hela stormen kring denna fråga. Särskilt inte när de flesta ändå är överens om att vi måste agera och det nu, för att mildra de värsta effekterna av klimatuppvärmningen.

Ett annat problem är stamnätet där det befintliga inte kommer att kunna överföra ökande produktion. Det behöver byggas ut i snabbare takt. Redan nu får miljövänliga trafikprojekt i större städer läggas på is för att inte elförsörjningen går att garantera. Hur ska det gå då om några år? Aktörer som t ex Volvo aviserar att deras försäljning om 4 år kommer att bestå till hälften av helt eldrivna fordon. 2030 ska de tillverka enbart eldrivna fordon. Andra tänker lika och det går inte att spara in så mycket el, produktionen måste öka.

Vindkraftsetableringar behöver bli attraktivare lokalt och producerad el måste kunna matas ut i den takt den produceras. Därför yrkar jag:

Partikongressen föreslås besluta:

A567:1 att olika åtgärder för att öka attraktiviteten för vindkraft i kommunerna prövas

A567:2 att berörda aktörer stimuleras att bygga ut stamnätet snabbare

Lisa Levin, S-kvinnor i Arvika

Arvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A568

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

En cirkulär ekonomi

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vart satt att producera, konsumera, använda och slanga saker kan inte fortsätta om vi ska ha en planet kvar att leva på. SSU vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för som idag undergräva dem.

En cirkulär ekonomi är ett viktigt verktyg för att nå dit. Genom att sluta produktionskedjan i en cirkel läggs ansvaret där det hör hemma, på dem som skapar utsläppen, samtidigt som vi alla bidrar till ett kretslopp där varor får nytt liv om och om igen. SSU vill att Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi. Regeringen har redan tagit flera viktiga steg men för att ställa om ekonomin helt krävs det mer. SSU vill bland annat vidga producentansvaret, införa fler pantsystem, ställa krav på förnybara råvaror och införa koldioxidmärkning på varor och tjänster. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

När produktionskedja sluts finns där inga vindlande linjer av mellanleverantörer att gömma sig bakom. Varje steg i produktionen kopplas samman och ansvaret för arbetares villkor blir kristallklart. Klimatomställningen är vår tids ödesfråga men omställningen kan aldrig ske på bekostnad av social och ekonomisk rättvisa. De hör alla ihop.

Därför yrkar vi att

Partikongressen föreslås besluta:

A568:1 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A568:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för cirkulär ekonomi utformas, med tydliga mål, stärkta ekonomiska och regulativa styrmedel, och fokus på produktion och produktansvar

A568:3 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystemet samt verkar för gemensamma pantsystem i EU

A568:4 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige

SSU Halmstad

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A569

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN

En grön ny giv för Sverige

Sverige står inför en rad utmaningar. Ekonomin måste byggas upp efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor – och klimatkrisen. Återuppbyggnaden ställer klimatfrågan på sin spets: Antingen nyttjar vi satsningarna för att ställa om eller så bränner vi en unik chans att rädda klimatet.

Sverige har goda förutsättningar att genomföra en grön omställning. Vi är ett rikt land med gott tekniskt kunnande och stora förnybara energiresurser. Problemet är att dagens klimatåtgärder inte räcker. Sveriges utsläpp minskar med någon procent per år. För att uppfylla nuvarande klimatmål måste takten öka till 6-8%. För att vara i linje med 1,5-gradersmålet, sannolikt 10-16%.

Låt oss vara tydliga: För att hantera klimatkrisen krävs en systemförändring av dagens politik. Koldioxidskatt och utsläppshandel är viktiga redskap – men de räcker inte.

Dessutom måste omställningen genomföras efter decennier av växande klyftor. En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör. De reformer vi föreslår skall därför läsas tillsammans med dem för minskade klyftor och stärkt välfärd. Tillsammans utgör de en Green New Deal, en grön ny giv.

Utgångspunkten är enkel: En omställning i den takt och omfattning som krävs förutsätter att staten tar ett betydligt större ansvar. Dagens klimatsatsningar måste flerfaldigas. Samtidigt är samhällets infrastruktur eftersatt, det finns ett skriande behov av bostäder, coronakrisen har blottlagt en pressad välfärd. Vi skulle kunna slå två flugor i en smäll: Rusta välfärdsstaten och bygga ett hållbart samhälle. Men hittills har politiken varit låst. Nödvändiga investeringar har slagits mot en underfinansierad välfärd – samtidigt som klockan tickat ner mot klimatkatastrof. Det är ohållbart. Staten måste kunna satsa för att ta itu med mänsklighetens ödesfråga.

Grunden för en grön ny giv är ett moderniserat finansiellt ramverk, rustat att möta vår tids utmaningar. Samtidigt behöver staten hjälpa till att mobilisera privata investeringar. Problemet är inte avsaknad av pengar, utan att riskerna anses för stora. Det behövs en aktör som minskar riskerna och bidrar med tålmodigt kapital. Vi föreslår en beprövad lösning: En statlig investeringsbank. Pengarna finns, det som behövs är politisk vilja. För den som oroas över skuldsättning: Omställningen är jobbskapande. Investeringarna är inte bara livsavgörande – de kommer att bli lönsamma, för staten och samhället i stort.

Men det behövs mer. För att skala upp grön teknik och göra alternativen tillgängliga krävs subventioner och styrmedel. Offentlig verksamhet har en viktig roll att fylla. Genom att ställa klimatkrav vid upphandling kan det gemensamma bli en motor för omställningen och säkra marknader för ny teknik.

Samtidigt vet vi att det inte räcker att det gröna växer. Det fossila måste samtidigt krympa. Hela ekonomins inriktning måste förändras. Också detta är omöjligt utan starkare statlig styrning. Dagens klimatmål behöver kompletteras med sektorsvisa mål för utfasning av utsläpp. Det behövs ett slutår för fossila bränslen. Klimatskadliga subventioner måste fasas ut. Framför allt krävs ny lagstiftning och praxis så att investeringar och samhällsplanering inte bryter mot klimatmålen.

En del utsläpp kommer att vara svåra att få bort. Det behövs en plan för att ta hand om de här restutsläppen, antingen med tekniska lösningar (CCS/Bio-CCS) eller naturens egna metoder. Också detta kräver nationella satsningar.

Omställningen är den största strukturomvandlingen sedan industrialiseringen och spänner över hela samhället. Idag brister samordningen mellan olika myndigheter och nivåer. För att koordinera arbetet och se till att klimatmålen nås föreslår vi en ny enhet, direkt underställd statsministern.

Jag yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A569:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

A569:2 att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer

A569:3 att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030

- A569:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- A569:5 att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A569:6 att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A569:7 att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

Johan Viklund

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A570

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En grön ny giv för Sverige

Sverige står inför en rad utmaningar. Ekonomin måste byggas upp efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor – och klimatkrisen. Återuppbyggnaden ställer klimatfrågan på sin spets: Antingen nyttjar vi satsningarna för att ställa om eller så bränner vi en unik chans att rädda klimatet.

Sverige har goda förutsättningar att genomföra en grön omställning. Vi är ett rikt land med gott tekniskt kunnande och stora förnybara energiresurser. Problemet är att dagens klimatåtgärder inte räcker. Sveriges utsläpp minskar med någon procent per år. För att uppfylla nuvarande klimatmål måste takten öka till 6-8%. För att vara i linje med 1,5-gradersmålet, sannolikt 10-16%.

Låt oss vara tydliga: För att hantera klimatkrisen krävs en systemförändring av dagens politik. Koldioxidskatt och utsläppshandel är viktiga redskap – men de räcker inte.

Dessutom måste omställningen genomföras efter decennier av växande klyftor. En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör. De reformer vi föreslår skall därför läsas tillsammans med dem för minskade klyftor och stärkt välfärd. Tillsammans utgör de en Green New Deal, en grön ny giv.

Utgångspunkten är enkel: En omställning i den takt och omfattning som krävs förutsätter att

staten tar ett betydligt större ansvar. Dagens klimatsatsningar måste flerfaldigas. Samtidigt är samhällets infrastruktur eftersatt, det finns ett skriande behov av bostäder, coronakrisen har blottlagt en pressad välfärd. Vi skulle kunna slå två flugor i en smäll: Rusta välfärdsstaten och bygga ett hållbart samhälle. Men hittills har politiken varit låst. Nödvändiga investeringar har slagits mot en underfinansierad välfärd – samtidigt som klockan tickat ner mot klimatkatastrof. Det är ohållbart. Staten måste kunna satsa för att ta itu med mänsklighetens ödesfråga.

Grunden för en grön ny giv är ett moderniserat finansiellt ramverk, rustat att möta vår tids utmaningar. Samtidigt behöver staten hjälpa till att mobilisera privata investeringar. Problemet är inte avsaknad av pengar, utan att riskerna anses för stora. Det behövs en aktör som minskar riskerna och bidrar med tålmodigt kapital. Vi föreslår en beprövad lösning: En statlig investeringsbank. Pengarna finns, det som behövs är politisk vilja. För den som oroas över skuldsättning: Omställningen är jobbskapande. Investeringarna är inte bara livsavgörande – de kommer att bli lönsamma, för staten och samhället i stort.

Men det behövs mer. För att skala upp grön teknik och göra alternativen tillgängliga krävs subventioner och styrmedel. Offentlig verksamhet har en viktig roll att fylla. Genom att ställa klimatkrav vid upphandling kan det gemensamma bli en motor för omställningen och säkra marknader för ny teknik.

Samtidigt vet vi att det inte räcker att det gröna växer. Det fossila måste samtidigt krympa. Hela ekonomins inriktning måste förändras. Också detta är omöjligt utan starkare statlig styrning. Dagens klimatmål behöver kompletteras med sektorsvisa mål för utfasning av utsläpp. Det behövs ett slutår för fossila bränslen. Klimatskadliga subventioner måste fasas ut. Framför allt krävs ny lagstiftning och praxis så att investeringar och samhällsplanering inte bryter mot klimatmålen.

En del utsläpp kommer att vara svåra att få bort. Det behövs en plan för att ta hand om de här restutsläppen, antingen med tekniska lösningar (CCS/Bio-CCS) eller naturens egna metoder. Också detta kräver nationella satsningar.

Omställningen är den största strukturomvandlingen sedan industrialiseringen och spänner över hela samhället. Idag brister samordningen mellan olika myndigheter och nivåer. För att koordinera arbetet och se till att klimatmålen nås föreslår vi en ny enhet, direkt underställd statsministern.

Partikongressen föreslås besluta:

A570:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

- A570:2 att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer
- A570:3 att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- A570:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- A570:5 att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A570:6 att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A570:7 att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen
- A570:8 att Socialdemokraterna i Oxelösund ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
- A570:9 att Socialdemokraterna i Oxelösund skickar motionen vidare till nästa partikongress

Steve Franzén

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A571

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

En grön ny giv för Sverige

Sverige står inför en rad utmaningar. Ekonomin måste byggas upp efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor – och klimatkrisen. Återuppbyggnaden ställer klimatfrågan på sin spets: Antingen nyttjar vi satsningarna för att ställa om eller så bränner vi en unik chans att rädda klimatet.

Sverige har goda förutsättningar att genomföra en grön omställning. Vi är ett rikt land med gott tekniskt kunnande och stora förnybara energiresurser. Problemet är att dagens klimatåtgärder inte räcker. Sveriges utsläpp minskar med någon procent per år. För att uppfylla nuvarande klimatmål måste takten öka till 6-8%. För att vara i linje med 1,5-gradersmålet, sannolikt 10-16%.

Låt oss vara tydliga: För att hantera klimatkrisen krävs en systemförändring av dagens politik. Koldioxidskatt och utsläppshandel är viktiga redskap – men de räcker inte. Dessutom måste omställningen genomföras efter decennier av växande klyftor. En rättvis omställning i ett samhälle

där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör. De reformer vi föreslår skall därför läsas tillsammans med dem för minskade klyftor och stärkt välfärd. Tillsammans utgör de en Green New Deal, en grön ny giv.

Utgångspunkten är enkel: En omställning i den takt och omfattning som krävs förutsätter att staten tar ett betydligt större ansvar. Dagens klimatsatsningar måste flerfaldigas. Samtidigt är samhällets infrastruktur är eftersatt, det finns ett skriande behov av bostäder, coronakrisen har blottlagt en pressad välfärd. Vi skulle kunna slå två flugor i en smäll: Rusta välfärdsstaten och bygga ett hållbart samhälle. Men hittills har politiken varit låst.

Nödvändiga investeringar har slagits mot en underfinansierad välfärd – samtidigt som klockan tickat ner mot klimatkatastrof. Det är ohållbart. Staten måste kunna satsa för att ta itu med mänsklighetens ödesfråga.

Grunden för en grön ny giv är ett moderniserat finansiellt ramverk, rustat att möta vår tids utmaningar. Samtidigt behöver staten hjälpa till att mobilisera privata investeringar. Problemet är inte avsaknad av pengar, utan att riskerna anses för stora. Det behövs en aktör som minskar riskerna och bidrar med tålmodigt kapital. Vi föreslår en beprövad lösning: En statlig investeringsbank. Pengarna finns, det som behövs är politisk vilja. För den som oroas över skuldsättning: Omställningen är jobbskapande. Investeringarna är inte bara livsavgörande – de kommer att bli lönsamma, för staten och samhället i stort.

Men det behövs mer. För att skala upp grön teknik och göra alternativen tillgängliga krävs subventioner och styrmedel. Offentlig verksamhet har en viktig roll att fylla. Genom att ställa klimatkrav vid upphandling kan det gemensamma bli en motor för omställningen och säkra marknader för ny teknik.

Samtidigt vet vi att det inte räcker att det gröna växer. Det fossila måste samtidigt krympa. Hela ekonomins inriktning måste förändras. Också detta är omöjligt utan starkare statlig styrning. Dagens klimatmål behöver kompletteras med sektorsvisa mål för utfasning av utsläpp. Det behövs ett slutår för fossila bränslen. Klimatskadliga subventioner måste fasa ut. Framför allt krävs ny lagstiftning och praxis så att investeringar och samhällsplanering inte bryter mot klimatmålen.

En del utsläpp kommer att vara svåra att få bort. Det behövs en plan för att ta hand om de här restutsläppen, antingen med tekniska lösningar (CCS/Bio-CCS) eller naturens egna metoder. Också detta kräver nationella satsningar.

När nya möjligheter uppstår för att minska de skadliga utsläppen behöver snabbt få möjligheter till statligt stöd. Försök pågår med tillverkning av vätgas genom elektrolys som metod. Då spjälkas vatten till vätgas och syre med hjälp av el. Metoden alstrar ingen koldioxid. Genom

att elektrolysören drivs av förnybar el kan så kallad grön vätgas produceras. Det pågår försök i Österrike med stöd av EU, i en anläggning som producerar 6 MV. Flera nya anläggningar planeras i Tyskland med en effekt upp till 30 MV. Målet är bl.a. att testa möjligheten för storskalig produktion till stålindustrin.

Omställningen är den största strukturomvandlingen sedan industrialiseringen och spänner över hela samhället. Idag brister samordningen mellan olika myndigheter och nivåer. För att koordinera arbetet och se till att klimatmålen nås föreslår vi en ny enhet, direkt underställd statsministern.

Motionen bygger i huvudsak på sakpolitiska förslag som tagits fram inom S-föreningen Reformisterna (Stockholms arbetarekommun).

Vi yrkar därför

Partikongressen föreslås besluta:

- A571:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A571:2 att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier
- A571:3 att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- A571:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- A571:5 att Socialdemokraterna ska stödja inhemsk forskning om grön vätgas och verka för att storskaligt försök med produktion av grön vätgas startas i Sverige
- A571:6 att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A571:7 att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A571:8 att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

Dick Lundberg, Svante Fjällbäck, Erik Carlgren, Ingrid Carlgren, Björn Littmarck
Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A572

GÄVLE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En grön ny giv för Sverige

Sverige står inför en rad utmaningar. Ekonomin måste byggas upp efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor – och klimatkrisen. Återuppbyggnaden ställer klimatfrågan på sin spets: Antingen nyttjar vi satsningarna för att ställa om eller så bränner vi en unik chans att rädda klimatet.

Sverige har goda förutsättningar att genomföra en grön omställning. Vi är ett rikt land med gott tekniskt kunnande och stora förnybara energiresurser. Problemet är att dagens klimatåtgärder inte räcker. Sveriges utsläpp minskar med någon procent per år. För att uppfylla nuvarande klimatmål måste takten öka till 6-8%. För att vara i linje med 1,5-gradersmålet, sannolikt 10-16%.

Låt oss vara tydliga: För att hantera klimatkrisen krävs en systemförändring av dagens politik. Koldioxidskatt och utsläppshandel är viktiga redskap – men de räcker inte.

Dessutom måste omställningen genomföras efter decennier av växande klyftor. En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör. De reformer vi föreslår skall därför läsas tillsammans med dem för minskade klyftor och stärkt välfärd. Tillsammans utgör de en Green New Deal, en grön ny giv.

Utgångspunkten är enkel: En omställning i den takt och omfattning som krävs förutsätter att staten tar ett betydligt större ansvar. Dagens klimatsatsningar måste flerfaldigas. Samtidigt är samhällets infrastruktur är eftersatt, det finns ett skriande behov av bostäder, coronakrisen har blottlagt en pressad välfärd. Vi skulle kunna slå två flugor i en smäll: Rusta välfärdsstaten och bygga ett hållbart samhälle. Men hittills har politiken varit låst. Nödvändiga investeringar har slagits mot en underfinansierad välfärd – samtidigt som klockan tickat ner mot klimatkatastrof. Det är ohållbart. Staten måste kunna satsa för att ta itu med mänsklighetens ödesfråga.

Grunden för en grön ny giv är ett moderniserat finansiellt ramverk, rustat att möta vår tids utmaningar. Samtidigt behöver staten hjälpa till att mobilisera privata investeringar. Problemet är inte avsaknad av pengar, utan att riskerna anses för stora. Det behövs en aktör som minskar riskerna och bidrar med tålmodigt kapital. Vi föreslår en beprövad lösning: En statlig investeringsbank. Pengarna finns, det som behövs är politisk vilja. För den som oroas över skuldsättning: Omställningen är jobbskapande. Investeringarna är inte bara livsavgörande – de kommer att bli lönsamma, för staten och samhället i stort.

Men det behövs mer. För att skala upp grön teknik och göra alternativen tillgängliga krävs subventioner och styrmedel. Offentlig verksamhet har en viktig roll att fylla. Genom att ställa klimatkrav vid upphandling kan det gemensamma bli en motor för omställningen och säkra marknader för ny teknik.

Samtidigt vet vi att det inte räcker att det gröna växer. Det fossila måste samtidigt krympa. Hela ekonomins inriktning måste förändras. Också detta är omöjligt utan starkare statlig styrning. Dagens klimatmål behöver kompletteras med sektorsvisa mål för utfasning av utsläpp. Det behövs ett slutår för fossila bränslen. Klimatskadliga subventioner måste fasas ut. Framför allt krävs ny lagstiftning och praxis så att investeringar och samhällsplanering inte bryter mot klimatmålen.

En del utsläpp kommer att vara svåra att få bort. Det behövs en plan för att ta hand om de här restutsläppen, antingen med tekniska lösningar (CCS/Bio-CCS) eller naturens egna metoder. Också detta kräver nationella satsningar.

Omställningen är den största strukturomvandlingen sedan industrialiseringen och spänner över hela samhället. Idag brister samordningen mellan olika myndigheter och nivåer. För att koordinera arbetet och se till att klimatmålen nås föreslår vi en ny enhet, direkt underställd statsministern.

Partikongressen föreslås besluta:

- A572:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A572:2 att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer
- A572:3 att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- A572:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- A572:5 att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A572:6 att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A572:7 att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

Gävle Norra S-förening

Gävle arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A573

LEKSANDS ARBETAREKOMMUN

En grön ny giv för Sverige

Sverige står inför en rad utmaningar. Ekonomin måste byggas upp efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor – och klimatkrisen. Återuppbyggnaden ställer klimatfrågan på sin spets: Antingen nyttjar vi satsningarna för att ställa om eller så bränner vi en unik chans att rädda klimatet.

Sverige har goda förutsättningar att genomföra en grön omställning. Vi är ett rikt land med gott tekniskt kunnande och stora förnybara energiresurser. Problemet är att dagens klimatåtgärder inte räcker. Sveriges utsläpp minskar med någon procent per år. För att uppfylla nuvarande klimatmål måste takten öka till 6-8%. För att vara i linje med 1,5-gradersmålet, sannolikt 10-16%.

Låt oss vara tydliga: För att hantera klimatkrisen krävs en systemförändring av dagens politik. Koldioxidskatt och utsläppshandel är viktiga redskap – men de räcker inte.

Dessutom måste omställningen genomföras efter decennier av växande klyftor. En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör. De reformer vi föreslår skall därför läsas tillsammans med dem för minskade klyftor och stärkt välfärd. Tillsammans utgör de en Green New Deal, en grön ny giv.

Utgångspunkten är enkel: En omställning i den takt och omfattning som krävs förutsätter att staten tar ett betydligt större ansvar. Dagens klimatsatsningar måste flerfaldigas. Samtidigt är samhällets infrastruktur är eftersatt, det finns ett skriande behov av bostäder, coronakrisen har blottlagt en pressad välfärd. Vi skulle kunna slå två flugor i en smäll: Rusta välfärdsstaten och bygga ett hållbart samhälle. Men hittills har politiken varit låst. Nödvändiga investeringar har slagits mot en underfinansierad välfärd – samtidigt som klockan tickat ner mot klimatkatastrof. Det är ohållbart. Staten måste kunna satsa för att ta itu med mänsklighetens ödesfråga.

Grunden för en grön ny giv är ett moderniserat finansiellt ramverk, rustat att möta vår tids utmaningar. Samtidigt behöver staten hjälpa till att mobilisera privata investeringar. Problemet är inte avsaknad av pengar, utan att riskerna anses för stora. Det behövs en aktör som minskar riskerna och bidrar med tålmodigt kapital. Vi föreslår en beprövad lösning: En statlig investeringsbank. Pengarna finns, det som behövs är politisk vilja. För den som oroas över skuldsättning: Omställningen är jobbskapande. Investeringarna är inte bara livsavgörande – de kommer att bli lönsamma, för staten och samhället i stort.

Men det behövs mer. För att skala upp grön teknik och göra alternativen tillgängliga krävs subventioner och styrmedel. Offentlig verksamhet har en viktig roll att fylla. Genom att ställa klimatkrav vid upphandling kan det gemensamma bli en motor för omställningen och säkra marknader för ny teknik.

Samtidigt vet vi att det inte räcker att det gröna växer. Det fossila måste samtidigt krympa. Hela ekonomins inriktning måste förändras. Också detta är omöjligt utan starkare statlig styrning. Dagens klimatmål behöver kompletteras med sektorsvisa mål för utfasning av utsläpp. Det behövs ett slutår för fossila bränslen. Klimatskadliga subventioner måste fasas ut. Framför allt krävs ny lagstiftning och praxis så att investeringar och samhällsplanering inte bryter mot klimatmålen.

En del utsläpp kommer att vara svåra att få bort. Det behövs en plan för att ta hand om de här restutsläppen, antingen med tekniska lösningar (CCS/Bio-CCS) eller naturens egna metoder. Också detta kräver nationella satsningar.

Omställningen är den största strukturomvandlingen sedan industrialiseringen och spänner över hela samhället. Idag brister samordningen mellan olika myndigheter och nivåer. För att koordinera arbetet och se till att klimatmålen nås föreslår vi en ny enhet, direkt underställd statsministern.

Partikongressen föreslår besluta:

- A573:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A573:2 att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer
- A573:3 att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- A573:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- A573:5 att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A573:6 att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A573:7 att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

Gustaf Berglund

Leksands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A574

SÄTER ARBETAREKOMMUN

En grön ny giv för Sverige

Sverige står inför en rad utmaningar. Ekonomin måste byggas upp efter Corona krisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor – och klimatkrisen. Återuppbyggnaden ställer klimatfrågan på sin spets: Antingen nyttjar vi satsningarna för att ställa om eller så bränner vi en unik chans att rädda klimatet.

Sverige har goda förutsättningar att genomföra en grön omställning. Vi är ett rikt land med gott tekniskt kunnande och stora förnybara energiresurser. Problemet är att dagens klimatåtgärder inte räcker. Sveriges utsläpp minskar med någon procent per år. För att uppfylla nuvarande klimatmål måste takten öka till 6-8%. För att vara i linje med 1,5-gradersmålet, sannolikt 10-16%.

Låt oss vara tydliga: För att hantera klimatkrisen krävs en systemförändring av dagens politik. Koldioxidskatt och utsläppshandel är viktiga redskap – men de räcker inte.

Dessutom måste omställningen genomföras efter decennier av växande klyftor. En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör. De reformer vi föreslår skall därför läsas tillsammans med dem för minskade klyftor och stärkt välfärd. Tillsammans utgör de en Green New Deal, en grön ny giv.

Utgångspunkten är enkel: En omställning i den takt och omfattning som krävs förutsätter att staten tar ett betydligt större ansvar. Dagens klimatsatsningar måste flerfaldigas. Samtidigt är samhällets infrastruktur är eftersatt, det finns ett skriande behov av bostäder, Corona krisen har blottlagt en pressad välfärd. Vi skulle kunna slå två flugor i en smäll: Rusta välfärdsstaten och bygga ett hållbart samhälle. Men hittills har politiken varit låst. Nödvändiga investeringar har slagits mot en underfinansierad välfärd – samtidigt som klockan tickat ner mot klimatkatastrof. Det är ohållbart. Staten måste kunna satsa för att ta itu med mänsklighetens ödesfråga.

Grunden för en grön ny giv är ett moderniserat finansiellt ramverk, rustat att möta vår tids utmaningar. Samtidigt behöver staten hjälpa till att mobilisera privata investeringar. Problemet är inte avsaknad av pengar, utan att riskerna anses för stora. Det behövs en aktör som minskar riskerna och bidrar med tålmodigt kapital. Vi föreslår en beprövad lösning: En statlig investeringsbank. Pengarna finns, det som behövs är politisk vilja. För den som oroas över skuldsättning: Omställningen är jobbskapande. Investeringarna är inte bara livsavgörande – de kommer att bli lönsamma, för staten och samhället i stort.

Men det behövs mer. För att skala upp grön teknik och göra alternativen tillgängliga krävs subventioner och styrmedel. Offentlig verksamhet har en viktig roll att fylla. Genom att ställa klimatkrav vid upphandling kan det gemensamma bli en motor för omställningen och säkra marknader för ny teknik.

Samtidigt vet vi att det inte räcker att det gröna växer. Det fossila måste samtidigt krympa. Hela ekonomins inriktning måste förändras. Också detta är omöjligt utan starkare statlig styrning. Dagens klimatmål behöver kompletteras med sektorsvisa mål för utfasning av utsläpp. Det behövs ett slutår för fossila bränslen. Klimatskadliga subventioner måste fasas ut. Framför allt krävs ny lagstiftning och praxis så att investeringar och samhällsplanering inte bryter mot klimatmålen.

En del utsläpp kommer att vara svåra att få bort. Det behövs en plan för att ta hand om de här restutsläppen, antingen med tekniska lösningar (CCS/Bio-CCS) eller naturens egna metoder. Också detta kräver nationella satsningar.

Omställningen är den största strukturomvandlingen sedan industrialiseringen och spänner över hela samhället. Idag brister samordningen mellan olika myndigheter och nivåer. För att koordinera arbetet och se till att klimatmålen nås föreslår vi en ny enhet, direkt underställd statsministern.

Partikongressen föreslås besluta:

A574:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

A574:2 att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer

A574:3 att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030

A574:4 att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen

A574:5 att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen fasas ut

Säter arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A575

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN

En grön ny giv för Sverige

Sverige står inför en rad utmaningar. Ekonomin måste byggas upp efter Coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor – och klimatkrisen. Återuppbyggnaden ställer klimatfrågan på sin spets: Antingen nyttjar vi satsningarna för att ställa om eller så bränner vi en unik chans att rädda klimatet.

Sverige har goda förutsättningar att genomföra en grön omställning. Vi är ett rikt land med gott tekniskt kunnande och stora förnybara energiresurser. Problemet är att dagens klimatåtgärder inte räcker. Sveriges utsläpp minskar med någon procent per år. För att uppfylla nuvarande klimatmål måste takten öka till 6-8%. För att vara i linje med 1,5-gradersmålet, sannolikt 10-16%.

Låt oss vara tydliga: För att hantera klimatkrisen krävs en systemförändring av dagens politik. Koldioxidskatt och utsläppshandel är viktiga redskap – men de räcker inte.

Dessutom måste omställningen genomföras efter decennier av växande klyftor. En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör. De reformer vi föreslår skall därför läsas tillsammans med dem för minskade klyftor och stärkt välfärd. Tillsammans utgör de en Green New Deal, en grön ny giv.

Utgångspunkten är enkel: En omställning i den takt och omfattning som krävs förutsätter att staten tar ett betydligt större ansvar. Dagens klimatsatsningar måste flerfaldigas. Samtidigt är samhällets infrastruktur eftersatt, det finns ett skriande behov av bostäder, Coronakrisen har blottlagt en pressad välfärd. Vi skulle kunna slå två flugor i en smäll: Rusta välfärdsstaten och bygga ett hållbart samhälle. Men hittills har politiken varit låst. Nödvändiga investeringar har slagits mot en underfinansierad välfärd – samtidigt som klockan tickat ner mot klimatkatastrof. Det är ohållbart. Staten måste kunna satsa för att ta itu med mänsklighetens ödesfråga.

Grunden för en grön ny giv är ett moderniserat finansiellt ramverk, rustat att möta vår tids utmaningar. Samtidigt behöver staten hjälpa till att mobilisera privata investeringar. Problemet är inte avsaknad av pengar, utan att riskerna anses för stora. Det behövs en aktör som minskar riskerna och bidrar med tålmodigt kapital. Vi föreslår en beprövad lösning: En statlig investeringsbank. Pengarna finns, det som behövs är politisk vilja. För den som oroas över skuldsättning: Omställningen är jobbskapande. Investeringarna är inte bara livsavgörande – de kommer att bli lönsamma, för staten och samhället i stort.

Men det behövs mer. För att skala upp grön teknik och göra alternativen tillgängliga krävs subventioner och styrmedel. Offentlig verksamhet har en viktig roll att fylla. Genom att ställa

klimatkrav vid upphandling kan det gemensamma bli en motor för omställningen och säkra marknader för ny teknik.

Samtidigt vet vi att det inte räcker att det gröna växer. Det fossila måste samtidigt krympa. Hela ekonomins inriktning måste förändras. Också detta är omöjligt utan starkare statlig styrning. Dagens klimatmål behöver kompletteras med sektorsvisa mål för utfasning av utsläpp. Det behövs ett slutår för fossila bränslen. Klimatskadliga subventioner måste fasas ut. Framför allt krävs ny lagstiftning och praxis så att investeringar och samhällsplanering inte bryter mot klimatmålen.

En del utsläpp kommer att vara svåra att få bort. Det behövs en plan för att ta hand om de här restutsläppen, antingen med tekniska lösningar (CCS/Bio-CCS) eller naturens egna metoder. Också detta kräver nationella satsningar.

Omställningen är den största strukturomvandlingen sedan industrialiseringen och spänner över hela samhället. Idag brister samordningen mellan olika myndigheter och nivåer. För att koordinera arbetet och se till att klimatmålen nås föreslår vi en ny enhet, direkt underställd statsministern.

Partikongressen föreslås besluta:

- A575:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A575:2 att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer
- A575:3 att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- A575:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- A575:5 att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A575:6 att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A575:7 att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

Erik Arnberg Annakari Berglund Kjell Englund Per Fontin Börje Henningsson Lars Holmbom Ingrid Lindahl Bengt-Ove Lundell Knut Isaksson Ulf Månsson Nils Nilsson Thomas Olsson Olle Rydell Elisabeth Tillander
Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A576

SALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En grön ny giv för Sverige

Sverige står inför en rad utmaningar. Ekonomin måste byggas upp efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor – och klimatkrisen. Återuppbyggnaden ställer klimatfrågan på sin spets: Antingen nyttjar vi satsningarna för att ställa om eller så bränner vi en unik chans att rädda klimatet.

Sverige har goda förutsättningar att genomföra en grön omställning. Vi är ett rikt land med gott tekniskt kunnande och stora förnybara energiresurser. Problemet är att dagens klimatåtgärder inte räcker. Sveriges utsläpp minskar med någon procent per år. För att uppfylla nuvarande klimatmål måste takten öka till 6-8%. För att vara i linje med 1,5-gradersmålet, sannolikt 10-16%.

Låt oss vara tydliga: För att hantera klimatkrisen krävs en systemförändring av dagens politik. Koldioxidskatt och utsläppshandel är viktiga redskap – men de räcker inte.

Dessutom måste omställningen genomföras efter decennier av växande klyftor. En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör. De reformer vi föreslår skall därför läsas tillsammans med dem för minskade klyftor och stärkt välfärd. Tillsammans utgör de en Green New Deal, en grön ny giv.

Utgångspunkten är enkel: En omställning i den takt och omfattning som krävs förutsätter att staten tar ett betydligt större ansvar. Dagens klimatsatsningar måste flerfaldigas. Samtidigt är samhällets infrastruktur är eftersatt, det finns ett skriande behov av bostäder, coronakrisen har blottlagt en pressad välfärd. Vi skulle kunna slå två flugor i en smäll: Rusta välfärdsstaten och bygga ett hållbart samhälle. Men hittills har politiken varit låst. Nödvändiga investeringar har slagits mot en underfinansierad välfärd – samtidigt som klockan tickat ner mot klimatkatastrof. Det är ohållbart. Staten måste kunna satsa för att ta itu med mänsklighetens ödesfråga.

Grunden för en grön ny giv är ett moderniserat finansiellt ramverk, rustat att möta vår tids utmaningar. Samtidigt behöver staten hjälpa till att mobilisera privata investeringar. Problemet är inte avsaknad av pengar, utan att riskerna anses för stora. Det behövs en aktör som minskar riskerna och bidrar med tålmodigt kapital. Vi föreslår en beprövad lösning: En statlig investeringsbank. Pengarna finns, det som behövs är politisk vilja. För den som oroas över skuldsättning: Omställningen är jobbskapande. Investeringarna är inte bara livsavgörande – de kommer att bli lönsamma, för staten och samhället i stort.

Men det behövs mer. För att skala upp grön teknik och göra alternativen tillgängliga krävs

subventioner och styrmedel. Offentlig verksamhet har en viktig roll att fylla. Genom att ställa klimatkrav vid upphandling kan det gemensamma bli en motor för omställningen och säkra marknader för ny teknik.

Samtidigt vet vi att det inte räcker att det gröna växer. Det fossila måste samtidigt krympa. Hela ekonomins inriktning måste förändras. Också detta är omöjligt utan starkare statlig styrning. Dagens klimatmål behöver kompletteras med sektorsvisa mål för utfasning av utsläpp. Det behövs ett slutår för fossila bränslen.

Klimatskadliga subventioner måste fasas ut. Framför allt krävs ny lagstiftning och praxis så att investeringar och samhällsplanering inte bryter mot klimatmålen.

En del utsläpp kommer att vara svåra att få bort. Det behövs en plan för att ta hand om de här restutsläppen, antingen med tekniska lösningar (CCS/Bio-CCS) eller naturens egna metoder. Också detta kräver nationella satsningar.

Omställningen är den största strukturomvandlingen sedan industrialiseringen och spänner över hela samhället. Idag brister samordningen mellan olika myndigheter och nivåer. För att koordinera arbetet och se till att klimatmålen nås föreslår vi en ny enhet, direkt underställd statsministern.

Partikongressen föreslås besluta:

- A576:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A576:2 att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer
- A576:3 att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- A576:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- A576:5 att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A576:6 att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A576:7 att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

Jan Berndtsson, Viktor Kärvinge, Stefan Axinge
Sala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A577

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En grön ny giv för Sverige

Sverige står inför en rad utmaningar. Ekonomin måste byggas upp efter Corona krisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor – och klimatkrisen. Återuppbyggnaden ställer klimatfrågan på sin spets: Antingen nyttjar vi satsningarna för att ställa om eller så bränner vi en unik chans att rädda klimatet.

Sverige har goda förutsättningar att genomföra en grön omställning. Vi är ett rikt land med gott tekniskt kunnande och stora förnybara energiresurser. Problemet är att dagens klimatåtgärder inte räcker. Sveriges utsläpp minskar med någon procent per år. För att uppfylla nuvarande klimatmål måste takten öka till 6-8%. För att vara i linje med 1,5-gradersmålet, sannolikt 10-16%.

Låt oss vara tydliga: För att hantera klimatkrisen krävs en systemförändring av dagens politik. Koldioxidskatt och utsläppshandel är viktiga redskap – men de räcker inte.

Dessutom måste omställningen genomföras efter decennier av växande klyftor. En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör. De reformer vi föreslår skall därför läsas tillsammans med dem för minskade klyftor och stärkt välfärd. Tillsammans utgör de en Green New Deal, en grön ny giv.

Utgångspunkten är enkel: En omställning i den takt och omfattning som krävs förutsätter att staten tar ett betydligt större ansvar. Dagens klimatsatsningar måste flerfaldigas. Samtidigt är samhällets infrastruktur är eftersatt, det finns ett skriande behov av bostäder, coronakrisen har blottlagt en pressad välfärd. Vi skulle kunna slå två flugor i en smäll: Rusta välfärdsstaten och bygga ett hållbart samhälle. Men hittills har politiken varit låst. Nödvändiga investeringar har slagits mot en underfinansierad välfärd – samtidigt som klockan tickat ner mot klimatkatastrof. Det är ohållbart. Staten måste kunna satsa för att ta itu med mänsklighetens ödesfråga.

Grunden för en grön ny giv är ett moderniserat finansiellt ramverk, rustat att möta vår tids utmaningar. Samtidigt behöver staten hjälpa till att mobilisera privata investeringar. Problemet är inte avsaknad av pengar, utan att riskerna anses för stora. Det behövs en aktör som minskar riskerna och bidrar med tålmodigt kapital. Vi föreslår en beprövad lösning: En statlig investeringsbank. Pengarna finns, det som behövs är politisk vilja. För den som oroas över skuldsättning: Omställningen är jobbskapande. Investeringarna är inte bara livsavgörande – de kommer att bli lönsamma, för staten och samhället i stort.

Men det behövs mer. För att skala upp grön teknik och göra alternativen tillgängliga krävs subventioner och styrmedel. Offentlig verksamhet har en viktig roll att fylla. Genom att ställa klimatkrav vid upphandling kan det gemensamma bli en motor för omställningen och säkra marknader för ny teknik.

Samtidigt vet vi att det inte räcker att det gröna växer. Det fossila måste samtidigt krympa. Hela ekonomins inriktning måste förändras. Också detta är omöjligt utan starkare statlig styrning. Dagens klimatmål behöver kompletteras med sektorsvisa mål för utfasning av utsläpp. Det behövs ett slutår för fossila bränslen. Klimatskadliga subventioner måste fasas ut. Framför allt krävs ny lagstiftning och praxis så att investeringar och samhällsplanering inte bryter mot klimatmålen.

En del utsläpp kommer att vara svåra att få bort. Det behövs en plan för att ta hand om de här restutsläppen, antingen med tekniska lösningar (CCS/Bio-CCS) eller naturens egna metoder. Också detta kräver nationella satsningar.

Omställningen är den största strukturomvandlingen sedan industrialiseringen och spänner över hela samhället. Idag brister samordningen mellan olika myndigheter och nivåer. För att koordinera arbetet och se till att klimatmålen nås föreslår vi en ny enhet, direkt underställd statsministern.

Partikongressen föreslås besluta:

- A577:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
- A577:2 att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer
- A577:3 att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030
- A577:4 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas, inklusive finansiering och regelverk
- A577:5 att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen
- A577:6 att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A577:7 att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

Sorgenfri Socialdemokratiska förening har skickat motionen som egen
Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A578

ÄLMHULTS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En hållbar energipolitik

Sverige har som mål att bli klimatneutralt till 2045. För att nå målet behövs teknikskiften inom en mängd områden. Det handlar om energisystemet, industrier, fastigheter, infrastruktur och nya konsumtionsmönster. Detta kräver ett näringsliv som vågar ligga i framkant, modiga politiker och en acceptans hos medborgarna att vi behöver ställa om. Vi har goda förutsättningar för att nå klimatmålen genom omställningen av energi- och transportsystemen men det betyder inte att det saknas utmaningar.

Energipolitiken är långsiktig och till stora delar en följd av energiöverenskommelsen.

Detta innebär att energipolitiken skapar förutsättningar för en långsiktigt säker och hållbar energiförsörjning till konkurrenskraftiga priser, vilket ger nya jobb, nya företag och ökad export.

Frågan man kan ställa sig är om vi ser några positiva effekter, ser vi några nya jobb? Svaret är ja.

Vi ser en solel-revolution som sveper över landet, 40 000 villaägare har nu solel på sina tak.

Inom några år räknar branschen rmed att man sysselsätter 10 000 personer.

Utbyggnaden av vindkraften har exploderat sedan energiöverenskommelsen och investeringarna är uppe i över 100 miljarder kronor. Branschen räknar med att man sysselsätter över 8 000 personer under byggtiden och 12 000 personer för drift av anläggningarna.

Effekten av den snabba utbyggnaden av förnybar el är att elpriset pressats ner ordentligt för konsumenterna.

Ett antal mycket stora industriinvesteringar har beslutats eller aviserats i framförallt norra Sverige utifrån den omställning vi nu ser, det handlar om 1 000 tals nya arbetstillfällen.

Även biodrivmedlens utveckling är positivt över tid och efterfrågan spås öka genom ökade kvotnivåer i reduktionsplikten. Branschen har aviserat investeringar för att mer än fördubbla kapaciteten av biodrivmedel. Preem planerar nu för storskalig produktion av biodrivmedel i Lysekil och blir Skandinaviens största biodrivmedelsproducent. Efterfrågan på bioenergi ökar i alla sektorer men i absoluta tal, mest inom transporter och industri där fossilberoendet idag är som störst.

Vi står inför ett paradigmskifte. Efterfrågan på el och bioenergi kommer att öka kraftigt, samtidigt

som äldre kraftverk stängs och fossil energi fasa ut. Det finns flera stora utmaningar men även stora möjligheter i anslutning till detta.

Därför behöver politiken utvecklas för att möta morgondagens behov utan att bli polariserad kring olika produktionsslag. Därför är en ny bred energiöverenskommelse önskvärd.

Tekniken är inte begränsande för omställningen av energisystemet det finns idag redan kända tekniska lösningar för att med klimatneutral energi möta det förväntade energibehovet 2045. Samhällsutvecklingen går snabbt men lagstiftningen hänger inte med. Vi behöver se över miljöbalken och all relevant lagstiftning för att se till att onödigt krångliga processer inte hindrar energiomställningen och skjuter viktiga investeringar till utlandet. Utgångspunkten bör vara att energiförsörjning är ett angeläget allmänt intresse, som är så starkt att enskilda intressen anses kan få stå tillbaka.

Energisystemen behöver moderniseras så att smart styrning och lagring via exempelvis vätgas och batterier kan hålla balans i elsystemet när andelen varierande elproduktion i form av vind- och solkraft ökar. Vi behöver utveckla elmarknadsmodellen för ett leveranssäkert elsystem och kraftigt förkorta ledtiderna för investeringar i elnäten och produktionsanläggningar. Samtidig som vi värnar el till konkurrenskraftiga priser.

Vattenkraften är det produktionsslag som levererar mest förnybar el och är helt avgörande för energisystemet. Vattenkraft står också för en stor andel lagring av lägesenergi, som kan omvandlas till el, när behov uppstår. Det finns möjlighet att genom effektutbyggnad i vattenkraften öka möjligheterna till variationshantering i ett mer väderberoende energisystem.

Oavsett vad men tycker om kärnkraften så är vi idag beroende att el producerad av kärnkraft. Målet år 2040 är 100% förnybar elproduktion är väl avvägt. Det är inte ett stoppdatum som förbjuder kärnkraft och innebär inte heller en stängning av kärnkraft med politiska beslut.

Fjärr och kraftvärmens är både en förnybar och planerbar resurs som underskattas i ett framtida energisystem. Vi behöver initiera en fjärr- och kraftvärmestrategi som gör den mer konkurrenskraftig.

Vindkraftens utveckling är mycket positiv men vi ser ett utbrett missnöje bland befolkningen där den etableras. Därför behöver vi hitta ersättningsmodeller som kommer lokalsamhället till del.

Skogen det gröna guldets är en resurs för att utveckla förnybara alternativ till fossila råvaror. En konkurrenskraftig skogsindustri levererar inte bara timmer och papper, utan även biomassa av olika förädlingsgrad som kan användas för produktion av drivmedel, kemikalier eller el. En ökad tillväxt i skogen, och ett aktivt skogsbruk är nödvändigt för att öka tillgången på biobränslen och andra biobaserade råvaror. I grunden innebär det att vi behöver en politik som främjar ökad tillväxt i skogen som möjliggör ett ökat uttag av biomassa.

Energiomställningen innebär stora investeringar i infrastruktur som elnät, systemtjänster och

produktionsanläggningar men även i nya kompetenser hos medborgare för att kunna ta de nya jobb som växer fram. Tekniken och viljan finns men det är mycket allvarligt att vi som land inte klarar att kompetensförsörja i energiomställningen. Något branschen är tydlig med är att de jobb som växer fram behöver mycket spetskompetenser och nischade kompetenser. Därför måste utbildningssystemet ha förmåga att leverera utbildningar som motsvarar de teknikskiften som vi nu ser framför oss. De nya jobben ställer stora krav på personliga egenskaper såsom eget ansvarstagande. Därför kommer det att vara mycket viktigt att ha med ett jämställdhetsperspektiv från början i de åtgärder vi föreslår kongressen att ställa sig bakom. Det vore genuint dumt att inte se till att halva befolkningen också kan matchas mot de här jobben.

Säkerhetsaspekten är också viktig för Sverige som land. Det finns uppenbara risker med att låta utländska intressen bli dominerande i energisystemet. Vi måste helt enkelt vara bättre rustade om krisen kommer. Det handlar om allt från kompetens till material och förmåga att klara naturkatastrofer och påverkansaktioner från främmande makt.

Infrastruktur för energiförsörjning är fundamentalt viktig och basal för att vårt land ska gå runt. Därför är det heller inte rimligt att vi förlitar oss helt på utländska företag och utländsk arbetskraft. El-nätet är samhällskritisk infrastruktur och behöver prioriteras upp och vi ska klara energiomställningen där mycket kommer elektrifieras. Elnätsägarna inklusive det statliga affärsverket Svenska Kraftnät måste ha egen förmåga via egen kompetens och personal att projektera, bygga och underhålla de el-nät man äger. Dels av krassa säkerhetspolitiska skäl men också i en tid där arbetslösheten är över 8% har vi stora möjligheter att genom ett helt paket med åtgärder för omskolning och utbildning för att matcha ungdomar och arbetslös mot de nya jobb som växer fram.

En annan mycket viktig fråga är arbetsmiljöfrågorna i omställningen. Vi ser nu mångmiljard investeringar i el-infrastruktur vilket innebär att risken för allvarliga olyckor ökar. För att motverka detta och samtidigt städa bort lycksökare och oseriösa företag behöver parterna ta ett gemensamt ansvar genom exempelvis certifiering av olika yrkesgrupper för att säkerställa rätt kompetens och förmågan att kunna utföra jobben säkert. En sådan yrkesgrupp är distributionselektriker.

För att vara framgångsrik behöver alltså omställningen ske med en hög grad av delaktighet från en bredd av intressen och samhällsaktörer. En samordnad omställning behöver omfatta insatser som främjar ett robust energisystem och internationell konkurrenskraft samtidigt som ny sysselsättning skapas i hela Sverige. Kampen för full sysselsättning och samtidigt stå upp för social och regional rättvisa är helt avgörande för omställningens förankring och därmed förmågan att vara politiskt möjlig.

Vi socialdemokrater är ett klimatparti som tror på utveckling, ny teknik och gemensamma lösningar. Vi har gjort det förut nu gör vi det igen, vi ställer om till ett bättre samhälle. Vi behöver formulera en politisk vision för hur vi ska nå målet. En vision där jobb, sysselsättning är i fokus,

där vi gör omställningen tillsammans och där ingen lämnas utanför och blir förlorare. Göran Johnsson sa det klokt när han var ordförande för Metall. Det är om vi klamrar oss fast vid gammal teknik som jobben hotas. Med ny teknik stärker vi vår konkurrenskraft och tryggar jobb och välfärd i framtiden.

Partikongressen föreslås besluta:

- A578:1 att Socialdemokraterna formulerat en politisk vision på hur vi ska nå målet om klimatneutralt till år 2045. En vision där jobb, sysselsättning är i fokus där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare
- A578:2 att Socialdemokraterna kopplar målet om klimatneutralt till 2045 år till ett sysselsättningsmål för samma år
- A578:3 att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till energiomställningens behov av nya kompetenser
- A578:4 att Socialdemokraterna tar initiativ för en översyn av miljöbalken och all relevant lagstiftning för att se till att onödigt krångliga processer inte hindrar energiomställningen
- A578:5 att Socialdemokraterna tar initiativ för att kraftigt förkorta ledtiderna för investeringar i elnäten och produktionsanläggningar
- A578:6 att Socialdemokraterna tar initiativ för att underlätta för effektutbyggnad i vattenkraften som ökar möjligheterna till variationshantering i ett mer väderberoende energisystem
- A578:7 att Socialdemokraterna initiera en fjärr- och kraftvärmestrategi
- A578:8 att Socialdemokraterna verka för en ersättningsmodell där vindkraften bidrar mer till lokalsamhället där man etablerar sig
- A578:9 att Socialdemokraterna ser skogen som det gröna guldets och en resurs för att utveckla förnybara alternativ till fossila råvaror
- A578:10 Socialdemokraterna tar initiativ för en ny bred energiöverenskommelse
att
- A578:11 Socialdemokraterna verkar för att flera kvinnor söker sig till energisektorn genom
att ökade krav på jämställdhet och riktade informationskampanjer mot både arbetslösa och de som går sista åren i grundskolan
- A578:12 Socialdemokraterna verkar för att stimulera parterna ta ett gemensamt ansvar
att för arbetsmiljön genom exempelvis certifiering av olika yrkesgrupper för att säkerställa kompetens och förmåga att jobba säkert. En sådan yrkesgrupp är distributionselektriker
- A578:13 Socialdemokraterna verkar för att elnätsägarna inklusive det statliga affärsverket
att Svenska Kraftnät har egen förmåga via egen kompetens och personal att projektera, bygga och underhålla de el-nät man äger

Monica Haider

Älmhults arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A579

KRONOBERGS PARTIDISTRIKT

En politik för grön omställning och full sysselsättning

Sverige har som mål att bli klimatneutralt till år 2045. För att nå målet behövs det tekniksiften inom en mängd områden. Det handlar om energisystem, industrier, fastigheter, infrastruktur och nya konsumtionsmönster. Detta kräver ett näringsliv som vågar ligga i framkant, modiga politiker och en acceptans hos medborgarna att vi behöver ställa om.

Vi upplever att vi socialdemokrater inte formulerat en politisk vision på hur vi ska nå målet. En vision där jobb och sysselsättning är i fokus, där vi gör omställningen tillsammans och där ingen lämnas utanför och blir förlorare.

För att vara framgångsrik behöver omställningen ske med en hög grad av delaktighet från en bredd av intressen och samhällsaktörer. En samordnad omställning behöver omfatta insatser som främjar internationell konkurrenskraft som skapar ny sysselsättning i hela Sverige. Kampen för full sysselsättning och att samtidigt stå upp för social och regional rättvisa är helt avgörande för omställningens förankring och därmed förmåga att vara politiskt möjlig.

För att klara detta krävs utbildning generellt, kompetensutveckling i näringslivet, men också olika arbetsmarknadsåtgärder. De tekniksiften som nu pågår kommer att påverka stora yrkesgrupper inom industrin. Som exempel kan nämnas fordonsindustrin när bensin- och dieselmotorer ersätts med eldrift och batterier. Det är redan nu svårt att hitta kompetens inom flera områden, samtidigt som efterfrågan kommer att minska inom andra yrkesgrupper, som då måste omskolas. Därför måste utbildningsystemet ha förmåga att leverera utbildningar som motsvarar de tekniksiften som vi nu ser framför oss. För en bättre förankring i samhället krävs också utbildning och informationsinsatser till en bredare allmänhet, om hållbarhet och hur man kan minska sina klimatavtryck. Insatserna kan jämföras med energieffektiviseringskampanjerna på 1970- och 80-talen, eller nu senast informationsinsatser genom broschyren ”Om krisen eller kriget kommer”. Det är av yttersta vikt att enskilda personer, grupper och regioner som påverkas negativt av strukturomvandlingen kan kompenseras om omställningen ska vara politiskt möjlig.

Partikongressen föreslås besluta:

A579:1 att Socialdemokraterna formulerar en politisk vision för hur vi ska nå målet om klimatneutralitet till år 2045. En vision där jobb och sysselsättning är i fokus, där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans utan att någon lämnas utanför och blir förlorare på den

A579:2 att Socialdemokraterna kopplar ett sysselsättningsmål till målet om klimatneutralitet till år 2045

A579:3 att Socialdemokraterna verkar för att en ny utbildningsform för kompetensutveckling under anställning införs

A579:4 att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till omställningens behov av nya kompetenser

Kronobergs Socialdemokratiska Partidistrikt

Kronobergs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A580

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En radikal socialdemokratisk klimatpolitik

I dokumentet Trygghet i en ny tid - politiska riktlinjer, som antogs på partikongressen 2017 pekas klimat och miljöfrågor ut som ett av 6 huvudområden. Den övergripande tanken och de övergripande målen som formuleras pekar framåt, men för att socialdemokratin i Sverige skall kunna erbjuda en politik för den nödvändiga gröna omställningen till ett fossilfritt, hållbart och i grunden resurshushållande samhälle i Sverige och internationellt krävs en mer utvecklad beskrivning av problemet där en ekologisk grundförståelse får plats. Ekologisk, social och kulturell hållbarhet, rättvisa, delaktighet och sammanhållning måste vara grund för all övrig politik - ekonomi, välfärd, kunskap och säkerhet.

I valet 2022 måste vårt parti gå fram med ett modigt och offensivt program för omställning, som vilar på en gedigen kunskapsbas och de socialdemokratiska grundidéerna och värderingarna. Detta kräver också att decennier av växande klyftor i vårt land får ett slut. En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse som inte har förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett tydligt löfte från arbetarerörelsen: En bättre framtid för flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör.

Utgångspunkten är enkel: En omställning i den takt och omfattning som krävs förutsätter att staten tar ett betydligt större ansvar. Dagens klimatsatsningar måste flerfaldigas. Samtidigt är samhällets infrastruktur eftersatt, det finns ett skriande behov av bostäder, coronakrisen har blottlagt en pressad välfärd. Vi måste ta steget från att förvalta och förhandla till att gå framåt med en tydligt samhällsförändrande politik: Rusta välfärdsstaten och bygga ett hållbart samhälle. Men hittills har politiken varit låst. Nödvändiga investeringar har slagits mot en underfinansierad välfärd – samtidigt som klockan tickat ner mot klimatkatastrof. Det är ohållbart. Staten och samhället som helhet måste kunna satsa för att ta itu med mänsklighetens ödesfråga.

Partikongressen föreslås besluta:

A580:1 att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen

A580:2 att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto nollutsläpp sätts som mål till 2035

A580:3 att Socialdemokraterna aktivt verkar för att skapa en gemensam nordisk, europeisk och global progressiv rörelse och politik enligt de tankar som lyfts fram i olika internationella sammanhang, oftast under devisen A New Green Deal

A580:4 att nya sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp inom samtliga samhällssektorer

A580:5 att slutdatum för försäljning av fossila bränslen sätts till år 2030–35

A580:6 att riktade ekonomiska och regulativa styrmedel införs för att säkerställa att klimatmålen uppnås i tid. I de fall trovärdig potential finns för industri lokaliserad i Sverige bör styrmedel stimulera till industriell utveckling

A580:7 att offentlig verksamhet verkar pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030

A580:8 att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut. Glesbygd och jordbrukare kompenseras

A580:9 att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för omställningen. En första åtgärd är att kartlägga existerande strategier och organisatorisk kapacitet. Utifrån detta tillsätts resurser för att säkerställa att statens roll blir ändamålsenlig och att uppsatta mål nås

A580:10 i detta arbete den socialdemokratiska rörelsen på alla nivåer ökar sitt samarbete med att miljö- och klimatorganisationer samt forskarsamhället för att inhämta kunskap, bygga allianser och stärka medvetenheten om samspelet mellan människa, samhälle och natur

Inge Eriksson. Sentrums S-förening har skickat motionen som egen./Börje Viberg, ordförande Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A581

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

En socialdemokratisk politik för en rättvis omställning

Det hållbara samhället kräver jämlikhet

Vi socialdemokrater sätter människan först. Vårt mål är att alla människor ska vara fria att tillsammans med andra utvecklas som individer, råda över sitt eget liv, forma sin tillvaro efter egna önsknings och påverka samhällsutvecklingen. Denna frihet ska gälla alla. Därför är jämlikhet

frihetens förutsättning. Men fria och jämlika individer i ett solidariskt samhälle förutsätter också att det finns en stabil planet att leva på. Som vårt nuvarande partiprogram säger:

”Klimatkrisen och miljöförstörelsen har tydliggjort att människan inte kan leva utan att ta hänsyn till naturen. För vår överlevnad behövs en ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling, som möter den nuvarande generationens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillfredsställa sina drömmar.”

Klimatfrågan är en existentiell fråga. Idag förbränner vi jordens resurser på ett sätt som försvårar eller omöjliggör för framtida generationer att leva på delar av vår planet. De senaste fem åren är de varmaste som har uppmätts och 2010-talet blev det varmaste decenniet någonsin. Detta har lett till fler orkaner, rekordtemperaturer och skogsbränder. Torka och skyfall har varit förödande för jordbruket. Det är allt svårare att upprätthålla en fungerande vardag på vissa platser på jorden. Redan 2018 uppskattades att mer än 17 miljoner människor tvingades lämna sina hem på grund av katastrofer och klimatpåverkan.

De personer som förbrukar mest resurser och skapar mest växthusgasutsläpp är dock inte de som drabbas hårdast av klimatförändringarna. Den rikaste procentenheten i USA, Luxemburg, Singapore och Saudiarabien släpper ut över 200 ton växthusgaser per person. Det kan jämföras med en global genomsnittsnivå om sex ton per person. Också i Sverige är klimatpåverkan ojämnt fördelad och de rikaste tio procenten släpper ut åtta gånger mer än vad som är möjligt för att vi ska kunna nå Parisavtalets mål. Den rikaste procenten släpper ut 20 gånger mer.

För att klara klimatkrisen måste därför fokus riktas mot den växande ojämlikheten. De senaste decennierna har de ekonomiska klyftorna vuxit snabbare i Sverige än i något annat OECD-land, men tendensen är densamma i Europa och USA. I vårt land ser vi hur ojämlikheten innebär växande skillnader i livsvillkor mellan stad och land, inom städernas gränser, mellan befolkningsgrupper och mellan generationer. Att minska ojämlikheten är avgörande för att säkerställa att människor känner rättvisa och trygghet i omställningen och vågar stötta omställningen. En förutsättning för att kunna driva klimatarbetet i den höga takt som läget kräver är därför en politik som tydligt prioriterar minskade ekonomiska klyftor och skapar trygghet i omställningen för alla.

Internationellt varnar FN:s klimatpanel för att tiden att ställa om och nå Parisavtalets mål är knapp. Trots en ny klimatlag i Sverige med målsättning om att vårt land ska ha nettonollutsläpp 2045 och vara världens första fossilfria välfärdsnation visar utvärderingar att målet inte kommer nås med befintlig politik. När Klimatpolitiska rådet utvärderat regeringens klimathandlingsplan framgår det tydligt att trots att mycket är planerat kommer omställningen till ett utsläppsfritt samhälle kräva fler omfattande reformer.

Genom vår starka prioritering av jämlikheten har därför inget parti bättre förutsättningar att

hantera och lösa klimatkrisen än Socialdemokraterna. Skälet är att en offensiv klimatpolitik måste kombineras med en politik för social och ekonomisk trygghet som bara socialdemokratin kan leverera. Därför har socialdemokratin en skyldighet att ta ledningen i klimatarbetet. Vägledande principer för en rättvis klimatomställning som ger ökad jämlikhet

Vi föreslår i vår motion en rad reformer som både skulle öka omställningskraften och göra omställningen rättvis. Först och främst måste politiken visa ledarskap genom att skärpa målsättningarna och rikta resurser i rätt riktning. Det starka samhället har en avgörande roll och dagens klimatsatsningar måste flerfaldigas. Idag pågår en rad projekt och initiativ i vårt land men vi måste nu ta ett kraftfullt och samlat grepp i klimatarbetet. Endast så kan vi lyckas minska våra klimatutsläpp snabbare och få med oss människor i arbetet.

Takten i omställningen behöver öka men vi måste också slå vakt om en rättvis omställning. Precis på samma sätt som tidigare strukturomvandlingar bars genom en aktiv statlig arbetsmarknadspolitik, där vi inte sänkte löner utan höjde människors kunskap och kunnande, måste vi nu bekämpa klimatkrisen med hållbara investeringar som lyfter människor och landsdelar ur hopplöshet och fattigdom.

De konkreta förslagen i den här motionen genomsyras därför av följande socialdemokratiska principer:

- Marknaden löser inte själv problemen, det krävs mer politik!

Samhället och politiken har en avgörande roll att driva på omställningen, och teknisk innovation. Vi är teknikpositiva, gillar ny teknik, men kan inte förlita oss på teknik vi bara önskar ska finnas. Vi ser till så att staten genom investeringar och aktiv politik driver teknikutveckling så att nya gröna jobb skapas – vi vill se en grön full sysselsättning och nyindustrialisering i Sverige. Vi arbetar med effektiva regleringar och styrmedel för att kraftigt begränsa utsläpp och miljöpåverkan från företag och människor. Subventioner styrs om till att främja klimatomställning, jämlikhet och nya gröna jobb. Vår politik värnar människorna i omställningen, inte gamla industrier eller enskilda bolag som inte vill ställa om

Omställningen är ett kollektivt ansvar!

Samhället ska ha tillräckliga resurser för att både driva på omställningen, hantera negativa effekter av klimatförändringar och öka jämlikheten. Vi säger ja till högre prissättning men nej till skatteväxling som urholkar skattebaser och omöjliggör investeringar i jämlikhet. Vi är för att använda förbud, kvoter och regleringar för att ge en kraftfull omställning och möta dessa med satsningar på en utbyggd välfärd. Vår klimatpolitik handlar om att hela samhället, alla sektorer, gör arbetet tillsammans. Vår väg innebär också att vi avfärdar idén om att omställningen är en privatsak, en individualistisk fråga som kan skötas genom att var och en gör hållbara val.

- Klimatomställningen ska värna alla människors möjligheter att utvecklas och leva bra liv!

Ny teknik kommer inte ensamt räcka för att minska utsläppen utan det kommer krävas klimatanpassning och vissa livsstilsförändringar. En klimatpolitik som uppfattas att orättvist slå mot människors frihet och vardagsliv och som inte bärs upp av en jämlikhetsidé riskerar att försvåra våra chanser att pressa ner utsläppen och möta klimathotet. Vi menar därför att en kraftfull omställningspolitik bara har förutsättning att lyckas om den förankras i en kraftfull fördelningspolitik. Människor ska kunna känna sig trygga med att ett hållbart liv också är ett friskare och rikare liv.

Därför kräver Socialdemokraterna i Stockholm att:

- Socialdemokraterna verkar för en rättvis klimatomställning som ger ökad jämlikhet.
- Minskade ekonomiska, sociala och regionala klyftor är en avgörande förutsättning för att kunna driva klimatomställningen i det höga tempo läget kräver
- Socialdemokraterna är garanten för en klimatomställning som stärker jämlikheten.
- De påfrestningar och krav om förändringar en skarp klimatpolitik kan innebära, ska mötas med en kraftfull politik som skänker alla trygghet i omställningen.

Politiskt ledarskap där klimatlagen gäller

Vi Socialdemokrater har varit med och drivit igenom både klimatlagen och den klimathandlingsplan som slår fast att all relevant lagstiftning ska ses över för att det klimatpolitiska ramverket ska få genomslag, att samhällsmålen vid nästa översyn omformuleras om behov finns och att konsekvensanalyser görs av effekter för klimatet inom de politikområden där det är relevant.

Vi ska leva upp till klimatlagen och kommande handlingsplaner måste tydligare redovisa i vilken grad beslutade och aviserade insatser bidrar till att klimatmålen kan nås. Klimatmålen måste skärpas och integreras än bättre i all politik och hinder över sektorsgränser brytas ner.

Forskning och erfarenhet visar att ledarskap, långsiktighet och tydlighet ökar omställningstrycket.

Vi kräver att:

- Klimatmålet skärps och politiken inriktas på att minska de territoriella utsläppen till netto noll 2035

För att ha en god chans att nå Parisavtalets mål behöver världens utsläpp halveras till 2030 och närma sig noll 2050. Det gällande målet om netto noll-utsläpp till 2045 justeras därför till netto noll 2035. Genom att möta klimatutmaningen med ett kraftfullt program för rättvis omställning kan vi både nå högt satta mål som att vinna en bättre framtid för alla. Att möta utmaningen leder

till nya gröna jobb som kan placera svensk industri i framkant för en teknisk utveckling samtidigt som Sverige visar vägen.

- Etappmålen skärps så att stora utsläppsminskningar ska ske i närtid och de totala utsläppen minskar

Vi nöjer oss inte med att hålla tummarna för stora tekniksprång de kommande decennierna utan för att effektivt medverka till att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader ska vi fatta nödvändiga beslut så att utsläppskurvan lutar brant nedåt i närtid.

- Sverige inför ett förbud av försäljning av fossila bränslen och drivmedel till 2035

Ohållbar teknik och fossila bränslen måste fasas ut för att ny teknik ska kunna implementeras. Till 2035 bör därför ett förbud av försäljning av fossila drivmedel finnas på plats som en kraftig politisk styrsignal. Förbudet kan genomföras succesivt genom att en variant på reduktionsplikten höjs till 100 %, vilket innebär att fossila drivmedel ersätts av en kombination av eldrift, vätgas, biodrivmedel, elektrobränslen och effektivare transporter.

- Subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras

En utfasning av klimatskadliga subventioner utgör, jämte ett pris på koldioxid, ett av de effektivaste sätten att på kort sikt minska utsläppen av växthusgaser. De inhemska subventionerna är enklast att hantera. De utgörs till stor del av olika former av skatteundantag. Exempelvis bör likformig beskattning på diesel och bensen införas samt nedsättning av energi- och koldioxidskatt för fossila drivmedel och bränslen i ett flertal sektorer avskaffas. För att kompensera glesbygd och jordbrukssektorn bör likvärdiga fossilfria produkter erbjudas till ett skäligt pris. Detta kan uppnås genom riktade subventioner till exempelvis produktionen av fossilfria bränslen.

- Ett årligt mål för koldioxidinlagring sätts och implementeras

Även när Sverige nått målet om netto-noll kommer mer att behöva göras för att förhindra ett scenario som leder till omfattande humanitära kriser och tröskeeffekter som får uppvärmningen att skena. Därför måste Sverige redan nu börja arbeta för ett mål för koldioxidinlagring för tiden efter att netto-noll uppnåtts.

- Det skapas en statlig investeringsbank och regionala utvecklingshubbar med uppdraget att vara en ledande kraft för hållbarhetsdrivna investeringar.

Genom att staten minskar riskerna och bidrar med eget kapital kan betydligt större privat kapital mobiliseras till hållbara investeringar. Förutsättningarna och behoven av investeringar ser dock

olika ut runt om i vårt land och omställningen kan skyndas på om de lokala förutsättningarna tas tillvara.

- Det klimatpolitiska ramverket kompletteras med ett klimatmål för skogen

Under de senaste decennierna har virkesförråden i det svenska skogslandskapet ökat, vilket årligen minskat mängden koldioxid i atmosfären med över 40 miljoner ton per år, ett mycket stort bidrag i klimatarbetet. Det klimatpolitiska ramverket bör kompletteras med ett mål för fortsatt nettoinlagring av koldioxid i skogsmarken och i levande och döda träd. Sammantaget bör målsättningen vara att kolinlagringen i skog och mark utökas och koldioxidläckage dämpas. Detta är ett viktigt komplement till att åstadkomma minusutsläpp på teknisk väg.

- Nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp

Även de konsumtionsbaserade utsläppen måste minska. De totala utsläppen måste år 2050 vara under ett ton per person i världen. Idag släpper en genomsnittlig svensk ut mer än tio gånger så mycket. Detta är inte ett ansvar vi kan avsäga oss.

- Klimatmålet och det klimatpolitiska ramverket integreras i alla budgetområden

Liksom regeringens alla utgiftsområden analyseras med fokus på deras effekter på jämställdheten, bör alla utgiftsområden i budgeten analyseras ur ett klimatpolitiskt perspektiv, särskilt med fokus på hur de påverkar klimatmålet och det klimatpolitiska ramverket.

- Alla samhällsmål ska vara förenliga med klimatmålen och nya bindande sektorsvisa mål formuleras

Regeringen har beslutat att i samband med kommande översyn av samhällsmålen så ska de omformuleras för att vara förenliga med klimatmålen. För att nå målet om att stora utsläppsminskningar ska ske i närtid kan detta inte vänta. Samhällsmålen måste omgående justeras om de inte är förenliga med klimatmålen och nya bindande sektorsvisa mål formuleras för att tydliggöra att hela samhället omfattas av omställningen och måste ta ansvar för att sluta släppa ut växthusgaser. Samtidigt behöver lagstiftning förtydligas så att alla större investeringar prövas mot klimatmålen.

- Klimateffekter ska redovisas i alla beslutsunderlag

Den Socialdemokratiskt ledda regeringen har redan beslutat att klimatkonsekvensanalyser ska göras inom de politikområden där det är relevant. Detta ska gälla alla beslutsunderlag som på något sätt kan påverka utsläppen, även de icke-territoriella, och på alla nivåer, d.v.s. även på regional och kommunal nivå. I regleringsbrev och direktiv till myndigheterna ska klimatkonsekvensanalyser starkare integreras i myndigheternas arbete.

- Nuvarande klimatkollegium utvidgas till en ny enhet under statsministern, med tillräcklig kapacitet att samordna statens politik för att nå klimatmålen

Omställningen är den största strukturomvandlingen på länge och spänner över hela samhället. Idag brister samordningen av politiken mellan olika myndigheter, politikområden och samhällsnivåer. För att koordinera arbetet, bereda förslag och se till att klimatmålen nås föreslår vi att nuvarande klimatkollegium utvidgas till en ny enhet, direkt underställd statsministern, med tillräcklig kapacitet och befogenheter att samordna statens politik.

- Det civila samhället och folkrörelsernas roll i omställningen stärks

Omställningen ska ske i alla sektorer och vi alla måste vara delaktiga. Vi vill stärka folkrörelsernas och det civila samhällets roll genom att folkbildningen ges förutsättningar att vara motor i kunskapsbygget, att föreningar och organisationer ges möjlighet att göra insatser som praktiskt minskar utsläpp och ökar kunskapen.

EU måste skärpa klimatarbetet på alla nivåer

EU flyttar idag fram positionerna kring klimatomställningen. Samtidigt går arbetet även här för långsamt. Vi Socialdemokrater har ibland prioriterat vårt motstånd mot överstatliga beslut högre än nödvändiga reformer för att minska klimatpåverkan via EU, denna prioritering måste bli den omvända.

Socialdemokraterna i Stockholm kräver att:

- ”EU:s utsläppsmål till 2030 skärps i linje med Parisavtalets mål, om möjligt till 75 procent lägre utsläpp än 1990.”

Socialdemokraterna i Europaparlamentet driver aktivt på för att höja klimatambitionerna i EU. EU:s klimatmål uppdateras under 2021 men kommer av allt att döma inte vara tillräckligt för att uppnå med Parisavtalets mål att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5–2 grader. Socialdemokraterna ska därför driva på för höjda ambitioner fram till 2030 inför nästa revidering av klimatmålen sker.

- EU:s utsläppshandel skärps genom att nyutgivning av utsläppsrätter stoppas senast 2050, att den linjära reduktionsfaktorn stärks och att systemet med gratis tilldelning avslutas

Det finns utmaningar med ett handelssystem med utsläppsrätter. Men EU:s utsläppshandel har varit ett av de effektivaste verktygen för att minska utsläppen i Europa och är idag ett av världens framgångsrikaste system för minskade utsläpp. Vi måste använda de verktyg vi har på plats för att EU ska nå Parismålet. Sverige måste därför fokusera på hur handelssystemet kan utvecklas. Det

krävs ett uppdaterat slutdatum för nyutgivning av utsläppsrätter, att den linjära reduktionsfaktorn skärps och systemet med gratis tilldelning av utsläppsrätter upphör.

- Inlagring av biogen koldioxid (BECCS) inkluderas i utsläppshandeln

Sveriges mål om nettonollutsläpp förutsätter negativa utsläpp som förutom genom markanvändning kan nås genom lagring av biogen koldioxid som bildas när biomassa eldas. Genom att lagring av biogen koldioxid räknas i EU:s utsläppshandelsystem innebär det att de aktörer som har möjlighet att lagra koldioxid får ekonomiska incitament att göra det.

- Flygets och sjöfartens utsläpp i Europa ska regleras i EU:s utsläppshandelsystem

För att minska flygets och sjöfartens utsläpp inom EU behöver dessa sektorer regleras inom utsläppshandelsystemet (ETS)ETS. Idag är flygtrafik till/från EU-området undantaget utsläppshandeln och sjöfartens utsläpp är inte inkluderade. Det räcker inte att dessa sektorer saknar en lika tydlig reglering som utsläppen från energi/industriområdet. Flygets utsläpp är tänkt att regleras inom det globala system CORSIA men är det för svagt så behöver utsläppen regleras inom det befintliga utsläppshandelsystemet.

- Klimattullar införs i EU

Dagens regelverk innebär att kolkraften inom EU avvecklas tack vare utsläppshandeln. Samtidigt bygger länder som Kina, Indien och Japan ut sin kolkraft och får billigare produktion genom lägre energikostnad. Självklart är detta orättvist gentemot dem som arbetat på de nedlagda kolkraftverken i Europa. Alla nya handelsavtal ska innehålla krav på klimat- och miljöåtgärder och genom klimattullar får varor som produceras utanför EU bära kostnaden för sina koldioxidutsläpp.

- Socialdemokraterna driver att EU ska öka anslagen till omställningsfonden och till investeringar i framtidssektorer och tekniker

I dagsläget går den största delen av EU:s budget till jordbruket och stöd för regional utjämning. En större andel av budgeten måste riktas mot framtidssektorer och -teknologier, som förnybar energi, grön vätgas, elnätsutbyggnad, laddningsinfrastruktur för fordon och omställning av industrin. Innovations- och investeringsstöden bör stärkas, statsstödsreglerna för stöd till sektorer i omställning luckras upp, och gemensamma gränsöverskridande forsknings- och utvecklingsprojekt finansieras. Stöd till regioner och länder villkoras med aktiva steg mot mer hållbarhet. Samtidigt behöver det aktiva stödet till de regioner och de människor som förlorar arbeten till följd av t.ex. nedlagda kolgruvor öka.

Socialdemokraterna ska vara dem som driver detta, inte de som försöker hindra liknande stöd. EU:s omställningsfond bör i första hand finansieras av utsläppshandeln och klimattullarna,

men även delar av de resurser som i dagsläget går till jordbrukssubvention bör användas till omställningsfonden.

Ett hållbart transportsystem med effektiva transporter och modern mobilitet

Transporter står för en tredjedel av utsläppen inom Sveriges gränser. Nationellt bedömer Klimatpolitiska rådet att Sverige med dagens regelverk inte kommer att nå målet om att minska utsläppen från transporter med mer än 35 procent, medan målet är 70 procent till 2030.

En nyckel för att minska utsläppen från trafiken är att effektivisera transporterna. Det sker genom aktiv och smart stadsutveckling. Stadsplaneringen i Sveriges tätorter måste fokusera på att skapa närhet till en mångfald av funktioner där flesta av vardagens funktioner ska gå att nå till fots, cykel eller med kollektivtrafik. En utglesad bebyggelse i städerna innebär längre transportsträckor, mer trängsel i biltrafiken och högre utsläpp. Vi behöver därför smart stadsplanering och en väl utbyggd och effektiv kollektivtrafik i alla tätbebyggda delar av landet.

Vårt fokus ska vara att tvinga producenter att endast producera fossilfria bilar, inte att straffa människor som köpte bil för 10 år sedan. Med det sagt är koldioxidskatt och dyl. nödvändigt för att styra bort från bensin- och dieseln, men vår strävan måste vara att det är bilproducenterna som gjort de stora vinsterna på den fossila fordonskonsumtionen som nu ska bära den största kostnaden för omställningen till en fossilfri fordonsflotta.

Socialdemokraterna i Stockholm kräver att:

- Sverige inför ett förbud av nyförsäljning av fossildrivna bilar 2025

Att göra transportsektorn klimatneutral handlar i allt väsentligt ytterst om att sluta använda fossila drivmedel. För att inte den enskilda bilägaren ska bli förloraren när de fossila drivmedlen förbjuds måste trycket öka på producenterna och ett förbud att sälja bilar som ska drivas på bensin eller fossil diesel införas.

- Socialdemokraterna aktivt verkar för att Trafikverket ges i uppdrag att infrastrukturbeslut ska planeras utifrån att klimatmålen ska uppnås, t.ex. genom scenariobaserad transportplanering.

Den svenska transportplaneringen har historiskt baserat sig på att anpassa transportsystemet efter prognostiserade trafikökningar. Därmed motiverar en ökning av trafiken åtgärder som ökar trafiken än mer. Ska transportsystemet kunna ställas om krävs istället ett system där transportplaneringen utgår från hur ett hållbart transportsystem ser ut: så kallad scenarioplanering. Trafikverket bör få ett i uppdrag att se över sin egen modell för transportplanering och ett uppdrag att samordna arbetet med regioner och kommuner för att ta fram ett nationellt scenario för ett hållbart transportsystem, som sedan kan brytas ner på regional och kommunal nivå.

- Socialdemokraterna aktivt verkar för att Trafikverket ges i uppdrag att revidera sina samhällsekonomiska bedömningar med större hänsyn till klimatmålen, t.ex. genom att värderingen av restid likställs mellan transportslagen och att kostnaden för CO₂-utsläpp ökar

Idag tillämpar Sverige en modell för att beräkna samhällsekonomisk lönsamhet där tidsbesparingar av bilresor värderas högre än motsvarande tidsbesparing på tåg- eller kollektivtrafikresor. Detta för att människor värderar det som mer bekvämt att sitta en timme på tåg än en timme i bil. Den snedvridna prioriteringen av bilismen som leder till att det människor tycker är mer obekvämt prioriteras högre är också kontraproduktivt ur klimatsynpunkt.

- Kommuner tillåts att använda parkeringstaxan för att styra mot gemensamma hållbara mobilitetslösningar

En genomsnittlig europeisk bil står parkerad 92 procent av tiden och kör i snitt 1,5 passagerare per resa. Med smart planering för hållbara bilpooler skulle antalet bilar kunna minska kraftigt. På så vis kan man skapa incitament för fossilfria bilpooler t.ex. genom att tillåta avgiftsfria parkeringsplatser för dessa.

- Staten ökar resurserna till laddplatser och elinfrastruktur i hela landet

Staten ökar investeringarna i klimatklivet, stadsmiljöavtalen och genom att snabba på utbyggnaden av elinfrastruktur. Elmotorvägarna bör fungera både för tung trafik som för mindre personbilar. Elöverföringskapaciteten ska säkras i hela landet och i våra städer så att det enklare ska gå att bygga ut laddplatser hemma.

- Trängselskatterna utökas inom storstadsregionerna med siktet på dynamiska trängselavgifter alternativt vägskatt på alla statliga vägar

Trängselskatter är ett viktigt verktyg för att använda ett begränsat trafikutrymme effektivt. Trängselskatterna bör därför över tid utökas i storstadsregionerna och blir mer dynamiska, det bör vara möjligt att införa trängselskatter baserat på sträcka och tid på större delen av åtminstone Stockholms primära vägnät. Över tid kommer skatteintäkterna från bränslebeskattningen också minska när bilar byter drivmedel vilket innebär att beskattningen av trafik för att finansiera vägnätet över tid kommer behöva ändras.

- Staten bidrar till att finansiera förtätningar som skapar hållbara städer

Sveriges tätorter har störst förutsättningarna att minska trafikbehovet genom förtätning av befintliga stadsmiljön. För många storstadskommuner är dock dessa förtätningar av befintliga miljöer mycket dyra. Att bygga om exempelvis överstora trafikleder eller bygga på mark som tidigare inte varit möjlig att bygga innebära stora exploateringskostnader. Här krävs någon form

av investeringsstöd så att kommuner kan välja att planera en hållbar stad istället för att upplåta marken till högstbjudande.

- Socialdemokraterna verkar för att statens medfinansiering till kollektivtrafikutbyggnad ökar

Det viktigaste för att fler ska välja kollektivtrafiken är turtäthet, restid, pålitlighet och enkelhet, i den ordningen. Relationen mellan tiden det tar att åka kollektivt och att ta bilen är det som är avgörande för vilket reseslag människor väljer. Även pris är viktigt. För att öka andelen kollektivtrafik i förhållande till bilister, och inte bara att fler väljer kollektivtrafiken framför gång och cykel, krävs även åtgärder för att minska bilismen i områden där kollektivtrafiken är ett alternativ.

Prioritera investeringar i effektiva tåg, klimatsmarta flyg och hållbar sjöfart

Sverige är ett avlångt land i Europas utkant så vi är helt beroende av att kunna transportera oss både inrikes och utrikes ur både demokratiskt och ekonomiskt perspektiv. Därför behövs ett tågnät med tät, pålitlig och snabb trafik och ett fossilfritt flyg och sjöfart där tåg inte är ett realistiskt alternativ. Tåget är ett sammanhållet system i naturligt monopol som måste planeras gemensamt för att vara effektivt.

Tågunderhållet behöver därför förstatligas och på sikt måste staten ta tillbaka den interregionala persontrafiken i egen regi. Järnvägen behöver utvecklas och det krävs både satsningar på nya linjer och trimning av befintligt system. Ett attraktivt tågnät med hög punktlighet och många avgångar underlättar möjligheten att minska exempelvis biltrafiken och inrikesflyget. På ett förstärkt tågnät kan också en större del av godset transporteras. Ska dessa satsningar ge rätt effekt behöver de ske tidigt. En omfattande satsning på förbättrad tågtrafik måste lånefinansieras för att vara möjlig. Vi måste investera i det hållbara resandet och rusta upp järnvägen.

Vi kräver att:

- Det sammanhållna tågnätet tas tillbaka och ett trafikerings- och kapacitetsmål införs

Trafikverket ska kunna planera och styra när och vilka reinvesteringar som ska utföras. De måste också kunna styra vem som ska köra tåg på järnvägen vid vilken tidpunkt för att kunna minimera köbildning. Ur resenärernas perspektiv är det viktigaste att det går tåg på de sträckor man vill åka och att dessa har tillräckligt med platser för att alla ska få resa, detta bör styra planeringen snarare än vart olika aktörer bedömer det som lönsamt att köra. Därför vill vi se nya kapacitets- och trafikeringsmål för tågtrafiken.

- En snabb utbyggnad av höghastighetsbanorna hela vägen in till städerna

Höghastighetstågen ersätter flygresor som idag släpper ut 296 000 ton koldioxid per år. De nya banorna lämnar utrymme för en tredubbling av godstrafiken på den nuvarande järnvägen samt

ökad kapacitet för pendling inom olika regioner. Men om trängseln vid getingmidjan kvarstår kommer ingen av dessa vinster kunna göras i praktiken, därför måste höghastighetsbanan gå hela vägen in till de större städerna.

- Det byggs dubbelspår för snabbtåg mellan Stockholm-Oslo

Att bygga järnväg så att man kan åka tåg mellan Oslo och Stockholm på under 3 timmar är trots de konservativa beräkningarna samhällsekonomiskt lönsamt eftersom vinsterna uppskattas bli högre än kostnaden. Koldioxidutsläppen bedöms minska med 41 000 ton per år, även utan särskild reglering av flyget.

- Intensifiera arbetet med tågtrafik till kontinenten och utred biltåg

Det pågående arbetet med att skapa nattågsförbindelser till kontinenten ska utökas. Sveriges målbild borde dock vara att Europa har ett sammanhållet snabbtågsnätverk så att en EU-parlamentariker kan resa från Riksdagen till Bryssel på nio timmar. Som en del i arbetet ska det utredas om Sverige återigen ska införa biltåg med kopplingar till centrala Europa.

- Det fossila inrikesflyget regleras bort på sträckor där tåget tar mindre än 3 timmar

Med stora satsningar på järnvägen är det rimligt att samtidigt begränsa flygets utsläpp, exempelvis redan idag mellan Göteborg och Stockholm. Det är inte rimligt att vi direkt och indirekt subventionerar dessa resor.

- En reduktionsplikt för fossilt flyg- och fartygsbränsle införs liksom ekonomiska incitament att investera i klimatsmarta flyg och fartyg

Reduktionsplikten för vägtransporter innebär en skyldighet att minska utsläppen av växthusgaser från bensen och dieselbränsle genom inblandning av biodrivmedel. Ett liknande system bör införas för flyg- och sjöfart för att få till ett bränslebyte och stödja inhemska investeringar. Därutöver bör avgifter för landning och hamnar differentieras beroende på bränsletyp för att öka investeringar för bl.a. elektriska flyg och fartyg.

Nyindustrialisera Sverige och skapa en grön full sysselsättning

En förutsättning för att bygga ett fossilfritt välfärdsland är att människor vars arbeten försvinner med den fossila ekonomin har möjlighet att få nytt jobb i den hållbara ekonomin. För socialdemokratin har full sysselsättning varit en övergripande strategi och ett viktigt mål för den ekonomiska politiken. Vi har i vår motion pekat på nödvändigheten i att öka jämlikheten för att människors tilltro till och delaktighet i politiken ska växa. En nyckel för att lösa klimatfrågan är att öka omvandlingstrycket. Nya gröna jobb måste växa fram och en grund för vår politik är den gröna fulla sysselsättningen.

Industrin står för en tredjedel av utsläppen i vårt land och cirka 20 tunga industrier står för dessa utsläpp. Trots att utsläppen ingår i EU:s utsläppshandel menar vi att vi måste gå före. En snabbare omställning här gör att våra företag får ett starkare utgångsläge och i förlängningen skapar det jobb. Utsikterna är goda. Redan idag ser vi att fler jobb uppstår i den förnybara energisektorn i USA än vad som försvinner i den fossila. En cirkulär ekonomi kräver oftast fler sysselsatta än en förbrukande. Det är också grundläggande att kapitalister inte tillåts att försämra de löner och arbetsvillkor som arbetare kämpat och förhandlat sig till i hundra år när ekonomin ställs om.

Vi vill se en ny industri växa fram. En statlig investeringsbank och mer kapital samt bättre regional planering och sammanhållen infrastruktur kan bidra till att fler företag skapas och fler arbeten i hållbara branscher växer fram. Regeringsinitiativet Fossilfritt Sverige kan vara en motor i genomförandearbetet och bygga vidare på det samarbetsklimat och den tillit som skapats när branscherna själva utarbetat sina omställningsplaner. Kommuner och regioner ska ställa om upphandlingar och främja innovationer, miljö, klimat och social hållbarhet genom att styra upphandlingarna mot att vara 100 procent hållbara.

I regeringsinitiativet Fossilfritt Sverige har fler än 18 branscher formulerat planer för fossilfrihet. Klimatpolitiska rådet pekar i sin utvärdering av regeringens handlingsplan (2020) på att Fossilfritt Sverige kan spela en viktig roll i genomförandet av planerna. Dessutom återkommer många branscher till att stöd från det offentliga både gällande långsiktighet som vid upphandlingar kommer vara viktigt.

Vi kräver att:

- Tillgången till kvalificerad arbetskraft säkras och omfattande utbildningssatsningar genomförs för att underlätta en grön omställning

Om den gröna nyindustrialiseringens potential ska nyttjas så behöver arbetskraft med efterfrågad kompetens finnas tillgänglig på arbetsmarknaden. Detta kräver en storskalig utbyggnad av den nuvarande vuxenutbildningen, att universitets- och högskoleutbildningar anpassas efter marknadens efterfrågan samt att både arbetslösa och studenter styrs mot de utbildningar där behov finns. Det här är också centralt för att möjliggöra en rättvis och inkluderande grön strukturomvandling. Hur de utbildningspolitiska åtgärderna bör se ut i detalj bör utredas skyndsamt.

- Socialdemokraterna ska verka för att fackföreningsrörelsen tillsammans med folkbildningens aktörer får resurser att arbeta särskilt med uppsökande och studiemotiverande arbete i branscher som står inför nödvändig omställning

En framtida hållbar ekonomi kräver ny kompetens. Det kommer skapas nya arbetstillfällen, samtidigt kommer vissa fossila branscher att avvecklas. Socialdemokraterna har en lång

tradition av att arbeta med aktiv arbetsmarknadspolitik som innebär kompetensutveckling och omställningsstöd och denna måste återigen bli rådande i vårt land. Inom de branscher som måste omvandlas eller avvecklas krävs särskilda insatser utöver en aktiv arbetsmarknadspolitik för att det inte ska skapas rädsla som leder till konservatism och motstånd mot omställningen. Fackföreningsrörelsen och studieförbund får en nyckelroll i studiemotiverande och uppsökande arbetet i dessa riskbranscher.

- Ett nytt studiemedel införs där staten tar ett större ansvar så att fler yrkesverksamma med kort utbildning ska våga och kunna välja en utbildning som leder till nytt arbete och som ökar omställningstakten

För att fler ska möta framtiden med tillförsikt och välja att ställa om sin kompetens krävs utöver uppsökande och studiemotiverande insatser också ett generöst studiemedelssystem. Dagens system är inte tillräckligt motiverande för att många yrkesverksamma med kort utbildning ska ta lån och ställa om. Vi menar att staten borde ta större del av denna kostnad för människor som väljer att gå från utsatta yrken i branscher under stort omställningstryck. Ett modernt studiemedel för omställning skulle kunna garantera en ersättning upp till en a-kassenivå och under minst två år. Därefter skulle ett lån samt bidrag inom ramen för det gamla systemet vara aktuellt. Utbildningarna bör också vara tillgängliga över nätet och regionalt måste kommuner och regioner i samverkan med högskolan, yrkeshögskolan och vuxenutbildningen skapa fler lokala campus för att möjliggöra utbildning i hela landet.

- Forskningsanslagen till omställning genom bl.a. digitalisering och AI utökas i en klimatforskningsoffensiv

En stor del av den svenska omställningen bygger på att teknik blir tillgänglig som idag inte finns tillgänglig för storskaligt bruk. Det gäller inte minst lagring av koldioxid och fossilfritt stål, men även mindre projekt. Därför krävs ökade satsningar på forskning och utveckling från dagens nivåer. Socialdemokraterna håller samtidigt på och verkställer en bredbandsstrategi som ska ge alla invånare i landet bredband. Detta är en grundförutsättning för många nya tekniska lösningar.

Användningsområdet för AI ökar dramatiskt och hur detta kommer påverka samhället är svårt att överblicka. Säkert är att snabbare och smartare nät och teknik kan ge stora klimat och miljövinster. Socialdemokraterna ska driva på för resurser till forskning och utveckling.

- AP-fonderna förnyar sina investeringsportföljer så att dessa bidrar till en grön omställning och divesterar sitt ägande i fossilindustrin

Staten har ett viktigt ansvar att leda omställningen till ett fossilfritt samhälle och vårt gemensamma sparande måste vara en del i detta. Våra pensionspengar ska inte undergräva vår framtid genom att medfinansiera klimatförändringen. Övriga AP fonder måste följa den första AP-fondens beslut att avinvestera i fossila bolag.

- En översyn av miljöbalken, och annan tillhörande lagstiftning, genomförs för att snabba på tillståndprocesserna genom exempelvis komplettering med en kompensationsprincip

För att nå en snabb utveckling av miljöteknik behöver också tillståndprocesserna bli snabbare. Miljöbalken är en viktig lagstiftning som ska värnas men dess utgångspunkt i försiktighetsprincipen, vilket innebär att all förändring måste prövas mot nollalternativet, kan göra processer onödigt krångliga. Vi behöver en översyn av miljöbalken och annan anslutande lagstiftning, exempelvis PBL och expropriationslagstiftningen, i syfte att förenkla processerna för utbyggnad av hållbar infrastruktur. Exempelvis skulle en kompensationsprincip kunna införas som tillägg till försiktighetsprincipen.

- Mark- och miljödomstolarna och Länsstyrelserna tillförs resurser med målet att effektivisera tillståndprocesser och planprocesser

Ska snabbare tillståndprocesser vara möjligt måste Länsstyrelserna och mark- och miljödomstolarna tillföras resurser så att dessa mer skyndsamt kan hantera inkomna ärenden. Vi behöver en stor satsning på länsstyrelsernas verksamhet som kan säkra kompetens och effektivisera handläggningstiderna.

- Alla offentliga upphandlingar ska vara 100 % hållbara

Offentlig verksamhet har en avgörande roll att fylla för driva på en grön omställning. Genom att ställa klimatkrav vid upphandling kan det gemensamma bli en motor för omställningen och säkra marknader för ny klimatvänlig teknik. Där det är möjligt ska offentliga beställare ha fossilfrihet som krav och där det ännu inte är möjligt ska krav som bidrar till minskade utsläpp och teknikutveckling ställas. Vi kan bara nå målet om ett fossilfritt samhälle om all upphandlingspolitik är 100 procent hållbar. Det innebär att upphandlingarna också ska vara socialt hållbara och innehålla krav om kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande villkor.

- Säkra infrastruktur för förnybar energi och koldioxidinfångning

För att nyindustrialiseringen ska bli verklighet är god tillgång till förnybar el centralt. Vi kommer behöva investera i mer förnybar energi och elproduktion för att förverkliga industrins omställningsplaner. Idag finns ingen enskild aktör med ansvar för effektsituationen i Sverige. Avregleringen av elmarknaden år 1996 har inneburit att stora delar av intäkterna som kunde ha använts för att investera i ledningar, alltså nödvändig infrastruktur, istället försvinner som vinst till de regionala och lokala elnätsägarna. Elnätsavgifterna för hushållen har de senaste fem åren dubblats samtidigt som elnätsföretagen gör miljardvinster. De nödvändiga investeringar som behövs i elnätet har i många fall inte blivit gjorda. Avgiftshöjningarna har också varit mycket större hos de stora elnätsföretagen än i de kommuner där det finns mindre kommunalt ägda bolag.

Vi socialdemokrater måste reformera elmarknaden och säkra tillgången på förnybar el och överföringskapacitet i hela landet. Vi behöver också säkra incitament till energieffektiviseringar och implementering av vätgas och sektorsintegrering för ett robustare energisystem. Energiomställningen behöver också i större grad planeras tillsammans med våra nordiska grannländer och samarbetsländer i EU.

Tekniken för att fånga och lagra koldioxid från punktutsläpp är mogen. Sverige har ett stort antal punktutsläppskällor av koldioxid av tillräcklig storlek för att kunna fånga in koldioxidutsläppen. Det som utmärker Sverige i ett europeiskt och globalt perspektiv är att en hög andel av punktutsläppen av koldioxid är av biogent ursprung, vilket innebär att infångning och lagring av koldioxid leder till negativa utsläpp. Därför är möjligheten att realisera en storskalig avskiljning av koldioxid genom så kallad CCS eller BECCS konkret och nåbar till en kostnad per ton minskat utsläpp som mycket väl kan mäta sig med andra åtgärder.

- En elmarknadsreform genomförs som tydliggör ansvar och roller så att kraftnätet dimensioneras på ett sätt som säkrar effektsituationen i hela landet

I spåren av den avreglerade el- och energimarknaden har de offentliga institutionerna inte lyckas styra energiomställningen på ett sammanhållet och önskvärt sätt. Att återreglera elnätet är kanske ingen framkomlig väg, men det behövs en annan målstyrning än maximal vinst för att säkra tillgången på el och effekt i det nordiska elsystemet. Samhället måste ha mandat att styra elektrifieringen och styra de regionala och lokala elaktörerna så att nödvändiga investeringar i produktionskapacitet och ett leveranssäkert elnät blir gjorda

- Ett nationellt energieffektiviseringsprogram tas fram för alla sektorer

Avvecklingen av fossila bränslen kommer till stora delar ske genom elektrifiering. Därför behöver samhället använda den hållbara energin smartare. Genom fortsatt energieffektivisering med hjälp av digital teknik och god förvaltning kan elektrifieringen påskyndas utan att hindras av kapacitetsbrist. Programmet är angeläget då Sverige behöver göra mer för att följa EU:s Energieffektiviseringsdirektiv.

- Byggreglerna görs neutrala mellan el och fjärrvärme så att el inte behöver användas till uppvärmning i onödan

Utbyggnaden av fjärrvärmens i Sverige har gjort att uppvärmningen i våra städer idag nästan är fossilfri. Idag mäts energieffektiviteten i en fastighet genom mängden köpt el. Detta gör att en fastighet som värms upp av fjärrvärmenätet får ett högre mått än en fastighet som värms upp av värmepumpar som drivs med solceller, detta fastän den använda energin är densamma. Det är ett missvisande mått på energieffektivitet. Värms fastigheten upp med fjärrvärme kan elen som produceras med solceller istället användas för att ersätta el till hushållsmaskiner och dylikt och på så vis bidra till att minska effektbehovet.

- Stötta kommersialisering av grön vätgas, elektrobränslen och hållbart producerade biobränslen

Vätgas är en av energibärare med potential att bidra till minskade växthusgasutsläpp. Vätgas kan användas både i industrins omvandling till fossilfri produktion som i exempelvis projektet HYBRIT, men det är också ett alternativ som fossilfritt bränsle i fordon. Ett fordon som drivs med vätgas har bränslecell i stället för batteri vilket minskar vikten och dessutom påverkas mindre av kylan vintertid. EU har tagit fram en vätgasstrategi och Fossilfritt Sverige håller på och arbetar fram en. För att säkerställa att infrastruktur finns på plats måste staten stötta kommersialiseringprocessen.

- En nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas och implementeras

Vi kommer att behöva minusutsläpp, både på teknisk väg och genom nyttjande av naturliga kolsänkor. För att få till stånd en kommersialisering av CCS-teknik och bio-CCS behöver vi en nationell plan med statliga satsningar och åtgärder. Den omedelbara potentialen för bio-CCS som ger negativa utsläpp är i Sverige 20,1 miljoner ton. Samma anläggningar har potential att därutöver avskilja 3,4 miljoner ton koldioxid med fossilt ursprung. Denna potential måste realiseras.

Lös bostadsbristen med hållbara bostäder

Bostadsbyggandet är en stor del av industrins utsläpp. Bygg- och anläggningssektorns totala klimatpåverkan, inklusive import och indirekta effekter, är cirka 15 miljoner ton koldioxid per år i Sverige. Det motsvarar nästan utsläppen från Sveriges inrikes transporter. Tillverkning av byggmaterial står för majoriteten, omkring 80 procent, av byggskedets klimatpåverkan, medan transporter till byggarbetsplatsen och själva byggproduktionen tillsammans utgör omkring 20 procent. Samtidigt har vi ett behov av att bygga många nya bostäder, särskilt som människor utan stort kapital kan efterfråga. Dessa måste byggas med höga hållbarhetskrav, med fokus på hela livscykeln, och det kommer att kosta pengar.

Socialdemokraterna i Stockholm kräver att:

- Ett investeringsstöd till klimatsmarta hyresrätter införs och statligt stöd för omställning av våra miljonprogram

Genom riktade stöd till hyresrätter med ambition att pressa bostadskostnaden underlättar staten också för de kommuner som vill bygga hyresrätter att använda allmännyttan för att bygga. Allmännyttans bostäder genomgår och behöver nu upprustas för att bli mer socialt hållbara men också mer energieffektiva och klimatsäkra. För att hela kostnaden inte ska påverka hyresgästerna bör staten ta ett större ansvar.

- ROT-avdraget styrs om till att subventionera ombyggnation för klimatanpassning och energieffektivisering och omfattar såväl bostadsrätter, hyresrätter och småhus

År 2016 betalades 11,2 miljarder kronor ut i ROT-avdrag enligt Skatteverket. En skattesubvention som ofta används för att ersätta fullt fungerande kök och används dubbelt så mycket av höginkomsttagare jämfört med medel- och låginkomsttagare. Detta är investeringsmedel som skulle kunna fördelas mycket mer rättvist: ROT-avdraget bör omformas och riktas mot investeringar som gör våra bostäder mer klimatsmarta.

- Forsknings- och investeringsstöd för byggande i trä stärks

Sverige är ett land rikt på trä, och inom byggforskningen pågår ett intensivt arbete med att stärka trämaterial för att hålla i alla former av byggnader. Sverige bör vara pionjär på träbyggområdet: statliga forsknings- och investeringsstöd på detta område bör stärkas.

En hållbar konsumtion med ökat producentansvar

Samtidigt som de territoriella utsläppen i Sverige har minskat per capita så har konsumtionsutsläppen ökat. De konsumtionsbaserade utsläppen är svåra att mäta men Naturvårdsverket uppskattar de genomsnittliga utsläppen till cirka 10 ton per person och år. En tredjedel av utsläppen kommer från offentliga och privata investeringar samt offentlig konsumtion och resterande från hushållen.

Denna konsumtion är naturligtvis mycket ojämnt fördelad, där tiondelen av befolkningen med de högsta inkomsterna står för 3–5 gånger större andel än tiondelen med de lägsta inkomsterna. Exempelvis står 20 % av Sveriges befolkning för hälften av utsläppen från flygresorna. En stockholmare konsumerar i snitt motsvarande fyra jordklot, dvs. om alla människor i världen konsumerade lika mycket som en stockholmare skulle det krävas fyra planeter för att resurserna skulle räcka till.

De största utsläppen från hushållen består av transporter, livsmedel och boende, men även kläder och skor står för stora utsläpp. Enligt FN:s handelsorgan UNCTAD skapar klädindustrin mer utsläpp globalt än flyget och sjöfarten tillsammans. Våra konsumtionsmönster måste förändras och skifta till mer kvalitet, återbruk och fossilfria tjänster.

Socialdemokraterna i Stockholm kräver att:

- En nationell plan för cirkulär ekonomi utformas

Återvinning och återbruk är en förutsättning för ett hållbart samhälle och det behövs en utvecklad politik för att vi ska nå dit. Planen behöver tydliga mål och styrmedel med fokus på produktion och produktansvar.

- Producenterna får ansvar för att produkterna ska anpassas till en cirkulär ekonomi

Idag kan många produkter inte tas isär så att de kan repareras eller återvinnas, utan människor blir tvungna att köpa nytt. Det är inte acceptabelt. Alla produkter måste gå att reparera och återvinna.

- Det införs en livslängdgaranti på teknik och andra jämförbara sällanköpsprodukter på fem år

Genom att öka livslängden på tekniken vi köper kan vi istället stimulera återbruk, produktutveckling och tjänstedesign, ex appar och uppdatering av mjukvara. I vissa EU-länder genomförs detta nu och Sverige bör gå efter.

- Socialdemokraterna driver på för nya åtgärder för att minska matsvinnet, t.ex. genom att större butiker och grossister förbjuds att slänga ätbar mat

Hushållen som står för den absolut största delen av matsvinnet, 938 000 ton av totalt 1,3 miljoner ton. Därför behövs stora insatser för att styra om våra konsumtionsmönster och attityder vad gäller inköp av livsmedel. Ett kostnadseffektivt sätt att minska matsvinnet är att mataffärer tvingas sortera ut ätbar mat.

- Obligatorisk hållbarhetsdeklaration av mat införs

Det offentliga har ett ansvar att främja mer klimatsmarta kostvanor. Resursintensiva matprodukter har per definition större klimatpåverkan eftersom de tar en större andel åkerareal i anspråk. Vi måste gemensamt synliggöra detta än mer och arbeta metodiskt för att successivt öka resurseffektiviteten inom livsmedelskonsumtionen. Grundläggande information om matens klimatpåverkan är centralt för att alla - individer som institutioner - därifrån ska kunna utforma livsmedelsstrategier, göra informerade val och synliggöra omställningen. Ett enhetligt sätt att redovisa klimat- och miljöpåverkan från mat bör införas och bli obligatoriskt för alla matvarubutiker.

- Krav på bättre och enklare konsumentinformation som underlättar hållbar konsumtion införs

Genom att ge alla konsumenter rätt och tydlig information när man konsumerar kan vi göra rätt val. Idag är det nästintill omöjligt att veta hur en produkt påverkar vår miljö och vårt klimat. Vi vill se ett utvecklat statligt ansvar och bättre konsumentvägledning i landets kommuner.

- Kampanjen 20%-klimatvarnings förslag genomförs

Genomför uppropet 20%-klimatvarnings förslag om konsumentupplysning om att i EU reglera att all reklam för bilar och flygresor ska få en varningstext om produktens klimatpåverkan.

Partikongressen föreslås besluta:

- A581:1 att Socialdemokraterna verkar för en rättvis klimatomställning som ger ökad jämlikhet
- A581:2 att minskade ekonomiska, sociala och regionala klyftor är en avgörande förutsättning för att kunna driva klimatomställningen i det höga tempo läget kräver
- A581:3 att Socialdemokraterna är garanten för en klimatomställning som stärker jämlikheten
- A581:4 att de påfrestningar och krav om förändringar en skarp klimatpolitik kan innebära, ska mötas med en kraftfull politik som skänker alla trygghet i omställningen
- A581:5 att klimatmålet skärps och politiken inriktas på att minska de territoriella utsläppen till netto noll 2035
- A581:6 att etappmålen skärps så att stora utsläppsminskningar ska ske i närtid och de totala utsläppen minskar
- A581:7 att Sverige inför ett förbud av försäljning av fossila bränslen och drivmedel till 2035
- A581:8 att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
- A581:9 att ett årligt mål för koldioxidinlagring sätts och implementeras
- A581:10 att det skapas en statlig investeringsbank och regionala utvecklingshubbar med uppdraget att vara en ledande kraft för hållbarhetsdrivna investeringar
- A581:11 att det klimatpolitiska ramverket kompletteras med ett klimatmål för skogen
- A581:12 att nuvarande klimatmål kompletteras med mål för konsumtionsbaserade utsläpp
- A581:13 att klimatmålet och det klimatpolitiska ramverket integreras i alla budgetområden
- A581:14 att alla samhällsmål ska vara förenliga med klimatmålen och nya bindande sektorsvisa mål formuleras
- A581:15 att klimateffekter ska redovisas i alla beslutsunderlag
- A581:16 att nuvarande klimatkollegium utvidgas till en ny enhet under statsministern, med tillräcklig kapacitet att samordna statens politik för att nå klimatmålen
- A581:17 att det civila samhället och folkrörelsernas roll i omställningen stärks
- A581:18 att ”EU:s utsläppsmål till 2030 skärps i linje med Parisavtalets mål, om möjligt till 75 procent lägre utsläpp än 1990”
- A581:19 att EU:s utsläppshandel skärps genom att nyutgivning av utsläppsrätter stoppas senast 2050, att den linjära reduktionsfaktorn stärks och att systemet med gratis tilldelning avslutas
- A581:20 att inlagring av biogen koldioxid (BECCS) inkluderas i utsläppshandeln
- A581:21 att flygets och sjöfartens utsläpp i Europa ska regleras i EU:s utsläppshandelssystem
- A581:22 att klimattullar införs i EU
- A581:23 att Socialdemokraterna driver att EU ska öka anslagen till omställningsfonden och till investeringar i framtidssektorer och tekniker
- A581:24 att Sverige inför ett förbud av nyförsäljning av fossildrivna bilar 2025
- A581:25 att Socialdemokraterna aktivt verkar för att Trafikverket ges i uppdrag att infrastrukturbeslut ska planeras utifrån att klimatmålen ska uppnås, t.ex. genom scenariobaserad transportplanering

- A581:26 att Socialdemokraterna aktivt verkar för att Trafikverket ges i uppdrag att revidera sina samhällsekonomiska bedömningar med större hänsyn till klimatmålen, t.ex. genom att värderingen av restid likställs mellan transportslagen och att kostnaden för CO₂-utsläpp ökar
- A581:27 att kommuner tillåts att använda parkeringstaxan för att styra mot gemensamma hållbara mobilitetslösningar
- A581:28 att staten ökar resurserna till laddplatser och elinfrastruktur i hela landet
- A581:29 att trängselkatterna utökas inom storstadsregionerna med siktet på dynamiska trängselavgifter alternativt vägs katt på alla statliga vägar
- A581:30 att staten bidrar till att finansiera förtätningar som skapar hållbara städer
- A581:31 att Socialdemokraterna verkar för att statens medfinansiering till kollektivtrafikutbyggnad ökar
- A581:32 att det sammanhållna tågnätet tas tillbaka och ett trafikerings- och kapacitetsmål införs
- A581:33 att en snabb utbyggnad av höghastighetsbanorna hela vägen in till städerna
- A581:34 att det byggs dubbelspår för snabbtåg mellan Stockholm-Oslo
- A581:35 att intensifiera arbetet med tågtrafik till kontinenten och utred biltåg
- A581:36 att det fossila inrikesflyget regleras bort på sträckor där tåget tar mindre än 3 timmar
- A581:37 att en reduktionsplikt för fossilt flyg- och fartygsbränsle införs liksom ekonomiska incitament att investera i klimatsmarta flyg och fartyg
- A581:38 att tillgången till kvalificerad arbetskraft säkras
- A581:39 att Socialdemokraterna ska verka för att fackföreningsrörelsen tillsammans med folkbildningens aktörer får resurser att arbeta särskilt med uppsökande och studiemotiverande arbete i branscher som står inför nödvändig omställning
- A581:40 att ett nytt studiemedel införs där staten tar ett större ansvar så att fler yrkesverksamma med kort utbildning ska våga och kunna välja en utbildning som leder till nytt arbete och som ökar omställningstakten
- A581:41 att Socialdemokraterna driver att forskningsanslagen till omställning genom bl.a. digitalisering och AU utökas i en klimatforskningsoffensiv
- A581:42 att AP-fonderna förnyar sina investeringsportföljer så att dessa bidrar till en grön omställning och divesterar sitt ägande i fossilindustrin
- A581:43 att en översyn av miljöbalken, och annan tillhörande lagstiftning, genomförs för att snabba på tillståndprocesserna genom exempelvis komplettering med en kompensationsprincip
- A581:44 att mark- och miljödomstolarna och Länsstyrelserna tillförs resurser med målet att effektivisera tillståndprocesser och planprocesser
- A581:45 att alla offentliga upphandlingar ska vara 100 % hållbara
- A581:46 att en elmarknadsreform genomförs som tydliggör ansvar och roller så att kraftnätet dimensioneras på ett sätt som säkrar effektsituationen i hela landet
- A581:47 att ett nationellt energieffektiviseringsprogram tas fram för alla sektorer

- A581:48 att byggreglerna görs neutrala mellan el och fjärrvärme så att el inte behöver användas till uppvärmning i onödan
- A581:49 att stötta kommersialisering av grön vätgas, elektrobränslen och hållbart producerade biobränslen
- A581:50 att en nationell plan för industriell uppskalning av koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och minusutsläpp upprättas och implementeras
- A581:51 att staten ska upphandla negativa utsläpp tills att detta regleras inom EU:s utsläppshandel
- A581:52 att ett investeringsstöd till klimatsmarta hyresrätter införs och statligt stöd för omställning av våra miljonprogram
- A581:53 att ROT-avdraget styrs om till att subventionera ombyggnation för klimatanpassning och energieffektivisering och omfattar såväl bostadsrätter, hyresrätter och småhus
- A581:54 att forsknings- och investeringsstöd för byggande i trä stärks
- A581:55 att en nationell plan för cirkulär ekonomi utformas
- A581:56 att producenterna får ansvar för att produkterna ska anpassas till en cirkulär ekonomi
- A581:57 att det införs en livslängdsgaranti på teknik och andra jämförbara sällanköpsprodukter på fem år
- A581:58 att Socialdemokraterna driver på för nya åtgärder för att minska matsvinnet, t.ex. genom att större butiker och grossister förbjuds att slänga ätbar mat
- A581:59 att obligatorisk hållbarhetsdeklaration av mat införs
- A581:60 att krav på bättre och enklare konsumentinformation som underlättar hållbar konsumtion införs
- A581:61 att kampanjen 20%-klimatvarnings förslag genomförs

Stockholms partidistrikt

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A582

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En socialdemokratisk politik för havet

Havet är en nyckel till att klara klimatutmaningarna

Havet är centralt i kampen mot klimatförändringarna. Havet har sedan länge mildrat effekterna av våra utsläpp. Sedan 1970-talet har havet absorberat mer än 90 % av den överskottsvärme som utsläppen av klimatgaser har orsakat och runt 40 % av alla koldioxidutsläpp sedan den industriella revolutionen. Ett flertal havsekosystem såsom sjögräsängar och djupa mjukbottnar utgör dessutom viktiga kolsänkor och är därigenom en del av de naturliga klimatlösningarna.

Men i takt med att havet buffrat effekterna av människans utsläpp har det också blivit allt varmare och surare och kombinationen av glaciäravsmältning och ökad temperatur har redan nu lett till en havsnivåhöjning. Dessa problem förväntas förvärras betydligt framöver, i kombination med ökade stormar och extremväder. Hur mycket havsytan kommer att höjas beror på vårt agerande i dag och framöver. Även livet i havet kommer att förändras, med allvarliga konsekvenser för oss människor, om vi inte agerar. Ny forskning visar att kemiska, biologiska och fysikaliska system kommer att passera s.k. tröskelvärden eller tipping points om vi inte drastiskt minskar våra utsläpp och samtidigt säkerställer ett hållbart nyttjande av havens resurser, samt minskar övergödningen och plastföroreningar.

Det är därför tid för en ny politik för haven. En politik där kopplingen mellan hav och klimat är tydlig, som stärker både havens förmåga att hantera och dess naturliga roll i att mildra effekterna av klimatförändringarna. För att lyckas måste vi arbeta på bred front. Det är avgörande att vi minskar utsläppen av växthusgaser och utvecklar förnybara energikällor, samtidigt som vi stärker havens biologiska mångfald. Vi behöver satsa på ökat skydd och restaurering av viktiga havs- och kustekosystem, säkerställa att fiske och exploaterande verksamheter bedrivs inom ekosystemens gränser och satsa på minskade utsläpp av näringsämnen och miljögifter genom cirkulära modeller. Ska vi klara detta krävs en ny, sammanhållen politik och ett starkt och tydligt politiskt ledarskap för haven.

Ett starkt ledarskap för havet

Havet är liksom atmosfären gränsöverskridande till sin natur och illustrerar, precis som klimatarbetet, behovet av att arbeta tillsammans. Samarbete krävs mellan olika aktörer – lokalt, regionalt och nationellt likväl som internationellt. Hittills har havspolitik och förvaltningen både i Sverige och internationellt varit uppdelad mellan olika sektorer och politikområden, med olika målbilder och tillhörande styrmedel, och med bristande helhetssyn. För att lösa klimatutmaningarna och hotet mot havens biologiska mångfald, samtidigt som vi säkrar ett hållbart och rättvist nyttjande, krävs ett samhällsövergripande helhetsgrepp över

havsmiljöfrågorna. Denna integrering går framåt, inte minst genom arbetet inom EU med resultat såsom havsmiljödirektivet, havsplaneringsdirektivet och den gemensamma fiskeripolitiken, men det går alltför långsamt och implementeringen är ofta bristfällig.

För att öka takten krävs ett tydligt politiskt ledarskap i havsmiljöarbetet. Sedan Sverige stod som en av värdarna för FN:s första havskonferens 2017 har vi varit en global ledare för haven och vi är sedan länge en grön röst inom EU:s havs- och fiskepolitik. Om Sverige ska behålla den ledande rollen behöver vi vara ett gott exempel, vilket kräver att vi tar steg framåt i havsmiljöarbetet på hemmaplan.

Ett viktigt första steg för att skapa en sammanhållen, långsiktig och tydlig politik för haven är att instifta den av Miljömålsberedningen föreslagna havsmiljölagen med en tvärvetenskaplig utvärderande funktion. För att nå miljökvalitetsmålet ”Hav i balans samt levande kust och skärgård” krävs att samtliga politikområden tar ett större och integrerat ansvar för havsmiljöarbetet, vilket underlättas av en tydlig lagstiftning. Det klimatpolitiska ramverket har spelat en mycket viktig roll för det svenska klimatarbetet. Havsmiljöarbetet behöver nu en liknande skjuts, inte minst för att stärka havens roll i klimatomställningen. Den funktion det Klimatpolitiska rådet har fyllt genom att utvärdera och vägleda regeringens klimatpolitik samt bidra till en samhällsdebatt ska inte underskattas. Om havsmiljölagens utvärderande funktion ska få avsedd effekt behöver den utformas så att den som utvärderar har oberoende och kompetens inom olika vetenskapliga discipliner.

För att säkerställa att takten i havsmiljöarbetet ökar tillräckligt snabbt krävs, precis som i klimatarbetet, en fungerande integrering av havsmiljöarbetet inom Regeringskansliet. Samtliga politikområden som påverkar eller är beroende av havet behöver samverka och arbeta i samma riktning och mot samma mål. För att uppnå detta behövs en funktion inom Regeringskansliet där tuffa avvägningar mellan olika användningar av havet, samt mellan nyttjande och bevarande, kan göras med bibehållet fokus på att prioritera uppnåendet av miljökvalitetsmålet för havet.

Motionens intention är därför att:

- Socialdemokraterna verkar för antagandet av den av Miljömålsberedningen föreslagna havsmiljölagen.
- Socialdemokraterna verkar för att det införs en stark och kontinuerlig utvärderande funktion av havsmiljöpolitiken som samlar experter från olika forskningsdiscipliner.
- Socialdemokraterna verkar för att integrera arbetet med havet i regeringens klimatkollegium.

Förnybar energi till havs

Omställningen till en förnybar elproduktion är en central del i arbetet mot klimatförändringarna. Havsbaserad vindkraft utgör en del av lösningen och det finns i dagsläget planer på att 20 TWh ska placeras i havet i områden utsedda inom ramen för Sveriges havsplaner. I EU:s strategi för havsbaserad förnyelsebar energi framgår att havsbaserad vindkraft har stor potential och förväntas

uppgå till en kapacitet på 300 GW år 2050. Med havets ekosystem redan hårt pressade av exploatering på många håll är det mycket viktigt att säkerställa en långsiktigt hållbar utbyggnad av den havsbaserade vindkraften i Sverige såväl som i EU. Hur och var man bygger kommer att ha en stor inverkan på hur den framtida havsbaserade vindkraftutvecklingen påverkar havets ekosystem, dess funktioner och dess biologiska mångfald. I de nuvarande havsplanerna är många av de utsedda områdena lokaliserade på utsjöbankar, vilka ofta har höga naturvärden och stort värde för till exempel fågellivet. Men tekniken har gått framåt och möjligheterna att bygga vindkraft i djupare områden med lägre naturvärden har öppnat sig. Dessa möjligheter bör tas i beaktande i den framtida utvecklingen.

För att säkra en hållbar utbyggnad av den havsbaserade vindkraften behövs en utredning av var och hur man bör bygga för att minimera den negativa påverkan på de marina ekosystemen och den biologiska mångfalden. Det finns därutöver också en möjlighet att väga in och maximera de potentiella miljönyttor som kan uppkomma av vindkraftsutbyggnaden. Detta inkluderar bland annat att genom lämplig placering av parker skapa områden där vissa typer av exploaterande verksamhet, såsom bottentrålning, begränsas. Det kan också vara viktigt hur man bygger vindkraftsfundamenten som t.ex. kan agera som konstgjorda rev. Områdena kan genom rätt placering och utformning bland annat bidra till återhämtning av havsmiljön och fiskproduktionen genom återuppbyggda bottenmiljöer och ökad tillgång till föda för exploaterade fiskbestånd. Alternativt fiskeverksamhet såsom burfiske skulle också ges ökade möjligheter. Vid planering och bygge behöver man ta i beaktande inte bara påverkan under byggfasen utan också den långsiktiga påverkan på naturvärdena, samt den kumulativa påverkan från all havsbaserad vindkraft och hur den förhåller sig till övrig mänsklig exploatering i havet. Det är också av stor vikt att man ser över den nuvarande placeringen av lämpliga områden utsedda i havsplanerna och hur dessa förhåller sig till de nya möjligheter som öppnats i och med teknikutveckling.

För att säkerställa att utvecklingen av den havsbaserade vindkraften görs på ett väl sammanhållet sätt och inte faller på målnöret på grund av regelkrångel är det dessutom viktigt att se över regelverket och tillståndsförfarandet.

Motionens intention är därför att:

- Socialdemokraterna verkar för att det utreds var och hur man bäst bör bygga havsbaserad vindkraft för minimerad negativ miljöpåverkan och maximerad miljönytta.
- Socialdemokraterna verkar för att det genomförs en översyn av de utsedda områdena för vindkraft i havsplanerna utifrån dagens tekniska möjligheter.
- Socialdemokraterna verkar för att det genomförs en översyn av regelverket gällande havsbaserad vindkraft för att undersöka möjligheten att samordna tillståndsförfarandet.

Skydd av haven

Med marina skyddade områden menas havsområden som tilldelas ett varaktigt lagligt skydd, där mänsklig aktivitet åläggs vissa restriktioner i syfte att skydda och bevara havsmiljön, dess

ekosystem och arter. Inrättandet av marina skyddade områden utgör en viktig del i arbetet för att förbättra havsmiljön.

Globalt sett är mindre än tre procent av världens hav skyddade på något sätt, jämfört med cirka 15 procent av landytan, men många forskare runt om i världen arbetar hårt för att mängden skyddat hav ska öka. Det finns nämligen många skäl att skydda marina områden. Tidigare syftade skyddet främst till att bevara unika områden, men sedan dess har åtgärderna alltmer kommit att handla om att bevara den biologiska mångfalden och havets ekosystem. I dag råder konsensus bland forskarna om att vi också måste skydda havsområden för vår egen skull, det vill säga för att säkra tillgången på det som haven producerar och skapa fristäder för hotade arter.

Forskarna är överens om att det behövs ett sammanhängande nätverk av marina skyddade områden som tillsammans ger skydd åt havets alla ekosystem. För att uppnå det måste nätverket representera alla de arter och marina livsmiljöer som ingår i våra havsområdens ekosystem. De skyddade områdena måste ligga tillräckligt nära varandra för att arter ska kunna förflytta sig mellan områdena och vara tillräckligt stora för att de ska fylla en funktion. Varje skyddat område behöver ha en förvaltningsplan med tydliga mål, regler för vad som är tillåtet och inte inom området och en effektiv kontroll av att reglerna följs.

Motionens intention är därför att:

- Socialdemokraterna verkar för att skapa fler sammanhängande nätverk av marina skyddade områden som tillsammans ger skydd åt havets alla ekosystem.
- Socialdemokraterna verkar för att minst 30 procent av Sveriges hav omfattas av marint områdesskydd år 2030 och att minst 30 procent av dessa är strikt skyddade områden.
- Socialdemokraterna verkar för att varje skyddat havsområde har en förvaltningsplan med tydliga mål, regler för vad som är tillåtet och inte inom området och en effektiv kontroll av att reglerna följs.

Strandskydd

Strandskyddets syften är att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden för bad och friluftsliv och att bevara goda livsvillkor för djur och växter. Strandskyddet är en mycket viktig del i den svenska allemansrätten och har stor betydelse för att vi ska kunna uppnå flera av Sveriges miljö kvalitetsmål och friluftsmål. Exploateringen längs Sveriges stränder ökar - det gäller såväl sjö- som havsstränder och vid vattendrag. Grunda kustområden med mjukbottnar, ålgräsängar och musselbankar är mycket produktiva och har stor betydelse som uppväxtområden för fiskar och ryggradslösa djur, men de hör samtidigt till de mest exploaterade strandmiljöerna – bland annat eftersom skyddade vikar är attraktiva områden för båtliv, bryggor och hamnar. För att undvika ytterligare exploatering av känsliga strandmiljöer måste skyddet vid starkt exploaterade stränder stärkas. Miljöbalkens allmänna hänsynsregler behöver få större betydelse då strandskyddsärenden avgörs och kumulativa effekter av olika typer av påverkan från bryggor, båtliv etc. måste beaktas i samband med dispensbeslut. Dessutom behöver strandskyddets syfte

om bevarande av goda livsvillkor för djur- och växtlivet i vatten förtydligas, så att det framgår att syftet även innebär att nå god miljöstatus enligt havsmiljöförordningen och god ekologisk och kemisk status enligt vattenförvaltningsförordningen. Förutom detta behöver Länsstyrelserna få mer resurser så att tillsynen av hur strandskyddsreglerna tillämpas kan förbättras.

Hållbar förvaltning av havets resurser

Att skydda och restaurera delar av havet är en av flera förutsättningar för att utveckla en hållbar havsförvaltning. Det är däremot långt ifrån tillräckligt. Stora delar av våra hav är i dag starkt påverkade av mänskliga aktiviteter. För att återhämtning av ekosystemens artsammansättning, struktur och funktion ska kunna ske kommer det att krävas en sammanhållen förvaltning där allt nyttjande måste ske inom ekosystemens gränser.

För att möta nuvarande och framtida utmaningar för haven, inte minst klimatförändringarna och den hotade biologiska mångfalden, krävs att en ekosystemsbaserad havsförvaltning tas från teori till praktik, från ord till handling. För detta krävs en helhetssyn på förvaltningen av all mänsklig verksamhet med påverkan på haven och en tydlighet i att de avvägningar som görs mellan mänskliga intressen ska prioritera målet om att uppnå ”Hav i balans samt levande kust och skärgård”, samtidigt som en rättvis fördelning av resurser och nyttjandemöjligheter säkerställs. För att genomföra de nödvändiga avvägningarna och vidta tillräckliga åtgärder krävs stort politiskt mod och ett tydligt politiskt ledarskap som stakar ut vägen framåt.

Fiske är en av de aktiviteter som har störst inverkan på haven. Vissa typer av fiske, såsom bottentrålning, har en oproportionerligt stor påverkan på de marina ekosystemen och därtill en negativ inverkan på havsbottens förmåga att lagra kol. Andra fisken, såsom den storskaliga pelagiska trålningen, kan i stället ha en betydande inverkan på både ekosystemet i stort och tillgången till fisk för det småskaliga fisket och lokala fiskesamhällen. Här finns ett tydligt behov av att fördela fiskemöjligheter baserat på miljömässiga och socioekonomiska kriterier för att premiera ett skonsamt fiske med lokal anknytning, där resursen i största möjliga mån ska gå till humankonsumtion. Denna möjlighet ges inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken, men används i dagsläget inte vid fördelning av fiskemöjligheter inom Sverige.

Att omfördela resursen är en viktig pusselbit, men för att minska fiskets miljöpåverkan krävs ytterligare åtgärder, inte minst genom reglering av hur och var man får fiska. Ett tydligt exempel på hur lokal reglering av fisket kan ge positiva miljöeffekter är att Öresund, där bottentrålning inte är tillåtet på grund av sjötrafiksäkerhet, kan stoltsera med ett relativt välmående torskbestånd och småskaligt fiske av torsk, medan kringliggande områden har drabbats hårt av överfiske. Minskat trålfiske kan således ge goda resultat inte bara för bottenmiljön utan också för fiskbestånden.

För att kunna vidta den här typen av regleringar krävs dock en omförhandling av Sveriges fiskeriavtal med våra grannländer. Detta för att säkerställa att de åtgärder som beslutas ska

efterlevas av alla som fiskar inom det svenska territorialhavet och inte bara av de svenska fiskarna.

Vägen mot ett förbud mot bottentrålning

Ett första steg för att minska trålningens negativa konsekvenser är att införa förbud mot trålning i skyddade områden. I dessa skyddade områden skulle man utifrån miljökonsekvensbeskrivningar kunna ge ytterst begränsade undantag i fall där inga andra fiskemetoder är möjliga.

Sveriges fiskekvoter bör samtidigt styras mot att främst baseras på miljöhänsyn och att ett småskaligt kustnära fiske med skonsamma redskap ska ges företräde över trålfiske. För att skapa goda förutsättningar för en sådan förändring bör Sverige och EU stödja med omställningsstöd för att fiskare ska ha möjlighet att ställa om från trålning till skonsamma fiskeredskap.

Andra steget är att flytta ut trålningsgränsen till 12 nautiska mil. För att lyckas med detta behöver fiskeavtal med grannländer som rör Sveriges territorialvatten ses över och vid behov omförhandlas. Tredje steget är att införa ett generellt förbud för bottentrålning i hela Sveriges hav samt verka för ett generellt förbud mot bottentrålning på EU-nivå.

Om detta inte kan nås direkt, bör Sverige ta initiativ till att bottentrålning utanför 12 nautiska mil sker inom ett fåtal begränsade trålningsområden.

- Socialdemokraterna verkar för att Sverige ska verka för en stark implementering av ekosystembaserad förvaltning, på hemmaplan och inom EU.
- Socialdemokraterna verkar för en minskad utbredning av trålning för att bidra till förstärkta fiskebestånd, djursamhällen och kolinlagring.
- Socialdemokraterna verkar för att Sveriges fiskekvoter styrs mot att främst baseras på miljöhänsyn och att ett småskaligt kustnära fiske med skonsamma redskap inriktat på humankonsumtion ska ges företräde över trålfiske.
- Socialdemokraterna verkar för omförhandling av fiskeavtalen med våra grannländer ska göras för att kunna genomföra nödvändiga åtgärder i territorialhavet.
- Socialdemokraterna verkar för att Sverige och EU ska stödja fiskare med omställningsstöd för att de ska ha möjlighet att ställa om från trålning till skonsamma fiskeredskap.
- Socialdemokraterna verkar för att flytta ut Sveriges trålningsgräns till 12 nautiska mil.
- Socialdemokraterna verkar för att införa ett generellt förbud för bottentrålning i hela Sveriges hav samt verka för ett generellt förbud mot bottentrålning på EU-nivå.

Rent hav genom cirkulära modeller

Övergödning är sedan länge ett av de största miljöproblemen i Sverige. Läckage av näringsämnen från jordbruks- och skogsmark i kombination med utsläpp från punktkällor och atmosfärisk deposition leder till övergödning av sjöar, vattendrag och hav med algblomningar – ibland giftiga – och syrefria bottenar som följd. Miljökvalitetsmålet ”Ingen övergödning” är långt ifrån att nås. Jordbruket står för den högsta näringsbelastningen från mänsklig verksamhet till havet – framför allt genom näringsförluster i samband med växtodlingens användning av handels- och stallgödsel

och läckage som sker vid djurhållning och stallgödselhantering. För att minska jordbrukets utsläpp av övergödande ämnen måste kretsloppen slutas och näringen tas tillvara på ett effektivare sätt. Näringsämnenas kretslopp måste slutas – såväl i samhället i stort som inom jordbruket. Bättre återcirkulering av stallgödsel minskar behovet av att importera gödselmedel. Nya tekniker för att skapa gödselprodukter av stallgödsel som är lätta att transportera och använda bör tas fram. Att återinföra skatt på mineralgödsel skulle också bidra till att minska läckaget av näringsämnen. Detta skulle dessutom vara positivt för klimatet eftersom mineralgödsel orsakar utsläpp av växthusgaser både vid tillverkning och vid användning.

Plastskräp och mikroplaster är ett annat stort miljöproblem i våra hav och vid våra stränder. Det mest effektiva sättet att lösa plastproblemet är att sätta in åtgärder vid källorna. Mycket av plastskräpet härstammar från källor utanför Sverige och når svenska hav och stränder via havsströmmar. Därför är arbete på internationell och EU-nivå avgörande. EU:s direktiv för engångsartiklar av plast (SUP single use plastics) spelar en mycket viktig roll i att lösa problemen med det vanligast förekommande plastskräpet vid våra stränder. Men det kommer dock inte lösa problemet med mikroplasten. Svenska reningsverk klarar av att ta bort ca 80-90 procent av mikroplasten. Ändå släpps triljoner mikroplastpartiklar årligen ut i våra sjöar och hav.

För att haven inte ska bli vår tids soptipp måste reningsverken bli bättre på att fånga upp föroreningar som mikroplaster, läkemedel och andra miljögifter. Men föroreningar som reningsverken fångar upp får heller inte återföras till naturen. I dag hamnar de i avloppsslammet som sedan sprids på våra åkrar för att återföra fosfor. Om inte miljögifter, läkemedelsrester och mikroplaster tas bort riskerar de att tas upp av grödor eller återföras till hav och sjöar. Men tekniken har gått framåt och det går enligt den senaste tekniken att utvinna fosfor från slammet och bränna upp de miljö- och hälsofarliga resterna. Då försvinner mikroplasten, läkemedelsresterna och andra miljögifter som t.ex. PFAS. Vi får en renare miljö. Men tekniken används inte i tillräcklig stor utsträckning i dag och det krävs politiska styrmedel för att ändra detta.

Motionens intention är därför att:

- Socialdemokraterna ska verka för en ökad återförsel av stallgödsel.
- Socialdemokraterna verkar för att införa en skatt på mineralgödsel eller en skatt på jungfrulig fosfor.
- Socialdemokraterna verkar för en ökad återföring av fosfor från avloppsslam med mycket strikta gränsvärden för oönskade ämnen, inklusive organiska miljögifter (t.ex. PFAS), läkemedelsrester och mikroplaster.

Avslutande ord

Tiden att agera är nu. För kunna klara klimatmålen måste vi göra drastiska förändringar inom de närmaste 10 åren och haven är en mycket viktig nyckel i denna omställning. Samtidigt måste vi

stärka havens biologiska mångfald och de naturliga system som mänskligheten är beroende av. Vi måste även säkerställa att omställningen sker på ett rättvist sätt, med fokus på att skapa långsiktig nytta för hela samhället inom ekosystemens gränser.

Partikongressen föreslås besluta:

- A582:1 att Socialdemokraterna ställer sig bakom motionen i sin helhet och verkar i enlighet med motionens intentioner
- A582:2 att Socialdemokraterna verkar för antagandet av den av Miljömålsberedningen föreslagna havsmiljölagen
- A582:3 att Socialdemokraterna verkar för att det införs en stark och kontinuerlig utvärderande funktion av havsmiljöpolitiken som samlar experter från olika forskningsdiscipliner
- A582:4 att Socialdemokraterna verkar för att integrera arbetet med havet i regeringens klimatkollegium
- A582:5 att Socialdemokraterna verkar för att det utreds var och hur man bör bygga havsbaserad vindkraft för minimerad negativ miljöpåverkan och maximerad miljönytta
- A582:6 att Socialdemokraterna verkar för att det genomförs en översyn av de utsedda områdena för vindkraft i havsplanerna utifrån dagens tekniska möjligheter
- A582:7 att Socialdemokraterna verkar för att det genomförs en översyn av regelverket gällande havsbaserad vindkraft för att undersöka möjligheten att samordna tillståndsförfarandet
- A582:8 att Socialdemokraterna verkar för att skapa fler sammanhängande nätverk av marina skyddade områden som tillsammans ger skydd åt havets alla ekosystem
- A582:9 att Socialdemokraterna verkar för att minst 30 procent av Sveriges hav omfattas av marint områdesskydd år 2030 och att minst 30 procent av dessa är strikt skyddade områden
- A582:10 att Socialdemokraterna verkar för att varje skyddat havsområde har en förvaltningsplan med tydliga mål, regler för vad som är tillåtet och inte inom området och en effektiv kontroll av att reglerna följs
- A582:11 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige ska verka för en stark implementering av ekosystembaserad förvaltning, på hemmaplan och inom EU
- A582:12 att Socialdemokraterna verkar för en minskad utbredning av trålning för att bidra till förstärkta fiskebestånd, djursamhällen och kolinlagring
- A582:13 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges fiskekvoter styrs mot att främst baseras på miljöhänsyn och att ett småskaligt kustnära fiske med skonsamma redskap inriktat på humankonsumtion ska ges företräde över trålfiske
- A582:14 att Socialdemokraterna verkar för omförhandlingar av fiskeavtalen med våra grannländer ska göras för att kunna genomföra nödvändiga åtgärder i territorialhavet
- A582:15 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige och EU ska stödja fiskare med omställningsstöd för att de ska ha möjlighet att ställa om från trålning till skonsamma fiskeredskap

- A582:16 att Socialdemokraterna verkar för att flytta ut Sveriges trålningsgräns till 12 nautiska mil
- A582:17 att Socialdemokraterna verkar för att införa ett generellt förbud för bottentrålning i hela Sveriges hav samt verka för ett generellt förbud mot bottentrålning på EU-nivå
- A582:18 att Socialdemokraterna ska verka för en ökade återförsel av stallgödsel
- A582:19 att Socialdemokraterna verkar för att införa en skatt på mineralgödsel eller en skatt på jungfrulig fosfor
- A582:20 att Socialdemokraterna verkar för en ökad återföring av fosfor från avloppsslam med mycket strikta gränsvärden för oönskade ämnen, inklusive organiska miljögifter (t.ex. PFAS), läkemedelsrester och mikroplaster

Avanti S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A583

KRONOBERGS PARTIDISTRIKT

En svensk green new deal

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Sveriges generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar, emot de stora utsläpparna. Socialdemokratin måste axla rollen som samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa och utveckling, samtidigt som man skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A583:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A583:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A583:3 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A583:4 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A583:5 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige

Tess Olesen och Nino Chiaureli
Kronobergs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A584

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam

politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, i stället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli

världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmågan behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Med stöd av ovanstående yrkar vi:

Partikongressen föreslås besluta:

- A584:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A584:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A584:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A584:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A584:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A584:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A584:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

- A584:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A584:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A584:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

Noah Gahnertz

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A585

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de

gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Med stöd av ovanstående yrkar jag:

Partikongressen föreslås besluta:

- A585:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A585:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A585:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A585:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A585:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A585:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A585:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A585:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A585:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A585:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

Harry White, Bureå S-förening

Skellefteå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A586

KUNGÄLVS ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

A586:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken

A586:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

- A586:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A586:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A586:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A586:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A586:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A586:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A586:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A586:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

SSU Kungälv

Kungälvs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A587

DOROTEA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är

arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslås besluta:

- A587:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A587:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A587:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A587:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A587:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A587:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A587:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A587:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A587:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A587:10 Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det att dyrare för de som flyger ofta

Lowa Gejland

Dorotea arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A588

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

A588:1 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

A588:2 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040

Drinor Selmani, SSU

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A589

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslås besluta:

- A589:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A589:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

- A589:3 att
- A589:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A589:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A589:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A589:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A589:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A589:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A589:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

Philip Botström

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A590

ENKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat.

Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell

frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Med stöd av ovanstående yrkar vi:

Partikongressen föreslås besluta:

- A590:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A590:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A590:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A590:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A590:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A590:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A590:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A590:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A590:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A590:10 Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det att dyrare för de som flyger ofta

Soad Jarrar

Enköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A591

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmågan behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslås besluta:

- A591:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A591:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

- A591:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A591:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A591:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A591:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A591:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A591:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A591:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A591:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

SSU Malmö skickar motionen som egen. Kvinnoklubben Avantgarde skickar motionen som egen. Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A592

KALMAR ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är

arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Med stöd av ovanstående yrkar vi:

Partikongressen föreslås besluta:

- A592:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A592:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A592:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A592:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A592:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A592:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A592:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A592:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A592:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A592:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

Alexander Högberg, Ellen Persson, Tuva Hedh, Jenny Melander
Kalmar arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A593

HANINGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

A593:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken

A593:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

- A593:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A593:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A593:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A593:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A593:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A593:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A593:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A593:10 Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det att dyrare för de som flyger ofta

SSU Haninge

Haninge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A594

YSTADS ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för

att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem. Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara.

Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös. 70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska

inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg. Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslås besluta:

- A594:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A594:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A594:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana förhöghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A594:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A594:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A594:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A594:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A594:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A594:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A594:10 Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det att dyrare för de som flyger ofta

Isabelle Strandhagen, Adrian Magnusson och Terese Grahn
Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A595

LULEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som föreningar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A595:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A595:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

- A595:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A595:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A595:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A595:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A595:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A595:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A595:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A595:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A595:11 att Luleå Arbetarekommun ska skicka motionen till Socialdemokraternas ordinarie partikongress 2021

Elias Sundberg

Luleå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A596

MORA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna

och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden.

Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler

pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratien måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslås besluta:

- A596:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A596:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A596:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A596:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A596:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A596:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A596:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A596:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A596:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A596:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

Johanna Karlén

Mora arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A597

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Klimathotet är vår tids ödesfråga. Den handlar om vår framtid - vår planets överlevnad.

Redan nu ser vi vilka förödande effekter Den tvingar otaliga människor på flykt. Konsekvenserna som skulle följa om vi inte klarade Parisavtalet är närmast omöjliga att föreställa sig. Den krassa sanningen är att fortsätter vi som vi gör nu kommer vi inte att klara målen. Det måste göras mer och det måste göras nu. Klimatet kräver politisk handling. Vi kan inte vänta.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Det är också ett viktigt verktyg för att samla det folkliga stödet vi behöver för att genomföra omställningen. De stora företag som tjänat på utsläppen måste också betala för lösningarna. Det är inte en fråga för den enskilde att bära. Klimatet är något vi måste lösa tillsammans.

En grön giv är inte bara rättvis - den bygger en starkare välfärd, skapar arbetstillfällen och gör livet bättre för folk. Idag står samhället inför stora utmaningar men genom omfattande gröna satsningar i välfärd, bostäder och infrastruktur bygger vi en bättre framtid samtidigt som vi ställer om för klimatet.

Staten, regionerna och kommunerna har ett skriande stort investeringsbehov och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver välfärden ser vi bland annat behovet av att bygga ut kollektivtrafiken och samtidigt fasa ut biljettavgifterna för att göra transport tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för høgastighetstag.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiforsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att de ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga vinstintressen. Vem kan göra det bättre än socialdemokraterna? Vi kan vara de som ingjuter hopp och mod inför en omvälvande förändring. Vi kan vara garantin för att ingen lämnas efter.

Är det något som vi inte kan göra så är det att hoppas på att kapitalister ska lösa problemen åt oss. Det är bara genom gemensamma lösningar som vi kan möta klimatkrisen tillsammans. Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som forenar en grön omställning med social och ekonomisk rättvisa.

Vi måste vara modiga.

Därför yrkar vi att

Partikongressen föreslås besluta:

- A597:1 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A597:2 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A597:3 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A597:4 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A597:5 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A597:6 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A597:7 att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen

SSU Halmstad

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A598

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam

politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli

världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmågan behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratien måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A598:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A598:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A598:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A598:4 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A598:5 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A598:6 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter
- A598:7 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige

Daniel Nestor

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A599

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A599:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A599:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

- A599:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A599:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A599:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A599:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A599:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A599:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A599:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A599:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

Hanna Vangen Engström

Borlänge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A600

TJÖRNS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är

arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras. Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft. Socialdemokratien måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Med stöd av ovanstående yrkar vi

Partikongressen föreslås besluta:

- A600:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A600:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A600:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A600:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A600:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A600:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A600:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A600:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A600:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A600:10 Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det att dyrare för de som flyger ofta

Ludwig Andreåsson

Tjörns arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A601

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

A601:1 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

A601:2 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h

- A601:3 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A601:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A601:5 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A601:6 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A601:7 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A601:8 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A602

ALVESTA ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Sveriges generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal

åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar, emot de stora utsläpparna. Socialdemokratin måste axla rollen som samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa och utveckling, samtidigt som man skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A602:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A602:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A602:3 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A602:4 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A602:5 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A602:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige

Tess Olesen, Nino Chiauteli

Alvesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A603

GÄVLE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmågan behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

A603:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken

A603:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

- A603:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A603:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A603:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A603:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A603:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A603:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A603:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A603:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

SSU Gävle

Gävle arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A604

SKÖVDE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är

arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslås besluta:

- A604:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A604:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A604:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A604:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A604:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A604:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A604:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A604:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A604:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A604:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta
- A604:11 att motionen antas som sin egen.

SSU

Skövde arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A605

FALUN ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi. Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet. Med stöd av ovanstående yrkar vi:

Partikongressen föreslås besluta:

- A605:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A605:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

- A605:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A605:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A605:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A605:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A605:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A605:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A605:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A605:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

Diyar Cicek

Falun arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A606

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är

arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A606:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A606:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A606:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A606:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A606:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A606:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A606:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A606:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A606:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A606:10 Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det att dyrare för de som flyger ofta

SSU Trollhättan

Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A607

LUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A607:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A607:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

- A607:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A607:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A607:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A607:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A607:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A607:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A607:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A607:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

Magnus Bjerg Sturm, Haris Hadzovic, Nadja Weigel Bergholm, Edvin Rodriguez Bristulf, Hampus Kosuch och Ida Plantin från SSU Frihet.

Lunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A608

KIRUNA ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga.

De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna

och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen.

Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös. 70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser.

Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna. Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart.

Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv.

För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas.

En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer

klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A608:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A608:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A608:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A608:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A608:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A608:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A608:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A608:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A608:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A608:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gördet dyrare för de som flyger ofta

Waldemar Tapojärvi

Kiruna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A609

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Vämeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

A609:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken

A609:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

- A609:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A609:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A609:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A609:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A609:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A609:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A609:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A609:10 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

Thea Blom

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A610

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är

arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter

återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A610:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A610:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A610:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A610:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A610:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A610:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A610:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A610:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A610:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A610:10 Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det att dyrare för de som flyger ofta

SSU Vätterbygd

Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A611

ÅSELE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant.

Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara.

Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i

vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresa måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och defossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle.

Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar.

Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratien måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet

Partikongressen föreslås besluta:

- A611:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A611:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A611:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A611:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A611:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A611:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A611:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A611:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A611:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A611:10 Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare att flyga för de som flyger ofta

Ebba Nejne Åsele AK

Åsele arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A612

NÄSSJÖ ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratien måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A612:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A612:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A612:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A612:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A612:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A612:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A612:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A612:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A612:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A612:10 Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det att dyrare för de som flyger ofta

SSU Nässjö

Nässjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A613

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Sveriges generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmågan behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar, emot de stora utsläpparna. Socialdemokratien måste axla rollen som samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa och utveckling, samtidigt som man skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslås besluta:

- A613:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A613:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A613:3 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A613:4 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A613:5 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A613:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige

Agna Beslija, Erik Solfors, Gustav Caligari Berger, Harry White, Lisa Larsson och Tajma Susic Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A614

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A614:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A614:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A614:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A614:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A614:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A614:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A614:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A614:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A614:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A614:10 Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det att dyrare för de som flyger ofta

SSU

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A615

PITEÅ ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant.

Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara.

Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden.

Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig

för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensam. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresa måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmågan behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratien måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet

Partikongressen föreslås besluta:

- A615:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A615:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A615:3 att Socialdemokraterna verkar för byggande av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A615:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100 % förnybar senast år 2040
- A615:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100 % fossilfri senast år 2030
- A615:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A615:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A615:8 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige

Alma Andersson

Piteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A616

SMEDJEBACKENS ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna

och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

- A616:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A616:2 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A616:3 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A616:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A616:5 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A616:6 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A616:7 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag.
- A616:8 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A616:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

Julia Johansson

Smedjebackens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A617

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmågan behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratien måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

A617:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att successivt fasa ut biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken

A617:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning

- A617:3 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A617:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A617:5 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A617:6 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A617:7 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A617:8 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag
- A617:9 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A617:10 Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det att dyrare för de som flyger ofta

SSU Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A618

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är

arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmågan behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratien måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet

Partikongressen föreslår besluta:

- A618:1 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i forskning och innovation som bidrar till industrins klimatomställning
- A618:2 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h
- A618:3 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040
- A618:4 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige är 100% fossilfri senast år 2030
- A618:5 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU
- A618:6 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035
- A618:7 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige
- A618:8 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger regionerna ekonomiska förutsättningar att hålla nere biljettavgifterna och att kraftigt bygga ut kollektivtrafiken
- A618:9 att Socialdemokraterna verkar för statligt stöd till investeringar i energieffektiva hyresrätter
- A618:10 Socialdemokraterna verkar för att kortare inrikesresor med flyg blir dyrare och på sikt att ersätts av fossilfria färd sätt
- A618:11 Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare att för de som ofta flyger utrikes

SSU Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A619

ESKILSTUNA ARBETAREKOMMUN

En svensk new green deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar.

Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att var och en bidrar efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem. Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara.

Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen.

Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande

kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person- och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi. Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmågan behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnyttaföre vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

A619:1 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320km/h

A619:2 att Socialdemokraterna verkar för att produktionen av förnybar energi byggs ut så att energianvändningen i Sverige blir 100% förnybar senast år 2040

A619:3 att Socialdemokraterna verkar för att fler varor omfattas av pantsystem samt verka för gemensamma pantsystem i EU

A619:4 att Socialdemokraterna verkar för en cirkulär ekonomi genom att alla varor och produkter som säljs i Sverige ska kunna återvinnas alternativt komma från förnybara råvaror år 2030, med samma målsättning i EU år 2035

A619:5 att Socialdemokraterna verkar för statliga investeringar i energieffektiva hyresrätter och inrättandet av ett statligt allmännyttigt bostadsbolag

A619:6 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige

A619:7 att Socialdemokraterna verkar för införandet av en progressiv flygskatt som gör det dyrare för de som flyger ofta

A619:8 att motionen antas som egen och skickas vidare till partikongressen

SSU Eskilstuna

Eskilstuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A621

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En trygg och hållbar energiförsörjning

Sveriges konkurrenskraft och välfärd bygger på en trygg elförsörjning. Den svenska energipolitiken ska värna klimatet, säkra el till konkurrenskraftiga priser och garantera att el finns när den behövs. Tillgång till el till konkurrenskraftiga priser är avgörande för svensk industri. Digitaliseringen av samhället förstärker samtidigt elberoendet och gör samhället mer känsligt för störningar i elförsörjningen.

Tack vare en välutbyggd vatten- och kärnkraft är det svenska elsystemet till 98 procent fossilfritt. Tillgången till fossilfri el är central för att minska Sveriges utsläpp av växthusgaser. Det är en nyckel för att minska klimatavtrycket inom transportsektorn och industrin – två sektorer som står för en tredjedel vardera av utsläppen i Sverige.

Men för att klara elektrifieringen av samhället under kommande år behöver elproduktionen öka under kommande år. Sweco har beräknat att elbehovet ökar med 29 procent fram till år 2045 för att förverkliga de färdplaner för fossilfrihet som presenterats inom en rad branscher.

Samtidigt bedömer Svenska kraftnät att balansen mellan tillgång och efterfrågan på el kommer att försämrats under de närmaste åren. Den främsta orsaken till detta är den kommande nedstängningen av Ringhals 1 och 2. Förändringar i energimixen innebär dessutom att leveranssäkerheten i elsystemet försvagas.

Redan i dag ser vi hur kapacitetsbrister i elnäten hotar att stoppa allt från klimat-smart infrastruktur till etableringar av nya företag och investeringar i befintliga bolag. Situationen är så pass allvarlig att den på vissa platser i Sverige har blivit akut. Kapaciteten har slagit i taket på många platser i Sverige. Höjd kraftvärmeskatt leder till att lokal elproduktion minimeras eller läggs ned. Elförsörjningen kan inte längre fullt ut garanteras i flera svenska städer.

Sverige behöver en modern energipolitik som genererar mer el, minskar utsläppen och garanterar en trygg elförsörjning i hela Sverige. Vi ska samtidigt driva på för en politik som skapar tillväxt och främjar teknologisk utveckling i form av mer elektrifiering. Då behöver vi mer fossilfri el. Kärnkraften är en del av det, men det handlar också om att ställa om till ökad elektrifiering av såväl fordonsflottan som industrin.

En fungerande distribution av el är en förutsättning för ett elektrifierat samhälle. Sveriges distribution av el lider redan av brister. Vi har stora problem med kapacitetsbrist på elmarknaden. Städer och energibolag tvingas säga nej till nya företag som vill etablera sig, detta för att det helt enkelt inte finns tillräckligt med el.

Kapacitetsbristen i de svenska elnäten är ett helt avgörande problem som i längden äventyrar svensk konkurrenskraft. Uteblivna investeringar leder i sin tur till förlorade arbetstillfällen och minskad tillväxt. Det riskerar att stå i vägen för nya bostäder och ny infrastruktur och hotar upprätthållandet av våra grundläggande välfärdssystem.

På många ställen i Sverige är överföringskapaciteten inte tillräcklig. I dag ser vi framförallt problem vad gäller överföringen av el från stamnätet till de lokala och regionala näten. I stamnäten finns dessutom flaskhalsar som utgör hinder för effektiv överföring av el från de delar av landet där elen produceras, främst i norr, till de delar där den största konsumtionen sker, främst i söder.

Utbyggnad av elnäten pågår, men skulle behöva ske betydligt snabbare för att anpassa sig till dagens och morgondagens behov. En viktig förklaring är att ledtiderna i tillståndsprocessen för att bygga elnät är långa (upp till tio år). Tillståndsprocesserna för att bygga nya elnät behöver förenklas betydligt jämfört med i dag. Det bör även tillsättas en effektutredning för att elmarknadens utformning ska bidra till ett stabilare elsystem, men också för att säkerställa en tillräcklig utbyggnad av elnätet.

Ett sätt att motverka flaskhalsar som kan uppstå är att se över hur priset bättre kan avspegla knapphet i överföring, en form av ”trängselskatt” i elnätet. En ytterligare kompletterande åtgärd skulle kunna vara att ge region- och lokalnät en utvidgad roll för att säkerställa tillräcklig effekt lokalt. Till exempel genom att skapa incitament för samverkan med fjärrvärmesystem med kraftvärme och styrmekanismer som gör det möjligt att använda förbrukningsflexibilitet, lager och produktionsanläggningar för att kunna använda näten mer effektivt.

För att möta klimatutmaningen räcker det inte att vi tar ansvar i Sverige eftersom vi bara står för en liten del av världens totala utsläpp. Hela världen behöver ställa om, men det förutsätter att miljötekniken fortsätter att utvecklas. Tillgång till effektiv ren energi och miljöteknik är på sikt en avgörande nyckelfaktor för den globala hållbara utvecklingen.

Svensk teknologi håller redan hög klass och har potential att i högre utsträckning nå en

internationell marknad. Det blir en möjlighet för Sverige såväl att tillhandahålla nya jobb och företag som att bidra till en bättre miljö med mindre CO2-utsläpp. Det gäller den inhemska svenska energiproduktionens exportmöjligheter av koldioxidfri el såväl som miljövänlig energiteknik. Här behövs insatser på flera plan för att förbättra exportmöjligheterna och motverka vanligt förekommande handelshinder, såsom höga tullar på ny miljövänlig energiteknik. Solceller är ett av flera exempel på teknik som står föremål för hinder. Det innebär att den önskvärda globala teknikspridningen går långsammare än vad som är möjligt.

Därför menar vi att en ambitiös politik för företagande, frihandel och innovationer går hand i hand med en modern energipolitik. Vi föreslår att en utredning tillsätts med uppdrag att analysera den svenska elmarknaden ur ett internationellt perspektiv och se över vilka åtgärder som skulle behövas för att Sverige ska fortsätta vara konkurrenskraftigt.

Partikongressen föreslås besluta:

A621:1 att konkurrenskraft och välfärd bygger på en trygg elförsörjning hela landet

A621:2 att motverka flaskhalsar i elnätet

A621:3 att bygga ut kärnkraft så att slipper vi vara beroende av kol eller andra länder

A621:4 att flera företag kan etablera sig utan att tänka på inte finns el

Vallby S-förening

Västerås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A622

AVESTA ARBETAREKOMMUN

En vision för klimatneutralitet

Sverige har som mål att bli klimatneutralt till år 2045. För att nå målet behövs det teknikkraften inom en mängd områden. Det handlar om energisystem, industrier, fastigheter, infrastruktur och nya konsumtionsmönster. Detta kräver ett näringsliv som vågar ligga i framkant, modiga politiker och en acceptans hos medborgarna att vi behöver ställa om.

Vi upplever att vi socialdemokrater inte formulerat en politisk vision på hur vi ska nå målet. En vision där jobb, sysselsättning är i focus där vi gör omställningen tillsammans och där ingen lämnas utanför och blir förlorare.

För att vara framgångsrik behöver omställningen ske med en hög grad av delaktighet från en bredd av intressen och samhällsaktörer. En samordnad omställning behöver omfatta insatser som främjar internationell konkurrenskraft som skapar ny sysselsättning i hela Sverige. Kampen för full sysselsättning och samtidigt stå upp för social och regional rättvisa är helt avgörande för omställningens förankring och därmed förmågan att vara politiskt möjlig.

För att klara detta krävs utbildning generellt, kompetensutveckling i näringslivet, men också olika arbetsmarknadsåtgärder. De teknikskiften som nu pågår kommer att påverka stora yrkesgrupper inom industrin, som exempel kan nämnas fordonsindustrin när bensin- och dieselmotorer ersätts med eldrift och batterier. Det är redan nu svårt att hitta kompetens inom flera områden, samtidigt som efterfrågan kommer att minska inom andra yrkesgrupper, som då måste omskolas. Därför måste utbildningssystemet ha förmåga att leverera utbildningar som motsvarar de teknikskiften som vi nu ser framför oss.

För en bättre förankring i samhället krävs också utbildning och informationsinsatser till en bredare allmänhet, om hållbarhet och hur man kan minska sina klimatavtryck. Insatserna kan jämföras med energieffektiviseringskampanjerna på 1970- och 80-talen, eller nu senast informationsinsatser genom broschyren Om krisen eller kriget kommer. Det är av yttersta vikt att enskilda personer, grupper och regioner som påverkas negativt av strukturomvandlingen kan kompenseras om omställningen ska vara politiskt möjlig.

Partikongressen föreslår besluta:

- A622:1 att Socialdemokraterna formulerat en politisk vision på hur vi ska nå målet om klimatneutralt till år 2045. En vision där jobb, sysselsättning är i focus där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare
- A622:2 att Socialdemokraterna kopplar målet om klimatneutralt till 2045 år till ett sysselsättningsmål för samma år
- A622:3 att Socialdemokraterna tar fram en kompetensutvecklingsgaranti, där vi lovar att alla ska få möjlighet till minst xx timmar i kompetensutveckling under anställning per år
- A622:4 att Socialdemokraterna verkar för att en ny utbildningsform för kompetensutveckling under anställning införs
- A622:5 att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till omställningens behov av nya kompetenser

Patrik Engström Kalle Sahlin Patrik Sundin

Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A623

YSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Energi

Då miljökraven ökar viker är bra. Övergång till fossilfri energi och drift av fordon m.m. är ett led i att minska miljöpåverkan så måste vi gå över till eldrift. Detta medför att elförbrukningen ökar. Vi är världsledande på stål och kommer nu med fossilfri stålframställning vilket kommer

att kräva all elenergi som i dag produceras i norra Sverige. Övergången till el och batteridrift på fordons och maskin sidan kräver också mycket elenergi. Vi har industrier som tittar på att flytta till andra länder för att man inte kan få den elenergi man behöver här i landet. Vi klarar i dag inte försörjningen med el av egen kraft utan måste importera el från andra länder som använder kol för att producera el. Vi har ett litet överskott på el i norra Sverige som vi säljer en del av. Men vi har jätte brist på elenergi i södra Sverige och måste importera från andra länder som ex Polen som mestadels använder kol i sin elproduktion.

Vi saknar möjligheter i dag att överföra el från norra Sverige (där vi har överskott) till södra Sverige (där vi har underskott). Det pågår en utbyggnad av kraftledningar från Hallsberg och ner till Hörby som skulle varit klar 2015 men som fortfarande inte är klar. Klardatum är framflyttat 21 ggr.

Det finns expertförslag på att skapa elproduktion söder om Dalarna För att få en jämnare och hållbar produktion som går att reglera. Vindkraften som i dag producerar (förutsatt att det blåser mycket). cirka 10 TWh av dom 165 TWh som Sverige förbrukar.

Vi har Ringhals som står standby som reserv och vi har Carlshamn som är ett oljekraftverk som också står standby men är snabbt att starta upp men ger inte så mycket energi max 600 MW. Det var i drift i Februari 2021 för att hjälpa till att förse södra Sverige med el. Levererade då 60 MW Solenergin är så lite 0,3 TWh.

Skogen är en stor exportvara som är dumt att elda upp och som dessutom renar luften från koldioxid när den får växa. Den skapar dessutom koldioxid och andra giftiga ämnen när den eldas.

Elförbrukning och produktion i Sverige

Elförbrukning per år 164,4 TWh

Elproduktion

Vattenkraft 64,6 TWh

Kärnkraft 64,3 TWh

Vindkraft 19,9 TWh

Solenergi 0,3 TWh

Är detta en hållbar och miljövänlig lösning för Sveriges elbehov? Skall vi importera och använda kolenergi, Olja eller gas? Skall vi fylla landet med vindkraftverk som ingen vill ha i närheten av bostaden och arbetsplatsen? Är inte speciellt vackert som utsikt.

Hade Sverige fortsatt med forskningen på kärnkraftsområdet efter kärnkraftsomröstningen så hade man säkert kommit fram till det som andra nationer gjort att avfallet går att återvinna och använda till att producera mer el av ända tills det inte finns mer radioaktivitet kvar i materialet. Bland annat Ryssland bygger anläggningar för att återvinna och få ut mer energi av avfallet. Det finns beräkningar gjorda som säger att det kärnkraftsavfall som Sverige har skulle räcka till med än 100 års produktion av den el som vi kommer att behöva. Dess utom förbrukas radioaktiviteten så att avfallet blir ofarligt. Kärnkraften är det mest miljövänliga och effektiva sättet att producera el på. Våra grannländer bygger nya kärnkraftverk.

Partikongressen föreslår besluta:

A623:1 att det satsas på forskning inom området kärnkraftåtervinning

A623:2 att det inhämtas kunskaper inom återvinning av avfallet

A623:3 att vi moderniserar och utvecklar dom befintliga verken

A623:4 att vi bygger nya verk centralt i södra regionen

A623:5 att Ringhalsverken får fortsatt drift

A623:6 att dom kvarvarande verken används så länge det går

Conny Alm

Ystads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A624

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Ett jämlikt och hållbart samhälle

Vi lever i en avgörande tid. Nu och inom de närmsta sju till åtta åren har vi en möjlighet att förhindra klimatförändringarna och att medeltemperaturen på jorden når över två grader, helst få ned den ned mot en grad. Görs inte det blir det mycket stora problem. Vi har börjat se effekterna. Samtidigt lever vi i ett samhälle där ojämlikheten har ökat mest inom OECD-länderna och vi kan se vilka problem det ställer till det för den enskilde och hela samhället. Förändras inte detta kommer klassklyftorna att fortsätta att skena iväg och det går inte att vända på utvecklingen. Båda hör ihop med varandra och båda behöver lösas för att vi ska kunna leva i en bättre värld. Vi behöver därmed bygga ett jämlikt och hållbart samhälle.

Det kan tyckas vara en omöjlig uppgift det vi står inför men det finns stora möjligheter att göra saker offensivt. Det måste vi socialdemokrater ta tillvara. Tillsammans kan vi med gemensamma krafter ta tag i detta och göra vårt samhälle och världen bättre.

Alldeles för länge har klimatfrågan varit fokuserad på vad vi enskilda personer kan göra. Vår konsumtion har varit i centrum. Vi har gjort vad vi har kunnat göra för att minska

på koldioxidavtryck till exempel handla mat som är bättre för klimat och miljön, åka mer kollektivtrafik, köpa el-bilar, elen i våra hem vill vi få från gröna energikällor med mera.

Där staten upplevs ha backat undan har kommuner och städer stigit fram och tagit ansvar för att ta upp kampen mot klimatförändringarna och försämrade miljö. I vårt land har åtta år av alliansregering inneburit att staten inte är där den borde vara i klimat- och miljöarbetet. Med en nyliberal politik prioriteras inte det arbete som måste göras.

För samtidigt ser vi hur koldioxidhalten i atmosfären slår ständigt nya rekord. Effekterna ser vi runt om i vårt land och världen. Miljön fortsätter att förstöras. En annan och större strategi måste därmed på plats.

För att lösa problemen kan vi inte ha en politik i vårt land, i EU eller i världen som bottnar i moraltänkande riktat mot oss enskilda individer. Det här är i grunden ett strukturellt systemproblem som vi måste lösa gemensamt.

Vår och världens ekonomier bygger i grunden på fossila råvaror. Det handlar om allt ifrån bränslen till alla andra produkter som dessa finns med i. Olika maktstrukturer har byggts upp kring detta som vill stoppa nödvändiga förändringar. Ska vi klara av klimatutmaningarna måste vi förändra detta samhällssystem i grunden och komma bort från fossila råvaror.

Det behövs en stor grön omställning i Sverige och EU. En grön omställning ger oss själva och naturen de möjligheter vi behöver för att kunna leva på en levande grön och blå planet. En sådan omställning måste också ta hänsyn till människor. Människor får inte slås ut från arbetsmarknaden om deras arbeten försvinner. Istället måste de få all hjälp med att ställa om till nytt jobb. Samma sak med kommuner som kommer att få se jobb försvinna. Här gäller det att det investeras i kommunerna så att de kan bli vinnare i det nya. Gör inte det kommer legitimiteten för omställningen att minska. Människor förlorar tron på framtiden. Ojämligheten kommer att öka.

Runt om i vårt land kan vi se priset av ojämlikheten. Det handlar om levnadsår där livet kan förkortas med 18 år beroende på vilken klass du tillhör, levnadsvillkor, vilka sjukdomar vi har, vilken sjukhusvård du får, ekonomi, bostad, utbildning, om du har arbete eller inte, vilken anställningsform du har och om du har anställning, anställningsvillkor, arbetsmiljö, uppväxt med mera.

I många områden i vårt land finns också en uppfattning av att ha blivit förlorare då jobben och utvecklingen har försvunnit iväg. Landsbygden har drabbats av att service har försvunnit och där liksom i stadsdelar i städerna har långtidsarbetslösheten bitit sig fast och ekonomisk utsatthet är hög. Landsdelar ställs mot varandra, människor känner sig bortglömda. Den som är sjuk åker ut ur sjukförsäkringen utan att ha blivit bättre. Pensionen är låg. Många känner sig som förlorare och har svårt att kunna bygga en framtid. De känner inte igen sig i dagens samhälle.

Samtidigt har vi välbeställda områden där de boende har det bra med arbete och tjänar bra, fina fastigheter, kan leva bra liv och ha bra hälsa, resa utomlands ett par gånger om året, kan ta del av förstklassig service och kan göra avdrag för service i det egna hemmet, välja skola och vårdcentral, äldre-service. Samhälle som uppfattas är för vissa, inte alla.

En förändring måste till som gör att vi får ett jämlikt samhälle som invånarna är engagerade i och beredda att försvara. Ett jämlikt samhälle är bättre på alla punkter och vi mår alla bättre.

Det handlar om att ha en framtid. Om vår gemensamma framtid i byggandet av ett jämlikt och hållbart samhälle. Här behövs en politik för alla, inte bara ett fåtal.

Partikongressen föreslår besluta:

A624:1 att Socialdemokraterna bedriver en offensiv politik för byggandet av ett jämlikt och hållbart samhälle

A624:2 att klimatomställningen måste bygga på social hållbarhet

A624:3 att Socialdemokraterna arbetar aktivt för att landsbygden ska vara Sveriges framtid

A624:4 att i Sverige utvecklas den cirkulära ekonomin

A624:5 att vid offentlig upphandling ska det ställas krav på klimatneutralitet

A624:6 att tuffare krav ställs på EU att skärpa klimatmålen

A624:7 att samhällsplaneringen ställs mot och ska följa klimatmålen

Roger Jönsson

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A625

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Fastighetskatt vindkraftverk

Det krävs en radikal omläggning av hela vårt energisystem om Sverige skall kunna klara av att fullföljs åtagandena i Parisöverenskommelsen. Fossilfria alternativa energikällor som sol och vind måste bli basen i svensk energiproduktion tillsammans med vattenkraften.

Vindkraften möter väldigt ofta stort lokalt motstånd, eftersom de många gånger upplevs som störande i miljön och utan att det går att se någon lokal vinst i nya vindkraftparker.

De kommuner som möjliggör utbyggnaden av vindkraft gör en ovärderlig klimatsats. Därför borde den fastighetsskatt som vindkraftverkens ägare i dag betalar till staten istället tillfalla kommunerna. Så att pengarna går till kommuninvånarnas välfärd, där vindkraftverken står.

Klimatkrisen kräver snabba åtgärder.

Partikongressen föreslår besluta:

A625:1 att Socialdemokraterna verkar för att fastighetsskatten för vindkraftverk tillfaller kommunen där de är uppförda

Seko Sf

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A626

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Fler åtgärder för att förebygga skador av asbest

Asbest är ett material som historiskt ofta har använts i byggmaterial. Forskning och sjukvård har dock konstaterat att asbest är mycket farligt, bland annat cancerframkallande för människor, och i dag är det förbjudet att använda asbest som byggmaterial vid byggnationer i Sverige.

Dock så finns fortfarande ofta asbest i äldre byggnader och tak, men även i fordon och fartyg. Detta gör att många människors än i dag exponeras för asbest.

Arbetsmiljöverket har tydliga föreskrifter för hur företag ska hantera asbest för att undvika farlig exponering. Arbetsmiljöverkets regler riktar sig dock endast till företag och gäller enbart yrkesmässig hantering av asbest. Reglerna gäller därför inte privatpersoner som hanterar asbesthaltigt material.

Att det endast finns föreskrifter för företag är ett problem eftersom asbest givetvis är lika farligt för privatpersoner som hanterar det. Det bör därför tas fram ett regelverk som även gäller privatpersoners hantering. Då det gäller inlämning av asbest på avfallsstationer bör detta vara gratis i hela landet.

För att undvika att människor utsätts för asbest vid ombyggnationer skulle exempelvis någon typ av krav av asbestinventering införas vid vissa bygglovs- och rivningsansökningar. Kunskapen kring asbest, riskerna med asbest och en god hantering av asbestmaterial är i dag alldeles för låg både i samhället och hos många fastighetsägare och myndigheter. Många myndigheter saknar även kompetens kring asbesthantering. Folkhälsomyndigheten och Arbetsmiljöverket borde därför få i uppdrag att förstärka informationsinsatserna kring asbest så att många fler människor nås av informationen.

Det är även viktigt att det finns en kompetens och stödfunktion kring asbest som både

yrkesverksamma och privatpersoner kan vända sig till då de kommer i kontakt med asbest på olika sätt. Denna stödfunktion bör gärna finnas lokalt och bör också kunna agera för att förhindra att människor exponeras för asbest inom alla områden, sammanhang och platser.

Det är inte ovanligt att fastighetsägare och företag som renoverar försöker undvika extra kostnader som en eventuell asbestsanering skulle innebära. Detta görs genom att provtagning och sanering helt förbises eller att saneringen utförs av ej auktoriserad och utbildad saneringspersonal. Konsekvenserna blir att personal och eventuella boende utsätts för livsfarliga risker.

Asbest har redan orsakat fruktansvärt mycket skada och lidande i vårt samhälle. Det är dags att vi tar ytterligare krafttag så att inte fler människor exponeras för asbest.

Partikongressen föreslås besluta:

A626:1 att Socialdemokraterna ska verka för att fler åtgärder vidtas för att förebygga skador av asbest enligt motionens intentioner

Avanti S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A627

FALKENBERGS ARBETAREKOMMUN

Fyrverkerier

Många har tyckt till efter nyår i dagspressen och andra sammanhang om djurplågeri, egna negativa erfarenheter av hur andra smällt i deras bostadsområde och den negativa miljöpåverkan dessa fyrverkerier för med sig.

Vi vill

Partikongressen föreslås besluta:

A627:1 att Socialdemokraterna verkar för att möjligheten för allmänheten att smälla fyrverkeri vid nyår minskar kraftigt

Fackliga utskottet

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A628

FALUN ARBETAREKOMMUN

För en klimatsmart konsumtion

En marknadsekonomi med fokus på kvartalsrapporter och bibehållna kortsiktiga vinster har misslyckats att ta ansvar gentemot framtida generationer.

De utmaningar mänskligheten står inför är många när orosmoln som pandemier, tilltagande antibiotikaresistens, resursbrister och klimatkriser staplas på varandra. Där de okontrollerade kapitalistiska krafterna misslyckats behöver återigen arbetarrörelsen ta ett kliv fram och göra skillnad.

Med nuvarande konsumtionsmönster beräknas vi i april 2021 ha knappt 7 år kvar innan människans påverkan på jordens klimat passerar gränsen för 1,5 gradersmålet. Att nå det målet innebär att chansen är två på tre att globala konsekvenser av katastrofiska mått kan undvikas, då vändpunkter för hela system kan få miljöeffekterna att accelerera åt fel håll. Konsekvenserna för ett misslyckande kommer i första skedet att drabba de utsatta som idag inte ens är en del av orsaken, men ingen kommer att lämnas oberörd.

Med vanan av att föra en kamp mot starka krafter anser vi att arbetarrörelsen än en gång behöver ta upp kampen. FN:s klimatpanel menar på att en minskning av utsläppen inte kommer vara nog. För att nå de mål Sverige gått med på i och med Agenda 2030 räcker inte dagens planerade åtgärder till. Enligt den Europeiska Unionens direktiv IPPC krävs även storskaligt nyttjande av klimatneutraliserande åtgärder som koldioxidlagring från biomassa, t.ex. via så kallad Bio Energy Carbon Capture and Storage (BECCS), en teknik som fortfarande är i sin linda. Även om goda exempel på klimatsmarta industrisatsningar pågår för fullt, som t.ex. SSAB:s Hybrit och H2GS kan vi inte påstå att industrin på bred front agerar med det allvar som vetenskapen manar till. Ett krav är också att kapitalet ska ta sitt ansvar i frågan och vi behöver tillse att de åtgärder som införs är relevanta och verkningsfulla.

Sverige har länge varit ett föregångsland när det kommer till en ansvarsfull klimatpolitik. Vi behöver ta över ledarskapet även här, för kommande generationer och en framtida välfärd.

Konsumentpåverkan

Det ska vara lätt att göra rätt. REACH har möjliggjort spårning av farliga kemikalier och gjort det lättare att göra rätt för producenterna och därmed även för konsumenterna. På motsvarande sätt bör vi införa krav på livscykelanalys (LCA) på samtliga produkter till slutanvändare. Åtminstone i första skedet med fokus på utsläpp av växthusgaser, men där det är relevant gärna även med avseende på andra aspekter.

För att detta ska kunna presenteras för slutanvändaren krävs en systemgenomgående genomlysning av produkters påverkan. En genomtänkt visualisering av denna och var produkts specifika påverkan på miljön gör det enklare att göra rätt. Om producenten väljer att klimatneutralisera sin produktion med avseende på koldioxid, t.ex. genom Carbon Capture and Storage (CCS) avspeglas detta förstås i produktens avtryck. Viktigt är att analyserna är noggranna och transparenta så de är öppna för analys och sund kritik, då det är lätt att felaktigt beskatta fel saker (t.ex. sockerskatt och etanolbilar).

En positiv konsekvens skulle dessutom vara att en ansvarsfull produktion premieras till fördel för mindre ansvarsfull produktion – t.ex. kan import av smutsigt stål från Asien naturligt avstyras om en klimatneutralisering behöver tas i beaktande.

För att motivera en vägledning av framtida privat konsumtion behöver offentliga verksamheters upphandlingar redan idag premiera klimatneutrala initiativ.

Låt oss återigen visa styrkan i arbetarrörelsen och att vi står för en miljöpolitik som gör skillnad. För alla kommande generationer

Partikongressen föreslår besluta:

A628:1 att socialdemokratiska arbetarepartiet ska verka för införandet av en handelsplats för koldioxidneutraliserande åtgärder

A628:2 att socialdemokratiska arbetarepartiet ska verka för att vi i de bolag vi har politiska påverkansmöjligheter i så snart som möjligt ges i uppdrag att verka för en omställning till att bli klimatneutrala

A628:3 att socialdemokratiska arbetarepartiet ska verka för att införa ett system för förtydligande av produkters klimatpåverkan

A628:4 att socialdemokratiska arbetarepartiet ska verka för att klimatpåverkan tydligt ska framgå i underlag till upphandlingar

Daniel Reuithé, Fredrik Persson, Berndt Reuithé
Falun arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A629

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Förbjud mikroplast i Sverige

Mikroplast är små plastpartiklar som är minst 5 mm stora. Det är ett samlingsnamn för alla olika sorter av dessa partiklar som kommer från plastprodukter. Det kan finnas i exempelvis tandkräm, ansiktsskrubb, konstgräsplaner, syntetkläder eller i däck. Antingen är mikroplast producerat avsiktligt som små partiklar eller så frigörs dessa från större plastprodukter utan avsikt.

Vi har ett stort problem idag med mikroplaster, runt om i hela världen. Eftersom att plast generellt sätt bryts ner väldigt långsamt i naturen finns det kvar där nästan för evigt. Idag hamnar otroligt stora mängder plast i våra vattendrag, sjöar och hav. Plasten äts upp i näringskedjan där människan står högst upp. Vi får alltså i oss den plast via fisk och skaldjur som vi förtär. Även andra djur som lever i eller vid havet får i sig plast och i värsta fall dör av näringsbrist. Plast som vi en gång har kastat utan att återvinna.

Naturvårdsverket har på uppdrag av regeringen sammanställt och kartlagt åtgärder Sverige måste göra för att förebygga utsläpp av mikroplast. Regeringen har börjat utreda frågan om ett förbud av mikroplast. Men det räcker inte att enbart Sverige gör det här. Hela EU måste införa ett förbud för att inte förstöra naturen eller haven.

Partikongressen föreslås besluta:

A629:1 att Socialdemokraterna ska verka för ett förbud av mikroplast i Sverige

A629:2 att Socialdemokraterna ska verka för ett förbud av mikroplast i hela EU

SSU Norrköping

Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A630

RONNEBY ARBETAREKOMMUN

Förbjud PFAS i Sverige, EU och världen

PFAS-kemikalier har skapats av människan och använts sedan 1950-talet, och har i huvudsak använts för sina smuts-, fett- och fuktavvisande egenskaper. Dessa ämnen är omkring 5000 till antalet och brukar klumpas ihop under begreppet PFAS. De används bland annat i tillverkningen av skor, kläder, matförpackningar och stekpannor – men finns också i brandskum, smink, möbeltyg och elektronik.

Forskningen visar att PFAS utgör en direkt fara för både för djur och för människan. I djurförsök har redan mycket små mängder PFAS visat sig ge tydliga skador på djurens reproduktionsförmåga, cellfunktioner och hormonsystem. I vissa fall misstänks PFAS-kemikalierna även orsaka cancer.

Genom dricksvatten, mat och skönhetsprodukter kan PFAS-ämnen tas upp av människor och lagras i levern, njurarna och blodet.

Vissa sjöar och vattendrag i Sverige – framförallt i områden där det finns eller har funnits brandövningsplatser – är mycket förorenade av PFAS. Mycket av forskningen tyder också på att många PFAS-ämnen inte bryts ned alls, utan finns kvar i naturen för alltid.

Svenska Naturskyddsföreningen förespråkar ett totalt förbud mot PFAS. Här bör politiken svara upp. PFAS bör förbjudas omgående. Idag finns i många fall alternativ som kan användas. När det kommer till att ytbehandla kläder har exempelvis vax lyfts fram som alternativ till PFAS.

Att PFAS fortfarande används handlar sannolikt om ekonomisk lönsamhet, men det är inget argument som håller. Riskerna med högfluorerande ämnen är för stora.

Partikongressen föreslår besluta:

A630:1 att Socialdemokraternas verkar för att all användning av högfluorerande ämnen, PFAS, förbjuds omgående inom både Sverige och EU

A630:2 att Socialdemokraternas verkar inom relevanta internationella organ för få till ett globalt förbud mot högfluorerande ämnen, PFAS

Teo Zickbauer, Ronneby AK

Ronneby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A631

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Förbjud PFAS i Sverige, EU och världen

PFAS-kemikalier har skapats av människan och använts sedan 1950-talet, och har i huvudsak använts för sina smuts-, fett- och fuktavvisande egenskaper. Dessa ämnen är omkring 5000 till antalet och brukar klumpas ihop under begreppet PFAS. De används bland annat i tillverkningen av skor, kläder, matförpackningar och stekpannor – men finns också i brandskum, smink, möbeltyg och elektronik.

Forskningen visar att PFAS utgör en direkt fara för både för djur och för människan. I djurförsök har redan mycket små mängder PFAS visat sig ge tydliga skador på djurens reproduktionsförmåga, cellfunktioner och hormonsystem. I vissa fall misstänks PFAS-kemikalierna även orsaka cancer.

Genom dricksvatten, mat och skönhetsprodukter kan PFAS-ämnen tas upp av människor och lagras i levern, njurarna och blodet.

Vissa sjöar och vattendrag i Sverige – framförallt i områden där det finns eller har funnits brandövningsplatser – är mycket förorenade av PFAS. Mycket av forskningen tyder också på att många PFAS-ämnen inte bryts ned alls, utan finns kvar i naturen för alltid.

Svenska Naturskyddsföreningen förespråkar ett totalt förbud mot PFAS. Här bör politiken svara upp. PFAS bör förbjudas omgående. Idag finns i många fall alternativ som kan användas. När det kommer till att ytbehandla kläder har exempelvis vax lyfts fram som alternativ till PFAS.

Att PFAS fortfarande används handlar sannolikt om ekonomisk lönsamhet, men det är inget argument som håller. Riskerna med högfluorerande ämnen är för stora.

Partikongressen föreslås besluta:

A631:1 att Socialdemokraternas verkar för att all användning av högfluorerande ämnen, PFAS, förbjuds omgående inom både Sverige och EU

A631:2 att Socialdemokraternas verkar inom relevanta internationella organ för få till ett globalt förbud mot högfluorerande ämnen, PFAS

Avanti S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A632

HÖÖRS ARBETAREKOMMUN

Förbättra förutsättningarna för installation av solceller på flerbostadshus och villor och försäljning av överskottsenergin.

Under de senaste åren har en diskussion förts gällande hur vi ska kunna få tillräckligt med energi till hushåll och industrier i södra Sverige. Vi har också olika tariffindelningar av Sverige för att finansiera överföringsledningar från norra delen av vårt land till den södra. Detta har tagit lång tid och beräknas inte vara klart förrän i slutet av detta decennium.

Vi, Socialdemokrater, skulle kunna bemöta Moderaternas krav på att bygga nya kärnkraftverk med att istället bygga ut solcellskraften på Sveriges alla tak. Regeringen har ändrat bidragen för installation av solcellspaneler och lagring av elkraft, vilket är bra, men det räcker tyvärr inte för att få igång byggandet av solceller. Antingen får vi öka på bidraget rejält, idag är det 15% eller får vi göra det möjligt för husägare att få ett statligt lån med bra villkor både i ränta och amortering.

Regeringen ska samtidigt ändra reglerna för försäljning av överskottselen ut på nätet, bland annat ta bort inmatningsavgifter mm som gör det komplicerat och svårt att leverera överskottsenergi ut i elnätet.

Partikongressen föreslås besluta:

A632:1 att regeringen arbetar för att öka bidraget för att installera solceller

A632:2 att regeringen arbetar för att ta bort hinder och avgifter som gör det svårt och komplicerat för privatpersoner att leverera överskottsenergi ut i elnätet

Stefan Lissmark

Höörs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A633

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Förenkla återvinningen

Samhället behöver öka återvinningen av många produkter så att vi inte i onödan sliter på naturen. Vi behöver göra det så enkelt att återvinna som det är möjligt. Man bör ställa sig frågan varför vi misslyckas att öka procentandelen på ett flertal produkter eller att produkterna hamnar i fel återvinningsbox. I en del fall kan det vara att man inte förstår var man ska lägga produkten eller att produkten är sammansatt av flera återvinningsbara fraktioner m.m.

I de flesta fall så är återvinningskärlen märkta: Tidningar, Pappersförpackningar, Metallförpackningar, Plastförpackningar, Vitt glas, Färgat glas.

I de flesta fall är det lätt att veta var jag lägger mina fraktioner om jag förstår hur produkten är tillverkad, i en del fall är det faktiskt svårt att bedöma detta själv. Tillverkaren anger heller inte alltid hur den ska återvinnas.

Vi ska heller inte bortse från problemet med språksvårigheter m.m. och att man därigenom inte förstår hur man ska förfara.

Det naturliga vore att produkterna är märkta med en mycket lättförståelig märkning ex. bara ett nummer som finns både på produkten och på återvinningskärllet. Ex. Tidningar=1, Pappersförpackningar = 2, Metallförpackningar=3, Plastförpackningar=4, Vitt glas=5, Färgat glas=6 o.s.v.

Fördelen att införa en enklare märkning är att även sammansatta fraktioner kan märkas av tillverkaren med ett litet nummer på respektive fraktion som produkten är sammansatt av vilket gör att det blir enklare för konsumenten att återvinna på rätt sätt.

Jag föreslår

att Riksdagsgruppen får i uppdrag att undersöka om det är möjligt att ihop med producenter och återvinningsföretag förenkla återvinningsmärkningsen så att procentandelen av återvinningsbara produkter kan öka

Partikongressen föreslås besluta:

A633:1 att riksdagsgruppen får i uppdrag att undersöka om det är möjligt att ihop med producenter och återvinningsföretag förenkla återvinningsmärkningsen så att procentandelen av återvinningsbara produkter kan öka

Leif Grenlund

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A634

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Förstärk och utveckla klimatarbetet

Världen befinner sig i en klimatkris, i en svår pandemi och vi är dessutom mitt i en massutrotning av den biologiska mångfalden. Den samlade vetenskapen säger att mänsklig-heten måste halvera sina växthusgasutsläpp innan 2030. Jordens egna styrmekanismer kommer annars att rubbas, vilket skulle leda till att utvecklingen blir utom all mänsklig kontroll med katastrofala följdverkningar för kommande generationer. Att genomföra en lyckad klimatomställning så snabbt som möjligt är därför den i särklass viktigaste uppgiften för politiken, näringslivet och samhället i stort.

Dagens Nyheter har på initiativ av Greta Thunberg lagt om sin journalistik, och beskriver numer världens tillstånd precis som det är. Man har fokus på miljön, och väjer inte för att beskriva obehagliga nyheter. Detta sammantaget gör att nyheterna blir mer relevanta, och journalistiken tjänar bättre som en av flera viktiga grogrunder för positiv förändring.

Socialdemokraterna har tillsammans med Miljöpartiet lagt grunden i klimatarbetet genom det klimatpolitiska ramverket, klimatlagen, det klimatpolitiska rådet. Sverige har som målsättning att bli världens första fossilfria välfärdsland. Trots detta minskar utsläppen allt för långsamt. Sveriges klimatpolitik behöver därför skärpas.

Trafikverkets statliga investeringsmedel styrs utifrån principen prognosstyrning. Medel ges dessutom främst till nybyggnation. Detta är kontraproduktivt ur klimathänsen. Ett annat problem är att elnäten i stora delar av landet inte är utbyggda i den omfattning som krävs. Satsningen på höghastighetstågen är alltför utsläppskrävande, för kostsam, för tidskrävande och tjänar som en bromskloss på många andra åtgärder, som har större relevans för klimatåtgärder.

En betydligt större andel av vänsterorienterade väljare, jämfört med borgerliga, har tagit till sig att vi befinner oss i en klimatkris. För att åstadkomma den samhällsomställning som är nödvändig krävs beslut som utmanar gällande konventioner. Gällande klimatet måste politiken ta på sig ledartröjan och skapa opinion, mer än att följa opinionen. Det krävs samtidigt att alla inkluderas. Arbetarrörelsens historia och idémässiga värderingsgrund gör att socialdemokratin är den bäst lämpade aktören att fortsätta genomdriva den hållbara samhällsomställningen. Vi önskar av ovan angivna skäl en breddning och utveckling av den socialdemokratiska klimatpolitiken.

Partikongressen föreslås besluta:

A634:1 att Socialdemokraterna fortsätter utveckla och bredda sin klimatpolitik

A634:2 att Socialdemokraterna vågar beskriva verkligheten som den är, och vågar ta beslut som är i linje med de kriser vi befinner oss i

A634:3 att Socialdemokraterna verkar för en satsning på elnätsutbyggnad

A634:4 att Socialdemokraterna verkar för satsning på vind och solenergi

A634:5 att Socialdemokraterna verkar för ett minskat flygande med principen att flyget skall bekosta sitt eget klimatavtryck

PO Hallerbäck, Lillian Byström, Rolf Jernstedt, Staffan Barrefors
Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A635

HÄRNÖSAND ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Förändra marknadsföringslagen så att den inte medger ekonomiska mekanismer som premierar överkonsumtion

Genom Agenda 2030 har världens länder förbundet sig att väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall. Bakgrunden är en extrem global konsumtionsökning under de senaste decennierna som ligger till grund för en mängd ekonomiska, sociala och miljömässiga problem. De etablerade partierna är överens om att det behövs regler för miljöpåverkan vid produktion, transporter och av avfall; d.v.s. för att hantera produktion och omhändertagande av produkter under hela deras livscykel.

Vad som inte framkommer i debatt och politiska förslag är förståelsen för att hållbar produktion förutsätter hållbar konsumtion – och att motorn i vår konsumtion är marknadsföring.

Marknadsföringslagen styr hur näringsidkare får använda reklam och övriga åtgärder för att marknadsföra sina produkter mot konsumenterna. Lagen har till syfte att främja konsumenternas och näringslivets intressen i samband med marknadsföring av produkter.

I dag tillåter lagen erbjudanden som genom ekonomiska mekanismer lockar till konsumtion av produkter i större antal eller mängd än vad kunderna efterfrågar. Vissa företag bygger en stor del av sin affärsmodell på erbjudanden som köp tre, betala för två; eller det andra paret gratis. Liknande modeller prissättning förekommer i olika utsträckning i princip all detaljhandel. Det är det svårt att se att den här typen av marknadsföring främjar konsumenternas intressen.

Ekonomiska mekanismer tränger i praktiken ut marknadsföring baserad på produkters egenskaper eller långsiktiga investeringar i varumärken. De försvarar för konsumenten att göra informerade val avseende pris i förhållande till kvalitet. De främjar köp av produkter som är billiga att tillverka och med varumärken som inte behöver investera i att vara trovärdiga i sitt miljöarbete eller sina produktionsförhållanden. Inte minst leder de till högre priser per produkt för den konsument som efterfrågar en eller ett fåtal produkter. Ur ett samhällsperspektiv är det lätt att se att det här

är något som motverkar en övergång mot hållbara konsumtions- och produktionsmönster och är dåligt för miljön och folkhälsan.

Partikongressen föreslår besluta:

A635:1 att Socialdemokraterna ska verka för en förändring av Marknadsföringslagen så att den inte medger ekonomiska mekanismer som premierar överkonsumtion, i enlighet med motionens intentioner

A635:2 att Sverige i global samverkan ska verka för en förändring av internationell lagstiftning och praxis, i enlighet med motionens intentioner

Johan Nilsson

Härnösand arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A636

SÖLVESBORGS ARBETAREKOMMUN

Gemensamt pantsystem i EU

Idag finns ett flertal olika pantsystem för burkar och flaskor inom EU. Exempelvis har Tyskland ett, Nederländerna ett och Sverige ett. Problem uppstår när varor rör sig över gränserna och ska sedan återvinnas i ett annat land - systemen är inte kompatibla. Du kan alltså inte panta en burk köpt i Tyskland i Sverige, något jag ser som ett bekymmer. Det här är särskilt bekymmersamt i Blekinge då anslutningarna till Polen och Litauen, samt närheten till kontinent leder till att stora mängder burkar och flaskor florerar i vårt län. Att införa ett universellt pantsystem som skulle gälla i hela EU hade möjliggjort återvinning av en viss typ av avfall betydligt lättare. Det hade även gett positiva miljöeffekter i EU-länder som inte tidigare har haft ett pantsystem, då ett nytt system introduceras och kan således minska antalet burkar och flaskor som förorenar naturen. Materialåtervinningen kan likaså även den öka. Komplikationer kan finnas i själva introduceringsfasen, men jag anser det rimligt och möjligt att genomföra en standardisering inom EU.

Partikongressen föreslår besluta:

A636:1 att införa ett gemensamt pantsystem i EU

Alexander Nilsson

Sölvesborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A637

SOLLENTUNA ARBETAREKOMMUN

Gräv ner luftledningar som ligger i direkt anslutning till bebyggt område

Den här motionen handlar om vårt ansvar att använda marken i de tätbebyggda delarna av Sverige på bästa möjliga sätt för medborgare, företagare och besökare. Frågan har aktualiserats i och med att Svenska Kraftnät vill dra nya luftledningar genom hela Sverige. Förslaget innebär att höga kraftledningsgator kommer omringa och skära av tillgänglighet och luftutrymme för svenska folket, vilket mött stark kritik från invånare i hela Sverige.

I städer och tätbebyggda kommuner i storstadsområdena ser vi att andelen kommunägd mark som ännu inte är tagen i anspråk krymper. Den outnyttjade kommunägda marken där dessa luftledningar är dragna eller planeras att dras är därmed en värdefull markreserv. Här finns stora resurser för framtida stadsutveckling.

Om dessa kraftledningsgator i stället skulle grävas ner så ger vi en fantastisk möjlighet för företag, fritidsverksamheter, bostäder eller kommunal service. Helt enkelt kan vi använda större delen av marken som reserv för framtida exploateringsbehov.

Vi vill därför att Socialdemokraterna verkar för att elförsörjningen i de tätbefolkade delarna av Sverige blir helt nedgrävd. Genom detta förslag gömmer vi inte bara fula kablar utan vi vädarsäkrar även elkraft och minskar driftstörningar av annan påverkan. En nedgrävning ger oss inte bara visuella förbättringar och mer byggbar mark, utan också möjlighet att sänka den farliga elektromagnetiska strålningens påverkan på människan och vår natur.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi partikongressen att besluta följande

Partikongressen föreslås besluta:

A637:1 att Socialdemokraterna verkar för att de tätbebyggda delarna av Sverige ska ha helt nedgrävd elförsörjning

Micael Lenström och Roger Sjöberg

Sollentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A638

VÄSTERVIKS ARBETAREKOMMUN

Gör avfallet grönt

I det ideala samhället uppkommer det inget avfall. Allt material skulle materialåtervinnas eller återanvändas. Verkligheten ser dock lite annorlunda ut. Ett exempel, en trasig gymnastiksko. Den kan inte materialåtervinnas då det är flera olika sammansatta material, som gör att vi i Sverige energiåtervinner den i stället. Så ser det ut idag, och för en lång tid framöver, så länge som vi tillverkar material och komponenter av olika slag som fogas samman. Enligt EU:s avfallshierarki (avfallstrappan) ska helst uppkomsten av avfall undvikas genom att helt undvika onödig konsumtion och bara köpa kvalitetsprodukter som går att reparera vid behov. Blir något över kan man byta bort detta, sälja eller skänka dessa saker till någon som har bättre nytta av produkten i fråga. Nästa steg är materialåtervinning av till exempel papper plast och metall. När inte heller detta är möjligt ska vi återvinna energin i det som inte längre går att ta till vara högre upp i avfallshierarkin. Detta gör vi i Sverige genom att elda det utsorterade brännbara restavfallet och av detta producera el och fjärrvärme. Matavfallet rötar vi och använder för framställning av biogas som renas och uppgraderas till fordonsdrivmedel. Rötresten blir till efterfrågad ekologisk gödning på åkrarna. Den lilla del ej brännbart restavfall som blir kvar och istället måste läggas på deponi är väldigt liten i Sverige.

Den i Sverige väl utbyggda fjärrvärmens i städer och tätorter är en av de viktigaste insatserna för bättre luft och minskade utsläpp vi har gjort i vårt land. Enskilda ofta dåliga pannor med oljeförbränning i varje hus ersattes med effektiva stora fjärrvärmeanläggningar och värmedistribution i fjärrvärmenät, och där stora forskningsinsatser och investeringar gjorts på att rena rökgaserna från utsläpp samt att till stor del använda biobränslen (skogsflis) och utsorterat brännbart avfall som bränslen. Det brännbara avfallet innehåller en stor del biologiskt material som inte innebär något nettotillskott av CO₂ i atmosfären, och en mindre del fossilt material. Det fossila materialet kommer att finnas i avfallet så länge vi globalt använder oss av fossilbaserade förpackningar och material.

Trots den väl utbyggda användningen av avfall för samtidig och effektiv produktion av el och fjärrvärme i Sverige deponeras fortfarande över 100 miljoner ton blandat avfall varje år i Europa. Detta trots att deponering av brännbart avfall och biologiskt avfall varit förbudet i hela EU i över 10 års tid. Anledningen till detta är att man inte har tillgång till fjärrvärmeanläggningar och utbyggda fjärrvärmenät på samma sätt i syd- och mellaneuropa. I bästa fall eldar man avfallet i dessa länder för att minska mängden att deponera och enbart för elproduktion men med då endast ca 30% verkningsgrad. I Sverige är den vanligaste produktionen kraftvärme, dvs både el- och värmeproduktion. I dessa anläggningar är verkningsgraderna runt 90%. Det avfall vi energiåtervinner till el och fjärrvärme i Sverige minskar därför behovet av dispensdeponering av brännbart avfall i resten av Europa.

Vid deponering av biologiskt avfall frigörs stora mängder metangas CH₄. Metangas är ett aggressivt klimatpåverkande gas med ca 30 gånger större klimatpåverkan än koldioxid.

EU-kraven på utsläpp från avfallsförbränningsanläggningar är extremt höga, och Sveriges anläggningar klarar dessa väl. Kraven på utsläpp vid eldning av biobränslen är betydligt lägre än vid avfallsförbränning vilket leder till att exempelvis koldioxidutsläppen per producerad effekt kan vara högre i en biobränsleanläggning än en avfallsanläggning. Anläggningarna som eldar med avfall kräver betydligt mer kostsamma investeringar i reningsanläggningar och driftövervakning än eldning av biobränslen. Därför är det inte självklart med en god ekonomi vid avfallsförbränning.

Den nyligen av regeringen införda skatten på förbränning av avfall påverkar de ekonomiska villkoren för anläggningarna att kunna energiåtervinna det alltmer växande avfallsberget. Alla ny- och reinvesteringar i svenska avfallsanläggningar för minskad klimatpåverkan kommer p.g.a. avfallsförbränningskatten att prövas hårt. Branschen flaggar redan idag för att energiåtervinning av kostnadsskäl successivt ersätts med skogsflis och andra alternativ som bland annat värmepumpar.

På kort sikt pressas priset upp på avfallsbaserad fjärrvärme, vilket kommer att minska fjärrvärmens konkurrenskraft. På lång sikt ökas behandlingsavgifterna för avfall, vilket kommer att driva upp kommunernas taxor för omhändertagandet av avfall och kommer då att påverka hushållens ekonomi. Samt att fler kommer att lämna fjärrvärmenätet och ersätta uppvärmningen med elbaserade system.

En större mängd avfall kommer att på längre sikt deponeras, och metangasutsläppen kommer då att öka. Kraftvärmeproduktionen i Sverige kommer att minska, vilket gör att vi tappar en viktig aktör på elproduktionsmarknaden i Sverige och öka behovet av importerad el. Ca 9% av Sveriges elproduktion kommer från kraftvärmeanläggningar. Ersätter hushållen fjärrvärmes med värmepumpar ökar elbehovet i landet. Fossilfri el i Sverige är eftertraktad och efterfrågan är hög. Samtidigt används alltmer av skogsbränslet till produktion av biodrivmedel och andra produkter. Vilket ökar efterfrågan på skogsmaterial.

Om regeringens avsikt är att beskatta den fossila delen i avfallet så har det slagit helt fel. Skatten slår inte mot de som har rådighet att i första hand minska mängden avfall och i andra hand sortera enligt avfallstrappan. Den slår idag i stället mot de som faktiskt sköter sig och bidrar till minskade utsläpp. Ett bättre sätt vore att införa en tvingande lagstiftning på sortering av fossila förpackningar, precis som man gjort med biologisk insamling av matavfall (senast år 2023).

På det sättet skulle man komma åt den del som inte idag materialåtervinns och består av fossila material som plast. Minskar mängden förpackningar i avfallet ökar möjligheten för Sverige att hjälpa andra europeiska länder genom att energiåtervinna deras avfall, så att det inte deponeras och ökar metangasutsläppen p.g.a. avsaknaden av infrastruktur.

Atmosfären ser inga gränser, därför måste vi göra vad vi kan för att minska utsläppen, och ge förutsättningarna för en fortsatt klimatpositiv utveckling.

Partikongressen föreslår besluta:

A638:1 att beskattning på förbränning av avfall avskaffas

A638:2 att energiåtervinning klassas till grön energi

A638:3 att Socialdemokraterna verkar för tillsättandet av en utredning för sortering av fossila förpackningar

Marcus Fridlund

Västerviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A639

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Havet är vår framtid

Under många år har haven på jorden använts som dumpningsplats för mycket av det vi människor tillverkar. Allehanda gifter, utsläpp från avlopp, avfall från industrier, övergödning, skrot med mera har hamnat i haven. Plast hamnar i haven och bryts ned till mikroplast eller snurrar ihop sig stora gigantiska områden bestående enbart av plast. Djur- och växtliv drabbas mycket negativt av detta.

Haven används även som skafferi att hämta mat ifrån. Hårt fiske med hjälp av stora fiskeflottor har gjort att en del fiskepopulationer har kollapsat och andra fått svårare att klara sig. Delfiner, tumlare och andra vattenlevande däggdjur drabbas av fiskeflottornas framfart. Områden blivit förstörda av bottentrålning, lokal fiskenäring har slagits ut. Spökgarn dödar stora mängder havslevande och havsbaserade djur. Ökande utsläpp av koldioxid har gjort haven varmare och surare vilket slår mot korallrev och fiskars och skaldjurs möjligheter att kunna fortplanta sig och leva sina liv även i andra delar av jordens hav. Havsbaserade fåglar får också svårare att klara sig.

Det här gör att havens djur- och växtliv i dag är under stor press och stress. Hav utan liv leder till problem också för oss människor. Runt om i världen är det hundratals miljoner människor som är beroende av djur- och växtlivet för mat och arbete. Vi själva i Sverige är beroende av våra omkringliggande hav på samma sätt.

Det här är något som vi kan vända på och ta kontrollen över. Haven kan fyllas med mer liv, en biologisk mångfald av liv som ger framtidstro. Ett sådant viktigt steg som kan göras är att öka antalet marina naturreservat och marina nationalparker runt Sveriges kuster samt i resten av världen. Det finns i dag många mindre marina nationalparker runt vårt land och en marin

nationalpark. Tiden är kommen att se till så att fler skapas. Här ges möjlighet till att djur- och växtliv kan återhämta sig och sedan i sin egen takt växa till och öka i mångfald.

Vi socialdemokrater tar ansvaret för en levande och hållbar planet. En sådan planet ger oss människor frihet och vi kan därmed trygga byggandet av en jämlik värld.

Partikongressen föreslår besluta:

A639:1 att Socialdemokraterna ska arbeta för att fler marina naturreservat och marina nationalparker skapas längs Sveriges kuster, i svenska sjöar och på svenskt territorial vatten

A639:2 att Socialdemokraterna ska arbeta för att fler marina naturreservat och marina nationalparker skapas runt om i världen

Anja Edvardsson och Roger Jönsson

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A640

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Håll Arktis fri från att ta upp fossila bränslen

Den globala uppvärmningen har gjort att istäcket på Arktis har minskat i omfång, speciellt under sommaren. Redan nu talas det om att öppna upp en ny handelslinje mellan Europa och Asien via Arktis. Det pratas också om att nu finns det möjligheter att komma åt de fyndigheter av olja och gas som finns under Arktis istäcke, något förhindras.

Arktis ska inte omvandlas till ett område för utvinning av olja och naturgas. Olje- och gasborrning till havs är mer komplicerat än att ta upp motsvarande på land och riskerna mycket större för olyckor som inte går att laga. Till följd av att olja och naturgas pumpas ut i Arktis vatten med miljöförstöring som följd.

Vi vet alla vilka negativa direkta effekter oljeolyckan i Mexikanska Golfen fick när en av BP:s oljeplattformar brann. Människor dog, olja pumpades i stora mängder ut i golfen och det ledde till att den tog sig till land. Mängder av marint liv dog.

Utvinning av fossila bränslen i Arktis skulle leda till att mer sådant konsumeras, koldioxidhalten skulle öka mer och den globala medeltemperaturen höjas. Det är inte mer av detta som behövs för att begränsa temperaturökningen i världen till Parisavtalets nivå. Vi kan inte ducka för det uppdrag vi har som lever i dag, att förhindra klimatförändringarna och förbättra världens miljö.

Partikongressen föreslås besluta:

A640:1 att Socialdemokraterna ska arbeta för att varken olja, kol eller naturgas ska utvinnas från havsområdet Arktis

A640:2 att Socialdemokraterna arbetar tillsammans med andra för att havsområdet Arktis blir ett marint naturreservat

Anja Edvardsson och Roger Jönsson

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A641

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Inför ett totalförbud av fyrverkerier

Vi lever i ett civiliserat samhälle där lagar och ordning följs större delen av året. Förutom mellan mitten av december till mitten av januari då vi lever i vad som liknas ”vilda västern”.

Polisen har inga möjligheter att till fullo hantera de alla anmälningar som kommer in om vårdslöshet när det gäller fyrverkerier.

Konsekvenserna av att fyrverkerier säljs till alla som vill köpa som är över 18 år är många:

- Poliser som blir beskjutna med fyrverkerier av personer när de rycker ut.
- Polisen som kommer ut på plats och sedan skjuts det när polisen lämnar.
- Raketer skjuts mot kollektivtrafik, ambulanser, brandkår och även mot civila människor.
- Civila som inte vågar lämna sin bostad.
- Djur som far illa och mår otroligt dåligt under denna period. Husdjur och även vilda djur som skadas och dör av skräck.
- Smällare som varit förbjudna i flera år som används.
- Skräp som lämnas kvar och som sedan kommunen får städa upp.
- Vuxna och barn som skadas varje år.
- Kostnader för Polis och sjukvård
- Miljöförstöring
- Bränder som en följd av fyrverkerier.
- Osv, osv

Det är dags att vi politiker tar ett krafttag och inför ett totalförbud för fyrverkerier. Vi, S-kvinnor i Halmstad yrkar

Partikongressen föreslås besluta:

A641:1 att ett totalförbud mot användning av fyrverkerier för privatpersoner införs

S-Kvinnor Halmstad

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A642

VALLENTUNA ARBETAREKOMMUN

Inför nationellt fyrverkeriförbud

Fyrverkerier skänker många glädje, men är ett stort samhällsproblem som skapar mycket stor otrygghet och för med sig en mängd negativa konsekvenser för både människor, djur och natur.

I den nya djurskyddslagen som trädde i kraft den 1 april 2019 står det bland annat att lagen avser att säkerställa ett gott djurskydd samt att främja en god djurvälstånd och respekt för djur. Det står också att 1 § Djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom.

Lagen riktar sig framförallt till djurägaren, men det bör finnas ett ansvar hos allmänheten i att följa det som ämnas till i ovanstående meningar. Om inte annat så för att inte göra det omöjligt för djurhållaren att följa lagen. Kunskapen om hur djur reagerar och vilka effekter den reaktionen kan få hos djuret saknas ofta hos dem som inte håller djur.

Varje år runt jul och nyår skjuts det fyrverkerier under flera veckor vilket gör att det blir svårt för djurägare att förutse när de ska ge sina djur lugnande medicin för att de inte ska få sådan panik att det är fara för deras liv. Tyvärr sker det varje år dödsfall av djur på grund av den stress som fyrverkerierna skapar hos djuren. Djurägare tvingas hyra in sig långt bort från staden för att slippa det allra värsta.

Varje år skadas och dör människor vid användandet av smällare, raketer och fyrverkerier. För människor med demenssjukdomar och människor, särskilt barn, som flytt undan krig och som därför kan lida av posttraumatisk stress, kan fyrverkerier framkalla stor oro och obehag.

Djurens rätt har i många års tid arbetat för att begränsa fyrverkerier och deras undersökningar visar att det folkliga stödet för ett förbud är starkt. Drygt nio av tio svenskar (92 procent) tror att fyrverkerier påverkar djur negativt. Nästan sju av tio svenskar (68 procent) anser också att det bör införas ett förbud mot fyrverkerier som skrämmer och skadar både människor och djur.

När det kommer till miljö- och avfallsaspekten så innebär nyårsfirande en ökad mängd nedskräpning och även en ökning av utsläpp av tungmetaller. Kalium, aluminium, barium,

magnesium, bly och koppar är några av de metaller som släpps ut och hamnar i våra vattendrag och marker. Det bildas luftföroreningar som vi sedan andas in och de hamnar djupt nere i våra lungor och i vårt blodomlopp.

Förutom ovan tillkommer problematik med bränder orsakade fyrverkerier.

Det finns många skäl för att förbjuda användandet av fyrverkerier – miljöskäl, personskadeskäl, djurskyddsskäl osv. eftersom de möjligheter till begränsningar som finns inte får den effekt som behövs. Kommunerna kan inte ensamma komma tillrätta med problemen utan det krävs nationella beslut. Det finns numera andra, mer vänliga sätt att fira nyår i form av t.ex. ljusshow/lasershow.

Partikongressen föreslår besluta:

A642:1 att Socialdemokraterna verkar för att införa ett nationellt fyrverkeriförbud gällande såväl användning som försäljning

Sandra Rudeberg

Vallentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A643

SUNDBYBERG ARBETAREKOMMUN

Inkludera ekocid i Romstadgan

Gemensamt står vi inför mänsklighetens största utmaning. Klimatet och ekosystemen befinner sig under en oerhörd press med mänskligt lidande och oöverskådliga ekonomiska konsekvenser som följd. De våldsamma brändernas framfart, den utbredda och mångåriga torkan, de återkommande orkanernas massiva förödelse och översvämningarnas katastrofala följder. Det är vårt samhälles, vår demokratis och vårt ekonomiska systems akuta kris. Samtidigt ser vi hur ett antal stater och en samling storföretag aktivt motarbetar den omställning som är nödvändig.

Vi ser allt mer hur vissa stater och storföretag investerar ofantliga summor i desinformationskampanjer, driver på för ökad rovdrift och ytterligare exploatering av människa och natur. Utsläppen, miljöförstörelsen, ojämlikheten och lidandet fortsätter också att öka. Kostnaderna för sådant beteende är i dag minimala, både ekonomiskt och juridiskt. De är tvärtom direkt lönsamma och uppmuntras av ett system som designats för att tillvarata dessa intressen.

En genomgripande omställning av det ekonomiska systemet är nödvändig och behöver ske mycket snabbt. De offentliga systemen och de ekonomiska styrmedlen måste förändras i grunden så att det blir lätt att göra rätt för både konsument, arbetare, kommuner och företag. Alla de företag och individer som vill göra omställningen möjlig ska ha de bästa förutsättningarna att göra det. Offentliga investeringar, upphandlingsregler, skatter och subventioner måste tydligt riktas mot de branscher och verksamheter som bidrar positivt till omställningen med omsorg om

arbetare och miljö. Där finns de anständiga jobben, möjligheterna till ökad jämlikhet och ett gott liv. Det är kärnan i en socialdemokratisk politik för en hållbar och jämlik omställning.

Men vi måste också arbeta för att öka de juridiska möjligheterna att utkräva ansvar. Straffriheten är i dag omfattande för miljöbrott och förstörelse av livsmiljöer. Det saknas globala verktyg med tillräcklig jurisdiktion för att hantera dessa frågor och med möjlighet att utkräva ansvar av individer i relation till konsekvenserna av deras handlingar och beslut. Det är snart fyrtio år sedan Olof Palme stod värd för världens första internationella miljökonferens. I sitt inledningsanförande poängterade han att ”i relation till mänsklig livsmiljö finns det ingen individuell framtid, inte för människor och inte heller för nationer. Vår framtid är gemensam. Vi måste dela den tillsammans. Vi bör forma den tillsammans.”

Socialdemokraterna bör därför ställa sig bakom den växande världsupinion som kräver att storskalig miljöförstörelse bör kriminaliseras. Sverige bör gå i täten för att ekocid (från engelskans ecocide), ska läggas till Romstadgan som ett femte brott i fredstid. Och därmed på ett avgörande sätt bidra till ett nytt förhållningssätt till investeringar, exploatering och tillväxt.

Romstadgan omfattar de allvarligaste brotten som angår hela det internationella samfundet och är grunddokumentet för Internationella Brottsmålsdomstolen i Haag (ICC). Brott som idag faller under ICC:s jurisdiktion är folkmord, brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser och aggressionsbrott. Att inkludera ekocid som ett femte brott inom Romstadgan kan förhindra den massförstörelse som pågår av vår planet. Det innebär också en rättsligt bindande ansvarsprincip som förhindrar och förebygger ekocid. Då ekocid inträffar till följd av ett brott kan gottgörelse ske genom nationella domstolar eller genom ICC. Under den period då Romstadgan förhandlades var ekocid med i diskussionerna men förhandlades bort vid antagandet. 2007 initierades ett arbete av juristen Polly Higgins om att återigen väcka liv i denna diskussion och vinna gehör för ett tillägg till stadgan. Nu växer stödet snabbt och Socialdemokraterna kan visa ledarskap i miljö- och klimatfrågorna genom att ansluta sig till kravet om tillägg till Rom-stadgan.

Arbetarrörelsen visade under efterkrigstiden att en snabb och genomgripande samhällsomställning är möjlig. Med ansiktet vänt mot framtiden skyggade vi inte den nödvändiga förändringen. Tillsammans med de stater som hotas av utplåning med stigande havsnivåer bör Sverige gå i täten för att minska straffriheten och göra det kostsamt att förstöra människans livsbetingelser. Vi antar denna nödvändiga utmaning och uppmanar regering och riksdag att göra detsamma. Sverige har alla förutsättningar att återigen visa världen att vi är ett föregångsland.

Partikongressen föreslås besluta:

A643:1 att Socialdemokraterna ska verka för att ekocid, ska läggas till Romstadgan som ett femte brott i fredstid

Anna Sundström, BUS S-förening
Sundbyberg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A644

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Inkludera ekocid i Romstadgan

Gemensamt står vi inför mänsklighetens största utmaning. Klimatet och ekosystemen befinner sig under en oerhörd press med mänskligt lidande och oöverskådliga ekonomiska konsekvenser som följd. De våldsamma brändernas framfart, den utbredda och mångåriga torkan, de återkommande orkanernas massiva förödelse och översvämningarnas katastrofala följder. Det är vårt samhälles, vår demokratis och vårt ekonomiska systems akuta kris. Samtidigt ser vi hur ett antal stater och en samling storföretag aktivt motarbetar den omställning som är nödvändig.

Vi ser allt mer hur vissa stater och storföretag investerar ofantliga summor i desinformationskampanjer, driver på för ökad rovdrift och ytterligare exploatering av människa och natur. Utsläppen, miljöförstörelsen, ojämlikheten och lidandet fortsätter också att öka. Kostnaderna för sådant beteende är i dag minimala, både ekonomiskt och juridiskt. De är tvärtom direkt lönsamma och uppmuntras av ett system som designats för att tillvarata dessa intressen.

En genomgripande omställning av det ekonomiska systemet är nödvändig och behöver ske mycket snabbt. De offentliga systemen och de ekonomiska styrmedlen måste förändras i grunden så att det blir lätt att göra rätt för både konsument, arbetare, kommuner och företag. Alla de företag och individer som vill göra omställningen möjlig ska ha de bästa förutsättningarna att göra det. Offentliga investeringar, upphandlingsregler, skatter och subventioner måste tydligt riktas mot de branscher och verksamheter som bidrar positivt till omställningen med omsorg om arbetare och miljö. Där finns de anständiga jobben, möjligheterna till ökad jämlikhet och ett gott liv. Det är kärnan i en socialdemokratisk politik för en hållbar och jämlik omställning.

Men vi måste också arbeta för att öka de juridiska möjligheterna att utkräva ansvar. Straffriheten är i dag omfattande för miljöbrott och förstörelse av livsmiljöer. Det saknas globala verktyg med tillräcklig jurisdiktion för att hantera dessa frågor och med möjlighet att utkräva ansvar av individer i relation till konsekvenserna av deras handlingar och beslut. Det är snart fyrtio år sedan Olof Palme stod värd för världens första internationella miljökonferens. I sitt inledningsanförande poängterade han att ”i relation till mänsklig livsmiljö finns det ingen individuell framtid, inte för människor och inte heller för nationer. Vår framtid är gemensam. Vi måste dela den tillsammans. Vi bör forma den tillsammans.”

Socialdemokraterna bör därför ställa sig bakom den växande världsupinion som kräver att storskalig miljöförstörelse bör kriminaliseras. Sverige bör gå i täten för att ekocid (från engelskans ecocide), ska läggas till Romstadgan som ett femte brott i fredstid. Och därmed på ett avgörande sätt bidra till ett nytt förhållningssätt till investeringar, exploatering och tillväxt.

Romstadgan omfattar de allvarligaste brotten som angår hela det internationella samfundet och är grunddokumentet för Internationella Brottsmålsdomstolen i Haag (ICC). Brott som idag faller under ICC:s jurisdiktion är folkmord, brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser och aggressionsbrott. Att inkludera ekocid som ett femte brott inom Romstadgan kan förhindra den massförstörelse som pågår av vår planet. Det innebär också en rättsligt bindande ansvarsprincip som förhindrar och förebygger ekocid. Då ekocid inträffar till följd av ett brott kan gottgörelse ske genom nationella domstolar eller genom ICC.

Under den period då Romstadgan förhandlades var ekocid med i diskussionerna men förhandlades bort vid antagandet. 2007 initierades ett arbete av juristen Polly Higgins om att återigen väcka liv i denna diskussion och vinna gehör för ett tillägg till stadgan. Nu växer stödet snabbt och Socialdemokraterna kan visa ledarskap i miljö- och klimatfrågorna genom att ansluta sig till kravet om tillägg till Rom-stadgan.

Arbetarrörelsen visade under efterkrigstiden att en snabb och genomgripande samhällsomställning är möjlig. Med ansiktet vänt mot framtiden skyggade vi inte den nödvändiga förändringen.

Tillsammans med de stater som hotas av utplåning med stigande havsnivåer bör Sverige gå i täten för att minska straffriheten och göra det kostsamt att förstöra människans livsbetingelser. Vi antar denna nödvändiga utmaning och uppmanar regering och riksdag att göra detsamma. Sverige har alla förutsättningar att återigen visa världen att vi är ett föregångsland.

Partikongressen föreslås besluta:

A644:1 att Socialdemokraterna driver frågan om att Sverige ska verka för att inkludera ekocid i Romstadgan

Avanti S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A645

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Inkludera ekocid i Romstadgan

Gemensamt står vi inför mänsklighetens största utmaning. Klimatet och ekosystemen befinner sig under en oerhörd press med mänskligt lidande och oöverskådliga ekonomiska konsekvenser som följd. De våldsamma brändernas framfart, den utbredda och mångåriga torkan, de återkommande orkanernas massiva förödelse och översvämningarnas katastrofala följder. Det är vårt samhälles, vår demokratis och vårt ekonomiska systems akuta kris. Samtidigt ser vi hur ett antal stater och en samling storföretag aktivt motarbetar den omställning som är nödvändig. Vi ser allt mer hur

vissa stater och storföretag investerar ofantliga summor i desinformationskampanjer, driver på för ökad rovdrift och ytterligare exploatering av människa och natur. Utsläppen, miljöförstörelsen, ojämlikheten och lidandet fortsätter också att öka. Kostnaderna för sådant beteende är i dag minimala, både ekonomiskt och juridiskt. De är tvärtom direkt lönsamma och uppmuntras av ett system som designats för att tillvarata dessa intressen. En genomgripande omställning av det ekonomiska systemet är nödvändig och behöver ske mycket snabbt. De offentliga systemen och de ekonomiska styrmedlen måste förändras i grunden så att det blir lätt att göra rätt för både konsument, arbetare, kommuner och företag.

Alla de företag och individer som vill göra omställningen möjlig ska ha de bästa förutsättningarna att göra det. Offentliga investeringar, upphandlingsregler, skatter och subventioner måste tydligt riktas mot de branscher och verksamheter som bidrar positivt till omställningen med omsorg om arbetare och miljö. Där finns de anständiga jobben, möjligheterna till ökad jämlikhet och ett gott liv. Det är kärnan i en socialdemokratisk politik för en hållbar och jämlik omställning. Men vi måste också arbeta för att öka de juridiska möjligheterna att utkräva ansvar. Straffriheten är i dag omfattande för miljöbrott och förstörelse av livsmiljöer. Det saknas globala verktyg med tillräcklig jurisdiktion för att hantera dessa frågor och med möjlighet att utkräva ansvar av individer i relation till konsekvenserna av deras handlingar och beslut. Det är snart fyrtio år sedan Olof Palme stod värd för världens första internationella miljökonferens. I sitt inledningsanförande poängterade han att ”i relation till mänsklig livsmiljö finns det ingen individuell framtid, inte för människor och inte heller för nationer. Vår framtid är gemensam. Vi måste dela den tillsammans.

Vi bör forma den tillsammans.” Socialdemokraterna bör därför ställa sig bakom den växande världsupinion som kräver att storskalig miljöförstörelse bör kriminaliseras. Sverige bör gå i täten för att ekocid (från engelskans ecocide), ska läggas till Romstadgan som ett femte brott i fredstid. Och därmed på ett avgörande sätt bidra till ett nytt förhållningssätt till investeringar, exploatering och tillväxt. Romstadgan omfattar de allvarligaste brotten som angår hela det internationella samfundet och är grunddokumentet för Internationella Brottsmålsdomstolen i Haag (ICC). Brott som idag faller under ICC:s jurisdiktion är folkmord, brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser och aggressionsbrott. Att inkludera ekocid som ett femte brott inom Romstadgan kan förhindra den massförstörelse som pågår av vår planet. Det innebär också en rättsligt bindande ansvarsprincip som förhindrar och förebygger ekocid. Då ekocid inträffar till följd av ett brott kan gottgörelse ske genom nationella domstolar eller genom ICC. Under den period då Romstadgan förhandlades var ekocid med i diskussionerna men förhandlades bort vid antagandet. 2007 initierades ett arbete av juristen Polly Higgins om att återigen väcka liv i denna diskussion och vinna gehör för ett tillägg till stadgan. Nu växer stödet snabbt och Socialdemokraterna kan visa ledarskap i miljö- och klimatfrågorna genom att ansluta sig till kravet om tillägg till Rom-stadgan.

Arbetarrörelsen visade under efterkrigstiden att en snabb och genomgripande samhällsomställning är möjlig. Med ansiktet vänt mot framtiden skyggade vi inte den nödvändiga förändringen. Tillsammans med de stater som hotas av utplåning med stigande havsnivåer bör Sverige gå i täten

för att minska straffriheten och göra det kostsamt att förstöra människans livsbetingelser. Vi antar denna nödvändiga utmaning och uppmanar regering och riksdag att göra detsamma. Sverige har alla förutsättningar att återigen visa världen att vi är ett föregångsland.

Partikongressen föreslås besluta:

A645:1 att Socialdemokraterna ska verka för att ekocid, ska läggas till Romstadgan som ett femte brott i fredstid

Bagarmossens s-förening

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A646

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN

Inrätta färdplaner för beslutad framtidsmål

Målet med Agenda 21 är att uppnå en hållbar utveckling på jorden. Detta arbete måste vara långsiktigt och Världen måste trots allt agera om den skall finnas kvar till framtida generationer. I Sverige kom vi en liten bit på väg och med tiden överfördes arbetet till Millenniummålen och nu Parisavtalet och Agenda 2030.

För både politiker och allmänhet är det svårt att förstå vad som skall göras och när för att nå de mål som Sverige satt upp, Agenda 2030 ? och Parisavtalet 2045 Dessa mål är satta av en S-ledd regering så SAP borde stå bakom målen. Hur utformar vi vårt partiprogram så att vi når målen?

Klimatpolitiska rådet har vid sina analyser sagt att det inte finns tydlig bild på politiska beslut som leder till att vi klarar våra egen satta mål.

Klimatpolitiska rådet och Naturvårdsverket har skapat en sida Panorama med svenska aktiviteter. Problemet är att basen är inte harmoniserad och man kan inte summera upp var vi står.

Partikongressen föreslås besluta:

A646:1 att S driver på att en tydlig fördelningsmodell tas fram för de olika delmålen i

Klimatmålet och Agenda 2030 så att kommuner, regioner och staten vet sitt mål

A646:2 att S driver på att det varje år redovisas en nulägesanalys och prognos för hur delmålen skall nås för klimatutsläppen och Agenda 2030 fram till vi nått slutmålet

Trollhättans Arbetarekommun

Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A647

LULEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Klimatförändringar

Klimat och global förändring påverkar mänsklighetens utveckling och överlevnad.

När isarna smälter i bl.a Arktis så ser forskarna att ändrade vädermönster, ekosystemtjänster och traditionella livsstilar blir hotade.

Det går att se att mindre is i Arktis ger mindre lågtryck på nordatlanten och mindre kraftiga västvindar och kallare vintrar. Uppvärmningen blir större söder om Arktis när Arktis värms upp.

Växtligheten förändras genom klimatförändringarna liksom också t.ex rennäring, andra djurnäringar mm. Det sker stora förändringar beträffande exploateringar samt nyttjande av naturresurser.

Partikongressen föreslås besluta:

A647:1 att vi måste finna nya livsmönster för att möta förändringar i livsmönster och förändringar i vår levnad

Eva Hedesand Lundqvist

Luleå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A648

SOLNA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Klimatinvestering för sund konkurrens, tillväxt och framtiden

Vi står sedan en tid tillbaka mitt i en enorm utmaning vad gäller klimatet och med det vår framtida tillvaro på denna planet. Vårt sätt att leva och njuta behöver bestå samtidigt som vi måste sänka vår påverkan på klimatet. Att säga åt människor, privat såväl som professionellt att ändra sig är svårt. Vi måste istället utveckla smarta lösningar.

Det bör därför uppmuntras till investering inom innovation och forskning för att utveckla klimatsmarta lösningar. Uppmuntras genom statlig investering som finns tillgänglig för företag som är villiga att förbättra vår framtid. Företagen ska för att erhålla ersättningen bidra till sund konkurrens genom att uppfylla vissa krav om kollektivavtal för anställda, underentreprenörsansvar. Internationell etik vad gäller investeringar och inköp samt undvika långtgående skatteplanering som landar i att skatt inte betalas i Sverige (eller alls).

På så vis säkras vi en sund konkurrens inom framtidens marknad samt aktivt verkar för ett bättre klimat som är och fortsatt kommer att vara fortsatt vara en ödesfråga för såväl Sverige som hela världen.

Yrkande

Partikongressen föreslås besluta:

A648:1 att verka för att driva igenom ett statligt ekonomiskt stöd för företag som vill utveckla klimatsmarta lösningar

A648:2 att Arbetarekommunen antar motionen och skickar som sin egen till partikongressen

David Risberg

Solna arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A649

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN

Klimatmål i linje med Parisavtalet

En framgångsrik klimatpolitik bygger på ett nyktert erkännande av utmaningens omfattning. Forskningens budskap är idag kristallklart: För att undvika allvarliga konsekvenser måste den globala uppvärmningen begränsas så nära 1,5 grader som möjligt. Det här betyder att tiden hunnit bli oerhört knapp. Enligt befintliga data återstår åtta år tills världen förbrukat den koldioxidbudget som ger en hygglig chans att klara 1,5-gradersmålet. Läggs därtill hypotetiska möjligheter att suga koldioxid ur atmosfären så kan uppgiften i bästa fall klaras genom att halvera utsläppen under kommande tio år och utradera dem till år 2050. Det här gäller globalt. I praktiken vet vi att världens utvecklingsländer har en större utmaning att minska sina utsläpp. För att klara uppgiften måste EU och länder som Sverige därför sannolikt nå netto nollutsläpp under 2030-talet. Vårt nuvarande klimatmål – netto nollutsläpp år 2045 – behöver därmed skärpas. Ett rimligare mål, i varje fall om vi är ärliga med vetenskapens budskap, är netto nollutsläpp år 2035.

Partikongressen föreslås besluta:

A649:1 att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto nollutsläpp sätts som mål till 2035

A649:2 att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035

A649:3 att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet

Erik Arnberg, Annakari Berglund, Kjell Englund, Per Fontin, Börje Henningsson, Lars Holmbom, Ingrid Lindahl, Bengt-Ove Lundell, Knut Isaksson, Ulf Månsson, Nils Nilsson, Thomas Olsson, Olle Rydell, Elisabeth Tillander
Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A650

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Klimatmål i linje med Parisavtalet

En framgångsrik klimatpolitik bygger på ett nyktert erkännande av utmaningens omfattning. Forskningens budskap är idag kristallklart: För att undvika allvarliga konsekvenser måste den globala uppvärmningen begränsas så nära 1,5 grader som möjligt. Det här betyder att tiden hunnit bli oerhört knapp. Enligt befintliga data återstår åtta år tills världen förbrukat den koldioxidbudget som ger en hygglig chans att klara 1,5-gradersmålet. Läggs därtill hypotetiska möjligheter att suga koldioxid ur atmosfären så kan uppgiften i bästa fall klaras genom att halvera utsläppen under kommande tio år och uttradera dem till år 2050. Det här gäller globalt. I praktiken vet vi att världens utvecklingsländer har en större utmaning att minska sina utsläpp. För att klara uppgiften måste EU och länder som Sverige därför sannolikt nå netto nollutsläpp under 2030-talet. Vårt nuvarande klimatmål – nettonollutsläpp år 2045 – behöver därmed skärpas. Ett rimligare mål, i varje fall om vi är ärliga med vetenskapens budskap, är netto nollutsläpp år 2035.

Partikongressen föreslås besluta:

- A650:1 att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto nollutsläpp sätts som mål till 2035
- A650:2 att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035
- A650:3 att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet

Sorgenfri Socialdemokratiska förening har skickat motionen som egen.
Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A651

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Klimatmål i linje med Parisavtalet

En framgångsrik klimatpolitik bygger på ett nyktert erkännande av utmaningens omfattning. Forskningens budskap är idag kristallklart: För att undvika allvarliga konsekvenser måste den globala uppvärmningen begränsas så nära 1,5 grader som möjligt. Det här betyder att tiden hunnit bli oerhört knapp. Enligt befintliga data återstår åtta år tills världen förbrukat den koldioxidbudget som ger en hygglig chans att klara 1,5-gradersmålet. Läggs därtill hypotetiska möjligheter att suga koldioxid ur atmosfären så kan uppgiften i bästa fall klaras genom att halvera utsläppen under kommande tio år och utradera dem till år 2050. Det här gäller globalt. I praktiken vet vi att världens utvecklingsländer har en större utmaning att minska sina utsläpp. För att klara uppgiften måste EU och länder som Sverige därför sannolikt nå netto nollutsläpp under 2030-talet. Vårt nuvarande klimatmål – netto nollutsläpp år 2045 – behöver därmed skärpas. Ett rimligare mål, i varje fall om vi är ärliga med vetenskapens budskap, är netto nollutsläpp år 2035.

Jag yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A651:1 att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto nollutsläpp sätts som mål till 2035

A651:2 att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035

A651:3 att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet

Johan Viklund

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A652

SALA ARBETAREKOMMUN

Klimatmål i linje med Parisavtalet

En framgångsrik klimatpolitik bygger på ett nyktert erkännande av utmaningens omfattning. Forskningens budskap är idag kristallklart: För att undvika allvarliga konsekvenser måste den globala uppvärmningen begränsas så nära 1,5 grader som möjligt. Det här betyder att tiden hunnit bli oerhört knapp. Enligt befintliga data återstår åtta år tills världen förbrukat den

koldioxidbudget som ger en hygglig chans att klara 1,5-gradersmålet. Läggs därtill hypotetiska möjligheter att suga koldioxid ur atmosfären så kan uppgiften i bästa fall klaras genom att halvera utsläppen under kommande tio år och utradera dem till år 2050. Det här gäller globalt. I praktiken vet vi att världens utvecklingsländer har en större utmaning att minska sina utsläpp. För att klara uppgiften måste EU och länder som Sverige därför sannolikt nå netto nollutsläpp under 2030-talet. Vårt nuvarande klimatmål – netto nollutsläpp år 2045 – behöver därmed skärpas. Ett rimligare mål, i varje fall om vi är ärliga med vetenskapens budskap, är netto nollutsläpp år 2035.

Partikongressen föreslås besluta:

A652:1 att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto nollutsläpp sätts som mål till 2035

A652:2 att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035

A652:3 att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet

Jan Berndtsson, Viktor Kärvinge, Stefan Axinge
Sala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A653

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Klimatmål i linje med Parisavtalet

En framgångsrik klimatpolitik bygger på ett nyktert erkännande av utmaningens omfattning.

Forskingens budskap är idag kristallklart: För att undvika allvarliga konsekvenser måste den globala uppvärmningen begränsas så nära 1,5 grader som möjligt. Det här betyder att tiden hunnit bli oerhört knapp. Enligt befintliga data återstår åtta år tills världen förbrukat den koldioxidbudget som ger en hygglig chans att klara 1,5-gradersmålet. Läggs därtill hypotetiska möjligheter att suga koldioxid ur atmosfären så kan uppgiften i bästa fall klaras genom att halvera utsläppen under kommande tio år och utradera dem till år 2050. Det här gäller globalt. I praktiken vet vi att världens utvecklingsländer har en större utmaning att minska sina utsläpp. För att klara uppgiften måste EU och länder som Sverige därför sannolikt nå netto nollutsläpp under 2030-talet. Vårt nuvarande klimatmål – netto nollutsläpp år 2045 – behöver därmed skärpas. Ett rimligare mål, i varje fall om vi är ärliga med vetenskapens budskap, är netto nollutsläpp år 2035.

Partikongressen föreslås besluta:

A653:1 att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläppskärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto nollutsläpp sätts som mål till 2035

A653:2 att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035

A653:3 att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall

Alingsås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A654

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Klimatmål i linje med Parisavtalet

En framgångsrik klimatpolitik bygger på ett nyktert erkännande av utmaningens omfattning. Forskningens budskap är idag kristallklart: För att undvika allvarliga konsekvenser måste den globala uppvärmningen begränsas så nära 1,5 grader som möjligt. Det här betyder att tiden hunnit bli oerhört knapp. Enligt befintliga data återstår åtta år tills världen förbrukat den koldioxidbudget som ger en hygglig chans att klara 1,5-gradersmålet. Läggs därtill hypotetiska möjligheter att suga koldioxid ur atmosfären så kan uppgiften i bästa fall klaras genom att halvera utsläppen under kommande tio år och uttradera dem till år 2050. Det här gäller globalt. I praktiken vet vi att världens utvecklingsländer har en större utmaning att minska sina utsläpp. För att klara uppgiften måste EU och länder som Sverige därför sannolikt nå netto nollutsläpp under 2030-talet. Vårt nuvarande klimatmål – netto nollutsläpp år 2045 – behöver därmed skärpas. Ett rimligare mål, i varje fall om vi är ärliga med vetenskapens budskap, är netto nollutsläpp år 2035.

Partikongressen föreslås besluta:

A654:1 att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto nollutsläpp sätts som mål till 2035

A654:2 att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035

A654:3 att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet

A654:4 att Socialdemokraterna i Oxelösund ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen

A654:5 att Socialdemokraterna i Oxelösund skickar motionen vidare till nästa partikongress

Steve Franzén

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A655

SÄTER ARBETAREKOMMUN

Klimatmål i linje med Parisavtalet

En framgångsrik klimatpolitik bygger på ett nyktert erkännande av utmaningens omfattning. Forskningens budskap är idag kristallklart: För att undvika allvarliga konsekvenser måste den globala uppvärmningen begränsas så nära 1,5 grader som möjligt. Det här betyder att tiden hunnit bli oerhört knapp. Enligt befintliga data återstår åtta år tills världen förbrukat den koldioxidbudget som ger en hygglig chans att klara 1,5-gradersmålet. Läggts därtill hypotetiska möjligheter att suga koldioxid ur atmosfären så kan uppgiften i bästa fall klaras genom att halvera utsläppen under kommande tio år och utradera dem till år 2050. Det här gäller globalt. I praktiken vet vi att världens utvecklingsländer har en större utmaning att minska sina utsläpp. För att klara uppgiften måste EU och länder som Sverige därför sannolikt nå netto nollutsläpp under 2030-talet. Vårt nuvarande klimatmål – netto nollutsläpp år 2045 – behöver därmed skärpas. Ett rimligare mål, i varje fall om vi är ärliga med vetenskapens budskap, är netto nollutsläpp år 2035.

Partikongressen föreslås besluta:

A655:1 att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och nettonollutsläpp sätts som mål till 2035

A655:2 att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035

A655:3 att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet

Säter arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A656

GÄVLE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Klimatmål i linje med Parisavtalet

En framgångsrik klimatpolitik bygger på ett nyktert erkännande av utmaningens omfattning. Forskningens budskap är idag kristallklart: För att undvika allvarliga konsekvenser måste den globala uppvärmningen begränsas så nära 1,5 grader som möjligt. Det här betyder att tiden hunnit bli oerhört knapp. Enligt befintliga data återstår åtta år tills världen förbrukat den koldioxidbudget som ger en hygglig chans att klara 1,5-gradersmålet.

Läggts därtill hypotetiska möjligheter att suga koldioxid ur atmosfären så kan uppgiften i bästa fall

klaras genom att halvera utsläppen under kommande tio år och uttradera dem till år 2050. Det här gäller globalt. I praktiken vet vi att världens utvecklingsländer har en större utmaning att minska sina utsläpp.

För att klara uppgiften måste EU och länder som Sverige därför sannolikt nå netto nollutsläpp under 2030-talet. Vårt nuvarande klimatmål – netto nollutsläpp år 2045 – behöver därmed skärpas. Ett rimligare mål, i varje fall om vi är ärliga med vetenskapens budskap, är netto nollutsläpp år 2035.

Partikongressen föreslår besluta:

A656:1 att Socialdemokraterna ska verka för att dagens klimatmål för Sveriges territoriella utsläpp skärps genom att etappmål för 2030 stärks och netto nollutsläpp sätts som mål till 2035

A656:2 att Socialdemokraterna ska verka för en utfasning av fossila bränslen i Sverige senast år 2035

A656:3 att Socialdemokraterna ska verka för att EU:s klimatmål stärks i linje med 1,5-gradersmålet

Gävle Norra S-förening

Gävle arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A657

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Klimatneutral biomassa

Många i dag fossilberoende verksamheter gör anspråk på biomassa från jord- och skogsbruk. Därifrån används idag 100 TWh biomassa per år för energjändamål. Naturvårdsverket menar att det år 2050 årligen kan finnas ytterligare 80 TWh. När biomassa bränns släpps koldioxid ut. Den tas upp av ny skog, men det tar lång tid. Genom användning av effektiva lövträd kan utsläppt koldioxid bindas inom 5 år. Plantering av effektiva träd på två procent av vår skogs- och jordbruksmark (650 000 hektar) kan ge 30 TWh bioenergi per år. Motsättningar kan finnas mellan odling av träd, öppna landskap och biologisk mångfald. Plantering av lövträd på tidigare granåker, i slättbygder, utmed vattendrag och på överblivna ytor spridda i landskapet ökar dock mångfalden.

Professor L Christersson, Sveriges lantbruksuniversitet, anger att förädlade sorter av pil och poppel och nya metoder för plantering, kan producera upp till 50 procent mer än tidigare – upp till 20 ton torr ved per hektar och år. Ett ton torr ved ger 4,5 MWh (efter 15–20 procent förlust i kedjan skörd till industri). Pil skördas efter 3–5 år och energipoppel efter 5 år. Areal finns för plantering. Enligt Jordbruksverket Rapport 2008:30 finns en halv miljon hektar åkeroch betesmark som

inte brukas aktivt och minst 250 000 hektar övrig obrukad gräs- eller buskmark. Jordbruksmark med gran kan efter avverkning med fördel planteras med lövträd. Skyddszoner intill vattendrag är utmärkta för pil och poppel. Det hindrar även läckage av näring och bidrar till mångfald.

Hinder för plantering av effektiva lövträd är bland annat brist på kunskande, arbetskraft och plantor samt att lövträd är föda för vilt. Ett påtagligt hinder är att lämplig mark ofta består av små spridda ytor med olika ägare. För lönsam odling på dessa ytor behövs samarbete mellan markägare och med samhället. Det kan handla om att inventera, miljöpröva, efterfråga plantor, markbereda, plantera, skörda och transportera till industri. Markägaren behöver också råd om trädslag, lämplig mark, omloppstider, skötsel, föryngring och producerade volymer samt om kostnader och intäkter. Regeringen fick 2019 i uppdrag av riksdagen att göra en bioekonomisk strategi tillsammans med de gröna näringarna. Syftet är att skapa klimat-, miljö- och social nytta. Biomassa från träd som effektivt binder koldioxid är klimatneutrala inom 5 år. Kedjan från odling till användning bidrar till mångbruk av jord- och skogsmark och ger arbete och hållbar tillväxt runt om i landet.

Partikongressen föreslås besluta:

A657:1 att Socialdemokraterna verkar för att ge lämpliga organ fortsatt uppdrag att stimulera odling och användning av effektiva lövträd

A657:2 att Socialdemokraterna verkar för att underlätta för ägare av små ytor att odla lövträd som effektivt binder koldioxid

A657:3 att Socialdemokraterna verkar för att utöka gårdsstödet för plantering av pil, asp och poppel till att även omfatta betesmark som förbuskats samt att stöd till plantering av skyddszoner utmed vattendrag även omfattar pil och poppel

Sten Gellerstedt, Eriksbergs S-förening

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A658

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Klimatpolitik på övertid: Sverige borde kunna bättre

Ska Sverige nå Parisavtalets mål nära noll 2045 måste utsläppsminskningarna skyn-das på. I regeringens klimatplan finns enligt klimatpolitiska rådet åtgärder motsvarande en minskning av utsläppen av växthusgaser med en tredjedel av vad som behövs. För ytterligare en tredjedel pågår det utredningar om åtgärder. Och för en tredjedel saknas konkret arbete. Naturvårdsverket varnar för att utsläppsminskningarna går för sakta. Dags för handling!

Parisavtalet förpliktigar socialdemokratin att göra mer och ta ledarrollen. Det är hög tid att konstruktivt fylla klimatplanen med åtgärder som ger nollutsläpp senast 2045.

Oppositionen bromsar eller föreslå åtgärder i någon annan del av världen än Sverige. Alla åtgärder behövs, och Sverige måste göra sin läxa själv, enligt Parisavtalet. Alla vuxna är välkomna i klimatarbetet.

Klimatomställningen innebär att Sverige behöver fördubbla elproduktionen med främst vindkraft och kraftigt öka kapaciteten för att överföra el mellan olika landsdelar. Det är akut att få tillstånd för sådana klimatåtgärder. Då är det inte rimligt att ett tillståndsärende ska ta 5–10 år.

Utbyggnaden av spår för fler och snabbare tåg är ett annat snigelprojekt. Behovet av snabbare persontåg och utökad kapacitet för godståg är uppenbart. Trafikverket anger att det tar ca 15 år att planera för och bygga fyra spår mellan Lund och Hässleholm. Samtidigt saknas det majoritet för ett utbyggnadsalternativ.

Industrins färdplaner för fossilfritt Sverige är imponerande. Men de kräver massor av ny el och att tillståndsprocessen förenklas.

Klimatkrisen är akut. Och patientens - jorden - sjukdomstillstånd förvärras medan vi väntar på att få tillstånd. Det handlar främst om järnvägsutbyggnader, ökad överföringskapacitet för el, mer vindkraft och miljötillstånd för nya industriella, fossilfria anläggningar/verksamheter.

Byggandet av olika byggnader och anläggningar innebär också betydande utsläpp av växthusgaser. Dessa har inte uppmärksammats lika mycket som energiförbrukningen under brukstiden. IVL har t.ex. i en rapport oktober 2020 om byggande med trä visat på konsekvenser och alternativ ur klimatsynpunkt. Fossilfritt byggande är en visionär, men nödvändig inriktning.

Partikongressen föreslås besluta:

A658:1 att den socialdemokratiska partikongressen uppdrar åt partistyrelsen att verka enligt motionen för att nå Parisavtalets mål före 2045

Per-Olof Järvegren, Mai Almén, Per Wickenberg, Roger Niklewski, Per-Ingvar Almén
Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A659

AVESTA ARBETAREKOMMUN

Kommunen som ledare för samordning i klimatomställningen.

Vi lever mitt i en klimat- och ekologisk katastrof. Detta är vår tids ödesfråga och framtida generationer kommer att hålla oss ansvariga för vad vi gör nu. Nästan varje dag kommer rapporter från ett enigt och återhållsamt forskarsamhälle om hur våra livsbetingelser, särskilt i globalt hänseende, försämras i allt snabbare takt. En stor majoritet av världens befolkning kommer att drabbas, på ett dramatiskt sätt. Extremväder, kamp om resurser och folkförflyttning är bara några av effekterna vi märker redan idag.

Tiden för att ställa om samhället minskar också i en allt snabbare takt. Vi måste helt enkelt sluta med våra koldioxidutsläpp, ställa om våra konsumtionsmönster och utöva ett mycket tydligare politiskt och samhällligt ledarskap. Det kommer inte att vara enkelt. Det behövs goda exempel på klimatomställning till klimatneutrala/positiva städer, ännu mer ambitiösa politiska beslut som möjliggör verklig förändring men också tuffa omprioriteringar där kanske traditionella värderingar får ge vika för rent existentiella drivkrafter. Ingen utmaning är större än denna för att vi och våra efterkommande ska ha en framtid.

Med denna bakgrundbeskrivning vill vi föreslå ett arbete där kommunsektorn tar en större ledande roll som samordnare, pådrivare och aktiv stödjare för en total samhällsomställning. Kommunerna kan ta med kommuninvånarnas mandat taktpinnen för att värdera och följa industrin, jordbruks- och skogsnäringens, transportsektorns, och privatkonsumtionens förändring och effekter mot ett klimatneutralt, ja helst ett klimatpositivt, samhälle. Förslaget är att först utse ett antal kommuner som får gå före med rejäla statsbidrag för att visa vägen, etablera arbetssätt och driva lärande, för att därefter möjliggöra det för samtliga av landets kommuner.

Goda exempel finns i denna riktning. Under 2019 har Forma, Vinnova och Energimyndigheten, med statliga medel, valt att tillsammans med nio kommuner initiera ett projekt för att förverkliga klimatneutrala städer till 2030. 70 miljoner kr varav hälften kommer från kommunerna. Detta är så klart ett gott exempel men är det verkligen tillräckligt?

Vi skulle vilja se verklig förändring genom att staten satsar mycket mer medel för att skapa föregångare bland kommuner i klimatanpassningen. Vi vill se offensiva mål. Klimatpositiva kommuner som omfattar inte bara kommunal verksamhet utan all verksamhet, privat och offentligt, föreningsliv, transport, enskilt och företagande.

Partikongressen föreslås besluta:

A659:1 att Socialdemokraterna arbetar för att ge kommunsektorn en tydlig ledarroll för att samordna, stödja och skynda på klimatomställningen lokalt mellan invånare, föreningar, företag och myndigheter

A659:2 att Socialdemokraterna arbetar för rejäla riktade statsbidrag till kommunsektorn för att samordna, stödja och skynda på klimatomställningen

Jonas Wells

Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A660

SKINNSKATTEBERGS ARBETAREKOMMUN

Kompetensutveckling

Sverige har som mål att bli klimatneutralt till år 2045. För att nå målet behövs det tekniskskiften inom en mängd områden. Det handlar om energisystem, industrier, fastigheter, infrastruktur och nya konsumtionsmönster. Detta kräver ett näringsliv som vågar ligga i framkant, modiga politiker och en acceptans hos medborgarna att vi behöver ställa om.

Vi upplever att vi socialdemokrater inte formulerat en politisk vision på hur vi ska nå målet. En vision där jobb, sysselsättning är i focus där vi gör omställningen tillsammans och där ingen lämnas utanför och blir förlorare.

För att vara framgångsrik behöver omställningen ske med en hög grad av delaktighet från en bredd av intressen och samhällsaktörer. En samordnad omställning behöver omfatta insatser som främjar internationell konkurrenskraft som skapar ny sysselsättning i hela Sverige. Kampen för full sysselsättning och samtidigt stå upp för social och regional rättvisa är helt avgörande för omställningens förankring och därmed förmågan att vara politiskt möjlig.

För att klara detta krävs utbildning generellt, kompetensutveckling i näringslivet, men också olika arbetsmarknadsåtgärder. De tekniskskiften som nu pågår kommer att påverka stora yrkesgrupper inom industrin, som exempel kan nämnas fordonsindustrin när bensin- och dieselmotorer ersätts med eldrift och batterier. Det är redan nu svårt att hitta kompetens inom flera områden, samtidigt som efterfrågan kommer att minska inom andra yrkesgrupper, som då måste omskolas. Därför måste utbildningssystemet ha förmåga att leverera utbildningar som motsvarar de tekniskskiften som vi nu ser framför oss.

För en bättre förankring i samhället krävs också utbildning och informationsinsatser till en bredare allmänhet, om hållbarhet och hur man kan minska sina klimatavtryck. Insatserna kan jämföras med energieffektiviseringskampanjerna på 1970- och 80-talen.

Det är av yttersta vikt att enskilda personer, grupper och regioner som påverkas negativt av strukturomvandlingen kan kompenseras om omställningen ska vara politiskt möjlig.

Därför föreslår vi:

Partikongressen föreslås besluta:

A660:1 att Socialdemokraterna formulerar en politisk vision på hur vi ska nå målet om klimatneutralt samhälle till år 2045. En vision där jobb och sysselsättning är i fokus där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare

A660:2 att Socialdemokraterna kopplar målet om klimatneutralt samhälle till år 2045 till ett sysselsättningsmål för samma år

A660:3 att Socialdemokraterna tar fram en kompetensutvecklingsgaranti, där vi lovar att alla i sin anställning ska få möjlighet till minst xx timmar per år i kompetensutveckling för att nå den formulerade visionen

A660:4 att Socialdemokraterna verkar för en ny utbildningsform där den anställde kan få betald tjänstledighet för studier upp till 44 veckor. I första hand betald av arbetsgivaren och i andra hand av staten

A660:5 att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till omställningens behov av nya kompetenser enligt visionen

Skinnskattebergs arbetarekommun

Skinnskattebergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A661

BOLLEBYGDS ARBETAREKOMMUN

Kraftfullt klimatarbete med åtgärder som gör skillnad

Klimathotet ser vi torna upp sig. Medeltemperaturen på jorden påstås redan ökat med 1,2 grader. Redan vid 1,5 grader är det stor påverkan. Vid 2 grader pratar experterna om klimat kollaps. Detta måste vi göra allt för att förhindra, för våra barn och barnbarn.

Detta vet våra invånare, och speciellt våra ungdomar och barn. Ändå gör så lite från politiskt håll och det som görs har alldeles för lite effekt. Några öre på bensin och diesel, en symbolisk flygskatt, Bonus/malus-skatt och miljöbilsbonus räcker långt ifrån.

Det förefaller som andra hänsyn sätts före. Kortsiktig hänsyn till ekonomi, börsvärdet, sysselsättningen mm. Rädsla att få sämre i kortsiktiga opinionsundersökningar spelar antagligen också roll.

Om vi inte klarar denna utmaningen kommer inget annat vara något värt. Och åtgärder tar tid att få genomslag i miljön gäller det att besluta nu.

Partikongressen föreslås besluta:

A661:1 att Socialdemokraterna beslutar att sätta klimatarbetet främst

A661:2 att Socialdemokraterna arbetar för att kraftfulla åtgärder tas fram som gör att Sverige med råge klarar sina klimatmål och klimatåtagande

A661:3 att Socialdemokraterna arbetar för att Sverige blir den internationellt ledande förespråkaren för en aktiv klimatpolitik

Peter Rosholm

Bollebygds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A662

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Krisens möjlighet – nya jobb och klimatåtgärder kan gå hand i hand

Nya jobb behöver skapas för att motverka arbetslösheten samtidigt som vi behöver kraftfulla åtgärder för att minska klimatproblemen. För att offensivt kickstarta ekonomin kan Sverige utnyttja möjligheten att investera i helt nya sektorer som ger en miljösmart teknikutveckling.

Dagligen rapporteras det om konkurser och permitteringar i Sverige och som exportberoende land påverkas vi av problemen i världen. Även om en stor del av detta är tillfälliga effekter av coronakrisen är det ingen tvekan om att vi har fått en ordentlig konjunkturedgång. Enligt klassisk keynesiansk ekonomisk politik bör vi därför använda finanspolitiken för att öka tillväxten i ekonomin. Vi har en låg statsskuld och kan förmånligt lånefinansiera viktiga samhällsinvesteringar. Nu gäller det att förbereda Sverige på sådana satsningar för att motverka långtidsarbetslöshet.

Vi vet att det främst är två samhällssektorer, industrin och transportererna, som måste få en skarp klimatomställning, för att vi ska nå våra klimatmål. Det enda konkreta förslaget som är färdigutrett är övergången till biobränsle, vilket vi ska satsa på. Men, det räcker inte på långa vägar för att kraftigt reducera andelen fossila bränslen. Ett exempel på en satsning som kan ge helt nya jobb och klimatnytta är vätgas.

Tyskland och Norge har idag nationella planer på utbyggnad av vätgas och därför blir det en strategiskt viktig fråga om vätgaslastbilar kan åka igenom Sverige mellan Norge och Tyskland. Det öppnades en vätgastankstation i Göteborg 2015. Året därpå införskaffade Göteborgs kommun tre bränslecellsbilar. Men glädjen blev kortvarig. I slutet av 2017 stängde Woikoski tankstationen på

grund av bristande lönsamhet och förändrad bolagsstrategi. 2020 står det klart att norska bolaget Hynion har tecknat avtal med Woikoski om att köpa anläggningen. Den kommer att öppna igen sommaren 2020. Kommer den nya ägaren nu att kunna ta förlusterna kortsiktigt för att någon gång i framtiden tjäna in pengarna? Denna historia lär oss att det är ett långsiktigt engagemang och en utbyggd infrastruktur som bäddar för vätgasbilarnas genombrott. När får utbyggnaden av vätgastankstationer i Sverige ett nationellt stöd?

Inom industrin finns innovationen HYBRIT och det är kortfattat vätgas som ersätter kolet i stålframställningen. Här kan Sverige skynda på kommersialiseringen av denna innovation över hela världen, vilket skulle ge stor klimateffekt för jordklotet. Då krävs det en kraftig injektion av kapital som skapar nya jobb.

Varför vätgas? Det går att producera vätgas rent med solceller och vindkraft, istället för den omvandling som ofta sker idag från fossila bränslen till vätgas. Låt oss satsa på lokal produktion av ren vätgas i Sverige! Det ger både helt nya jobb och nollutsläpp.

Vätgas används i fordon med bränslecellsmotorer och Volvo AB gick nyligen ihop med konkurrenten Daimler/Bentz för att de tillsammans ska utveckla sådana motorer. Japan, Sydkorea och Kina är världsledande och därför är tekniken beprövad erfarenhet. Vätgas är speciellt intressant för tunga transporter transporter (lastbilar, stora maskiner, båtar, flyg och stora personbilar) eftersom det annars skulle behövas stora mängder tunga batterier för övergång till elmotorer, som också kan ersätta det fossila bränslet. Vätgas för till exempel lastbilar kan tankas på en vanlig bensinstation om det byggs ut en sådan infrastruktur. Sverige bör göra som Tyskland och Norge – skaffa en nationell vätgasstrategi. Då kan även norrmän och tyskar köra vätgaslastbilar genom Sverige. Här finns en möjlighet till klimatnytta och nya jobb även i Sverige.

Varför händer inte detta? Ja, det finns en utbredd tro att marknaden och tekniken automatiskt löser problemen. Detta har teoretiskt kallats marknads osynliga hand och/eller teknikdeterminism. Så är det inte. Från historien kan vi lära oss att det är samhällsbeställningar som driver teknikutvecklingen i rätt riktning. Ett exempel är när Norge byggde ut en infrastruktur för elbilar med laddstationer över hela landet, utifrån en tydlig långsiktig politisk viljeinriktning. En absurd konsekvens av Sveriges strategi med kraftigt subventionera elbilar innan infrastrukturen är utbyggd, är att det idag är billigt att köpa elbilar och sälja dem till Norge. All ny teknik har fördelar och nackdelar. När det gäller vätgas går ganska stora mängder energi till spillo i omvandlingsprocessen. Men, den förnybara elen produceras när solen lyser och vinden blåser. Det blir toppar av överproduktion av el i sådana system, vilket talar för vätgas. Vi vet dock inte hur snabbt vätgasen kommer att spridas i världen. Sydkorea som startade sin vätgassatsning 2018 uppskattade optimistiskt att den ger 400 000 nya jobb¹.

En grön ny giv är ett av de få verktyg vi har för att hantera en kommande lågkonjunktur med hög arbetslöshet. Utnyttja möjligheten att kombinera helt nya arbetstillfällen och en offensiv klimatsatsning.

Partikongressen föreslås besluta:

A662:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige satsar offensivt på att skapa en nationell strategi för utbyggnad av en vätgasinfrastruktur

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A663

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Låt inte Jordens lungor punkteras för gott

Amazonas regnskogar i Brasilien producerar ungefär 20 % av syret i Jordens atmosfär. När skogen brinner eller avverkas så frigörs koldioxid samtidigt som förmågan att ta upp koldioxid och ta bort koldioxid från atmosfären minskar. Regnskogen fungerar också som en stor vattenpump som skapar regn och påverkar jordklotets kretslopp av vatten. En tiondel av världens alla arter av djur och växter finns i regnskogen. Biologisk mångfald är en förutsättning för allt liv på planeten. Fungerande ekosystem ger ökat skydd till skördar, pollinering av växter, mat från haven och bidrar till ett stabilt klimat.

I skuggan av coronaviruspandemin har skövlingen av Amazonas regnskog trappats upp. Under de fyra första månaderna 2020 ökade nedhuggningen med 55 procent, jämfört med samma period förra året, enligt satellitbilder från Brasiliens nationella rymdforskningsinstitut.

I fjol höggs totalt 10 123 kvadratkilometer skog ned i den brasilianska delen av Amazonasregnskogen, en ökning med 85 procent och den hittills högsta noteringen under ett år. Skövlingen orsakades av rekordstora skogsbränder, tillsammans med olaglig avverkning, gruvidrift och jordbruk på skyddade marker. Presidenten Jair Bolsonaro, som tillträdde 2019, ser inga problem med det som sker, och har propagerat för att skyddade landområden öppnas för gruvidrift och jordbruk.

Världens länder måste agera kraftfullt för att bevara den regnskog i Amazonas som hela världen är beroende av.

Med stöd i ovanstående yrkar vi på

Partikongressen föreslås besluta:

A663:1 att Socialdemokraterna gör hotet mot Amazonas till en av sina huvudfrågor i EU, FN och övriga internationella sammanhang

Marcus Pehrsson

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A664

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Läkemedelsrester i vattendrag

Försörjningen av dricksvatten och hanteringen av avloppsvatten hör till samhällets allra mest grundläggande funktioner. Om dessa inte fungerar drabbas samhället ofelbart av en systemstörande kris. I dag är läkemedelsrester i avloppsvatten ett växande problem. Rester av de läkemedlen, såväl receptbelagda som receptfria, som vi konsumerar finns kvar i urin och avföring och förs med avloppsvattnet ut i mark, sjöar och vattendrag. Där bidrar de till övergödning och tas upp av växter och djur. I dag är våra reningsverk inte byggda för att hantera detta. För att komma till bukt med det här problemet har regeringen gett ett särskilt uppdrag till Naturvårdsverket. Verket har i uppdrag att under tre år fördela bidrag för att genomföra åtgärder som syftar till att förbättra vattenmiljön. Det får användas 145 miljoner kronor för att ge bidrag till investeringar dels i:

- dagvattenåtgärder som minskar mikroplaster och andra föroreningar via dagvatten
- och dels till implementering av avancerad rening för avskiljning av läkemedelsrester vid avloppsreningsverk.

Förutom att bidraget ska leda till konkreta åtgärder i form av installationer i fullskala ska satsade medel även bidra till en ökad kunskapsuppbyggnad kring avancerad rening. Detta genom att belysa de frågeställningar som uppstår i samband med behovsbedömning, planering, projektering, upphandling, installation och drift av läkemedelsrening. Kommuner och VA-huvudmän kunde fram till i maj 2019 söka bidraget. Mycket talar dock för att fler kommuner än de som sökt skulle kunna dra nytta av ett stöd för denna typ av investeringar. Det finns därför anledning för regeringen att överväga om inte ett fortsatt och breddat stöd till alla Sveriges kommuner vore motiverat.

Partikongressen föreslås besluta:

A664:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ska underlätta för kommuner att införa reningsverk för läkemedelsrester i vattendrag

SSU Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A665

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Läkemedelsrester i vattendrag

Försörjningen av dricksvatten och hanteringen av avloppsvatten hör till samhällets allra mest grundläggande funktioner. Om dessa inte fungerar drabbas samhället ofelbart av en systemstörande kris. I dag är läkemedelsrester i avloppsvatten ett växande problem. Rester av de läkemedlen, såväl receptbelagda som receptfria, som vi konsumerar finns kvar i urin och avföring och förs med avloppsvattnet ut i mark, sjöar och vattendrag. Där bidrar de till övergödning och tas upp av växter och djur. I dag är våra reningsverk inte byggda för att hantera detta. För att komma till bukt med det här problemet har regeringen gett ett särskilt uppdrag till Naturvårdsverket. Verket har i uppdrag att under tre år fördela bidrag för att genomföra åtgärder som syftar till att förbättra vattenmiljön. Det får användas 145 miljoner kronor för att ge bidrag till investeringar dels i:

- dagvattenåtgärder som minskar mikroplaster och andra föroreningar via dagvatten
- och dels till implementering av avancerad rening för avskiljning av läkemedelsrester vid avloppsreningsverk.

Förutom att bidraget ska leda till konkreta åtgärder i form av installationer i fullskala ska satsade medel även bidra till en ökad kunskapsuppbyggnad kring avancerad rening. Detta genom att belysa de frågeställningar som uppstår i samband med behovsbedömning, planering, projektering, upphandling, installation och drift av läkemedelsrening. Kommuner och VA-huvudmän kunde fram till i maj 2019 söka bidraget. Mycket talar dock för att fler kommuner än de som sökt skulle kunna dra nytta av ett stöd för denna typ av investeringar. Det finns därför anledning för regeringen att överväga om inte ett fortsatt och breddat stöd till alla Sveriges kommuner vore motiverat.

Partikongressen föreslås besluta:

A665:1 att Socialdemokraterna verkar för att staten ska underlätta för kommuner att införa reningsverk för läkemedelsrester i vattendrag

SSU Norrköping

Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A666

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Läkemedelsrester i vattendrag

Försörjningen av dricksvatten och hanteringen av avloppsvatten hör till samhällets allra mest grundläggande funktioner. Om dessa inte fungerar drabbas samhället ofelbart av en systemstörande kris.

Idag är läkemedelsrester i avloppsvatten ett växande problem. Rester av de läkemedlen, såväl receptbelagda som receptfria, som vi konsumerar finns kvar i urin och avföring och förs med avloppsvattnet ut i mark, sjöar och vattendrag. Där bidrar de till övergödning och tas upp av växter och djur. Idag är våra reningsverk inte byggda för att hantera detta.

För att komma till bukt med det här problemet har regeringen gett ett särskilt uppdrag till Naturvårdsverket. Naturvårdsverket har i uppdrag att under tre år fördela bidrag för att genomföra åtgärder som syftar till att förbättra vattenmiljön. De får använda 145 miljoner kronor för att ge bidrag till investeringar dels i:

- dagvattenåtgärder som minskar mikroplaster och andra föroreningar via dagvatten.
- till implementering av avancerad rening för avskiljning av läkemedelsrester vid avloppsreningsverk.

Förutom att bidraget ska leda till konkreta åtgärder i form av installationer i fullskala ska satsade medel även bidra till en ökad kunskapsuppbyggnad kring avancerad rening. Detta genom att belysa de frågeställningar som uppstår i samband med behovsbedömning, planering, projektering, upphandling, installation och drift av läkemedelsrening. Kommuner och VA-huvudmän kunde fram till i maj 2019 söka bidraget. Mycket talar dock för att fler kommuner än de som sökt skulle kunna dra nytta av ett stöd för denna typ av investeringar. Det finns därför anledning för regeringen att överväga om inte ett fortsatt och breddat stöd till alla Sveriges kommuner vore motiverat.

Partikongressen föreslås besluta:

A666:1 att socialdemokraterna verkar för att staten ska underlätta för kommuner att införa reningsverk för läkemedelsrester i vattendrag.

S-studenter vid Linköpings universitet

Linköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A667

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Miljöbilspremie för begagnade bilar

I dag kan den som köper en fabriksny miljöklassad bil få upp till 60 000 kronor i miljöbilspremie, vilket är mycket bra. Miljöklassade bilar har ett högt andrahandsvärde och betingar ett förhållandevis högt pris både som nya och begagnade. Det är med andra ord inte alla förunnat att kunna köra miljövänligt.

Genom att möjliggöra för privatpersoner att få en miljöbilspremie även vid inköp av begagnad miljöklassad bil skulle fler ges möjlighet att köra miljövänligt. Självklart kan en sådan premie inte vara lika hög som den man kan få när man köper fabriksny bil.

Partikongressen föreslås besluta:

A667:1 att utreda möjligheten att införa miljöbilspremie för inköp av begagnad miljöklassad bil för privatpersoner

Stora Mellösa socialdemokratiska förening

Örebro arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A668

MÖLNDALS ARBETAREKOMMUN

Minska störande ljud från motorcyklar, mopeder och bilar

Motion om att minska störande ljud från motorcyklar, mopeder och bilar

EU har i sin förordning nr 540/ 2014 fastslagit motorfordons ljudnivå och om ett utbytesljuddämpningssystem. Detta för att förbättra miljöskyddet och allmänhetens säkerhet, samt att bidra till bättre livskvalitet och hälsa för EU:s invånare genom minskat buller.

Buller har många hälsoeffekter som påverkar oss människor negativt. Det stör och skapar obehag samt vid långvarig exponering har det bevisats ökad risk för hjärt-/kärlsjukdomar och hjärtinfarkt.

Trots detta konstaterade polisen år 2019 i en undersökning ”att fem av tio motorcyklar bullrar för mycket i trafiken”. I dessa motorcyklar har ägarna helt avlägsnat ljuddämparen eller ändrat hela systemet för att motorcyklarna ska låta mer. Detta icke godkända buller kan höras på långa avstånd och överskrider då ofta maxnivån på 103 decibel. I tätorter ses detta ofta som ett stort problem, då man upplever det som mycket störande även nattetid. Många mc-förare vill ha den

extra ”hör-körupplevelsen” med en motorcykel som låter mer än vad lagen tillåter och eftersom det är mycket lätt att modifiera systemet är det svårt att stoppa mc-bullret.

Om en motorcykel låter för mycket kan polisen i dagsläget bötfälla föraren och förelägga en kontrollbesiktning om ljuddämparen är utbytt. Då måste fordonet gå igenom en ny besiktning hos bilprovningen och klara de godkända bullernivåerna. Det är inte bara motorcyklar som ”manipuleras”, även mopeder och bilar.

Det finns kanske en lösning för invånare som tröttnat på bullret. I Paris förorter testas man nu ett system med automatisk ljudövervakning i trafiken i form av en ljudradar. Den har fyra mikrofoner som mäter decibelnivån varje tiondels sekund och kan då med hjälp av triangulering bestämma varifrån ljudet kommer. Radarn är kopplad till övervakningskameror som kan fotografera fordonet som bullrat för mycket och vars förare som senare kan bötfällas. Man räknar med att systemet ska kunna tas i bruk inom något år då en ny lag träder i kraft.

Med stöd av ovan yrkar vi på:

Partikongressen föreslås besluta:

A668:1 att Socialdemokratiska partiet utreder vilka åtgärder man kan vidta för att minska på störande ljud från motorcyklar, mopeder och bilar utöver idag gällande EU-förordningar

A668:2 att Socialdemokratiska partiet aktivt arbetar på EU-nivå för att minska på bullernivåerna från det redan fastställda

A668:3 att Socialdemokratiska partiet utreder möjligheten till åtgärder för att minska buller från motorcyklar, mopeder och bilar, ref åtgärd i Paris ovan

A668:4 att Socialdemokratiska partiet verkar för att sänka nuvarande maxnivå från buller på 103 decibel till en lägre för motorcyklar, mopeder och bilar

Fässbergs S-Förening genom Anette Ek och kåre Widenqvist

Mölndals arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A669

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Modernisera ellagen och möjliggör energidelning mellan lokala producenter

I Örebro kommun samt i flera andra kommuner pågår arbete med att i fastigheter skapa förutsättningar för att kunna dela el och värme i lokala energinät. Det är viktiga verktyg för att nå klimatmålen i agenda 2030. Genom att på ett mer effektivt sätt producera och dela energi lokalt kan man både halvera energiförbrukningen men också halvera uttaget och belastningen på stamnätet. Stamnätets kapacitet är en avgörande fråga för växande städer. Det finns idag kunskap

för energieffektivisering och minskat uttag ur stamnätet som går att applicera på både befintlig och ny byggnation men idag står lagstiftning i vägen för att kunna nå den fulla potentialen.

Energisystemet i nya bostadsområdet Tamarinden, Örebro

I Tamarinden skapas förutsättningar för att byggnaderna ska kunna dela el och värme i ett lokalt energinät. Istället för att använda energi från fossila bränslen uppmuntras egen lokalproducerad energi för att stadsdelen ska kunna bli näst intill självförsörjande. Varje byggnad planeras ansluta till ett traditionellt växelströmsnät, ett lokalt likströmsnät samt ett lågtempererat fjärrvärmenät. Byggnaderna uppförs därtill med solceller, batterier och en styrenhet som kan kopplas till en lokal systemoperatör som verkar på områdesnivå (fortsättningsvis kallad LSO). Styrenheterna och LSO:n hanterar data från byggnaderna och information som effektbrist, väder- och elprisprognoser för att optimera energi- och effektanvändningen på bästa sätt. Styrenheter i respektive byggnad kan tillsammans med LSO:n exempelvis förutse en köldknäpp och kunna fatta beslut om att börja värma en byggnad innan väderomslaget sker. På det sättet kan LSO:n köpa energi till ett lägre pris, innan efterfrågan går upp, men också bidra till att kraftvärmeverket inte behöver använda fossila bränslen som gas och olja. LSO:n verkar även för att dela energi mellan byggnaderna. Om en byggnad har en överproduktion medan en annan har underskott kan energin fördelas till byggnaden som har behov vid den aktuella tidpunkten. Byggnaderna i Tamarinden kommer således hjälpas åt med att täcka varandras energi- och effektbehov innan de köper och tar energi från huvudnätet.

I Tamarinden kommer det alltså byggas ett lågtempererat fjärrvärmenät som har möjlighet att tillvarata spillvärme från andra värmekällor. Det kommer därav finnas förutsättningar för framtida inkoppling av nya energikällor för både värme och el och med möjlighet till lagring av både el och värme skapas en resiliens mot tillfälliga avbrott i leveranser utifrån. När det lågtempererade fjärrvärmesystemet och det lokala elnätet kopplas ihop med byggnadernas styrenheter och områdets LSO ökar energieffektiviseringen på stadsdelsnivå. Tamarinden har möjlighet att bli en ny spelare på energimarknaden som kan hjälpa både fjärrvärmeleverantörer och elleverantörer att minska sitt behov av fossila bränslen. Produktion och användning samverkar och energieffektiviseringen sker genom ett systemperspektiv.

Tekniska vinster

Utredningar för Tamarinden har tagits fram med hjälp av simuleringar på befintliga fastighets- och lägenhetsdata från Öbos bestånd. Resultaten visar på stora effektreduktioner för de 700 bostäder som planeras i stadsdelen. Genom att reducera, producera, lagra och dela energi inom området i ett lokalt elnät kan en effektreduktion på 50% uppnås från överliggande nät. Byggnaderna blir en aktiv del av energisystemet. Om stadsdelen därtill uppförs med 500 kWp solceller, en yta motsvarande 1600 kvm, tillskapas även 20% av områdets totala elförbrukning lokalt och miljövänligt. En effektreduktion från huvudnätet med 50% för en ny stadsdel får en stor betydelse i rådande debatt om effektbrist i det nationella elsystemet. Det är nödvändigt av flera skäl, delvis i omställningen till fossilfri energi men också för att effekt- och kapacitetsbrist i våra elnät bromsar stadsutvecklingen i flera delar av Sverige.

Ekonomiska vinster

Samma utredningar som nämns ovan har undersökt investeringskostnader, driftkostnader och återbetalningstid för ett energisystem där byggnaderna förutsätts kunna producera, lagra och dela energi. Resultaten visar på korta återbetalningstider för de innovativa investeringarna. Baserat på att det byggs 15 byggnader i Tamarinden blir investeringskostnad för energidelning (solceller, batterilagring och DC-nät) 310.000 kr/byggnad med en återbetalningstiden på enbart 3 år. Detta tack vare att byggnaderna får intäkter och besparingar från solcellerna, de kan erbjuda frekvensregleringstjänster med hjälp av batterierna samt få intäkt från spotprisarbitrage.

Juridiska hinder i nuvarande lag och föreslagna möjligheter i SOU 2019:30

Ellagen (1997:857)

2 kap. 1 § Ellagen. En elektrisk starkströmsledning får inte byggas eller användas utan tillstånd (nätkoncession). Till byggandet av en ledning räknas även schaktning, skogsavverkning eller liknande åtgärder för att bereda plats för ledningen.

I Tamarinden planeras delning av el ske i ett likströmsnät som klassas som starkström. Det innebär att det idag inte går att anlägga ett likströmsnät för delning av energi i Tamarinden.

Koncessionshavaren har ensamrätt till överföring av el för annans räkning.

I Tamarinden planeras delning av el ske för annans räkning genom en LSO som ägs av en gemensamhetsanläggning och framgent förhoppningsvis av en så kallad energigemenskap.

SOU 2019:30 Moderna tillståndsprocesser för elnät

Utredningens förslag om delning av energi

Ett internt lågspänningsnät för delning av energi får byggas eller användas utan tillstånd 1. Inom en fastighet, och 2. mellan byggnader och anläggningar som var och en även har en anslutning till en ledning eller ett ledningsnät som används med stöd av nätkoncession. Det föreslås vara tillåtet att överföra el för annans räkning.

Bra att det föreslås möjlighet till delning av el för annans räkning. Projektet planeras från att olika byggnader och fastigheter ansluts till både ett AC-nät med stöd av nätkoncession samt ett DC-nät som i dagsläget inte har stöd av nätkoncession.

Utökad dispensmöjlighet. Exempelvis för pilotprojekt med syfte att främja utvecklingen av nya affärsmodeller och ny teknik inom energiområdet, såsom småskalig elproduktion och smarta elnät. Särskilda skäl krävs.

Förslaget öppnar upp för dispens för att åstadkomma Tamarindens vision om storskalig och snabb omställning av energisystemet. Därigenom skulle den nya stadsdelen kunna visa på projektets samtliga fördelar. I nuvarande lag finns inte möjlighet att gemensamt och lokalt bidra för att hitta lösningar på rådande effektbrist. Men i och med att reducera, producera, lagra och dela kan lokala lösningar tillskapas och avhjälpa nationella problem. Det är viktigt att kunna på visa nyttan med sådana demonstrationsprojekt. På sikt skulle det kunna resultera i att delning av starkström blir det nya självklara, utan dispens.

En systemförändrande lösning

Tamarinden kan bli en av lösningarna på problemet med effektbrist, bidra till minskad energianvändning och samtidigt bli en nationell förebild för smart stad, stadsutveckling och energiförsörjning. Här finns möjlighet att lösa ett antal nationella och internationella utmaningar, samtidigt som det finns klar affärsnytta och möjlighet till kommersialisering och skalbarhet av konceptet. Örebro kommun hoppas tillsammans med sina parter få möjlighet att driva denna utveckling vars utfall skulle ha stor innebörd för både dagens medborgare och för kommande generationer. Tekniken finns och fördelarna är betydande. Här finns även goda möjligheter för såväl kommunala som statliga myndigheter samt privata företag att följa och lära från projektets framgångar och motgångar.

Problembild regelverk för nätkoncession

Projektet arbetar utifrån att skapa ovan beskrivna nyttor och resultat som hittills har verifierats. Projektet ligger väl i tid då tekniken för dessa lösningar finns, fördelarna är slående och det har blivit uppenbart att energisystemet behöver reformeras. Dagens lagstiftning med nätkoncessionen omöjliggör delning av energi i ett lokalt nät och utgör idag ett stort hinder för projektet. Föreslagen SOU öppnar upp för dispensmöjlighet men för att upprätthålla tidplan, erbjuda följeforskning och åstadkomma storskalig samt snabb omställning är det önskvärt att skapa en systemdemonstrator/frizon från koncessionslagen för att konceptet ska kunna byggas upp och testas på ett väl fungerande sätt.

Partikongressen föreslås besluta:

A669:1 att dagens lagstiftning kring nätkoncession utvecklas så att delning av energi i ett lokalt nät möjligt

A669:2 att möjliggöra systemdemonstratorer/frizooner i väntan på att en förändrad lagstiftning är på plats

Ullis Sandberg

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A670

JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT

Morgondagens energipolitik

Sverige har som mål att bli klimatneutralt till 2045. För att nå målet behövs teknikskiften inom en mängd områden. Det handlar om energisystemet, industrier, fastigheter, infrastruktur och nya konsumtionsmönster. Detta kräver ett näringsliv som vågar ligga i framkant, modiga politiker och en acceptans hos medborgarna att vi behöver ställa om. Vi har goda förutsättningar för att nå klimatmålen genom omställningen av energi- och transportsystemen men det betyder inte att det saknas utmaningar.

Den energipolitik vi har idag – i stora delar baserat på energiöverenskommelsen – är långsiktig och bör även fortsättningsvis vara så. Genom långsiktighet skapas förutsättningar för en säker och hållbar energiförsörjning till konkurrenskraftiga priser, vilket ger nya jobb, nya företag och ökad export.

Den energipolitik vi driver idag har lett till en rad positiva effekter.

Vi ser en solcell-revolution som sveper över landet med 40 000 villaägare som nu har solceller på sina tak. Inom några år räknar branschen med att man sysselsätter 10 000 personer.

Utbyggnaden av vindkraften har exploderat sedan energiöverenskommelsen och investeringarna är uppe i över 100 miljarder kronor. Branschen räknar med att man sysselsätter över 8 000 personer under byggtiden och 12 000 personer för drift av anläggningarna.

Effekten av den snabba utbyggnaden av förnybar el är att elpriset pressats ner ordentligt för konsumenterna.

Ett antal mycket stora industriinvesteringar har beslutats eller aviserats i framförallt norra Sverige utifrån den omställning vi nu ser, det handlar om 1 000 tals nya arbetstillfällen.

Även biodrivmedlens utveckling är positivt över tid och efterfrågan spås öka genom ökade kvotnivåer i reduktionsplikten. Branschen har aviserat investeringar för att mer än dubbla kapaciteten av biodrivmedel. Preem planerar nu för storskalig produktion av biodrivmedel i Lysekil och blir Skandinavians största biodrivmedelsproducent. Efterfrågan på bioenergi ökar i alla sektorer men i absoluta tal, mest inom transporter och industri där fossilberoendet idag är som störst.

Vi står inför ett paradigmskifte. Efterfrågan på el och bioenergi kommer att öka kraftigt, samtidigt som äldre kraftverk stängs och fossil energi fasa ut. Det finns flera stora utmaningar men även stora möjligheter i anslutning till detta.

Vår energipolitik behöver utvecklas för att möta morgondagens behov utan att bli polariserad kring olika produktionsslag. Därför är en ny bred energiöverenskommelse önskvärd.

Tekniken är inte begränsande för omställningen av energisystemet. Det finns idag redan kända tekniska lösningar för att med klimatneutral energi möta det förväntade energibehovet 2045. Samhällsutvecklingen går snabbt, men lagstiftningen hänger inte med. Vi behöver se över miljöbalken och all annan relevant lagstiftning för att se till att onödigt krångliga processer inte hindrar energiomställningen och skjuter viktiga investeringar till utlandet. Utgångspunkten bör vara att energiförsörjning är ett angeläget allmänt intresse, som är så starkt att enskilda intressen anses kan få stå tillbaka.

Energisystemen behöver moderniseras så att smart styrning och lagring via exempelvis vätgas och batterier kan hålla balans i elsystemet när andelen varierande elproduktion i form av vind- och solkraft ökar. Vi behöver utveckla elmarknadsmodellen för ett leveranssäkert elsystem och kraftigt förkorta ledtiderna för investeringar i elnäten och produktionsanläggningar. Samtidig som vi värnar el till konkurrenskraftiga priser.

Vattenkraften är det produktionsslag som levererar mest förnybar el och är helt avgörande för energisystemet. Vattenkraft står också för en stor andel lagring av lägesenergi, som kan omvandlas till el, när behov uppstår.

Oavsett vad man tycker om kärnkraften så är vi idag beroende av el producerad av kärnkraft. Målet år 2040 är 100 procent förnybar elproduktion är väl avvägt. Det är inte ett stoppdatum som förbjuder kärnkraft och innebär inte heller en stängning av kärnkraft med politiska beslut.

Fjärr- och kraftvärmes är både en förnybar och planerbar resurs som inte bör underskattas i ett framtida energisystem. Vi behöver initiera en fjärr- och kraftvärmestrategi som gör den mer konkurrenskraftig.

Vindkraftens utveckling är mycket positiv men vi ser ett utbrett missnöje bland befolkningen där den etableras. Därför behöver vi hitta ersättningsmodeller som kommer lokalsamhället till del.

Skogen – det gröna guldets – är en resurs för att utveckla förnybara alternativ till fossila råvaror. En konkurrenskraftig skogsindustri levererar inte bara timmer och papper, utan även biomassa av olika förädlingsgrad som kan användas för produktion av drivmedel, kemikalier eller el. En ökad tillväxt i skogen, och ett aktivt skogsbruk är nödvändigt för att öka tillgången på biobränslen och andra biobaserade råvaror. I grunden innebär det att vi behöver en politik som främjar ökad tillväxt i skogen som möjliggör ett ökat uttag av biomassa.

Energiomställningen innebär stora investeringar i infrastruktur som elnät, systemtjänster och produktionsanläggningar men även i nya kompetenser hos medborgare för att kunna ta de nya

jobb som växer fram. Tekniken och viljan finns men det är mycket allvarligt att vi som land inte klarar att kompetensförsörja i energiomställningen. Något branschen är tydlig med är att de jobb som växer fram behöver mycket spetskompetenser och nischade kompetenser. Därför måste utbildningsystemet ha förmåga att leverera utbildningar som motsvarar de teknikskiften som vi nu ser framför oss. De nya jobben ställer stora krav på personliga egenskaper såsom eget ansvarstagande. Därför kommer det att vara mycket viktigt att ha med ett jämställdhetsperspektiv från början i de åtgärder vi föreslår kongressen att ställa sig bakom. Det vore genuint dumt att inte se till att halva befolkningen också kan matchas mot dessa jobb.

Säkerhetsaspekten är också viktig för Sverige som land. Det finns uppenbara risker med att låta utländska intressen bli dominerande i energisystemet. Vi måste helt enkelt vara bättre rustade om krisen kommer. Det handlar om allt från kompetens till material och förmåga att klara naturkatastrofer och påverkansaktioner från främmande makt. Infrastruktur för energiförsörjning är fundamentalt viktig och basal för att vårt land ska gå runt. Därför är det heller inte rimligt att vi förlitar oss helt på utländska företag och utländsk arbetskraft.

El-nätet är samhällskritisk infrastruktur och behöver prioriteras upp och vi ska klara energiomställningen där mycket kommer elektrifieras. Elnätsägarna inklusive det statliga affärsverket Svenska Kraftnät måste ha egen förmåga via egen kompetens och personal att projektera, bygga och underhålla de el-nät man äger. Dels av krassa säkerhetspolitiska skäl men också i en tid där arbetslösheten är över 8 procent har vi stora möjligheter att genom ett helt paket med åtgärder för omskolning och utbildning för att matcha ungdomar och arbetslös mot de nya jobb som växer fram.

En annan mycket viktig fråga är arbetsmiljöfrågorna i omställningen. Vi ser nu mångmiljard investeringar i el-infrastruktur vilket innebär att risken för allvarliga olyckor ökar. För att motverka detta och samtidigt städa bort lyckosökare och oseriösa företag behöver parterna ta ett gemensamt ansvar genom exempelvis certifiering av olika yrkesgrupper för att säkerställa rätt kompetens och förmågan att kunna utföra jobben säkert. En sådan yrkesgrupp är distributionselektriker.

För att vara framgångsrik behöver alltså omställningen ske med en hög grad av delaktighet från en bredd av intressen och samhällsaktörer. En samordnad omställning behöver omfatta insatser som främjar ett robust energisystem och internationell konkurrenskraft samtidigt som ny sysselsättning skapas i hela Sverige. Kampen för full sysselsättning och samtidigt stå upp för social och regional rättvisa är helt avgörande för omställningens förankring och därmed förmågan att vara politiskt möjlig.

Vi socialdemokrater är ett klimatparti som tror på utveckling, ny teknik och gemensamma lösningar. Vi har gjort det förut nu gör vi det igen, vi ställer om till ett bättre samhälle. Vi behöver formulera en politisk vision för hur vi ska nå målet. En vision där jobb, sysselsättning är i fokus,

där vi gör omställningen tillsammans och där ingen lämnas utanför och blir förlorare. Göran Johnsson sa det klokt när han var ordförande för Metall. Det är om vi klamrar oss fast vid gammal teknik som jobben hotas. Med ny teknik stärker vi vår konkurrenskraft och tryggar jobb och välfärd i framtiden.

Partikongressen föreslår besluta:

- A670:1 att Socialdemokraterna formulerat en politisk vision på hur vi ska nå målet om klimatneutralitet till år 2045. En vision där jobb, sysselsättning är i focus där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare
- A670:2 att Socialdemokraterna kopplar målet om klimatneutralt till 2045 år till ett sysselsättningsmål för samma år
- A670:3 att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till energiomställningens behov av nya kompetenser
- A670:4 att Socialdemokraterna tar initiativ för en översyn av miljöbalken och all relevant lagstiftning för att se till att onödigt krångliga processer inte hindrar energiomställningen
- A670:5 att Socialdemokraterna tar initiativ för att kraftigt förkorta ledtiderna för investeringar i elnäten och produktionsanläggningar
- A670:6 att Socialdemokraterna initiera en fjärr- och kraftvärmestrategi
- A670:7 att Socialdemokraterna verka för en ersättningsmodell där vindkraften bidrar mer till lokalsamhället där man etablerar sig
- A670:8 att Socialdemokraterna ser skogen som det gröna guldets och en resurs för att utveckla förnybara alternativ till fossila råvaror
- A670:9 att Socialdemokraterna tar initiativ för en ny bred energiöverenskommelse
- A670:10 Socialdemokraterna verkar för att flera kvinnor söker sig till energisektorn genom att ökade krav på jämställdhet och riktade informationskampanjer mot både arbetslösa och de som går sista åren i grundskolan
- A670:11 Socialdemokraterna verkar för att stimulera parterna ta ett gemensamt ansvar för arbetsmiljön genom exempelvis certifiering av olika yrkesgrupper för att säkerställa kompetens och förmåga att jobba säkert. En sådan yrkesgrupp är distributionselektriker
- A670:12 Socialdemokraterna verkar för att elnätsägarna inklusive det statliga affärsverket att Svenska Kraftnät har egen förmåga via egen kompetens och personal att projektera, bygga och underhålla de el-nät man äger

Jämtlands läns partidistrikt

Jämtlands läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A671

DALARNAS PARTIDISTRIKT, GÄVLEBORGS PARTIDISTRIKT, NORRBOTTENS PARTIDISTRIKT, VÄSTERBOTTENS PARTIDISTRIKT, VÄSTERNORRLANDS PARTIDISTRIKT

Morgondagens energipolitik

Sverige har som mål att bli klimatneutralt till 2045. För att nå målet behövs teknikskiften inom en mängd områden. Det handlar om energisystemet, industrier, fastigheter, infrastruktur och nya konsumtionsmönster. Detta kräver ett näringsliv som vågar ligga i framkant, modiga politiker och en acceptans hos medborgarna att vi behöver ställa om. Vi har goda förutsättningar för att nå klimatmålen genom omställningen av energi- och transportsystemen men det betyder inte att det saknas utmaningar.

Den energipolitik vi har idag – i stora delar baserat på energiöverenskommelsen – är långsiktig och bör även fortsättningsvis vara så. Genom långsiktighet skapas förutsättningar för en säker och hållbar energiförsörjning till konkurrenskraftiga priser, vilket ger nya jobb, nya företag och ökad export.

Den energipolitik vi driver idag har lett till en rad positiva effekter.

Vi ser en solcell-revolution som sveper över landet med 40 000 villaägare som nu har nu solceller på sina tak. Inom några år räknar branschen med att man sysselsätter 10 000 personer.

Utbyggnaden av vindkraften har exploderat sedan energiöverenskommelsen och investeringarna är uppe i över 100 miljarder kronor. Branschen räknar med att man sysselsätter över 8 000 personer under byggtiden och 12 000 personer för drift av anläggningarna.

Effekten av den snabba utbyggnaden av förnybar el är att elpriset pressats ner ordentligt för konsumenterna.

Ett antal mycket stora industriinvesteringar har beslutats eller aviserats i framförallt norra Sverige utifrån den omställning vi nu ser, det handlar om 1 000 tals nya arbetstillfällen.

Även biodrivmedlens utveckling är positivt över tid och efterfrågan spås öka genom ökade kvotnivåer i reduktionsplikten. Branschen har aviserat investeringar för att mer än dubbla kapaciteten av biodrivmedel. Preem planerar nu för storskalig produktion av biodrivmedel i Lysekil och blir Skandinaviens största biodrivmedelsproducent. Efterfrågan på bioenergi ökar i alla sektorer men i absoluta tal, mest inom transporter och industri där fossilberoendet idag är som störst.

Vi står inför ett paradigmskifte. Efterfrågan på el och bioenergi kommer att öka kraftigt, samtidigt som äldre kraftverk stängs och fossil energi fasa ut. Det finns flera stora utmaningar men även stora möjligheter i anslutning till detta.

Vår energipolitik behöver utvecklas för att möta morgondagens behov utan att bli polariserad kring olika produktionsslag. Därför är en ny bred energiöverenskommelse önskvärd.

Tekniken är inte begränsande för omställningen av energisystemet. Det finns idag redan kända tekniska lösningar för att med klimatneutral energi möta det förväntade energibehovet 2045. Samhällsutvecklingen går snabbt, men lagstiftningen hänger inte med. Vi behöver se över miljöbalken och all annan relevant lagstiftning för att se till att onödigt krångliga processer inte hindrar energiomställningen och skjuter viktiga investeringar till utlandet. Utgångspunkten bör vara att energiförsörjning är ett angeläget allmänt intresse, som är så starkt att enskilda intressen anses kan få stå tillbaka.

Energisystemen behöver moderniseras så att smart styrning och lagring via exempelvis vätgas och batterier kan hålla balans i elsystemet när andelen varierande elproduktion i form av vind- och solkraft ökar. Vi behöver utveckla elmarknadsmodellen för ett leveranssäkert elsystem och kraftigt förkorta leddiderna för investeringar i elnäten och produktionsanläggningar. Samtidig som vi värnar el till konkurrenskraftiga priser.

Vattenkraften är det produktionsslag som levererar mest förnybar el och är helt avgörande för energisystemet. Vattenkraft står också för en stor andel lagring av lägesenergi, som kan omvandlas till el, när behov uppstår. Det finns möjlighet att genom effektutbyggnad i vattenkraften öka möjligheterna till variationshantering i ett mer väderberoende energisystem.

Oavsett vad man tycker om kärnkraften så är vi idag beroende av el producerad av kärnkraft. Målet år 2040 är 100 procent förnybar elproduktion är väl avvägt. Det är inte ett stoppdatum som förbjuder kärnkraft och innebär inte heller en stängning av kärnkraft med politiska beslut.

Fjärr- och kraftvärmens är både en förnybar och planerbar resurs som inte bör underskattas i ett framtida energisystem. Vi behöver initiera en fjärr- och kraftvärmestrategi som gör den mer konkurrenskraftig.

Vindkraftens utveckling är mycket positiv men vi ser ett utbrett missnöje bland befolkningen där den etableras. Därför behöver vi hitta ersättningsmodeller som kommer lokalsamhället till del. Skogen – det gröna guldets – är en resurs för att utveckla förnybara alternativ till fossila råvaror. En konkurrenskraftig skogsindustri levererar inte bara timmer och papper, utan även biomassa av olika förädlingsgrad som kan användas för produktion av drivmedel, kemikalier eller el. En ökad tillväxt i skogen, och ett aktivt skogsbruk är nödvändigt för att öka tillgången på biobränslen och andra biobaserade råvaror. I grunden innebär det att vi behöver en politik som främjar ökad tillväxt i skogen som möjliggör ett ökat uttag av biomassa.

Energiomställningen innebär stora investeringar i infrastruktur som elnät, systemtjänster och produktionsanläggningar men även i nya kompetenser hos medborgare för att kunna ta de nya jobb som växer fram. Tekniken och viljan finns men det är mycket allvarligt att vi som land inte klarar att kompetensförsörja i energiomställningen. Något branschen är tydlig med är att de jobb som växer fram behöver mycket spetskompetenser och nischade kompetenser. Därför måste utbildningsystemet ha förmåga att leverera utbildningar som motsvarar de teknikskiften som vi nu ser framför oss. De nya jobben ställer stora krav på personliga egenskaper såsom eget ansvarstagande. Därför kommer det att vara mycket viktigt att ha med ett jämställdhetsperspektiv från början i de åtgärder vi föreslår kongressen att ställa sig bakom. Det vore genuint dumt att inte se till att halva befolkningen också kan matchas mot dessa jobb.

Säkerhetsaspekten är också viktig för Sverige som land. Det finns uppenbara risker med att låta utländska intressen bli dominerande i energisystemet. Vi måste helt enkelt vara bättre rustade om krisen kommer. Det handlar om allt från kompetens till material och förmåga att klara naturkatastrofer och påverkansaktioner från främmande makt. Infrastruktur för energiförsörjning är fundamentalt viktig och basal för att vårt land ska gå runt. Därför är det heller inte rimligt att vi förlitar oss helt på utländska företag och utländsk arbetskraft.

El-nätet är samhällskritisk infrastruktur och behöver prioriteras upp och vi ska klara energiomställningen där mycket kommer elektrifieras. Elnätsägarna inklusive det statliga affärsverket Svenska Kraftnät måste ha egen förmåga via egen kompetens och personal att projektera, bygga och underhålla de el-nät man äger. Dels av krassa säkerhetspolitiska skäl men också i en tid där arbetslösheten är över 8 procent har vi stora möjligheter att genom ett helt paket med åtgärder för omskolning och utbildning för att matcha ungdomar och arbetslös mot de nya jobb som växer fram.

En annan mycket viktig fråga är arbetsmiljöfrågorna i omställningen. Vi ser nu mångmiljard investeringar i el-infrastruktur vilket innebär att risken för allvarliga olyckor ökar. För att motverka detta och samtidigt städa bort lycksökare och oseriösa företag behöver parterna ta ett gemensamt ansvar genom exempelvis certifiering av olika yrkesgrupper för att säkerställa rätt kompetens och förmågan att kunna utföra jobben säkert. En sådan yrkesgrupp är distributionselektriker.

För att vara framgångsrik behöver alltså omställningen ske med en hög grad av delaktighet från en bredd av intressen och samhällsaktörer. En samordnad omställning behöver omfatta insatser som främjar ett robust energisystem och internationell konkurrenskraft samtidigt som ny sysselsättning skapas i hela Sverige. Kampen för full sysselsättning och samtidigt stå upp för social och regional rättvisa är helt avgörande för omställningens förankring och därmed förmågan att vara politiskt möjlig.

Vi socialdemokrater är ett klimatparti som tror på utveckling, ny teknik och gemensamma lösningar. Vi har gjort det förut nu gör vi det igen, vi ställer om till ett bättre samhälle. Vi behöver formulera en politisk vision för hur vi ska nå målet. En vision där jobb, sysselsättning är i fokus,

där vi gör omställningen tillsammans och där ingen lämnas utanför och blir förlorare. Göran Johnsson sa det klokt när han var ordförande för Metall. Det är om vi klamrar oss fast vid gammal teknik som jobben hotas. Med ny teknik stärker vi vår konkurrenskraft och tryggar jobb och välfärd i framtiden.

Partikongressen föreslår besluta:

- A671:1 att Socialdemokraterna formulerat en politisk vision på hur vi ska nå målet om klimatneutralitet till år 2045. En vision där jobb, sysselsättning är i focus där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare
- A671:2 att Socialdemokraterna kopplar målet om klimatneutralt till 2045 år till ett sysselsättningsmål för samma år
- A671:3 att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till energiomställningens behov av nya kompetenser
- A671:4 att Socialdemokraterna tar initiativ för en översyn av miljöbalken och all relevant lagstiftning för att se till att onödigt krångliga processer inte hindrar energiomställningen
- A671:5 att Socialdemokraterna tar initiativ för att kraftigt förkorta ledtiderna för investeringar i elnäten och produktionsanläggningar
- A671:6 att Socialdemokraterna tar initiativ för att underlätta för effektutbyggnad i vattenkraften som ökar möjligheterna till variationshantering i ett mer väderberoende energisystem
- A671:7 att Socialdemokraterna initiera en fjärr- och kraftvärmestrategi
- A671:8 att Socialdemokraterna verka för en ersättningsmodell där vindkraften bidrar mer till lokalsamhället där man etablerar sig
- A671:9 att Socialdemokraterna ser skogen som det gröna guldets och en resurs för att utveckla förnybara alternativ till fossila råvaror
- A671:10 Socialdemokraterna tar initiativ för en ny bred energiöverenskommelse att
- A671:11 Socialdemokraterna verkar för att flera kvinnor söker sig till energisektorn genom att ökade krav på jämställdhet och riktade informationskampanjer mot både arbetslösa och de som går sista åren i grundskolan
- A671:12 Socialdemokraterna verkar för att stimulera parterna ta ett gemensamt ansvar att för arbetsmiljön genom exempelvis certifiering av olika yrkesgrupper för att säkerställa kompetens och förmåga att jobba säkert. En sådan yrkesgrupp är distributionselektriker
- A671:13 Socialdemokraterna verkar för att elnätsägarna inklusive det statliga affärsverket att Svenska Kraftnät har egen förmåga via egen kompetens och personal att projektera, bygga och underhålla de el-nät man äger

Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A672

ÖSTERSUNDS ARBETAREKOMMUN

Nanopartiklar i målarfärg

Nanopartiklar är supersmå partiklar, ca 1 och 100 nanometer som finns i luften runt omkring oss, både från avgaser, skogsbränder och mycket annat. En nanometer är en miljarddel meter = 0,000 000 001 meter. Då ett hårstrå är 80 000 nanometer i diameter, så är det lätt att förstå hur supersmå nanopartiklar är.

Dessa supersmå nanopartiklar gör att ett ämne kan få andra egenskaper än i sin vanliga form. Ibland är det önskvärt, till exempel för att få till mer höggglansig målarfärg. Problemet är att nanopartiklar kan innebära risk för långsiktiga skador på lungorna och orsaka inflammationer som ger upphov till cancer, hjärt- och kärlsjukdomar, KOL, astma med mera. Men de supersmå nanopartiklarna kan dessutom vandra vidare till andra inre organ. Det visar forskning från Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, NFA, i Köpenhamn, Danmark. De har studerat nanopartiklar sedan 2005.

Nanopartiklar svävar i luften väldigt länge och sprids lätt. Personer som befinner sig i närheten av dem som arbetar med slipning eller sprutmålning behöver skydda sig, särskilt där det är dammigt som på byggarbetsplatser. Men även när det ska renoveras, till exempel slipas, på redan målade ytor så frigörs nanopartiklar. Därför borde det vara krav på att innehållsförteckning och säkerhetsdatablad för färg också innehåller mängd och storlek på nanopartiklar. Det borde dessutom finnas tydliga krav på vad som är tillåtet, vilket det inte finns idag. Ingen vet hur människor, djur och natur exakt påverkas av nanopartiklar idag, men forskningen pekar tydligt åt att det är skadligt att få i de oavsiktligt i kroppen. Det finns andra former av nanopartiklar som kan vara av godo, till exempel inom läkemedel. Det går därför heller inte att helt förbjuda nanopartiklar.

Forskningen har redan visat att nanopartiklar riskerar att skada andra organ. Idag vet ingen hur till exempel foster påverkas av nanopartiklar som modern får in i kroppen. 2012 var det 5 % kvinnor som var målare. Idag är var femte målare under 30 år kvinna, och 2019 så var kvinnorna 27 % av de nyanställda. Måleribranschen är attraktiv för kvinnor, och den borde dessutom kunna vara säkrare för kvinnor, än den är idag.

Lagstiftningen måste värna mer om människor

Partikongressen föreslås besluta:

A672:1 att

A672:2 att målarfärg ska ha tydliga riktlinjer för låga maxgränser på innehåll av nanopartiklar, och att det ska tydligt utmärkas på produkter och säkerhetsdatablad

Mona Modin Jenny Störvold

Östersunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A673

ARVIKA ARBETAREKOMMUN

Nedskräpning

Bakgrund:

Sverige har fortfarande stora problem med nedskräpning i naturen. Jag tycker att det är dags att sätta mer press på både konsumenter och producenter.

Om producenterna ställs inför krav om ökat producentansvar/ökad kostnad så är jag övertygad om att man kommer försöka se till att förpackningar mm kommer att ses över och man hittar nya alternativ att använda.

Samma sak med t ex panten på återvinningsbara produkter. Om panten var värd mer så tror jag att fler skulle tänka sig för innan de kastar ut aluminiumburkar och PET-flaskor i naturen. Motivationen att behålla skräpet själv stiger med pantens storlek.

Partikongressen föreslås besluta:

A673:1 att öka producentansvaret för produkter som tenderar att hamna i naturen

A673:2 att öka panten på produkter som kan återvinnas t ex PET-flaskor och aluminiumburkar

A673:3 att införa pant på varor som tillhandahålls av Systembolaget

Stefan Åström, IF Metall Socialdemokratiska förening Västra Värmland

Arvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A674

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Nu ställer vi om tillsammans. Hållbar konsumtion – Nu!

'I början av april i år gjorde vi i Sverige slut på vår andel av jordens resurser. Resten av året tar vi från människor i andra delar av världen och från våra barn och barnbarn. Om alla levde och shoppade som vi i Sverige skulle det behövas tre jordklot till. Det är dags att börja konsumera hållbart!' säger Naturskyddsföreningen.

Råvaror som inte är förnybara, som metaller, riskerar tar slut. Naturen hinner inte med vår konsumtion och vi konsumerar för mycket av allt. Vi fiskar för mycket, hugger ner för mycket skog, fyller haven med plast och djur- och växtarter utrotas. Vårt ekosystem behöver biologisk mångfald och just nu pågår en massutrotning av arter globalt.

När vi tittar på statistiken nationellt gällande miljö- och klimatpåverkan så ser den betydligt bättre ut än den egentligen är, för den tar inte hänsyn till utsläppen av vår import och utrikesresor. För att klara omställningen till en hållbar utveckling behöver vi ändra hur vi konsumerar. Vi behöver gå från en linjär ekonomi till en cirkulär ekonomi där vi lever inom planetens gränser och återvinner.

Vi behöver ha lagar som gynnar en cirkulär ekonomi där producenterna ansvarar för ytterligare ett steg, nämligen återvinning eller återanvändande av sina produkter. Det räcker att tänka ett steg längre. Vi behöver minska konsumtionen av nya saker, uppmana och underlätta för människor att dela på varor som att hyra dem, återvinna mer material och bli bättre på att återanvända produkter.

Partikongressen föreslås besluta:

A674:1 att Socialdemokraterna verkar för en omställning till en cirkulär ekonomi

A674:2 att Socialdemokraternas politik ställer krav på producenter att återvinna och återanvända

A674:3 att Socialdemokraterna tar fram politiska förslag som underlättar för människor att dela på produkter

A674:4 att medvetandegöra konsumtionens påverkan på klimatet även i samband med köp av importerade varor

Malmö arbetarekommunens styrelse

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A675

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN

Nya insatser för att rena Västerhavet och Östersjön

Skräpbergen växer i havet och längs med kusterna. Detta gäller i allra högsta grad i Skagerack och Kattegatt. Årliga rapporter vittnar om tilltagande och icke acceptabla tendenser i både Västerhavet och i Östersjön. Flera vikar vid Bohuskusten blir varje år sopberg som uteslutande härrör från skräp som havsströmmarna för med sig till kustområdena

Strandstädning är ett redskap som används för att rensa stränder och vikar från sopbergen. Detta är nödvändiga och ofrånkomliga insatser under överskådlig tid. Betydelsen av detta för miljön, turismen och havsbaserade näringar är oomtvistad. Dessa framstår emellertid som otillräckliga i en tid då utmaningarna bara växer. Enbart under 2019 samlade projektet Ren Kust in 240 miljoner ton maritimt plastskräp längs västkusten.

Insatser pågår även inom andra områden för att förebygga nedskräpning och förorening av havet,

men de är hittills begränsade. Kommuner och regioner medverkar på flera sätt i det här arbete.

Insatserna under 20 år har varit otillräckliga. Det nationella och regionala miljömålet – ”Hav i balans samt levande kust och skärgård” – uppnåddes inte fram till 2020. I sin senaste rapport om uppföljningen av miljömålet skriver Länsstyrelsen i Västra Götaland bl.a. att hoten mot Västerhavet består och behovet växer ” för att säkerställa att resurser prioriteras till åtgärder som gör störst nytta”.

Svårigheterna att identifiera ansvariga för föroreningar i havet är dessutom uppenbara. Principen om att förorenaren är ansvarig för att ta itu med skräpet och kostnaderna för att ta hand om det, går knappast att tillämpa. Länsstyrelsen i Västra Götaland vill därför aktualisera den här frågan igen, och principen implementeras. Den skriver också att om ”tillförseln av skräp ska minska behövs tydligare regler och ansvarsfördelning mellan myndigheter och företag samt skärpt tillsyn för att minska och förebygga nedskräpning.”

Förstärkta och nya redskap fordras för att på ett tidigt stadium motverka att skräpet i havet når kustområdena. Ett pro-aktivt sätt blir att redan på havet förhindra sopbergen växa ännu mer vid kusterna. Initiativ har tagits för att samla in havsskräp innan det når land. Ett uppmärksammat exempel är organisationen The Ocean Clean Up som genomför ett pilotprojekt för att samla in bl.a. plast i havet på den amerikanska västkusten och i Nordsjön. Ett likartat initiativ borde prövas på Västkusten då havsströmmarna är väl kända och kunskaperna är stora om Västerhavets miljö.

Kristinebergs innovations- och forskningscentrum i Lysekil intar en långsiktig och strategisk roll i det här sammanhanget. Statliga insatser, Nordsjösamarbete, OSPAR och andra fora för europiskt och internationellt samarbete om havsmiljön växer i betydelse. System och tekniska lösningar för att ta hand om skräpet i haven kan därför bli ett nytt redskap i en politik som syftar till att rena haven och radera sopbergen i vikar och kustområden. De ingår i ett resultatnriktat och samlat åtgärdsprogram för havsmiljön som under 2021 ska ta sin form vid Havs- och Vattenmyndigheten.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås partikongressen besluta uppdra åt partistyrelsen

Partikongressen föreslås besluta:

A675:1 att ta nya initiativ till och stödja innovationsprojekt för att rena hav och kuster från skräp i Västerhavet och i Östersjön

A675:2 att aktivt arbeta för att insatser som stärker efterlevnaden av principen om att förorenaren betalar med avseende på miljöpåverkan i vatten

Therése Mancini

Sotenäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A676

TANUMS ARBETAREKOMMUN

Nya insatser för att rena Västerhavet och Östersjön.

Skräpbergen växer i havet och längs med kusterna. Detta gäller i allra högsta grad i Skagerrack och Kattegatt. Årliga rapporter vittnar om tilltagande och icke acceptabla tendenser i både Västerhavet och i Östersjön. Hela Bohuskusten blir varje år sopberg som uteslutande härrör från skräp som havsströmmarna för med sig till kustområdena

Strandstädning är ett redskap som används för att rensa stränder och vikar från sopbergen. Detta är nödvändiga och ofrånkomliga insatser under överskådlig tid. Betydelsen av detta för miljön, turismen och havsbaserade näringar är oomtvistad. Dessa framstår emellertid som otillräckliga i en tid då utmaningarna bara växer. Enbart under 2019 samlade projektet Ren Kust in 240 miljoner ton maritimt plastskräp längs västkusten.

Insatser pågår även inom andra områden för att förebygga nedskräpning och förorening av havet, men de är hittills begränsade. Kommuner och regioner medverkar på flera sätt i det här arbete.

Insatserna under 20 år har varit otillräckliga. Det nationella och regionala miljömålet – ”Hav i balans samt levande kust och skärgård” – uppnåddes inte fram till 2020. I sin senaste rapport om uppföljningen av miljömålet skriver Länsstyrelsen i Västra Götaland bl.a. att hoten mot Västerhavet består och behovet växer ” för att säkerställa att resurser prioriteras till åtgärder som gör störst nytta”.

Svårigheterna att identifiera ansvariga för föroreningar i havet är dessutom uppenbara. Principen om att förorenaren är ansvarig för att ta itu med skräpet och kostnaderna för att ta hand om det, går knappast att tillämpa. Länsstyrelsen i Västra Götaland vill därför aktualisera den här frågan igen, och principen implementeras. Den skriver också att om ”tillförseln av skräp ska minska behövs tydligare regler och ansvarsfördelning mellan myndigheter och företag samt skärpt tillsyn för att minska och förebygga nedskräpning. ”

Förstärkta och nya redskap fordras för att på ett tidigt stadium motverka att skräpet i havet når kustområdena. Ett pro-aktivt sätt blir att redan på havet förhindra sopbergen växa ännu mer vid kusterna. Initiativ har tagits för att samla in havsskräp innan det når land. Ett uppmärksammat exempel är organisationen The Ocean Clean Up som genomför ett pilotprojekt för att samla in bl.a. plast i havet på den amerikanska västkusten och i Nordsjön. Ett likartat initiativ borde prövas på Västkusten då havsströmmarna är väl kända och kunskaperna är stora om Västerhavets miljö.

Kristinebergs innovations- och forskningscentrum i Lysekil intar en långsiktig och strategisk roll i det här sammanhanget. Statliga insatser, Nordsjösamarbete, OSPAR och andra fora för

europiskt och internationellt samarbete om havsmiljön växer i betydelse. System och tekniska lösningar för att ta hand om skräpet i haven kan därför bli ett nytt redskap i en politik som syftar till att rena haven och radera sopbergen i vikar och kustområden. De ingår i ett resultatriktat och samlat åtgärdsprogram för havsmiljön som under 2021 ska ta sin form vid Havs- och Vattenmyndigheten.

Partikongressen föreslås besluta:

A676:1 att ta nya initiativ till och stödja innovationsprojekt för att rena hav och kuster från skräp i Västerhavet och i Östersjön

A676:2 att aktivt arbeta för att insatser som stärker efterlevnaden av principen om att förorenaren betalar med avseende på miljöpåverkan i vatten

Bengtsfors Arbetarekommun

Tanums arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A677

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Om ändring i bestämmelserna så att produktionen av sol el ökar

I media, bl.a. DN <https://www.dn.se/ekonomi/avgifter-tvingar-solcellsagare-att-stanga-av-elproduktionen/>, har uppmärksammats att enskilda solcellsägare stänger av sin elproduktion eller begränsar önskad utbyggnad p.g.a. reglernas utformning. Det svenska systemet för att producera solet är särskilt förmånligt så länge det enbart handlar om privat konsumtion. För den som blir nettoproducent av el så tillkommer ofta bl.a. en inmatningsavgift. Bolagen säger att de måste få täckning för sina kostnader; frågan man då - om man nu vill öka denna typ av för staten billig elproduktion – skall ställa är om det inte bättre att elkollektivet får bära dessa kostnader. Inom EU bidrar soleten med 5 procent av årsbehovet, i Tyskland nästan 9 procent, men i Sverige högst 1 procent. Ska det vara så? Solinstrålning och soltimmar skiljer inte nämnvärt mellan Hamburg och Västerås. Flera mikroproducenter och debattörer i energifrågor ifrågasätter det svenska systemet och menar att de hindras att producera ett överskott, att regler och avgifter sätter käppar i hjulet. Denna politik är kontraproduktiv ur miljösynpunkt. Lagen bör därför ses över så att denna för Sverige billiga elproduktion ökar i omfattning. Alltså en angelägen miljöfråga.

Partikongressen föreslås besluta:

A677:1 att Socialdemokraterna verkar för att regler och avgifter ändras så att de gynnar utbyggnad av enskild soletsproduktion

Bo Widegren

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A678

ESKILSTUNA ARBETAREKOMMUN

Ordning och reda i klimatomställningen

Sverige har goda förutsättningar att genomföra en grön omställning. Vi är ett rikt land med gott tekniskt kunnande och stora förnybara energiresurser. Problemet är att dagens klimatåtgärder inte räcker. Sveriges utsläpp minskar med någon procent per år. För att uppfylla nuvarande klimatmål måste takten öka till 6-8%. För att vara i linje med 1,5-gradersmålet, sannolikt 10-16%. Men för att hantera klimatkrisen krävs en systemförändring av dagens politik. Koldioxidskatt och utsläppshandel är viktiga redskap – men de räcker inte. En omställning i den takt och omfattning som krävs förutsätter att staten tar ett betydligt större ansvar.

Grunden för en grön omställning är ett moderniserat finansiellt ramverk, rustat att möta vår tids utmaningar. Samtidigt behöver staten hjälpa till att mobilisera privata investeringar. Problemet är inte avsaknad av pengar, utan att riskerna anses för stora. Det behövs en aktör som minskar riskerna och bidrar med tålmodigt kapital. Kort sagt: En statlig investeringsbank. Pengarna finns, det som behövs är politisk vilja. För att skala upp grön teknik och göra alternativen tillgängliga krävs därtill subventioner och styrmedel. Offentlig verksamhet har en viktig roll att fylla. Genom att ställa klimatkrav vid upphandling kan det gemensamma bli en motor för omställningen och säkra marknader för ny teknik.

Dagens klimatmål behöver kompletteras med sektorsvisa mål för utfasning av utsläpp. Det behövs ett slutår för fossila bränslen. Klimatskadliga subventioner måste fasas ut. Framför allt krävs ny lagstiftning och praxis så att investeringar och samhällsplanering inte bryter mot klimatmålen. Omställningen är den största strukturomvandlingen sedan industrialiseringen och spänner över hela samhället. Idag brister samordningen mellan olika myndigheter och nivåer. För att koordinera arbetet och se till att klimatmålen nås behövs en ny enhet, direkt underställd statsministern.

Partikongressen föreslås besluta:

A678:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar

A678:2 att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp växthusgaser inom samtliga samhällssektorer

A678:3 att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, med strikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling. Målet bör vara netto nollutsläpp år 2030

A678:4 att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen

A678:5 att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras

A678:6 att Socialdemokraterna ska verka för att en ny enhet under statsministern upprättas för samordning av statens politik för att nå klimatmålen

Fredrik Strömqvist

Eskilstuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A679

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Plast är som bröd – Det kan göras av massor av olika ingredienser

Hur kommer vi till bukt med de miljöproblem som plast orsakar och vilken roll ska plasten spela i ett hållbart samhälle?

Plasten kommer ut i naturen dels för att vi människor slänger den där, men också på grund av slitage av bildäck, konstgräsplaner, tvätt av syntetiska textilier, innehåll i kosmetika, och från fiskeutrustning som hamnar i haven. Det är med andra ord uppenbart att vi inte tar hand om plasten på rätt sätt.

Att plast är ett stort problem för vår miljö känner de flesta till. Men hur mycket tänker människan i vardagen på detta och hur påverkar det de val vi gör.

Det finns plast som kan brytas ner i naturen.

Man tänker att plast är tillverkat av olja, men det kan även komma från andra källor. Förnyelsebara råvaror som stärkelse, mjölksyra eller etanol från sockerrör kan också bli till plast. De typerna kallas för bioplast, och brukar vara lite dyrare än plast från råolja.

Ett område där plast används är till hundbajspåsar. Man kan köpa storpack till billiga priser och det gör de flesta som har hund.

Som hundägare är du skyldig att plocka upp efter din hund, och det gör nästan alla. Du får sedan bära med dig avfallet tills du hittar någonstans att slänga det. Ganska ofta ser man påsar med avfall liggandes både här och var. Även när man är ute i skog och mark. Det här behöver vi ändra på.

Varför finns det alternativ som är dåliga för miljön att köpa? Visst i Sverige har vi fri konkurrens och alla har rätt att göra egna val. Men om det är pengar som styr och inga tankar går till de

konsekvenser vårt agerande innebär, ska det då finnas dåliga alternativ att välja? Nej, för att värna om vår jord behöver vi bit för bit plocka bort de miljöfarliga alternativen ur sortimenten i affärerna. Genom att ta bort hundbajspåsar som inte är gjorda av förnyelsebar bioplast kommer vi minska avsevärt på plast som hamnar på fel ställe.

Partikongressen föreslår besluta:

A679:1 att det införs förbud mot försäljning av hundbajspåsar som inte är gjord av nedbrytningssbar bio-plast.

A679:2 att det sätts upp papperskorgar där det går att slänga komposterbara hundbajspåsar

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A680

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Rent vatten och friska vattendrag även i framtiden

Avloppsreningen i Sverige byggdes ut under 1970-talet. Mellan 1971 och 1979 satsade staten omkring 1,5 miljarder kronor (motsvarande ca 7–8 miljarder kronor i 2011 års penningvärde) för utbyggnad av kommunala avloppsreningsverk. (Källa: Naturvårdsverket)

Dessa reningsverk är nu gamla/slitna och behöver bytas ut mot nya bättre reningsverk som har en bättre teknik och kan rena avloppet effektivare med mindre kemikalier.

Om det inte görs, finns stora risker för övergödda och förorenade sjöar. Det gäller även föroreningar av dricksvattentäkter.

Två av FN:s globala mål Agenda 2030 är följande:

- Mål 6 handlar om att försäkra att alla människor har tillgång till rent vatten och sanitet.
- Mål 14 handlar om att bevara och använda världens hav, sjöar och marina resurser på ett hållbart sätt.

Det är mycket stora kostnader för kommunerna i landet att lösa detta. Vi går mot ett allt mer ojämnt uppdrag där små och glesa kommuner måste höja avgifterna till en orimlig nivå för att säkerställa kvalitet och hållbarhet.

Partikongressen föreslår besluta:

A680:1 att möjlighet att söka statsbidrag införs för enskilda hushåll för att modernisera gamla VA-anläggningar och för att kunna uppnå de globala målen i Agenda 2030 för en hållbar utveckling

Jonas Fingalsson

Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A681

NACKA ARBETAREKOMMUN

Rena Henriksdals och Sveriges vattenverk från läkemedelsrester mm

Henriksdalsverket ägs av Stockholms stad och är en av de största anläggningarna i Europa för grovrening och slambehandling. En förbättring och utbyggnad av verkets reningsteknik pågår och beräknas vara genomfört till 2029. När projektet är genomfört kommer Henriksdals reningsverk bli världens största anläggning i sitt slag. Men reningsverket utrustas inte med teknik för att rena avloppsvatten från läkemedelsrester. Membranfilter MBR kommer att installeras och ska i bästa

fall trygga att plastpartiklar inte släpps ut i avloppsvattnet, ett steg i rätt riktning, men otillräckligt. Idag saknas lagstiftning och krav på att införa ny teknik vid avloppsrening. Henriksdalsverkets rena vatten försörjer Stockholmsregionen, ett av landets folkrikaste områden. Bromma reningsverk stängs och en ny avloppstunnel dras från 30–90 meter under marken från Bromma till Sicklaanläggningen. Det är därför av stor betydelse att vi socialdemokrater medverkar till att en fullständig rening så långt tekniken medger, kommer till stånd. Vi bör politiskt stödja och samverka med krafter som verkar för teknisk förbättring att filtrera och därmed rena för läkemedelsrester.

Det pågår pilotprojekt hur man renar för läkemedelsrester, bl a via kolfilter. Vidare finns möjlighet att angripa problemet "uppströms" dvs förändra sammansättningen i läkemedlen genom att särskilja receptbelagda och icke receptbelagda läkemedel. Krav bör ställas på läkemedelsindustrin att medverka i den processen.

Forskning kan påvisa att djur och människor påverkas av kemikalier och läkemedel i alla våra vattendrag. Av katastrofer för fågelbeståndet kan nämnas DDT-förekomst i ägg som uppmärksammades redan 1961, Tyst vår författare Rachel Carson. Ajaj sjukan i Japan under 1950 talet orsakad av kadmium ännu ett exempel på hur människor skadats av kemikalier i vattnet, i det senare fallet ris-kontamination.

Kadmium påträffas för övrigt i plast och målarfärg. Forskningen varnar även för att äta Östersjöfisk, i synnerhet för gravida, strömming som innehåller dioxiner och PCB samt även fisk från vissa insjöar som kan ge genetiska förändringar och andra skador. Fiskar i vattendrag nära jordbruksområden uppvisar hormoniella störningar och plast påvisas i fisk som hamnar på matbordet. Stockholmsregionens avloppsvatten ska via en avloppstunnel släppas ut i Saltsjön.

Frågan är vad vi kan vänta oss av ofullständigt renat avloppsvatten i framtiden? Hur lämpligt är det att låta antibiotika, östrogen, blodtryckssänkande mediciner, droger och mikroskopiska plastpartiklar följa med i ut i våra vattendrag? Kan vi vänta oss ökad antibiotikaresistens, försämrade och färre spermier hos människor, idag av forskningen okända eller inte belagda genetiska förändringar inom området beteendestörningar?

Partikongressen föreslås besluta:

A681:1 att Henriksdalsverket byggs ut och utrustas med teknik för att rena avloppsvatten från läkemedelsrester och säker teknik för att förhindra plastartiklar i vattnet

A681:2 att kräva lagstiftning på området avloppsrening

A681:3 att senaste teknik kommer på plats vid om- och nybyggnad av Sveriges reningsverk för fullständig rening av plast och läkemedelsrester

Madeleine Wrang

Nacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A682

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Restaurering av dikade våtmarker – Win-win för klimat, vatten och biologisk mångfald

En fjärdedel av Sveriges våtmarker har försvunnit under det senaste seklet till följd av utdikning för jord- och skogsbruksändamål. I slättlandskapen i mellersta och södra Sverige har 90 procent av våtmarkerna försvunnit. Genom att återväta dikad torvmark skulle man kunna ställa om våtmarkerna från en källa för koldioxidutsläpp till en sänka för kol. Vid restaurering av våtmark kan grundvattennivån höjas till sin ursprungliga nivå, vilket leder till att avgången av koldioxid minskar och kolförrådet på sikt åter byggs upp. En förutsättning är dock att vattennivån är så hög att produktionen av metangas i våtmarken som är en mer aggressiv gas än koldioxid inte kommer i gång igen.

Våtmarker mer generellt uppvisar viktiga ekosystemtjänster: de kan fungera som växtnäringsfällor, fånga upp både miljögifter och näringsämnen och bidra till minskad övergödning i sjöar och hav. De bidrar också till att yt- och grundvattensystem fylls på och fungerar som buffert vid torka och skydd mot översvämningar. Även den biologiska mångfalden gynnas av restaurering av våtmarker: många djur- och växtarter i Sverige är helt eller delvis beroende av våtmarker. Naturvårdsverket påpekade i sin senaste uppföljning av miljömålen 2019 att klimatförändringarna och utarmningen av den biologiska mångfalden är två områden där det behövs snabba och kraftfulla insatser för att vända den negativa utvecklingen i miljön.

Naturvårdsverket bedömer att det finns flera starka skäl att prioritera dessa områden i miljöpolitiken under de kommande åren. Restaurerade våtmarker kan erbjuda goda livsbetingelser för vattenberoende fåglar, kräldjur, insekter etc, vilka kan berika den biologiska mångfalden.

Riksdagen fattade 2016 beslut om en klimatlag (2016:000) som innebär att nollutsläpp skall uppnås senast år 2045 för att därefter uppnå negativa utsläpp av klimatpåverkande gaser, dvs

inbindning av kol i mark. Högst 15% av den totala utsläppsreduktionen får bestå av negativa utsläpp. Dessa negativa utsläpp är av stor betydelse genom att det kommer att bli svårt att reducera alla utsläpp från olika sektorer som exempelvis jordbrukssektorn.

Regeringen beslutade i juli 2018 att tillsätta en särskild utredare med uppgift att föreslå en strategi för hur Sverige ska nå negativa utsläpp av växthusgaser efter 2045. Utredningen fick i uppdrag att undersöka hur bl.a. ökad kolsänka kan bidra till att skapa negativa utsläpp. Utredaren överlämnade i januari 2020 betänkandet Vägen till en klimatpositiv framtid (2020:4). Utredarens mål är att Sverige 2045 ska åstadkomma kompletterande åtgärder som motsvarar minst 10,7 miljoner ton koldioxid per år.

När Sveriges invånare får drömma fritt om vilket samhälle de vill leva i klättrar värderingar som hållbarhet, miljömedvetenhet och ansvar för kommande generationer betydligt på listan.

Detta visar bland annat Sverigestudien (SKR) - Önskade kommunvärderingar 2020.

Det finns sålunda också utifrån ett medborgarperspektiv all anledning att stärka ambitionerna och satsa på en tydlig och sammanhållen hållbarhetspolitik inför valet 2022.

Med stöd i ovanstående yrkar vi på

Partikongressen föreslås besluta:

A682:1 att Socialdemokraterna lägger större vikt vid våtmarker som en väsentlig del av vår politik för en hållbar utveckling för att på ett effektivt sätt medverkar till att uppnå riksdagens klimatmål

A682:2 att Socialdemokraterna verkar för att återställandet och anläggandet av våtmarker intensifieras i Sverige

Marcus Pehrsson

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A683

HANINGE ARBETAREKOMMUN

Ropen skalla – solkraft åt alla

Varför bygga ut solkraft?

Användande av fossilt bränsle måste avvecklas snarast för att vi ska ha en chans att klara Parisavtalet och en övergång till biobränsle är inget alternativ enligt forskningen (IPPC och EASAC). Därför måste en storsatsning på förnybar energi komma till stånd med vind- och solkraft. Även om utbyggnaden av solkraft börjar ta fart i Sverige så befinner vi oss ännu långt ifrån att utnyttja de möjligheter som finns (knappt 1 procent). Solkraft kan byggas ut till 25 TWh enligt Energimyndighetens solkraftförslag. Det kan ske till år 2030. Det skulle innebära solpaneler på hälften av alla villatak i Sverige (15% av all takyta). I ett längre tidsperspektiv kommer så gott som all energiförsörjning ske genom sol- och vindkraft.

Varför solkraft?

Några timmars sol över Sveriges yta räcker för att tillgodose hela vårt energibehov under ett år. Det borde ju räcka som argument, dessutom - solen är gratis! Liksom inom alla energiområden pågår intensiv utveckling. Marginalkostnaden per watt sjunker snabbare för solkraft än andra energislag. Driftkostnaderna är försumbara till skillnad från produktion av andra energiformer. Betingelserna för solkraft är goda i Sverige. Dagens solcellspaneler har en livslängd om 30 år. En fördel med solkraft är dess korta ledtider för genomförande. Det tar bara 1-2 år att installera och producera solkraft på t ex villor, flerfamiljshus, offentliga byggnader och kommersiella fastigheter.

Demokratisk energi

En poäng med solkraft som ofta förbises är den demokratiska aspekten. Tekniken är modulär och decentraliserad innebärande att enskilda fastighetsägare och företag kan producera och konsumera sin egen el (och dessutom ”exportera” överskott ut på allmänna nätet). Lokalt producerad solkraft förordas av EU (EU:s direktiv om förnybar energi). Det är en unik möjlighet att bygga icke-kapitalistiska öar. Dessutom, enskilda mikroproducenter gör sin egen el inte alltid främst ur kostnadssynpunkt utan också för miljöns skull och tillfredsställelsen att skapa själv och ha kontroll över sin el. Dessa senare skäl ska inte underskattas utan ses som drivkraft för att utveckla förnybar el och därför stimuleras. Dessutom minskar transaktionskostnaderna. Nuvarande regel- och tariffsystem förhindrar denna utveckling och bör snarast ändras. Hushåll står för en relativt stor del av elförbrukning. En satsning på lokal solkraft innebär att ren el (vattenkraft) kan frigöras till industri med fossil energianvändning på relativt kort tid. Installation av solceller bör stimuleras genom förmånliga lånevillkor liksom olika former stöd. Avskrivningstiden för en mikroproducent är i dagsläget ca 10 år. Därefter är elen gratis i ytterligare 20-25 år.

Vid alla ny- och ombyggnationer bör installation av solkraft ske, där så är möjligt/lämpligt.

Kommuner kan åläggas att pröva detta vid godkännande av bygglov. Kostnaden för solceller är försumbar jämfört med hela byggkostnaden (

Vilka är då nackdelarna med solkraft?

Den producerar minst när den behövs som mest dvs under vintern (värme). Dessutom sker ingen produktion under natten. För balansera el över tid krävs utveckling av digitaliserade driftsystem (tekniken finns). Solkraft kan omvandlas till andra energiformer t ex vätgas för att användas senare samt lagring i batterier. Kostnaderna för detta är fortfarande höga, men utvecklingen inom området är snabb. Därutöver kan vattenmassor pumpas tillbaka i dammar i när tillgången på solkraft är god.

En storsatsning på solkraft kommer innebära en överproduktion av el i Sverige tills kärnkraften fasas ut. Det utgör inget problem - överskottet kan exporteras för att ersätta ”smutsig” produktion på kontinenten. Därutöver, när elektrifieringen av Sverige intensifieras under 2030-talet för att klara klimatmålen, behövs solkraft (och vindkraft) för att klara efterfrågan.

Energiområdet är det viktigaste området överhuvudtaget i alla samhällen. Strategin bör därför vara att sträva efter ökad kontroll genom offentligt ägande och enskild lokalt ägande (maktperspektivet). Solkraft kan på ett avgörande sätt förstärka Sveriges förnybara elproduktion, bidra till produktion av elektrobränslen, men också vara del av en grön omställning som drivs på underifrån, med bred folklig förankring (jämför Tyskland). Dessutom i ett längre perspektiv kommer solkraft att vara det dominerande sättet att förse oss med energi.

Egen solkraft

För drygt hundra år sedan skapade arbetarrörelsen egnahemsrörelsen. Den möjliggjorde bostäder för hundratusentals människor med låg inkomst, människor som på egen hand inte hade kunnat skaffa sig ett eget hem. Varför inte återuppleva denna tradition och stimulera en ny folkrörelse - “Egen Solkraft”? I dagsläget finns möjligheten att stimulera lokal etablering av en småskalig företagsverksamhet som handlar om att förse 2 000 000 villor med solceller. Låt oss inte missa detta tillfälle att bygga solkraft och skapa tusentals nya gröna jobb! Det skulle möjliggöra:

- Arbetstillfällen (betydligt fler än produktion av biobränsle),
- Frigörande av energi till andra sektorer (industri m. fl),
- Snabbare övergång till elbilar
- Möjliggöra ökad laddningskapacitet (elbilarnas batterier)
- Demokratisering av energiproduktionen (maktperspektivet)
- Strategiskt byggande av icke kapitalistiska öar

Partikongressen föreslås besluta:

A683:1 att Socialdemokraterna verkar för kraftfull utbyggnad av solkraft

A683:2 att Socialdemokraterna verkar för att nuvarande regel- och tariffsystem ändras i syfte att underlätta lokal utbyggnad av solkraft

A683:3 att Socialdemokraterna verkar för att stimulera "Egen Solkraft" enligt ovan

Sten Wiktorsson m.fl.

Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A684

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Rädda Östersjön

Mål

Enligt HELCOMS (konvention om Östersjöns marina miljö) och Baltic Sea Action Plan för Östersjöns miljö är målet att: "Östersjön ska vara i god ekologisk status 2021.

Problemställning

Östersjön, ett inlandhav som genom övergödning, överfiske, utsläpp av miljögifter med ökande död havsbotten, ses som ett av världens mest förorenade hav.

Fartygens avloppsvatten består av svart- och gråvatten. Svartvatten kommer från toaletterna och gråvatten från kök, dusch och tvätt. Svartvatten innehåller bakterier som kan ge upphov till mag- och tarmsjukdom samt organiskt material som är syrekrävande när det bryts ner. Svart- och gråvatten innehåller näringsämnen som kväve och fosfor, vilka bidrar till övergödning som leder till algbloomning.

Källa: Havsmiljöinstitutet

Nationella och internationella bestämmelser

Sedan 1990-talet är det förbjudet för all yrkestrafik att släppa ut toalettavfall inom svenskt sjöterritorium och ekonomisk zon.

2016 beslutade internationella sjöfartsorganisationen IMO =International Maritime Organization att samtliga hamnar i Östersjön måste ta emot svart- och gråvatten från passagerarfärjorna, men ansvaret för omhändertagande av fartygens svart- och gråvatten är oklart.

För kryssningsfartyg, passagerarfartyg och färjor infördes ett förbud mot utsläpp av toalettavfall

på internationellt vatten i Östersjöområdet från och med 2019 för nya fartyg och 2021 för befintliga fartyg. Oklarheterna gällande omhändertagandet i hamnarna av fartygens avloppsvatten framtvingar därmed regelvidriga utsläpp av dessa föroreningar i Östersjön och försvårar därmed Östersjöstaternas målsättningar för god ekologisk status 2021.

Partikongressen föreslår besluta:

A684:1 att det ska göras uppföljning och undersökning gällande implementering av ovanstående regelverk för att uppnå målet god ekologisk status

Birgitta Cestroni Nyman och Riccard Axtelius
Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A685

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Rättvisa investeringar för ett hållbart samhälle

Den socialdemokratiska visionen om framtidens samhälle är både röd och grön. Röd som i jämlikhet, genom stark välfärd och offentliga investeringar, och grön som i ett hållbart samhälle, där nästa generation har möjlighet till en minst lika hög levnadsstandard som oss själva.

Framtiden ser dock mörk ut på båda fronterna. I takt med den ökade ojämlikheten påfrestart naturen än mer. Koldioxidutsläppen har redan lett till en global uppvärmning som förvärrar eller till och med skapar fler naturkatastrofer. Detta i sin tur leder till förstörelse och fattigdom. Samtidigt ökar nedskräpning och utsläpp av farliga ämnen som leder till att djurarter dör ut, floder förgiftas och anrika samhällen blir obeboeliga. Det röda och gröna går med andra ord hand i hand och förstärker varandra både till det bättre och till det sämre.

Desto mer ojämlikheten ökar desto svårare kommer det även bli att komma till rätta med problemen. Många nödvändiga åtgärder för klimatet har primärt slagit mot låginkomsttagare och detta inte sällan i sektorer där det har varit svårt att ställa om både branschen och de yrkesverksamma. Ett tydligt och återkommande exempel, som göder folkligt missnöje, är det ensidiga fokuset på höjda skatter för att minska konsumtionen på vissa varor, så som den för breda folklager livsviktiga bensinen, utan att tillbörliga och rimliga alternativ erbjuds. Socialdemokratiens uppgift blir här att driva på för en rättvis omställning där de gröna fördelarna kommer alla till del. Socialdemokratien är dessutom ypperligt lämpad för denna uppgift då vi tror på omfördelning av samhällets samlade resurser, kraftiga offentliga åtaganden och – kanske mest av allt - på politikens förmåga att forma framtiden.

Vi föreslår därför en rad åtgärder för en rättvis omställning. Utifrån Januariavtalet så har den

S-ledda regeringen påbörjat en skatteväxling från arbete till kapital. Vi tror att denna skatteväxling behöver fortsätta och dessutom leda till ett större skatteuttag. Bördan för att ställa får inte läggas på den enskilde, utan istället ska bli ett ansvar för kollektivet. Det är faktiskt samhället som helhet och alla dess komponenter som behöver ställa om för att skapa verklig förändring.

Partikongressen föreslår besluta:

- A685:1 att Socialdemokraterna ska verka för att upprätta en statlig investeringsbank som kan tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar för bland annat den gröna omställningen
- A685:2 att Socialdemokraterna ska verka för en omställningsfond för basindustrin
- A685:3 att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras ekonomiskt
- A685:4 att Socialdemokraterna ska verka för ett stopp för utbyggnaden av fossil infrastruktur som låser fast Sverige i fortsatta koldioxidutsläpp
- A685:5 att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, genom införandet av strikta miljö- och klimatkrav i offentliga upphandlingar
- A685:6 att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts som föreslår hur lagstiftningen bör utformas för att främja algodling till havs
- A685:7 att Socialdemokraterna verkar för att en utredning tillsätts som undersöker juridiska möjligheter för regering, regioner och kommuner att åberopa principen om force majeure för att kunna häva avtal som försvårar Sveriges klimatomställning

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A686

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN

Samhällsplaneringen bör stödja klimatmålen

Sverige står inför en historisk utmaning, senast 2045 skall vi vara klimatneutrala. För att säkra att vi är i linje med Parisavtalets mål om en global uppvärmning väl under 2 grader kommer detta mål antagligen att behöva skärpas. Det är dags att gå från ord till handling.

I vår omställning måste vi säkerställa att alla verksamheter drar åt samma håll och att samhälls- och infrastrukturplanering som har stora konsekvenser för klimatpolitiken inte motverkar klimatmålen.

Som Klimatpolitiska rådet påpekat måste samhällsplanering och infrastruktuursatsningar istället bedömas och prioriteras utifrån såväl samhällsbehov som klimatmålen, och klimatmålen ges

tillräcklig vikt. Som ett led i detta behöver planeringen av infrastruktur gå från att vara prognosstyrd till att bli målstyrd. Dagens prognosstyrning tenderar att överskatta ökningen av biltrafik, vilket leder till stora satsningar på vägbyggen, vilket i sin tur ökar biltrafik på andra trafikslags bekostnad. På så sätt byggs samhället fast i ett beroende av vägtransporter. För att uppnå de nuvarande målen om en 70 % minskning av klimatutsläppen från transportsektorn innan 2030 måste istället planeringen utgå ifrån att styra samhällets transportsatsningar på ett sätt som understödjer klimatmålen.

Partikongressen föreslås besluta:

A686:1 att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar, infrastruktuursatsningar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall
Alingsås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A687

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Samhällsplaneringen bör stödja klimatmålen

Sverige står inför en historisk utmaning, senast 2045 skall vi vara klimatneutrala. För att säkra att vi är i linje med Paris-avtalets mål om en global uppvärmning väl under 2 grader kommer detta mål antagligen att behöva skärpas. Det är dags att gå från ord till handling.

I vår omställning måste vi säkerställa att alla verksamheter drar åt samma håll och att samhälls- och infrastrukturplanering som har stora konsekvenser för klimatpolitiken inte motverkar klimatmålen. Som Klimatpolitiska rådet påpekat måste samhällsplanering och infrastruktuursatsningar istället bedömas och prioriteras utifrån såväl samhällsbehov som klimatmålen, och klimatmålen ges tillräcklig vikt. Som ett led i detta behöver planeringen av infrastruktur gå från att vara prognosstyrd till att bli målstyrd. Dagens prognosstyrning tenderar att överskatta ökningen av biltrafik, vilket leder till stora satsningar på vägbyggen, vilket i sin tur ökar biltrafik på andra trafikslags bekostnad. På så sätt byggs samhället fast i ett beroende av vägtransporter. För att uppnå de nuvarande målen om en 70% minskning av klimatutsläppen från transportsektorn innan 2030 måste istället planeringen utgå ifrån att styra samhällets transportsatsningar på ett sätt som understödjer klimatmålen.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att partikongressen 2021 beslutar:

Partikongressen föreslås besluta:

A687:1 att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar, infrastruktuursatsningar och offentlig samhällsplanering skall följa klimatmålen

A687:2 att

Patrik Lundquist Samuel Gauvain Cecilia Lundqvist Dilan Zeki
Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A688

BOTKYRKA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Skarpare miljöverktyg mot oseriös avfallshantering

Hantering av skrymmande avfall som sten, jord, bygg – och rivningsmassor kräver stora ytor mark. När denna avfallshantering inte sker på ett korrekt sätt är risken för negativ miljöpåverkan stor. Runt om i vårt land finns en rad exempel på hur natur och boende påverkas negativt när varken verksamhetsutövaren eller markägaren tar sitt fulla ansvar. Som lagstiftningen ser ut är det idag tillåtet för en markägare att upplåta mark för tillfälliga upplag av avfallsmassor. Verksamhetsutövaren söker tillstånd hos den kommunala myndigheten, som endast har begränsade möjligheter att förbjuda verksamheten. Kommunen har samtidigt det fulla ansvaret för att utöva tillsyn som ska se till att det inte uppstår problem och farlig miljöpåverkan på mark, vatten och för närboende.

Tyvärr är tillsynen ofta komplicerad att genomföra och följa upp. Det är svårt att bevaka att inte större avfallsmängder än de tillåtna tas in, att massorna inte innehåller otillåtet avfall eller flyttas på ett otillbörligt sätt. I de fall en kommun vill förbjuda eller skärpa kraven på en avfallsverksamhet är det vanligt att ärendet överklagas och dras i långbänk. Under överklagandeprocessen finns endast begränsade möjligheter att ingripa och skydda miljö och närboende.

Vi menar att miljölagstiftningen ska ses över och skärpas för att göra tillsynen av avfallshandlingen mer effektiv. Kommunerna behöver i sin myndighetsutövning få större möjligheter än idag när det gäller att i tid ingripa mot miljöfarlig avfallshantering.

Partikongressen föreslås besluta:

A688:1 att en översyn genomförs gällande miljölagstiftningen av miljöfarlig verksamhet

A688:2 att kommunernas möjligheter att säga nej till miljöfarlig verksamhet (c-verksamhet) bör förstärkas

A688:3 att se över regleringen av mängden bygg och rivningsavfall, denna är idag uttryckt i vikt och det är svårt att beräkna den brännbara fraktionen som också innebär en brandrisk

A688:4 att motionen anses besvarad

Margareta Holmqvist, Birgitta Mörk, Nina Lethola, Rolf Garneij, Robert Nuse och Emil Mattar
Botkyrka arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A689

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Skifta fokus från koldioxidutsläpp till planetära gränser

Att sätta mål för hur vi ska hantera klimatet är givetvis fördelaktigt, även om det viktigaste är att faktiskt åtgärda de beteenden som vi vet påskyndar den globala uppvärmningen och klimatförändringarna.

Idag fokuseras klimatmålen kring koldioxidutsläppen, trots att vi vet att koldioxidutsläppen inte är det enda som påverkar vår planet. Även en utdöd svamp kan rubba vårt ekosystem och skapa konsekvenser vi inte kan förutspå.

Det verkar finnas en uppfattning om att vi i Sverige är duktiga på hållbarhet. Kanske kommer den självgodaste bilden från att vi tidigt började sopsortera? Eller så har vi inte riktigt insikt i hur det ”välstånd” vi lever i påverkar naturen?

Just nu förbrukar vi i Sverige naturresurser som om vi hade 4 planeter.

Vi når det som Global Footprint Network kallar ”over shoot day” redan i april. Det är alltså dagen då vi i Sverige förbrukat den mängd naturresurser som vi har möjlighet att använda.

Det betyder att vi kvalar in på listan över de 20 sämsta länder i hela världen på hållbarhet. Tillsammans med länder som till exempel USA, Kuwait, Förenade Arabemiraten, och Danmark,

För att klara av klimatkrisen behöver vi titta på alla naturresurser vi konsumerar, inte bara våra nationella koldioxidutsläpp. Där har Johan Rockström, klimatforskare, tillsammans med kollegor tagit fram begreppet ”planetära gränser” som Sverige bör använda sig av för att mäta sin klimatpåverkan.

Sverige behöver förbruka 75% färre naturresurser för att leva innanför de planetära gränserna.

Partikongressen föreslås besluta:

A689:1 att Socialdemokraterna ska verka för att skifta fokus från koldioxidutsläpp till planetära gränser

A689:2 att Socialdemokraterna ska verka att vi ska ha som målsättning att förbruka 75% färre naturresurser

Marcus Sjögren, Miljö S-föreningen Gjutaren

Karlstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A690

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Skrota Sveriges Elzoner

2009 beslutade regeringen Reinfeldt att dela upp Sverige i fyra olika zoner för elproduktion och elleverans. Detta berodde delvis på problem med flaskhalsar och dels på grund av problematik med försäljning av el till Danmark EU.

Tyvärr har denna lösning blivit ohållbar. Flaskhalsproblematiken har inte lösts ännu och effekten av indelningen har blivit att ett fåtal stora elbolag har kunnat mer eller mindre dela upp marknaden mellan sig och skapat lokala monopol.

Indelningen har också skapat helt abnorma prisskillnader i el som gör att södra Sverige får en ohållbar situation marknadsmässigt. Medan elkunderna i norr under fredagen den 5 november 2020 bara behövde betala drygt 2 öre/kWh så var elspotpriset i södra Sverige 32 öre/kWh, det vill säga nästan 1300 procent högre. En orättvis och förödande prisskillnad som slår mot både löntagare och företag i södra Sverige.

Partikongressen föreslås besluta:

A690:1 att Socialdemokraterna arbetar för att utreda en nationellt rättvis prissättning av el

A690:2 att utreda ett eventuellt slopande av uppdelningen av elzoner i Sverige

Västra Hamnens S-förening har skickat motionen som enskild. /Jonas Michanek, ordförande Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A691

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Snabb, grön och rättvis omställning

Förändringarna av jordens miljö och klimat är det allvarligaste hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det har ställts inför. Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av global temperaturökning hotar att leda till ekologisk kollaps och kan för alltid förändra livet på vår planet. Risken att livsmedelsproduktionen sätts ur spel och att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, men de fullständiga konsekvenserna är närmast oöverblickbara.

Ändå går omställningen alldeles för långsamt. Sveriges nuvarande mål om nollutsläpp 2045 kräver enligt Naturvårdsverket årliga utsläppsminskningar på 5-8 %. Men enligt den officiella statistiken

var minskningen av utsläpp inom Sveriges gränser blygsamma 1,8 % mellan 2017 till 2018. Och då har inte ens utsläppen från utrikes transporter och svenskarnas konsumtion räknats in. Coronapandemin har hittills orsakat en tillfällig nedgång i utsläppen, men det finns inget som säger att det är annat än ett litet hack i kurvan. Oförmågan att ta hänsyn till planetens begränsade kapacitet är kanske det mest ödesdigra marknadsmisslyckandet i mänsklighetens historia. Tyvärr har även politiken hittills visat sig oförmögen att åstadkomma tillräckliga reformer på miljöområdet för att reglera marknaden.

Arbetarrörelsen i Sverige har i högsta grad varit delaktig i att forma industrisamhället, och ingen kan förneka att ökad produktion och konsumtion historiskt sett möjliggjort bättre levnadsstandard för miljoner människor. Men det som förr kännetecknat framgång riskerar nu att bli vår undergång. Tillväxt i ohållbara sektorer, utsläpp av växthusgaser och överdrivet resursutnyttjande äventyrar mänsklighetens välbefinnande. Det ekonomiska systemet måste dra åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag i många fall undergräva dem.

Det vi vet med säkerhet är att effekterna av ett förändrat klimat kommer att slå hårdast mot de som redan idag har minst resurser, och som därmed har minst möjligheter att själva anpassa sig till förändrade livsförutsättningar. Den globala uppvärmningen är därför också ett av de största hoten mot jämlikheten. Och att kämpa för just jämlikhet och rättvisa ligger i arbetarrörelsens DNA. Därför kan omställningen till ett hållbart samhälle inte vara annat än en kärnfråga för facket och för Socialdemokraterna.

Arbetarrörelsens roll i omställningen är dubbel. För det första måste vi se till att omställningen går tillräckligt snabbt för att nå Parisavtalets mål om att hålla den globala uppvärmningen under 1,5 grader. Allt annat skulle få ödesdigra konsekvenser för arbetare i Sverige och andra delar av världen. För det andra måste vi se till att omställningen sker på ett rättvist och jämlikhetskapande sätt. Den måste med andra ord ha ett tydligt klassperspektiv. De rikaste ska betala mest, och arbetare ska erbjudas stöd för att klara omställningen.

När det gäller den första uppgiften kräver den tydliga och höjda ambitioner. Enligt världens samlade klimatexperter och FNs klimatpanel IPCC måste utsläppen halveras till 2030 och nå noll till år 2050, om vi ska ha en chans att begränsa uppvärmningen till 1,5 grader. Men detta är ur ett globalt perspektiv. Sverige, som är ett land med unikt goda förutsättningar att ställa om, kommer behöva minska utsläppen ännu mycket snabbare. Svenska klimatexperter har talat om att Sverige behöver nå nollutsläpp åtminstone 15 år tidigare. Därför bör målet om att nå noll nettoutsläpp revideras så att Sverige senast år 2035 är klimatneutralt.

För att klara det behöver svensk ekonomi ställas om. Marknaden har visat sig lika oförmögen att hushålla med naturens resurser som den är att rättvist fördela dem. Därför krävs politisk handlingskraft. För att företagen ska kunna och vilja ställa om krävs goda förutsättningar för

planering och regleringar som skapar incitament att ställa om. Men framförallt behövs rejäla investeringar. Och här i synnerhet finns det möjlighet att slå hela tre flugor i en smäll. Genom att göra rätt satsningar kan vi bana väg för ett hållbart samhälle samtidigt som vi stärker välfärden och skapar arbetstillfällen för de som blivit av med jobbet under Coronakrisen. Och det råder ingen tvekan om att investeringsbehoven är enorma. Den akuta situationen i välfärden, den skriande bostadsbristen och den otillräckliga infrastrukturen talar för sig själva. Därför måste Socialdemokraterna verka för att kraftigt öka investeringarna i en grön, jämlikhetsskapande omställning med omfattande satsningar på just välfärd, hållbara bostäder, fossilfria transportsystem, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energiproduktion.

Men det räcker inte att bara investera i nya alternativ. Gamla, fossilbaserade lösningar måste också fasas ut och regleras bort. Fortsatta investeringar i fossil energi, infrastruktur för fossil energi eller produktion baserad på fossila resurser riskerar att leda till både ekonomiskt och ekologiskt haveri, och därför måste Socialdemokraterna också i förekommande fall motarbeta att sådana sker.

Sveriges klimatavtryck handlar dock inte enbart om de utsläpp som sker inom Sveriges gränser. Många av de produkter som konsumeras i Sverige har producerats i andra länder och fraktats hit genom internationella transporter. Dessa utsläpp adresseras dock inte av de svenska miljömålen och den svenska klimatpolitiken. De konsumtionsbaserade utsläpp som Sverige orsakar motsvarar mellan 90-100 miljoner ton koldioxid per år. Det kan jämföras med de utsläpp som sker inom Sveriges gränser och som täcks av dagens klimatpolitik. Dessa ligger på omkring 52 miljoner ton per år. Att bara räkna med de utsläpp som sker inom Sveriges gränser ger en felaktig bild av verkligheten och försvarar möjligheten att sätta in rätt åtgärder för att minska utsläppen och ställa om de branscher som berörs. Därför behöver LO verka för att Sverige också sätter mål för hur de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska och vidtar åtgärder för att åstadkomma det.

När det gäller den andra uppgiften – att säkerställa att rättvisa och minskade klassklyftor genomsyrar omställningen – så är den helt avgörande för att omställningen överhuvudtaget ska bli av. En grön omvandling av samhället kommer medföra både svårigheter och möjligheter, men för att omställningen ska vinna folkligt stöd krävs en fördelning av bådadera som utjämnar klyftorna i samhället. Därför ska samhällets rikaste vara de som bidrar mest och regleras hårdast, medan boende i glesbygd och arbetarklass ska påverkas minst och kompenseras mest. Det innebär inte att klimat- och miljöpolitiken i sig ska bära hela ansvaret för att kompensera de svårigheter omställningen för med sig eller utjämna existerande ojämlikheter. Det bär även andra politikområden ansvar för. En lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden.

Den svenska arbetarrörelsen har en lång tradition av att bejaka rationaliseringar, teknisk utveckling och strukturomvandling. Det har varit möjligt tack vare tillräckligt hög a-kassa, aktiv arbetsmarknadspolitik och goda möjligheter till omskolning och vidareutbildning. Förmågan att genom gemensamma system garantera både frihet och trygghet för arbetstagare behövs nu mer än

någonsin. Om företag och arbetsplatser vars lönsamhet byggt på ohållbara energikällor eller resursutnyttjande inte klarar av att ställa om ska de som påverkas av eventuella nedläggningar få hjälp med omställning till nya jobb, bättre löner och schysta villkor. Vår främsta uppgift är alltså att rädda människor, inte att rädda jobb.

Utöver de investeringar som behövs i välfärd, infrastruktur och teknikutveckling måste det också göras kraftfulla investeringar för att rusta människor att ta de jobb som bör och kommer finnas i ett hållbart samhälle. Ingen arbetstagarer ska lämnas efter eller känna oro för omställningen. Därför har såväl kollektivavtalade som lagstiftade trygghets- och omställningssystem aldrig varit viktigare än nu. Socialdemokraterna måste verka för att de utvecklas och dimensioneras på ett sätt som gör det möjligt att åstadkomma en rättvis omställning. Stärkt a-kassa och utökade möjligheter till kompetensutveckling för redan yrkesaktiva är två grundfundament i detta. På sikt vinner alla på omställningen, men kostnaderna i närtid måste fördelas solidariskt. Omställningen kommer aldrig lyckas om ansvar och skuld enbart läggs på enskilda individer, det krävs kollektiv handling.

Till sist. En verkningsfull klimatpolitik är förenad med kostnader, men kostnaderna i termer av både ekonomi och mänskligt lidande för att avstå från att göra den omställning som är nödvändig kommer bli mångdubbelt högre. Det finns inget utrymme för marginella klimatåtgärder. Att misslyckas med att nå klimatmålen är inte ett alternativ. Därför behöver ambitionerna höjas för både takten i omställningen och för rättviseskopande reformer.

Partikongressen föreslår besluta:

A691:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige når nollutsläpp senast 2035

A691:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i välfärd, hållbart bostadsbyggande fossilfri infrastruktur, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energi

A691:3 att Socialdemokraterna i förekommande fall tar ställning mot och motarbetar investeringar i fossil energi och infrastruktur för fossil energi

A691:4 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige sätter mål och arbetar för att de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska

A691:5 att Socialdemokraterna verkar för en omställning som ger ökad jämlikhet och rättvisa

A691:6 att Socialdemokraterna opinionsbildar för att en lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden

Handels socialdemokratiska förening Örebro

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A692

SÄTER ARBETAREKOMMUN

Snabb, grön och rättvis omställning

Förändringarna av jordens miljö och klimat är det allvarligaste hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det har ställts inför. Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av global temperaturökning hotar att leda till ekologisk kollaps och kan för alltid förändra livet på vår planet. Risken att livsmedelsproduktionen sätts ur spel och att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, men de fullständiga konsekvenserna är närmast oöverblickbara.

Ändå går omställningen alldeles för långsamt. Sveriges nuvarande mål om nollutsläpp 2045 kräver enligt Naturvårdsverket årliga utsläppsminskningar på 5-8 %. Men enligt den officiella statistiken var minskningen av utsläpp inom Sveriges gränser blygsamma 1,8 % mellan 2017 till 2018. Och då har inte ens utsläppen från utrikes transporter och svenskarnas konsumtion räknats in. Coronapandemin har hittills orsakat en tillfällig nedgång i utsläppen, men det finns inget som säger att det är annat än ett litet hack i kurvan. Oförmågan att ta hänsyn till planetens begränsade kapacitet är kanske det mest ödesdigra marknadsmisslyckandet i mänsklighetens historia. Tyvärr har även politiken hittills visat sig oförmögen att åstadkomma tillräckliga reformer på miljöområdet för att reglera marknaden.

Arbetarrörelsen i Sverige har i högsta grad varit delaktig i att forma industrisamhället, och ingen kan förneka att ökad produktion och konsumtion historiskt sett möjliggjort bättre levnadsstandard för miljoner människor. Men det som förr kännetecknat framgång riskerar nu att bli vår undergång. Tillväxt i ohållbara sektorer, utsläpp av växthusgaser och överdrivet resursutnyttjande äventyrar mänsklighetens välbefinnande. Det ekonomiska systemet måste dra åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag i många fall undergräva dem.

Det vi vet med säkerhet är att effekterna av ett förändrat klimat kommer att slå hårdast mot de som redan idag har minst resurser, och som därmed har minst möjligheter att själva anpassa sig till förändrade livsförutsättningar. Den globala uppvärmningen är därför också ett av de största hoten mot jämlikheten. Och att kämpa för just jämlikhet och rättvisa ligger i arbetarrörelsens DNA. Därför kan omställningen till ett hållbart samhälle inte vara annat än en kärnfråga för facket och för Socialdemokraterna.

Arbetarrörelsens roll i omställningen är dubbel. För det första måste vi se till att omställningen går tillräckligt snabbt för att nå Parisavtalets mål om att hålla den globala uppvärmningen under 1,5 grader. Allt annat skulle få ödesdigra konsekvenser för arbetare i Sverige och andra delar av världen. För det andra måste vi se till att omställningen sker på ett rättvist och jämlikhetskapande

sätt. Den måste med andra ord ha ett tydligt klassperspektiv. De rikaste ska betala mest, och arbetare ska erbjudas stöd för att klara omställningen.

När det gäller den första uppgiften kräver den tydliga och höjda ambitioner. Enligt världens samlade klimatexperter och FN:s klimatpanel IPCC måste utsläppen halveras till 2030 och nå noll till år 2050, om vi ska ha en chans att begränsa uppvärmningen till 1,5 grader. Men detta är ur ett globalt perspektiv. Sverige, som är ett land med unikt goda förutsättningar att ställa om, kommer behöva minska utsläppen ännu mycket snabbare. Svenska klimatexperter har talat om att Sverige behöver nå nollutsläpp åtminstone 15 år tidigare. Därför bör målet om att nå noll nettoutsläpp revideras så att Sverige senast år 2035 är klimatneutralt.

För att klara det behöver svensk ekonomi ställas om. Marknaden har visat sig lika oförmögen att hushålla med naturens resurser som den är att rättvist fördela dem. Därför krävs politisk handlingskraft. För att företagen ska kunna och vilja ställa om krävs goda förutsättningar för planering och regleringar som skapar incitament att ställa om. Men framförallt behövs rejäla investeringar. Och här i synnerhet finns det möjlighet att slå hela tre flugor i en smäll. Genom att göra rätt satsningar kan vi bana väg för ett hållbart samhälle samtidigt som vi stärker välfärden och skapar arbetstillfällen för de som blivit av med jobbet under Coronakrisen. Och det råder ingen tvekan om att investeringsbehoven är enorma. Den akuta situationen i välfärden, den skriande bostadsbristen och den otillräckliga infrastrukturen talar för sig själva. Därför måste Socialdemokraterna verka för att kraftigt öka investeringarna i en grön, jämlikhetsskapande omställning med omfattande satsningar på just välfärd, hållbara bostäder, fossilfria transportsystem, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energiproduktion.

Men det räcker inte att bara investera i nya alternativ. Gamla, fossilbaserade lösningar måste också fasas ut och regleras bort. Fortsatta investeringar i fossil energi, infrastruktur för fossil energi eller produktion baserad på fossila resurser riskerar att leda till både ekonomiskt och ekologiskt haveri, och därför måste Socialdemokraterna också i förekommande fall motarbeta att sådana sker.

Sveriges klimatavtryck handlar dock inte enbart om de utsläpp som sker inom Sveriges gränser. Många av de produkter som konsumeras i Sverige har producerats i andra länder och fraktats hit genom internationella transporter. Dessa utsläpp adresseras dock inte av de svenska miljömålen och den svenska klimatpolitiken. De konsumtionsbaserade utsläpp som Sverige orsakar motsvarar mellan 90–100 miljoner ton koldioxid per år. Det kan jämföras med de utsläpp som sker inom Sveriges gränser och som täcks av dagens klimatpolitik. Dessa ligger på omkring 52 miljoner ton per år. Att bara räkna med de utsläpp som sker inom Sveriges gränser ger en felaktig bild av verkligheten och försvårar möjligheten att sätta in rätt åtgärder för att minska utsläppen och ställa om de branscher som berörs. Därför behöver LO verka för att Sverige också sätter mål för hur de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska och vidtar åtgärder för att åstadkomma det.

När det gäller den andra uppgiften – att säkerställa att rättvisa och minskade klassklyftor

genomsyrar omställningen – så är den helt avgörande för att omställningen överhuvudtaget ska bli av. En grön omvandling av samhället kommer medföra både svårigheter och möjligheter, men för att omställningen ska vinna folkligt stöd krävs en fördelning av bådadera som utjämnar klyftorna i samhället. Därför ska samhällets rikaste vara de som bidrar mest och regleras hårdast, medan boende i glesbygd och arbetarklass ska påverkas minst och kompenseras mest. Det innebär inte att klimat- och miljöpolitiken i sig ska bära hela ansvaret för att kompensera de svårigheter omställningen för med sig eller utjämna existerande ojämlikheter. Det bär även andra politikområden ansvar för. En lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden.

Den svenska arbetarrörelsen har en lång tradition av att bejaka rationaliseringar, teknisk utveckling och strukturomvandling. Det har varit möjligt tack vare tillräckligt hög a-kassa, aktiv arbetsmarknadspolitik och goda möjligheter till omskolning och vidareutbildning. Förmågan att genom gemensamma system garantera både frihet och trygghet för arbetstagare behövs nu mer än någonsin. Om företag och arbetsplatser vars lönsamhet byggt på ohållbara energikällor eller resursutnyttjande inte klarar av att ställa om ska de som påverkas av eventuella nedläggningar få hjälp med omställning till nya jobb, bättre löner och schysta villkor. Vår främsta uppgift är alltså att rädda människor, inte att rädda jobb.

Utöver de investeringar som behövs i välfärd, infrastruktur och teknikutveckling måste det också göras kraftfulla investeringar för att rusta människor att ta de jobb som bör och kommer finnas i ett hållbart samhälle. Ingen arbetstagare ska lämnas efter eller känna oro för omställningen. Därför har såväl kollektivavtalade som lagstiftade trygghets- och omställningssystem aldrig varit viktigare än nu. Socialdemokraterna måste verka för att de utvecklas och dimensioneras på ett sätt som gör det möjligt att åstadkomma en rättvis omställning. Stärkt a-kassa och utökade möjligheter till kompetensutveckling för redan yrkesaktiva är två grundfundament i detta. På sikt vinner alla på omställningen, men kostnaderna i närtid måste fördelas solidariskt. Omställningen kommer aldrig lyckas om ansvar och skuld enbart läggs på enskilda individer, det krävs kollektiv handling.

Till sist. En verkningsfull klimatpolitik är förenad med kostnader, men kostnaderna i termer av både ekonomi och mänskligt lidande för att avstå från att göra den omställning som är nödvändig kommer bli mångdubbelt högre. Det finns inget utrymme för marginella klimatåtgärder. Att misslyckas med att nå klimatmålen är inte ett alternativ. Därför behöver ambitionerna höjas för både takten i omställningen och för rättviseskapande reformer.

Partikongressen föreslås besluta:

A692:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige når nollutsläpp senast 2035

A692:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i välfärd, hållbart

bostadsbyggande fossilfri infrastruktur, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energi

A692:3 att Socialdemokraterna i förekommande fall tar ställning mot och motarbetar investeringar i fossil energi och infrastruktur för fossil energi

A692:4 att Socialdemokraterna verkar för en omställning som ger ökad jämlikhet och rättvisa

A692:5 att Socialdemokraterna opinionsbildar för att en lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden

Kim Eriksson handels dalarna

Säter arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A693

FALUN ARBETAREKOMMUN

Snabb, grön och rättvis omställning

Förändringarna av jordens miljö och klimat är det allvarligaste hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det har ställts inför. Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av global temperaturökning hotar att leda till ekologisk kollaps och kan för alltid förändra livet på vår planet. Risken att livsmedelsproduktionen sätts ur spel och att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, men de fullständiga konsekvenserna är närmast oöverblickbara.

Ändå går omställningen alldeles för långsamt. Sveriges nuvarande mål om nollutsläpp 2045 kräver enligt Naturvårdsverket årliga utsläppsminskningar på 5-8 %. Men enligt den officiella statistiken var minskningen av utsläpp inom Sveriges gränser blygsamma 1,8 % mellan 2017 till 2018. Och då har inte ens utsläppen från utrikes transporter och svenskarnas konsumtion räknats in.

Coronapandemin har hittills orsakat en tillfällig nedgång i utsläppen, men det finns inget som säger att det är annat än ett litet hack i kurvan. Oförmågan att ta hänsyn till planetens begränsade kapacitet är kanske det mest ödesdigra marknadsmisslyckandet i mänsklighetens historia. Tyvärr har även politiken hittills visat sig oförmögen att åstadkomma tillräckliga reformer på miljöområdet för att reglera marknaden.

Arbetarrörelsen i Sverige har i högsta grad varit delaktig i att forma industrisamhället, och ingen kan förneka att ökad produktion och konsumtion historiskt sett möjliggjort bättre levnadsstandard för miljoner människor. Men det som förr kännetecknat framgång riskerar nu att bli vår undergång. Tillväxt i ohållbara sektorer, utsläpp av växthusgaser och överdrivet resursutnyttjande äventyrar mänsklighetens välbefinnande. Det ekonomiska systemet måste dra åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag i många fall undergräva dem.

Det vi vet med säkerhet är att effekterna av ett förändrat klimat kommer att slå hårdast mot de som redan idag har minst resurser, och som därmed har minst möjligheter att själva anpassa sig till

förändrade livsförutsättningar. Den globala uppvärmningen är därför också ett av de största hoten mot jämlikheten. Och att kämpa för just jämlikhet och rättvisa ligger i arbetarrörelsens DNA. Därför kan omställningen till ett hållbart samhälle inte vara annat än en kärnfråga för facket och för Socialdemokraterna.

Arbetarrörelsens roll i omställningen är dubbel. För det första måste vi se till att omställningen går tillräckligt snabbt för att nå Parisavtalets mål om att hålla den globala uppvärmningen under 1,5 grader. Allt annat skulle få ödesdigra konsekvenser för arbetare i Sverige och andra delar av världen. För det andra måste vi se till att omställningen sker på ett rättvist och jämlikhetskapande sätt. Den måste med andra ord ha ett tydligt klassperspektiv. De rikaste ska betala mest, och arbetare ska erbjudas stöd för att klara omställningen.

När det gäller den första uppgiften kräver den tydliga och höjda ambitioner. Enligt världens samlade klimatexperter och FNs klimatpanel IPCC måste utsläppen halveras till 2030 och nå noll till år 2050, om vi ska ha en chans att begränsa uppvärmningen till 1,5 grader. Men detta är ur ett globalt perspektiv. Sverige, som är ett land med unikt goda förutsättningar att ställa om, kommer behöva minska utsläppen ännu mycket snabbare. Svenska klimatexperter har talat om att Sverige behöver nå nollutsläpp åtminstone 15 år tidigare. Därför bör målet om att nå noll nettoutsläpp revideras så att Sverige senast år 2035 är klimatneutralt.

För att klara det behöver svensk ekonomi ställas om. Marknaden har visat sig lika oförmögen att hushålla med naturens resurser som den är att rättvist fördela dem. Därför krävs politisk handlingskraft. För att företagen ska kunna och vilja ställa om krävs goda förutsättningar för planering och regleringar som skapar incitament att ställa om. Men framförallt behövs rejäla investeringar. Och här i synnerhet finns det möjlighet att slå hela tre flugor i en smäll. Genom att göra rätt satsningar kan vi bana väg för ett hållbart samhälle samtidigt som vi stärker välfärden och skapar arbetstillfällen för de som blivit av med jobbet under Coronakrisen. Och det råder ingen tvekan om att investeringsbehoven är enorma. Den akuta situationen i välfärden, den skriande bostadsbristen och den otillräckliga infrastrukturen talar för sig själva. Därför måste Socialdemokraterna verka för att kraftigt öka investeringarna i en grön, jämlikhetskapande omställning med omfattande satsningar på just välfärd, hållbara bostäder, fossilfria transportsystem, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energiproduktion.

Men det räcker inte att bara investera i nya alternativ. Gamla, fossilbaserade lösningar måste också fasas ut och regleras bort. Fortsatta investeringar i fossil energi, infrastruktur för fossil energi eller produktion baserad på fossila resurser riskerar att leda till både ekonomiskt och ekologiskt haveri, och därför måste Socialdemokraterna också i förekommande fall motarbeta att sådana sker.

Sveriges klimatavtryck handlar dock inte enbart om de utsläpp som sker inom Sveriges gränser. Många av de produkter som konsumeras i Sverige har producerats i andra länder och fraktats hit genom internationella transporter. Dessa utsläpp adresseras dock inte av de svenska miljömålen

och den svenska klimatpolitiken. De konsumtionsbaserade utsläpp som Sverige orsakar motsvarar mellan 90–100 miljoner ton koldioxid per år. Det kan jämföras med de utsläpp som sker inom Sveriges gränser och som täcks av dagens klimatpolitik. Dessa ligger på omkring 52 miljoner ton per år. Att bara räkna med de utsläpp som sker inom Sveriges gränser ger en felaktig bild av verkligheten och försvårar möjligheten att sätta in rätt åtgärder för att minska utsläppen och ställa om de branscher som berörs. Därför behöver LO verka för att Sverige också sätter mål för hur de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska och vidtar åtgärder för att åstadkomma det.

När det gäller den andra uppgiften – att säkerställa att rättvisa och minskade klassklyftor genomsyrar omställningen – så är den helt avgörande för att omställningen överhuvudtaget ska bli av. En grön omvandling av samhället kommer medföra både svårigheter och möjligheter, men för att omställningen ska vinna folkligt stöd krävs en fördelning av bådadera som utjämnar klyftorna i samhället. Därför ska samhällets rikaste vara de som bidrar mest och regleras hårdast, medan boende i glesbygd och arbetarklass ska påverkas minst och kompenseras mest. Det innebär inte att klimat- och miljöpolitiken i sig ska bära hela ansvaret för att kompensera de svårigheter omställningen för med sig eller utjämna existerande ojämlikheter. Det bär även andra politikområden ansvar för. En lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden.

Den svenska arbetarrörelsen har en lång tradition av att bejaka rationaliseringar, teknisk utveckling och strukturomvandling. Det har varit möjligt tack vare tillräckligt hög a-kassa, aktiv arbetsmarknadspolitik och goda möjligheter till omskolning och vidareutbildning. Förmågan att genom gemensamma system garantera både frihet och trygghet för arbetstagare behövs nu mer än någonsin. Om företag och arbetsplatser vars lönsamhet byggts på ohållbara energikällor eller resursutnyttjande inte klarar av att ställa om ska de som påverkas av eventuella nedläggningar få hjälp med omställning till nya jobb, bättre löner och schysta villkor. Vår främsta uppgift är alltså att rädda människor, inte att rädda jobb.

Utöver de investeringar som behövs i välfärd, infrastruktur och teknikutveckling måste det också göras kraftfulla investeringar för att rusta människor att ta de jobb som bör och kommer finnas i ett hållbart samhälle. Ingen arbetstagare ska lämnas efter eller känna oro för omställningen. Därför har såväl kollektivavtalade som lagstiftade trygghets- och omställningssystem aldrig varit viktigare än nu. Socialdemokraterna måste verka för att de utvecklas och dimensioneras på ett sätt som gör det möjligt att åstadkomma en rättvis omställning. Stärkt a-kassa och utökade möjligheter till kompetensutveckling för redan yrkesaktiva är två grundfundament i detta. På sikt vinner alla på omställningen, men kostnaderna i närtid måste fördelas solidariskt. Omställningen kommer aldrig lyckas om ansvar och skuld enbart läggs på enskilda individer, det krävs kollektiv handling.

Till sist. En verkningsfull klimatpolitik är förenad med kostnader, men kostnaderna i termer av både ekonomi och mänskligt lidande för att avstå från att göra den omställning som är nödvändig

kommer bli mångdubbelt högre. Det finns inget utrymme för marginella klimatåtgärder. Att misslyckas med att nå klimatmålen är inte ett alternativ. Därför behöver ambitionerna höjas för både takten i omställningen och för rättviseskapande reformer.

Partikongressen föreslås besluta:

A693:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige når nollutsläpp senast 2035

A693:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i välfärd, hållbart bostadsbyggande fossilfri infrastruktur, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energi

A693:3 att Socialdemokraterna i förekommande fall tar ställning mot och motarbetar investeringar i fossil energi och infrastruktur för fossil energi

A693:4 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige sätter mål och arbetar för att de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska

A693:5 att Socialdemokraterna verkar för en omställning som ger ökad jämlikhet och rättvisa

A693:6 att Socialdemokraterna opinionsbildar för att en lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden

Tony Björk

Falun arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A694

ESKILSTUNA ARBETAREKOMMUN

Snabb, grön och rättvis omställning

Förändringarna av jordens miljö och klimat är det allvarligaste hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det har ställts inför. Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av global temperaturökning hotar att leda till ekologisk kollaps och kan för alltid förändra livet på vår planet. Risken att livsmedelsproduktionen sätts ur spel och att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, men de fullständiga konsekvenserna är närmast oöverblickbara.

Ändå går omställningen alldeles för långsamt. Sveriges nuvarande mål om nollutsläpp 2045 kräver enligt Naturvårdsverket årliga utsläppsminskningar på 5-8 %. Men enligt den officiella statistiken var minskningen av utsläpp inom Sveriges gränser blygsamma 1,8 % mellan 2017 till 2018. Och då har inte ens utsläppen från utrikes transporter och svenskarnas konsumtion räknats in. Coronapandemin har hittills orsakat en tillfällig nedgång i utsläppen, men det finns inget som säger att det är annat än ett litet hack i kurvan. Oförmågan att ta hänsyn till planetens begränsade kapacitet är kanske det mest ödesdigra marknadsmisslyckandet i mänsklighetens historia. Tyvärr har även politiken hittills visat sig oförmögen att åstadkomma tillräckliga reformer på miljöområdet för att reglera marknaden.

Arbetarrörelsen i Sverige har i högsta grad varit delaktig i att forma industrisamhället, och ingen kan förneka att ökad produktion och konsumtion historiskt sett möjliggjort bättre levnadsstandard för miljoner människor. Men det som förr kännetecknat framgång riskerar nu att bli vår undergång. Tillväxt i ohållbara sektorer, utsläpp av växthusgaser och överdrivet resursutnyttjande äventyrar mänsklighetens välbefinnande. Det ekonomiska systemet måste dra åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag i många fall undergräva dem.

Det vi vet med säkerhet är att effekterna av ett förändrat klimat kommer att slå hårdast mot de som redan idag har minst resurser, och som därmed har minst möjligheter att själva anpassa sig till förändrade livsförutsättningar. Den globala uppvärmningen är därför också ett av de största hoten mot jämlikheten. Och att kämpa för just jämlikhet och rättvisa ligger i arbetarrörelsens DNA. Därför kan omställningen till ett hållbart samhälle inte vara annat än en kärnfråga för facket och för Socialdemokraterna.

Arbetarrörelsens roll i omställningen är dubbel. För det första måste vi se till att omställningen går tillräckligt snabbt för att nå Parisavtalets mål om att hålla den globala uppvärmningen under 1,5 grader. Allt annat skulle få ödesdigra konsekvenser för arbetare i Sverige och andra delar av världen. För det andra måste vi se till att omställningen sker på ett rättvist och jämlikhetsskapande sätt. Den måste med andra ord ha ett tydligt klassperspektiv. De rikaste ska betala mest, och arbetare ska erbjudas stöd för att klara omställningen.

När det gäller den första uppgiften kräver den tydliga och höjda ambitioner. Enligt världens samlade klimatexperter och FNs klimatpanel IPCC måste utsläppen halveras till 2030 och nå noll till år 2050, om vi ska ha en chans att begränsa uppvärmningen till 1,5 grader. Men detta är ur ett globalt perspektiv. Sverige, som är ett land med unikt goda förutsättningar att ställa om, kommer behöva minska utsläppen ännu mycket snabbare. Svenska klimatexperter har talat om att Sverige behöver nå nollutsläpp åtminstone 15 år tidigare. Därför bör målet om att nå noll nettoutsläpp revideras så att Sverige senast år 2035 är klimatneutralt.

För att klara det behöver svensk ekonomi ställas om. Marknaden har visat sig lika oförmögen att hushålla med naturens resurser som den är att rättvist fördela dem. Därför krävs politisk handlingskraft. För att företagen ska kunna och vilja ställa om krävs goda förutsättningar för planering och regleringar som skapar incitament att ställa om. Men framförallt behövs rejäla

investeringar. Och här i synnerhet finns det möjlighet att slå hela tre flugor i en smäll. Genom att göra rätt satsningar kan vi bana väg för ett hållbart samhälle samtidigt som vi stärker välfärden och skapar arbetstillfällen för de som blivit av med jobbet under Coronakrisen. Och det råder ingen tvekan om att investeringsbehoven är enorma. Den akuta situationen i välfärden, den skriande bostadsbristen och den otillräckliga infrastrukturen talar för sig själva. Därför måste Socialdemokraterna verka för att kraftigt öka investeringarna i en grön, jämlikhetsskapande

omställning med omfattande satsningar på just välfärd, hållbara bostäder, fossilfria transportsystem, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energiproduktion.

Men det räcker inte att bara investera i nya alternativ. Gamla, fossilbaserade lösningar måste också fasas ut och regleras bort. Fortsatta investeringar i fossil energi, infrastruktur för fossil energi eller produktion baserad på fossila resurser riskerar att leda till både ekonomiskt och ekologiskt haveri, och därför måste Socialdemokraterna också i förekommande fall motarbeta att sådana sker.

Sveriges klimatavtryck handlar dock inte enbart om de utsläpp som sker inom Sveriges gränser. Många av de produkter som konsumeras i Sverige har producerats i andra länder och fraktats hit genom internationella transporter. Dessa utsläpp adresseras dock inte av de svenska miljömålen och den svenska klimatpolitiken. De konsumtionsbaserade utsläpp som Sverige orsakar motsvarar mellan 90-100 miljoner ton koldioxid per år. Det kan jämföras med de utsläpp som sker inom Sveriges gränser och som täcks av dagens klimatpolitik. Dessa ligger på omkring 52 miljoner ton per år. Att bara räkna med de utsläpp som sker inom Sveriges gränser ger en felaktig bild av verkligheten och försvårar möjligheten att sätta in rätt åtgärder för att minska utsläppen och ställa om de branscher som berörs. Därför behöver LO verka för att Sverige också sätter mål för hur de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska och vidtar åtgärder för att åstadkomma det.

När det gäller den andra uppgiften – att säkerställa att rättvisa och minskade klassklyftor genomsyrar omställningen – så är den helt avgörande för att omställningen överhuvudtaget ska bli av. En grön omvandling av samhället kommer medföra både svårigheter och möjligheter, men för att omställningen ska vinna folkligt stöd krävs en fördelning av bådadera som utjämnar klyftorna i samhället. Därför ska samhällets rikaste vara de som bidrar mest och regleras hårdast, medan boende i glesbygd och arbetarklass ska påverkas minst och kompenseras mest. Det innebär inte att klimat- och miljöpolitiken i sig ska bära hela ansvaret för att kompensera de svårigheter omställningen för med sig eller utjämnar existerande ojämlikheter. Det bär även andra politikområden ansvar för. En lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden.

Den svenska arbetarrörelsen har en lång tradition av att bejaka rationaliseringar, teknisk utveckling och strukturomvandling. Det har varit möjligt tack vare tillräckligt hög a-kassa, aktiv arbetsmarknadspolitik och goda möjligheter till omskolning och vidareutbildning. Förmågan att genom gemensamma system garantera både frihet och trygghet för arbetstagare behövs nu mer än någonsin. Om företag och arbetsplatser vars lönsamhet byggts på ohållbara energikällor eller resursutnyttjande inte klarar av att ställa om ska de som påverkas av eventuella nedläggningar få hjälp med omställning till nya jobb, bättre löner och schysta villkor. Vår främsta uppgift är alltjämt att rädda människor, inte att rädda jobb.

Utöver de investeringar som behövs i välfärd, infrastruktur och teknikutveckling måste det också göras kraftfulla investeringar för att rusta människor att ta de jobb som bör och kommer finnas i ett hållbart samhälle. Ingen arbetstagare ska lämnas efter eller känna oro för omställningen.

Därför har såväl kollektivavtalade som lagstiftade trygghets- och omställningssystem aldrig varit viktigare än nu. Socialdemokraterna måste verka för att de utvecklas och dimensioneras på ett sätt som gör det möjligt att åstadkomma en rättvis omställning. Stärkt a-kassa och utökade möjligheter till kompetensutveckling för redan yrkesaktiva är två grundfundament i detta. På sikt vinner alla på

omställningen, men kostnaderna i närtid måste fördelas solidariskt. Omställningen kommer aldrig lyckas om ansvar och skuld enbart läggs på enskilda individer, det krävs kollektiv handling.

Till sist. En verkningsfull klimatpolitik är förenad med kostnader, men kostnaderna i termer av både ekonomi och mänskligt lidande för att avstå från att göra den omställning som är nödvändig kommer bli mångdubbelt högre. Det finns inget utrymme för marginella klimatåtgärder. Att misslyckas med att nå klimatmålen är inte ett alternativ. Därför behöver ambitionerna höjas för både takten i omställningen och för rättviseskapande reformer.

Partikongressen föreslår besluta:

A694:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige når nollutsläpp senast 2035

A694:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i välfärd, hållbart bostadsbyggande fossilfri infrastruktur, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energi

A694:3 att Socialdemokraterna i förekommande fall tar ställning mot och motarbetar investeringar i fossil energi och infrastruktur för fossil energi

A694:4 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige sätter mål och arbetar för att de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska

A694:5 att Socialdemokraterna verkar för en omställning som ger ökad jämlikhet och rättvisa

A694:6 att Socialdemokraterna opinionsbildar för att en lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden

Handels s-förening

Eskilstuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A695

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Snabb, grön och rättvis omställning

Förändringarna av jordens miljö och klimat är det allvarligaste hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det har ställts inför. Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av global temperaturökning hotar att leda till ekologisk kollaps och kan för alltid förändra livet på vår planet. Risken att livsmedelsproduktionen sätts ur spel och att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, men de fullständiga konsekvenserna är närmast oöverblickbara.

Ändå går omställningen alldeles för långsamt. Sveriges nuvarande mål om nollutsläpp 2045 kräver enligt Naturvårdsverket årliga utsläppsminskningar på 5–8 %. Men enligt den officiella statistiken var minskningen av utsläpp inom Sveriges gränser blygsamma 1,8 % mellan 2017 och 2018. Och då har inte ens utsläppen från utrikes transporter och svenskarnas konsumtion räknats in. Coronapandemin har hittills orsakat en tillfällig nedgång i utsläppen, men det finns inget som säger att det är annat än ett litet hack i kurvan. Oförmågan att ta hänsyn till planetens begränsade kapacitet är kanske det mest ödesdigra marknadsmisslyckandet i mänsklighetens historia. Tyvärr har även politiken hittills visat sig oförmögen att åstadkomma tillräckliga reformer på miljöområdet för att reglera marknaden.

Arbetarrörelsen i Sverige har i högsta grad varit delaktig i att forma industrisamhället, och ingen kan förneka att ökad produktion och konsumtion historiskt sett möjliggjort bättre levnadsstandard för miljoner människor. Men det som förr kännetecknat framgång riskerar nu att bli vår undergång. Tillväxt i ohållbara sektorer, utsläpp av växthusgaser och överdrivet resursutnyttjande äventyrar mänsklighetens välbefinnande. Det ekonomiska systemet måste dra åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag i många fall undergräva dem.

Det vi vet med säkerhet är att effekterna av ett förändrat klimat kommer att slå hårdast mot de som redan idag har minst resurser, och som därmed har minst möjligheter att själva anpassa sig till förändrade livsförutsättningar. Den globala uppvärmningen är därför också ett av de största hoten mot jämlikheten. Och att kämpa för just jämlikhet och rättvisa ligger i arbetarrörelsens DNA. Därför kan omställningen till ett hållbart samhälle inte vara annat än en kärnfråga för facket och för Socialdemokraterna.

Arbetarrörelsens roll i omställningen är dubbel. För det första måste vi se till att omställningen går tillräckligt snabbt för att nå Parisavtalets mål om att hålla den globala uppvärmningen under 1,5 grader. Allt annat skulle få ödesdigra konsekvenser för arbetare i Sverige och andra delar av världen. För det andra måste vi se till att omställningen sker på ett rättvist och jämlikhetsskapande sätt. Den måste med andra ord ha ett tydligt klassperspektiv. De rikaste ska betala mest, och arbetare ska erbjudas stöd för att klara omställningen.

När det gäller den första uppgiften kräver den tydliga och höjda ambitioner. Enligt världens samlade klimatexperter och FN:s klimatpanel IPCC måste utsläppen halveras till 2030 och nå noll till år 2050, om vi ska ha en chans att begränsa uppvärmningen till 1,5 grader. Men detta är ur ett globalt perspektiv. Sverige, som är ett land med unikt goda förutsättningar att ställa om, kommer behöva minska utsläppen ännu mycket snabbare. Svenska klimatexperter har talat om att Sverige behöver nå nollutsläpp åtminstone 15 år tidigare. Därför bör målet om att nå noll nettoutsläpp revideras så att Sverige senast år 2035 är klimatneutralt.

För att klara det behöver svensk ekonomi ställas om. Marknaden har visat sig lika oförmögen

att hushålla med naturens resurser som den är att rättvist fördela dem. Därför krävs politisk handlingskraft. För att företagen ska kunna och vilja ställa om krävs goda förutsättningar för planering och regleringar som skapar incitament att ställa om. Men framförallt behövs rejäla investeringar. Och här i synnerhet finns det möjlighet att slå hela tre flugor i en smäll. Genom att göra rätt satsningar kan vi bana väg för ett hållbart samhälle samtidigt som vi stärker välfärden och skapar arbetstillfällen för de som blivit av med jobbet under Coronakrisen. Och det råder ingen tvekan om att investeringsbehoven är enorma. Den akuta situationen i välfärden, den skriande bostadsbristen och den otillräckliga infrastrukturen talar för sig själva. Därför måste Socialdemokraterna verka för att kraftigt öka investeringarna i en grön, jämlikhetsskapande omställning med omfattande satsningar på just välfärd, hållbara bostäder, fossilfria transportsystem, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energiproduktion.

Men det räcker inte att bara investera i nya alternativ. Gamla, fossilbaserade lösningar måste också fasas ut och regleras bort. Fortsatta investeringar i fossil energi, infrastruktur för fossil energi eller produktion baserad på fossila resurser riskerar att leda till både ekonomiskt och ekologiskt haveri, och därför måste Socialdemokraterna också i förekommande fall motarbeta att sådana sker.

Sveriges klimatavtryck handlar dock inte enbart om de utsläpp som sker inom Sveriges gränser. Många av de produkter som konsumeras i Sverige har producerats i andra länder och fraktats hit genom internationella transporter. Dessa utsläpp adresseras dock inte av de svenska miljömålen och den svenska klimatpolitiken. De konsumtionsbaserade utsläpp som Sverige orsakar motsvarar mellan 90–100 miljoner ton koldioxid per år. Det kan jämföras med de utsläpp som sker inom Sveriges gränser och som täcks av dagens klimatpolitik. Dessa ligger på omkring 52 miljoner ton per år. Att bara räkna med de utsläpp som sker inom Sveriges gränser ger en felaktig bild av verkligheten och försvarar möjligheten att sätta in rätt åtgärder för att minska utsläppen och ställa om de branscher som berörs. Därför behöver LO verka för att Sverige också sätter mål för hur de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska och vidtar åtgärder för att åstadkomma det.

När det gäller den andra uppgiften – att säkerställa att rättvisa och minskade klassklyftor genomsyrar omställningen – så är den helt avgörande för att omställningen överhuvudtaget ska bli av. En grön omvandling av samhället kommer medföra både svårigheter och möjligheter, men för att omställningen ska vinna folkligt stöd krävs en fördelning av bådadera som utjämnar klyftorna i samhället. Därför ska samhällets rikaste vara de som bidrar mest och regleras hårdast, medan boende i glesbygd och arbetarklass ska påverkas minst och kompenseras mest. Det innebär inte att klimat- och miljöpolitiken i sig ska bära hela ansvaret för att kompensera de svårigheter omställningen för med sig eller utjämna existerande ojämlikheter. Det bär även andra politikområden ansvar för. En lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden.

Den svenska arbetarrörelsen har en lång tradition av att bejaka rationaliseringar, teknisk utveckling och strukturomvandling. Det har varit möjligt tack vare tillräckligt hög a-kassa, aktiv

arbetsmarknadspolitik och goda möjligheter till omskolning och vidareutbildning. Förmågan att genom gemensamma system garantera både frihet och trygghet för arbetstagare behövs nu mer än någonsin. Om företag och arbetsplatser vars lönsamhet byggt på ohållbara energikällor eller resursutnyttjande inte klarar av att ställa om ska de som påverkas av eventuella nedläggningar få hjälp med omställning till nya jobb, bättre löner och schysta villkor. Vår främsta uppgift är alltså att rädda människor, inte att rädda jobb.

Utöver de investeringar som behövs i välfärd, infrastruktur och teknikutveckling måste det också göras kraftfulla investeringar för att rusta människor att ta de jobb som bör och kommer finnas i ett hållbart samhälle. Ingen arbetstagare ska lämnas efter eller känna oro för omställningen. Därför har såväl kollektivavtalade som lagstiftade trygghets- och omställningssystem aldrig varit viktigare än nu. Socialdemokraterna måste verka för att de utvecklas och dimensioneras på ett sätt som gör det möjligt att åstadkomma en rättvis omställning. Stärkt a-kassa och utökade möjligheter till kompetensutveckling för redan yrkesaktiva är två grundfundament i detta. På sikt vinner alla på omställningen, men kostnaderna i närtid måste fördelas solidariskt. Omställningen kommer aldrig lyckas om ansvar och skuld enbart läggs på enskilda individer, det krävs kollektiv handling.

Till sist. En verkningsfull klimatpolitik är förenad med kostnader, men kostnaderna i termer av både ekonomi och mänskligt lidande för att avstå från att göra den omställning som är nödvändig kommer bli mångdubbelt högre. Det finns inget utrymme för marginella klimatåtgärder. Att misslyckas med att nå klimatmålen är inte ett alternativ. Därför behöver ambitionerna höjas för både takten i omställningen och för rättviseskapande reformer.

Partikongressen föreslår besluta:

A695:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige når nollutsläpp senast 2035

A695:2 att Socialdemokraterna verkar för kraftigt ökade investeringar i välfärd, hållbart bostadsbyggande fossilfri infrastruktur, utbyggd kollektivtrafik och förnybar energi

A695:3 att Socialdemokraterna i förekommande fall tar ställning mot och motarbetar investeringar i fossil energi och infrastruktur för fossil energi

A695:4 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige sätter mål och arbetar för att de konsumtionsbaserade utsläppen ska minska

A695:5 att Socialdemokraterna verkar för en omställning som ger ökad jämlikhet och rättvisa

A695:6 att Socialdemokraterna opinionsbildar för att en lyckad omställning ställer krav på en kraftfull omfördelningspolitik på alla områden

Sara Fernlund, Handels S-förening i Dalarna

Borlänge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A696

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Socialdemokraterna bör anta ett eget klimatpolitiskt program samt tillsätta en egen klimatpolitisk grupp och ett klimatkansli

Klimatfrågan är vårt tids ödesfråga och är helt avgörande för Sveriges och världens framtid.

Vi behöver inom en relativt kort tidshorisont helt ställa om vårt samhälle till hållbarhet. Det kommer att behövas stora insatser inom alla samhällssektorer, men omställningen skapar också många möjligheter för ett bättre liv för oss alla. Ny grön teknik, miljövänlig energi och ett hållbart levnadssätt är både bra för miljön och för människor.

Då hela samhället ska ställa om, på mycket kort tid, måste det finnas väldigt många fler som jobbar med klimatomställningen och som gör det kontinuerligt både i politiken och i övriga samhället. Därför bör Socialdemokraterna anta ett eget klimatpolitiskt program och utse en egen klimatpolitisk arbetsgrupp och ett kansli som jobbar med klimatfrågan.

Självklart behöver det socialdemokratiska partiet ett eget klimatprogram och ett eget ambitiöst, kontinuerligt och organiserat utvecklingsarbete kring klimatfrågan. Ett klimatpolitiskt program, ett S-klimatkansli och en klimatpolitisk S-arbetsgrupp är tre viktiga steg i rätt riktning. Den klimatpolitiska gruppen bör bestå av representanter från olika nivåer i partiet samt från olika delar av arbetarrörelsen.

Partikongressen föreslås besluta:

A696:1 att Socialdemokraternas ställer sig bakom motionen i sin helhet

A696:2 att Socialdemokraterna tar fram ett eget klimatpolitiskt program

A696:3 att Socialdemokraterna tillsätter en arbetsgrupp och ett klimatkansli som kontinuerligt arbetar med Socialdemokraternas klimatpolitiska program

A696:4 att Socialdemokraterna till varje partikongress tar fram och antar ett uppdaterat klimatpolitiskt program

Magnus Manhammar

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A697

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Socialdemokratin som kraften att få bort koldioxidskulden

I Sverige och runt om i världen har det satts upp mål om att bli fossilfri. Ett arbete som har sin grund i Parisavtalet där det slogs fast att världens medelvärmegrad inte ska öka mer än två grader jämfört med förindustriell tid med sikte på 1,5 grader.

Det är ett bra arbete som görs där ekonomin och samhället försöker att ställa upp från att vara fossilbaserad till att bli förnyelsebaserad. I vårt land arbetas det med detta bland kommuner, regioner, stat, myndigheter, föreningar, organisationer, religiösa samfund och näringsliv. Bra steg på vägen tas men mer behöver göras.

FN gick ut i december 2020 och varnade för att temperaturökningen är på väg mot tre grader innan detta århundrande är slut. Under påsken 2021 slogs det rekord när det kommer till utsläpp av koldioxid när nivån passerade 420 ppm. Senast nivån låg så högt på jorden, för fyra miljoner år sedan, fanns ingen is på Grönland och havsytan var 20-30 meter högre jämfört med i dag. Medeltemperaturen var tre grader högre. Världsmeteorologiska organisationen WMO varnar för att jorden kan redan om några år ha nått 1,5 graders uppvärmning. Vi kan alla se effekterna av detta på vår jord redan nu. Samtidigt som snittnivåerna för koldioxid i atmosfären ökar hela tiden.

Arbetet med att bli fossilfri är bra men målen måste nås redan nu. För varje år som går av utsläpp av koldioxid bygger vi på nivån av denna växthusgas hela tiden. När utsläppen slutar kommer halten i atmosfären att stabiliseras men nivån kommer att ligga högre och därmed kommer jordens medeltemperatur att ligga ännu högre än idag. Då pratar vi om jordens medeltemperatur medan det vid polerna kommer att vara högre temperaturer än så.

All den koldioxid som har byggts upp i atmosfären, och som sjöar och hav också tagit upp med ett allt varmare världshav, finns kvar och håller medeltemperaturen hög, kanske får den att öka mer. Vi har med andra ord byggt upp en stor koldioxidskuld som vi inte blir fria från.

Samtidigt som det är mycket viktigt att bli fossilfri gäller det också att koldioxidskulden minskar och försvinner. Ökande medeltemperatur skapar stora problem och begränsar människors frihet. Frihet att kunna bo kvar och slippa fly på grund av höjd havsnivå, att kunna slippa kraftiga orkaner, översvämningar, torka, djur som dör ut, hav som förstörs, landområden som torkar ut, fler eldsvådor, jobb och livsuppehälle som försvinner, krig som bryter ut på grund av brist på vatten och klimatförändringarna. Det här begränsar våra liv. Vi blir ofria. Jämlikheten begränsas också där människors möjligheter att kunna bygga sin egen framtid förhindras eller kringkärs. Människor får sämre resurser och hamnar i ett beroende som andra kan utnyttja. Klassklyftorna och ojämlikheten ökar. Det här måste brytas och förändras.

Partikongressen föreslås besluta:

A697:1 att Socialdemokraterna ska arbeta för att Sverige arbetar aktivt för att koldioxidskulden ska minska i världen

A697:2 att Socialdemokraterna arbetar för att Sverige blir växthusgasneutralt

Anja Edvardsson och Roger Jönsson

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A698

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Statligt stöd för kommunala klimatinvesteringar

Under åren 1998–2002, medan vi Socialdemokrater styrde, avsatte Riksdagen över sex miljarder kronor i bidrag till de så kallat ”Lokala investeringsprogrammen”, LIP, med syfte att bland annat öka den ekologiska hållbarheten. LIP efterträddes sedermera av de Lokala klimatinvesteringsprogrammet, KLIMP.

Hela 124 lokala klimatinvesteringsprogram med sammanlagt över 700 åtgärder genomfördes runt om i landet under Klimatinvesteringsprogrammen, Klimp, mellan 2003 och 2012. Totalt användes över en miljard kronor till statliga bidrag för stöd till klimatinvesteringar.

Åtgärderna har tillsammans minskat utsläppen av växthusgaser med 631 000 ton koldioxidekvivalenter per år. Beräknat över åtgärdernas livslängd leder det till minskade utsläpp med ca 11 miljoner ton koldioxidekvivalenter.

KLIMP har bidragit till samverkan mellan aktörer, som har varit särskilt uppskattat av många kommuner. Det har utvecklats lokala och regionala nätverk och många av dessa fortsätter att verka. Programmet bidrog även till ett långsiktigt klimatarbete i många kommuner genom att de haft incitament att ta fram lokala klimatstrategier.

Ett av projekten som delfinansierades av LIP/KLIMP var Bo01.

Bo01 är idag en populär, attraktiv stadsdel i Malmö och ett välkänt internationellt ledande exempel på hållbar stadsutveckling. Hållbarhetsatsningarna i Bo01 har fått ett flertal utmärkelser och lockar studiebesök från hela världen. Satsningarna i Bo01 har också haft stor betydelse för det lokala arbetet för en ekologiskt hållbar utveckling i Malmö.

Inte minst var Bo01 startskottet på utbyggnaden av Västra Hamnen. Bo01 har på många sätt satt standarden för utbyggnaden av hela Västra Hamnen. Den stora framgången med lokalt producerad förnybar energi och arkitektonisk mångfald, har gjort området till en förebild för andra stadsutvecklingsprojekt i Sverige och i andra delar av världen.

Många kommuner sitter med idéer som har stor klimatnytta över sin livslängd, men som kanske behöver medfinansiering i sin uppstart. Det behövs ännu en gång ett snarlikt nationellt krafttag för att på nytt gallra fram internationellt framstående projekt med hög klimatnytta runt om i landet.

Partikongressen föreslår besluta:

A698:1 att det tillsätts ett nytt nationellt klimatinvesteringsprogram med syfte att helt eller delvis finansiera lokala kommunala klimatsatsningar

Malmö arbetarekommuns styrelse

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A699

SÖDERTÄLJE ARBETAREKOMMUN

Stoppa privatpersoners oreglerade användning av fyrverkeriprodukter

För många kan det vara trevligt med fyrverkerier och raketer, till exempel i samband med nyår. Tyvärr är missbruket av pyrotekniska produkter fortsatt omfattande och framför allt knalleffekten ställer till med stort obehag både för människor och djur. Många hundägare vittnar om särskilt stora svårigheter i samband med fyrverkerier.

Utöver knalleffekten har fyrverkerier vid ett flertal tillfällen orsakat bränder, till exempel Sandsbro skola i Växjö år 2017. De har också använts mot andra personer. Särskilt allvarligt är att de vid ett flertal fall har avfyrats mot blåljuspersonal, till exempel företrädare för polis och ambulans.

Allt fler är kritiska mot fyrverkerier. Enligt en undersökning från försäkringsbolaget IF vill 6 av 10 att fyrverkerier ska förbjudas helt. Bland djurägare är opinionen ännu starkare. Det är viktigt skäl till att ett antal butikskedjor på frivillig basis helt slutat att sälja fyrverkerier, vilket naturligtvis har fördelar. Detta har dock medfört att marknaden ökat för att aktörer som kanske inte är lika noggranna med förvaring och legitimationskontroll. Sannolikt har detta också ökat förutsättningarna för smuggling och illegal handel.

Statsmakterna har agerat för att stävja missbruket. Vid ett flertal tillfällen har regelverket kring pyrotekniska produkter skärps. Smällare är sedan många år förbjudna. Sedan 2019 krävs det tillstånd för användning av fyrverkerier med styrpinne, vilket bedömts ha minskat antalet fyrverkeribränder.

En del kommuner har dessutom försökt att minska fyrverkerianvändningen genom att göra begränsningar i de lokala ordningsföreskrifterna. Olika former av begränsningar i

ordningsföreskrifterna har dock vid ett flertal tillfällen överprövats av domstol. Förutom att det är begränsade möjligheter att använda ordningsföreskrifter har dessa dessutom låg straffsats och ger ett otydligt regelverk. Det är heller inte ett tillräckligt effektivt verktyg för att minska tillgången till pyrotekniska produkter.

Tyvärr har helt enkelt de insatser som gjorts inte räckt till. Både okynnesanvändning och rent kriminell verksamhet fortgår. Vår bedömning är att missbruket av pyrotekniska produkter kommer att vara stort så länge det finns en hög tillgång till dessa. Det finns fördelar med fyrverkerier, men nackdelarna överväger.

Fyrverkerier ska inte totalförbjudas, men vid de sällsynta fall som de ska kunna använda bör de hanteras av en person som har både utbildning och tillstånd.

Partikongressen föreslår besluta:

A699:1 att verka för att all användning av fyrverkerier ska omfattas av tillståndsplikt och utbildningskrav

Södertälje arbetarekommun

Södertälje arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A700

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Ställ tydliga krav beträffande miljö, naturresursanvändning, arbetsvillkor och arbetsmiljö

I den allmänna debatten kring miljökrisen och särskilt när det gäller klimatet är det stort fokus på vad man kan göra privat. T ex avstå att flyga, äta mindre kött etc. Det är självklart bra, om man som privatperson tänker på vad man kan göra för att minska belastningen på miljö och naturresursanvändningen när man handlar samt att man dessutom försöker ta reda på att varorna producerats under rimliga arbetsvillkor och med en godtagbar arbetsmiljö.

Vi kan dock inte lösa miljöfrågan och naturresursslöseriet som privatpersoner. Här krävs bl a kraftfulla politiska beslut i form av lagar och regleringar samt ekonomiska styrmedel.

När det gäller klimatutsläppen har utsläppen i Sverige minskat sedan jämförelseåret 1990. Det krävs ju dock betydligt kraftfullare åtgärder om vi ska nå uppsatta mål

2010 antog Riksdagen ett generationsmål för Sverige, som anger inriktningen för svenskt miljöarbete. För att nå det utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser, behöver vi kunna följa upp även de utsläpp som orsakas av vår import.

Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser motsvarar cirka 9 ton per person och år. Det innebär att det inte räcker med att Sveriges utsläpp inom våra gränser minskar. Även de utsläpp som vår konsumtion ger upphov till i andra länder behöver minska för att detta mål ska uppfyllas.

Vi ska enligt Parisavtalet sträva efter att begränsa den genomsnittliga temperaturökningen till 1,5 grader. För att kunna uppnå generationsmålet, miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan samt Parisavtalets mål, bör de globala utsläppen vara i genomsnitt högst 1 ton per person och år till 2050.

Klädindustrin släpper ut mera växthusgaser än flyget och sjöfarten ihop, enligt FN:s handelsorgan Unctad. Att köpa ekologisk bomull hjälper inte, om energin som går åt vid tillverkningen kommer från kolkraft.

Det handlar egentligen inte om vad vi köper för plagg, om det är tillverkat av återvunna fibrer, eller ekologisk bomull, utan hur mycket vi köper. En rapport som Mistra - Stiftelsen för miljöstrategisk forskning har släppt - visar att när det gäller den svenska konsumtionen av kläder sker 80 procent av klimatutsläppen vid tillverkningen.

Medelsvensken köper 13 kilo kläder per år och slänger 8 kilo per år. Massproduktionen, kombinerad med billig arbetskraft, har gjort att kläderna inte kostar lika mycket längre. Modet har blivit ett slit-och-släng-fenomen. Det tär på både miljö och klimat.

Arbetsvillkoren och arbetsmiljön för textilarbetare m fl. samt miljöpåverkan i länderna där mycket av produktionen sker är under all kritik. På många platser jobbar man alla dagar i veckan, kanske 70 – 80 timmar under en vecka, långt utöver vad som är rimligt.

Det är också viktigt att notera att produktionen av 1 kilo bomull (ett par jeans och en T-shirt) kan kräva mellan 7 000 och 29 000 liter vatten. Bomull odlas ofta kring jordklotets midja, där befolkningstätheten är stor och behovet av vatten enormt. Cirka 1,1 miljard människor saknar tillgång till rent vatten.

En annan fråga som måste uppmärksammas är brytningen av mineraler till alla batterier till elektroniska produkter och bilar m m, där efterfrågan kommer att öka snabbt de närmaste åren. Även i denna bransch är arbetsvillkor och arbetsmiljö under all kritik

Man räknar med att 1,6 miljoner textilarbetare producerar kläder för världens näst största klädföretag, H&M. De jobbar främst i fattiga länder med låga löner

En mycket viktig fråga när det gäller miljön är även den omfattande kemikalieanvändningen i bl a livsmedelsproduktionen. Numera är nästan alla regler om livsmedel utarbetade inom EU, och gäller för hela EU. I Sverige gäller även nationella regler om livsmedel i form av lagar, förordningar och Livsmedelsverkets föreskrifter.

T ex får vissa kemikalier inte användas vid produktion av frukt och grönsaker inom EU. Däremot importeras frukter etc. där i EU förbjudna kemikalier används. Så kan det inte få fortsätta

Sammanfattning

Global handel har sina fördelar, men också nackdelar genom att både människor och natur exploateras. Vi måste medverka till et långsiktigt hållbart samhälle ekonomiskt, socialt och ekologiskt.

Partikongressen föreslås besluta:

A700:1 att lagar och regler skärps i Sverige och inom EU i syfte att förbättra miljön, minimera användningen av naturresurser samt skärpa lagarna om arbetsmiljö

A700:2 att i handelsavtal och motsvarande med länder utan för EU, ställa villkor och tydliga krav på importerade varor och produkter beträffande miljö, resursanvändning, löntagarnas arbetsvillkor och arbetsmiljö

A700:3 att villkoren och kraven successivt skärps samt att det sker en öppen och transparent redovisning beträffande hur förhållandena utvecklas

Gunnar Jönsson Ronny Hansson Annika Brodin Kerstin Vikner Per Olsson Mats Nilsson Tord Persson Anders Almgren

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A701

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Stärk samverkan mellan staten och kommunerna och regionerna i klimatarbetet

Greta Thunberg har lyckats engagera medborgarna - såväl unga som gamla - i opinionen för att rädda klimatet. Stefan Löven har många gånger framhållit Gretas insatser för klimatet som mycket viktiga. Det är viktigt att på olika sätt mobilisera medborgarna i arbetet för att minska klimatutsläppen och till slut uppnå de långsiktiga klimatmålen. När vi socialdemokrater träffar väljare och presenterat klimatfrågan får vi ofta frågan tillbaka vad de kan göra för att själva minska climateffekterna.

Vi anser att det är mycket viktigt att medborgarna kan engageras mer aktivt i klimatarbetet och göra klimatarbetet till en livsstilsfråga. Samma sak gällde då vi skulle sortera sopor i börja av

1990-talet. Det gäller nu att byta till fossilfria fordon, välja kollektivt i stället för bensinbil, cykla mer och flyga mindre, anpassa vår konsumtion och våra matvanor etc. För att det skall bli möjligt krävs att det blir möjligt för medborgarna att ta till sig den nya tekniken – det måste löna sig att vara klimatvänlig men medborgarna måste också ha möjlighet att kunna medverka i denna process!

Klimatmålen som lagts fast för Sverige gäller i första hand för den nationella nivån och kommunernas arbete nämns bara i förbigående i förarbetena till klimatlagen (2017:720; prop. 2016/17:146 s. 27). Själva lagen är endast inriktad mot regeringen med krav på olika former av redovisningar etc. Flera kommuner pekar i propositionen på att det är svårt att tillämpa den nationella målen lokalt. Samtidigt finns en stark vilja hos kommunerna att engagera sig aktivt i klimatarbetet.

För att effektivisera klimatarbetet bör därför regeringen ta initiativ till att gemensamt med kommunerna och regionerna fördjupa samverkan så att man kan dra nytta av goda erfarenheter i kommuner och regioner, sprida kunskaper och erfarenheter samt inrikta insatserna på områden som både är smarta och långsiktiga och leder till att vi uppnår de klimatpolitiska målen. Även initiativ som Sveriges klimatkommuner och andra samverkansformer bör kunna medverka i denna samverkan. Detta samarbete bör bygga på frivillighetens grund och kunna anpassas till situationen i olika delar av landet men med det målet att uppnå riksdagens klimatmål. Medel bör kunna anvisas från statens sida för att kommunerna och regionerna skall kunna utveckla sina arbetsformer och genomföra olika projekt i samverkan för att uppnå bästa möjliga resultat och genomslag.

Det kan bl.a. gälla att koordinera klimatmålen genom att de mål som redovisas nationellt inte direkt kan överföras till lokal nivå. Att tala om kommunala klimatmål är därför en utmaning i sig.

Om statens omfattande stöd till utveckling av hållbar teknik och hållbara bränslen även inrymmer ett regionalt och lokalt perspektiv kan vi på ett ännu mer framgångsrikt sätt driva utvecklingen mot nollutsläpp och negativa utsläpp 2045. Ett utvecklat samarbete bör även kunna leda till nya jobb och nya och skapa en ökad efterfrågan för ny teknik.

Vi anser mot denna bakgrund att regeringen bör uppta en dialog med kommunerna och regionerna t.ex. genom SKR och diskutera hur staten kan samarbeta med dessa aktörer för att på ett effektivt och verkningsfullt sätt kunna förverkliga de klimatpolitiska målen i enlighet med motionens intentioner.

Med stöd i ovanstående yrkar vi på

Partikongressen föreslås besluta:

A701:1 att Socialdemokraterna lägger större vikt vid samverkan mellan regering och riksdag och kommunerna som en väsentlig del av vår politik för att uppnå riksdagens klimatmål

A701:2 att Socialdemokraterna upptar överläggningar med SKR om att kommunernas och regionernas insatser koordineras med statens mål så att man kan säkerställa en långsiktig och effektiv klimatpolitik på genom

A701:3 att ta tillvara medborgarnas intressen

Marcus Pehrsson

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A702

STRÄNGNÄS ARBETAREKOMMUN

Stärk samverkan mellan staten, kommunerna och regionerna i klimatarbetet

Greta Thunberg har lyckats engagera medborgarna – såväl unga som gamla – i opinionen för att rädda klimatet. Stefan Löven har många gånger framhållit Gretas insatser för klimatet som mycket viktiga.

Det är därför viktigt att på olika sätt mobilisera medborgarna i arbetet för att minska klimatutsläppen och till slut uppnå de långsiktiga klimatmålen. När vi socialdemokrater presenterat klimatfrågan för medborgare och väljare får vi ofta frågan tillbaka vad de själva kan göra för att själva minska climateffekterna.

Vi anser att det är mycket viktigt att medborgarna kan engageras mer aktivt i klimatarbetet och göra klimatarbetet till en livsstilsfråga. Samma aktiva engagemang såg vi då vi skulle sortera sopor i början av 1990-talet. Det gäller nu att byta till fossilfria fordon, välja kollektivt istället för bensinbil, cykla mer, flyga mindre, anpassa vår konsumtion och våra matvanor etc. För att det skall bli möjligt krävs att det blir möjligt för medborgarna att ta till sig den nya tekniken – det måste löna sig att vara klimatvänlig men medborgarna måste också ha möjlighet att kunna medverka i denna process!

Klimatmålen som lagts fast för Sverige gäller i första hand för den nationella nivån och kommunernas arbete nämns bara i förbigående i förarbetena till klimatlagen (2017:720; prop. 2016/17:146 s. 27). Lagen är riktad mot regeringen med krav på olika former av redovisningar, uppföljningar etc. Flera kommuner pekar i propositionen på att det är svårt att tillämpa de nationella målen lokalt. Samtidigt finns en stark vilja hos kommunerna att engagera sig mer aktivt i klimatarbetet.

För att förstärka och effektivisera klimatarbetet bör därför regeringen ta initiativ till att gemensamt med kommunerna och regionerna undersöka förutsättningarna för en fördjupad samverkan så att man kan dra nytta av goda erfarenheter i kommuner och regioner, sprida kunskaper och erfarenheter samt inrikta insatserna på områden som både är smarta och långsiktiga och leder till att vi uppnår de klimatpolitiska målen. Även initiativ som Sveriges klimatkommuner och andra samverkansformer tagit bör kunna medverka i denna samverkan. Detta samarbete bör bygga på frivillighetens grund och kunna anpassas till situationen i olika delar av landet med det gemensamma målet att uppnå riksdagens klimatmål. Medel bör kunna anvisas från statens sida för att kommunerna och regionerna skall kunna utveckla sina arbetsformer och genomföra olika projekt i samverkan för att uppnå bästa möjliga resultat och genomslag.

Det kan bl.a. gälla att koordinera klimatmålen genom att de mål som redovisas nationellt inte direkt kan överföras till lokal nivå. Att tala om kommunala klimatmål är därför en utmaning i sig.

Om statens omfattande stöd till utveckling av hållbar teknik och hållbara bränslen även i fortsättningen inrymmer ett regionalt och lokalt perspektiv kan vi på ett ännu mer framgångsrikt sätt driva utvecklingen mot nollutsläpp och negativa utsläpp 2045. Ett utvecklat samarbete bör även kunna leda till nya jobb och nya och skapa en ökad efterfrågan på ny teknik.

Vi anser mot denna bakgrund att regeringen bör uppta en dialog med kommunerna och regionerna t.ex. genom SKR och diskutera hur staten kan samarbeta med dessa aktörer för att på ett effektivt och verkningsfullt sätt kunna förverkliga de klimatpolitiska målen i enlighet med motionens intentioner.

Partikongressen föreslås besluta:

A702:1 att Socialdemokraterna lägger större vikt vid samverkan mellan å ena sidan regering och riksdag och å andra sidan kommunerna som en väsentlig del av vår politik för att uppnå riksdagens klimatmål

A702:2 att Socialdemokraterna upptar överläggningar med SKR om att kommunernas och regionernas insatser koordineras med statens mål så att man kan säkerställa en långsiktig och effektiv klimatpolitik genom att ta tillvara medborgarnas intressen

Magnus Brandel

Strängnäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A703

BOLLNÄS ARBETAREKOMMUN

Stärk skyddet för Natura 2000 områden

EU har inrättat Natura 2000 i syfte att skydda särskilt skyddsvärda områden, miljöer, arter mm. Utgångspunkten är EU:s art och habitatdirektiv. På Naturvårdsverkets hemsida kan man läsa:

”Natura 2000 är ett nätverk av skyddade områden i hela EU. Här finns korkekslundar i Spanien, öde hedar i England, blommande alpängar i Österrike, täta bokskogar och forsande älvar i Sverige. Målet med Art- och habitatdirektivet är att främja att den biologiska mångfalden bibehålls, genom bevarande och förbättring av naturmiljön. För att nå det målet ska alla EU-länder utse särskilda områden, Natura 2000-områden, som tillsammans ska bilda ett ekologiskt sammanhängande nätverk. Dessa områden innehåller arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. De åtgärder som är nödvändiga för att målsättningen ska kunna uppnås bör genomföras inom vart och ett av de utsedda områdena.”

Tyvärr är skyddet för Natura 2000 områden för svagt i svensk lagstiftning. I exempelvis Natura 2000 områdena Galvån i Bollnäs kommun och i Testeboån i Gävle och Ockelbo kommuner tillåts vattenkraft trots att vattenkraften starkt påverkar miljön i och kring vattendragen, vilket går stick i stäv med intentionerna med Natura 2000 områden. Syftet är ju att bevara en unik miljö samt förbättra möjligheterna för djur, fiskar, insekter, växter mm att skapa naturligt fungerande biotoper. Det rimliga vore därför att svensk lagstiftning inte tillåter vattenkraftverk i mindre vattendrag där vattenkraften direkt påverkar Natura 2000 områden. Vattenkraften i dessa vattendrag är av marginell betydelse för svensk elproduktion och kan vid behov därför ersättas av annan miljövänlig produktion, exempelvis sol eller vindkraft.

Jag yrkar därför

Partikongressen föreslås besluta:

A703:1 att Socialdemokraterna arbetar för att stärka skyddet för Natura 2000 områden i mindre vattendrag

Jan Lahenkorva, Erika Engberg, Jessika Ljusner, Jan Olov Skoglund
Bollnäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A704

HELSINGBORGES ARBETAREKOMMUN

Sverige har som mål att bli klimatneutralt till år 2045

För att nå målet behövs det teknikkraften inom en mängd områden. Det handlar om energisystem, industrier, fastigheter, infrastruktur och nya konsumtionsmönster.

Detta kräver ett näringsliv som vågar ligga i framkant, modiga politiker och en acceptans hos medborgarna att vi behöver ställa om.

Vi upplever att vi socialdemokrater inte formulerat en politisk vision på hur vi ska nå målet.

En vision där jobb, sysselsättning är i fokus där vi gör omställningen tillsammans och där ingen lämnas utanför och blir förlorare.

För att vara framgångsrik behöver omställningen ske med en hög grad av delaktighet från en bredd av intressen och samhällsaktörer.

En samordnad omställning behöver omfatta insatser som främjar internationell konkurrenskraft som skapar ny sysselsättning i hela Sverige.

Kampen för full sysselsättning och samtidigt stå upp för social och regional rättvisa är helt avgörande för omställningens förankring och därmed förmågan att vara politiskt möjlig.

För att klara detta krävs utbildning generellt, kompetensutveckling i näringslivet, men också olika arbetsmarknadsåtgärder.

De teknikkraften som nu pågår kommer att påverka stora yrkesgrupper inom industrin, som exempel kan nämnas fordonsindustrin när bensin- och dieselmotorer ersätts med eldrift och batterier.

Det är redan nu svårt att hitta kompetens inom flera områden, samtidigt som efterfrågan kommer att minska inom andra yrkesgrupper, som då måste omskolas.

Därför måste utbildningssystemet ha förmåga att leverera utbildningar som motsvarar de teknikkraften som vi nu ser framför oss. För en bättre förankring i samhället krävs också utbildning och informationsinsatser till en bredare allmänhet, om hållbarhet och hur man kan minska sina klimatavtryck. Insatserna kan jämföras med energieffektiviseringskampanjerna på 1970- och 80-talen, eller nu senast informationsinsatser genom broschyren Om krisen eller kriget kommer. Det är av yttersta vikt att enskilda personer, grupper och regioner som påverkas negativt av strukturomvandlingen kan kompenseras om omställningen ska vara politiskt möjlig.

Därför föreslår vi:

Partikongressen föreslås besluta:

A704:1 att Socialdemokraterna formulerar en politisk vision på hur vi ska nå målet om klimatneutralt till år 2045. En vision där jobb, sysselsättning är i fokus där vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare

A704:2 att Socialdemokraterna kopplar målet om klimatneutralt till 2045 år till att även gälla ett sysselsättningsmål för samma år

A704:3 att Socialdemokraterna tar fram en kompetensutvecklingsgaranti, där vi lovar att alla ska få möjlighet till minst xx timmar i kompetensutveckling under anställning per år

A704:4 att Socialdemokraterna verkar för att en ny utbildningsform för kompetensutveckling under anställning införs

A704:5 att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till omställningens behov av nya kompetenser

Helsingborg IF Metalls s-förening

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A705

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Säkerhetsklassning av transportfartyg för kärnavfall

De svenska kärnkraftverken ligger vid kusten och har egna hamnar. Svensk Kärnbränslehantering AB:s (SKB) fartyg M/S Sigrid transporterar avfallet därifrån till anläggningarna i Oskarshamn och Forsmark där det mellanlagras.

I Sverige transporteras i stort sett allt radioaktivt avfall och använt kärnbränsle till sjöss. SKB:s fartyg M/S Sigrid hämtar avfallet vid kärnkraftverken och kör det till anläggningarna i Oskarshamn och Forsmark. En liten mängd låg- och medelaktivt avfall transporteras även från forskningsanläggningen Studsvik.

Sigrid är specialdesignat för transport av radioaktivt material. Fartyget byggdes 2011–2013 och är klassat enligt International Maritime Organisation (IMO:s) högsta nivå, INF 3, för fartyg som transporterar radioaktivt material.

Sigrid är utrustat med extra kommunikationsutrustning och har många säkerhetshöjande funktioner. Till exempel är viktiga system dubblerade och separerade för att bidra till hög

drifttillgänglighet och flexibilitet. Om ett viktigt system fallerar under en resa, till exempel på grund av ett mekaniskt fel eller en olycka, finns det reservsystem som tar vid.

Sigrid ägs av SKB men drift och bemanning sköts av Furetank Rederi AB.

Det är angeläget att transportererna av använt kärnbränsle kan ske på ett så säkert sätt som möjligt. Kärnbränslefartyget M/S Sigrid är i dag inte klassat som skyddsobjekt, men däremot är övriga kärntekniska anläggningar det. Skyddslagen skulle ge SKB, som ansvarig för transportererna, ökade möjligheter att agera proaktivt och öka säkerhetsmarginalerna. Detta är också något som den lokala säkerhetsnämnden i Oskarshamns kommun har påtalat. Även Östhammars kommun har påtalat vikten av att denna fråga löses på sådant sätt att transportererna genom kommunen kan ske på ett så säkert sätt som möjligt. Dessa kommuner tar ett stort ansvar för rikets energiförsörjning och det är av största vikt att riksdagen hör samman deras önskemål vad gäller säkerhetsskyddslagstiftning. Kärnbränsletransporterna sker ofta inomskärs och ryms då inom berörd kommuns geografiska områdesansvar.

SKB:s har även uttryckt önskemål om att det fartyg som transporterar kärnämne och/eller använt kärnbränsle ska betraktas som skyddsobjekt likväl som de fasta anläggningar som transportererna går emellan. Detta så att även transportererna därmed tillförsäkras det skydd som är mer robust än de försiktighetsmått och skydd verksamheten omfattas av enligt kärntekniklagen. Också Strålsäkerhetsmyndighetens (SSM) bedömning är att det vore positivt för kärnsäkerheten om dagens krav på tillståndshavaren kompletteras med befogenheter att vidta nödvändiga skyddsåtgärder.

SSM:s bedömning är att det för en säker elförsörjning är viktigt med ett konsekvent skydd för hela processen, inklusive transportererna. Deras bedömning är att utöver betydelsen för en fungerande elförsörjning har den kärntekniska verksamheten höga skyddsvärden. Det gäller i synnerhet en säker drift av reaktorerna men även en säker hantering av det bestrålade kärnbränslet, inklusive bortforsling av använt kärnbränsle. Eftersom M/S Sigrid är ett för ändamålet specialbyggt fartyg som inte enkelt kan ersättas anser SSM att det därför inte heller bör lämnas utanför de skyddsåtgärder, främst bevakningsåtgärder, som tillämpas för övriga delar av kärnenergiförsörjningen. SSM bedömer att kärntekniklagens utformning inte är lämplig för att reglera specifika skydd mot antagonistiska hot såsom bruk av tvångsmedel.

Transporterna av använt kärnbränsle måste ske så säkert som möjligt. Kärnbränslefartyget M/S Sigrid bör därför klassas som skyddsobjekt och omfattas av skyddslagen.

Partikongressen föreslår besluta:

A705:1 att Socialdemokraternas ska verka för att kärnbränslefartyget M/S Sigrid klassas som skyddsobjekt och omfattas av skyddslagen

Laila Naraghi

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A706

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Ta fram standardiserade riktvärden för luftföroreningar i Sverige

Många industrier i Sverige släpper ut luftämnen som kan upplevas som obehagliga av omgivningen. Hur besvärande en lukt är påverkas av en rad olika faktorer och upplevelsen av besvär kan variera mellan olika personer. Mekanismerna bakom luktupplevelser är ännu inte helt klarlagda. Klart är i alla fall att de kan upplevas som besvärande och att det är ett miljöproblem som måste tas på allvar.

När man i många andra situationer ska ta ställning till besvärande effekter av verksamhet (buller, partikelutsläpp, radioaktivitet) så har man ofta fastställda riktvärden eller tröskelvärden, alltså normer som verksamheten ska förhålla sig till. Ofta utgår den från värden som om de överskrids kan leda till besvär eller uppfattas som störande.

I Sverige finns dock inga generella regler för lukt från olika verksamheter. I Sverige använde man fortfarande ett uttalande från Naturvårdsverket från början på 1980-talet som säger att ”klagomål på lukt förekommer om lukttröskeln överskrider en eller ett par procent av tiden”. Därför har man i Sverige under många år diskuterat luftfrekvenser. Det man kan notera är att de förhållanden som rådde i början av 1980-talet har ändrats. Idag förekommer klagomål vid lägre luftfrekvenser än vad man då ansåg vara acceptabel nivå.

I andra länder finns emellertid mer uttalade nivåer för lukt. En lukts förnimbarhet uttrycks vanligen med ett tröskelvärde som motsvarar den lägsta koncentrationen av ett ämne som är förnimbar för människan. Lukttröskeln definieras som luktkoncentrationen vid det antal spädningar då 50 procent av en luktpanel precis kan urskilja en lukt och uttrycks i enheten luktenhet (le/m³) eller engelska Odour Units (ou/m³). Inom EU sker ofta mätning av lukt i enlighet med EU-standarden EN 13725:2003 för luktanalyser.

År 2018 sattes den första europeiska luktgränsen i Europeiska kommissionens beslut om att fastställa de bästa tillgängliga tekniska lösningarna för avfallshantering. Beslutet innebär att alla industrier (i denna sektor) i Europa som använder en biologisk behandling inom avfallssektorn har ett intervall på 200 till 1 000 ouE/Nm³ som den maximalt tillåtna luktkoncentrationen. Luktkoncentrationen ska anges i europeiska luktenheter (ouE) per kubikmeter vid standardförhållanden och vara uppmätt genom dynamisk olfaktometri enligt EN 13725.

Nederländerna och Tyskland var först i Europa med att ta fram standarder för lukt. Dessa standarder har därefter anpassats och införlivats i andra europeiska och icke-europeiska länder. Danmark och Norge hör till de länder som också tagit fram standarder för lukt.

Även i Sverige finns situationer när luktbesvär från industriell verksamhet kan behöva

prövas som en sanitär olägenhet. Det är då opraktiskt att utgå från Naturvårdsverkets gamla rekommendationer utan det bör tas fram en ordentlig standard för lukt även i Sverige.

Partikongressen föreslås besluta:

A706:1 att Socialdemokraterna ska verka för att det tas fram standardiserade riktvärden för luftföroreningar i Sverige i enlighet med motionens intentioner

Avanti S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A707

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Teknikskifte för klimatomställning

Sverige har satt upp mål att bli klimatneutralt till år 2045.

För att nå målet behövs det teknikskiften inom en mängd områden.

Det handlar bl.a. om energisystem, industrier, fastigheter, infrastruktur och nya konsumtionsmönster.

Det kräver ett näringsliv som vågar ligga i framkant, modiga politiker och en acceptans hos medborgarna att vi behöver ställa om.

Vi upplever att vi socialdemokrater inte formulerar den politiska vision som behövs för att vi ska nå målet.

En vision där jobb, sysselsättning är i focus och där vi gör omställningen tillsammans och där ingen lämnas utanför och blir förlorare.

För att omställningen ska bli framgångsrik behöver det ske med en hög grad av delaktighet från en bredd av intressen och samhällsaktörer.

En samordnad omställning behöver omfatta insatser som främjar internationell konkurrenskraft som skapar ny och modern sysselsättning utifrån de klimatmål som är satta.

Kampen för full sysselsättning och samtidigt stå upp för social och regional rättvisa är helt avgörande för omställningens förankring och därmed förmågan att vara politiskt möjlig.

För att klara detta krävs utbildning generellt, kompetensutveckling i näringslivet, men också olika arbetsmarknadsåtgärder.

De teknikskiften som nu pågår kommer att påverka stora yrkesgrupper inom industrin, som exempel kan nämnas fordonsindustrin när bensin- och dieselmotorer ersätts med eldrift och batterier.

Det är redan nu svårt att hitta kompetens inom flera områden, samtidigt som efterfrågan kommer att minska inom andra yrkesgrupper, liksom nya yrkesgrupper kommer att ta del av arbetsmarknaden.

Det gör att utbildningssystemet måste ha förmåga att leverera utbildningar som motsvarar de teknikskiften som vi nu ser framför oss.

För en bättre förankring i samhället krävs också utbildning och informationsinsatser till en bredare allmänhet, om hållbarhet och hur man kan minska sina klimatavtryck. Insatserna kan jämföras med energieffektiviseringskampanjerna på 1970- och 80-talen, eller nu senast informationsinsatser genom broschyren Om krisen eller kriget kommer.

Det är av yttersta vikt att enskilda personer, grupper och regioner som påverkas negativt av strukturomvandlingen kan kompenseras om omställningen ska vara politiskt möjlig.

Partikongressen föreslår besluta:

A707:1 att Socialdemokraterna formulerat en vision där jobb, sysselsättning är i focus på hur vi ska nå målet om klimatneutralt till år 2045. Hur vi samordnar våra gemensamma resurser och gör omställningen tillsammans där ingen lämnas utanför och blir förlorare

A707:2 att Socialdemokraterna arbetar med att sammankoppla klimatmålet med ett sysselsättningsmål för samma år

A707:3 att Socialdemokraterna arbetar fram en kompetensutvecklingsgaranti, där vi lovar att alla ska få möjlighet till minst xx timmar i kompetensutveckling under sin anställning per år

A707:4 att Socialdemokraterna verkar för att en ny utbildningsform för kompetensutveckling under anställning införs

A707:5 att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till omställningens behov av nya kompetenser

A707:6 att Socialdemokraterna arbetar för att skapa en Arbetsförmedling som utbildar utifrån arbetsmarknadens behov med inriktning på klimatneutralitet i jobben

IF Metall Värmlands S-förening i Karlstad

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A708

ÖVERKALIX ARBETAREKOMMUN

Tillräcklig överförings kapacitet av el till hela landet

Sverige står likt övriga världen i ett helt avgörande skede för att snabbt minska koldioxidutsläpp vilka orsakar ökad global uppvärmning och ökande antal naturkatastrofer.

Beslut finns redan om en tidplan för övergång till fossilfri motortrafik. På landsbygden är vi oerhört beroende av vägtransporter både vad gäller persontrafik och gods då det i inlandet inte finns några andra alternativ. De flesta fordonen förutsätts drivas av elmotorer framgent och då krävs det en utbyggnad av överförings kapacitet av el i hela landet, speciellt i glesbygden.

I vår kommun Överkalix med 3300 invånare förbrukar vi idag totalt samma kapacitet per dygn som krävs för snabbladning av EN lastbil. Flera åkerier och tusentals bilar innebär självklart ett akut behov av höjning av överförings kapaciteten av el in till samhället som ligger mitt emellan två av Vattenfalls stora kraftledningar.

För eventuella industrietableringar finns ingen utsikt att få erforderlig kapacitet i närtid då det är den som behöver högre överförings kapacitet av el som ska ansöka- om och bekosta utbyggnad av densamma, en kostnad om ca 100 miljoner kronor och en väntetid av 5-7 år av utredningstid före byggstart!

Sådana här infrastruktursatsningar i glesbygden måste prioriteras och bekostas av staten då den lilla kommunen omöjligt klarar av det. Vi yrkar att

Partikongressen föreslås besluta:

A708:1 att partikongressen ställer sig bakom att hela landet skall tillräcklig överförings kapacitet, av el som bekostas av staten, för att snabbt kunna minska koldioxidutsläpp från fordon samt möjliggöra företagsetableringar

Anne Jakobsson

Överkalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A709

ULRICEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Totalförbud mot fyrverkerier och bangers för privatpersoner

Varje år skadas ca 150–200 människor av eller på grund av fyrverkerier eller bangers, ibland så dör tyvärr människor av detta också.

Djur är livrädda när det smäller och skjuts raketer, och då inte enbart våra husdjur utan även våra vilda djur.

Vi får inte heller glömma alla krigsveteraner i vårt land som lider av PTSD. Det kan yttra sig i ökat stresspåslag, ångestattacker, flashbacks, kasta sig i omotiverat skydd.

Detta är bara några av de reaktioner som kan utlösas av fyrverkerier hos många av våra utlandsveteraner och flyktingar som, på grund av upplevelser eller tjänstgöring i ett krig, idag lider av psykisk ohälsa.

Att inte ta hänsyn till detta är inte bara omänskligt utan också respektlöst mot dessa människor.

Att som vissa veteraner behöva tillbringa nyårsafton i fosterställning, under ett bord eller bakom soffan med en filt över sig samtidigt som ångest, rädsla och gråt rusar genom kroppen är inte ett acceptabelt liv.

Genom att förbjuda fyrverkerier och bangers ger man även dessa människor och även många djur, en möjlighet att njuta av ett trevligt firande med släkt och vänner.

Det borde dessutom inte vara någon större uppoffring för övriga medmänniskor, det är helt enkelt bara ett sätt att visa hänsyn, medmänsklighet och respekt!

Partikongressen föreslås besluta:

A709:1 att all privat användning av fyrverkerier och bangers förbjuds

Mattias Green-Andersson

Ulricehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A710

BENGTSFORS ARBETAREKOMMUN

Tydliggör kommunerna och regionernas roller i klimat- och miljöpolitiken

De nationella miljömålen uppnåddes inte 2020. Årliga rapporter från Länsstyrelser och Naturvårdsverket har varit nedslående. För att uppnå resultat i linje med målen har resurser och styrmedel varit otillräckliga är budskap och slutsatser.

Även om många insatser har ägt rum är detta ända ett faktum. Takten i åtgärdsarbetet har inte heller motsvarat behoven att uppnå målen. Beträffande målen Begränsad miljöpåverkan och biologisk mångfald har svårigheterna varit betydande.

För 2020-talet fortsätter de tidigare miljömålen att gälla. Länsstyrelsen i Västra Götaland har t.ex. för sin del ensidigt beslutat att förlänga de regionala och nationella miljö till 2025.

För Västra Götaland är det mycket allvarligt att målen om begränsad klimatpåverkan och målen som har anknytning till vatten inte har uppfyllts. Beträffande det förstnämnda har regionen varit direkt involverad genom arbetet med sin Klimatstrategi. Beträffande andra miljömål – särskilt dem som har vatten som gemensam nämnare – är regionens roll och åtaganden inte lika tydliga även om det finns klara och entydiga skäl för det.

En kraftsamling under 2020-talet ska ske på temat Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om. En drivkraft är kraftfulla och nödvändiga reduceringar av utsläpp av växthusgaser – framför allt koldioxid. Ett paradigmskifte har en redan påbörjats. Färdriktningen är utstakad: mer förnybart in – mer hållbart ut.

Klimatklivet representerar ett statligt redskap för att i kommuner och regioner skapa bättre förutsättningar för omställning än vad varje kommun eller region själva kan uppnå. På ett likartat sätt förhåller det sig med andra statliga åtaganden i klimat- och miljöpolitiken. Tänk globalt – handla lokalt är en devis som kan få ett ännu större genomslag i praktiken under 2020-talet.

Kommunala klimatlöften och industrins s.k. färdplaner är ett par andra exempel på redskap för att utmaningarna ska leda till avsedda resultat. Inom transportsektorn växer användningen av fossilfria drivmedel oavsett om det avser väg, sjöfart eller flygtransporter. Listan över konkreta exempel på insatser blir bara längre och längre. Gemensamt för den omställning som pågår är att den breddar och stärker innovationskraften i näringsliv och samhälle.

Klimat- och miljöomställningen medför också krav på ett ännu större tvärsektorielt arbete. Statliga insatser måste rimligtvis ingå som väsentliga delar i regionernas eget arbete inom det hör området. Både regioner och kommuner kan inom olika mål ta ett större ansvar för miljömålen och bidra till att utveckla framtiden klimatlösningar.

Det borde därför finnas ett tydligt intresse av att utveckla regionernas roll och ansvar i miljöarbetet. Deras medverkan måste under alla förhållanden understrykas. Ansvars- och rollfördelningen för genomförandet av miljömålen varierar emellertid mellan stat, region och kommuner och riskerar skapa oklarheter om befogenheter hos berörda aktörer.

Partikongressen föreslås besluta:

A710:1 att göra en översyn av ansvaret för genomförandet av klimat- och miljömålen i syfte att tydliggöra regionernas respektive kommunernas ansvar och roller i detta sammanhang

Christer Ahlén

Bengtsfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A711

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN

Upprätta bindande klimatmål för alla samhällssektorer

Sverige står inför en historisk utmaning, senast 2045 skall vi vara klimatneutrala. För att säkra att vi är i linje med Parisavtalets mål om en global uppvärmning väl under 2 grader kommer detta mål antagligen att behöva skärpas. Det är dags att gå från ord till handling.

Grunden har börjat läggas. Inom initiativet Fossilfritt Sverige har färdplaner för samhällssektorer och branscher tagits fram för att visa vägen till fossilfrihet. Som Klimatpolitiska rådet inskräpvt måste dessa färdplaner nu snarast möjligt omsättas i praktiken. Färdplanerna måste omvandlas till bindande mål och fastlagda planer för att leda landet till fossilfrihet i enlighet med klimatmålen. Den offentliga sektorn har också en central roll i klimatomställningen. Det offentliga bör gå före, och genom att ställa krav på klimatneutralitet i offentlig upphandling kommer den privata sektorn att ges starka ekonomiska incitament att ställa om. På så sätt kan den offentliga sektorn stimulera både klimatomställning och framväxten av nya gröna företag i Sverige, en nödvändig utveckling för vårt framtida välstånd och välfärd.

Partikongressen föreslås besluta:

A711:1 att Socialdemokraterna ska verka för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas förutfasning av utsläpp av växthusgaser inom samtliga samhällssektorer

A711:2 att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, medstrikta miljö- och klimatkrav vid offentlig upphandling

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall

Alingsås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A712

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Upprätta bindande klimatmål för alla samhällssektorer

Sverige står inför en historisk utmaning, senast 2045 skall vi vara klimatneutrala. För att säkra att vi är i linje med Paris-avtalets mål om en global uppvärmning väl under 2 grader kommer detta mål antagligen att behöva skärpas. Det är dags att gå från ord till handling.

Grunden har börjat läggas. Inom initiativet Fossilfritt Sverige har färdplaner för samhällssektorer och branscher tagits fram för att visa vägen till fossilfrihet. Som Klimatpolitiska rådet inskräpvt måste dessa färdplaner nu snarast möjligt omsättas i praktiken. Färdplanerna måste omvandlas till bindande mål och fastlagda planer för att leda landet till fossilfrihet i enlighet med klimatmålen.

Den offentliga sektorn har också en central roll i klimatomställningen. Det offentliga bör gå före, och genom att ställa krav på klimatneutralitet i offentlig upphandling kommer den privata sektorn att ges starka ekonomiska incitament att ställa om. På så sätt kan den offentliga sektorn stimulera både klimatomställning och framväxten av nya gröna företag i Sverige, en nödvändig utveckling för vårt framtida välstånd och välfärd.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att partikongressen 2021 beslutar:

Partikongressen föreslås besluta:

A712:1 att Socialdemokraterna verkar för att nya bindande sektorsvisa mål och strategier utformas för utfasning av utsläpp av växthusgaser inom samtliga samhällssektorer

A712:2 att

Patrik Lundquist Samuel Gauvain Cecilia Lundqvist Dilan Zeki
Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A713

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Utnyttja potentialen i utsläppshandeln

EU:s system för handel med utsläppsrätter är i grunden ett bra system för att minska utsläppen bland företag och industrier i unionen. Sedan 2005 då systemet introducerades har utsläppen från sektorer som omfattas av utsläppsrättssystemet minskat med 21%. Fram till 2030 beräknas de ha minskat med 43% (detta enligt Europeiska Kommissionen). Detta är bra, men det är inte bra nog. Idén och fördelen med ett auktionssystem för utsläppsrätter, förutom att man

får direkt kontroll över utsläpp, är att utsläppen automatiskt minskar i de sektorer där det är billigast. Men systemet har för många kryphål som gör att utsläppsrätter delas ut gratis till vissa företag och sektorer som anses vara för sårbara för internationell konkurrens. Detta sänker värdet på utsläppsrätterna, gör att systemet får lägre omsättning och såklart att företagen inte behöver betala för sina utsläpp och kommer lägga mycket mindre energi på att minska dem. Man måste täppa igen kryphålen och kraftigt expandera systemets täckning för att bättre utnyttja systemets potential. Idag täcker systemet 45 % av unionens utsläpp, en siffra som borde öka, men framför allt måste det prioriteras att de företag och industrier som står för de 45 procenten faktiskt betalar ett pris för utsläppsrätterna som bättre motsvarar det akuta läget vad gäller klimatet. Detta är en omöjlighet som det ser ut nu, när utsläppsrätter delas ut gratis (detta sänker värdet på utsläppsrätterna), samt när det finns såpass många utsläppsrätter att priset blir lägre och att för stora mängder utsläpp då tillåts. Utsläppsrätterna måste alltså också minska i en högre grad än nu för att på riktigt minska utsläppen och nå klimatmålen. En långtgående plan måste tas fram i enlighet med klimatforskningen och Parisavtalets mål, där det specificeras hur snabbt antalet utsläppsrätter ska minska för att ge

framförhållningsmöjligheter och säkerhet för våra företag och industrier. För att utvidga systemet och göra det mer seriöst och effektivt måste man istället för att dela ut gratis utsläppsrätter införa högre tullar på varor som kommer från länder utan liknande utsläppsrättssystem som annars hade hotat till att utkonkurrera EU-ländernas företag och industrier, då deras företag och industrier inte behövt betala för sina utsläpp. Detta skulle kraftigt öka utsläppshandelssystemets trovärdighet och möjliggöra fler och snabbare expansioner till flera utsläppande sektorer för att öka systemets täckning av EU:s utsläpp från dagens 45%. Samtidigt skyddar man EU:s industrier och näringar med tillhörande jobb. Dem ökade intäkterna kan fortsatt bidra till större investeringar från EU i forskning samt utveckling av bland annat hållbar energi, för att förbättra människors liv och rädda vår framtid.

Partikongressen föreslår besluta:

- A713:1 att Socialdemokraterna ska verka för att fler industrier och sektorer täcks av EU:s system för handel med utsläppsrätter för att kraftigt öka omsättningen
- A713:2 att Socialdemokraterna ska verka för att en långtidsplan som gäller till 2050 ska tas fram av EU gällande hur snabbt antalet utsläppsrätter ska minska, baserad på forskarnas rekommendationer för att nå tvågradersmålet. Detta för att ge företag tydligare målsättningar och bättre framförhållningsmöjligheter
- A713:3 att Socialdemokraterna i Norrköping ska verka för att det införs högre tullar på varor från länder som inte har ett system för handel med utsläppsrätter likt det i EU, tullar som ska ersätta gratis utsläppsrättsutdelningar i högsta möjliga mån som sätt att angripa orättvis konkurrens från företag och industrier utanför unionen

SSU Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A714

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Utveckla en nationell plan för negativa klimatutsläpp

Sverige står inför en historisk utmaning, senast 2045 skall vi vara klimatneutrala. För att säkra att vi är i linje med Paris-avtalets mål om en global uppvärmning väl under 2 grader kommer detta mål antagligen att behöva skärpas. Det är dags att gå från ord till handling.

Ett mål om netto-noll utsläpp 2045 och negativa utsläpp därefter kräver att koldioxid avlägsnas ur atmosfären och på något sätt lagras, antingen i berggrunden, i jordbrukslandskapet, eller i den växande svenska skogen. För att mildra effekterna av den globala uppvärmningen kommer vi att under lång tid behöva negativa utsläpp som minskar atmosfärens innehåll av koldioxid.

I den klimatpolitiska vägvalsutredningen, Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4) uppskattas Sveriges framtida behov och möjligheter till negativa klimatutsläpp genom koldioxidinfångning och lagring (CCS) samt kolinlagring i landskapet. Denna utredning bör nu, tillsammans med andra utredningar, ligga till grund för en nationell plan för negativa utsläpp så att landet snarast möjligt kan påbörja denna nödvändiga del av klimatomställningen.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att partikongressen 2021 beslutar:

Partikongressen föreslås besluta:

A714:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och negativa utsläpp inkluderande kolinlagring i jordbrukslandskapet och skogen upprättas, inklusive finansiering och regelverk

Patrik Lundquist Samuel Gauvain Cecilia Lundqvist Dilan Zeki
Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A715

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Utveckla en nationell plan för negativa klimatutsläpp

Sverige står inför en historisk utmaning, senast 2045 skall vi vara klimatneutrala. För att säkra att vi är i linje med Parisavtalets mål om en global uppvärmning väl under 2 grader kommer detta mål antagligen att behöva skärpas. Det är dags att gå från ord till handling.

Ett mål om netto-noll utsläpp 2045 och negativa utsläpp därefter kräver att koldioxid avlägsnas

ur atmosfären och på något sätt lagras, antingen i berggrunden, i jordbrukslandskapet, eller i den växande svenska skogen. För att mildra effekterna av den globala uppvärmningen kommer vi att under lång tid behöva negativa utsläpp som minskar atmosfärens innehåll av koldioxid.

I den klimatpolitiska vägvalsutredningen, Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4), uppskattas Sveriges framtida behov och möjligheter till negativa klimatutsläpp genom koldioxidinfångning och lagring (CCS) samt kolinlagring i landskapet. Denna utredning bör nu, tillsammans med andra utredningar, ligga till grund för en nationell plan för negativa utsläpp så att landet snarast möjligt kan påbörja denna nödvändiga del av klimatomställningen.

Partikongressen föreslår besluta:

A715:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell plan för koldioxidavskiljning- och lagring (CCS) och negativa utsläpp inkluderande kolinlagring i jordbrukslandskapet och skogen upprättas, inklusive finansiering och regelverk

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall
Alingsås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A716

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Vätgas en möjlig energibärare

Förnyelsebar energi utvecklas hela tiden, vindkraft, solkraft och vattenkraft blir ständigt bättre och effektivare som energikälla. Men det är svårt att lagra energi från vind och sol. En möjlighet är att tillverka vätgas av den el som skapas av vindkraft och solkraft. Denna vätgas skapas genom en elektrolys där man spjälkar vatten till vätgas och syrgas. Vätgasen som produceras kan sedan användas som drivmedel i till exempel bränslecellsbilar eller för att värma hus, tillverka elektricitet eller möjligen även som bränsle i flygplan.

I Danmark storsatsas det på vätgas som energibärare för den vindkraft som finns på stora vindkraftsparker ute till havs. På Sveriges radio finns mer information om detta vätgasprojekt <https://sverigesradio.se/artikel/7500742>

Vi socialdemokrater borde snabbt utreda hur Sverige skulle kunna börja skapa förutsättningar för liknande projekt där förnyelsebar energi lagras som vätgas för att sedan användas när det behövs i samhället.

Partikongressen föreslås besluta:

A716:1 att Socialdemokraternas partistyrelse verkar för att vätgas skall kunna bli en reell energibärare i Sverige

Mathias Persson. Triangelns Socialdemokratiska Förening skickar motionen som egen. Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A717

MOTALA ARBETAREKOMMUN

Vättern som riksintresse

Vättern är till ytan den fjärde största sjön i EU. Vätterns vatten utgör ett unikt ekosystem och Vättern är därför en del av EU:s skyddade områden – Natura 2000. Vätterns djup och låga tillrinning innebär att omsättningstiden är på drygt 60 år vilket gör sjön extra känslig för störningar för olika källor.

Enligt 3 kap 8 § 2 stycket Miljöbalken ska områden som är av riksintresse för vattenförsörjningsanläggningar skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Bestämmelsen innebär att kommuner och statliga myndigheter ska ta hänsyn till dessa områden t.ex. genom att inte planera för eller lämna tillstånd till sådana verksamheter inom eller i närheten av områdena som kan hindra eller påtagligt försvåra anläggningarnas utnyttjande.

Bedömningen av om en åtgärd kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet måste alltid göras i samband med plan- eller tillståndsbeslut som berör områden av riksintresse. Det här kan innebära att nya verksamheter och åtgärder som planeras i närheten antingen måste lokaliseras till annan plats eller att det måste ställas särskilda krav på hänsyn för att de ska kunna tillåtas i närheten av området. Det kan även bli aktuellt att reservera mark för att anläggningen i framtiden ska kunna brukas på ett rationellt sätt.

Det som skyddas vid en sådan process är dock enligt den nuvarande lagstiftningen själva anläggningen, alltså den fastighet där vattnet tas upp. Många svenska kommuner använder emellertid sjövattnet som dricksvatten. Råvattentäkten är då själva sjön. Detta gäller t.ex. Mälardalen och Stockholmsområdet som hämtar sitt dricksvatten från Mälaren. Det gäller även i Östergötland och området runt hela Vättern där Sveriges näst största (och djupaste sjö) förser oss med dricksvatten. En sjö av Vätterns storlek har naturligtvis strömmar som gör att vattnet rör sig. Att i det läget anse att bara vissa platser längs med sjön är riksintressen är inte tillräckligt.

Flera instanser som Vätternvårdsförbundet och kommuner runt sjön har länge argumenterat för att hela Vättern bör klassas som riksintresse. Med dagens lagstiftning finns dock inte den möjligheten trots att Vättern uppfyller flera av de kriterier som lagstiftaren satt upp. Alla försök att klassa sjön som ett riksintresse har stupat på att den nuvarande lagstiftningen inte medger ett sådant förfarande.

Vätterns betydelse som dricksvattentäkt blir allt större. I Örebro finns planer på att börja använda dricksvatten från Vättern. I Mälardalen talar man om att använda den som reservkälla i den händelse att Mälaren kontamineras. Vättern har en unik kvalitet på sitt dricksvatten.

Med anledning av ovan anförda yrkar jag:

Partikongressen föreslås besluta:

A717:1 att Socialdemokraterna verkar för att kriterierna för riksintressen ändras så att hela dricksvattentäkter kan omfattas och att därefter hela Vättern utses till ett överordnat riksintresse

A717:2 att

A717:3 att

Johan Andersson

Motala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A718

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Återreglera elmarknaden

Elmarknaden avreglerades 1996 vilket ledde till att de tidigare, ofta kommunala, bolagen köptes upp av stora eljättar som E-on, Fortum och Vattenfall. Att bedriva elbolag i kommunal regi var en förlegad modell som inte var den mest effektiva. Men att låta elmarknaden gå över i privat regi gjorde att elpriserna snabbt sköt i höjden.

Dagens elmarknad är på väg att förändras. Från att vi i Sverige haft en bild av att hälften av elen kom från vattenkraft och den andra hälften från kärnkraft märker vi att det idag blir allt vanligare med både vindkraft, solkraft och andra förnybara energikällor. Det är en positiv utveckling som är värd att uppmuntra.

Ett privat bolag har en grundfunktion, nämligen att tjäna pengar. De stora elbolagen som idag dominerar elmarknaden gör också precis det. De drar in gigantiska summor i vinst varje år.

Ett förstatligande av elmarknaden skulle innebära fler förbättringar. Dels skulle de vinster som elmarknaden idag drar in falla tillbaka in i statskassan och därmed finnas tillgängliga för välfärden. Men vi skulle också få helt andra möjligheter att ställa om energiproduktionen till miljövänliga alternativ om vi själva skulle bestämma. Ett statligt elverk skulle kunna ställa om till fossilfritt betydligt fortare än vad privata ägare är benägna att göra.

Partikongressen föreslår besluta:

A718:1 att Socialdemokraterna verkar för att el-nätet i Sverige blir samhällsägt

Fackliga utskottet, Norrköpings arbetarekommun
Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A719

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Återreglera elmarknaden

Elmarknaden avreglerades 1996 vilket ledde till att de tidigare, ofta kommunala, bolagen köptes upp av stora eljättar som E-on, Fortum och Vattenfall. Att bedriva elbolag i kommunal regi var en förlegad modell som inte var den mest effektiva. Men att låta elmarknaden gå över i privat regi gjorde att elpriserna snabbt sköt i höjden.

Dagens elmarknad är på väg att förändras. Från att vi i Sverige haft en bild av att hälften av elen kom från vattenkraft och den andra hälften från kärnkraft märker vi att det idag blir allt vanligare med både vindkraft, solkraft och andra förnybara energikällor. Det är en positiv utveckling som är värd att uppmuntra.

Ett privat bolag har en grundfunktion, nämligen att tjäna pengar. De stora elbolagen som idag dominerar elmarknaden gör också precis det. De drar in gigantiska summor i vinst varje år.

Ett förstatligande av elmarknaden skulle innebära fler förbättringar. Dels skulle de vinster som elmarknaden idag drar in falla tillbaka in i statskassan och därmed finnas tillgängliga för välfärden. Men vi skulle också få helt andra möjligheter att ställa om energiproduktionen till miljövänliga alternativ om vi själva skulle bestämma. Ett statligt elverk skulle kunna ställa om till fossilfritt betydligt fortare än vad privata ägare är benägna att göra.

Partikongressen föreslår besluta:

A719:1 att (S) verkar för att elnätet i Sverige blir samhällsägt

Fackliga utskottet i Norrköping
Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A720

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Återreglera elmarknaden

Elmarknaden avreglerades 1996 vilket ledde till att de tidigare, ofta kommunala, bolagen köptes upp av stora eljättar som E-on, Fortum och Vattenfall. Att bedriva elbolag i kommunal regi var en förlegad modell som inte var den mest effektiva. Men att låta elmarknaden gå över i privat regi gjorde att elpriserna snabbt sköt i höjden.

Dagens elmarknad är på väg att förändras. Från att vi i Sverige haft en bild av att hälften av elen kom från vattenkraft och den andra hälften från kärnkraft märker vi att det idag blir allt vanligare med både vindkraft, solkraft och andra förnybara energikällor. Det är en positiv utveckling som är värd att uppmuntra.

Ett privat bolag har en grundfunktion, nämligen att tjäna pengar. De stora elbolagen som idag dominerar elmarknaden gör också precis det. De drar in gigantiska summor i vinst varje år.

Ett förstatligande av elmarknaden skulle innebära fler förbättringar. Dels skulle de vinster som elmarknaden idag drar in falla tillbaka in i statskassan och därmed finnas tillgängliga för välfärden. Men vi skulle också få helt andra möjligheter att ställa om energiproduktionen till miljövänliga alternativ om vi själva skulle bestämma. Ett statligt elverk skulle kunna ställa om till fossilfritt betydligt fortare än vad privata ägare är benägna att göra.

Partikongressen föreslås besluta:

A720:1 att förstatliga elmarknaden

A720:2 att (s) verkar för att el-nätet i Sverige blir samhällsägt

Fackliga utskottet i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A721

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Återvinning och återanvändning av material

Svenskar är jämförelsevis bra på att sortera sopor. Ändå är det mycket som skulle kunna återvinnas eller återanvändas som i stället går till bränning. Det är vanligt att människor inte liter på att de sorterade materialen tas tillvara på ett bra sätt.

År 2019 återanvändes drygt 70 % av våra kartonger, 93 % av glasförpackningar och 84 % av PET-flaskor och pantburkar. Men bara 49 % av våra plastvaror och 41 % av träförpackningar. Allt enligt Sveriges officiella statistik.

Vi bör först minska den farliga produktionen genom förebyggande åtgärder. Men även se till att de varor människor inte behöver återanvänds i högre grad. Producenternas förpackningar behöver förbättras så att onödiga och farliga förpackning minskas/tas bort.

Hur tar vi tillvara det som kan återanvändas? Det gäller exempelvis elprodukter som skall användas för ny produktion. Först i sista hand skall vi förbränna och använda till uppvärmning eller (helst inte!) deponera. Vi skall inte skicka vårt avfall till andra länder så att deras miljö förstörs!

Exempelvis finns i Uppsala Återbruket som tar tillvara produkter som kan användas igen. (tyvärr stängt under pandemin. Därför går allt material vidare för sortering.) När det gäller textil så finns fabriker i Holland men även i Kristinehamn har 2017 byggts en fabrik för att återvinna textil. Marknaden för återvunna textilmaterial är betydligt större i Holland och Danmark än i Sverige. Vi kan alltså bli bättre att återanvända, exempelvis kläder från Second-hand butiker. När det gäller elektronik så skiljer återvinningscentralerna inte på återanvändningsbara produkter, utan allt läggs i samma kärl. Enklare produkter som lampor och högtalare sorteras ut och resten går vidare. Exempelvis går Uppsalas kylskåp till Stockholm för tömning av freon och vissa produkter säljs till företag för uppdelning i fraktioner. Men hur ser kontrollen ut att inte sedan dessa skickas till utvecklingsländer där barn arbetar med farlig sortering?

Metallavfall från företag grovsorteras exempelvis i Uppsala, på Skrotcentralen.

Det innebär att de får bättre betalt för avfallet. Men återvinns de sedan verkligen lokalt i Sverige eller EU? Förpackning och återvinningsinsamlingen (FTI) finns i hela Sverige (Returkartong, Metallkretsen, Plastkretsen, svensk Glasåtervinning och Pressretur.)

Hushållsavfall skickas till FTI. Det finns en stor mängd olika plastsorter och det är omöjligt att sortera dessa. Därför bränns de i hög utsträckning. Svårighet att sära plast, metall och papper gör att återvinningen fungerar mindre bra. Tyvärr inköps även in material, som bränns i våra brännugnar.

Enligt Naturvårdsverket har målen för återvinning av glas, metall, papper och plast ökat med 20 procent efter 2020. Men klarar vi återvinningen och använder vi effektivt det material som sorteras? EU:s mål är att senast den 31 december 2025 måste minst 65 viktprocent av allt förpackningsavfall materialåtervinnas.

Materialåtervinningsmålen för varje material är följande:

50 % av plast, 25 % av trä, 70 % av järnmetall, 50 % av aluminium, 70 % av glas, 75 % av papper och kartong.

Materialåtervinningen för 2019 fungerar bra när det gäller vissa produkter, enligt SCB,s statistik. De material som vi är sämst på att återvinna är dels plast och olika trämaterial. Hur stor del som är metall finns ingen uppgift om.

De frågor som kan ställas är:

- hur hanterar och i vilken omfattning återvinnes de olika material som vi slänger?
- när kommer det att finnas inhemsk återvinning av textiltfibrer på plats i tillräcklig omfattning?
- hur skapa resurser och tekniker för att ta tillvara all den plast som i dag lämnas till återvinning och eldas upp?
- När finns teknik och verksamheter som fullt ut klarar av att dela upp elektronik och annat elskrot i beståndsdelar och företag som sedan producerar nya produkter av återvunnet material?
- När kommer onödiga och skadliga förpackningsmaterial att minska?
- återanvänds eller eldas trämaterial effektivt?

Partikongressen föreslår besluta:

A721:1 att Socialdemokraterna verkar för att en nationell handlingsplan tas fram för att återvinna och återanvända material

A721:2 att Socialdemokraterna kräver att nationella regler utformas för att ge löpande information till våra hushåll i vilken grad återvunna materialet återanvänds och därmed öka medvetenheten och höja graden av återvinning

A721:3 att Socialdemokraterna verkar för att företag som utvecklar metoder för återbruk/återanvändning initialt får statligt stöd för metodutveckling

Marie-Louise Lundberg och Soraja Nadimpour, antagen av S-kvinnor Uppsala
Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A722

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Öka gränsen för mikroproduktion av solenergi för privatpersoner

Utvecklingen och intresset av solenergi har exploderat de senaste åren vilket är bra ur miljösynpunkt eftersom solen är en miljövänlig och förnybar energikälla. Energimyndigheten har som mål att 2040 ska 5–10% av Sveriges energi komma från solenergi. För att detta mål ska nås måste fler solceller också installeras. En pålitlig energiförsörjning är avgörande för vår livskvalitet och dessvärre står vi inför en trolig framtida energibrist. Internationella energiorganet (IEA) uppskattar att den globala efterfrågan på energi kommer att öka med 30 % fram till 2040. Att

det då samtidigt finns ett tak på hur mycket energi en mikroproducent får producera känns kontraproduktivt.

I dag dimensioneras anläggningar utefter hushållets årsförbrukning oavsett hur mycket solpaneler det finns plats för. Anledningen till detta är att om man producerar mer än sin förbrukning per årsbasis så räknas man inte längre som mikroproducent. Detta medför att vi inte kan ta tillvara på den el man skulle ha kunnat ta tillvara på från solen som privatperson. Det känns som ett resursslöseri, speciellt när man beaktar den utmaning vi står mitt i angående vår klimatkris.

Partikongressen föreslår besluta:

A722:1 att Socialdemokraterna verkar för att man skyndsamt höjer taket för mängden el man får sälja som mikroproducent

A722:2 att regelverket för mikroproduktion ses över för att göra det enklare för privatpersoner att bli mikroproducenter

A722:3 att mängden energi man får producera höjs inom ramen för mikroproduktion

Malin Svensson

Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A723

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Ökade insatser för att nå miljömålen

Riksdagen beslutade den 28 april 1999 att det skulle finnas femton nationella miljö kvalitetsmål för Sverige. I november 2005 antogs ett sextonde miljö kvalitetsmål om biologisk mångfald.

Arbetet med att nå miljö kvalitetsmålen och generationsmålet utgör grunden för den nationella miljöpolitiken. Miljö kvalitetsmålen med preciseringar ska ge en långsiktig målbild för miljöarbetet och fungerar som vägledning för hela samhällets miljöarbete, såväl myndigheters, länsstyrelser, regioner och kommuners som näringslivets och andra aktörer.

De svenska miljö kvalitetsmålen .

- Begränsad klimatpåverkan.
- Frisk luft
- Bara naturlig försurning.
- Giftfri miljö.
- Skyddande ozonskikt.
- Säker strålmiljö.
- Ingen övergödning.

- Levande sjöar och vattendrag
- Grundvatten av god kvalitet.
- Hav i balans samt levande kust och skärgård.
- Myllrande våtmarker.
- Levande skogar.
- Ett rikt odlingslandskap.
- En storslagen fjällmiljö
- God bebyggd miljö.
- Ett rikt växt- och djurliv

Naturvårdsverket redovisar årligen miljötilståndet i Sverige Miljökvalitetsmålet är uppnått endast för 1 av målen, ”Skyddande ozonskikt”. Ett mål ”Säker strålmiljö” är delvis uppnått eller kommer delvis att kunna nås med i dag beslutade styrmedel och med åtgärder genomförda före 2020.

Övriga miljökvalitetsmål kommer inte kunna nås med befintliga och beslutade styrmedel och åtgärder. Det är självklart ytterst allvarligt och vi måste ta krafttag för att nå målen. Tiden börjar bli knapp. Staten måste intensifiera arbetet att i samarbete regionerna, kommunerna, näringslivet, ideella organisationer m fl. i syfte att kunna uppnå miljömålen.

Partikongressen föreslås besluta:

A723:1 att det utarbetas en strategi att nå de nationella miljökvalitetsmålen

A723:2 att det i strategin ingår konkreta delmål som följs upp och som kan utgöra underlag för att möjliggöra beslut om ytterligare insatser och åtgärder för att nå målen

A723:3 att det tillförs nödvändiga resurser, skärpning av miljölagarna samt andra insatser för att uppnå målen

Gunnar Jönsson Ronny Hansson Annika Brodin Kerstin Vikner Per Olsson Mats Nilsson Tord Persson

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A724

ULRICEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Östersjön

I årtionden har vi fått rapporter om att Östersjön inte mår bra, varken havet som sådant, fisken och växtligheten. Det är hög tid att det görs något radikalt åt detta. Sverige bör ta initiativ till att vi själva

”lyfter oss i håret” och påverkar andra berörda länder att göra likadant. Låt detta bli ett angeläget miljöprojekt, som även kan bli ett fredsprojekt och sådana kan det behövas fler av i dessa tider

Partikongressen föreslås besluta:

A724:1 att Sverige tar initiativ till att tillsammans med andra länder radikalt förbättrar förhållandena i Östersjön innan det är för sent

Stig Persson, Inger Persson

Ulricehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A725

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Att underlätta vid jakt av vildsvin

Det är i stora delar av södra Sverige problem med för många vildsvin på fel ställe. Jordbrukare i blandad skogsbygd har svårt att hävda sina åkrar. Kommuner och husägare kan inte freda sin mark.

Samordning av jakten är nog det som gäller för att öka avskjutningen och hålla numerären på dräglig nivå. Det bör utredas hur större jaktområden, t ex minst 500 hektar, skulle kunna påverka jakten på vildsvin. Statligt ägda Sveaskog skulle kunna bli ett föredöme genom t ex större jaktarronden för vildsvin.

Partikongressen föreslås besluta:

A725:1 att Socialdemokraterna verkar för att det utreds om ytterligare åtgärder för att underlätta jakt av vildsvin kan göras

Claes Johansson

Linköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A726

RONNEBY ARBETAREKOMMUN

Behov av Arbetsförmedling i alla kommuner

Under de senaste åren har flera förändringar skett med statliga verksamheter och de förändringarna har inte varit positiva för den enskilda individen, i vart fall inte i alla kommuner. Vi har sett hur verksamheterna har lagts ner och koncentrerats till en ort inom ett län såsom det exempelvis skett i Blekinge. Detta har fått som konsekvens att lokal närvaro inte finns. Den senaste verksamheten som flyttades från vår kommun var Arbetsförmedlingen. Det har sagts att någon form av service ska det finnas lokalt, men det har vi inte sett. Det kanske allra märkligaste är att Ronneby har hög, väldigt hög, arbetslöshet och ingen lokal service alls. Naturligtvis är vi

i Ronneby inte ensamma om att bli Arbetsförmedlingen inte finns i kommunen utan vi delar detta problem med många andra kommuner. I ett pressmeddelande 4 mars 2019 framgick följande: Cirka 130 färre kontor men ökad lokal samverkan

Samverkan med kommuner och andra myndigheter blir samtidigt ännu viktigare för att fortsätta ha bokade fysiska möten. Arbetsförmedlingens styrelse gav på måndagen generaldirektör Mikael Sjöberg klartecken att anpassa antalet arbetsförmedlingskontor utifrån budgetläge och framtida behov. Detta efter att man tog beslut om vilka principer som gäller för att anpassa kontorsnätet: samverka för att öka möjligheterna till fysiska möten, uppdraget är grunden för hur myndigheten ska vara lokaliserad, lokala kontor erbjuder service inom fördjupat stöd samt kontoren koncentreras till städer och knutpunkter.

Lokal samverkan och digitala tjänster

Trots dessa bitvis dramatiska förändringar som statsbudgeten innebär betonar Mikael Sjöberg betydelsen av det nära och fördjupade stöd som även fortsättningsvis kommer att ges på myndighetens lokala kontor.

– Vi ser också stora möjligheter i samarbetet med Statens servicecenters servicekontor, med kommuner och andra myndigheter för fortsatt god samverkan och service i samtliga kommuner, säger Mikael Sjöberg.

Principer för Arbetsförmedlingens närvaro

Principerna för Arbetsförmedlingens närvaro blir underlaget för Arbetsförmedlingens fackliga förhandlingar respektive samråd med kommuner, landsting och andra myndigheter som länsstyrelser, Statens servicecenter och Migrationsverket.

Följande principer fungerar som utgångspunkter för Arbetsförmedlingens fysiska närvaro:

- Samverka för att öka möjligheterna till fysiska möten

Arbetsförmedlingen ska verka för att hitta samarbetsformer med externa parter som exempelvis kommuner och andra myndigheter. Det gör det möjligt att erbjuda bokade personliga fysiska möten i de kommuner där Arbetsförmedlingen inte längre kommer att kunna ha egna lokaler.

- Uppdraget är grunden för hur myndigheten ska vara lokaliserad

Arbetsförmedlingen har ett nationellt uppdrag inom arbetsmarknadspolitiken. Lokaliseringen ska utgå från myndighetens uppdrag och verksamhetsspecifika författningar och regleringsbrev. Myndigheten har ansvar för att åstadkomma en kostnadseffektiv verksamhet med god kvalitet och bra resultat. Det utgör grunden för sammansättningen av myndighetens kontakt- och leveransvägar. Myndighetens tillgänglighet ökar genom att den fysiska närvaron kan ersättas eller

kompletteras med fler personliga distansmöten och fler digitala självservicejänster.

- Lokala arbetsförmedlingskontor erbjuder service inom fördjupat stöd

Stora delar av Arbetsförmedlingens service ska ske genom digitala kanaler och genom personliga möten på distans. De lokala kontorens roll är primärt att ge service till de kunder som har behov av fördjupat stöd vid planerade besök.

- Arbetsförmedlingens kontor koncentreras till städer och knutpunkter

Arbetsförmedlingskontor placeras i städer och knutpunkter där många människor rör sig och många företag verkar. Avgörande för val av ort är kommunikationsvägarna vilket blir särskilt viktigt i de områden där det är tätt mellan städer och knutpunkter. En knutpunkt kännetecknas av en ort som erbjuder ett brett utbud av samhällsservice som skolor, handel, större företag och resecenter. Arbetsförmedlingens kunder kan därför behöva resa till en närliggande ort som definieras som knutpunkt i området. I de fall där restiden är lång och behov finns är ambitionen att Arbetsförmedlingen erbjuder bokade möten i exempelvis servicekontorens lokaler eller genom samarbete med kommuner.

Dessa principer är bra! men; Frågan är; Vad händer? Vilken tidsplan finns det för servicekontor i kommunerna?

Tiden går och det upplevs som om denna fråga inte prioriteras tillräckligt. Det finns människor som är i starkt behov av denna service och inte minst för de som är långt ifrån arbetsmarknaden.

Partikongressen föreslås besluta:

A726:1 att arbetet med servicekontor i kommuner genomförs skyndsamt

Teo Zickbauer, Ronneby AK

Ronneby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A727

SÖLVESBORGS ARBETAREKOMMUN

Betygsätt köttprodukter

Den 1 januari 2021 genomfördes en granskning av ett flertal KRAV-certifierade slakterier i Sverige. Genom gömda kameror visade man upp de fruktansvärda förhållanden som rådde i flertalet av dessa slakterier. Längre har man fått höra att så länge man endast köper svenskt kött så har djuren ett respektabelt avslut på livet. Men uppenbarligen vittnar sanningen om något annat.

Jag tillhör personligen den skara som inte slutat att äta kött, utan istället minskat mängden kött jag äter. Dels av miljömässiga skäl, dels av etiska skäl – skäl som får många är av yttersta vikt. ”Flexitarian” är ett begrepp som beskriver just den här skaran som väljer att äta mindre, men finare kött. Där krävs det att man som konsument kan lita på att varan är producerad på ett respektabelt och humant sätt, men när vi inte ens kan lita på flertalet certifieringar så brister hela den tilliten. Det är därför dags att vi från myndighetshåll tillhandahåller konsumenten med information om hur varan har producerats.

Genom att införa ett ”betygssystem” där exempelvis inspektörer får bedöma djurhållnings och slakteriverksamheter utifrån ett flertal kriterier så kan vi säkerställa att den tilliten uppehålls. Dessa kriterier kan exempelvis vara; tillgång till fri rörelse, facilitets kvalitet, foder, rekreation etcetera. Produkten får sedan en markering beroende på hur de rankas som konsument kan sedan enkelt identifiera i mataffären. Gör det möjligt för konsument att stötta de verksamheter som bedriver en etisk djurhållning!

Partikongressen föreslår besluta:

A727:1 att inrätta möjligheten för inspektörer att ”betygsätta” köttprodukter utifrån ett flertal kriterier. Detta skall syfta till att ge konsument transparens i hur produkten har framställts och kan således bidra till att gynna verksamheter som bedrivs på ett etiskt och korrekt sätt

Alexander Nilsson

Sölvesborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A728

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Bin, pollinering och en hållbar miljö

Vikten av att värna om klimatet och faran med att arter försvinner tror jag inte undgått många i samhället. Och det är just hållbarhet och klimatnytta som är syftet och förhoppningen med denna motion. Kanske har ni hört talas om att det blir allt färre insekter i världen och det kanske man tycker verkar skönt, om man tänker mygg eller dylikt, men snarare är det så att klimatriskerna ökar i och med en mindre artrikedom och ett av jordens allra viktigaste nyttodjur är honungsbiet.

Detta då ett bi besökt miljontals blommor för att samla ihop till ett kilo honung och därmed också har pollinerat otaliga växter. Pollineringsvärdet bedöms vara 15-150 gånger större än honungsvärdet och innebär en oerhörd nytta för ekologin. Därför är biodling inte enbart en fritidssysselsättning som vilken annan, utan även en oerhörd viktig ekologisk aktivitet för landskapet och miljön. Därför anser jag att man bör se det som den miljönyttiga syssla som det är

och kraftfullare ersätta biodlare för deras betydelsefulla insatser: dels genom att höja ersättningen för de drabbade bisamhällen och yrkesbiodlare som tvingats förstöra samhällen som en följd av sjukdom och annat, vilket även Jordbruksverket ofta påtalat:

På SVTs lokalnyheter, Jönköping gick det att läsa följande förra sommaren, (22/6-20): ”En biodlare som exempelvis drabbats av en bi-sjukdom som amerikansk yngelröta, måste förstöra de drabbade bisamhällena. Enligt en lag som antogs på 70-talet och reviderades på 90-talet har en biodlare rätt till 100 kronor i ersättning per bisamhälle, en ersättning som endast lämnas om minst fyra bisamhällen går förlorade, dessutom ska en självrisk på 300 kronor betalas. Kvar blir 100 kronor att betala ut till den drabbade biodlaren.” Vilket inte enligt mig tyder på att man sätter tillräckligt värde på nyttan med bisamhällen och vikten av att ersätta dem.

Men jag ser även att man genom ett användande av ekonomiska styrmedel eller andra incitament uppmuntrar fler att ägna sig åt biodling och sålunda främja den kulturekologiska miljön. För den nytta som honungsbin gör för miljön kan inte nog understrykas och därför borde man uppmuntra de eldsjälar som redan ägnar sig åt detta i större utsträckning än vad som görs i min mening, samtidigt som man borde främja fler att börja med det. Därför motionerar jag

Partikongressen föreslås besluta:

A728:1 att det utreds ifall det går att använda ekonomiska styrmedel eller andra incitament för att få fler att vilja bli biodlare på sin fritid

A728:2 att det utreds om befintliga ersättningssystem, avseende biodlare, utifrån 2020-talets miljö- och hållbarhetsperspektiv

Sebastian Hassel

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A729

KALIX ARBETAREKOMMUN

Bättre djurhållning

För att vi i Sverige ska ha ett gott djurskydd så finns ett samarbete mellan olika myndigheter. Målet är att regler ska tillämpas på ett enhetligt, rättssäkert och effektivt sätt i hela landet. Jordbruksverket är regeringens förvaltningsmyndighet på djurskydd, och styrs av uppdrag från riksdag och regering.

Som det ser ut nu så kan konsumenter som väljer kravmärkta produkter ej vara säkra på att djurhållningen har skett på ett korrekt sätt.

Kravmärkning av en produkt ska ge bättre villkor för djuren. Kravmärkta gårdar kontrolleras en eller två gånger per år, medan länsstyrelsen utför kontroller i mycket mindre utsträckning på ej kravmärkta gårdar

Vid slakt, transport samt vid avel är det ingen eller liten skillnad mellan konventionell djuruppfödning och kravcertifierad.

Det har förekommit gårdar där kadaver och skelettdelar legat bland djuren och en del djur är starkt avmagrade och smutsiga.

Det har även förekommit omfattande djurplågeri på slakterier. Människor som har dömts till djurförbud och eller djurplågeri, fortsätter med djurhållning. Bland dessa finns de som har förtroendeuppdrag i LRF, vilket också är helt oacceptabelt.

Partikongressen föreslår besluta:

A729:1 att kameraövervakning ska finnas både i slakterier och transportbilar som för djuren till slakt

A729:2 att länsstyrelsen ska få mer resurser till att utföra kontrollarbete i hela produktionskedjan

A729:3 att tillsyn ska göras oftare både på certifierade gårdar samt ocertifierade gårdar

A729:4 att bedövningsmetoder ska ses över

Anette Wernersson Dan Brännmark

Kalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A730

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Det är insidan som räknas – även på frukt och grönt. Bort med matsvinnet!

Närmre 800 miljoner människor lider av näringsbrist medan vi i Sverige slänger över 1 miljon ton mat årligen. Hushållen svarar för motsvarande 95 kilo matsvinn per person och år. Samtidigt som vi vill se till att planetens resurser räcker till ännu mer så slösar vi dem. Konsekvenserna är tydliga på klimatet och miljön. Livsmedelshandlingen är en stark bidragande faktor till övergödning, spridning av gifter och bekämpningsmedel samtidigt som den är vattenkrävande. Vi kan minska matsvinnet och på det viset värna klimat och miljö, samtidigt som våra möjligheter att föda den globala befolkningen ökar.

För att komma åt problemet måste vi ta ett helhetsgrepp om det. Matsvinnet sker vid produktion, försäljning och konsumtion. Marknadens krav på matens utseende, storlek, mognad, sorter

m.m. gör att produkter sorteras bort regelbundet i alla skeden från produktion till konsumtion. I Jordbruksverkets rapport Vi slänger frukt och grönsaker i onödan –varför? kan man läsa att ”Det vore önskvärt att få handel och konsumenter att lägga mindre vikt vid utseendemässiga faktorer som inte påverkar ätkvaliteten.”

Det finns en hel del forskning med förslag på sådant man kan göra för att minska matsvinnet. Man kan exempelvis hitta en annan avsättning för produkter som sorteras bort i olika skeden. Man kan informera konsumenter om produkterna så att utseendet inte är det enda som styr efterfrågan. Författaren och journalisten Andreas Jakobsson skriver i Svenska Dagbladet att ”upp till en fjärdedel av alla grönsaker som produceras i Sverige kastas på grund av rena skönhetsfel”. Men många skulle kanske kunna tänka sig köpa den mindre fina sorten äpplen om man bara visste att det är bra både för miljön och hälsan.

Sveriges Lantbruksuniversitet rekommenderar att politiker formulerar skarpare nationella mål gällande matsvinn och i det prioriterar svinnet av animalier eftersom det belastar klimat och miljö ännu mer. De rekommenderar stimulans av innovation inom temat, att man utreder producentansvar för mat, att aktörer som hanterar mat har en 'plan B' för mat som sorteras bort, samt folkbildning om bäst-före-märkningens innebörd, matbedömningar och matsvinnets konsekvenser.

Det finns väldigt mycket man kan göra. Dags att göra det.

Partikongressen föreslår besluta:

A730:1 att Socialdemokraterna verkar för att minska matsvinnet genom mer ambitiösa mål för arbetet

A730:2 att Socialdemokraternas politik tar ett helhetsgrepp om matsvinn inklusive produktion, försäljning och konsumtion

A730:3 att myndigheter som ansvarar för arbetet får ökade resurser för att jobba effektivt med att minska matsvinnet

Malmö arbetarekommuns styrelse

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A731

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN

En ny regionalpolitik för jobb och välfärd i hela landet

De ekonomiska klyftorna mellan Sveriges olika delar är idag oacceptabelt stora. En majoritet av kommunerna och regionerna har en akut ekonomisk situation som i längden betyder att en stor del av Sveriges befolkning inte får den välfärd de har rätt till och förtjänar.

Kommuner och regioner har länge flaggat för att den ekonomiska situationen är kritisk och har genomfört stora nedskärningar i välfärden. Undersköterskor, lärare, sjuksköterskor, barnskötare, läkare och andra som utgör stommen i välfärdssystemet har länge larmat om att situationen varit ohållbar. Coronapandemin har än mer tydliggjort att välfärdsstaten i allmänhet och vården i synnerhet är underdimensionerad, underfinansierad och felorganiserad. Sveriges kommuner och regioner (SKR) menar att 43 miljarder kommer att fattas 2023 bara för att nuvarande välfärdsnivå ska upprätthållas. Vi menar att ett upprätthållande inte räcker, utan att nivån måste höjas och att rejäla tillskott behöver ske till landets kommuner och regioner genom en kraftig ökning av den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden.

Sverige består av 290 kommuner och 21 regioner där förutsättningar att leverera välfärd och service varierar kraftigt. Det finns stora skillnader vad gäller allt från demografi och geografi till skattekraft. Det kommunala utjämningsystemet ska kompensera för dessa strukturella olikheter mellan kommuner. Skillnader i kommunalskatt ska därför enbart reflektera skillnader i service, effektivitet och avgiftsnivå. Så är inte fallet idag. Idag betalar en arbetstagar i Solna och Österåker drygt 17 % kommunalskatt jämfört med nästan 24 % i Dorotea och Vännäs. Vi menar att konkreta politiska förslag behöver tas fram och genomföras för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner. Kommunalarbetsareförbundets förslag på vad de omnämner en välfärdsskatt kan tjäna som vägledande.

För socialdemokratin är goda och likvärdiga villkor för medborgare, organisationer och företag i hela landet en given målsättning. Enskilda kommuner är sällan rätt nivå att inrikta sig på vad gäller arbetsmarknadsutveckling och välfärd. När det gäller arbetsmarknaden och välfärden behövs ett tydligt fokus både på den statliga och den regionala nivån. Därför behöver fokus läggas på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering. Detta inkluderar en ambitiös utbyggnad av kollektivtrafiken såsom snabbjärnväg i landet. Möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder bör också införas för den som flyttar till glesbygdskommun.

Grundläggande samhällsservice såsom pålitliga post- och järnvägsförbindelser samt medicinförsörjning ska tillförsäkras hela landet. På båda dessa områden har ideologiskt motiverade avregleringar misslyckats. De uttalade målsättningarna bakom avregleringarna har inte uppnåtts, något som framgår av en lång rad statliga utredningar och granskningar från exempelvis

Riksrevisionen. Produktionskostnaderna sjunker inte, men det gör kvaliteten och likvärdigheten för medborgarna, företag och organisationer. Mer glesbefolkade delar av landet är genomgående de största förlorarna, men systemen sviktar även ur ett samlat nationellt perspektiv. Under 2020 blottlades en under lång tid bristfällig planering för sjukdomsutbrott eller liknande kris. Att inom ramen för en statlig apoteksverksamhet åter hålla beredskapslager av mediciner, som del av att trygga grundläggande samhällsfunktioner även i kristid, borde vara en självklarhet.

Partikongressen föreslår besluta:

A731:1 att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden genom indexering av statsbidrag

A731:2 att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner

A731:3 att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering

A731:4 att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till glesbygdskommun

A731:5 att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas

A731:6 att Socialdemokraterna ska verka för att staten tar ett samlat ansvar för krisberedskap, bland annat genom ett återförstatligande av apoteksverksamhet och återuppbyggnad av beredskapslager

Erik Arnberg, Annakari Berglund, Kjell Englund, Per Fontin, Börje Henningsson, Lars Holmbom, Ingrid Lindahl, Bengt-Ove Lundell, Knut Isaksson, Ulf Månsson, Nils Nilsson, Thomas Olsson, Olle Rydell, Elisabeth Tillander
Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A732

SALA ARBETAREKOMMUN

En ny regionalpolitik för jobb och välfärd i hela landet

De ekonomiska klyftorna mellan Sveriges olika delar är idag oacceptabelt stora. En majoritet av kommunerna och regionerna har en akut ekonomisk situation som i längden betyder att en stor del av Sveriges befolkning inte får den välfärd de har rätt till och förtjänar.

Kommuner och regioner har länge flaggat för att den ekonomiska situationen är kritisk och har genomfört stora nedskärningar i välfärden. Undersköterskor, lärare, sjuksköterskor, barnskötare,

läkare och andra som utgör stommen i välfärdssystemet har länge larmat om att situationen varit ohållbar.

Coronapandemin har än mer tydliggjort att välfärdsstaten i allmänhet och vården i synnerhet är underdimensionerad, underfinansierad och felorganiserad. Sveriges kommuner och regioner (SKR) menar att 43 miljarder kommer att fattas 2023 bara för att nuvarande välfärdsnivå ska upprätthållas. Vi menar att ett upprätthållande inte räcker, utan att nivån måste höjas och att rejäla tillskott behöver ske till landets kommuner och regioner genom en kraftig ökning av den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden.

Sverige består av 290 kommuner och 21 regioner där förutsättningar att leverera välfärd och service varierar kraftigt. Det finns stora skillnader vad gäller allt från demografi och geografi till skattekraft. Det kommunala utjämningsystemet ska kompensera för dessa strukturella olikheter mellan kommuner. Skillnader i kommunalskatt ska därför enbart reflektera skillnader i service, effektivitet och avgiftsnivå. Så är inte fallet idag. Idag betalar en arbetstagare i Solna och Österåker drygt 17 % kommunalskatt jämfört med nästan 24 % i Dorotea och Vännäs. Vi menar att konkreta politiska förslag behöver tas fram och genomföras för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner. Kommunalarbetareförbundets förslag på vad de omnämner en välfärdsskatt kan tjäna som vägledande.

För socialdemokratin är goda och likvärdiga villkor för medborgare, organisationer och företag i hela landet en given målsättning. Enskilda kommuner är sällan rätt nivå att inrikta sig på vad gäller arbetsmarknadsutveckling och välfärd. När det gäller arbetsmarknaden och välfärden behövs ett tydligt fokus både på den statliga och den regionala nivån. Därför behöver fokus läggas på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering. Detta inkluderar en ambitiös utbyggnad av kollektivtrafiken såsom snabbjärnväg i landet. Möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder bör också införas för den som flyttar till glesbygdskommun.

Grundläggande samhällsservice såsom pålitliga post- och järnvägsförbindelser samt medicinförsörjning ska tillförsäkras hela landet. På båda dessa områden har ideologiskt motiverade avregleringar misslyckats. De uttalade målsättningarna bakom avregleringarna har inte uppnåtts, något som framgår av en lång rad statliga utredningar och granskningar från exempelvis Riksrevisionen.

Produktionskostnaderna sjunker inte, men det gör kvaliteten och likvärdigheten för medborgarna, företag och organisationer. Mer glesbefolkade delar av landet är genomgående de största förlorarna, men systemen sviktar även ur ett samlat nationellt perspektiv. Under 2020 blottades en under lång tid bristfällig planering för sjukdomsutbrott eller liknande kris. Att inom ramen för en statlig apoteksverksamhet åter hålla beredskapslager av mediciner, som del av att trygga grundläggande samhällsfunktioner även i kristid, borde vara en självklarhet.

Partikongressen föreslås besluta:

- A732:1 att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A732:2 att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering
- A732:3 att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till glesbygdskommun
- A732:4 att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas

Jan Berndtsson, Viktor Kärvinge, Stefan Axinge
Sala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A733

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

En ny regionalpolitik för jobb och välfärd i hela landet

De ekonomiska klyftorna mellan Sveriges olika delar är idag oacceptabelt stora. En majoritet av kommunerna och regionerna har en akut ekonomisk situation som i längden betyder att en stor del av Sveriges befolkning inte får den välfärd de har rätt till och förtjänar. Kommuner och regioner har länge flaggat för att den ekonomiska situationen är kritisk och har genomfört stora nedskärningar i välfärden. Undersköterskor, lärare, sjuksköterskor, barnskötare, läkare och andra som utgör stommen i välfärdssystemet har länge larmat om att situationen varit ohållbar. Coronapandemin har än mer tydliggjort att välfärdsstaten i allmänhet och vården i synnerhet är underdimensionerad, underfinansierad och felorganiserad. Sveriges kommuner och regioner (SKR) menar att 43 miljarder kommer att fattas 2023 bara för att nuvarande välfärdsnivå ska upprätthållas. Vi menar att ett upprätthållande inte räcker, utan att nivån måste höjas och att rejäla tillskott behöver ske till landets kommuner och regioner genom en kraftig ökning av den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden.

Sverige består av 290 kommuner och 21 regioner där förutsättningar att leverera välfärd och service varierar kraftigt. Det finns stora skillnader vad gäller allt från demografi och geografi till skattekraft. Det kommunala utjämningsystemet ska kompensera för dessa strukturella olikheter mellan kommuner. Skillnader i kommunalskatt ska därför enbart reflektera skillnader i service, effektivitet och avgiftsnivå. Så är inte fallet idag. Idag betalar en arbetstagare i Solna och Österåker drygt 17 % kommunalskatt jämfört med nästan 24% i Dorotea och Vännäs. Vi menar att konkreta politiska förslag behöver tas fram och genomföras för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner. Kommunalarbetsförbundets förslag på vad de omnämner en välfärdsskatt kan tjäna som vägledande.

För socialdemokratin är goda och likvärdiga villkor för medborgare, organisationer och företag i hela landet en given målsättning. Enskilda kommuner är sällan rätt nivå att inrikta sig på vad gäller arbetsmarknadsutveckling och välfärd. När det gäller arbetsmarknaden och välfärden behövs ett tydligt fokus både på den statliga och den regionala nivån. Därför behöver fokus läggas på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering. Detta inkluderar en ambitiös utbyggnad av kollektivtrafiken såsom snabbjärnväg i landet. Möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder bör också införas för den som flyttar till glesbygdskommun.

Grundläggande samhällsservice såsom pålitliga post- och järnvägsförbindelser samt medicinförsörjning ska tillförsäkras hela landet. På båda dessa områden har ideologiskt motiverade avregleringar misslyckats. De uttalade målsättningarna bakom avregleringarna har inte uppnåtts, något som framgår av en lång rad statliga utredningar och granskningar från exempelvis Riksrevisionen. Produktionskostnaderna sjunker inte, men det gör kvaliteten och likvärdigheten för medborgarna, företag och organisationer. Mer glesbefolkade delar av landet är genomgående de största förlorarna, men systemen sviktar även ur ett samlat nationellt perspektiv. Under 2020 blottades en under lång tid bristfällig planering för sjukdomsutbrott eller liknande kris. Att inom ramen för en statlig apoteksverksamhet åter hålla beredskapslager av mediciner, som del av att trygga grundläggande samhällsfunktioner även i kristid, borde vara en självklarhet.

Vi yrkar därför

Partikongressen föreslås besluta:

- A733:1 att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A733:2 att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A733:3 att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering
- A733:4 att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införas för den som flyttar till glesbygdskommun
- A733:5 att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas
- A733:6 att Socialdemokraterna ska verka för att staten tar ett samlat ansvar för krisberedskap, bland annat genom ett återförstatligande av apoteksverksamhet och återuppbyggnad av beredskapslager

Dick Lundberg, Björn Littmarck, Svante Fjällback, Erik Carlgren, Ingrid Carlgren
Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A734

SÖDRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En ny regionalpolitik för jobb och välfärd i hela landet

De ekonomiska klyftorna mellan Sveriges olika delar är idag oacceptabelt stora. En majoritet av kommunerna och regionerna har en akut ekonomisk situation som i längden betyder att en stor del av Sveriges befolkning inte får den välfärd de har rätt till och förtjänar.

Kommuner och regioner har länge flaggat för att den ekonomiska situationen är kritisk och har genomfört stora nedskärningar i välfärden. Undersköterskor, lärare, sjuksköterskor, barnskötare, läkare och andra som utgör stommen i välfärdssystemet har länge larmat om att situationen varit ohållbar. Coronapandemin har än mer tydliggjort att välfärdsstaten i allmänhet och vården i synnerhet är underdimensionerad, underfinansierad och felorganiserad. Sveriges kommuner och regioner (SKR) menar att 43 miljarder kommer att fattas 2023 bara för att nuvarande välfärdsnivå ska upprätthållas. Vi menar att ett upprätthållande inte räcker, utan att nivån måste höjas och att rejäla tillskott behöver ske till landets kommuner och regioner genom en kraftig ökning av den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden.

Sverige består av 290 kommuner och 21 regioner där förutsättningar att leverera välfärd och service varierar kraftigt. Det finns stora skillnader vad gäller allt från demografi och geografi till skattekraft. Det kommunala utjämningsystemet ska kompensera för dessa strukturella olikheter mellan kommuner. Skillnader i kommunalskatt ska därför enbart reflektera skillnader i service, effektivitet och avgiftsnivå. Så är inte fallet idag. Idag betalar en arbetstagare i Solna och Österåker drygt 17 % kommunalskatt jämfört med nästan 24 % i Dorotea och Vännäs. Vi menar att konkreta politiska förslag behöver tas fram och genomföras för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner. Kommunalarbetsförbundets förslag på vad de omnämner en välfärdsskatt kan tjäna som vägledande.

För socialdemokratin är goda och likvärdiga villkor för medborgare, organisationer och företag i hela landet en given målsättning. Enskilda kommuner är sällan rätt nivå att inrikta sig på vad gäller arbetsmarknadsutveckling och välfärd. När det gäller arbetsmarknaden och välfärden behövs ett tydligt fokus både på den statliga och den regionala nivån. Därför behöver fokus läggas på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering. Detta inkluderar en ambitiös utbyggnad av kollektivtrafiken såsom snabbjärnväg i landet. Möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder bör också införas för den som flyttar till glesbygdskommun.

Grundläggande samhällsservice såsom pålitliga post- och järnvägsförbindelser samt medicinförsörjning ska tillförsäkras hela landet. På båda dessa områden har ideologiskt motiverade avregleringar misslyckats. De uttalade målsättningarna bakom avregleringarna har inte uppnåtts, något som framgår av en lång rad statliga utredningar och granskningar från exempelvis

Riksrevisionen. Produktionskostnaderna sjunker inte, men det gör kvaliteten och likvärdigheten för medborgarna, företag och organisationer. Mer glesbefolkade delar av landet är genomgående de största förlorarna, men systemen sviktar även ur ett samlat nationellt perspektiv. Under 2020 blottlades en under lång tid bristfällig planering för sjukdomsutbrott eller liknande kris. Att inom ramen för en statlig apoteksverksamhet åter hålla beredskapslager av mediciner, som del av att trygga grundläggande samhällsfunktioner även i kristid, borde vara en självklarhet.

Vi yrkar därför:

Partikongressen föreslås besluta:

A734:1 att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP

A734:2 att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner

A734:3 att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering

A734:4 att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till glesbygdskommun

A734:5 att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas

A734:6 att Socialdemokraterna ska verka för att staten tar ett samlat ansvar för krisberedskap, bland annat genom ett återförstatligande av apoteksverksamhet och återuppbyggnad av beredskapslager

Margaretha Lööf-Johanson, Henriette Jarild-Koblanck , Pontus Svensson och Peter Strand
Södra Ölands arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A735

LUDVIKA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En ny regionapolitik för jobb och välfärd i hela landet

De ekonomiska klyftorna mellan Sveriges olika delar är idag oacceptabelt stora. En majoritet av kommunerna och regionerna har en akut ekonomisk situation som i längden betyder att en stor del av Sveriges befolkning inte får den välfärd de har rätt till och förtjänar.

Kommuner och regioner har länge flaggat för att den ekonomiska situationen är kritisk och har genomfört stora nedskärningar i välfärden. Undersköterskor, lärare, sjuksköterskor, barnskötare,

läkare och andra som utgör stommen i välfärdssystemet har länge larmat om att situationen varit ohållbar. Coronapandemin har än mer tydliggjort att välfärdsstaten i allmänhet och vården i synnerhet är underdimensionerad, underfinansierad och felorganiserad. Sveriges kommuner och regioner (SKR) menar att 43 miljarder kommer att fattas 2023 bara för att nuvarande välfärdsnivå ska upprätthållas. Vi menar att ett upprätthållande inte räcker, utan att nivån måste höjas och att rejäla tillskott behöver ske till landets kommuner och regioner genom en kraftig ökning av den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden.

Sverige består av 290 kommuner och 21 regioner där förutsättningar att leverera välfärd och service varierar kraftigt. Det finns stora skillnader vad gäller allt från demografi och geografi till skattekraft. Det kommunala utjämningsystemet ska kompensera för dessa strukturella olikheter mellan kommuner. Skillnader i kommunalskatt ska därför enbart reflektera skillnader i service, effektivitet och avgiftsnivå. Så är inte fallet idag. Idag betalar en arbetstagarare i Solna och Österåker drygt 17 % kommunalskatt jämfört med nästan 24 % i Dorotea och Vännäs. Vi menar att konkreta politiska förslag behöver tas fram och genomföras för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner. Kommunalarbetareförbundets förslag på vad de omnämner en välfärdsskatt kan tjäna som vägledande.

För socialdemokratin är goda och likvärdiga villkor för medborgare, organisationer och företag i hela landet en given målsättning. Enskilda kommuner är sällan rätt nivå att inrikta sig på vad gäller arbetsmarknadsutveckling och välfärd. När det gäller arbetsmarknaden och välfärden behövs ett tydligt fokus både på den statliga och den regionala nivån. Därför behöver fokus läggas på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering. Detta inkluderar en ambitiös utbyggnad av kollektivtrafiken såsom snabbjärnväg i landet. Möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder bör också införas för den som flyttar till glesbygdskommun.

Grundläggande samhällsservice såsom pålitliga post- och järnvägsförbindelser samt medicinförsörjning ska tillförsäkras hela landet. På båda dessa områden har ideologiskt motiverade avregleringar misslyckats. De uttalade målsättningarna bakom avregleringarna har inte uppnåtts, något som framgår av en lång rad statliga utredningar och granskningar från exempelvis Riksrevisionen. Produktionskostnaderna sjunker inte, men det gör kvaliteten och likvärdigheten för medborgarna, företag och organisationer. Mer glesbefolkade delar av landet är genomgående de största förlorarna, men systemen sviktar även ur ett samlat nationellt perspektiv. Under 2020 blottades en under lång tid bristfällig planering för sjukdomsutbrott eller liknande kris. Att inom ramen för en statlig apoteksverksamhet åter hålla beredskapslager av mediciner, som del av att trygga grundläggande samhällsfunktioner även i kristid, borde vara en självklarhet.

Partikongressen föreslås besluta:

- A735:1 att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
- A735:2 att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
- A735:3 att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering
- A735:4 att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas
- A735:5 att Socialdemokraterna ska verka för att staten tar ett samlat ansvar för krisberedskap, bland annat genom ett återförstatligande av apoteksverksamhet och återuppbyggnad av beredskapslager

Henrik Samdahl

Ludvika arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A736

BENGTSFORS ARBETAREKOMMUN

En regional utvecklingspolitik för hela landet

En rättvis och samlad näringspolitik handlar i allt väsentlig om omställning, tillväxt och minskade klyftor mellan olika delar av landet.

Ett paradigmskifte pågår redan inom industrin och transportsektorn. Ingen sektor i samhället är oberörd av digitalisering, ökad elektrifiering, krav på cirkulär ekonomi och stärkt kompetensförsörjning och utbildning för framtidens arbetsmark. Utmaningarna berör inte heller enbart storstadsregioner och tätorter.

Hela Sverige ska leva är i detta sammanhang ett ofrånkomligt perspektiv. Mindre kommuner och landsbygden får redan del av ökad tillväxt och välfärd. Samtidigt ökar emellertid klyftorna mellan land och stad. Det spelar sedan ingen roll om det avser arbetsmarknaden, utbildningsnivå, inkomstutveckling m.m.

Generellt ser förhållandena idag inte särskilt mycket annorlunda ut än för 10 eller 20 år sedan. Demografiska skäl medför dessutom större ekonomiska utmaningar för mindre kommuner. Under senare år har dessutom kostnaderna för försörjningsstöd i dessa ökat till följd av arbetslöshet och sjukdom.

Den minskande statliga närvaron bidrar till en nedvärdering av mindre kommuner i en tid då behovet av en kraftfull samling är nödvändig för att ta tillvara på utvecklingskraften i hela landet. Det handlar då inte bara om statsbidrag till kollektivtrafik på landsbygden eller skatterabatter till invånarna i ett antal kommuner eller olika former av företagsstöd.

En kraftsamling för framtiden i mindre kommuner och på landsbygden sker inte till förfång för utvecklingen i storstadsområdena. För 2020-talet handlar det om insatser inom flera olika områden.

Tre områden framstår som särskilt viktiga för att bryta nuvarande förhållanden, och skapa bättre förutsättningar för bärkraft, ökad sysselsättning och tillväxt. De betingar också varandra.

- Den första, och långsiktigt viktigaste uppdraget, blir att säkra tillgången till utbildning och kompetensförsörjning – framför allt yrkesutbildning och högre utbildning – i samverkan mellan kommuner, regioner och staten. Konceptet Campus Dalsland är både ett exempel och en förebild för en sådan samverkan.
- Utbildningens betydelse som drivkraft för utveckling står utom allt tvivel. Utmaningarna är flera. En par av dem handlar om att ungdomar ska kunna fullfölja både grundskole- och gymnasieutbildning med godkända betyg.
- Nya kommunikationsmönster kommer att utvecklas i framtiden. Av detta följer att förutsättningarna för digitalisering måste finnas i alla kommuner, och delar av dem. Utbyggnaden av bredband måste ha en hög prioritet.
- Samtidigt är fortsatta insatser för en ändamålsenlig infrastruktur för flyg, järnväg, sjöfart och vägtrafik ofrånkomliga. Att stärka pendlingsmöjligheterna har stor betydelse för även andra kommuner än de som omgärdar storstäderna.
- Det statliga anslagen för de regionala infrastrukturplanerna har varit oförändrade under de senaste 20 åren. Samtidigt växer behoven av både ökade resurser och regionalt och kommunalt inflytande över insatser som har en särskilt stor betydelse för mindre kommuner.
- Fler företag och arbetstillfällen formas till ett överordnat uppdrag för de mindre kommunerna i framtiden. Ytterst handlar det om att stärka utvecklingen inom näringslivet. Möjligheterna att lokalisera och utveckla offentliga verksamheter ingår i detta uppdrag.

Varje del av landet har sina styrkebalten i fråga om näringslivsutveckling. En utmaning är stärka förädlingsgraden ännu mer, dvs. öka förutsättningarna att förädla råvaror till hela produkter i näringslivet.

Inom skogsnäringen är detta en lika stor utmaning för 2020-talet som det har varit tidigare. Att

bygga i trä tillhör framtiden även av klimat- och miljöskäl. Inom de maritima näringarna finns det också en outnyttjad potential. Kommunerna har ansvar för att turist- och besöksnäringarna blir livskraftiga och långsiktiga. Det finns fler exempel och gemensamt för dem är att de breddar och stärker innovationskraften i både näringsliv och samhälle – även i mindre kommuner.

Flera av dem saknar ofta nödvändiga resurser för att leda utvecklingsprojekt av större betydelse i detta sammanhang. Ledning och styrning, finansiering och företagstjänster måste säkras och kan utvecklas i samverkan med olika aktörer. ”Partnerskap” för ökad företagsamhet och arbetstillfällen kan bli hävstänger i en utvecklingspolitik för mindre kommuner.

Satsningar på såväl utbildning och kompetensförsörjning, som bättre förutsättningar för digitalisering och kommunikationer samt näringslivet i mindre kommuner ger ett utvecklingsbart innehåll åt en politik som har som förtecken att hela Sverige ska leva.

För invånarna i mindre kommuner måste välfärden och annan samhällsservice säkras. Tillgängligheten till hälso- och sjukvård ska vara stark. Bostadsförsörjningen måste stå i samklang med näringspolitiska nysatsningar. Statens servicecenter och AF(Arbetsförmedlingen) i varje kommun tillhör också ofrånkomliga delar i en näringspolitisk nyorientering för mindre kommuner.

Regeringens skrivelse till riksdagen om ” Nationell strategi för hållbar regional utveckling” kan skapa en grund för en utvecklingspolitik även för mindre kommuner. Den är dock väldigt allmän till sin karaktär. Avsikten är emellertid att en handlingsplan ska utarbetas för att genomföra strategin. Denna måste prioritera särskilda insatser till stöd för livskraftiga mindre kommuner och regionala utvecklingsstrategier. För de förstnämnda uppgifterna måste även nya former prövas för samverkan mellan berörda parter och aktörer.

Partikongressen föreslås besluta:

A736:1 att företa en översyn av olika former av statsbidrag, stöd till olika projekt e.d. i syfte att pröva en bättre samordning av statens insatser i vid mening till stöd för näringslivsutvecklingen i mindre kommuner

A736:2 att främja ökad samverkan mellan företag i olika branscher för att stärka utvecklingen av det lokala näringslivet

A736:3 att skapa möjligheter till lokala/regionala partnerskap med statlig medverkan i syfte att koordinera olika resurser till stöd för sysselsättning och tillväxt i mindre kommuner

Per Eriksson

Bengtsfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A737

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En socialdemokratisk politik för att främja omställningen till en mer växtbaserat livsmedelsproduktion som en del i att motverka klimatförändringarna, nå klimatmålen och skapa fler gröna jobb

Växtbaserade livsmedel en nyckel för att möta klimatutmaningen

Klimathotet är verkligt och i allra högsta grad en akut fråga. Enligt ett internationellt forskarteam lett av Stockholm Resilience Centers Johan Rockström så behöver världens utsläpp nå sin topp 2020, följt av en halvering av utsläppen varje decennium fram till 2050 för att förhindra en klimatkatastrof.

Maten vi äter står för en avsevärd del av världens alla klimatutsläpp. Internationellt ca 14 % av världens totala klimatutsläpp och i Sverige för så mycket som 25 % av hushållens konsumtionsutsläpp. Även om alla utsläpp från fossila bränslen upphörde omedelbart skulle utsläppen från det globala livsmedelssystemet i sig göra det omöjligt att nå målen i Parisavtalet, enligt en studie från Oxford publicerad 2020.

Att ställa om till en helt växtbaserad kost skulle kunna reducera dessa utsläpp med hela 75 %. EU-kommissionens föreslagna så kallade "Från jord till bord-strategi" framhåller övergången till ett mer växtbaserat livsmedelssystem som en viktig del i att möta unionens klimatmål.

En avsevärd ökning av produktion och konsumtion av växtbaserade livsmedel är central för att möta klimatutmaningarna.

En svensk omställning till mer växtbaserad livsmedelsproduktion

En så stor omställning av vad och hur vi producerar vår mat, skapar självklart stora utmaningar, inte minst för Sveriges bönder som ofta är egenföretagare. Det är inte rimligt att de ensamma ska behöva ta den ekonomiska risken och ansvaret för en omställning mot en mer hållbar produktion när detta är ett samhällsintresse. Att säkra ett hållbart svenskt livsmedelssystem är att säkra en levande landsbygd i hela landet, tryggad självförsörjning och en framgångsrik och innovativ livsmedelsbransch.

Eftersom efterfrågan på växtbaserad mat ökar så finns risk att svenska livsmedelsproducenter behöver importera allt mer råvaror för att ha möjlighet att möta efterfrågan. Redan idag importeras stora mängder råvaror för att tillgodose behoven i svensk livsmedelsproduktion. Detta är råvaror som ofta hade kunnat produceras i Sverige, av svenska bönder. Det finns också potential att odla mer grödor i Sverige som kan ersätta importerade råvaror som idag används i

produktionen. För att lantbrukarna ska kunna möta behovet och odla fler av de grödor som kan förädlas till växtbaserade produkter behöver fler bönder få möjlighet att satsa på den typen av verksamhet. Satsningar på detta kan skapa fler gröna jobb och bidra till att hela landet kan leva.

Det är därför rimligt att det offentliga och de övriga delarna av livsmedelssektorn hjälper till i denna omställning genom att både dela den ekonomiska risken och verka för en ökad efterfrågan på de nya produkterna så efterfrågan matchar det nya utbudet.

Det är därför rimligt att det offentliga och de övriga delarna av livsmedelssektorn hjälper till i denna omställning genom att dela den ekonomiska risken. Förmer för sådan riskdelning behöver utvecklas för att underlätta för enskilda bönder att ställa om sin produktion. Det offentliga köket behöver samtidigt få bättre förutsättningar att köpa in och upphandla växtbaserade livsmedelsprodukter, för att på så sätt utöka efterfrågan och minska osäkerheten om framtida efterfrågan. Liknande insatser har gjorts när det gäller ekologisk produktion, där offentliga mål och inköp bidragit till att fler ekologiska produkter satts på marknaden.

Sveriges livsmedelsstrategi och växtbaserade livsmedel

Sveriges livsmedelsstrategi är ett ambitiöst dokument som ligger till grund för Sveriges långsiktiga livsmedelsproduktion. I strategin konstateras ett antal tydliga mål om att Sverige ska öka vår självförsörjningsgrad av fler råvaror samtidigt som vi ska öka vår export. Samtidigt ska klimatavtrycket från livsmedelssektorn minska och konsumenternas kunskap om branschen öka.

Ingenstans i livsmedelsstrategin nämns dock växtbaserad mat som en del i denna lösning, vilket är förvånande då en ökad andel växtbaserad matproduktion är avgörande för att lyckas uppnå målen i livsmedelsstrategin såväl som klimatmålen.

Strategins två mål om ökad självförsörjningsgrad och ökad export kräver bägge högre produktion. Samtidigt kräver målet om minskad klimatpåverkan att drastiska åtgärder vidtas kring de nuvarande produktions- och odlingsmetodernas klimatpåverkan, samt att produktionen av växtbaserad mat ökar betydligt.

Forskningen visar nämligen tydligt att växtbaserad mat har avsevärt mycket lägre klimatavtryck än produktion av animalier. Detta beror främst på att växtbaserade råvaror kräver betydligt mycket mindre mark och vatten vid produktionen samt att de inte orsakar bieffekter som utsläpp av metangas från idissling, övergödning och försurning i samma grad.

Efterfrågan på växtbaserade livsmedel ökar dessutom snabbt och sker i hela världen. En stark svensk växtbaserad livsmedelssektor som använder råvaror från svenska bönder skulle därför ha goda möjligheter att exportera till resten av världen, samtidigt som klimatpåverkan från svensk livsmedelsproduktion minskar.

Att därför inkludera ett mål om en ökad andel svenskproducerad växtbaserad mat i den svenska livsmedelsstrategin skulle avsevärt öka chanserna att uppnå de övriga målen i livsmedelsstrategin.

Växtbaserade livsmedel ger mindre klimatavtryck och mer mat

Påståendet om att växtbaserad mat har avsevärt lägre klimatavtryck än animalier tål att granskas och förklaras ytterligare.

2018 genomfördes en stor studie på Oxford University där produktionsdata och klimatavtrycket från 40 000 gårdar från hela världen samlades och analyserades. Utifrån detta genomsnitt kunde de konstatera att hela 83 % av världens all jordbruksmark används för att producera animalier, men att enbart 18 % av världens alla kalorier och 37 % av dess protein kommer ifrån dessa animalier.

Samma studie konstaterade att en konsument skulle kunna minska sitt klimatavtryck med hela 73% genom att äta strikt växtbaserat.

Anledningen till dessa siffror är det faktum att det krävs väldigt stora ytor med odlingsmark för att förse djuren med foder. I dagsläget går exempelvis 85 % av världens all sojaproduktion direkt till djurfoder, 10 % används som tillsatser i mat och enbart 5 % används direkt till människoföda. Det är denna enorma efterfrågan på ökad tillgång på fodermark som är den största bidragande faktorn till avskogning till förmån för jordbruksmark i exempelvis Amazonas, och tidigare i Europa och Nordamerika.

Orsaken till att det krävs så enorma mängder foder är enkel. Ett djur äter betydligt mycket fler kalorier under sin levnad än vad det producerar i form av kött när det slaktas eller i form av biprodukter som mjölk. Ett generellt snitt för kor är att du får ut ungefär 1/10 av de kalorier du ger till en ko ut i form av kött. Kycklingar, som är betydligt mycket mer snabbväxande, har ett förhållande på 1:3 därav deras lägre klimatpåverkan.

I årtusenden var uppfödandet av djur det enda sättet som fanns tillgängligt för att "förädla" kolhydrater och proteiner från växter till mer näringstäta sådana. Precis som vi länge saknade andra sätt att skapa mekanisk energi än att använda våra eller våra husdjurs muskler. Men vi uppfann ångmaskinen och därefter förbränningsmotorn och sedan batteriet. Likaså har vi idag andra, mer effektiva metoder för att omvandla växtbaserade livsmedel till mer näringstäta sådana, som tofu, växtbaserade mejeriprodukter och vegokött av olika slag.

Lika lite som tillverkarna av de första förbränningsmotorerna var medvetna om konsekvenserna av uppskalning av en global fossilindustri så var det tidiga 1900-talets köttbönder medvetna om konsekvenserna av en global köttindustri. Men på samma sätt har vi idag allt mer insett dessa konsekvenser och påbörjat en omställning till en mer resurseffektiv och klimatvänlig produktion.

Sverige bör se på omställningen till en mer hållbar livsmedelsproduktion på ett liknande sätt som vi ser på omställningen till en hållbar energiproduktion och stötta de näringar de berör att ställa om och utvecklas.

Den svenska Food Tech branschen är världsledande

Sverige har en livskraftig och internationellt konkurrenskraftig livsmedelssektor med en av de mest högteknologiska jordbrukssektorerna i världen. Vi är också hem till några av världens främsta innovativa livsmedelsföretag som Arla, Oatly, Lantmännen, Axfood och en hel drös med nya framväxande Food Tech företag.

I omställningen mot en mer växtbaserad livsmedelssektor så kommer dessa företag att ha en avgörande roll. Både som partners och beställare till primärproducenterna när dessa ska ställa om från animalisk till växtbaserad produktion, men också som förädlare och skapare av de nya livsmedlen som ska ersätta de gamla. Det kommer vara både befintliga animalieproducerande företag som ställer om och helt nya växtbaserade företag som uppstår.

Detta är en helt ny sektor som växer fram och som kombinerar modern spetsteknik och innovation med klassiska jordbruks- och produktionsmetoder för att odla mer klimatsmart och för att skapa framtidens mat. Det kommer troligen att vara en minst lika disruptiv förändring som när nu förnyelsebar energi steg för steg börjar ersätta fossil energi.

Efterfrågan på växtbaserade livsmedel ökar snabbt och sker i hela världen. En stark svensk växtbaserad livsmedelssektor som använder råvaror från svenska bönder skulle därför ha goda möjligheter att exportera till resten av världen, samtidigt som den totala klimatpåverkan från svensk livsmedelsproduktion minskar.

Sverige har ett försprång tack vare vårt goda innovationsklimat, hög kompetens- och utbildningsnivå och vår befolknings benägenhet att anamma nya trender och tekniker och har därför en unik chans att ta en världsledande position i den gröna matomställningen.

Sverige borde erkänna och ge särskilt stöd till denna framväxande industri och hjälpa både primärproducenter och gröna livsmedelsföretag att innovera för en snabbare klimatomställning och fler gröna jobb.

Partikongressen föreslås besluta:

A737:1 att Socialdemokraterna verkar för att främja omställningen till ett mer växtbaserat jordbruk som en del i att motverka klimatförändringarna, nå klimatmålen och skapa fler gröna jobb

A737:2 att Socialdemokraterna verkar för att Jordbruksverket får i uppdrag att utreda hur en mer växtbaserad jordbrukssektor kan bistå till att uppfylla den svenska livsmedelsstrategins mål om ökad självförsörjningsgrad och ökad exportkapacitet och samtidigt sänka klimatpåverkan

A737:3 att Socialdemokraterna verkar för att Jordbruksverket, Tillväxtverket och Vinnova får i uppdrag att utreda hur jordbrukare och livsmedelsföretag som vill satsa på mer växtbaserade och klimatsmarta livsmedel kan få stöd av staten i detta

A737:4 att Socialdemokraterna ska verka för att ge mer stöd åt den växande svenska Food Tech-sektorn och se den som en stor möjlighet att skapa fler gröna jobb och hållbar tillväxt

A737:5 att Socialdemokraterna ska verka för att ett nytt mål om mer svenskproducerad växtbaserad mat ska skrivas in i livsmedelsstrategin

Avanti S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A738

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

Ett gott djurskydd är en grund för en levande landsbygd

Människor blir allt mer medvetna om att djur inte är saker med förmågan att göra ljud och röra sig. Vi lär oss allt mer om deras levnadssätt och känsloliv, och för många människor är det väldigt viktigt att djur alltid hålls på ett sätt som ger dem ett bra liv. Det gäller allt från hur hästar tränas till hur stor bur sällskapskaniner ska ha.

Det sägs ofta slentrianmässigt att ”Sverige har världens bästa djurskydd”. Huruvida det är så eller inte beror på vad man väljer att titta på, men klart är att vi har kommit en lång bit på vägen och det är vi glada över. Dessvärre betyder inte det att det inte finns några problem på området. Vi kan se en lång räckvidd av sådana som uppmärksammas på olika sätt: brister i och eftersatta kontroller av djurskyddet hos enskilda näringsidkare, stora populationer där sjukdomar får fäste (minkfarmer och kycklinggårdar), djurplågeri i samband med slakt, bedövningsmetoder vid slakt som verkar kunna göra lika mycket skada som nytta för det enskilda djuret, djur som ankommer slakterier med skador, vi tillåter fortfarande burhöns i produktionen, vi har stora besättningar med djur som kan vara en grogrund för zoonoser, dräktiga djur som slaktas, katter som släpps vind för våg när ägare tröttnat, förekomsten av delfinarium och en hel del annat.

Självklart är det enskilda djurets upplevelse i fokus, men om vi vänder det till människans perspektiv, så vill vi lyfta ett perspektiv som vi ser som mycket viktigt för vårt land och vår landsbygd.

I hanteringen av djur krockar olika intressen. Jordbrukarna vill ha vinst på sitt arbete, konsumenterna vill ha mat som både är snäll mot djur och natur och som känns prisvärd och om djuren hade en röst vet vi inte vad de skulle säga men de skulle i alla fall protestera högt mot att de får ett sämre liv för att spara pengar åt någon annan.

Vi är också väldigt måna om att bibehålla så många produktionstillfällen av livsmedel som möjligt i Sverige, både de odlade och de som arbetar med animaliska produkter. Detta för att gynna landets egen ekonomi med arbetstillfällen. Arbetet med matproduktion sker till stor del på landsbygden.

Men, för att upprätthålla konsumenternas förtroende för svensk produktion av mat, särskilt då med animaliskt ursprung, har vi inte råd att gång på gång ta del av reportage då detta har gått fel och djur har plågats. Om konsumenter upplever att det inte spelar någon roll att gynna svenska bönder så finns risk att vi hamnar i en ond cirkel.

Vi vill se en tydlig satsning på svenskt djurskydd, en översyn av de villkor som svenska jordbrukare arbetar under med syfte att underlätta arbetssituationen och möjligheten till lönsamhet och därmed gynna en levande landsbygd.

För oss är sambandet mellan ett mycket starkt djurskydd och den levande landsbygden självklar. Vi tror inte heller att svenska bönder vill annat än sina djur väl, och vi vill aldrig att ekonomiska frågor ska göra att djurens välmående därmed minskar.

Ett klockrent exempel som vi ser i dag är de i Corona-tider uppmärksammande kvarvarande svenska minkfarmerna. Där har verksamheten under många år fått påpekanden om att djuren inte kan utöva sitt naturliga beteende. Någon förbättring har skett av så kallad berikning i de små burarna. Vi vet att minken är ett vattenlevande djur, men i fångenskap har den inga möjligheter att utöva sitt naturliga beteende. Vi har hittills inte vågat kräva det av minkbönderna. Det är illa, men har förstått med en rädsla att stöta sig med branschen att göra. Vem betalar det högsta priset? Minkarna. För övrigt är det nu 20 år sedan som en socialdemokratisk kongress sade att vi därför inte ska ägna oss åt pälsdjursuppfödning i Sverige. Av olika skäl, bland annat en högljudd bransch (förståeligt) avstannade detta arbete. Nu vet vi att många länder i Europa gått före. Bland annat Norge som på ett fint sätt erbjudit omställningsstöd till de som nu måste avveckla sina former och byta bransch. En väg för Sverige att gå, då vi moderniseras oss.

Socialdemokraterna har tyvärr en attityd av att vara både lite sega och lite fega i frågor om djurskydd. Det satt långt inne att våga säga att vi inte vill ha vilda djur på cirkusar. Vi vågar fortfarande inte ta ställning mot att ha stora, vattenlevande däggdjur i pooler så som på delfinarium. Vi har inte lyckats fasa ut burhönsen och vi verkar inte särskilt bekymrade över den horribla slaktmetoden med bedövningen av koldioxid. Det bästa är att det går att förändra när vi vill hänga med i vad nutidens människor efterfrågar och förväntar sig. Vi vill därför att Socialdemokraterna tar fram ett djurpolitiskt program som tittar brett på frågan och våra möjligheter att göra det bättre för djur som vi håller för matproduktion, i tjänst eller som sällskap

Partikongressen föreslås besluta:

A738:1 att Socialdemokraterna tar ställning för att vidta åtgärder för att underlätta för jordbrukare i animalieproduktion samtidigt som djurskyddet stärks

A738:2 att Socialdemokraterna tar fram ett djurpolitiskt program som ser över flera olika aspekter av djurskyddet

Fanny Eriksson, Elin Lundgren och Niklas Nygren

Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A739

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ett socialdemokratiskt program för stärkt djurskydd

I detta 25-punktsprogram höjer vi ambitionerna för det svenska djurskyddet inom en rad områden där vi i dag annars riskerar att halka efter. Engagemanget för ett stärkt djurskydd är starkt hos den svenska befolkningen, hos landets lantbrukare och hos konsumenterna. Vi i Socialdemokraterna kan och bör ligga i framkant för att värna och stärka det svenska djurskyddet.

Det svenska djurskyddet har högt anseende, vi har med rätta gott självförtroende. Men att vara bland de bästa får inte innebära att vi blir passiva och tillåter oss att bli förbisprungna av länder som just nu också höjer sina ambitionsnivåer för ett gott djurskydd.

Det svenska djurskyddet för djuren i lantbruket ger svensk mat en konkurrensfördel. I ett starkt samhälle ska vi också ha en bra tillsyn som gör att vi kan känna oss trygga med att djur behandlas väl.

Vi har nu i regeringsställning lyckats med det som den borgerliga regeringen misslyckades med. Vi har infört en modern djurskyddslag som ger ökade krav på djurägare och slår fast att djur ska få bete sig naturligt. Vilka djur som får användas på cirkus ska strikt regleras och sjölejon och elefanter har förbjudits. Vi arbetar också just nu med att inför obligatorisk märkning och registrering av katter.

Vårt starka djurskydd gör djuren friskare. I stället för att djuren proppas fulla med antibiotika hålls djuren i lantbruket friska genom andra förebyggande åtgärder. Användningen av antibiotika ökar globalt och är ett växande problem som kan leda till allvarlig spridning av multiresistenta bakterier.

Samtidigt som vi ställer höga krav på svenska bönder vill vi även ha höga krav på vad kommuner, regioner och staten köper in. Det offentliga ska vara bäst i klassen och svenska bönder och ett

starkt djurskydd ska prioriteras, inte missgynnas. En socialdemokratisk djurrättspolitik ska se till hela landet, alla medborgare och alla djur.

Djur i livsmedelsindustrin:

I dag är den konventionella metoden för att bedöva grisar inför slakt att använda koldioxid som grisarna andas in. Att gasen orsakar ett starkt lidande har varit känt under flera decennier. Nu behövs förändring.

1. Socialdemokraterna verkar för att ett slutdatum för koldioxidbedövningen av grisar sätts till senast år 2030. Samtidigt ska forskningsmedel årligen öronmärkas till forskning om alternativa bedövningsmetoder för konventionell grisslakt.

Majoriteten av fiskarna i vattenbruket bedövas i dag med en metod som inte fungerar, koldioxid i vatten. Koldioxiden orsakar fiskarna starkt obehag och stress, samtidigt som det tar lång tid innan de blir orörliga. Vissa förlorar inte ens medvetandet innan avblodning. I Norge har metoden förbjudits av djurskyddsskäl sedan 2012.

2. Socialdemokraterna verkar för att ett slutdatum för koldioxidbedövningen av fiskar sätts till senast år 2025. Samtidigt ska forskningsmedel årligen öronmärkas till forskning om alternativa bedövningsmetoder för konventionell fiskslakt.

En vanlig bedövningsmetod vid slakt av kycklingar, kalkoner och hönor är den så kallade elbads-bedövningen. Fåglarna hängs då upp i benen när de fortfarande är vid medvetande, vilket är obehagligt och gör ont. Metoden har flera risker och en utfasning har förordats av experter sedan 2004. Alternativa metoder med färre risker finns redan.

3. Socialdemokraterna verkar för att ett slutdatum för elbads-bedövningen av fåglar sätts till senast 2025.

Burhållning av hönor innebär stora inskränkningar i hönornas möjligheter att röra sig obehindrat. I Sverige hålls omkring 600 000 hönor i burar inom den svenska äggindustrin. Bland de länder som redan förbjudit burarna finns Tyskland och Österrike, nu är det dags för Sverige.

4. Socialdemokraterna verkar för att djurskyddsförordningen uppdateras med ett uttryckligt förbud mot burhållning av hönor genom att förtydliga att höns för äggproduktion inte får inhysas i burar.

Kornas rätt till bete är en grundbult för god djurvälstånd inom den svenska mjölkindustrin. Betande kor bidrar också till biologisk mångfald och kor på bete stärker en positiv bild av svensk djurhållning och en levande landsbygd. Därför ska betesrätten värnas.

5. Socialdemokraterna värnar den svenska betesrätten och arbetar för att stärka betesrätten genom att ta bort undantaget för bete för tjurar.

Förprovningen av djurstallar bidrar till att stärka djurvälståndet och minska risken för felkonstruktion vid om- och nybyggnation av djurstallar. Trots detta vill Centerpartiet, Kristdemokraterna, Moderaterna och Sverigedemokraterna att förprovningen ska tas bort.

6. Socialdemokraterna verkar för en bibehållen kostnadsfri och effektiv förprovning av djurstallar i Sverige.

Varje år dödas upp till 7 miljarder tuppkycklingar under sin första levnadsdag inom den globala äggindustrin. I Sverige är den siffran omkring 5 miljoner tuppkycklingar varje år eller 15 000 tuppkycklingar om dagen. Nu finns välfungerande tekniker i andra länder, bland annat i Tyskland, för att i stället könsbestämma äggen och kassera han-äggen tidigt innan tuppkycklingarna hunnit utveckla känsl.

7. Socialdemokraterna verkar för ett förbud mot avlivning av tuppkycklingar till förmån för tidig könsbestämning i äggen, till senast år 2025.

Kommuner, myndigheter och regioner upphandlar måltider och måltidstjänster till våra barn i skolan och äldre i äldreomsorgen för omkring tio miljarder årligen. Som upphandlare har vi tillsammans makt att gynna den svenska matproduktionen och värna det svenska djurskyddet.

8. Socialdemokraterna verkar för att göra det obligatoriskt att vid alla offentliga upphandlingar av animaliska livsmedel ställa krav på att produktionen ska ha skett med höga krav på djurskydd och låg grad av användning av antibiotika.

Djurfri forskning:

Sveriges har ett center, 3R-center, som arbetar med att bland annat samla och sprida kunskap kring ersättande av djurförsök med moderna metoder, förfining för att minska lidandet vid de försök som genomförs och reducering av antalet djurförsök. Centrets verksamhet är avgörande för att Sverige ska kunna ta en ledande roll inom detta life science-område och bidra till omställning till en helt djurfri forskning.

9. Socialdemokraterna verkar för att finansieringen av Sveriges 3R-center blir permanent och att det tills vidare finansieras med minst 15 miljoner årligen.

För att garantera att djurskyddet beaktas under försöksverksamhet där djur används fyller de etiska nämnderna en viktig funktion. I dag fungerar inte de etiska nämnderna så bra som lagstiftaren har avsett.

10. Socialdemokraterna driver på för att stärka stödet till ledamöterna i de djurförsöksetiska nämnderna, utreda förekomsten av jävsituationer samt utreda möjligheten att införa rätt att överpröva etiska godkännanden till högre instans.

Enligt försöksdjursdirektivet ska samtliga djurförsök bytas ut mot alternativa metoder så snart det är vetenskapligt möjligt. Som ett led i att uppnå detta har bland annat Nederländerna tagit fram en handlingsplan för övergången till djurfri forskning.

11. Socialdemokraterna verkar för att en nationell handlingsplan för övergången till djurfri forskning tas fram, förslagsvis av Sveriges 3R-center.

Djur i politik och lagstiftning:

Införandet av en nationell djurskyddsombudsman skulle stärka kontrollen, uppföljningen och utvecklingen av djurskyddet i Sverige. Ett viktigt uppdrag för en djurskyddsombudsman skulle kunna vara att likt Barnombudsmannen lämna en årlig rapport med förslag och rekommendationer till regeringen för ett stärkt djurskydd i Sverige.

12. Socialdemokraterna verkar för att Sverige tillsätter en djurskyddsombudsman med ansvar för att sammanställa fakta inom djurskyddsområdet, rapportera till regeringen och rekommendera insatser för ett stärkt djurskydd i Sverige.

I april 2019 trädde Sveriges nya djurskyddslag i kraft där bland annat rätten att röra sig obehindrat stärkts jämfört med den tidigare lagen. Ändå har myndigheterna ännu inte uppdaterat föreskrifterna i någon betydande bemärkelse för att stärka djurskyddet i enlighet med nya lagen.

13. Socialdemokraterna verkar för att Jordbruksverket får ett tydligt uppdrag och mandat och tilldelas tillräckliga resurser för att kunna prioritera arbetet med att uppdatera föreskrifterna.

Sveriges djurskyddslag är bland världens mest ambitiösa i fråga om starkt djurskydd. Ändå saknas viktiga djurskyddsregler för många vattenlevande djur som i dag inte omfattas av vare sig djurskyddslagen eller jaktlagen.

14. Socialdemokraterna verkar för att Jordbruksverket får i uppdrag att utreda hur jaktlagen eller djurskyddslagen och därtill slaktföreskrifterna skulle kunna omfatta regler för slakt av vildfångade fiskar och kräftdjur.

Att djurskyddskontrollen fungerar är helt centralt för djurskyddslagens och djurskyddsföreskrifternas status som rättsakter. Kameror på slakterier har potential att underlätta kontrollen som länsstyrelser och Livsmedelsverket genomför och möjliggöra att fler överträdelser av lag och föreskrifter leder till påföljder.

- 15.** Socialdemokraterna verkar för obligatorisk kameraövervakning på samtliga slakterier i Sverige till år 2025 som ett komplement till närvarande veterinärer.

Insmuggling av hundar har under lång tid varit ett problem, men under pandemin har problemet förvärrats. Sekretessreglerna gör i dag att berörda myndigheter saknar möjlighet att dela med sig av information till varandra vilket försvårar arbetet med att stoppa smugglarna. Insmugglade hundar riskerar avlivning vid gränsen eller ett liv med hälsoproblem på grund av bristande uppfödning.

- 16.** Socialdemokraterna verkar för att utreda möjligheterna till utökat informationsutbyte mellan berörda myndigheter, i syfte att lagföra smugglare och stoppa hundsmuggling.

Vilda djur:

Delfiner som hålls på delfinarier får inte utlopp för sina naturliga beteenden. I en bassäng uppfylls inte delfinens behov av rörelse, de fräntas möjligheten att leva naturligt i familj och i flock och de berövas sitt stora behov av jakt i det fria. Allt fler länder runt om i världen säger nu nej till delfinarier.

- 17.** Socialdemokraterna verkar för att Sveriges delfinarier avvecklas till senast år 2030.

Sveriges minkfarmer, liksom minkfarmerna runt om i Europa, har drabbats hårt av pandemin. Det har visat sig att minkfarmerna har hög risk att öka smittspridningen av SARS-CoV-2 och skapa mutationer. Därtill vill 8 av 10 svenskar se att minkfarmerna förbjuds av etiska skäl, en uppfattning som delas av Sveriges Veterinärförbund. Att föda upp en mink i en bur innebär också att minken inte kan utföra sina naturliga beteenden.

- 18.** Socialdemokraterna verkar för en kontrollerad utfasning av minkfarmerna i Sverige under 2022 till 2025 och att skälig kompensation ges till minkfarmare för att möjliggöra omställning till framtidsbranscher.

Bottentrålning, överfiske och klimatförändringar innebär en hård belastning på de känsliga ekosystemen under ytan. Genom att skydda fler marina områden får bland andra tumlare, torskar och sälar möjlighet att bygga starkare motståndskraft och leva fredat från människors inverkan.

- 19.** Socialdemokraterna verkar för att fler marina områden skyddas längs med den svenska kusten.

Kommersiell fartygstrafik innebär buller och föroreningar både över och under ytan. När tumlare störs av fartygens buller kan de få svårigheter att lokalisera sig och att kommunicera. Tumlarna är i dag akut hotade av utrotning.

- 20.** Socialdemokraterna verkar för att farleder för kommersiell båttrafik leds om, bort från känsliga områden i Östersjön.

Jakt och tävling:

Godsjakt innebär att djur, framför allt änder, fasaner och rapphönor, föds upp endast i syfte att släppas ut och skjutas. De fåglar som överlever jakten riskerar i vissa fall att bli invasiva i de miljöer de släpps ut till.

21. Socialdemokraterna verkar för att gods jakt förbjuds i den svenska jaktlagen till senast år 2025.

I dag finns en rad fångstredskap som är tillåtna enligt svensk lagstiftning och föreskrifter men som är tveksamma ur djurskyddsperspektiv, till exempel användningen av snaror. Naturvårdsverkets lista "Fångstredskap som får användas i Sverige" bör därför ses över.

22. Socialdemokraterna verkar för att Naturvårdsverkets lista "Fångstredskap som får användas i Sverige" ses över och att fångstredskap som är olämpliga ur ett djurskyddsperspektiv förbjuds.

Varje år dör ett antal hästar under och efter tävlingslopp och träning där hästarna pressas hårt att prestera. Hästar visar inte alltid tydligt att de har ont, är sjuka eller skadade vilket kan leda till att sjuka hästar pressas över sina gränser.

23. Socialdemokraterna verkar för att samtliga hästar som deltar i tävling ska vara veterinärbesiktade och konstaterat friska.

EU:

Medborgarinitiativet End the Cage Age samlade nära en och en halv miljon underskrifter från många länder runt om i EU. Förslaget innebär att burar inom livsmedelsindustrin fasas ut, till exempel fixering av grisar, burhållning av hönor, ankor och vaktlar samt ensamhållning av kalvar i små bås.

24. Socialdemokraternas representanter i EU verkar för att initiativet End the Cage Age ska bli verklighet och att burarna inom livsmedelsindustrin inom EU successivt fasas ut.

Inom EU transporteras många djur långa sträckor till slakterierna. Under dessa transporter blandas djuren med främmande individer och stressas av skumpande i lastbilar och i båtar. Det är inte ovanligt att djur dör av värme eller kyla, stress, törst eller utmattning.

25. Socialdemokraterna verkar för att transportförordningen skärps på EU-nivå, till max fyra timmar för så kallade "uttjänta" djur och till max åtta timmar för samtliga djur till slakt. Socialdemokraterna verkar för drägliga förhållanden för djuren under transport och stärkta kontroller och påföljder vid överträdelser.

Partikongressen föreslås besluta:

- A739:1 att Socialdemokraterna antar motionen som sin egen och verkar i enlighet med motionens intentioner
- A739:2 att Socialdemokraterna verkar för att ett slutdatum för koldioxidbedövningen av grisar sätts till senast år 2030. Samtidigt ska forskningsmedel årligen öronmärkas till forskning om alternativa bedövningsmetoder för konventionell gris slakt
- A739:3 att Socialdemokraterna verkar för att ett slutdatum för koldioxidbedövningen av fiskar sätts till senast år 2025. Samtidigt ska forskningsmedel årligen öronmärkas till forskning om alternativa bedövningsmetoder för konventionell fiskslakt
- A739:4 att Socialdemokraterna verkar för att ett slutdatum för elbads-bedövningen av fåglar sätts till senast 2025
- A739:5 att Socialdemokraterna verkar för att djurskyddsförordningen uppdateras med ett uttryckligt förbud mot burhållning av hönor genom att förtydliga att höns för äggproduktion inte får inhysas i burar
- A739:6 att Socialdemokraterna värnar den svenska betesrätten och arbetar för att stärka betesrätten genom att ta bort undantaget för bete för tjurar
- A739:7 att Socialdemokraterna verkar för en bibehållen kostnadsfri och effektiv förprovning av djurstallar i Sverige
- A739:8 att Socialdemokraterna verkar för ett förbud mot avlivning av tuppsycklingar till förmån för tidig könsbestämning i äggen, till senast år 2025
- A739:9 att Socialdemokraterna verkar för att göra det obligatoriskt att vid alla offentliga upphandlingar av animaliska livsmedel ställa krav på att produktionen ska ha skett med höga krav på djurskydd och låg grad av användning av antibiotika
- A739:10 att Socialdemokraterna verkar för att finansieringen av Sveriges 3R-center blir permanent och att det tills vidare finansieras med minst 15 miljoner årligen
- A739:11 att Socialdemokraterna driver på för att stärka stödet till ledamöterna i de djurförsöksetiska nämnderna, utreda förekomsten av jävsituationer samt utreda möjligheten att införa rätt att överpröva etiska godkännanden till högre instans
- A739:12 att Socialdemokraterna verkar för att en nationell handlingsplan för övergången till djurfri forskning tas fram, förslagsvis av Sveriges 3R-center
- A739:13 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige tillsätter en djurskyddsombudsman med ansvar för att sammanställa fakta inom djurskyddsområdet, rapportera till regeringen och rekommendera insatser för ett stärkt djurskydd i Sverige
- A739:14 att Socialdemokraterna verkar för att Jordbruksverket får ett tydligt uppdrag och mandat och tilldelas tillräckliga resurser för att kunna prioritera arbetet med att uppdatera föreskrifterna
- A739:15 att Socialdemokraterna verkar för att Jordbruksverket får i uppdrag att utreda hur jaktlagen eller djurskyddslagen och därtill slaktföreskrifterna skulle kunna omfatta regler för slakt av vildfångade fiskar och kräftdjur

- A739:16 att Socialdemokraterna verkar för obligatorisk kameraövervakning på samtliga slakterier i Sverige till år 2025 som ett komplement till närvarande veterinärer
- A739:17 att Socialdemokraterna verkar för att utreda möjligheterna till utökat informationsutbyte mellan berörda myndigheter, i syfte att lagföra smugglare och stoppa hundsmuggling
- A739:18 att Socialdemokraterna verkar för att Sveriges delfinarter avvecklas till senast år 2030
- A739:19 att Socialdemokraterna verkar för en kontrollerad utfasning av minkfarmerna i Sverige under 2022 till 2025 och att skälig kompensation ges till minkfarmare för att möjliggöra omställning till framtidsbranscher
- A739:20 att Socialdemokraterna verkar för att fler marina områden skyddas längs med den svenska kusten
- A739:21 att Socialdemokraterna verkar för att farleder för kommersiell båttrafik leds om, bort från känsliga områden i Östersjön
- A739:22 att Socialdemokraterna verkar för att gods jakt förbjuds i den svenska jaktlagen till senast år 2025
- A739:23 att Socialdemokraterna verkar för att Naturvårdsverkets lista ”Fångstredskap som får användas i Sverige” ses över och att fångstredskap som är olämpliga ur ett djurskyddsperspektiv förbjuds
- A739:24 att Socialdemokraterna verkar för att samtliga hästar som deltar i tävling ska vara veterinärbesiktade och konstaterat friska
- A739:25 att Socialdemokraternas representanter i EU verkar för att initiativet End the Cage Age ska bli verklighet och att burarna inom livsmedelsindustrin inom EU successivt fasas ut
- A739:26 att Socialdemokraterna verkar för att transportförordningen skärps på EU-nivå, till max fyra timmar för så kallade ”uttjänta” djur och till max åtta timmar för samtliga djur till slakt. Socialdemokraterna verkar för drägliga förhållanden för djuren under transport och stärkta kontroller och påföljder vid överträdelser

Avanti S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A740

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Ett Sverige som hänger ihop

Statlig verksamhet är en bärande del av det svenska samhället. Arbetsförmedling, Försäkringskassa, Systembolag är bara några exempel. Trots att många ärenden numera sköts via Internet finns fortfarande behovet av en fysisk närvaro i form av kontor och personal. Den bistra sanningen är dock att i många mindre kommuner är statlig service otillräcklig eller helt frånvarande.

Samtidigt vet att vi många kommuner är utflyttningsområden. Det näringsliv som var orsaken att till att dessa samhällen växte är borta. Befolkningen minskar och åldras, vilket gör att skattekraften minskar.

Glesbygdskommuner är redan idag i många fall stora till ytan. Att lösa problemen genom kommunsammanslagningar är av den orsaken dels opraktiskt, dels finns det demokratiska problem eftersom de som bor där inte vill ha en sammanslagning av kommunerna.

Att utreda kommunsammanslagningar är ett slöseri med tid och resurser. Däremot är en ökad grad av samarbete mellan kommunerna ett sätt att säkra kommunal service och välfärd även i glesbygdskommuner.

Det vi lite slarvigt kallar Norrland/Skogslän/Glesbygd är delar av Sverige. vars resurser byggt vår välfärd. De var Sveriges ekonomiska kraftcenter, idag är de Sveriges skuggsida. Osynliga i debatten, långt från centrum i den politiska dagordningen. När orter såsom Hagfors, Grängesberg med flera behöver oss som mest, prioriteras de bort för mer synliga problem i landets tillväxtområden.

Det är inte acceptabelt. Om Socialdemokraterna även i fortsättningen aspirerar på att vara ett stort parti, måste vi ha en politik för hela landet.

Partikongressen föreslås besluta:

A740:1 att invånarna i Sveriges samtliga kommuner skall ha tillgång till god statlig service

A740:2 att staten tillsammans med kommuner och regioner utvecklar former för

interkommunala samarbeten i syfte att säkerställa att invånarna i Sveriges samtliga kommuner har tillgång till fullvärdig kommunal service och välfärd

A740:3 att Socialdemokraterna tar fram ett regionalpolitiskt program inför valet 2022

Peter Johansson Möllevångens S-förening har skickat motionen som egen. /Sten Svensson, ordförande

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A741

DALARNAS PARTIDISTRIKT, GÄVLEBORGS PARTIDISTRIKT, JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT, NORRBOTTENS PARTIDISTRIKT, VÄSTERBOTTENS PARTIDISTRIKT, VÄSTERNORRLANDS PARTIDISTRIKT

Ett Sverige som växer och håller ihop

Sverige är ett fantastiskt land med stor geografisk variation. Överallt i landet finns det människor som tillsammans bidrar till att skapa tillväxt och välstånd. För oss socialdemokrater är det självklart att vi ska dra nytta av denna utvecklingskraft. Sverige blir starkt av malmen i bergen, av skogen och vattenkraften, men också av förmåga till utveckling, innovationer och samarbete.

Hela Sverige har potential att växa och utvecklas. Många starka näringar som stärker Sverige som land är baserade i glesbygd, och skulle kunna bli ännu starkare om de fick rätt förutsättningar. Samhällets system och regler behöver anpassas efter de olika förutsättningar som finns på olika platser. Det säger sig självt att samma strandskyddsregler inte kan gälla i Stockholms innerstad som i Orsa. Vi måste såväl nationellt som regionalt och lokalt bygga ihop Sverige. Det kräver exempelvis infrastrukturinvesteringar, utbyggd kollektivtrafik, bostadsbyggande och fiber i hela landet. Under pandemin har allt fler jobbat hemifrån, och vikten av stabila bredband i hemmen har ökat. Investeringar i bredband är en möjlighet för människor att bo och arbeta i hela Sverige, och ger också ett minskat bilberoende i glesa delar av landet.

För att bygga ihop Sverige måste vi arbeta långsiktigt med kompetensförsörjning, utbildning och fortbildning där vi aktivt både utbildar till de bristyrken vi ser i både näringsliv och offentlig sektor samtidigt som vi ser till att tillgång till utbildning på lika villkor inte fortsätter vara en fråga om stad mot land. Här har högskolorna och universiteten en oerhört viktig roll att fylla, och de behöver ha ett tydligt uppdrag att verka för regional utveckling och likvärdig tillgång till utbildning.

Staten behöver, genom utjämningsystemet, ta ett stort ansvar för att omfördela ekonomiska medel mellan kommuner och landsting. Det bygger på att man kompenserar för de ökade kostnader som följer av gleshet och svag socioekonomi. Vi vill också se en skattereform som möjliggör för mindre kommuner i glesbygd att klara välfärden. Kommunerna måste dela på ansvaret för nyanlända och staten måste ta krafttag mot den så kallade sociala dumpningen, där kommuner hänvisar personer med stora behov till andra kommuner för att slippa kostnader. Det är också orimligt att kommunerna ofta står med kostnader för försörjningsstöd efter att staten dragit sig tillbaka. Det gäller exempelvis när arbetsmarknadspolitiken växlas ner, eller när etableringsansvaret upphör.

Staten har ett viktigt ansvar för att se till att det finns en bra service till medborgarna i hela landet, precis som kommunerna har ansvar för att se till att det finns service i hela kommunen.

Service som är viktig för medborgarna ska också finnas nära medborgarna. Vi behöver skapa en socialdemokratisk idé om vad man i hela vårt land kan förvänta sig som medborgare. Kärnan i idén måste vara likvärdighet. Den utveckling som skett de senaste årtiondena med ökad centralisering är oacceptabel. Digitaliseringen kan möjliggöra för ökad service i glesbygd, men det förutsätter att lagstiftningen inte sätter käppar i hjulet. Idag läggs exempelvis apotek ner i glesbygd för att man inte har någon farmaceut på orten, och lagen inte godkänner farmaceuter på distans. Staten måste ta ett ansvar för att garantera apotek och tillgång till läkemedel i hela Sverige, även på platser där marknadskrafterna inte ser stor lönsamhet. Staten måste också visa att tryggheten i hela Sverige är prioriterad, när kan man som landsbygdsbo förvänta sig att polisen kommer vid ett högprioriterat larm? I Norge har man infört inställetid för polisen och det var även ett av förslagen från landsbygdskommittén.

Det pandemi-året 2020 utan tvekan visat är att den digitalisering som ägt rum ställt gamla synsätt och sanningar på ända. Uppfattningen om hur vi jobbar, var vi jobbar och när vi jobbar har för många yrkesgrupper förändrats. Det här ger en möjlighet att tänka nytt i hur arbete generellt ska organiseras och så även de offentliga jobben. Fler arbetstillfällen kan flyttas från kontor i storstäderna ut i landet, detta oavsett placering av huvudsäte. Runt om i hela landet finns arbetstillfällen både inom privat sektor och offentlig sektor, men staten har tyvärr valt att centralisera arbetstillfällen till huvudstaden och regioncentrum. Detta skapar en sämre arbetsmarknad och färre arbetstillfällen i resten av landet. Det rimliga vore att staten hade en fördelningsprincip som följde de privata jobben, så att staten inte driver urbanisering. Även kommuner och regioner har ett ansvar för att placera verksamhet utanför den största tätorten.

Sverige är ett stolt industriland. Omställningen ger oss möjlighet till en nyindustrialisering där hela Sverige kan växa. Investeringar i ny teknik sker runt om i landet och orter av olika storlek, som Boden, Luleå, Skellefteå, Ludvika och Skövde, och fler därtill. Det här är verksamheter som tillför förädlingsvärde, ökar exportinkomsterna och höjer den allmänna efterfrågan i landet som helhet. Det är en smart tillväxtpolitik som finansierar välfärden och dessutom tar klimatansvar. För att det ska lyckas behöver stöd- och styrsystem från statens sida, vad gäller kompetensförsörjning, infrastruktur och stimulanser, styras mot dessa verksamheter. Det görs till delar redan idag, men behöver stärkas. Satsningarna skapar framtidstro och erbjuder bra jobb och vardagsliv utanför storstäderna, och ger ett lyft för orternas omgivande landsbygd. Detta bör uppmuntras, av såväl ekonomiska skäl som för hela landets utveckling. Som socialdemokrater är vi vana att hantera strukturomvandling. Vi ska dra nytta av det även denna gång - till gagn för hela landet.

Partikongressen föreslår besluta:

A741:1 att strandskyddet reformeras för att möjliggöra mer byggnation i attraktiva lägen på landsbygd

A741:2 att öka investeringarna i bredband så att staten i enlighet med antagen bredbandstrategi uppnår målet om att alla bostäder och företag ska vara uppkopplade senast 2025

- A741:3 att prioritera infrastruktursatsningar som möjliggör transporter för både personer och gods
- A741:4 att staten bygger vidare på bidragen som gör att lanthandel och bensinstationer kan fortsätta finnas på landsbygden
- A741:5 att högskolor och universitet får ett tydligare uppdrag att driva på för regional utveckling och att samverka med näringsliv och offentlig sektor
- A741:6 att högskolor och universitet ska stötta lokala lärcenter för högre utbildning
- A741:7 att högskolor och universitet ska säkerställa tillgång till högre utbildning i hela landet, själva och i samverkan med lokala lärcentra
- A741:8 att det nationella utjämningsystemet i större utsträckning än idag ska ta hänsyn till att de strukturella kostnaderna är högre i glesbygd, samt till socioekonomiska skillnader mellan kommuner och regioner
- A741:9 att genomföra en skattereform som möjliggör välfärd i hela landet
- A741:10 segregationen bekämpas genom exempelvis stopp för social dumpning och fördelning att av nyanlända mellan landets kommuner
- A741:11 en socialdemokratisk idé om likvärdighet ska tas fram, där man tydliggör vad alla att medborgare kan förvänta sig av det socialdemokratiska samhällskontraktet
- A741:12 införa en mer flexibel lagstiftning gällande närvarande farmaceut på varje apotek att
- A741:13 statliga jobb ska fördelas över landet. Staten ska inte leda urbanisering att
- A741:14 myndigheter som placeras utanför storstadsområdena får i uppdrag att verka för att regional utveckling och aktivt – genom samverkan med regionala lärosäten – långsiktigt säkrar myndighetens egna kompetensförsörjning
- A741:15 statliga servicekontor inrättas så att de mest medborgarnära statliga myndigheterna att finns fysiskt tillgängliga i varje kommun
- A741:16 statliga stöd- och styrsystem, vad gäller infrastruktur, kompetensförsörjning och att stimulanser, i högre grad än idag riktas mot omställningen i industrin
- A741:17 publika ladd-punkter för elbilar etableras i likvärdig omfattning i hela landet att
- A741:18 polis får en inställetid för högprioriterade larm för att säkerställa tryggheten i hela att Sverige

Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A742

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Fasa ut klimatskadliga subventioner

Sverige står inför en historisk utmaning, senast 2045 skall vi vara klimatneutrala. För att säkra att vi är i linje med Paris-avtalets mål om en global uppvärmning väl under 2 grader kommer detta mål antagligen att behöva skärpas. Det är dags att gå från ord till handling.

Ett hinder på vägen är att vi med olika bidrag och subventioner stöder användandet av fossila bränslen, och på så sätt motverkar klimatmålen. Som exempel kan nämnas dieselsubventioner i lantbruket, energiskattebefrielse för bränsle för inrikesflyget, med mera. Dessa klimatskadliga subventioner behöver fasas ut. Steg i denna riktning har nyligen tagits, med exempelvis den aviserade förändringen av reseavdraget samt avskaffandet av dieselsubventionerna i gruvnäringen.

Utfasningen av subventioner måste göras med eftertanke och omsorg så att de inte drabbar medborgargrupper som till exempel boende i glesbygd, utsatta branscher som jordbruket eller industrins konkurrenskraft. Industrin kan idag få omställningsstöd via Klimatklivet och även andra möjligheter till stöd för omställning och övergång till hållbara alternativ behöver övervägas. I vissa fall kan nya subventioner vara nödvändiga, till exempel kan en subvention av biodrivmedel i jordbruket vara nödvändig när dieselsubventionen fasas ut.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att partikongressen 2021 beslutar:

Partikongressen föreslås besluta:

A742:1 att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som till exempel glesbygd och jordbrukare kompenseras

Patrik Lundquist Samuel Gauvain Cecilia Lundqvist Diflan Zeki Christina Perez Berglund Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A743

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Fasa ut klimatskadliga subventioner

Sverige står inför en historisk utmaning, senast 2045 skall vi vara klimatneutrala. För att säkra att vi är i linje med Parisavtalets mål om en global uppvärmning väl under 2 grader kommer detta mål antagligen att behöva skärpas. Det är dags att gå från ord till handling.

Ett hinder på vägen är att vi med olika bidrag och subventioner stöder användandet av fossila bränslen, och på så sätt motverkar klimatmålen. Som exempel kan nämnas dieselsubventioner i lantbruket, energiskattebefrielse för bränsle för inrikesflyget, med mera. Dessa klimatskadliga subventioner behöver fasas ut. Steg i denna riktning har nyligen tagits, med exempelvis den aviserade förändringen av reseavdraget samt avskaffandet av dieselsubventionerna i gruvnäringen.

Utfasningen av subventioner måste göras med eftertanke och omsorg så att de inte drabbar medborgargrupper som till exempel boende i glesbygd, utsatta branscher som jordbruket eller industrins konkurrenskraft. Industrin kan idag få omställningsstöd via Klimatklivet och även andra möjligheter till stöd för omställning och övergång till hållbara alternativ behöver övervägas. I vissa fall kan nya subventioner vara nödvändiga, till exempel kan en subvention av biodrivmedel i jordbruket vara nödvändig när dieselsubventionen fasas ut.

Partikongressen föreslår besluta:

A743:1 att socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som till exempel glesbygd och jordbrukare kompenseras

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall
Alingsås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A744

UMEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Flytta industri som är i behov av billig el till Norrland eller se till att den byggs här
Här finns det el som produceras i Norrland och det finns duktig arbetskraft. Dessutom är elen förhållandevis billig och produceras hållbart. Förut har Norrland tömts på folk som flyttade till olika orter söderut för jobbets skull och nu är det dags med det omvända. Det finns flera etableringar redan nu och en är Northwolts batterifabrik, det finns två fabriker som ska bygga för stålproduktion för koldioxidfri produktion i Norrbotten och det finns fler på gång.

Vad är då vinsten med detta? Ja det är enorma vinster för då behövs det ingen ny ledning för kraftöverföring söder ut utan elen som behövs produceras i Norrland. En ny stor ledning för överföring söderut ger också stora ingrepp i naturen. En ny stor kraftledning fördyrar elen för samtliga elkonsumenter i Sverige. Den el som behövs söderut får man väl göra som man gjort och gör i Norrland och det är att bygga ut elproduktionen i södra Sverige och det finns gott om plats för vind och Energibolagen får väl bygga ut ny kärnkraft om den kan produceras till priser som kunderna kan betala. Det är dags att naturresurserna el och malm tas tillvara där den finns och det innebär också mindre transportarbetare.

Norrlänningar skulle med glädje se en ökad inflyttning. Mindre industrier kan med fördel läggas i de mindre kommunerna. Nu när industrin utvecklas i Norra Sverige behövs också infrastruktur som järnvägar, och sjöfart för att transportera ut produkterna på världsmarknaden. Det behövs även fungerande transporter över kvarken både för import och export österut. Öster om oss ligger även de stora marknaderna i Asien både för export och import och järnvägen bygger säkert ryssarna ut om de får transportera gods annars går det nog snart bra att köra gods båt nord-ost passagen. Här har du en hel del att göra Ibrahim Baylan du som är näringsminister. Våra förslag är mycket bra för ett långsiktigt hållbart Sverige. Det behövs en ny syn på näringspolitiken och skulle passa utmärkt som omstart av Sverige efter pandemin.

Partikongressen föreslås besluta:

A744:1 att det utformas en politik för regional utveckling om hela Sverige ska leva i enlighet med motionens intentioner

Gamla Gardet

Umeå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A745

BODENS ARBETAREKOMMUN

Fysisk närvaro av banker i hela landet

Ett växande problem som människor vittnar om är hur svårt det är att få lån i glesbefolkade regioner. För att hela Sverige inte bara ska leva, utan också utvecklas, är tillgången till kapital centralt. Det måste gå att låna pengar vare sig det gäller husrenoveringen eller investeringen i företaget.

Studier visar att ju längre avstånd du har till ett bankkontor desto sämre blir tillgången till investeringskapital. Och tvärtom - närheten till ett fysiskt bankkontor har en positiv inverkan på antalet nybildade företag i området. God lokalkännedom är en viktig kompetens för att en banktjänsteperson ska kunna göra en korrekt bedömning av företagares affärsplaner och återbetalningsförmåga. Den lokalkännedomen har inte en centralt placerad banktjänsteperson långt ifrån den aktuella platsen som nås via internet eller telefon.

Enligt en rapport från Landsbygdsnätverket har cirka hälften av alla bankkontor lagts ner på landsbygden sedan början av 1990-talet. Detta är delvis en följd av att bankkunderna sköter sina ärenden via internet, men det är också en följd av medveten centralisering från flera bankers sida. Trots att bankerna gör stora vinster och därmed hade kunnat välja att satsa på en stärkt lokal närvaro, så går utvecklingen i motsatt riktning. Vi menar att bankerna genom detta agerande sviker landsbygden. Vi förstår att det är lönsammare att prioritera banklån i storstäderna, men marknadslogiken kan inte vara den enda bärande principen i en så viktig samhällsfunktion som

möjligheten att låna pengar. Det handlar i grunden om rättvisa villkor att kunna bo och leva i hela landet.

Bankerna lyfter i debatter gärna själva fram sin samhällsviktiga roll. De har rätt, bankerna är viktiga och behöver finnas i hela landet för att kunna besitta kunskap om alla regioners särskilda förutsättningar. Det finns banker med ett lokalt synsätt som värnar bygdens utveckling. Det är bra, men de behöver bli betydligt fler. Det finns också marknadskompletterande aktörer som Norrlandsfonden och Almi när bankerna drar sig undan, men är det verkligen en rimlig utveckling att det offentliga ska lösa detta? Vi menar att det inte ska vara så. Dessutom räddade staten flera banker under krisen 2008–2009 så det är heller inget konstigt att staten och samhället har synpunkter på bankernas samhällsuppdrag.

Bankkontoren på landsbygden måste bli kvar och verksamheten behöver ordnas på så vis att det inte drabbar orter där kapitalförsörjningen är svår. Hela landet måste kunna leva och växa och det förutsätter en närvaro av bankkontor i hela landet.

Partikongressen föreslås besluta:

A745:1 att Socialdemokraterna verkar för att bankerna har en fysisk närvaro i hela landet

A745:2 att Socialdemokraterna verkar för att kapitalförsörjningen förbättras i gles- och landsbygd

Claes Nordmark, Ida Karkiainen

Bodens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A746

HAPARANDA ARBETAREKOMMUN

Fysisk närvaro av banker i hela landet

Ett växande problem som människor vittnar om är hur svårt det är att få lån i glest befolkade regioner. För att hela Sverige inte bara ska leva, utan också utvecklas, är tillgången till kapital centralt. Det måste gå att låna pengar vare sig det gäller husrenoveringen eller investeringen i företaget.

Studier visar att ju längre avstånd du har till ett bankkontor desto sämre blir tillgången till investeringskapital. Och tvärtom - närheten till ett fysiskt bankkontor har en positiv inverkan på antalet nybildade företag i området. God lokalkännedom är en viktig kompetens för att en banktjänsteperson ska kunna göra en korrekt bedömning av företagares affärsplaner och återbetalningsförmåga. Den lokalkännedomen har inte en centralt placerad banktjänsteperson långt ifrån den aktuella platsen som nås via internet eller telefon.

Enligt en rapport från Landsbygdsnätverket har cirka hälften av alla bankkontor lagts ner på landsbygden sedan början av 1990-talet. Detta är delvis en följd av att bankkunderna sköter sina ärenden via internet, men det är också en följd av medveten centralisering från flera bankers sida. Trots att bankerna gör stora vinster och därmed hade kunnat välja att satsa på en stärkt lokal närvaro, så går utvecklingen i motsatt riktning. Vi menar att bankerna genom detta agerande sviker landsbygden. Vi förstår att det är lönsammare att prioritera banklån i storstäderna, men marknadslogiken kan inte vara den enda bärande principen i en så viktig samhällsfunktion som möjligheten att låna pengar. Det handlar i grunden om rättvisa villkor att kunna bo och leva i hela landet.

Bankerna lyfter i debatter gärna själva fram sin samhällsviktiga roll. De har rätt, bankerna är viktiga och behöver finnas i hela landet för att kunna besitta kunskap om alla regioners särskilda förutsättningar. Det finns banker med ett lokalt synsätt som värnar bygdens utveckling. Det är bra, men de behöver bli betydligt fler. Det finns också marknadskompletterande aktörer som Norrlandsfonden och Almi när bankerna drar sig undan, men är det verkligen en rimlig utveckling att det offentliga ska lösa detta? Vi menar att det inte ska vara så. Dessutom räddade staten flera banker under krisen 2008–2009 så det är heller inget konstigt att staten och samhället har synpunkter på bankernas samhällsuppdrag.

Bankkontoren på landsbygden måste bli kvar och verksamheten behöver ordnas på så vis att det inte drabbar orter där kapitalförsörjningen är svår. Hela landet måste kunna leva och växa och det förutsätter en närvaro av bankkontor i hela landet.

Partikongressen föreslås besluta:

A746:1 att Socialdemokraterna verkar för att bankerna har en fysisk närvaro i hela landet

A746:2 att Socialdemokraterna verkar för att kapitalförsörjningen förbättras i gles- och landsbygd

Ida Karkiainen, Claes Nordmark

Haparanda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A747

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Förbjud minkfarmer

Minkfarmer innebär en djurhållning som strider mot djurskyddslagen och ökar risker för smittspridning. Föreningen ”Djurskyddet Sverige” har länge krävt att minkhållningen ska läggas ner. Minken är av naturen intelligenta små ensamlevande rovdjur som jagar, rör sig över stora ytor och alltid väljer att leva nära vattendrag. I fångenskap tvingas de istället att leva tätt inpå andra minkar i små och kala burar utan möjlighet att jaga, röra sig eller simma – någonting som inte är

förenligt med djurskyddslagen. När det nu dessutom visar sig att farmarna kan vara grogrunden och säte för utveckling och spridning av en muterad variant av coronaviruset är det hög tid att förbjuda denna otidsenliga djurhållning. Det finns starkt stöd för ett förbud i den allmänna opinionen. Förra året lämnade "Djurskyddet Sverige" och "Djurens Rätt" över mer än 100 000 namnunderskrifter för ett förbud mot pälsuppfödning i Sverige. Vi kritiserar djurmarknader i Asien för en helt oacceptabel djurhållning och som en riskfylld plats för smittspridning av coronaviruset. Vi bör själva föregå med gott exempel och förbjuda minkfarmar!

Partikongressen föreslår besluta:

A747:1 att minkfarmar förbjuds, för minkarnas skull och för att minska smittspridning

STS Stockholm

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A748

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Förbud av pälsfarmning

I Sverige föds cirka 500 000 minkar upp årligen i landets 40 minkfarmar. De föds upp enbart för sin päls. Den allra mesta pälsen exporteras till andra länder. En mink lever över en sommar och sedan gasas den ihjäl. Till en minkpäls behövs skinnen från 50 minkhonor. Under deras korta liv har de ingen möjlighet att bete sig naturligt. Minkar är i behov av vatten och vill röra sig över stora sträckor. När de är instängda i trånga burar blir de stressade. Beteendestörningar, dödsbitningar, kannibalism och bortslitna öron är bara några av de effekter vi kan se av dessa missförhållanden.

Land efter land förbjuder pälsindustrin. 14 europeiska länder har helt eller delvis redan förbjudit pälsdjursfarmning, däribland Norge. Majoriteten av svenskarna är också för ett svenskt förbud. Så många som 80 % uppger att pälsindustrin bör förbjudas.

Sverige slår sig ofta för bröstet och är stolt över en av de starkaste djurskyddslagstiftningarna i Europa. Ändå har Sverige inte tagit ställning emot pälsindustrin och det djurplågeri som det faktiskt är. Inte heller har Socialdemokraterna tagit ställning för en avveckling av pälsindustrin.

Tre svenska partier har nu tagit ställning för avveckling av pälsindustrin. Det är dags för Socialdemokraterna att stå upp för djurrätten och att ta en tydlig ställning för avveckling av minkpälsfarmning. Socialdemokraterna skulle som Sveriges största parti ha en avgörande betydelse för att få igenom en lagstiftning inom området.

De minkfarmar som nu bedriver sina företag med ekonomisk förlust kan med hjälp av statligt omställningsstöd finna nya lönsamma sätt att vara näringsidkare på moderna villkor.

Partikongressen 2001 beslutade att minkfarmarna i Sverige på sikt skulle avskaffas. Sedan 2001 har frågan varit uppe på flera kongresser med olika utgång. Det är en skam att det ska ta flera decennier för att fatta ett beslut om avveckling av pälsfarmning som är så ovärdigt. Den pandemi vi har i världen har i flera länder skyndat på avvecklingen av farmarna. Nu är det dags för Sverige att fatta ett beslut om avveckling av pälsfarmning en gång för alla.

Partikongressen föreslår besluta:

A748:1 att Socialdemokratiska partiet verkar för en lagstiftning för ett totalförbud för pälsfarmning i Sverige

Sofia Magnusson, Malin Lauber
Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A749

ARVIKA ARBETAREKOMMUN

Förändra regelverket för upplåning inom lantbruksföretag

Vi är överens om att självförsörjningen av livsmedel i landet måste öka från dagens i vissa segment katastrofalt låga nivåer, runt 50 %. Vi är också eniga när det gäller möjligheten att bo och verka i hela landet och att vi vill ha de öppna landskapen kvar. Sett i det perspektivet är det underligt att Finansinspektionens regelverk som styr bankernas utlåning sätter krokben för sådana möjligheter.

Låt mig ta ett par exempel för att belysa vad jag menar:

Jag vill bygga ett nytt bostadshus och går till banken för att få en lånegaranti. Mitt nya hus med kostnad för tomt och allt annat inräknat är budgeterat till fyra miljoner kronor. Då krävs en kontantinsats på 15 % av beloppet, resten får jag utan större prut låna med det nya huset som säkerhet och ett amorteringskrav.

Det andra exemplet blir om jag bedriver en lönsam lantbruksenhet och vill expandera för att förbättra arbetsmiljön, effektivisera skötseln och givetvis för att jag tror på en utveckling för mitt företag. Många jordbruksföretag i mellansverige har idag en hög lönsamhet, uppemot 30 % på kassaflödet i vinst. Detta hjälper dock föga då jag förhandlar med banken då de med hänvisning till Finansinspektionen säger att en nybyggd ladugårdsenhet för 20 miljoner inte har något värde alls då den är färdigbyggd och därför inte kan användas som säkerhet för lånet.

Jag känner personligen två yngre lantbrukare som har drabbats av detta och nu funderar på att lägga ner sina verksamheter och istället försöka skaffa sig ett ”vanligt” jobb. Dessa båda kan dessutom vittna om flera inom branschen som har hamnat i samma limbo. De vill växa och utveckla sitt företag och vara med och öka självförsörjningsgraden av livsmedel men stoppas av dessa orimliga regler. Så här kan vi inte ha det om vi menar allvar med att hela landet ska leva och om vi ska följa Livsmedelsstrategin som är beslutad av riksdagen.

Partikongressen föreslår besluta:

A749:1 att kongressen beslutar att skyndsamt förändra i Finansinspektionens regelverk som rör utlån till lantbruksföretag och därmed gör det möjligt att nå målen om en bättre självförsörjning enligt Livsmedelsstrategin i landet

Lars-Ove Jansson, Arvika Västra S-förening

Arvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A750

ÄLVSBYNS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Glesbygden vill ha rättvisa villkor!

Norrbottnen är ett län liksom många andra glesbygdslän är påverkat av försämrad ekonomi. Det på grund av vikande befolkning och centralisering runt storstadsområdena. Problemen är avsaknad av högre utbildning, bostäder, och i viss mån jobb. Men samtidigt har vi brist på arbetskraft i många områden både i kommuner och i näringsliv.

Vi utbildar våra ungdomar upp genom gymnasiet och sedan flyttar de till högre utbildning eller jobb i större städer, och sedan blir de kvar där. Alltså, vi har tagit kostnaden för deras uppväxt, förskola, grundskola och gymnasieutbildning och sedan åker de söderut och en annan kommun får dra fördelarna av vårt arbete.

Hur kommer vi till rätta med det? Det är inte enkelt att besvara, men att det behövs andra ekonomiska förutsättningar, och att det behövs en annan fördelning av de resurser som lämnar glesbygden, är helt klart. Därför vill jag lyfta frågan så vi kan få en debatt om hur det ser ut idag och hur det skulle kunna se ut i framtiden. Så fortsättningsvis vill jag att vi får ordning på att vi glesbygdabor blir styvmoderligt behandlade när det gäller ekonomiska förutsättningar.

Vi vill ha utdelning på våra naturresurser så att vi i glesbygden kan bygga ett samhälle som kan erbjuda det som storstan inte kan. Glesbygden kan inte konkurrera med storstan när det gäller kulturellt utbud och andra fritidsmöjligheter. Men vi måste kunna erbjuda det goda livet, med natur och riktigt bra samhällsservice. Det lilla extra! Vi måste ha möjlighet att bygga en

infrastruktur och kollektivtrafik som är värd namnet. Vi kan aldrig få inflyttning om vi inte kan få ekonomiska förutsättningar att forma ett attraktivt samhälle. Vi i glesbygden ser våra naturresurser skördas men ser inte den ekonomiska förutsättningar det borde ge oss. Inkomsterna hamnar som skatt i statskassan i stället för i regionerna. Resultatet? Glesbygden måste ha stödåtgärder. Stödområde 1, stödområde 2 osv.

Norrbottnen är den region i Sverige där de största industrisatsningarna i modern tid planeras. Samtidigt får vi höra att vi är bidragstagare och bor i stödområden. Det gör att vi i glesbygden känner oss nedvärderade, förringade som bidragsberoende! Vi måste i möjligaste mån ta död på stödområdesbegreppet. Glesbygden är bidragsgivare till välfärdslandet Sverige. Därför borde begreppet stödområde skrotas och läggas till handlingarna. Sedan skulle ett nytt begrepp användas, något i stil med ”regional avkastning för uttag av naturresurs”.

Vi vill att vi socialdemokrater driver frågan om ett regionalt avkastningssystem där man som exploatör av naturresurs (gruvor, skog, vindkraft mm.) betalar en avgift. Den avkastningen fördelas sedan genom ett regionalt system till glesbygdskommunerna i Sverige. Hur ett sådant system ska se ut bör utredas vidare. Det ska inte ses som en ersättning av de nuvarande bygdemedlen utan en utveckling av dessa.

Partikongressen föreslår besluta:

A750:1 att Socialdemokraternas Partistyrelse jobbar för att glesbygden får ekonomiska förutsättningar att utvecklas

A750:2 att Socialdemokraterna arbetar för att införa en avgift för uttag av naturresurs samt utreder utformningen av ett nytt fördelningssystem när det gäller uttag av naturresurs

Tomas Egmark

Älvsbyns arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A751

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Glesbygdskommuner

Vid upprepade tillfällen har vi hört att många mindre kommuner och särskilt glesbygdskommuner har hamnat i en ond spiral med hög kommunalskatt, stor utflyttning och allt mindre service. Samtidigt blir det allt svårare att få gehör hos de större och mer rika kommunerna med ökad skatteutjämning. Risken är stor att en antal kommuner nästan hamnar i konkurs.

Det har pratats om i årtal att hela Sverige ska leva men fortfarande är det en extremt hög inflyttning till storstadskommuner. Detta medför ofta alltmer segregation i större inflyttningkommuner. Samtidigt får de som bor kvar i glesbygdskommuner allt sämre service trots att de ofta betalar högre kommunalskatt, Allt detta gynnar dessutom mer högerpopulistiska partier.

En utredning bör tillsättas som jämför med andra länder bl.a. med den norska modellen där boende i glesbygdskommuner har lägre kommun och företagsskatt (enligt uppgift). Erfarenhet bör även tas från andra länder som har lyckats bra att med att ha kvar levande landsbygd i kombination med bra grundläggande service. Utredningen bör komma fram till konkreta förslag på åtgärder på kort och lång sikt som medför att den stora utflyttningen från glesbygdskommuner kan bromsas upp.

Partikongressen föreslås besluta:

A751:1 att partiet att driva frågan om förbättrande villkor för boende i glesbygdskommuner. En utredning tillsätts med mål att komma fram till konkreta förslag på åtgärder på kort och lång sikt som medför att den stora utflyttningen från glesbygdskommuner kan bromsas upp. Målet ska vara att förslag på åtgärder tas upp snart för beslut i riksdagen efter utredningen förslag och remissrunda

Christer Solander

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A752

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Hållbart antal mellanskarv

Fågeln mellanskarv är idag fredad och får endast jagas i mycket begränsad omfattning i så kallad skyddsjakt. Mellanskarven har sitt ursprung i Asien och hur fågeln kommit till Sverige är omstritt av en del men i vår bygd är det väl känt att godset Värnanäs olovligen importerade skarvar och att de i sitt första tillstånd från Länsstyrelsen beviljades att hålla strax under 90 häckande par på sina holmar i södra Kalmarsund. Av naturvårdsverkets senaste (2018) räkningen av antalet i Kalmarsund framgick att antalet tredubblats från 2012 till 77'000 stycken. Antalet ökar snabbt och deras påverkan på kustmiljön är påtaglig. Våra yrkesfiskare är tydliga med mellanskarvens påverkan på fiskebeståndet. En mellanskarv äter 350-500 gram fisk per dag, alltså lågt räknat 30 ton fisk om dagen i Kalmarsund. Mellanskarven konkurrerar snabbt ut andra rovfåglar och rovfiskar då de jagar all fisk, till skillnad från våra inhemska predatorer som i mångt och mycket är specialiserade. Mellanskarven jagar fisken vid ytan, i fiskenätet likväl som långt ner i bottendyn.

Flera restriktioner har genomförts för att rädda fiskebeståndet i Kalmarsund men situationen är fortsatt ansträngd för flera arter. Skarvkolonierna skämmer vår kustmiljö och påverkar, förutom vår egna upplevelse, vår turismnäring negativt. Häckningsplatserna dominerar fullständigt den miljö där de slår sig ner där deras sura avföring snabbt omvandlar området från grönt och lummigt till vitt och kalt. Vi behöver rädda vårt naturliga bestånd av fisk och fågel som nu trycks undan av mellanskarven och vi behöver värna vår kustmiljö.

Partikongressen föreslås besluta:

A752:1 att Socialdemokraterna verkar för en kraftig minskning av antalet mellanskarv

A752:2 att Socialdemokraterna verkar för en stam av mellanskarv som är hållbar för svensk fauna i övrigt

A752:3 att Socialdemokraterna verkar för en stam av mellanskarv som är hållbar ur ett kustmiljöperspektiv

Björn Petersson

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A753

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Importpaus: Kött

För att hålla oss inom planetens gränser måste vi dra ned rejält på konsumtionen av kött och mejeriprodukter.

- Naturskyddsföreningen

Kött- och mejeriprodukter påverkar klimatet ungefär lika mycket som världens alla bilar, bussar, båtar och flygplan tillsammans.

- Naturskyddsföreningen

Genomsnittssvensken äter ungefär dubbelt så mycket kött som det globala genomsnittet. Mellan 1990–2016 ökade köttkonsumtionen i Sverige med hela 45 procent.

2017 var den totala förbrukningen av kött 85,5 kg per person.

Och visst är den ökande köttkonsumtionen i länder som Kina ett växande klimathot, men det betyder inte att Sverige och andra länder kan sänka ambitionsnivån.

Är det inte rimligt att vi i alla fall börjar äta samma mängd kött som det globala genomsnittet?

Just nu importerar vi 50 % av köttet vi äter i Sverige.

Vad säger ni om att snällt fråga EU ifall vi får pausa vår import av kött?

Vi frågar inte för att vara elaka, vi vill bara ta vårt ansvar och bidra till att lösa klimatkrisen.

Vi tror på korta transporter och kontroll över hur djurhållningen sköts.

Våra resurser när det kommer till foder och bruk av jord är begränsat,

Och vi vill se till att vi inte överbrukar jorden.

Partikongressen föreslås besluta:

A753:1 att Socialdemokraterna ska verka för att pausa import av kött

A753:2 att Socialdemokraterna ska verka för att utreda hur en paus av köttprodukter påverkar vårt samhälle och hur det ska genomföras

Marcus Sjögren

Karlstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A754

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Införande av ett totalt ålfiskestopp

Det finns i historien många exempel på hur människans rovdrift och exploatering av naturen har utrotat både djur- och växtarter. Av detta verkar människan ha lärt lite. Än idag utplånas arter runt om i världen och Sverige är högst delaktigt i detta. I Sverige är ålen en av de mest akut hotade arterna och inom ett par decennier kan den europeiska ålen mycket väl vara fullständigt utrotad.

Ålens drastiska tillbakagång verkar först och främst kunna härledas till tre företeelser: det storskaliga fisket av ål, utbyggnaden av kraftverk i Europas floder samt miljögifter som skadar ålens förmåga att fortplanta sig. År efter år har de europeiska länderna fiskat upp tusentals ton ål för konsumtion utan att bekymra sig över den europeiska ålens chanser att överleva som art.

Samtidigt har det byggts vattenkraftverk i stora delar av Europas floder. Floderna, som är ålens naturliga vandringsvägar, stängs därmed av för ålen. Efter att ha levt tio till tjugo år i sjöar och andra sötvattendrag uppnår ålen könsmogen ålder och börjar sin vandring nedströms för att fortplanta sig i Sargassohavet, men i stället för att nå havet möter nu ofta ålen döden i kraftverkens turbiner.

Även det senaste århundradets vårdslösa hantering av gifter och kemikalier har drabbat ålen hårt. Forskare har kommit fram till att ål som exponerats mycket för miljögifter som dioxin och dioxinliknande PCBer, vilket ålen görs i svenska vatten, allvarligt skadar sin förmåga till reproduktion. Resultaten av fisket, kraftverken och miljögifterna har inte låtit vänta på sig.

Idag är antalet ålyngel som når Europas kuster endast några få procent av vad de var för 30-50 år sedan. Faktum är att det krävs kraftfulla åtgärder om den europeiska ålen överhuvudtaget ska ha en chans att överleva som art. Att som Sverige i detta läge tillåta yrkesfiske av ål är både ohållbart och oansvarigt. Till dess att ålbeståndet har återhämtat sig krävs därför ett totalt ålfiskestopp.

Sverige behöver också sätta ordentlig press på elbolagen så att vattenkraftverken anpassas så att ålens vandring återigen görs möjlig. Det är även viktigt att Sverige arbetar för ett ålfiskestopp på EU-nivå samt att vattenkraftverk i samtliga EU-länder tvingas konstruera fiskvandringsleder.

Partikongressen föreslås besluta:

A754:1 att Socialdemokraterna ska arbeta för att Sverige inför ett totalt ålfiskestopp till dess att ålen som art har återhämtat sig

A754:2 att Socialdemokraterna ska arbeta för att det blir obligatoriskt för vattenkraftverk i Sverige att konstruera fiskvandringsleder eller genomföra andra åtgärder som möjliggör ålens vandring

A754:3 att Socialdemokraterna ska arbeta för ett införande av ett totalt ålfiskestopp som gäller samtliga EU-länder till dess att ålen som art har återhämtat sig

Avanti S-förening

Karlskrona arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A755

HEDEMORA ARBETAREKOMMUN

Kompensera kommunerna för bruket av naturresurser

Sverige är rikt på naturresurser. Bruket av dessa ger bland annat staten viktiga intäkter till vår gemensamma välfärd. Statliga Sveaskog genererar exempelvis varje år knappt 1 miljard till statskassan och vattenkraften ungefär detsamma genom den statliga fastighetsskatten. Även det nu kraftigt växande vindbruket omfattas av statlig fastighetsskatt och har hittills genererat ungefär 100 miljoner per år. Gruvnäringen genererar däremot bara ca 3,5 miljon till staten i så kallad mineralersättning (2018).

Det finns idag ingen tydlig koppling mellan skatter/ersättningar och den påverkan som bruket av naturresurser faktiskt innebär för djur, människor och natur i det berörda området. Vattenkraft medför dock en lokal bygdeavgift som en slags kompensation och vindkraften har en frivillig vindpeng. I övrigt är det berörda lokalsamhället utlämnat till bolagens sponsring eller liknande. Berörda kommuner kan inte heller räkna med några intäkter av en etablering eftersom det är kommunalskatten som ger kommunen intäkter, tillsammans med utjämningsystemet. Med den tekniska utvecklingen har nämligen bruket av naturresurser ökat, samtidigt som antalet arbets-tillfällen minskat, med utflyttning och minskade skatteintäkter för kommunerna som följd. Ägarna av bolagen är dessutom alltmer sällan bosatta i kommunen och betalar därmed sin inkomstskatt på annat håll.

Vi anser att berörda kommuner bör kompenseras när naturresurser tas i anspråk och kommuninvånarnas livsmiljö påverkas för lång tid framöver. Det är inte tillräckligt med dagens mer eller mindre frivilliga bidrag till förenings- eller näringslivet.

Partikongressen föreslås besluta:

A755:1 att Socialdemokraterna verkar för en översyn av hur kommunerna kan kompenseras för bruket av naturresurser

Anja Hedqvist

Hedemora arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A756

MOTALA ARBETAREKOMMUN

Konsumentens rättighet

I dagens samhälle är man som konsument ofta utlämnad till marknadens krafter. Att få rätt och relevant information om en vara/tjänst är en förutsättning för att kunna ta ställning till om just den varan/tjänsten uppfyller de krav jag som varje enskild person kan ställa för att känna sig trygg i valet av en vara eller tjänst. Det borde vara en självklar rättighet att som konsument kunna få information, stöd och hjälp i en konsumentpolitisk fråga. Tyvärr är det ingen självklarhet längre. Många kommuner har de senaste åren tagit bort både möjligheten att politiskt styra verksamheten som borttagning av konsumentvägledare, oftast i syfte att spara pengar. Många av oss konsumenter är man ett lätt offer för allt ”skojeri” som pågår via nätet, telefonförsäljning, dörrförsäljning, bank och kreditkort och inte minst försäkringsbranschen. Det är av stor vikt att kommunerna tar sitt ansvar mot kommuninvånarna och återinrättar både den politiska styrningen och tjänsten som konsumentvägledare för att få en opartisk information/stöd och hjälp om lagstadgade konsumenträttigheter. Oavsett ålder ska man kunna få denna service i sin kommun. Tidigare har jag varit negativ till att lagstifta om att det i alla kommuner skall finnas en lokal konsumentverksamhet, men med det bristande intresse och ansvar många kommuner visat att ge stöd och hjälp åt konsumenter som är en mycket utsatt grupp och som kan få långtgående konsekvenser både för den enskilde som för kommunen är jag beredd att ompröva mitt ställningstagande om lagstiftning.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kongressen besluta

Partikongressen föreslås besluta:

A756:1 att partistyrelsen får i uppdrag att verka för att alla kommuner får en konsumentpolitisk verksamhet genom politisk styrning och vägledning

A756:2 att ta initiativ till lagstiftning om det ej sker på frivillig grund

Ragnhild Wörn

Motala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A757

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Krafttag mot antibiotikaresistensen och dess miljöskadliga utsläpp

Antibiotikaresistensen skördar hundratusentals liv runt om i världen. Om nuvarande utveckling fortsätter beräknas omkring år 2050 tio miljoner människor att årligen dö till följd av antibiotikaresistenta bakterier. Utöver de horribla hälsomässiga skadeverkningarna bidrar dessutom antibiotikan till stora utsläpp i miljön.

Även om Sverige ligger i framkant i sitt arbete mot antibiotikaresistens är inte hanteringen av läkemedel miljömässigt hållbar. Efterfrågan av svenska läkemedel, inte sällan producerade i lågkostnadsländer, är hög internationellt. Vid denna tillverkning av bland annat antibiotika sker stora utsläpp av läkemedelsrester vilket är en faktor till att antibiotikaresistensen ökar, utöver lokala konsekvenser som exempelvis förorenade sjöar i produktionsområdena.

Genom att Sverige tillämpar generikautbudet, vilket innebär att apoteken ska erbjuda sina kunder billigast möjliga medicin, är Sverige högst bidragande till problemet. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV), en svensk myndighet, har till uppgift att välja ut apotekens läkemedelsinköp vilket idag sker utan miljöhänsyn.

Stora miljöskador och människor i fattiga länders försämrade hälsa och livsvillkor kan inte motivera billiga läkemedel. Därför måste resurser tillsättas för att TLV ska kunna ta miljömässig hänsyn i sina bedömningar av apotekens läkemedelsinköp framför att endast beakta billigast möjliga alternativ. Sverige måste gå före i väntan på eventuella införlivade miljökrav i EU:s läkemedelslagstiftning.

På nationell nivå behöver den forskning som görs kring hur våra avloppsreningsverk ska kunna rensa bort läkemedelsrester spridas och sättas i bruk. IVL Svenska Miljöinstitutet har byggt upp en omfattande kunskap om läkemedelsrester och andra svårnedbrytbara substanser genom olika screeningar vid svenska reningsverk, utveckling av analysmetoder för substanskvantifiering, studier och tester av olika reningstekniker både på och i samarbete med reningsverk och vid FoU-anläggningen Hammarby Sjöstadswerk.

Mot bakgrund av ovan yrkas följande:

Partikongressen föreslås besluta:

A757:1 att Socialdemokraterna driver på för att få Sverige att ta miljömässigt ansvar i generikautbytet

A757:2 att Socialdemokraterna driver på för höjda anslag till TVL i syfte att ge dem möjlighet att ta miljöhänsyn i sina bedömningar av apotekens läkemedelsinköp

A757:3 att Socialdemokraterna driver på i utvecklingen för att Sveriges avloppsreningsverk också eliminerar läkemedelsrester

Marcus Pehrsson

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A758

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN

Lex-Bella, katter är också någons egendom

Enligt trafikförordningen är det straffbart för en trafikant att inte anmäla om de kört på en hund eftersom den räknas som egendom, de ska då anmäla olyckan till ägaren om möjlighet finns annars ska detta anmälas till polismyndigheten. Det finns dessvärre inte något i trafikförordningen som säger att samma sak gäller om en katt förolyckas i trafiken. Ofta kör trafikanten bara vidare och om ägaren har tur stannar en annan trafikant och kontaktar ägaren eller så lägger någon den avlidna katten vid väggkanten. Det är oerhört traumatiskt för kattägaren om en inte får reda på vad som hänt sitt djur eller att hitta sin katt överkörd flera gånger. De flesta katter har antingen ett halsband eller har en ID märkning så att trafikanten kan hitta ägaren.

Partikongressen föreslås besluta:

A758:1 att det görs ett tillägg i lagen om att även katt räknas som egendom

A758:2 att trafikanten ska ta underrätta ägaren om möjligt annars ska veterinär/polis kontaktas och ta emot stoftet

A758:3 att den nya lagen ska heta LEX-Bella som en hyllning till en av de påkörda katter som ägaren såg som sin egendom

Anna Klang

Sotenäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A759

GULLSPÅNGS ARBETAREKOMMUN

Likvärdig service i hela landet

Det har skett stora förändringar av serviceutbudet i vårt land. Framför allt är det service på landsbygden som försämrats. Många kommuner har blivit av med postkontor, försäkringskassa och arbetsförmedling. Vi har fått försämrad postgång, lokala poliskontor har också stängts ned. Det kan också vara så att det tar lång tid för ambulans och räddningsfordon att nå boende på landsbygden.

Många kommuner har också sett bankdöden, där många lokala kontor stängs ned. Här påverkas då möjligheten att kunna ta lån till boende eller företagsutveckling. Här inträffar det absurda att bra företagsidéer inte får gehör för att man bedöms bo på fel ställe i landet. SBAB skulle kunna spela en betydligt mer offensiv roll men vi får uppfattningen att de gör precis som de stora affärsbankerna. SBAB skulle kunna vara verksam i de mindre kommunerna och på det sättet bidra till att få en spirande innovation hos företagen och få ungdomar att kunna låna enklare till sin första bostad. Ett vinn-vinn koncept, företag som expanderar och hjälper hela landet att få hjulen att rulla på och ungdomarna bidrar till landsbygdens utveckling.

Det är inte alls bra att servicen förändrats till det negativa och att det ska vara så stor skillnad på var man bor i landet. Många gånger känns det som om vi som bor på landsbygden är mindre värda.

Partikongressen föreslås besluta:

A759:1 att servicenivåerna ses över och där landsbygdens servicenivå höjs

A759:2 att SBAB ges ett tydligt uppdrag att verka för att landsbygdsföretag ska kunna få låna lättare till expansion och utveckling

A759:3 att SBAB ges ett uppdrag att ge draghjälp åt unga på landsbygden som vill investera i eget boende

Carina Gullberg, Kristoffer Alexandersson, Jan Hassel

Gullspångs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A760

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Marin återhämtning och en hållbar fiskepolitik för Östersjön

Östersjön är starkt hotad med en ökande areal bottendöd. Den bottentrålning som fortfarande pågår med de stora industrifisketrålarna bidrar till att förstöra bottenarna och förstärka bottendöden. Havet har en viktig funktion för klimatet. Omfattande insatser behövs.

Inplantering av ålgräs och blåstång skulle bidra till att binda koldioxid och agerar barnkammare för att underlätta för fiskens tillväxt. Upprensning av spökgarn behöver göras. Totalt sett behövs ett helt batteri av insatser göras för att Östersjön ska ges möjlighet att återhämta sig. Ett friskare hav skulle ge bättre inkomster för våra lokala fiskare och möjliggöra en högre förädlingsgrad som skulle gagna lokala producenter av fiskeriprodukter. Ett nytt kvotfördelningssystem skulle gynna det lokala fisket, skapa jobb och göra oss mer självförsörjande.

Problem som pockar på lösningar:

- **Ekosystemets obalans**, syreproblemet blir allt värre, klimatförändringen ger nya effekter som skapar allt mer döda bottenar. Stor sill, strömming och skarpsill äter spigg, om rovfiskarna blir för få tar spiggen över och äter deras rom och yngel. Idag utgör spigg 15% av fiskmassan.
- **Parasiter:** Om torsk och andra fiskar får gott om mat så stöter de bort parasiter. Att fiskarna har mycket sälmask beror till del på att det finns mer säl i Östersjön nu. Men en anledning är också att det finns för lite mat till fisken. Industrifisket tömmer sillstimmen och med för lite mat till torsken blir de mer mottagliga för parasiter. Undersökningar har gjorts där sjuka torskar har matats ordentligt, och efter några månader med tillräcklig föda har de återhämtat sig och slipper parasiterna.
- **Mat för människor eller fiskmjöl?** Förr fanns en lokal fiskeflotta som levererade fisk till de lokala handlarna. Det fanns också en regional marknad. All fisk som fanns att tillgå var färsk. Denna värdekedja från hav till bord behöver återskapas. Med de enorma båtarna som idag trålar i Östersjön kan de plocka upp lika mycket på en dag som en lokal fiskare plockar upp på ett helt år! I stället för att tillverka sillfiléer mals 94% av all sill ner till fiskmjöl i Danmark. Sillstimmen dammsugs och fylls ner i tankar på båtarna, som inte behöver komma till land så ofta. Det spelar inte så stor skillnad hur fisken mår eller ens i vilket skick de är när de kommer fram, eftersom de ändå bara ska malas ner.
- **Jobb:** Hela värdet av den fisk som hämtas upp i våra fiskevatten och alla arbetstillfällen som hanterar fisken flyttas till Danmarks och andra länders fiskmjölsfabriker, Sverige har inte ens några fiskmjölsfabriker! Med en återupprättad värdekedja för lokalt fiske skapas fler jobb i beredningsindustrin.

- **Bolagen:** Dessa stora båtar är byggda med banklån. Börjar vi att tala om att förändra förutsättningarna kommer bankerna att bli oroliga. De har byggt ett monster men nu är det dags att stoppa detta. Det måste till en successiv övergång genom att skapa geografiska områden som håller isär det småskaliga fisket från det storskaliga industrifisket.
- **12 sjömil fiskegräns:** I EU:S kontrollförordning finns det en gräns med 12 sjömil utanför kustområdets baslinje som kan fiskas av de riktigt stora fisketrålarna. Idag har vi ett lokalt avtal där Finland, Sverige och Danmark får fiska fram till fyra sjömil från baslinjen. Det ger de stora båtarna möjlighet att komma väldigt långt in i våra fiskevatten. Denna bestämmelse måste bort. Istället ska industrifisket förläggas utanför dessa 12 sjömil för att ge exklusivt utrymme nära land för det lokala, hållbara fisket. Detta problem finns i alla våra vatten, även i Stockholmsområdet. Öresund har begränsningar vilket gör att fisket där är mer hållbart.
- **Stoppa fisket?** Havsforskningsrådet skrev i sin senaste utvärdering att det inte bara är fisket som påverkar torsken, fisket står för ca en tredjedel. Sälar, döda bottnar etc står för resten. Att stoppa allt fisket är därför inte någon lösning i sig. Däremot kan ett stopp utanför 12 sjömil, under en längre tidsperiod, ge möjligheter för fisken att återhämta sig och detta kan gynna hela havet och det kustnära fisket.
- **Kvotfördelningssystem** som gäller idag drabbar det kustnära fisket. 2008 beslutade riksdagen att fisket ska gå över till marknadsstyrd fiskeriförvaltning och 2009 skapade man individuella och säljbara. Den medelstora flottan sålde sina kvoter som köptes upp av de kapitalstarka och båtarna blev större, trålarna växte från 60 meter till 80 meter. När alla kvoter sänks för att skydda fisken, görs det lika för små som stora båtar. Sänker man med 50 % ger det även de mindre båtarna 50% minskning, trots att de fiskar i så mycket mindre utsträckning än de stora trålarna. De mindre hamnar i ett svårt läge, när lönsamheten sjunker ytterligare. Fler tappar tron på framtiden och blir lätta offer för att sälja sin kvot mot en engångssumma vilket tar död på det lokala fisket. Kvar blir bara industrifisket. Vi behöver därför förändra kvotfördelningssystemet för att möjliggöra lokalt fiske. När beslut kommer om att minska fisket för att vara hållbart så bör kvoterna styras över så att det lokala fisket behåller sina möjligheter att få fortsätta fiska. Detta gör de med mindre båtar, som orsakar mindre skador, såväl på fiskepopulationen som på fiskens levnadsmiljöer. Vi behöver därför ett nytt kvotfördelningssystem.
- **Fel fiskeripolitik och fiskeriförvaltning.** Vi behöver en fiskeriförvaltning som stämmer bättre för våra havs olikheter. Havs- och vattenmyndigheten lutar sig tillbaka på sitt regelverk så det krävs politiska beslut för att ändra regelverket. Vi har en Östersjö med stora ekologiskt miljörelaterade problem. Vi har Västerhavet som har andra utmaningar. Ändå har vi bara en fiskeripolitik. Den behöver nyanseras. Den behöver anpassas till att arbeta för båda haven och passa både kustnära fiske och fiske längre ut i våra hav.

Partikongressen föreslås besluta:

- A760:1 att regeringen högprioriterar arbetet med obalansen i havets ekosystem genom samarbete mellan myndigheter, kommuner och mellan Östersjöns nationer
- A760:2 att regeringen verkar för att stänga stora havsområden utanför 12 sjömilns gränsen, för kommersiellt fiske
- A760:3 att regeringen omgående beslutar att 12 sjömilns gräns från baslinjen ska gälla för industrifisket
- A760:4 att regeringen verkar för att kvotfördelningssystemet förändras så det gynnar det lokala fisket, på industrifiskets bekostnad

Kenny Fransson och Kurt Westlund

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A761

ALINGSÅS ARBETAREKOMMUN

Marina reservat och hållbart fiske

Under de senaste åren har det blivit allt tydligare att både det internationella och svenska fisket i stort bedrivs på ett ohållbart sätt där för högt uttag av fisk via storskaligt industrifiske, ofta med stora ståltrålare, mer eller mindre dammsuger havet på bestånden av i första hand större rovfisk. Numera har därför svenskfångad torsk, både från Västerhavet och Östersjön, blivit allt mer av en exklusiv och ovanlig rätt på tallrikarna i de svenska köken. Detsamma gäller också andra torsk- och rovfiskar som kolja, långa, kummel och vitling, liksom plattfiskar, till exempel rödspätta. Istället har allt mer av den fisk vi äter kommit att bli norskodlad lax i olika former. Den odlade laxen utfordras dock till övervägande del med annan fisk, vanligen arter som är mer småvuxna (till exempel skarpsill eller strömming) och därmed inte lika attraktiva som människoföda. Istället mals de ned till fiskmjöl och blir till pellets, som man sedan kan föda upp bland annat lax i Norge med. Detta så kallade foderfiske, som pågår i hav över hela världen, har under de senaste åren i Östersjön kommit att leda till något som är att likna vid en tickande ekologisk bomb med svåra konsekvenser för det småskaliga kustnära fiske som fortfarande bedrivs i både delar av Stockholms skärgård och i ett antal mindre kustkommuner och skärgårdssamhällen längs Östersjökusten. Idag finns farhågor för att detta kustfiske i ostkustens skärgårdar kommer att vara helt utslaget inom bara fem år om inte åtgärder snarast vidtas. En akut och troligen helt nödvändig sådan är att omedelbart flytta ut trålgränsen från fyra till föreslagna tolv sjömil för de ståltrålare som under våren tar upp enorma mängder strömming när den samlas i ytterskärgården innan den ska leka på försommaren. Denna strömming utgör fiskbasen i näringspyramiden för många rovdjur och rovfiskar i skärgården och Östersjön: torsk, gädda, gös till exempel, men också för säl och sjöfågel. Fångstrappor visar de enorma skillnaderna i skala mellan det storskaliga industriella fisket och det småskaliga kustnära fisket. Bara under våren 2020 fångades av trålarna 370 gånger mer strömming än vad alla småskaliga fiskare i Stockholms skärgård gjorde sammanlagt. Av det

som det småskaliga fisket fångade blev allt människoföda. Av det som fångades av trålarna blev ingenting människoföda, allt maldes istället till fiskmjöl i fabriker i danska Skagen. Inte ens via förädling i Sverige får vi i Sverige alltså någon nytta av att vår gemensamma resurs ”strömning i havet” fiskas upp. Den exporteras istället direkt som råvara och blir en produkt på den globala fiskmjölsmarknaden.

Konsekvenserna av de enorma uttagen av fisk på en geografiskt begränsad yta är dock mycket allvarliga - både för havet och skärgården som ekosystem och rekreationsområde och för de som har sin försörjning från småskaligt fiske.

Längs den svenska kusten finns det endast ett fåtal områden där det är förbud mot storskaligt industrifiske. Ett sådant område är Öresund där trålningsförbud råder sedan lång tid. Det är orsaken till att det just där också finns bra bestånd av torsk och annan större fisk – till glädje för den som tycker om att sportfiska eller för den som anordnar sportfisketurer med båt.

Många beräkningar visar att det samhällsekonomiska värdet av sportfiskad fisk per kilo fångad fisk vida överstiger värdet av motsvarande mängd industrifiskad fisk. Värdet av marina reservat eller områden fredade från industriellt fiske är därför stort, oräknat den glädje och de folkhälsomässiga vinster ett friskt hav med stabila bestånd av stora fiskar genererar i form av fiskelycka och friluftsliv. Ett småskaligt kustnära fiske med stark lokal anknytning och med koppling till försäljning och förädling i kustsamhällen längs hela den svenska kusten, från Piteå till Strömstad, är också något som bör uppmuntras och stödjas.

Det är varken det fisket eller sportfisket som hotar fiskbestånden och havens status. Tvärtom stärker det de kustnära samhällena ekonomiskt och socialt och fungerar i bästa fall också som en del i den nationella miljöövervakningen då de småskaliga fiskarna besitter stora kunskaper om den lokala miljön och kan larma om olika förändringar i den om och när de uppkommer. Givetvis ska det framöver kunna bedrivas ett storskaligt fiske också i svenska vatten, men det sätt som det bedrivs på idag är inte hållbart. Förändring krävs och några av de förändringarna behöver snabbt genomföras. Läget för våra hav och fiskbestånd är akut.

Partikongressen föreslår besluta:

A761:1 att Socialdemokraterna ska verka för att fler marina reservat eller fiskefria zoner liknande Öresund skapas i svenska vatten

A761:2 att Socialdemokraterna ska verka för att trålgränsen i Östersjön snarast flyttas ut till 12 sjömil för svenska fiskefartyg

A761:3 att Socialdemokraterna skyndsamt inom ramen för EU:s fiskeripolitik och inom Internationella Havsforskningsrådet (ICES) verkar för att trålgränsen i Östersjön i svenskavatten snarast flyttas ut till 12 sjömil även för andra nationers fiskefartyg

Anders Almén Anders Julin Fredrik Bergman Alexander Wikhall
Alingsås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A762

BOTKYRKA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Miljöanpassad skogsavverkning

Hantering av skog och mark är en stor utmaning, nu och i framtiden. Inte minst har situationen under Corona pandemin påmint oss om vilka oskattbara värden som finns i vår natur, och vad de betyder för vårt välbefinnande. I skog och mark hittar nya generationer lugn och avkoppling. Skogens betydelse för upplevelser, rekreation och hälsa är stor, och den ska vara lättillgänglig.

Dagens unga förstår naturens värde, men ställs samtidigt inför de betydande problem som uppstår när skog och mark inte hanteras på ett hållbart sätt. Varje generation har dessutom ett ansvar för att minska koldioxidutsläppen, och i det arbetet har skogen en central roll.

Skogen utgör en stor del av vårt lands yta. Hanteringen av våra skogar har en betydande roll för den biologiska mångfalden. Sverige har skrivit under FN:s konventionen om biologisk mångfald som syftar till att bevara och hållbart utnyttja den biologiska mångfalden. Konventionens mål är numera också införlivade i det svenska miljömålsarbetet. Det ställer krav på att skogshanteringen sker varsamt, vilket inte minst gäller våra tätortsnära skogar. Kalhyggen ska så långt som möjligt undvikas.

Nu behövs ett aktivt och offensivt skogsvårdsarbete. Idag sker skogsavverkningsplanerna oftast digitalt, vilket innebär färre fältbesök. Vi ser med oro på att de tidigare nyckelbiotopiska inventeringarna är borttagna sedan något år. Dessa inventeringar är viktiga och bör återinföras.

Partikongressen föreslås besluta:

A762:1 att kravet på nyckelbiotopiska inventeringar återinförs i samband med planering av skogsavverkningar

A762:2 att tätortsnära kalhyggen undviks så långt det är möjligt

A762:3 att motionen anses besvarad

Margareta Holmqvist, Birgitta Mörk, Nina Lethola, Rolf Garneij, Robert Nuse och Emil Mattar Botkyrka arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A763

KALIX ARBETAREKOMMUN

Minkuppfödning

Förbjud minkuppfödning! Tretton länder i EU har eller håller på att förbjuda pälsindustrin. En stor del av det svenska folket vill förbjuda pälsindustrin. Att bära päls är en förlegad tid och det är orimligt att låta djur lida för vår fåfängas skull. Coronaviruset har startat diskussioner om minkfarmer då det påträffats virus, minkuppfödningen har blivit pausad.

Lagförslag om skärpta regler vid uppfödning röstades ner av borgerliga partierna såväl 2006 som 2012.

För tjugo år sedan beslutade Socialdemokraterna att svenska minkfarmer ska avskaffas på sikt.

Partikongressen föreslår besluta:

A763:1 att minkuppfödningen i Sverige avslutas snarast

A763:2 att näringsidkarna får ett omställningsstöd

Anette Wernersson

Kalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A764

LINDESBERGS ARBETAREKOMMUN

Nybyggarlandet Sverige

Människor behöver hopp om en bättre framtid. Många unga har tappat tron på det etablerade samhällets vilja och förmåga att lösa de växande orättvisorna eller klimatets utmaningar. Det är vår plikt att visa på en möjlig värld som ger grund för framtidstro!

Vi behöver bygga framtidens system för social och klimatsmart tillväxt, för jobb och välfärd. Initiativet ett Fossilfritt Sverige som regeringen tagit visar att industrin kan ställa om. Sverige kan bli ett Showroom för ny teknik och klimatsmart industri som förmår trygga både jobb och välfärd. Det är oerhört glädjande men välfärden fördelas inte alltid så rättvist och inte minst i ett internationellt perspektiv ser vi hur antalet flyktingar ökar, andelen fattiga börjar växa igen och allt fler letar nya livschanser då klimathoten ökar.

Sverige, Norden och stora delar i Europa, Nordamerika etcetera är mycket glest befolkade. Här har Sverige en möjlighet och ett ansvar att bygga framtidens ekonomiskt, socialt och ekologiskt

hållbar samhälle. Vi vet att byggande av hus, etablering av ny infrastruktur, utveckling av nya handelsplatser kostar men också genererar tillväxt. Handel föder handel, etableringar kräver service och ny infrastruktur. En byggnadsarbetare innebär 2-4 ytterligare arbetstillfällen etcetera. ”Nybyggerlandet Sverige” är jobbskapande!

Genom ett aktivt nybyggerprogram där staten t ex krok armer med glest befolkade kommuner som vill skapa plats för fler att förverkliga sina drömmar, kan människor ges framtidstro genom att få vara med och bygga det hållbara samhället. Industrins färdplan för ett hållbart Sverige kan också bli kommunernas och Sveriges färdplan för framtidens hållbara välfärdsbygge. Människor i Sverige och i andra länder, kan genom statliga nybyggerinitiativ ges möjligheten att skapa framtidens hållbara välfärd - social och klimatsmart tillväxt för jobb och välfärd. Så kan vi idag ta ansvar för att ingjuta mod och framtidstro hos våra unga och nya grannar och samhällsbärare som stöttar en allt åldrande befolkning. Sverige behöver fler invånare som kan arbeta, fler unga och framförallt kan vi vara ett nybyggerland som visar att en annan väg är möjlig. Det kan vara både en del av lösningen för människor på flykt och unga människors tvivel på framtiden såväl som Sveriges behov av människor som kan bygga framtiden.

Nybyggerlandet Sverige behöver platser för att visa framtidens möjliga omställning till ett mer hållbart välfärdsbygge. Samverkan med kommunerna är en nyckel för detta. Här kan man få ”provbo framtiden” och utveckla sina drömmar!

Partikongressen föreslås besluta:

A764:1 att verkar för att inrätta en framtidskommission med uppgift att göra Sverige till ett Showroom för hållbar tillväxt

A764:2 att verkar för att göra Sverige till ett nybyggerland genom ett nybyggerprogram som verkar för att fler människor befolkar landet

A764:3 att verkar för att staten ingår samverkansavtal med de kommuner som vill vara lokala Showroom för hållbar tillväxt, där hållbart klimat, hållbar ekonomi och social hållbarhet kombineras

A764:4 att verkar för att involvera övriga nordiska länder för samma sak

Socialdemokrater för tro och solidaritet i Örebro län genom Bengt Storbacka Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A765

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Offra inte naturskogen för ökad skogsproduktion

Snart är all naturskog avverkat. Låter vi produktionsintressena styra och inget görs, kommer vi inom kort ha mycket värre situation. Att naturskog endast finns i naturreservat räcker inte. Endast sju procent av skogen är skyddad. Av den produktiva skogen där majoriteten av hotade och rödlistade arter lever, är endast fyra procent skyddad. I södra Sverige är andelen skyddad skog ännu mindre än i norr och här lever en stor andel av skogens hotade djur och växter. Ska även andra näringar värdesättas såsom turism och friluft behöver naturen värnas även för dessa syften.

Skogsutredningen SOU 2020:73 betänkande innehåller flera förslag för ökad tillväxt i skogen och försämrade villkor för skog med höga naturvärden. Utredningen menar att det i praktiken är omöjligt att på kort sikt förena Sveriges internationella åtaganden om biologisk mångfald med ökad tillväxt i skogen och en växande bioekonomi. Citat ur utredningen: ”Utredningens slutsats är att det på kort sikt i praktiken är omöjligt att förena Sveriges internationella åtaganden om biologisk mångfald med den växande cirkulära bioekonomi som behövs för att nå andra samhällsmål”.

Utredningen föreslår att man låter kostnadseffektivitet och prioritering styra än mer för att rättfärdiga att områden skövlas. Utredningen föreslår även att Skogsstyrelsen inte längre bör inventera och registrera nyckelbiotoper. Dagens register ska rensas från tidigare bedömningar. Nyckelbiotoper är områden med större biologisk mångfald än det omgivande brukade skogslandskapet, med högre artantal, mer rödlistade arter, högre volym död ved och fler typer av död ved jämfört med äldre produktionsskog.

Det börjar debatteras allt mer om att det inte är givet att det är klimateffektivt att fälla (natur) skog för att producera biodrivmedel. Skogens tillväxt och inkapsling av koldioxid behöver många decennier. Att låta skogen stå och låta den kapsla in växthusgaser är mer klimateffektivt. Spara naturskogen och bredda andra tekniker för energiförsörjning.

Att låta skog med höga naturvärden med dess rika artrikedom falla vore totalt förödande och inget som någonsin kan återskapas.

Partikongressen föreslås besluta:

A765:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige förverkligar Sveriges internationella åtaganden om biologisk mångfald

A765:2 att Socialdemokraterna verkar för skogsvårdslagstiftningsändring som syftar till sanktioner när naturskog skadas och/eller skövlas

- A765:3 att Socialdemokraterna verkar för att höja turism och friluftsliv status relativt till skogsbruksintressen
- A765:4 att Socialdemokraterna höjer statsanslagen för att skydda skog
- A765:5 att Socialdemokraterna intensifierar program och dialog med skogsföretag i syfte att näringar ökar deras frivilliga insatser för att skydda skog och naturskog
- A765:6 att Socialdemokraterna ger Sveaskog i uppdrag att öka återrestaureringen av lövskogar
- A765:7 att Socialdemokraterna verkar för att Skogsstyrelsen fortsätter med arbetet med att inventera och registrera arter och nyckelbiotoper i naturen

Terez Palffy. Triangelns Socialdemokratiska förening skickar motionen som egen.
Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A766

SURAHAMMAR ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Om den svenska skogen

- Inledning
- Skogsägare
- Bioekonomi, Bioråvara och bioenergi
- Avverknings sätt
- Biologisk mångfald, vårt eget välbefinnande och cirkulär bioekonomi
- Ideella naturvårdande krafter
- Myndighetsrepresentation
- Äganderätt och ansvar
- Skogsutredningen
- Våra kommentarer till skogsutredningen vad det gäller de 70% produktionsytorna
- åra kommentarer till skogsutredningen vad det gäller de 10% naturvårdsytorna
- Summering av bakgrunden till motionen
- Våra förslag till arbetet med den framtida svenska skogen
- Vårt förslag till den socialdemokratiska partikongressen 2021 blir således

Inledning

Dagens svenskar har av tidigare generationer ärvt våra gemensamma skogar och dess biologiska mångfald. Vi har då ansvaret för att också våra barnbarnsbarn ska kunna få uppleva skogarna och dess spännande innehåll.

Därför kändes det oerhört viktigt att regeringen tillsatte en skogsutredning för att skapa sig en helhetsbild av en mycket komplex verklighet.

Den nu nyligen överlämnade skogsutredningen konstaterar att det inte går att klara våra produktionsmål och samtidigt klara våra mål rörande den biologiska mångfalden. (SU sid 49)

Våra gemensamma skogsresurser löper risken att utarmas!

Prioriteringar kommer att krävas och det är då viktigt att politiken både nationellt och lokalt ska lägga upp spelreglerna. Det är då också viktigt att uppnå ett folkligt stöd för dessa prioriteringar.

Vi är övertygade om att det enbart är en socialdemokratisk regering som har den respekt som behövs för att kunna komma fram till en lösning inför framtiden.

Skogsägare

Skogen ägs av 50 % privata enskilda skogsägare, 25 % privata aktiebolag plus staten, kyrkan och kommunerna.

Skogsägare generellt har investerat både stora pengar och ett stort engagemang för sin skog och för detta förtjänar dom all respekt.

Skogen innehåller dock inte bara ekonomiskt värdefulla tallar och granar utan där finns också en stor biologisk mångfald i form av älgar, hjortar, vargar, möss, lappugglor, nötväckor, tofsmesar, prästkragar, nattviol, makaonfjärilar, kantareller, flugsvampar, mossor, lavar och bakterier och mycket, mycket mera. Denna mångfald har dock inga ekonomiska prislappar och kan därför inte inkluderas i någon balansräkning. Den så kallade nyttan är betydligt mer subtil!

Det finns naturligtvis massor med skogsägare som sköter sin skog helt perfekt och tar stor hänsyn till den biologiska mångfalden.

Dock, man behöver inte färdas mycket i svenska skogsområden för att se massor av alla dessa enorma kalhyggen där i stort sett all biologisk mångfald är bortsopad! Det finns således även skogsägare som enbart har vinsten som ledstjärna och som då konkurrerar på ett osunt sätt. Om de senare får fritt fram tvingas även seriösa skogsägare att följa i dessa negativa spår.

Bioekonomi, Bioråvara och bioenergi

10,4 % av Sveriges export var år 2020 skogsprodukter och då uppdelat i trävaror 2,1 %, pappersmassa 1,8 % och papper 5,9 %. Skogen är således mycket viktig för oss som nation!

Skogsprodukterna är virke för byggnation, fjärrvärme- och biobränsle baserat på flis och grot (=rötter och grenar), tidningspapper, wellpapper och kartong, hushålls och hygienprodukter mm.

Därtill kommer en hel del nya produkter såsom fibrer till textilier, hälsoprodukter, svamp för fiskmat och digital cellulosa.

I framtiden kan man troligen även producera mänskliga reservdelar i 3D-skrivare baserade på fibrer från skogen.

Framtidsmöjligheterna är enorma! Just därför behöver vi utforma spelregler som också klarar framtidens utmaningar!

Kraven på mer och mer avverkningar i våra skogar bara ökar och ökar medan skogens träd växer långsamt, mycket långsamt!

Blir det då något kvar av våra stolta skogar? Vi bara ställer frågan!

Avverkningssätt

Trakthyggesbruk (=kalhyggen) eller föryngringsytor som skogsägare hellre vill benämna dessa öde kalhyggen. Avverkningsprocessen är uppdelad i föryngringsfas, ungskogsfas, gallringsfas och slutligen föryngringsavverkning (=avverkning till kalhygge igen) och därefter kommer nya frön eller plantor tillbaka under föryngringsfasen. Resultatet blir rena produktionsskogar och monokulturer!

Vi måste hela tiden ha i beaktande att hela detta förlopp har en tidsrymd på 80-100 år.

Hyggesfri avverkning

Dessa hyggesfria avverkningar kan ske på olika sätt och då bl.a genom blädning, överhållen skärm och luckhuggning. Gemensamt för dem alla är att avverkning sker i flera steg och att det hela tiden finns kvar en skogskänsla och att åtminstone delar av den biologiska mångfalden kan fortleva.

Även här är tidsrymden 80-100 år men då steg för steg och område efter område.

Vid avverkningen förändras utseendet av skogen och förutsättningarna för den biologiska mångfalden i skogen för nästan ett sekel framåt. Därför måste vi tänka oss för. Noggrant!

Hyggesfri avverkning är naturligtvis inte lika ekonomiskt fördelaktigt men borde kunna användas betydligt oftare och då speciellt vid tätortsnära skogar och där det finns stora naturvärden att bevara.

Det innebär stora fördelar om avverkningssätten också väljs utifrån ett landskapsperspektiv.

Biologisk mångfald, vårt eget välbefinnande och cirkulär bioekonomi

Den biologisk mångfalden är fortfarande idag enormt stor i våra skogar men alla dessa enorma kalhyggen gör att allt fler arter inte får en chans att leva vidare. Deras livsvillkor försvinner på de kala hållarna och de får inte heller en chans att flytta till nya platser om de inte kan springa eller

flyga. Den ekologiska konnektiviteten (= möjlighet till spridning) fungerar inte om den tidigare sammanhållna skogen fragmenteras till massor av utspridda naturvårdsytor.

Det finns långa listor över nyckelbiotoper (= arter som indikerar biologiskt värdefull skog) och rödlistade arter (=arter som minskar drastiskt ute i våra skogar), bla Rödlista 2020, men att läsa dessa listor ger ingen direkt glädjande bild.

EU har tagit fram ett Art- och habitatdirektiv och FN har tagit fram globala mål i ett internationellt försök att skydda den biologiska mångfalden. Många krafter vill lyfta fram den biologiska mångfalden men hitintills vinner huvudsakligen de ekonomiska krafterna, som på ett mycket enklare sätt kan visa upp sina vinstkalkyler.

Vårt eget välbefinnande

De flesta av oss har våra egna förhållningssätt till den svenska skogen.

Antingen bor man som vi på landsbygden med de stora (före detta!) skogarna i vår direkta närhet eller också kan man dagligdags uppleva skogarnas värde på ett eller annat sätt. Många svenskar passerar skogarna då och då i samband med semesterresor runtom i Sverige.

Alla vi svenskar har någon form av relation till de svenska skogarna.

De flesta av oss accepterar naturligtvis att skogen behöver avverkas. Vi vill dock att avverkningsarna inte ska omöjliggöra den biologiska mångfalden eller underminera vårt eget välbefinnande.

De människor som upplevt att deras barndomsskogar direkt utanför byn eller gården bara har försvunnit upplever en enorm saknad.

Skogen är viktig för oss alla!

Cirkulär bioekonomi

En skog med koldioxidlagring är viktig för att minska vårt globala fossilberoende.

Ett träd tar 100 år från frö till ett färdigväxt träd och under hela denna tid är trädet en kolsänka dvs lagrar successivt koldioxid från atmosfären och bidrar på det sättet till att minska påfrestningarna på vårt gemensamma klimat.

Efter avverkning sker dock följande:

25 % av trädet blir till virke i byggnation och där lagras koldioxiden under mycket lång tid.

75 % av trädet blir emellertid till bränsle, massaved, träfibrer och en del blir kvarlämnat på hygget. Tiden för koldioxidlagring är för dessa produkter mycket kortare.

Den totala tiden för koldioxidlagring blir därför mycket kortare än trädens växttid och våra skogar blir då inte de kolsänken som vi alla längtat efter.

Ideella naturvårdande krafter

Vi måste ta tillvara på all den kunskap som finns hos ideella naturentusiaster, naturföreningar och naturorganisationer och dessa parter har Skogsutredningen tyvärr – medvetet eller omedvetet - totalt nonchalerat.

Dessa entusiaster är ständigt ute i sin närhets skogar och upplever och forskar kring djur- och växtlivet. Många gånger känner de till det lokala naturlivet mycket bättre än skogsägarna själva.

Denna stora kunskapsbank måste vi ta tillvara!

Mer seriösa skogsägare har bjudit in dessa naturentusiaster för ett samarbete för att få hjälp med att utveckla sina skogar. Andra skogsägare ser på dessa naturentusiaster såsom en böld i häcken och ser med avsmak på deras existens ute i skogarna.

Vi behöver mycket mer samarbete – inte mindre - i vården av våra gemensamma skogar.

Den svenska SLU Artdatabanken är huvudsakligen upparbetad med alla dessa ideella naturentusiasters iakttagelser som grundplatta.

Idag är de mycket engagerade i frågor kring nyckelbiotoper, certifieringar, rödlistade arter, arternas förflyttningar pga klimatförändringar samt avverkningsskador.

Skogsutredningen vill nu ta bort både begreppen nyckelbiotoper och certifieringen av våra skogar och detta underminerar alla dessa entusiasters engagemang för den svenska skogen.

Alla vill naturligtvis känna sig nyttiga men i Skogsutredningen blir dessa ideella naturforskare fullständigt nonchalerade!

Varför?

Myndighetsrepresentation

Vi anser att för den 70 %-iga produktionsytan ska Skogsstyrelserna få det regionala ansvaret att övervaka såväl skogshanteringen som hänsynstagandet till den biologiska mångfalden.

Det måste finnas en myndighet som har ett totalansvar för spelreglerna i den svenska skogen.

Vad de därtill måste ha är en ekonomisk buffert för att kunna lösa tvister med skogsägare.

Om inte, vet vi att denna övervakning redan från början blir meningslös!

Äganderätt och ansvar

Från skogsägarhåll anses det ofta att staten ska komma med en penningpåse så fort den biologiska mångfalden ställer till svårigheter att till fullo kunna avverka den egna skogen.

Dock, alla ägare såväl som köpare av skog har det fulla ansvaret för allt som finns i den av hen ägda skogen.

Där finns ståtliga tallar, granar, björkar och aspar men även djur, fåglar, växter mm.

Det kan inte vara så att skogsägare äger guldgrubben som man kan tjäna pengar på medan staten, dvs vi alla, ska ta kostnaderna för allt det övriga och då den biologiska mångfalden.

Skogsutredningen

Den nyligen överlämnade Skogsutredningen kommer med följande förslag:

- Den svenska skogen växer långsamt och åtgärder för att möta framtidens behov måste därför ske nu (SU sid 36).
- Politiken måste våga prioritera (SU sid 50)
- Nationellt handlingsprogram för biologisk mångfald i skogen (SU sid 51, 562)
- Vetenskapligt råd för biologisk mångfald i skogen (SU sid 1032)
- Nationell samordnare för skogsprogrammet (SU sid 38, 501)
- Skogsbruksplan (SU sid 148)

Skogsutredningen har tänkt sig att dela upp Sveriges skogar på följande sätt:

- 70 % av skogen blir rena produktionsytor med "Frihet under ansvar". Denna frihet gäller även idag i skogen och respekteras på ett bra sätt av många seriösa skogsägare men mindre bra av andra. De senare gömmer sig bakom de seriösa skogsägarnas kjolar och verkar bara höra begreppet "frihet" men förväntar sig att andra skogsägare ska lyssna till begreppet "ansvar". Enda sättet att styra de oseriösa skogsägarna är genom klara och tydliga spelregler.
- 10 % blir naturvårdsytor med en stor satsning på naturvård och turism. Dessa ytor riskerar dock att enbart bli uppvisningsöar i för övrigt rena kalhuggna skogsområden.
- För att det ska fungera med den biologiska mångfalden måste det finnas konnektivitet mellan dessa utspridda öar.

- 20 % av skogen är av naturliga skäl improduktiva ytor och passar vare sig såsom produktionsytor eller oftast inte heller som några lämpliga naturvårdsytor.

Nyckelbiotopsutredningar

Skogsutredningen föreslår att begreppet ”nyckelbiotoper” tas bort och att ansvaret att skydda känsliga arter helt läggs på skogsägarna. Hur går det då med de skogar där skogsägaren enbart lyssnar till begreppet ”frihet” och lämnar efter sig enbart gröna öknar.

Vi ställer bara frågan?

Certifiering

Skogsutredningen föreslår också att detta begrepp tas bort, vilket innebär att seriösa skogsägare inte längre får någon favör för sina extra arbetsinsatser och sina ansträngningar att sköta sin skog på ett bra sätt.

Det globala certifieringssystemet FSC (Forest Stewardship Council) ska tydligen i framtiden gälla för skogar i Indonesien och Brasilien men inte för skogar i Sverige? Konstigt?

IKEA som idag enbart köper FSC-certifierat virke kommer då inte längre att kunna köpa svenskt virke. Vem tjänar på detta?

Våra kommentarer till skogsutredningen vad det gäller de 70% produktionsytorna

Skogsutredningen skriver att man vill ”ta Sverige ur den destruktiva spiral där dialog ersätts av debatt”. Detta tror man sig göra genom att blunda för att skogen oftast är en lokal fråga och genom att totalt negligera en stor kompetent kraft – naturens ideella och engagerade entusiaster.

Skogsutredningens centraliserade perspektiv

Skogsutredningen ser framförallt på skogen ur nationellt perspektiv, vilket är naturligtvis helt riktigt när man ska betrakta generell lagstiftning och praxis. Dessa aspekter ska vara nationella – helt riktigt!

”Politiken”, vetenskapliga rådet och den nationella samordnaren får i utredningen emellertid enbart ett övergripande ”Stockholms”-perspektiv.

Skogsutredningen talar om ”samarbete mellan stat, akademi och näringsliv” och nämner inte med ett ord om skogens lokala perspektiv och alla de regionala och lokala skogsägarna samt de ideella entusiasterna.

Verklighetens lokala perspektiv

De flesta skogsägare och de ideella naturengagerade entusiasterna är lokalt förankrade i sina lokala bygder. Det kommer att bli svårt att få dessa grupper att känna existensen av ett sundare diskussionsklimat om man utgår från ett "Stockholms"-perspektiv som ledstjärna.

Det är lokalt runtom i Sverige - inte i Stockholm - man kan finna lösningen på den problematik som Skogsutredningen kallar "den destruktiva spiralen"!

Kunskap om de lokala skogarna

På det lokala planet har skogsägarna föreslagits att få ett förstärkt "Frihet under ansvar".

Massor med skogsägare tar sitt fulla ansvar – dock inte alla!

Den enda regionala myndighetsrepresentanten är idag Skogsstyrelsens regionala kontor. Dock, deras roll är ju idag helt utformad till att stötta produktionsskogens utveckling och är på det sättet ingen kraft till att övergripande utveckla skogarna och då inkluderande även den samlade biologiska mångfalden.

Det behövs även regionala skogsplaner med fler intressegrupper inblandade (SU sid 821)

Skogsutredningen skriver i ett kapitel om skogsbruksplaner och naturmiljöbeskrivningar men då enbart som en angelägenhet mellan Skogsstyrelsen och skogsägarna. Dessa planer borde vara ett utmärkt sätt att få igång ett gott samarbete mellan alla engagerade parter i skogsfrågan.

Som vi skrivit tidigare så finns det en stor kompetens både hos skogsägarna och de olika ideella naturvårdande entusiasterna och detta gemensamma kunnande bör vi som nation kunna ta tillvara.

Skogsstyrelsen har idag digitalkartor som visar planerade avverkningar. Dessa kartor skulle på ett enkelt sätt kunna kompletteras med indikationer med tätortsnära skogsdelar, nyckelbiotoper, rödlistade arter och andra viktiga ingredienser i våra skogar.

Med en sådan övergripande skogsplan, som då kontinuerligt kompletteras av alla skogens intressenter, kan skogsägarna med "Frihet under ansvar" få en uppdaterad och klar informationsbild över de ytor som denne planerar att avverka.

På det sättet kan alla få en chans att bidra till en välfungerande skötsel av våra skogar.

Våra kommentarer till skogsutredningen vad det gäller de 10% naturvårdstytorna

Vi bara välkomnar alla de tankegångar som Skogsutredningen har lämnat som förslag på detta delområde.

Summering av bakgrunden till motionen

1 Vår tidigare statsminister Göran Persson talade på Skogssällskapets jubileumsexkursion om ”en skogskris som måste tas på allvar”.

Det handlar om en strukturell förändring som sker i hela världens skogsindustri. Virke till byggnadsindustrin har förutsättningar att öka i framtiden medan efterfrågan på tryckpapper rasar snabbt. Biobränsle, gröna kemikalier och fibrer till kläder är stora framtida utvecklings-områden. Osäkerheten om framtiden är emellertid stor!

3 Granbarkborren har under de senaste åren slagit ut stora granbestånd i våra skogar och skapat ytterligare stor rädsla och därmed också konflikter. Osäkerheten kring de framtida klimatförändringarna skapar ytterligare rädslor och där även monokulturerna bjuder in till nya problem.

4 SLU skriver följande som kommentar till den senaste Artdatabanken 2020:

”Antalet rödlistade arter har ökat jämfört med 2015, från 4 273 till 4 746 arter. Andelen av de bedömda arterna som är rödlistade (21,8 %) har ökat.

5 I den svenska skogsdebatten finns motsättningen mellan stora avverkningar och den biologiska mångfalden. Tyvärr är det de mest radikala på båda sidor som drivit på konflikterna och omöjliggjort alla försök till en sansad debatt.

6 ”Stockholms”-perspektivet på den svenska skogen dränker idag fullständigt alla lokala och regionala synpunkter.

6 Det finns många skogsägare som älskar sina skogar och vill också utveckla den biologiska mångfalden i de egna skogarna. Tyvärr finns också motsatsen och det känns som att det ständigt är de senare som tillåts dominera den allmänna debatten.

7 Skogsutredningen har gjort ett utmärkt arbete men har lämnat en hel del konfliktområden olösta.

För 70 % av våra skogar ska enbart skogsägarna få ha synpunkter, naturvårdens ideella entusiaster existerar inte, arbetet med nyckelbiotoper ska avslutas och den internationella certifieringen FSC ska tydligen inte få gälla i Sverige. Vi säger bara ”Varför?”

Våra förslag till arbetet med den framtida svenska skogen

A Vi vill att regeringen tar fram klara prioriteringar om vad som går att åstadkomma i balansen mellan dagens till synes oförenliga mål och i det arbetet ska Skogsutredningen vara den naturliga grunden.

B Vi vill att regeringen kompletterar ”Stockholms”- perspektivet i Skogsutredningen och utvecklar också förutsättningarna för även det regionala och lokala perspektivet för våra framtida skogar.

C Idag finns massor med både nationella, regionala och lokala naturorganisationer och ideella naturentusiaster med ett gemensamt mycket brett och djupt kunnande. Vi har som nation inte råd med att nonchalera all denna kompetens och i deras arbete är nyckelbiotoper oerhört viktigt.

SLUs Artdatabanken är idag helt baserad på de ideella naturentusiasternas enträgna arbete och måste användas som den informationsbank den är.

D Ge Skogsstyrelserna (både nationellt och regionalt) ett både tydligare mandat och också ett tydligare ansvar att planera och koordinera både skogsbruket och den biologiska mångfalden i de svenska skogarna. Det duger inte längre att ett flertal kockar ska vara inblandade och rulla runt samma deg.

Skogsstyrelsen måste både få kompletterade uppgifter och regionalt totalansvar för den statliga styrningen av den framtida skogsskötseln.

Skogsstyrelsen bör även få en större ekonomisk buffert.

E Skogsstyrelsen och Skogsplaner

Skogsstyrelsen bör också få ett regionalt totalansvar för uppföljning av den totala produktionen, avverkningssätt och hänsynen till tätortsbebyggelse och den biologiska mångfalden.

Ge Skogsstyrelserna (både nationellt och regionalt) ett krav på att utforma både nationella och regionala skogsplaner. Dessa skogsplaner ska naturligtvis vara inriktade mot framtiden, både nationellt och regionalt, och ska då omformas exvis vart femte år och detta arbete ska ske så att alla intresserade ska kunna vara med och påverka och ge sina synpunkter.

Skogsstyrelserna ska naturligtvis vara lyhörda under denna process men det är ändå den statliga eller den regionala myndigheten som ska ta de slutliga besluten om hur skogsplanerna exakt ska utformas och förändras.

F Skogsstyrelsen och Digitala kartor

I skogen sker dock ständiga förändringar och för att hela tiden ha en aktuell bild föreslår vi att skogsstyrelserna upprättar både nationella och regionala digitala kartor.

För att dessa ständigt ska vara aktuella bör man finna former för kontinuerlig uppdatering där både skogsägare och lokala naturorganisationer och naturentusiaster ska vara inblandade.

I det arbetet ska då framtagna nyckelbiotoper vara en självklar och naturlig del.

Partikongressen föreslås besluta:

A766:1 att att den socialdemokratiska partikongressen ger regeringen krav på att vi socialdemokrater kompletterar Skogsutredningen på de områden där vi upplever oklarheter enligt A-F nedan. Detta kan ske genom en arbetsgrupp eller i någon annan form där avgörande politiska beslut kan fattas. Syftet måste vara att förstärka det gemensamma ansvaret för den svenska skogen och att komma över dagens destruktiva spiral. A Klara prioriteringar om vad som går att åstadkomma i balansen mellan dagens till synes oförenliga mål och där Skogsutredningen är den naturliga grunden. B Utveckla förutsättningarna för också det regionala och lokala perspektivet vad det gäller framtidens skogar. C Vi måste använda alla de ideella naturentusiasterna och deras breda kunnande. Naturentusiasterna och deras organisationer ska uppmanas att bidra med sitt kunnande och nyckelbiotoper ska vara en del i utformandet av skogsplanen. SLUs Artdatabanken ska användas som en mycket viktig informationskälla. D Skogsstyrelsen måste både få kompletterade uppgifter, förändrat ansvar plus även en större ekonomisk buffert.. E Skogsplanen, både nationellt och regionalt, ska omformas exvis vart femte år och detta arbete ska ske så att alla intresserade ska kunna vara med och påverka. F Skogsstyrelsen bör också få ansvaret för en regional digital karta där alla berörda successivt kan bidra med sitt kunnande

Kjell Wadelius Solveig Wadelius

Surahammar arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A767

ESKILSTUNA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ordning och reda i den kommunala verktygslådan

För socialdemokratin har frågan om välfärdsorganisering ständigt varit i rörelse och under omprövning. Tider av förhoppningar på vad som kan lösas på lokal nivå har avlösts av partiets ambitioner om att upprätthålla ett samhällskontrakt där medborgaren lovas rättigheter som sedan till viss del sedan av landsting och kommuner ska administrera. Devisen Land ska med lag byggas har sedan Per Albin Hanssons 1930-tals regering varit utgångspunkten för det socialdemokratiska löftet på nationell nivå till svenska folket. I slutändan är det alltid staten som har ansvaret för de som bor i ett land. Staten har genom lagar och förordningar delegerat en del uppgifter ut till våra regioner och kommuner. Sveriges kommuner har därmed ett självstyre som alltid varit på staten nåder. En kommun kan ej i praktiken gå i konkurs eller tvångsförvaltas men dess rätt att få tilldelat sig statsbidrag och hur de använder dessa kan och ska regleras av staten. Land ska med lag byggas.

Att sedan kommunerna genom åren inte alltid fått full kompensation via statsbidrag är en bister realitet för många luttrad socialdemokratisk företrädare på lokal nivå. De senaste åren har det alltmer vuxit fram en ojämlikhetsklyfta mellan olika delar i landet kring vilken välfärdsnivå som medborgaren kan förvänta sig. För att möta denna utmaning krävs en ny hållbar strategi. En av de främsta vännerna av det kommunala självstyret Göran Persson har på sitt håll kommit fram till sammaslutsats: att vi nu nått vägs ände med nuvarande samhällskontrakt mellan stat och kommun. Vi behöver helt enkelt åter tänka nytt, inte minst till frågan om vilken nivå som ska sköta vad och varför.

Det är en vedertagen sanning inom arbetarrörelsen att pensionssystem ska vara byggd på en inkomstbortfallsprincip där det handlar om en omfördelning av ersättning över tid för individen. De sociala orättvisorna i samhället ska i första hand bekämpas med andra verktyg som finns att tillgå. Progressiva omfördelande skatter, sociala stödsystem och en jämlik skola är några av det som ska åtgärda sociala orättvisor. Det är således inte pensionssystem uppgift i sig att rätta till de orättvisor som en person fått möta genom sitt liv. På samma sätt är det med socialomsorg i kommunerna. Ansvaret för de som vistas i en kommun styrs av socialtjänstlagen. Det är i tillämpningen av den lagen som det sociala ansvaret regleras. En annan begränsning som styr hur en kommun ska skötas är lokala ordningsföreskrifter. Det är staten genom sin förlängda arm länsstyrelserna som bestämmer hur dessa regler ska tolkas - inte kommunerna själva. Dessa ordningsföreskrifter som tidigare gick under namnet ordningsstadgor har ett bestämt syfte att skydda de som vistas i kommunens liv och hälsa en uppgift som har följt ordningsstadgorna genom historien långt före demokratins införande i Sverige.

Partikongressen föreslås besluta:

A767:1 att Socialdemokraterna verkar för ett mer jämlikt skatteuttag och en jämnare fördelning efter behov över hela landet i ett framtida kommunalt skatteutjämningsystem

A767:2 att Socialdemokraterna verkar för en fördelningsmodell där kostnadsansvaret för försörjningsstöd i framtiden är på statlig nivå

A767:3 att Socialdemokraterna verkar för att de ska förtydligas att kommunala ordningsföreskrifter enbart ska inriktas på skydd för liv och hälsa för en kommuns medborgare och för personer som vistas i kommunen

A767:4 att Socialdemokraterna ska verka för att kommuners ambitioner om att bekämpa sociala orättvisor och där stöd, tillstånd och tvång samt förbud som rör enskildas försörjning ska hanteras av socialtjänstlagen

Fredrik Strömqvist

Eskilstuna arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A768

ESKILSTUNA ARBETAREKOMMUN

Ordning och reda i vår försörjningsförmåga

Sverige är idag ett sårbart land. Om det är något som corona pandemin obarmhärtigt avslöjat så är det nackdelarna med det utvecklade just-in-time system och den minskade lagerhållningen på produkter och livsmedel som vi före pandemin vant oss vid. En av de mest omfattande förändringar som skett i vårt samhälle är hur vår självförsörjningsgrad och vår egen försörjningsförmåga succesivt minskat.

Försörjningsförmåga är hela samhällets kapacitet, i form av råvaror, infrastruktur och prioriteringar, som gör att människor får i sig tillräckligt med näring även om det sker störningar eller kriser. Det handlar också om att planera och förbereda för att samhället ska kunna klara av sådana påfrestningar. Råvaror behöver också förädlas, kanske blandas och tillagas och förpackas. Om inte hela kedjan finns i Sverige, kommer sårbarheten att öka.

Självförsörjningsgrad är ett statistiskt mått på hur stor andel av de livsmedel som konsumeras som har svenskt ursprung. En del av importen kan förklaras med hur vi som konsumenterna väljer våra varor. Annat beror på naturliga faktorer, kaffe, kakao och tobak till snus kommer alltid att behöva importeras. Om en studerar utvecklingen de senaste dryga 30 åren så framträder ett tydligt mönster.

Självförsörjningsgrad Livsmedel

Vegetabiliska produkter	1988	2018
Tomat	25 procent	15 procent
Äpple	20 procent	20 procent
Sallat	30 procent	40 procent
Gurka	55 procent	45 procent
Potatis	110 procent	70 procent
Lök	55 procent	70 procent
Mjöl	110 procent	75 procent
Socker	110 procent	100 procent
Morötter	85 procent	110 procent
Spannmål	110 procent	120 procent
Animaliska produkter	1988	2018
Lamm	85 procent	30 procent
Nöt	90 procent	55 procent
Gris	110 procent	70 procent
Fågel	100 procent	70 procent
Ägg	105 procent	95 procent

Med en högre självförsörjning blir landet mer stabilt för att kunna hantera olika typer av kriser eller om vi skulle utsättas för handelshinder. I fredstid handlar det lika mycket om att ge utrymme för en mer hållbar produktion, större möjligheter till konsumtion och export av bra livsmedel med lägre klimatpåverkan samt fler stabila arbetstillfällen. Handel inom Europa och globalt är något positivt och är inte i strid med en ökad självförsörjning.

Partikongressen föreslås besluta:

A768:1 att Socialdemokraterna verkar för att Sverige når en självförsörjningsgrad vad gäller livsmedel på minst 60 % senast till år 2030

Fredrik Strömqvist

Eskilstuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A769

STOCKHOLMS LÄNS PARTIDISTRIKT

Satsa även på storstadsregionerna en förutsättning för att hela landet ska växa. Sverige har under de senaste två seklerna genomgått en enorm omvandling. För 200 år sedan bodde 90 procent av Sveriges invånare på landet – idag är situationen den motsatta, 87 procent av svenskarna bor i tätorterna. Inflyttningen till städerna är något Sverige som land dragit stor nytta av, då den inneburit en tillväxtökning som möjliggjort nödvändiga välfärdssatsningar som byggt vårt land starkare.

För att Sverige som land ska stå sig i konkurrensen på en global marknad är det centralt att vi satsar på våra storstadsregioner. Vi ser bland annat att Stockholmsregionen, som inrymmer närmare en fjärdedel av landets befolkning, står för upp emot hälften av alla nya jobb som skapats under de senaste åren och en tredjedel av Sveriges BNP. En satsning på regionen är därför en förutsättning för hela landets tillväxt.

Mot den bakgrunden ser vi med oro på den utveckling som nu sker, där landets största storstadsregion för tredje året i rad uppvisar en nettoutflyttning. 5596 personer flyttade netto ut från Stockholms län under 2002, vilket är en kraftig ökning i jämförelse med föregående år. Framförallt är det relativt unga vuxna i familjebildande ålder som lämnar storstaden. Det mönstret känns igen sedan tidigare, dock påvisar statistiken ett nytt trendbrott där även gruppen unga mellan 20-24 år minskar i antal.

Vi som parti behöver ta den här utvecklingen på allvar och se till att göra nödvändiga insatser för att vända trenden. En paroll vi ofta går tillbaka till är att hela landet ska växa, det ska gälla så väl för glesbygd och landsbygd som för våra storstadsregioner. Ett talande exempel på att det i dagsläget inte återfinns en jämvikt i dessa prioriteringar är att vi i regeringen har en landsbygdsminister, men ingen urbaniseringsminister.

För att fördjupa vår politik och lägga ytterligare fokus på att stärka storstadsregionerna vill vi se att partiet tar fram en urbaniseringsstrategi.

Strategin ska lägga ut ramarna för hur vi socialdemokrater, genom rätt policy, kan öka storstadsregionernas attraktionskraft, för tillväxt och jobbskapande. Vi ska bygga de socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbara storstadsregionerna, med fungerande infrastruktur och en välfungerande bostadsmarknad. Så kan vi även locka utländska investeringar, säkra vår konkurrenskraft och hela landets tillväxt under det kommande decenniet. Behovet av en strategisk riktning är även extra akut när vi ser till hur drabbade storstadsregionerna är av pandemin.

Sedan pandemin slog till under våren 2020 har Stockholmsregionen exempelvis haft den största ökningen av öppet arbetslösa i hela landet. Att vi som parti kliver fram och utvecklar policy inom området är därför en nödvändighet, inte bara utan även för att säkra återhämtningen efter pandemin. Så kan vi återigen se till att hela landet växer, även storstadsregionerna.

Partikongressen föreslås besluta:

A769:1 att Socialdemokraterna tillsätter en arbetsgrupp som tar fram en urbaniseringsstrategi

Stockholms läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A770

LULEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Skogsbruk och renskötsel

Skogsbruket måste utifrån skogsbruksåtgärder vilket ger negativ påverkan på vinterbetestillgång samt påverkar flyttleder som medför att renskötseln minskar ta större hänsyn till denna negativa utveckling. Riktad röjning och gallring har ökat från Skogsnäringen under 2020-talet.

Partikongressen föreslås besluta:

A770:1 att skogsnäringen planerar skogsbruksåtgärder så att tillgången på vinterbete och klimatanpassade flyttleder för renen förbättras genom att bl.a unvika plantering av contorta inom renbetesland

A770:2 att skogsnäringen inte använder markberedning på lavrik mark samt inte avverkar hänglavsbärande skog i vinterbetesområde

Eva Hedesand Lundqvist

Luleå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A771

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

Slå vakt om det småskaliga kustfisket

Det är i dag kris i stora delar av fiskenäringen, särskilt i Östersjön. Sedan 2018 har det varit stopp för torskfiske i Östersjöns största bestånd. Det får allvarliga konsekvenser också för de som livnär sig på småskaligt torskfiske, som inte fått tillstånd att fiska på annan art.

Flera viktiga matfiskar har nästan helt försvunnit i stora områden, exempelvis kolja och rödspätta. Kustfiskarna vittnar om fler fiskbestånd som befinner sig i farozonen. Utanför Gävleborgskusten rapporterar fiskarna om att strömmingsbestånden har minskat stort.

Vi ser olika problem som orsak till detta. Övergödning, de syrefattiga bottenarna, ett överfiske från trålningen, de regionalt stora bestånden av säl och skarv. Sammantaget leder till en icke gynnsam situation för fiskebestånden. Det råder en ekologisk obalans mellan de olika fiskebestånden vilket är allvarligt för människors möjlighet att försörja sig inom denna näring men också för havets ekologi.

Det småskaliga, svenska yrkesfisket dessutom står inför utmaningar i frågor om förädlingsgrad, lönsamhet, generationsväxling, grossister och tillgången på landningshamnar.

Ett hållbart fiske är ett viktigt bidrag till livsmedelsförsörjningen. Det krävs omfattande insatser från, och ett bra samarbete mellan berörda myndigheter, fiskenäring och forskning för att vända trenden för att nå ett långsiktigt hållbart fiske

Dagens trålning fungerar så att stora båtar på kort tid kan dra upp stora mängder på ett litet geografiskt område. Det ger snabba konsekvenser, och liknar inte det småskaliga fisket. Vi vill att dagens trålgräns flyttas ut, så den typen av fiske kommer längre ut från våra kuster, och i mindre utsträckning utarmar våra fiskebestånd.

När fisket i större grad sköts av svenska småskaliga fiskare istället för stora trålare från andra länder kommer också de pengar det genererar att stanna lokalt och i landet istället för att försvinna iväg. Starka, hållbara och fiskbara bestånd är en förutsättning för fiskerinäringen och det skapar förutsättningar för att ha lönsamheten i det småskaliga fisket. Det ger oss ett friskt hav, något som borde vara en självklarhet att vi ska överlämna till kommande generationer.

Partikongressen föreslås besluta:

A771:1 att vidta de åtgärder som behövs för att säkra upp ett långsiktigt hållbart småskaligt kustfiske

Kent Edin och Elin Lundgren

Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A772

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN

Statlig närvaro i landet

Från 2010-talet och framåt har frågan om statens närvaro i Sveriges kommuner blivit uppmärksammat på olika sätt. Inte minst gäller det Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Under 2020 har dessa frågor blivit belysta i olika utredningar och rapporter. Den senaste avser Statens servicecenter (Ds 2020:29). Det förutses att Regeringen under 2021 kommer att redovisa sina förslag på hur den statliga närvaron i kommunerna ska formas under 2020-talet. Gemensamt för de förslag som hittills har redovisats är att Statens servicecenter (SSC) och Arbetsförmedlingen (AF), inte ska återfinnas i alla kommuner. Motiven till detta varierar och handlar både om att utomstående privata aktörer ska ta över uppgifter, olika digitaliseringslösningar och kostnadseffektivitet. Det här är en utveckling som medför en utarmning av samhällsservicen som inte är acceptabel. Att hela Sverige ska leva riskerar att bli en klyscha utan innehåll. Det står även i kontrast till det grundläggande synsättet om tilliten till välfärdssamhället och strävan efter ett socialt hållbart samhälle. Det handlar också om respekt för den enskilde individen. Hittills under 2000-talet har välfärdssamhället förändrats i flera avseende. Fler centraliseringar och statliga lösningar har vuxit fram för att säkra välfärdstjänsterna. Förstatligandet av Försäkringskassorna och Länsarbetsnämnderna i mitten av 2000-talet representerar ett systemskifte i detta sammanhang. Motiven för den ökade centralstyrningen handlade om krav på större effektivitet, mer enhetlighet och ökad rättssäkerhet. I takt med den ökade centralisering har också medborgarnas tillgänglighet och närhet till de välfärdsystem som är av statlig karaktär fått en ny innebörd. Den fysiska närvaron i mindre kommuner har så gott som upphört och människor har blivit kunder istället för medborgare. Myndigheternas svar på utmaningarna har blivit Statens servicecenter (SSC), vilka har utvecklats i flertalet kommuner. Men närmare en tredjedel av Sveriges kommuner kommer sakna servicekontor.

Västra Götalandsregionens viktigaste policys med hänsyn till regionens roll i välfärdspolitiken är att: i varje kommun ska tillgänglighet till och närheten till en vårdcentral vara klar och entydig. Ett likartat synsätt borde också känneteckna de statliga välfärdstjänsterna. Det innebär att i varje kommun ska det finnas ett SSC. SSC:s verksamhet och organisation kommer att – precis som vårdcentraler – avgöras av lokala förhållanden. Ur den här synpunkten spelar flexibilitet, kompetens hos tjänstepersoner m.m. avgörande roll för att göra tillgängligheten och närheten tydlig.

Partikongressen föreslås besluta:

A772:1 att aktivt arbeta för att Statens servicecenter (SSC) ska finnas i alla kommuner, för att uppnå ökad närvaro och tillgänglighet till statliga välfärdstjänster

A772:2 att arbeta för att Arbetsförmedlingen ska ingå i och vara en aktiv part i Statens Servicecenter (SSC)

A772:3 att förhållandena i respektive kommun avgör inriktning och omfattning av Statens servicecenters (SSC) uppgifter, efter överenskommelser med kommunerna

Therése Mancini

Sotenäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A773

TANUMS ARBETAREKOMMUN

Statlig närvaro i landets samtliga kommuner

Från 2010-talet och framåt har frågan om statens närvaro i Sveriges kommuner blivit uppmärksammas på olika sätt. Inte minst gäller det Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Under 2020 har dessa frågor blivit belysta i olika utredningar och rapporter. Den senaste avser Statens servicecenter (Ds 2020:29). Det förutses att Regeringen under 2021 kommer att redovisa sina förslag på hur den statliga närvaron i kommunerna ska formas under 2020-talet.

Gemensamt för de förslag som hittills har redovisats är att Statens servicecenter (SSC) och Arbetsförmedlingen (AF), inte ska återfinnas i alla kommuner. Motiven till detta varierar och handlar både om att utomstående privata aktörer ska ta över uppgifter, olika digitaliseringslösningar och kostnadseffektivitet.

Det här är en utveckling som medför en utarmning av samhällsservicen som inte är acceptabel. Att hela Sverige ska leva riskerar att bli en klyscha utan innehåll. Det står även i kontrast till det grundläggande synsättet om tilliten till välfärdssamhället och strävan efter ett socialt hållbart samhälle. Det handlar också om respekt för den enskilde individen

Hittills under 2000-talet har välfärdssamhället förändrats i flera avseende. Fler centraliseringar och statliga lösningar har vuxit fram för att säkra välfärdstjänsterna. Förstatligandet av Försäkringskassorna och Länsarbetsnämnderna i mitten av 2000-talet representerar ett systemskifte i detta sammanhang. Motiven för den ökade centralstyrningen handlade om krav på större effektivitet, mer enhetlighet och ökad rättssäkerhet.

I takt med den ökade centralisering har också medborgarnas tillgänglighet och närhet till de välfärdssystem som är av statlig karaktär fått en ny innebörd. Den fysiska närvaron i mindre kommuner har så gott som upphört och människor har blivit kunder istället för medborgare.

Myndigheternas svar på utmaningarna har blivit Statens servicecenter (SSC), vilka har utvecklats i flertalet kommuner. Men närmare en tredjedel av Sveriges kommuner kommer sakna servicekontor.

Västra Götalandsregionens viktigaste policys med hänsyn till regionens roll i välfärdspolitiken är att: i varje kommun ska tillgänglighet till och närheten till en vårdcentral vara klar och entydig.

Ett likartat synsätt borde också känneteckna de statliga välfärdstjänsterna. Det innebär att i varje kommun ska det finnas ett SSC.

SSC verksamhet och organisation kommer att – precis som vårdcentraler – avgöras av lokala förhållanden. Ur den här synpunkten spelar flexibilitet, kompetens hos tjänstepersoner m.m. avgörande roll för att göra tillgängligheten och närheten tydlig.

Partikongressen föreslår besluta:

A773:1 att aktivt arbeta för att Statens servicecenter (SSC) ska finnas i alla Sveriges kommuner, för att uppnå ökad närvaro och tillgänglighet till statliga välfärdstjänster

A773:2 att arbeta för att Arbetsförmedlingen ska ingå i och vara en aktiv part i Statens Servicecenter (SSC)

A773:3 att förhållandena i respektive kommun avgör inriktning och omfattning av Statens servicecenters (SSC) uppgifter, efter överenskommelser med kommunerna

Louise Thunström

Tanums arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A774

BENGTSFORS ARBETAREKOMMUN

Statlig närvaro i landets samtliga kommuner en självklarhet

Från 2010-talet och framåt har frågan om statens närvaro i Sveriges kommuner blivit uppmärksammas på olika sätt. Inte minst gäller det Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Under 2020 har dessa frågor blivit belysta i olika utredningar och rapporter. Den senaste avser Statens servicecenter (Ds 2020:29). Det förutses att Regeringen under 2021 kommer att redovisa sina förslag på hur den statliga närvaron i kommunerna ska formas under 2020-talet.

Gemensamt för de förslag som hittills har redovisats är att Statens servicecenter (SSC) och Arbetsförmedlingen (AF), inte ska återfinnas i alla kommuner. Motiven till detta varierar och handlar både om att utomstående privata aktörer ska ta över uppgifter, olika digitaliseringslösningar och kostnadseffektivitet.

Det här är en utveckling som medför en utarmning av samhällsservicen som inte är acceptabel. Att hela Sverige ska leva riskerar att bli en klyscha utan innehåll. Det står även i kontrast till det grundläggande synsättet om tilliten till välfärdssamhället och strävan efter ett socialt hållbart samhälle. Det handlar också om respekt för den enskilde individen.

Hittills under 2000-talet har välfärdssamhället förändrats i flera avseende. Fler centraliseringar och statliga lösningar har vuxit fram för att säkra välfärdstjänsterna. Förstatligandet av Försäkringskassorna och Länsarbetsnämnderna i mitten av 2000-talet representerar ett systemskifte i detta sammanhang. Motiven för den ökade centralstyrningen handlade om krav på större effektivitet, mer enhetlighet och ökad rättssäkerhet.

I takt med den ökade centralisering har också medborgarnas tillgänglighet och närhet till de välfärdsystem som är av statlig karaktär fått en ny innebörd. Den fysiska närvaron i mindre kommuner har så gott som upphört och människor har blivit kunder istället för medborgare.

Myndigheternas svar på utmaningarna har blivit Statens servicecenter (SSC), vilka har utvecklats i flertalet kommuner. Men närmare en tredjedel av Sveriges kommuner kommer sakna servicekontor.

Västra Götalandsregionens viktigaste policys med hänsyn till regionens roll i välfärdspolitiken är att: i varje kommun ska tillgänglighet till och närheten till en vårdcentral vara klar och entydig.

Ett likartat synsätt borde också känneteckna de statliga välfärdstjänsterna. Det innebär att i varje kommun ska det finnas ett SSC.

SSC verksamhet och organisation kommer att – precis som vårdcentraler – avgöras av lokala förhållanden. Ur den här synpunkten spelar flexibilitet, kompetens hos tjänstepersoner m.m. avgörande roll för att göra tillgängligheten och närheten tydlig.

Partikongressen föreslår besluta:

A774:1 att aktivt arbeta för att Statens servicecenter (SSC) ska finnas i alla Sveriges kommuner, för att uppnå ökad närvaro och tillgänglighet till statliga välfärdstjänster

A774:2 att arbeta för att Arbetsförmedlingen ska ingå i och vara en aktiv part i Statens Servicecenter (SSC)

A774:3 att förhållandena i respektive kommun avgör inriktning och omfattning av Statens servicecenters (SSC) uppgifter, efter överenskommelser med kommunerna

Per Eriksson, Christer Ahlén

Bengtsfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A775

MARKS ARBETAREKOMMUN

Statliga servicecenter i alla kommuner

Statens servicecenter, är idag långt ifrån heltäckande!

Det alltmer digitaliserade samhället utestänger grupper av medborgare. Alla har inte viljan, lusten, förutsättningar eller förmågan att fixa allt digitalt. Ska vi vara ett inkluderande samhälle som ger alla jämlika förutsättningar? Ja, då måste medborgare få kunna möta myndigheter på olika sätt. Till och med fysisk när pandemin inte längre utgör ett hinder för mänskliga möten.

Flera av de statliga stora myndigheterna har centrerat sin verksamhet. De finns inte längre, i samma utsträckning, i landets kommuner. Det gör det omöjligt för många medborgare att få träffa en tjänsteperson när de ska uträtta sitt ärende. Det är ett demokratiskt underskott som borde rättas till.

För att stärka medborgarnas rättigheter och möjligheter. Samt för att statens myndigheter ska bli en mer attraktiv arbetsgivare bör statliga servicekontor finnas i landets alla kommuner.

Partikongressen föreslås besluta:

A775:1 att Socialdemokraterna verkar för att Statens servicecenter får i uppdrag att etablera servicekontor i landets alla kommuner

Håkan Andersson, Kinna Socialdemokratiska förening

Marks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A776

PARTILLE ARBETAREKOMMUN

Stäng minkfarmerna!

I Sverige finns det pälsdjursfarmer där minkar föds upp för att gasas ihjäl och flås för sin päls. Omkring 442 500 minkar dödas årligen på svenska minkfarmer.

Enligt djurskyddslagen ska djur inte utsättas för onödigt lidande och också kunna bete sig naturligt. Det är en omöjlighet för minkarna på pälsfarmerna.

Fria minkar lever alltid vid vattendrag och dyker för att fånga fisk, den rör sig också flera kilometer varje dag mellan sina olika lyor. Den farmade minken har samma behov, men ingen möjlighet att få dessa tillgodosedda. Minkarna där föds på våren och dödas på hösten med

kvävande gas. De lever i trånga gallerburar och har ingen möjlighet att bada eller simma. Minkar föds upp och dödas varje år i Sverige, enbart för att bli pälsar av olika slag.

Det inga etiska argument som försvarar att vi behandlar minkar som produkter i kommersiellt syfte!

Industrin har även påverkats av den pågående pandemin då covid-19 har upptäckts på minkfarmer i Sverige (Sölvesborg), Danmark, USA, Nederländerna och Spanien. I Nederländerna fattades beslutet att avveckla alla farmer i landet till våren 2021. I Danmark, ett av världens största pälsproducerande länder, fattades beslutet att avliva samtliga minkar på de över 1 000 minkfarmer som finns i landet.

Flera länder i Europa har redan avvecklat sina pälsfarmer.

Det är nu hög tid att även Sverige förbjuder pälsfarmning!

Partikongressen föreslås besluta:

A776:1 att socialdemokraterna arbetar för ett förbud mot försäljning av nyproducerad minkpäls

A776:2 att socialdemokraterna arbetar för att Sverige bör införa ett stoppdatum för
pälsdjursfarmning omgående

Katarina Bosetti Kristoffersson

Partille arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A777

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Stoppa smugglingen av hundar och försvåra möjligheten att köpa smuggelhundar

Att smuggling av hundar förekommer i hög utsträckning att fakta som vi tyvärr har. Nu i tider av Corona så har efterfrågan på hundar ökat och det blir en alltmer lukrativ marknad för hundsmugglare. Priserna ökar också drastiskt vilket gör att fler smugglare verkligen satsar på att driva hundfarmer utomlands för att sedan smuggla in och sälja dessa, oftast sjuka hundar, i Sverige.

Det här är dåligt ur många olika perspektiv. Djuren lider! De är utan mat och vatten. Ofta inte alls många veckor gamla. Hundvalpar sövs ner och förvaras i handskfack eller trånga lådor för att kunna smugglas förbi gränsen. På farmerna har tikarna endast ett litet trångt utrymme, står i smuts och avföring och det fylls på med vatten för att räcka över tid och sedan släcks ljuset tills nästa gång någon kommer och fyller på.

Veterinärerna i Sverige, framförallt i södra Sverige har länge adresserat detta problem ur många synvinklar. De märker att köparna tar hunden till veterinären. Hundarna kan vara i mycket dålig kondition. Ofta kommer inte ens hundarna till veterinären utan chippas någon annanstans.

Det som också är ett problem är smitta av olika slag som kan komma med hundarna till Sverige. Den värsta smittan är Rabies. Och du som människa kan smittas. På jordbruksverket finns många råd att få för den som ska köpa hund och också hur du gör för att inte bidra till att hundsmugglingen kan fortsätta.

De som väljer att köpa en smuggelhund måste få klart för sig att de begår ett brott. Processen att köpa hund behöver försvåras för att också komma åt problemet. De som vill bli hundägare gör det väldigt ofta med goda intentioner och då fyller de blivande hundägarna gärna i ett papper extra om det är den vägen att gå.

Det som dock också behövs är hårdare konsekvenser för den som smugglar. Att utreda i botten hur detta skulle kunna upphöra.

För att komma närmare en lösning så behöver förslagsvis Tullen, Polisen, Jordbruksverket, Länsstyrelserna, SKR, försäkringsbolag och Statens Veterinärmedicinska anstalt samarbeta brett för att hitta lösningar. Och säkert finns fler intressenter som på bästa sätt kan bidra.

Det är hög tid att vi står upp för djurskyddet i den här frågan. Men också säkerställer att varken vi människor eller djur riskerar att drabbas av farliga smittor.

Tjänstemannasossens Socialdemokratiska förening föreslår:

Partikongressen föreslås besluta:

A777:1 att Socialdemokraterna i breda samarbeten verkar för en handlingsplan för att stoppa smugglingen av hundar och som också försvårar möjligheten att köpa en smuggelhund

Tjänstemannasossen

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A778

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Stoppa uppfödningen av minkar

I djurskyddslagen regleras uppfödning av djur. I de inledande bestämmelser. Syftet med lagen framgår i första kapitlet. I § 1 anges ”Denna lag syftar till att säkerställa ett gott djurskydd och främja en god djurvälstånd och respekt för djur”

I 2 kap. Allmänna bestämmelser om hur djur ska hanteras, hållas och skötas regleras grundläggande djurskyddskrav. Bl a ”Djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom”, (1 §)

Där regleras även god djurmiljö och naturligt beteende bl a:

2 § Djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att

1. deras välfärd främjas,
2. de kan utföra sådana beteenden som de är starkt motiverade för och som är viktiga för deras välbefinnande (naturligt beteende), och
3. beteendestörningar förebyggs

Inför valet 2002 lovade Socialdemokraterna verka för en avveckling av pälsnäringen om de kom till makten. En statlig utredning gjordes för att slå fast hur avvecklingen skulle gå till; förutom hårdare djurskyddsregler övervägdes möjligheten att införa ett totalförbud mot pälsdjursuppfödning helt på etiska grunder.

Förslaget hann inte tas upp i riksdagen innan valet, vilket hade varit en förutsättning för att dåvarande regeringen skulle kunna leva upp till sina vallöften. Istället fick Sverige en borgerlig regering, och lagförslaget röstades ner i december 2006.

Antalet minkar som föds upp inom pälsindustrin har minskat. I dagsläget är det ca 440 000 som dödas årligen

Är det rimligt att i dagens samhälle bedriva en verksamhet som innebär att man inte har möjlighet till sitt naturliga beteende? I realiteten innebär det djurplågeri?

Partikongressen föreslås besluta:

A778:1 att uppfödning av minkar förbjuds i Sverige

A778:2 att Sverige driver frågan även på internationell nivå

A778:3 att motionen översänds till S-gruppen i EU-parlamentet

Gunnar Jönsson Ronny Hansson Annika Brodin Kerstin Vikner Per Olsson Mats Nilsson
Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A779

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN

Stärk statens roll i samverkan på lokal och regional nivå

Inom välfärden på lokal och regional nivå finns det flera olika huvudmän med olika men ibland överlappande ansvarsområden. Det är kommunen, regionen, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Samverkan mellan dessa aktörer sker på olika sett, både med samverkansavtal mellan enstaka aktörer samt genom samordningsförbund.

När det gäller samverkan mellan kommun och region finns det en tydlig vilja från både huvudmännen själva och statsmakten att denna ska förstärkas.

När det gäller statens roll utifrån Arbetsförmedlingen och framförallt Försäkringskassan finns dock denna vilja inte lika uttalad, alternativt inte förmedlats ned till den regionala nivån.

Ett exempel på detta är att kommunerna och regionen upplever det som ett stort problem att Försäkringskassan hävdar att dess medarbetare inte får samverka i personärenden om individen själv inte deltar. I själva verket torde ett samtycke vara okej utifrån gällande lagstiftning men Försäkringskassan anser inte detta.

Vi känner även en stor oro inför vad som kommer hända med samverkan när Arbetsförmedling nya organisation och arbetssätt ska fastslås.

Partikongressen föreslås besluta:

A779:1 att Socialdemokraterna verkar för att statliga myndigheters roll i samverkan på lokal och regional nivå med kommuner och regioner stärks och tydliggörs

Linus Fogel

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A780

DALARNAS PARTIDISTRIKT

Stötta arbetare på landsbygden

Ingen har väl missat det så kallade Bensinupproret? Om man tar sig tid att analysera vad som ligger bakom protester så inser man ganska snabbt att det inte enbart handlar om bensinpriset. Det handlar även om att människor känner sig frustrerade över att affären och apoteket läggs ner eller att vårdcentralen och skolan stänger. Vi måste ta dessa människors oro på allvar. Deras oro kanaliseras genom bensinupproret och vi bör ha svar på frågorna.

Att sänka skatten på bensin rakt av är dumt och kommer till största del gynna bilåkare i storstäderna som redan idag har goda möjlighet att åka kollektivt och framför allt är den grupp som idag tillsammans åker mest bil.

Vad vi inom SAP behöver göra är att komma med lösningar för dem som bor på landsbygden och är helt beroende av bilen.

Ett exempel på detta är slopad schablon på reseavdrag i deklARATIONEN för resa till och från arbetet och höjd reseersättning för dem som bor på landsbygden.

Idag ligger schablonen på 11 000/år och du får endast avdrag på summan för resor över det. Genom att reformera reseersättningssystemet och se över schablonen så ges ett viktigt stöd dem som idag bor på landsbygden och som är beroende av bilen för att ta sig till och från arbetet.

Partikongressen föreslår besluta:

A780:1 att Socialdemokraterna verkar för en reform av reseersättningssystemet så att det gynnar arbetare på landsbygd

Socialdemokraterna i Dalarna

Dalarnas partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A781

SOLLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Svensk glesbygdspolitik

Den svenska glesbygdspolitikerna är inte utformad för att bidra till en positiv utveckling i Norrlands stora glesbygdsområden. I Sollefteå kommun finns 14 vattenkraftverk, 450 000 ha produktiv skogsmark, samt i dagsläget ca.100 vindkraftverk. De produktionsvinster dessa verksamheter genererar går till största delen till andra områden i landet med tätare befolkning. En stor del av den uppodlade produktiva jordbruksmarken är obrukad och riskerar att delvis beskogas. Detta på grund av dålig lönsamhet under marknadskrafternas hårda produktionsvillkor. Det som ovan beskrivits visar att något är fel och bör åtgärdas om vi skall åstadkomma ett rättvist och solidariskt samhällssystem till gagn för vår glesbygd och till nytta för hela vårt land.

Vad bör göras?

1. Beskattning av vattenkraften efter älvdalarna återinvesteras i detta geografiska område.
2. Förädling av den kvalitativt goda skogsråvaran skall ske närmare ”stubben”.
3. Tillvaratagande av virkesavfall och lövvirke i Niplandskapet skall ske på ett effektivare sätt.
4. Vindkraftens negativa påverkan på turistnäringen måste kompenseras.
5. De stora historiska turistvärdena skall tydliggöras och tillgängliggöras.
6. Jordbruksmarkens produktivitet bör tillvaratas till 100% för att bidra till hela landets produktion av livsmedel.

Hela landet måste öka sin självförsörjandegrad.

Hela Sverige skall leva! Vad väntar vi på? Förutsättningarna finns. Nu fattas bara viljan.

Vad vi ovan beskrivit visar, att arbetet för glesbygdernas överlevnad behöver intensifieras och aktivt stärkas.

Partikongressen föreslås besluta:

A781:1 att partikongressen beslutar utreda förutsättningarna för en rättvisare beskattning av storföretagens och bankernas vinster för att få medel för en landsbygdsutveckling

A781:2 att uppdra till jordbruksverket att kartlägga förutsättningen för stöd till jordbrukets olika produktionsgrenar som är eller vill etablera sig i glesbygden

A781:3 att skapa lånegarantier för etableringskostnader för enskilda eller företagare som vill etablera sig i glesbygdsområden

A781:4 att stödja uppbyggnaden av distributionslinjer och försäljningsorganisationer från produktion till konsumtion och därigenom främja lokal upphandling till skolor, sjukhus samt privat konsumtion av lokalt producerade livsmedel

Lennart Frost, Curt Noppa, Jan Lundberg

Sollefteå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A782

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Sverige behöver ett klimatmål för skogen

Ska vi klara Parisavtalets mål och begränsa den globala temperaturökningen till 2, helst 1,5 grad, räcker det inte med att få stopp på utsläppen. Vi måste dessutom så snart som möjligt uppnå ”negativa utsläpp”, och börja dränera atmosfären på koldioxid. I sitt förslag att EU ska bli klimatneutralt till 2050 konstaterar EU-kommissionen att ett av de viktigaste redskapen för att lyckas med detta är att utveckla och stärka så kallade kolsänkor i landskapet: ”Kolsänkor är lika viktiga som minskade utsläpp. Att bibehålla och förstärka den naturliga kolsänka som utgörs av skogar, mark och jordbruksområden och kustnära våtmarker är avgörande för att strategin ska bli framgångsrik.” Man kan öka kolinlagringen i jordbruksmarken en del, men den stora potentialen, åtminstone för svensk del, är förknippad med skogen. I princip finns tre möjligheter att med hjälp av skogen fånga in och hålla koldioxid borta från atmosfären: 1. Långlivade träkonstruktioner 2. Bio-CCS (som innebär att man eldar biomassa, fångar in den koldioxid som bildas, och lagrar den permanent i berggrunden) 3. Ökade virkesförråd Vi vill framför allt lyfta de positiva effekterna av ett ökat virkesförråd. Var för sig utgör ju träden inte några stabila kollager. Bränder, stormar och insektsangrepp är exempel på naturliga händelser som kan påverka utvecklingen. Trots detta är möjligheterna att lagra in koldioxid i skogen enorma. Enligt beräkningar från Skogsstyrelsen (Skogliga konsekvensanalyser, 2015) går det att utnyttja koldioxidlagring i stor skala utan att behöva minska virkesuttaget jämfört med nuläget (under det senaste decenniet har virkesförrådet i den svenska skogen årligen ökat med motsvarande över 40 miljoner ton koldioxid per år). Om vi i genomsnitt per år fortsätter att ta ut virke motsvarande ca 90 procent av den årliga tillväxten beräknas förrådet av virke i den svenska skogen, enligt Skogsstyrelsen, fram till nästa sekelskifte öka från idag 3 till 5 miljarder m³sk (skogskubikmeter). Det motsvarar en ytterligare inlagring av 2,7 miljarder ton koldioxid - mer än 50 års utsläpp på nuvarande svenska nivå. Om en stor del av den ökningen styrs till områden som är värdefulla utifrån naturvårdssynpunkt, kan vi på samma gång minska klimatpåverkan och uppfylla miljömålet Levande skogar, som riksdagen flera

gångar ställt sig bakom. En förutsättning för att kunna göra en bra avvägning mellan klimat- och naturvårdsmålen är dock att det, genom någon form av bristanalys, klarläggs vilka anpassningar av skogsbruket och vilket skydd av skog som fordras för att klara miljömålet Levande skogar.

Partikongressen föreslås besluta:

A782:1 att Sverige sätter upp tydliga klimatmål för skogen

A782:2 att det klimatpolitiska ramverket kompletteras med ett mål för att öka virkesförrådet i det svenska skogslandskapet

A782:3 att arbetet med att nå detta mål utformas så att även miljömålet Levande skogar främjas

A782:4 att en bristanalys genomförs, som klargör vilka anpassningar m.m. som fordras för att uppnå miljömålet Levande skogar

A782:5 att Sverige verkar för att motsvarande mål införs i EUs klimat- och naturvårdspolitik

Socialdemokrater för miljö och jämlikhet - Klimatsossarna
Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A783

**DALARNAS PARTIDISTRIKT, GÄVLEBORGS PARTIDISTRIKT,
JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT, NORRBOTTENS
PARTIDISTRIKT, VÄSTERBOTTENS PARTIDISTRIKT,
VÄSTERNORRLANDS PARTIDISTRIKT**

Säkra framtidens kompetensförsörjning

Vi socialdemokrater måste ta ansvar för att säkra kompetensförsörjningen. Redan idag är arbetsmarknadens behov av personal och kompetens stora och i framtiden ser den prognosen ut att hålla i sig och växa. Behoven inom vård och omsorg beräknas öka ytterligare på grund av demografins förändring och en åldrande befolkning. Vi vill därför se en sammanhållen nationell planering för att möta kompetensförsörjningsbristen inom vård och omsorg där framtagandet av välfärdsteknik ingår.

För att vi ska klara klimatomställningen behövs kompetens för att ta de nya jobben som arbetar för en hållbar framtid. Inte minst i norra Sverige är dessa områden viktiga. Kompetensförsörjningens område spänner över alltifrån utbildningssystemet och arbetslöshet till näringspolitik och framtidsutsikter. För att möta behoven vill vi se att en ny utbildningsform för kompetensutveckling under anställning införs, där risken delas mellan arbetsgivare arbetstagare och samhället.

Vi socialdemokrater vill säkra en starkare grundfinansiering av Arbetsförmedlingen (AF) och verka för en större frihet åt de lokala kontoren. AF:s uppdrag utgör en samhällsviktig funktion och ska därför inte äventyras genom privata experiment. Kontoren ska utifrån dess egna lokala

förutsättningar ges möjlighet att hantera de specifika utmaningar som finns på den lokala platsen. Regeringens arbete med att utlokalisera statliga jobb bör fortsätta och öka.

Idag står vi inför en realitet där vissa grupper står längre ifrån arbetsmarknaden än andra. Unga och personer med utländsk bakgrund tillhör de som idag drabbas värst av arbetslöshet. Det är en orättvisa vi socialdemokrater aldrig kan acceptera. Vårt samhälle håller inte ihop om den här utvecklingen håller i sig, därför måste vägarna till arbete och utbildning bli fler och mer lättillgängliga. För alla.

Folkhögskolorna och studieförbunden är viktiga för alla människors rätt till kunskap, utbildning och utveckling, inte minst för att ge unga som inte klarat skolan en andra chans. Därför behöver folkbildningens villkor förbättras.

Vi vill se en organisation för arbetsmarknadspolitiken, vuxenutbildningen och gymnasieskolan som utgörs av ett sammanhållet system som kan ta ansvar och planera utifrån lokala behov samt en säkrad grundfinansiering för vuxenutbildningen. Vi tror också på ett system för studiemedelsavskrivningar för att attrahera inflyttning till norra Sveriges glesare områden.

Pandemiåret 2020 har utan tvekan visat är att den digitalisering som ägt rum ställt gamla synsätt och sanningar på ända. Uppfattningen om hur vi jobbar, var vi jobbar och när vi jobbar har för många yrkesgrupper förändrats. Det här ger en möjlighet att tänka nytt i hur arbete generellt ska organiseras. Fler arbetstillfällen kan flyttas från kontor i storstäderna ut i landet, detta oavsett placering av huvudsäte.

Den gröna industriomställningen är avgörande för framtiden. Sverige har satt ett mål om att vara klimatneutrala 2045, vi vill se ett sysselsättningsmål kopplat till utsläppsmålet. För att kunna säkra kompetensförsörjningen inom bland annat denna framväxande bransch måste vi kunna säkerställa att utbildning kan ges på distans eller på glesbefolkade orter för att människor ska kunna bo kvar och samtidigt utbilda sig.

Vi måste tillämpa principen utbildning till folket, inte folket till utbildning! Människor som bor i stora delar av våra län är idag tvungna att flytta långt för sin utbildning. Konsekvenserna av detta är dels att glesbygden förlorar unga som väljer att flytta, dels att alla som bor långt ifrån campusorter inte får tillgång till utbildning om de inte också är villiga att flytta, med en överhängande risk att aldrig komma tillbaka.

Partikongressen föreslås besluta:

A783:1 att säkerställa lärcentra i varje kommun

A783:2 att förtydliga uppdraget och finansieringen till högskolor och universitet för att kunna erbjuda utbildning vid dessa lärcentra

- A783:3 att attrahera inflyttning till norra Sveriges glesare områden genom att erbjuda nedskrivning av studielån
- A783:4 att regeringens arbete med att utlokalisera statliga jobb – med lärdomar från pandemiåret 2020 – fortsätter och utökas
- A783:5 att folkbildningens långsiktighet säkras genom förbättrade villkor
- A783:6 att skapa en regionaliserad samordning som omfattar arbetsförmedlingen, gymnasie- och vuxenutbildning och yrkeshögskolan för att matcha utbildningsutbud med arbetsmarknadens behov
- A783:7 att Arbetsförmedlingens och vuxenutbildningens grundfinansiering säkras och stärks
- A783:8 att en sammanhållen nationell planering ansvarar för kompetensförsörjningsbristen inom vård och omsorg där utveckling av välfärdsteknik ingår
- A783:9 att en ny utbildningsform för kompetensutveckling under anställning bör införas där risken delas mellan arbetsgivare arbetstagare och det offentliga
- A783:10 Sverige sätter upp ett sysselsättningsmål kopplat till utsläppsmålet att

Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A784

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Sätt stopp för illegal hundimport

Problemet med smuggelhundar växer. De senaste åren har Tullen får avliva allt fler hundar vid gränsen. Det är ofta hundar med felaktiga eller förfalskade veterinärintyg. Den illegala handeln innebär inte bara att djuren plågas, utan även stora risker för att sprida parasiter och smittor som kan vara förödande för svensk natur, jordbruk, och bland djur och människor.

Moment 22 vid gränsen

Enligt Tullverket finns ett stort mörkertal vad gäller smuggelhundar. Varje hundfall är ett smittskyddsärende. Någon av Jordbruksverkets distriktsveterinärer kopplas in, och en åklagare. De fattar beslutet om hundarnas öde, och har tre alternativ att välja på: avvisning, avlivning eller att hundarna placeras i hemkarantän. Om de upptäcks vid gränsen fattar Jordbruksverket oftast beslut om avvisning, vilket leder till ytterligare djurplågeri: man tar en ny väg in i Sverige. Vid flera tillfällen står tullarna mitt emellan åklagare och veterinärer som vill olika. Om smugglarna blir anhållna finns det ingen som kan avvisa hundarna. Veterinären vill ofta inte komma ut och inspektera förrän de har blivit anhållna. Men åklagaren vill att veterinären ska komma ut och göra besiktning, för de vill ha mer underlag för anhållningsbeslut.

En enkel lösning

Att antalet smuggelhundar femdubblats på två år beror på en ökad efterfrågan. Minskar denna så minskar importen. I ett reportage i tidningen Sydsvenskan är hundföraren Sandra förbluffad över köparnas brist på tålmod: ”Man går ut på Blocket, och tänker att jag ska köpa en hund och jag ska köpa den nu. Det är som att de går och köper en liter mjölk på Ica.” Enligt svensk lag ska alla hundar id-märkas (chippas) med ett unikt nummer och registreras i Jordbruksverkets hundregister innan de är fyra månader. En veterinärklinik i Skåne har nu infört regeln att när en hund ska chippas så måste valpens hundmamma finnas med i samband med ingreppet. Hundar som då inte är chippade kan då inte registreras hos Jordbruksverket och kan således inte heller försäkras -något som kan bli en kostsam historia för en köpare av en illegal hund. Detta kan förhoppningsvis leda till att köpare blir bättre på att undersöka en hunds härkomst innan köp.

Partikongressen föreslås besluta:

A784:1 att partiet ska verka för att alla veterinärer i Sverige endast ska chippa hund om tiken är med i samband med ingreppet

A784:2 att alla försök till införsel av fler än en ochippad hund ska leda till polisanmälan

A784:3 att utforma ett system för hur man som svensk ska kunna ansöka om att på legal väg kunna föra in en hund till Sverige

Hanna Ortman, Triangelns S-förening skickar motionen som egen.

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A785

AVESTA ARBETAREKOMMUN

Totalförbud för kräftburar i plast

Jag föreslår att det ska råda ett totalförbud för kräftburar i plast i våra stora insjöar tex Vättern och Väneren och även i övriga mindre svenska vattendrag, sjöar och tjärnar

Det finns alternativa kräftburar med nätmaskor. Vi slipper plasten i vattnet och den långa nedbrytningsprocess när dessa blir kvar på botten. Folk fastnar och tappar burar under fisket, dessa blir då en dödsfälla under många år när kräftor fastnar i burarna.

Miljömässigt är det en vinst för alla, burar med nätmaskor bryts ner mycket fortare och avger ingen plastfällning under nedbrytningsprocess

Partikongressen föreslås besluta:

A785:1 att Socialdemokraterna verkar för att förbjuda kräftburar i plast

Martti Hirvelä

Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A786

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN

Totalförbud mot pälsfarmning

I Sverige föds cirka 500 000 minkar upp årligen i landets 40 minkfarmer. De föds upp enbart för sin päls. Den allra mesta pälsen exporteras till andra länder. En mink lever över en sommar och sedan gasas den ihjäl. Till en minkpäls behövs skinnen från 50 minkhonor. Under deras korta liv har de ingen möjlighet att bete sig naturligt. Minkar är i behov av vatten och vill röra sig över stora sträckor. När de är instängda i trånga burar blir de stressade. Beteendestörningar, dödsbitningar, kannibalism och bortslitna öron är bara några av de effekter vi kan se av dessa missförhållanden.

Land efter land förbjuder pälsindustrin. 14 europeiska länder har helt eller delvis redan förbjudit pälsdjursfarmning, däribland Norge. Majoriteten av svenskarna är också för ett svenskt förbud. Så många som 80 % uppger att pälsindustrin bör förbjudas.

Sverige slår sig ofta för bröstet och är stolt över en av de starkaste djurskyddslagstiftningarna i Europa. Ändå har Sverige inte tagit ställning emot pälsindustrin och det djurplågeri som det faktiskt är. Inte heller har Socialdemokraterna tagit ställning för en avveckling av pälsindustrin.

Tre svenska partier har nu tagit ställning för avveckling av pälsindustrin. Det är dags för Socialdemokraterna att stå upp för djurrätten och att ta en tydlig ställning för avveckling av minkpälsfarmning. Socialdemokraterna skulle som Sveriges största parti ha en avgörande betydelse för att få igenom en lagstiftning inom området.

De minkfarmer som nu bedriver sina företag med ekonomisk förlust kan med hjälp av statligt omställningsstöd finna nya lönsamma sätt att vara näringsidkare på moderna villkor.

Partikongressen 2001 beslutade att minkfarmarna i Sverige på sikt skulle avskaffas. Sedan 2001 har frågan varit uppe på flera kongresser med olika utgång. Det är en skam att det ska ta flera decennier för att fatta ett beslut om avveckling av pälsfarmning som är så ovärdigt. Den pandemi vi har i världen har i flera länder skyndat på avvecklingen av farmarna. Nu är det dags för Sverige att fatta ett beslut om avveckling av pälsfarmning en gång för alla.

Partikongressen föreslås besluta:

A786:1 att socialdemokratiska partiet verkar för en lagstiftning för ett totalförbud för pälsfarmning i Sverige

Malin Lauber (S) Växjö, Kronoberg Sofia Magnusson (S) Karlstad, Värmland
Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A787

LIDKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Utveckla och satsa på Statens Servicekontor

Idag upplever vi ett alltmer segregerat samhälle som vi socialdemokrater måste göra allt för att bryta och justera i vår oförtröttliga kamp för ett jämlikt, demokratiskt och humanistiskt samhälle där alla kan leva ett bra liv med delaktighet och självbestämmande.

Samhällets skyddsnet måste formars efter den sköraste individen/gruppen, ingen kedja är starkare än den sköraste länken.

Enligt uppgift är det en miljon människor som idag saknar tillgång till digitala tjänster, vilket (snart) är en förutsättning för att få tillgång till de förmåner som samhället erbjuder vad gäller samhällsservice.

Från den 1 januari i år så har de tidigare s k Servicekontoren (försäkringskassan, pensionsmyndigheten och skatteverket) blivit Statens Servicecenter. Nu är det den myndigheten som ansvarar för dessa välfärdskontor.

Under de senaste åren så har vi har sett en successiv försämring vad gäller de tidigare Servicekontorens öppettider och service till den allmänhet som man är satt till betjäna. I Skaraborg finns bara två kontor kvar, Skövde och Lidköping. Lidköpingskontoret har haft en successiv försämring av servicen. Började med lunchstängt en timma/dag, stängde helt måndagar och tisdagar varje vecka. Tejpade igen brevlådan så att kunderna inte längre kan lämna post efter kontorstid. Införde semesterstängt under 6 veckor. Den neddragna servicenivån påverkar samhällets sköraste grupper. Det beräknas att det är en miljon medborgare som inte har/får tillgång till digitala tjänster som kontoren ifråga har hänvisat sina kunder till.

I och med det borde det också finnas möjligheter att påverka dessa kontors öppettider, organisation ur politisk synvinkel.

Jag föreslår därför att distriktskongressen beslutar driva frågorna om

Partikongressen föreslås besluta:

A787:1 att det inrättas fler servicekontor i landet

A787:2 att kontoren har öppet måndag - fredag 09 - 16

A787:3 att kontoren inte stänger för semester

A787:4 att det finns en brevlåda så att besökare kan lämna blanketter och annan post utanför kontorstid

869000-4364

Lidköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A788

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Våra skogar

Sverige består av nästan 70 % skog. 10 % av skogen är skyddad idag. Enligt Riksskogstaxeringen (2004-2008) består produktiv skogsmark av 38 % tall, 27 % gran, 15 % barrblandskog och 6 % lövskog

Det mesta skogsbruket sköts genom trakthyggesavverkning(kalhyggen) och därpå följande markberedning och plantering av gran eller tall. Idag lämnas små öar av äldre skog kvar, ofta asp eller andra lövträd. Ibland lämnas också frötallar. Detta i ett försök att gynna den biologiska mångfalden i vår natur.

För den enskilde markägaren eller skogsbolaget anses det mest lönsamt att sköta marken enligt trakthyggesmetoden.

Negativt är att dagens skogsbruksmetoder med monokulturer av gran eller tall missgynnar den biologiska mångfalden. Många rara växter eller djur överlever inte under de plantageliknande förhållandena.

Monokulturer ökar också risken för skadedjur och bränder. Brandgator med lövträd och/eller våtmarker skulle kunna förebygga framtida bränder och minska deras utbredning.

Andra metoder för skogsskötsel förordas i våra grannländer. I Finland sköter man sina planterade björkskogar och tar hand om virket till bl.a. möbler. I Danmark praktiseras höggallring, d.v.s. man skördar de största träden och låter sen de kvarlämnade växa till sig, före ett nytt uttag.

Idag är det enbart Skogshögskolan som är sammankopplat med näringslivet, genom att vara underordnad Näringsdepartementet. Inga andra högskolor eller universitet är så styrda av näringslivet.

Partikongressen föreslås besluta:

A788:1 att trakthyggen blir mer undantag än regel

A788:2 att resurser för forskning avseende alternativa skogsbruk och förebyggande av skogsbrand prioriteras

A788:3 att skogen som resurs för människors friluftsliv prioriteras

A788:4 att skogen blir en resurs för den biologiska mångfalden

A788:5 att motionen sänds till partikongressen som arbetarekommunens egen

Ann-Sofie Ademark

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A789

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Åkermarken behövs för livsmedelsproduktion till en växande befolkning. Varje år försvinner cirka 600 hektar svensk åkermark som aldrig kan återställas. I hela EU förstörs 24 kvm åkermark per sekund. Med minskad jordbruksmark har även Sveriges självförsörjningsgrad av livsmedel minskat. I början av 1990-talet var Sveriges självförsörjningsgrad av livsmedel 90 procent. Idag är den omkring 50 procent.

Åkermarken minskar kraftigt med urbanisering. Vi bygger vägar och hus på den värdefulla åkerjorden, som är den viktigaste resursen för matproduktion. På bara 1 hektar produceras det mat för ett år till 4-5 personer. När Sverige hårdgör och bygger bort den marken, innebär det att vi måste importera mat och att någon annan måste producera den.

Men i höstas tog Jönköping det historiska beslutet att skydda värdefull jordbruksmark från byggnation och exploatering. Något för alla Sveriges kommuner att tänka på och begrunda.

Partikongressen föreslås besluta:

A789:1 att Socialdemokraterna verkar för ett förändrat tänkesätt som beaktar jordbruksmarkens värde i den framtida samhällsplaneringen samtidigt som hänsyn tas till den biologiska mångfalden

Viola Johansson

Västerås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A790

ULRICEHAMNS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ålfisket

Enligt uppgifter finns det endast någon eller några procent kvar av ålstammen i Sverige. Den är alltså akut utrotningshotad. Likväl får den fiskas av yrkesfiskare. Detta är fullständigt obegripligt. Jag har själ tidigare fiskat ål, dock ej yrkesmässig, men då jag fick veta att den var utrotningshotad slutade jag tvärt att fiska och äta ål. För mig var det en självklarhet. Ålen är mycket sägenomspunnen och jag rekommenderar boken Ålevangeliet av Patrik Svensson om man vill förkovra sig. Räddar vi den nu så kan kanske framtida generationer få uppleva den, som matfisk.

Sverige med sin långa kust skulle kunna bli en räddningsplanka för ålen. Låt oss ta vara på

den möjligheten och låt alla goda krafter hjälpa till att rädda den. Om man kan kompensera minkfarmare så ska det väl inte vara så svårt att kompensera yrkesfiskare av ål.

Partikongressen föreslår besluta:

A790:1 att vi snarast förbjuder allt fiske av ål i Sverige och arbetar för att rädda den internationellt

Stig Persson

Ulricehamns arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A791

LOMMA ARBETAREKOMMUN

Återupprätta välfärdsplattformen i hela landet

De senaste ett till två decennierna har delar av Sverige glidit isär där ett antal regioner utvecklats kraftigt med stora satsningar kring infrastruktur, internationellt företagande, närheten till storstadsregioner m.m. samtidigt som andra regioner blivit drabbade av globaliseringens baksida med viktiga industrier som flyttat utomlands, robotiserats m.m.

Samtidigt har medborgarna i de områden som drabbats av globaliseringens baksida även upplevt att välfärden i allt ifrån kollektivtrafik, sjukvård, skola, barnomsorg, utbildning m.m. försämrats i en sådan omfattning att det inte bara blir möjligheten att få arbete inom denna del av Sverige utan också svårt att få att ta del av den typ av offentlig service som borde vara rimligt.

I en negativ spiral har de drabbade kommunerna stagnerat eller tappat i folkmängd vilket ännu mer förvärrar situationen. Missnöjet kring denna utveckling speglas också att väljare som tidigare såg Socialdemokraterna som en garant för jobb och välfärd i allt högre grad väljer missnöjespartier eller partier på den yttre högerkanten med en tydligt protektionistisk ansats. Sverige är inte ensamt. De senaste valen i USA där ”rostbältena” med tidigare demokratiska väljare i sin besvikelse gått över till Tea party och Trump-delen av republikanerna.

För att bryta denna negativa trend måste vi i S ta fram en aktivistisk agenda som tydligt pekar på faktiska förändringar vi vill göra som är förankrad i de behov som medborgarna uttrycker. Tydliga förslag kring utbyggnad av fungerande kollektivtrafik, tillgänglighet till sjukvård, tillgång till skola osv i specifikt anvisade områden där behoven är störst.

En handlingsplan som tas fram, från vilken vi kan gå till val på till nästa val med åtgärder som ska genomföras under kommande två mandatperioder. Handlingsplanen bör utarbetas av en grupp som representerar både distrikt och arbetarekommuner från hela Sverige där man drar nytta av de utredningar som gjorts de senaste åren.

Partikongressen föreslås besluta:

A791:1 att en tydlig handlingsplan med konkreta åtgärder tas fram inför kommande val kopplat till arbete och välfärd för regioner som är i behov av utveckling

A791:2 att Socialdemokraterna tillsätter en arbetsgrupp enligt ovan beskrivning som ansvarar för att ta fram en sådan handlingsplan

Sebastian Merlöv

Lomma arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A792

LULEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Åtgärda det svaga skogsskyddet

En central del i att Sverige ska kunna bli världens första fossilfria välfärdsland är övergången till att använda mer av skogen. Det förutsätter att skogen brukas på ett hållbart sätt, vilket inte är så enkelt att man bara kan avverka skogen i ett helt område och sedan plantera nytt. En sådan metod hotar den biologiska mångfalden och artlivet i våra skogar genom att lämna efter sig kalhyggen vilket även utgör ett hot mot friluftslivet och turismen. Det finns ekonomiskt lönsamma alternativ till dagens skogsbruk som dessutom bevarar skogens kulturella och sociala värden i högre utsträckning.

Det är inte så att all skog är hotad, av den totala arealen skogsmark i Sverige är idag 8,7 % formellt skyddat enligt Naturvårdsverket och då i form av exempelvis nationalparker, naturreservat, biotopskyddsområden eller avtal med markägare. Enligt Naturvårdsverket är en del i att Sverige når sina etappmål för miljö kvalitén att åtminstone 20 % av Sveriges land- och sötvattensområden skyddas på något sätt, men det förutsätter att det då skyddas för att bibehålla biologisk mångfald. EU-kommissionen anser att högre mål behövs där minst 30 % av land- och havsområden skyddas. Kommissionens förslag är ambitiöst och eftersträvansvärt, men ett första steg bör ändå vara att Sverige uppnår de egna etappmålen. Det bör göras genom formella och bestående skydd som exemplifieras ovan. Det handlar om att garantera naturvärdena för framtiden. Att specifikt 20 % av skogen ska skyddas är en fråga som Naturskyddsföreningen idag driver för att skogsbruket inte ska gå ut över skogens biologiska, sociala och kulturella värden.

Det statliga ägandet av skogen har minskat över tid och ligger idag på cirka 14 % vilket gör att samarbete med privata skogsägare, som utgör ungefär 330 000 enskilda personer, är nödvändigt för att skydda skogen. En politik som ska leda till att mer skogsmark skyddas måste genomföras på ett sätt som inte resulterar i för stort missnöje. Många kommer vilja få mer betalt för att de inte ska avverka sin skog och hur höga nivåer som helst är inte rimligt, men en höjning av ersättningen i samband med att en större mängd skog kommer behöva skyddas är nödvändig eftersom det även

kommer innebära skydd av skogar som skogsägarna själva kanske vill avverka. En sådan process borde förenklas och effektiviseras vilket är något som efterfrågats av skogsägarna själva men också av Naturskyddsföreningen.

Partikongressen föreslås besluta:

A792:1 att Socialdemokraterna verkar för att 20 procent av den totala mängden skog i Sverige ska hamna under formellt skydd. De 20 procenten ska vara den skog med högst biologiskt, socialt och kulturellt värde

A792:2 att Socialdemokraterna verkar för att främja biologiskt, kulturellt och socialt hållbart skogsbruk, exempelvis hyggesfritt skogsbruk, där större hänsyn tas till den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster

A792:3 att Socialdemokraterna verkar för att höja bidragen till markägare vid reservatsbildning

A792:4 att Socialdemokraterna verkar för att processen vid hanteringen av utbetalning av bidrag till markägare vid reservatsbildning förenklas och effektiviseras

A792:5 att Luleå Arbetarekommun skickar motionen till Socialdemokraternas ordinarie partikongress 2021

Eva Hedesand Lundqvist

Luleå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A793

LULEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Åtgärder för en levande landsbygd

Det är ett faktum att många i Sverige är i behov av bilen för att kunna ta sig till jobbet eller för den delen någonstans. Dagens bränsleskatt tar lika mycket betalt av någon som bor i en del av landet med väl utbyggd kollektivtrafik som någon som bor där det inte alls finns kollektivtrafik att förlita sig på. Som en konsekvens av dagens system måste de som är i större behov av bilen betala mer i slutändan eftersom de inte har någon annat val än att betala för att kunna ta sig dit de behöver vara. Det handlar om ett orättvist system eftersom det i praktiken tar mer betalt av de som behöver bilen mest istället för att ta mer betalt av de som faktiskt har andra alternativ. Det ska fortfarande finnas en bränsleskatt i hela landet, men den här motionen syftar till att differentiera den för att minska kostnaderna för de som behöver bilen och öka dem för de som inte behöver bilen.

Förutom bränsleskatten finns det flera andra åtgärder som vi socialdemokrater skulle kunna ta till. En sådan är avskrivning av studieskulder för de som väljer att flytta till eller som redan bor i en glesbygdskommun. Vi har ett samhälle i förändring och vissa nödvändiga förändringar kommer att drabba landsbygden mer negativt än andra. Men det är vår uppgift som socialdemokrater att

väga upp de negativa konsekvenserna. Avskrivning av studieskulden över tid är ett sätt att locka folk till och göra det enklare att bo på landsbygden. Ett exempel på hur ett sådant här system skulle kunna se ut är att nedskrivning sker med 10 procent per år, med ett tak på 40 000 kronor per år och golv på 4 000 kronor per år. För att få ta del av nedskrivningen ska det krävas att man har avlagt en examen.

Partikongressen föreslås besluta:

A793:1 att Socialdemokraterna ska verka för att införa en differentierad bränsleskatt. Skatten ska utgå ifrån tillgängligheten och möjligheten att använda kollektivtrafik

A793:2 att Socialdemokraterna ska verka för ett studielånssystem med avskrivning av studieskuld för den som flyttar till eller bor i en glesbygdskommun

A793:3 att

Elias Sundberg

Luleå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A620

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

1,5 meters avstånd vid omkörning av cyklister

Att vårt parti bör verka för att förbättra för cyklister borde vara en självklarhet. Vi gör det redan idag bland annat genom att anslagen för byggande av cykelvägar ökar. Men det finns skäl att göra mer för landets cyklister, inte minst när det gäller säkerheten. Allt för många olyckor inträffar där bilar kör på cyklister eller där cyklister kolliderar med fotgängare eller djur på kombinerade gång och cykelvägar.

Som trafikanter har vi alla ansvar för ett bra klimat i trafiken och att vi tar ömsesidigt ansvar för att höja säkerheten och minimera olyckorna. Trots detta känner många av oss som cyklar mycket av en hårdnande attityd gent emot cyklister. Det tar sig i uttryck att omkörningar göra provocerande nära, i direkt farlig närhet. Det kan också handla om att man får ett sprut av spolarvätska på sig eller aggressiva glåpor genom ett nedhissat fönster. Kort sagt känns det som att vi cyklister i många fall inte är välkomna på våra gemensamma vägar.

Inne i våra samhällen finns ibland kombinerade gång och cykelvägar som är byggda för att skapa säkra förhållanden för oss cyklister. Men det är ibland en fiktiv säkerhet. För på samma ganska smala vägremsa ska cyklister samsas med fotgängare, joggare, hundägare som promenerar med sina djur eller barnfamiljer ute på promenad. Alla dessa har såklart samma rätt att använda gång och cykelbanan som cyklister men är det under säkra förhållanden? Risken att en hund korsar min väg då jag kommer på cykel är icke ringa. Ej heller att ett litet barn plötsligt gör en

riktningsförändring som ingen kan förutspå. Den som joggar med hörlurar har ingen chans att höra en plingande cyklist som kommer upp bakom. Kort sagt är kombinerade gång och cykelvägar inget bra och säkert alternativ. Dagens cyklar kommer ganska enkelt upp i hastigheter över 20 km/h, en elcykel ofta över 25 km/h per timme.

Idag är det tillåtet för cyklister över 15 år att välja cykla på vägbanan om det finns gång och cykelväg längst samma sträcka om skäl för detta föreligger och tillåten hastighet är högst 50 km/h. Trafikverket har dock lagt fram ett lagförslag om att det ska bli förbjudet. En sådan förändring av lagen skulle tvinga allt snabbare cyklister att dela smala kombinerade gång och cykelvägar med fotgängare enligt ovan. Det skulle knappast vara till gagn varken för cyklister eller fotgängare.

Vi vill ju att fler väljer cykeln som pendlingsfordon till och från jobbet. Det är bra både för klimatet och för folkhälsan. Men då måste vi också kunna cykla under säkra förhållanden.

Till detta kommer alla som använder sin cykel som träningsform. För den som träningscyklar är vägen samma som motionsspåret. Jag tror inte någon vill att en grupp från lokala cykelklubben susar från i 35 – 40 km/h på en gång och cykelbana. Även vi som använder cykeln som träningsredskap måste kunna träna under säkra förhållanden och då duger det inte att bilar, bussar och lastbilar susar förbi med några decimeters avstånd.

Flera länder i världen har insett detta och infört en lagstiftad minimigräns vid omkörning av cyklister på 1,5 meter. Några av dessa är Frankrike, Spanien, Tyskland, Argentina, Storbritannien och Australien för att nämna några. Det är hög tid för Sverige att göra likadant.

Partikongressen föreslås besluta:

A620:1 att Socialdemokraterna verkar för att införa en minimigräns på 1,5 meters avstånd då motoriserat fordon kör om cyklister

A620:2 att Socialdemokraterna verkar för att det även fortsättningsvis ska vara lagligt för cyklister att använda vägbanan även då kombinerad gång och cykelväg finns utmed vägsträckan

Magnus Johansson

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A794

HANINGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

AI – Normer och etiska riktlinjer

Sätt upp normer för det grundläggande syftet med AI och etiska riktlinjer kring design av AI. Att med maskinernas hjälp bygga en jämställd värld för kvinnor och män kräver att det globala samhället sätter upp normer för det grundläggande syftet med AI och etiska riktlinjer kring design av AI. Och måste ske nu. Utvecklingen går snabbt och effektiva insatser krävs för att säkerställa ett jämställdhetsperspektiv. När systemet väl rullar på är det inte lika lätt att få till förändringar på jämställd grund. Det känner vi till historisk i såväl stort som smått. Artificiell Intelligens – AI kan bidra till att bygga lösningar för att lösa specifika problem. Idag kan datorer lära sig nya saker genom ”smarta” algoritmer. Men vem bestämmer över algoritmerna? En algoritm är i praktiken en program/källkod, som stakar ut hur ett program ska agera om en viss situation uppstår. Det amerikanska teknologiföretaget Amazon använde för en tid sedan sig av algoritmer för att välja vilka kandidater som skulle rekryteras. Algoritmen drog nytta av historiska data som sträckte sig tio år tillbaka i tiden. Tidigare hade främst män anställts. Datan föreslog i linje med det att endast män skulle väljas. Man hade byggt en lösning för att lösa specifika problem och algoritmen drog den ”smarta” slutsatsen att kvinnor inte var lämpliga kandidater. Vid jämställdhetskonferensen år 2019 ”Forum Jämställdhet” handlade en av programpunkterna om hur artificiell intelligens riskerar att bli lika sexistisk och rasistisk som vi människor är, om vi inte aktar oss. Vi har ett val. Ska vi bidra till att reproducera ett strukturellt förtryck via en digital plattform? Om AI konstrueras att utgå från data som baseras på fördomar och patriarkala könsmaktsstrukturer då kommer morgondagens teknik att förstärka stereotyper och skillnader mellan kvinnor och män. Om en stor del av den tekniska utvecklingen drivs av aktörer som är kopplade till sex- och krigsindustrin har det en inverkan på vilken typ av AI som växer fram. Vi Socialdemokrater ska stå på tå i frågan hur framtida teknik kodas för att inte könsmaktsobalanser ånyo ska reproduceras och cementeras. Tänk jämställd vård. Artificiell intelligens – får exempelvis inte konstrueras efter hälsodata på enbart män. Jämställd vård ska inte innebära att vården alltid ska vara likadan. Den ska istället vara anpassad efter de skillnader som finns mellan könen. Kvinnor och män får generellt sett inte samma symtom och svarar inte likadant på behandling. Trots det ser vi fortfarande inom experimentell forskning för framtagande av läkemedel, att huvudsakligen används handjur och hanceller. Skälen är bland annat att hondjur är dyrare och att forskarna vill använda hondjuren till avel. Sverige är känt som ett framtidsinriktat och teknikvänligt land. National Institute of Health i USA har gått ut med rekommendationer om att forskning bör utföras även på celler och djur av honkön, men i Sverige finns konstigt nog nästan ingen debatt om detta. Men studier som kodas utifrån män eller hanceller från djur får inte enskilt vara underlag till källkoder som matas in i den nya tekniken AI, i syfte att planera och forma vårt samhälle och sjukvård. Varje år dör cirka 90 000 personer i Sverige. Ungefär en tredjedel av dessa dör i hjärt- och kärlsjukdomar. AI-teknik med en riskalgoritm kan förbättra tillförlitligheten och noggrannheten för att exempelvis förutse risken för hjärt- och kärlsjukdomar hos friska personer

utan tidigare sjukdomshistorik. Men så länge AI, fortsätter att konstrueras främst av och utifrån män samt utgår från data som ofta baseras på fördomar - kommer sannolikt morgondagens teknik att förstärka stereotyper och ojämställdhet mellan kvinnor och män. Mycket av makten över framtiden förflyttats nu till teknikbranschen och utvecklingen av Artificiell Intelligens (AI). Sverige är ingen isolerad ö i sammanhanget. För att bygga en jämställd värld.

Partikongressen föreslås besluta:

A794:1 att data som används för utvecklingen av AI måste jämställdhetssäkras

A794:2 att man verkar för att krav ställs i någon form av kvalitetsmärkning på att de AI-tjänster som utvecklas

A794:3 att man arbetar för att offentliga aktörer som upphandlar AI-tjänster ska ansvara för att de ska vara kvalitetsmärkta jämställda, inkluderande och icke-diskriminerande

Dalarö Ornö Utö Socialdemokratiska förening

Haninge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A795

LEKEBERGS ARBETAREKOMMUN

Alternativt legitimationssystem

Motion

Till Socialdemokraternas kongress 2021

Alternativt legitimationssystem

BankID förvaltas av företaget Finansiell ID-Teknik BID AB som ägs av flera svenska banker.

Användningsområden är ex. bankinloggning, inloggning mot e-myndigheter, åtkomst till Vårdguiden, swish-betalningar.

Det finns tre olika varianter av BankID; Bank-ID på fil, Bank-ID på kort samt Mobilt BankID.

Många personer med svenskt personnummer är inte kvalificerade för att inneha BankID.

Anledningen till detta kan vara att;

- personen har förvaltare

- personen har ej bankkonto
- personen har ej tillgång till dator, smartphone eller surfplatta

I dessa personkretsen ingår ex. personer som inte är kapabla att hantera sin egen ekonomi, ex. vuxna omyndiga personer. Det kan också föreligga andra hinder som kan vara av ekonomisk art.

Detta medför att de ovan nämnda personkretsarna är uteslutna från sin möjlighet att tillgodogöra sig information om den egna ekonomin, hantera överföringar, betala räkningar, hantera e-post från/till myndigheter, besöka Vårdguiden mm. Detta kan också innebära belastning på den enskildes ekonomin, med ex. resor, porton mm.

Mitt förslag är därför att Socialdemokraterna arbetar för;

- Att inrätta ett alternativt Identifikationsmöjlighet, för att personkretsar ska få möjligheter till information som gäller deras egna personliga förhållanden.

Fjugesta den 8 oktober 2020

Christina Kareliusson

Partikongressen föreslås besluta:

A795:1 att inrätta ett alternativt identifikationsmöjlighet, för att personkretsar ska få möjligheter till information som gäller deras egna personliga förhållanden

Christina Kareliusson

Lekebergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A796

VÄRNAMO ARBETAREKOMMUN

Appar och digitala lösningar

Vi lever i förändringens tid men bara för det kan vi ju inte bygga ett samhälle som endast består av digitala lösningar.

Nu senast var det en app. som man skulle ha för att boka tid för influensavaccinering, och hur många äldre har denna app. och jag tycker inte man skall behöva utnyttja sina barn till hjälp med detta, vi skall ju vara självständiga så länge som möjligt, och hur många kan inte hantera en app som då är äldre, kanske har problem med synen, eller andra problem eller kanske så enkelt att det inte finns plats i telefonen för dessa appar.

Vi måste även tänka på de som inte har någon som kan hjälpa dem i denna djungel av digitala system.

Nu senast var det en app. man skulle gå in på för att källsortera en produkt.

Det var en man som ringde till vårdcentralen och skulle boka tid för influensavaccinering och det gillades inte av personalen.

Det finns en annan aspekt på det hela och det är att vi skall ha ett mänskligt samhälle där man kan få respons när man ringer det är viktigt att vi blir bemötta som personer inte bara som en app.

Vi skall ju ha ett samhälle där alla blir sedda och kan föra sin egen talan.

Partikongressen föreslås besluta:

A796:1 att det måste finnas ett system jämte appar som är till för alla

A796:2 att vi får ett samhälle som betjänar medborgarna, och hjälper de som behöver det

Gun-Britt Klingberg

Värnamo arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A797

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Avveckla planerna på nya stambanor för höghastighetståg

För mer än 10 år sedan startade man en diskussion om höghastighetståg och nya stambanor. Ett bärande argument för höghastighetståg var en ambition om att minska CO2 utsläppen genom att flytta resandet från flyget till tåget. Ett annat problem som man ville lösa var att förbättra stambanenätet i Sverige.

Nu kan vi konstatera att den verklighet som fanns när man började planera för höghastighetståg inte stämmer överens med dagens verklighet. Idag så finns det elbilar med 50 mils räckvidd på marknaden och efter 2030 kommer man inte kunna köpa fossildrivna bilar. Vi ser samma utveckling när det gäller fossilfritt flyg med el och vätgas. Inom 5 års tid kommer de första kommersiella el-flygplanen och innan år 2030 kommer el-flyget dominera svenskt och europeiskt inrikesflyg. El-flygplan ger inga utsläpp, dom håller låg bullernivå och är mycket billigare i drift jämfört med fossila flygplan.

Samtidigt som vi ser en stark utveckling av fossilfritt el-flyg, så har vi också i pandemins spår lärt oss att använda digitala möten i stor omfattning. Även om vi efter pandemin kommer att

mötas fysiskt, så kommer digitala mötesformer fortsätta dominera då de är kostnadseffektiva och tidsbesparande.

Således är förutsättningar idag helt annorlunda än för 10 år sedan. Med teknikförändringarna så kommer inte övergången av affärsresor till tåg att ske såsom man tidigare har prognostiserat. El-flyget och digitala möten kommer att ersätta behovet av höghastighetståg. Med el-flyg får vi också en kommunikationslösning som täcker hela Sverige, inte bara de städer som ligger på planerade nya stambanan.

När man läser Trafikverkets senaste rapport ”Slutredovisning av uppdrag angående nya stambanor för höghastighetståg”, så är det fortfarande ett samhällsekonomiskt olönsamt projekt. Hela kalkylen bygger på att man flyttar flygresor till tågresor, vilket är ett felaktigt antagande (se ovan) och gör hela projektet ännu mer olönsamt.

Vårt förslag är att använda resurserna som planerats för höghastighetståget till att utveckla svenskt el-flyg genom investeringar i flygplatser och annan införstruktur som behövs för att få el-flyget att lyfta. Om man tog 10 % av planerade kostnader för höghastighetståget, så skulle man förmodligen kunna uppgradera alla idag befintliga regionala flygplatser med ökad laddningskapacitet och annan infrastruktur för el-flyget. Sverige skulle kunna bli världsledande inom el-flyget. En sådan satsning är också mindre kostbar pga minskat behov av nya anläggningar för transporter till och från nya stambanornas sträckning långt utanför städer och tätorter.

Avvecklingen av höghastighetståget innebär inte en avveckling av regionaltåg. Redan idag pågår en omfattande upprustning av befintliga stambanan och den måste fortsätta. De delar av stambanan som har hög belastning och som blockerar effektiv tågtrafik, måste byggas ut och upprustas kommande åren.

Partikongressen föreslås besluta:

A797:1 att Socialdemokraterna verkar för att planerna på ny stambana för höghastighetståg avvecklas

A797:2 att Socialdemokraterna fortsätter utveckling- och upprustning av befintliga stambanan

A797:3 att Socialdemokraterna antar en ny strategi för att främja el-flyget med målsättning att göra Sverige till världsledande inom fossilfritt flyg

Sören Strömberg och Anders Jönsson

Växjö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A798

JÖNKÖPINGS LÄNS PARTIDISTRIKT

Bygg nya stambanor enligt Sverigeförhandlingen

Regeringen och samarbetspartierna är överens om att det behöver byggas nya stambanor för höghastighetståg. Samtidigt har Trafikverket tagit fram förslag på byggnation som inte alls motsvarar den enda överenskommelse som finns hos berörda regioner och kommuner. Markägare står och väntar på att få börja bygga. Osäkerheten stoppar tillväxten i samhället och hämmar regional utveckling. Staten behöver säkerställa att Sverigeförhandlingens överenskommelse om nya stambanor för höghastighetståg ska gälla och bli verklighet. De nya stambanorna behöver byggas i ett enhetligt system som gynnar hela Sverige.

Behov av mer järnvägskapacitet

Svårighet med tågtider på järnväg och inställda tåg är ett tydligt bevis på att Sverige har ett stort behov av mer järnvägskapacitet. Den hårda belastningen på det befintliga järnvägsnätet leder till mer slitage som ökar underhålls- och investeringsbehovet ytterligare. Nya stambanor för höghastighetståg kommer att avlasta de mest ansträngda delarna av järnvägsnätet och innebär helt nya möjligheter för både person- och godstrafiken. Staten behöver finansiera upprustning av det befintliga järnvägsnätet och samtidigt lösa alternativ finansiering av nya stambanor. Satsningarna kompletterar varandra.

Större arbetsmarknadsregioner

En satsning på höghastighetståg innebär att fler kan arbetspendla längre sträckor och att företag lättare kan rekrytera kvalificerad arbetskraft från större orter eller andra regioner. Möjligheten att röra sig över kommun- och regiongränser är avgörande för samhällsutvecklingen. När fler smidigt kan pendla växer arbetsmarknadsregionerna. Ju större arbetsmarknadsregion, desto större utveckling och fler jobb. Exempel från andra länder som redan har byggt ut järnväg för höghastighetståg visar att de regionala tillväxteffekterna kan uppstå så långt som tio till femton mil från stationslägena längs höghastighetsbanan. Det skulle innebära tillväxteffekter för hela södra Sverige. Efter att Fehmarn/bält-förbindelsen står klar framåt år 2030 kommer Öresundsbron att koppla ihop den nya stambanan med det övriga europeiska järnvägsnätet.

Hållbart samhälle

Trafikverkets prognoser visar att persontransporterna förväntas öka med 25 procent och godstransporterna ökar med cirka 55 procent till år 2030. Transportsystemet står inför mycket stora utmaningar framöver bland annat kopplat till befolkningsökningen och klimatfrågan. Kapacitetsbristen inom det nuvarande järnvägssystemet begränsar möjligheten för människor och företag att välja mer hållbara alternativ som tåg istället för väg eller flyg. Nya stambanor innebär att mer godstrafik kan köras på det befintliga järnvägsnätet. Fler paket kommer då fraktas med tåg istället för via lastbil eller flyg. Näringslivet får helt nya möjligheter att ställa om till ett

mer hållbart samhälle. Ny järnväg kommer att öka förtroendet för linjetrafiken eftersom det kommer leda till färre förseningar. Fler människor kommer att pendla när de kan lita på av- och ankomstgångstiderna.

Restiderna kommer kortas. Nya stambanor är ett enormt steg mot att ställa om transportsystemet och samhället till att bli mer hållbart.

Bygger ihop stad och landsbygd

Staten behöver investera i hela Sverige och inte bara i storstäderna. Det är en förutsättning för att bygga det starka samhället och minska klyftan mellan stad och land. Möjligheten att röra sig över kommun- och regiongränser är avgörande för samhällsutvecklingen. De nya stambanorna för höghastighetståg länkar ihop de tre storstadsregionerna. Till skillnad mot flyget så binder järnväg även samman storstäderna med de andra regionerna längs med banan. Genom den befintliga regionala järnvägen kopplas orter och landsbygdsområden samman med de nya stambanorna och blir en viktig del i det nationella transportsystemet. Det skapar både tillväxt och utveckling runt storstadsregionerna men även inom övriga regioner längs med banan. Nya stambanor för höghastighetståg bygger ihop stad och landsbygd. Det skapar långsiktiga förutsättningar för en hållbar tillväxt och för att hela Sverige ska leva.

Sverigeförhandlingen ska gälla

Trafikverkets olika förslag för byggnation motsvarar inte förväntningarna som finns enligt Sverigeförhandlingen. Förslagen har gjorts utifrån den uppsatta budgetramen men riskerar att skapa osäkerhet. De berörda kommunerna har åtagit sig att bygga nya bostäder och har avsatt mark för att kunna anlägga rälsen. Kommunerna behöver få besked för att kunna fortsätta planeringen runt sina markområden. Sverigeförhandlingen är den enda överenskommelsen som finns hos berörda regioner och kommuner om byggnationen. Väntan skapar osäkerhet och tillväxten stannar upp.

Bygg i ett enhetligt system

Regeringen i den nationella planen för transportinfrastruktur planerat enbart för att bygga Ostlänken samt projekterat sträckorna Lund-Hässleholm och Göteborg-Borås. Dessa etapper är betydelsefulla men beslutet innebär att Sverigeförhandlingens intention går förlorad. De nya stambanorna behöver byggas i ett enhetligt system som gynnar hela Sverige. En större satsning innebär betydande fördelar. Byggtekniken kan optimeras, analysen av hur banan kan anpassas efter naturmiljön och klimatet blir enklare och det kommer att bli mer resurseffektivt. Upphandlingen kan ge stora möjligheter att jämföra olika tekniker för byggnationen. En sammanhållen planering gör det möjligt att utforma den tekniska standarden på bästa sätt.

Viktigaste samhällsbyggnadsfrågan i modern tid

Nya stambanor är en helt ny infrastruktur som ger näringsliv och offentlig sektor helt nya möjligheter att anställa kompetent arbetskraft och att tillhandahålla varor och tjänster. Den är den

viktigaste samhällsbyggnadsfrågan för Sverige i modern tid. Det kommer generera bättre regional utveckling med fler jobb, bostäder och underlätta klimatomställningen. De nya stambanorna behöver byggas i ett sammanhållet system. Staten behöver säkerställa att Sverigeförhandlingens överenskommelse blir verklighet.

Partikongressen föreslår besluta:

A798:1 att staten ska bygga nya stambanor enligt Sverigeförhandlingens överenskommelse

A798:2 att de nya stambanorna byggs i ett enhetligt system

A798:3 att staten bildar ett bolag för den fortsatta byggprocessen av nya stambanor

A798:4 att staten finansierar nya stambanor utanför nationell infrastrukturplan

Jönköpings läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A799

ÄLVSBORGS SÖDRA PARTIDISTRIKT

Bygg nya stambanor enligt Sverigeförhandlingen

Regeringen och samarbetspartierna är överens om att det behöver byggas nya stambanor för höghastighetståg. Samtidigt har Trafikverket tagit fram förslag på byggnation som inte alls motsvarar den enda överenskommelse som finns hos berörda regioner och kommuner. Markägare står och väntar på att få börja bygga. Osäkerheten stoppar tillväxten i samhället och hämmar regional utveckling. Staten behöver säkerställa att Sverigeförhandlingens överenskommelse om nya stambanor för höghastighetståg ska gälla och bli verklighet. De nya stambanorna behöver byggas i ett enhetligt system som gynnar hela Sverige.

Behov av mer järnvägskapacitet

Svårighet med tågtider på järnväg och inställda tåg är ett tydligt bevis på att Sverige har ett stort behov av mer järnvägskapacitet. Den hårda belastningen på det befintliga järnvägsnätet leder till mer slitage som ökar underhålls- och investeringsbehovet ytterligare. Nya stambanor för höghastighetståg kommer att avlasta de mest ansträngda delarna av järnvägsnätet och innebär helt nya möjligheter för både person- och godstrafiken. Staten behöver finansiera upprustning av det befintliga järnvägsnätet och samtidigt lösa alternativ finansiering av nya stambanor. Satsningarna kompletterar varandra.

Större arbetsmarknadsregioner

En satsning på höghastighetståg innebär att fler kan arbetspendla längre sträckor och att företag lättare kan rekrytera kvalificerad arbetskraft från större orter eller andra regioner. Möjligheten att röra sig över kommun- och regiongränser är avgörande för samhällsutvecklingen. När fler smidigt kan pendla växer arbetsmarknadsregionerna. Ju större arbetsmarknadsregion, desto

större utveckling och fler jobb. Exempel från andra länder som redan har byggt ut järnväg för höghastighetståg visar att de regionala tillväxteffekterna kan uppstå så långt som tio till femton mil från stationslägena längs höghastighetsbanan. Det skulle innebära tillväxteffekter för hela södra Sverige. Efter att Fehmarn/bält-förbindelsen står klar framåt år 2030 kommer Öresundsbron att koppla ihop den nya stambanan med det övriga europeiska järnvägsnätet.

Hållbart samhälle

Trafikverkets prognoser visar att persontransporterna förväntas öka med 25 procent och godstransporterna ökar med cirka 55 procent till år 2030. Transportsystemet står inför mycket stora utmaningar framöver bland annat kopplat till befolkningsökningen och klimatfrågan. Kapacitetsbristen inom det nuvarande järnvägssystemet begränsar möjligheten för människor och företag att välja mer hållbara alternativ som tåg istället för väg eller flyg. Nya stambanor innebär att mer godstrafik kan köras på det befintliga järnvägsnätet. Fler paket kommer då fraktas med tåg istället för via lastbil eller flyg. Näringslivet får helt nya möjligheter att ställa om till ett mer hållbart samhälle. Ny järnväg kommer att öka förtroendet för linjetrafiken eftersom det kommer leda till färre förseningar. Fler människor kommer att pendla när de kan lita på av- och ankomstgångstiderna.

Restiderna kommer kortas. Nya stambanor är ett enormt steg mot att ställa om transportsystemet och samhället till att bli mer hållbart.

Bygger ihop stad och landsbygd

Staten behöver investera i hela Sverige och inte bara i storstäderna. Det är en förutsättning för att bygga det starka samhället och minska klyftan mellan stad och land. Möjligheten att röra sig över kommun- och regiongränser är avgörande för samhällsutvecklingen. De nya stambanorna för höghastighetståg länkar ihop de tre storstadsregionerna. Till skillnad mot flyget så binder järnväg även samman storstäderna med de andra regionerna längs med banan. Genom den befintliga regionala järnvägen kopplas orter och landsbygdsområden samman med de nya stambanorna och blir en viktig del i det nationella transportsystemet. Det skapar både tillväxt och utveckling runt storstadsregionerna men även inom övriga regioner längs med banan. Nya stambanor för höghastighetståg bygger ihop stad och landsbygd. Det skapar långsiktiga förutsättningar för en hållbar tillväxt och för att hela Sverige ska leva.

Sverigeförhandlingen ska gälla

Trafikverkets olika förslag för byggnation motsvarar inte förväntningarna som finns enligt Sverigeförhandlingen. Förslagen har gjorts utifrån den uppsatta budgetramen men riskerar att skapa osäkerhet. De berörda kommunerna har åtagit sig att bygga nya bostäder och har avsatt mark för att kunna anlägga rälsen. Kommunerna behöver få besked för att kunna fortsätta planeringen runt sina markområden. Sverigeförhandlingen är den enda överenskommelsen som finns hos berörda regioner och kommuner om byggnationen. Väntan skapar osäkerhet och tillväxten stannar upp.

Bygg i ett enhetligt system

Regeringen i den nationella planen för transportinfrastruktur planerat enbart för att bygga Ostlänken samt projekterat sträckorna Lund-Hässleholm och Göteborg-Borås. Dessa etapper är betydelsefulla men beslutet innebär att Sverigeförhandlingens intention går förlorad. De nya stambanorna behöver byggas i ett enhetligt system som gynnar hela Sverige. En större satsning innebär betydande fördelar. Byggtekniken kan optimeras, analysen av hur banan kan anpassas efter naturmiljön och klimatet blir enklare och det kommer att bli mer resurseffektivt. Upphandlingen kan ge stora möjligheter att jämföra olika tekniker för byggnationen. En sammanhållen planering gör det möjligt att utforma den tekniska standarden på bästa sätt.

Viktigaste samhällsbyggnadsfrågan i modern tid

Nya stambanor är en helt ny infrastruktur som ger näringsliv och offentlig sektor helt nya möjligheter att anställa kompetent arbetskraft och att tillhandahålla varor och tjänster. Den är den viktigaste samhällsbyggnadsfrågan för Sverige i modern tid. Det kommer generera bättre regional utveckling med fler jobb, bostäder och underlätta klimatomställningen. De nya stambanorna behöver byggas i ett sammanhållet system. Tågen ska klara en hastighet av 320 kilometer i timmen. Staten behöver säkerställa att Sverigeförhandlingens överenskommelse blir verklighet.

Partikongressen föreslås besluta:

A799:1 att staten ska bygga nya stambanor enligt Sverigeförhandlingens överenskommelse

A799:2 att de nya stambanorna byggs i ett enhetligt system

A799:3 att staten bildar ett bolag för den fortsatta byggprocessen av nya stambanor

A799:4 att staten finansierar nya stambanor utanför nationell infrastrukturplan

Socialdemokraterna i Sjuhärad

Älvsborgs södra partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A800

STOCKHOLMS LÄNS PARTIDISTRIKT

Bygg ut Arlanda för ökad tillgänglighet

En flygtrafik som binder oss samman

Bromma flygplats blöder, Arlanda behöver byggas ut och byggas om.

Det är hög tid att fatta beslut om Stockholms flygplatser och skapa ett konkurrenskraftigt nav för svenskt inrikesflyg och vår gemensamma port mot världen. En minskad klimatbelastning från flyget kräver politisk samling och nödvändiga investeringar.

I december 2014 utsåg den socialdemokratiskt ledda regeringen Anders Sundström till statlig samordnare av flygplatser och bostäder i Stockholmsregionen. Bakgrunden var att Stockholm stad i förtid ville avsluta arrendeaftalet för Bromma flygplats för att istället kunna bygga runt 30 000 nya bostäder. Den politiska debatten polariserades och taktiserades och ett år senare reviderades uppdraget och gavs förutsättningen att nuvarande arrendetid som löper fram till och med 2038 skulle gälla.

Då, fem år innan någon visste vad Covid 19 är, konstaterade Sundström att prognosen för ett ökat resande pekade på en fördubbling till 44 miljoner flygresenärer i Stockholmsregionen år 2040 jämfört med 2014. Den pågående pandemins påverkan på flyget är sedan dess en realitet. Han konstaterade samtidigt gällande Bromma flygplats att ”Det är inte en lämplig lokalisering av en flygplats ur miljö- och trafiksäkerhetssynpunkt. Dessutom försvagar Bromma också Arlandas navfunktion.” Sundström konstaterar vidare att ”När den fjärde banan på Arlanda finns i drift, ryms även all trafik från Bromma på Arlanda. Bromma behövs då inte ur kapacitetssynpunkt. Ledtiden för att bygga en fjärde bana på Arlanda är cirka 20 år. Min målbild är att utbyggnaden av Arlanda bör vara genomförd fram till 2035 för att ge marginal och trygghet. Därför måste planeringen av den fjärde banan starta redan 2016.”. Låt oss återkomma till detta i den nya kontexten av pandemins påverkan.

Pandemin har slagit hårt mot människor och företag och flyget är en av de mest drabbade branscherna. Flygtrafiken har gått ned med 90 procent och av Stockholmsflygplatserna har framför allt Brommas verksamhet kommit till ett i princip fullständigt stopp – jämfört med januari 2020 har 98 procent av passagerarna försvunnit. För Arlanda är motsvarande siffra 86 procent.

Swedavia konstaterade i september förra året att man inte längre anser att det är affärsmässigt hållbart att driva Bromma vidare. De få avgångar som idag går från Bromma kan flyttas över till Arlanda. I samma konsekvensanalys sade Swedavias styrelseordförande Åke Svensson följande: ”Det är dock en grundläggande förutsättning att Arlanda får långsiktiga förutsättningar för att utvecklas i takt med samhällets behov.”

Redan i dag ser vi att de interkontinentala direktlinjerna – de viktigaste flyglinjerna för Sveriges tillgänglighet till världen, och Stockholms möjlighet att fortsätta vara ett attraktivt nav för internationella företag – är borta. Var flygbolagen lägger sina resrutter kommer påverka våra möjligheter att få en bra återstart under en lång tid framöver. Redan innan pandemin försvann fler interkontinentala linjer med påverkan på vår tillgänglighet och näringslivets förutsättningar.

Arlanda är vår port mot världen, en fram till pandemin högtrafikerad flygplats – viktig för internationell handel, export och utbyte och förstå semesterresor till destinationer runt helt jordklotet. Därför är det nu hög tid att Stockholmsregionens flygtrafik, Sveriges flygnav, konsolideras till Arlanda och att med riktade satsningar låta Arlanda bli den flygplats som Sverige och Norden förtjänar. Det är dags att nu fatta beslut om hur flygtrafiken i Stockholmsregionen ska hanteras i framtiden. Det är en fråga om hela Sveriges tillgänglighet.

Vi socialdemokrater har förbundet oss till att vi ska klara klimatomställningen. Konkurrenskraften för flyget som transportslag kommer framöver i stor utsträckning vara avhängig sektorns klimatomställning. Därför är utvecklingen av ny teknik för att minska flygets klimatutsläpp, liksom effektiv användning av existerande teknik för minskade utsläpp centralt. Såväl övergången till elflyg som en snabbt ökande tillgång till biobränslen är därför något som måste både stimuleras och bejakas.

Landets största flygplats måste bli en modern, välfungerande flygplats. Arlanda ska bli en ledande aktör inom innovation och grön omställning, en testbädd för ny teknik och det miljövänliga flyget. Idag pågår utveckling av elflygplan där målet är att innan år 2030 kunna ha plan i drift som tar 100 passagerare upp till 100 mil. Delar av denna utsläppsfria flotta kommer räknas till ”lågfarflyg” vilket ställer krav på att kunna separera starter och landningar.

Även om osäkerheten i prognoserna för flygets framtida volym är osäkra är ändå bedömningarna att kapaciteten på Arlanda måste stärkas. Sundströms slutsatser i att Bromma försvagar Arlandas navfunktion stärks ännu mer i det läge vi nu befinner oss. Återstarten kommer att vara vinglig och förutom den statliga direktupphandling som nu finns för att upprätthålla viss nödvändig inrikestrafik, kommer det enligt bedömning vara enskilda linjer som återstartas. Kopplat till såväl att kunna resa mellan olika delar av vårt land som möjligheten att nå internationella destinationer blir nav-funktionen avgörande. Fortsatt uppdelning i två flygplatser, mellan vilka du då måste ta dig för vidare färd, försvårar ytterligare återstarten och minskar attraktiviteten för flygbolagens intresse att återuppta internationella linjer.

Sverige är ett exportberoende land med allt från världsledande industri till framtidsbranscher inom tech och medicinsk forskning och Sverige ska helt enkelt fortsätta att vara i denna position. Till detta ska läggas att det sedan många år en omfattande bostadsbrist i huvudstadsregionen. Att då på den mark som Bromma i dag ligger kunna bygga 30 000 lägenheter för mer än 60 000 invånare har en central betydelse för Stockholmsregionens och därmed landets tillväxt.

Att ha frågan om Brommas framtid i limbo försvårar återstarten. Att inte nu fatta beslut om Arlandas utbyggnad med ytterligare en rullbana riskerar Sveriges långsiktiga flygkapacitet och utveckling.

Partikongressen föreslås besluta:

A800:1 att Socialdemokraterna omgående ska ta initiativ för att Swedavia ska få uppdraget att avveckla Bromma flygplats skyndsamt

A800:2 att Socialdemokraterna omgående ska ta initiativ för att beslut fattas om att bygga ut Arlandas kapacitet med ytterligare en rullbana

A800:3 att Socialdemokraterna omgående ska ta initiativ till att Arlandas utveckling och ombyggnad för ökad kapacitet ska kunna fortsätta som planerat

Stockholms läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A801

ÄLMHULTS ARBETAREKOMMUN

Bygg ut laddinfrastrukturen i hela landet

Antalet elbilar ökar stadigt på marknaden och efterfrågan på laddplatser finns – men frågan kring vem som ansvarar för utbyggnaden av laddinfrastruktur är oklar. Detta innebär olika förutsättningar för att köra en elbil beroende på var i landet man bor.

Många kommuner och regioner vill att infrastrukturen för elfordon ska byggas ut, men eftersom det saknas större samordning och kompetens ute i de mindre kommunerna så går denna utveckling på många håll långsamt. Staten samt elfordonstillverkarna borde ta ett större ansvar i frågan.

I vår kommun har vi fått till oss att flera verksamheter som önskat sätta upp laddplatser inte haft möjlighet till detta eftersom elnätet inte haft tillräcklig med kapacitet för att föra fram så mycket effekt. En fråga som bör ställas är vilket ansvar nätägarna bär i denna fråga. Idag betalar vi alla en elcertifikatsavgift och denna borde kunna finansiera en förstärkning av infrastrukturen för att möjliggöra en grön omställning.

Ett av statligt ägda Vattenfalls strategiska mål är att vara ”Ledande inom hållbar konsumtion genom att förstärka kundcentreringen, bygga upp en stark position inom decentraliserad energi och arbeta för ett elektrifierat och klimatsmart samhälle.”. Utifrån detta mål så finns möjligheterna att Vattenfall aktivt arbetar med att i samverkan med andra aktörer bygga ut laddinfrastrukturen i hela landet. Smarta lösningar för såväl kommuner, regioner, men också för privata aktörer, så att inte en ny lösning behöver uppfinnas hos varje aktör.

Partikongressen föreslås besluta:

A801:1 att elcertifikatsavgiften delvis ska användas till att förstärka nätet kopplat till möjligheten att sätta upp laddplatser

A801:2 att Socialdemokraterna verkar för att Vattenfall aktivt ska samarbeta med att såväl offentliga såsom privata aktörer för att bygga ut laddinfrastrukturen i hela landet

Kent Ballovarre, Älmhults arbetarekommun

Älmhults arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A802

HANINGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Bygg ut och avgiftsfria kollektivtrafiken

Transportsektorn står för en tredjedel av utsläppen i Sverige och privatbilismen utgör den största posten i denna. Att bygga ut kollektivtrafiken i Sverige och göra den avgiftsfri är därför en viktig del i den omställning och systemförändring som är nödvändig för att hantera klimatfrågan och som dessutom brådskar. Avgiftsfrielse kan ske etappvis med avslut förslagsvis år 2025. Utökad och avgiftsfri kollektivtrafik skulle med stor sannolikhet bidra till kraftigt minskad bilism. Persontransporter med förbränningsdriven automobil måste minska för att vi ska klara Parisavtalet. Vi bör därför satsa på ett system som inte bygger på egen bil för att ta sig till arbetsplatsen. Olika varianter på kollektivtrafik är ett sådant system. Kollektivtrafiken måste även underlätta transporter på landsbygden. Ytterligare ett argument är klassperspektivet – avgiftsfri kollektivtrafik gynnar låginkomsttagare och kvinnor. Förslaget förutsätter att kommunikationerna byggs ut regionalt i landet.

Partikongressen föreslås besluta:

A802:1 att Socialdemokraterna verkar för att kraftfullt bygga ut kollektivtrafik i och mellan alla regioner i Sverige

A802:2 att Socialdemokraterna verkar för att införa avgiftsfri kollektivtrafik i och mellan alla regioner i Sverige

Sten Wiktorsson m.fl.

Haninge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A803

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Coronavirusets mardröm – en AI som håller koll på handtvättningen

Övervakningstekniken har tidigare använts för att bekämpa brott genom att upptäcka misstänksamma kroppsrörelser. Japanska Fujitsu har utvecklat en artificiell intelligens som företaget säger kan användas för att se till så personal på sjukhus, hotell- och restaurang tvättar händerna ordentligt. AI:n kan både identifiera komplexa handrörelser och avgöra om tvättaren använder tvål eller inte. Handtvättningen som föreskrivs följer de sex steg som den japanska hälsomyndigheten förespråkar. Övervakningstekniken som används har tidigare figurerat i övervakningskameror för att bekämpa brott genom att upptäcka misstänkta kroppsrörelser. AI:n kan på egen hand inte identifiera personen som tvättar händerna men skulle kunna kopplas samman med teknik som kan hantera det.

Vi kan tjäna mänskligheten om vi använder AI till saker som är positiva för människor, som att upptäcka sjukdomar. Men om vi använder AI för att exploatera mänskligheten kan följderna bli mycket negativa. AI utökar och förstärker mänsklig intelligens genom att algoritmer arbetar med stora mängder data. AI kan analysera och förutspå mänskligt beteende och hitta mönster. Redan idag används AI inom bland annat inom handel, ekonomi, juridik och sjukvård.

Idag integreras AI i människors vardag utan att det finns tillräcklig kunskap om vad det innebär socialt, etiskt och rättsligt. Algoritmer har tillsammans med data visat sig kunna förstärka fördomar, utesluta vissa grupper eller agera på ett oförutsägbart sätt när de används i ett bredare samhälleligt sammanhang. Till exempel kan stora sociala medieplattformar, som delvis är beroende av artificiell intelligens, ha haft inflytande i sammanhang som utmanar demokratin. Det amerikanska rättssystemet har påverkats av AI genom att det förekommit inbyggd diskriminering i den automatiserade mjukvara som föreslagit vilken längd på fängelsestraff en dömd brottsling ska få. Automatiserade jobbbannonser har fördelats efter etnisk tillhörighet, bildanalytiska databaser har innehållit snedvridning där kvinnor kopplats till köket och män till jakt, och ansiktsigenkänning har fungerat sämre på afroamerikaner än på vita.

Sverige har goda möjligheter att nå framgång i den kapplöpning som pågår när det gäller artificiell intelligens, AI. Men det kräver att politiker, universitetsvärlden och näringslivet samverkar och bygger upp en tvärvetenskaplig kompetens. För att omfamna och frigöra den positiva kraften av teknologin på ett långsiktigt hållbart sätt behövs en bredare förståelse för AI-teknologins sociala, etiska och rättsliga effekter.

Utvecklingen inom AI går väldigt snabbt och varken politik eller regelverk hinner med. Därför är det viktigt att vi alla agerar och gör vad vi kan för att avhjälpa den här problematiken – problematik som vi även idag ser inom många områden som exempelvis inom medicinvetenskapen

där det främst forskats på vita män och vi därför missar många symptom på allvarliga sjukdomar hos både kvinnor och människor med andra hudfärger.

Om vi som samhälle inte tillsammans agerar skyndsamt på området Artificiell intelligens riskerar vi att gå i samma fälla på det här området och förstärka diskriminerande problematik som får stora konsekvenser för många människor. Det satsas idag stort på digitala verktyg inom i princip alla områden i Sverige och övriga världen idag. Utan eftertanke riskerar vi att befästa rasism, sexism och annan diskriminering inom våra verksamheter.

Skellefteå S-kvinnor yrkar:

Partikongressen föreslås besluta:

A803:1 att Socialdemokraterna verkar för att upphandling av AI ska kunna ske utifrån jämställda, inkluderande, etiska och icke-diskriminerande grunder

A803:2 att Socialdemokraterna verkar för att politiken, universitetsvärlden och näringslivet samverkar och bygger upp en tvärvetenskaplig kompetens inom AI

A803:3 att Socialdemokraterna verkar för att det upprättas ett regelverk för sociala plattformar så att de tar ansvar för att säkerhetsställa att användarna inte manipuleras för kapitalistiska, politiska och polariserande syften

Susanne Dufvenberg, Skellefteå S-kvinnor

Skellefteå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A804

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Cyklisters rättigheter

Att vårt parti bör verka för att förbättra för cyklister borde vara en självklarhet. Vi gör det redan idag bland annat genom att anslagen för byggande av cykelvägar ökar. Men det finns skäl att göra mer för landets cyklister, inte minst när det gäller säkerheten. Allt för många olyckor inträffar där bilar kör på cyklister eller där cyklister kolliderar med fotgängare eller djur på kombinerade gång och cykelvägar.

Som trafikanter har vi alla ansvar för ett bra klimat i trafiken och att vi tar ömsesidigt ansvar för att höja säkerheten och minimera olyckorna. Trots detta känner många av oss som cyklar mycket av en hårdnande attityd gent emot cyklister. Det tar sig i uttryck att omkörningar göra provocerande nära, i direkt farlig närhet. Det kan också handla om att man får ett sprut av spolärvätska på sig eller aggressiva glåpor genom ett nedhissat fönster. Kort sagt känns det som att vi cyklister i många fall inte är välkomna på våra gemensamma vägar.

Inne i våra samhällen finns ibland kombinerade gång och cykelvägar som är byggda för att skapa säkra förhållanden för oss cyklister. Men det är ibland en fiktiv säkerhet. För på samma ganska smala vägremsa ska cyklister samsas med fotgängare, joggare, hundägare som promenerar med sina djur eller barnfamiljer ute på promenad. Alla dessa har såklart samma rätt att använda gång och cykelbanan som cyklister men är det under säkra förhållanden? Risken att en hund korsar min väg då jag kommer på cykel är icke ringa. Ej heller att ett litet barn plötsligt gör en riktningsförändring som ingen kan förutspå. Den som joggar med hörlurar har ingen chans att höra en plingande cyklist som kommer upp bakom. Kort sagt är kombinerade gång och cykelvägar inget bra och säkert alternativ. Dagens cyklar kommer ganska enkelt upp i hastigheter över 20 km/h, en elcykel ofta över 25 km/h per timme.

Idag är det tillåtet för cyklister över 15 år att välja cykla på vägbanan om det finns gång och cykelväg längst samma sträcka om skäl för detta föreligger och tillåten hastighet är högst 50 km/h. Trafikverket har dock lagt fram ett lagförslag om att det ska bli förbjudet. En sådan förändring av lagen skulle tvinga allt snabbare cyklister att dela smala kombinerade gång och cykelvägar med fotgängare enligt ovan. Det skulle knappast vara till gagn varken för cyklister eller fotgängare.

Vi vill ju att fler väljer cykeln som pendlingsfordon till och från jobbet. Det är bra både för klimatet och för folkhälsan. Men då måste vi också kunna cykla under säkra förhållanden.

Till detta kommer alla som använder sin cykel som träningsform. För den som träningscyklar är vägen samma som motionsspåret. Jag tror inte någon vill att en grupp från lokala cykelklubben susar från i 35 – 40 km/h på en gång och cykelbana. Även vi som använder cykeln som träningsredskap måste kunna träna under säkra förhållanden och då duger det inte att bilar, bussar och lastbilar susar förbi med några decimeters avstånd.

Flera länder i världen har insett detta och infört en lagstiftad minimigräns vid omkörning av cyklister på 1,5 meter. Några av dessa är Frankrike, Spanien, Tyskland, Argentina, Storbritannien och Australien för att nämna några. Det är hög tid för Sverige att göra likadant.

Partikongressen föreslås besluta:

A804:1 att Socialdemokraterna verkar för att införa en minimigräns på 1,5 meters avstånd då motoriserat fordon kör om cyklister

A804:2 att Socialdemokraterna verkar för att det även fortsättningsvis ska vara lagligt för cyklister att använda vägbanan även då kombinerad gång och cykelväg finns utmed vägsträckan.

Stefan Pettersson

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A805

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Den digitala socialdemokratin

Den digitala världen expanderar. I och med den digitala utvecklingen skapas också fler digitala rum. I dessa rum skapas möjlighet för kultur, arbete, företagande och handel. Men det skapas också mörka områden, med droger, hot och våld. Dessa digitala rum behöver lagar och regler, precis som alla fysiska rum. Digitala rum är i många fall en spegling av fysiska rum, men lagstiftningar och lagtolkningar för dem kan se väldigt olika ut. Ett hatbrott online får inte samma konsekvenser som om de skett fysiskt. Att stjäla digitala produkter online kan däremot ge stora påföljder, som vi aldrig hade tilldelat någon som stulit samma produkt i fysiskt format. Under lång tid har de digitala rummen behandlats som något annorlunda som måste regleras på särskilt sätt. Risken finns att vi tappar vår ideologiska kompass i jakten på lösningar för varje specifikt fall. När tekniken går snabbt finns det risk att vi inte hinner reglera den på ett korrekt sätt, vilket till och med riskerar att motarbeta den digitala utvecklingen. De digitala rummen behöver likställas de fysiska rummen. Socialdemokraternas värderingar inom digitalisering behöver därför vara de samma som de Socialdemokratiska grundvärderingar vi alltid har. Vi ska arbeta för samarbeten och internationell solidaritet. Vi ska värna om den svagare partens rättigheter över den starkare. Mänskliga rättigheter och arbetares rättigheter ska prioriteras och stärkas över företags och regimers rättigheter. Lobbyism från företag ska aldrig vara ledande i våra politiska beslut. Med utveckling behöver vi utveckla vår politik. Samtidigt ska vi alltid hålla på våra grundläggande värderingar som gör oss till Socialdemokrater.

Partikongressen föreslås besluta:

A805:1 att Socialdemokraterna ska arbeta för att lagstiftning gällande internet ska vara likvärdig med övrig lagstiftning

A805:2 att Socialdemokraterna ska arbeta för att inkludera hela internet i rättssamhället

A805:3 att Socialdemokraterna ska arbeta för att öka internationellt samarbete om internet

A805:4 att Socialdemokraterna ska arbeta för att stärka de mänskliga rättigheterna på internet

SSU 25+

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A806

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Det krävs kraftfullt ökade investeringar för att få mer gods på järnväg

Det är viktigt av flera skäl att staten gör kraftfulla investeringar för att en större del av godsmängderna ska kunna transporteras på järnväg. Det handlar om våra naturresurser, vår miljö, minskad klimatpåverkan samt näringslivets behov. För att öka kapaciteten handlar det bl a om att bygga bort s k flaskhalsar, upprustning och utveckling av terminaler. I sammanhanget är det också viktigt att utveckla och upprusta järnvägsförbindelserna till de hamnar som är viktiga för godstransporter.

Den omfattande lastbilstrafiken bidrar till en försämrad miljö i allmänhet, men i synnerhet till en ökning av de redan i dag allt för stora klimatutsläppen. Det har i åtskilliga år talats om behovet av ökade godstransporter på järnväg. Men trots detta så transporteras allt mer på lastbil.

Att vända utvecklingen under det närmaste decenniet är av avgörande betydelse när det gäller möjligheterna att begränsa klimatförändringarna. Därför behövs det krafttag, de närmaste åren.

Om 8 år beräknas Fehmarn-Bältförbindelsen, mellan Danmark och Tyskland öppna, vilket skapar nya möjligheter. Förutom kraftfulla och snara investeringar i infrastrukturen krävs en teknisk harmonisering med grannländerna för att underlätta den utrikes godstrafiken. Det krävs också förbättrade lok och vagnar m m.

Satsningen på spårburen trafik bör inte ses som kostnader utan som investeringar, som är helt nödvändiga. När det gäller investeringar i infrastruktur så måste staten kunna lånefinansiera till dessa, eftersom det är mycket långsiktiga satsningar. De är också absolut nödvändiga, om vi ska klara av en hållbar tillväxt- Om vi inte lyckas att minska klimatutsläppen drabbas kommande generationer mycket hårt

Partikongressen föreslås besluta:

A806:1 att beslut tas om investeringar som möjliggör att en betydligt större andel av godset kan transporteras på järnväg inom en 10-årsperiod

A806:2 att investeringarna finansieras med lån om så är nödvändigt för att kunna genomföra dessa i närtid

A806:3 att en ökad harmonisering sker med grannländerna för att underlätta den utrikes godstrafiken

Gunnar Jönsson Ronny Hansson Annika Brodin Kerstin Vikner Per Olsson Mats Nilsson Tord Persson Anders Almgren

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A807

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Digitalisera med e-portal och e-legitimation

Digitalisering kan innebära många saker. En av de viktigaste delarna av digitalisering är att vi kan uträtta saker på distans via internet, men också genom att effektivisera och göra verksamheter mer tillgängliga.

I Sverige är det idag väldigt vanligt att invånare använder sig av Bank-ID när de ska genomföra ärenden på internet, oavsett om det handlar om att betala räkningar på banken eller att identifiera sig för att komma in på en webbsida. Det många inte känner till är att Bank-ID är framtaget av en privat aktör som heter Finansiell IT-Teknik BID AB. Det innebär att det alltså finns människor som tjänar stora pengar på att detta system idag blivit något av en standard.

Det finns idag en hel rad med länder som tagit fram egna statliga e-legitimationer. Länder där staten utfärdar e-legitimation till medborgare inkluderar Afghanistan, Belgien, Bulgarien, Chile, Estland, Guatemala, Israel, Italien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Marocko, Mauritius, Mexiko, Nederländerna, Nigeria, Pakistan, Portugal, Rumänien, Slovakien, Spanien och Tyskland. Alltså inte Sverige, som ska vara ledande gällande IT.

En del länder har dessutom skapat e-portaler där kontakter med myndigheter kan skötas. Exempelvis i Estland finns det en portal där alla läkarbesök, mediciner och recept finns, tillsammans med kontakter med polis och andra myndigheter. I Sverige behöver du gå in på respektive myndighets sida, logga in med ett privat bolags applikation, för att få sköta kontakterna. Ofta sköts också utskick och brevkontakter via den privata sidan Kivra. Visst har staten tagit fram minmyndighetspost.se, men det är väldigt få som använder den.

Tänk en e-portal där alla medborgare kan logga in och se sina myndighetskontakter. Allt ifrån mediciner och recept, till polisanmälningar, till skattedeclarationer och till och med VAB-anmälningar och barnens skolmatsedel. Har du en kontakt med en myndighet kan du hitta de på dina sidor i e-portalerna.

Staten kan visa allvar med Sverige ska vara IT-ledande i världen. Ett sätt att komma framåt är att införa en statlig e-legitimation och en statlig e-portal för myndighetskontakter.

Partikongressen föreslås besluta:

A807:1 att staten inför en nationell e-legitimation

A807:2 att staten skapar en nationell e-portal där kontakt med myndigheter kan ske

Fackliga utskottet i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A808

RONNEBY ARBETAREKOMMUN

Digitalisering av samhällsliga tjänster

Med tanke på den digitala utvecklingen som pågår i samhället finns det en risk att utanförskap skapas för de grupper som, av någon anledning, inte har möjlighet att ta del av de tjänsterna. Detta blev också mycket tydligt under pandemin när beställning av prover för covid 19 skulle beställas med tillgång till mobilt-ID, vilket inte alla har.

Även de offentliga myndigheterna utvecklar fler och fler e-tjänster eller finns inte ens tillgängliga inom den egna kommunen. Självklart är det så att utvecklingen går mer och mer åt det hållet och då måste kommunerna/myndigheterna möta den utvecklingen genom att möjliggöra tillgängligheten till digitala tjänster för alla kommunmedborgare.

För att inte skapa utanförskap – segregation – i samhället anser jag att vi, Socialdemokrater, att kommunen i samverkan med övriga myndigheter ska utveckla och erbjuda alla medborgare den servicen. Då måste vi också ta fram en plan för hur detta arbete ska genomföras och hur tillgängligheten löses så att alla kan inkluderas.

Partikongressen föreslås besluta:

A808:1 att det tillsätts en utredning med uppdrag att utreda hur detta arbete ska genomföras och hur tillgängligheten löses så att alla kan inkluderas, erbjudas service och hur e-tjänster görs tillgängliga för alla

Teo Zickbauer, Ronneby AK

Ronneby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A809

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Digitalisering av vissa moment när det gäller borgerlig vigsel

När du är borgerlig vigselförättare så skall du till skicka in vigselintygen via posten till en inläsningstjänst hos skattemyndigheten. Detta är ett moment som enkelt skulle kunna digitaliseras med hjälp av digital signering samt e-legitimering av vigselförättaren. Detta skulle snabba på processen när det gäller att registrera en vigsel samt minska risken att ett vigselintyg skulle försvinna i posthanteringen.

Partikongressen föreslås besluta:

A809:1 att det sker en digitalisering av inskickningar av vigselintyg

Ulrica Truedsson

Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A810

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Diskriminering

Det förekommer diskriminering av vissa inom LSS. Bankerna har på eget bevåg beslutat att personer som bor inom LSS och har högfungerande autism och som har förvaltare inte får ha bank-id, kontokort eller Swish. Eftersom allt fler affärer, barer och kaféer blir kontantlösa och bankomaterna allt färre skapar detta ett B-lag som får allt svårare att klara det dagliga livet.

Det är inte acceptabelt.

Jag yrkar därför att kongressen beslutar

Partikongressen föreslås besluta:

A810:1 att partiet ska verka för att nämnda personer får rätt att inneha bank-id med spärr (spärr för att de inte ska kunna ta lån)

Kim Nilsson, Motionen antagen av (S)entrums s-förening som föreningens egen/Börje Viberg, ordförande

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A811

SÖRMLANDS PARTIDISTRIKT

Elflyg – En spännande resa behöver höga ambitioner!

I vårt grannland Norge har Avinor och Luftfartstilsynet på uppdrag av regeringen tagit fram en plan för introduktion av elflyg i Norge. Man är unika i detta avseende och målsättningarna är högt satta:

- Norge ska vara en drivkraft och arena för utveckling, testning och tidig implementering av elflygplan.
- Före 2030 ska den första inrikes elektrifierade reguljära flyglinjen vara driftsatt.
- Före 2040 ska all civil inrikes luftfart i Norge vara elektrifierad så att utsläppen av klimatgaser minskas med minst 80 procent i jämförelse med 2020 års nivå.

Norge har sedan tidigare tillsammans med europeiska luftfartsmyndigheter och EASA (European Union Safety Agency) utvecklat Nollutsläppsprogrammet och nu tar man vidare resultaten och erfarenheterna. Man etablerar därför en arena för utveckling, testning och implementering av elflygsteknik. Man kommer också omfatta fler tekniker med låga utsläpp. Norges plan inriktas på tre åtgärdsområden innehållande styrmedel; Teknikutveckling, Investeringsstöd och Driftsstöd.

I Sverige stod inrikesflyget för 3% av växthusgasutsläppen från inrikes transporter 2018. Detta kan tyckas lite men ska Sverige klara de viktiga utsläppsmålen om nettonollutsläpp till 2045 är varje del viktig. Ska inrikesflyget dessutom bidra till målen om 70% reduktion till 2030 jmf med 2010 behöver ytterligare målsättningar om flygets omställning snarast antas. Troligen blir dock effekterna av elektrifiering av flyget betydligt mer påtagliga först kring år 2050 under förutsättning att utvecklingen tar fart.

Elektrifiering av flyget är, förutom en viktig klimatinsats, en möjlighet till bättre kommunikationer i ett avlångt glesbefolkat land som Sverige. Även om vi inte har avgrundsdjupa fjordar som skär i landskapet likt Norge så finns stora fördelar med att kunna nå större flygplatser med mindre elplan och knyta ihop trafiken än bättre med Arlanda som landets samlande nav för utrikestrafik. Läger man till att flera utvecklingsprojekt just nu siktar på elflyg med kapacitet på 100 passagerare som kan flyga 100 mil så nås en stor del våra grannländer likväl som vår inrikestrafik.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen gav i inledningen av 2020 Trafikanalys i uppdrag att ta fram ett kunskapsunderlag om elflyg samt att analysera lämpliga åtgärder för att främja övergång till elflyg. Rapporten överlämnades till regeringen under hösten samma år.

Trafikanalys rapport är en viktig grund och oerhört värdefull genomgång av tillgänglig och pågående teknikutveckling, omvärldsbevakning av pågående övergång till elflyg internationellt, analyser av marknaden och incitamentsstrukturer, Sveriges geografiska förutsättningar och nyttoeffekter i jämförelse med andra trafikslag etc. Däremot är det en fortsatt bedömning som krävs utifrån rapporten i olika vägval för svensk elflygutveckling. Rapporten konstaterar att Sverige har en stark inhemsk kompetens och struktur kring flygplansutveckling.

Mot bakgrund av detta är det nu viktigt att Sverige fattar viktiga inriktningsbeslut för att tydliggöra inriktningen för flygmarknadens olika aktörer. Men också för att påbörja arbetet med att skapa en gemensam arena som Norge nu gör kring teknikutveckling, investeringsstrategisk stödstruktur samt under vilka villkor för drift som ska gälla för företag som bedriver trafik med elflyg.

Regeringen har redan pågående arbete kring elektrifiering av vägtrafiken samt ett arbete för framtagande av Elektrifieringsstrategi som belyser förutsättningarna för energitillgång. För vägtrafiken uttalades under hösten 2020 målet att 3000 km väg ska elektrifieras fram till 2035 och uppdrag gavs till Trafikverket att ta fram handlingsplan för detta.

Nu är det dags att göra samma sak för elektrifiering av flygtrafiken. Norge behöver en tydlig granne och en sparrande partner. Ett pågående utvecklingsarbete pågår redan där Trondheim, Röros och Östersund ingår i en gemensam testerna för elflyg. Så vitt vi vet är vackra Östersund fortfarande en del av Sverige. Dags då för nationella mål där vi åtminstone inte är sämre än Norge.

En Spännande resa behöver höga ambitioner!

Partikongressen föreslås besluta:

A811:1 att uttala inriktningen att Sverige ska ha som mål att före 2030 driftsätta den första inrikes elektrifierade reguljära flyglinjen

A811:2 att uttala inriktningen att Sverige ska ha som mål att före 2040 ska all civil inrikes luftfart vara elektrifierad

Sörmlands partidistrikts styrelse

Sörmlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A812

TÄBY ARBETAREKOMMUN

Elnäten tillbaka till folket

Monopolet vill alltid maximera sina vinster och tar därför ut ett högre pris än på en konkurrensutsatt marknad. Konsumenterna blir lidande, och vi får en ineffektiv resursanvändning. Exempelvis oljebolag (tex Opec) när priset på världsmarknaden börjar sjunka så brukar de utvinna mindre olja, vilket pressar upp priserna och leder till större vinster igen.

Att aktiebolaget som huvudregel ska bedrivas med vinstsyfte kan utläsas ur stadgandet i 3kap. 3§ Aktiebolagslagen. Bestämmelsen stadgar att: ”Om bolagets verksamhet helt eller delvis skall ha ett annat syfte än att ge vinst till fördelning mellan aktieägarna, skall detta anges i bolagsordningen. I så fall skall det också anges hur bolagets vinst och behållna tillgångar vid bolagets likvidation skall användas”. Bolagsstämman, styrelsen och verkställande direktören, ska inom ramen för bolagets verksamhet, beakta och investera i varje tänkbart ”intresse” så länge nuvärdet av denna investering är positivt.

Monopolmarknader hanteras därför bäst av det offentliga eller allmännyttiga då de inte eftersträvar vinstmaximering, utan deras uppdrag är att uppfylla ett allmänintresse på effektivaste sätt.

Elnät är ett av flera naturliga monopol (ex. infrastruktur av olika slag, elnät, järnvägar m.fl.), där det inte är gynnsamt att flera aktörer är med och producerar för de kan aldrig producera mer effektivt än en enda aktör.

Privata bolag är därför inte lämpliga ägare av naturliga monopol eftersom det innebär en intressekonflikt liknande den som finns inom vård, skola och omsorg. Vems eller vilkas intressen prioriteras, konsumenternas eller aktieägarnas?

De enorma skillnaderna i nätavgifterna beroende på var man bor visar tydligt på att dagens system är djupt orättvist och oskäligt. Trots skärpt lagstiftning har nuvarande regelverk visat sig vara tandlöst och otillräcklig för att komma till rätta med riskkapitalisternas och pensionsfondernas övervinster på elnätmarknaden.

Partikongressen föreslås besluta:

A812:1 att allmänna distributionsnäten för elektrisk energi skall ha Allmännyttigt
huvudmannaskap allmänna distributionsnäten för elektrisk energi skall ha
Allmännyttigt huvudmannaskap

Jan Aspefjord

Täby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A813

STOCKHOLMS LÄNS PARTIDISTRIKT

Elvägar måste också omfatta städer och alla vägfordon

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har sedan 2017 tagit en rad avgörande initiativ för att öka tempot i omställningen till ett fossilfritt transportsystem år 2045 och möjligheten att nå målet om 70% reduktion av Elvägar måste också omfatta städer och alla vägfordonutsläppen av växthusgaser från transporter fram till år 2030 jämfört med år 2010. Idag står transportsektorn för en tredjedel av utsläppen av växthusgaser i Sverige och flera analyser pekar på att Sverige inte klarar sina utsläppsmål till år 2030 om inte tempot i omställningen av transporter avsevärt ökar.

En omställning av transportsektorn kräver långsiktighet, väl övervägda teknikstandarder och tydlighet i prioritering av investeringar för att fordonsägare, logistikbransch och fordonsutvecklare ska kunna göra trygga investeringar. Denna tydlighet ges uttryck för i regeringens direktiv till Trafikverket i juni 2020 om framtagandet av Inriktningsunderlag inför framtagandet av ny Nationell plan där vikten att uppnå klimatmålen samt elektrifiering av fordonsflottan är centrala.

Regeringen fattade hösten 2020 bland annat beslut om att:

- Tillsätta en Elektrifieringskommission under ledning av infrastrukturministern för att påskynda elektrifieringen av transportsektorn. Kommissionen ska öka takten i investeringar i elvägar, belysa finansieringsfrågor, hur el snabbt kan dras fram till väg samt effekter på elförsörjningen av att godstrafiken ställer om.
- Uppdra åt Trafikverket att inleda planering för en utbyggnad av elvägar längs det statliga vägnätet med det övergripande syftet att kraftigt minska utsläppen från tung vägtrafik så att klimatmålen och de transportpolitiska målen kan nås. En plan ska tas fram för samhällsekonomiskt lönsam elektrifiering av delar av det statliga vägnätet fram till 2030 och med sikte på 2040. I uppdraget ingår också att föreslå en plan för snabbbladdning av tunga fordon utmed vägnätet.
- Tillsätta en utredning för att se över reglering för elvägar då det saknas regelverk för elvägar idag och det finns oklarheter kring om och hur befintlig lagstiftning är tillämplig för elvägar. Här ingår också regler för brukaravgifter, mätning av elanvändning och debitering av kostnader för den el som används.
- Ta fram en Elektrifieringsstrategi som skapar förutsättningar för en snabb, smart och samhällsekonomiskt effektiv elektrifiering som bidrar till att uppnå klimatmålen. Strategin ska utifrån ett helhetsgrepp analysera tekniska, ekonomiska och policymässiga förutsättningar i energisektorn för att möjliggöra en ökad elektrifiering.

Vårt parti har en avgörande roll och är en förutsättning för att lyckas med den snabba omställning som nu krävs. Vårt parti har under lång tid burit och varit konstruktörer av de strukturella omställningar som krävs för en framgångsrik miljö- och klimatpolitik. Genom tydliga politiska mål tillskapas strukturomvandling och drivkrafter för forskning, innovation och nya affärsmodeller. Tillväxt och ekonomisk utveckling är rätt hanterat inte ett hot mot klimatnyttan utan skapar förutsättningar för att uppnå såväl klimat och utsläppsmålen som jobb, utveckling och välfärd.

Omställningen av transportsystemen är avgörande för att nå målen om reducering av utsläpp av växthusgaser. Därför är det förvånande att i alla de initiativ som nu tas att elektrifiera fordonsflottan, inte också ta ett helhetsgrepp som omfattar alla vägfordon och som därmed skapar en gemensam infrastruktur. Persontransporter nämns men då i anslutning till att vissa tekniker för tunga transporter också kan fungera för personbilar. Det borde istället vara en utgångspunkt.

Enkelt beskrivet verkar Trafikverket i första hand skapa förutsättningar för elektrifiering av tunga godstransporter, kommuner fastighetsägare med olika ambition bygger ut laddstolpar för personbilar och de regionala kollektivtrafikmyndigheterna skapar sina standarder för elektrifiering av busstrafik. En och samma vägsträcka komma att trafikeras av fordon med helt olika teknikval för laddning.

Infrastrukturutveckling för elektrifiering är såväl tekniskt utmanande som ekonomiskt kostsamt, om än troligen samhällsekonomiskt lönsamt på sikt. Därför måste ett helhetsgrepp tas om teknikval som gör att konduktiv eller induktiv laddning under körning har en standard som kan omfatta såväl bussar, tunga transporter, lätta transporter och personbilar. Detta måste ske skyndsamt så investeringar stöder en gemensam infrastruktur och inte det omvända. På så sätt kan också alla infrastrukturägare liksom fordonsägare göra rätt val och påskynda utvecklingen.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har glädjande också tydliggjort att Trafikverket ska planera för 3000 km elektrifierad väg utmed det statliga vägnätet fram till 2035. Stor del av persontransportresandet är idag korta resor, många gånger inom städer. Varutransporter är också omfattande från logistikcentra till olika målpunkter inom städer. Kommunerna har självklart ett stort ansvar för att bidra till att elektrifieringen blir möjlig inom staden likväl som att kollektivtrafikhuvudmännen har ansvar för sin del av infrastrukturuppbyggnaden för busstrafiken.

Dock krävs även här ett gemensamt standardiseringsarbete för att möjliggöra för flera typer av fordon att nyttja samma infrastruktur. Även om det redan idag är möjligt att söka olika typer av statligt stöd för elektrifiering av vägtrafik behöver staten kraftfullt bidra till att även elvägar i och i anslutning till städer påskyndas och skalas upp. Det är först när ett elektrifierat vägnät finns på bred front med gemensamma standarder som privatpersoner och transportbranschens aktörer på allvar ser tryggheten i att investera såväl i lokal infrastruktur som fordon.

Partikongressen föreslår besluta:

A813:1 att Socialdemokraterna verkar för att en utbyggnad av elvägar ska möjliggöras så att fordon för gods-, varu- och persontransporter (inkl. kollektivtrafik) kan använda samma infrastruktur och laddstandard

A813:2 att Socialdemokraterna verkar för att en nationell plan tas fram för hur elektrifiering av vägtrafiken och anläggande av elvägar i och i anslutning till städer ska genomföras fram till år 2035

Stockholms läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A814

JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT, NORRBOTTENS PARTIDISTRIKT, VÄSTERBOTTENS PARTIDISTRIKT

En god infrastruktur för hela Sverige

Klimatfrågans ökade tyngd och utfästelsen att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland förpliktigar. Om detta ska uppnås måste rätt åtgärder sättas in i den nationella trafikslagsövergripande planen. En fortsatt utbyggnad av järnvägen i norra Sverige är för det helt avgörande. Den nationella planen måste därför fastställa en utbyggnadsplan för de största bristerna utmed Bottniska korridoren för att nå målen med det transeuropeiska transportnätet (TEN-T). Även övriga prioriterade stråk bör få en utvecklingsplan och viktiga åtgärder genomförda.

Som en liten exportberoende nation i norra Europa är transport- och logistikfrågor avgörande för Sverige som industrination. Vår ambition om att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland och omställningen av transportsektorn måste synas i vår transportpolitik och innefatta stärkt infrastruktur för att säkerställa förbindelserna inom såväl Sverige som övriga Europa. För att uppnå nödvändig överflyttning till järnväg och sjöfart måste anslutningar, terminaler och hamnar utvecklas parallellt med järnvägsinfrastrukturen.

Godstransporter på vatten måste också vara tillförlitliga vintertid. Transporterna till sjöss är särskilt viktiga, därför måste även behov av nya isbrytare lösas. De är avgörande för att säkerställa att sjötransporterna fungerar under hela året. Sverige och Finland kan samarbeta i den fråga, men vi måste säkra att vi tar vår del av ansvaret.

Fungerade fysiska och digitala transporter är helt avgörande för den gröna industrins framväxt. I Norra Sverige finns stora möjligheter, men de fysiska avstånden inom regionen är stora och många företag har långt till marknaden. Vår transportpolitik ska starka transportinfrastrukturen och förbindelserna mellan norra och mellersta Sverige och övriga Europa.

Transportinfrastrukturens utveckling spelar en avgörande roll för omställningen av Sverige till det första fossilfria välfärdssamhället. Klimatfrågans ökade tyngd och utfästelsen att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland förpliktigar. Om detta ska uppnås måste rätt åtgärder sättas in för en fortsatt utbyggnad av järnvägen i norra Sverige.

Under de senaste åren har vi sett en stark ny industrialisering i norra och mellersta Sverige. Vi kräver att det särskilt beaktas i nästa nationella plan. Hänsyn måste därför tas till de stora och växande volymer gods som produceras i norra och mellersta Sverige. Eftersom det handlar om stora volymer och långa avstånd till var de stora marknaderna finns, är åtgärderna i denna del av Sverige av särskild vikt.

Huvudinriktningen för Sverige måste vara att ta fram långsiktiga utvecklingsplaner för alla järnvägar och gränsöverskridande stråk och realisera ett nationellt järnvägsnät för 250 km/tim. Vi ser stråket Stockholm – Luleå som självklar första del i detta nät, inte minst för Botniabanan samt de etapper som nu byggs på.

Vägar

Vägarna av betydande vikt för våra regioner och det krävs en fortsatt inriktning på längre och tyngre fordon. De så kallade EU-trailerns som i dag färdas på våra vägar är inte klimateffektiva och i vinterväglag direkt farliga och behöver fasa ut. Den påbörjade satsning på våra vägar och bärighetsklass 4 (BK4) måste därför öka.

Sverige är ett avlångt land och de dåliga vägarna ökar klyftan mellan stad och landsbygd. Av de 20 värsta vägarna i Sverige finns 19 i landets norra regioner. En bra vägstandard är en förutsättning för tillgänglighet i områden där bilen ofta är det enda alternativet. Nedprioriteringar och otillräckliga resurser till vägarna ökar den avståndsproblematik som redan finns i gles- och landsbygden.

Trafikredaktionen och P4 Malmöhus gjorde sommaren 2020 en granskning som visar att Västernorrland har sämst vägar, Västerbotten de spårigaste och Jämtland samt Norrbotten ligger långt över rikssnittet med 10 % undermåliga vägar. Detta visar tydligt att norra Sverige har de sämsta vägarna i landet. Totalt ligger 16 av de 20 sämsta riks- och länsvägarna norr om Dalälven. Likt den förra undersökningen är riksväg 90 den väg som har störst brister, en väg som går genom Västerbotten och Västernorrland. Av europavägarna är det E45 som tveklöst är den väg som har sämst standard enligt undersökningen. Många av vägarna som till exempel E12, E10 och riksvägarna 99,95, 365 och 370 trafikeras dessutom av mycket tung trafik och slits därför hårt.

Särskilt viktiga stråk för i inlandet är E12, E14 som, i likhet med E45, är en nationell stamväg – finansierad via nationell plan – och viktiga östvästliga förbindelser med Norge. E14 är en del av Mittnordenstråket som därutöver innefattar Mittbanan och dess förlängning i Norge, Meråkerbanan. Den i Norge aviserade elektrifieringen av Meråkerbanan väntas ytterligare öka Mittbanans betydelse, avseende både gods- och persontrafik. Inlandsbanan är en annan viktig pulsåder med stor potential, inte minst när det gäller att föra över gods från väg till järnväg.

Utöver försämrad tillgång till arbete, skola och servicefunktioner innebär dåliga vägar ökade driftskostnader och försämrad trafiksäkerhet för den enskilde. Försämrad tillgång till råvara och möjlighet att transportera denna minskar möjligheten för företag att växa och skapa nya jobb. Ett väl underhållet vägnät är därför nyckeln i vår ekonomi och bland våra viktigaste offentliga tillgångar.

Motormännens vägombud har granskat kvaliteten på 83 700 km av Sveriges statliga vägnät och kan presentera exklusiva siffror och kartor – län för län. Resultatet visar att 0,7 procent av det undersökta europavägnätet, 0,5 procent av riksvägnätet och 1,1 procent av länsvägnätet är underkänt och håller så låg kvalitet att det är obehagligt att trafikera och kostsamt att reparera. Sämst och störst brister hittas i Västerbotten.

Det har visat sig att det finns brister i statistiken som kan förklara varför det ser ut som det gör när det handlar om infrastrukturinvesteringar. Mellansvenska handelskammaren har nyligen släppt en rapport som till exempel visar att Dalarnas exportvärde kan ha underskattats i den officiella statistiken från SCB.

Stora delar av Norra Sveriges exportvärde flyttas till andra län eftersom några av de största exportörerna har sina huvudkontor i storstadsområden. Utvecklingen av Industrins produktions i skogslänen underskattas nu i Trafikverkets planeringsunderlag vilket får negativa konsekvenser för den gröna industriomställningen och därmed negativa konsekvenser för hela landet.

Särskilda infrastrukturmöjligheter i norra Sverige

Vår transportpolitik ska starka transportinfrastrukturen och förbindelserna mellan norra och mellersta Sverige och övriga Europa. Under de senaste åren har vi sett en stark ny industrialisering i norra och mellersta Sverige. Den kräver särskild uppmärksamhet i nästa nationella plan. Hänsyn måste tas till de stora och växande volymer gods som produceras i norra och mellersta Sverige. Eftersom det handlar om stora volymer och långa avstånd till de stora marknaderna blir åtgärderna i denna av Sverige av särskild vikt.

Besöksnäringen och de gröna näringarna spelar en allt viktigare roll i den svenska ekonomin. Det är viktigt att det speglas i nästa nationella plan. Länsplanernas ramar måste dessutom utökas och beräkningsmodellen behöver göras om.

Slutförandet av EU:s stomnätets korridorer och uppfyllandet av kraven i TEN-T förordningen och de gemensamma gränsöverskridande stråken inom Norden är helt avgörande för den fortsatta utvecklingen av vårt transportsystem. Vägarna kommer fortsatt att vara viktiga för våra regioner. Det krävs en fortsatt satsning på våra europavägar, vägunderhåll, mötesseparering och BK4.

Huvudinriktningen för Sverige måste vara att ta fram långsiktiga utvecklingsplaner för alla järnvägar och gränsöverskridande stråk och realisera ett nationellt järnvägsnät för 250 km/tim. Vi ser stråket Stockholm – Luleå som en självklar första del i detta när, inte minst därför att Botniabanan samt de etapper som nu byggs. Ostkustbanan och Norrbottniabanan har redan det

europiska trafikstyrningssystemet ERTMS, något som är nödvändigt för övergången till 250 km/h trafik. För att uppnå överflyttning till järnväg och sjöfart måste även anslutningar, terminaler och hamnar utvecklas parallellt med infrastrukturen i stråken.

Flyget

Flyget bidrar till grundläggande tillgänglighet och regional utveckling i hela landet. För det svenska näringslivet och företaget (liksom för privatresenärer) är tillgången till snabba och effektiva flygtransporter över dagen, såväl inom som utom landet, helt avgörande för att kunna utvecklas i en alltmer globaliserad värld. Det är positivt att fler väljer att åka tåg och att intresset för hållbart resande ökar. Samtidigt kommer flyget alltid vara viktigt och måste utvecklas.

Svenska kommuner betalar varje år ut mångmiljonbelopp för att täcka förlusterna för de kommunala flygplatserna, samtidigt som det totala svenska flygplatssystemet genererar vinster. Passagerarna från de regionala flygplatserna bidrar alltså till flygplatssystemets totalekonomi.

En stor del av norra Sverige ligger nära den arktiska regionen som blir allt viktigare i ett globalt perspektiv. I kombination med ett starkt exportberoende näringsliv och en växande besöksnäring (med tydliga utvecklingsmöjligheter) blir den nationella och internationella tillgängligheten allt viktigare för norra Sverige. På grund av avstånden till och från de norra regionerna kan denna tillgänglighet till stor del endast tillgodoses genom flyget.

Arlanda flygplats funktion som nationellt och internationellt nav har central betydelse och måste säkerställas. Flyget är en stark drivkraft för ekonomisk tillväxt, jobb, handel och rörlighet och spelar en viktig roll för EU:s ekonomi. De senaste 20 åren har avregleringen av den inre flygmarknaden, globaliseringen och den kraftigt ökade efterfrågan på flygtransporter gjort att flyget har expanderat i Europa.

Samtidigt har flygtrafiken en negativ påverkan på klimatet genom utsläpp av växthusgaser. Åtgärder för att successivt införa mer långsiktigt hållbara drivmedel är därför av yttersta vikt för att flygtrafiken ska kunna behållas och utvecklas. Det är viktigt att staten tar en mer proaktiv roll för flygets klimatomställning. I upphandling kan större krav på minskat utsläpp ställas. Vi måste öka innovationsgraden och skynda på omställningen och utvecklingen av svenskt flyg och hållbara flygbränslen. Vi måste sikta mot ett fossilfritt flyg, precis som tåg och bilar har utvecklats, och inte mot ett flygförbud. Våra företag måste vara konkurrenskraftiga och ha möjligheter till expansion och export och där är flyget viktigt för en ökad tillväxt för oss som ligger i toppen av Europa.

Nextjets konkurs visade tydligt på sårbarheten i möjligheten att snabbt ta sig till och från mindre orter, främst i Norrlands inland. Staten måste kunna säkerställa flyg i hela landet. Vid sidan om investeringar i vägar och järnvägar måste vi också kunna lita på en fungerande flygtrafik. Trafikverket upphandlar och finansierar flygtrafik till ett antal mindre kommuner samt mellan Östersund och Umeå för att förbättra tillgängligheten. Trafikverkets målsättning är att förbättra

tillgängligheten för kommuner till viktiga samhällsfunktioner och från orter inom länet och regionen samt nationellt och internationellt.

För en kommun av till exempel Arvidsjaur, Lycksele och Örnsköldsviks storlek kan det handla om ett underskott på runt 10–20 miljoner kronor/år. Ökade kostnader för höjda säkerhetskrav och lägre ersättning från det nationella systemet för flygtrafikledning gör inte saken bättre. Dessutom behövs underhåll av flygplatsernas infrastruktur. Om vi i framtiden endast ska ha möjlighet att åka från de flygplatser som går med vinst i dagsläget, blir det inte många resmöjligheter kvar.

För oss socialdemokrater är det tydligt att vi inte kan lägga över ansvaret för samhällsviktiga funktioner som inrikesflyget på marknaden. I stället behöver vi stärka det statliga ansvaret. Vi vill se ett starkare samhälle där hela landet ska leva. Så bygger vi ett tryggare Sverige. Den S-ledda regeringen satte fokus på hela landet genom att lokalisera myndigheter till andra ställen än Stockholm. Det är av stor betydelse att vi kan fortsätta att säkerställa statlig service och att investeringar görs i hela landet. Ska hela Sverige kunna leva behöver vi också kunna garantera fungerande transporter och service i hela landet.

Därför bör de regionala flygplatsernas långsiktiga ekonomiska förutsättningar klarläggas och statens roll tydliggöras. Flyget eller ens behovet av en utveckling till en hållbar infrastruktur. Trots flygets betydelse för glest bebyggda regioners exportmöjligheter.

Partikongressen föreslår besluta:

A814:1 att den mycket starka nyindustrialisering som sker i norra och mellersta Sverige särskilt beaktas i den nationella planen

A814:2 att den gröna energiproduktionen och de gröna näringarnas viktiga roll i den svenska ekonomin avspeglas i den nationella planen

A814:3 att länsplanernas ramar utökas och beräkningsmodellen görs om

A814:4 att utvecklingsplaner för alla järnvägar och gränsöverskridande stråk realiserar genom ett nationellt järnvägsnät med bashastigheten 250 km/tim

A814:5 att planera för överflyttning till järnväg och sjöfart inkluderar anslutningar, terminaler och att hamnarnas förutsättningar utvecklas parallellt med infrastrukturen i stråken

A814:6 att en fortsatt satsning görs på våra vägar med vägunderhåll, mötteseparering och en stor satsning på BK4

A814:7 att de regionala flygplatsernas långsiktiga ekonomiska förutsättningar klarläggs och statens roll tydliggörs

A814:8 att Arlanda får en fjärde bana

A814:9 att Öst-västliga förbindelser stärks

Socialdemokraterna i Västerbotten, Norrbotten och Jämtland

Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A815

LOMMA ARBETAREKOMMUN

En jämlik och rättvis kollektivtrafik för pensionärer

Pensionärer i Sverige behandlas olika, när det gäller att få åka utan kostnad med kollektivtrafiken, beroende på i vilken kommun de bor.

En del kommuner erbjuder detta från 65 års ålder medan andra inte förrän från 75 år och en del kommuner bjuder på sin höjd på en liten pensionärsrabatt. Dessutom kan man bara åka gratis inom hemkommunen.

Pensionärer i små kommuner, utan eget sjukhus och diverse myndigheter, kan inte ta sig till dessa utan extra kostnad, vilket pensionärerna i storstadskommuner kan.

Partikongressen föreslås besluta:

A815:1 att gratis kollektivtrafik för pensionärer ska gälla i alla kommuner

A815:2 att detta ska gälla från 65 års ålder

A815:3 att det även ska gälla vid besök i andra kommuner

Mari Brandt

Lomma arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A816

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

En svensk digital strategi byggd på socialdemokratisk ideologi

Under det senaste seklet har informationssamhället realiserats. Digitalisering, ny teknik och nya sociala medier har förändrat samhället i grunden. Vi socialdemokrater har dock varit lite naiva och ofta låtit företagsvärlden och den fria marknaden helt stå för den digitala utvecklingen. Samtidigt så är det stora nya digitala infrastrukturer som behövs och som våra myndigheter, kommuner och medborgare är beroende av. Denna infrastruktur borde ägas, förvaltas och utvecklas av oss tillsammans och inte av globala företag.

Idag hanterar vi mycket av vår information i det så kallade "digitala molnet". Detta moln består av stora serverhallar som erbjuder både hårdvara och mjukvara till den som är beredd att betala. Tjänsterna är ofta mycket användarvänliga och kundpassade, det är exempelvis möjligheter att söka, skicka e-post, lagra filer, skriva dokument, chatta med kollegor, hålla videomöten och annan funktionalitet som erbjuds i dessa molntjänster. Gigantiska globala företag äger dessa serverhallar och äger även mjukvaran "programmen och tjänsterna" som vi använder dagligen på

våra arbetsplatser och i privatlivet. Svenska kommuner, regioner och myndigheter lägger kopiösa mängder pengar på att köpa dessa tjänster av internationella bolag. Vi hade troligen kunnat drifta egna serverhallar, utveckla egen mjukvara och säkerställa informationssäkerheten mycket väl själva med alla dessa pengar och samtidigt anställa mängder av kunniga svenskar med lämplig IT-kunskap mm.

I denna nya informationstidsålder så är så kallad "big data" och informationen det nya guldet som företagen tjänar mängder av pengar på. Företagen kan kartlägga våra dagliga rutiner, anpassa reklammeddelanden till oss på individnivå och skulle eventuellt kunna sälja information om våra intressen etc till annan part. Detta må vara okej i vårt dagliga fritidsliv, men i arbetslivet så är det mer bekymmersamt när vi arbetar med medborgare och deras känsliga personuppgifter eller med annan statshemlig information. Vi kan inte riskera att patientjournaler från svenska medborgare säljs vidare till exempelvis försäkringsbolag som vill veta hur en kunds hälsotillstånd är innan försäkring tecknas etc. Vi måste vara säkra på att den information som vi lagrar i systemen också stannar i systemen.

Vi borde istället utveckla en IT-infrastruktur, ett svenskt moln, där vi med egna servrar i vårt land kan erbjuda säker informationslagring, moderna kommunikationsverktyg och annan ny digital infrastruktur.

Inom den digitala utvecklingen har vi sett alternativ till de kapitalistiska bolagens affärsmodeller, det finns open source, public domain media, wikipedias och annat som skulle kunna användas som inspirationskällor för oss socialdemokrater.

Vad anser vi socialdemokrater om digitala valutor, hur kan vi beskatta dessa i framtiden, hur ska AI användas och utvecklas, hur motverkar vi det digitala utanförskapet som drabbar flera medborgare, dessa och åtskilliga frågor behöver vi fundera på och besvara.

Vi socialdemokrater måste ta ett digitalt språng och använda vår socialdemokratiska ideologi i den nya digitala tidsåldern. Sverige behöver en digital strategi som bygger på socialdemokratisk ideologi och inte på marknadsliberala mekanismer.

Partikongressen föreslås besluta:

A816:1 att vi socialdemokrater utreder hur vi skulle kunna bygga egen IT-infrastruktur, både mjukvarumässigt och hårdvarumässigt, där myndigheter och annan offentlig verksamhet kan lagra sin information och använda som kommunikationsplattform etc

A816:2 att vi socialdemokrater tillsätter en arbetsgrupp som tar fram en "digital strategi för Sverige" som bygger på socialdemokratisk ideologi

Mathias Persson. Triangelns S-förening skickar motionen som egen
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A817

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En tågpolitik för landsbygden och klimatet

Många städer går just nu samman för att främja höghastighetsbanor. Det planeras banor mellan Stockholm och Oslo, Stockholm och Göteborg, samt Stockholm och Malmö.

Tyvärr finns det en stor negativ aspekt av att bygga järnväg. Järnvägars byggprocesser kräver mer naturresurser och släpper ut mer mängder koldioxid än vad jorden klarar av just nu. Det är mycket stål och betong och långa tunnlar eftersom banorna måste vara mycket rakare än dagens banor. Detta skapar i sig stora koldioxidutsläpp.

Investerar vi dessa höghastighetsbanor spenderar vi pengar motsvarande 20 år av Sveriges infrastrukturbudget på att bygga tåg till platser som redan har tågförbindelse, och sedan hoppas på att människor väljer bort flyget för att tågen nu går lite fortare.

Per Kågeson, fil.dr. i miljösystemanalys, säger:

”Höghastighetsbanorna kommer inte påverka flyget särskilt mycket. Det finns bättre sätt att använda 200–300 miljarder om man snabbt vill minska utsläppen.”

Vi skulle kunna nöja oss med hur snabbt tågen går idag.

94 % av alla tåg kom fram i tid under 2020.

En järnvägs politik som skulle gynna hela landet, och inte bara storstadsregionerna, skulle istället vara att öppna de stationer på landsbygden där tåget bara åker förbi. Eller mellan platser det enbart går godstrafik. Utnyttja de spår vi har.

Om vi ska lägga ny järnväg, med tanke på den enorma klimatpåverkan det har, ska järnvägen läggas mellan platser som idag inte har tåganslutning med varandra.

Partikongressen föreslås besluta:

A817:1 att Socialdemokraterna inte verkar en utbyggnad av snabbare tåg

A817:2 att Socialdemokraterna ska verka för att knyta ihop platser som idag inte har järnvägsanslutning med varandra

A817:3 att Socialdemokraterna ska verka för att öppna stationer där järnvägen idag är knuten

Marcus Sjögren

Karlstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A818

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En svensk green new deal

Värmeböljor, ökenspridning, stigande havsnivåer, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av globala temperaturökningar är det allvarligaste existentiella hotet som både mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. En enig forskarkår skriker sig hes för att uppmärksamma världens beslutsfattare om en förestående samhällskollaps orsakad av klimatförändringar. Klimatkrisen är därför vår tids ödesfråga. De åtgärder som har vidtagits har till sin omfattning varit otillräckliga. Den avgörande faktorn för att världen ska klara av att lösa klimatkrisen är att omställningshastigheten ökar markant. Det krävs gemensam politisk handling för att ställa om. Vår vision om det hållbara samhället är att vara och bidra efter förmåga och att det ekonomiska systemet drar åt samma håll som de ekologiska och sociala behoven, istället för att som idag undergräva dem.

Risken för att fler människor än någonsin tvingas på flykt är uppenbar, och de fulla konsekvenserna av en temperaturhöjning på över 1,5 grad är närmast oöverblickbara. Effekterna och konsekvenserna kommer slå hårdast mot de grupper som idag har minst resurser. Det är arbetarklassen och särskilt kvinnor och barn som kommer drabbas hårdast av ett förändrat klimat. Därför är den globala uppvärmningen också det enskilt största hotet mot jämlikheten, både i Sverige och i världen. Den mest rättvisa och jämlika klimatpolitiken kommer därför alltid vara den som är mest ambitiös.

70 procent av de globala utsläppen kopplas till 100 företag. Den rika eliten orsakar mångdubbelt större utsläpp än den globala arbetarklassen. Om klimatomställningen ska lyckas måste klimatpolitiken utgå från ett klass- och landsbygdsperspektiv. Stödet för en offensiv klimatpolitik, och därmed möjligheterna för att den ska bli verklighet, riskerar att urholkas om politiken inte uppfattas som rättvis. Därför ska åtgärderna för att ställa om bekostas av de stora företagen och den rika eliten, det vill säga de som idag tjänar mest på utsläppen av växthusgaser. Det är de gemensamma lösningarna som kommer ta oss ur klimatkrisen. Det är inte den enskilda som ska ha klimatångest för att företag gör stora utsläpp i vår miljö. De företag som står för de stora utsläppen, och som tjänar på att göra dem, är de som ska betala för lösningarna.

Statens och kommunernas generella investeringsbehov är betydande och det krävs en omfattande omställning för att samhället ska bli hållbart. Utöver de akuta behoven i välfärden har vi eftersatt investeringar i vägar, järnvägar och bostadsområden. Kollektivtrafiken måste byggas ut samtidigt som biljettavgifterna fasas ut för att bli tillgänglig för alla. Elnätet står inför en kommande kapacitetsbrist som inte kommer lösas av marknaden ensamt. Det här är utmaningar som står i vägen för svensk konkurrenskraft, för den gröna omställningen och för att människor ska kunna leva fria liv. För att kunna minska utsläppen från transportsektorn måste stora delar av person-

och godstransporterna flyttas från väg och flyg till räls. Ska inrikesflyget i södra Sverige ersättas av tågresande måste restiderna minska kraftigt, därför behövs stambana för höghastighetståg.

Eftersom 70 procent av Sveriges klimatpåverkan har fossilt ursprung måste omfattande åtgärder vidtas för att de fossila bränslena ska fasas ut. Tillgången till trygg och stabil energiförsörjning är viktig för både industrin och välfärden. För att dessa välståndsskapande verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas måste andelen förnybar energi öka och de fossila energikällorna fasas ut. Det kräver ett politiskt ledarskap som vågar reglera marknaden och sätta människan och planeten framför kortsiktiga och fossila vinstintressen.

Det vi konsumerar i Sverige orsakar stora utsläpp globalt. Vårt sätt att producera, konsumera, använda och slänga saker kan inte fortsätta om vi vill ha ett hållbart samhälle. Sverige ska bli världens första cirkulära ekonomi, det vill säga en ekonomi där förbrukade produkter återanvänds och återvinns i så hög grad som möjligt. För att det ska kunna genomföras behöver ett antal åtgärder vidtas. En koldioxidmärkning av produkter och tjänster som säljs i Sverige skulle möjliggöra mer klimatmedvetna val. En åtgärd som skulle ta Sverige mot en cirkulär ekonomi är införandet av fler pantsystem samt gemensamma pantsystem i EU. Målet måste vara en helt cirkulär ekonomi.

Förmågan att genom kollektiv handling och gemensamma system möjliggöra individuell frigörelse har länge varit socialdemokratins styrka. Den förmåga behövs mer än någonsin för att rusta människor för förändring samt ingjuta mod, hopp och tillförsikt om att ingen ska lämnas efter. Detta är av avgörande betydelse för att omställningen ska vara möjlig att genomföras.

Vi kan inte sätta vårt hopp till att kapitalister ska prioritera samhällsnytta före vinstmaximering. Staten behöver påskynda omställningstakten genom stora investeringar i innovation och grön teknik. Klimatkrisen ska mötas med gemensamma lösningar. Investeringar i den gröna omställningen kommer även stärka vår konkurrenskraft och skapa tusentals nya gröna jobb. På så sätt kan vi lyckas höja människors levnadsstandard samtidigt som vi möter klimatkrisen med full kraft.

Socialdemokratin måste axla rollen som grön samhällsbyggare. Den roll som förenar en miljömässig omställning med social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som vi skapar förutsättningar för nya innovationer, stärkt välfärd och ökad livskvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

A818:1 att Socialdemokraterna verkar för byggandet av en ny stambana för höghastighetståg med kapacitet för 320 km/h

Philip Botström

Karlstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A819

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Europavägarna i Sverige

Europavägar är ett vägnät som binder ihop länderna i Europa med varandra. Sedan 1950 har kontinentens länder i olika omgångar blivit en del av detta nätverk av vägar. De olika europavägarna är utlagt som ett rutnät över hela kontinenten, i väst-östlig riktning från Atlanten till östra Kazakstan och i nord-sydlig riktning från Nordkapp till Kreta i Medelhavet.

I Sverige har vi ett totalt 14 Europavägar. På dessa vägar reser det mycket människor och sker många transporter. De är pulsådorr i vårt land och i de landsdelar de finns och går igenom. En del av dem är knutna till större transportkorridorer ut i resten av Europa.

En bra väginfrastruktur är viktig för den lokala- och regionala utvecklingen, men även för hela vårt land och för hela kontinenten. Europavägarna ger möjligheter för människor och varor att ta sig/färdas snabbare mellan olika platser. De knyter ihop oss och får oss att komma närmare varandra. Detta vägnät är mycket viktigt i vår nationella infrastruktur. Dessvärre varierar standarden på europavägarna i Sverige ganska mycket. Flera håller en låg standard. Mycket behöver göras för att alla ska bli snabba, säkra och bekväma vägar att färdas på. Speciellt om man åker längre sträckor.

Förändringen av fordonsflottan till elbaserade transportermedel kommer att kräva bättre vägar och möjligheter till tankning, service mm. Därför behöver vi fortsatt ha våra Europavägar i toppskick, däribland att det vid och runt dessa finns en utbyggd el-infrastruktur. En minimistandard för vägarna är att dessa också håller motorvägsstandard. Det skapar ett bättre flöde för trafiken.

Partikongressen föreslås besluta:

A819:1 att Sveriges Europavägar så långt det går håller motorvägsstandard

A819:2 att vid och runt Sveriges Europavägar byggs det en el-laddningsinfrastruktur

Roger Jönsson och Thomas Micha

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A820

VÄNNÄS ARBETAREKOMMUN

Extra kostnader för äldre i det digitala samhället

Motionen tar upp ett problem för de svagaste i samhället när leverantörer tar ut fakturaavgifter för varje pappersfaktura. Det gäller äldre och funktionshindrade som inte har e-legitimation eller tillgång till internet. En äldre person eller funktionshindrad har ofta behov av att någon hjälper till att betala deras fakturor, genom god man eller anhörig med fullmakt. God man eller anhörig kan inte beställa e-legitimation för dem. Personerna kan inte själv beställa e-legitimation och har inte tillgång till internet. Banken kan inte heller lägga in e-faktura eller autobetalning för dessa personer. Ser ingen möjlighet för de äldre och funktionshindrade att slippa kostnaden på annat sätt än att fakturaavgifter för pappersfakturor plockas bort.

Som ett exempel har Telia AB nyligen ändrat sina faktureringsintervaller från kvartalsfaktura till månadsfaktura, de tar ut fakturaavgift med 49 kronor per faktura. Det innebär att personerna får extra kostnader för ovanstående exempel med 588 kronor per år. En stor kostnad för ingenting, för en pensionär med låg pension. Telia AB får nu in intäkter med 588 kronor istället för 196 kronor per år från varje person utan internettillgång. Ser det som extra viktigt nu att de har tillgång till telefon när Corona pandemin begränsar dem att hålla kontakt med familj och vänner. Staten har dessutom aktieinnehav i Telia AB, som bör vara ett föredöme för andra leverantörer.

Partikongressen föreslås besluta:

A820:1 att Socialdemokraterna ska verka för att såväl gode män som anhöriga med fullmakt ska ges möjlighet att sköta fullmaktsgivarens ekonomi via internet

Berit Persson Vännäs S-förening

Vännäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A821

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Finansiering av bredbandsutbyggnad

Regeringen har satt som mål att alla ska ha tillgång till snabbt bredband år 2025. Post- och Telestyrelsen PTS har beräknat att det kommer att kosta 22 miljarder kronor. Men regeringen har endast avsatt 650 miljoner i sin budgetproposition för utbyggnad under de kommande tre åren.

Det är länsstyrelserna som bestämmer hur resurserna ska fördelas till kommunerna i varje region. Alla kommuner har olika förutsättningar att kunna erbjuda sina kommuninvånare ett snabbt bredband till rimligt pris. Kommuner med relativt få invånare och stor andel som bor på

landsbygden behöver bidrag för att klara finansieringen. Marknaden kan inte säkerställa behovet på landsbygden fullt ut.

För år 2019 fanns totalt 28 miljoner kronor att delas ut som ett bidrag till Östergötlands kommuner via Länsstyrelsen. Några kommuner får del av bidraget, medan de flesta blir utan. Om regeringen vill uppnå sitt mål krävs en snabb utbyggnad av bredband i hela landet. Men det förutsätter att kommunerna får hjälp med finansieringen. Annars är det stor risk att det bara blir tomma löften och att klyftan mellan dem som bor i tätort och på landsbygd ökar ytterligare.

Partikongressen föreslår besluta:

A821:1 att tillse att resurserna fördelas till de kommuner som har störst behov

A821:2 att Socialdemokraterna aktivt verkar för att finansiering av bredbandsutbyggnaden säkerställs

Ann-Britt Wrenner

Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A822

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Fler alkoholkontroller på lastbilstrafiken

När Braviken pappersbruk 2016 införde obligatorisk alkoholkontroll för alla lastbilar som lämnade företaget visade det sig att en förare i veckan blåste över tillåten gräns.

Inom transportbranschen är det inte ovanligt att det förekommer utländska förare på de svenska vägarna. Det är inte heller ovanligt att lastbilschaufförer dricker alkohol på båten som tar dem till Sverige. Både inhemska och utländska förare. Haningepolisen uppger dock att problemet är större med utländska förare.

Svenska lastbilsförare uppger att de gärna skulle se skärpta och fler kontroller. Om vi ser på exemplet med Bravikens pappersbruk så kan vi ju bara ana om hur det ser ut runt om i landet, och på våra vägar.

Partikongressen föreslår besluta:

A822:1 att samtliga lastbilsförare som kommer till Sverige ska alkoholtestas innan de släpps ut på våra vägar

A822:2 att fler alkoholkontroller på lastbilsförare sker runt om i landet

A822:3 att fler kontroller görs av lastbilsförare för andra droger än alkohol såväl vid ankomst till Sverige som runt om i landet

Fackliga utskottet i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A823

KALIX ARBETAREKOMMUN

Framtagning av mål, säkerhetsstrategier och handlingsplaner för införandet av Artificiell Intelligens

Motionens omfattning

Framtagning av mål, strategier och handlingsplaner för en politisk styrning vid implementering av Artificiell Intelligens (AI) i hela samhällssektorn.

Bakgrund till motionen

Artificiell Intelligens påverkar utveckling, ekonomi och demokrati och måste därför till vissa delar påverkas av politiken. Artificiell Intelligens kommer att få en större samhällspåverkan än tidigare förändringar och därmed stora konsekvenser för demokratin och ekonomin. Därför krävs en politisk insikt och en politisk påverkan i ett tidigt skede av processen

Så här definierar Wikipedia aktiviteten Artificiell Intelligens (AI)

Artificiell intelligens är förmågan hos datorprogram och robotar att efterlikna människors och andra djurs naturliga intelligens, främst kognitiva funktioner såsom förmåga att lära sig saker av tidigare erfarenheter, förstå naturligt språk, lösa problem, planera en sekvens av handlingar och att generalisera. (enligt Wikipedia).

Hur nyttjas AI i dag och vilka är för- och nackdelarna samt annan påverkan i samhället

De förutsättningar som är nödvändiga för att bygga upp system för AI är stora historiska datavolymer, datorkraft och AI kompetens för utveckling av algoritmer. De som i dag har kommit längst på området är Google och Facebook. Deras informationsinsamling har pågått i många år och ligger på detaljerad individnivå. Den utförs utan vår vetskap om hur informationen hanteras. Det här har blivit ett stort problem och kommer snabbt att förvärras om vi inte tar tag i problemet. Vi måste styra utvecklingen. Kunskapsnivån är i dag låg både i näringslivet och den offentliga sektorn och därmed även nyttjandegraden.

• Fördelar med AI

Det är nödvändigt med AI utveckling både i företag och offentlig verksamhet eftersom vi lever i en konkurrensutsatt värld. På många områden saknas personresurser och där behövs ett maskinellt utvecklande beslutsstöd för att klara verksamheten. Inom näringslivet är det fråga om rationaliseringar av olika slag. Införandet av AI kommer med stor sannolikhet att minska företagets kostnader och samtidigt öka dess vinster. AI kan även skapa stora mervärden i befintliga verksamheter.

• Nackdelar med AI

Samtidigt med införandet av AI ökar arbetslösheten och samhällets kostnader ökar. Samhället kommer att ytterligare dras isär då den ekonomiska ojämlikheten ökar. De sociala aspekterna kan bli negativa om man inte åtgärdar problemet.

De stora ägarna av information sitter på en guldgruva. Genom att bearbeta och analysera data med hjälp av algoritmer kan man kartlägga individens önskemål, tyckande och behov på alla typer av områden. Det kan röra sig om konsumtion, omröstningar eller politik. Analyserna kan sedan förutsäga saker om olika individer och sedan via ny anpassad utskickad information påverka deras val i olika sammanhang. Den personliga integriteten är i stor fara.

Inom till exempel aktiehandeln kan AI systemen på delar av en sekund ta sälj- eller köpbeslut genom analyser av tidigare börshändelser eller andra händelser inom samhällsekonomin. Hanteringen är överlägsen människans agerande inom handeln. Vinnarna är de som har information, kompetens och kapital.

Inför ett val kan man skräddarsy information som passar situationen. Underlagen är tidigare inhämtad information som bearbetats och analyserats och sedan anpassats på individnivå för att på bästa sätt påverka individens val.

Det här innebär att de som sitter med information och AI kompetens redan i dag har ökat sina vinstmarginaler, anställt de bästa inom AI och utvecklat de bästa algoritmerna. Dessutom har man ökat försäljningen av information till andra företag utan att ha någon större kontroll av hur informationen ska användas. Samtidigt köper man upp andra företag för att komma åt deras information i syftet att ytterligare stärka sin makt över individen och samhället.

Rent generellt så kommer AI att friställa människor från en mängd olika jobb. Nu är målgruppen administrativ personal. Det kommer visserligen att behövas nya kompetenser, men de som får sluta sitt jobb har inte den kompetensen. Hur ska man hantera det problemet?

• **AI och demokratin**

Som nämnts tidigare så sitter några stora företag på informationen, kapitalet och kompetensen. De kan redan i dag påverka val av olika slag i samhället. Det kommer sannolikt att underminera demokratin och då är vi inne på en farlig utveckling. Redan nu måste politiken gå in och begränsa användningen av information. Individen måste kunna spärra nyttjandet av den information man lämnar ifrån sig. Vi vill inte ha en demokrati som styrs av kapitalet eftersom det då inte är fråga om en rättvis demokrati längre.

Om mindre seriösa aktörer äger information och AI kompetens kommer fake news (falska nyheter) och deep fake (manipulerade bilder eller filmer) att få en helt annan dignitet än tidigare och skapa enorma hot i vårt samhälle. Politiken kan indirekt starkt påverkas från dessa aktörer. Därför är det viktigt att agera redan nu.

Politikens ansvar för AI utvecklingen och dess påverkan i samhället

Politiken har ett stort ansvar i den utveckling vi står inför inom AI området. Vi har tidigare genomgått förändringar i samhället, men inte av den dignitet som AI kan komma att utgöra.

Fokuseringen har till stor del varit på de positiva sidorna medan de negativa sidorna har lämnats. Företagen som satsar på automation och robotisering måste bidra till finansieringen av de ökade samhällskostnader det medför. Vi måste skapa sociala fonder eller en beskattningsmodell som hanterar utslagningen och skapar ersättningsjobb och utbildningar. Beskattningsmodellen borde samordnas med framtagningen av en ny skattereform. Företagens sociala ansvar måste öka.

Tyvärr kan regler bromsa utvecklingen och det är inte syftet. Trots allt så kommer drivkraften till investeringar inom AI från att man vill vara ett konkurrenskraftigt företag inom den egna verksamheten och då borde näringslivet vara öppna för en diskussion om deras ansvar inom AI utvecklingen. Konkurrenskraften kan öka genom rationaliseringar och skapandet av mervärden med hjälp av AI. Medvetenheten om hotet på demokratin och kraften i fake news och deep fake på alla områden i samhället borde få näringslivets aktörer att tillsammans med politiken medverka till bra lösningar.

Statens, regionernas och kommunernas ansvar för att införa AI i sina verksamheter på ett rationellt sätt är stort. Genom att styra processerna kan man minimera kostnader och samtidigt skapa lösningar som är gemensamma för hela Sverige. Då man datoriserade upp vårdverksamheten uppfann man hjulet nere på hälsocentral- och sjukhusnivå. Resultatet blev att regionerna i dag, med vissa undantag, inte kan kommunicera patientjournalinformation på elektronisk väg. Det blev ett ekonomiskt och hanteringsmässigt fiasko.

Min motivering till motionen

Om man följer händelser ute i världen och observerar de onda krafter som på ett kriminellt sätt utnyttjar den elektroniska utvecklingen så ser man att de har tagit täten och ligger steget före rättvisan. Den kriminella ekonomiska verksamheten omsätter allt mer pengar. Pengar är makt och nästa fas för dessa krafter är att utöva makt på demokratierna. AI, informationsdatabaserna och det digitala nätet är de perfekta delarna i verktygslådan för att manipulera och styra informationen i samhället. Ska vi rädda demokratin måste vi skapa och förankra en agenda som innehåller mål och strategier för AI utvecklingen och dess samhällskonsekvenser. Diktaturer utnyttjar informationsteknologin fullt ut i sina syften att stärka sin egen makt. Nu är det hög tid för politiken att på ett liknande sätt stärka demokratin. Ibland måste den personliga integriteten ställas åt sidan eftersom demokratin och säkerheten är viktigast. Här kan nämnas motståndet mot övervakningskameror och samkörning av myndighetsregister. Tyvärr blundar vi för integritetsfrågan då det gäller då sociala medier och utnyttjandet av AI. Att analysera den påverkan som AI kan komma att få samt vidta åtgärder tar tid och kräver kompetens, men låt oss för en gång skull ligga steget före de mörka krafterna.

Partikongressen föreslås besluta:

A823:1 att ni beslutar om inrättandet av en arbetsgrupp

A823:2 att identifiera konsekvenserna vid införandet av AI inom näringslivet

A823:3 att identifiera konsekvenserna vid införandet av AI inom offentlig sektor

A823:4 att identifiera säkerhetsproblem vid införandet av AI

A823:5 att identifiera konsekvenserna för samhällsekonomin vid införandet av AI

A823:6 att identifiera konsekvenserna för demokratin vid införandet av AI

A823:7 att identifiera de sociala konsekvenserna vid införandet av AI

A823:8 att ta fram tydliga mål för AI verksamheten i Sverige

A823:9 att ta fram strategier och handlingsplaner på de områden som berör, näringslivet, offentlig verksamhet, säkerhet, samhällsekonomin och beskattningen, demokratin, social påverkan

Arne Larsson

Kalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A824

LYCKSELE ARBETAREKOMMUN

Färdtjänst

Vi är många som har nåtts av många olika klagomål på hur svårt det har blivit att bli beviljad färdtjänst och undertecknad vill ge ett exempel. En 95-årig man som fått avslag på sin ansökan. Mannen lider av spinal stenos, en ryggåkomma där typiska symtom är ökande besvär från benen vid gång, både smärta, tilltagande svaghet och dålig styrning i benen. Det innebär även besvär i liggande och sittande, men framförallt svårigheter att stå och gå. Den 95-åriga mannen hade dessutom ramlat och ådragit sig ett subduralt hematoma (blödning i huvudet). Han ansökte om färdtjänst och fick avslag trots läkarintyg som bekräftar hans båda åkommor, vilka kraftigt försvårar personens rörelseförmåga. Värt att nämna är att ett läkarintyg kostar 1250 kr, mycket pengar för en pensionär.

Avslaget grundade sig på att mannen kunde förflyta sig med hjälp av rollator, i det här fallet 380 m enkel väg. Men han skulle ju hem också, delvis i uppforsbacke vilket är betydligt tyngre, samt att man i avslaget hänvisar till lokaltrafik som inte finns. Ett problem som ser likadant ut i många glesbygdskommuner.

Det finns en lag, Lag (1997:736) om färdtjänst t.o.m. SFS 2019:901 Färdtjänstlagen, som i vårt tycke är ganska tandlös då den inte tydligt anger vilka kriterier som ska uppfyllas för att bli beviljad färdtjänst. Det finns tydligen någon oskriven praxis om 200 m förflyttning. Det hänvisas också till lokaltrafik. Som inte finns överallt i vårt avlånga land. Följande går att läsa i lagen:

- I § 1 står: ”gäller särskilt anordnade transporter för personer med funktionshinder”
- I § 3 står: ”varje kommun ansvarar, så vitt gäller kommuninvånarna, för att färdtjänst av god kvalitet anordnas inom kommunen och, om det finns särskilda skäl, mellan kommunen och en annan kommun.”
- I § 7 står: ”Tillstånd till färdtjänst skall meddelas för dem som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller resa med allmänna kommunikationsmedel.”

Enligt Färdtjänstlagen ska kommunen med andra ord ansvara för att tillhandahålla färdtjänst av god kvalitet. Kommunernas förutsättningar ser väldigt olika ut i vårt land, Går inte att jämföra glesbygd med storstadsregioner. Lagen anger dock inte vilka kriterier som ska uppfyllas för att bli beviljad färdtjänst.

Partikongressen föreslår besluta:

- A824:1 att en översyn av nu gällande lagstiftning görs med en uppdatering av lagens intentioner för färdtjänst
- A824:2 att mot bakgrund av detta fastställa tydliga riktlinjer, eftersom det i dagsläget verkar finnas stora möjligheter att utifrån lagen själv avgöra för de som fattar besluten
- A824:3 att socialdemokratiska riksdagsledamöter uppmanas att se till att färdtjänstbestämmelserna får en mer relevant lösning för alla
- A824:4 att det vid beslut om färdtjänst utformas tydliga och klara riktlinjer om vad som gäller utöver det som inte står i lagen och vilka kriterier som är viktiga att ta hänsyn till
- A824:5 att det vid beslut även tas hänsyn till om det finns Lokaltrafik eller ej

Marika Lindgren och Annelie Jakobsson, S-Kvinnor Lycksele
Lycksele arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A825

LANDSKRONA ARBETAREKOMMUN

För transport, energi och klimat

Den här motionen kanske skrivs alldeles för tidigt, eller är det för sent, men egentligen när är det tid för att utveckla teknik, transport, miljö, ekonomi och hållbarhet?

Vi har under många år underhållit våra järnvägar. Men våra järnvägar är över hundra år gamla och underhållningen av dem är bara att bevara historia. Även om tågen blir bättre och snabbare så rör de sig på banor precis som de gjorde för 100 år sen. Dags för utveckling eller?

Inom transport på våra vägar, särskild yrkestransport, så har det inte hänt så mycket heller. Dieselmotorerna pruttar sig fram som förr, kanske lite bättre och effektivare, men ändå pruttar de fram som för 100 år sen också. Det kostar våra åkare en stor del, det gör att konkurrensen på den fronten tar den delen av marknaden som vi kunde ta del av genom att infoga nya tekniska lösningar på drivmedel som är så väl kända i världen och som vi har oändlig tillgång till. Vi bör underlätta för transportmarknaden att göra ett miljöval som sparar för de enorma summorna.

Gällande energiförsörjning så satsar vi alldeles för mycket på centraliseringen. Det bidrar till att nätet överbelastas som vi kunde bevittna under februari månad i södra Sverige. Befintligt nät är cirka från 70 talet eller tidigare. Att bygga ut den kommer innebära enorma kostnader och långa tider som inkluderar stora infrastrukturförändringar under längre tider. Vi kan faktiskt lösa det mycket billigare, snabbare och effektivare. Det kan göras genom att bygga ut nätet bakifrån, utifrån kund. Underlätta för elkunder att bygga ut solceller med gemensam eller enskild energilagring i form av vätgas (enligt projekt Vårgårda) Det säkrar energiförsörjningen samt underlättar för att bygga ut nätet parallellt, mer ekonomiskt hållbart. Det gör att priserna kan sjunka ännu mer samt ge mer avkastning till statskassan. Att investera i centraliserad energiproduktion gör att statskassan kommer att belastas väldigt hårt. Vi har bevittnat alldeles för ofta felaktiga investeringar på området och man bara ser pengar försvinna och saknas på andra så väl viktiga områden som t.ex sjukvård.

En smart omställning av Sverige kan bidra till bättre välfärd. Stora besparingar på infrastrukturkostnader kan bidra till bättre löner, stabil stadskassa, hållbar framtid samt glada och friskare barn, de som vi har redan och de som kommer. De vill ju inte se bakåt och inse hur ineffektiva vi har varit, och först då börja den processen. För hur vi än gör, så kommer vi inte ifrån det. Så när är det tid för just den typen av beslut som gynnar inte bara oss nu men även våra barn.

Partikongressen föreslår besluta:

A825:1 att vår infrastruktur förbereds för vätgas elektriska långfärds yrkestransporter, som även stödjer via överproduktion elstolpar till batteri elektriska bilar. Även för närliggande infrastruktur i form av restauranger eller fastigheter av olika slag. Det gör även att nätet inte belastas och energiproduktion samt distribution säkras

A825:2 att bygga ut Mag Lev inom spårburna persontransporter. Samt att befintliga banan ställs om i större skala för godstransporter, som gör det lättare och mer tillgängligt för lastbilar att nyttja den typen av godstransportlösningen

A825:3 att i större skala decentralisera energiproduktion och underlätta för kunder att både vara energi oberoende, samt säkra distributionen av energi via lagring. Att ingå djupare samarbete med organisationer både lokalt och inom Europa som bidrar med finansieringen av den typen av projekt i större skala från fonder som vi ändå betalar till

A825:4 att persontransporter inom kollektivtrafik ställer om i större skala där batterielektriska fordon går på kortare sträckningar och vätgaselektriska fordon går på region eller långfärd. Sverige är ju ett enormt transportland, att lägga ner linjer bidrar inte till ökat åkande. Hållbar ekonomi gör att det blir lättare och effektivare att underhålla trafik på sträckor som inte är så väl ekonomiska för tillfället. Långsiktighet i planeringen av omställningen kan bara vara bra, oavsett vem tar som del av det

A825:5 att våra båttransporter, färjor, godsbåtar kan ställas om till vätgaselektriska och våra hamnar förbereds för besökande båtar av den typen som faktiskt ökar i världen. Det kan vara enormt ekonomiskt för oss samt sjöfarten, som med det sänker sina driftkostnader också

Alfred Wolniak

Landskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A826

SÖRMLANDS PARTIDISTRIKT, UPPSALA LÄNS PARTIDISTRIKT, VÄSTMANLANDS PARTIDISTRIKT, ÖREBRO LÄNS PARTIDISTRIKT, ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Förbättra järnvägen mellan Oslo och Stockholm

Idag tar den snabbaste resan med tåg mellan Stockholm och Oslo cirka fem timmar. Många avgångar har längre restid. Genom förbättringar av dagens infrastruktur skulle restiderna kunna minskas till tre timmar. Det skulle bidra till kraftigt minskad klimatpåverkan tillsammans med stora regionala och nationella samhällsnyttor.

Resandet på sträckan Stockholm–Oslo är omfattande, och enbart flyget mellan de båda huvudstäderna står för 1,4 miljoner resor årligen. I ett modernt Sverige, där klimatmålen står i centrum, vore det rimligt att istället satsa på bättre tågförbindelser. Att åstadkomma en tågförbindelse på max tre timmar kräver varken höghastighetståg eller helt ny järnväg mellan huvudstäderna. Den åtgärdsvalsstudie (ÅVS) som Trafikverket färdigställde för sträckan i november 2017 visar att det är fullt möjligt att uppnå målet genom en stegvis utbyggnad av befintlig infrastruktur och genom att bygga ett par nya länkar för att korta resvägen.

Den omedelbara effekten skulle bli att drygt en miljon flygresenärer skulle sätta sig på tåget och klimatutsläppen enbart från flyget skulle minska med över 60 000 ton per år. Den nyttoanalys som genomfördes för projektet under 2017 visar att projektet dessutom skulle vara samhällsekonomiskt lönsamt – så lönsamt att det skulle vara möjligt att finansiera de nya järnvägslänkarna som krävs genom finansierande infrastrukturavgifter.

Stora internationella, nationella och lokala nyttor

Norge utgör en viktig arbetsmarknad för många svenskar och varje dag arbetspendlar ett stort antal människor mellan länderna. Betydligt fler än som exempelvis arbetspendlar mellan Sverige och Danmark. Handelsutbytet våra länder emellan har en lång och stark tradition, och vi är ömsesidigt beroende av att vårda och utveckla relationerna med ett av våra viktigaste grannländer.

Sveriges investeringsvolym i Norge är mer än tre gånger så stor som i Danmark och Finland tillsammans och en stor del av investeringarna sker inom IT- och företagstjänster. Norska företag äger flest utlandsägda företag i Sverige, främst inom tjänstesektorn, vilket är en trend som varit starkt ökande under lång tid. Under de senaste tio åren har antalet sysselsatta i norskägda företag i Stockholms län fördubblats. Norges varuimport är störst från Sverige, och Sveriges växande tjänsteexport går i huvudsak till Norge.

Genom att knyta de båda huvudstadsregionerna närmare varandra, så skapas nya möjligheter för innovation och tillväxt. Inte minst med tanke på att det mellan de båda huvudstäderna ligger flera stora och växande städer, bland annat Örebro, Västerås och Karlstad (totalt bor omkring 3,4 miljoner människor längs stråket). En satsning på förbättring av infrastrukturen mellan Stockholm och Oslo gynnar alltså inte bara de direkt boende i de två huvudstäderna utan skapar också goda förutsättningar för både Värmland och Mälardalen i form av snabbare transporter och större arbetsmarknadsregioner.

Utred möjligheten att brukarfinansiera den nya infrastrukturen

I de två senaste nationella transportplanerna har stråket Oslo-Stockholm pekats ut som brist. Det är nu dags att sträckan Stockholm-Västerås-Örebro-Karlstad-Oslo utvecklas. Vi menar att regeringen bör ge Trafikverket eller annan utredare i uppdrag att se över möjligheten att brukarfinansiera (finansierande banavgifter) de nya järnvägsänkar som krävs för att få till konkurrenskraftiga restider i stråket. Under hösten 2020 har den norska regeringen talat om att man vill ge Jernbanedirektoratet i uppdrag att utreda möjligheten. Nu finns en unik möjlighet att inleda en dialog mellan Sverige och Norge om en ny gränsbana som förbinder våra huvudstäder.

Partikongressen föreslås besluta:

A826:1 att Socialdemokraterna ska ta initiativ till att utreda förutsättningarna att brukarfinansiera en ny gränsbana över gränsen mellan Sverige och Norge som lägger grunden till en modern järnvägsförbind

Partidistriktet i CDUTE

Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A827

SOLLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Förbättrad infrastruktur i Norrland

Det finns stora produktionsvärden i Norrland och då inte bara längs kusten utan även på landsbygden och i inlandet. De största tillgångarna är skogen, vattenkraften och vindkraften. Dessa tillgångar är av väsentlig betydelse för vårt land och för vårt välstånd.

För att vi ska ha en hållbar landsbygdsutveckling så behövs:

Infrastruktur, utbildning, kultur och fritid. Det krävs också att det finns människor som vill bo och verka på landsbygden. Då ställs det också krav på infrastruktur som vägar, järnvägar och ett utbyggt mobilnät.

På landsbygden ska man kunna utvecklas inom olika branscher och vi har idag entreprenörer inom t.ex. skog, lantbruk och förädling av lantbruksprodukter. För att flera lokala producenter ska våga satsa så ska de ges likvärdiga förutsättningar.

Vi Socialdemokraterna anser att det är hög tid för en kraftfullare satsning på väg, järnväg och lösningar där varor och personer på olika klimatvänliga transportsätt ges förutsättningar genom en bra infrastruktur.

Därför är inte lösningen att sänka hastigheten på våra vägar istället för att rusta upp dem eller att inte satsa på järnväg

Partikongressen föreslås besluta:

A827:1 att staten tar ett större ansvar för vägnätet och järnvägen i Norrlands inland och fördelar mera pengar till regionerna för regionala satsningar

A827:2 att på grund av den tunga trafikens slitage ska mera pengar avsättas till drift och underhåll av befintligt vägnät

Lillemor Edholm Åsa Sjödén

Sollefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A828

TOMELILLA ARBETAREKOMMUN

Förbättrad trafiksäkerhet för cyklister

Att vårt parti bör verka för att förbättra för cyklister borde vara en självklarhet. Vi gör det redan idag bland annat genom att anslagen för byggande av cykelvägar ökar. Men det finns skäl att göra mer för landets cyklister, inte minst när det gäller säkerheten. Allt för många olyckor inträffar där bilar kör på cyklister eller där cyklister kolliderar med fotgängare eller djur på kombinerade gång och cykelvägar.

Som trafikanter har vi alla ansvar för ett bra klimat i trafiken och att vi tar ömsesidigt ansvar för att höja säkerheten och minimera olyckorna. Trots detta känner många av oss som cyklar mycket av en hårdnande attityd gent emot cyklister. Det tar sig i uttryck att omkörningar göra provocerande nära, i direkt farlig närhet. Det kan också handla om att man får ett sprut av spolärvätska på sig eller aggressiva glåpor genom ett nedhissat fönster. Kort sagt känns det som att vi cyklister i många fall inte är välkomna på våra gemensamma vägar.

Inne i våra samhällen finns ibland kombinerade gång och cykelvägar som är byggda för att skapa säkra förhållanden för oss cyklister. Men det är ibland en fiktiv säkerhet. För på samma ganska smala vägremsa ska cyklister samsas med fotgängare, joggere, hundägare som promenerar med sina djur eller barnfamiljer ute på promenad. Alla dessa har såklart samma rätt att använda gång och cykelbanan som cyklister men är det under säkra förhållanden? Risken att en hund korsar min väg då jag kommer på cykel är icke ringa. Ej heller att ett litet barn plötsligt gör en riktningsförändring som ingen kan förutspå. Den som joggar med hörlurar har ingen chans att höra en plingande cyklist som kommer upp bakom. Kort sagt är kombinerade gång och cykelvägar inget bra och säkert alternativ. Dagens cyklar kommer ganska enkelt upp i hastigheter över 20 km/h, en elcykel ofta över 25 km/h per timme.

Idag är det tillåtet för cyklister över 15 år att välja cykla på vägbanan om det finns gång och cykelväg längst samma sträcka om skäl för detta föreligger och tillåten hastighet är högst 50 km/h. Trafikverket har dock lagt fram ett lagförslag om att det ska bli förbjudet. En sådan förändring av lagen skulle tvinga allt snabbare cyklister att dela smala kombinerade gång och cykelvägar med fotgängare enligt ovan. Det skulle knappast vara till gagn varken för cyklister eller fotgängare.

Vi vill ju att fler väljer cykeln som pendlingsfordon till och från jobbet. Det är bra både för klimatet och för folkhälsan. Men då måste vi också kunna cykla under säkra förhållanden.

Till detta kommer alla som använder sin cykel som träningsform. För den som träningscyklar är vägen samma som motionsspåret. Jag tror inte någon vill att en grupp från lokala cykelklubben susar från i 35 – 40 km/h på en gång och cykelbana. Även vi som använder cykeln som träningsredskap måste kunna träna under säkra förhållanden och då duger det inte att bilar, bussar och lastbilar susar förbi med några decimeters avstånd.

Flera länder i världen har insett detta och infört en lagstiftad minimigräns vid omkörning av cyklister på 1,5 meter. Några av dessa är Frankrike, Spanien, Tyskland, Argentina, Storbritannien och Australien för att nämna några. Det är hög tid för Sverige att göra likadant.

Partikongressen föreslås besluta:

A828:1 att Socialdemokraterna verkar för att införa en minimigräns på 1,5 meters avstånd då motoriserat fordon kör om cyklister

A828:2 att Socialdemokraterna verkar för att det även fortsättningsvis ska vara lagligt för cyklister att använda vägbanan även då kombinerad gång och cykelväg finns utmed vägsträckan

Sara Anheden

Tomelilla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A829

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Förstärk och utveckla klimatarbetet

Världen befinner sig i en klimatkris, i en svår pandemi och vi är dessutom mitt i en massutrotning av den biologiska mångfalden. Den samlade vetenskapen säger att mänskligheten måste halvera sina växthusgasutsläpp innan 2030. Jordens egna styrmekanismer kommer annars att rubbas, vilket skulle leda till att utvecklingen blir utom all mänsklig kontroll med katastrofala följdverkningar för kommande generationer. Att genomföra en lyckad klimatomställning så snabbt som möjligt är därför den i särklass viktigaste uppgiften för politiken, näringslivet och samhället i stort.

Dagens Nyheter har på initiativ av Greta Thunberg lagt om sin journalistik, och beskriver numer världens tillstånd precis som det är. Man har fokus på miljön, och väjer inte för att beskriva obehagliga nyheter. Detta sammantaget gör att nyheterna blir mer relevanta, och journalistiken tjänar bättre som en av flera viktiga grogrunder för positiv förändring.

Socialdemokraterna har tillsammans med Miljöpartiet lagt grunden i klimatarbetet genom det klimatpolitiska ramverket, klimatlagen, det klimatpolitiska rådet. Sverige har som målsättning att bli världens första fossilfria välfärdsland. Trots detta minskar utsläppen allt för långsamt. Sveriges klimatpolitik behöver därför skärpas.

Trafikverkets statliga investeringsmedel styrs utifrån principen prognosstyrning. Medel ges dessutom främst till nybyggnation. Detta är kontraproduktivt ur klimathänseende. Ett annat problem är att elnäten i stora delar av landet inte är utbyggda i den omfattning som krävs.

Satsningen på höghastighetstågen är alltför utsläppskrävande, för kostsamt, för tidskrävande och tjänar som en bromskloss på många andra åtgärder, som har större relevans för klimatåtgärder.

En betydligt större andel av vänsterorienterade väljare, jämfört med borgerliga, har tagit till sig att vi befinner oss i en klimatkris. För att åstadkomma den samhällsomställning som är nödvändig krävs beslut som utmanar gällande konventioner. Gällande klimatet måste politiken ta på sig ledartröjan och skapa opinion, mer än att följa opinionen. Det krävs samtidigt att alla inkluderas. Arbetarrörelsens historia och idémässiga värderingsgrund gör att socialdemokratin är den bäst lämpade aktören att fortsätta genomdriva den hållbara samhällsomställningen. Vi önskar av ovan angivna skäl en breddning och utveckling av den socialdemokratiska klimatpolitiken.

Partikongressen föreslår besluta:

A829:1 att Socialdemokraterna verkar för differentierad drivmedelskostnad för samhällen med väl utvecklad kollektivtrafik i jämförelse med landsbygd

A829:2 att Socialdemokraterna slutar driva satsningen på höghastighetstågen

A829:3 att Socialdemokraterna verkar för att Trafikverkets investeringsmedel i första hand ges till utsläppsreducerande åtgärder

PO Hallerbäck, Lilian Byström, Rolf Jernstedt, Staffan Barrefors

Karlstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A830

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Förändra körkortskraven

Den som tar körkort i Sverige måste lära sig att köra en manuellt växlad bil. Om man kör upp med en automatväxlad bil får man villkoret automat (78.) i sitt körkort och har då inte rätt att köra manuellt växlade bilar.

Samtidigt har vi en mycket tydlig utveckling mot att bilarna i allt högre grad blir automatväxlade. Elektrifieringen kräver det i princip och numer är det oftast klokt med flerstegade automatväxellådor även på traditionellt motoriserade bilar för att få ner bränsleförbrukningen. Du kan helt enkelt inte växla lika bra som en dator.

Många spår att vi inom tio år inte kommer att ha manuellt växlade bilar att köpa nya.

Att lära sig växla en bil är en process som är rätt komplicerad särskilt om man samtidigt ska lära sig hålla uppsikt på sin egen placering och all annan trafik. Därav läggs också en hel del tid på att träna detta i körskolorna. Men körskolorna kommer ha allt svårare att hitta manuellt växlade

bilar att öva sina elever i och till slut blir det endast rena entusiastbilar kvar som sannolikt av rätt många andra skäl än de rent ekonomiska är mindre lämpliga att lära sig köra bil i.

Vi närmar oss nu en situation där nya körkortsinnehavare behöver lära sig köra en typ av bil de ytterst sällan eller aldrig kommer att köra sen men måste lära sig att köra för att få det om det behövs. Samtidigt som det blir allt svårare för körskolorna att hitta bilar att lära dem just detta. Detta förutom att det faktiskt fördyrar både genom allt dyrare fordon och längre tid att lära sig köra bil.

Min uppfattning är att det nu är dags att förändra inställning.

Låt körkortsundervisningen övergå till att helt ske på automatbilar. Ta bort villkoret automat i körkortet och låt istället det bli tillåtet att köra manuellt växlad bil på samma sätt som det är dag är tillåtet att köra automatväxlad bil om man har ett vanligt körkort.

När man väl kan framföra en bil i trafiken på ett tryggt och säkert sätt är det inte en gigantisk sak att lära sig växla om det nu är det man vill ägna sig åt i bilen. Om bara några år kommer det i huvudsak bara vara entusiastbilar och gamla bilar som man växlar manuellt och om man avser att köra en sådan så ser man sannolikt till att lära sig hur det fungerar. Med tanke på hur lång tid det tar att få till förändringar kan det vara klokt att starta nu så förändringen är på plats när den verkligen behövs.

Partikongressen föreslås besluta:

A830:1 att körkortsreglerna justeras i syfte att körkortsutbildning och prov normalt sker i automatväxlad bil och att automat inte blir en begränsning längre i körkortet

Joakim Truedsson

Katrineholms arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A831

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Gör det digitala samhället socialdemokratiskt

Världen har digitaliserats, men det digitala samhället är allt annat än socialdemokratiskt. De flesta områden i samhällslivet påverkas av digitaliseringen. Till exempel vård, skola, transport och nyhetsrapportering. Påverkan har lett till ökad ojämlikhet. Men om vi ska vara positiva finns det ingen naturlag som bestämmer att internet ska öka klyftor, därför borde vi i arbetarrörelsen presentera en plan för hur vi gör de tekniska framstegen till våra vänner, istället för fiender.

När vi använder digitala tjänster lämnar vi efter oss data. Som medicinsk, pedagogisk, finansiell och privat. Den säljs vidare till annonsörer, användas till forskning, och i förlängningen kan datan köpas av försäkringsbolag. Vi måste på EU-nivå utveckla politik för att stärka rätten till vår data eftersom ingen social medie-tjänst, träningsapp, eller Google Classroom-funktion någonsin är avgiftsfri, utan i själva verket betalar vi genom att ge upp kontrollen över vår personliga information. Att kapitalisera på känsliga personuppgifter bör betraktas som grova integritetsbrott som inte alls står i proportion till att få bruka en tjänst. Det rimliga vore förslagsvis att när ett företag använder din data får du tillbaka en del av vinsten den informationen genererat. Ett sånt system skulle förändra incitamenten i plattformarna och förhoppningsvis leda till ett mindre exploaterande internet.

Följderna av att inte reglera data riskerar att bli enorma. Den mest närliggande effekten, vars följderna vi redan lever i, är att annonsörer genom sociala mediernas algoritmer på ett oönskat sätt kan spela på dina känslor, som vi sett i flera valrörelser genom exempelvis Cambridge Analytica. Affärsmodellen som styr sociala medie-plattformarna bygger på att sälja annonser och data till aktörer som önskar rikta in sig på dina osäkerheter och rädslor i sin annonsering, för att få dig att köpa produkter. Andra risker som uppstår, när vi okritiskt delar data generellt, eller i samhällslivet kopplat digital undervisning och medicinska data, är att vi inte vet på vilket sätt tillgången till och bruket av den informationen kan se ut långsiktigt. Det finns en rad dystopiska scenarion där den kan användas av försäkringsbolag, i krigföring eller bli tillgänglig för individers framtida arbetsgivare. För att minska dessa risker måste vi ta kontrollen över vår personliga information. Eftersom datan koncentreras hos ett fåtal aktörer som med tid får allt större fördelar av detta på marknaden, måste vi reglera deras verksamhet.

Ett annat stort jämlikhetsproblem är den ojämna tillgången till digital utrustning. Många saknar den eller kan av andra skäl inte använda sig av den. När samhället i allt större utsträckning flyttas till digitala miljöer skapar det förändrade förutsättningar att verka som samhällsmedborgare. Det är därför viktigt att det finns initiativ som ökar tillgången och kunskapen om det digitala, samtidigt som samhällsinformation och service är fortsatt lättillgängligt utan digital utrustning, lika länge som det finns individer som saknar denna.

Eftersom plattformsekonomin i sig bygger på nyliberala strukturer blir de värden som reproduceras genom plattformarna också i mångt och mycket nyliberala sådana - att inte vara kritisk mot affärsmodellerna bakom de sociala medierna är att stärka kapitalkoncentration och främja nyliberala värderingar. Socialdemokratien har varit för tyst för länge. Det är hög tid att vi stakar ut en ny väg framåt för internet!

Partikongressen föreslås besluta:

A831:1 att studenter ska förses med nödvändig digital studieutrustning för att kunna utföra sina studier, såsom internetuppkoppling och dator

A831:2 att digitala tjänster som används av samhällsbärande funktioner såsom skola och vård bör vara förvaltade av statliga bolag eller ej vinstdrivande organisationer

A831:3 att ta fram en handlingsplan som långsiktigt säkrar tillgång till information och samhällsservice för alla som inte brukar digital utrustning

A831:4 att tillsätta en utredning om hur stora teknikföretag ska regleras för att inte skapa osunda maktförhållanden

A831:5 att på EU-nivå arbeta för att stärka rätten till ägande av personlig data genom att låta en del av vinsten den genererar gå tillbaka till användaren

Alva Cedergren, Laboremus

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A832

VÄSTMANLANDS PARTIDISTRIKT

Gör Riksväg 55 och Hjulstabron till del av den nationella planeringen

Flytt av gods från vägar till järnväg och vattenvägar är en nyckel för att öka antalet Södertälje kanal är porten till Mälardalens inre vattenvägar. Hjulstabron är en nyckel för sjöfarten i Stockholmregionen och för åtkomsten till Mälarens hamnar. En upprustning skulle möjliggöra trafikering av större fartyg i Mälaren. Trafikverket har genomfört såväl en åtgärdsvalsstudie som vägplan för att möjliggöra upprustning av bron. Några medel för detta finns inte i nationell plan för infrastruktur.

Riksväg 55 går mellan Norrköping och Uppsala via Katrineholm, Flen, Strängnäs och Enköping. Vägen är drygt 20 mil lång. Vägen nyttjas i hög utsträckning för godstransporter med målpunkt utanför Sörmland och regionen. Riksväg 55 ansluter till E4 i såväl i Norrköping som Uppsala. Det innebär att vägen kan nyttjas som en förbifart för trafik som inte har en målpunkt i Stockholm. Hjulstabron är en viktig passage längs Rv 55. Inte minst är det också en viktig kugge för sjöfarten i Mälaren.

Vägen har byggts om i delar till 2+1-väg. Trots detta har vägen idag bitvis låg standard på stora delar. Tillgängligheten minskar också eftersom hastigheterna på det regionala vägnätet har satts ner. Rv 55 är ca 15 km kortare än E4 på motsvarande sträcka men restiden är avsevärt längre på grund av vägens standard.

Regionerna och Trafikverket har tillsammans pekat ut en rad åtgärder för att förbättra säkerheten och tillgängligheten på Rv 55. Sammantaget är det åtgärder av betydande kostnader men med stor nytta även nationellt. I den nuvarande nationella planen för infrastruktur finns inga medel avsatta för förbättringar av vägen. De regionala planerna täcker inte heller kostnader för alla nödvändiga åtgärder.

Sammantaget visar detta att Rv 55 och Hjulstabron har stor nationell och storregional betydelse och därför bör ingå i det nationella planeringssystemet.

Partikongressen föreslås besluta:

A832:1 att ombyggnation av Hjulstabron ska ingå i nationell plan för infrastruktur

A832:2 att förbättringar och ombyggnation av väg 55 hanteras i nationell plan för infrastruktur

Västmanlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A833

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Hela landet ska leva

Att hela landet skall leva har vi hört många gånger och det tål att upprepas.

Det finns många viktiga frågor för vår industri eller rent av ödesfrågor som vi socialdemokrater behöver kämpa för och en av de viktigaste är att försvara och utveckla vår infrastruktur i Kalmar län.

Vi vill med denna motion i all enkelhet slå ett slag för vårt järnvägsnät och då Stångådalsbanan och Tjustbanan i synnerhet.

Partikongressen föreslås besluta:

A833:1 att partiet regionalt och centralt skall göra allt för att nämnda banor fortsatt skall vara ett riksintresse så att nödvändiga investeringar görs

Hultsfreds AK

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A834

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Hållbara transporter

Utsläpp från trafiken står för en tredjedel av Sveriges totala utsläpp. Åtgärder som brett påverkar hur vi transporterar personer och varor har potential att få stor nationell klimateffekt. Och inte bara effekt på klimatet, utan också underlätta för allas trivsel och hälsa.

Även om fordon idag generellt är betydligt bränslesnålare än äldre årgångar så sjunker utsläppen

från transporter för långsamt. Redan nu flaggar flera aktörer för att det blir svårt att nå regeringens mål att utsläppen från inrikes transporter ska sjunka med 70 procent till år 2030 jämfört med nivån 2010.

Under år 2019 ägde svenskarna 5,7 miljoner fordon som var i trafik. Antalet ökar. Fortfarande drivs nio av tio fordon på bensin eller diesel. Med tanke på att livslängden för ett fordon är runt 17 år, så kommer övergången till en hundra procent fossilfri fordonsflotta att ta lång tid. Så pass lång tid att det närmar sig en tidpunkt när det till och med blir svårt att nå regeringens mål att inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser år 2045.

Kollektivtrafik, gång och cykel är ur klimatsynpunkt bättre färd sätt än egen bil. Av många skäl. Men för många är fortfarande bil den enda transportlösningen som fungerar sett till omständigheterna.

För alla som behöver bilen så måste effekterna av bilanvändandet minska. Det handlar om att snabbt utveckla bränsle som inte orsakar utsläpp av fossil koldioxid, bland annat genom att förstärka biobränslets andel av fordonens energikällor. Det handlar också om att få fler att dela fordon mellan varandra. En egen bil står i genomsnitt parkerad 95 procent av sin livslängd – det är varken smart eller hållbart.

En pålitlig, trygg och smidig infrastruktur är en grundläggande ingrediens i övergången. I den ambitionen återstår en hel del. Omfattande investeringar måste göras, både på de nationella sträckorna och i de regionala och lokala transportnäten. En större del av godstransporterna måste göras via sjöfart och järnväg för att minska climateffekten.

Klimatklivet för produktion av biobränsle, klimatpremier till bussar, ekobonus, lastbilar och arbetsmaskiner, klimatbonusbilar, ladda-hemmastödet och stöd till laddningsinfrastruktur längs större vägar är exempel på bra statliga satsningar. Men för att dämpa, helst få bort, fordonstrafikens klimatpåverkan måste övergången gå snabbare.

Partikongressen föreslår besluta:

A834:1 att det ska tas fram en strategi för hållbar nationell produktion av biobränsle

A834:2 att utreda vilka hubbar i landet som är av särskild vikt för nationell och internationell handel. Tillsammans med lokala aktörer ska ansvarig myndighet säkerställa att omlastning vid dessa hubbar kan ske från lastbil till båt och järnväg för att minska climateffekten från godstransporter

Malmö arbetarekommuns styrelse

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A835

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Hälsoundersökning vid förnyelse av körkort

Något som jag ofta ser i mitt yrke som undersköterska i hemtjänsten är att man kör bil även vid demens eller som kraftigt synskadade. Den förvirringen som kan uppstå i trafiken kan bli livsfarlig både för föraren men också för övriga medtrafikanter på vägarna. När man blir äldre eller har kognitiva svårigheter minskar rörlighet, syn, hörsel och reaktionsförmåga sämre. Idag är det upp till behandlande läkare att bedöma om patienten har begränsningar att framföra sitt fordon vid stroke, demenssjukdom eller annan funktionsnedsättning.

Partikongressen föreslås besluta:

A835:1 att hälsoundersökning ska vara obligatorisk vid förnyelse av körkort

A835:2 att återkallelse av körkort ska göras om så tillfälligt om individen visar på en begränsning att framföra ett fordon i trafiken

Therése Mancini

Sotenäs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A836

SÄFFLE ARBETAREKOMMUN

Höghastighetståg

Regeringen har aviserat att 799 miljarder skall satsas på infrastruktur den kommande perioden. I denna satsning ingår höghastighetsbanor mellan våra tre storstäder. Kostnaden för dessa är oklara eftersom varje redovisning visar på fördyringar. Ett argument för dessa banor är att det ska vara en konkurrent till flyget. Avståndet Stockholm-Malmö är ca 60 mil. Stockholm-Göteborg ca 50 mil och Göteborg-Malmö 27 mil. Redan idag körs tåg på befintliga sträckor i över 200 km i timmen. Flyget är visserligen snabbare, men anslutning från/ till plus väntetider innebär att totaltiden knappast blir mindre.

För hur stor del av resenärerna har en timme någon avgörande roll ?

Vi har ett stort, i många fall eftersatt, väg och järnvägsnät. En satsning på höghastighetståg skulle tränga undan behovet av investeringar som berör en stor del av landets befolkning till nytta för ett fåtal. Vi måste rusta upp det vi har innan vi satsar på höghastighetståg som knappast kommer att stanna under vägen.

Partikongressen föreslås besluta:

A836:1 att satsning på höghastighetsbanor avvaktas

Jan Norlin

Säffle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A837

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Hög, och rätt, tid för snabbare järnväg mellan Stockholm och Oslo

Sverige och världen behöver en grön omställning för att klara klimatkrisen. Det behövs konkreta återstartsprojekt för att klara jobben efter coronakrisen. Relationen mellan Sverige och Norge behöver repareras efter ett år av stängda gränser. Infrastrukturmedel ska investeras där de gör mest nytta, inte läggas på redan starka sträckor. Kan man dessutom förena offentliga och privata medel så är det är ännu mer valuta för pengarna. Det finns ett projekt som lever upp till alla de här kriterierna. Det handlar om en snabbare järnvägsförbindelse mellan huvudstäderna Stockholm och Oslo.

Det är en sträcka som troligen hade haft en snabbare järnvägsförbindelse redan idag om det inte vore för nationsgränsen på vägen. Det är bara drygt 40 mil mellan städerna men tågresan som skulle kunna gå på under tre timmar tar fem och en halv timmar idag. Då är det inte så konstigt att 1,4 miljoner resenärer väljer att ta flyget ett vanligt år. Men två tredjedelar av dem skulle flytta över till tåget om restiden minskade ner till under tre timmar.

Det är också många pendlingsresor med bil i stråket som skulle kunna ersättas med tågresor. Längs sträckan inklusive huvudstäderna bor det 3,5 miljoner människor och på vägen passerar man regionala noder som Västerås, Örebro och Karlstad. En snabbare järnvägsförbindelse i det här stråket skulle inte bara leda till ett förbättrat utbyte mellan Norge och Sverige utan också generera tillväxt i områdena runt de här regionhuvudstäderna.

Det finns också många privata aktörer som är villiga att medverka i projektet och det finns ett stort intresse och engagemang i Norge. En annan styrka med projektet är att det inte kräver höghastighetsbanor eller ens nya spår överallt. Det viktigaste är att få till dubbelspår längs hela sträckan samt ett par nya länkar – Nobelbanan (Örebro-Kristinehamn) och Gränsbanan (Arvika-Oslo).

Vi har nu en unik möjlighet att sjösätta en tågsatsning som borde ha funnits på plats för länge sen!

Partikongressen föreslås besluta:

A837:1 att partikongressen ställer sig bakom satsningen på Snabbare järnväg mellan Stockholm och Oslo och att Socialdemokraterna verkar för dess realiserande

Anders Tallgren, Sofia Magnusson, Bengt Finnmark, Skåre-Råtorps Sf
Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A838

SÖRMLANDS PARTIDISTRIKT

Höj länsplaneanslagen och stärk hela Sveriges tillväxt

Satsningar krävs på Sveriges infrastruktur. Underhållet är på många håll eftersatt. Detta gäller inte minst länsvägar. Stora delar av länen består av länsväg – dessa omfattas inte av trafikverkets ansvar utan det är upp till regionerna inom ramarna för länsplanerna.

Lokalt i regionerna har man ofta bäst koll på vilka flaskhalsar det finns inom kollektivtrafikens framkomlighet, vilka cykelinsatser som har bäst effekt och i förekommande fall även vilka spårsatsningar som lämpar sig bäst.

Vart fjärde år beslutar riksdagen om en ny infrastrukturproposition med ekonomiska ramar för anslag till transportsystemet. Inom ramen för propositionen fattar regeringen beslut om en nationell plan för transportsystemet. I den inkluderas avsättningar till länsplanerna.

Redan nu urholkas anslagen till länsplanerna genom att anslagen går till att medfinansiera statlig infrastruktur. Processen försvåras än mer då regionerna bara har självbestämmande över det som kallas ”mindre investeringar” För investeringar över 25 miljoner måste man involvera trafikverket. Trafikverkets processer innebär ofta ett för långsamt förfarande som kostar restid och pengar.

Regionernas investeringar behöver på kort och medellång sikt kunna beslutas med en högre grad av flexibilitet baserade på förändringar i resmönster, boende, konsumtion mm. Den nationella planen är viktig för att långsiktigt planera större investeringar. För mindre investeringar i exempelvis effektiviseringar av vägtrafiken behövs snabbare, mer effektiva, processer.

Regionerna i landet står i och med coronapandemin inför betydande ekonomiska utmaningar med vikande skatteunderlag och minskade intäkter från kollektivtrafiken under de närmaste åren. Det innebär att redan ansträngda investeringsbudgetar blir än mer ansträngda. Investeringar kan därför skjutas på framtiden eller strykas helt. Istället bör man stärka länsplaneupprättarnas mandat och deras resurser genom att minst dubblera anslagen till länsplanen. Därmed möjliggör man också för länsplaneupprättarna att genomföra samhällsnyttiga projekt som gynnar deras befolkning.

Investeringar i infrastruktur är ett effektivt sätt att på både kort och lång sikt skapa jobb och tillväxt. Genom välfungerande infrastruktur knyter vi ihop Sverige och möjliggör för människor att bo, arbeta och resa obehindrat i hela landet.

Partikongressen föreslås besluta:

A838:1 att uttala kongressens ambition att minst dubblera anslagen till länsplanerna inför nästa planperiod

A838:2 att höja beloppsgränsen för ospecificerade objekt i länsplanerna från 25 mkr till 50 mkr för snabbare och effektivare trimningsåtgärder och investeringar

Sörmlands partidistrikts styrelse

Sörmlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A839

HALLANDS PARTIDISTRIKT

Inför gratis bussresor för barn och unga

Vad skulle gratis bussresor innebära för dig? Det är en fråga jag ställt många gånger under SSU:s skolkampanjer. Förra året började regeringens reform om gratis sommarlovskort att gälla. Det gav en glimt om vad många ungdomar redan berättat för mig. Frihet och oberoende. Ingen behövde tacka nej när kompisarna skulle ta bussen ner till stranden. Många har inte råd att åka på semester men nu kunde unga ta sig ut till somriga platser runt om i Halland. Gratis kollektivtrafik

är en nyckel till en mer jämlik fritid. Alla har inte råd att åka buss. Den sanningen slutar inte gälla bara för att sommarlovet tar slut. Unga ska kunna besöka sina vänner året runt oavsett vilken inkomst deras föräldrar har. Transport ska inte behöva vara en klassfråga.

Gratis bussresor skulle också innebära en vinst för miljön. Vi lever under hotet av en stundande klimatkatastrof och samtidigt förstörs vår närmiljö. Biltrafikens luftföroreningar skadar vår hälsa och förkortar våra liv. Transportsektorn står inför en massiv omställning och där spelar kollektivtrafiken en viktig roll. Genom att göra bussresor gratis gör vi det lättare för folk att välja bussen framför bilen och mopeden. Om en vänjer sig att åka buss som ung blir den ett mer självklart val som vuxen. Gratis bussresor kan alltså bidra till att minska biltrafiken även på lång sikt.

Min förhoppning är att alla barn och unga i hela Sverige ska kunna åka gratis buss men distriktet behöver inte vänta på ett statligt initiativ. Låt oss göra en insats för ett mer jämlikt och hållbart samhälle!

Partikongressen föreslås besluta:

A839:1 att det införs gratis bussresor året runt för barn och ungdomar upp till 21 år i hela Sverige

A839:2 att motionen skickas vidare till Socialdemokraternas partikongress

Jenny Sjöstedt

Hallands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A840

ÖSTERSUNDS ARBETAREKOMMUN

Inlandslänken – En viktig satsning för en ny vision för Sveriges inland

Rusta upp Inlandsbanan – det löser många av kapacitetsproblemen inom det svenska järnvägsnätet!

Järnvägens utveckling i Sverige och industrialiseringen har historiskt varit nära knutna till varandra. Trävarubranschen tillsammans med gruvbrytning och verkstadsindustrin var de tre mest betydelsefulla industrierna för den svenska ekonomiska utvecklingen under slutet av 1800-talet. Tidigare outnyttjade naturrikedomar i norra Sverige blev intressanta.

Inlandsbanan går genom ett mycket rikt råvarulandskap där gruv- och metallbaserade samt skogsbaserade näringar dominerar. Den byggdes i syfte att fungera som en transportlänk för råvaror från Norrlands inland till södra Sverige och för att på så sätt öka exploateringsmöjligheterna i norra Sverige.

Inlandsbanan AB förvaltar sedan 1993 järnvägsanläggningen Inlandsbanan från Mora till Gällivare på uppdrag av staten. Uppdraget innebär att bibehålla och utveckla Inlandsbanan. För detta får Inlandsbanan AB ett driftsbidrag av staten för att täcka kostnaderna för drift och underhåll av anläggningen men avtalet med staten medger även bidrag för investeringar. Inlandsbanan AB ägs av 19 kommuner i Inlandet från Gällivare i norr till Kristinehamn i söder.

Inlandsbanan driver sedan en tid tillbaka projektet Inlandslänken som syftar till en upprustning av den befintliga järnvägsanläggningen Inlandsbanan. Reinvesteringen omfattar ett spårbyte längs hela banan och kommer att resultera i ett avsevärt kapacitetstillskott i transportsystemet genom en järnvägsanläggning med högre bärighet och högre medelhastighet - till gagn för industrin i norra Skandinavien.

En grön godskorridor

Sveriges basindustri med dess omfattande export till Europa är helt avgörande för svensk tillväxt och välfärd. Tillgången till stabil transportkapacitet på järnväg är viktig för konkurrenskraften.

Basindustri är beroende av fungerande godstransporter, framför allt skogsnäringen som ofta inleds på väg för att sedan lastas om till mer klimatsmarta transporter på järnväg. När Corona krisen så småningom är över måste dessa industriaktörer ges de främsta förutsättningarna att transportera varor både hållbart och transporteffektivt till sina marknader i Sverige och övriga kontinenten.

Motivet till en upprustning av banan är i huvudsak att skapa bättre förutsättningar för godstrafik. Men det ger positiva effekter på så mycket mer, både lokalt och regionalt för inlandet, nationellt och internationellt. Inte minst så är satsningar på järnväg en framgångsfaktor - med hållbara transporter på järnväg minskar miljöpåverkan. Genom en helt vätgasdriven godskorridor på Inlandsbanan skulle mycket stora laster tungt industrigods kunna komplettera nuvarande stambanor och transporteras helt koldioxidfritt från norra Norrland genom halva Sverige, mer punktligt och felsäkert än på dagens järnvägar med kontaktledningar.

Framtidssäkra besöksnäringen

Coronakrisen har försatt hela landets besöksnäring i krisläge, och bara i Norrlands inland står just nu tusentals arbetstillfällen på spel inom bara hotell- och restaurangnäringen. För att framtidssäkra den här industrin och samtidigt bidra att få den snabbt på fötter igen så fort krisen är över - utan att samtidigt skapa klimatavtryck och miljöpåverkan för senare generationer - krävs en storsatsning på hållbara, koldioxidfria persontransporter. Järnvägen spelar en helt central roll i den här satsningen.

Satsningen på vätgasdriven järnväg skulle snabbt kunna skapa nya årsarbetstillfällen under projektering, byggnation och energiproduktion. I den ekonomiska kris som vi bevittnar behövs det skapas arbetstillfällen snabbt över en längre tidsperiod. Här kan arbetstillfällen skapas för ett hållbart samhälle. Sverige har idag en betydande andel förnyelsebar energiproduktion från främst vatten- och vindkraftsproduktion. Här finns nu stora möjligheter att använda denna energiproduktion mot att skapa nya möjligheter inom grön vätgasproduktion och teknologi.

Inlandslänken – samhällsekonomisk lönsam

Inlandslänken skiljer sig jämfört med andra järnvägsinvesteringar främst genom att investeringen är blygsam i förhållande till storleken. Det är ingen ny bana som ska byggas. Det handlar om att rusta det som redan finns och till en standard där den kan göra stor nytta för den samlade järnvägskapaciteten. Det kapacitetstillskott en upprustad Inlandsbana ger är lika mycket som en nybyggd bana skulle ge men till väsentligt lägre pris.

Inlandsbanan är en fungerande anläggning idag om än i för dåligt skick. Banan går att rusta på kort tid då inga tillstånd krävs som riskerar att förlänga byggtiden och nuvarande bana kommer att nyttjas som byggspår under rustningen. En upprustad bana skulle kunna öppna för trafik redan 2026 och därmed väldigt snabbt kunna bidra med efterfrågad järnvägskapacitet.

Inlandslänken ”konkurrerar” inte med andra angelägna infrastruktursatsningar utan är snarare

en möjliggörare för övriga infrastruktursatsningar genom att den bidrar med att skapa nödvändig kapacitet. Exempelvis så är färre godståg på Norra stambanan en förutsättning för kortare restid mellan Jämtland – Stockholm. Investeringar för högre hastigheter är fortsatt nödvändiga i Norra stambanan.

Sverige är idag i mycket stort behov av både nya arbetstillfällen och en satsning på hållbar infrastruktur. Resurserna, kunskapen och kapaciteten finns på plats för ett projekt som kan ta svensk transportsektor in i en ny era. Inlandsbanan kan ge Sverige en sällsynt möjlighet att kombinera byggandet av en hållbar framtidssäkrad och mycket kostnadseffektiv infrastruktur i inlandet. Samtidigt skapas snabbt många arbetstillfällen i en tid av stora utmaningar.

Partikongressen föreslår besluta:

A840:1 att Socialdemokraterna kraftfullt verkar för en upprustning av Inlandsbanan och projektet Inlandslänkens förverkligande

Katarina Nyberg Finn

Östersunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A841

JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT

Internet hela vägen in i bostaden

Sedan nittioalet har vi i Sverige byggt ut bredband i stora delar av landet. En del egnahem och många flerfamiljshus har kopplat in detta mot bostaden för att få en pålitlig och snabb uppkoppling. Det har varit viktigt för att skapa förutsättningar för tillväxt på landsbygden men också i staden. En god internetanslutning skapar förutsättningar för distansoberoende lösningar som är viktiga för att skapa ett fossilfritt samhälle men som också sparar mycket tid. Det finns såklart många saker som är viktiga med bra internet. I grunden skapar det förutsättningar för tillväxt och arbete.

Problemet är att många fastigheter inte har dragit in internet trots att infrastrukturen finns på plats. Vad enskilda villaägare väljer att göra är såklart valfritt. Men det är mycket problematiskt att ägarna till många flerfamiljshus låter bli att göra detta. Det kan bero på olika saker som att man har en ålderssammansättning i flerfamiljshuset som inte efterfrågar detta för stunden eller att man tycker det är för dyrt. Tyvärr är nog huvudförklaringen att bostadsbristen gör att fastighetsägaren kan låta bli att göra denna samhällsviktiga investering då de ändå får sina bostäder uthyrda. Detta hindrar jobb och utveckling i landet och behöver förändras.

Tillgång till en bra internetuppkoppling kan ses som en förutsättning för att kunna delta på ett

demokratiskt sätt i samhället. Idag baseras mycket av samhällsinformation samt dialoger med olika myndigheter på att man har tillgång till internet.

Att då fastighetsägare väljer av olika skäl att inte koppla in bredband fast det finns tillgängligt begränsar medborgare i sitt deltagande i vår demokrati och ökar det digitala utanförskapet.

Partikongressen föreslår besluta:

A841:1 att en statlig utredning utreder stimulanser, sanktioner eller ny lagstiftning för att komma tillrätta med dåliga internetuppkopplingar i flerfamiljshus

Anton Waara & Ida Asp

Jämtlands läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A842

STOCKHOLMS LÄNS PARTIDISTRIKT

Jämlik och hållbar digital infrastruktur

Digitalisering är en av vår tids största krafter för förändring. På samma sätt som papyrusen och ångmaskinen fundamentalt revolutionerade sin samtid ser vi nu hur digitaliseringen för oss in i en ny tidsepok, där informationslagring, artificiell intelligens (AI) och automatisering är bland de starka trenderna. Men på samma sätt som arbetarrörelsen stod upp för att industrialismens vinster ska kunna åtnjutas av alla, måste vi återigen stå upp för allas möjlighet att kunna dra fördelar av digitaliseringen.

Coronaviruset, pandemin har kopplat ett starkt grepp om sjukvård, skola och omsorg, men även världens ekonomier. När vi nu ser Coronavirusets effekt på ekonomin och vad det kan leda till, inser nog alla hur mycket djupare den ekonomiska krisen skulle kunna bli utan digitaliseringens framsteg. Vår produktion, vårt arbetsliv och näringsliv har med digitala verktyg stabiliserats och rustats inför kristider. Därför är också tillförlitlighet och tillgänglighet nyckelfaktorer. Tillgången till fysisk digital infrastruktur som fiber, samt logisk infrastruktur som identifieringslösning blir avgörande.

Internetstiftelsens rapport från första kvartalet 2020, visade att 96 procent av Sveriges befolkning använder internet. De som inte använder internet är företrädesvis inom gruppen 76+ år gamla. Det är viktigt att vi fortsätter kämpa för att minska det digitala utanförskapet. Denna motion tar dock sikte på att lösa utmaningarna med fysisk och logisk infrastruktur.

Logisk infrastruktur och e-Leg

En grundläggande del av digitalisering är identifieringsmöjligheten. Legitimation är del av grundläggande infrastruktur för att rätt funktion och information ska kunna utnyttjas av rätt

person. En förutsättning för välfungerande elektronisk legitimation är att den kan användas på alla ställen där e-legitimation krävs.

Hittills har e-legitimation varit huvudsakligen styrt av banker via BankID. Detta privata oligopol har medfört fördelen att det inte uppsåt ett sönderfragmenterat e-legitimationsmarknad. Nackdelen är att det är få eller inga möjligheter att införa samhällliga behov för bättre användning inom exempelvis skolor och andra samhällstjänster. Exempelvis är bristen på en fungerande elektronisk legitimationsmodell för barn och unga ett av problemen för ett nationellt elevdataregister och andra skolrelaterade satsningar.

Reinfeldt-regeringen försökte även här införa ett ideologiskt blint-modell med många utfärdare, en anarki-modell som åter försöker kidnappa begreppet valfrihet genom att öppna upp för valfria leverantörer att få utfärda elektroniska ID-handlingar. Det har dock lyckligtvis dröjt tills senaste åren innan elektronisk legitimering har setts som en marknad. Med många utfärdare av e-legitimation kommer också risk för fragmentering av identifiering som riskerar att leda till bristande kvalitet i systemet men också öppnar upp för sårbarhet.

Bedrägeribrott med förfalskade id-handlingar har de senaste åren ökat dramatiskt och underlättas genom användning av många olika utfärdare av e-legitimation. Därtill finns en aspekt av användarvänlighet och funktionalitet som går förlorad ju mer den skadliga fragmenteringen på elektronisk identifikation pågår.

Regeringens utredning om ”Åtgärder för att minska bedrägeribrottsligheten, skärpta krav och rutiner för svenska identitetshandlingar ID-nummer: Dir. 2017:90”, pekar på kraftigt ökat bedrägeribrott och föreslår därför att fysiska legitimation enbart ska få utfärdas av staten, via Polisen. Samtidigt konstaterar vi att den absolut största delen av bedrägerierna sker via digitala leg. Därför är det högst rimligt att se över möjligheterna att enbart staten ska få utfärda digital legitimation.

BankID är fortfarande den dominerande lösningen men andra aktörer är på väg att etablera sig. En pragmatisk lösning är att staten förvärvar BankID och därefter stänger möjligheten för andra att utfärda elektronisk legitimation på samma sätt som för fysisk legitimation.

Fysisk infrastruktur och fiber

Jämlig tillgång till digitala tjänster förutsätter hållbar, pålitlig och välfungerande logisk infrastruktur för identifiering men också god tillgång till fysisk infrastruktur för höghastighetsinternet. Ungefär två miljoner svenskar saknar idag tillgång till fiberuppkoppling. Enligt Post- och telestyrelsens (PTS) bredbandskartläggning för 2019 saknar 16 procent av alla hushåll och företag i Sverige tillgång till bredband som medger överföringshastigheter om minst 100 megabit per sekund. Städerna är bättre uppkopplade än landsbygden, men även inom storstadsområden som Stockholmsregionen är skillnaden alldeles för stor mellan stora centralorter och landsbygd.

Det är dags att fibernätet på allvar behandlas som samhällskritisk infrastruktur. Efter en lång tids avregleringar behövs nu nationell samling kring hur fiberutbyggnaden kan regleras, struktureras och bli del av den kritiska samhällsinfrastrukturen. Skapa marknadsincitament för jämlik tillväxt. När 3G-nätet byggdes ut ställde staten krav på större geografiskt ansvar. De lönsamma investeringarna i tätorter var med och bekostade nödvändiga investeringar i glesbygd. Även om det är svårare att införa en sådan marknadsstyrande modell när stora delar av fibernätet redan är byggt är det viktigt att möjligheten att införa en sådan utreds. Ett av flera exempel som kan övervägas och utredas är att licens för drift av fibernät kravställs med investeringar i geografiska områden som behöver utbyggnad.

Krav på satsningar i EU-förhandlingar. I förhandlingarna med EU står ofta medlemsavgifter i fokus. Det är förstås rimligt. Men i olika förhandlingar bör Sverige också ställa högre krav på att få tillbaka större satsningar på den digitala infrastrukturen.

Förenkla lagrummet för samarbete. Fiberbaserad bredbandsutbyggnad sker idag ofta i kommunal regi då den marknadsaktörerna redan har byggt ut de delar som är lönsamma för dem. Stadsnäten omfattas av lokaliseringsprincipen och får inte expandera till närliggande kommuner, även om det skulle vara praktiskt och rimligt. Annan samhällsnyttig infrastruktur, som vatten och fjärrvärme, är redan undantagna från lokaliseringsprincipen. Det är hög tid att lagrummet anpassas till vår samtid. Detta är en så kallad lågt hängande frukt som regeringen omedelbart bör exekvera.

Partikongressen föreslås besluta:

A842:1 att Socialdemokraterna verkar för att en enhetlig statlig auktorisationsmodell för elektronisk legitimation införs

A842:2 att Socialdemokraterna verkar för införandet av marknadsincitament för marknadsaktörer att bygga ut fiber i hela landet, även i glesbygd

A842:3 att Socialdemokraterna verkar för att tillgången till fiber och höghastighetsinternet ses som samhällsnyttig infrastruktur och kan få avsteg från lokaliseringsprincipen på samma sätt som tillgången till vatten och fjärrvärme

Stockholms läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A843

ULRICEHAMNS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Järnväg för alla

Någon gång under 90-talet samtalade jag med en ingenjör om järnvägen. Jag hade en idé om att det kring Stockholm, Göteborg och Malmö borde finnas ett ”solfjädersystem” med järnvägar med radien 15–20 mils radie. Snabba regiontåg skulle väsentligt förbättra kommunikationerna för bl. a. arbetsresor och möjligheterna att finna arbete på annan ort. Priset för resorna skulle naturligtvis inte vara högre än att gemene man har råd med dem. Ingenjören undrade om han fick knycka idén och det fick han naturligtvis, men var tog den sedan vägen?

Under hundra år byggdes det svenska järnvägsnätet upp med enkla medel och under fattiga förhållanden. Nu klarar vi inte av underhållet på ett betydligt glesare järnvägsnät. Allt färre har möjlighet att ta tåget. Förr kunde man ha gångavstånd till stationer och hållplatser. Nu planerar man för att det inte ska finnas stationer på flera mils avstånd. Järnvägsepoken har inneburit en kulturhistoria, som enbart ideella järnvägsentusiaster tycks värna om. Det finns många drastiska exempel på vad bristen på järnvägssatsningar inneburit. Låt mig ta ett exempel. Det finns inte längre någon järnväg mellan Göteborg och Jönköping. I berörda kommuner bor det närmare en miljon människor. Man skulle kunna bo i Jönköping och arbeta i Göteborg och vice versa. A-kassan kräver ju att man ska kunna ta arbete inom tolv timmars frånvaro från hemmet.

Med snabba regiontåg skulle man klara detta utan att det skulle behöva höghastighetståg. Det viktigaste måste vara att satsningen på tåg gagnar så många som möjligt eftersom alla är med och betalar. Dagliga arbetsresor och andra nyttoresor, som för handel och gods måste gå före sällanresor.

Ulricehamn, en landsortskommun mellan Borås och Jönköping, planeras för att inte få någon station. Det har funnits järnväg i Ulricehamn i ca hundra år, periodvis i alla väderstreck och nu skulle man inte ens bevärdigas en station trots stor ut- och inpendling. Vi skulle få se tågen susa förbi i stället för att Ulricehamn skulle kunna avlasta storstäderna, som får allt svårare att klara av ett värdigt boende för sina invånare och så skulle det kunna vara på andra håll också. Samtidigt talar man om levande landsbygd. Man förlorar inte bara stationer utan olika slag av myndigheter drar sig från landsbygdskommunerna. Detta gör de inte mer levande snarare tvärtom.

Partikongressen föreslås besluta:

A843:1 att man bygger ett ”solfjädersystem” av järnväg med i första hand 15–20 mils radie för snabba regiontåg kring Stockholm, Göteborg och Malmö så att de kan gynna flertalet av de boende i berörda kommuner

A843:2 att godstrafik på järnväg gynnas

Stig Persson

Ulricehamns arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A844

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Kollektivtrafikens betydelse för landsbygden

Hela Sverige ska leva. För att bygga det jämlika och hållbara samhället är det viktigt att vårt land byggs ihop där stad och land går hand i hand, tillsammans för en bättre framtid.

Landsbygden har en kraft och möjligheter som måste tas tillvara. Här bor vi och här finns många arbetstillfällen inom olika branscher som har behov av arbetskraft. Det finns också fritidsaktiviteter i form av föreningar, rekreationsområden, naturparker, nationalparker, vandringsmöjligheter, cykling, turism med mera som människor engagerar sig i och tar del av.

Framtiden för Sverige ligger i landsbygden och det gäller att inse detta och investera. En sådan investering är att bygga ut kollektivtrafiken på landsbygden. Det är bra att vår S-ledda regering satsade en miljard på kollektivtrafiken i vårbudgeten men mer behöver fokuseras till att kollektivtrafiken på landsbygden blir mer av och med tätare turer.

I dag är det regioner som ansvarar för kollektivtrafiken. Busslinjer läggs ned då det anses vara för få som reser. Det gör att fler inte ser kollektivtrafiken som en lösning för sina resor till och från landsbygden. Istället är bilen det naturliga alternativet. Det blir en ond spiral där linjer läggs ned och ersätts med personbilstransporter.

På landsbygden är det gröna tänkandet mycket högt. Det är en naturlig del av att leva på landsbygden. Samtidigt behövs det också fler förutsättningar att kunna göra det bra. Utbyggd kollektivtrafik gör att personer boende i stadsområden lättare kan ta sig ut till arbete och aktiviteter som finns här. Friheten för var och en ökar liksom jämlikheten. I att få ett hållbart samhälle är det också ett mycket viktigt steg.

Vi ser också i dag att många väljer att flytta till landsbygden med tanke på prisläget på villor och lägenheter i städerna.

Partikongressen föreslås besluta:

A844:1 att Socialdemokraterna arbetar för att kollektivtrafiken ska byggas ut på landsbygden i hela Sverige

A844:2 att kollektivtrafiken måste vara attraktiv för medborgare och för det krävs förbättringar

Kent Mårtensson och Roger Jönsson

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A845

GULLSPÅNGS ARBETAREKOMMUN

Körkortspröv

Väldigt många är beroende av att ha körkort med olika behörigheter. Det kan handla om att utföra ett yrke eller att kunna ta sig till och från jobb eller serviceinrättningar. Vi tycker att det är väldigt orimliga krav på att de två provena, kunskapsprovet och körprovet, hänger ihop så som de gör. Det är självklart att börja med teoriprov/kunskapsprov och när man klarat det, gå vidare för att göra körprovet. Men nu blir det konstigt, för så här är nuvarande regelverk. För att ta ett körkort behöver du göra ett kunskapsprov och ett körprov. Du börjar alltid med kunskapsprovet, som måste vara godkänt innan du gör ditt körprov. Kunskapsprovet mäter dina kunskaper inom fem områden:

1. fordonskännedom och manövrering
2. miljö
3. trafiksäkerhet
4. trafikregler
5. personliga förutsättningar

Om ditt prov blev godkänt så är kunskapsprovet giltigt i fyra månader. Inom den tiden behöver du göra ett godkänt körprov, annars behöver du göra ett nytt kunskapsprov och betala ny avgift. Just nu finns en förlängd giltighetstid på godkänt prov behörighet B. Transportstyrelsen fortsätter anpassa reglerna för kunskapsprov så att de som ska ta körkort ges större möjlighet att göra körprovet innan giltighetstiden går ut. Giltighetstiden för godkänt kunskapsprov, behörighet B, är därför fortsatt 6 månader ännu en tid. Förlängningen av de tillfälliga reglerna gäller nu till och med den 30 september 2021.

Om ditt prov inte blev godkänt så behöver Du göra ett nytt kunskapsprov och betala ny avgift. Och det är här vi anser att det är fel i regelverket. Vi tycker att har man klarat kunskapsprovet så ska man inte behöva göra om det om man misslyckas på körprovet. Utan individen får då fortsätta kämpa på med körprovet. För nu blir det onödiga omprövningar och det fördyrar och försvårar för individen som ska ta körkort. Dessutom är det svårt att få tider till både kunskapsprov och körprov.

Partikongressen föreslås besluta:

A845:1 att regelverket för att klara körkort ändras så att om man klarat kunskapsprovet så ska man inte behöva göra om det om man inte klarar körprovet

Carina Gullberg, Jenni Strand, Kristoffer Alexandersson, Sven-Erik Roslund
Gullspångs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A846

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Lånefinansiera höghastighetstågen

Enligt uträkning från Trafikverket skulle ett höghastighetståg mellan Stockholm och Linköping som går 320 km/h endast ta 56 minuter. Det skulle innebära att dagpendling mellan Stockholm och Linköping skulle bli en reell möjlighet, vilket skulle göra att fler skulle välja att flytta till Linköping och fler skulle välja att stanna kvar då jobb, släkt och vänner i Stockholm bara är en timme bort. Linköping skulle växa som stad och näringslivet skulle blomstra än mer än det redan gör idag, vilket hade gynnat hela Östergötland. Byggnationen av en höghastighetsbana är inte bara en angelägenhet för Linköping och Östergötland, det är en angelägenhet för hela Sverige och det är inte minst en angelägenhet för vårt klimat.

Stockholm är den stad som står för störst del av vårt lands tillväxt, men vår huvudstad lider av svår växtvärk och bostadsbristen är stor. För att säkra vårt lands tillväxt, men också för att se till att fler delar av Sverige får ta del av den behöver vi förbättra förbindelserna i vårt land.

Genom att det bygga höghastighetsbana från Stockholm till Malmö och Göteborg skulle restiden endast vara 2 timmar och 52 respektive 18 minuter för direktåg. Detta skulle innebära att behovet av att flyga mellan dessa destinationer i princip skulle utraderas.

I en rapport av Trafikverket inför byggandet av höghastighetsbanan har man kommit fram till att sänka hastigheten till 250 km/h istället för tidigare tilltänkta 320 km/h, detta för att minska kostnaden. Denna hastighetsminskning ger inte särskilt stor skillnad på sträckan mellan Linköping och Stockholm men leder till nästan en halvtimmes längre färd mellan Stockholm och Malmö. Dagens finansieringsmodell gör även att man endast har råd att bygga en etapp i taget. Där den första etappen mellan Järna och Linköping kommer vara klar någon gång efter 2029, varav man sedan kommer fortsätta med övriga etapper i den takt som finansieringen tillåter. Trafikverket tror inte att det är klart innan 2040. Detta innebär att det kommer ta alldeles för långt tid innan hastighetsbanan är färdigbyggd och den kommer då dessutom vara alldeles för långsam. För att kunna bygga flera etapper åt gången och för att tågen faktiskt ska kunna hålla hög hastighet behöver vi ändra finansieringen av denna oerhört viktiga investeringen, där lånefinansiering är en lösning.

Det är rimligt att en anläggning som ska användas över 100 år inte betalas av endast en enda skattebetalargeneration. Samtidigt är tidpunkten extremt gynnsam då riksgälden kan låna på 30 år till endast 1 procents ränta. Samtidigt har våra väldigt sunda statsfinanser gjort att statsskulden sjunkit rejält. En låg statsskuld är givetvis bra, men på senaste tiden har vi fått en osund tävlan i att sänka den till den grad att vi inte längre vågar göra nödvändiga investeringar.

Det är inte rimligt att vi ska behöva vänta tills 2050 innan vi kan åka höghastighetståg mellan Stockholm och Göteborg, endast för att vi inte vill lånefinansiera en nödvändig och klok investering. Framförallt har vårt klimat inte råd att vänta tills dess!

Partikongressen föreslås besluta:

A846:1 att Socialdemokraterna ska verka för att höghastighetsbanan ska lånefinansieras för att möjliggöra en snabbare byggtakt

A846:2 att Socialdemokraterna ska verka för att höghastighetsbanan ska kunna klara av hastigheter upp till 320 km/h

SSU Mjölby

Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A847

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Låt hela landet utvecklas genom förbättrad infrastruktur

Utdrag ur vårt partiprogram, sid 32: ”Alla har ett gemensamt intresse av att hela landet kan leva och utvecklas. En jämn regional utveckling ger fler jobb, tar bättre tillvara landets olika tillgångar och medför att större resurser skapas för den gemensamma välfärden. Alla regioner ska därför ge goda förutsättningar för arbete, företagande och studier samt erbjuda goda levnadsvillkor. Det är ett nationellt ansvar att upprätthålla grundläggande förutsättningar för tillväxt genom en väl utbyggd infrastruktur och en jämn spridning av kunskapscentra över hela landet.”

Det krävs kraftfulla statliga insatser om vi ska klara målsättningen om att alla regioner i vårt land ska ges goda förutsättningar att utvecklas, och samtidigt skapa ett långsiktigt hållbart samhälle ur alla aspekter.

Vi måste motverka miljöförstörelsen, resursslöseriet och framförallt klimatförändringarna, som är verkliga hot. Det behövs stora insatser för att ställa om samhället med bl.a. en övergång till ett modernt uthålligt system av kollektiva transporter och förnyelsebar energi.

Om kollektivtrafiken ska bli ett reellt alternativ till privatbilismen, så måste kollektivtrafiken – i synnerhet – den spårburna trafiken utvecklas. Snabba kommunikationer kan också medverka till att tillväxten sprids, vilket är nödvändigt om vi ska leva upp till målen i vårt partiprogram.

Här måste göras insatser på många plan. Framförallt har staten ett ansvar genom att man kan besluta om ökade ekonomiska resurser för upprustning och nyanläggning av järnvägar m m.

När det gäller infrastruktur måste man särskilt prioritera de regionala järnvägarna som är viktiga för dagliga persontransporter samt för den regionala utvecklingen. Det är också viktigt att de regionala järnvägarnas anknötning till stambanorna utvecklas för att underlätta resandet. Även till ev. kommande höghastighetsjärnvägar måste de regionala järnvägarna ha direkt anknötning, i annat fall får man inte den ökning av antalet resenärer som är önskvärd .

Detta decennium, åren fram till 2030, är helt avgörande för om vi ska lyckas vända utvecklingen när det gäller miljön

Partikongressen föreslår besluta:

A847:1 att det genomförs kraftfulla insatser för upprustning av järnvägen de närmaste åren

A847:2 att utveckling/utbyggnad av regionala järnvägar, som är viktiga för regional utveckling samt för dagliga persontransporter, ges hög prioritet vid utbyggnad av infrastruktur

A847:3 att de regionala järnvägarna anknötning till stambanorna utvecklas samt att de också får direkt anknötning till de höghastighetsjärnvägar som planeras

A847:4 att investeringarna finansieras med lån om så är nödvändigt för att kunna genomföra dessa i närtid

Gunnar Jönsson Ronny Hansson Annika Brodin Kerstin Vikner Per Olsson Mats Nilsson Tord Persson Anders Almgren

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A848

KIRUNA ARBETAREKOMMUN

Malmbanan Narvik – Luleå , prioritet Riksgränsen – Kiruna – Gällivare

Industrins tillväxt krävs för att finansiera välfärden och industrin i Norr vill expandera

Malmbanan är en pulsåder i Norr som idag begränsar en fortsatt volymökning. Hälften (50%) av Sveriges järnvägstonnage går på denna järnväg. Det mesta via LKAB i Kiruna och LKAB & Boliden i Gällivare men även från Pajala där Kaunis Iron vill expandera. Från Oslo går ett par tåg dagligen till Narvik.

Expansionsplaner finns med nya gruvor i Kiruna och Jokkmokk men framförallt de gigantiska planer LKAB aviserat framöver men även rymdsatsningen i Kiruna.

Dubbelspår behövs för att möjliggöra industrins expansionsplaner och även för att bygga ihop Gällivare/Kiruna till en gemensam arbetsmarknad och även för snabba transporter till Luleå där högskola och sjukhus finns.

Malmbanan mellan Luleå till Narvik via Gällivare och Kiruna är Europas enda Heavy-Haul och förmodligen Sveriges mest lönsamma järnväg.

Trafikverket prioriterar ändå inte dubbelspår, det verkar vara viktigare att bygga ut persontrafiken mellan Uppsala och Stockholm, Persontrafiken mellan Kiruna och Luleå tar en timme längre än för 25 år sedan... när de kommer fram

Malmbanan växer i betydelse då möjligheten finns att nyttja banan för handelsvägen till Asien. Nyheten i dagarna om att Norge vill skicka fisk till Kina med järnväg och få tillbaka varor med returtåg är inte bara bra för miljön det ger ytterligare tyngd för hur viktig Malmbanan är. Som de flesta känner till är de bästa fiskevattnen i Europa utanför Narvik i Lofoten.

För de som inte känner till de innebär LKABs nya framtidssatsning investeringar på 400 Miljarder kronor under 20 års tid. har betydelsen av goda och säkra kommunikationer höjts ytterligare.

Vi Socialdemokrater bör verka för att den järnvägssatsning som ger mest nytta för vår region (och nation) prioriteras högre.

Partikongressen föreslås besluta:

A848:1 att prioritera och tidigarelägga byggnationen av dubbelspår för Malmbanan mellan Gällivare och Kiruna

A848:2 att prioritera och tidigarelägga byggnationen av dubbelspår för Malmbanan mellan Kiruna och Riksgränsen

A848:3 att prioritera och tidigarelägga byggnationen av dubbelspår för Malmbanan mellan Luleå och Boden

A848:4 att prioritera och byggnationen av dubbelspår för hela Malmbanan och att den prioriteras i regeringens och trafikverkets investeringsplaner för infrastruktur

Mats Niemi Kiruna Arbetarekommun

Kiruna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A849

HANINGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Minska privatbilismen

Biobränsle och reduktionsplikten kan inte i första hand ses som en grön ansats utan en eftergift till privatbilism. Privatbilism står för de enskilt största utsläppen inom transportsektorn (som i sin tur står för en tredjedel av Sveriges utsläpp). Utsläppen kommer att fortsätta så länge förbränningsmotorn används oavsett om den drivs med biobränsle eller fossilbränsle. Biobränsle

orsakar lika mycket utsläpp som fossilt bränsle under ett 60-års perspektiv. Och användande av biobränsle uppmuntrar till fortsatt privatbilism. Sverige kommer inte klara målet att minska persontransporter på väg med 70 % till år 2030 om inte något radikalt görs. En grön omställning innebär med nödvändighet beteendeförändringar och försakelser under en omställningstid. En konsekvens är att förbränningsdriven privatbilism måste minska. Förhoppningen är att enskilda bilister tar egenansvar i denna fråga. Tveksamt att så sker. Två tydliga trender ses över hela världen. Antalet elbilar ökar markant. Dock, ungefär hälften av alla bilar som säljs i USA är en SUV medan andelen är en tredjedel i Europa. Internationella energimyndighetens (IEA) analys visar att SUV:ar är den näst största källan till den globala ökningen av koldioxidutsläpp sedan 2010, efter kraftsektorn. Ökningen av utsläpp från SUV:ar är större än de ökade utsläppen från tung industri, lastbilar, flyg och internationell sjöfart.

Trots insikten om privatbilismens utsläpp framför inte regeringspartierna m fl. någon begränsning gällande förbränningsdriven privatbilism, det leder till färre röster tror man. Men finns det en brytpunkt för när ett sådant förslag kan vinna röster? Flera opinionsundersökningar visar att 70 procent av befolkningen önskar hög prioritering av klimatfrågor. Innebär det att man som individ är beredd att lämna sin komfortzon dvs ställa bilen hemma? Det vet vi inte, men Socialdemokraterna bör ta ledningen och visa riktningen med konkreta förslag som direkt kan påverka klimatfrågan - en väg som också kan visa sig vara vinnande. Erfarenheter från storstäder i Europa visar att opinionen vanligtvis vänder från negativ till positiv vid restriktioner (typ trängselavgifter) av privatbilism. Begränsning av privatbilismen kan bara ske tillsammans med massiv satsning på kollektivtrafik. Den bör införas i städer och stadskärnor. Det är dessutom en fördelningsfråga som gynnar låginkomsttagare och kvinnor (klassperspektivet).

Partikongressen föreslås besluta:

A849:1 att Socialdemokraterna verkar för att begränsa privatbilism med förbränningsmotorer i stadsmiljö

Sten Wiktorsson

Haninge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A850

VÄSTERVIKS ARBETAREKOMMUN

Minska/ta bort klyftorna i den digitala världen

Den digitala utvecklingen används inom flera områden i vårt samhälle än någonsin tidigare.

Denna utveckling kommer inte att avta utan vi kan förutsätta att den i stället kommer att öka.

På många sätt är detta positivt men tyvärr så är inte alla medborgare delaktiga i denna digitala värld.

Skälen till det kan se olika ut (såsom brist på utbyggnad av nät, tillgång till hårdvara och utbildning) men resultatet blir detsamma. Utanförskapet ökar och vårt samhälle blir på det sättet mer ojämnt. Som exempel på hur det ser ut kan vi läsa att Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) i en ny granskningsrapport pekar på mindre eller helt icke digitala pensionssparare har betydligt svårare att få tillgänglighet hos/från Pensionsmyndigheten. Eftersom Pensionsmyndigheten ska informera spararna om hela pensionen och anpassa informationen till allas behov så menar ISF att den inte fullgör sitt uppdrag mot dem som inte är digitala i mindre grad.

För att stoppa denna utveckling så måste samhället intensifiera sitt arbete och utöka sina åtgärder så behovet tillgodoses. Vi kan inte räkna med att den s k marknaden ska ta detta ansvar.

Partikongressen föreslås besluta:

A850:1 att Socialdemokraterna ger sina förtroendevalda på kommunal, regional och central nivå i uppdrag att vidta åtgärder som minskar/tar bort klyftorna inom den digitala världen

Krister Örnfjäder, Anneli Karlsson, Lena Segerberg, Gunilla Ekström
Västerviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A851

ÄLVSBORGS SÖDRA PARTIDISTRIKT

Nationell strategi för kollektivtrafiken

Allt mer av samhällets aktiviteter centreras till städerna och inte minst till storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö. Befolkningen på landsbygden och i kranskommunerna runt de större städerna måste dagligen resa, många gånger långa sträckor, för att komma till jobb, skolor, vård m.m.

Av den sammanlagda sträcka som svenska folket förflyttar sig en genomsnittlig dag, åker vi 75 procent i bil, enligt Trafikverket. Mot detta skall ställas det faktum att av motordrivna färdmedel är tåg, buss och tunnelbana de mest miljövänliga, energieffektiva alternativet, enligt Trafikverket.

En väl utvecklad kollektivtrafik binder ihop stad/land och regioner med varandra, och gör det möjligt för människor att kunna bo och verka i hela Sverige. Det skapar ett tryggare och ett mer sammanhållet land.

Vid valet av transportsätt finns det därför mycket starka skäl till att kollektivtrafiken behöver prioriteras, eftersom den också är det mest hållbara alternativet.

Dagens kollektivtrafik har dock lönsamhetskrav, och det sätter ofta upp ett effektivt hinder mot så kallade olönsamma linjer. Det är uppenbart att det krävs en nationell helhetssyn inom ett strategiskt viktigt område som kollektivtrafiken. Fler parametrar än lönsamhetskrav måste väggas in i beslut avseende kollektivtrafiken, inte minst när det gäller kollektivtrafiken på landsbygden. Finns exempelvis miljökostnader för den alltför stora bilpendlingen med i lönsamhetskalkylerna? Finns kostnaden för det dagliga trafikinfarkterna runt de större städerna med i lönsamhetskalkylerna? Kalkylerna ska ta med hela samhällskostnaden.

Ska kollektivtrafiken vara skattefinansierad och avgiftsfri istället för biljett finansierad bör vara en annan fråga ställning en sådan utredning om framtidens kollektivtrafik bör ta ställning till.

Vi måste ha en vision av hur morgondagens samhälle ska se ut och hur det ska byggas, och lösningarna behöver vara hållbara. En utbyggd kollektivtrafik måste ingå i den visionen. Det är en investering på sikt, och den kommer att löna sig.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi:

Partikongressen föreslås besluta:

A851:1 att en nationell strategi utarbetas för att säkerställa en utbyggd kollektivtrafik för hela landet, som gör att Sverige håller ihop, landsbygd såväl som stad och regioner

A851:2 att bifalla motionen

Paul Holmberg och Maria Holmberg

Älvsborgs södra partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A852

VÄSTERNORRLANDS PARTIDISTRIKT

Nya Ostkustbanan

Gävle–Sundsvall–Härnösand–Västeråsby beskrivs ofta som Sveriges längsta flaskhals. Det är 27 mil enkelspårig järnväg som begränsar hela det svenska järnvägsnätet.

Ostkustbanan mellan Gävle och Sundsvall samt Ådalsbanan mellan Sundsvall och Härnösand och Västeråsby (Nya Ostkustbanan) är av skiftande kvalitet. Vissa sträckor skulle relativt enkelt kunna uppgraderas till snabbtågsstandard samtidigt som andra sträckor håller en usel kvalitet. Just nu pågår stora sätningar runt Sundsvall, och snart påbörjas dubbelspårsutbyggnaden från Gävle och fyra mil norrut. Sammanlagt har mer än 8 miljarder avsatts med start 2014. Så länge ”flaskhalsarna i flaskhalsen” kvarstår kommer nyttan av de högkvalitativa järnvägssträckorna som nu byggs inte kunna användas fullt ut. Det är inte rimligt att köra snabbtåg på sträckor som är byggda för ångtåg. Med Ostkustbanan utbyggd i kombination med Botniabanan och Norrbotniabanan skulle både fjärrtåg och regionaltåg för 250 km/h kunna binda samman hela Norrlandskusten, stärka och förstora arbetsmarknadsregionerna och samt skapa redundans och ett starkt alternativ till inrikesflyget.

Idag går relativt få godståg på kustjärnvägen. Det beror på att Ostkustbanan inte kan ta emot långa och tunga godståg. Samtidigt visar siffror från Trafikverket att godsmängderna förväntas öka med 40 procent till år 2040. För södra Norrlandskusten innebär det att antalet lastbilar som varje dygn trafikerar E4:an kommer att öka från dagens maxantal 2 500 till 3 500 lastbilar

När Nya Ostkustbanan är klar kommer kostnaderna för en järnvägstransport att halveras, vilket har stor betydelse för den svenska basindustrins framtid. Det innebär att tunga och långa godståg skulle kunna trafikera Nya Ostkustbanan. Nu går många av dessa på Norra Stambanan, men den är inte byggd för moderna godståg. En ny kustjärnväg innebär att lutningen på sträckan mellan Umeå och Göteborg som högst skulle uppgå till 10 promille, vilket är avgörande för godstrafiken. En ny kustjärnväg betyder också ökad tillförlitlighet, kortare transportsträckor, högre hastigheter, snabbare omlopp och mindre skogstid. Sammantaget kan kostnaderna för en järnvägstransport upp emot halveras (Sweco 2016), vilket gör denna investering till en av de viktigaste för att stärka näringslivets konkurrenskraft.

Investeringar för 1 000 miljarder kronor är på gång i norra Sverige. Många orter längs kusten har en ensidig näringslivsstruktur, där goda pendlingsmöjligheter är avgörande för företagens möjlighet att hitta kompetenta medarbetare. Det är inte bara frågan om inpendling från den lilla orten till staden, utan i minst lika hög grad möjligheten för ett företag på den lilla orten att rekrytera personal som är bosatt i den större staden. Arbetslivet förändras också snabbt, där allt fler personer sällanpendlar över långa avstånd. Sammantaget ställer det krav på goda

pendlingsmöjligheter. En undermålig järnväg riskerar att äventyra den positiva utvecklingstrenden med stora och viktiga investeringar och en växande besöksnäring som vi nu ser i norra Sverige. Betydelsen av snabba och säkra järnvägstransporter längs kusten för hela norra Sveriges utveckling kan inte underskattas.

Om 25 år ska Sverige vara klimatneutralt, vilket innebär att i princip alla transporter ska vara fossilfria. Det är därmed dags att bygga upp ett fungerande fossilfritt transportsystem – ett system som fungerar i hela landet. De stora utmaningarna handlar om Sverige utanför de stora städerna. Vi menar att det nu är hög tid att bygga upp en infrastruktur för fossilfria transporter även utanför storstäderna

Därför behöver Sverige kraftsamla och snabbt bygga upp ett nationellt järnvägsnät för 250 km/h. Järnvägsnätet för 250 km/h skulle omfatta Stockholm–Luleå, Stockholm–Oslo, Oslo–Göteborg och Göteborg–Malmö och skulle kunna stå klart redan 2035 och kostar runt 150 miljarder.

Satsningen på ett nationellt järnvägsnät för 250 km/h kan med fördel inledas med sträckan Gävle – Härnösand som tillsammans med pågående satsningar på Norrbotniabanan snabbt kan få upp en moderna kustjärnväg mellan Gävle och Skellefteå, för att sedan fullfölja satsningen av Norrbotniabanan till Luleå. Det finns redan en föreslagen utbyggnadsstrategi som anger utbyggnaden i prioriterade etapper, Hudiksvall-Sundsvall, Sundsvall-Härnösand, Gävle-Söderhamn, Söderhamn-Hudiksvall, Härnösand-Västeråsby. För att få ut systemeffekterna fullt ut så behöver hela sträckan byggas och därför bör Nya Ostkustbanan som helhet lyftas in i nationel plan. Denna utbyggnad skulle kräva ungefär 30 miljarder och Norrbotniabanan lika mycket. Det låter kanske som mycket pengar, men i jämförelse med näringslivets satsningar på över 1 000 miljarder är detta en låg summa.

Partikongressen föreslås besluta:

A852:1 att påbörjade investeringar i Nya ostkustbanan följs upp med fortsatta investeringar i dubbelspår mellan Gävle - Härnösand som ett led i att bygga upp ett nationellt järnvägsnät för 250 km/h

Distriktsstyrelsen Västernorrland och Gävleborg
Västernorrlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A853

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Nytt körkort till snabbare elscootrar

Vi vet alla att det är bråttom att ställa om vårt samhälle till att bli fossilfritt för att minska koldioxidutsläppen. Vi vet alla att det är bättre att åka kollektivt och att gå eller cykla än att ta bilen. Trots det så väljer många, för att inte säga de flesta av oss att ta bilen när vi ska ta oss till exempelvis arbetet om det ligger en bit bort. Den enkla anledningen är att det går snabbare med bilen.

Det finns idag dock miljövänligare alternativ, det finns både el cyklar och elbilar, men el cyklarna har sina begränsningar när det kommer till fart och elbilarna är för de flesta än så länge ett för dyrt alternativ, dessutom så bidrar de inte till minskad trängsel. Ett tredje alternativ är EU mopeden, dock så är dessa i regel inte eldrivna och många tycker att de går för långsamt, ett annat argument är att många tycker att det är obehagligt att köra dem på landsväg då de håller så låg fart.

Om det hade erbjudits ett snabbare eldrivet fordon än cykeln som fick framföras på ett enklare körkort liknade AM-kortet eller egentligen ännu enklare, så tror vi många hade nappat på det.

Detta skulle kunna minska så väl klimatutsläppen som trängseln och bullret i våra städer. För att det ska vara trafiksäkert så föreslår vi att kortet först kan tas vid 18 års ålder, att scootern har en rätt modest effekt på 8 kw (motsvara ca 10 hk, alltså mitt emellan en eu moped och en lätt motorcykel), en maxhastighet på 90 km/h och att de ej får framföras på motorväg, detta är ändå fullt tillräckligt med effekt för att de flesta ska klara av sin pendlning lika snabbt som det gör med en bil idag.

De scootrar som ska få lov att säljas i Sverige måste visa upp hårt ställda regler för hållbarhet när det kommer till tillverkning, livslängd på batterier och annat. vi tror personligen att det behövs mycket fler morötter för att gemene man ska ställa om, att erbjuda en pendlingsmöjligheter med elscooter är inte bara en bra omställning, det är även en rolig sådan.

Partikongressen föreslås besluta:

A853:1 att ett nytt körkort ska tas fram för att vid tidigast 18 års ålder få köra 8 kw elscootrar

A853:2 att dessa scootrar ska ha miljökrav på sig för att få säljas i Sverige

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A854

ESLÖVS ARBETAREKOMMUN

Ompröva höghastighetsbanan

Sverige och världen står inför en gigantisk klimat- och miljömställning. Det kommer krävas stora investeringar i ny, miljövänlig teknik. Men det är viktigt att göra de investeringar som ger mest miljönytta och därför behöver beslutet om höghastighetsbanan omprövas.

Sverige har en begränsad budget för investeringar och resurserna måste användas för att uppnå största möjliga klimatnytta. Klimatvinsterna med en stambana för höghastighetståg måste därför vägas mot investeringar i till exempel elvägar, upprustning av befintlig stambana eller satsningar på lokal och regional kollektivtrafik. Bygget av en höghastighetsbana kommer dessutom initialt ge stora klimatmässiga negativa effekter, och det kan ta många år innan de vägs upp av banans klimatnytta.

Även den lokala miljöpåverkan behöver tas med i beräkningen. En höghastighetsbana innebär att södra Sverige kommer genomskäras av ytterligare en bred barriär. Det ger effekter för möjligheten att röra sig genom landskapet, liksom på friluftsliv och rekreation. Tysta, orörda områden kan försvinna och går inte att återskapa. Områden med höga ekologiska värden riskerar att skadas för all framtid.

Partikongressen föreslår besluta:

A854:1 att beslutet om höghastighetsbanan omprövas genom att klimatnyttan jämförs med andra möjliga projekt och att den stora lokala miljöpåverkan tas i beaktande

Jan-Åke Larsson och Johan Andersson

Eslövs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A855

SÖRMLANDS PARTIDISTRIKT, UPPSALA LÄNS PARTIDISTRIKT, VÄSTMANLANDS PARTIDISTRIKT, ÖREBRO LÄNS PARTIDISTRIKT, ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Ostlänken i en ny tid

Ostlänken en del av ett nytt transportsystem mellan Järna och Linköping.

Mälardalsregionen är Sveriges tillväxtmotor. Fjärde storstadsregionen spelar en viktig roll för dess utveckling. Bra kommunikationer är ett måste både inom regionen och för att nå andra delar

av Sverige. Fysiska möten kommer att behövas även framgent, fast mer arbete och fler möten kommer att skötas digitalt. Tåget är ett miljövänligt resealternativ som väljs av alltfler. Under 2018 ökade tågresandet med 5% och 2019 med 11%. Järnvägen har alla förutsättningar att spela en än viktigare roll för transport av gods och resenärer.

Dagpendling till och från Stockholm blir mer tillgänglig när den första etappen av Ostlänken mellan Järna och Norrköping blir klar. För att skapa en önskvärd större arbetsmarknadsregion, behövs också nästa etapp mellan Linköping och Norrköping. Fler spår i regionen behövs också för att den framgångsrika pendeltågstrafiken ska kunna utvecklas. Centrala Resecentrum är viktiga för att kollektivtrafiken ska upplevas som attraktiv.

Vi socialdemokrater är fast övertygade att om ska nå bästa möjliga kapacitet på våra Höghastighetståg så krävs det att man anpassar stationslägen till där det finns resenärer!

Regeringen har godkänt sträckningen till Linköping, men passagen genom Linköping är ännu inte klar. Regionerna och kommunerna kommer att arbeta tillsammans med Trafikverket för att hitta lösningar som är ekonomiskt rimliga och trafikalt bra. I detta arbete kommer omprövningar att behöva göras för att undvika dyra tunnelloser, som riskerar att fördröja förverkligandet av Ostlänken. Målet är att Ostlänken ska öppnas för trafik år 2035. Vi anser att hela sträckan fram till Vikingstad bör ingå i nästa tillåtlighetsprövning, som bör lämnas till Regeringen 2022 för att tidtabellen ska hållas.

I projektet Ostlänken ingår bygget av Kardonbanan och ny godsbangård i Norrköping. De liksom dubbelspåret mellan Hallsberg och Mjölby är viktiga för Östergötlands utveckling som ett av landets viktigaste logistikcentrum. Mer transporter ska gå på sjön och järnvägen, vilket gör att Södra stambanan behöver utvecklas för att garantera goda villkor för pendeltågs- och godstrafiken.

Sedan Svealandsbanans tillkomst 1997 har tågresande till och från Sörmland ökat stadigt. Nuvarande regionerna och tidigare landstingen i Stockholm-Mälardalen har arbetat långsiktigt med att utöka antalet avgångar. I ett gemensamt samarbete har också fordon köpts in för att kunna upphandla en robust regional tågtrafik. Under det gångna året har fordonen successivt tagits i drift.

Tågpendlandet har ökat stadigt i hela Stockholmsregionen. Coronapandemin har inneburit ett trendbrott men en växande region och en arbetsmarknad i förändring innebär goda förutsättningar för ett ökat tågresande.

Även det långväga resandet ökar stadigt. Alla tåg som ska in till Stockholm söderifrån trängs idag på de få spår som leder in till Stockholms centralstation. Enligt den genomförda Sverigeförhandlingen ska också höghastighetståg på en framtida fullt utbyggd järnväg angöra Södertälje.

För att det ska finnas ett fungerande transportsystem behöver kopplingen mellan trafikslag byggas ut. Ostlänken planeras angöra Skavsta flygplats. För att Stockholmsregionens internationella tillgänglighet ska förbättras måste även spårkapaciteten till Arlanda säkras.

Med ny spårkapacitet i regionen och ett ökat antal avgångar blir spårkapaciteten in till Stockholms central ett problem. Ska resandet kunna öka och restider kortas är framför allt kapaciteten från Järna och in till Stockholms central ett problem för resandet som kommer till Stockholm söderifrån.

För att invånarna i vår region ska kunna dra nytta fullt ut av de investeringar som görs, på nationell nivå såväl som på regional och lokal, måste kapaciteten till Stockholms central byggas ut.

En annan viktig förutsättning är att man redan nu planerar för en högre hastighet på sikt för att möjliggöra höghastighetstrafik utmed banan!

Partikongressen föreslår besluta:

A855:1 att snabbjärnvägen Järna-Linköping medger centrala stationslägen i berörda kommuner där sträckningen passerar

A855:2 att spårkapaciteten mellan Järna och Stockholms central och vidare till Arlanda byggs ut för att klara av det ökade resandet

Partidistrikten i CDUTE

Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A856

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Samhällsviktig infrastruktur

Staten ska ta ansvar för samhällsviktig infrastruktur. Den ska ägas gemensamt och planeras demokratiskt. Avregleringarna av järnvägsunderhåll, post och apotek medförde inte önskad nytta för medborgarna. Kostnader sjunker inte, men det gör kvaliteten och likvärdigheten i landet. Staten har även ansvar för folkhälsa. Regeringen har försökt lappa ihop apotekssystemet efter avregleringen, men inte lyckats. Tio år efter privatiseringen av apoteksverksamheten subventionerar skattebetalarna fortfarande försäljningen av receptbelagda läkemedel. Dels genom ett fast pris per förpackning (den så kallade Hägglundstian) dels genom en procentsats på priset. Det innebär ett extra stöd på minst en halv miljard som riskkapitalbolagen som äger apoteken egentligen inte behöver.

Partikongressen föreslås besluta:

A856:1 att Socialdemokraterna verkar för att järnvägsunderhåll återförstatligas

A856:2 att Socialdemokraterna verkar för att posten återförstatligas

A856:3 att Socialdemokraterna verkar för att ta bort statlig ersättning som går till apoteken vid försäljning av receptbelagda läkemedel

Sten Gellerstedt, antagen av Eriksbergs S-förening

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A857

NORRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN

Samlokalisering av master för elektroniska kommunikationsanläggningar

I min roll som ordförande i Miljö- och byggnadsnämnden hanterar jag tillsammans med nämnden bygglov av master för telekommunikation (telemaster). Jag har i min roll sett flera exempel på där master placerats med ett par meters mellanrum för att operatörerna inte kunnat samarbeta.

Att ha flera master på en och samma plats är inte optimalt för omgivningen när det i många fall räcker med en högre mast för att klara behovet.

Om vi ställer krav på samförläggning vid nyetablering av master så operatörerna tvingas samarbeta så löser vi detta problem samtidigt som förslaget verkar för en harmonisk stads-och landskapsbild samt en god helhetsverkan. Dessutom bör även hänsyn tas till natur-och kulturmiljövärden som finns på platsen.

Partikongressen föreslås besluta:

A857:1 att befintliga master ska i första hand anpassas så att flera operatörer utnyttjar samma mast

Joel Schäfer

Norra Ölands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A858

HÖÖRS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Slopat inrikesflyg söder om Stockholm-Göteborg

Just nu läggs mycket tid och pengar på att planera för höghastighetståg som ska förena våra tre största städer i landet för att bland annat minska flygtrafiken mellan dessa. Idag går snabbtåg och

nattåg mellan dessa städer som vi kan utnyttja än så länge. Det arbetas också för att kunna ta fram alternativa flygbränsle som på sikt ska ge så gott som noll i klimatpåverkan. Samtidigt bedrivs det också ingenjörarbete för att ta fram eldrivna flygplan för flygresor under 2 timmar. I Frankrike diskuteras just nu att införa ett slopande av inrikesflyg som tar mindre än 2 ½ timme. Vi i Sverige skulle kunna införa ett slopande av inrikesflyg söder om en sträckning Stockholm-Göteborg fram till dess att flyget blir klimatneutralt genom ändrat flygbränsle eller elflyg införs.

Partikongressen föreslår besluta:

A858:1 att våra riksdagsmän och regeringsföreträdare arbetar för att införa ett slopande av inrikesflyg söder om Stockholm-Göteborg fram tills flyget blir klimatneutralt genom ändrat flygbränsle eller elflyg införs

A858:2 att detta omgående gäller för våra S-representanter i Riksdagen, regering och arbetarekommuner

Stefan Lissmark

Hörs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A859

VÄSTMANLANDS PARTIDISTRIKT

Satsa på inlandssjöfart

Inlandssjöfarten införlivades i Sverige 2014, men sedan dess har i princip inget hänt!

Vi är övertygade över att utväxlingen i landet skulle, kunna var mycket större, att växla över landbaserade transporter till sjöfart av både miljömässiga som ekonomiska skäl!

Det finns ett flertal goda exempel runt om i landet som påvisar att inlandssjöfart kan vara ett kraftfullt alternativ till landbaserade transporter om likvärdiga förutsättningar ges!

Ett vägande skäl att införa ett konkurrensneutralt system i relation till landbaserade transporter är mycket stor för att påvisa möjligheten med inlandssjöfart!

Inlandssjöfarten bör också inarbetas i den nationella godsstrategin!

Partikongressen föreslår besluta:

A859:1 att ge ett tydligt stöd till strategin att satsa på inlandssjöfart

A859:2 att införa ett konkurrensneutralt system gentemot landbaserade transporter

Västmanlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A860

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Slå samman de statliga järnvägsföretagen

Järnvägen är i klimatförändringens tid ett allt nödvändigare transportmedel. I ett land med långa avstånd och relativt gles befolkning är det helt nödvändigt att den drivs så effektivt som möjligt. Före massbilismens tid blev lösningen 1938 att slå samman (nästan alla) privata och statliga järnvägar till ett enda bolag, Statens Järnvägar. Det förbättrade den nödvändiga samordningen av ett system som rent fysiskt kräver samordning. När bilismen växte kunde det ändå inte rädda många småbanor i främst södra Sverige. Orsaken är att järnvägen kräver både storskalighet och samordning.

Det senare är också huvudanledningen till att uppsplittringen av järnvägen från och med 1988 fått så många negativa konsekvenser. På grund av 90-talets övertro på bolagisering och privatisering har vi nu ett svårt läge där dagens EU-regler försvårar eller hindrar en effektivisering av svensk järnväg. Sant är att en av EU:s ambitioner varit välkommen. Nationsgränserna har sedan järnvägens första tid varit ett hinder för effektivitet. Men det blir inte effektivare av att nationellt dela upp produktionen i olika bolag och huvudmän.

Sant är också att förändringen som möjliggjort statliga satsningar i nya banor gett goda resultat. Men uppsplittringen har samtidigt gett resenärerna väldigt mycket av förseningar, inställda tåg och rent kaos, som den svåra vinter för några år sen när det uppdagades att snöberedskapen gjorts obefintlig. Den privatisering som nu inletts har inte gett några effektivitetsvinster. Att bolag väljer att konkurrera på sträckan Stockholm – Göteborg gynnar bara dessa bolag.

Om EU-reglerna nu är något som måste förändras på längre sikt, så bör det offentliga Sverige effektivisera sin egen verksamhet redan nu. Slå åter samman SJ och Green Cargo, för att utnyttja resurserna mer effektivt. Se till att länstrafikbolagen samordnas med de statliga resurserna och kunskaperna när det exempelvis handlar om dyra inköp av fordon. Att köpa in fordon som inte tål en svensk vinter kan undvikas med kunskap och storköp. Se till att Trafikverkets järnvägsavdelning återkopplas till dem som ansvarar för både person- och godstrafiken

Partikongressen föreslås besluta:

A860:1 att Socialdemokraterna verkar för att slå samman de statliga järnvägsföretagen till en enhet

A860:2 att skapa en samordning mellan de statliga järnvägsbolagens inköp och länstrafikhuvudmännens inköp

A860:3 att utreda hur de delar av Trafikverkets verksamhet som berör järnvägen, organisatoriskt kan knytas närmare produktionen av järnvägstrafik

Svante Säwén, Sundsvalls socialdemokratiska förening.

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A861

GULLSPÅNGS ARBETAREKOMMUN

Statens ansvar för infrastruktursatsningar

Det finns ett stort behov av att renovera det järnvägsnät och vägnät som finns idag. Då menar vi även de regionala järnvägsstråken och det finmaskiga vägnätet. Det finns en kustsjöfart och en inlandssjöfart som också har behov av satsningar på infrastruktur. Nya vägar och järnvägar behöver också satsat på.

Det finns också stora behov av bredbands- och IT- satsningar

Men vår erfarenhet är att det är lite snedfördelat för sjöfarten får inte alls de satsningar som skulle behövas då det dessutom vore klokt att få över mer gods på sjön, både kustsjöfart och inlandssjöfart.

Partikongressen föreslås besluta:

A861:1 att nationella satsningar i infrastruktur som vägar, järnvägar, hamnar och IT ökar och att det fördelas både på landsbygd och i storstad

Carina Gullberg, Jan Hassel, Kristoffer Alexandersson
Gullspångs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A862

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Stoppa eller ändra processen för indragning av underhåll allmänna vägar

Trafikverket har satt i system de senaste åren att dra in underhåll till allmänna vägar, se ”indragning av 2000 mil väg”. Detta sker framför allt på landsbygden. I vissa fall uppgår dessa vägar i det kommunala vägnätet. I andra fall blir de privata enskilda vägar med en kostnadsbörda för enskilda privatpersoner. Detta försämrar levnadsvillkor för personer att leva på landsbygden. Det finns också risk att standarden på vägen försämras och försvårar ett liv på landsbygden.

Processen startar med en remissförfrågan där olika intressenter kan komma in med synpunkter på en indragning av underhåll. De flesta privatpersoner svarar inte på dessa då de inte är vana vid myndigheter.

Trafikverket hänvisar till vägslag 25 att indragning sker av samhällsekonomiska skäl. Samtidigt utlovar man en renovering av vägen. Hur går denna kalkyl ihop?

Utredningen som indragningen vilar på är av karaktären skrivbordsundersökning.

Kommunikationen efter indragning är direkt undermålig om hur processen ser ut och hur ansvar ser ut.

Vi är mycket skeptiska till processen och föreslår att indragningar endast kan ske om majoritet av potentiella andelsägare är positiva.

Partikongressen föreslås besluta:

A862:1 att partiet verkar för att processen vid indragning av statligt vägunderhåll ses över

Stora Mellösa socialdemokratiska förening

Örebro arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A863

VÄNNÄS ARBETAREKOMMUN

Stärk det öst-västliga järnvägsstråket i Västerbotten (Västerbotniabanan)

I samhället förs idag en intressant och viktig diskussion om utökad elektrifiering av vägtrafiken. För att komma bort från fossil drift på transportområdet i stort är det minst lika viktigt att lyfta frågan om elektrifiering av vissa regionala järnvägssträckor som i stor utsträckning används för gods- och / eller persontrafik.

Västerbotten har alltid haft en stark skogsnäring och i länet görs nu mycket stora investeringar även i övrigt, t ex i form av en anläggning i Skellefteå för tillverkning av batterier till elbilar. I Umeå hamn (Holmsund), sker en kraftig expansion bl a på grund av att en ny färja, som kan transportera 800 passagerare mm, planeras tas i drift under sommaren 2021. Stambanan genom Övre Norrland är hårt utnyttjad. Norrbotniabanan är under planering.

Mot denna kortfattade bakgrund vill vi motionärer förorda följande. Stärk den länk som järnvägen från Holmsund i öster till Storuman i väster utgör, och anlägg perspektivet att sträckningen ses som en helhet trots att den består av skilda, men sammanbundna delsträckor.

När det först gäller godstrafiken så kan det konstateras att den redan nu är tämligen omfattande på tvärbanan Hällnäs - Storuman och vidare till SCA:s virkesterminal vid Gimonäs, Umeå, och till olika produktionsanläggningar i norra Sverige. Storuman kan utvecklas till en omlastningspunkt med avseende på transporter till och från Norge. Transporter av annat än ved/timmer, t.ex containertrafik till och från mellanstora företag i inlandet har vidare stora utvecklingsmöjligheter. En förutsättning för att det nu beskrivna transportflödet ska kunna ske

på ett hållbart, effektivt och miljömässigt bra sätt är, att sträckan Hällnäs - Storuman elektrifieras. Om så sker kan kust och inland - samt grannländerna i öst och väst, med sina respektive nationella och internationella transportflöden - knytas ihop på ett bättre sätt än vad som är fallet nu, och det skulle också gynna Sverige som helhet.

Vad sedan gäller persontrafiken på tåg så kan till att börja med konstateras att trafiken mellan Umeå och Lycksele är kostsam och ineffektiv till nackdel för såväl resenärerna som trafikhuvudmannen för sträckan. Det förtjänar också att nämnas att det numera inte förekommer någon persontrafik alls mellan Umeå och Holmsund och inte heller mellan Lycksele och Storuman.

Sträckan Umeå - Holmsund, som är elektrifierad, är ca 15 kilometer lång. Någon anslutning till färjan till Vasa i Finland finns dock inte. Många människor pendlar dagligen med bil eller buss mellan Holmsund och Umeå. Umeå har i sin tur tät pendlingstrafik med tåg till Vännäs som genom sin belägenhet vid stambanan genom Övre Norrland också i flera fall erbjuder fortsatta transportmöjligheter.

Partikongressen föreslår besluta:

A863:1 att Socialdemokraterna ska verka för att tvärbanan Hällnäs - Storuman, även kallad Västerbotniabanan, elektrifieras, samt att

A863:2 att sträckan Holmsund - Umeå öppnas för pendlingstrafik och för persontransporter från färjan till Umeå och vidare mot Vännäs och andra orter

Olof Johnsson Vännäs S-förening, Anna Frej Vännäsby S-förening
Vännäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A864

MORA ARBETAREKOMMUN

Säkerställ finansieringen av regionala flygplatser

Det finns i ett land med Sveriges geografi och ojämna befolkningsfördelning ett stort behov av en infrastruktur för längre, snabba persontransporter med anpassad passagerarkapacitet. Det handlar framför allt om företagets behov att nå Stockholm och större internationella flygplatser för att bibehålla och helst utveckla sin konkurrenskraft.

I de tätbefolkade delarna i södra Sverige och utefter delar av Norrlandskusten är järnvägsburen trafik oftast det miljömässigt och transportekonomiskt mest effektiva sättet att hantera dessa transporter då passagerarvolymerna är höga och avstånden, och därmed restiderna begränsade.

För Sveriges glesbefolkade inland, och sådant finns inte bara från Dalarna och norrut, kan ett elektrifierat regionalflyg fylla samma miljövänliga transportfunktion för näringslivets och arbetsmarknadens behov av persontransporter som nya stambanor mellan våra större städer. Det elektrifierade regionalflyget för 15-20 passagerare kan vara en realitet för sträckor upp till 40 mil långt före 2030!

Regional flygtrafik förutsätter dock att det finns regionala flygplatser. Regionala flygplatser möjliggör också många andra, mycket samhällsviktiga, funktioner som sjuk- och organtransporter, brandflyg både för övervakning och vid insatser och inte minst försvarsmaktens behov av snabba personaltransporter och reservflygplatser.

Liksom vägar och järnvägar och annan central transportinfrastruktur borde även de regionala flygplatserna i huvudsak vara statligt finansierade. Så är det inte idag! De regionala flygplatserna ägs och finansieras i huvudsak oftast av kommunerna där de är belägna, ibland tillsammans med någon grannkommun och/eller regionen.

Idag finns ett visst statligt stöd för själva flygplatsdriften och några flygplatser gynnas också av att själva trafiken är statligt upphandlad. Sammantaget är detta dock en droppe i havet för många flygplatsägande kommuner och regioner och kraven reses ofta att skattefinansieringen till den regionala flygplatsen ska avvecklas, dels på grund av den ekonomiska belastningen, men också ofta då detta ses som en kommunalskattefinansierad ”subvention” av en klimatomöjlig ohållbar flygtrafik. Särskilt tydligt blir detta om flygplatsen ifråga saknar reguljär flyglinje, även om flygplatsen ifråga fyller många andra viktiga samhällsfunktioner som det ibland är svårare att beskriva betydelsen av för den berörda kommunen/regionen.

Att i detta läge statens flygplatser, som drivs av det statliga bolaget Svedavia, normalt går med ett överskott som är väsentligt större än de regionala flygplatsernas samlade driftunderskott upplevs därför närmast som provocerande av många flygplatsägande kommuner.

Att dessa flygplatser ofta ligger i befolkningsfattiga kommuner och regioner med ett skriande underskott av statlig service och en eftersatt statligt finansierad infrastruktur gör inte förhållandet mindre provocerande.

Staten måste ta ett större ekonomiskt ansvar för bibehållandet av denna infrastruktur, både för upprätthållandet av viktiga samhällsfunktioner, näringsliv och arbetsmarknad, men också för den långsiktiga överlevnaden och samhällsutvecklingen i mindre gynnade kommuner och regioner.

För att säkerställa det regionala flygets möjligheter att bidra till snabba och miljövänliga transporter utanför de delar av Sverige där snabba järnvägsförbindelser inte är möjliga eller lönsamma att bygga, och för att möjliggöra för hela Sverige att både leva och utvecklas, föreslår jag därför partikongressen

Partikongressen föreslås besluta:

A864:1 att Socialdemokraterna verkar för att öka det statliga stödet för att säkerställa driften av landets regionala flygplatser, samt

A864:2 att det elektrifierade regionalflyget införlivas i arbetet med strategierna för framtidens system av både snabba och hållbara persontransporter i hela landet

Lennart Sohlberg

Mora arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A865

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Sätt människan i centrum vid utveckling av AI

Socialdemokraterna behöver en politik som sätter medborgarna och medarbetarna i centrum av utvecklingen av AI. Det handlar om tillämpningen av teknik som via maskininlärning möjliggör snabba och systematiska tolkningar av stora mängder information/ data utifrån ett specifikt problem. Resultat för det specifika problemet får hög träffsäkerhet som ligger i sin tur till grund för ett djupare lärande och förslag på ett framtida utfall. Geopolitiskt finns det högt ställda förväntningar på AI som dels en bidragande kraft i utvecklingen av samhället och näringslivet, dels en möjliggörare av ökad delaktighet och stärkta sociala rättigheter bland medborgarna.

Metodiken att analysera stora mängder data innebär att systemet klarar av att utföra intelligenta handlingar, men är trots allt inte intelligenta i sig själva. Ett exempel är bearbetning av bildinnehåll där ansiktsgenkänning numera är vanligt vid både passkontroller och privata appar där datorn automatiskt markerar vem som är på bild i sociala medier. Samma teknik kan också användas i övervakningssyfte för att registrera vem som gör vad med vem och på vilket sätt.

Tekniken i sig är varken god eller ond. Det är hur den används som spelar roll. Ett annat etiskt dilemma är om data innehåller systematiska fel. Konsekvensen kan bli att algoritmen standardiserar ett mönster med systematisk diskriminering av vissa grupper (tex kön, ålder, bakgrund) vid tjänstetillsättning, beviljande av banklån eller vid myndighetsbeslut.

För att skapa en balans mellan dessa, ibland motstridiga krafter, krävs en politik som sätter människan i centrum. En socialdemokratisk politik för utvecklingen av AI ska möjliggöra för lokalsamhället och medarbetarna att aktivt delta i behovs- och problemanalysen. Den ska också bygga etiska riktlinjer för användningen av data samt främjar implementeringen av arbetsmarknadensparters överenskommelse om samverkan vid införandet av digital teknik på europeisk nivå.

Ett positivt bidrag i samhällsutvecklingen

Det finns stora möjligheter för AI att bidra till positiv samhällsutveckling på lokal, nationell och global nivå. För att uppnå detta krävs en ökad förståelse och kunskap om digital teknik, dess möjligheter och hinder samt gemensamma processer inför- och under implementering av nya metoder. Det ställer även krav på ett nära samarbete mellan utvecklarna och användarna av de nya tekniska lösningarna.

Idag tar vi allt fler digitala lösningar för givna. Ett praktiskt exempel är självkörande bilar som använder flera olika typer av AI-teknik som ruttplanering (hitta bästa möjliga rutt från plats A till plats B), datorseende för att identifiera hinder samt beslutsfattandeförmåga i komplexa och varierande miljöer. Samma teknologier tillämpas även i andra autonoma system, exempelvis logistikrobotar, obemannat flyg (drönare) och självstyrande fartyg. Varje delområde måste fungera med hög precision för att inga olyckor ska inträffa.

Ett annat exempel som vi kanske inte tänker på är personifierad information i sociala medier, rekommendationer av musik eller filmer på streamingtjänster. De bygger på våra historiska data i form av sök- och konsumtionsmönster som har omvandlats till en vara som säljs och köps av de stora globala jättarna. Här bidrar AI till att kommersialisera övervakning och påverkan av medborgarnas beteenden, istället för nyttiggörande av medborgarnas gemensamma data.

Ett ytterligare exempel är en digital lösning som saknas i Sverige, men som finns i Norge och Danmark, är en gemensam ingång till det offentliga Sverige med digitala och hållbara lösningar som garanterar medborgarnas integritet och privata data samtidigt som den bidrar till utveckling av innovationer och nyttiggörandet av registerdata på ett ansvarsfullt sätt. För att AI ska kunna bidra till en positiv samhällsutveckling krävs att medborgarna och samhällsfunktionerna säkerställer att tekniken löser faktiska problem i vardagen och för verksamheten. Det kan bland annat handla om minskad klimatpåverkan, bättre kommunikationer och ökat lokalt demokratiskt engagemang. I annat fall finns det en risk att ekonomiska krafter, istället för demokratiska, driver utvecklingen mot ett icke önskvärt samhälle. Men för att komma dit krävs både investeringar och ett nytänkande om det offentliga Sveriges roll inom AI som bygger på demokratisk kontroll och ägarskap som är medborgardriven. Det kan bland annat innebära att all insamlad data från medborgarna, oavsett vem som insamlar den, ska tillfalla det offentliga och kan bidra till en positiv samhällsutveckling om individen gett sitt medgivande.

För att socialdemokratin ska kunna driva en politik för icke-kommersiella och teknikdrivna lösningar krävs handlingskraft och en vilja att utmana existerande maktförhållanden. Där ingår att både professioner och medborgargrupper ska ingå vid kartläggningen av behov, kontrollera för tillgänglig övningsdata och kostnader samt vid risk- och konsekvensanalyser i samhällsutvecklingen. På så sätt skapas en kraft som verkar i motsatt riktning i förhållanden till dagens utveckling där de stora internationella teknikföretagen i större utsträckning agerar som överstatliga nationer.

Det förutsätter möjligheter till etikprövning, insyn och granskning

Transparens, öppna data och källkod, utvecklingsbarhet, säkerställer granskning och opartiskhet i data som möjliggör uppföljning, utvärdering och utveckling alternativt nedläggning av lösningen. Här ingår också att prioritera investeringar i öppna, driftskompatibla och decentraliserade tekniker som bidrar till schysst konkurrens utifrån gemensamma standarder för privata och offentliga data som bestämmer nästa generation innovationsplattformar. För att säkerställa medborgarnas rättigheter i den digitala samhällsutvecklingen krävs också etiska principer och standards.

En etisk användning av AI skulle underlättas av öppna data som gör det möjligt att granska de underliggande maskininlärningsmodeller, och förebygga användningen av variabler och algoritmer som ger systematiskt partiskt resultat. Även efter en etisk prövning är det dock värt att fundera över om ett resultat av en algoritm ska kunna ligga till grund för ett beslut eller som en rekommendation, tex vid myndighetsutövning eller sjukdomsdiagnos.

För att skapa insyn i AI-modeller ska dessa vara transparenta, kunna förklaras och granskas samt innehålla en riskbedömning vid användningen. Det måste vara möjligt för medborgare och tillsynsorgan att granska analysmodeller och dess resultat samt att överklaga, till exempel ett myndighetsbeslut. På så sätt minskar riskerna för systematisk bias eller missbruk vid användningen av modellerna. Detta ska givetvis även gälla vid offentlig upphandling av varor och tjänster.

Öppna källkoder och nyttiggörande av data ger säkerhet vilket är särskilt viktigt vid implementeringen av redan förberedda lösningar där respektive aktör saknar tillräckligt med internkompetens. Att utveckla AI-modeller kräver erfarenhetsutbyte, att lära av sina och andras misstag, att vara transparent om dessa samt att avsätta tid och resurser för ett långsiktigt arbete. Snabbt och fel bidrar inte till AI-lösningar i medborgarnas tjänst där flera perspektiv kan gå förlorade.

Inom EU-samarbetet pågår ett arbete med att utforma etiska riktlinjer för bedömning av tillförlitlig AI. De etiska riktlinjerna ska sätta människan i centrum med AI som ett stöd och inte ett mål i sig. Tillförlitlig AI ska vara lagenlig, etik och robust med gemensamma principer, krav och bedömningar. Där det fyra etiska principerna bygger på de mänskliga rättigheterna om respekt för män Sätt medarbetarna i centrum vid policy- och processutformning

Arbetsmarknadens parter har på europeisk nivå kommit överens om en strategi för implementering av ny teknik i verksamheterna. Den slår fast att införandet av digital teknik och AI ska ske i samarbete och samverkan mellan arbetsgivare, arbetstagare och deras fackliga företrädare vilket bidrar till ökad delaktighet och inflytande samt till verksamhetsutveckling på arbetsplatserna. Där ingår även att säkerställa den digitala arbetsmiljön med personlig integritet på arbetsplatsen.

I överenskommelsen ingår också en processbeskrivning som ska fungera som ett praktiskt ramverk vid utformningen av olika åtgärder och insatser vid implementeringen av ny teknik. En framåtsyftande socialdemokratisk politik kring AI borde inkludera de här perspektiven och skapa goda förutsättningar för en framgångsrik implementeringsprocess. Därtill borde det vara en självklar och framhållen del av den svenska AI-strategin, vilket tyvärr inte är fallet idag.

Partikongressen föreslår besluta:

A865:1 att Socialdemokratiska partiet verkar för att den demokratiska processen stärks vid utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar

A865:2 att Socialdemokratiska partiet verkar för att utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar sker utifrån medborgarnas behov

A865:3 att Socialdemokratiska partiet driver på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI samt säkerställer dess efterlevnad vid offentlig upphandling

A865:4 att Socialdemokratiska partiet verkar för att utvecklingen av digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum

Polstjärnans s-förening

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A866

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Sätt människan i centrum vid utveckling av Artificiell Intelligens (AI)

Socialdemokraterna behöver en politik som sätter medborgarna och medarbetarna i centrum av utvecklingen av AI. Tekniken i sig är varken god eller ond. Det är hur den används som spelar roll. Ett annat etiskt dilemma är om data innehåller systematiska fel. Konsekvensen kan bli att algoritmen standardiserar ett mönster med systematisk diskriminering av vissa grupper (tex kön, ålder, bakgrund) vid tjänstetillsättning, beviljande av banklån eller vid myndighetsbeslut.

Metodiken att analysera stora mängder data innebär att systemet klarar av att utföra intelligenta handlingar, men är trots allt inte intelligenta i sig själva. Ett exempel är bearbetning av bildinnehåll där ansiktigenkänning numera är vanligt vid både passkontroller och privata appar där datorn automatiskt markerar vem som är på bild i sociala medier. Samma teknik kan också användas i övervakningssyfte för att registrera vem som gör vad med vem och på vilket sätt.

För att skapa en balans mellan dessa, ibland motstridiga krafter, krävs en politik som sätter människan i centrum. En socialdemokratisk politik för utvecklingen av AI ska möjliggöra för lokalsamhället och medarbetarna att aktivt delta i behovs- och problemanalysen. Den ska

också bygga etiska riktlinjer för användningen av data samt främjar implementeringen av arbetsmarknadensparters överens-kommelse om samverkan vid införandet av digital teknik på europeisk nivå.

Ett positivt bidrag i samhällsutvecklingen

Det finns stora möjligheter för AI att bidra till positiv samhällsutveckling på lokal, nationell och global nivå. För att uppnå detta krävs en ökad förståelse och kunskap om digital teknik, dess möjligheter och hinder samt gemensamma processer inför och under implementering av nya metoder. Det ställer även krav på ett nära samarbete mellan utvecklarna och användarna av de nya tekniska lösningarna.

Idag tar vi allt fler digitala lösningar för givna. Ett praktiskt exempel är självkörande bilar som använder flera olika typer av AI-teknik som ruttplanering (hitta bästa möjliga rutt från plats A till plats B), datorseende för att identifiera hinder samt beslutsfattandeförmåga i komplexa och varierande miljöer. Samma teknologier tillämpas även i andra autonoma system, exempelvis logistikrobotar, obemannat flyg (drönare) och självstyrande fartyg. Varje delområde måste fungera med hög precision för att inga olyckor ska inträffa.

Ett annat exempel är en digital lösning som saknas i Sverige, men som finns i Norge och Danmark, är en gemensam ingång till det offentliga Sverige. Med digitala och hållbara lösningar garanteras medborgarnas integritet och privata data samtidigt som den bidrar till utveckling av innovationer och nyttiggörandet av registerdata på ett ansvarsfullt sätt.

För att AI ska kunna bidra till en positiv samhällsutveckling krävs att medborgarna och samhällsfunktionerna säkerställer att tekniken löser faktiska problem i vardagen och för verksamheten. Det kan bland annat handla om minskad klimatpåverkan, bättre kommunikationer och ökat lokalt demokratiskt engagemang. I annat fall finns det en risk att kommersiella krafter, istället för demokratiska, driver utvecklingen mot ett icke önskvärt samhälle. Men för att komma dit krävs både investeringar och ett nytänkande om det offentliga Sveriges roll inom AI som bygger på demokratisk kontroll och ägarskap som är medborgardriven. Det kan bland annat innebära att all insamlad data från medborgarna, oavsett vem som insamlar den, ska tillfalla det offentliga och kan bidra till en positiv samhällsutveckling om individen gett sitt medgivande.

För att socialdemokratin ska kunna driva en politik för icke-kommersiella och teknikdrivna lösningar krävs handlingskraft och en vilja att utmana existerande maktförhållanden. Där ingår att både professioner och medborgargrupper ska ingå vid kartläggningen av behov, kontrollera för tillgänglig övningsdata och kostnader samt vid risk- och konsekvensanalyser i samhällsutvecklingen. På så sätt skapas en kraft som verkar i motsatt riktning i förhållanden till dagens utveckling där de stora internationella teknikföretagen i större utsträckning agerar som överstatliga nationer.

Det förutsätter möjligheter till etikprövning, insyn och granskning

Transparens, öppna data och källkod, utvecklingsbarhet, säkerställer granskning och opartiskhet i data som möjliggör uppföljning, utvärdering och utveckling alternativt nedläggning av lösningen. Här ingår också att prioritera investeringar i öppna, oberoende och decentraliserade tekniker som bidrar till schysst konkurrens utifrån gemensamma standarder för privata och offentliga data som bestämmer nästa generation innovationsplattformar. För att säkerställa medborgarnas rättigheter i den digitala samhällsutvecklingen krävs också etiska principer och standards.

En etisk användning av AI skulle underlättas av öppna data som gör det möjligt att granska underliggande maskininlärningsmodeller, förebygga användningen av variabler och algoritmer som ger ett systematiskt partiskt resultat. Även efter en etisk prövning är det dock värt att fundera över om ett resultat av en algoritm ska kunna ligga till grund för ett beslut eller som en rekommendation, tex vid myndighetsutövning eller sjukdomsdiagnos.

För att skapa insyn i AI-modeller ska dessa vara transparenta, kunna förklaras och granskas samt innehålla en riskbedömning vid användningen. Det måste vara möjligt för medborgare och tillsynsorgan att granska analysmodeller och dess resultat samt att överklaga, till exempel ett myndighetsbeslut. På så sätt minskar riskerna för systematisk bias eller missbruk vid användningen av modellerna. Detta ska givetvis även gälla vid offentlig upphandling av varor och tjänster.

Öppna källkoder och nyttiggörande av data ger säkerhet vilket är särskilt viktigt vid implementeringen av redan förberedda lösningar där respektive aktör saknar tillräckligt med internkompetens. Att utveckla AI-modeller kräver också erfarenhetsutbyte, att lära av sina och andras misstag, att vara transparent om dessa samt att avsätta tid och resurser för ett långsiktigt arbete.

Inom EU-samarbetet pågår ett arbete med att utforma etiska riktlinjer för bedömning av tillförlitlig AI. De etiska riktlinjerna ska sätta människan i centrum med AI som ett stöd och inte ett mål i sig. Tillförlitlig AI ska vara lagenlig, etisk och robust med gemensamma principer, krav och bedömningar. De fyra etiska principerna bygger på de mänskliga rättigheterna om respekt för människans självständighet, förebygga skada, rättvisa och transparens. Här bidrar Sverige via forskare vid Linköpings universitet med viktig kunskap.

Sätt medarbetarna i centrum vid policy- och processutformning

Arbetsmarknadens parter har på europeisk nivå kommit överens om en strategi för implementering av ny teknik i verksamheterna. Den slår fast att införandet av digital teknik och AI ska ske i samarbete och samverkan mellan arbetsgivare, arbetstagare och deras fackliga företrädare vilket bidrar till ökad delaktighet och inflytande samt till verksamhetsutveckling på arbetsplatserna. Där ingår även att säkerställa den digitala arbetsmiljön med personlig integritet på arbetsplatsen.

I överenskommelsen ingår också en processbeskrivning som ska fungera som ett praktiskt ramverk vid utformningen av olika åtgärder och insatser vid implementeringen av ny teknik. En framåtsyftande socialdemokratisk politik kring AI borde inkludera de här perspektiven och skapa goda förutsättningar för en framgångsrik implementeringsprocess. Därtill borde det vara en självklar och framhållen del av den svenska AI-strategin, vilket tyvärr inte är fallet idag.

Härmed föreslår motionären kongressen besluta

Partikongressen föreslås besluta:

A866:1 att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov

A866:2 att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad

A866:3 att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum

A866:4 att anta motionen som arbetarekommunens egen

Kommunals S-förening

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A867

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Sätt människan i centrum vid utveckling av Artificiell Intelligens (AI)

Socialdemokraterna behöver en politik som sätter medborgarna och medarbetarna i centrum av utvecklingen av AI. Tekniken i sig är varken god eller ond. Det är hur den används som spelar roll. Ett annat etiskt dilemma är om data innehåller systematiska fel. Konsekvensen kan bli att algoritmen standardiserar ett mönster med systematisk diskriminering av vissa grupper (tex kön, ålder, bakgrund) vid tjänstetillsättning, beviljande av banklån eller vid myndighetsbeslut.

Metodiken att analysera stora mängder data innebär att systemet klarar av att utföra intelligenta handlingar, men är trots allt inte intelligenta i sig själva. Ett exempel är bearbetning av bildinnehåll där ansiktigenkänning numera är vanligt vid både passkontroller och privata appar där datorn automatiskt markerar vem som är på bild i sociala medier. Samma teknik kan också användas i övervakningssyfte för att registrera vem som gör vad med vem och på vilket sätt.

För att skapa en balans mellan dessa, ibland motstridiga krafter, krävs en politik som sätter människan i centrum. En socialdemokratisk politik för utvecklingen av AI ska möjliggöra för lokalsamhället och medarbetarna att aktivt delta i behovs- och problemanalysen. Den ska

också bygga etiska riktlinjer för användningen av data samt främjar implementeringen av arbetsmarknadensparters överenskommelse om samverkan vid införandet av digital teknik på europeisk nivå.

Ett positivt bidrag i samhällsutvecklingen

Det finns stora möjligheter för AI att bidra till positiv samhällsutveckling på lokal, nationell och global nivå. För att uppnå detta krävs en ökad förståelse och kunskap om digital teknik, dess möjligheter och hinder samt gemensamma processer inför och under implementering av nya metoder. Det ställer även krav på ett nära samarbete mellan utvecklarna och användarna av de nya tekniska lösningarna.

Idag tar vi allt fler digitala lösningar för givna. Ett praktiskt exempel är självkörande bilar som använder flera olika typer av AI-teknik som ruttplanering (hitta bästa möjliga rutt från plats A till plats B), datorseende för att identifiera hinder samt beslutsfattandeförmåga i komplexa och varierande miljöer. Samma teknologier tillämpas även i andra autonoma system, exempelvis logistikrobotar, obemannat flyg (drönare) och självstyrande fartyg. Varje delområde måste fungera med hög precision för att inga olyckor ska inträffa.

Ett annat exempel är en digital lösning som saknas i Sverige, men som finns i Norge och Danmark, är en gemensam ingång till det offentliga Sverige. Med digitala och hållbara lösningar garanteras medborgarnas integritet och privata data samtidigt som den bidrar till utveckling av innovationer och nyttiggörandet av registerdata på ett ansvarsfullt sätt.

För att AI ska kunna bidra till en positiv samhällsutveckling krävs att medborgarna och samhällsfunktionerna säkerställer att tekniken löser faktiska problem i vardagen och för verksamheten. Det kan bland annat handla om minskad klimatpåverkan, bättre kommunikationer och ökat lokalt demokratiskt engagemang. I annat fall finns det en risk att kommersiella krafter, istället för demokratiska, driver utvecklingen mot ett icke önskvärt samhälle. Men för att komma dit krävs både investeringar och ett nytänkande om det offentliga Sveriges roll inom AI som bygger på demokratisk kontroll och ägarskap som är medborgardriven. Det kan bland annat innebära att all insamlad data från medborgarna, oavsett vem som insamlar den, ska tillfalla det offentliga och kan bidra till en positiv samhällsutveckling om individen gett sitt medgivande.

För att socialdemokratin ska kunna driva en politik för icke-kommersiella och teknikdrivna lösningar krävs handlingskraft och en vilja att utmana existerande maktförhållanden. Där ingår att både professioner och medborgargrupper ska ingå vid kartläggningen av behov, kontrollera för tillgänglig övningsdata och kostnader samt vid risk- och konsekvensanalyser i samhällsutvecklingen. På så sätt skapas en kraft som verkar i motsatt riktning i förhållanden till dagens utveckling där de stora internationella teknikföretagen i större utsträckning agerar som överstatliga nationer.

Det förutsätter möjligheter till etikprövning, insyn och granskning

Transparens, öppna data och källkod, utvecklingsbarhet, säkerställer granskning och opartiskhet i data som möjliggör uppföljning, utvärdering och utveckling alternativt nedläggning av lösningen. Här ingår också att prioritera investeringar i öppna, oberoende och decentraliserade tekniker som bidrar till schysst konkurrens utifrån gemensamma standarder för privata och offentliga data som bestämmer nästa generation innovationsplattformar. För att säkerställa medborgarnas rättigheter i den digitala samhällsutvecklingen krävs också etiska principer och standards.

En etisk användning av AI skulle underlättas av öppna data som gör det möjligt att granska underliggande maskininlärningsmodeller, förebygga användningen av variabler och algoritmer som ger ett systematiskt partiskt resultat. Även efter en etisk prövning är det dock värt att fundera över om ett resultat av en algoritm ska kunna ligga till grund för ett beslut eller som en rekommendation, tex vid myndighetsutövning eller sjukdomsdiagnos.

För att skapa insyn i AI-modeller ska dessa vara transparenta, kunna förklaras och granskas samt innehålla en riskbedömning vid användningen. Det måste vara möjligt för medborgare och tillsynsorgan att granska analysmodeller och dess resultat samt att överklaga, till exempel ett myndighetsbeslut. På så sätt minskar riskerna för systematisk bias eller missbruk vid användningen av modellerna. Detta ska givetvis även gälla vid offentlig upphandling av varor och tjänster.

Öppna källkoder och nyttiggörande av data ger säkerhet vilket är särskilt viktigt vid implementeringen av redan förberedda lösningar där respektive aktör saknar tillräckligt med internkompetens. Att utveckla AI-modeller kräver också erfarenhetsutbyte, att lära av sina och andras misstag, att vara transparent om dessa samt att avsätta tid och resurser för ett långsiktigt arbete.

Inom EU-samarbetet pågår ett arbete med att utforma etiska riktlinjer för bedömning av tillförlitlig AI. De etiska riktlinjerna ska sätta människan i centrum med AI som ett stöd och inte ett mål i sig. Tillförlitlig AI ska vara lagenlig, etisk och robust med gemensamma principer, krav och bedömningar. De fyra etiska principerna bygger på de mänskliga rättigheterna om respekt för människans självständighet, förebygga skada, rättvisa och transparens. Här bidrar Sverige via forskare vid Linköpings universitet med viktig kunskap.

Sätt medarbetarna i centrum vid policy- och processutformning

Arbetsmarknadens parter har på europeisk nivå kommit överens om en strategi för implementering av ny teknik i verksamheterna. Den slår fast att införandet av digital teknik och AI ska ske i samarbete och samverkan mellan arbetsgivare, arbetstagare och deras fackliga företrädare vilket bidrar till ökad delaktighet och inflytande samt till verksamhetsutveckling på arbetsplatserna. Där ingår även att säkerställa den digitala arbetsmiljön med personlig integritet på arbetsplatsen.

I överenskommelsen ingår också en processbeskrivning som ska fungera som ett praktiskt ramverk vid utformningen av olika åtgärder och insatser vid implementeringen av ny teknik. En framåtsyftande socialdemokratisk politik kring AI borde inkludera de här perspektiven och skapa goda förutsättningar för en framgångsrik implementeringsprocess. Därtill borde det vara en självklar och framhållen del av den svenska AI-strategin, vilket tyvärr inte är fallet idag.

Härmed föreslår motionärerna kongressen besluta

Partikongressen föreslås besluta:

A867:1 att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov

A867:2 att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad

A867:3 att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A868

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Sätt människan i centrum vid utveckling av Artificiell Intelligens (AI)

Socialdemokraterna behöver en politik som sätter medborgarna och medarbetarna i centrum av utvecklingen av AI. Tekniken i sig är varken god eller ond. Det är hur den används som spelar roll. Ett annat etiskt dilemma är om data innehåller systematiska fel. Konsekvensen kan bli att algoritmen standardiserar ett mönster med systematisk diskriminering av vissa grupper (tex kön, ålder, bakgrund) vid tjänstetillsättning, beviljande av banklån eller vid myndighetsbeslut.

Metodikerna att analysera stora mängder data innebär att systemet klarar av att utföra intelligenta handlingar, men är trots allt inte intelligenta i sig själva. Ett exempel är bearbetning av bildinnehåll där ansiktsigenkänning numera är vanligt vid både passkontroller och privata appar där datorn automatiskt markerar vem som är på bild i sociala medier. Samma teknik kan också användas i övervakningssyfte för att registrera vem som gör vad med vem och på vilket sätt.

För att skapa en balans mellan dessa, ibland motstridiga krafter, krävs en politik som sätter människan i centrum. En socialdemokratisk politik för utvecklingen av AI ska möjliggöra för lokalsamhället och medarbetarna att aktivt delta i behovs- och problemanalysen. Den ska också bygga etiska riktlinjer för användningen av data samt främjar implementeringen av

arbetsmarknadensparterers överenskommelse om samverkan vid införandet av digital teknik på europeisk nivå.

Ett positivt bidrag i samhällsutvecklingen. Det finns stora möjligheter för AI att bidra till positiv samhällsutveckling på lokal, nationell och global nivå. För att uppnå detta krävs en ökad förståelse och kunskap om digital teknik, dess möjligheter och hinder samt gemensamma processer inför och under implementering av nya metoder. Det ställer även krav på ett nära samarbete mellan utvecklarna och användarna av de nya tekniska lösningarna.

Idag tar vi allt fler digitala lösningar för givna. Ett praktiskt exempel är självkörande bilar som använder flera olika typer av AI-teknik som ruttplanering (hitta bästa möjliga rutt från plats A till plats B), datorseende för att identifiera hinder samt beslutsfattandeförmåga i komplexa och varierande miljöer. Samma teknologier tillämpas även i andra autonoma system, exempelvis logistikrobotar, obemannat flyg (drönare) och självstyrande fartyg. Varje delområde måste fungera med hög precision för att inga olyckor ska inträffa.

Ett annat exempel är en digital lösning som saknas i Sverige, men som finns i Norge och Danmark, är en gemensam ingång till det offentliga Sverige. Med digitala och hållbara lösningar garanteras medborgarnas integritet och privata data samtidigt som den bidrar till utveckling av innovationer och nyttiggörandet av registerdata på ett ansvarsfullt sätt.

För att AI ska kunna bidra till en positiv samhällsutveckling krävs att medborgarna och samhällsfunktionerna säkerställer att tekniken löser faktiska problem i vardagen och för verksamheten. Det kan bland annat handla om minskad klimatpåverkan, bättre kommunikationer och ökat lokalt demokratiskt engagemang. I annat fall finns det en risk att kommersiella krafter, istället för demokratiska, driver utvecklingen mot ett icke önskvärt samhälle. Men för att komma dit krävs både investeringar och ett nytänkande om det offentliga Sveriges roll inom AI som bygger på demokratisk kontroll och ägarskap som är medborgardriven. Det kan bland annat innebära att all insamlad data från medborgarna, oavsett vem som insamlar den, ska tillfalla det offentliga och kan bidra till en positiv samhällsutveckling om individen gett sitt medgivande.

För att socialdemokratin ska kunna driva en politik för icke-kommersiella och teknikdrivna lösningar krävs handlingskraft och en vilja att utmana existerande maktförhållanden. Där ingår att både professioner och medborgargrupper ska ingå vid kartläggningen av behov, kontrollera för tillgänglig övningsdata och kostnader samt vid risk- och konsekvensanalyser i samhällsutvecklingen. På så sätt skapas en kraft som verkar i motsatt riktning i förhållanden till dagens utveckling där de stora internationella teknikföretagen i större utsträckning agerar som överstatliga nationer.

Det förutsätter möjligheter till etikprövning, insyn och granskning

Transparens, öppna data och källkod, utvecklingsbarhet, säkerställer granskning och opartiskhet i

data som möjliggör uppföljning, utvärdering och utveckling alternativt nedläggning av lösningen. Här ingår också att prioritera investeringar i öppna, oberoende och decentraliserade tekniker som bidrar till schysst konkurrens utifrån gemensamma standarders för privata och offentliga data som bestämmer nästa generation innovationsplattformar. För att säkerställa medborgarnas rättigheter i den digitala samhällsutvecklingen krävs också etiska principer och standards.

En etisk användning av AI skulle underlättas av öppna data som gör det möjligt att granska underliggande maskininlärningsmodeller, förebygga användningen av variabler och algoritmer som ger ett systematiskt partiskt resultat. Även efter en etisk prövning är det dock värt att fundera över om ett resultat av en algoritm ska kunna ligga till grund för ett beslut eller som en rekommendation, tex vid myndighetsutövning eller sjukdomsdiagnos.

För att skapa insyn i AI-modeller ska dessa vara transparenta, kunna förklaras och granskas samt innehålla en riskbedömning vid användningen. Det måste vara möjligt för medborgare och tillsynsorgan att granska analysmodeller och dess resultat samt att överklaga, till exempel ett myndighetsbeslut. På så sätt minskar riskerna för systematisk bias eller missbruk vid användningen av modellerna. Detta ska givetvis även gälla vid offentlig upphandling av varor och tjänster.

Öppna källkoder och nyttiggörande av data ger säkerhet vilket är särskilt viktigt vid implementeringen av redan förberedda lösningar där respektive aktör saknar tillräckligt med internkompetens. Att utveckla AI-modeller kräver också erfarenhetsutbyte, att lära av sina och andras misstag, att vara transparent om dessa samt att avsätta tid och resurser för ett långsiktigt arbete.

Inom EU-samarbetet pågår ett arbete med att utforma etiska riktlinjer för bedömning av tillförlitlig AI. De etiska riktlinjerna ska sätta människan i centrum med AI som ett stöd och inte ett mål i sig. Tillförlitlig AI ska vara lagenlig, etisk och robust med gemensamma principer, krav och bedömningar. De fyra etiska principerna bygger på de mänskliga rättigheterna om respekt för människans självständighet, förebygga skada, rättvisa och transparens. Här bidrar Sverige via forskare vid Linköpings universitet med viktig kunskap.

Sätt medarbetarna i centrum vid policy- och processutformning. Arbetsmarknadens parter har på europeisk nivå kommit överens om en strategi för implementering av ny teknik i verksamheterna. Den slår fast att införandet av digital teknik och AI ska ske i samarbete och samverkan mellan arbetsgivare, arbetstagare och deras fackliga företrädare vilket bidrar till ökad delaktighet och inflytande samt till verksamhetsutveckling på arbetsplatserna. Där ingår även att säkerställa den digitala arbetsmiljön med personlig integritet på arbetsplatsen.

I överenskommelsen ingår också en processbeskrivning som ska fungera som ett praktiskt ramverk vid utformningen av olika åtgärder och insatser vid implementeringen av ny teknik. En framåtsyftande socialdemokratisk politik kring AI borde inkludera de här perspektiven och

skapa goda förutsättningar för en framgångsrik implementeringsprocess. Därtill borde det vara en självklar och framhållen del av den svenska AI-strategin, vilket tyvärr inte är fallet idag.

Partikongressen föreslår besluta:

A868:1 att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov

A868:2 att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad

A868:3 att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A869

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Sätt människan i centrum vid utveckling av Artificiell Intelligens (AI)

Socialdemokraterna behöver en politik som sätter medborgarna och medarbetarna i centrum av utvecklingen av AI. Tekniken i sig är varken god eller ond. Det är hur den används som spelar roll. Ett annat etiskt dilemma är om data innehåller systematiska fel. Konsekvensen kan bli att algoritmen standardiserar ett mönster med systematisk diskriminering av vissa grupper (tex kön, ålder, bakgrund) vid tjänstetillsättning, beviljande av banklån eller vid myndighetsbeslut.

Metodikerna att analysera stora mängder data innebär att systemet klarar av att utföra intelligenta handlingar, men är trots allt inte intelligenta i sig själva. Ett exempel är bearbetning av bildinnehåll där ansiktsgenkänning numera är vanligt vid både passkontroller och privata appar där datorn automatiskt markerar vem som är på bild i sociala medier. Samma teknik kan också användas i övervakningssyfte för att registrera vem som gör vad med vem och på vilket sätt.

För att skapa en balans mellan dessa, ibland motstridiga krafter, krävs en politik som sätter människan i centrum. En socialdemokratisk politik för utvecklingen av AI ska möjliggöra för lokalsamhället och medarbetarna att aktivt delta i behovs- och problemanalysen. Den ska också bygga etiska riktlinjer för användningen av data samt främjar implementeringen av arbetsmarknadens parter överenskommelse om samverkan vid införandet av digital teknik på europeisk nivå.

Ett positivt bidrag i samhällsutvecklingen

Det finns stora möjligheter för AI att bidra till positiv samhällsutveckling på lokal, nationell och global nivå. För att uppnå detta krävs en ökad förståelse och kunskap om digital teknik, dess

möjligheter och hinder samt gemensamma processer inför och under implementering av nya metoder. Det ställer även krav på ett nära samarbete mellan utvecklarna och användarna av de nya tekniska lösningarna.

Idag tar vi allt fler digitala lösningar för givna. Ett praktiskt exempel är självkörande bilar som använder flera olika typer av AI-teknik som ruttplanering (hitta bästa möjliga rutt från plats A till plats B), datorseende för att identifiera hinder samt beslutsfattandeförmåga i komplexa och varierande miljöer. Samma teknologier tillämpas även i andra autonoma system, exempelvis logistikrobotar, obemannat flyg (drönare) och självstyrande fartyg. Varje delområde måste fungera med hög precision för att inga olyckor ska inträffa.

Ett annat exempel är en digital lösning som saknas i Sverige, men som finns i Norge och Danmark, är en gemensam ingång till det offentliga Sverige. Med digitala och hållbara lösningar garanteras medborgarnas integritet och privata data samtidigt som den bidrar till utveckling av innovationer och nyttiggörandet av registerdata på ett ansvarsfullt sätt.

För att AI ska kunna bidra till en positiv samhällsutveckling krävs att medborgarna och samhällsfunktionerna säkerställer att tekniken löser faktiska problem i vardagen och för verksamheten. Det kan bland annat handla om minskad klimatpåverkan, bättre kommunikationer och ökat lokalt demokratiskt engagemang. I annat fall finns det en risk att kommersiella krafter, istället för demokratiska, driver utvecklingen mot ett icke önskvärt samhälle. Men för att komma dit krävs både investeringar och ett nytänkande om det offentliga Sveriges roll inom AI som bygger på demokratisk kontroll och ägarskap som är medborgardriven. Det kan bland annat innebära att all insamlad data från medborgarna, oavsett vem som insamlar den, ska tillfalla det offentliga och kan bidra till en positiv samhällsutveckling om individen gett sitt medgivande.

För att socialdemokratin ska kunna driva en politik för icke-kommersiella och teknikdrivna lösningar krävs handlingskraft och en vilja att utmana existerande maktförhållanden. Där ingår att både professioner och medborgargrupper ska ingå vid kartläggningen av behov, kontrollera för tillgänglig övningsdata och kostnader samt vid risk- och konsekvensanalyser i samhällsutvecklingen. På så sätt skapas en kraft som verkar i motsatt riktning i förhållanden till dagens utveckling där de stora internationella teknikföretagen i större utsträckning agerar som överstatliga nationer.

Det förutsätter möjligheter till etikprövning, insyn och granskning

Transparens, öppna data och källkod, utvecklingsbarhet, säkerställer granskning och opartiskhet i data som möjliggör uppföljning, utvärdering och utveckling alternativt nedläggning av lösningen. Här ingår också att prioritera investeringar i öppna, oberoende och decentraliserade tekniker som bidrar till schysst konkurrens utifrån gemensamma standarders för privata och offentliga data som bestämmer nästa generation innovationsplattformar. För att säkerställa medborgarnas rättigheter i den digitala samhällsutvecklingen krävs också etiska principer och standards.

En etisk användning av AI skulle underlättas av öppna data som gör det möjligt att granska underliggande maskininlärningsmodeller, förebygga användningen av variabler och algoritmer som ger ett systematiskt partiskt resultat. Även efter en etisk prövning är det dock värt att fundera över om ett resultat av en algoritm ska kunna ligga till grund för ett beslut eller som en rekommendation, tex vid myndighetsutövning eller sjukdomsdiagnos.

För att skapa insyn i AI-modeller ska dessa vara transparenta, kunna förklaras och granskas samt innehålla en riskbedömning vid användningen. Det måste vara möjligt för medborgare och tillsynsorgan att granska analysmodeller och dess resultat samt att överklaga, till exempel ett myndighetsbeslut. På så sätt minskar riskerna för systematisk bias eller missbruk vid användningen av modellerna. Detta ska givetvis även gälla vid offentlig upphandling av varor och tjänster.

Öppna källkoder och nyttiggörande av data ger säkerhet vilket är särskilt viktigt vid implementeringen av redan förberedda lösningar där respektive aktör saknar tillräckligt med internkompetens. Att utveckla AI-modeller kräver också erfarenhetsutbyte, att lära av sina och andras misstag, att vara transparent om dessa samt att avsätta tid och resurser för ett långsiktigt arbete.

Inom EU-samarbetet pågår ett arbete med att utforma etiska riktlinjer för bedömning av tillförlitlig AI. De etiska riktlinjerna ska sätta människan i centrum med AI som ett stöd och inte ett mål i sig. Tillförlitlig AI ska vara lagenlig, etisk och robust med gemensamma principer, krav och bedömningar. De fyra etiska principerna bygger på de mänskliga rättigheterna om respekt för människans självständighet, förebygga skada, rättvisa och transparens. Här bidrar Sverige via forskare vid Linköpings universitet med viktig kunskap.

Sätt medarbetarna i centrum vid policy- och processutformning

Arbetsmarknadens parter har på europeisk nivå kommit överens om en strategi för implementering av ny teknik i verksamheterna. Den slår fast att införandet av digital teknik och AI ska ske i samarbete och samverkan mellan arbetsgivare, arbetstagare och deras fackliga företrädare vilket bidrar till ökad delaktighet och inflytande samt till verksamhetsutveckling på arbetsplatserna. Där ingår även att säkerställa den digitala arbetsmiljön med personlig integritet på arbetsplatsen.

I överenskommelsen ingår också en processbeskrivning som ska fungera som ett praktiskt ramverk vid utformningen av olika åtgärder och insatser vid implementeringen av ny teknik. En framåtsyftande socialdemokratisk politik kring AI borde inkludera de här perspektiven och skapa goda förutsättningar för en framgångsrik implementeringsprocess. Därtill borde det vara en självklar och framhållen del av den svenska AI-strategin, vilket tyvärr inte är fallet idag.

Partikongressen föreslår besluta:

A869:1 att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov

A869:2 att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad

A869:3 att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A870

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Sätt människan i centrum vid utveckling av Artificiell Intelligens (AI)

Socialdemokraterna behöver en politik som sätter medborgarna och medarbetarna i centrum av utvecklingen av AI. Tekniken i sig är varken god eller ond. Det är hur den används som spelar roll. Ett annat etiskt dilemma är om data innehåller systematiska fel. Konsekvensen kan bli att algoritmen standardiserar ett mönster med systematisk diskriminering av vissa grupper (tex kön, ålder, bakgrund) vid tjänstetillsättning, beviljande av banklån eller vid myndighetsbeslut.

Metodiken att analysera stora mängder data innebär att systemet klarar av att utföra intelligenta handlingar, men är trots allt inte intelligenta i sig själva. Ett exempel är bearbetning av bildinnehåll där ansiktsigenkänning numera är vanligt vid både passkontroller och privata appar där datorn automatiskt markerar vem som är på bild i sociala medier. Samma teknik kan också användas i övervakningssyfte för att registrera vem som gör vad med vem och på vilket sätt.

För att skapa en balans mellan dessa, ibland motstridiga krafter, krävs en politik som sätter människan i centrum. En socialdemokratisk politik för utvecklingen av AI ska möjliggöra för lokalsamhället och medarbetarna att aktivt delta i behovs- och problemanalysen. Den ska också bygga etiska riktlinjer för användningen av data samt främjar implementeringen av arbetsmarknadensparter överens-kommelse om samverkan vid införandet av digital teknik på europeisk nivå.

Ett positivt bidrag i samhällsutvecklingen

Det finns stora möjligheter för AI att bidra till positiv samhällsutveckling på lokal, nationell och global nivå. För att uppnå detta krävs en ökad förståelse och kunskap om digital teknik, dess möjligheter och hinder samt gemensamma processer inför och under implementering av nya metoder. Det ställer även krav på ett nära samarbete mellan utvecklarna och användarna av de nya tekniska lösningarna.

Idag tar vi allt fler digitala lösningar för givna. Ett praktiskt exempel är självkörande bilar som använder flera olika typer av AI-teknik som ruttplanering (hitta bästa möjliga rutt från plats A till plats B), datorseende för att identifiera hinder samt beslutsfattandeförmåga i komplexa och varierande miljöer. Samma teknologier tillämpas även i andra autonoma system, exempelvis logistikrobotar, obemannat flyg (drönare) och självstyrande fartyg. Varje delområde måste fungera med hög precision för att inga olyckor ska inträffa.

Ett annat exempel är en digital lösning som saknas i Sverige, men som finns i Norge och Danmark, är en gemensam ingång till det offentliga Sverige. Med digitala och hållbara lösningar garanteras medborgarnas integritet och privata data samtidigt som den bidrar till utveckling av innovationer och nyttiggörandet av registerdata på ett ansvarsfullt sätt.

För att AI ska kunna bidra till en positiv samhällsutveckling krävs att medborgarna och samhällsfunktionerna säkerställer att tekniken löser faktiska problem i vardagen och för verksamheten. Det kan bland annat handla om minskad klimatpåverkan, bättre kommunikationer och ökat lokalt demokratiskt engagemang. I annat fall finns det en risk att kommersiella krafter, istället för demokratiska, driver utvecklingen mot ett icke önskvärt samhälle. Men för att komma dit krävs både investeringar och ett nytänkande om det offentliga Sveriges roll inom AI som bygger på demokratisk kontroll och ägarskap som är medborgardriven. Det kan bland annat innebära att all insamlad data från medborgarna, oavsett vem som insamlar den, ska tillfalla det offentliga och kan bidra till en positiv samhällsutveckling om individen gett sitt medgivande.

För att socialdemokratin ska kunna driva en politik för icke-kommersiella och teknikdrivna lösningar krävs handlingskraft och en vilja att utmana existerande maktförhållanden. Där ingår att både professioner och medborgargrupper ska ingå vid kartläggningen av behov, kontrollera för tillgänglig övningsdata och kostnader samt vid risk- och konsekvensanalyser i samhällsutvecklingen. På så sätt skapas en kraft som verkar i motsatt riktning i förhållanden till dagens utveckling där de stora internationella teknikföretagen i större utsträckning agerar som överstatliga nationer.

Det förutsätter möjligheter till etikprövning, insyn och granskning

Transparens, öppna data och källkod, utvecklingsbarhet, säkerställer granskning och opartiskhet i data som möjliggör uppföljning, utvärdering och utveckling alternativt nedläggning av lösningen. Här ingår också att prioritera investeringar i öppna, oberoende och decentraliserade tekniker som bidrar till schysst konkurrens utifrån gemensamma standarders för privata och offentliga data som bestämmer nästa generation innovationsplattformar. För att säkerställa medborgarnas rättigheter i den digitala samhällsutvecklingen krävs också etiska principer och standards.

En etisk användning av AI skulle underlättas av öppna data som gör det möjligt att granska underliggande maskininlärningsmodeller, förebygga användningen av variabler och algoritmer

som ger ett systematiskt partiskt resultat. Även efter en etisk prövning är det dock värt att fundera över om ett resultat av en algoritm ska kunna ligga till grund för ett beslut eller som en rekommendation, tex vid myndighetsutövning eller sjukdomsdiagnos.

För att skapa insyn i AI-modeller ska dessa vara transparenta, kunna förklaras och granskas samt innehålla en riskbedömning vid användningen. Det måste vara möjligt för medborgare och tillsynsorgan att granska analysmodeller och dess resultat samt att överklaga, till exempel ett myndighetsbeslut. På så sätt minskar riskerna för systematisk bias eller missbruk vid användningen av modellerna. Detta ska givetvis även gälla vid offentlig upphandling av varor och tjänster.

Öppna källkoder och nyttiggörande av data ger säkerhet vilket är särskilt viktigt vid implementeringen av redan förberedda lösningar där respektive aktör saknar tillräckligt med internkompetens. Att utveckla AI-modeller kräver också erfarenhetsutbyte, att lära av sina och andras misstag, att vara transparent om dessa samt att avsätta tid och resurser för ett långsiktigt arbete.

Inom EU-samarbetet pågår ett arbete med att utforma etiska riktlinjer för bedömning av tillförlitlig AI. De etiska riktlinjerna ska sätta människan i centrum med AI som ett stöd och inte ett mål i sig. Tillförlitlig AI ska vara lagenlig, etisk och robust med gemensamma principer, krav och bedömningar. De fyra etiska principerna bygger på de mänskliga rättigheterna om respekt för människans självständighet, förebygga skada, rättvisa och transparens. Här bidrar Sverige via forskare vid Linköpings universitet med viktig kunskap.

Sätt medarbetarna i centrum vid policy- och processutformning

Arbetsmarknadens parter har på europeisk nivå kommit överens om en strategi för implementering av ny teknik i verksamheterna. Den slår fast att införandet av digital teknik och AI ska ske i samarbete och samverkan mellan arbetsgivare, arbetstagare och deras fackliga företrädare vilket bidrar till ökad delaktighet och inflytande samt till verksamhetsutveckling på arbetsplatserna. Där ingår även att säkerställa den digitala arbetsmiljön med personlig integritet på arbetsplatsen.

I överenskommelsen ingår också en processbeskrivning som ska fungera som ett praktiskt ramverk vid utformningen av olika åtgärder och insatser vid implementeringen av ny teknik. En framåtsyftande socialdemokratisk politik kring AI borde inkludera de här perspektiven och skapa goda förutsättningar för en framgångsrik implementeringsprocess. Därtill borde det vara en självklar och framhållen del av den svenska AI-strategin, vilket tyvärr inte är fallet idag.

Partikongressen föreslår besluta:

A870:1 att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov

A870:2 att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad

A870:3 att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum

Catrin Alfredsson, Pernilla Loman och Sofia Gerhardsson

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A871

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Sätt människan i centrum vid utveckling av Artificiell Intelligens (AI)

Socialdemokraterna behöver en politik som sätter medborgarna och medarbetarna i centrum av utvecklingen av AI. Tekniken i sig är varken god eller ond. Det är hur den används som spelar roll. Ett annat etiskt dilemma är om data innehåller systematiska fel. Konsekvensen kan bli att algoritmen standardiserar ett mönster med systematisk diskriminering av vissa grupper (tex kön, ålder, bakgrund) vid tjänstetillsättning, beviljande av banklån eller vid myndighetsbeslut.

Metodiken att analysera stora mängder data innebär att systemet klarar av att utföra intelligenta handlingar, men är trots allt inte intelligenta i sig själva. Ett exempel är bearbetning av bildinnehåll där ansiktsigenkänning numera är vanligt vid både passkontroller och privata appar där datorn automatiskt markerar vem som är på bild i sociala medier. Samma teknik kan också användas i övervakningssyfte för att registrera vem som gör vad med vem och på vilket sätt.

För att skapa en balans mellan dessa, ibland motstridiga krafter, krävs en politik som sätter människan i centrum. En socialdemokratisk politik för utvecklingen av AI ska möjliggöra för lokalsamhället och medarbetarna att aktivt delta i behovs- och problemanalysen. Den ska också bygga etiska riktlinjer för användningen av data samt främjar implementeringen av arbetsmarknadensparters överenskommelse om samverkan vid införandet av digital teknik på europeisk nivå.

Ett positivt bidrag i samhällsutvecklingen

Det finns stora möjligheter för AI att bidra till positiv samhällsutveckling på lokal, nationell och global nivå. För att uppnå detta krävs en ökad förståelse och kunskap om digital teknik, dess möjligheter och hinder samt gemensamma processer inför och under implementering av nya metoder. Det ställer även krav på ett nära samarbete mellan utvecklarna och användarna av de nya tekniska lösningarna.

Idag tar vi allt fler digitala lösningar för givna. Ett praktiskt exempel är självkörande bilar som använder flera olika typer av AI-teknik som ruttplanering (hitta bästa möjliga rutt från plats A till plats B), datorseende för att identifiera hinder samt beslutsfattandeförmåga i komplexa och varierande miljöer. Samma teknologier tillämpas även i andra autonoma system, exempelvis logistikrobotar, obemannat flyg (drönare) och självstyrande fartyg. Varje delområde måste fungera med hög precision för att inga olyckor ska inträffa.

Ett annat exempel är en digital lösning som saknas i Sverige, men som finns i Norge och Danmark, är en gemensam ingång till det offentliga Sverige. Med digitala och hållbara lösningar garanteras medborgarnas integritet och privata data samtidigt som den bidrar till utveckling av innovationer och nyttiggörandet av registerdata på ett ansvarsfullt sätt.

För att AI ska kunna bidra till en positiv samhällsutveckling krävs att medborgarna och samhällsfunktionerna säkerställer att tekniken löser faktiska problem i vardagen och för verksamheten. Det kan bland annat handla om minskad klimatpåverkan, bättre kommunikationer och ökat lokalt demokratiskt engagemang. I annat fall finns det en risk att kommersiella krafter, istället för demokratiska, driver utvecklingen mot ett icke önskvärt samhälle. Men för att komma dit krävs både investeringar och ett nytänkande om det offentliga Sveriges roll inom AI som bygger på demokratisk kontroll och ägarskap som är medborgardriven. Det kan bland annat innebära att all insamlad data från medborgarna, oavsett vem som insamlar den, ska tillfalla det offentliga och kan bidra till en positiv samhällsutveckling om individen gett sitt medgivande.

För att socialdemokratin ska kunna driva en politik för icke-kommersiella och teknikdrivna lösningar krävs handlingskraft och en vilja att utmana existerande maktförhållanden. Där ingår att både professioner och medborgargrupper ska ingå vid kartläggningen av behov, kontrollera för tillgänglig övningsdata och kostnader samt vid risk- och konsekvensanalyser i samhällsutvecklingen. På så sätt skapas en kraft som verkar i motsatt riktning i förhållanden till dagens utveckling där de stora internationella teknikföretagen i större utsträckning agerar som överstatliga nationer.

Det förutsätter möjligheter till etikprövning, insyn och granskning

Transparens, öppna data och källkod, utvecklingsbarhet, säkerställer granskning och opartiskhet i data som möjliggör uppföljning, utvärdering och utveckling alternativt nedläggning av lösningen. Här ingår också att prioritera investeringar i öppna, oberoende och decentraliserade tekniker som bidrar till schysst konkurrens utifrån gemensamma standarders för privata och offentliga data som bestämmer nästa generation innovationsplattformar. För att säkerställa medborgarnas rättigheter i den digitala samhällsutvecklingen krävs också etiska principer och standards.

En etisk användning av AI skulle underlättas av öppna data som gör det möjligt att granska underliggande maskininlärningsmodeller, förebygga användningen av variabler och algoritmer

som ger ett systematiskt partiskt resultat. Även efter en etisk prövning är det dock värt att fundera över om ett resultat av en algoritm ska kunna ligga till grund för ett beslut eller som en rekommendation, tex vid myndighetsutövning eller sjukdomsdiagnos.

För att skapa insyn i AI-modeller ska dessa vara transparenta, kunna förklaras och granskas samt innehålla en riskbedömning vid användningen. Det måste vara möjligt för medborgare och tillsynsorgan att granska analysmodeller och dess resultat samt att överklaga, till exempel ett myndighetsbeslut. På så sätt minskar riskerna för systematisk bias eller missbruk vid användningen av modellerna. Detta ska givetvis även gälla vid offentlig upphandling av varor och tjänster.

Öppna källkoder och nyttiggörande av data ger säkerhet vilket är särskilt viktigt vid implementeringen av redan förberedda lösningar där respektive aktör saknar tillräckligt med internkompetens. Att utveckla AI-modeller kräver också erfarenhetsutbyte, att lära av sina och andras misstag, att vara transparent om dessa samt att avsätta tid och resurser för ett långsiktigt arbete.

Inom EU-samarbetet pågår ett arbete med att utforma etiska riktlinjer för bedömning av tillförlitlig AI. De etiska riktlinjerna ska sätta människan i centrum med AI som ett stöd och inte ett mål i sig. Tillförlitlig AI ska vara lagenlig, etisk och robust med gemensamma principer, krav och bedömningar. De fyra etiska principerna bygger på de mänskliga rättigheterna om respekt för människans självständighet, förebygga skada, rättvisa och transparens. Här bidrar Sverige via forskare vid Linköpings universitet med viktig kunskap.

Sätt medarbetarna i centrum vid policy- och processutformning

Arbetsmarknadens parter har på europeisk nivå kommit överens om en strategi för implementering av ny teknik i verksamheterna. Den slår fast att införandet av digital teknik och AI ska ske i samarbete och samverkan mellan arbetsgivare, arbetstagare och deras fackliga företrädare vilket bidrar till ökad delaktighet och inflytande samt till verksamhetsutveckling på arbetsplatserna. Där ingår även att säkerställa den digitala arbetsmiljön med personlig integritet på arbetsplatsen.

I överenskommelsen ingår också en processbeskrivning som ska fungera som ett praktiskt ramverk vid utformningen av olika åtgärder och insatser vid implementeringen av ny teknik. En framåtsyftande socialdemokratisk politik kring AI borde inkludera de här perspektiven och skapa goda förutsättningar för en framgångsrik implementeringsprocess. Därtill borde det vara en självklar och framhållen del av den svenska AI-strategin, vilket tyvärr inte är fallet idag.

Partikongressen föreslår besluta:

A871:1 att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov

A871:2 att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad

A871:3 att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum

Catrin Alfredsson, Pernilla Loman, Sofia Gerhardsson

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A872

BJURHOLMS ARBETAREKOMMUN

Sätt människan i centrum vid utvecklingen av artificiell intelligens (AI)

Socialdemokraterna behöver en politik som sätter medborgarna och medarbetarna i centrum av utvecklingen av AI. Tekniken i sig är varken god eller ond. Det är hur den används som spelar roll. Ett annat etiskt dilemma är om data innehåller systematiska fel. Konsekvensen kan bli att algoritmen standardiserar ett mönster med systematisk diskriminering av vissa grupper (till exempel kön, ålder, bakgrund) vid tjänstetillsättning, beviljande av banklån eller vid myndighetsbeslut.

Metodiken att analysera stora mängder data innebär att systemet klarar av att utföra intelligenta handlingar, men är trots allt inte intelligenta i sig själva. Ett exempel är bearbetning av bildinnehåll där ansiktsgenkänning numera är vanligt både vid passkontroller och privata appar där datorn automatiskt markerar vem som är på bild i sociala medier. Samma teknik kan också användas i övervakningssyfte för att registrera vem som gör vad med vem och på vilket sätt.

För att skapa en balans mellan dessa, ibland motstridiga krafter, krävs en politik som sätter människan i centrum. En socialdemokratisk politik för utvecklingen av AI ska möjliggöra för lokalsamhället och medarbetarna att aktivt delta i behovs- och problemanalysen. Den ska också bygga etiska riktlinjer för användningen av data samt främja implementering av arbetsmarknadens parter överenskommelse om samverkan vid införandet av digital teknik på europeisk nivå.

Ett positivt bidrag i samhällsutvecklingen.

Det finns stora möjligheter för AI att bidra till positiv samhällsutveckling på lokal, nationell och global nivå. För att uppnå detta krävs en ökad förståelse och kunskap om digital teknik, dess möjligheter och hinder samt gemensamma processer inför och under implementeringen av nya metoder. De ställer även krav på ett nära samarbete mellan utvecklarna och användarna av de nya tekniska lösningarna.

Idag tar vi allt fler digitala lösningar för givna. Ett praktiskt exempel är självkörande bilar som använder flera olika typer av AI-teknik som ruttplanering (hitta bästa möjliga rutter från plats a till plats b), datorseende för att identifiera hinder samt beslutsfattandeförmåga i komplexa och varierade miljöer. Samma teknologier tillämpas även i andra autonoma system, exempelvis logistikrobotar, obemannat flyg (drönare) och självstyrande fartyg. Varje delområde måste fungera med hög precision för att inga olyckor ska inträffa.

Ett annat exempel är en digital lösning som saknas i Sverige (men som finns i Norge och Danmark) är en gemensam ingång till det offentliga Sverige. Med digitala och hållbara lösningar garanteras medborgarnas integritet och privata data samtidigt som den bidrar till utveckling av innovationer och nyttiggörandet av registerdata på ett ansvarsfullt sätt.

För att AI ska kunna bidra till en positiv samhällsutveckling krävs att medborgarna och samhällsfunktionerna säkerställer att tekniken löser faktiska problem i vardagen och för verksamheten. Det kan bland annat handla om minskad klimatpåverkan, bättre kommunikationer och ökat lokalt demokratiskt engagemang. I annat fall finns det en risk att kommersiella krafter, i stället för demokratiska, driver utvecklingen mot ett icke önskvärt samhälle. Men för att komma dit krävs både investeringar och ett nytänkande om det offentliga Sveriges roll inom AI som bygger på demokratisk kontroll och ägarskap som är medborgardriven. Det kan bland annat innebära att all insamlad data från medborgarna, oavsett vem som insamlar den, ska tillfalla det offentliga och kan bidra till en positiv samhällsutveckling om individen gett sitt medgivande.

För att socialdemokratin ska kunna driva en politik för ickekommersiella och teknikdrivna lösningar krävs handlingskraft och en vilja att utmana existerande maktförhållanden. Där ingår att både professioner och medborgargrupper ska ingå vid kartläggning av behov, kontrollera för tillgängliga övningsdata och kostnader samt vid risk och konsekvensanalyser i samhällsutvecklingen. På så sätt skapas en kraft som verkar i motsatt riktning i förhållande till dagens utveckling där de stora internationella teknikföretagen i större utsträckning agerar som överstatliga nationer.

Det förutsätter möjligheter till etikprövning, insyn och granskning.

Transparens, öppna data och källkod, Utvecklingsbarhet, säkerställer granskning och opartiskhet i data som möjliggör uppföljning, utvärdering och utveckling alternativt nedläggning av lösningen. Här ingår också att prioritera investeringar i öppna, oberoende och decentraliserade tekniker som bidrar till schyst konkurrens utifrån gemensam standard för privata och offentliga data som bestämmer nästa generation innovationsplattformar. För att säkerställa medborgarnas rättigheter i den digitala samhällsutvecklingen krävs också etiska principer och standarder.

En etisk användning av AI skulle underlättas av öppna data som gör det möjligt att granska underliggande maskininlärningsmodeller, förebygga användningen av variabler och algoritmer

som ger ett systematiskt partiskt resultat. Även efter en etisk prövning är det dock värt att fundera över om ett resultat av en algoritm ska kunna ligga till grund för ett beslut eller som en rekommendation, till exempel vid myndighetsutövning eller sjukdomsdiagnos.

För att skapa insyn i AI-modeller ska dessa vara transparenta, kunna förklaras och granskas samt innehålla en riskbedömning vid användningen. Det måste vara möjligt för medborgare och tillsynsorgan att granska analysmodeller och dess resultat samt att överklaga, till exempel ett myndighetsbeslut. På så sätt minskar riskerna för systematisk bias eller missbruk vid användningen av modellerna. Detta ska givetvis gälla vid offentlig upphandling av varor och tjänster.

Öppna källkoder och nyttiggörande av data ger säkerhet vilket är särskilt viktigt vid implementeringen av redan förberedda lösningar där respektive aktör saknar tillräckligt med intern kompetens. Att utveckla AI modeller kräver också erfarenhetsutbyte, att lära av sina och andras misstag, att vara transparent om dessa samt att avsätta tid och resurser för ett långsiktigt arbete.

Inom EU-samarbetet pågår ett arbete med att utforma etiska riktlinjer för bedömning av tillförlitlig AI. De etiska riktlinjerna ska sätta människan i centrum med AI som ett stöd och inte ett mål i sig. Tillförlitlig AI ska vara lagenlig, etisk och robust med gemensamma principer, krav och bedömningar. De fyra etiska principerna bygger på de mänskliga rättigheterna om respekt för människans självständighet, förebygga skada, rättvisa och transparens. Här bidrar Sverige via forskare vid Linköpings universitet med viktig kunskap.

Sätt medarbetarna i centrum vid policy- och processutformning.

Arbetsmarknadens parter har på europeisk nivå kommit överens om en strategi för implementering av ny teknik i verksamheterna. Den slår fast att införandet av digital teknik och AI ska ske i samarbete och samverkan mellan arbetsgivare, arbetstagare och deras fackliga företrädare. Detta bidrar till ökad delaktighet och inflytande samt till verksamhetsutveckling på arbetsplatserna. Där ingår även att säkerställa den digitala arbetsmiljön med personlig integritet på arbetsplatsen.

I överenskommelsen ingår också en processbeskrivning som ska fungera som ett praktiskt ramverk vid utformningen av olika åtgärder och insatser vid implementeringen av ny teknik. En framåtsyftande socialdemokratisk politik kring AI borde inkludera de här perspektiven och skapa goda förutsättningar för en framgångsrik implementeringsprocess. Därtill borde det vara en självklar och framhållen del av den svenska AI-strategin, vilket tyvärr inte är fallet i dag.

Partikongressen föreslås besluta:

A872:1 att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov

A872:2 att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad

A872:3 att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum

Bjurholms Arbetarekommun

Bjurholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A873

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Sätt upp normer för det grundläggande syftet med AI och etiska riktlinjer kring design av AI

Att med maskiners hjälp bygga en jämställd värld för kvinnor och män kräver att det globala samhället sätter upp normer för det grundläggande syftet med AI och etiska riktlinjer kring design av AI. Och måste ske nu. Utvecklingen går snabbt och effektiva insatser krävs för att säkerställa ett jämställdhetsperspektiv. När systemet väl rullar på är det inte lika lätt att få till förändringar på jämställd grund. Det känner vi till historisk i såväl stort som smått.

Artificiell Intelligens – AI kan bidra till att bygga lösningar för att lösa specifika problem. Idag kan datorer lära sig nya saker genom ”smarta” algoritmer. Men vem bestämmer över algoritmerna? En algoritm är i praktiken en program/källkod, som stakar ut hur ett program ska agera om en viss situation uppstår. Det amerikanska teknologiföretaget Amazon använde för en tid sedan sig av algoritmer för att välja vilka kandidater som skulle rekryteras.

Algoritmen drog nytta av historiska data som sträckte sig tio år tillbaka i tiden. Tidigare hade främst män anställts. Datan föreslog i linje med det att endast män skulle väljas. Man hade byggt en lösning för att lösa specifika problem och algoritmen drog den ”smarta” slutsatsen att kvinnor inte var lämpliga kandidater. Vid jämställdhetskonferensen år 2019 ”Forum Jämställdhet” handlade en av programpunkterna om hur artificiell intelligens riskerar att bli lika sexistisk och rasistisk som vi människor är, om vi inte aktar oss. Vi har ett val. Ska vi bidra till att reproducera ett strukturellt förtryck via en digital plattform?

Om AI konstrueras att utgå från data som baseras på fördomar och patriarkala könsmaktsstrukturer då kommer morgondagens teknik att förstärka stereotyper och skillnader mellan kvinnor och män. Om en stor del av den tekniska utvecklingen drivs av aktörer som är kopplade till sex- och

krigsindustrin har det en inverkan på vilken typ av AI som växer fram. Vi Socialdemokrater ska stå på tå i frågan hur framtida teknik kodas för att inte könsmaktsobalanser ånyo ska reproduceras och cementeras. Tänk jämställd vård.

Artificiell intelligens – får exempelvis inte konstrueras efter hälsodata på enbart män. Jämställd vård ska inte innebära att vården alltid ska vara likadan. Den ska istället vara anpassad efter de skillnader som finns mellan könen. Kvinnor och män får generellt sett inte samma symtom och svarar inte likadant på behandling. Trots det ser vi fortfarande inom experimentell forskning för framtagande av läkemedel, att huvudsakligen används handjur och hanceller. Skälen är bland annat att hondjur är dyrare och att forskarna vill använda hondjuren till avel. Sverige är känt som ett framtidsinriktat och teknikvänligt land.

National Institute of Health i USA har gått ut med rekommendationer om att forskning bör utföras även på celler och djur av honkön, men i Sverige finns konstigt nog nästan ingen debatt om detta. Men studier som kodas utifrån män eller hanceller från djur får inte enskilt vara underlag till källkoder som matas in i den nya tekniken AI, i syfte att planera och forma vårt samhälle och sjukvård. Varje år dör cirka 90 000 personer i Sverige.

Ungefär en tredjedel av dessa dör i hjärt- och kärlsjukdomar. AI-teknik med en riskalgoritm kan förbättra tillförlitligheten och noggrannheten för att exempelvis förutse risken för hjärt- och kärlsjukdomar hos friska personer utan tidigare sjukdomshistorik. Men så länge AI, fortsätter att konstrueras främst av och utifrån män samt utgår från data som ofta baseras på fördomar - kommer sannolikt morgondagens teknik att förstärka stereotyper och ojämställdhet mellan kvinnor och män. Mycket av makten över framtiden förflyttats nu till teknikbranschen och utvecklingen av Artificiell Intelligens (AI). Sverige är ingen isolerad ö i sammanhanget. För att bygga en jämställd värld.

Partikongressen föreslår besluta:

A873:1 att data som används för utvecklingen av AI måste jämställdhets säkras

A873:2 att man verkar för att krav ställs i någon form av kvalitetsmärkning på att de AI-tjänster som utvecklas

A873:3 att man arbetar för att offentliga aktörer som upphandlar AI-tjänster ska ansvara för att de ska vara kvalitetsmärkta jämställda, inkluderande och icke-diskriminerande

Södra kvinnoklubben

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A874

GÖTENE ARBETAREKOMMUN

Tillgång till mobilt bank id en tillgänglighetsfråga

När samhället under pandemin har blivit allt mer digitalt hamnar många personer utanför. När människor uppmanas undvika att såväl gå i butiker som att ha onödiga möten och kontakter med andra så vänder sig många till digitala alternativ. Men en stor grupp har inte den möjligheten.

Kontakt med myndigheter, ärenden hos banken, beställning av varor eller något så enkelt som att köpa en bussbiljett är tjänster som kräver mobilt bank id. Personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning har inte kunnat få e-legitimation. I takt med att samhället digitaliseras allt mer stängs fler dörrar för dem. Många blir beroende av att få hjälp av andra människor.

Fem procent av de svenska internetanvändarna saknar mobilt bank-id, enligt Internetstiftelsens rapport Svenskarna och internet 2020. Även de som har tillgång till mobilt bank-id kan uppleva det som krångligt. Det är ett jätteproblem. Fler och fler företag och myndigheter utgår från att det är något folk kan använda, men det finns en stor grupp människor som blir helt utestängda.

Många äldre kan behöva stöd och utbildning för att komma in i det digitala. Sedan finns det de som har knappa ekonomiska villkor och kanske inte har råd med en telefon eller dator. Man behöver säkerställa att inte de står helt utanför den här världen.

Digitaliseringen går väldigt fort, men vi måste tänka på att alla har olika förutsättningar för att hänga med. Det är ett stort och viktigt problem att lösa.

Partikongressen föreslås besluta:

A874:1 att Socialdemokraterna tar fram fler alternativa lösningar för de som inte kan ha mobilt bank-id

Götene Arbetarkommun

Götene arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A875

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Trafikförsäkring för cyklar

Att uppmuntra till ökad cykling är populärt som en insats för miljön och för folkhälsan. Men ju fler som cyklar desto fler cykelolyckor sker och antalet skador ökar. En allmän

cykelskadeförsäkring saknas. Det är dags att trygga cyklisterna med en bra försäkring, likvärdig med trafikförsäkringen som alla bilar i trafik har. Oavsett om man kör bil eller cyklar så finns ett behov av att täcka inkomstförlusterna som sker till följd av olyckor.

När en cyklist skadar sig i trafiken får hen inte i närheten av samma ersättning som en bilist. Det beror på att den obligatoriska trafikförsäkringen bara gäller för motordrivna fordon. Cyklisterna kan få ersättning om de tecknar en olycksfallsförsäkring, något som många väljer att inte göra. Den ersättning som olycksfallsförsäkringar ger är dessutom betydligt lägre än trafikförsäkringen. Om en cyklist saknar olycksfallsförsäkring utgår ingen ersättning.

Högsta möjliga ersättning för den som har en olycksfallsförsäkring överstiger sällan 4,6 miljoner kronor, och många gånger utgår betydligt lägre ersättning än så. Den som har en trafikförsäkring kan få upp till 300 miljoner kronor. Det är ett maxbelopp som nästan aldrig betalas ut, men skillnaden mellan vad man kan få ut via en trafikförsäkring och en olycksfallsförsäkring är avsevärd. Ett exempel: En cyklist drabbas av inkomstförlust till följd av skador i en singelolycka och får ut exempelvis 348 000 kronor ur en olycksfallsförsäkring. Vid en olycka med bil där cyklisten ådrar sig samma skador, skulle detta motsvara 5,9 miljoner kronor i ersättning ur trafikförsäkringen.

Utan trafikförsäkring är det svårt att få ersättning för eventuell inkomstförlust till följd av en olycka. Den som har skadat sig så illa att förmågan att arbeta blivit nedsatt efter olyckan kan alltså, med en trafikförsäkring, få kompensation för motsvarande framtida inkomst som går förlorad på grund av oförmåga att arbeta. Trafikskadeersättningen omfattar allt från sjukvårdskostnader till ersättning för fysiskt och psykiskt lidande, liksom kompensation till särskilt närstående.

Olycksfallsförsäkringar täcker sällan inkomstförlust. Det gör att även cyklisterna som tecknat en olycksfallsförsäkring ofta går miste om ersättning för förlorad inkomst. Vid allvarigare olyckor innebär det stora problem för de drabbade som, utöver att leva med sina skador, får en mycket försämrad privatekonomi på grund av olyckan.

Partikongressen föreslår besluta:

A875:1 att en allmän trafikförsäkring för cyklar införs

Yusuf Isik

Växjö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A876

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Trafikverkets nya ägardirektiv: Färre bilar på vägarna

Prognosen för personbilstrafiken i Sverige beräknas öka med 27 % till 2040. Godstrafiken på vägarna beräknas öka med 51 % till 2040.

Trafikverket har i uppdrag att bygga och underhålla vägar utefter de beräknade prognoserna. Vilket kommer betyda att vi kommer ha fler bilar på de svenska vägarna vid 2040.

Transportstyrelsen har också som mål att sätta klimatet först. Hur går det ihop egentligen?

Forskning visar att varken bioenergi eller el är lösningen på bilismens problem. Det kanske löser problemet med koldioxidutsläppen just i Sverige. Vi flyttar enbart miljöförstörelsen till de platser på jorden som måste producera dessa koldioxidfria bilar som ska ersättas. Vi flyttar enbart ett sätt att förstöra miljön på (olja) till ett annat. I elbilarnas fall – brytning och förstörelse av mineralerna som krävs för att bygga batterier, och i biobilen fall – skogsskövling.

Enda framkomliga väg just nu, i och med att inget billiknande transportmedel håller sig innanför de planetära gränserna, är:

Färre bilar på vägarna. Vilket är svårt. Vi har sedan 60-talet byggt Sverige med bilen i åtanke. Vi har satsat på externa köpcentrum och lagt ned apotek och järnvägsstopp på landbyggden. Allt för att du enkelt kan ta din bil dit vill, när du vill.

Måste det bli på det här viset? Självklart inte.

Vi skulle kunna ge Trafikverket nya ägardirektiv. Ett direktiv som går ut på att få ned antalet bilar. Oavsett vilket drivmedel det drivs på. Vi kan inte upprätthålla bilåkandet som vi gör idag.

Ett sätt att aktivt få ned antalet bilar på vägarna i Sverige är att aktivt bygga bort bilvägar. Göra gång och cykelvägar i centralorter.

Ett annat sätt att aktivt få ned antalet bilar på vägarna är att sänka hastigheterna på vägarna.

Partikongressen föreslås besluta:

A876:1 att Socialdemokraterna verkar för Att Trafikverket ska ha som mål att minska antalet bilar på Sveriges vägar, oavsett biltyp

Marcus Sjögren

Karlstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION A877

SÖRMLANDS PARTIDISTRIKT

Utbyggnad av bredband

Tillgång till snabb och pålitlig digital kommunikation är idag en viktig förutsättning för att samhället ska fungera och utvecklas. Allt fler samhällsviktiga funktioner och välfärdstjänster bygger på väl fungerande digital kommunikation. Dit hör till exempel sjukvårdstjänster, hemtjänst, banktjänster larmtjänster mm. Det kommer ständigt också nya tjänster, inte minst inom välfärdsområdet. Covid 19-pandemin har också visat på det ökade behovet av att kunna jobba eller studera hemifrån och att hålla digitala möten. Systemen måste vara så robusta så att alla verkligen kan lita på att de verkligen fungerar i alla lägen vilket måste vara ett krav vid all upphandling av IT-teknik. Det är därför nödvändigt att samhället tar ansvar för att hela landet har tillgång till snabb digital kommunikation.

Det räcker inte med radioburna lösningar såsom 5G för att skapa en hållbar infrastruktur. Dessa är ett viktigt komplement men framför allt till för rörliga användare. Svagheten ligger i att ju fler användare desto sämre kapacitet. Den enda långsiktiga och hållbara lösningen är ett fullt utbyggt fibernät. Fibernät har byggts ut i snabb takt men vi är fortfarande långt ifrån målet – bredband åt alla. Det är framför allt i glesbygd där det inte är lönsamt att bygga fibernät på kommersiella grunder som bristerna finns. De statliga bidragen har varit viktiga smörjmedel men betydligt mera resurser måste till för att slutföra utbyggnaden och skapa robusthet. Det är också viktigt för att få en heltäckande infrastruktur att de nät som ägs av de statliga bolagen öppnas upp och tillgängliggörs.

Det måste skapas en tydlig överordnad strategi för att vi ska nå målet bredband åt alla. Strategin ska inte bara innehålla planer för fiberutbyggnad utan också frågor om hur konsumenternas ställning gentemot operatörerna kan stärkas. Den bör också innehålla principer och standarder för digitala samhällstjänster. Strategin blir också viktig för att kunna skapa helt nya välfärdstjänster och skapa ett starkare samhälle. Till strategin måste det naturligtvis tillföras tillräckliga ekonomiska resurser.

Partikongressen föreslås besluta:

A877:1 att staten måste ta ansvar för att utarbeta en övergripande nationell strategi för digital infrastruktur, för full utbyggnad av bredband och för principer och standarder för digitala samhällstjänster

Sörmlands partidistrikts styrelse

Sörmlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A878

UPPSALA LÄNS PARTIDISTRIKT

Utbyggnad av bredband

Tillgång till snabb och pålitlig digital kommunikation är idag en viktig förutsättning för att samhället ska fungera och utvecklas. Allt fler samhällsviktiga funktioner och välfärdstjänster bygger på väl fungerande digital kommunikation. Dit hör till exempel sjukvårdstjänster, hemtjänst, banktjänster larmtjänster mm. Det kommer ständigt också nya tjänster, inte minst inom välfärdsområdet. Covid 19-pandemin har också visat på det ökade behovet av att kunna jobba eller studera hemifrån och att hålla digitala möten. Systemen måste vara så robusta så att alla verkligen kan lita på att de verkligen fungerar i alla lägen vilket måste vara ett krav vid all upphandling av IT-teknik. Det är därför nödvändigt att samhället tar ansvar för att hela landet har tillgång till snabb digital kommunikation.

Det räcker inte med radioburna lösningar såsom 5G för att skapa en hållbar infrastruktur. Dessa är ett viktigt komplement men framför allt till för rörliga användare. Svagheten ligger i att ju fler användare desto sämre kapacitet. Den enda långsiktiga och hållbara lösningen är ett fullt utbyggt fibernät. Fibernät har byggts ut i snabb takt men vi är fortfarande långt ifrån målet – bredband åt alla. Det är framför allt i glesbygd där det inte är lönsamt att bygga fibernät på kommersiella grunder som bristerna finns. De statliga bidragen har varit viktiga smörjmedel men betydligt mera resurser måste till för att slutföra utbyggnaden och skapa robusthet. Det är också viktigt för att få en heltäckande infrastruktur att de nät som ägs av de statliga bolagen öppnas upp och tillgängliggörs.

Det måste skapas en tydlig överordnad strategi för att vi ska nå målet bredband åt alla. Strategin ska inte bara innehålla planer för fiberutbyggnad utan också frågor om hur konsumenternas ställning gentemot operatörerna kan stärkas. Den bör också innehålla principer och standarder för digitala samhällstjänster. Strategin blir också viktig för att kunna skapa helt nya välfärdstjänster och skapa ett starkare samhälle. Till strategin måste det naturligtvis tillföras tillräckliga ekonomiska resurser.

Partikongressen föreslås besluta:

A878:1 att staten måste ta ansvar för att utarbeta en övergripande nationell strategi för digital infrastruktur, för full utbyggnad av bredband och för principer och standarder för digitala samhällstjänster

Uppsala läns partidistrikt

Uppsala läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A879

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Utveckla beslutsunderlagen vad gäller infrastrukturinvesteringar

Ambitiösa och kloka investeringar i infrastruktur är avgörande för en positiv samhällsutveckling. På så sätt möjliggörs en kraftfull grön omställning, men också spridning av hållbar tillväxt och en grund för en positiv utveckling i hela landet. Samtidigt möjliggör bra infrastruktur en positiv dynamik och nya möjligheter när fler regionala och nationella tillväxtcentra kopplas samman och arbetsmarknadsregioner växer. Ny, utbyggd och moderniserad infrastruktur behövs också såväl för persontransporter som för transport av gods. Inte minst kan en omställning av mer långväga gods på järnväg, men även satsningar på kustnära sjöfart vara viktiga, för att inte säga avgörande, strategier de kommande åren.

I ett exportberoende och förhållandevis glesbefolkat land som vårt, med stora avstånd är dessa samlade behov av infrastruktur av än mer avgörande betydelse för en positiv samhällsutveckling och goda levnadsbetingelser i hela landet. Den socialdemokratiskt ledda regeringen planerar och genomför nu också nationella infrastruktursatsningar av historiska proportioner. Det gäller så väl helt nya infrastrukturlösningar som underhåll och förbättringar av befintliga system. Det är en allt igenom klok och välbehövlig politik, som i framtiden kommer visa sig ha varit avgörande för samhällsutvecklingen.

Men användandet av allmänna medel och offentliga ekonomiska åtaganden måste vila på väl underbyggda underlag och motiverade beslut. Att utgå från faktiska behov, bästa möjliga kunskapsläge, välgrundade analyser, evidens och beprövad erfarenhet är avgörande vid omfattande och långsiktiga ekonomiska beslut såsom investeringar i infrastruktur. Det åvilar särskilt det allmänna att skapa tillit och förtroende till att offentliga medel används effektivt och välgrundat. Om inte så är fallet urholkas bit för bit en del av det samhällskontrakt mellan förtroendevalda och medborgare, som är så avgörande för den demokratiska legitimiteten och förtroendet för våra gemensamma samhällsinstitutioner och myndigheter.

Dessvärre finns det i dag brister i systematiken och i kraven på underlagen för avgörande infrastrukturinvesteringar . Brister som riskerar att leda till att inte alltid de bästa, mest rationella och långsiktiga besluten är de som fattas. Eftersom det krävs att såväl tillräckliga, som rätt investeringar görs, är detta något som bör åtgärdas.

Två av de allra mest avgörande delarna för att väsentligen förbättra beslutsunderlagen i den nationella infrastrukturplaneringen är en förbättrad bedömning av de samlade kostnaderna, respektive bedömningen av de långsiktiga samhällsekonomiska analyserna och nyttorna, som uppkommer av en investering.

Ta hänsyn till de samlade kostnaderna inför investeringar i infrastruktur

Den övergripande infrastrukturplaneringen på nationell nivå fokuserar i dag tämligen ensidigt på investeringskostnader. Detta trots att de samlade kostnadskonsekvenserna av en investering för samhället innehåller väsentligt mer än så. Detta leder idag till en risk att de bästa och mest kostnadseffektiva besluten inte är de som blir verklighet. Den största bristen med dagens övergripande planering, där endast investeringskostnaderna är styrande, är att driftskostnader, reinvestering, underhållskostnader och övriga ekonomiska konsekvenser som följer alla år efter investeringen inte tas med i bedömningen. Därför bör arbetssättet för dessa övergripande beslut vila på ett bredare mer samlat perspektiv som tar i beaktande även mer av de samlade kostnadskonsekvenserna över tid, de så kallade livscykelkostnaderna.

Livscykelkostnader (LCC) bygger på kunskap om faktiska förhållanden och välgrundade bedömningar om framtida förutsättningar och tar hänsyn till såväl investeringskostnader, samt dessas konsekvenser i form av kapitaltjänstkostnader, men även driftskostnader, reinvestering och underhåll. I det fall det är aktuellt går det även att ta hänsyn till framtida avvecklingskostnader. Även om också LCC-analyser kan innehålla osäkerheter och inte kan visa på den exakta totala kostnaden, så kan de användas med stor framgång för att göra väsentligt mer underbyggda beslut vid val mellan två eller flera alternativa lösningar. Den infrastrukturansvariga myndigheten Trafikverket har sedan länge en väl utvecklad kompetens inom LCC. På projektnivå är det sedan länge ett viktigt redskap i myndighetens bedömningar, beslut och avgörande vägval vad gäller val av tekniska lösningar och upphandlingar. Däremot saknas på övergripande objektsnivå i arbetet med den nationella planen.

Ett aktuellt exempel är arbetet med nya snabba stambanor mellan Stockholm, Göteborg och Malmö. I sitt tidigare planeringsarbete genomförde Trafikverket en jämförande LCC-analys vad gäller de samlade ekonomiska kostnaderna beroende på nya stambanorna byggdes för hastigheten 250 km/h respektive 320 km/h. Trots högre investeringskostnader vid en utbyggnad anpassat för den högre hastigheten, så ledde alternativet med en utbyggnad för 250 km/h till betydligt högre totala kostnader. Redan efter 20 år var de samlade kostnaderna, då hänsyn tagits till såväl investeringen som drift, reinvestering och underhåll, lika stora för de bägge alternativen. För varje år som därpå följde ökade de ekonomiska fördelarna med den högre investeringen och den högre hastigheten. Med tanke på att stambanor byggs för väsentligt längre användning än 20 år så är jämförelsen högst relevant. I detta fall var den allra mest avgörande anledningen till att en utbyggnad för 320 km/h var väsentligt mer ekonomisk, trots en högre investeringskostnad, att kostnaderna för underhåll och reinvesteringar var väsentligt mycket högre med en utbyggnad för en lägre hastighet. Detta eftersom den billigare investeringslösningen bestod att järnväg på ett traditionellt underlag av ballast (krossat berg eller grus) vilket kräver ständiga och omfattande åtgärder och skötsel, jämfört med den investeringsmässigt mer kostnadskrävande lösningen för 320 km/h där underlaget istället bestod av gjuten betong, vilket kräver väsentligt mindre underhåll.

Då Trafikverket som ansvarig myndighet i dag i hög utsträckning tillämpar LCC på skarpa projekt och metoden medför en väsentlig förbättring av beslutsunderlagen bör detta även tillämpas på övergripande nivå med arbetet med nationell infrastrukturplan. Det innebär även att staten, på samma sätt som kommuner, regioner och alla andra samhällsaktörer och organisationer, kan börja väga in de även ekonomiska konsekvenser som följer efter en investering och inte enbart den initiala investeringskostnaden.

Förbättra analyserna av de samhällsekonomiska effekterna av investeringar

Den andra väsentliga förbättringspotentialen gäller behovet av att utveckla Trafikverkets verktyg och modeller som används för att genomföra samhällsekonomiska analyser. De metoder som nu används har brister och tar inte i tillräcklig hänsyn till de nyttor som uppstår. Det gör att beslutsunderlagen i detta avseende, mer som regel än undantag, innehåller stora brister. Som exempel är det dessvärre högst troligt, att en analys med hjälp av Trafikverkets modeller, tillämpat på Sveriges förutsättningar på 1850-talet, hade resulterat i slutsatsen att det då historiska beslutet att bygga våra stambanor inte skulle vara samhällsekonomiskt lönsamt. Vi vet nu alla att det verkliga resultatet blev något helt annat. Utan utbyggnaden av ett nationellt järnvägsnät så hade vår utveckling varit långtifrån så gynnsam som den faktiskt kom att bli.

Det finns en rad andra modeller runt om i världen som i väsentligt högre utsträckning speglar samhällsekonomin och samhällsnyttorna vid investeringar. Det finns ingen anledning till att just vårt lands ansvariga infrastrukturmyndighet inte ska utgå från bättre och mer verklighetsbaserade verktyg.

Partikongressen föreslås besluta:

A879:1 att det ska utredas hur de långsiktiga ekonomiska effekterna i form av livscykelkostnader kan inkluderas vid planering och fördelning av resurser i arbetet med nationell infrastrukturplan

A879:2 att Trafikverket ska uppdras att utveckla sina modeller och verktyg för samhällsekonomiska analyser

Anders Almgren, Gunnar Jönsson

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION A880

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Varför skall fordon från andra länder inte betala vägavgift i Sverige?

Om man tittar ut i andra länder som till exempel Österrike, där får man betala när man kommer till gränsen, innan man åker in.

Därför föreslår jag att man utreder ett sådant system för Sverige.

Så att alla fordon som kör på svenska vägar behandlas lika.

Partikongressen föreslås besluta:

A880:1 att man utreder ett system för svensk vägavgift för fordon från andra länder

Kjell Pettersson, Huskvarna socialdemokratiska förening

Jönköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

== SLUT ==

